

1. D. 4. 100

HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.

GRAECE ET LATINE.

II.

.II. 1828.

TOMUS IV.

Liber VIII. et IX. cum Varietate Lectionis.

Accessit de Vita Homeri libellus
ex Ctesiae Persicis Excerpta quaedam
et Index Rerum et Personarum.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI
MUSAE
SIVE
HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM
DENUO RECENSUIT
LECTIONIS VARIETATE
CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA
ADNOTATIONIBUS
WESSELINGII ET VALCKENARII
ALIORUMQUE ET SUIS
ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.
ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCH.

TOMUS QUARTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS
APUD TREUTTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.
MDCCCXVI.

HERODOTI HISTORIAR.

T. IV. P. I.

LIBER VIII. ET IX.

ET VITA HOMERI.

GRAECE ET LATINE.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ὈΓΔΩΗ.

ΟΥΡΑΝΙΑ.

Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ¹
ἔσαν οὕδε. Ἀθηναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι ἑπτὰ καὶ
εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίας
Πλαταιές, ἀπειροὶ τῆς ναυτικῆς ὄντες, συνεπλήρουν
5 τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Κορίνθιοι δὲ τεσσαράκοντα
νέας παρέχοντο· Μεγαρεῖς δὲ, εἴκοσι· καὶ Χαλκιδεῖς

HERODOTI HISTORIARUM LIBER OCTAVUS. URANIA.

(1.) **G**RAECI populi *in classem descripti*, hi fue-
re. Athenienses naves praebuerant centum viginti
septem: Plataeenses vero, quum rei nauticae essent
expertes, sua virtute studioque incensi, simul cum
Atheniensibus naves Atticas propugnatoribus com-
pleverant. Corinthii quadraginta praebuerant naves:
Herod. T. IV. P. I. A 2

4 HERODOTI HISTOR. VIII.

ἐπλήρου εἴκοσι, Ἀθηναίων σφι παρεχόντων τὰς νέας
 Αἰγινήται δέ, ἑκτωκαίδεκα· Σικυῶνιοι δέ, δυώδεκα·
 Λακεδαιμόνιοι δέ, δέκα· Ἐπιδαύριοι δέ, ὀκτώ· Ἐρε-
 τριεὲς δέ, ἑπτὰ· Τροιζήνιοι δέ, πέντε· Στυρέες δέ, δύο· 10
 καὶ Κεῖοι, δύο τε νέας, καὶ πεντηκόντερου δύο· Λοκροὶ
 δέ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβώθεον, πεντηκόντερου ἔχοντες
 2 ἑπτὰ. Ἔσαν μὲν ὧν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρ-
 τεμίσιον· εἶρηται δέ μοι καὶ ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι τῶν
 νεῶν παρείχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεισέων νεῶν ἐπ'
 Ἀρτεμίσιον, ἦν, πᾶρεξ τῶν πεντηκόντερων, μία καὶ
 ἐβδομήκοντα καὶ διηκόσιαι. Τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ 5
 μέγιστον κράτος ἔχοντα, παρείχοντο Σπαρτιῆται, Εὐ-
 ρυβιάδεα τὸν Εὐρυκλείδew. οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφα-

II. 2. ὡς τὸ πλ.) ὅτεν τὸ vel ὅτεν τι ex conl. corrigunt viri docti.

Megarenses, viginti. Chalcidenses item viginti com-
 plexerant; sed naves illis suppeditarunt Athenienses.
 Aeginetae octoddecim naves praebuerant: Sicyonii,
 duodecim: Lacedaemonii, decem: Epidaurii, octo:
 Eretrienses, septem: Troezenii, quinque: Styrenses,
 duas: Cei, duas naves (triremes,) et duas actuarias
 quinquaginta-remorum: Locri Opuntii septem actua-
 riis quinquaginta-remorum auxilio venerant. (2.)
 Hi igitur fuere, qui ad *Artemisium* militarunt:
 dictumque est etiam, quem navium numerum sin-
 guli populi contulerint. Fuit autem collectarum ad
 Artemisium navium universus numerus, actuariis
 quinquaginta-remorum exceptis, ducentae septua-
 ginta et una. Imperatorem autem, penes quem impe-
 rii summa erat, praebuerant Spartani, *Eurybiadem*,

σαν „ἤν μὲ ὁ Λάκων ἡγεμονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἐΐσεσθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύσειν τὸ μέλλον ἐσεσθαι στρατεύμα.“ Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς 3 Σικελίην πέμπειν ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι χρεὶν εἶη ἐπιτρέπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμαχῶν, εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεπονημένοι περιεῖναι τὴν 5 Ἑλλάδα, καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς ὀρθὰ νοεῦντες. Στάσις γὰρ ἐμΦύλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσούτῳ κακίον ἐστὶ, ὅσω πόλεμος εἰρήνης. Ἐπιστάμενοι ὦν αὐτὸ τοῦτο, οὐκ ἀντέτεινον, ἀλλ' εἶκον μέχρι ὅσου κάρτα 10 ἐδύνοντο αὐτέων, ὡς διέδεξαν. ὡς γὰρ δὴ, ὡσάμενοι τὸν Πέρσῃα, περὶ τῆς ἐκείνου ἡδὴ τὸν ἀγῶνα ἐποικῦντο, πρό-

Euryclidae filium. Dixerant enim socii, nisi *Laco summum obtineret imperium*, non se secuturos esse Athenienses duces; sed exercitum, qui futurus esset, dissoluturos. (3.) Etenim iam initio, priusquam in Siciliam petendae societatis caussa mississent, agitatus sermo erat, Atheniensibus permitendum esse classis imperium. Contradicientibus vero sociis cesserant Athenienses, quod magni facerent servari Gracciam, pulcreque nossent, si de principatu inter sese contenderent, perituram esse Graeciam: recte quidem illi sentientes. Nam civilis dissensio tanto peior est bello communi consensu gesto, quanto peior res est bellum quam pax. Hoc ipsum igitur intelligentes Athenienses, non repugnarunt sociis, sed cesserunt, quamdiu illis magnopere indigebant. Quod satis ipsi ostenderunt: nam, postquam pulso Persâ iam de ipsius terra contendere

6 HERODOTI HISTOR. VIII.

Φασιν τὴν Πausaniῶν ὕβριν προῖσχύμενοι, ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο.

4 Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθίσας ἐς τὰς Ἀφίτας, καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταρρώδησαντες, δρησμὸν ἐβούλευον ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γνόντες δὲ σφίεας οἱ Εὐβοεῖς ταῦτα βουλευομένους, ἐδέοντο Εὐρυβιάδῃ προσμεῖναι χρόνον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκάτας ὑπεκθέωνται. ὡς δ' οὐκ ἔπει- 5 θον, μεταβάττες, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν πείδουσι, 10 Θεμιστοκλέα ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα ταλάντοις, ἐπ' ᾧ

coeperant, caussam prae se ferentes contumeliam Pausaniae, Laeadaemoniis imperium eripuerunt. Sed haec quidem insequente tempore gesta sunt.

(4.) At tunc Graeci qui ad *Artemisium* se contulerant, ut viderunt navium multitudinem, quae ad *Aphetas* convenerant, omniaque plena conspexerunt militum, metu perculsi, quod praeter opinionem expectationemque suam res Barbaris successisset, de capessenda fuga et de receptu ab Artemisio versus interiora Graeciae deliberarunt. Quod ab illis agitari consilium ubi cognovere Euboeenses, orarunt *Eurybiadem*, ut aliquantisper saltem maneret, donec ipsi liberos suos reliquamque familiam in tuto collocassent. Id postquam Eurybiadi non persuaserunt, alio se convertentes, Atheniensium duci persuaserunt *Themistocli*, proposita talento-

τε καταμείναντες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυ-
 μαχίην. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν 5
 ᾧδε ποιεῖ. Εὐρυβιάδῃ τούτων τῶν χρημάτων μεταδι-
 δοῖ πέντε τάλαντα, ὡς παρ' ἑαυτοῦ δῆβεν διδούς. ὡς
 δέ οἱ οὗτος ἀνεπέπειστο, Ἀδύμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου,
 5 Κορίνθιος στρατηγός, τῶν λοιπῶν ἥσπαιρε μούρος, φά-
 μενος ἀποπλώσεσθαι τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ
 παραμένειν, πρὸς δὲ τοῦτον εἶπε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπο-
 μόσας. „Οὐ σύ γε ἡμέας ἀπολείψεις, ἐπεὶ τοι ἐγὼ
 „μέζω δῶρα δώσω ἢ βασιλεὺς ἂν τοι ὁ Μῆδων πέμψει
 10 „ἀπολιπόντι τοὺς συμμάχους.“ ταῦτά τε ἅμα ἠγό-
 ρει, καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδιδιμάντου τάλαντα
 ἀργυρίου τρία. Οὗτοί τε δὴ πληγόντες δάροισι, ἀναπε-
 πεισμένοι ἔσαν, καὶ τοῖσι Εὐβοέεσι ἐκεχάριστο· αὐτός
 τε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐκέρθη, ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ

rum triginta mercede, ea e conditione ut ibi mane-
 rent et ante Euboeam pugna navali decernerent.
 (5.) Et *Themistocles*, ut ibi manerent Graeci, tali
 ratione effecit. Ex hac pecuniâ Eurybiadi quinque
 impertivit talenta, quasi nempe de suo illi daret.
 Hoc ita persuaso, quum e reliquis solus adhuc *Adi-*
mantus obniteretur, Corinthiorum dux, dicens *ab*
Artemisio se discessurum, nec diutius moratu-
rum; hunc, interposito iuramento, *Themistocles*
 his verbis adlocutus est: *Non tu quidem nos dese-*
res: tibi enim ego maiora munera dabo, quam
missurus tibi rex esset, si desereres socios. His
 dictis, in navem Adimanti tria misit talenta. Itaque
 illi, muneribus perculsi, persuaderi sibi passi sunt,
 et Euboensibus gratum factum est; ipse autem The-

8 HERODOTI HISTOR. VIII.

ἔχων· ἀλλ' ἠπιστάτο οἱ μεταλαβόντες τουτέων τῶν 15
 χρημάτων, ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τού-
 τῳ τὰ χρήματα.

- 6 Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίᾳ, καὶ ἐναυμά-
 χησαν. ἐγένετο δὲ ὥδε. Ἐπεί τε δὴ ἐς τὰς Ἀφέτας περὶ
 δίλῃν πρῶτῃν γινομένην ἀπίκατο οἱ βάρβαροι, πυθό-
 μενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ναυλο-
 χεῖν νέας Ἑλληνίδας ὁλόγας, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, 5
 πρόθυμοι ἔσαν ἐπιχειρεῖν, εἴ πως ἔλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν
 δὴ τῆς ἀντίης προσπλώειν οὐκ ᾔσφα ἰδόκει, τῶνδε εἴνε-
 κα, μὴ πως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλώοντας, ἐς φυ-
 γὴν ὁρμήσειαν, φεύγοντάς τε εὐφρόνῃ καταλάβοι· καὶ
 ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξασθαι· ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον, τῷ 10

mistocles lucratus est, reliqua sibi retinens: illi vero,
 quibus pecuniae partem impertiverat, putabant ab
 Atheniensibus sibi ista conditione datam esse pec-
 uniam.

(6.) Itaque *ad Euboeam* manserunt Graeci, et
pugnam navalem commiserunt. Quae res in hunc
 modum gesta est. Quum post meridiem ad Aphetas
 pervenissent barbari, iamque antea cognovissent,
 quod etiam nunc ipsi videbant, Graecorum paucas
 naves ad Artemisium in statione esse, incessit eos
 cupido illas adgrediendi, potiri eis posse sperantes.
 Iam ex adverso quidem protinus contra eas navigare
 non placuit, hac caussâ; ne, si ipsos Graeci viderent
 contra se navigantes, arriperent fugam, noxque
 fugientes reciperet, adcoque salvi illi evaderent: de-
 bebat autem, ut Persae quidem dictitabant, *ne igni-*
fer quidem in vita *reliquus* manere. (7.) Hac igitur

ἐκείνων λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι. Πρὸς ταῦτα 7.
ὧν τὰδε ἐμνησανέοντο. τῶν νεῶν ἀπασέων ἀποκρίναντες
διηκοσίας, περιέπεμπον ἔξωθεν Σκιάθου, αἷς ἂν μὴ
ὀφθέωσι ὑπὸ τῶν πολεμίων περιπλώουσαι Εὐβοίαν κα-
5 τὰ τε ΚαΦηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν, ἐς τὸν Εὐρύπον
ἵνα δὴ περιλάβοιεν, οἱ μὲν, ταύτῃ ἀπικόμενοι, καὶ
Φράξαντες αὐτέων τὴν ὀπίσω Φέρουσαν ὁδὸν, σφεῖς δὲ,
ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίας. ταῦτα βουλευσάμενοι ἀπέ-
πεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας, αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ
10 ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης τοῖσι Ἑλλῃσι ἐπιβήσεσθαι,
οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά σφι ἔμελλε Φανήσεσθαι
παρὰ τῶν περιπλωνόντων αἷς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ
περιέπεμπον τῶν δὲ λοιπέων νεῶν ἐν τῇσι Ἀφέτῃσι
ἐποιεῦντο ἀριθμόν. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οὗτοι 8

de caussa tale ceperunt consilium. Selectas ex uni-
versa classe naves ducentas extra Sciathum, ne ab ho-
stibus conspicerentur, circummiserunt; quae, prae-
ter Caphareum et Geraestum Euboeam circumvectae,
ad Eurypum navigarent; quo nimirum medios illos
includerent, hi, ubi ad Euripum pervenissent, redi-
tum in Graeciam intercipientes; ipsi vero, ex ad-
verso eos adgredientes. Hoc consilio dimissis na-
vibus ad id delectis, ipsi eo die adgredi Graecos non
habuere in animo, non prius illos adgressuri quam
edito a circumnavigantibus signo, de quo convene-
rat, certiores essent facti, ad locum constitutum illos
pervenisse. Dum hi ita circumnavigant, interim illi
apud Aphetas reliquarum navium ineunt numerum.
(8.) Per idem vero tempus, quo numerum hi inie-

αἰρήμην ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἣν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 τούτῳ Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτες τῶν τότε ἀνθρώπων
 ἀρίστος· ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίᾳ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον γε-
 νομένη πολλὰ μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσῃσι, 5
 πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς περιεβαλέτο· οὗτος ὁ Σκυλλίης
 ἐν νόῳ μὲν εἶχε ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσῃ ἐς τοὺς
 Ἕλληνας, ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ παρέσχε, ὡς τότε. ὅτεω
 μὲν δὴ τρόπῳ τὸ ἐνθεῦτεν ἤδη ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἕλλη-
 νας, οὐκ ἔχω εἶπαι ἀτρεκέως· θωμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμε- 10
 νά ἐστι ἀληθέα. λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετίων δὺς ἐς
 τὴν Θάλασσαν, οὐ πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ
 τὸ Ἀρτεμίσιον, σταδίους μάλιστα κη τούτους ἐς ὀγδώ-
 κοντα διὰ τῆς θαλάσσης διεξελθὼν. λέγεται μὲν νυν
 καὶ ἄλλα ψευδέσι εἴκελα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου· τὰ 15
 δὲ μετεξέτερα, ἀληθέα. περὶ μέντοι τούτου γνώμη μοι

runt navium, quum esset in hoc exercitu *Scyllias*
Scionaeus, omnium optimus illa aetate urinator, qui
 etiam in naufragio ad Pelium facto multas res pre-
 ciosas Persis servaverat, multasque item ipse adqui-
 siverat sibi; *Scyllias* hic iam pridem consilium qui-
 dem agitaverat ad Graecos transfugiendi, nec vero
 ante hunc diem occasionem exsequendi consilii erat
 nactus. Is igitur quo pacto nunc ab *Aphetis* ad Grae-
 eos pervenerit, pro certo dicere non possum: miror
 vero si vera sunt quae narrantur. Narrant enim, hunc
 hominem, postquam ex *Aphetis* mare subiisset, non
 prius emersisse quam ad *Artemisium* pervenisset,
 viam hanc octoginta admodum stadiorum per mare
 emensum. Memorantur quidem de eodem homine et
 alia, fabularum speciem habentia; sed in his, vera

ἀποδεχθῶ, πλοῖα μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον.
 ὡς δὲ ἀπίκητο, αὐτίκα ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τὴν
 τε ναυγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν
 20 νηῶν περὶ Εὐβοίαν. Τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες, 9
 λόγον σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδosan. πολλῶν δὲ λεχθέντων,
 ἐνίκα, τὴν ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μέιναντάς τε καὶ αὐλι-
 σθέντας, μετέπειτα νύκτα μέσσην παρέντας, πορεύεσθαι,
 5 καὶ ἀπαντᾶν τῇσι περιπλωούσῃσι τῶν νηῶν. μετὰ δὲ
 τοῦτο, ὡς οὐδείς σφι ἐκέπλωε, δειλὴν οὔρην γινομένην
 τῆς ἡμέρης φυλάζαντες, αὐτοὶ ἐπανεπλῶον ἐπὶ τοὺς
 βαρβάρους, ἀπόπειραν αὐτῶν ποιήσασθαι βουλόμενοι
 τῆς τε μάχης καὶ τοῦ διεκπλοῦ. Ὅρionτες δὲ σφιας 10
 οἳ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ξέρξει καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπι-
 πλώοντας νηυσὶ ὀλίγῃσι, πᾶγχυ σφι μακρὰν ἐπενέικαν

nonnulla. Ut meam de hac re dicam sententiam,
 navigio ille ad Artemisium pervenerit. Ut autem eo
 pervenit, protinus ducibus Graecorum et naufragium
 quo modo factum sit exposuit, et circummissas circa
 Euboeam naves indicavit. (9.) His rebus cognitis,
 deliberarunt Graeci: multisque dictis sententiis, de-
 creverunt eo die ibi manere stationemque servare,
 post mediam autem noctem discedere, navibusque
 Euboeam circumnavigantibus obviam ire. Deinde
 vero, ut nemo contra eos enavigavit, sub solis occa-
 sum ipsi adversus Barbaros excursionem fecerunt,
 periculum facturi generis pugnae quo illi usuri es-
 sent, et perruptionis per hostiles naves. (10.) Quos
 paucis navibus adversus sese tendentes conspicati
 milites ducesque Xerxis, male sanos eos esse existi-
 mantes, educunt et ipsi naves, facile se illos inter-

τες, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντες σφίσι
 εὐπετέως αἰρήσειν· οἰκότες κάρτα ἐλπίσαντες, τὰς μὲν 5
 γε τῶν Ἑλλήνων ἐρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἑαυτῶν
 πλήθει τε πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον πλωούσας. κα-
 ταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς ἐς μέσον.
 Ὅσοι μὲν νυν τῶν Ἰωνῶν ἔσαν εὐνοοὶ τοῖσι Ἕλλησι, ἀέ-
 κοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορὴν τε ἐποιεῦντο μεγάλην, 10
 ἐρέοντες περιεχομένους αὐτοὺς, καὶ ἐπιστάμενοι ὡς οὐ-
 δεὶς αὐτέων ἀπονοστήσει· οὕτω ἀσθενέα σφί· ἐφαίνετο
 εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα. ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομέ-
 νοις ἦν τὸ γινόμενον, ἀμίλλαν ἐποιεῦντο ὅπως αὐτὸς
 ἕκαστος πρῶτος νέα Ἀττικὴν ἐλὼν, παρὰ βασιλῆος 15
 δῶρα λάμψεται· Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖ-
 11 στος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐσή-
 μνη, πρῶτα μὲν, ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροις γενό-

cepturos sperantes: probabili utique spe, ut qui
 Graecorum naves adeo paucas viderent, suas vero
 et multis partibus numerosiores et melius navigan-
 tes. Haec illi cogitantes, medios Graecos circum-
 cluserunt. Ibi tum, quicumque ex Ionibus bene eu-
 picbant Graecis, et inviti militabant, hi in maxima
 calamitate ponebant quod illos undique cinctos vi-
 derent, nec eorum ullum evasurum existimarunt:
 ita desperatae his visae erant res Graecorum. Quibus
 autem lubentibus ea res acciderat, hi acriter inter se
 contendebant, ut quisque primus, navi capta Attica,
 praemium a rege acciperet: nam Atheniensium po-
 tissima ratio apud utrumque hostium exercitum ha-
 bebatur. (11.) Graeci, quum adhuc fronte in lon-
 gum directa proras navium omnium hosti adversas

- μενοι, εἰς τὸ μέσον τὰς πρύμνας συνήγαγον· δεύτερα
δὲ σημήνατος, ἔργου εἶχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμ-
6 φθέντες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας
αἰρέουσι τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν Γόργου τοῦ Σαλα-
μινίων βασιλῆος ἀδελφεὸν Φιλάονα, τὸν Χέρσιος, λό-
γιμον ἔοντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος δὲ Ἑλ-
λῆνων νέα τῶν πολεμίων εἴλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος Λυκομή-
10 δης Αἰσχροῦ, καὶ τὸ ἀριστήϊον ἔλαβε αὐτός. Τοὺς
δ' ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἑτεροαλλέως ἀγωνιζομένους,
νῆξ ἐπελθοῦσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀρ-
τεμίσιον ἀπέπλων, οἱ δὲ βάρβαροι εἰς τὰς Ἀφέτας,
πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυ-
15 μαχίᾳ Ἀντίδωρος Λήμνιος, μούνος τῶν σὺν βασιλεῖ
Ἑλλήνων ἔόντων, αὐτομολεῖ εἰς τοὺς Ἕλληνας· καὶ οἱ

habuissent, ut editum est signum, primum puppes in
medium contraxerunt: deinde, altero edito signo,
adgressi sunt opus; et in exiguum licet spatium con-
clusi, iam a fronte undique (in orbem) impetum
in hostes fecerunt. Ibi tunc triginta ceperunt naves
Barbarorum, et Philaonem, Chersidis filium, Gorgi
Salaminiarum regis fratrem, spectatum in exercitu
virum. Primus ex Graecis navem hostium cepit civis
Atheniensis Lycomedes, Aeschreac filius, et virtutis
praemium princeps hic retulit. Caeterum ancipite
Marte pugnam hanc navalem pugnantes ingrucns
nox diremit: et Graeci quidem ad Artemisium sunt
reversi; Barbari vero Aphetas, multo graviore,
quam exspectaverant, certamine defuncti. In hac
navali pugna, ex Graecis qui cum rege militabant;
unus Antidorus Lemnius ad Graecorum transivit

14 HERODOTI HISTOR. VIII.

Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο τὸ ἔργον ἔδωκαν αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῶνι.

- 12 Ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρους, ἐγένετο δὲ ὕδωρ τε ἀπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτός, καὶ σκληραὶ βρονταὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ περὶ τὰς πρῶρας τῶν νεῶν εἰλέοντο, καὶ ἐτάρασσον τοὺς τارسοὺς τῶν καπέων. οἱ δὲ στρατιῶται οἱ ταύτῃ, ἀκούοντες ταῦτα, ἐς φόβον κατιστέατο, ἐλπίζοντες πάλγῃ ἀπολέεσθαι, ἐς οἷα κακὰ ἦκον. πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαι σφεας ἕκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χιμῶνος τοῦ γενομένου κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίῃ κατετρεῖν· 10 ἐκ δὲ τῆς ναυμαχίης, ὄμβρος τε λάβρος, καὶ ρύματα ἰσχυρὰ ἐς θάλασσαν ὠρμημένα, βρονταὶ τε σκλη-

partes: cui dein ob hoc factum Athenienses praed-
dium in Salamine dono dederunt.

(12.) Facta nocte, quum esset medium anni tem-
pus aestivum, immensa vis aquarum tota nocte ceci-
dit de coelo, et dira tonitrua exsilitere de Pelio: mox-
que cadavera et naufragia eiiciebantur versus Aphet-
tas, et circa navium proras volvebantur, palmulas-
que impediabant remorum. Haec audientes qui ibi
erant milites, terrore perculsi, prorsus se perituros
existimabant, tot tantisque simul malis ingruentibus.
Etenim priusquam e naufragio et tempestate ad Pe-
lium coorta potuissent respirare, gravis incidit pu-
gna navalis; post pugnam vero vehementissimus
imber, et validi torrentes in mare decurrentes, et

ραί. καὶ τούτοις μὲν τοιαύτη νύξ ἐγένετο. Τοῖσι δὲ 13
ταχθεῖσι αὐτέων περιπλᾶναι Εὐβοίαν, ἣ αὐτὴ περ εὐ-
σα νύξ, πολλὸν ἦν ἐτι ἀγριωτέρη, τοσούτῳ ὅσῳ ἐν πε-
λάγῃ Φερόμενοις ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφι ἐγένετο
5 ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμῶν τε καὶ τὸ
ὔδωρ ἐπεγίνετο, εὐοῖσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης,
Φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες τῇ ἐφέροντο,
εἰς πίπτον πρὸς τὰς πέτρας. ἐποιετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ, ὅπως ἂν ἐξισωθῇ τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν,
10 μὴδὲ πολλῷ πλέον εἴη. οὗτοι μὲν νυν περὶ τὰ Κοῖλα
τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο. Οἱ δ' ἐν Ἀφείτῃσι βάρβα- 14
ροι, ὡς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη ἐπέλαμψε, ἀτρέμα τε
εἶχον τὰς νείας, καὶ σφι ἀπεχρέετο κακῶς πρησσοῦσι
ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ παρόντι. τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ἐπιβᾶ-

dira tonitrua. Hi igitur talem egerunt noctem. (13.)
At, quibus mandatum erat circum Euboeam circum-
navigare, his eadem nox multo fuit atrocior; tanto
quidem magis, quod in medio pelago versantibus
incidit. Et tristis illis finis fuit. Nam postquam illis
navigantibus, quum adversus *Coela Euboeae* essent,
[latine *Cava* dixeris] tempestas atque imber incidit;
vento abrepti, nescientes ipsi quo ferrentur, ad pe-
tras impingebantur. Adeo omnia effecit Deus, qui-
bus Persarum copiae aequales fierent. copiis Graeco-
rum, nec multo eis essent superiores. Hi igitur circa
Coela Euboeae perierunt. (14.) Qui ad Aphetas erant
Barbari, ut grata illis dies illuxit, tranquillās tenuere
naves; bene secum agi existimantes, si, malis de-
functi, quietem in praesenti agere possent. At Grae-
cis subsidio venerē tres et quinquaginta Atticae na-

- θεον νέες τρεῖς καὶ πεντήκοντα Ἀττικάι. αὐταὶ τε δὴ 5
 σφείας ἐπέρρωσαν ἀπικόμεναι, καὶ ἅμα ἀγγελίῃ ἐλ-
 θούσα, ὡς τῶν βαρβάρων οἱ περιπλώοντες τὴν Εὐ-
 βοίαν πάντες εἶσαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου
 χειμῶνος. Φυλάξαντες δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην, πλώοντες
 ἐπέπισον νηυσὶ Κιλίσσησι· ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὡς 10
 εὐφρόνῃ ἐγένετο, ἀπέπλων ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτέμισιον.
- 15 Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ, δεινὸν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ
 τῶν βαρβάρων, νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι,
 καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς
 Ἕλληνας μάχης ἄρξαι· ἀλλὰ παρακελυσάμενοι, κα-
 τὰ μέσον ἡμέρης ἀνῆγον τὰς νέας. Συνέπιπτε δὲ ὥστε 5
 ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας
 καὶ τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς
 ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θάλασσαν, περὶ τοῦ Εὐρίπου·

ves: quarum et adventus vires illorum animosque confirmavit, et adlatus simul nuncius, *Barbaros Eubocam circumnavigantes coorta tempestate cunctos periisse*. Itaque eadem diei hora, qua pridie, navibus evecti, in Cilicienses naves impetum fecerunt: hisque corruptis, ingruente nocte, ad Artemisium reversi sunt.

(15.) Tertio vero die, aegerrime ferentes Barbarorum duces, tam paucas naves adeo contumeliosa sibi damna inferre, veritique *Xerxis* iram, non amplius exspectarunt dum Graeci pugnae facerent initium; sed se invicem cohortati, circa medium diei navibus sunt evecti. Accidit autem, ut eisdem diebus et *navales* hac pugnae, et pedestres ad Thermopylas, pugnarentur. Et erat certamen omne, mari, de Eu-

626, 1.

ὥσπερ τοῖσι ἀμφοῖ Λεωνίδα, τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν.
 10 οἱ μὲν δὲ παρεκελεύοντο, ὅπως μὴ παρήσουσι εἰς τὴν
 Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους· οἱ δ', ὅπως τὸ Ἑλληνικὸν
 στρατεὺμα διαφθείραντες, τοῦ πέρου κρατήσωσι. Ὡς 16
 δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλων, οἱ Ἕλληνες ἀτρέ-
 μας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βαρβάροι μηνυει-
 δὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλέοντο ὡς περιλαβοίεν
 5 αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανεπλώνον τε καὶ συνέ-
 μογον. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίᾳ παραπλήσιοι ἀλλή-
 λοισι ἐγίνοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ μεγάλῃς τε
 καὶ πλήθεος, αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἐπιπτε, ταρασσομε-
 νέων τε τῶν νεῶν, καὶ περιπιπτουσῶν περὶ ἀλλήλας.
 10 ὅμως μέντοι ἀντεῖχε, καὶ οὐκ εἶχε· δεινὸν γὰρ χρεῖμα
 ἐπομῶντο, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων εἰς φυγὴν τραπέσθαι. πολ-

ripo; quemadmodum Leonidae et his qui cum eo erant,
 de custodiendo transitu in Graeciam. Hi igitur sese
 cohortabantur, ne Barbaros in Graeciam transmitt-
 rent: illi vero, ut classem delerent Graecorum, et
 freto potirentur. (16.) Iam, ubi instructa acie evecta
 est regia classis, quieti Graeci ad Artemisium ste-
 tere. At postquam illi in lunae speciem ordinare
 naves instituerunt, quo Graecos undique cinctos
 tenerent; tum vero hi quoque evecti sunt, prae-
 liumque commiserunt. Et in hac quidem *navali*
pugna pares fere utrimque fuere. Etenim *Xerxis*
 classis ob multitudinem navium ipsa se impediabat,
 quum et turbarentur naves, et aliae in alias mutuo
 inciderent. At nihilo tamen secius restiterunt, neque
 se receperunt; quippe indignissimam rem ducentes,
 a paucis navibus in fugam verti. Igitur multae qui-

Herod. T. IV. P. I.

B

- λαὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ ἄνδρες· πολλῶν δ' ἔτι πλευνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες. οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς
- 17 ἑκάτεροι. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτέων ἥριστευσαν· οἱ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο, καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον Ἑλληίδας πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέ-
 ρην ἥριστευσαν Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλεινὸς ὁ Ἀλ-
 κιβιάδew· ὃς δαπάνην οἰκίην παρεχόμενος ἐστρατεύετο
 ἀνδράσι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκίῃ νηί.
- 18 Ὡς δὲ διέστησαν, ἄσμενοι ἑκάτεροι ἐς ὄρμον ἠπεί-
 γοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς διακρίβέντες ἐκ τῆς ναυμα-
 χίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυηγίων
 ἐπεκράτεον· τρηχέως δὲ περιεφύέντες, καὶ οὐκ ἥκιστα
 Ἀθηναῖοι, τῶν αἰ ἡμίσθαι τῶν νεῶν τετραμέναι ἔσαν, 5

dem Graecorum naves perierunt, multi item homines; sed longe plures et naves Barbarorum et homines. Hoc vero certamine defuncti, discesserunt utrimque. (17.) In hac pugna, ex Xerxis militibus praecipuam virtutis laudem Aegyptii retulere, quum aliis editis praeclare factis, tum captis quinque Graecorum navibus simul cum vectoribus. Inter Graecos, virtus eminuit Atheniensium: et inter Athenienses, Cliniae virtus, filii Alcibiadis; qui propria navi militabat, privato sumtu ducentis viris instructa.

(18.) Diremto praelio, libenter utrique ad suam stationem properarunt. Et Graeci, ut e pugna reversi sunt, cadaverum quidem et naufragiorum sunt potiti; sed, quum aspere fuissent accepti, et maxime Athenienses, quorum dimidia pars navium

- δρῆσμον δὲ ἐβούλευον ἔσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. Νῶν δὲ 19
 λαβὼν ὁ Θεμιστοκλῆς, ὡς, εἰ ἀπορραγείη ἀπὸ τοῦ
 βαρβαροῦ τό τε Ἴωνικὸν Φῦλον καὶ τὸ Κερικόν, οἳοί τε
 εἴησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γενέσθαι, ἐλαιονόντων τῶν
 5 Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ταύτη συλλέ-
 ξας τοὺς στρατηγοὺς, ἔλεγέ σφι, ὡς δοκέει ἔχειν τινα
 παλάμην, τῇ ἐλτίζοι τῶν βασιλῆος συμμαχῶν ἀπο-
 στήσιν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μὲν νυν εἰς τοσοῦτο παρε-
 γμῖνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιη-
 10 τέα σφι εἶναι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοεικῶν
 καταλύειν ὅσα τις ἐθέλοι· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρα-
 τὴν ἔχειν, ἢ τοὺς πολέμιους· παραίνετέ τε προειπεῖν τοῖσι
 ἑαυτῶν ἐκάστους, πῦρ ἀνακαίειν. κομιδῆς δὲ πέρι, τὴν
 ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥστε ἀσινέας ἀπικέσθαι εἰς τὴν

vulneratae erant, ad interiora Graeciae se recipere decreverunt. (19.) Themistocles vero, reputans secum, si Ionicum genus atque Caricum abstraheretur a Barbaro, reliquis copiis superiores evadere posse Graecos; quum Euboeenses per id tempus greges suos ad mare agerent, eo convocavit Graecorum duces, dixitque, *videri sibi, ansam se habere, qua speraret fortissimos socios abstrahi a rege posse.* Et hoc quidem nonnisi haecenus illis aperuit: *ad res autem praesentes quod spectat, ita illis faciendum ait; de Euboeensium gregibus quotquot quisque vellet pecudes mactaret: satius enim esse, suos milites illas habere, quam hostes.* Simul illos hortatus est, ut quisque praeciperet suis ignes accendere. *De reditu vero, sibi, ait, curae fore iustum tempus quo salvi in Graeciam essent per-*

Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιέειν· καὶ αὐτίκα πῦρ 15
 20 ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα. Οἱ
 γὰρ Εὐβοεὲς παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος χρησμὸν ὡς
 οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε πρὸς-
 ἄξαντο, ὡς παρεσομείου σφι πολέμου, περιπετέα τε
 ἐποίησαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα. Βάκιδι γὰρ 5
 ὧδε ἔχει περὶ τούτων ὁ χρησμός·

Φράζεο βαρβαρόφωνον· ὅταν ζυγὸν εἰς ἄλλα βάλλῃ
 βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχῃν πολυμηκάδας αἶγας.
 τούτοις δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοις ἐν τοῖσι τότε
 παροῦσι τε καὶ προσδοκίμοις κακοῖσι, παρῆν σφι συμ- 10
 21 φορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα. Οἱ μὲν δὲ ταῦτα
 ἐπρήσσον, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῖνος κατάσκοπος. ἦν
 μὲν γὰρ ἐπ' Ἀστεμισίῳ κατάσκοπος, Πολύας, γένος

*venturi. Atque hacc illis facere placuit: protinus-
 que accensis ignibus, ad pecudes sese converterunt.
 (20.) Nempe Euboeenses, insuper habito Bacidis
 oraculo, quasi nihil dicente, nihil neque ex insula
 exportaverant, nec in munita loca importaverant,
 quasi nullus adfuturus hostis esset; adeoque ipsi res
 suas in magnum discrimen adduxerant. Est autem
 Bacidis de his oraculum huiusmodi:*

*Cogita barbara - lingua - loquentem: is quando
 iuga imposuerit mari
 byblina, fac ut procul Euboea absint multum-
 mecantes caprae.*

His versibus quum illi in malis tunc et praesentibus
 et imminentibus non essent usi, in promptu erat ut
 in maximas inciderent calamitates. (21.) Dum haec
 aguntur, adfuit e Trachine speculator. Nam, et ad

Ἀντικυρεὺς, τῷ προσετέτακτο, (καὶ εἶχε πλοῖον κα-
5 τήρες ἐτοῖμον,) εἰ παλήσειε ὁ ναυτικός στρατός, ση-
μαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι· ὥς δ' αὐτως ἦν
Ἀβράνυχος ὁ Λυσικλέος, Ἀθηναῖος, καὶ παρὰ Λεωνίδῃ
ἐτοῖμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐοῦσι ἀγγέλλειν τριηκοντέ-
ρω, ἣν τι καταλαμβάνη νεώτερον τὸν πεζόν. Οὗτος αὖν
10 ὁ Ἀβράνυχος ἀπικόμενός σφι ἐσήμαινεν τὰ γεγονότα
περὶ Λεωνίδα καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ, ὡς ἐπύ-
θοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀπο-
χώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· Κορίν-
θιοι πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι.

Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξά- 22
μενος Θεμιστοκλῆς, ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδατα,

XXI. 5. παλήσειε. παλαίσειεν cod. noster ms.

Artemisium speculator fuit, Polyas genere Anti-
cyrensis, cui mandatum erat, (et ad hoc remis bene
instructum navigium in parato habebat) ut, si con-
fixisset classis, id illis qui ad *Thermopylas* erant
significaret: et similiter apud Leonidam Abronychus,
Lysiclis filius, Atheniensis, paratus fuit qui con-
scensa actuaria navi his ad Artemisium renunciaret,
si pedestribus copiis novi quidpiam accidisset. Hic
igitur Abronychus advenit, significavitque quae circa
Leonidam eiusque exercitum gesta erant. Quibus illi
rebus cognitis, iam non amplius differendum sibi
reditum iudicantes, receperunt se eodem ordine quo
in statione erant locati; primi Corinthii, postremi
Athenienses.

(22.) Tum vero *Themistocles*, selectis velocissi-
mis Atheniensium navibus, ad aquas quasque circa

ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοις γράμματα, τὰ Ἴωνες, ἐπελ-
 θόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ἐπελέξαν-
 το. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε. „ Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ 5
 „ ποιεῖτε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατεύμενοι, καὶ
 „ τὴν Ἑλλάδα καταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλιστα μὲν
 „ πρὸς ἡμέων γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῶν ἐστι τοῦτο μὴ δυνατόν
 „ ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν ἔξε-
 „ σθε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐτὰ ὑμῶν 10
 „ ποιεῖν. εἰ δὲ μηδέτερον τούτων οἷον τε γίνεσθαι, ἀλλ’
 „ ὑπ’ ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε ἢ ὥστε ἀπίστα-
 „ σθαι, ὑμεῖς γε ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὶ συμμίσγωμεν,
 „ ἐβелоκακέετε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ’ ἡμέων γεγόνατε,
 „ καὶ ὅτι ἀρχῆν ἢ ἔχθρην πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ’ ὑμέων 15
 „ ἡμῶν γέγονε.“ Θεμιστοκλῆς δὲ ταῦτα ἔγραφε, δε-

ea loca potabiles se conferens, lapidibus incidit scri-
 pta, quae Iones postridie eius diei ad Artemisium
 adpellentes legerunt. Erat autem scriptorum senten-
 tia haec: *Viri Iones! inique agitis, qui contra*
parentes militatis, et Graeciam in servitutem co-
namini redigere. Immo vero, quod maxime a vo-
bis postulamus, nostris a partibus state! Id si
facere non licet vobis, at etiam nunc neutris vos
partibus adiungite, et vos ipsi, et Caribus, ut
idem faciant, persuadete! Sin horum neutrum fieri
potest, sed graviore necessitate, quam ut deficere
ab hostibus possitis, estis adstricti; in ipso sal-
tem opere, quando pugnam conseremus, consulto
cessate! memores a nobis vos esse progenitos, at-
que etiam inimicitias has, quas cum Barbaris ge-
rimus, primam a vobis originem traxisse. Haec

629. 89.

κέειν ἔμοι, ἐπ' ἀμφοτέρω ἰσίων ἴνα, ἢ λαθόντα τὰ
 γράμματα βασιλῆα, Ἰωνας ποιήσῃ μεταβαλέειν καὶ
 γενέσθαι πρὸς ἑαυτῶν, ἢ, ἐπὶ τε ἀνενειχθῇ, καὶ δια-
 20 βληθῇ πρὸς Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἰωνας, καὶ
 τῶν ναυμαχίῶν αὐτοὺς ἀπρόσχη. Θεμιστοκλῆς μὲν 23
 ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ
 ταῦτα πλοῖον ἦλθε ἀπὸ Ἰστιαίου, ἀγγέλλων τὸν ὄρη-
 σμὸν τὸν ἀπ' Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ' ὑπ' ἀπι-
 5 στίης τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν Φυλακῇ, νῆας δὲ
 ταχέως ἀπέστειλαν προκατοψομένας. ἀπαγγειλάν-
 των δὲ τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὲ ἅμα ἤλιν σκιδναμένῳ
 πᾶσα ἡ στρατιὴ ἐπλῶε ἀλῆς ἐπὶ τὸ Ἀρτεμισιον. ἐπι-
 σχόντες δὲ ἐν ταύτῃ τῇ χώρῃ μέχρι μέσου ἡμέρης, τὸ
 10 ἀπὸ τούτου ἐπλῶον ἐς Ἰστιαίην. ἀπικόμενοι δὲ, τὴν πό-

Themistocles scripsit, ut equidem arbitror, re in utramque partem deliberata; quo eisdem his scriptis, sive ea laterent barbaros, Iones ad deficientum a rege et ad Græcos transeundum permoverentur; sive ea renunciata essent Xerxi et in calumniam apud eum adducta, de fide suspecti redderentur Iones, eaque causâ a pugnis navalibus procul haberentur. (23.) Dum hæc agit Themistocles, continuo post Græcorum discessum civis Histiacensis, navigio profectus, Barbaris fugam illorum ab Artemisio nunciavit. At illi, fidem nuncio non adhibentes, in custodia hominem tenuerunt; velocesque naves, quæ rem explorarent, præmiserunt. A quibus quum relatum esset id quod res erat, ita demum universa simul classis, ut primi spargebantur radii solis, ad Artemisium profecta est. Ibi usque ad me-

λιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων καὶ τῆς Ἑλλοπίης μοίης, γῆς δὲ τῆς Ἰστιαϊήτιδος, τὰς παραβαλασσίας κώμας πάσας ἐπέδραμον.

- 24 Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ὄντων, Ξέρξης ἐτοιμασάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπεμπε εἰς τὸν ναυτικὸν στρατὸν κήρυκα. προετοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑαυτοῦ ἔσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι, ἔσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος τούτων ὡς χιλίους, τοὺς λοι- 5 πούς, τάφρους ὀρυζάμενος, ἔθαψε, Φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν, καὶ γῆν ἐπαμυσάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὡς δὲ διέβη εἰς τὴν Ἰστιαίην ὁ κήρυξ, σύλλογον ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἔλεγε τάδε· „Ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῶ 10 ς, βουλομένο ὑμῶν παραδίδωσι, ἐκλιπόντα τὴν τάξιν

ridiem morati, *Histiaeam* inde navigarunt. Quo ubi pervenere, Histiaeorum urbe potiti, maritimos omnes vicos Ellopii agri, qui ditionis Histiaeotidis est, incursarunt.

(24.) Hi dum ibi morantur, interim *Xerxes*, postquam quae ad occisorum cadavera spectant praeparaverat, nuncium misit ad classem. Praeparaverat autem haecce. Quotquot de ipsius exercitu ceciderant, (erant autem ad vicies mille) ex his nonnisi mille admodum reliquit, caeteros factis in id fossis sepelivit, superne stratis arborum foliis, ingestaque humo, ne a classiariis conspicerentur. Ut Histiaeam praeco pervenit, convocata totius exercitus concione, haec edixit: *Viri, armorum socii! Rex Xerxes unicuique e vobis, quisquis voluerit, potestatem dat suum ordinem relinquendi, spectatumque ve-*

„καὶ ἔλθοντα, θεήσασθαι ὅπως μάχεται πρὸς τοὺς
„ἀνθρώπους τῶν ἀνθρώπων, οἱ ἤλπισαν τὴν βασιλῆος δύ-
„ναμιν ὑπερβαλέεσθαι.“ Ταῦτα ἐπαγγεῖλαμένου, 25
μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγένετο πλοίων σπανιώτερον· οὕτω
πολλοὶ ἤθελον θεήσεσθαι. διαπεραιωθέντες δὲ, ἐθπεῦν-
το διεξιόντες τοὺς νεκροὺς· πάντες δὲ ἠπιστέατο τοὺς κεί-
5 μένους εἶναι πάντας Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπιάας,
ὀρέοντες καὶ τοὺς εἰλωτας. οὐ μὲν οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς
διαβεβηκότας Ξέρξης ταῦτα πρήξας περὶ τοὺς νεκροὺς
τοὺς ἑαυτοῦ· καὶ γὰρ δὴ καὶ γελοῖον ἦν. τῶν μὲν, χί-
λοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι· οἱ δὲ, πάντες ἐκέατο
10 ἀλέες συγκεκομισμένοι ἐς τὸ αὐτὸ χωρίον, τέσσερες χι-
λιάδες. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς Θέην ἐτράποντο·
τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλων ἐς Ἰστιάην ἐπὶ τὰς

*niendi quo pacto ille cum male sanis his homi-
nibus pugnet, qui se regis copias superaturos
esse speraverant. (25.) Haec postquam nuncius edi-
xit, mox nihil rarius fuit quam navigia: ita multi
cupidi erant spectandi. Et hi, ad Thermopylas trans-
vecti, obierunt spectaruntque cadavera: et, quum
Lacedaemoniis mixtos hilotas viderent, hos omnes,
qui ceciderant, Lacedaemonios et Thespienses esse
arbitrabantur. Nec vero latuit eos quid de suis, qui
cecidierant, Xerxes fecisset: namque manifeste ridi-
culum erat; quum Persarum nonnisi mille iacentia
cadavera conspicerentur, Graecorum autem in unum
locum congesta quatuor millia. Hunc igitur diem
spectando insumsere: postridie vero classiarii, qui
traiecerant, Histiaeam ad naves sunt reversi; Xerxes
autem cum suis ad ulterius progrediendum se accin-*

26 ἦας, οἱ δὲ ἀμφὶ Ξέρξεα ἐς ὁδὸν ὀρμάτο. Ἦκον δὲ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίας ὀλίγοι τινές, βίου τε θεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι. ἄγοντες δὲ τούτους ἐς ὅψιν τὴν βασιλῆος, ἐπυνθάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ποιεῖεν· εἰς δὲ τις πρὸ πάντων 5 ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. Οἱ δὲ σφι ἔλεγον, ὡς „Ὀλύμπια ἄγοιεν, καὶ θεωρέοιεν ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἵππικόν.“ ὁ δὲ ἐπέειπε ὅτι τὸ ἄθλον εἴη σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται· οἱ δ' εἶπον „τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον.“ Ἐνθαῦτα εἰπας γνώμην γεν- 10 ναισιτάτην Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, δειλὴν ὥφλεε πρὸς βασιλῆος. πυνθανόμενος γὰρ τὸ ἄθλον εἶναι στέφανον, ἀλλ' οὐ χηρήματα, οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν, εἰπέ τε ἐς πάντας τάδε· „Παπαὶ, Μαρδόνιε, κοῖους ἐπ' αἶα „δρας ἤγαγες μαχησομένους ἡμέας, οἱ οὐ περὶ χρη- 15

xit. (26.) Per idem tempus venire ad Persas transfugae ex Arcadia, homines numero pauci, victum quaerentes, et operam suam illis praestare cupientes. Hos in conspectum regis adductos interrogarunt Persae de Graccis, quidnam illi facerent: et unus quidam prae caeteris erat, qui hoc ex illis quaesivit. Responderunt illi, *Olympia Graecos agere, spectareque certamen gymnicum et curule*. Tum rursus interrogati, *quodnam esset propositum praemium, de quo contenderent?* dixere, *oleae dari coronam*. Ibi tum Tritantaechnes, nobilissimam dicens sententiam, timiditatis culpam apud regem incurrit. Ut enim audivit, coronam esse certaminis praemium, non pecunias; silentium non tenuit; sed coram omnibus, *Papae, inquit, Mardonie, quales*

631, 49.

„μάτων τὸν ἀγῶνα ποιῶνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς!“

Τούτῳ μὲν δὴ ταῦτα εἶρητο.

Ἐν δὲ τῷ δια μέσου χρόνῳ, ἐπεί τε τὸ ἐν Θερμο- 27
 πύλῃσι τρώμα ἐγεγόνει, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμπουσι
 κήρυκα εἰς Φωκέας, ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον,
 ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. Ἐσβα-
 5 λόντες γὰρ πανστρατιῇ αὐτοὶ τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ
 σύμμαχοι αὐτέων εἰς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι
 πρότερον ταύτης τῆς βασιλῆος στρατηλασίης, ἐσπώθη-
 σαν ὑπὸ τῶν Φωκέων, καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπεί
 τε γὰρ κατελήθησαν εἰς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες,
 10 ἔχοντες μάντιν Τελλίνην τὸν Ἡλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελ-
 λῆς οὗτος σοφίζεται αὐτοῖσι τοιόνδε. γυνώσας ἄνδρας
 ἑξακοσίους τῶν Φωκέων τοὺς ἀρίστους, αὐτοὺς τε τού-
 τος καὶ τὰ ὅπλα αὐτέων, νυκτὸς ἐπέβηκατο τοῖσι Θεσ-

*contra viros tu nos pugnatueros duxisti, qui non
 de pecuniis, sed de virtute, certamina instituunt!*
 Hoc eius dictum memoratur.

(27.) Interea temporis, post infelicem rerum ad
 Thermopylas exitum, protinus *Thessali* praeconem
 miserunt ad *Phocenses*; quippe quibus semper fue-
 rant infensi, maxime vero a clade novissime ab
 illis accepta. Etenim paucis annis ante hanc expe-
 ditionem a Barbaro susceptam *Thessali* eorumque
 socii, quum omnibus copiis invasissent *Phocenses*,
 victi ab illis erant aspereque accepti. Quum enim
 apud *Phocenses*, ad *Parnassum* conclusos, vates es-
 set *Tellias Eliensis*, callidum inventum hic *Tellias*
 illis commentus erat huiusmodi. Sexcentis viris *Pho-*
censium fortissimis, et ipsis et eorum armis, cretā

σαλοῖσι· προίπας αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωται, τούτον κτείνειν. τούτους ὧν αἱ τε φυλακαὶ τῶν 15
Θησσαλῶν πρῶται ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δοῦσας ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτῇ ἡ στρατιῇ, οὕτω ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας· τῶν τὰς μὲν ἡμισίας εἰς Ἄβας ἀνέ-
θισαν, τὰς δὲ εἰς Δελφοὺς· ἡ δὲ δεκάτῃ ἐγένετο τῶν 20
χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάν-
τες οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνεστηῶτες, ἔμπροσθε τοῦ νηοῦ
τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ἐν Ἄβησι ἀνακεία-
28 ται. Ταῦτα μὲν νυν τὸν πεζὸν ἐργάσαντο τῶν Θεσ-
σαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἐαυτούς· ἐσβαλοῦσαν
δὲ εἰς τὴν χώραν ἵππον αὐτέων, ἐλυμήναντο ἀθηκέστας.
ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἥ ἐστὶ κατὰ Τάμπολιν, ἐν ταύτῃ

dealbatis, noctu de improvise impetum in Thessalos fecit, mandato dato suis, ut, *quemcumque non albi- cantem cernerent, hunc interficerent*. Igitur primae Thessalorum custodiae, his conspectis, aliud existi- mantes esse prodigium, fugam capessiverunt, et post custodias ipse exercitus; ita ut quatuor milli- bus caesorum et scutorum potirentur Phocenses, quorum scutorum dimidium apud Abas dedicarunt, reliquas Delphis; utque ex decima pecuniarum hoc praelio partarum factae sint ingentes illae statuae, quae ante templum Delphicum circa tripodem po- sitae sunt, et aliae similes Abis dedicatae. (28.) Hoc modo *Phocenses* peditatum acceperant *Thessa- lorum*, a quibus fuerant oppugnati: equitatum vero eorundem, terram ipsorum invadentem, insanabili clade adfecerant. Nam in introitu, qui est ad Hyam-

- 5 τὰ Φρον μεγάλην ὀρύξαντες, ἀμφορέας κεινοὺς εἰς αὐτὴν
κατέθηκαν· χοῦν δὲ ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁρμωίσαντες
τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλον-
τας. οἱ δὲ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμε-
νοι ἐσέπεσον εἰς τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ
10 σκέλια διεφθάρησαν. Τούτῳ δὲ σφι ἀμφοτέρων 29
ἔχοντες ἔγκοτον οἱ Θεσσαλοὶ, πέμψαντες κήρυκα, ἡγό-
ρευον τάδε· „ὦ Φωκέες, ἥδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέ-
„τε μὴ εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν. πρόσθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἑλ-
5 „λησι, ὅσον χρόνον ἐκείνα ἡμῖν ἦνδανε, πλέον αἰεὶ κοτε
„ὕμῶν ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσοῦτον
„δυναμέθα, ὥστε ἐπ' ἡμῖν ἐστὶ τῆς γῆς τε ἐστερεῖσθαι
„καὶ πρὸς ἡνδραποδίσθαι ὑμέας. ἡμέες μέντοι, τὸ πᾶν
„ἔχοντες, οὐ μνησικακέομεν· ἀλλ' ἡμῶν γενέσθω ἀντ'

polin, ductâ ingente fossâ, in eaque vacuis deposi-
tis amphoris, et solo iniecta humo rursus aequato,
ineurrentes exspectaverant Thessalos. Et illi, tam-
quam facile eos oppressuri, magno impetu inveeti,
in amphoras inciderant, et equi fractis erubibus pe-
rierant. (29.) Cuius duplicis eladis caussa infensi
Phoceansibus Thessali, misso praecone, haecce eis
edixere: *Meliora edocti, Phocenses, intelligite tandem, pares vos nobis non esse. Nam et antehac inter Graecos, quoad nobis res eorum placuere, superiores semper fuimus vobis, et nunc apud Barbarum tantum valemus, ut penes nos sit et agro vos exui, et in servitutem abripi. At, licet omnia possimus, tamen iniuriarum non sumus memores: sed pro illis rependantur nobis quin-*

30 HERODOTI HISTOR. VIII.

„αυτέων πεντήκοντα τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ὑμῖν ὑπο- 10
 „δεκόμεθα τὰ ἐπίοντα ἐπὶ τὴν χώραν ἀποτρέψειν.“

- 30 Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοὶ· οἱ γὰρ
 Φωκέες μῶνοι τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμῆδιζον, κατ'
 ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὥς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὐρίσκω, κα-
 τὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλ-
 λήνων πῦξον, ὥς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμῆδιζον ἂν οἱ Φωκέες. 5
 ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δῶσεν ἕξα-
 σαν χρήματα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως
 μῆδιζεν, εἰ ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ' οὐκ ἔσεσθαι ἐκόν-
 31 τες εἶναι προδόται τῆς Ἑλλάδος. Ἐπειδὴ δὲ ἀνηείχθη-
 σαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὕτω δὴ οἱ Θεσσαλοὶ, κεχολωμέ-
 νοι τοῖσι Φωκεῦσι, ἐγένοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβαρῷ τῆς
 οὔρου. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης εἰς τὴν Δωρίδα ἐσέβα-

*quaginta argenti talenta; et recipimus vobis, aver-
 suros nos mala terrae vestrae impendentia.*

(30.) Haec Phocensibus Thessali edixere. Soli enim ex omnibus illarum regionum hominibus Phocenses Medorum partes non sequebantur, nulla quidem alia de causa, ut ego collatis inter se rationibus reperio, nisi odio Thessalorum; qui si Graccorum partibus se adiunxissent, cum Medis facturi Phocenses erant. Ista igitur quum Thessali edixissent; nec pecunias se daturos, responderunt Phocenses, et in promptu sibi esse, Medorum partes, similiter atque Thessali faciant, amplecti, si modo vellent; sed nolle se ultro proditores esse Graeciae. (31.) Quod ubi relatum est responsum, tum vero Thessali, irati Phocensibus, viae duces fuere Barbaro. Et primum quidem ex Trachinia Doridem sunt

- 5 λον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρης ποδεὶν στενὸς ταύτῃ κα-
τατείνει, ὡς τριήκοντα σταδίαν μάλιστα κη εὖρος, κεί-
μενος μεταξύ τῆς τε Μηλίδος καὶ τῆς Φωκίδος χώρης,
ἥπερ ἦν τὸ παλαιὸν Δρυοπίς· ἡ δὲ χώρα αὕτη ἐστὶ μη-
τρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. ταύτην αὖν τὴν
10 Δωρίδα γῆν οὐκ εἰσίναντο ἐσβαλόντες οἱ βάρβαροι· ἐμώ-
διζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκειε Θεσσαλοῖσι. Ὡς δὲ ἐκ 32
τῆς Δωρίδος εἰς τὴν Φωκίδα ἐσέβαλον, αὐτοὺς μὲν τοὺς
Φωκέας οὐκ αἰρέουσι. οἱ μὲν γὰρ τῶν Φωκέων εἰς τὰ
ἄκρα τοῦ Παρνησσῷ ἀνέβησαν· ἐστὶ δὲ καὶ ἐπιτηδὴ
5 δέξασθαι ὄμιλον τοῦ Παρνησσῷ ἡ κορυφῇ κατὰ Νέω-
να πόλιν κειμένη ἐπ' ἐαυτῆς· Τιθορέα οὐνομα αὐτῇ· εἰς
τὴν δὲ ἀνηνέικαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν. οἱ δὲ πλεῖντες
αὐτέων, εἰς τοὺς Ὀζόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, εἰς

ingressi. Etenim Doricae terrae angusta lacinia, trigin-
ta fere stadiorum latitudine, huc porrigitur, inter Ma-
liacam et Phocidem terram interiecta; qui tractus olim
Dryopis erat. Est autem haec regio metropolis Do-
riensium, qui Peloponnesum incolunt. Hanc igitur
Doridem terram ingressi barbari non vastarunt: ete-
nim cum Medis sentiebant incolae, nec placuerat
Thessalis ut iniuria his inferretur. (32.) Ut vero ex
Doride in Phocidem sunt ingressi, ipsos quidem
Phocenses non sunt uacti. Nam eorum alii in Par-
nassi fastigia conscenderant: est autem ad recipien-
dam multitudinem idoneus Parnassi vertex contra
Neonem oppidum scorsum situs, cui Tithorea no-
men; in quem nimirum et res suas comportaverant,
et ipsi adscenderant. Maior vero pars eorumdem in
Ozolas Locros sese atque res suas receperant, in Am-

32 HERODOTI HISTOR. VIII.

Ἀμφισσαν πόλιν, τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκομένην. Οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώραν πᾶσαν ἐπέδραμον 10 τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἤγον τὸν στρατὸν ὅκοσα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειον, καὶ 33 ἐς τὰς πόλεις ἐνιέντες πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱρά. Προεϋρόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποταμὸν, ἐδήϊον πάντα, καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον πόλιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἐρωχον, καὶ Τεθρώνιον, καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νεῶνά, καὶ Πεδιέας, καὶ Τριτέας, καὶ 6 Ἐλάτειαν, καὶ Τάμπολιν, καὶ Παραποταμίους, καὶ Ἄβας· ἐνθα ἦν ἱερὸν Ἀπόλλωνος πλούσιον, Θησαυροῖσι τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν δὲ καὶ τότε, καὶ νῦν ἐστὶ, χρηστήριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ ἱερὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν. καὶ τινες διώκοντες εἶλον 10 τῶν Φωκίων πρὸς τοῖσι οὔρεσι· καὶ γυναῖκάς τινες διέ-

phissam oppidum, supra Crisacum campum situm. Barbari autem universam terram Phocidem incur-sarunt; ita enim exercitum duxerunt Thessali: et quocumque pervenerunt, cuncta cremarunt vastaruntque, ignem et in oppida et in templa iniicientes. (33.) Hac enim iter facientes secundum Cephis-sum fluvium, omnia depopulati sunt; cremaruntque Drymon oppidum, et Charadram, et Erochum, et Tethronium, et Amphicaeam, et Neonem, et Pedicas, et Triteas, et Elateam, et Hyampolin, et Parapota-mios, et Abas, ubi opulentum erat Apollinis tem-plum thesauris donariisque multis instructum: erat-que ibidem, atque etiam nunc est, oraculum: et hoc etiam templum, exspoliatum, igne cremarunt. Atque Phocensium nonnullos, ad montana insecuti, ca-

Φθειραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθους. Παραποταμίους δὲ 34
παραμειβόμενοι οἱ βάρβαροι, ἀπίκοντο εἰς Πανοπίας.
ἐνθῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐτέων ἐσχίζετο.
τὸ μὲν πλείστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ, ἅμα
5 αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον ἐπ' Ἀθήνας, ἐσέβαλε εἰς Βοιω-
τοὺς, εἰς γῆν τὴν Ὀρχομενίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλήθος
ἐμῆδιξε· τὰς δὲ πόλεις αὐτέων ἄνδρες Μακεδόνες διατε-
ταγμένοι ἐσώζον, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες·
ἐσώζον δὲ, τῇδε βουλόμενοι δῆλον ποιέειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ
10 Μήδων Βοιωτοὶ φρονέοιεν. οὗτοι μὲν δὲ τῶν βαρβάρων
ταύτῃ ἐτράποντο.

Ἄλλοι δὲ αὐτέων, ἡγεμόνας ἔχοντες, ὁρμήατο ἐπὶ τὸ 35
ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρησσὸν ἀπέργοντες.
ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα εἰσινα-

ptivos fecerunt; et nonnullis etiam mulieribus, ob mul-
titudinem vim facientium, necem adtulerunt. (34.)
Parapotamios praetergressi Barbari, in Panopensium
agrum venerunt. Inde iam discretæ illorum copiae,
bifariam divisæ sunt. Plurima quidem et validissi-
ma pars exercitus, cum ipso Xerxe Athenas tendens,
in Boeotiam intravit, in fines Orchomeniorum. Boeo-
torum autem universa multitudo cum Medis sentie-
bat: et oppida illorum tutabantur viri Macedones,
ab Alexandro ad hoc missi; tutabantur ea autem,
hoc ipso declaraturi Xerxi, cum Medis sentire Boeo-
tos. Hi igitur ex Barbaris hac via incedebant.

(35.) At illorum alii, sumtis viarum ducibus, ver-
sus *Delphicum templum* intendebant iter. Parnas-
sum a dextra relinquentes. Quascumque vero etiam
hi Phocidis permearunt regiones, has cunctas eva-
Herod. T. IV. P. I. C

34 HERODOTI HISTOR. VIII.

- μῶρεον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν,
καὶ Δαυλίαν, καὶ Αἰολιδέαν. Ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀπο- 5
σχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅπως συ-
λῆσαντες τὸ ἱεὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, βασιλεῖ Ξέρξῃ ἀπο-
δέξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ' ἠπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱερῷ
ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἀμεί-
νον ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίοις ἐλίπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων, 10
καὶ μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα.
- 36 Οἱ Δελφοὶ δέ, πυνθάνόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶσαν ἀρρω-
δίην ἀπίκατο. ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστρωῶτες,
ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων, εἴτε σοφία κατὰ
γῆς κατορύξουσιν, εἴτε ἐκκομίσουσιν ἐς ἄλλην χώραν. ὁ
δὲ θεὸς σφείας οὐκ ἔα κινεῖν, φάς „αὐτὸς ἱκανὸς εἶ- 5

XXXV. 5. Αἰολιδέων. Αἰολιδῶν alii. Διλαίῶν corrigendum cen-
suere viri docti.

starunt: nam et Panopensium oppidum incenderunt,
et Dauliorum, et Aeolidensium. [sive Lilaeensium.]
Viam autem istam hi, sciuncti a reliquo exercitu,
ingressi sunt hoc consilio, ut, spoliato Delphico tem-
plo, opes illius Xerxi regi repraesentarent. Noverat
autem, ut ego accepi, Xerxes omnia quae in hoc
templo erant melius quam quae suis in aedibus re-
liquerat, quippe multis ea constanter memoranti-
bus, ac praesertim Croesi donaria, Alyattis filii.
(36.) Eius rei nuncius gravissimum Delphensibus
timorem iniecit: quo terrore perculsi, oraculum de
sacris pecuniis rebusque pretiosis consuluerunt,
utrum in terram eas defoderent, an in aliam regio-
nem exportarent. At vetuit Deus loco illas movere,
dicens, *se ipsum ad iuvanda sua sufficere*. Quo

και τῶν ἐωυτοῦ προκατῆσθαι.“ Δελφοὶ δὲ, ταῦτα ἀκούσαντες, σφῶν αὐτέων περὶ ἐφρόντιζον. τέκνα μὲν νυν καὶ γυναῖκας πέσῃ ἐς τὴν Ἀχαιίην διέπεμψαν· αὐτέων δὲ οἱ μὲν πλείστοι ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρρησσοῦ τὰς κορυφάς, καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνέικαντο· οἱ δὲ ἐς
 10 Ἀμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπέξῃλθον. πάντες δὲ ὧν οἱ Δελφοὶ ἐξέλυπον τὴν πόλιν, πλὴν ἐξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφῆτεω. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἔσαν οἱ βαρβαροὶ 37 ἐπίοντες, καὶ ἀπώρεον τὸ ἱερόν, ἐν τούτῳ ὁ προφῆτης, τῷ οὐνομα ἦν Ἀκῆρατος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξηννευγμένα ἱερά, τῶν
 5 οὐκ ὅσιον ἦν ἀπτεσθαι ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἦεν Δελφῶν τοῖσι παρρησσοῖσι σημανέων τὸ τέρας. Οἱ δὲ βαρβαροὶ ἐπεὶ δὴ ἐγίνοντο ἐπιγύομενοι κατὰ τὸ ἱερόν τῆς Προφηΐας Ἀθηναίης, ἐπιγίνεται σφι τέρατα ἐτι μέζονα τοῦ

audito responso, iam sibi ipsis *Delphenses* consuluerunt: et liberos quidem et uxores trans mare in Achaiam dimisere: ipsorum vero plerique in iuga conscenderunt Parnassi, resque suas in Corycium antrum comportarunt; alii vero in Amphissam Locridem secesserunt. Itaque cuncti Delphenses reliquerunt urbem, exceptis sexaginta viris et propheta. (37.) Ut vero adpropinquarent invadentes Barbari, iamque in conspectu habuere templum; ibi tunc propheta, cui nomen erat Aceratus, sacra arma vidit ante templum proposita, ex interiore penetrali prolata, quae nulli hominum fas erat tangere. Atque ille hoc prodigium Delphensibus, qui in urbe aderant, nunciatum ivit. Ut vero gradum accelerantes Barbari prope aedem fuere *Minervae Pronaeae*,

πρὶν γενομένου τέρεος. Θῶυμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρ-
 τα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα Φανῆναι ἔξω προκεί- 10
 μενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ τούτῳ δεύτερα ἐπιγεγόμε-
 να, καὶ διὰ πάντων Φασμάτων ἄξια θαυμάσαι μάλι-
 στα. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἔσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ
 ἱερὸν τῆς Προνηΐδος Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ ἐκ μὲν τοῦ οὐρα-
 νοῦ κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρηησοῦ 15
 ἀπορραγεῖσαι δύο κορυφαὶ ἐξέροντο πολλῶ πατάγῳ ἐς
 αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συχνούς σφεας, ἐκ δὲ τοῦ ἱεροῦ
 38 τῆς Προνηΐδος βοή τε καὶ ἀλαλαγμός ἐγένετο. Συμ-
 μεγένταν δὲ τούτέων πάντων, φόβος τοῖσι βαρβάροις
 ἐνεπεπτάκει. μαβόντες δὲ οἱ Δελφοὶ Φεύγοντας σφεας,
 ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πληθὺς τι αὐτέων· οἱ δὲ
 περιεόντες ἰδὺ Βοιωτῶν ἔφευγον. Ἐλεγον δὲ οἱ ἀπονοστή- 5

alia his oblata sunt prodigia, superiori etiam pro-
 digio maiora. Nam et hoc sane mirabile est, arma
 Martia sua sponte extra templum proposita adpa-
 ruisse: sed quae mox deinde evenerunt, ea prae om-
 nibus ostentis maximâ admiratione digna sunt. Ubi
 enim subeuntes Barbari prope Pronaeae Minervae
 aedem fuere, ibi tum et de coelo fulmina in eos
 deciderunt, et de Parnasso abrupta duo cacumina
 ingenti cum fragore in eosdem praecipitarunt, mul-
 tosque oppresserunt, et ex Pronaeae aede clamor et
 ululatus est exauditus. (38.) Quibus rebus simul
 incidentibus, terror Barbaris est incussus: quos ubi
 fugam capessere Delphenses intellexerunt, descen-
 dentes de monte magnam illorum stragem edidere;
 reliqui vero rectâ in Boeotiam profugerunt. Memo-
 rarunt autem, ut ego accepi, hi ex Barbaris qui re-

σαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ὡς
πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα ὤρων θεῖα· δύο γὰρ ὀπλίτας,
μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν, ἔχοντας ἐπεσθαὶ σφι,
κτείνοντας καὶ διώκοντας. Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ 39
λέγουσι εἶναι ἐπιχωρίους ἥρωας, Φύλακόν τε καὶ Αὐ-
τόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱερόν· Φυλάκου μὲν,
παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν κατύπερθε τοῦ ἱεροῦ τῆς Προνηΐης·
5 Αὐτονόου δὲ, πέλας τῆς Κασταλῆς, ὑπὸ τῇ Ταμπεΐῃ
κορυφῇ. Οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρηησοῦ λίθοι, ἔτι
καὶ ἐς ἡμέας ἔσαν σοοί, ἐν τῷ τεμένει τῆς Προνηΐης
Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέσκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων
φερόμενοι. Τούτων μὲν νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ
10 ἱεροῦ ἀπαλλαγὴ γίνεται.

Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἄρτε- 40

dierunt, praeter ista se alia etiam ostenta divinitus
missa vidisse: namque duos armatos, maiores quam
pro humana natura, continenter sibi instituisse, per-
sequentes caedemque facientes. (39.) Istos duo,
aiunt Delphenses, indigenas fuisse heroas, *Phylacum*
et *Autonoum*, quorum fana sunt in templi vi-
cinia; Phylaci quidem, secundum ipsam viam, su-
pra Pronacae aedem; Autonoi vero, prope Castaliam
sub Hyampeo cacumine. Saxa autem, quae de Par-
nasso deciderant, ad nostram usque aetatem super-
fuerunt, in agro Minervae Pronacae sacro iacentia;
in quem, postquam per Barbaros devoluta sunt, in-
cubuerunt. Isto igitur modo hi homines a *Delphico*
templo discesserunt.

(40.) Iam *classis Graecorum*, ab Artemisio pro-

μισίου, Ἀθηναίων δεσφέντων, ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει
 πὰς νῆας. τῶνδὲ δὲ εἵνεκα προσεδήθησαν αὐτέων σχεῖν
 πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδας τε καὶ γυ-
 ναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ καὶ 5
 βουλευσονται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι
 κατήκουσι πῆγμασι βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι, ὥς
 εἰψυσμένοι γνάμης. δοκέοντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννη-
 σίους πανδημί ἐν τῇ Βοιωτῇ ὑποκατημένους τὸν βάρεβα-
 ρον, τῶν μὲν εὖρον οὐδὲν ἔον, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν 10
 αὐτοὺς τειχέοντας ἐς τὴν Πελοπόννησον, περὶ πλείστου
 τε ποιευμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλα-
 κῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀπίεσαι. ταῦτα πυνθανόμενοι, οὕτω
 δὴ προσεδήθησάν σφιν σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.
 41 Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατίσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι

fecta, rogatu Atheniensium ad *Salaminem* adpulit.
 Et hoc quidem consilio Athenienses a sociis, ut ad
 Salamina adpellerent, rogaverant, ut ipsi liberos et
 uxores ex Attica exportatos in tuto locarent, et porro
 quid sibi faciendum esset deliberarent. Nam pro prae-
 sente rerum statu, quum opinione sua essent fru-
 strati, consilium capturi erant. Etenim quum existi-
 massent se Peloponnesios cum omnibus copiis reper-
 turos esse in Boeotia subsidentes ibique Barbarum
 excepturos, nihil horum repperant: sed certiores
 erant facti, isthmum illos, qua est introitus in Pe-
 loponnesum, muro intercipere, et haec ut salva sit
 maxime curare, hancque custodire, caetera omitten-
 tes. Haece quum intellexissent Athenienses, idcirco
 socios, ut ad Salamina sisterent classem, rogaverant.
 (41.) Et reliqui quidem ad Salamina adpulerunt,

δὲ εἰς τὴν ἑαυτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν, κήρυγμα ἐποίησαντο „Ἀθηναίων τῇ τις δύναται, σώζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας.“ Ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι εἰς Τροίαν 5 καὶ ἀπέστειλαν, οἱ δὲ εἰς Αἴγιναν, οἱ δὲ εἰς Σαλαμίνα. ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθεῖσθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετεῖν, καὶ οὐ καὶ τοῦδε εἴνεκα οὐκ ἥκιστα· λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτι μὲν γὰρ Φύλακα τῆς ἀκροπόλις ἐνδαιτέεσθαι ἐν τῷ ἱερῷ. λέγουσιν τε ταῦτα, καὶ 10 δὲ καὶ ὡς ἐόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσα ἔστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα, ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη, τότε ἦν αἰκάνστος. σημενάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱερείας, μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὡς καὶ

Athenienses vero ad Atticam. Quo ubi pervenere, praeconio edixerunt, quo loco quisque posset Atheniensium, eo liberos et familiam in tuto locaret. Ibi tunc plerique Troezena eos miserunt, alii vero in Aeginam, alii Salamina. Properarunt autem suos suaeque extra Atticam in tuto locare, partim oraculi mandato obtemperare cupientes, partim, nec minime, hac de causa. Dicunt Athenienses, ingentem serpentem, arcis custodem, versari in templo: nec vero id perhibent solum, sed etiam tamquam re vera ibi versanti menstrua sacra faciunt adponuntque: est autem menstruum sacrificium, placenta melle condita. Haec placenta, quum superioribus temporibus eonstanter consumpta fuisset, tunc intacta erat. Quod ubi significavit antistita templi, tanto magis atque studiosius urbem reliquerunt Athenienses, quod etiam dea arcem deseruisset. Exportatis autem rebus

τῆς θεοῦ ἀπολελοιπιῖς τὴν ἀκρόπολιν. αἷς δὲ σοὶ πάν- 15
 42 τα ὑπέξέκειτο, ἔπλων ἐς τὸ στρατόπεδον. Ἐπεὶ δὲ οἱ
 ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμίνα κατέσχον τὰς νέας, συν-
 ἔρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυρθανόμενος ἐ τῶν Ἑλλήνων ναυτι-
 κὸς στρατὸς ἐκ Τροιζῆνος· ἐς γὰρ Πάγωνα τὸν Τροιζη-
 νίων λιμένα προεῖρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε 5
 δὴ πολλῶν πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐναυμάχεον,
 καὶ ἀπὸ πολίων πλεόνων. Ναύαρχος μὲν νυν ἐπὴν αὐ-
 τὸς ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδου,
 ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιλῆου
 ἐὼν· νέας δὲ πολλῶν πλείστας τε καὶ ἄριστα πλωού- 10
 σας παρήχοντο Ἀθηναῖοι.

43 Ἐστρατεύοντο δὲ οἷδε. Ἐκ μὲν Πελοποννήσου, Λα-
 κεδαιμόνιοι, ἑκατὰ νῆας παρεχόμενοι· Κορίνθιοι δὲ,

omnibus, in tutoque locatis, ad castra navigarunt.
 (42.) Postquam vero isti ab Artemisio *ad Salamina*
 constituerant classem, accepto eius rei nuncio reli-
 quae etiam *nauticae Graecorum copiae* eodem con-
 fluxerunt, Troezenae profectae. Edictum enim illis
 fuerat, ut ad Pogonem, Troezeniorum portum, con-
 venirent: et convenerant multo plures quam quae
 ad Artemisium navali praelio erant defunctae, et ex
 pluribus civitatibus. Classi cum imperii summa prae-
 fectus erat idem qui ad Artemisium, *Eurybiades*,
Euryclidae filius, Spartanus, nec vero ex regio ge-
 nere natus: sed plurimas naves, optimeque navi-
 gantes, prae buerant Athenienses.

(43.) Qui autem *hac in classe militabant*, hi
 fuerunt. *Ex Peloponneso*, Lacedaemonii, sedecim na-

τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ.
 Σικυῶνιοι δέ, πεντεκαίδεκα παρείχοντο νῆας· Ἐπιδαύ-
 5 ριοι δέ, δέκα· Τροιζήνιοι δέ, πέντε· Ἑρμιονέες δέ, τρεῖς·
 εἶντες οὗτοι, πλὴν Ἑρμιονέων, Δωρικόν τε καὶ Μακε-
 δνὸν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς Δρυοπί-
 δος ὕστατα ὁρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰσὶ Δρύοπες,
 ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλίων ἐκ τῆς νῦν Δωροίδος κα-
 10 λιομένης χώρης ἐξαναστάντες. οὗτοι μὲν νυν Πελοπον-
 νησίων ἐστρατεύοντο. Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἑξω ἡπείρου Ἀθη- 44
 ναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας
 ὀγδῶκοντα καὶ ἑκατὸν, μῦνοι ἐν Σαλαμῇ γὰρ οὐ συνε-
 ναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι, διὰ τοιοῦδε πρῆ-
 5 γμα. ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ Ἀρτε-
 μισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ Πλαταιέες

ves praeberentes: tum Corinthii, totidem naves cum
 vectoribus praeberentes quot ad Artemisium. Sicyonii
 vero quindecim prae buerunt naves; Epidaurii, decem;
 Troezenii, quinque; Hermionenses, tres. Sunt autem
 isti, exceptis Hermionensibus, Dorica et Macedna
 natio, ex Erineo et Pindo et Dryopide novissime pro-
 fecti. Hermionenses vero Dryopes sunt, ab Hercule
 et Maliensibus ex regione quae Doris nunc vocatur
 eiecti. Hae copiae Peloponnesiorum erant. (44.)
 Ex populis vero continentem extra Peloponnesum
 incolentibus adfuere, primum, *Athenienses*, qui
 prae reliquis omnibus centum et octoginta naves
 contulerunt: et hi quidem nunc soli erant, nam in
 pugna ad Salaminem Atheniensibus Plataeenses prae-
 sto non fuere, hac de caussa. Quo tempore Graeci,
 relicto Artemisio, prope Chalcidem fuerant, Pla-

ἀποβαίντες ἐς τὴν περαιὴν τῆς Βοιωτῆς χώρας, πρὸς ἐκ-
 κομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων. οὗτοι μὲν νῦν τούτους
 σώζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπὶ μὲν Πελασγῶν
 ἔχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην, ἔσαν Πελασγοὶ, 10
 οὐνομαζόμενοι Κραναιί· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος,
 ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθῆος τὴν
 ἀρχὴν, Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· Ἰωχὸς δὲ τοῦ Ξού-
 θου στρατάρχῃ γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθησαν ἀπὸ
 45 τούτου Ἴωνες. Μεγαρεῖς δὲ τωυτὸ πλήρωμα παρήχον- 15
 το τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Ἀμπρακιῶται δὲ, ἑπτὰ νῆας
 ἔχοντες ἐπεβώθησαν· Λευκαδίαι δὲ, τρεῖς· ἔθνος ἐόντες
 46 οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου. Νησιωτέων δὲ, Αἰγινήται
 τριήκοντα παρήχοντο. ἔσαν μὲν σφι καὶ ἄλλαι πεπλη-

XLIV. 13. Ἀθηναῖοι. *Intercidisse nomen Ἐρεχθίδαι suspican-
 tur docti viri.*

tacenses in oppositam Boeotiae oram exscenderant,
 et ad familias suas in tuto locandas erant profecti:
 ita, dum suos tutantur, in tempore non adfuerunt.
Athenienses, quo tempore Pelasgi Graeciam (quae
 nunc vocatur) tenebant, *Pelasgi* fuerant, *Cranai*
 nominati; sub Cecrope vero rege, *Cecropidae* sunt
 adpellati: tum regnante Erechtheo, mutato nomine,
Athenienses adpellati: ab Ione vero, Xuthi filio,
 qui copiarum dux fuit Atheniensium, *Iones* sunt
 denominati. (45.) Megarenses totidem naves cum
 vectoribus contulerant, quot ad Artemisium. Ampra-
 ciotae cum septem navibus praesto erant: Leucadii
 cum tribus; Dorici hic quoque populus est, ex Co-
 rintho. (46.) Ex insulanis *Aeginetae* naves contu-
 lerant triginta: et instructas quidem etiam alias ha-

- ρωμέναι νέες, ἀλλὰ τῇσι μὲν τὴν ἐωυτῶν ἐφύλασσον,
 τριήκοντα δὲ τῇσι ἄριστα πλωούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυ-
 5 μάχῃσαν. Αἰγινῆται δὲ εἰσι Δωριεῖς, ἀπὸ Ἐπιδαύρου
 τῇ δὲ νήσῳ πρότερον οὐνομα ἦν Οἰκάνη. μετὰ δὲ Αἰγι-
 νήτας, Χαλκιδεῖς τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμε-
 νοι, καὶ Ἐρετριεῖς τὰς ἐπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνες εἰσι. μετὰ
 δὲ, Κεῖοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι· ἔθνος ἐὼν Ἰωνικὸν
 10 ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι δὲ παρείχοντο τέσσαρας· ἀπο-
 πεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιτείων,
 κατὰπερ ἄλλοι θησιῶται· ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων,
 ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἕλληνας, Δημοκρίτου σπεύσαντος,
 ἀνδρὸς τῶν αὐτῶν δοκίμου, καὶ τότε τριηραρχέαντος. Νά-
 15 ξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες, ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες. Στυριεῖς δὲ
 τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ·

bebant, sed illis suam custodiebant terram, triginta
 vero optime navigantibus pugnarunt ad Salaminem.
 Sunt autem Aeginetae Dorienses, ex Epidauro: no-
 men vero insulae prius *Oenone* fuerat. Post Aegine-
 tas, Chalcidenses aderant cum viginti navibus quas
 easdem ad Artemisium habuerant; et Eretrienses cum
 eisdem septem navibus: Ionica haec gens est. Deinde
 Cei, Ionicus populus Athenis oriundus, cum eisdem
 quibus ad Artemisium. *Naxii* cum quatuor navibus
 aderant; ad Medos quidem missi a civibus, quemad-
 modum reliqui insulani: sed spreto mandato ad
 Graecos sese contulerant hortante Democrito, spe-
 ctato inter suos viro, qui tunc trierarcha erat. Sunt
 autem Iones Naxii, Athenis oriundi. Styrenses eas-
 dem, quas ad Artemisium, naves contulerunt;
 Cythnii vero triremem unam, et actuariam quinquaginta

Κύνιοι δὲ, μίαν καὶ πεντηκόντερον· ἔόντες συναμφότε-
 ροὶ οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερίφιοι τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μή-
 λιοι ἐστρατεύοντο· οὗτοι γὰρ οὐκ ἔδοσαν μῦνοι νησιω-
 47 τέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ. Οὗτοι μὲν ἅπαν- 20
 τες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ,
 ἐστρατεύοντο· Θεσπρωτοὶ γὰρ εἰσι ὁμουρέοντες Ἀμ-
 πρακιάτῃσι καὶ Λευκαδίοισι, οἱ ἐξ ἐσχατέων χωρίων
 ἐστρατεύοντο. Τῶν δὲ ἐκτὸς τούτων οἰκημένων, Κροτα- 5
 νῆται μῦνοι ἔσαν οἱ ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνεύου-
 ση, νῆι μῆ, τῆς ἤρχε ἀνὴρ τρεῖς πυθιονίκης, Φαῦλλος.
 48 Κροτανῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι,
 τριήρεας παρεχόμενοι ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ
 Σίφνιοι, καὶ Σερίφιοι, πεντηκόντερους. Μήλιοι μὲν,
 γένος ἔόντες ἀπὸ Λακεδαιμόνος, δύο παρείχοντο· Σίφ-

ginta-remorum: utrique hi Dryopēs sunt. Seriphii
 etiam, et Siphnii, et Melii cum Graecis militarunt:
 hi enim soli ex insulanis Barbaro terram et aquam
 non tradiderant. (47.) Quos adhuc memoravi pu-
 gnae ad Salamina socios, hi omnes citra Thespro-
 tiam et Acherontem fluvium habitant: Thesproti
 enim finitimi sunt Ampraciotis et Leucadiis, qui ex
 ultimis Graeciae regionibus adfuerunt. Ex his vero
 qui ultra incolunt, soli *Crotoniatae* fuere, qui pe-
 riclitanti succurrerent Graeciae, et una quidem nave,
 cui praefuit vir ter Pythiorum certaminum victor,
 Phayllus: sunt autem *Crotoniatae* origine Achaei.
 (48.) Iam reliqui quidem, quos memoravi, triremes
 praebuerunt; Melii vero et Siphnii et Seriphii pente-
 conteros; [*id est*, longas naves remis quinquaginta
 instructas:] et Melii quidem, genus a Lacedaemone

5 νιοι δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴωνες ἑόντες ἀπ' Ἀθηναίων, μίαν ἑκάτεροι. Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοιτέρων, τριηκόσiai καὶ ἐβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ 49 τῶν εἰρημένων πολιῶν, ἐβουλευόντο, προθέντος Εὐρυβιάδew, γνώμην ἀποφαίνεισθαι τὸν βουλούμενον, ὅκου δοκέοι ἐπιτηδεύατον εἶναι ναυμαχίην ποιέσθαι τῶν αὐτοῖ χω- 5 ρέων ἐγκρατέες εἰσί. ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀφείτο ἥδη, τῶν δὲ λαιπέων πέρι προετίθεε. Αἱ γνώμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλείους συνεξέπιπτον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαν- τας ναυμαχεῖν πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε „ὥς, ἢ νικηθῶσι τῇ ναυμαχίᾳ, ἐν Σα- 10 λαμῖνι μὲν ἑόντες, πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἢ α σ φ ι τ ι-

derivantes, duas praebuere; Siphniū vero et Seriphii, Iones ab Athenis originem ducentes, utrique unam. Fuit autem *universus navium numerus*, demtis penteconteris, trecentae septuaginta et octo.

(49.) Ut *ad Salaminem* convenit ex praedictis civitatibus *classis*, deliberarunt duces, rogante Eurybiade ut sententiam diceret quisquis vellet, *quo loco opportunissimum videretur pugna navali decernere*, ex eis nempe locis quae in ipsorum essent potestate: iam enim Attica pro derelicta erat: itaque de reliquis locis rogavit. Et pleraeque eorum, qui verba fecerunt, in hoc congruebant sententiae, *ad Isthmum navigandum esse, et ante Peloponnesum navali pugna decernendum*: cuius sententiae hanc rationem reddebant, *quod, si inferiores ex pugna discessissent, et Salamine essent, obsiderentur in insula, ubi nullum ipsis adparere sub-*

46 HERODOTI HISTOR. VIII.

μωρή οὐδεμὴ ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ, εἰς τοὺς ἑαυτῶν ἐξοίσονται.“

- 50 Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγομένων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βάρβαρον εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέεσθαι. Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπείαν τὴν πόλιν, αὐτέων 5 ἐκκλειοπύτων εἰς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὥσαύτως, ἥκε τε εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα ἐκείνα ἐδηΐου. ἐνέπρησε δὲ Θεσπείαν τε καὶ Πλαταιαν, πυ-
- 51 Θέμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ ἐμῆδιζον. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔνθεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἐτέροισι μῆνεσι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιᾶδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι. 5

sidium posset; ad Isthmum vero, ad suos se possent salvi recipere.

(50.) Dum ita duces Peloponnesiorum disputant, advenit vir Atheniensis, nuncians in Atticam ingressum esse Barbarum, et totam regionem igne vastare. Quippe exercitus unā cum Xerxe, itinere per Boeotiam factō, incensa Thespiensium urbe, quī in Peloponnesum se receperant, itcmque Plataeensium urbe, Athenas profectus, omnia illius regionis loca evastabat. Incenderat autem Thespiam et Plataeam, quod a Thebanis audisset, cum Medis illos non sentire. (51.) A transitu Hellesponti, unde iter facere coeperant Barbari, postquam ibi unum mensem erant morati, quod in Europam transierunt, tribus proximis mensibus in Attica adfuerunt, prae-

καὶ αἰρέουσι ἐρῆμον τὸ ἄστυ, καὶ τινας ὀλίγους εὐρί-
 σκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱερῷ ἑόντας, ταμίας τε τοῦ
 ἱεροῦ, καὶ πένητας ἀνθρώπους· οἱ φραζάμενοι τὴν ἀκρό-
 πολιν θύρῃσι τε καὶ ξύλοισι, ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόντας·
 10 ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείας βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλα-
 μῖνα, πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέσθαι τὸ μαντήϊον
 τὸ ἢ Πυθίῃ σφι ἔχρησε „τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλκων
 ἔσσεσθαι“ αὐτὸ δὲ τοῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ
 τὸ μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς νῆας. Οἱ δὲ Πέρσαι, ἰζόμενοι 52
 ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι
 καλέουσι Ἀρήϊον πάγον, ἐπολιόρκεον τρόπον τοιόνδε· ὅπως
 στυπεῖον περὶ τοὺς οἰστοὺς περιβέντες ἄψιαν, ἐτόξευσον
 5 ἐς τὸ Φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεόμενοι
 ὅμως ἡμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι.

tore Atheniensium Calliade. Deprehenderunt autem
 vacuum urbem, et paucos quosdam Atheniensium
 in templo versantes, quaestores templi, et pauperes
 nonnullos homines; qui arce asseribus atque palis
 praesepta arcebant subeuntes. Hi et ob victus ino-
 piam sese Salaminem non receperant, et quod se
 solos existimarent sententiam reperisse oraculi a
 Pythia editi, *ligneum murum insuperabilem fore*;
 nempe hoc ipsum esse certum illud refugium, quod
 oraculo significatum esset, non naves. (52.) *Per-*
sae vero, castris in tumulto positis ex adverso arcis
 sito, quem *Areopagum* [Martium tumulum] vocant,
 hoc modo illam oppugnabant: stupam sagittis cir-
 cumdatam incendebant, atque ita sagittas adversus
 vallum iaculabantur. At oppugnati *Athenienses*, ad
 extremum licet malum redacti, fallente eos etiam

καὶ τοῦ Φραύματος προδεδωκότος· οὐδὲ λόγους τῶν Πει-
 σιστρατιδῶν προσφερόντων περὶ ἐμολογίης ἐνεδέκοντο.
 ἀμυνόμενοι δὲ, ἅλλα τε ἀντεμνηχανέοντο, καὶ δὴ καὶ
 προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας, ὁλοιτρόχους 10
 ἀπίεσαν· ὥστε Ξέρξης ἐπὶ χρόνον συγχὸν ἀπαρίησι ἐνέ-
 53 χεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφεας ἐλεῖν. Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν
 ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσοδος τοῖσι βαρβάρουσι· ἔδεε γὰρ
 κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπεί-
 ρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἔμπροσθε ὦν πρὸ τῆς ἀκρο-
 πόλεως, ὅπισθε δὲ τῶν πυλῶν καὶ τῆς ἀνάσθου, τῇ δὴ 5
 οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' ἂν ἤλπισε μὴ κοτέ τις κατὰ
 ταῦτα ἀναβαίῃ ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησαν τινες κα-
 τὰ τὸ ἱερὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίτοι-
 περ ἀποκορήμονι ἐόντος τοῦ χώρου. Ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς

vallo, tamen resistebant; nec conditiones de dedi-
 tione admittebant, a Pisistratidis propositas. Resi-
 stebant autem, quum alia contra machinantes, tum
 et, quoties ad portam succederent barbari, ingentibus
 in eos saxis devolutis; ut per diu *Xerxes* inops fuerit
 consilii, quum illos expugnare non posset. (53.)
 Ad extremum vero, post illas difficultates, introitus
 quidam in arcem barbaris adparuit: debuit enim,
 iuxta oraculum, universa Atheniensium terra, qua-
 tenus in continente erat, in Barbarorum venire po-
 testatem. Erat igitur ante arcem, sed in parte a porta
 et adscensu aversa, locus ubi nemo excubabat, et
 ubi nemo crediderat quemquam hominum umquam
 adscensurum: eo loco, quamvis praerupto, adscende-
 runt nonnulli prope *Aglauri fanum*, Cecropis filiae.
 Quos ut in arcem conscendisse viderunt Athenienses,

10 ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἐρρίπτεον ἑαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ εἰς τὸ μάγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας· ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας ἐφόνευσαν· ἐπεὶ δὲ σφι
15 πάντες κατίστρωντο, τὸ ἱεὸν συλῆσαντες, ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

Σχρὸν δὲ παντελείας τὰς Ἀθήνας Ξέρξης, ἀπέπεμψε 54 εἰς Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα, Ἀρταβάνω ἀγγελέοντα τὴν παροῦσάν σφι εὐπρηξίην. Ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς Φυγάδας,
5 ἑαυτῷ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱερά, ἀναβάντας εἰς τὴν ἀκρόπολιν· εἴ τε δὴ ὦν οἷσιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴ τε καὶ ἐν θυμῷ οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱεὸν. οἱ δὲ Φυγάδες

alii de muro sese praecipitarunt perieruntque, alii in interiorem templi aedem confugerunt. *Persae* vero qui adscenderant, primum ad portam adcurrerunt, eaque aperta trucidarunt supplices; quibus omnibus occisis, spoliarunt templum, et universam *acropolin* incenderunt.

(54.) Tum *Xerxes*, *Athenis* penitus *potitus*, equitem *Susa* misit, qui *Artabano* rem feliciter gestam nunciaret. Postridie vero quam nuncium hunc dimisit, convocatis *Atheniensium* exsulibus, qui illius castra sequebantur, mandavit, ut in arcem adscenderent, suoque ritu ibi sacra facerent; sive quod viso nocturno monitus hoc illis imperavit, sive religio quaedam cum incesserat quod templum cremasset. Et *Atheniensium* exsules mandata fecerunt. (55.)

Herod. T. IV. P. I.

D

55 τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα. Τοῦ δὲ εἶπε-
 κεν τούτέων ἐπεμνήσθην, Φράσω. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει
 ταύτῃ Ἐρεχθῆος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηὸς, ἐν
 τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσα ἐνὶ τὰ λόγος παρὰ Ἀθη-
 ναίων Ποσειδῶνά τε καὶ Ἀθηναίην, εἰσάοντας περὶ τῆς 5
 χώρας, μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην ἅμα
 τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων·
 δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρησίας, Ἀθηναίων οἱ
 θύνειν ὑπὸ βασιλῆος κελευόμενοι, ὡς ἀνέβησαν εἰς τὸ
 ἱερὸν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον 10
 ἀναδεδραμηκότα. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

56 Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὥς σφί ἐξαγγέλῃη
 ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, εἰς τοσοῦτον
 θόρυβον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυ-
 ρωθῆναι ἔμνον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς

Cur autem huius rei fecerim mentionem, dicam. Est in hac acropoli *templum Erechthei* illius, qui terra genitus dicitur, quo in templo *olea* inest et *mare*, quae aiunt a Neptuno et Minerva, quum de hac terra inter se certarent, testibus advocatis Atheniensibus, posita ibi fuisse. Haec igitur *olea* simul cum reliquo templo a barbaris erat cremata: altero vero ab hoc incendio die, ut in id templum adscenderunt Athenienses sacra facere iussi a Xerxe, surculum viderunt e stipite enatum, cubiti fere longitudine. Hoc quidem illi memorarunt.

(56.) *Graeci vero ad Salaminem*, ut nunciatum est eis quo statu esset Athenarum acropolis, tanto sunt terrore perculsi, ut e ducibus nonnulli ne manserint quidem donec super quaestione proposita fie-

5 νῆας ἐσέπιπτον, καὶ ἰστία αἶροντο ὡς ἀποθευσόμενοι
τοῖσι τε ὑπαλειπομένοισι αὐτέων ἐκυράθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ
ναυμαχεῖν. νῦν τε ἐγίνετο, καὶ οἱ, διαλυέντες ἐκ τοῦ
συνεδρίου, ἐσέβαινον ἐς τὰς νῆας. Ἐνθαῦτα δὲ Θέμι- 57
στοκλῆα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νῆα, εἶρετο Μνησίφιλος,
ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃ τι σφί εἴη βεβουλευμένον. πυθόμενος
δὲ πρὸς αὐτοῦ ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς
5 τὸν Ἰσθμόν, καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχεῖν,
εἶπε· „Οὗτοι ἄρα ἦν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλα-
„μῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις. κα-
τὰ γὰρ πόλεις ἕκαστοι τρέψονται· καὶ οὔτε σφέας Εὐ-
„ρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται, οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλ-
10 „λος, ὥστε οὐ μὴ διασκεδασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπο-
„λέεται τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλήσι. ἀλλ', εἴ τις ἐστὶ μη-

ret decretum, sed in naves sese coniicientes vela pan-
derint tamquam abituri; reliqui vero re deliberata
fecerint decretum, *ad Isthmum esse pugnandum*.
Iamque nox aderat; et hi quoque, soluto consessu,
naves sunt ingressi. (57.) Ibi tunc *Themistoclem*,
in navem reversum, interrogavit *Mnesiphilus*, civis
Atheniensis, *quidnam ab illis decretum foret?* A
quo ubi cognovit, decretum esse ut navibus ad Isth-
mum deductis ante Peloponnesum dimicarent: *Quod*
si igitur, inquit, hi Salamine solverint, tu pro
nulla amplius patria pugnabis. Nam in suas
quique civitates se recipient, et nec Eurybiades,
nec quisquam hominum alius retinere eos po-
terit, quin dissolvatur exercitus: et per ducum
imprudenciam peritura est Graecia. At ut, si qua
via aut ratio superest, perge, et, quae decreta

- „χανή, ἴθι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα, ἣν
 „κως δύνη ἀναγνώσσαι Εὐρυβιάδεα μεταβουλεύσασθαι,
 58 „ὥστε αὐτοῦ μενέειν.“ Κάττα δὴ τῷ Θεμιστοκλέϊ
 ἤρεσε ἡ ὑποθήκη καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος,
 ἦτε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν Εὐρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη
 θέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα συμμίξαι. ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν
 νῆα ἐκέλευε ἐσβάντα λέγειν εἴ τι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θε- 5
 μιστοκλέης παριζόμενός οἱ καταλέγει κεινὰ τε πάντα
 τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου, ἑαυτοῦ ποιούμενος, καὶ ἄλλα
 πολλὰ προστίβεις ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρηρίζων ἕκ τε τῆς
 νηὸς ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγούς ἐς τὸ συν-
 59 ἔδριον. Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐρυ-
 βιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς
 στρατηγούς, πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι,
 οἷα κάττα δέόμενος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος

sunt, operam da ut rescindas; si persuadere for-
tasse Eurybiadi potueris, ut mutato consilio hic
maneant. (58.) Themistocli admodum placuit mo-
nitum: qui, nullo ad haec responso dato, ad Eu-
rybiadis navem perrexerat. Quo ubi venit, de com-
munitibus rebus, ait, se aliquid cum illo communi-
caturum: et ille, si quid secum vellet, navem suam
conscendere cum iussit. Ibi tum Eurybiadi adsidens
Themistocles, et omnia ista quae ex Mnesiphilo audi-
verat, tamquam sua, exposuit, et multa alia adiecit;
donec precibus eum expugnavit, ut nave egredretur,
et in concilium iterum convocaret duces. (59.) Qui
ubi convenerunt, priusquam rem, cuius causa con-
vocati duces erant, Eurybiades proponeret, multos
Themistocles fecit sermones, cuius flagitans. Quem

5 στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε· „ὦ Θήμι-
 „στόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προέξανισταμένοι ραπίζον-
 „ται.“ ὁ δὲ, ἀπολυόμενος, ἔφη· „Οἱ δὲ γε ἐγκατα-
 „λειπόμενοι οὐ στεφανεύνται.“ Τότε μὲν ἡπίως πρὸς 60
 τὸν Κορίνθιον αἰμείψατο. πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε
 ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς
 ἔπειν ἀπαίρῃσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διασπέρσονται. πα-
 5 ρεόντων γὰρ τῶν συμμάχων οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδέ-
 να κατηγορεῖν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἶχετο, λέγων τάδε.
 „Ἐν σοὶ νῦν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἣν ἐμοὶ πείθῃ (1)
 „ναυμαχίῃν αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μὴδὲ, πειθόμενος
 „τουτέων τοῖσι λέγουσι, ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἴσθμὸν τὰς
 10 „νῆας. ἀντίθες γὰρ ἐκάτερον, ἀκούσας. πρὸς μὲν τῷ
 „Ἴσθμῳ συμβάλλων, ἐν πελάγῃ ἀναπεπταμένῳ ναυ-

interfatus Corinthius dux Adimantus, Ocyti filius:
Themistocles! inquit, in certaminum solemnibus,
qui ante tempus surgunt, flagris caeduntur. Et
 ille, sui purgandi caussa, ait: *At, qui pone manent,*
non coronantur. (60.) Ita tunc quidem placide re-
 spondit Corinthio. Ad Eurybiadem vero conversus,
 nihil iam eorum dixit quae ante exposuerat, *dis-*
persum iri socios, si Salamine solvissent: etenim,
 praesentibus sociis, nullo modo decorum erat ut eos
 accusaret. Sed aliam dicendi rationem tenens, ita lo-
 cutus est: (1.) *Penes te nunc est servare Graeciam, si*
meum consilium secutus, hic manens pugnam na-
valem commiseris, neque his morem gesseris qui
naves ad Isthmum promovendas esse contendunt.
Accipe enim, et alteram alteri rationi oppone.
Ad Isthmum pugnam committens, in aperto mari

33 βλαχῆσαι, ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, νῆας
 33 ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριμὸν ἐλάσσονας. τοῦτο δέ,
 33 ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγιαν,
 33 ἢ ἢ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ τῷ ναυ- 15
 33 τικῷ αὐτέων ἔψεται καὶ ὁ πεζὺς στρατός· καὶ οὕτω
 33 σφῆας αὐτὸς ἄξις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, κινδυνεύ-
 60 33 σεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἦν δὲ τὰ ἐγὼ λέγω
 (2) 33 ποιήσης, τοσαύτῃ ἐν αὐτοῖσι χροιστὰ εὐρήσεις. πρῶτα
 33 μὲν, ἐν στείνῳ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγησι πρὸς πολ- 20
 33 λὰς, ἢ τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίῃ, πολλὸν
 33 κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν στείνῳ ναυμαχεῖν, πρὸς ἡμῶν
 33 ἐστί· ἐν εὐρυχωρίῃ δέ, πρὸς ἐκείνων. αὐτὶς δέ, Σαλα-
 33 μῖς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα τε καὶ
 33 γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ 25

*pugnabis, quo minime nobis conducit, graviores
 naves habentibus, et numero pauciores. Porro
 Salaminem perdes, et Megara, et Aeginam, etiam-
 si caeteroquin feliciter nobis res esset cessura.
 Nam classem secuturus est pedestris exercitus, ad-
 eoque tu ipse illos in Peloponnesum duxeris, peri-
 culumque fuerit ut universam perdas Graeciam.
 (60. 1.) Sin quae ego dico feceris, haec in illis com-
 moda reperies. Primum quidem: in angusto mari
 confligentes paucis navibus adversus multas, si
 rationi consentaneus exitus fuerit pugnae, multo
 erimus superiores. Nam in angusto praelium na-
 vale facere, pro nobis est; in aperto vero, pro
 illis. Deinde Salamis servatur, in qua nos liberos
 nostros et uxores deposuimus. Tum vero etiam
 illud in hac ratione continetur, quod inprimis*

- „καὶ περιέχουσθε μάλιστα ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων,
 „προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἴσθμῳ
 „οὐδὲ σφεας, εἴπερ εὖ Φρονέεις, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελο-
 „πόννησον. Ἦν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ 60
 30 „νικήσωμεν τῇσι νηυσὶ, οὔτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἴσθμὸν παρέ- (3)
 „σονται οἱ βάρβαροι, οὔτε προβήσονται ἐκαστέρῳ τῆς
 „Ἀττικῆς, ἀπίαςί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε
 „κερδανέομεν περιουσί, καὶ Αἰγίνῃ, καὶ Σαλαμῖνι, ἐν
 „τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γε-
 35 „γέσθαι. Οἰκότες μὲν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώποισι, αἷς
 „τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότες βουλευομέ-
 „νοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ Θεὸς προσχωρεῖν πρὸς τὰς
 „ἀνθρωπότηας γνώμας.“ Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέους, 61
 αὐτὶς ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαντος ἐπιφέρειτο, σιγαῶν τε κε-

*vobis cordi est: nam, hic manens, pariter pro
 Peloponneso pugnabis, atque ad Isthmum; nec
 vero illos, si sapueris, in Peloponnesum duces.
 (60.3.) Sin quod ego spero evenerit, pugnaque navali
 vicerimus, tunc nec ad Isthmum vobis aderunt
 Barbari, nec ultra Atticam progredientur, sed
 incondita fuga se recipient; lucrabimurque ser-
 vata Megara, et Aeginam, et Salaminem, ad quam
 nos hostibus superiores esse futuros oraculo et-
 iam praedictum est. Iam consilia rationi consen-
 tanea capientibus hominibus solent plerumque
 etiam consentanea evenire: sin contra rationem
 consulunt, ne Deus quidem humanis sententiis ac-
 cedere amat. (61.) Haec ubi Themistocles dixit,
 iterum in eum invectus est Corinthius Adimantus;
 tacere iubens virum cui nulla sit patria, vetans-*

λεύων τῷ μὴ ἔστι πατρίς, καὶ Εὐρυβιάδεα οὐκ ἐὼν ἐπι-
 ψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρὶ πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλῆα πα-
 ρεχόμενον, οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. ταῦ- 5
 τα δὲ οἱ προέφερε, ὅτι ἠλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο
 αἱ Ἀθῆναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς κεινόν τε καὶ τοὺς
 Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε· ἐαυτοῖσι τε
 ἐδήλου λόγῳ ὥς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἢ περ
 κείνοισι, ἔστ' ἂν διηκόσαιο νῆες σφι ἔωσι πεπληρωμέ- 10
 ναι· οὐδαμῶς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρού-
 62 σεσθαι. Σημαίνων δὲ ταῦτα, τῷ λόγῳ διέβαινε εἰς
 Εὐρυβιάδεα, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· „Σὺ εἰ
 „μενέεις αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσεαι αἰὲρ ἀγαθός· — εἰ
 „δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν
 „τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νῆες. ἀλλ' ἐμοὶ πείθεο. Εἰ 5

que Eurybiadem suffragia rogare super sententia ab
 homine exsule proposita; quando enim patriam
 ostendere Themistocles potuerit, tunc demum ei
 licitum fore sententias cum aliis conferre. Haec in
 eum dicta proiecit, quod captae Athenae in hostium
 essent potestate. Tum vero Themistocles et illum
 et Corinthios multis insectatus maledictis, ratione eis
 demonstravit, et urbem et terram Atheniensibus
 ampliorem, quam illis, esse, quamdiu ducentas
 habuerint naves instructas; nullum enim graecum
 populum, quem adierint, ipsos esse repulsurum.
 (62.) Haec postquam significavit, ad Eurybiadem
 convertens sermonem, maiore incitatione ait: Tu si
 hic manes, hicque manens fortem te virum prae-
 stas, recte feceris; si non, Graeciam evertes. Nam
 summa belli nobis in navibus vertitur. Tu vero

„δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμῖς μὲν, ὡς ἔχομεν, ἀνα-
 „λαβόντες τοὺς οἰκέτας, κομπεύμεθα εἰς Σίριν τὴν ἐν
 „Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ
 „λόγια λέγει, ὑπ' ἡμέων αὐτὴν δεῖν κτισθῆναι. ὑμεῖς
 10 „δὲ, συμμάχων τοιῶνδε μουνωθέντες, μεμνήσθε τῶν
 „ἐμῶν λόγων.“ Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλῆος λέγοντος, 63
 ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδήσας
 μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μὴ σφίσι ἀπο-
 λῖπωσι, ἣν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς νῆας. ἀπολιπόν-
 5 των γὰρ Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοι-
 ποί. ταύτην δὲ αἰρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντος
 διανουμαχέειν.

Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεισι ἀκροβολισά- 64
 μνοι, ἐπεί τε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρσκευάζοντο

mihi morem gere. Id ni feceris, nos quidem e ve-
stigio, receptis nostris, Sirin proficiscemur, Ita-
liae urbem, iam antiquitus nostram, quam a nobis
instaurandam esse oracula etiam dicunt: vos vero,
talibus sociis privati, eorum quae dixi reminisce-
mini. (63.) His a Themistocle dictis meliora edo-
 ctus *Eurybiades* est. Et maxime quidem eo mihi vi-
 detur sententiam mutasse, quod vereretur, ne, si
 ad Isthmum deduceret classem, Athenienses descre-
 rent socios: qui si illos deseruissent, reliqui non
 amplius pares hostibus erant futuri. Hanc igitur sus-
 cepit sententiam, ut ibi manerent, ibique navali
 pugna decernerent.

(64.) Hoc modo quum hi *ad Salaminem* verbis
 inter se essent velitati, postquam ita placuit Eury-

οὓς ναυμαχῆσόντες. ἡμέρῃ τε ἐγένετο, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ
 ἀνιόντι σεισμός ἐγένετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ.
 ἔδοξε δὲ σφι εὐξασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσα- 5
 σθαι τοὺς Αἰακίδας συμμαχούς. ὡς δὲ σφι ἔδοξε, καὶ
 ἐποίουν ταῦτα. εὐξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐ-
 τόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα
 ἐπικαλέοντο· ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας
 65 ἦα ἀπέστελλον ἐς Αἶγιναν. Ἐφῆ δὲ Δικαῖος ὁ Θεο- 10
 κύδεος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, Φυγᾶς τε καὶ παρὰ Μήδοισι
 λόγυμος γενόμενος τοῦτον τὸν χρόνον· „ἐπεὶ τε ἐκείρετο
 ἡ Ἀττικὴ χώρα ὑπὸ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω,
 εἴουσα ἐρῆμος Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαρτή- 5
 τῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ· ἰδεῖν δὲ κοι-
 νορτόν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσίνος, ὡς ἀνδρῶν μάλιστα καὶ
 τρισμυρίων· ἀποθαυμάζειν τέ σφας τὸν κοινορτόν, ὅτεον

biadi, ad committendum ibidem navale praelium se
 compararunt. Et ut illuxit dies, simul cum oriente
 sole et terra et mare contremuit. Itaque diis vota
 facere placuit, et Aeacidas socios invocare. Utque
 placuit, ita fecerunt. Deos omnes precati, protinus
 ex Salamine Aiace et Telamonem advocarunt: et ad
 advehendum Aeacum reliquosque Aeacidas navem
 in Aeginam miserunt. (65.) Fuit per id tempus
 Dicaeus, Theocydis filius, civis Atheniensis, exsul
 et in existimatione apud Medos, qui narravit „quo
 tempore Attica, Atheniensibus nudata, vastabatur a
 pedestri Xerxis exercitu, fuisse tunc se forte cum
 Demarato Lacedaemonio in Thriasio campo, vidis-
 seque ibi pulverem ab Eleusine orientem, tamquam
 a triginta admodum millibus hominum excitatum;

647, 27.

- κοτὲ εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκα τε Φωνῆς ἀκούειν, καὶ
 10 οἱ φαίνεσθαι τὴν Φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἰακχον. εἶναι
 δ' αἰσάμενα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσίνι τὸν Δημάρχον,
 εἶρεσθαι τε αὐτὸν ὅτι τὸ Φβεγγόμενον εἴη τοῦτο· αὐτὸς
 δὲ εἶπαι· „Δημάρχτε, οὐκ ἔστι ὅπως οὐ μέγα τι σῖνος
 „ἔσται τῇ βασιλῆος στρατιῇ. τάδε γὰρ ἀρίθμηλα, ἐρή-
 15 „μου εὐούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ Φβεγγόμενον,
 „ἀπὸ Ἐλευσίνος ἰὼν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοσι τε καὶ τοῖσι
 „συμμάχοισι. καὶ ἦν μὲν γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελο-
 „πόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ
 „ἐν τῇ ἡπείρῳ ἔσται· ἦν δὲ ἐπὶ τὰς νῆας τράπηται τὰς
 20 „ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν στρατὸν κινδυνέσει βα-
 „σιλεὺς ἀποβαλέειν. τὴν δὲ ὀρθὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθη-
 „ναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτα τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ, καὶ
 „αὐτέων τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μυῖ-

quumque miratus esset, quibusnam ab hominibus
 excitaretur ille pulvis, exaudisse mox vocem, quae
 vox ei visa esset *mysticus* esse *Iacchus*. Tum Dema-
 ratum, qui sacrorum Eleusiniorum fuisset ignarus,
 ex se quaesisse quid esset quod ita sonaret, seque
 ei respondisse: *Demarate! haud aberit quin magna*
clades exercitum regis adfligat. Quum enim de-
serta sit Attica, prorsus manifestum est, divinum
esse hunc sonum, ab Eleusine auxilio venientem
Atheniensibus eorumque sociis. Quod quidem osten-
tum si Peloponnesum versus cadet, periculum ipsi
Regi et pedestribus illius copiis erit: sin ad classem
convertetur quae Salamine est, navalibus Regis co-
piis exitium portenderit. Agunt autem quotannis
hoc festum Athenienses Cereri Matri et Proserpi-

„ταί· καὶ τὴν Φωνὴν, τῆς ἀκούεις, ἐν ταύτῃ τῇ ὀρτῇ
 „ἰακχάζουσι.“ Πρὸς ταῦτα εἶπαι Δημάρητον· „Σί 25
 „γα τε, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦτον εἶπης. ἢ
 „γάρ τοι ἐς βασιλῆα ἀνενοιχθῇ τὰ ἔπια ταῦτα, ἀπο-
 „βαλέεις τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε ἐγὼ δυνήσομαι
 „ρύσασθαι, οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς. ἀλλ' ἔχ'
 „ἥσυχος. περὶ δὲ στρατιῆς τῆσδε Θεοῖσι μελήσει.“ Τὸν 30
 μὲν δὴ ταῦτα παραινέειν. ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς
 Φωνῆς γενέσθαι νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν, φέρεσθαι ἐπὶ
 Σαλαμῖνος, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὔ-
 τω δὲ αὐτοὺς μαθεῖν, ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ξέρξεω ἀπο-
 λείεσθαι μέλλοι.“ Ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θιοκύδης 35
 ἔλεγε, Δημαρήτου τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτό-
 μενος.

nae: et, quisquis vult ipsorum et reliquorum Graecorum, his sacris initiatur; et hoc vocis sono, quem audis, in eiusdem festi solemnibus Iacchum celebrant. Ad haec Demaratum dixisse: Silentium tene, nec alii cuiquam hoc dicas. Quod si enim ad Regem deferentur haec tua verba, capite lues, nec aut ego aut quisquam hominum alius servare te poterit. Quare tu sile: quod autem ad exercitum hunc pertinet, id Deo curae erit. Hoc sibi Demaratum ait praecepisse: tum vero ex pulvere et sonitu ortam esse nubem, quae in sublimi levata, versus Salaminem ad castra Graecorum delata sit. Ita se intellexisse, classem Xerxis perditum iri.“ Haec Dicacaeus, Theocydis filius, referebat, Demaratum aliosque testes citans.

Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, 66
ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῶος, θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικόν, διέβησαν ἐς τὴν Ἰστιαίην, ἐπισχόντες ἡμέρας
τρεῖς ἔπλων δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἐτέρησι τρισὶ ἡμέρησι
5 ἐγένοντο ἐν Φαλήρῳ. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες
ἐόντες ἀριθμὸν ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατὰ τὴν
ἡπειρον καὶ τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπὶ τῇ Σηπιάδᾳ
ἀπίκοντο καὶ ἐς Θερμοπύλας. ἀντιβήσω γὰρ τοῖσι τε
ὑπὸ τοῦ χειμῶνος αὐτέων ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν
10 Θερμοπύλῃσι, καὶ τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι,
τούςδε τοὺς τότε οὐκ ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλιάς τε
καὶ Δωριέας, καὶ Λοκροὺς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατιῇ
ἐπομένους, πλὴν Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων καὶ μά-
λα Καρυστίους τε καὶ Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς
15 λοιποὺς νησιώτας πάντας, πλὴν τῶν πέντε πόλεων, τῶν

(66.) *Nauticus Xerxis exercitus*, postquam ex Trachine, conspecta Laconica strage, in Histiaeam rursus traiecisset, tres dies ibi moratus per Euripum navigavit, et aliis tribus diebus Phalerum pervenit. Videnturque mihi hostes, et terra et mari advenientes, non minore hominum numero Athenas invasisse, quam cum quo ad Sepiadem venerant et ad Thermopylas. Eis enim qui tempestate perierunt, et qui ad Thermopylas ceciderunt et in navalibus pugnis ad Artemisium, hos oppono qui tunc nondum secuti regem erant, Malienses, et Dorienses, et Locros, et Boeotos; qui nunc omnibus copiis, exceptis Thespiensibus et Plataeensibus, eum sequebantur; ad haec utique Carystios, et Andrios, et Tenios, reliquosque insularum incolas omnes, praeter quinque

ἐπεμνήσθην πρότερον τὰ οὐνόματα. ὅσω γὰρ δὴ προέ-
βαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρσης, τοσούτω πλείω
67 ἔθνεά οἱ εἶπετο. Ἐπεὶ ὦν ἀπίκато ἐς τὰς Ἀθήνας πάν-
τες οὗτοι, πλὴν Παρίων· Παριοὶ δὲ ὑπολειφθέντες ἐν
Κύθῳ, ἐκαρὰδόκειον τὸν πόλεμον κῆ ἀποβήσεται· οἱ
δὲ λοιποὶ ὡς ἀπίκαντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη
αὐτὸς Ξέρξης ἐπὶ τὰς νῆας, ἐβέλων σφι συμμῖξαι τε 5
καὶ πυθέσθαι τῶν ἐπιπλωόντων τὰς γνώμας. Ἐπεὶ
δὲ ἀπικόμενος προΐζετο, παρῆσαν μετάπεμπτοι οἱ τῶν
ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν
νηῶν, καὶ ἔζοντο ὡς σφι βασιλεὺς ἐκάστω τιμὴν ἐδε-
δώκει· πρῶτος μὲν, ὁ Σιδώνιος βασιλεὺς· μετὰ δὲ, ὁ 10
Τύριος· ἐπὶ δὲ, ἄλλοι. ὡς δὲ κόσμῳ ἐπέξῃς ἔζοντο,
πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον, εἰρώτα, ἀποπειρώμενος

illas civitates, quarum nomina supra commemoravi.
Nam quo magis intro in Graeciam progrediebatur
Persa, tanto plures cum populi sequebantur. (67.)
Postquam igitur hi omnes *Athenas* pervenerant,
Pariis exceptis: nam Parii, pone manentes in Cythno,
exitum belli exspectabant: reliqui vero ut *Phalerum*
pervenerunt, ibi tunc *Xerxes* ipse ad classem de-
scendit, cum ducibus cupiens sermones conferre,
sententiasque eorum explorare. Eo igitur profectus
quum concilio praesideret, aderant convocati popu-
lorum regi subiectorum tyranni, et ordinum in classe
praefecti, sedentes prout cuique illorum honorem rex
tribuerat: primus quidem, Sidonius rex; post hunc
Tyrius; tum reliqui. Qui ut ordine deinceps conse-
derant, Mardonium *Xerxes* misit, qui tentaret sin-
gulos interrogaretque, an faciendum esse navale

- ἐκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιέοιτο. Ἐπεὶ δὲ περιῶν εἰρώ- 68
 τα ὁ Μαρδόνιος, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ
 ἄλλοι κατὰ ταῦτό γνῶμην ἐξεφέροντο, κελεύοντες ναυ-
 μαχίην ποιέεσθαι, Ἀρτεμισίῃ δὲ τὰδε ἔφη· „Εἵπαί μοι (1)
 5 „πρὸς βασιλῆα, Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τὰδε λέγω. Οὔτε
 „κακίστην γενομένην ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐ-
 „βοίῃ, οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν
 „εὐῶσαν γνῶμην με δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγ-
 „χάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά. καὶ τοι
 10 „τὰδε λέγω· Φεῖδες τῶν νηῶν, μὴδὲ ναυμαχίην ποίεο.
 „τοὶ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσονες τοσοῦτό εἰσι
 „κατὰ θάλασσαν, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάν-
 „τως δέει σε ναυμαχίῃσι ἀνακινδυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν
 „ταῖς Ἀθήναις, τῶν περ εἵνεκα ὠρμῆθης στρατεύεσθαι,
 15 „ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδῶν δέ τοι ἴσταται

praelium censerent. (68.) Quos ubi Mardonius, initio facto a Sidonio, circumiens rogavit, communi consensu reliqui omnes pro sententia dixere, *faciendum praelium navale*; una *Artemisia* haec verba fecit: (1.) *Dic tu Regi, Mardonie, me haec dicere. Equidem, quae in pugnis ad Euboeam factis nec ignavissima fui, nec minima facta edidi, Domine, par est ut veram meam sententiam edam, dicamque quae tuis rebus maxime conferre censeo. Atqui hoc dico: parce navibus, nec praelium navale committe. Hi enim viri tuis viris mari tanto sunt superiores, quanto mulieribus viri. Quid autem omnino necesse est ut navalis pugnae adeas discrimen? Annon Athenas tenes, quarum causa hanc suscepisti expeditionem? Immo reliquam et-*

- „οὐδείς· οἱ δ' ἔτι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς κεί-
 68 „νους ἔπρεπε; Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποβήσεσθαι τὰ τῶν
 (2) „ἀντιπολέμων πρήγματα, τοῦτο Φράσω. ἦν μὲν μὴ
 „ἐπιχθῆς ναυμαχίην ποιούμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐ-
 „τοῦ ἐχθρῆς πρὸς γῇ μένων, ἣ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πε- 20
 „λοπόννησον, εὐπετέως τοι, δέσποτα, χωρήσει τὰ νοέ-
 „ων ἐλήλυθας. οὐ γὰρ οἰοί τε πολλὸν χρόνον εἰσὶ τοι
 „ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ σφειας διασκεδᾶς, κατὰ
 „πόλιν δὲ ἕκαστοι Φεύξονται. οὔτε γὰρ σίτος πάρα σφί-
 „σι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι· οὔτε αὐ- 25
 „τοὺς οἶκος, ἦν σὺ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον ἐλαύνης τὸν
 „πείζον στρατὸν, ἀτρεμειν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας·
 68 „οὔδ' ἐσφί μελήσει πρὸ τῶν Ἀθηναίων ναυμαχεῖν. Ἦν
 (3)

iam Graeciam tenes: neque quisquam tibi resistit: nam, qui adhuc resisterunt, hi ita accepti sunt ut commeruere. (68. 1.) Quem vero exitum habituras esse putem res adversariorum, dicam. Si tu non properaveris navalem facere pugnam, sed hic manens ad terram adplicueris naves, aut si in Peloponnesum etiam progredieris; facile tibi, Domine, succedent ea quorum causa huc venisti. Nec enim diu tibi resistere poterunt Graeci, sed disperges eos, et in suas quique civitates profugient. Nec enim commeatus illis, ut ego audio, in hac insula paratus adest: nec verosimile est, si tu adversus Peloponnesum duxeris pedestrem exercitum, tranquillos hic mansuros hos qui ex illa regione venerunt; nec illis curae erit pro Atheniensibus discrimen navalis praelii adire. (68. 3.) Sin protinus praelium facere maturaveris, verior

650, 17.

- 30 ἡ δὲ αὐτίκα ἐπειχθεῖς ναυμαχεῖν, δειμαίνω μὴ ὁ ναυ-
 31 τικὸς στρατὸς κακῶν, τὸν πεζὸν προσδηλῆσται.
 32 πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε εἰς θυμὸν βαλεῦ, ὥς
 33 τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων κακοὶ δοῦλοι φι-
 34 λέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρηστοί. σοὶ δὲ,
 35 ἔοντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί εἰσι οἱ ἐν
 36 συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι, ἔοντες Αἰγύπτιοί τε
 37 καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, τῶν ὄφε-
 38 λός ἐστι οὐδέν. Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, 69
 39 ὅσοι μὲν ἔσαν εὐνοοὶ τῇ Ἀρτεμισίᾳ, συμφορὴν ἐποιεῦντο
 40 τοὺς λόγους, ὥς κακὸν τι πεισομένης πρὸς βασιλῆος,
 41 ὅτι οὐκ ἐὰν ναυμαχίην ποίεσθαι· οἱ δὲ ἀγαθόφωνοί τε
 42 καὶ Φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε ἐν πρώτοις τετιμημένης διὰ
 43 πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέροντο τῇ κρίσει, ὥς ἀπο-

LXIX. 6. κρίσι. Alii vulgo ἀτακρίσι.

*ne navalis exercitus male acceptus, pedestri quo-
 que calamitatem sit adlaturus. Ad haec, Rex, hoc
 etiam cogites velim, bonis viris servos solere esse
 malos, malis vero bonos. Atqui tibi, viro omnium
 optimo, mali servi sunt, hi qui in sociorum nu-
 mero dicuntur esse, nempe Aegyptii, et Cyprii,
 et Cilices, et Pamphyli, inutiles homines. (69.)
 Haec ubi Artemisia Mardonio dixit, quicumque
 reginae favebant, dolebant eam ista locutam, ve-
 rentes ne malum quoddam ei a rege immineret, quod
 illum vetuisset navalem pugnam facere: qui vero
 invidebant ei maleque cupiebant, ut quae prae reli-
 quis omnibus sociis in honore esset apud regem,
 iudicio illius delectabantur, quippe exitium ei ad-
 Herod. T. IV. P. I. E*

λειομένης αὐτῆς. Ἐπεὶ δὲ ἀνηνείχθησαν αἱ γνῶμαι εἰς
Ξέρξεια, κάρτα τε ἦσθη τῇ γνώμῃ τῆς Ἀρτεμισίης· καὶ
νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην εἶναι, τότε πολλῶ μάλ-
λον αἶνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε τάδε, 10
καταδόξας πρὸς μὲν Εὐβοίῃ σφέας ἐβелоκακέειν, ὥς
οὐ παρεόντος αὐτοῦ· τότε δὲ αὐτὸς παρισκεύαστο θεή-
σασθαι ναυμαχέοντας.

- 70 Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελον ἀναπλώειν, ἀνῆγον τὰς νῆας
ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ'
ἡσυχίην. τότε μὲν νυκτὶ οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυ-
μαχίην ποιήσασθαι· νύξ γὰρ ἐπεγένετο· οἱ δὲ παρισκευ-
άζοντο εἰς τὴν ὑστεραίην. Τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε θεός τε 5
καὶ ἀρρώδης, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου.
ἀρρώδην δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ
γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχεῖν μέλλοιεν· νικηθέντες τε,

laturo. At ut ad *Xerxem* relatae sunt sententiae, ad-
modum gavisus est illius sententiā: et, quum iam
antea eximiam esse mulierem iudicasset, nunc etiam
magis eam laudavit. Attamen *hac in re pluribus*,
ait, *esse parendum*; ratus ad Euboeam sponte suos
rem male gessisse, quoniam ipse abfuisset: nunc
autem constituerat ipse spectare pugnautes.

(70.) Postquam enavigandi signum datum est,
eduxerunt naves Salaminem versus, et per otium
explicuerunt aciem. At tunc quidem non suffecit
dies, ut committeretur praelium: nox enim super-
venit; et illi in posterum diem sese comparabant.
Graecos vero metus incessit et trepidatio, praesertim
vero Peloponnesios: angechantur quippe, quod ad
Salaminem residentes pro Atheniensium terra es-

ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν
 10 ἐαυτῶν ἀφύλακτον. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ 71
 τὴν παρεούσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον·
 καί τοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ' ἤπει-
 ρον μὴ ἐσβάλειεν οἱ βάρβαροι. Ὡς γὰρ ἐπύθοντο τά-
 5 χιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδα ἐν Θερμο-
 πύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων,
 εἰς τὸν Ἴσθμόν ἔζοντο· καὶ σφι ἐπὶ στρατηγὸς Κλεόμ-
 βροτος, ὁ Ἀναξανδρίδῃ, Λεωνίδῃ δὲ ἀδελφείῳ. ἰζό-
 10 μενοι δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, καὶ συγχώσαντες τὴν Σκιρωνί-
 δα ὁδόν, μετὰ τοῦτο, ὥς σφι ἔδοξε βουλευομένοισι, οἰκο-
 δέμεον διὰ τοῦ Ἴσθμοῦ τεῖχος. αἳ δὲ εὐσεύων μυρια-
 δέων πολλέων, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου, ἦντο
 τὸ ἔργον. καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ

sent dimicaturi; ubi si victi essent, in insula inter-
 clusi obsiderentur, suâ terrâ sine praesidio relictâ.
 (71.) Sub eadem noctem pedestris Barbarorum exer-
 citus adversus *Peloponnesum* profectus est; quam-
 quam quaecumque excogitari potuerunt effecta erant,
 ne a continente in Peloponnesum irrumperere Barbari
 possent. Simulatque enim cognoverant Peloponnesii
 obiisse Leonidam ad Thermopylas, concursu ex op-
 pidis facto Isthmum occuparunt, et praeerat eis ibi
 Cleombrotus, Anaxandridae filius, frater Leonidae.
 Ad Isthmum igitur considentes, primum Scironidem
 viam obstruxerunt, deinde de communi consilio
murum per Isthmum instituerunt ducere. Quum-
 que multae essent hominum myriades, quorum quis-
 que manum operi admovit, perficiebatur opus. Nam
 et lapides et lateres et tigna et corbes sabulo reple-

Φορμοὶ ψάμμου πλήρεις ἐστεφορέοντο, καὶ ἐλύνον οὐδέ-
 να χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς, οὔτε 15
 72 ἡμέρας. Οἱ δὲ βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεῖ,
 οἷδε ἔσαν Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀρκάδες πάν-
 τες, καὶ Ἡλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυωνῖοι, καὶ
 Ἐπιδαύριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμι-
 ονέες. οὗτοι μὲν ἔσαν οἱ βοηθήσαντες καὶ ὑπεραρρωδιόν- 5
 τες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοπόν-
 νησίοις ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρεια παροι-
 73 χῶκεε ἤδη. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνη ἑπτὰ.
 τούτων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἑόντα, κατὰ χώραν
 ἴδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι οἶκον, Ἀρκάδες τε, καὶ
 Κυπυριοί. ἐν δὲ ἔθνος, τὸ Ἀχαικόν, ἐκ μὲν Πελοπον-
 νήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μὲν τοι τῆς ἑαυτῶν οἰκέε δὲ 5
 τὴν ἀλλοτρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνη τῶν ἑπτὰ τέσσερα,

tae congregabantur; et sociatâ operâ opus facientes,
 nullo temporis momento, nec noctu, nec interdiu,
 cessabant. (72.) Qui ad muniendum *Isthmum* ope-
 ram suam consociarunt Graeci, hi fuere: Lacedae-
 monii et Arcades omnes, et Elei, et Corinthii, et Si-
 cyonii, et Epidaurii, et Phliasii, et Troezenii, et
 Hermionenses. Hi sunt qui periclitanti Graeciae me-
 tuentes succurrerunt: reliquis Peloponnesiis nulli
 curae ea res fuit. Olympiorum autem et Carneorum
 iam praeterierant solennia. (73.) *Peloponnesum*
 septem incolunt populi. Horum duo sunt indigeni;
 eandem nunc, quam antiquitus, regionem habitan-
 tes, *Arcades*, et *Cynurii*. Unus populus, *Achaicus*,
 Peloponneso quidem non egressus est, sed suam regio-
 nem cum alia mutavit. Reliqui quatuor ex illis sep-

652, 79.

ἐπήλυθα ἔστι, Δωριεῖς τε, καὶ Αἰτωλοί, καὶ Δρύ-
 πες, καὶ Λήμνιοι. Δωριέων μὲν, πολλαί τε καὶ δόκιμοι
 πόλεις· Αἰτωλῶν δὲ, Ἦλις μούνη· Δρυόπων δὲ, Ἑρμιό-
 10 η τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λη-
 μνίων δὲ, Παρορεῖται πάντες. οἱ δὲ Κυνοῦριοι, αὐτόχθο-
 νες ἔόντες, δοκέουσι μῦθοι εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρεύονται δὲ,
 ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἔόντες Ὀρ-
 νεῖται καὶ περίοικοι. Τούτων ὧν τῶν ἑπτὰ ἐθνέων αἰ
 15 λοιπαὶ πόλεις, πάρεξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκα-
 τέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξιστι εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κα-
 τήμενοι, ἐμῆδιζον.

Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τοιούτῳ πόνῳ συνίστασαν, 74
 ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες, καὶ τῇσι νηυσὶ

LXXIII. 12. *Pro μῦθοι, μὲν ἰνίοις corrigunt nonnulli.*

tem populis, advenae sunt: *Dorienses, Aetoli, Dryo-
 pes, et Lemnii.* Et Doriensium quidem multae sunt
 et illustres civitates: Aetolorum vero sola Elis: Dryo-
 pum Hermione, et Asine prope Cardamylem Laconi-
 cam: Lemniorum vero, Paroreatae omnes. Cynurii,
 indigenae quum sint, soli videntur [*sive, nonnullis*
quidem videntur] Iones esse; sed in Dorienses mu-
 tati sunt, partim quod sub imperio fuerunt Argivo-
 rum, partim temporis progressu: sunt autem Or-
 neatae et horum finitimi. Istorum septem populo-
 rum reliquae civitates, praeter eas quas nominavi,
 neutrarum erant partium: si autem libere loqui li-
 cet, dum neutrarum fuere partium, Medis favebant.

(74.) Igitur qui ad Isthmum erant, eo quo dixi
 labore conflictabantur, quippe de summa rerum iam

οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὁμῶς,
 ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι
 αὐτοῖσι δευμαίνοντες, ὡς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. ἕως μὲν 5
 δὴ αὐτέων ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστάς σιγῇ λόγον ἐποιέετο,
 θῶμα ποιούμενοι τὴν Εὐρυβιάδew ἀβουλίην· τέλος δὲ,
 ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο, καὶ
 πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτέων. οἱ μὲν, ὡς ἐς τὴν Πε-
 λοπόννησον χρεὼν εἴη ἀποπλῶειν, καὶ περὶ ἐκείνης κινδύ- 10
 νέειν, μηδὲ πρὸ χῶρης δοριαλώτου μένοντας μάχεσθαι·
 Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Μεγαρέες, αὐτοῦ μέ-
 75 νοντας ἀμύνασθαι. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλῆς, ὡς ἐσ-
 σοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαβὼν ἐξέρ-
 χεται ἐκ τοῦ συνεδρίου. ἐξιλθὼν δὲ, πέμπει ἐς τὸ στρα-

LXXIV. 3. ὁμῶς. Vulgo ὁμως.

periclitantes, nec sperantes mari praeclare admodum
 gestum iri rem. Et illi *ad Salaminem*, postquam
 quid ad Isthmum ageretur cognoverunt, similiter
 trepidabant, non tam sibi metuentes, quam Pelo-
 ponneso. Et aliquantisper quidem vir viro adstans
 tacite inter se sermones conferebant, imprudens mi-
 rantes Eurybiadis consilium: ad extremum vero in
 publicum res erupit; et coit concilium, multaque
 verba eisdem de rebus iactabantur; dicentibus aliis,
necessario ad Peloponnesum esse navigandum, et
pro illa propugnandum, nec ad regionem ab ho-
ste captam manendum, et pro illa dimicandum;
 Atheniensibus vero et Aeginctis et Megarensibus con-
 tendentibus, *eo loci manendum et cum hoste con-*
fligendum. (75.) Ibi tunc *Themistocles*, quum
 vinceret sententia Peloponnesiorum, clanculum con-

τόπειον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοῖον, ἐντειλάμενος τὰ λέ-
 5 γειν χρεόν· τῷ οὐνομα μὲν ἦν Σίκινος, οἰκίτης δὲ καὶ
 παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιστοκλέους παιδῶν· τὸν δὲ ὅτε-
 ρον τούτων τῶν πρηγμάτων Θεμιστοκλῆς Θεσπία τε
 ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπῖες πολίτας, καὶ χρή-
 μασι ὀλβιον. ὃς τότε πλοῖον ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς
 10 τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τάδε· „Ἐπεμψέ με
 „στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάβει τῶν ἄλλων Ἑλλήνων,
 „(τυγχάνει γὰρ Φρονέων τὰ βασιλῆος, καὶ βουλόμε-
 „νος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπειβε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν
 „Ἑλλήνων πρήγματα,) Φράσσοντα, ὅτι οἱ Ἕλληνες
 15 „δρῆσμον βουλευόνται καταρρώδικοτες. καὶ νῦν παρί-
 „χαι κάλλιστον ὑμῶς ἔσθον ἀπάντων ἐξεργάσασθαι,
 „ἢ μὴ περιδῶτε διαδράντας αὐτοὺς. οὔτε γὰρ ἀλλή-
 „λοις ὁμοφρονέουσι, οὔτ' ἐτι ἀντιστήσονται ὑμῖν· πρὸς

cilio egressus, certum hominem navigio in castra mi-
 sit Medorum, edoctum quod dicere oporteret. Nomen
 homini *Sicinnus* fuit: erat autem servus et filiorum
 paedagogus Themistoclis; quem post has res gestas
 Themistocles, quo tempore Thespienses novos coop-
 tarunt cives, Thespiensem fecit, et divitiis oneravit.
 Quo ubi is navigio pervenit, apud duces Barbaro-
 rum haec verba fecit: *Misit me dux Atheniensium*
clam reliquis Graecis; favet enim ille Regis par-
tibus, cupitque ut res vestrae rebus Graecorum
sint superiores; misit me autem qui vobis nun-
ciarem, fugam meditari Graecos, metu perculsos.
Nunc igitur in promptu vobis est rem conficere
longe praeclarissimam, si non commiseritis ut illi
fugā dilabantur. Nam nec inter se sunt concor-

„ἑαυτούς τε σφέας ὄψεσθε ναυμαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέ-
 „τερα φρονέοντας καὶ τοὺς μὴ.“ Ὁ μὲν, ταῦτά σφι 20
 76 σημήνας, ἐκποδὼν ἀπαλλάσσετο. Τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ
 ἐγίνετο τὰ ἀγγελλέντα, τοῦτο μὲν, ἐς τὴν νηίδα τὴν
 Ψυττάλειαν, μετὰξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς
 ἠπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβιβάσαντο· τοῦτο
 δὲ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ’ 5
 ἐσπέρας κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα· ἀνῆ-
 γον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμέ-
 νοι, κατέχον τε μέχρ’ Μουνυχίας πάντα τὸν πορθμὸν
 τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνῆγον τὰς νῆας, ἵνα δὴ
 τοῖσι Ἕλλησι μὴδὲ Φυγέειν ἐξῇ, ἀλλ’ ἀπολαμφθέντες 10
 ἐν τῇ Σαλαμῖνι, δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ’ Ἀρτεμισίᾳ ἀγω-
 νισμάτων. ἐς δὲ τὴν νηίδα τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην

*des, nec amplius vobis resistent; sed adversus se
 invicem pugnantes videbitis hos qui vobiscum sen-
 tiunt et eos qui contra. Et hic quidem, his dictis,
 e vestigio discessit. (76.) Illi vero, fidem nuncio
 adhibentes, primum, in Psyttaleam, parvam insu-
 lam inter Salaminem et continentem sitam, magnum
 numerum Persarum exposuerunt: deinde, sub me-
 diam noctem evecti sunt qui cornu [Graecorum]
 occidentem spectans ad Salaminem intercluderent;
 simulque, qui ad Ceam et Cynosuram erant locati,
 evecti sunt, et universum fretum usque ad Muny-
 chiam occuparunt. Evecti autem his navibus sunt eo
 consilio, quo fugā elabi non possent Graeci, sed ad
 Salaminem circumventi poenas darent praeliorum
 ad Artemisium factorum. In exiguum vero illam in-
 sulam, cui Psyttalea nomen, idoneum Persarum*

ἀπιβίβαζον τῶν Περσέων, τῶνδ' εἵκεν, ὥς, ἐπεὰν γί-
νηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε
15 ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων, (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμα-
χίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος,) ἵνα τοὺς
μὲν περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐποίηεν δὲ σιγῇ
ταῦτα, ὥς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι. οἱ μὲν δὲ ταῦτα
τῆς νυκτός, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρτέοντο.

Χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὥς οὐκ εἰσὶ ἀλη- 77
θέες, οὐ βουλέμενος ἐναργέως λέγοντας πειραῖσθαι κα-
ταβάλλειν, ἐς τοιάδε πρήγματα ἐσβλέψας.

Ἄλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαέρου ἱερὸν αἶκτῆν
5 νηυσὶ γεφυρώσωσι, καὶ εἰναλὴν Κυνόσουραν,
ἐλπίδι μαινομένη λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,

numerum exposuerunt hoc consilio, ut, quoniam
praelio facto navali et homines et naufragia huc ma-
xime delatum iri videbantur, (sita enim insula erat
in freto ubi pugna erat facienda) ibi suos servarent,
hostes vero interficerent. Silentio autem haec omnia
fecerunt, ne animadverterent adversarii: et per to-
tam noctem, nulla quiete sumta, in hoc adparatu
fuere occupati.

(77.) In has res tales equidem intuens, negare
non possum vera esse oracula huc spectantia; nec
reiicere conabor manifeste loquentia.

At quum sacrum Dianae littus aureo-ense-in-
structae
navibus velut ponte straverint et mari-cinctam
Cynosuram,
insana spe vastatis splendidis Athenis;

δῖα Δίκη σβέσσει κρατερὸν Κόρον, Ὑβριος υἱόν,
δεινὸν μαιμώοντα, δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα τίθεσθαι.

Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίζεται, αἵματι δ' Ἀρης
πάντον Φοινίζει. τότ' ἐλευθέρων Ἑλλάδος ἡμᾶρ
εὐρύσπα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πότνια Νίκη.

10

Ἐς τοιαῦτα μὲν, καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι,
ἀντιλογίης χρησμῶν περὶ οὔτε αὐτὸς λέγειν τολμῶ,
οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέχομαι.

78 Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγένετο ὠδισμὸς λό-
γων πολλός. ἤδεσαν δὲ οὐκ ὅτι σφέας περιεκυκλέον-
το τῇσι νηυσὶ οἱ βάρβαροι· ἀλλ', ὥσπερ τῆς ἡμέρας
ἄρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώραν εἶναι.

79 Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀρι-

LXXVII. 8. τίθεσθαι. *Vulgo* πυθίσθαι. *Nonnulli* πρήτθαι. l. 13.
ἀντιλογίης - - - λέγειν. *Cum viro docto legendum videtur* δὲ ἀν-
τιλογίης - - - ἐλθεῖν.

*tum diva Vindicta exstinguet minacem Satieta-
tem, Contumeliae filiam,
dire furentem, omniaque conantem evertere.*

*Aes enim aeri miscebitur, et sanguine Mavors
pontum rubefaciet. Tunc libertatis diem Graeciae
reddet late-cernens Saturnius et alma Victoria.*

Ad haec talia, et adversus ita clare loquentem *Bacide-
m*, nec ego contradicendi oraculis caussa quid-
quam dicere audeo, nec ab aliis dictum admitto.

(78.) Iam inter duces *ad Salaminem* gravis exsi-
stebat sermonum contentio. Nec dum vero illi no-
verant, undique inclusos se esse a Barbaris: sed, ut
illos interdiu locatos viderant, ita eodem in loco
mansisse eos putabant. (79.) Dum inter se altercantur

στειδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἐξωστρα-
 κισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν ἐγὼ νενόμικα, πυνθα-
 νόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἀριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν
 5 Ἀθήνησι καὶ δικαιοτάτον. οὗτος ὠνὴρ σταῖς ἐπὶ τὸ συνέ-
 δριον, ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλῆα, εὐόντα μὲν ἑαυτῷ οὐ
 φίλον, ἐχθρόν δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάλῃος τῶν
 παρούτων κακῶν, λήβην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέε-
 το, θέλων αὐτῷ συμμίξαι. προακήκουε δὲ ὅτι σπεύ-
 10 δειν οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν
 Ἴσθμόν. αἰς δὲ ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε Ἀριστεί-
 δης τάδε· „Ἡμέας στασιάζειν χορόν ἐστι, ἐν τε τῷ ἄλ-
 „λῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὀκότερος
 „ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. λέγω
 15 „δέ τοι, ὅτι ἴσον ἐστι πολλά τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ

duces; interim ex Aegina traiecerat *Aristides*, *Lysimachi* filius, civis quidem Atheniensis, sed ostracismo damnatus a populo; quem ego, ut eius mores accepi, optimum Athenis virum iustissimumque fuisse iudico. Hic vir, stans ad introitum concilii, evocari ad se iussit *Themistoclem*, qui non ei amicus, sed quam maxime inimicus erat; verum ob praesentium gravitatem malorum oblitus inimicitiarum, ad se vocari illum iussit, colloqui cum eo cupiens: antea audiverat autem, id urgere Peloponnesios ut ad Isthmum abducatur classis. Postquam egressus est *Themistocles*, his verbis cum *Aristides* adloquitur: *Debemus nos et aliás et nimirum nunc maxime de hoc inter nos contendere, uter nostrum maiora commoda patriae sit adlaturus. Dico vero tibi, perinde esse, multa an pauca verba facias ad Pelo-*

„ἀποπλόου τοῦ ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ
 „αὐτόπτης τοι λέγω γινόμενος, ὅτι νῦν, οὐδ' ἦν θέλω-
 „σι, Κορίνθιοί τε καὶ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἳοί τε ἔσον-
 „ται ἐκπλῶσαι· περιχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων
 80 „κύκλω. ἀλλ' ἐσελθὼν σφι ταῦτα σήμνηον.“ Ὁ δ' 20
 „ἀμείβετο τοῖσδε· „Κάρτα τε χρηστὰ διακελεύεαι, καὶ
 „εὖ ἡγγεϊλας. τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς
 „αὐτόπτης γινόμενος ἤκεις. ἴσθι γὰρ, ἐξ ἐμέο τὰ ποιεύ-
 „μενα ὑπὸ Μήδων. ἔδρε γὰρ, ὅτε οὐκ ἐκόντες ἔβελον 5
 „ἐς μάχην κατίσταςθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παρα-
 „στῆσαςθαι. σὺ δὲ, ἐπεὶ περ ἤκεις χρηστὰ ἀπαγγέλ-
 „λων, αὐτὸς σφι ἄγγελον. ἦν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω,
 „δοῶ πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω, ὥς οὐ ποιεύν-
 „των τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλὰ σφι σήμνηον αὐτὸς 10

ponnesios classem hinc abducere cupientes. Ego enim, oculatus testis tibi aio, nullam nunc, ne si velint quidem, facultatem esse Corinthiis et ipsi Eurybiadi enavigandi; undique enim circumclusi sumus ab hostibus. At tu i intro, et hoc illis nuncia. (80.) Sic ille; cui Themistocles respondit: Et rectissime tu mones; et bonum utique adfers nuncium: nam, quod ego ut fieret cupiveram, id tu factum esse testis oculatus nuncias. Scito enim, a me monitos fecisse hoc Medos: quandoquidem enim sponte noluerunt Graeci praelio decernere, necesse fuit ut inviti cogherentur. At tu, quoniam huc venisti bonum nuncium adferens, ipse illis nuncia. Nam si ego haec dixero, videbor illis ficta loqui, neque eis persuadebo factum hoc esse a Barbaris. Sed tu eos adi; et ipse illis, ut res habet, indica.

„παρελθὼν ὡς ἔχει. ἐπεὰν δὲ σημήνης, ἣν μὲν πείθων-
 „ται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἣν δὲ αὐτοῖσι μὴ πι-
 „στα γένηται, ὁμοῖον ἡμῖν ἔσται. οὐ γὰρ ἔτι διαδρῆ-
 „σονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὡς σὺ λέ-
 „γεις.“ Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, Φά-81
 μνος ἐξ Αἰγίνης τε ἦκειν, καὶ μόγισ ἐκπλῶσαι λα-
 θῶν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρα-
 τόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· πα-
 5 ραρτίεσθαι τε συνεβούλευε ὡς ἀλεξήσομένους. Καὶ ὁ
 μὲν, ταῦτα εἶπας, μετεστῆκε· τῶν δὲ αὐτῖς ἐγένετο
 λόγων ἀμφοισβασίη· οἱ γὰρ πλεῖνες τῶν στρατηγῶν
 οὐκ ἐπίθοντο τὰ ἐξαγγελθέντα. Ἀπιστεόντων δὲ του-82
 τέων, ἦκε τριῆρης ἀνδρῶν Τηνίων αὐτομολέουσα, τῆς
 ἥρχε αὐτῇ Παναίτιος ὁ Σωσιμένηος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν

Quod ubi tu indicaveris, si illi persuasi fuerint, tum quidem optime res habebit; sin dictis tuis non adhibuerint fidem, perinde nobis erit: etenim non amplius aufugient, si, ut tu ais, undique cincti sumus ab hostibus. (81.) Igitur in concilium ingressus Aristides, rem nunciat; dicens, se ex Aegina venire, et per hostium naves in statione locatas aegre pervasisse latentem; universam enim Graecorum classem a Persarum navibus esse circumventam: quare se illis consulere, ut ad propulsandum hostem sese comparent. His dictis, ille discessit; inter hos vero rursus orta est sermonum disceptatio: plerique enim ex ducibus fidem nuncio non adhibuerunt. (82.) Dum hi ita increduli sunt, advenit triremis transfuga Teniorum, cui praeerat civis Tenius Panactius, Sosimenis filius; quae

ἀληθείην πᾶσαν. διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν
 Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβα- 5
 ρον κατελοῦσι. Σὺν δὲ ᾧν ταύτῃ τῇ νηὶ τῇ αὐτομολη-
 σάσῃ ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρτεμίσιον
 τῇ Λημνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἑλλήσι ἐς
 τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· δύο γὰρ δὴ νηῶν
 τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμὸν. 10

- 83 Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν
 Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχῆσοντες.
 ἥώς τε διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιη-
 σάμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμι-
 στοκλέης· τὰ δὲ ἔπεα ἦν, πάντα κρέσσω τοῖσι ἥσσοσι 5
 ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ καταστάσι
 ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ, τούτων τὰ κρέσσω αἰρέε-

omnem veritatem adtulit. Quod quidem ob factum
 Delphis in tripode nomen *Teniorum* inscriptum est
 in eorum populorum nominibus qui Barbarum de-
 bellarunt. Hac igitur navi, quae ad Salaminem ab
 hoste transfugit, simul cum Lemnia navi quae antea
 ad Artemisium transfugerat, completus est numerus
 navium, quibus usi sunt Graeci, ut trecentae et octo-
 ginta confierent; ad quem explendum numerum duae
 naves prius defuerant.

(83.) Postquam Teniorum verba fidem fecere Grae-
 cis, tum demum ad navalem pugnam sese hi com-
 pararunt, et prima luce coetum coegerunt propugna-
 torum. Ibi tunc praec caeteris ducibus Themistocles
 bene apud suos pro concione verba fecit; cuius in
 eo vertebatur oratio, ut meliora quaecumque peioribus
 opponeret, hortareturque, ut, quaecumque in homi-

σθαι. καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς
 τὰς νῆας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἤκε ἡ ἀπ'
 10 Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐν-
 θαῦτα ἀνῆγον τὰς νῆας ἀπάσας οἱ Ἕλληνες. Ἀνα-84
 γομένοισι δὲ σφι, αὐτίκα ἐπέκτατο οἱ βάρβαροι. οἱ
 μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνῃ ἀνεκρούοντο, καὶ
 ὠκελλον τὰς νῆας Ἀμεινίης δὲ Πάλληνεὺς, ἀνὴρ Ἀθη-
 5 ναῖος, ἔξαναχθεῖς, νῆϊ ἐμβάλλει. συμπλακείσῃς δὲ
 τῆς νηὸς, καὶ οὐ δυναμένῃ ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ οἱ
 ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθόντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω
 λέγουσι τῆς ναυμαχίας γενέσθαι τὴν ἀρχήν· Αἰγινῇ-
 10 γιναι, ταύτην εἶναι τὴν ἀρξασαν. Λέγεται δὲ καὶ τά-

nis naturam et conditionem caderent, ex his elige-
 rent optima. Postquam dicendi finem fecit, conscen-
 dere naves suos iussit. Qui dum conscendunt, adfuit
 ex Aegina triremis quae ad deducendos Aeacidas
 missa erat: tum deinde navibus omnibus evecti sunt
 Graeci. (84.) Quos in altum evectos tanto protinus
 impetu adgressi sunt Barbari, ut caeteri Graeci om-
 nes in puppim remigarent, et terrae admoverent na-
 ves. Unus *Aminias*, Atheniensis civis, Pallenensis,
 longius evectus, navem hostilem rostro petiit. Cu-
 ius navis quum alteri implicita haereret, nec inde
 divelli posset; ita demum caeteri, auxilio venientes
 Aminiae, praelium commiserunt. Id quidem fuisse
navalis pugnae initium memorant Athenienses: Ae-
 ginetae vero, illam navem, aiunt, pugnae initium
 fecisse, quae Aeginam ad advehendos Aeacidas fue-
 rat missa. Narratur hoc etiam, adparuisse Graecis

δε, ὡς Φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη· Φανείσαν δὲ δια-
 κελύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι τὸ τῶν Ἑλλή-
 νων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν πρότερον τὰδε· „ὦ δαι-
 85 „μόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε;“ Κα-
 τὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτεταχато Φοίνικες· οὗτοι γὰρ
 εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσίνος τε καὶ ἐσπέρης κέρας· κατὰ
 δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες· οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν
 ᾧ τε καὶ τὸν Πειραιέα. ἐβλοκάκειον μέντοι αὐτέων, 5
 κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολάς, ὀλίγοι· οἱ δὲ πλεῖ-
 νες, οὐ. Ἐχω μὲν νυν συγχῶν οὐνέματα τριηράρχων κα-
 ταλέξαι, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἐλόντων· χρήσομαι δὲ
 αὐτοῖσι οὐδέν, πλὴν Θεομήστορές τε τοῦ Ἀνδροδάμαν-
 τος, καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. 10
 τοῦ δὲ εἵνεκα μέμνημαι τούτων μόνων, ὅτι Θεομήστωρ

speciem mulieris, quae illos, ita ut universus exau-
 diret exercitus, ad fortiter pugnandum hortata sit,
 increpatos prius his verbis, *Miseri! quousque in
 puppim remigabitis?* (85.) Contra Athenienses lo-
 cati Phoenices erant; hi enim cornu obtinebant
 Eleusinem et occidentem spectans: contra Laecedaemonios vero Iones, qui in altero cornu versus orientem et Piraeum erant. Et horum quidem pauci, ut monuerat eos Themistocles, de industria cessarunt; maior pars vero strenue pugnabat. Possem sanc multorum nomina trierarchorum edere, qui graecas naves ceperunt: nec vero eos memorabo, nisi Theomestorem Androdamantis filium, et Phylacum Histiaei, Samium utrumque. Horum autem solorum ea causa facio mentionem, quod Theomestor ob hanc rem gestam Sami tyrannus a Persis est con-

μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε, καταστη-
 σάντων τῶν Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργέτης βασι-
 λῆος ἀνεγράφη, καὶ χώρη οἱ ἐδωρήθη πολλή. οἱ δ' εὐερ-
 15 γέται τοῦ βασιλῆος, ὀροσάγγαι καλέονται Περσιοτί.
 περὶ μὲν νυν τούτους οὕτω εἶχε. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν γῶν 86
 ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραίετο· αἱ μὲν, ὑπ' Ἀθηναίων δια-
 Φθειρόμεναι· αἱ δὲ, ὑπὸ Αἰγινήτων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν
 Ἑλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν
 5 δὲ βαρβάρων οὐ τεταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποιεόν-
 των οὐδὲν, ἐμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷον περ ἀπέ-
 βη. καίτοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέραν μα-
 κρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ· πᾶς τις
 προθυμεόμενος, καὶ δειμαίνων Ξέρῃν· ἐδόκει τε ἑκα-
 10 στος ἑωυτὸν θεήσεσθαι βασιλῆα.

stitutus; Phylacus vero eorum numero qui bene de
 Rege meruerunt adscriptus est, et amplius terrae tra-
 ctus eidem donatus. *Orosangae* Persico sermone vo-
 cantur *bene de rege meriti*. Ac de his quidem ita
 res habet. (86.) Maior vero numerus hostilium na-
 vium in hac *ad Salaminem pugna* periit; aliae ab
 Atheniensibus corruptae, aliae ab Aeginetis. Nam
 quum Graeci ordine et iusta acie pugnarent, Barbari
 vero nec dum satis ordinati fuissent, neque recto
 consilio quidquam gererent, debuit id fere ipsum
 evenire quod accidit: quamquam eo die longe for-
 tiores fuerunt seseque praestiterunt quam ad Eu-
 boeam, quum unusquisque formidine Xerxis stu-
 dium omne adhiberet; quisque enim spectari se a
 rege existimabat.

Herod. T. IV. P. I.

F

87 Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω μετεξέτερους
 εἶπαι ἀτρεκέως, ὥς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλ-
 λήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τὰδε ἐγένετο, αἰπ'
 ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλῆϊ. ἐπεὶ δὲ γὰρ
 εἰς Θόρυβον πολλὸν ἀπῆκετο τὰ βασιλῆος πρήγματα, 5
 ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηὺς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ
 νηὸς Ἀττικῆς. καὶ ἡ, οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν, ἔμπροσθε
 γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι νῆες Φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς
 τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε εἶδωσα· ἔδοξε οἱ τότε
 ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήθεικε ποιησάση. διωκομένη γὰρ ὑπὸ 10
 τῆς Ἀττικῆς, Θέρουσα ἐνέβαλε νῆϊ Φιλίῃ, ἀνδρῶν τε
 Καλυνδέων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βα-
 σιλῆος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καὶ τι νῆκος πρὸς αὐτὸν
 ἐγγέγονε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἑόντων, οὐ μίντοί ἐγῶγε

(87.) Iam, quod ad alios adtinet, quo pacto sin-
 guli nonnulli Barbarorum aut Graecorum pugnave-
 rint, non possum pro comperto referre: sed ad
Artemisiam quod spectat, haec gesta sunt, unde
 illa magis etiam regi adprobata est. Postquam magno
 tumultu res regis misceri coeperant, per id tempus
 navem Artemisiae persequabatur navis Attica. Et
 illa, quum effugere non posset, quoniam ante eam
 multae aliae sociae naves erant, ipsius autem navis
 hostibus erat proxima, hoc consilium cepit, quod
 etiam eventu utilissimum ei fuit. Quum enim insta-
 ret illi Attica navis, ipsa capto impetu in sociam na-
 vem impexit, qua Calyndenses viri vehebantur cum
 rege Calyndensium Damasithymo. Cum quo an ei
 antea, quum adhuc ad Hellespontum fuissent, al-
 tercatio quaedam intercesserit, confirmare equidem

15 ἔχω εἶπαι, οὔτε εἰ ἐκ προνοίας αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ
 συνεκύρησε ἢ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦ-
 σα νῆς. ὥς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρη-
 σαμένη, διπλᾶ ἑαυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὁ τε γὰρ τῆς
 Ἀττικῆς νηὸς τριῆραρχος, ὥς εἶδε μιν ἐμβαλλουσας νῆι
 20 ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ
 Ἑλληνίδα εἶναι, ἢ αὐτομολεῖν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ
 αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.
 Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ συνέπεικε γενέσθαι, διαφυγέειν 88
 τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ, συνέβη ὥστε κακὸν
 ἐργασαμένην, ἀπὸ τούτων αὐτὴν μάλιστα εὐδοκιμῆσαι
 παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γάρ, βασιλῆα θηεύμενον, μα-
 5 θὲν τὴν νῆα ἐμβαλοῦσαν· καὶ δὴ τίνα εἶπαι τῶν πα-
 ριόντων· „Δέσποτα, ὅρας Ἀρτεμισίην, ὥς εὖ ἀγωνίζε-

non possum, nec utrum consulto id fecerit, an casu
 func maxime Calydensium navis ei fuerit obiecta.
 Ut vero in illam impegit, eamque depressit, singu-
 lari felicitate usa, duplex inde commodum retulit.
 Nam Atticae navis tricerarchus, ubi illam vidit in
 navem hominum barbarorum facere impetum, ratus
 Artemisiae navem esse graecanicam, aut a Barbaris
 ad Graecos transfugere et ipsis succurrere, omissâ
 illâ, alias Barbarorum naves petiit. (88.) Itaque
 hoc primum illa commodum consecuta est, ut salva
 evaserit: insuper vero eidem contigit, ut, quum
 damno adfecisset regem, ob id ipsum factum maxime
 ab eodem laudaretur. Aiunt enim, quum pugnam
Xerxes spectaret, animadvertisse eum hanc navem
 in alteram impingentem: quumque adstantium ali-
 quis ei dixisset, *Vides, domine, quam fortiter*

„ται, καὶ νῆα τῶν πολέμιων κατέδυσε;“ καὶ τὸν ἐπέ-
 ρεσθαι, εἰ ἀληθῶς ἐστὶ Ἄρτεμισίης τὸ ἔργον· καὶ τοὺς
 Φάναι „σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπισταμένους.“
 τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολέμην. τὰ τε 10
 γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήνικε ἐς εὐτυχὴν γε-
 νόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νηὸς μηδὲνα ἀπο-
 σωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἶπαι λέγεται
 πρὸς τὰ φραζόμενα· „Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασιν μοι γυ-
 „ναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες.“ ταῦτα μὲν Ξέρξην 15
 Φασὶ εἶπαι.

- 89 Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ, ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς
 Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεὸς, ἀπὸ δὲ
 ἄλλοι πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων,
 καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· ὀλίγοι δὲ τινες καὶ Ἕλλη-
 νων. ἅτε γὰρ νέων ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθεί- 5

*Artemisia pugnet, quae navem etiam hostilem de-
 pressit! quaesisse illum, vere-ne sit hoc Artemi-
 siae factum? cui illos respondisse, plane se nosse
 navis insigne. Existimabant hi autem hostilem esse
 navem, quam illa depressisset. Nam et alia, ut di-
 ctum est, feliciter ei cesserant, et hoc, quod ex Ca-
 lyndica navi nemo unus salvus evaserit, qui accu-
 sare illam potuisset. Itaque Xerxes ad ea, quae ei
 ab his dicta erant, hoc verbum edidisse fertur: Viri
 mihi facti sunt mulieres; mulieres vero, viri. Hoc
 a Xerxe dictum memoratur.*

(89.) In hoc autem praelio occubuit dux Ariabi-
 gnes, Darii filius, frater Xerxis: occubuerunt item alii
 multi illustres viri ex Persis Medisque et ex eorum
 sociis: ex Graecis vero pauci. Hi enim quum essent

ροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐς τὴν Σα-
λαμίνα διέκον. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θα-
λάσῃ διεφθάρσαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπὶ δὲ
αἱ πρῶται ἐς Φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται
10 διεφθείροντο. οἱ γὰρ ὅπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε
τῇσι νηυσὶ παρεῖναι πειρώμενοι, ὡς ἀποδεχόμενοί τι καὶ
αὐτοὶ ἔργον βασιλεῖ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ Φευγούσῃσι
περιέπιπτον. Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ θορύβῳ τού- 90
τῳ. τῶν τινες Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθαρέατο, ἐλ-
θόντες παρὰ βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι'
ἐκείνους ἀπολοίετο αἱ νῆες, ὡς προδόντων. συνήνεκε ὧν
5 οὕτω, ὥστε Ἴωνων τε τοὺς στρατηγοὺς μὴ ἀπολέσθαι,
Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοίνυν μισθόν.
ἔτι τουτέων ταῦτα λεγόντων, ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σα-

natandi periti, si quae eorum navis periit, quotquot
non manu ceciderunt hostium, ad Salaminem ena-
tarunt: at Barbarorum plerique, natandi imperiti,
in mari perire. Et postquam primae naves in fu-
gam erant versae, tum vero plurimae corruptae
sunt: nam qui pone erant locati, hi quum navibus
in anteriora progredi conarentur, quippe et ipsi prae-
clarum aliquod facinus regi ostensuri, in suorum
naves fugientium inciderunt. (90.) In eodem tu-
multu hoc etiam accidit. *Phoenices* quidam, quo-
rum naves perierant, ad regem accedentes calum-
nati sunt *Ionas*, tamquam per eorum proditionem
periissent naves. Forte fortuna autem ita cecidit res,
ut Ionum duces nihil mali paterentur, et *Phoeni-
ces* calumniantes hancce mercedem ferrent. Dum
illi adhuc ista dicunt, in unam ex Atheniensium na-

μοθηϊκὴ νηὺς ἥ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφε-
ρομένη Αἰγιναιὴ νηὺς κατέδυσε τῶν Σαμοθηϊκῶν τὴν
νηῖα. ἅτε δὴ ἔόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθηϊκοί, τοὺς 10
ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νηὸς βάλλοντες ἀπὴ-
ραξαν, καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα γε-
νόμενα τοὺς Ἴωνας ἐρρύσατο. ὡς γὰρ εἶδὲ σφίεας Ξέρ-
ξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοί-
νικας, οἷα ὑπερλύπόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος 15
καὶ σφίεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμῆν, ἵνα μὴ,
αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι, τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι.
(ὅπως γὰρ τινὰ ἴδοι Ξέρξης τῶν ἑωυτοῦ ἔργον τι ἀποδεικ-
νύμενον ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, κατήμενος ὑπὸ τῷ οὐρεὶ τῷ
ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλεῖται Αἰγάλεως, ἀνεπυθᾷ 20
νετο τὸν ποιήσαντα· καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον

vibus irruit navis Samothracica: et dum mergitur
Attica navis, adcurrrens navis Aeginensis deprimit
Samothracicam. Tum vero Samothraces, ut solertes
iaculatores, de navi quae ipsorum navem depresso-
rat coniectis telis deturbarunt propugnatores, na-
vemque conscenderunt, eaque potiti sunt. Id factum
Iones servavit. Ut enim rem praeclāre ab his gestam
Xerxes vidit, iram suam in *Phoenices* vertit, quippe
valde aeger animi et quoslibet accusans: illorumque
capita iussit praecidi, *ne, quum ignavi ipsi essent,*
fortiores viros calumniarentur. *Xerxes* enim, e re-
gione Salaminis sedens in montis radice, cui Aega-
leos nomen, quoties aliquod facinus a suis editum
cerneret, sciscitabatur *quis esset qui id fecisset: et*

πατρόςθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν.) πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσελάβετο Φίλος ἑὸν Ἀριαράμνης, ἀνὴρ Πέρσης παρῶν, τούτου τοῦ Φοινικηίου πάθεος. οἱ μὲν δὲ πρὸς τοὺς

25 Φοίνικας ἐτράποντο.

Τῶν δὲ βαρβάρων εἰς φυγὴν τραπομέναν, καὶ ἐκ 91
πλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται, ὑποστάντες ἐν
τῷ πορθμῷ, ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ
Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεραΐζον τὰς τε ἀντισταμένας
5 καὶ τὰς Φευγούσας τῶν νηῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκ-
πλωούσας ὅπως δὲ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν,
φερόμενοι ἐσέπιπτον εἰς τοὺς Αἰγινῆτας. Ἐνθαῦτα συν- 92
εκύρην νῆες ἥ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νῆα, καὶ ἡ
Πολυκρίτου τοῦ Κριῦ, ἀνδρὸς Αἰγινῆται, νῆϊ ἐμβα-

XC. 23. προσελάβετο ex coniect. pro vulgato προσεβλήτε.

scribae notabant trierarchi nomen cum patris et civitatis nomine. Insuper vero etiam Ariaramnes Persa, qui tunc aderat, operam suam Ionibus, quorum erat amicus, ad hoc contulerat ut malum illud in Phoenicum capita verteretur.

(91.) Ubi vero *in fugam versi Barbari* Phalerum navibus contenderunt, ibi tunc *Aeginetae*, in freto in subsidiis stantes, memoratu digna facinora edidit. Etenim Athenienses quidem in hoc tumultu naves et resistentes et fugientes perdebant, Aeginetae vero eas quae praelio excedeabant: et, quae periculum ab Atheniensibus effugerant, hae dum recipiebant se, in Aeginetas incidebant. (92.) Ibi forte mutuo sibi occurrerunt navis Themistoclis, aliam navem persequentis, et Polycriti navis, Cui filii, Aeginetae, qui in Sidoniam illam navem impetum

λούσα Σιδωνίη, ἥπερ εἴλε τὴν προφυλάσσουσαν ἐπὶ
 Σκιάθῳ τὴν Αἰγιναίην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθέης ὁ Ἰσχε- 5
 νόου, τὸν οἱ Πέρσαι, κατακοπέντα, ἀρετῆς ἕνεκα εἶχον
 ἐν τῇ νηὶ ἐκπαυλεόμενοι. τὸν δὲ περιάγουσα ἅμα τοῖσι
 Πέρσῃσι ἤλω νηὺς ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθέην οὕτω σω-
 θῆναι εἰς Αἴγιναν. ὡς δὲ εἰσέειδε τὴν νῆα τὴν Ἀττικὴν ὁ
 Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος 10
 καὶ βώσας τὸν Θεμιστοκλῆα, ἐπεκερτόμησε, ἐς τῶν
 Αἰγινητέων τὸν μηδισμόν ἐπειδίζων. ταῦτα μὲν νυν νηὶ
 ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέρριψε εἰς Θεμιστοκλῆα. Οἱ
 δὲ βάρβαροι, τῶν αἰ νῆες περιεγένοντο, φεύγοντες ἀπί-
 κοντο εἰς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν. 15

93 Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἀριστα
 Αἰγινῆται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτός

fecerat, a qua prius ad Sciathum capta fuerat Aegin-
 nensis navis speculatoria; qua navi vehebatur *Pytheas*,
 Ischenoi filius, quem Persae misere concisum in navi
 habebant, virtutem eius admirantes. Hunc igitur *Py-*
theam simul cum Persis vehens navis Sidonia capta
 nunc est a Polycrito, atque ita servatus *Pytheas*, et
Aeginam dein adductus. Iam ubi Atticam navem
 conspexit Polycritus, eamque ex insigni imperato-
 rio agnovit, inclamans Themistocli, et conviciis eum
 insectatus, *Ita*, ait, *Aeginetae Medis favent!* Haec
 Polycritus, postquam in navem istam impetum fe-
 cerat, in Themistoclem proiecit. *Barbari* vero, quo-
 rum superfuere naves, fugā *Phalerum* sub pedcstris
 exercitus tutamen pervenerunt.

(93.) In hac navali pugna e Graecis praecipuam
 laudem consecuti sunt *Aeginetae*; et post hos, *Athe-*

τε ὁ Αἰγινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυ-
 ράσιος, καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὃς καὶ Ἀρτεμισίην
 5 ἐπεδίωξε. εἰ μὲν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλῶνι ἡ Ἀρ-
 τεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἰλέ μιν, ἢ καὶ
 αὐτὸς ἦλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρακε-
 κέλευστο· πρὸς δὲ, καὶ ἀέθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαί,
 ὃς ἂν μιν ζῶνι ἔλῃ. δεινὸν γάρ τοι ἐποιεῦντο, γυναῖκα
 10 ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δὴ, ὥς πρό-
 τερον εἴρηται, διέφυγε· ἔσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἰ-
 νῆς περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ. Ἀδείμαντον δὲ 94
 τὸν Κορινθίων στρατηγὸν, λέγουσι Ἀθηναῖοι, αὐτίκα
 κατ' ἀρχαίς ὡς συνέμισγον αἰ νῆς, ἐκπλαγύντα τε
 καὶ ὑπερδύσαντα, τὰ ἰστία ἀειράμενον, οἷχσθαι Φεύ-
 γοντα· ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα Φεύ-

nienses: ex singulis vero viris *Polycritus* Aegineta,
 et duo Athenienses, *Eumenes* Anagyrasius, et *Ami-
 nias* Pallenensis, is qui *Artemisiam* persecutus est.
 Qui si scivisset navi illa *Artemisiam* vehi, non prius
 desiturus erat quam aut illam cepisset aut ipse captus
 fuisset: nam Atheniensium triremium praefectis hoc
 imperatum erat, praetereaquē praemium erat pro-
 positum decem millia drachmarum, si quis eam vi-
 vam cepisset: magnopere quippe indignati erant
 mulierem contra Athenas militare. At haec quidem,
 ut supra dictum est, periculum effugit: sed et reli-
 qui, quorum superfuere naves, Phalerum se rece-
 perunt. (94.) *Adimantum* vero, Corinthiorum du-
 cem, aiunt Athenienses, initio statim, ut concurre-
 runt naves, metu terroreque perculsum, sustulisse
 vela et in fugam sese proripuisse: reliquosque Co-

γαυσαν, αἰσάτως οἴχεσθαι. ὥς δὲ ἄρα Φεύγοντας 5
 γίνεσθαι τῆς Σαλαμινίης κατὰ τὸ ἱεὸν Ἀθηναίης Σκι-
 ράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θεῖη πομπῇ· τὸν οὔτε
 πέμψαντα Φαῖναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρα-
 τῆς εἰδόσι προσφέρεισθαι τοῖσι Κορινθίοισι. τῇδε δὲ συμ-
 βάλλονται εἶναι θεῖον τὸ πρῆγμα· ὥς γὰρ ἀγχοῦ 10
 γινέσθαι τῶν νηῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος, λέγειν τάδε·
 „Ἀδείμαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς ναῦς, εἰς Φυγὴν
 „ώρμησαι καταπροδοὺς τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ
 „νικῶσι, ὅσον αὐτοὶ ἠρώντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν.“
 ταῦτα λεγόντων, ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτῖς 15
 τάδε λέγειν, ὥς „αὐτοὶ οἷοί τε εἶεν ἀγόμενοι ὁμηροῖ
 ἀποδνήσκειν, ἢ μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες.“
 οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα τὴν νῆα, αὐτὸν τε καὶ τοὺς

rinthios, imperatoriam navem videntes aufugere, pa-
 riter abiisse. Qui quum in fugâ ex adverso templi Mi-
 nervae Sciradis, quod in Salamine est, versarentur,
 incidisse in eos memorant celocem divinitus mis-
 sam; quam qui misisset, repertum esse neminem;
 accessisse eam autem ad Corinthios, omnium quae
 apud exercitum gesta erant ignaros. Fuisse autem
 divinam rem inde colligunt, quod qui in celoce
 erant, quum ad naves adpropinquassent, haec di-
 xissent: *Adimante! tu abductis navibus in fugam*
te proripuisti prodens Graecos: at illi tantam de
hostibus victoriam reportant, quantam ipsi pre-
cati erant. Quibus haec dicentibus quum fidem
 non adhiberet Adimantus, rursus eosdem dixisse,
paratos ipsos esse obsides sese sistere, et ad sup-
plicium duci, ni Graeci comperti fuissent victo-

ἄλλους, ἐπ' ἐξεργασμένοις ἰλθεῖν εἰς τὸ στρατόπεδον.
20 Τούτους μὲν τοιαύτη Φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. οὐ μὲν-
τοι αὐτοὶ γε Κορίνθιοι ὁμολογέουσι, ἀλλ' ἐν πρώτοις
σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίης νομίζουσι γενέσθαι μαρ-
τυρεῖ δέ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς. Ἀριστείδης δὲ ὁ 95
Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ ὀλίγω τι πρότε-
ρον τούτων ἐπιμηθήσῃν ὡς ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ
Θουρύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ ταῦδε ἐποίησε.
5 παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλιτῶν, οἱ παρατετάχατο
παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρας, γένος ἑόντες
Ἀθηναῖοι, εἰς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβητε ἄγων,
οἱ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησίῳ ταύτῃ κατεφόνευσαν
πάντας.

Ὡς δὲ ἡ ναυμαχία διελέλυτο, κατειρύσαντες εἰς τὴν 96
Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγ-

*riam reportasse. Ita igitur et illum et reliquos retro
convertisse naves, et re peracta in castra Graecorum
venisse. Haec de Corinthiis Athenienses narrant: at
negant factum Corinthii, seque inter primos navali
huic pugnae autumant interfuisse; eisque testimo-
nium exhibet reliqua Graecia. (95.) Aristides vero,
Lysimachi filius, Atheniensis, cuius etiam paulo ante,
ut optimi viri, feci mentionem, in illo ad Salaminem
tumultu, hanc navavit operam. Adsumtis militibus
qui secundum littus terrae Salaminiae erant locati,
genere Atheniensibus, cum his in Psyttaleam in-
sulam traiecit, et Persas omnes qui in insula erant
interfecit.*

(96.) Diremto navali praelio Graeci, postquam
naufragiorum quidquid forte adhuc ibi locorum erat

χανε ἔτι εἶοντα, εἰτοῖμοι ἔσαν ἐς ἄλλην ναυμαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περικούσῃσι νηυσὶ ἔτι χρῆσισθαι βασιλῆα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ἄνεμος ζέφυρος, 5 ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡϊόνα τὴν καλεομένην Κωλιάδα· ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρησμὸν, τὸν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης εἰρημέον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτῃ ἐξενηχθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον του- 10 τέων ἐν χρησμῷ, Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ, ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε πάντας τοὺς Ἕλληνας·

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι Φρίξουσι.

τοῦτο δὲ ἐμελλε ἀπαλάσαντος βασιλῆος ἔσσεσθαι.

97 Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γυγνὸς πάθος, δίσας μὴ

XCVI. 15. Φρίξουσι. Φρίξουσι ed. Schaef. et Borh. ex conjectura.

in terram pertraxerunt, ad novam pugnam sese compararunt, existimantes reliquis navibus denuo usum regem. Sed magnam naufragiorum partem abripiens ventus Zephyrus ad littus Atticae, cui *Colias* nomen, devexit: itaque impleta sunt et reliqua omnia oracula quae de hac navali pugna *Bacis* et *Musaeus* dixerant, et nimirum etiam illud quod multis ante annis de naufragiis eo loci eiiciendis *Lysistratus* ediderat, fatidicus Atheniensis, quod Graecos omnes fefellerat:

Coliades mulieres remis terrebuntur. (sive potius, remis frixurae sunt.)

Hoc autem post discessum regis erat futurum.

(97.) *Xerxes* vero, ut acceptam vidit cladem,

τις τῶν Ἰωνῶν ὑποβῆται τοῖσι Ἑλλήσι, ἢ αὐτοὶ νοή-
 σωσι, πλώειν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντας τὰς γε-
 φύρας, καὶ ἀπολαμφθεῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπολέσθαι
 5 κινδυνεύσει, δρησμὸν ἐβούλευε. Θέλων δὲ μὴ ἐπιδήλος
 εἶναι μήτε τοῖσι Ἑλλήσι μήτε τοῖσι ἑωυτοῦ, εἰς τὴν Σα-
 λαμῖνα χῶμα ἐπειράτο διαχοῦν· γαυλοῦς τε Φοινικηῖους
 συνίδει, ἵνα ἀντί τε σχεδὸς ἔωσι καὶ τεύχος· ἀρτίετό
 τε εἰς πόλεμον, ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρέον-
 10 τες δὲ μιν πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὖ ἐπι-
 στήατο ὡς ἐκ παντὸς νόου παρεσκευάσται μένων πολε-
 μήσειν· Μαρδόνιον δ' οὐδὲν τούτων ἐλάνθανε, ὡς μά-
 λιστα ἔμπειρον εἶναι τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτα τε ἅμα
 Ξέρξης ἐποίει, καὶ ἔπεμπε εἰς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν
 15 παροῦσάν σφι συμφορὴν. Τούτων δὲ τῶν ἀγγέλων 98

veritus ne quis Ionum consuleret Graecis aut etiam
 ipsi per se consilium caperent in Hellespontum na-
 vigandi pontesque solvendi, quo ipse in Europa in-
 terclusus de salute periclitaretur, fugam meditabatur.
 Celare autem de hoc consilio cupiens et Graecos et
 suos, aggerem ducere in Salaminem instituit, gau-
 losque Phoenicios colligavit, qui pro ponte et muro
 essent; simulque et ad praelium se comparavit, tam-
 quam aliam pugnam navalem commissurus. Et reliqui
 quidem omnes, ubi eum haec facere viderunt, prorsus
 existimabant serio illum et ex animi sententia pa-
 ratum esse manere et redintegrare bellum: at *Mar-*
donium nihil horum fefellit, quippe bene gnarum
 quid ille consilii agitare. Haec dum Xerxes agebat,
 simul nuncium in Persidem misit, qui recentem
 nuntiaret calamitatem. (98.) Hisce *nunciis Persi-*

ἔστι οὐδὲν ὅ τι θάσσον παραγίνεται θνητὸν ἰόν· οὕτω
 τοῖσι Πέρσῃσι ἐξεύρηται τοῦτο. λέγουσι γὰρ, ὡς ὅσων
 αὖ ἡ ἡμερέων ἡ πᾶσα ὁδὸς, τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄν-
 δρες διεσπᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἐκάστην ἵππος τε 5
 καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτε νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος,
 οὐ καῦμα, οὐ νύξ ἐέργει μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προαί-
 μενον ἑαυτῷ δρόμον τὴν ταχίστην. ὁ μὲν δὲ πρῶτος δρα-
 μῶν παραδίδωι τὰ ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύ-
 τερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατὰ ἄλλον διεξέρ- 10
 χεται παραδιδόμενα, κατὰ περ Ἑλλῆσι ἡ λαμπαδη-
 Φορίη, τὴν τῷ Ἡφαιστῷ ἐπιτελέουσι. Τοῦτο τὸ δράμη-
 99 μα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον. Ἡ
 μὲν δὲ πρώτη ἐς Σοῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὡς ἔχει
 Ἀθήνας Ξέρξης, ἔτεριψε οὕτω δὴ τι Περσέων τοὺς ὑπο-
 λειφέντας, ὡς τὰς τε ὁδοὺς μυρσίῃ πᾶσας ἐστόρεσαν,

cis nihil est inter mortales quod citius eo quo ten-
 ditur perveniat: ita hoc a Persis excogitatum est.
 Aiunt enim, quot dierum est universum iter, tot
 dispositos et equos et viros in quaque diurna statio-
 ne paratos stare; quos nec nix, nec imber, nec aestus,
 nec nox impedit quo minus suum quisque cursum
 quam velocissime conficiat. Nempe, qui primus eur-
 rit, is secundo tradit mandata, secundus tertio; atque
 sic illa deinceps alii atque alii tradita, per singulos
 transeunt, quemadmodum apud Graecos lampas in
 lampadum festivitate, quae in Vulcani honorem ce-
 lebratur. Hunc equorum cursum Persae *angareion*
 vocant. (99.) Iam superior nuncius ubi Susa per-
 venit, Athenas tenere Xerxem, tanta laetitia Persas,
 qui domi erant relictī, impleverat, ut vias omnes

5 καὶ ἐθυμίων θυμὸν ἔσαν ἐν θυσίῃσι τε
καὶ εὐκαθίῃσι. ἡ δὲ δευτέρῃ σφι ἀγγελίῃ ἐπεξελθοῦσα
συνέχεε οὕτω, ὥστε τοὺς κινῶνας κατέρήξαντο πάντες,
βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλῆτω, Μαρδόνιον ἐν
αἰτίῃ τινέντες. οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν νηῶν ἀχθόμενοι ταῦ-
10 τα οἱ Πέρσαι ἐποίουν, ὡς περὶ αὐτῷ Ξέρξῃ δειμαίνον-
τες. καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα τὸν πάντα μετα-
ξὺ χρόνον γεόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτὸς σφῆας
ἀπικόμενος ἔπαυσε.

Μαρδόνιος δὲ, ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν μεγάλην 100
ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιούμενον, ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δεη-
σὸν βουλευεῖν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φροντίσας πρὸς ἑαυτὸν
ὡς δώσει δίκην ἀναγνώσας βασιλῆα στρατεύεσθαι ἐπὶ
5 τὴν Ἑλλάδα, καὶ οἱ κρέσσον εἴη ἀνακινδυνεύσαι ἢ κα-

myrto straverint, et thura adoleverint, et ipsi festis
atque epulis celebrandis dederint operam. Posterior
autem ubi emanavit nuncius, ita eos consternavit;
ut tunicas cuncti discerperent, et in clamorem ciu-
latumque erumperent infinitum, Mardoniumque tam-
quam auctorem calamitatum accusarent. Fecerunt au-
tem haec Persae, non tam quod navibus dolerent
perditis, quam quod de ipso Xerxe essent solliciti.
Atque haec apud Persas toto interiecto tempore du-
raverunt, donec illos Xerxes ipse adventu suo se-
davit.

(100.) Iam *Mardonius*, Xerxem ex pugnae na-
valis exitu videns gravissimo dolore adfectum, suspi-
catusque fugam illum ex Athenis meditari, et reputans
secum ipse, poenas se daturum quod regi persua-
sisset Graeciae bellum inferre, meliusque sibi esse,

πειράσασθαι τὴν Ἑλλάδα ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι
 τὸν βίον, ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα· πλεον μέντοι ἔφερε
 εἰ ἡ γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμε-
 νος ἂν ταῦτα, προσέφερε τὸν λόγον τόνδε· „Δέσποτα,
 „μήτε λυπέο, μήτε συμφορὴν μηδεμίην μεγάλην ποιεῖ 10
 „τοῦδε τοῦ γεγονότος εἵνεκα πρήγματος. οὐ γὰρ ξύ-
 „λων ἀγὼν ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν
 „τε καὶ ἵππων. σοὶ δὲ οὔτε τις τουτέων τῶν τὸ πᾶν
 „σφι ἤδη δοκεόντων κατεργάσθαι, ἀποβὰς ἀπὸ τῶν
 „νεῶν πειρήσεται ἀντιωθῆναι, οὔτ' ἐκ τῆς ἡπείρου τῆσδε 15
 „οἱ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, ἔδωσαν δίκας. Εἰ μὲν νυν δο-
 „κέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ δὲ καὶ
 „δοκέει ἐπισχεῖν, παρέχει ποιεῖν ταῦτα. μὴ δὲ δυσθύ-
 „μει· οὐ γάρ ἐστι Ἑλλῆσι οὐδεμὴ ἑκδυσσις, μὴ οὐ,

tentatâ iterum belli fortunâ aut prorsus debellare
 Graeciam, aut ipsum honestam obire mortem, post-
 quam magnarum rerum spe fuisset elatus; denique in
 hanc partem maxime inclinans, ut Graeciam subige-
 ret: haec, inquam, secum reputans, tali oratione re-
 gem est adlocutus: *Domine, ne moerori indulgeas,*
neque nimium ex eo quod accidit capias dolorem!
Non enim lignorum certamen ad belli exitum no-
bis maximum confert momentum, sed virorum
equorumque certamen. Tibi vero nemo, neque ex
his qui nunc omnia confecisse tibi videntur, ex-
scensione e navibus facta resistere conabitur, neque
ex hac continente quisquam: et, qui contra nos ste-
terunt, hi poenas dedere. Si igitur tibi videtur,
protinus Peloponnesum adgrediamur: sin in prae-
sentia omittere hos placet, omittamus licet. Nec

- 20 „δόντας λόγον τῶν ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον, εἶναι
 „σοὺς δούλους. μάλιστα μὲν νυν ταῦτα ποιεῖν. Εἰ δ'
 „ἄρα τοι βεβούλευται, αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπάγειν
 „τὴν στρατιήν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν. σὺ
 „Πέρσας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσῃς καταγελάστους γε-
 25 „νέσθαι Ἕλλησι. οὐδὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσι τεοῖσι δεδή-
 „ληται τῶν περημάτων, οὐδὲ ἐρεῖς ὅκου ἐγενόμεθα ἀν-
 „δρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Κύ-
 „πριοι τε καὶ Κίλικες κακοὶ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρ-
 „σας τοῦτο προσήκει τὸ πάλος. Ἦδῃ ὦν, ἐπειδὴ οὐ
 30 „Πέρσαι τοι αἰτιοὶ εἰσι, ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδοκται
 „μὴ παραμένειν, σὺ μὲν ἐς ἡθέα τὰ σεωυτοῦ ἀπέλαυ-
 „νε, τῆς στρατιῆς ἀπάγων τὸ πολλόν· ἐμὲ δὲ σοι χροῇ

*vero respondeas animum! nec enim ullo modo effu-
 gere Graeci possunt, quin rationem nobis eorum,
 quae et nunc et antea patrarunt, reddant, et ser-
 vi fiant tui. Igitur hoc quidem maxime agendum.
 Quod si vero hinc ipse abscedere et abducere exerci-
 tum decreveris, aliud quoque habeo post haec consi-
 lium. Tu, Rex, ne committe ut Graecis ludibrio sint
 Persae. In Persis enim tuis nihil detrimenti res
 tuae acceperunt, neque tu dices quo loco a nobis
 res male gesta sit. Sin Phoenices et Aegyptii et
 Cyprii et Cilices male pugnarunt, nihil ad nos
 haec clades pertinet. Nunc igitur, quum non sit
 quod Persas culpes, mihi morem gere. Si tibi con-
 stitutum est hic non manere, tu quidem tuas in
 sedes discede, maiorem exercitus partem tecum
 abducens: at me oportet tibi Graeciam in servi-
 tutem redactam tradere, postquam de exercitu
 Herod. T. IV. P. I.*

„τὴν Ἑλλάδα παρασχεῖν δεδουλωμένην, τριήκοντα μυ-
 101 „ριάδας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον.“ Ταῦτα ἀκού-
 σας Ξέρξης, ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἡσθή· πρὸς
 Μαρδόνιον τε, βουλευσάμενος, ἔφη, ἀποκρινεῖσθαι,
 ὁκότερον ποιήσει τουτέων. ὡς δὲ ἐβουλευέτο ἅμα Περ-
 σέων τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξε οἱ καὶ Ἀρτεμισίην ἐς συμ- 5
 βουλήν μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο μούνη
 νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ Ἀρτεμισίη,
 μεταστησάμενος τοὺς ἄλλους, τοὺς τε συμβούλους Περ-
 σέων καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· „Κε-
 „λεύει με Μαρδόνιος, μένοντα αὐτοῦ, πειραῖσθαι τῆς 10
 „Πελοποννήσου· λέγων ὡς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πεζὸς
 „στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιος πάθεός εἰσι, ἀλλὰ βουλο-
 „μένοισι σφί γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ᾧν ἢ ταῦτα κε-

trecenta hominum millia delegero. (101.) Quibus
 auditis Xerxes, ut post mala, gavisus delectatus-
 que est, Mardonioque ait, *se ei, postquam delibe-*
raverit, responsurum esse, utrum ex his, quae ad
illo proposita sunt, facturum sit. Postquam vero
 cum Persis in consilium adhiberi solitis consulta-
 vit, placuit ei *Artemisiam* quoque in consilium vo-
 care, quippe quae etiam antea comperta esset, sola
 quid faciendum perspexisse. Quae ubi advenit, sub-
 motis consiliariis Persis et satellitibus, haec ad eam
Xerxes verba fecit: *Hortatur me Mardonius, ut*
hic maneam, et Peloponnesum adgrediar; dicens,
Persas et pedestrem exercitum nullius calamita-
tis, quae nobis accidisset, culpam sustinere, et
lubentes illos re ipsa hoc esse demonstraturos. Me
igitur ille aut hoc facere hortatur, aut ipse velle

- „λέυει ποιέειν, ἢ αὐτὸς ἐθέλει τριήκοντα μυριάδας ἀπο-
 15 „λεξάμενος τοῦ στρατοῦ, παρασχεῖν μοι τὴν Ἑλλάδα
 „δεδουλωμένην· αὐτὸν δὲ μέ κελεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ
 „λοιπῷ στρατῷ εἰς ἡβρα τὰ ἐμά. Σὺ ὦν ἐμοί, καὶ γὰρ
 „περὶ τῆς ναυμαχίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης,
 „οὐκ ἔωσα ποιέεσθαι, νῦν τε συμβούλευσον, ὁκότερα
 20 „ποιῶν ἐπιτύχω εὖ βουλευσάμενος.“ Ὁ μὲν ταῦτα
 συμβουλευέτο. Ἡ δὲ λέγει τὰδε· „Βασιλεῦ, χαλε- 102
 „πὸν μὲν ἐστὶ συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἀριστα εἶπα-
 „σαν. ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι, δοκέει μοι
 „αὐτὸν μὲν σὲ ἀπελαύνειν ὀπίσω· Μαρδόνιον δὲ, εἰ ἐθέ-
 5 „λει τε καὶ ὑποδέκεται ταῦτα ποιήσῃν, αὐτοῦ κατα-
 „λυπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει. τοῦτο μὲν γὰρ, ἢ καταστρέ-
 „ψῃται τὰ Φησι ἐθέλῃν, καὶ οἱ προχωρήσῃ τὰ νοέων

se, ait, cum selectis de exercitu trecentis millibus Graeciam mihi tradere in servitutem redactam; me ipsum autem iubet cum reliquis copiis meas ad sedes discedere. Tu igitur, quum etiam de pugna navali, quam suscepimus, bene mihi consulueris, negans illam suscipiendam, nunc quoque suade, utrum horum faciendo rectius feliciusque rebus meis consuluerō. (102.) Haec consulenti Xerxi in hunc modum Artemisia respondit: Difficile, Rex, est ita me esse felicem ut tibi consultantī optima dicam. Verumtamen in praesenti rerum statu optimum mihi videtur, ut tu domum revertaris; Mardonium vero, si ista efficere vult tibi que recipit, hic cum eis quos postulat relin- quas. Nam, sive ille ea, quae animo agit polliceturque, perfecerit, eique res ex sententia succes-

„λέγει, σὸν τὸ ἔργον, ᾧ δέσποτα, γίνεται· οἱ γὰρ σοὶ
 „δοῦλοι κατεργάσαντο. τοῦτο δὲ, ἦν τὰ ἐναντία τῆς
 „Μαρδονίου γνώμης γένηται, οὐδὲ μὴ συμφορῇ μεγά- 10
 „λῃ ἔσται, σέο τε περιεόντος, καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμά-
 „των περὶ οἶκον τὸν σόν. ἦν γὰρ σύ τε περιῆς, καὶ οἴ-
 „κος ὁ σός, πολλοὺς πολλακίς ἀγῶνας δραμέονται
 „περὶ σφῶν αὐτέων οἱ Ἕλληνες. Μαρδονίου δὲ, ἦν τι
 „πάθῃ, λόγος οὐδεὶς γίνεται· οὐδὲ τι, νικῶντες οἱ Ἕλ- 15
 „ληνες, νικῶσι, δούλον σὸν ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν
 „εἵνεκα τὸν στόλον ἐποίησω, πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπε-
 103 „λᾶς.“ Ἡσθή τε δὴ τῇ συμβουλῇ Ξέρξης· λέγουσα
 γὰρ ἐπετύγχανε τὰ περ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ, εἰ πάν-
 τες καὶ πᾶσαι συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν, δο-

CII. 11. ἐκείνων. εὖ κτεμίνων ed. Borh. ex coniect. Wess.

*verit, tuum, Rex, hoc facinus erit; tui enim servi
 id fecerint: sive contra Mardonii sententiam res
 ceciderit, non ingens fuerit calamitas, salvo et
 te et domus tuae statu. Tu enim si salvus fueris
 domusque tua, multa frequentiaque pericula de
 salute sua adibunt Graeci. Mardonio vero si quid
 acciderit, non tanti fuerit momenti; neque Graeci,
 etiamsi Mardonium vicerint, insignem reportave-
 rint victoriam servo tuo interemto. Tu vero in-
 census Athenis discesseris, cuius rei caussa expe-
 ditionem hanc suscepisti. (103.) Hoc consilio, ut
 consentaneum erat, delectatus est Xerxes: opportune
 enim Artemisia ea ipsa dixerat, quae ille animo
 agitabat. Etenim, ut mihi quidem videtur, etiamsi
 omnes et viri et mulieres, ut ibi maneret, ei suasis-
 sent, non erat mansurus: adeo metu erat percussus.*

667, 45.

κείν ἐμοί· οὕτω καταρρώδηκε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρ-
 5 τεμισίην, ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς
 παῖδας ἐς Ἑφεσον· νόθοι γάρ τινες παῖδές οἱ συνέσποντο.

Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ Φύλακον Ἑρμότιμον, γέ- 104
 νος μὲν εἶντα Πηδασία, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτερα
 τῶν ευνούχων παρὰ βασιλεῖ. Οἱ δὲ Πηδασεὺς οἰκέουσι
 ὑπὲρ Ἀλικαρνησοῦ. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσοισι τούτοις
 5 τοιοῦδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι. ἐπεὶ τῶν αἰσθη-
 κτιῶν πᾶσι, τοῖσι αἰσθητῶν οἰκέουσι τῆς πόλεως,
 μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου εἶσθαι χαλεπὸν, τότε ἡ ἰρεὶα
 αὐτοῖς τῆς Ἀθηναίης φύει πύργον μέγαν. τοῦτο δὲ σφί-
 δος ἤδη ἐγένετο. Ἐκ τούτων δὲ τῶν Πηδασέων ὁ Ἑρ- 105
 μότιμος ἦν· τῷ μεγίστῃ τίσις ἦδη, ἀδικηθέντι, ἐγένετο
 πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἀλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολέ-

CIV. 9. δὲς. τις alibi scripserat Noster.

Igitur laudibus Artemisiam prosecutus est, eamque
 dimisit, filios ipsius Ephesum ducturam: filii enim
 nonnulli nothi eum erant secuti.

(104.) Cum istis pueris Xerxes custodem misit
Hermotimum, genere Pedasensem, qui primum in-
 ter eunuchos locum apud regem tenebat. Habitant
Pedasenses supra Halicarnassum: apud quos hoc
 rei fertur accidere. Quando finitimis omnibus, qui
 circa Pedasa oppidum habitant, grave quidpiam intra
 certum tempus imminet, tunc antistitae templi Mi-
 nervae, quod ibi est, grandis nascitur barba: id
 quod iam bis apud illos accidit. (105.) Ex his igitur
 Pedasensibus Hermotimus erat: cui contigit gra-
 vissimam omnium, quos novimus, ultionem obtinere
 in hominem a quo iniuria fuerat adfectus. Etenim

μίον, καὶ πωλεόμενον, ἀνέεται Πανιάνιος, ἀνὴρ Χῖος,
 ὃς τὴν ζῆν κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅπως 5
 γὰρ κτήσαιτο παῖδας εἵδους ἐπαμμένους, ἐκτάμνων,
 ἀγνέαν ἐπώλει εἰς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων
 μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί εἰσι
 οἱ εὐνοῦχοι, πίστις εἴνεκα τῆς πάσης, τῶν ἐνορχίων.
 ἄλλους τε δὴ ὁ Πανιάνιος ἐξέταμε πολλούς, ἅτε ποιεύ- 10
 μενος ἐκ τούτων τὴν ζῆν, καὶ δὴ καὶ τοῦτον. καί, οὐ
 γὰρ τὰ πάντα εὐδυστύχει ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ
 τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλῆα μετ' ἄλλων δώρων· χρό-
 νου δὲ προϊόντος, πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα
 106 παρὰ Ξέρξῃ. Ὡς δὲ τὸ στράτευμα τὸ Περσικὸν ὄρμα
 ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, εἰς ἐν Σάρδισι, ἐμβαῦτα
 καταβάς κατὰ δὴ τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος εἰς γῆν τὴν

bello captum et venundatum emit *Panionius*, civis
 Chius, qui opere iniquissimo vitam sustentabat.
 Quoties enim pueros naetus esset forma praestantes,
 hos castrabat, et Sardes aut Ephesum abductos in-
 genti pretio vendebat. Quippe apud Barbaros eunu-
 chi pretiosiores sunt his qui non sunt castrati, et ma-
 ior illis in omnibus rebus fides habetur. Quum alios
 igitur multos castraverat hic Panionius, utpote hoc
 quaestu vitam alens, tum vero etiam hunc ipsum.
 Nec vero usquequaque infelix *Hermotimus* fuit:
 nam e Sardibus cum aliis muneribus ad regem per-
 venit, et succedente tempore prae omnibus eunu-
 chis maximo in honore apud Xerxem fuit. (106.)
 Quo tempore vero Persicum exercitum adversus
 Athenas ducens rex Sardibus versabatur, tunc *Her-
 motimus*, quum nescio cuius negotii causa in My-

Μυσίῃν, τὴν Χίοι μὲν νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέε-
5 ται, εὐρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνοὺς δὲ, ἔλε-
γε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ Φιλίους λόγους· πρῶτα μὲν
οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκείνον ἔχει ἀγαθὰ· δεύ-
τερα δὲ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ ταυτέων ὅσα μιν ἀγαθὰ
ποιήσει, ἢ κομισάμενος τοὺς οἰκέτας οἰκὴ ἐκείνῃ· ὥστε
10 ὑποδέξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον, κο-
μίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ
μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε· „Ω πάν-
των ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν
βίον κτησάμενε, τί σὲ ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς ἢ τῶν
15 „μῶν τις ἐργάσατο, ἢ σὲ, ἢ τῶν σῶν τινα, ὅτι με
„ἀπ' ἀνδρῶς ἐποίησας τὸ μηδὲν εἶναι; ἐδόκεές τε θεοὺς

siam terram quae Chiorum est, cui Atarneus nomen,
esset profectus, ibi Panionium invenit. Quem ubi
agnovit, multis verbis benigne est adlocutus; me-
morans primum, quantam prosperitatem per illum
esset consecutus; deinde promittens, se rependendae
gratiae caussa ingentibus beneficiis illum cumulat-
urum, si cum sua familia Sardes habitatum venisset.
Quibus verbis persuasus Panionius, lubens accipiens
conditionem, cum liberis et uxore Sardes migravit.
Sed postquam cum cum tota domo in potestate *Her-
motimus* habuit, tum vero his verbis eum adfatus
est: *O tu omnium hominum nequissime, ex iniqui-
sissimo negotio quaestum faciens! quid tibi aut
ego ipse mali feci, aut quam iniuriam aliquis
meorum aut tibi aut tuorum alicui intulit, cur
me ex viro feceris ut nihil essem? Et tu quidem
tunc putabas fore ut deos lateant tua facinora:*

- „λήσειν οἷα ἐμηχανῶ τότε· οἷσε ποιήσαντα ἀνόσια, νό-
 „μῳ δίκαιῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον ἐς χέρας τὰς ἐμὰς,
 „ὥστε σε μὴ μέμψασθαι τὴν ἀπ' ἐμέο τοι ἐσομένην
 „δίκην.“ Ὡς δὲ οἱ ταῦτα ᾠκείδισε, ἀχθέντων τῶν παί- 20
 δων ἐς οἶψιν, ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἑαυτοῦ παί-
 δων, τεσσέρων ὄντων, τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν· ἀναγκα-
 ζόμενος δὲ, ἐποίηε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργά-
 σατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πανιώνιον
 μὲν νυν οὕτω περιῆλθε ἢ τε τίσις καὶ ὁ Ἑρμότιμος. 25
 107 Ξέρξης δὲ, ὡς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρεψε
 ἀπάγειν ἐς Ἐφεσον, καλέσας Μαρδόνιον, ἐκέλευέ μιν
 τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς βούλεται, καὶ ποιεῖν τοῖσι
 λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὁμοῖα. Ταύτην μὲν τὴν
 ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγένετο. τῆς δὲ νυκτὸς, κελεύσαντος 5

at illi, iusta lege utentes, te qui iniqua ista pa-
trasti, meas in manus tradidere: quare de poena,
quam a te repetam, non est quod conqueraris. His
 postquam conviciis eum accepit, filios eius in con-
 spectum iussit adduci, et Panionium coëgit suis ipsius
 filiis, qui quatuor numero erant, virilia abscindere;
 quod ille necessitate coactus fecit: deinde vero,
 hoc perfecto, filii eiusdem coacti sunt ipsum evirare.
 Talem de Panionio ultionem vicissim Hermotimus
 cepit.

(107.) *Xerxes* postquam filios suos *Artemisiae*
 commisisset *Ephesum* ducendos, vocatum ad se
Mardonium iussit, quos vellet, de exercitu seligere,
 operamque dare ut promissis facta aequaret. Et haec
 quidem illo die gesta sunt. Insequente vero nocte,
 iussu regis *duces classis* navces ex *Phalero* abduxe-

βασιλῆος, τὰς νῆας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆ-
 γον ὀπίσω εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς τάχως εἶχε ἕκα-
 στος, διαφυλαζούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλεῖ.
 ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἔσαν Ζωστῆρος πλώοντες οἱ βάρβαροι,
 10 ἀνατείνουσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἡπείρου, ταύτας ἑδο-
 ξάν τε νῆας εἶναι, καὶ ἔφευγον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ
 μαθόντες ὅτι οὐ νῆες εἴεν, ἀλλ' ἄκραι, συλληχθέντες,
 ἐκομίζοντο. Ὡς δὲ ἡμέρῃ ἐγένετο, ἐρέοντες οἱ Ἕλληνες 108
 κατὰ χώρην μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζόν, ἡλπίζον
 καὶ τὰς νῆας εἶναι περὶ Φάληρον· ἐδόκειόν τε ναυμαχή-
 σειν σφέας, παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξήσομενοι. Ἐπεὶ δὲ
 5 ἐπύθοντο τὰς νῆας οἰχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδό-
 κει ἐπιδιώκειν. τὸν μὲν νυν ναυτικὸν τὸν Ξέρξῳ στρατὸν
 οὐκ ἐπείδον διώζαντες μέχρι Ἀνδρου. εἰς δὲ τὴν Ἀνδρον

runt, quanta velocitate quisque posset, ad Helle-
 spontum revertentes, pontes custodituri ut regi ad
 transeundum essent parati. Sed Barbari hi, ut prope
 Zosterem pervenere, ubi tenuia quaedam promon-
 toria in mare prominent, naves has esse putantes,
 procul aufugerunt. Interiecto vero tempore, post-
 quam intellexere non naves esse, sed promontoria,
 rursus sese coniunxerunt, cursumque continuarunt.
 (108.) Ut illuxit, Graeci, pedestrem exercitum eo-
 dem in loco manentem conspicientes, existimabant
 naves etiam ad Phalerum adhuc stare: et navalem
 pugnam rediintegraturos illos putantes, ad repugnan-
 dum sese comparabant. Postquam vero abuisse naves
 cognovere, tunc ocyus persequi illas decreverunt.
 At classem quidem Xerxis non conspexere, usque ad
 Andrum eam persecuti. Postquam vero Andrum per-

ἀπικόμενοι, ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν γνώ-
μην ἀπεδείκνυτο „διὰ νήσων τραπομένους, καὶ ἐπιδιώ-
ξαντας τὰς νῆας, πλώειν ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, 10
λύσοντας τὰς γεφύρας.“ Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην
ταύτη γνώμην ἐτίθετο, λέγων· ὡς „εἰ λύσουσι τὰς σχε-
δίας, τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφεῖς κακὸν τὴν Ἑλ-
λάδα ἐργάσαιντο. εἰ γὰρ ἀναγκασθεὶς ἀπολαμφθεὶς
ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, πειρώτο ἂν ἡσυχίην μὴ 15
ἄγειν· ὡς ἄγοντι μὲν οἱ ἡσυχίην, οὔτε τι προσχωρεῖν
οἶόν τε ἔσται τῶν πραγμάτων, οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω
Φανήσεται, λιμῶν τε οἱ ἢ στρατὴ διαφθαρείται. ἐπι-
χειροῦντι δὲ αὐτῶ καὶ ἔργου ἐχομένῳ, πάντα τὰ κατὰ
τὴν Εὐρώπην οἷά τε ἔσται προσχωρῆσαι κατὰ πόλιν 20
τε καὶ κατὰ ἔθνεα, ἥτοι ἀλυσκομένων γε, ἢ πρὸ τού-

venire, deliberarunt. Et Themistocles quidem pro
sententia dixit, *per insulas navigando classemque
etiam nunc persequendo, rectè ad Hellespontum di-
rigendum esse cursum, pontesque rescindendos. At
contrariam sententiam Eurybiades proposuit, dicens:
si rescidissent pontes, hoc ipso longe maximam ca-
mitatem Graecis inlaturos. Nam, si interclusus
Persa cogeretur in Europa manere, operam illum
esse daturum ut numquam quietem agat; quoniam,
si quietem ageret, nihil suarum rerum promoveret,
neque reditus ei ullus ostenderetur, et fame
periturus esset illius exercitus. Molienti autem
aliquid, et rebus gerendis sedulo operam danti,
omnia Europae oppida omnesque populos acces-
suros videri, sive bello subactos, sive deditione
in tempore facta; et alimento hostibus futuros*

του ὁμολογεῖσθαι τροφήν τε ἔχειν σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλλήνων καρπὸν. ἀλλὰ δοκέειν γὰρ, νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ οὐ μενέειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσέα· 25 ἐστέον ὧν εἶναι Φεύγειν ἐς ὃ ἔλθοι Φεύγων ἐς τὴν ἐαυτοῦ. τὸ ἐνθῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου ποιέεσθαι ἤδη τὸν αἰῶνα· ἐκέλευε. Ταύτης δὲ εἶχοντο τῆς γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων οἱ στρατηγοί.

Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείτει τοὺς γε πολλοὺς πλάειν 109 ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλῆς, μεταβαλὼν, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (οὔτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφυγότων περμηκτέον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πλάειν καὶ 5 ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλλόμενοι, εἰ ἄλλοι μὴ βουλοίατο) ἔλεγε σφι τάδε· „Καὶ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι παρρηγενομένην, καὶ πολλῷ πλέω ἀκήκοα τοιαύτη γενέ-

esse annuos Graecorum fructus. E contrario, quum pugna navali victus Persa non videatur in Europa mansurus, permitti ei oportere ut fugiat, donec suam in terram fugā pervenerit; deinde vero de propria ipsius terra cum illo decertandum. Hanc ad sententiam accesserunt reliquorum etiam Peloponnesiorum duces.

(109.) Ibi tunc *Themistocles*, postquam intellexit se maiori ducum numero persuadere non posse ut in Hellespontum navigarent, mutato consilio Athenienses adiens (quippe qui effugisse barbaros aegerrime ferebant, et ipsi etiam per se, si reliqui nollent, in Hellespontum cupiebant navigare) haec apud eos verba fecit: *Equidem multis saepe huiusmodi rebus interfui, et multo plura talia accidisse audiui; nempe viros ad necessitatem reda-*

„σθαι· ἄνδρας εἰς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, γενικημέ-
 „ρους ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέ-
 „ρην κακότητα. ἡμεῖς δὲ, εὖρημα γὰρ εὐρήκαμεν ἡμέας 10
 „τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσούτο ἀνθρώπων
 „ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας Φεύγοντας· τάδε
 „γὰρ οὐκ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοὶ τε καὶ
 „ἥρωες, οἱ ἐξθόνησαν ἄνδρα ἓνα τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς
 „Εὐρώπης βασιλεῦσαι, ἔοντα ἀνόςσιόν τε καὶ αἰτάσθα 15
 „λον· ὅς τά τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποίητο, ἐμπι-
 „πράς τε καὶ καταβάλλον τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα·
 „ὅς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμαστίγωσε, πέδας τε κα-
 „τῆκε. ἀλλ', εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρὸν ἡμῖν, νῦν μὲν
 „ἐν τῇ Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμέων τε αὐτέων ἐπι- 20
 „μεληθῆναι καὶ τῶν οἰκετέων· καὶ τις οἰκίην τε ἀνα-
 „πλασάσθω, καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, παντελέως

*ctos, postquam victi essent, instaurasse pugnam,
 et superiorem reparasse calamitatem. Nos vero,
 postquam ex insperato et nos ipsos et Graeciam,
 repulsa tanta hominum nube, servavimus, fugien-
 tes viros ne persequamur! Nec enim nos haec
 perfecimus, sed dii atque heroës; qui noluerunt
 unum virum simul Asiae et Europae imperare,
 impium illum et nefarium; qui sacra et profana
 pariter insuper habuit, et simulacra deorum ever-
 tit cremavitque, qui mare etiam flagellis cecidit, et
 compedes in illud deiecit. At nunc, quum bene res
 nostrae habeant, maneamus in Graecia, et no-
 strum ipsorum familiarumque nostrarum curam
 geramus; et aedes suas quisque reficiat, et se-
 menti faciendae sedulo det operam, postquam*

„ἀπειλάσας τὸν βάρβαρον ἅμα δὲ τῷ ἔαρι κατα-
 „πλέωμεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης.“ Ταῦτα
 25 ἔλεγε, ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι εἰς τὸν Πέρσας
 ἦα, ἣν ἄρα τι μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθηναίων πά-
 θος, ἔχῃ ἀποστροφὴν τὰ περ ὧν καὶ ἐγένετο. Θεμι- 110
 στοκλῆς μὲν ταῦτα λέγων, διέβαλλε Ἀθηναῖοι δὲ
 ἐπιύκοντο. ἐπειδὴ γὰρ, καὶ πρότερον δεδογμένος εἶναι σο-
 φός, ἐφάνη εἶναι ἀληθέως σοφός τε καὶ εὐβουλος, πάν-
 5 τως ἐτοῖμοι ἔσαν λέγοντι πείθεσθαι. Ὡς δὲ οὗτοί οἱ
 ἀνεγνωσμένοι ἔσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμιστο-
 κλῆς ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι ἐπί-
 στευσε σιγᾶν, εἰς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεόμενοισι, τὰ
 αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλεῖ φράσαι· τῶν καὶ Σίκιννος ὁ
 10 οἰκίτης αὐτῖς ἐγένετο. οἱ ἐπεὶ τε ἀπίκοντο πρὸς τὴν
 Ἀττικὴν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, Σίκιννος δὲ

*barbarum prorsus eiecimus: ineunte autem vere
 in Hellespontum et in Ioniam navigemus! Haec
 ille locutus est hoc consilio, ut gratiam apud Persam
 in futurum tempus iniret; quo, si ab Atheniensibus
 adversi aliquid ei accidisset, perfugium haberet:
 quod quidem ei etiam usu venit. (110.) Haec di-
 cens Themistocles, decepit Athenienses: at illi mo-
 rem ei gesserunt. Quoniam enim, quum iam antea
 sapiens esset habitus, nuper re ipsa sapiens et plenus
 consilii erat repertus, facile dictis eius paruerunt. Post-
 quam hi igitur ab illo persuasi fuerunt, continuo
 deinde viros cum navigio dimisit, quos confisus erat,
 etiamsi omnibus tormentis cruciarentur, tacituros
 mandata ad regem deferenda, quorum in numero
 iterum famulus ipsius Sicinnus erat. Hi ubi ad At-*

- ἀναβὰς παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε· „Ἐπιμὲνέ με
 „Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλῆος, στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων,
 „ἀνὴρ δὲ τῶν συμμαχῶν πάντων αἰσιότες καὶ σοφώτα-
 „τος. Φράσσοντά τοι, ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος, 15
 „σοὶ βουλόμενος ὑπουργεῖν, ἔσχε τοὺς Ἕλληνας, τὰς
 „νῆας βουλομένους διώκειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ
 „γεφύρας λύειν. καὶ νῦν κατ' ἡσυχίην πολλὴν κομί-
 „ζο.“ Οἱ μὲν, ταῦτα σημήναντες, ἀπέπλων ὀπίσω.
 111 Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε σφί ἀπέδοξε μῆτ' ἐπιδιώ-
 κειν ἔτι προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νῆας, μῆτε ἐπι-
 πλῶειν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν πόρον, τὴν
 Ἄνδρον περικατέατο, ἐξελέειν ἐθέλοντες. πρῶτοι γὰρ Ἀν-
 δριοὶ νησιωτέων αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλῆος χρήμα- 5
 τα, οὐκ ἔδωσαν· ἀλλὰ προϊσχομένου Θεμιστοκλῆος Λό-

ticam pervenere, reliquis in nave manentibus, Sicin-
 nus exscendit, et haec apud Xerxem verba fecit:
Misit me Themistocles, Neoclis filius, imperator
Atheniensium, sociorum omnium fortissimus et
sapientissimus, qui tibi dicerem, Themistoclem
Atheniensem, rebus tuis cupientem inservire, co-
hibuisse Graecos, naves tuas persequi volentes,
et pontes in Hellesponto rescindere. Itaque nunc
largum per otium revertaris licet. His nunciatis,
 retro hi navigarunt.

(111.) *Graeci*, postquam displicuit consilium clas-
 sem Barbarorum ulterius persequendi aut in Helle-
 spontum navigandi ad rescindendos pontes, *An-*
drum circumscederunt, expugnare eam molientes.
 Primi enim ex insulanis Andrii fuerunt a quibus pe-
 cuniam postulaverat Themistocles, quam illi dare

672, 93.

γοι τένδε. ὥς „ἤκοιεν Ἀθηναῖοι περὶ ἑαυτοὺς ἔχοντες
 δύο θεοὺς μεγάλους, Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην, οὕτω
 τέ σφι κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα“ ὑπεκρίναντο πρὸς
 10 ταῦτα, λέγοντες ὥς „κατὰ λόγον ἔσαν ἄρα αἱ Ἀθῆ-
 ναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν
 ἤκοιεν εὖ· ἐπεὶ Ἀνδρίου γε εἶναι γεωπείνας, ἐς τὰ μέ-
 γιστα ἀτήκοντας, καὶ θεοὺς δύο ἀχρήστους οὐκ ἐκλεί-
 πειν σφέων τὴν νῆσον, ἀλλ’ αἰεὶ Φιλοχωρέειν, Πενίην
 15 τε καὶ Ἀμηχανίην καὶ τούτων τῶν θεῶν ἐπηβόλους
 εἶντας Ἀνδρίους, οὐ δώσειν χρήματα. οὐδέ κοτε γὰρ τῆς
 ἑαυτῶν ἀδυναμίας τὴν Ἀθηναίων δύναμιν εἶναι κρείσσω.“
 Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρινάμενοι, καὶ εὐ δόντες τὰ
 χρήματα, ἐπολιορκέοντο. Θεμιστοκλέης δὲ, οὐ γὰρ 112
 ἐπαύετο πλεονεκτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους

recusarunt; sed *Themistocli*, quum his verbis eos
 adortus esset, ut diceret, *venire Athenienses, duos*
magnos deos secum habentes, Persuasionem et
Necessitatem, quare utique dare illos oportere
pecunias; ad haec illi responderunt, *merito magnas*
et opulentas fuisse Athenas, et bonis usos esse
diis; caeterum *Andrios tenuem incolere terram*
et admodum esse egenos, duosque inutiles deos
non relinquere ipsorum insulam, sed constanter
eam habitare, Paupertatem et Impotentiam; et,
 quum hosce deos *Andrii possideant, non daturus*
eos pecuniam: numquam enim potentiam Athe-
niensium superiorem fore ipsorum impotentiā.
 Hi igitur, quum haec respondissent, nec postulata
 dedissent pecuniam, oppugnabantur. (112.) *The-*
mistocles vero, numquam cessans corradere pecu-

ἀπειλητήριους λόγους, αἵτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτέων
 ἀγγέλων, χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους
 ἐχρήσατο· λέγων, ὡς „εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, 5
 ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ πολιορκέων ἐξαι-
 ρήσει.“ λέγων ἂν ταῦτα, συέλεγε χρήματα μεγάλα
 παρὰ Καρυστίων τε καὶ Παρίων· οἱ πυνθανόμενοι τὴν
 τε Ἀνδρον, ὡς πολιορκέοιτο διότι ἐμῆδισε, καὶ Θεμι-
 στοκλῆα, ὡς εἶη ἐν αἷνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, θεί- 10
 σαντες ταῦτα, ἐπέμπον χρήματα. Εἰ δὲ δὴ τινες καὶ
 ἄλλοι ἔδσαν νησιωτέων, οὐκ ἔχω εἶπαι· δοκέω δέ τινας
 καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ οὐ τούτους μόνους. καὶ τοὶ Κα-
 ρυστίοισι γε οὐδὲν, τούτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ
 ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλῆα χρήμασι ἱλασάμενοι, 15
 διέφυγον τὸ στρατεύμα. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν, ἐξ

nias, in reliquas insulas eosdem, quos ad Andrios, nuncios cum minacibus mandatis misit, pecunias ab illis postulans, dicensque, *nisi postulatis satisfacerent incolae, ducturum se adversus eos Graecorum exercitum, et obsessos perditurum*. Haec dictitando, ingentes pecunias a Carystiis et a Pariis coëgit. Hi enim, quum Andrum cognovissent oppugnari quod Medis favisset, scirentque in maxima prae ceteris ducibus existimatione Themistoclem esse, haec metuentes, pecunias miserunt. An vero et alii nonnulli ex iusulanis pecunias dederint, adfirmare non possum: puto autem, et alios dedisse, nec hos solos. At Carystii quidem nihilo secius extremis malis sunt adfecti: Parii vero, Themistocle pecuniis placato, incursionem exercitus effugerunt. Ita igitur Themis-

Ἄνδρου ὀρμεώμενος, χρήματα παρὰ νησιωτῶν ἐκτίετο
λάβῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρξεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας με- 113
τὰ τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον εἰς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν.
ἔδοξε γὰρ καὶ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασι-
λῆα, ἅμα δὲ ἀναυρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χει-
6 μείσαι τε ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα
τῷ ἔαρι πυρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. Ὡς δὲ ἀπίκατο
εἰς τὴν Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα Μαρδονίος ἐξελέγετο πρῶ-
τους μὲν Πέρσας πάντας τοὺς Ἀθανάτους καλεομένους,
πλὴν Ὑδάρνεος τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λεί-
10 ψεσθαι βασιλῆος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσῶν τοὺς
Θωρηκοφόρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλὴν καὶ Μήδους
τε καὶ Σάκας, καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν
πεζόν, καὶ τὴν ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἴλετο· ἐκ

stocles, ab Andro impetum faciens, pecunias ab in-
sulanis coëgit elam reliquis ducibus.

(113.) *Xerxes* autem cum suis, paucos post na-
valem pugnam dies moratus, eadem qua venerat
viâ in Boeotiam movit. Nam Mardonio etiam visum
erat comitari regem, nec vero esse opportunum anni
tempus ad bellum gerendum, sed satius esse in Thes-
salia hybernare, et redeunte vere Peloponnesum ad-
gredi. Ut vero in *Thessaliam* pervenere, ibi *Mar-*
donius primum Persas omnes, quos *Immortales* vo-
cant, selegit, excepto duce eorum *Hydarne*; hic enim
se negaverat relietum regem. Deinde ex reliquis
Persis loriceatos selegit, et millenarium equitatum;
tum vero Medos et Sacas et Baetrios et Indos, tam
peditatum, quam equitatum. Et ex his quidem populis

Herod. T. IV. P. I.

H

δὲ τῶν ἄλλων συμμαχῶν ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους, τοῖσι
 εἰδῆά τε ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ εἰ τέοισι τι χρηστὸν 15
 συνείδῃ πεποιημένον. ἐν δὲ, πλεῖστον ἔθνος Πέρσας αἰ-
 ρέετο, ἄνδρας στρεπτοφόρους τε καὶ ψελιοφόρους· ἐπὶ
 δὲ, Μήδους. οὗτοι δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἔσαν
 τῶν Περσέων, ῥώμῃ δὲ ἴσσοι. ὥστε σύμπαντας τριή-
 114 κοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἵππεῦσι. Ἐν δὲ τούτῳ 20
 τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρδονίῳ τε τὴν στρατιὴν διέκρινε,
 καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χρηστήριον ἐληλύθει ἐκ
 Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξεα αἰτέειν δίκας τοῦ
 Λεωνίδεω Φόνου, καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι. 5
 πέμπουσι δὴ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῆται· ὃς
 ἐπειδὴ κατέλαβε εὐῶσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν

omnes, qui adcrant, sibi sumsit; ex reliquis vero
 sociis non nisi paucos passim selegit, qui aut forma
 essent praestantes, aut a quibus clarum aliquod fa-
 cinus editum noverat. In horum autem numero pleri-
 que genere Persae fuerunt, torques et armillas gestantes;
 et post hos Medi. Erant autem Medi numero non
 inferiores Persis, sed robore his cedebant. Ita factum
 est, ut universus exercitus a Mardonio selectus,
 simul cum equitibus, numerum trecentorum millium
 compleret. (114.) Per idem tempus, quo Mardo-
 nius delectum instituit militum, et Xerxes adhuc
 in Thessalia erat, oraculum ex Delphis adlatum est
 Lacedaemoniis, iubens illos satisfactionem a Xer-
 xe repetere pro caede Leonidae; et, quidquid ille
 dedisset, accipere. Itaque ocyus praeconem mise-
 runt Spartani: qui ut universum exercitum na-
 etus est in Thessalia adhuc haerentem, in conspe-

Θεσσαλίῃ, ἔλθων ἐς ὅψιν τὴν Ξέρξῃ, ἔλεγε τάδε·
 „ὦ βασιλεῦ Μήδων, Λακεδαιμόνιοί τε σέ, καὶ Ἡρα-
 10 „κλῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης, αἰτέουσι Φένου δίκας,
 „ὅτι σφέων τὸν βασιλῆα ἀπέκτεινας, ρύόμενον τὴν Ἑλ-
 „λάδα.“ Ὁ δὲ, γελάσας τε, καὶ κατασχὼν πολ-
 λὸν χρόνον, ὡς εἰ ἐτύγχανε παρестεῶς Μαρδόνιος, δεικ-
 νὺς ἐς τοῦτον, εἶπε· „Τοιγάρ σφι Μαρδόνιος ὅδε δί-
 15 „κας δώσει τοιαύτας οἷας ἐκείνοισι πρέπει.“ Ὁ μὲν
 δὴ, δεξάμενος τὸ ρῆθὲν, ἀπαλλάσσετο.

Ξέρξης δὲ, Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, αὐ- 115
 τὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐν τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ
 αἰκικνέεται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσ-
 σεράκοντα ἡμέρησι, ἀπάγων τῆς στρατῆς οὐδὲν μέρος,
 5 ὡς εἶπαι. ὅκου δὲ πορευόμενοι γινώατο, καὶ κατ' οὓς τι-
 νας ἀνθρώπους, τὸν τοιτέων καρπὲν ἀρπάζοντες ἐσιτέον-

ctum Xerxis prodiens, haec dixit: *Rex Medorum / Lacedaemonii et Heraclidae ex Sparta satisfactionem abs te postulant quod regem ipsorum interfecisti, qui Graeciam erat servaturus.* Ad haec ridens rex, et diu nihil respondens, postremo, quum forte adstaret ei Mardonius, hunc digito monstrans ait: *Itaque Mardonius hic satisfactionem illis dabit, qualis eis digna est.* Et praeco, accipiens dictum, reversus est.

(115.) Inde Xerxes, Mardonio in Thessalia relicto, ipse ad Hellespontum maturavit abire: et quadregesimo quinto die ad locum, ubi traiecerat fretum, pervenit, nullam (ut ita dicam) exercitus partem in Asiam reducens. Milites in itinere, ubicumque locorum erant, et apud quoscumque homines,

το. εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὗροιεν, οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ
 τῆς γῆς ἀναθυομένην, καὶ τῶν δενδρέων τὸν Φλοιὸν πε-
 ριλέποντες, καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον,
 ὁμοίως τῶν τε ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλειπον οὐ- 10
 δέν· ταῦτα δ' ἐποίεον ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμὸς
 τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντερίη, κατ' ὁδὸν διέφθειρε. τοὺς
 δὲ καὶ νοσούντας αὐτέων κατέλιπε, ἐπιτάσσωσι τῇσι πό-
 λισι, ἵνα ἐκάστοτε γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ
 τρέφειν· ἐν Θεσσαλίᾳ τέ τινας, καὶ ἐν Σίρῳ τῆς Παιο- 15
 νίης, καὶ ἐν Μακεδονίᾳ. ἔνθα καὶ τὸ ἱερὸν ἄρμα κατα-
 λιπὼν τοῦ Διὸς, ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤλαινε, ἀπὼν
 οὐκ ἀπέλαβε· ἀλλὰ δόντες οἱ Παῖονες τοῖσι Θρηίκῃ,
 ἀπαιτίοντος Ξέρξεω, ἔφασαν νεμομένας ἀρπαχθῆναι
 ὑπὸ τῶν ἄνω Θρηίκων τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Στρου- 20
 116 μόνος οἰκημένων. Ἐνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασι-

horum fructus rapientes comederant. Sicubi nihil fru-
 ctuum invenissent, gramen e terra enatum, et decer-
 ptum arborum corticem, et ex arboribus tam cultis
 quam sylvestribus destrecta manducaverant folia, ni-
 hilque reliquerant, fame ita cogente. Ad haec pestis
 et dysenteria invadens exercitum, multos in itinere
 interemerat. Aegrotos vero etiam in itinere relinqui-
 rat rex, dato civitatibus, ut in quaque erant, man-
 dato, ut curarent illos alerentque: ita alios in Thes-
 salia, alios in Siri Paconiae, alios in Macedonia reli-
 querat. Ibi etiam antea, quum in Graeciam tenderet,
 currum Solis reliquerat: quem nunc rediens non rece-
 pit. Nam Pacones, qui illum Thracibus tradiderant,
 repenti Xerxi dixere, equas e pascuo raptas esse a
 superioribus Thracibus circa Strymonis fontes habi-

674, 82.

λεύς γῆς τε τῆς Κρηστωνικῆς, Θρηίξ, ἔργον ὑπερφυῆς
 ἐργάσατο· ὃς οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἐκὼν εἶναι δου-
 λεύσειν, ἀλλ' οἶχετο ἄνω εἰς τὸ οὖρος τὴν Ροδόπην,
 5 τοῖσι τε παισὶ ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 λάδα. οἱ δὲ, ἀλογήσαντες, ἢ ἄλλως σοφὶ θυμὸς ἐγέ-
 νετο θεήσασθαι τὸν πόλεμον, ἐστρατεύοντο ἅμια τῷ
 Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν ἀσινεῖς πάντες, ἐξ ἑόντες,
 ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθαλμοὺς, διὰ τὴν αἰ-
 10 τὴν ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον.
 Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηίκης πορευόμενοι ἀπὶ 117
 κοντο ἐπὶ τὸν πόντον, ἐπείγομενοι, τὸν Ἑλλήσποντον τῇ-
 σι νηυσὶ διέβησαν εἰς Ἀβυδὸν· τὰς γὰρ σχεδίας οὐκ
 εὖρον ἔτι ἐντεταμένους, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμέ-
 5 νας. Ἐνθαῦτα δὲ κατεχόμενοι, σιτία τε πλείω ἢ κατ'

tantibus. (116.) Ibidem rex Bisaltarum et terrae
 Crestonicae, Thrax, immane patravit facinus. Dix-
 rat ille, nec se ultro servitutum Xerxi, sed in su-
 periora loca in montem Rhodopen se receperat, et
 filiis suis interdixerat ne adversus Graeciam milita-
 rent. At illi, spreto patris imperio, sive quod cupi-
 do illos incesserat belli spectandi, cum Persa mili-
 tarunt. Postquam vero salvi omnes, sex numero, re-
 dierunt, oculos eis pater istam ob culpam effodit:
 et illi quidem hanc mercedem abstulerunt.

(117.) Persae vero ut peragratâ Thraciâ ad traie-
 ctum pervenire, quanta maxima celeritate poterant
 Hellespontum navibus traicientes *Abydum* petie-
 runt: etenim pontes non amplius stratos invenerant,
 sed tempestate dissolutos. Ibi morantes, quum co-
 piosiora quam in itinere alimenta nacti supra mo-

ὁδὸν ἐλάγχχανον· εὐθένα τε κόσμον ἐμπιπλάμενοι, καὶ
 ὕδατα μεταβάλλοντες, ἀπέθνησκον τοῦ στρατοῦ τοῦ
 περιόντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα Ξέρξῃ ἀπικνέον-
 118 ται εἰς Σάρδεις. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὁδε λόγος λεγό-
 μενος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύνων ἐξ Ἀθηνέων, ἀπί-
 κητο ἐπ' Ἡϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθαῦτεν οὐκέτι ὁδοι-
 ποροῖσι διεχρέετο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατὴν Ὑδάρνει ἐπι-
 τρέπει ἀπάγειν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νηὸς 5
 Φοινίσσης ἐπιβὰς, ἐκομίζετο εἰς τὴν Ἀσίην. πλώοντα
 δὲ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυμα-
 τήν· καὶ δὴ, μᾶλλον γάρ τι χειμαίνεσθαι, γεμούσης
 τῆς νηὸς, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρωματος ἐπεόντων συχ-
 νῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα εἰς 10
 δεῖμα πεσόντα τὸν βασιλῆα, εἶρεσθαι βῶσαντα τὸν κυ-
 βερνήτηα, εἴ τις ἐστὶ σφὶ σωτηρία. καὶ τὸν εἶπαι· „Δέ-

dum sese implerent, et alias, quam adhuc, biberent
 aquas, multi de exercitu qui supererat periire, re-
 liqui vero cum Xerxe *Sardes* pervenere. (118.)
 Fertur quidem etiam alia fama, *Xerxem*, postquam
 Athenis profectus Eionem ad Strymonem fluvium
 pervenisset, inde non amplius terrestri usum esse
 itinere; sed exercitum quidem Hydarni tradidisse,
 qui eum ad Hellespontum deduceret, ipsum vero
 conscensa Phoenissa nave in Asiam traiecis-
 set; in traiectu vero a vehemente impetuosoque *vento Stry-*
monia fuisse exceptum. Ibi tunc, quum magis ma-
 gisque fureret tempestas, et nimis onerata esset navis,
 quippe magno numero Persarum Xerxem comitan-
 tium in ponte navis stante, timore percussum regem
 cum clamore quaesisse ex gubernatore, cequa salutis

„σποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμία, εἰ μὴ τούτων ἀπαλλαγὴ
 „τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπιβατέων.“ καὶ Ξέρξης
 15 λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι· „Ἄνδρες Πέρσαι, νῦν
 „τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλῆος κηδόμενος· ἐν ὑμῖν γὰρ
 „εἴκε εἶναι ἐμοὶ ἡ σωτηρία.“ τὸν μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς
 δὲ, προσκυνέοντας, ἐκπηδέειν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ
 τὴν νῆα ἐπικουφισθεῖσαν, οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι εἰς τὴν
 20 Ἀσίην. Ὡς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα εἰς γῆν τὸν Ξέρξης,
 ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλῆος τὴν ψυχὴν, δω-
 ρῆσασθαι χρυσὴν στεφάνην τὸν κυβερνήτην· ὅτι δὲ Περ-
 σέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμῆν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
 Οὗτος δὲ ἄλλως λέγεται ὁ λόγος περὶ τοῦ Ξέρξεω νό- 119
 στου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς, οὔτε ἄλλος, οὔτε τὸ
 Περσέων τοῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω εἰρήθη ἐκ

spes esset; eique gubernatorem respondisse, *Domine! non alia spes est, nisi de numero multorum horum vectorum pars quaedam amoveatur*. Quae audientem *Xerxem*, aiunt, dixisse: *Viri Persae! nunc vestrum aliquis ostendat curae vobis esse regem! nam in vobis mea salus posita videtur*. Quibus auditis illos adorasse regem, et in mare prosiliisse; et navem ita levatam, salvam in Asiam pervenisse. *Xerxem* vero, simul atque in terram exscendisset, haec fecisse: aureā coronā donasse gubernatorem, quod regis vitam conservasset; deinde vero, quod magnum Persarum numerum perdidisset, caput ei iussisse praecidi. (119.) Sed haec de *Xerxis* reditu temere fertur fama, mihi que prorsus incredibilis est, tam quod ad caetera spectat, quam quod ad istam Persarum calamitatem. Nam si ista *Xerxi* governa-

τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρήσι γνώμησι μὴν
οὐκ ἔχω ἀντίξουν, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλῆα τοιόνδε 5
τούς μὲν ἐκ τοῦ καταστρώματος καταβιβάσαι ἐς κεί-
λην νῆα, ἵοντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους·
τῶν δ' ἑρετέων, ἰόντων Φοινίκων, ὅπως οὐκ ἂν ἴσον πλη-
θος τοῖσι Πέρσῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. Ἄλλ' ὁ
μὲν, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῶ χρεώμενος ἅμα 10
120 τῶ ἄλλω στρατῷ, ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. Μεγα-
λὴ δὲ καὶ τόδῃ μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ ὀπί-
σω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἀβδηρά, καὶ ξεινίην τέ σφι
συνδέμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκη τε χρυ-
σέῳ καὶ τικρῇ χρυσοπάστῳ. καὶ, ὡς αὐτοὶ λέγουσι 5
Ἀβδηρίται, λέγοντες ἐμοὶ γε οὐδαμῶς πιστὰ, πρῶτον
ἐλύσατο τὴν ζώην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσω, ὡς ἐν

tor dixisset, ex decem millibus hominum, quos roga-
rem sententiam, ne unum quidem esse existimo, quin
mihi sit adsensurus, non eiusmodi quidpiam factu-
rum fuisse regem, sed Persas Persarumque principes,
qui in ponte fuerunt, inssurum fuisse in cavitatem
navis descendere, remigum vero, qui Phoenices
erant, parem numerum, quot Persae fuerunt, in
mare eieciturum. At ille, ut modo dixi, simul cum
reliquo exercitu iter faciens in Asiam rediit. (120.)
Cuius rei etiam locuples est testimonium hoc, quod
satis constet, *Xerxem* in reditu *Abdera* venisse, et
hospitium contraxisse cum Abderitis, eosque aureo
acinace atque tiara auro intexta donasse. Et, ut soli
quidem Abderitae narrant, (quod mihi parum fit
probabile) primum apud illos, ex quo Athenis pro-
fugit, cingulum solvit, utpote nunc in tuto se esse

676, 42.

αδείη εἰών. πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἀβ-
 δηρα ἴδρυται, ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἡϊόνος, ὅθεν

10 δὴ μιν Φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα.

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε οὐκ οἴοι τε ἐγένοντο ἐξελέειν 121

τὴν Ἄνδρον, τραπόμενοι εἰς Κάρυστον, καὶ δηϊώσαντες
 αὐτέων τὴν χώραν, ἀπαλλάσσοντο εἰς Σαλαμίνα. Πρῶ-

τα μὲν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξείλον ἀκροβίνια, ἄλλα τε, καὶ

6 τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, εἰς Ἴσθμόν ἀναβεί-

ναι, ἥπερ ἔτι καὶ εἰς ἐμὲ ἦν· τὴν δὲ, ἐπὶ Σούνιον· τὴν

δὲ, τῷ Αἴαντι, αὐτοῦ εἰς Σαλαμίνα. μετὰ δὲ τοῦτο,

διδάσαντο τὴν λήϊν, καὶ τὰ ἀκροβίνια ἀπέπεμψαν εἰς

Δελφούς· ἐκ τῶν ἐγένετο ἀνδριας, ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρω-

10 τήριον νηὸς, εἰὼν μέγας δυοκαίδεκα πηχέων· ἐστή-

κει δὲ οὗτος τῇ περὶ ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος.

Πέμψαντες δὲ ἀκροβίνια οἱ Ἕλληνες εἰς Δελφούς, εἶπει 122

ratus. Sunt autem *Abdera* Hellesponto propiora,
 quam *Strymon* aut *Eïon*, ubi illum aiunt navem con-
 scendisse.

(121.) Graeci, quum expugnare *Andrum* non po-
 tuissent, *Carystum* petierunt, et evastato *Carystio-*
rum agro *Salaminem* redierunt. Ibi primum *primi-*
tias praedae exemerunt diis, quum alia, tum tres
Phoenissas triremes; quarum una in *Isthmo* dedica-
 retur, quae mea adhuc actate superfuit; altera ad *Su-*
num, tertia *Aiaci* in ipsa *Salamine*. Deinde praedam
 inter se dividerunt, et *Delphos* miserunt *primitias*; e
 quibus facta est statua duodecim cubitorum magni-
 tudine, rostrum navis manu tenens; quae eodem lo-
 co posita est ubi aurea *Alexandri Macedonis* statua.
 (122.) Postquam *Delphos* *primitias* miserunt Graeci,

ράπτειν τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάβηκε πλήρη καὶ ἀρίστα
 τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ, παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν ἄλλων,
 ἔφησε, ἔχειν παρ' Αἰγινήτων δὲ, οὐκ ἀλλὰ ἀπαίτεε
 αὐτοὺς τὰ ἀριστηία τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. 5
 Αἰγινῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέβησαν ἀστέρας χρυσοῦς, οἱ
 ἐπὶ ἰστοῦ χαλκίου ἑστᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχο-
 123 τᾶτω τοῦ Κροίσου κορητῆρος. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν
 τῆς λήϊης ἔπλων οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν Ἴσθμόν, ἀριστηία
 δώσοντες τῷ ἀξιώτάτῳ γενομένῳ Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πό-
 λεμον τοῦτον. ὡς δὲ ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμοντο
 τὰς ψῆδους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶ- 5
 τον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες ἐκ πάντων ἐνθαῦτα πᾶς
 τις αὐτέων ἑαυτῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος
 δοκέων ἀριστος γενέσθαι· δεύτερα δὲ, οἱ πολλοὶ συνεξέ-

communi omnium nomine interrogarunt deum, *an*
sufficientes et gratas accepisset primitias. Quibus
 ille respondit, *a caeteris quidem; nec vero ab*
Aeginetis: sed ab his repetiit praemium quod illis ob
 rem ad Salamina bene gestam tributum fuisset. Quo
 audito, Aeginetae dedicarunt aureas stellas tres, quae
 super aeneo malo stant in angulo proxime Croesi cra-
 terem. (123.) Post praedae distributionem in Isth-
 mum navigarunt Graeci, *virtutis praemium* tribu-
 turi ei e suorum numero, qui in hoc bello prae cae-
 teris illud commercuisset. Postquam vero eo perve-
 nerunt duces, et calculos inter se ad Neptuni aram
 distribuerunt, primum et secundum suo iudicio de-
 signaturi; ibi tunc eorum quisque sibi primum po-
 suit calculum, se ipsum quisque fortissimum iudi-
 cans: quod autem ad secundas partes pertinet, ple-

677, 73.

- πιπτον Θεμιστοκλῆα κρίνοντες. οἱ μὲν δὴ ἐμουνούντο·
 10 Θεμιστοκλῆς δὲ δευτερείοισι ὑπερβάλλετο πολλόν.
 Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλήνων φόβῳ, 124
 ἀλλ' ἀποπλώνοντων ἐκάστων ἐς τὴν ἑαυτῶν ἀκρίτων,
 ὅμως Θεμιστοκλῆς ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξάσθη εἶναι ἀνὴρ
 πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.
 5 Ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτίμηθ' ἑλπίσιν ἐν Σαλαμῖνι ναυ-
 μαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαιμόνα
 ἀπῆκετο, θέλων τιμηθῆναι. καὶ μιν Λακεδαιμόνιοι κα-
 λῶς μὲν ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀμιστήρια μὲν
 νυν ἔδωσαν Εὐρυβιάδῃ, ἐλαίης στέφανον· σοφίης δὲ καὶ
 10 δεξιότητος, Θεμιστοκλεῖ, καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης.
 ἔδωκ' ἑαυτῷ δὲ μιν ὅχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαν-

rique calculi in *Themistoclem* consenserunt. Itaque illi singula habuere suffragia: Themistocli autem longe pleraque suffragia secundas tribuerunt partes. (124.) Id iudicium duces quidem Graeci ob invidiam ratum habere noluerunt, sed re iniudicata suam quisque in civitatem discessit: verumtamen *Themistocles* per universam Graeciam ut Graccorum longe prudentissimus praedicatus celebratusque est. Quoniam vero, licet victor, non tamen honore adfectus erat ab his qui pugnae ad Salaminem fuerant socii; protinus post haec Lacedaemonem se contulit, ibi se honoratum iri sperans. Et liberaliter eum receperunt *Lacedaemonii*, et eximio honore adfecerunt. Nam Eurybiadi quidem primum decrevere praemium, oleagineam coronam: prudentiae vero et dexteritatis praemium *Themistocli* tribuerunt, oleagineam huic pariter coronam. Praeterea curru

τι· αἰνέσαντες δὲ πολλὰ, προέπεμψαν ἀπὸντα τριη-
 κόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὔτοι οἵπερ ἱππῆες κα-
 λέονται, μέχρι οὐρανῶν τῶν Τεγεητικῶν. μῶνον δὲ τοῦτον
 πάντων ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Σπαρτιῆται προέ- 15
 125 πέμψαν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος ἀπικέτο εἰς τὰς
 Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν
 μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐὼν, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφα-
 νέων ἀνδρῶν, Φρόνω καταμασγέων, ἐνείκεε τὸν Θεμι-
 στοκλῆα, τὴν εἰς Λακεδαιμόνα ἀπίξιν προφέρειν, ὡς 5
 διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχει τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμο-
 νίων, ἀλλ' οὐ δι' ἐωυτόν. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε οὐκ ἐπαύετο ταῦ-
 τα λέγων ὁ Τιμόδημος, εἶπε· „Οὕτω ἔχει τοι· οὐτ'
 „ἀν ἐγὼ, ἐὼν Βελβινίτης, ἐτιμήθην οὕτω πρὸς Σπαρ-

cum donarunt, pulcerrimo qui Spartae erat: et egre-
 gie collaudatum prosecuti sunt abeuntem delecti tre-
 centi Spartanorum, hi qui equites vocantur, usque
 ad Tegeatarum fines. Est autem *Themistocles* unus
 ex omnibus quos novimus hominibus, quem Spar-
 tani ita publice sint prosequuti. (125.) Ut autem
 Lacedaemone Athenas venit, ibi tunc *Timodemus*,
 Aphidnuensis, qui de numero inimicorum eius erat,
 caeterum non ex illustribus viris homo, invidia in-
 saniens, obtrectavit *Themistocli*; exprobransque ei
 quod Lacedaemonem se contulisset, aiebat, *Athe-
 niensium gratiâ Lacedaemonios eum honore illo
 esse prosecutos, non ipsius gratiâ*. Quod ubi pas-
 sim dictitare non desiit *Timodemus*, *Themistocles* ei
 ait: *Ita tibi se res habet: nec ego, si Belbinita
 essem, ita honoratus fuisset a Lacedaemoniis;*

10 „τιητέων' οὐτ' ἂν σὺ, ὦ ἄνθρωπε, εἰς Ἀθηναῖος.“ Ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

Ἄρτ ἄβ αζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι 126
λόγιμος καὶ πρόσθε εἰς, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιϊκῶν καὶ
μᾶλλον ἐτι γενόμενος, ἔχων ἑξ μυριάδας στρατοῦ τὸν
Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλῆα μέχρ' οὗ
5 πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὀπίσω πορευόμενος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο· ἅτε Μαρδονίου τε
χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ Μακεδονίην, καὶ
οὐδέν κω κατεπεύγοντος ἤκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον·
οὐκ ἐδίκαιον, ἐντυχὼν ἀπεστεῶσι Ποτιδαῖηταισι, μὴ οὐκ
10 ἑξαῖνδραποδίσασθαι σφεας. Οἱ γὰρ Ποτιδαῖηται, ὡς
βασιλεὺς παρεξελλάκεε, καὶ ὁ ναυτικός τοῖσι Πέρ-
σῃσι οἰχώκεε Φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ Φανεροῦ

nec tu, homo! si esses genere Atheniensis. Et haec quidem hactenus.

(126.) Interim *Artabazus*, *Pharnacis* filius, iam ante spectatus vir inter Persas, et deinde ex Plataeensi pugna magis etiam nobilitatus, cum sexaginta millium millibus de eo exercitu quem Mardonius sibi selegerat, regem usque ad fretum deduxit. Postquam rex in Asia fuit, Artabazus vero retrogressus circa Pallenen versabatur; quum Mardonius in Thessalia et Macedonia hiemaret, nec opus esset ut ipse cum reliquo exercitu se coniungere properaret; rem sese indignam iudicavit, quum in Potidaeatas incidisset, qui a rege defecerant, si hos non in servitutem redigeret. Etenim *Potidaeatae*, postquam rex fines eorum erat praetergressus, et classis Persarum a Salamine fugā se receperat, ex professo defecerant a Barbaris,

- ἀπέστασαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων ὥς δὲ καὶ ἄλλοι αἱ
τὴν Παλλήνην ἔχοντες. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρτάβαζος ἐπο-
127 λιώκεε τὴν Ποτιδαίην. Ὑποπτεύσας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυν-
θίους ἀπίσταςθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ταύτην ἐπολιόρ-
κει. εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι, οἱ ἐκ τοῦ Θερμαίου κόλ-
που ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δὲ σφεας εἴλε
πολιορκίαν, κατέσφαξε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην τὴν δὲ 6
πέλιν παραδιδῶν Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν,
καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένει. καὶ οὕτω Ὀλυνθὸν Χαλκι-
128 δέες ἔσχον. Ἐξελὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος, τῇ Πο-
τιδαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε. προσέχοντι δὲ οἱ προθύ-
μως συντίθεται προδοσίην Τιμόξεινος, ὁ τῶν Σκιωναίων
στρατηγός· ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω
εἶπαι, οὐ γὰρ ὧν λέγεται τέλος μέντοι, τοιαύδε ἐγί- 5
νετο. ὅπως βυβλίον γράψαιε ἡ Τιμόξεινος, ἐθέλων παρὰ

pariterque reliqui Pallenen incolentes. *Potidaeam* igitur tunc *Artabazus* oppugnavit. (127.) Suspicatus vero etiam Olynthios defectionem a rege moliri, *Olynthum* simul oppugnavit. Tenebant eam tunc Bottiaci, qui e Thermaco sinu a Macedonibus fuerant eiecti: quos postquam vi expugnavit, ad lacum eductos iugulavit; urbem autem Chalcidicae genti tradidit, eique Critobulum Toronacum praefecit. Atque ita Olynthum Chalcideus habuere. (128.) Hac expugnata, curam omnem *Artabazus* in *Potidaeam* intendit. Qui dum hoc curat, ultro cum eo de proditione egit Timoxenus, dux Scionacorum. Hic qua via initio usus sit, dicere non possum, nec enim memoratur: sed postremo res accidit huiusmodi. Quoties litteras mittere aut Timo-

- Ἀρτάβαζον πέμψαι, ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόξεινον, τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίζαντες καὶ πτερύσαντες τὸ βυβλίον, ἐτόξευον εἰς συγκείμενον χωρίον.
- 10 ἐπαῖστος δὲ ἐγένετο ὁ Τιμόξεινος προδίδους τὴν Ποτίδαιαν. τοξεύων γὰρ ὁ Ἀρτάβαζος εἰς τὸ συγκείμενον, αἰμαρτῶν τοῦ χωρίου τούτου, βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαίη-
 τω τὸν ὤμον. τὸν δὲ, βληθέντα, περιέδραμε ὄμιλος, οἷα Φιλέει γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· οἱ αὐτίκα τὸ τόξευμα
- 15 λαβόντες, ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον, ἔφερον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· παρῇν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Παλληναίων συμμαχίῃ. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλεξαμένοισι τὸ βυβλίον, καὶ μαθοῦσι τὸν αἴτιον τῆς προδοσίης, ἔδοξε μὴ καταπλέξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, τῆς Σκιωναίων πόλιος εἶνε-
- 20 κα, μὴ νομιζοῖατο εἶναι Σκιωναῖοι εἰς τὸν μετέπειτα χρό-

CXXVIII. 8. πρὶ. παρὰ vulgo.

xenus voluit ad Artabazum, aut Artabazus ad Timoxenum, epistolam circum sagittae crenas circumvolvebant, et adaptatis alis, sagittam in locum, de quo inter eos convenerat, mittebant. Sed proditionis urbis compertus est Timoxenus. Etenim Artabazus, sagittâ versus destinatum locum emissâ, a scopis aberrans, humerum feriit civis Potidacatae. Et adcurrrens hominum turba, ut fieri in bello solet, vulneratum circumstat; qui sagittam prehendentes, ut epistolam animadverterunt, protinus ad duces deferunt: adierant enim etiam ex aliis Pallenensibus socii. Ut vero epistolam legerunt duces, auctoremque cognoverunt proditionis, visum est eis crimine proditionis non implicare Timoxenum, civitatis Scionaeorum gratiâ, ne in posterum omne aevum pro-

νον αἰεὶ προδῶται. ὁ μὲν δὴ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπαίσιτος
 129 ἐγεγόνει. Ἀртаβάζω δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνει-
 σαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης με-
 γάλῃ, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάεβροι
 τέναγος γεγόμενον, παρήϊταν εἰς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ
 τὰς δύο μὲν μοίρας διοδοιπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπό
 λοιποὶ ἔσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσω εἶναι ἐν τῇ Παλ-
 λήνῃ, ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὅση
 οὐδαμὰ καὶ, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γινο-
 μένη. οἱ μὲν δὴ νέειν αὐτέων οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθεί-
 ροντο· τοὺς δὲ ἐπισταμένους οἱ Ποτιδαῖται ἐπιπλώ 10
 σαντες πλοίοισι αἰπώλεσαν. Αἴτιον δὲ λέγουσι οἱ Ποτι-
 δαῖται τῆς τε ῥηχὸς καὶ τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ
 Περσικοῦ πάθους γενέσθαι τότε, ὅτι τοῦ Ποσιδείωνος

ditores esse existimarentur Scionaci. Et ille qui-
 dem hoc modo compertus est. (129.) Postquam
 tres menses *Artabazus* in oppugnanda *Potidaea*
 fuit occupatus, accidit *ingens maris recessus*, et is
 quidem in longum admodum tempus: et barbari,
 locum videntes vadosum factum, in Pallenem transire
 instituerunt. Ut vero duas viae emensi erant partes,
 et tres partes adhuc reliquae erant, quas transire
 oportebat priusquam in Pallenem pervenirent, su-
 pervenit *accessus maris* tantus, quantus numquam
 antea, ut quidem indigenae dicunt, fuerat, licet saepe
 magnus accidat. Itaque quicumque ex illis nandi
 erant imperiti, perierunt; qui vero natare poterant,
 hos Potidaeatae navigiis persecuti interemerunt.
 Causam autem huius aestus et exundationis, cala-
 mitatisque Persarum, hanc fuisse aiunt Potidaeatae,

ἐς τὸν νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ προαστείῳ ἤσβε-
 15 σαν οὗτοι τῶν Περσέων τοὶ περ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς
 θαλάσσης· αἴτιον δὲ τοῦτο λέγοντες, εὖ λέγειν ἔμογε
 δοκίουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς
 Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. Οὗτοι μὲν οἱ προπέμ-
 ψαντες βασιλῆα, οὕτω ἔπραξαν.

Ὁ δὲ ναυτικός ὁ Ξέρξεω περιγεγόμενος, ὡς προσέ- 130
 μιξε τῇ Ἀσίῃ φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασιλῆά
 τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπρόβησε ἐς
 Ἀβυδὸν, ἐχειμέριζε ἐν Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος,
 5 πρῶτος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νηῶν καὶ ἐχει-
 μέρισαν αὐτοῦ. Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῖνες ἐπε-
 βάτησαν· στρατηγοὶ δὲ σφί ἐπῆλθον, Μαρδόντης τε ὁ
 Βαγαίου, καὶ Ἀρταύτης ὁ Ἀρταχαίου· συνῆρχε δὲ
 τούτοισι καὶ ἀδελφιδέας, αὐτοῦ Ἀρταύττειω προσελομέ-

quod hi iidem Persae, qui mari perierunt, in Neptu-
 ni templum et simulacrum, quod in suburbio est,
 impia facinora admiserant: quam causam illi ex rei
 veritate adlegare mihi videntur. Superstites *Artaba-*
zus in Thessaliam ad Mardonium reduxit. Haec igitur
 fortuna fuit eorum, qui regem deduxerunt.

(130.) *Classis* quae supererat *Xerxis*, postquam
 fugā ex Salamine in Asiam pervenit, regemque et
 exercitum e Chersoneso Abydum traiecit, Cumae hye-
 mavit. Adpetente autem vere ad *Samum* maturavit
 convenire, ubi etiam pars navium hyemaverat. Pro-
 pugnatorum maior pars Persae erant et Medi: du-
 ces autem eis advenere Mardontes Bagaei filius, et
 Artayntes Artachaci: quibus etiam collega adfuit
 Ithamitres, fratris filius Artayntae, ab ipso adsci-

Herod. T. IV. P. I.

I

νου, Ἰθαμήτης. Ἄτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προή- 10
 σαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἐσπέρης, οὐδ' ἐπ' ἀνάγκῃ οὐδεὶς
 ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμνοι, ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην
 μὴ ἀποστῇ, νῆας ἔχοντες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας.
 οὐ μὴν οὐδὲ προσδέκοντο τοὺς Ἕλληνας εἰλεύσεσθαι ἐς
 τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρήσειν σφί τὴν ἑαυτῶν φυλάσ- 15
 σειν· σταθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπιδίωξαν φεύγον-
 τας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσοντο. Κα-
 τὰ μὲν νυν τὴν θάλασσαν ἐσωμένοι ἔσαν τῷ θυμῷ,
 περὶ δὲ ἐδόκειον πολλὸν κρατήσιν τὸν Μαρδόνιον. ἰόν-
 τες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν ἐβουλευόντο εἴ τι δυναίατο 20
 κακὸν τοὺς πολεμίους ποιεῖν, ἅμα δὲ καὶ ἀτακούστειον
 131 ὅκη πεσέεται τὰ Μαρδονίου πρήγματα. Τοὺς δὲ Ἕλ-
 ληνας τό τε ἔαρ γινόμενον ἤγειρε, καὶ Μαρδόνιος ἐν

tus. Hi vero, quoniam magnam cladem erant pas-
 si, ulterius occidentem versus non moverunt, neque
 eos quisquam ad ulterius progrediendum coge-
 bat: sed ad Samum sedentes, observabant Ioniam, ne
 deficeret: habebant autem naves, unā cum Ionicis,
 trecentas. Nec vero Graccos existimarunt in Ioniam
 moturos, sed satis habituros suam custodire terram;
 quod ex eo colligebant, quod ipsos ex Salamine fu-
 gientes non essent persecuti, sed libenter discessissent.
 Igitur mari quidem fracti animis Barbari erant: ter-
 rā vero longe hostibus superiorem fore Mardonium
 existimabant. Itaque ad Samum haerentes, partim
 quidem consultabant si quid mali adferre possent
 hostibus, partim vero adrectis auribus exspectabant
 quis futurus esset exitus rerum a Mardonio gerenda-
 rum. (131.) *Graecos* vero et ver adpetens excita-

Θεσσαλίῃ ἐών. ὁ μὲν δὴ πρὸς οὗ κω συνελέγετο· ὁ
δὲ ναυτικός ἀπίκητο εἰς Αἴγιναν, νῆες ἀριθμὸν δέκα καὶ
5 ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ
Μενάρης, τοῦ Ἡγησίλεω, τοῦ Ἱπποκρατίδew, τοῦ
Λευτυχίδew, τοῦ Ἀναξίλεω, τοῦ Ἀρχιδήμου, τοῦ Ἀνα-
ξανδριδew, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ Χα-
ρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Πρυτά-
10 νιος, τοῦ Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος, τοῦ Ἀριστοδή-
μου, τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὑλλου,
τοῦ Ἡρακλέος· ἐὼν τῆς ἐτέρης οἰκίης τῶν βασιλῆων.
οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν δυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδα
πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι, βασιλῆες ἐγένοντο
15 Σπάρτης. Ἀθηναίων δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος, ὁ Ἀρί-
φρονος. Ὡς δὲ παρεγένοντο εἰς τὴν Αἴγιναν πᾶσαι αἱ 132

CXXXI. 13. δυῶν. ἱππᾶ corrigit nonnulli.

vit, et Mardonius in Thessalia agens. Et pedestris
quidem Græcorum exercitus nondum erat coa-
ctus, classis vero *Aeginam* se contulit, naves nume-
ro centum et decem. Dux et *imperator classis* erat
Leotychides, ex altera regum familia; cui pater
fuit Menares, avus Agesilaus; reliqui maiores, Hip-
pocratides, Leotychides, Anaxilaus, Archidamus,
Anaxandrides, Theopompus, Nicander, Charillus,
Eunomus, Polydectes, Prytanis, Euryphon, Procles,
Aristodamus, Aristomachus, Cleodæus, Hyllus,
Hercules: qui omnes, exceptis duobus, quos proxime
post Leotychidem commemoravi, reges fuerant
Spartæ. Atheniensium vero dux erat *Xanthippus*,
Ariphronis filius. (132.) Ut naves omnes *Aeginæ*
adfuere, venerunt Græcorum in castra *legati Ionum*,

νῆες, ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν
 Ἑλλήνων· οἱ καὶ εἰς τὴν Σπάρτην ὀλίγω πρότερον του-
 τέων ἀπικόμενοι, ἐδίδοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν
 Ἰωνίην· τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιλίδεω ἦν. οἱ στασιᾶ- 5
 ται σφι γινόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ
 Χίου τυράνῳ, ἐόντες ἀρχὴν ἐπτά· ἐπιβουλευόντες δὲ ὡς
 φανεροὶ ἐγένοντο, ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἑνὸς τῶν
 μετεχόντων, οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ, ἕξ ἐόντες, ὑπεξέσχον
 ἐκ τῆς Χίου, καὶ εἰς Σπάρτην τε ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ 10
 τότε εἰς τὴν Αἴγιναν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶ-
 σαι εἰς τὴν Ἰωνίην· οἱ προήγαγον αὐτοὺς μέγιστος μέγρι
 Δῆλου. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι,
 οὔτε τῶν χάρων εἶναι ἐμπείροισι, στρατῆς τε πάντα
 πλῆα ἐδόκεε εἶναι· τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέατο δόξῃ καὶ 15
 Ἡρακλείας στήλας ἴσον ἀπέχειν. συνέπιπτε δὲ τοιοῦτο,

qui paulo ante Spartam quoque venerant, orantes
 Lacedaemonios ut Ioniam liberarent; quorum in
 numero etiam Herodotus fuit, Basilidae filius. Hi
 inter se coniuraverant, omnino septem numero, de
 interficiendo Strattide, Chii tyranno: postquam vero
 patefacta conspiratio est, uno ex coniuratis consi-
 lium illorum prodente, reliqui sex ex Chio se rece-
 perunt, et Spartam primum, tunc vero etiam Aegi-
 nam venerunt, orantes Graecos ut in Ioniam navi-
 garent: sed aegre ab his impetrarunt, ut *Delum*
 usque moverent. Nam ulteriora omnia metuebant
Graeci, quum et locorum essent imperiti, et ho-
 stilium copiarum omnia esse plena existimarent.
 Samus autem eis aeque longe atque Herculis co-
 lumnæ abesse videbatur. Simul vero accidit, ut nec

ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς ἐσπέρας ἀνωτέρω Σά-
μου μὴ τολμαῖν καταπλῶσαι, καταρρώδηκotas· τοὺς
δὲ Ἕλληνας, χρηρίζονταν Χίαν, τὸ πρὸς τὴν ἡῶ κατω-
20 τέρω Δήλου. οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε σφειαν.

Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλων ἐς τὴν Δῆλον· Μαρδό- 133
νιος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεώ-
μενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα Εὐρωπέα
γένος, τῷ οὐνομα ἦν Μῦς· ἐντειλάμενος πανταχῇ μιν
5 χρησόμενον εἰλθεῖν, τῶν οἰᾶ τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι.
ὅτι μὲν βουλόμενος ἐκμαβέειν πρὸς τῶν χρηστηρίων
ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὦν λέ-
γεται· δοκέω δ' ἔγωγε περὶ τῶν παριόντων πηγμα-
των, καὶ οὐκ ἄλλων πέρι πέμψαι. Οὗτος ὁ Μῦς ἐς 134
τε Λεβαδείαν φαίνεται ἀπικόμενος, καὶ μισθῷ πείσας

Barbari, metu perculti, ultra Samum versus occi-
dentem nāvigare auderent; nec Graeci, quamvis
sollicitati a Chiis, ultra Delum versus orientem. Ita
quae in medio utrorumque erant, ob illorum me-
tum in tuto fuerunt.

(133.) Dum Graeci Delum navigant, *Mardonius*
adhuc in Thessalia in hybernis fuit. Unde quum in-
stitueret movere, ad *consulenda oracula* misit vi-
rum genere Europensem, cui nomen erat *Mys*; dato
homini mandato, ut quaquaversum iret, et quorum-
cumque oraculorum explorare effata posset, ea con-
suleret. Quid igitur fuerit, quod ille cognoscere ex
oraculis cupiens mandatum istud dederit, id adfirma-
re equidem non possum; nec enim memoratur: sed
misisse eum puto, de rebus praesentibus, non de aliis,
consulturum. (134.) Hunc Myn constat et Leba-

τῶν ἐπιχωρίων ἄνδρα, καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ εἰς Ἄβας τὰς Φωκέων ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ δὴ καὶ εἰς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο 5
 μὲν, τῷ Ἴσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· ἔστι δὲ, κατὰ
 περ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱεροῖσι αὐτοῖσι χρηστηριάζεσθαι· τούτο
 δὲ, ξενὸν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χρήμασι πείσας, κα-
 τεκοίμησε εἰς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ οὐδενὶ ἔξεστι μαν-
 τεύεσθαι αὐτοῖσι, διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφεας ὁ Ἀμφιά- 10
 ρεως, διὰ χρηστηρίων ποιούμενος, ἐκότερα βούλονται ἐλέ-
 σθαι τουτέων, ἐαυτῷ ἢ ἄτε μάντι χρεέσθαι, ἢ ἄτε συμ-
 μάχῳ, τοῦ ἐτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν
 εἶλοντο εἶναι. διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ
 135 αὐτοῖσι ἐγκατακοιμηθῆναι. Τόδε δὲ θῶμά μοι μέγι- 15
 στον γενέσθαι λέγεται ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν

CXXXIV. 7. ἱεροῖσι. ἱμπύροισι corrigunt viri docti, praeter rem.

deam venisse, ibique mercede corrupto viro indigena, ad *Trophonium* descendisse; et *Abas* item pervenisse in Phocide. Idem, quum prius Thebas venisset, non modo *Ismenium Apollinem* consuluit; ubi, sicut *Olympiae*, ex victimis responsa dei petuntur; verum etiam, homine externo (non Thebano) pecuniâ corrupto, in *Amphiarai* templo pernoctavit. Thebanorum enim nulli fas est oraculum illud consulere, hanc ob causam. Editio responso iusserat eos *Amphiaraus*, duorum utrum vellent eligere, ut aut pro vate uterentur ipso, aut pro armorum socio, altero autem abstinerent: et illi hoc elegerant, ut armorum ipsis esset socius. Hanc ob causam nulli homini Thebano fas est in illius templo pernoctare. (135.) Istud vero, quod narrant Thebani, maxime

Εὐρωπαϊά Μῦν, περιστρωφόμενον πάντα τὰ χρηστήρια,
καὶ ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος. τοῦτο δὲ τὸ
5 ἱρὸν καλεῖται μὲν Πτῶον, ἔστι δὲ Θηβαίων, κέεται
δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαίδος λίμνης πρὸς οὐρεῖ, ἀγχατάτω
Ἀκραφίης πόλιος. ἐς τοῦτο τὸ ἱρὸν ἐπεὶ τε παρελθεῖν
τὸν καλεόμενον τοῦτον Μῦν, ἔπεσθαί οἱ τῶν ἀστῶν αἰ-
ρετοὺς ἄνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, ὥς ἀπογραφισμέ-
10 ρους τὰ θεσπιεῖν ἐμελλε. καὶ πρόκα τε τὸν πρόμαντιν
βαρβάρῳ γλώσση χραῖν· καὶ τοὺς μὲν ἐπομένους τῶν
Θηβαίων ἐν θώματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου
γλώσσης ἀντὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅ τι χρήσονται τῷ
παρόντι πρήγματι· τὸν δὲ Εὐρωπαϊά Μῦν ἐξαρπάσαν-
15 τα παρ' αὐτέων τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ
τοῦ προφῆτου γράφειν ἐς αὐτὴν· Φάναι δὲ, Καρὶ μιν

mihi mirum accidit. Eundem quippe Europensem
Myn aiunt, postquam per omnia circumvagatus es-
set oracula, etiam ad *Ptoi Apollinis* fanum venisse.
Vocatur quidem id fanum *Ptoun*, est autem Theba-
norum, situm supra Copaidem lacum ad montem,
proxime Acraephiam oppidum. Ad hoc templum
quum venit hic *Mys* nominatus, [latine *Mus* diceret]
comitatos cum esse aiunt tres viros publice ad hoc
delectos, scripto consignaturos responsum quod
redditurus esset deus: prophetam vero protinus bar-
bara locutum esse lingua, ut stuprent comites The-
bani, barbarum sermonem loco graeci audientes,
nescirentque quid in praesenti facerent: Europensem
autem Myn, quam illi secum adtulerant tabellam,
eis eripuisse, in eaque haec quae propheta pronun-
ciaverat, conscripsisse; dixisse autem, Cario sermone

γλώσση χρᾶν· συγγραψάμενον δὲ, οἷχεσθαι ἀπιόντα εἰς Θεσσαλίην.

- 136 Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅ τι δὴ ἦν λέγοντα τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον εἰς Ἀθήνας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντειω, ἄνδρα Μακεδόνα· ἅμα μὲν ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἔσαν· Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντειω δὲ θυγατέρα, Βουβάρης 5 ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγγεγόνει Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὐνομα τοῦ μητροπάτορος· τῷ δὴ ἐκ βασιλῆος τῆς Φρυγίης ἐδόθη Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμεσθαι· ἅμα δὲ ὁ Μαρδόνιος, πυθόμενος ὅτι πρόξενός τε εἴη καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλέξανδρος, ἔπεμπε. τοὺς 10 γὰρ Ἀθηναίους οὕτω ἐδόκει μάλιστα προσκτῆσεσθαι, λεῶν τε πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλκιμον· τὰ τε

usum illum esse; deinde, his scripto consignatis, discessisse hunc, et in Thessaliam rediisse.

(136.) *Mardonius*, perlectis oraculorum responsis, post haec *legatum Athenas* misit *Alexandrum*, Amyntae filium, Macedonem; partim quoniam adfinitate huic iuncti erant Persae; Alexandri enim sororem Gygaean, Amyntae filiam, Bubares Persa habuit in matrimonio, ex qua natus est Asiaticus Amyntas, de avo nomen gerens, quem rex magna urbe Phrygiae Alabandis donavit cum redditibus inde percipiendis: partim vero hac caussa *Alexandrum* Mardonius misit, quod audivisset, hospitem Atheniensium eum esse et bene de illis meritum. Hac enim maxime ratione se sibi adiungere posse Athenienses existimavit, quos audiverat non minus numerosum, quam fortem, esse populum; et quas mari clades

κατὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κα-
τεργασαμένους μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. τούτων
15 δὲ προσγενομένων, κατήλπιζε εὐπετίως τῆς θαλάσ-
σης κρατήσειν, τά περ ἂν καὶ ἦν' περὶ τὴν ἐδόκεε πολλὸν
εἶναι κρέσσων· οὕτω τε ἐλογίζετο κατύπερθε οἱ τὰ πρή-
γματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ
χρηστήρια ταῦτά οἱ προλέγοι, συμβουλευόντα σύμ-
20 μαχον τὸ Ἀθηναῖον οἱ ποιήσασθαι· τοῖσι δὲ πειθόμενος
ἐπιμπε.

Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἑβδομος γενέτωρ Περδίκ- 137
κης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραννίδα
τρόπῳ τοιῷδε. Ἐξ Ἀργεος ἔφυγον εἰς Ἰλλυριοὺς τῶν
Τημενοῦ ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφεοὶ, Γαυάνης τε καὶ
5 Ἀέροπος καὶ Περδίκκης· ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες
εἰς τὴν ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο εἰς Λεβαίην πόλιν.

passi Persae erant, harum auctores Athenienses po-
tissimum fuisse noverat. His autem sibi adiunctis,
facile maris imperio se potiturum speravit; id quod
etiam usu venturum fuerat; terrâ autem longe sibi
videbatur esse superior: atque ita res suas rebus
Graecorum superiores fore secum reputavit. For-
tasse vero etiam oracula hoc ei praedixerint, mo-
nuerintque eum ut Athenienses sibi socios concilia-
ret; hisque ille morem gerens Alexandrum miserit.

(137.) Alexandri huius septimus progenitor *Per-
diccas* ille fuit, qui *Macedonum regno potitus* erat
tali modo. Ex Temeni posteris tres fratres, Gauanes,
Aëropus, et Perdiccas, *Argis* in Illyriorum fines
profugerant: ex Illyriis vero in superiorem Mace-
doniam transgressi, Lebaeam oppidum pervenerant.

ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτεον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλεῖ· ὁ μὲν, ἵππους νέμων· ὁ δὲ, βοῦς· ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων Περδικκῆς, τὰ λεπτά τῶν προβάτων. ἔσαν δὲ τὸ πά-
 λαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμα- 10
 σι, οὐ μούνον ὁ δῆμος· ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλῆος, αὐτὴ
 τὰ σιτία σφι ἔπεσσε. ὅπως δὲ ὀπτᾶτο ὁ ἄρτος τοῦ παι-
 δὸς τοῦ θητός Περδικκῆω, διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυ-
 τοῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ ταῦτό τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε πρὸς τὸν
 ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, ὡς 15
 εἶη τέρας, καὶ Φέροι ἐς μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς θῆ-
 τας, προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ γῆς τῆς ἑωυ-
 τοῦ. οἱ δὲ, τὸν μισθὸν, ἔφασαν, δίκαιοι εἶναι ἀπολα-
 βόντες, οὕτω ἐξίέναι. ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς, τοῦ μισθοῦ
 πέρι ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον 20
 ἐσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θροβλαβῆς γινόμενος· „Μι-

Ibi apud regem mercede servierunt; unus equos pas-
 cens; alter, boves; natu minimus, *Perdiccas*, mi-
 nores pecudes. Fuerunt autem olim etiam reges, ino-
 pes pecuniae, non solum populus: itaque regis uxor
 ipsa panem coquebat. Quoties vero coquebatur panis
 pueri mercenarii *Perdiccae*, duplo maior fiebat quam
 consentaneum erat. Ubi vero constanter hoc ita ac-
 cidit, marito rem illa indicavit. Quo audito, statim
 subiit illius animum, esse hoc prodigium, quod ad
 magnum quidpiam spectet. Itaque vocatos ad se hos
 mercenarios iussit finibus suis excedere. Cui illi
 responderunt, *postquam promeritam accepissent*
mercedem, velle se excedere. Ibi tunc rex, mercedis
 mentionem audiens, quum forte per caminum solis
 lumen in conclave incideret, divinitus mente captus,

685, 9.

„σθὼν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμῶν ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι“ δεί-
 ξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὲ Γαυάνης τε καὶ ὁ Ἀέροπος, οἱ
 πρεσβύτεροι, ἔστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκουσαν ταῦ-
 25 τα. ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν, εἶπας
 τάδε· „Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς“ περιγράφει
 τῇ μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον· περιγρά-
 ψας δὲ, ἐς τὸν κόλπον τρεῖς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου,
 ἀπαλλάσσετο αὐτός τε καὶ οἱ μετ’ ἐκείνου. Οἱ μὲν 138
 δὴ ἀπήϊσαν· τῷ δὲ βασιλεῖ σημαίνει τις τῶν παρόδρων,
 εἶόν τι χοῆμα ποιήσῃς ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων
 ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδόμενα. ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας,
 καὶ ὄξυνθεις, πέμπει ἐπ’ αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας.
 5 ποταμὸς δὲ ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ του-
 τέων τῶν ἀνδρῶν ἀπ’ Ἀργεῖος ἀπόγονοι Σωτῆρι. αὐτὸς,
 ἐπεὶ τε διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὕτω ἐρρῦν ὥστε

ait: *mercedem vobis ego dignam hanc persolvo;*
 solem monstrans. Et Gauanes quidem et Aëropus,
 natu maiores, hoc ut audire, attoniti steterunt:
 at puer: *Accipimus*, ait, *Rex, quae nobis das;* et
 cultro, quem forte habebat, solis lumen in pavi-
 mento conclavis circumscripsit, eoque facto ter dein-
 ceptis radios solis in sinum suum hausit, atque ita
 cum fratribus abiit. (138.) Qui postquam abierant,
 unus ex assessoribus monuit regem quid esset quod
 fecisset puer, quamque prudenter fratrum natu mi-
 nimus accepisset quod rex illis dedisset. Et rex, his
 auditis, irā correptus, equites nonnullos misit, qui
 illos insequerentur et interficerent. Est autem in hac
 regione fluvijs, cui posteri horum Argivorum viro-
 rum sacra faciunt, tamquam Servatori. Hic fluvijs,

τοὺς ἱππίας μὴ οἴους τε γενέσθαι διαβῆναι. Οἱ δὲ, ἀπικόμενοι εἰς ἄλλην γῆν τῆς Μακεδονίης, οἴκησαν πέ- 10
 λας τῶν κήπων τῶν λεγομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίου·
 ἐν τοῖσι φύεται αὐτόματα ῥόδα, ἐν ἑκάστον ἔχον ἐξή-
 κοντα φύλλα, ὁσμὴν τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τού-
 τοις καὶ ὁ Σίληνός τοῖσι κήποισι ἦλθ, ὡς λέγεται ὑπὸ
 Μακεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων οὖρος κέεται, Βέρμιον 15
 οὖνον, ἀβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεύμενοι,
 ὡς ταύτην ἔσχον, κατεστρέφοντο καὶ τὴν ἄλλην Μα-
 139 κεδονίην. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκου Ἀλέξανδρος
 ὦδ' ἐγενόεσσι. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος· Ἀμύντης
 δὲ, Ἀλκίτεω· Ἀλκίτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροπος· τοῦ δὲ,
 Φίλυππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος· τοῦ δὲ, Περδίκ-

postquam eum traiecerant Temenidae, ita auctus flu-
 xit, ut transire equites non possent. Illi vero in aliam
 Macedoniae regionem secesserunt, habitaruntque
 prope *hortos* qui dicuntur *Midae*, Gordiae filii:
 quibus in hortis sponte nascuntur *rosae*, quarum una-
 quaeque sexaginta folia habet, et quae odore prae-
 stant caeteris. In eisdem hortis etiam *Silenus* captus
 erat, ut narrant Macedones. Supra istos hortos mons
 situs est, cui *Bermius* nomen, aditu difficilis ob aëris
 intemperiem. Inde impetu facto, postquam hac re-
 gione potiti sunt, reliquam etiam Macedoniam sub
 potestatem suam redegerunt. (139.) Ab hoc igitur
 Perdicca *Alexander* ortus est hisce progenitoribus.
Amyntas, cuius filius *Alexander* fuit, patrem habuit
Alcetas; *Alcetae* pater fuit *Aëropus*; *Aëropi* pater,
Philippus; *Philippi*, *Argaeus*; *Argaei* pater, *Perdic-*

5 κης ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγγεγόνες μὲν δὴ ὦδε Ἀλέξ-
ανδρος ὁ Ἀμύντεω.

Ὡς δὲ ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ 140
Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε. „Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδό- (1)
„νιος τάδε λέγει· Ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκει παρὰ βασιλῆος,
„λέγουσα οὕτω· Ἀθηναίοισι τὰς ἀμαρτάδας τὰς εἰς
5 „ἐμὲ ἐξ ἐκείνων γενομένας πάσας μετήμι· νῦν τε ὦδε,
„Μαρδόνιε, ποίεε. τοῦτο μὲν, τὴν γῆν σφι ἀπόδος·
„τοῦτο δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐλίσθων αὐτοῖ, ἢν τινα αὖ
„ἐθέλωσι, εἰόντες αὐτόνομοι· ἰρά τε πάντα σφι, ἢν δὴ
„βούλωνται γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ
10 „ἐνέπρησα. Τούτων δὲ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει
„μοι ποιεῖν ταῦτα, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται.
„Λέγω δὲ ὑμῖν τάδε. νῦν τί μαίνεσθε, πόλεμον βασι-
„λεῖ ἀνταιρούμενοι; οὔτε γὰρ αὖ ὑπερβάλοισθε, οὔτε

cas is qui regno potitus est. Hi fuere Alexandri,
Amyntae filii, progenitores.

(140.) Postquam a Mardonio missus Alexander
Athenas venit, tali usus est oratione. (1.) *Viri Athe-
nienses! Mardonius haec dicit. Nuncius mihi a
Rege venit in haec verba: Atheniensibus iniuriam
omnem mihi ab illis inlatam remitto; quare tu
hoc fac, Mardonie! et terram eorum illis redde,
et ipsi praeter hanc eligant aliam, quamcumque
voluerint, et sui iuris sunt: et templa omnia,
quae ego cremavi, tu illis instaure, si modo socie-
tatem mecum voluerint iungere. Hic quum mihi
nuncius advenerit, necessario haec exsequi me
oportet, nisi vos ipsi obstiteritis. Hoc autem vo-
bis dico. Quid nunc insanientes arma fertis con-*

- 141 τα ἔλεξε. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πυθόμενοι ἤκειν Ἀλέξανδρον εἰς Ἀθήνας, εἰς ὁμολογίην ἄζοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνησθέντες τῶν λόγιων, ὥς σφίεας χρεὼν ἐστὶ ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τὲ σφίε ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφίεων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. ἐπαρήμειναν γάρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρέιβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἐμελλον Λακεδαιμόνιοι πύεσθαι ἤκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου 10 ἀγγελον ἐπ' ὁμολογίην, πυθόμενοι τε πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. ἐπίτηδες ὦν ἐποίεον ἐνδεικνύμενοι τοῖσι
- 142 Λακεδαιμονίοισι τὴν ἐαυτῶν γνώμην. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ

xandri fuit oratio. (141.) Lacedaemonii vero ut audire Alexandrum Athenas venisse persuasurum Atheniensibus ut foedus cum Barbaro faciant; memores oraculorum, quae praedixerant in fatiis esse ut ipsi cum cacteris Doriensibus a Medis et Atheniensibus Peloponneso eiiciantur, vehementer timeverunt ne cum Persa societatem Athenienses contraherent, et propere legatos Athenas mittere decreverunt. Atque ita contigit, ut utrique simul (in senatum) introducerentur. Expectaverant enim Athenienses et moras traxerant, bene gnari rescituros Lacedaemonios venisse a Barbaro nuncium ad pacem conciliandam, eaque re cognita protinus legatos missuros. Quare consulto tempus duxerant, quo sententiam suam Lacedaemoniis declararent. (142.) Ubi igitur dicendi finem Alexander fecit, sermonem ex-

Σπάρτης ἄγγελοι· „Ἡμέας δὲ ἔπεμψαν Λακεδαιμό-
 „νιοι δεησομένους ὑμέων, μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν
 5 „κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ
 „τοῦ Βασιλέως. οὔτε γὰρ δίκαιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσ-
 „μον φέρειν οὔτε γε ἄλλοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν
 „δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἥκιστα, πολλῶν εἴνεκα. ἐγεί-
 „ρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς, οὐδὲν ἡμέων βου-
 10 „λομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγέ-
 „νετο· νῦν δὲ φέρει καὶ εἰς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. ἄλ-
 „λως τε, ταυτέων ἀπαντῶντων, αἰτίους γενέσθαι δουλο-
 „σύνης τοῖσι Ἑλλήσι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν·
 „οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθε-
 15 „ρώσαντες ἀνθρώπων. Πιεζυμένοισι μέντοι ὑμῖν συναχ-

CXLII. 10. ἀρχὴν ex coniect. pro vulgato olim ἀρχῆς. I. 19.
 ἀπαντῶντων ex coniectura, pro vulg. ἀπάντων.

*cipientes Spartani legati, in hunc modum sunt lo-
 cuti: Miserunt nos Lacedaemonii petitueros a vobis,
 ne quid novarum rerum in Graecia moveatis, neque
 conditiones admittatis a Barbaro vobis oblatas.
 Nam et iniquissimum hoc foret; et aliis quidem
 etiam Graecis omnibus, sed vobis maxime omnium,
 indignum et indecorum; idque multis de causis.
 Nam bellum hoc vos, invitis nobis, concitastis;
 et initio de vestra solum terra certamen fuit,
 nunc vero ad universam etiam pertinet Graeciam.
 Quae quum ita sint, tanto magis foret intolera-
 bile, si servitutis auctores Graecis fierent Athe-
 nienses; qui semper et iam a priscis tempori-
 bus palam libertatis auctores multis hominibus
 fuerunt. Quod autem vos prae caeteris hoc bello
 Herod. T. IV. P. I. K*

„βόμβα, καὶ ὅτι καρπῶν ἔσπερήθητε διζῶν ἤδη, καὶ
 „ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντὶ τούτων δὲ
 „ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλ-
 „λονται γυναῖκας τε καὶ τὰ εἰς πόλεμον ἄχρηστα οἰκ-
 „τέων ἐχόμενα πάντα ἐπιβρέψειν, ἐστὶ ἂν ὁ πόλεμος 20
 „ὅδε συνεστήκη. Μὴ δὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακε-
 „δῶν ἀναγνώσῃ, λήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. τούτω
 „μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· τύραννος γὰρ εἶναι, τυ-
 „ράνῳ συγκατεργάζεται. ὑμῖν δὲ γὰρ οὐ ποιητέα, εἰ
 „περ εὖ τυγχάνετε Φρονέοντες, ἐπισταμένοισι, αἷς Βαρ- 25
 „βάροισι ἐστὶ οὔτε πιστὸν, οὔτε ἀληθές οὐδέν.“ Ταῦ-
 143 τα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξαν-
 δρον ὑπεκρίναντο τάδε· „Καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμε-
 „θα, ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἢ περ

*preminini, et duorum iam annorum fructibus
 estis privati, et tamdiu iam domus et fortunae
 vestrae eversae iacent, condolemus vobiscum: et
 propterea profitentur vobis recipiuntque Lacedae-
 monii et reliqui socii, alituros se uxores vestras
 et quidquid vestris in familiis ad bellum est inu-
 tile, quoad bellum hoc duraturum est. Ne vero
 Alexander Macedo laevigato Mardonii sermone
 vos commoveat! Huic enim hoc facere convenit;
 quippe, tyrannus quum sit, tyranno operam prae-
 stat. At vos non facietis, si quidem recte sapi-
 tis; bene gnari, in Barbaris nec fidem nec veri-
 tatem esse. Haec Spartani legati dixerunt. (143.)
 Athenienses vero Alexandro in hunc modum re-
 sponderunt: Ne nos quidem ignoramus, multis
 partibus maiorem Medo, quam nobis, esse poten-*

- „ἡμῖν ὥστε οὐδὲν δεῖν τοῦτό γε ὀνειδίζειν. ἀλλ' ὅμως.
 5 „ἐλευθερίας γλιχόμενοι, ἀμυνόμεθα οὕτω ὅπως αὖ καὶ
 „δυνάμεθα. ὁμολογῆσαι δὲ τῷ Βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας
 „πειρῶ ἀναπεῖθειν, οὔτε ἡμεῖς πεισόμεθα. Νῦν δὲ ἀπάγ-
 „γελλε Μαρδονίῳ, ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστι αὖ ὁ
 „ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἢ τῇ περ καὶ νῦν ἔρχεται, μὴ
 10 „κοτε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέρξῃ ἄλλὰ θεοῖσι τε συμ-
 „μάχοισι πίσυνοί μιν ἐπέξμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι
 „ἥρωσι τῶν ἐκείνος οὐδεμίην ὅπιν ἔχων, ἐνέπρησε τοὺς
 „τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σὺ τε τοῦ λοιποῦ λό-
 „γους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίneo Ἀθηναίοισι μηδὲ
 15 „δοκέων χρηστὰ ὑπουργεῖν, ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε.
 „οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων
 „παθεῖν, ἐντα πρόξενόν τε καὶ Φίλον.“ Πρὸς μὲν 144

tiam; ut non opus sit de illa nos multa cum ostentatione admonere. Verumtamen, quum libertatis simus studiosi, resistemus ei quocumque modo poterimus. Itaque, ut societatem contrahamus cum Barbaro, desine conari ut nobis persuadeas; nec enim persuadebis. Nunc vero renuncia Mardonio, dicere Athenienses, quousque sol eadem viâ incedet, qua nunc incedit, numquam nos societatem inituros cum Xerxe: sed adiutoribus confidentes diis et heroibus, quibus ille spretis aedes et simulacra eorum cremavit, fortiter pugnando ulcisci illum conabimur. Et tu cave, ne posthac tales adferens sermones Athenis conspiciaris; neque per speciem commodis nostris inserviendi, ut nefaria faciamus, nos horteris: nolumus enim tibi ingrati quidpiam accidere ab Atheniensibus, quum

„δόμῃα, καὶ ὅτι καρπῶν ἔστερήθητε διζῶν ἤδη, καὶ
 „ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντὶ τούτων δὲ
 „ὑμῶν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλ-
 „λονται γυναῖκας τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκα-
 „τέων ἐχόμενα πάντα ἐπιβρέψειν, ἔστ' ἂν ὁ πόλεμος 20
 „ὅδε συνεστήκῃ. Μὴ δὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακε-
 „δῶν ἀναγνώσῃ, λήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. τούτῳ
 „μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστὶ τυράννος γὰρ εἶναι, τυ-
 „ράνῳ συγκατεργάζεται. ὑμῶν δέ γε οὐ ποιητέα, εἰ
 „περ εὖ τυγχάνετε Φρονέοντες, ἐπισταμένοισι, ὡς Βαρ- 25
 „βάροισι ἐστὶ οὔτε πιστὸν, οὔτε ἀληθὲς οὐδέν.“ Ταῦ-
 143 τα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξαν-
 δρον ὑπεκρίναντο τάδε· „Καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμε-
 „θα, ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἢ περ

*preminini, et duorum iam annorum fructibus
 estis privati, et tamdiu iam domus et fortunae
 vestrae eversae iacent, condolemus vobiscum: et
 propterea profitentur vobis recipiuntque Lacedae-
 monii et reliqui socii, alituros se uxores vestras
 et quidquid vestris in familiis ad bellum est inu-
 tile, quoad bellum hoc duraturum est. Ne vero
 Alexander Macedo laevigato Mardonii sermone
 vos commoveat! Huic enim hoc facere convenit;
 quippe, tyrannus quum sit, tyranno operam prae-
 stat. At vos non facietis, si quidem recte sapi-
 tis; bene gnari, in Barbaris nec fidem nec veri-
 tatem esse. Haec Spartani legati dixere. (143.)
 Athenienses vero Alexandro in hunc modum re-
 sponderunt: Ne nos quidem ignoramus, multis
 partibus maiorem Medo, quam nobis, esse poten-*

- „ἡμῶν ὥστε οὐδὲν δεῖ τοῦτό γε οἰκιδίξιν. ἀλλ' ὅμως,
 5 „ἐλευθερίας γλιχόμενοι, ἀμυνόμεθα οὕτω ὅπως αὖ καὶ
 „δυνάμεθα. ὁμολογήσαι δὲ τῷ Βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας
 „πειρῶ ἀναπείθειν, οὔτε ἡμέες πεισόμεθα. Νῦν δὲ ἀπάγ-
 „γελλε Μαρδονίῳ, ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' αὖ ὁ
 „ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἢ τῇ περ καὶ νῦν ἔρχεται, μὴ
 10 „κατε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσι τε συμ-
 „μάχοισι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι
 „ἥρωσι· τῶν ἐκείνος οὐδεμίην ὅπιν ἔχων, ἐνέπρησε τοὺς
 „τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σὺ τε τοῦ λοιποῦ λό-
 „γους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίneo Ἀθηναίοισι· μηδὲ
 15 „δοκέων χρηστὰ ὑπουργεῖν, ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεσθαι.
 „οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων
 „παθεῖν, ἔντα πρόξενόν τε καὶ φίλον.“ Πρὸς μὲν 144

tiam; ut non opus sit de illa nos multa cum osten-
 tatione admonere. Verumtamen, quum libertatis
 simus studiosi, resistemus ei quocumque modo po-
 terimus. Itaque, ut societatem contrahamus cum
 Barbaro, desine conari ut nobis persuadeas; nec
 enim persuadebis. Nunc vero renuncia Mardonio,
 dicere Athenienses, quousque sol eadem viâ ince-
 det, qua nunc incedit, numquam nos societatem
 inituros cum Xerxe: sed adiutoribus confidentes
 diis et heroibus, quibus ille spretis aedes et simu-
 lacra eorum cremavit, fortiter pugnando ulcisci
 illum conabimur. Et tu cave, ne posthac tales
 adferens sermones Athenis conspiciaris; neque
 per speciem commodis nostris inserviendi, ut ne-
 faria faciamus, nos horteris: nolumus enim tibi
 ingrati quidpiam accidere ab Atheniensibus, quum

Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο· πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ
 Σπάρτης ἀγγέλους, τάδε· „Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαι-
 „μονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρώ-
 „πῆιον ἦν. ἀτὰρ αἰσχυρῶς γε οἴκατε, ἐξεπιστάμενοι 5
 „τῶν Ἀθηναίων τὸ Φρόνημα, ἀρρώδησαι· ὅτι οὔτε χρυ-
 „σός ἐστι γῆς οὐδαμῶδι τοσοῦτος, οὔτε χῶρη κάλλει
 „καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι,
 „ἐθέλομεν ἂν μηδίσαντες, καταδουλώσαι τὴν Ἑλλά-
 „δα. Πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύον- 10
 „τα ταῦτα μὴ ποιεῖν, μηδ' ἦν ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν
 „καὶ μέγιστα, τῶν Θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκή-
 „ματα ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα· τοῖσι
 „ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρεῖν ἐς τὰ μέγιστα

sis publicus hospes noster et amicus. (144.) Haec
 quum Alexandro *Athenienses* respondissent, ad La-
 cedaemonios sermonem converterunt his verbis:
Quod verentur Lacedaemonii ne cum Barbaris
nos societatem contrahamus, id vero admodum
humanum est. At turpiter utique hoc videmini
vereri; quum, quo pacto animati sint Athenien-
ses, non ignoretis. Neque enim tanta auri copia
usquam est, neque terra ulla pulcritudine et fertili-
tate ita praestans, ut eā acceptā vellemus cum
Medis facere, et Graeciam redigere in servitutem.
Etenim multa et magna sunt, quae nos, ne id
faciamus, etiam si vellemus, prohibeant. Primum
quidem, et maxime, deorum simulacra et templa
cremata et solo aequata: quorum facinorum ne-
cessario, quibuscumque modis possumus, poenam

- 15 „μαλλον, ἢ περ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ.
 „αὐτῖς δέ, τὸ Ἑλληνικὸν εἰὼν ὁμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσ-
 „σον, καὶ θιῶν ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι, ἧθεά
 „τε ὁμότροπα· τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ
 „ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίστασθέ τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγ-
 20 „χάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ' ἂν καὶ εἰς περιῇ Ἀθηναίων,
 „μηδαμᾶ ὁμολογήσοντας ἡμέας Ξέρῃ. Ἰμέων μὲν-
 „τοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην, τὴν εἰς ἡμέας ἔχουσαν, ὅτι
 „προεΐδετε ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω, ὥστε ἐπιθρέ-
 „ψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χά-
 25 „ρις ἐκπεπλήρωται· ἡμέες μέντοι λιπαρήσομεν οὕτω,
 „ὅπως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας. Νῦν δέ, αἷς
 „οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν αἷς τάχιστα ἐκπέμπετε. αἷς
 „γὰρ ἡμέες εἰκάζομεν, οὐκ εἰκὸς χρόνου παρίσται ὁ

*repetere potius debemus, quam societatem contra-
 here cum eo qui haec patravit. Deinde, quum
 Graecum omne genus consanguineum sit, et lin-
 guam et deorum sedes et sacra communia habea-
 mus, et mores consimiles; nefaria res foret, si ho-
 rum proditores fierent Athenienses. Denique sci-
 tote, si forte adhuc nescivistis, quoad vel unus
 supererit Atheniensium, numquam nos cum Xerxe
 societatem inituros. Vestram autem providam
 erga nos laudamus voluntatem; quod nobis, quo-
 rum fortunae eversae sunt, ita prospicitis, ut nu-
 trire familias nostras velitis. Atque ita vestrum
 quidem expletum est beneficium: at nos tamen in
 hoc quo sumus statu durabimus, nullam vobis
 molestiam exhibituri. Nunc vero, haec quum ita
 sint, maturate ocyus exercitum mittere. Nam,
 ut suspicamur, nullā interpositā morā aderit Bar-*

„Βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέραν, ἀλλ' ἐπειδὴν
 „τάχιστα πύθεται τὴν ἀγγελίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν 30
 „τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσεδέετο. πρὶν ὧν παρῆναι ἐκεῖνον
 „ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἡμέας καιρὸς ἐστὶ προσβῶν ἤσσαι ἐς
 „τὴν Βοιωτίην.“ Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθη-
 ναίων, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ Η΄.

barus et terram nostram invadet, simulatque ei fuerit renunciatum, nihil nos eorum quae a nobis petiit facturos. Itaque necesse est, ut, priusquam ille in Atticam venerit, nos ei in Boeotiam occurramus. Hoc ab Atheniensibus accepto responso, Spartam rediere legati.

FINIS LIBRI OCTAVI

HISTORIARUM HERODOTI.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΝΝΑΤΗ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΜΑΡΔΟΝΙΟΣ δὲ, ὡς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος 1
τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμνη, ὀρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας,
ἤγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας· ὅκου δὲ ἐκά-
στοτε γίνοντο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ Θεσσα-
5 λίας ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπραγμένα μετέ-
μελε οὐδὲν, πολλῶν τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσην·

HERODOTI HISTORIARUM

LIBER NONUS.

CALLIOPE.

(1.) MARDONIUS, ut ei Alexander, Athenis re-
versus, responsa renunciavit Atheniensium, movit e
Thessalia, et exercitum adversus Athenas ducere ma-
turavit: quacumque autem iter faciebat, inde semper
adsumtis militibus exercitum auxit. Et Thessalos ni-
hil eorum, quae adhuc acta erant, poenituit, multo-

καὶ συμπρόεπε μὲν τὴν Θώρηξ ὁ Ληρισσαῖος. Ξέρξης
 Φεύγοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ Φανεροῦ παρήκε Μαρδό-
 2 νιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ
 στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν
 Μαρδόνιον, καὶ συνεβούλευον αὐτῷ, λέγοντες ὡς οὐκ
 εἴη χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐ-
 δὲ ἔων ἰέναι ἑαυτέρῳ, ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποιέειν 5
 ὅπως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα καταστρέψῃται.
 „Κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας,
 „οἵπτερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι πε-
 „ργίνεσθαι καὶ ἅπασιν ἀνθρώποισι. Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ
 „ἡμεῖς παραινέομεν, ἔσαςαν λέγοντες, ἔξεις ἀπόνως 10
 „ἅπαντα τὰ κείνων βουλευμάτων. πέμπε χρήματα ἐς
 „τοὺς δυναστεύοντας ἀνδρας ἐν τῇσι πόλεσι. πέμπων

que etiam studiosius hi Persam ad hanc expeditio-
 nem incitaverant: et Thorax Larissacus, qui Xerxem
 fugientem comitatus erat, nunc etiam palam *Mar-*
donium in Graeciam transmisit. (2.) Ubi vero pro-
 grediens exercitus in *Boeotia* fuit, ibi tunc Mardo-
 nium *Thebani* retinuerunt, consulueruntque ei, di-
 centes *nullum esse locum magis idoneum ubi castra*
poneret: et ulterius progredi prohibuerunt, horten-
 tes ut ibi manens operam daret quo sine pugna uni-
 versam Graeciam in potestatem redigeret. *Vi enim*
et armis subigere Graecos, si concordēs sint sicut
adhuc fuerunt, cunctis etiam hominibus esse dif-
ficile. At tu, (aichant) si quod nos suademus
feceris, nullo negotio omnia illorum consilia in
potestate tua habebis. Mitte pecunias viris qui in
quibusque civitatibus principatum tenent: et in

693, 26.

„δὲ, τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ
 „σὰ φρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ τῶν στασιωτῶν κατα-
 15 „στρέψαι.“ Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ οὐκ 3
 ἐπείθετο, ἀλλὰ οἱ δεινὸς τις ἐνέστακτο ἡμέρος τὰς Ἀθή-
 νας δεύτερα εἰλεῖν· ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἅμα
 δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκει βασιλεῖ δηλώσειν ἔοντι ἐν
 5 Σάρδισι, ὅτι ἔχοι Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς
 τὴν Ἀττικὴν εὗρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐν τε Σαλα-
 μῖνι τοὺς πλείστους ἐπυνθάνετο εἶναι, ἐν τε τῇσι νηυσὶ
 αἰρέει τε ἐρῆμον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλῆος αἴεσις ἐς
 τὴν ὑστεραίην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατηγὴν, δεκάμηνος
 10 ἐγένετο.

Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος, πέμπει ἐς 4
 Σαλαμῶνα Μουρυχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέρον-
 τα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακε-

*partes divides Graeciam; et eorum ope, qui tuas
 partes sequuntur, hos qui tecum non facient, fa-
 cile evertes. (3.)* Haec illis suadentibus Mardonius
 non paruit; sed vehemens illum cupido incesserat
 Athenas iterum capiendi, partim stolidam quendam fe-
 rociam ductum, partim quod ignium ope per insulas
 accensurum cogitaret regi Sardibus versanti signifi-
 care, tenere sese Athenas. Ubi vero in *Atticam* per-
 venit, ne tunc quidem Athenienses in ea naetus est,
 sed plerosque in Salamine et in navibus esse audi-
 vit: itaque vacuam cepit urbem, et id quidem deci-
 mo post mense quam a Xerxe fuerat capta.

(4.) *Athenis* quum esset Mardonius, in Salami-
 nem legatum misit Murychidem, virum Hellespon-
 tium; qui easdem Atheniensibus condiciones propo-

δὼν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθημευσε. ταῦτα δὲ τὸ δεύτερον ἀπέστελλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ Φιλίας 5
 γνώμας, ἐλπίζων δὲ σφεας ὑπῆσειν τῆς ἀγνωμοσύνης,
 ὡς δοριαλώτου εὐούσης πάσης τῆς Ἀττικῆς χώρας, καὶ
 εὐούσης ἥδη ὑπ' ἑαυτῶ. τούτων μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε
 5 Μουρυχίδην εἰς Σαλαμῖνα. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ
 τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βου-
 λευτέων Λυκίδης εἶπε γνώμην, ὡς „οἱ ἐδόκει ἀμεινον
 εἶναι, δεξαμένους τὸν λόγον τὸν σφί Μουρυχίδης προ-
 φέρει, ἐξευῖκαι εἰς τὸν δῆμον.“ ὁ μὲν δὲ ταύτην τὴν 5
 γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴ τε δὴ δεδεγμένος χρήματα πα-
 ρὰ Μαρδονίου, εἴ τε οἱ καὶ ταῦτα εἰσέδανε. Ἀθηναῖοι
 δὲ αὐτίκα, δεινὸν ποιησάμενοι, οἱ τε ἐκ τῆς βουλῆς,
 καὶ οἱ ἔξωθεν, ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες Λυκίδα κα-
 τέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μουρυχί- 10

neret, quas Alexander ad illos pertulerat. Quam-
 quam enim iam antea minime amicas Atheniensium
 acceperat sententias, iterum tamen nunc misit, spe-
 rans illos stolidā superbiā abstitutos, quum bello
 capta esset universa Attica, et in ipsius iam esset
 potestate. Hac caussa Murychidem in Salaminem
 misit. (5.) Qui quum ad senatum venisset, expo-
 sissetque Mardonii mandata; unus e senatoribus,
 Lycides, pro sententia dixit, *recte factum sibi vi-*
deri, si acciperent conditionem a Murychide ipsis
propositam, de eaque ad populum referrent. Hanc
 ille sententiam dixit, sive quod pecunias a Mardo-
 nio acceplisset, sive quod ipsi per se ita visum fuis-
 set. Sed indignati Athenienses, quum senatores, tum
 qui foris stabant, ut cognoverunt, protinus circum-

15 δεα ἀπίτιμιψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ Θουρύβου ἐν τῇ
Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδα, πυνθάνονται τῶν Ἀθη-
ναίων αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον· διακελευσαμένη δὲ γυ-
νὴ γυναικί, καὶ παραλαβοῦσα, ἐπὶ τὴν Λυκίδει οἰκίην
15 ἦσαν αὐτοκέλεες, καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν
γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα. Ἐς δὲ τὴν Σαλαμῖνα 6
διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὧδε. ἕως μὲν προσδέκοντο ἐκ τῆς
Πελοποννήσου στρατὸν ἥξειν τιμωρήσοντά σφι, οἱ δὲ
ἔμμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν μακρότερα τε καὶ
5 σχολαίτερα ἐποίηον, ὁ δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτίῃ
ἐλέγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα, καὶ
αὐτοὶ διέβησαν εἰς Σαλαμῖνα· εἰς Λακεδαιμόνα τε
ἐπιμπον ἀγγέλους, ἅμα μὲν μεμψομένους τοῖσι Λα-
κεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα τὸν βάρβαρον εἰς

stantes Lycidem lapidibus obruerunt, Hellespontium
vero Murychidem dimiserunt incolumem. Orto autem
in Salamine propter Lycidem tumultu, quum rescis-
sissent Atheniensium mulieres, quid rei esset, co-
hortatae invicem, et alia aliam prehensens, ultro
aedes Lycidis petierunt, et uxorem eius et liberos
lapidibus obruerunt. (6.) *Athenienses* vero hac ra-
tione in *Salaminem* traiecerant. Quousque exspecta-
bant exercitum ex Peloponneso sibi auxilio ventu-
rum, in Attica manserunt: quum vero magis magis-
que in longum rem ducerent Lacedaemonii, et Mar-
donius, contra ipsos movens, iam in Boeotia esse
diceretur, tunc demum omnia sua exportarunt, ip-
sique in Salaminem transierunt. Simul vero legatos
Lacedaemonem miserunt, qui et de Lacedaemoniis,
quod Barbarum invadere Atticam passi essent, nec

τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἡγίασαν ἐς τὴν Βοιω- 10
τίνην· ἅμα δὲ ὑπομνήσαντας ὅσα σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρ-
σης μεταβαλοῦσι δώσειν· προῖπαί τε, ὅτι εἰ μὴ ἀμυ-
νεῦσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοὶ τινὰ ἀλεωρὴν εὕρησον-
7 ται. Οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὄρταζόν τε τοῦτον τὸν
χρόνον, καὶ σφι ἦν Τακίνθια· περὶ πλείστου δ' ἦγον
τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν· ἅμα δὲ τὸ τεῖχος σφι τὸ ἐν τῷ
Ἰσθμῷ εἰτείχεον, καὶ ἤδη ἐπάλξεις ἐλάμβανε.

Ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα οἱ ἀγγελοι οἱ 5
ἀπ' Ἀθηναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἐκ τε Μεγάρων ἀγγέ-
λους καὶ ἐκ Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπιθρόντες ἐπὶ
7 τοὺς ἐφόρους· „Ἐπεμίψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι, λέγοντες
(1) „ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων, τοῦτο μὲν, τὴν χώραν
„ἀποδίδω· τοῦτο δὲ, συμμάχους ἐθέλει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ 10

secum in Boeotiam obviam ei occurrissent, conquere-
rentur, et illos admonerent quantum esset, quod ipsis
Persa, si ad illius partes transissent, pollicitus esset;
denique praedicerent Lacedaemoniis, nisi auxilio ve-
nirent Atheniensibus, ipsos etiam per se levamen ali-
quod inventuros esse malorum. (7.) Nempe festos
dies tunc maxime agebant Lacedaemonii, Hyacinthia
celebrantes, maximique faciebant rem divinam cu-
rare: simul vero etiam murum in Isthmo muniebant,
isque iam lorica erat instructus.

Ut vero *Lacedaemonem legati Athenienses per-*
venerunt, secum etiam Megarensium et Plataensium
ducentes legatos, introducti ad Ephoros, in hunc
modum verba fecere: (7. 1.) Miserunt nos Athe-
nienses; dicentes, Medorum regem non modo ter-
ram nostram nobis reddit, verum nos aequa con-

- „ὁμοίῃ ποιήσασθαι, ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης· ἐθέλει
„δὲ καὶ ἄλλην χώραν πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν αὖ
„αὐτοὶ ἐλώμεθα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέν-
„τες, καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεύμενοι προδοῦναι, οὐ
15 „καταίνεσamen, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καὶ περ ἀδικεό-
„μενοι ὑπ’ Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι, ἐπιστάμε-
„νοί τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογεῖν τῷ Πέρσῃ
„μᾶλλον ἢ περ πολεμέειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν
„ἐκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἀπ’ ἡμέων οὕτω, ἀκίβδηλον
20 „εἶν, νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας. Ὑμεῖς δὲ, ἐς παῖ- 7
„σαν ἀρρωδίην τότε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ⁽²⁾
„Πέρσῃ, ἐπεὶ τε ἐξεμάβετε τὸ ἡμέτερον Φρόνημα σα-
„φές, ὅτι οὐδαμᾶ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ

ditione sibi socios vult adiungere, sine dolo et fraude; atque etiam, praeter nostram, aliam nobis terram vult tradere, quamcumque ipsi elegerimus. At nos Graecanicum reverentes Iovem, remque indignam censentes prodere Graeciam, non sumus ei adsensi, sed repudiavimus conditionem, quamquam iniuria adfecti a Graecis proditi-que, et bene gnari longe nobis conducibilius esse societatem contrahere cum Persa, quam gerere bellum: nec vero umquam volentes cum eo paciscemur. Ita quidquid a nobis proficisci potest, id sincero animo tribuimus Graeciae. (7. 2.) At vos, qui nuper vehementissime vietuebatis ne cum Persa pacisceremur, nunc, postquam constitutum nobis esse numquam prodere Graeciam perspicue intellexistis, et quoniam murus vester, quem in Isth-

„διότι τεῖχος ὑμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει
 „ἐστὶ, καὶ δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέσθε· 25
 „συνθέμενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν
 „Βοιωτίην, προεδάκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς
 „τὴν Ἀττικὴν τὸν βαρβαρον. Ἐς μὲν νυν τὸ παρὸν Ἀθη-
 „ναῖοι ὑμῖν μνηίουσι· οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτηδέως. νῦν
 „δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμᾶς ἐκ- 30
 „πέμπειν, ὡς ἂν τὸν βαρβαρον δεκόμεθα ἐν τῇ Ἀτ-
 „τικῇ. ἐπεὶ δὲ γὰρ ἡμάστομεν τῆς Βοιωτίας, τῆς γε
 „ἡμετέρας ἐπιτηδεωτατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριά-
 8 „σιον πεδίον.“ Ὡς δὲ ἄρα ἤκουσαν οἱ Ἕφροι ταῦτα,
 ἀναβάλλοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι τῇ δὲ ὑστε-
 ραίῃ, ἐς τὴν ἐτέρην. τοῦτο καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίεον,
 ἐξ ἡμέρας ἐς ἡμέραν ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ
 χρόνῳ τὸν Ἰσθμὸν εἰείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν 5

*mo ducitis, prope absolutus est, ne ullam quidem
 rationem habetis Atheniensium: et, postquam vo-
 bis nobiscum convenit occursuros vos Persae in
 Bocotiam, prodidistis nos. et Barbarum in Atti-
 cam invadentem non prohibuistis. Habent igitur
 in praesentia Athenienses quod vobis succenseant:
 nec enim recte fecistis. At nunc vos hortantur, ut
 ocyus nobiscum emittatis exercitum, quo Barba-
 rum excipiamus in Attica. Quoniam enim Boeo-
 tiam in tempore non occupavimus, est quidem no-
 stra in terra opportunissimus ad praelium facien-
 dum locus, Thriasius campus. (8.) His auditis,
 ephori responsum in posterum diem distulerunt, tunc
 postero die in sequentem, atque ita usque in decimum
 diem fecerunt, de die in diem moras facientes. Inter-
 ea temporis Peloponnesii omnes ingenti studio Isth-*

πάντες Πελοποννήσιοι· καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει. οὐδ' ἔχω
εἶπαι τὸ αἴτιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ
Μακεδόνης εἰς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποίησαντο μὴ
μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὥρην ἐποίησαντο οὐδεμίην,
10 ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμός σφι ἐτετείχιστο, καὶ ἐδόκεον
Ἀθηναίων ἐτι δεῖσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπί-
κετο εἰς τὴν Ἀττικὴν, οὐκ ἔτετετείχιστο, ἐργάζοντο
δὲ, μεγάλως καταρρώδηκτες τοὺς Πέρσας.

Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσεως καὶ ἐξόδου τῶν Σπαρ- 9
τητέων ἐγένετο τρόπος τοῖσδε. τῇ προτεραίῃ τῆς ὑστά-
της καταστάσεως μελλούσης ἵσσεσθαι, Χίλεος, ἀνὴρ Τε-
γεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαιμόνι μέγιστα ξείνων, τῶν
5 ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλε-
γον. ἀκούσας δὲ ὁ Χίλεος, ἔλεγε ἄρα σφι τάδε·

munire pergebant, et opus iam proxime finem
erat. Et, quod Lacedaemonii, quum Alexander Ma-
cedo Athenas venisset, tanto studio impedire conati
sint quo minus Medorum partes amplecterentur Athe-
thenienses, nunc vero id prorsus non curarint, nullam
aliam edere causam possum, nisi quod nunc munitum
habuerunt Isthmum, nec se amplius indigere Atheni-
ensibus existimarunt : quando vero in Atticam venit
Alexander, nondum munitus erat murus, sed opus
etiam tunc faciebant, vehementer metuentes Barbaros.

(9.) Ad extremum vero, ut et responsum legatis
Lacedaemonii, et milites *Atheniensibus* auxilio
mitterent, hac ratione effectum est. Pridie eius diei
quo ultimam apud ephoros audientiam habituri le-
gati erant, Chilaus, civis Tegeates, qui in maxima
prae aliis omnibus hospitibus auctoritate apud La-
cedaemonios erat, ex ephoris sermonem omnem,

„Οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι. Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ
 „ἀρθμίων, τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμαχῶν, καὶ περ τεί-
 „χεος διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένου καρτεροῦ, μεγάλαι
 „κλισιάδες ἀναπεπτεῖσθαι εἰς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρ- 10
 „σῃ. ἀλλ' ἐσακούσατε, πρὶν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δο-
 10 „ξαι, σφάλμα τῇ Ἑλλάδι φέρον. “Ο μὲν σφι ταῦ-
 τα συνεβούλευε. οἱ δὲ, φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον, αὐ-
 τήκα, φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι ἀπυγμέ-
 νοισι ἀπὸ τῶν πόλεων, νυκτὸς ἔτι ἐκπέμπουσι πεντα-
 κισχιλίους Σπαρτιητέων, καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τά- 5
 ξαντες τῶν εἰλωτῶν, Πausanίῃ τῷ Κλεομβρότου ἐπι-
 τρέψαντες ἐξάγειν. Ἐγένετο μὲν νυν ἡγεμονίῃ Πλειστάρ-
 χου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ τούτου

quem habuerant Athenienses, audivit. Quo audito, haec illis Chilaus dixit: *Ita se res habet, Ephori! Si amici nobis non fuerint Athenienses, sed cum Barbaro contraxerint societatem; valido licet muro per Ithmum ducto, magnae tamen portae apertae sunt Persae, quibus intrare in Peloponnesum possit. At morem Atheniensibus gerite, priusquam aliud illi consilium capiant, quod exitium ferat Graeciae.* (10.) Cuius audito consilio, illi re inter ipsos deliberata, e vestigio, insciis legatis qui a civitatibus advenerant, noctu adhuc, quinque milia emiserunt *Spartanorum*, adtributis cuique septem *hilotis*, mandato dato *Pausaniae*, Cleombroti filio, ut illos educeret. Erat quidem tunc rex Lacedaemoniorum *Pleistarchus*, Leonidae filius; sed hic adhuc puer erat, ille vero tutor huius et fra-

695, 43.

- ἐπίτροπός τε καὶ ἀνέψιός. Κλεόμβροτος γὰρ, ὁ Παι-
 10 σανίην μὲν πατήρ, Ἀναξανδρίδην δὲ παῖς, οὐκέτι πε-
 ριῆν' ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν τὴν
 τὸ τεῖχος δέμασταν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον τι-
 νὰ βίους ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβρο-
 τος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρ-
 15 σῃ, ὁ ἥλιος ἀμυρώδῃ ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέεται δὲ
 ἑωυτῷ Παισανίης Εὐρυάνακτα, τὸν Δωριέος, ἄνδρα
 οἰκίης ἑόντα τῆς αὐτῆς. Οἱ μὲν δὲ σὺν Παισανίῃ ἐξε-
 λλυόμενοι ἐξω Σπάρτης. Οἱ δὲ ἄγγελοι, αἵς ἡμέρη 11
 ἐγγεγόνει, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς
 ἐφόρους, ἐν νόῳ δὲ ἔχοντες ἀπαλλάττεσθαι καὶ αὐτοὶ
 ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἑκάστος. ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον ταῦτα·
 5 „Ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες,
 „Τακίνθιά τε ἄγετε, καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς

ter patruelis. Nec enim in vivis adhuc fuit *Cleombrotus*, Pausaniae pater, Anaxandridae filius; sed postquam exercitum, qui murum exstruebat, ab Isthmo abduxisset, brevi interiecto tempore e vita discesserat. Hac autem caussa exercitum ab Isthmo Cleombrotus abduxit, quod, dum sacra faciebat adversus Persam, sol obscuratus est in coelo. Collegam autem sibi Pausanias adscivit *Euryanactem*, Doriei filium, qui ex eadem fuit regia domo. Illi igitur cum Pausania Spartam sunt egressi. (11.) Legati vero, ubi dies illuxit, profectionis illorum prorsus ignari, constitutum inter se habentes redire quisque suam in civitatem, adierunt ephoros, et his verbis eos sunt adlocuti: *Vos igitur, Lacedaemonii, hic domi manentes, Hyacinthia celebratis*
Herod. T. IV. P. I. L

„συμμάχους· Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων,
 „χρήτῃ τε συμμάχων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω
 „ὅπως αὖ δύνανται. καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ
 „ὅτι σύμμαχοι βασιλῆος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα 10
 „ἐπὶ τὴν αὖ ἐκεῖνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦτεν
 „μαθήσεσθε ὁκοῖον αὖ τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαίῃη.“ Ταῦ-
 „τα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπ' ὄρκου,
 „καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς
 „ξείνους.“ ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὡς 15
 οὐκ εἰδότες, ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ,
 ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐν· ὥστε ἐν θώματι γενόμενοι, ἐπο-
 ρευσοντο τὴν ταχίστην διώκοντες· σὺν δέ σφι, τῶν περιόι-
 κων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὀπλῖται

et ludicra agitis, prodentes socios: Athenienses vero, a vobis iniuria adfecti, et sociis destituti, cum Persa pacem component quocumque modo poterunt. Pace autem cum illo conciliata, manifestum est socios nos regis fore: et cum Persis militabimus, contra quamcumque terram nos illi ducturi sunt. Vos vero proinde experiemini quale sit, quod vobis ex ea re eventurum est. Haec quum legati dixissent, responderunt ephori, interposito iureiurando, profectum esse exercitum, viderique iam ad Oresteum esse, proficiscentem adversus peregrinos. Barbaros enim peregrinos (ξείνους) vocabant. Legati autem, hoc nescientes, interrogarunt quid esset quod dicerent; et, ubi rem totam cognoverunt, demirati factum, ipsi quoque abire maturarunt, illos insequentes: et cum ipsis profecti sunt etiam ex perioecis Lacedaemoniorum (circum Spar-

20 τῶντ' οὗτο ἐποίεον. Οἱ μὲν δὲ ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἤπει-
 γοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς με-
 τὰ Πausaniῶν ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσιν
 κήρυκα, τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον, ἐς
 5 τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδόνιῳ ὑποδεξάμενοι
 σχίσαι τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξίεναι. ὃς ἐπεὶ τε ἀπίκα-
 το ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε: „Μαρδόνιε, ἐπεμφάν
 „με Ἀργεῖοι, φράσοντά τοι, ὅτι ἐκ Λακεδαιμόνος ἐξε-
 „λήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ αὐτὴν ἴσχειν εἰσὶ
 10 „Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξίεναι. πρὸς ταῦτα τύγχανε εὖ βου-
 „λευόμενος.“ Ὁ μὲν δὲ, εἰπας ταῦτα, ἀπαλλάσσε-
 το ὀπίσω.

Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν ἐν τῇ 13
 Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἡ πυθίσθαι,
 ἀνικώχου, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναίων, ὁκοῖόν τι

tam habitantibus) selecta quinque militum millia.
 (12.) Hi dum ad Isthmum ire properant, *Argivi*,
 quum prius recepissent Mardonio cohibituos se esse
 Spartanos ne exirent, nunc simul atque resciverunt
 exercitum cum Pausania Spartā egressum esse, prae-
 conem in Atticam miserunt, optimum ex cursoribus
 [*hemerodromos* Graeci vocant] quem reperire po-
 tuerant. Qui ubi Athenas pervenit, haec dixit: *Mar-*
donie! Miserunt me Argivi, qui tibi dicerem, ex
Lacedaemone egressam esse iuventutem, nec Argivos
cohibere illos ne exirent potuisse. Quare, ad hoc
quod spectat, tu recte rebus tuis consule! His di-
 ctis, ille reversus est.

(13.) *Mardonius*, hoc audito nuncio, non con-
 sultum duxit diutius in Attica morari. Priusquam

ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε εἰσινέετο γῆν τὴν
 Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν 5
 σφέας. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λό-
 γον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πausaniῶν εἰς τὸν Ἴσθμὸν ἐμ-
 βαλεῖν, ὑπέξεχώρεε, ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ,
 εἴ κου τι ὀρθὸν ἦν τῶν τειχεῶν ἢ τῶν οἰκημάτων ἢ τῶν
 ἱερῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας. Ἐξέλαυνε δὲ 10
 τῶνδε εἵνεκεν, ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἢ χώρη ἦν ἡ Ἀττι-
 κή, εἴ τε νικῶτο συμβαλὼν, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν, ὅτι
 μὴ κατὰ στεῖνόν, ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους
 ἴσχειν. ἐβουλεύετο ὦν, ἐπαναχωρήσας εἰς τὰς Θήβας,
 συμβαλεῖν πρὸς πόλιν τε Φιλίην, καὶ χώρην ἱππασίμη. 15
 14 Μαρδόнийος μὲν δὴ ὑπέξεχώρεε. ἥδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐόντι αὐ-

enim hunc nuncium accepisset, continuerat se ibi, cognoscere cupiens quid facturi Athenienses essent: et Atticam nec evastaverat, nec ullo malo adfecerat, sperans progressu temporis illos in conditiones propositas consensuros. Postquam vero eis id non persuasit, remque omnem cognovit, tum vero, incensis Athenis, et sicubi de muris aut de privatis aedibus aut de sacris aliquid adhuc rectum stabat, corrutis his omnibus et solo aequalis, priusquam Pausanias cum suis intra Isthmum esset progressus, Atticā excessit. Excessit autem hac caussa, quod neque equitatuī opportuna Attica erat; et, si ipse praelio victus foret, nonnisi per angusta loca se recipere posset, ubi cum pauci etiam homines possent transitu prohibere. Itaque Thebas redire constituit, et prope urbem sibi amicam acie decernere, in regione equitatuī opportuna. (14.) Ita igitur *Mardonius* Atticā

697, 1.

τῷ ἦλθε ἀγγελίῃ πρόδρομος, ἄλλην στρατιὴν ἤκειν ἐς
 Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους. πυθόμενος δὲ ταῦ-
 τα, ἐβουλεύετο, εἴ πως τούτους πρῶτον ἔλοι. ὑποστρέ-
 5 ψας δὲ τὴν στρατιὴν ἤγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος
 προελθοῦσα κατιππάσατο χώραν τὴν Μεγαρίδα. ἐς
 ταύτην δὴ ἐκαστάτω τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύον-
 τος ἡ Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίκετο. Μετὰ δὲ ταῦ- 15
 τα, Μαρδονίῳ ἦλθε ἀγγελίῃ, ὥς αἰεὲς εἶψαν οἱ Ἕλ-
 ληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ· οὕτω δὲ ὀπίσω ἐπορεύετο διὰ Δε-
 κελῆς. οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο τοὺς προσ-
 5 χώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν ἡγήοντο
 ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς Τανάγραν. ἐν Τανά-
 γρῃ δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ ὕστε-

XIV. 2. *Legendum suspicor* : ἀγγελίῃ, πρόδρομον ἄλλην στρα-
 τὴν, alium exercitum praecursorem.

excessit : qui ut iam in itinere fuit, advenit ei prae-
 cursor, nuncians alium exercitum *Megara* venisse,
 mille Lacedaemonios. Quo audito, cogitans fieri
 posse ut hos primum capiat, conversum agmen ver-
 sus *Megara* duxit: et praemissus equitatus iam *Me-*
garicam ineuravit terram. Estque haec *Europae* re-
 gio longissime occidentem versus sita, in quam per-
 venerit *Persieus* hic exercitus. (15.) Post haec vero
 nuncietur *Mardonio*; frequentem *Graecorum* exerci-
 tum in *Isthmo* esse. Itaque retroducens per *Dece-*
leam iter fecit: *Bocotarehi* enim finitimos arcessive-
 rant *Asopiorum*, qui ei viam monstrarunt *Sphenda-*
leas ferentem, atque inde *Tanagram* : ubi quum per-
 noctasset, postero die *Scolon* pergens, in finibus
 fuit *Thebanorum*. Ibi vero, licet partes ipsius se-

ραίη εἰς Σκάϊλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ τῶν
 Θηβαίων, καὶ περ μηδίζοντων, ἔκειρε τοὺς χαίρους, οὐ τι
 κατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης 10
 ἐχόμενος· βουλόμενος ἔρυμά τε τῷ στρατῷ ποιήσασθαι,
 καὶ, ἣν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνειν ὁκοῖόν τι ἐθέλοι,
 κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρῆκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρα-
 τόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, παρὰ Ἰστιάς κα-
 τέτεινε δὲ εἰς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν 15
 ποταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τείχος τοσοῦτον
 ἐποιέετο, ἀλλ' αἰς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστα κη μέ-
 τωπον ἕκαστον.

Ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων, Ἀττα-
 γῆνος ὁ Φρύωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευασάμενος 20
 μεγάλας, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ
 πενήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτάτους· κληθέντες δὲ

XV. 11. στρατῷ. Alii στρατοπίδῳ, castris.

querentur Thebani, nihilo minus agros eorum vasta-
 vit, non utique hostili in eos animo, sed ingente
 necessitate coactus: voluit enim munimentum exerci-
 tui exstruere, quod et sibi, si praelium committenti
 minus ex sententia res cecidisset, perfugium esset.
 Pertinebant autem castra illius inde ab Erythris,
 praeter Hysias, usque ad Plataeensium fines, secun-
 dum Asopum fluvium locata. Nec tamen munitionem
 eadem magnitudine fecit, sed in decem fere stadia
 quodque illorum latus.

Dum in hoc opere occupati erant Barbari, *Atta-*
ginus Phrynonis filius, civis Thebanus, facto magni-
 ifico adparatu, et *Mardonium* ipsum, et quinquaginta Persarum spectatissimos, ad *hospitale epulum*

οὗτοι ἔποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιούμενον ἐν Θήβῃσι.
Τάδε δὲ ἦδη, τὰ ἐπίλοιπα, ἤκουον Θερσάνδρου, ἀνδρὸς 16
μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχο-
μενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θερσάνδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπο
Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θη-
5 βαίων ἀνδρας πενήκοντα· καὶ σφῶν οὐ χωρὶς ἐκατέ-
ρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσῃν τε καὶ Θηβαίων ἐν κλίνῃ
ἐκάστη. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων, τὸν Πέρ-
σῃν τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα, εἰρεσθαι
αὐτὸν ὁποδᾶπὸς ἔστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς εἴη Ὀρ-
10 χομένιος. τὸν δὲ εἶπαι· „Ἐπεὶ νῦν ὁμοτράπεζός τε μοι
„καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνημόσυνά τοι γνῶμης τῆς
„ἐμῆς καταλιπέσθαι θέλω· ἵνα καὶ προειδώς αὐτὸς
„περὶ σεωυτοῦ βουλευέσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. Ὀρᾶς

vocavit. Et vocati accepere conditionem; celebra-
tumque est epulum in ipsa urbe Thebana. (16.)
Iam quae his adiiciam, ea ex *Thersandro* audiui,
cive Orchomenio, spectato inter primos viro apud
Orchomenios. Dixit autem Thersander, se quoque
ab Attagino ad hanc coenam fuisse vocatum, voca-
tosque item fuisse quinquaginta cives Thebanos; nec
vero seorsim utrisque sedes adsignasse hospitem, sed
in quoque lectulo simul Persam et Thebanum col-
locasse. Tum, finitâ coenâ compotantibus convivis,
Persam qui cum ipso in eodem lectulo cubabat,
Graecâ linguâ loquentem, quaesisse ex ipso unde es-
set, seque respondisse, esse se Orchomenium. Dein
Persam haec dixisse: *Quoniam igitur et mensae et*
libationis mihi socius es, volo tibi monumentum
relinquere meae sententiae; quo etiam tu, re ante

„τούτους τοὺς δαιτυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν,
 „τὸν ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπέδευόμενον; του· 15
 „τέων πάντων ὄψαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος,
 „ὀλίγους τινὰς τοὺς περιγενομένους.“ Ταῦτά τε ἅμα
 τὸν Πέρσῃν λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων.
 αὐτὸς δὲ θωμάσας τὸν λόγον, εἶπαι πρὸς αὐτόν.
 „Οὐκᾶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεὸν ἐστὶ λέγειν, καὶ 20
 „τοῖσι μετ' ἐκείνων ἐν αἷνῃ εὐῷσι Περσέων.“ Τὸν δὲ με-
 τὰ ταῦτα εἶπαι „Ξεῖνε, ὅ τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ Θεοῦ,
 „ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπων· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέ-
 „γουσι ἐθέλει πείθεσθαι οὐδεὶς. ταῦτα δὲ Περσέων
 „συχνοὶ ἐπιστάμενοι, ἐπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδμεμένοι. 25
 „ἐχρίστη δὲ οὐδὲν ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις αὕτη, πολ-
 „λὰ φρονέοντα, μηδὲ ὅς κρατέειν.“ Ταῦτα μὲν τοῦ

*cognita, tuis prospicere commodis possis. Vides
 hosce epulantes Persas, et exercitum, quem in ca-
 stris iuxta fluvium reliquimus. Horum omnium,
 brevi tempore interiecto, non nisi paucos quosdam
 videbis superesse. Haec dicentem Persam largas pro-
 fudisse lacrymas. Se vero, miratum illius sermonem,
 respondisse: Igitur Mardonio hoc dicere oportet,
 et eis ex Persis qui post illum auctoritate pollent.
 Ad haec illum reposuisse: Hospes! quae Deus vult ut
 fiant, ea avertere in nullius hominis potestate est:
 nam fidelia consilia dantibus parere nemo solet.
 Ac novimus quidem hoc multi ex Persis: sequi-
 mur vero ducem, necessitate constricti. Est au-
 tem acerrimus, qui adficere hominem possit, dolor
 hic, bona multa consilia nosse, et tamen eorum
 nullum posse exsequi. Haec equidem narrantem Or-*

Ὀρχομενίου Θερσάνδρου ἤκουον· καὶ τὰδε πρὸς τούτοι-
σι, ὥς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρό-
30 τερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτῇ στρατοπεδευομένου, οἱ μὲν 17
ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατὸν, καὶ συνεσέβαλον
εἰς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμῆδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτῃ οἰκη-
μένων. μῦνοι δὲ Φωκῆες οὐ συνεσέβαλον· ἐμῆδιζον γὰρ
5 δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι οὐκ ἐκόντες, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκῆς.
ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἀπίξιν τὴν εἰς Θήβας
ὑστερον, ἦλθον αὐτέων ὀπλίται χίλιοι· ἦγε δὲ αὐτοὺς
Ἀρμοκύδης, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπί-
κατο καὶ οὗτοι εἰς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἰπ-
10 πείας, ἐκέλευσέ σφας ἐπ' ἐωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι.

chomenium Thersandrum audiui, et praeterea hoc
adfirmantem, ipsum protinus hunc sermonem ad
alios homines retulisse, priusquam ad Plataeas com-
missum esset praelium.

(17.) Quo tempore *Mardonius* primum castra in
Boeotia habuerat, reliqui omnes, quotquot ex Grac-
cis has regiones incolentibus Medorum partes am-
plexi erant, exercitum illi prae buerant, cum illoque
in Atticam erant ingressi. Soli *Phocenses* castra illius
non erant secuti: nam et hi quidem utique Medorum
partes erant amplexi, nec vero volentes, sed neces-
sitate coacti. [*sive*: nam et hi admodum inviti cum
Medis faciebant, nec nisi necessitate coacti.] Sed
haud multis diebus postquam Thebas *Mardonius* ve-
nit, advenere ex illorum numero mille, ducē Har-
mocyste, viro inter suos spectatissimo. Qui ubi The-
bas venerunt, *Mardonius* missis equitibus iussit illos

ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος ἀπα-
 σα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ στρατοπέδου
 τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος Φήμη, ὡς κα-
 τακοντιεῖ σφέας· διεξῆλθε δὲ δι' αὐτέων Φωκέων τὸν
 τοῦτο. Ἐνθα δὴ σφι ὁ στρατηγὸς Ἀρμοκύδης παραί- 15
 νει, λέγων τοιαύτῃ· „ὦ Φωκέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι
 „ἡμέας οὗτοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ
 „δῶσιν, διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰ-
 „κάζω· νῦν ὦν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεὸν ἔστι γε-
 „νέσθαι ἀγαθόν. κρείσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυ- 20
 „νομένους τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἢ περ παρέχοντας δια-
 „φθαρῆναι αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτέων
 „ὅτι ἐόντες βάρβαροι ἐπ' Ἑλλήσι ἀνδράσι Φόνον ἔρρα-
 18 „σαν.“ Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραίνει. οἱ δὲ ἱππῆες,
 ἐπεὶ τέ σφείας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαινον ὡς ἀπολεῦν-

seorsim in campo residere. Quod ubi fecere, protinus totus adfuit equitatus: moxque per Graecanicum exercitum, qui cum Medis erat, ferebatur fama, perditum iri Phocenses equitum sagittis; eademque fama inter ipsos etiam Phocenses percrebuit. Ibi tunc eos dux Harmocydes his verbis est cohortatus: *Phocenses! Manifestum est, hosce homines certae neci nos destinasse, accusatos (ut suspicor) a Thessalis. Nunc igitur quemque vestrum oportet fortem se virum praestare: melius est enim, ut agentes aliquid et fortiter pugnantes finiamus vitam, quam ut turpissima morte interimendos nos praebeamus. Sed intelligat illorum quisque, quale hoc sit, quod, barbari quum sint, Graecis hominibus mortem sint machinati.* (18.) Dum hic

699, 89.

τες, καὶ δὴ διστείνοντο τὰ βέλεια ὡς ἀπήσοντες· καὶ κου-
 τες καὶ ἀπῆκε. καὶ οἱ, ἀντίοι ἕστασαν, πάντα συστρέ-
 5 ψαντες ἑαυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦ-
 τα οἱ ἰππόται ὑπέστρεψον, καὶ ἀπῆλαινον ὀπίσω. Οὐκ
 ἔχω δ' ἀτρεκέως εἶπαι, οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες
 τοὺς Φωκέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς
 ἀλέξῃσιν τραπομένους, δέισαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται
 10 τρώματα, οὕτω δὴ ἀπῆλαινον ὀπίσω· (ὡς γὰρ σφι
 ἐνετείλατο Μαρδόνιος·) οὐτ' εἰ αὐτέων πειρηθῆναι ἠθέ-
 λησε εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι. Ὡς δὲ ὀπίσω ἀπῆλα-
 σαν οἱ ἰππόται, πέμψας Μαρδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τά-
 δε· „Θαρσέετε, ὦ Φωκέες. ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε εὐόν-
 15 „τες ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν προ-

sues sic hortatur, cingunt illos equites, moxque ad-
 versus eos invehuntur tamquam perdituri, et iacula
 in illos torquent veluti iam emissuri, ac passim
 etiam nonnulli emittunt. At, quum illi densatis un-
 dique ordinibus et quam maxime poterant conglom-
 bati resisterent, conversis equis equites redierunt.
 Nec equidem pro certo dicere possum, utrum revera
 ad interficiendos rogatu Thessalorum Phocenses ve-
 nerint, et deinde, postquam illos ad sese defenden-
 dum paratos viderunt, ideo retro discesserint, quod
 vererentur ne et ipsi vulnera acciperent: (ita enim
 Mardonius praeceperat:) an ad illos tentandos num-
 quid eis fortitudinis inesset. Postquam vero discesse-
 runt equites, praeconem Mardonius misit, haec di-
 centem: *Confidite, Phocenses! namque fortes vos*
esse viros demonstravistis, non quales mihi narra-
tum erat. Et nunc alacri animo gerite hoc bel-

„θύμῳς φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον“ εὐεργεσίῃσι γὰρ
 „οὐ νικήσετε οὔτε ὦν ἐμέ, οὔτε βασιλῆα.“ Τὰ περὶ
 Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

- 19 Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν τούτῳ
 ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ Πε-
 λοποννήσιοι, τοῖσι τὰ ἀμείνω εἰκόταν, οἱ δὲ καὶ ὀρέοντες
 ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίουν λείπεσθαι τῆς ἐξό-
 δου Λακεδαιμονίων. Ἐκ δὲ ὦν τοῦ Ἰσθμοῦ, καλλιερη- 5
 σάντων τῶν ἱρῶν, ἐπορεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνέονται
 ἐς Ἐλευσίνα. ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρά, ὥς σφι
 ἐκαλλιερέετο, πρόσω ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐ-
 τοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμαγνέντες δὲ
 ἐν Ἐλευσίνι. Ὡς δὲ ἅρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίας ἐς Ἐρυ- 10
 θρας, ἐμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ

*lum: nam beneficiis neque me neque Regem vince-
 tis. Et haec quidem, ad Phocenses quod adinet,
 ita gesta sunt.*

(19.) *Lacedaemonii*, ut in Isthmum venerunt, castra ibi posuerant: quo cognito, reliqui *Peloponnesii*, quibus meliora placebant, nonnulli etiam quod Spartanos vidissent egredientes, aequum non censuerant, ad bellum proficiscentibus *Lacedaemoniis*, domi manere. Iam ex Isthmo, postquam laeta nunciarunt victimae, profecti omnes, *Eleusina* venerunt. Et, quum ibi quoque sacrificantibus laeta fuissent exta, ulterius sunt progressi, cum eisque simul *Athenienses*; hi enim, postquam e Salamine traiccerant, Eleusine sese cum illis iunxerunt. Qui ubi *Erythras*, *Boeotiae* oppidum, venerunt, resciveruntque Barbaros ad *Asopum* habere castra, re delibe-

στρατοπεδευομένους, Φρασθέντες τὸ τοῦτο, ἀντετάσσον-
 το ἐπὶ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρώνης. Μαρδόνιος δὲ, 20
 ὡς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πεδῖον, πέμπει ἐς
 αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱππάρχου Μασίστιος,
 εὐδοκιμέων παρὰ Πέρσησι, (τὸν Ἕλληνες Μακίστιον
 5 καλέουσι,) ἵππον ἔχων Νισαῖον, χρυσοχάλινόν τε καὶ
 ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα ὡς προσήλασαν
 οἱ ἱππῶται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, προσέβαλλον κατὰ
 τέλεια· προσβάλλοντες δὲ, κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο,
 καὶ γυναῖκας σφεας ἀπεκάλεον. Κατὰ συντυχίην δὲ 21
 Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέντες ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ
 χωρίου παντός· καὶ πρόσδοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο
 τῇ ἵππῳ. προσβαλούσης αὖν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες
 5 πειζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων
 κήρυκα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε·

rata, ex adverso illorum in Cithaeronis montis ra-
 dicibus consedere. (20.) Inde quum in planitiem
Graeci non descenderent, *Mardonius* contra eos
 universum equitatum misit, cui praeerat *Masistius*,
 (quem *Macistium* *Graeci* vocant) illustris vir apud
Persas, *Nisacum* habens equum, aureo freno et aliis
 ornamentis nitentem. Ibi, ut *Graecis* adpropinqua-
 runt equites, turmatim in eos impetum faciebant;
 in eoque conflictu magna illis incommoda adfere-
 bant, mulieresque eos vocabant. (21.) Acciderat
 forte, ut eo loco, qui maxime omnium expositus
 hosti erat, *Megarenses* essent locati, et in eum
 locum maxime impetum facerent equites. Quum
 igitur ab invadente equitatu premerentur *Megaren-*
ses, praekonem miserunt ad duces *Graecorum*; qui

„Μεγαρείες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ
 „δυνατοί εἰμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι μούνοι,
 „ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἑστημεν ἀρχήν. ἀλλὰ
 „καὶ ἐς τόδε λιπαρήν τε καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν, καὶ περ 10
 „πιεζέμενοι. νῦν τε, εἰ μὴ τινὰς ἄλλους πέμψετε δια-
 „δόχους τῆς τάξης, ὥστε ἡμέας ἐκλείψοντας τὴν τά-
 „ξιν.“ ὁ μὲν δὴ σφί ταῦτα ἀπήγγειλε. Πausanias δὲ
 ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλήνων, εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθε-
 λονταὶ ἰέναι τε ἐς τὸν χώρον τοῦτον, καὶ τάσσεσθαι διά- 15
 δοχοὶ Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων, Ἀθη-
 ναῖοι ὑποδέξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκόσιοι λογάδες,
 22 τῶν ἐλοχῆγεε Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος. Οὗτοι
 ἔσαν οἱ τε ὑποδεξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν
 παρόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξό-

ubi ad illos venit, haec ait: *Dicunt Megarenses, Nos, ὁ socii! non possumus soli impetum sustinere equitatus Persarum, hic stantes ubi initio locati sumus. Sed adhuc quidem perseveramus, et fortiter resistimus, quamvis graviter pressi: nunc vero, nisi alios mittitis qui nostrum in locum succedant, scitote nos ordinem esse relicturos.* Haec quum ille ducibus nunciasset, Graecos tentavit *Pausanias*, ecqui alii ultro vellent istum in locum se conferre, et succedere Megarensibus. Quumque nolent alii, acceperunt conditionem *Athenienses*, et horum quidem selecti trecenti, cui cohorti praeerat *Olympiodorus Lamponis filius*. (22.) Hi fuerunt qui istam operam in se receperunt, et, adsumtis secum sagittariis, ante alios omnes Graecos, qui ad *Erythras* aderant, stationem ceperunt. Qui quum

- τας προσελόμενοι. μαχομένων δέ σφραν ἐπὶ χρόνον,
 5 τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης. Προσβαλούσης τῆς
 ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλλων
 ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά· αἰγλήσας δὲ,
 ἵσταται τε ὀρθός, καὶ ἀποσιέεται τὸν Μασίστιον. πε-
 σόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατο· τὸν τε δὴ
 10 ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτεί-
 νουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνεσκεύαστο γὰρ οὕ-
 τῳ ἐντὸς θώρακος εἶχε χρύσειον λεπιδωτὸν· κατύπερθε
 δὲ τοῦ θώρακος, κιβῶνα φοινίκιον ἐνδεδύκει. τύπτοντες
 δὲ ἐς τὸν θώρακα, ἐποίεον οὐδέν· πρὶν γε δὴ μαθῶν τις
 15 τὸ ποιεύμενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ ἔπε-
 σέ τε καὶ ἀπέθανε. Ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλαλήθει
 τοὺς ἄλλους ἵππείας· οὔτε γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ
 τοῦ ἵππου, οὔτε ἀποδνήσκοντα· ἀναχωρήσIOUS τε γινομέ-

per aliquod tempus pugnassent, ad extremum hu-
 iusmodi fuit pugnac exitus. Dum turmatim impe-
 tum faciunt equites, Masistii *equus*, prae aliis emi-
 nens, sagittâ vulneratur in latere: et prae dolore in
 posteriores pedes erectus, *excutit Masistium*. In
 collapsum protinus Athenienses impetum faciunt,
 et equum eius capiunt, ipsumque repugnantem in-
 terficiunt. Et initio quidem interficere cum non po-
 tuerant, quum sub punicea tunica, qua erat indu-
 tus, intus aureâ loricâ squammatâ esset armatus. In
 thoracem igitur ferientes, nihil efficiebant; donec
 aliquis, intelligens quid rei esset, in oculum eius
 ferrum adegit: ita demum cecidit mortuusque est.
 Haec forte sic gerebantur nescientibus reliquis equi-
 tibus: nec enim hi illum viderant ex equo cadentem,

νης καὶ ὑποστροφῆς, οὐκ ἔμαθον τὸ γινόμενον. ἐπεὶ τε
 δὲ ἔστησαν, αὐτίκα ἐπέβησαν, ὥς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ 20
 τάσσω. μαθόντες δὲ τὸ γεγονός, διακελευσάμενοι,
 ἤλαινον τοὺς ἵππους πάντες, ὥς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνε-
 23 λοίατο. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖον οὐκέτι κατὰ τέλεια
 προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν
 ἄλλην στρατιὴν ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας
 ἐβώδεε, ἐν τούτῳ μάχῃ ὀξεῖα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται.
 ἕως μὲν νυν μοῦνοι ἔσαν οἱ τριηκόσιοι, ἐσσοῦντό τε πολ- 5
 λὸν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλειπον· ὥς δὲ σφι τὸ πλῆθος
 ἐπεβοήθησαν, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππῶται ὑπέμενον, οὐδέ
 σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελεῖσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ
 ἄλλους προσάπολεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαντες ὧν

nec morientem; sed quum per id ipsum tempus con-
 verteretur turma et paululum retro veheretur, id
 quod agebatur non animadverterant. Ubi vero resi-
 sterunt, continuo ducem desiderarunt, quum nemo
 esset qui illos ordinaret: et quid factum esset intel-
 ligentes, equos adegerunt cuneti, quo cadaver saltem
 auferrent. (23.) Tunc vero Athenienses, ubi vide-
 runt iam non amplius turmatim, sed simul omnes
 adeurrere equites, reliquum exercitum auxilio advo-
 carunt. Dum vero peditatus omnis auxilio venit, in-
 terim fit aeris pugna circa mortui corpus: et quoad
 soli fuere illi trecenti, multo erant inferiores, nec
 auferre cadaver potuere. Ut vero eis multitudo suc-
 currit, iam rursus horum vim equites non susti-
 nuere, neque eis contigit mortuum auferre, sed
 praeter eum multos etiam alios de suis amisere. Igi-
 tur ad duo fere stadia recesserunt: ubi, quum quid

10 ὅσον τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο ὅ τι χρεὸν εἴη ποιέειν·
 ἐδόκεε δὲ σφι, ἀναρχίης εὐούσης, ἀπελαύνειν παρὰ
 Μαρδόνιον. Ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατό- 24
 πεδον, πένθος ἐποίησαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρα-
 τὴ καὶ Μαρδόνιος μέγιστον, σφέας τε αὐτοὺς κείροντες,
 καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμαγῇ τε χρωόμε-
 5 νοι ἀπλέτῳ· ἀπασαν γὰρ τὴν Βοιωτὴν κατεῖχε ἡχώ·
 ὡς ἀνδρὸς ἀπολομένου μετὰ γε Μαρδόνιον λογιμωτά-
 του παρὰ τε Πέρσῃσι καὶ βασιλεῖ. οἱ μὲν νυν βάρβα-
 ροὶ τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον.

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσβάλ- 25
 λουσιν, καὶ δεξάμενοι ὤσαντο, ἐθάρσυναν τε πολλῶ
 μᾶλλον, καὶ πρῶτα μὲν ἐς ἄμαξαν ἐσθέντες τὸν νε-
 κρὸν, παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θείης
 5 ἄξιος, μεγάλῃος εἵνεκα καὶ κάλλιος. τῶν δὲ εἵνεκα καὶ

faciendum deliberassent, decreverunt, quoniam sine imperio essent, redire ad Mardonium. (24.) Qui postquam in castra venerunt, acerbissimo luctu et *Mardonius* et universus exercitus *Masistium* sunt prosecuti, se ipsos tondentes et equos et iumenta, lamentaque immensa tollentes, ut per totam Boeotiam echo resonaret; quippe mortuo viro apud Persas et apud regem post Mardonium spectatissimo. Atque ita quidem Barbari suo more mortuum *Masistium* honorarunt.

(25.) *Graeci* vero, postquam irruentem exceperant equitatum, exceptumque repulerant, tanto magis confirmati animis, primum quidem, curruī impositum cadaver per singulos ordines deduxerunt; erat enim corpus spectatu dignum, cum ob proce-

Herod. T. IV. P. I.

M

ταῦτα ἐποίουν· ἐκλείποντες τὰς τάξεις, ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Μετὰ δὲ, ἔδοξέ σφι ἐπικαταβῆναι εἰς Πλαταιάς· ὁ γὰρ χώρος ἐφαίνετο πολλῶ ἑὼν ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνοτρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιϊκὸς τοῦ Ἑρυθραίου, τὰ τε ἄλλα, καὶ εὐϋδρότερος. εἰς τοῦτον δὴ 10 τὸν χώρον, καὶ ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ εἶδον, ἔδοξέ σφι χρεὸν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διαταχθέντας στρατοπεδεύεσθαι. Ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἦσαν διὰ τῆς ὑπαιρέως τοῦ Κιθαιρώνος παρὰ Ὑσιᾶς εἰς τὴν Πλαταιίδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσ- 15 σοντο κατὰ ἔθνη πλησίον τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης καὶ τοῦ τεμένους τοῦ Ἀνδροκράτους τοῦ ἥρωος, διὰ 26 ὅχλων τε οὐκ ὑψηλῶν καὶ ἀπίδου χωρίου. Ἐνθαῦτα

ritatem, tum ob formae praestantiam: sed et hac caussa illud ita circumduxerunt, quoniam vulgo milites relictis ordinibus ad spectandum *Masistium* frequentes adcurrerant. Deinde vero constituerunt ad Plataeas descendere, quum intellexissent *campum Plataensem* et alias ob caussas et ob aquae copiam multo ipsis ad castra ponenda opportunior esse quam Erythraeus campus. In hunc igitur campum et ad fontem *Gargaphiam*, qui in illo erat, descendendum sibi, ibique rite dispositis castra locanda iudicarunt. Igitur, sumtis armis, per Cithaeronis montis radices praeter Hysias in Plataeensium agrum contenderunt. Quo quum pervenissent, prope Gargaphiam fontem et Androcratis herois sanum, partim in tumulis haud ita editis, partim in planitie, per populos dispositi consederunt. (26.) Ibi tum, dum cuique populo suus adsignatur locus, acris

702, 7.

ἐν τῇ διατάξει ἐγένετο λόγων πολλὸς ἀδισμὸς Τεγεατῶν
 τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαίουν γὰρ αὐτοὶ ἐκάτεροι ἔχειν τὸ
 ἕτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἑρ-
 5 γα. τοῦτο μὲν, οἱ Τεγεῆται ἔλεγον τάδε· „Ἡμεῖς
 „αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξις ἐκ τῶν συμ-
 „μάχων ἀπάντων, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ ἐγίνοντο Πε-
 „λοποννησίοις καὶ τὸ παλαιόν, καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκείνου.
 „τοῦ χρόνου ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο μετὰ τὸν Εὐ-
 10 ρυσθέος θάνατον κατιόντες ἐς Πελοπόννησον. τότε εὐρό-
 „μεθα τοῦτο, διὰ πρῆγμα τοιόνδε. Ἐπεὶ μετὰ Ἀχαιῶν
 „καὶ Ἰώνων τῶν τότε ὄντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκβοηθή-
 „σαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν, ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κατιούσι·
 „τότε ὦν λόγος Ἴλλον ἀγορεύσασθαι, ὡς χρεὸν εἴη τὸν

verborum contentio orta est inter Tegeatas et Athe-
 nienses; contendentibus utrisque sibi hoc deheri ut
 alterum obtineant cornu, et tam nova quam antiqua
 facta in medium proferentibus. Ab altera enim parte
 Tegeatae haec dixere: *Nobis semper hic locus,*
quem in acie obtineremus, ab omnibus sociis tri-
butus est, in omnibus expeditionibus, quas iun-
ctis copiis Peloponnesii et olim et recentiori me-
moriam susceperunt; et id quidem ab eo inde tem-
pore, quo Heraclidae post Eurysthei obitum,
in Peloponnesum conati sunt redire. Tunc igitur
honorem hunc adquisivimus facto huiusmodi.
Quo tempore nos cum Achaeis, et cum Ionibus
qui tunc Peloponnesum incolebant, in Isthmum
egressi, castra opposita habuimus castris illorum
qui redire conabantur; tunc Hyllus memoratur
publice edixisse, non debere exercitum cum exer-

„μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμβάλ- 15
 „λοντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου, τὸν αὖ
 „σφέν αὐτέων κρίναι εἶναι ἄριστον, τοῦτόν οἱ μouno-
 „μαχῆσαι ἐπὶ διακειμένοισι. ἔδοξέ τε τοῖσι Πελοπον-
 „νησίοισι ταῦτα εἶναι ποιητέα, καὶ ἔταμον ὅρκια ἐπὶ
 „λόγῳ τοιῷδε· ἦν μὲν Ὑλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννη- 20
 „σίῳν ἡγεμόνα, κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώια·
 „ἦν δὲ νικῆθῃ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσ-
 „σεισθαι, καὶ ἀπάγειν τὴν στρατὴν, ἑκατὸν τε ἑτέων
 „μὴ ζητῆσαι κάτοδον εἰς Πελοπόννησον. προεκρίθη τε δὴ
 „ἐκ πάντων συμμάχων ἐβελοντῆς Ἐχεμος, ὁ Ἡρό- 25
 „που, τοῦ Φηγέος, στρατηγός τε εἶναι καὶ βασιλεὺς
 „ἡμέτερος, καὶ ἐμounομάχῃσέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὑλ-
 „λόν. Ἐκ τούτου τοῦ ἔργου εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πελο-

*citu praelio commisso periclitari, sed deligendum
 unum esse ex castris Peloponnesiorum, quem illi
 suorum fortissimum iudicassent, qui cum ipso
 certis conditionibus singulari pugna decertaret.
 Placuitque Peloponnesiis ita fieri; et iusiuran-
 dum sibi mutuo utrique in haec verba dederant:
 „Si Hyllus ducem vicisset Peloponnesiorum, He-
 raclidas in paternas possessiones esse restituen-
 dos; sin vinceretur, tum vero abituros Heraclidas
 exercitumque abducturos, et intra centum annos
 non conaturos in Peloponnesum redire.“ Delectus
 est autem ex omnibus sociis Echemus, Aëropi
 filius, Phegei nepos, dux et rex noster, qui ultro
 sese obtulerat; isque inita singulari pugna,
 Hyllum interfecit. Illo igitur facto a Peloponne-
 siis qui tunc fuere et alia honorifica praemia,*

- „πονησίοισι τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ
 30 „διατελέομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ κέρεος τοῦ ἑτέρου αἰεὶ
 „ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γινομένης. Ὑμῶν μὲν νυν,
 „ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεύμεθα· ἀλλὰ, διδόντες
 „αἵρεσιν ὀκοτέρου βούλειθε κέρεος ἄρχειν, παρίεμεν·
 „τοῦ δὲ ἑτέρου Φαμὲν ἡμέας ἰκνέεσθαι ἡγεμονεύειν,
 35 „κατὰ περ ἐν τῷ πρόσθε χρόνῳ. Χωρίς τε τούτου τοῦ
 „ἀπηγμημένου ἔργου, ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθηναίων ταύ-
 „την τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν γάρ τε καὶ εὖ ἔχον-
 „τες πρὸς ὑμίας ἡμῖν, ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες
 „ἀγωνιόδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς ἄλλους. οὕτω ὦν
 40 „ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, ἢ περ Ἀθηναίους.
 „οὐ γὰρ σφί ἐστι ἔργα οἷά περ ἡμῶν κατεργασμένα,
 „οὐτ' ὦν καινὰ, οὔτε παλαιά.“ Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον.

quae adhuc tenemus, et hoc consecuti sumus, ut alterum semper cornu ducamus quoties communis suscipitur expeditio. Cum vobis igitur, Lacedaemonii, non contendimus: sed optionem damus vobis utri cornu velitis praeesse, illoque vobis cedimus: sed ad nos hoc pertinere contendimus, ut, quemadmodum superiori tempore, sic et nunc alteri cornu praesimus. Praeter istud vero quod commemoravimus factum, sunt etiam alia ob quae digniores nos sumus qui hunc locum oblineamus, quam Athenienses. Etenim multa praeclara praelia adversus vos, Spartani, multaque item adversus alios fecimus. Quare aequum est, ut nos potius, quam Athenienses, alterum cornu habeamus: nam ab illis nec nuper, nec olim, tales res gestae sunt quales a nobis. Haec Tegeatae

- 27 Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκοίναντο τὰδε· „Ἐπιστά-
 „μεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι πρὸς
 „τὸν βάρβαρον, ἀλλ' οὐ λόγων. ἐπεὶ δὲ ὁ Τεγεήτης
 „προέβηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἑκατέρωσι ἐν
 „τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστὰ, ἀναγκαίως 5
 „ἡμῖν ἔχει δηλώσθαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡμῖν πατρῷόν
 „ἔστι, ἐοῦσι χρηστοῖσι αἰεὶ, πρῶτοις εἶναι ἢ Ἀρκάσι.
 „Ἡρακλείδας, τῶν Φασὶ οὗτοι ἀποκτεῖναι τὸν ἡγεμόνα
 „ἐν Ἰσθμῷ, τοῦτο μὲν τούτους πρότερον, ἐξελευνομέ-
 „νους ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς ἀπικοῖατο Φεύ- 10
 „γοντες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μῦνοι ὑποδείξά-
 „μενοι, τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν κείνοις
 „μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον.
 „τοῦτο δὲ, Ἀργεῖους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θή-

dixere. (27.) Ad quae Athenienses in hunc modum responderunt. Novimus quidem, pugnandi causa adversus Barbarum hic nos convenisse, non disputandi causa. At quoniam Tegeatarum dux et vetera et nova in medium protulit, quae ab utrisque nostrum ab omni inde memoria bene gesta sint, necesse est ut vobis exponamus, unde nobis, qui semper fortes fuimus, magis patrium sit, quam Arcadibus, ut primi simus. Primum Heraclidas, quorum hi ducem in Isthmo a se interfectum aiunt, hos antea, quum servitutem fugerent a Mycenacis imminentem, repulsique fuissent a Graecis omnibus quos adierant, nos soli recepimus, et Eurysthei iniuriis finem fecimus, reportata cum illis victoriâ de his qui tunc Peloponnesum tenebant, Deinde, quum Argivi cum

- 15 „βας ἐλάσαντας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτά-
„Φους κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους,
„ἀνελεῖσθαι τε τοὺς νεκροὺς Φαμεν, καὶ θάψαι τῆς
„ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι. ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ
„ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμοῦδοντος ποταμοῦ ἐς-
20 „βαλούσας κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι
„Τρωϊκοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. Ἄλλ' οὐ γάρ
„τι προέχει τούτων ἐπιμενεῖσθαι· καὶ γὰρ ἂν χρη-
„στοὶ τότε εἶντες, αὐτοὶ νῦν ἂν εἶεν Φλαυρότεροι· καὶ
„τότε εἶντες Φλαῦροι, νῦν ἂν εἶεν ἀμείνοτες. Παλαιῶν
25 „μὲν νυν ἔργων ἄλις ἔστω. ἡμῖν δὲ εἰ μηδὲν ἄλλο ἐστὶ
„ἀποδείκνυμενον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά τε καὶ εὖ ἔχοντα,
„εἰ τέοισι καὶ ἄλλοις Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ
„ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοί εἰμεν τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν,

Polynice contra Thebas profecti, ibique vita functi, insepulti iacerent, a nobis bello Cadmeis illato ablatos esse gloriamur mortuos, et in nostra terra Eleusine sepultos. Est etiam res a nobis praeclare gesta contra Amazonidas, quae olim a Thermodonte fluvio in terram Atticam incursionem fecerunt. Atque in Troiano etiam bello nullis fuimus secundi. Sed enim nil adtinet, harum rerum facere mentionem: nam, qui tum fortes fuere, fieri potest ut iidem nunc sint deteriores; et qui tunc ignavi, iidem nunc fortiores. Itaque, de rebus olim gestis, haec sufficiant. Nos autem, si nullum aliud edidissemus factum, qui tamen multa, si qui alii ex Graecis, bene praeclareque gessimus; at propter unam certe Marathoniam victoriam digni sumus hoc honore, atque aliis

- „καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οἵτινες μῦθοι Ἑλλήνων δὴ μου-
 „νομαχῆσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔργῳ τοσούτῳ ἐπιχει- 30
 „ρήσαντες, περιεγεγόμεθα, καὶ ἐνίκησαμεν ἔθνεα ἕξ τε
 „καὶ τεσσαράκοντα. ἂρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην
 „τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μύθου τοῦ ἔργου; Ἄλλ', οὐ γὰρ
 „ἐν τῷ τοιῷδε τάξις εἵνεκα στασιάζειν πρέπει, ἀρτιοί
 „εἰμεν πείθεσθαι ὑμῶν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπι- 35
 „τηδεώτατον ἡμέας εἶναι ἐστάναι, καὶ κατ' οὐστίνας.
 „πάντῃ γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί.
 28 „ἐξηγέεσθε δὲ ὡς πιστομένων.“ Οἱ μὲν ταῦτα ἀμεί-
 βοτο. Λακεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπε-
 δον Ἀθηναίους ἀξιονικότερους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἢ περ
 Ἀρκάδας. οὕτω δὲ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑπερέβαλον
 τοὺς Τεγεάτας.

etiam insuper honoribus: qui ex omnibus Graecis soli cum Persa pugnavimus, tantamque rem adgressi superiores discessimus, et de sex et quadraginta populis victoriam reportavimus. Nonne hac una re gesta commeruimus, ut hic nobis locus in acie tribuatur? At, quum in hoc temporis momento non deceat de loco quo quisque in acie locetur altercari, parati nos sumus vobis parere, Lacedaemonii, et ibi stare ubi et contra quos ut locemur opportunissimum vobis fuerit visum. Nam ubicumque fuerimus locati, operam dabimus ut fortes nos viros praestemus. Imperate igitur, et nos obsequemur. (28.) Hoc quum illi respondissent, universus Lacedaemoniorum exercitus adclamavit Atheniensibus, digniores illos esse qui cornu praecessent, quam Arcades. Atque ita Athenienses, victis Tegeatis, honorem illum sunt consecuti.

Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφαιτῶντές τε καὶ οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον Λακεδαιμονίων μύριοι· τούτων δὲ τοὺς πεντακισχίλους, ἰόντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσαν ψилоὶ τῶν
 10 εἰλωτέων πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ τεταγμένοι. προσεχέας δὲ σφί εἵλοντο ἰστάναι οἱ Σπαρτιῆται τοὺς Τεγεήτας, καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς. τούτων δ' ἦσαν ὀπλῖται χίλιοι καὶ πενηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους ἴσταντο Κορινθίων πεντακισχί-
 15 λιοι· παρὰ δέ σφι εὗροντο παρὰ Πausανίῳ ἰστάναι Ποτιδαῖητέων τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρόντας τριηκόσιους. τούτων δὲ ἐχέμενοι ἴσταντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑξακόσιοι· τούτων δὲ, Σικυώνιοι τρισχίλιοι. τούτων δὲ εἶχοντο Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τού-
 20 τος, Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι· Τροιζηνίων δὲ ἐχό-

Post haec, *Graecorum acies* (ad *Plataeas*), quum eorum qui initio convenerant, tum qui paulatim supervenerant, in hunc modum ordinata est. Dextrum cornu *Lacedaemonii* tenuere, numero decies mille, quorum quinque millia *Spartani* fuere, quos custodiebant *Hilotae* tricies quinquies mille, septem *hilotae* cuique viro adtributi. Proximum locum *Spartani Tegeatis* tribuerunt, et honoris caussa, et virtutis: erantque hi mille et quingenti graviter armati. Post hos locati *Corinthiorum* quinque millia: qui a *Pausania* impetrarunt, ut iuxta ipsos starent *Potidaeatae* qui aderant ex *Pallene*, numero trecenti. His proximi locati *Arcades Orchomenii* sexcenti; tum *Sicyonii* ter mille; iuxtaque hos *Epidaurii* octingenti; quibus proximi *Troezenii* mille; tum

μενοι, Λεπρεπτεάν διηκόσιοι· τούτέων δὲ, Μυκηναίων
καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι· τούτέων δὲ ἐχόμενοι, Φλιά-
σιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἕστασαν Ἑρμιονέες τριη-
κόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἴσταντο Ἐρετριέων τε καὶ
Στυρέων ἑξακόσιοι· τούτέων δὲ Χαλκιδέες τετρακόσιοι· 25
τούτέων δὲ, Ἀμπρακινήτων πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τού-
τους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων ὀκτακόσιοι ἕστασαν·
τούτέων δὲ ἐχόμενοι, Παλῆες οἱ ἐκ ΚεΦαλληνῆς διη-
κόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Αἰγινήτων πεντηκόσιοι ἐτά-
χθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων τρισχί- 30
λιοι. εἶχοντο δὲ τούτέων, Πλαταιέες ἑξακόσιοι. τελευ-
ταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρας ἔχον-
τες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγει δ' αὐτέων
29 Ἀριστοίδης ὁ Λυσιμάχου. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπταὶ
περὶ ἕκαστον τεταγμένων Σπαρτιήτησι, ἔσαν ὅπλιται·
συνάπαντες ἔοντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ἑκτῶ

iuxta Troezenios *Lepreatae* ducenti; tum *Mycenaei*
et *Tirynthii* quadringenti; quibus proximi, *Phliasii*
mille; ac dein *Hermionenses* trecenti. Proximi
Hermionensibus locati *Eretrienses* et *Styrenses* sex-
centi: post quos *Chalcidenses* quadringenti, et *Am-
praciatae* quingenti; deinde *Leucadii* locati erant et
Anactorii, numero octingenti: hisque proximi *Palen-
ses* ex *Cephalenia* ducenti. Post hos *Aeginetae* stabant
quingenti; et iuxta illos *Megarenses* locati ter mille;
tum *Plataeenses* sexcenti. Postremi vero et primi
Athenienses stabant, lacrum cornu tenentes, numero
octies mille; quibus *Aristides* praeerat, *Lysimachi*
filius. (29.) Hi cuncti, exceptis septem illis cuique
Spartanorum adtributis, graviter fuere armati; num-
mero, simul omnes, tricies octies mille et septin-

χιλιάδες, καὶ ἑκοντάδες ἑπτὰ. ὀπλῖται μὲν οἱ πάν-
 5 τες συλλεγέμενοι ἐπὶ τὸν βαρβαρον, ἔσαν τοσούτοι. Ψι-
 λῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε. τῆς μὲν Σπαρτιτικῆς τάξις,
 πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ὄντων ἑπτὰ
 περὶ ἕκαστον ἄνδρα· καὶ τούτων πᾶς τις παρήγητο ὡς
 ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλ-
 10 λήνων φίλοι, ὡς εἰς περὶ ἕκαστον ἑὸν ἄνδρα, πεντα-
 κίσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἔσαν. Ψιλῶν
 μὲν δὴ τῶν ἀπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἕξ τε μυ-
 ριάδες, καὶ ἐννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες πέντε.
 Τοῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλα- 30
 ταιὰς σὺν τε ὀπλίῃσι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοισι, ἑν-
 δεκα μυριάδες ἔσαν, μιῆς χιλιάδος, πρὸς δὲ, ὀκτακο-
 σίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπείων τοῖσι πα-
 5 ρεοῦσι ἕξ πληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. παρήσαν γὰρ

genti. Iste igitur fuit *numerus graviter armato-
 rum*, qui ad pugnandum contra Persam convene-
 rant. *Leviter vero armorum numerus* hic fuit. In
 Spartanorum ordinibus tricies quinquies mille viri,
 quippe septem circa quemque virum; eratque ho-
 rum quisque ad bellum instructus. Reliquorum ve-
 ro Lacedaemoniorum et Graecorum leviter armati,
 unus fere circa quemque virum, fuere tricies quater
 mille et quingenti. Itaque leviter armorum nume-
 rus universus fuit sexaginta novem millium et quin-
 gentorum. (30.) Itaque *universus numerus Grae-
 carum copiarum ad Plataeas*, simul sumta et gravi
 et levi armatura, fuit centum et decem millium,
 minus mille et octingentis. Adiunctis vero Thespien-
 sibus qui aderant, completus est numerus centum
 et decem millium. Adfuerunt enim etiam in castris

καὶ Θεσπείων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιόντες, ἀριθμὸν
 εἰς ὀκτακοσίας καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον.
 Οὗτοι μὲν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἐστρατοπε-
 δεύοντο.

- 31 Οἱ δὲ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκήδευσαν
 Μασίστιον, παρήσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἐν
 Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτη
 ῥέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδο-
 νίου. Κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας· καὶ 5
 δὴ, πολλὸν γὰρ περιέασαν πλήθει οἱ Πέρσαι, ἐπὶ τε
 ταῖς πλεῦνας ἐκεκοσμέατο, καὶ ἐπείχον τοὺς Τεγεῆ-

XXXI. In edit. Iungerm. Gal. et Gron. h. l. pro Cap.
 XXXI. per errorem repetitur numerus XXX. ac deinde pro
 Cap. XXXII. adponitur numerus XXXI. et sic porro. Qui
 error quum correctus sit a Wesselingio, eo factum est,
 ut inde ab hoc loco, per reliquum librum nonum, numerus
 Capitum sive Sectionum in edit. Wess. Schaeff. et Borh.
 et in nostra hac editione, unitate superet numerum quem
 praeferrunt superiores editiones. Larcherus caput XXX.
 et XXXI. pro uno numerans, in sequentium capitum nu-
 mero cum ed. Gron. consentit.

quotquot supererant Thespiensium, ad mille octin-
 genti: sed illi quidem nonnisi leviter armati. Graeci
 igitur, ita ordinati, ad Asopum castra habuere.

(31.) *Barbari cum Mardonio*, postquam finem
 fecerunt parentandi Masistio, quum cognovissent
 Graecos ad *Plataeas* esse, ipsi quoque ad *Asopum*,
 qui illac fluit, se contulerunt. Quo ubi venerat, Grae-
 cis in hunc modum oppositi sunt a Mardonio. Con-
 tra Lacedaemonios locavit *Persas*; qui quidem,
 quum illos multitudine longe superarent, non solum
 plures in ordines locati, sed Tegeatis etiam oppositi

τας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατάτατον
 πᾶν ἀπολέξας, ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ
 10 ἀσθενέστερον παρέταξε κατὰ τοὺς Τεγεάτας. ταῦτα δ'
 ἐποίεε, φραζόντων τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περ-
 σέων δὲ ἔχομένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κο-
 ρινθίους τε καὶ Ποτιδαιήτας, καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ
 Σικυωνίους. Μήδων δὲ ἔχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗ-
 15 τοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαυρίους τε καὶ Τροϊζηνίους, καὶ
 Λεπρέητας τε καὶ Τυρηνίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ
 Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἰνδοὺς· οὗτοι δὲ
 ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ Ἐρετρίας, καὶ Στυρέας τε
 καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἔχομένους Σάκας ἔταξε· οἱ
 20 ἐπέσχον Ἀμπρακινήτας τε καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευ-
 καδίους, καὶ Παλέας, καὶ Αἰγινήτας. Σακίων δὲ ἔχο-
 μένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ

stabant. Ordinavit eos autem Mardonius ita, ut sele-
 ctos suorum validissimos quosque opponeret Lace-
 daemoniis, infirmiores vero contra Tegeatas locaret:
 idque fecit a Thebanis monitus. Persis proximos
Medos locavit; qui ex adverso Corinthios habebant
 et Potidaeas et Orchomenios et Sicyonios. A la-
 tere Medorum *Bactrios* locavit, Epidauriis oppo-
 sitos et Troezeniis, item Lepreatis, Tyrinthiis, My-
 cenaeis et Phliasiis. Post Bactrios, *Indos* locavit,
 quibus ex adverso Hermionenses stabant et Eretricen-
 ses et Styrenses et Chalcidenses. Proxime Indis *Sacas*
 locavit, Ampraciatis oppositos et Anactoriis et Leu-
 cadiis et Palensibus et Aeginetis. Proximos Sacis, ex
 adverso Atheniensium et Plataeensium et Megaren-
 sium, *Boeotos* locavit et *Locros* et *Malienses* et

Μεγαρέων, Βοιωτὸς τε καὶ Λοκροῦς, καὶ Μηλιάς τε καὶ Θεσσαλοῦς, καὶ Φωκέων τοὺς χιλίους. οὐ γὰρ ὦν ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμήδισαν· ἀλλὰ τινες αὐτέων καὶ 25 τὰ Ἑλλήνων ἡὔξον, περὶ τὸν Παρθιστὲν κατελιγμένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεώμενοι, ἔφερόν τε καὶ ἦγον τὴν τε. Μαρδονίου στρατιὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ὄντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσα- 32 λίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. Ταῦτα μὲν τῶν 30 ἐθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τὰ περ ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἐθνέων ἄνδρες ἀναμεμυγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηάκων, καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ Αἰθιοπῶν τε, καὶ Αἰγυπτίων οἱ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασύριες καλεόμενοι, 5 μαχαιοφόροι· οἵπερ εἰσὶ Αἰγυπτίων μῦθοι μάχιοι.

Thessalos et mille illos, quos memoravi, Phocenses. Nec enim omnes Phocenses a partibus Medorum stabant; sed eorum nonnulli etiam cum Graecis faciebant, circa Parnassum conglohati, indeque impetu facto exercitum Mardonii, et Graecos qui cum eo erant, vexabant praedamque ex illis agebant. Insuper vero etiam Macedonas, et populos Thessaliae finitimos, Atheniensibus Mardonius opposuit. (32.) Quos adhuc nominavi populos a Mardonio in acie locatos, hi numerosiores sunt maiorisque momenti. Mixti his autem fuere ex aliis populis viri, Phryges, Thraces, Mysi, Paeones, aliique. Adfuere etiam ex Aethiopibus selecti, et Aegyptiorum Hermotybies et Calasyries (qui vocantur) gladiis armati; qui soli sunt Aegyptiorum milites. Hos autem Mardo-

707, 89.

τούτους δὲ ἔτι ἑὼν ἐν Φαλήρῳ, ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβί-
 10 βάσατο, ἑόντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν
 πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξῃ ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι.
 Τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες, ὡς
 καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδο-
 νίου συμμαχῶν οἷδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμόν· οὐ γὰρ ὦν ἡριβ-
 15 μήθησαν· ὡς δὲ ἐπικράσαι, ἐς πέντε μυριάδας συλ-
 λεγῆναι εἰκάζω. Οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ ἔσαν·
 ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχαιτο κατὰ τε ἔθνεα καὶ 33
 κατὰ τέλεια, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο καὶ ἀμ-
 Φότεροι. Ἑλλῆσι μὲν Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ θυό-
 μενος· οὗτος γὰρ δὴ εἶπετο τῷ στρατεύματι τούτῳ μάν-
 5 τις τὸν, ἑόντα Ἡλεῖον καὶ γένος τοῦ Ἰαμιδῆων Κλυ-

nus, quum adhuc Phalcri esset, e navibus adscive-
 rat quarum propugnatores erant: nec enim Aegyptii
 in peditatu fuerant, qui cum Xerxe Athenas venit.
 Iam Barbarorum quidem numerus qui cum Mardo-
 nio erant, ut iam supra dixi, trecenta millia fuere:
 Graecorum vero numerum, qui ei socii aderant,
 nemo novit, nec enim initus illorum numerus est;
 sed, si coniectura licet uti, ad quinquaginta millia
 coacta fuisse conlicio. Hic igitur peditatus fuit, eo
 quo dixi modo in acie locatus: equitatus autem
 seorsim instructus stabat.

(33.) Cunctis ita per populos et per manipulos
 dispositis, dein postridie utrique sacra fecerunt.
 Graecis *Tisamenus*, Antiochi filius, sacrificator erat:
 hic enim exercitum hunc ut vates sequebatur. Eleus
 is fuit, *Clytiades* [*id est, ex Clytii familia*] de

τιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποίησαντο λεωσφέτερον. Τισα-
 μενῶ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνεῖλε
 ἡ Πυθίη, ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε.
 ὁ μὲν δὲ αἵμαρτῶν τοῦ χρηστήριου, προσεῖχε γυμνα-
 σίοισι, ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικοὺς ἀγῶνας. ἀσκέων 10
 δὲ πεντάεβλον, παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμ-
 πιάδα, Ἰερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθῶν ἐς ἔριν. Λακεδαί-
 μόνιοι δὲ, μαθόντες οὐκ ἐς γυμνικοὺς, ἀλλ' ἐς ἀσκήτους
 ἀγῶνας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήιον, μισθῷ ἐπειρῶν-
 το πείσαντες Τισαμενὸν ποιεῖσθαι ἅμα Ἡρακλειδέων 15
 τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ, ὀρέων περὶ
 πολλοῦ ποιουμένους Σπαρτιήτας φίλον αὐτὸν προσθέ-
 σθαι, μαδῶν τοῦτο, ἀνέτιμα, σημαίνων σφι, ὡς „ἦν
 μιν πολιήτην σφέτερον ποιήσωνται, τῶν πάντων μεταδι-

gente Iamidarum : quem Lacedaemonii civem adop-
 taverant. Scilicet quum Delphicum oraculum *Tisa-*
menus de prole consulisset, responderat ei Pythia,
quinque maximis certaminibus victoriam illum re-
portaturum. Itaque gymniciis certaminibus dedit ope-
 ram, tamquam iu his victoriam reportaturus: et quin-
 quertium exercens, Olympiac certamine inito cum
 Hieronymo, genere Andrio, in eo erat ut victoria po-
 tiretur, sed uno luctae certamine victus est. Tunc Lace-
 daemonii, intelligentes ad bellica certamina, non ad
 gymnica, spectare responsum Tisameno editum, co-
 nati sunt Tisamenum proposita mercede sibi conciliare,
 eique persuadere ut unā cum regibus de Heraclidarum
 genere dux ipsis esset bellorum. At ille, ubi vidit
 multum interesse Lacedaemoniorum, amicum se il-
 lis et socium adiungi, auxit pretium, dixitque, *si se*
in civium numerum vellent cooptare; omniumque

30 δόντες, ποιήσει ταῦτα, ἐπ' ἄλλω μισθῷ δ' οὐ." Σπαρ-
 τῆται δὲ, πρῶτα μὲν, ἀκούσαντες, δεινὰ ἐποιεῦντο καὶ
 μετίεσαν τῆς χρημοσύνης τὸ παράπαν. τέλος δὲ, δει-
 ματος μεγάλου ἐπικρεμαμένου τοῦ Περσικοῦ τούτου
 25 στρατεύματος, καταίνεον μετιόντες. ὁ δὲ, γνούς τετραμ-
 μένους σφέας, οὐδ' οὕτω ἔσῃ ἐτι ἀρκέεσθαι τούτοις
 μύνοισι, ἀλλὰ θεῖν' ἐτι καὶ τὸν ἀδελφεὸν ἐωυτοῦ Ἥγιῃν
 γίνεσθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι λόγοις τοῖσι καὶ
 αὐτὸς γίνεται. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Με- 34
 λάμποδα, ὡς εἰκάσαι βασιλήϊν τε καὶ πολιτήϊν,
 αἰτεέμενος. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν Ἀρ-
 γεῖ γυναικῶν μανείσων, ὡς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο
 5 ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρας γυναῖκας τῆς νούσου,
 μισθὸν προτείνατο τῆς βασιληΐης τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνα-

iurium participem reddere, tunc se id facturum, alio autem pretio minime. Quo audito, primum indignati Spartani, missam fecerunt illius artem divinandi. Ad extremum vero, quum ingens eis metus impenderet a Persico hoc exercitu, consentientes in conditionem, arcessiverunt virum. At ille, ubi mutata vidit eorum sententiam, *ne sic quidem, ait, sufficere sibi hoc unum, sed oportere etiam fratrem suum Hagian eadem conditione, qua ipse, fieri Spartanum.* (34.) Haec ille dicens, postulatis suis imitatus est *Melampodem*, si regiam dignitatem cum iure civitatis licet conferre. Melampus enim, quum *Argis mulieres furore essent correptae*, et Argivi illum proposita mercede Pylo vellent arcessere, ut morbo liberaret mulieres, mercedem postulaverat dimidium regni. Qua repudiata condi-
Herod. T. IV. P. I. N

σχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀπιόντων, αἷς ἐμαί-
νοντο πολλῶ πλεῦνες τῶν γυναικῶν, οὕτω δὲ ὑποστάν-
τες τὰ ὁ Μελάμπους προτείνεται, ἥσαν ὁῶσοντες οἱ ταῦ-
τα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὲ ἐπορεύεται, ὁρέων αὐτοὺς τετραμ- 10
μένους, Φᾶς, „ἦν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μετα-
δῶσι τὸ τρίτημόριον τῆς βασιλείης, οὐ ποιήσεν τὰ βού-
λονται.“ οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς στενὸν, κα-
35 ταινέουσι καὶ ταῦτα. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέσ-
το γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώρεόν οἱ.
συχχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, οὕτω
δὲ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τι-
σαμενὸς ὁ Ἥλειος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγκατα- 5
ρέει. μῦθοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο οὗτοι Σπαρ-

XXXV. 2. πάντως. πάντων *supericatus sum oportuisse.*

tione postquam digressi sunt Argivi, quum multo
etiam plures mulieres in insaniam incidissent, ita
demum in conditionem a Melampode propositam
consentientes, adierunt eum, id quod ille postula-
verat daturi. At tunc ille, mutatam videns horum
sententiam, auctâ cupiditate, ait, *nisi fratri ipsius
Bianti tertiam regni partem traderent, non esse
se illis morem gesturum.* Et Argivi, in angustias
adducti, in hanc etiam conditionem consenserunt.
(35.) Pari modo etiam *Spartani*, quum *Tisamenum*
sibi adiungere vehementer cuperent, omnibus eius
postulatis concesserunt. Quae postquam ei Spartani
indulserunt, ad quinque maximas reportandas victo-
rias Tisamenus Eleus, nunc Spartanus factus, ope-
ram suam illis arte suâ divinandi contulit. Sunt au-
tem isti duo ex omnibus hominibus soli, quos Spar-

709. 45.

τιμήσῃ πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες, οἷδε ἐγένοντο·
 εἰς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος ὁ ἐν Πλαταιῇσι· ἐπὶ δὲ, ὁ
 ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε καὶ Ἀργείους γενόμενος·
 10 μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας πάντας, πλὴν
 Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰσθμῷ ὕστα-
 τος δὲ, ὁ ἐν Τανάγρα πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους
 γενόμενος. οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε
 ἀγῶνων. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἕλλησι ὁ Τισαμενός, 36
 ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλα-
 ταίῃδι. τοῖσι μὲν νυν Ἕλλησι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱερά,
 αἰμυνομένοισι· διαβάσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρ-
 5 χουσι, οὔ.

Μαρδονίῳ δὲ, προδυμομένῳ μάχης ἄρχειν, οὐκ ἐπι- 37

XXXV. 11. Ἰσθμῷ. Ἰθώμῃ corrigunt *virt docti*, et sic ed.
Borh.

tani in civium numerum cooptarunt. Quinque vero certamina, in quibus ope Tisameni victoriam Spartani reportarunt, hæc sunt: primum hoc, ad Plataeas; deinde illud ad Tegeam, contra Tegeatas et Argivos; tertium, in Dipaeensibus adversus universos Arcadas, exceptis Mantinensibus; quartum, adversus Messenios ad Isthmum; [*sive rectius*, ad Ithomam;] quintum, ad Tanagram contra Athenienses et Argivos: hoc postremum peractum est certamen ex illis quinque. (36.) Hic igitur tunc Tisamenus, Spartanos comitatus, interpretes sacrorum ad Plataeas fuit Graccis. Et felicem rei exitum Graccis portendebant sacra, si sese defenderent; parum prosperum autem, si Asopum transirent, et pugnae facerent initium.

(37.) *Mardonius* vero, quum cuperet initium

τῆδεα ἐγίνετο τὰ ἱερά· ἀμυνομένων δὲ καὶ τούτῳ καλά·
καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱεροῖσι ἐχρέετο, μάντιν ἔχων
Ἥγησιόστρατον, ἄνδρα Ἥλειόν τε καὶ τῶν Τελλιαδέων
ἐόντα λογιμαίτατον. τὸν δὴ πρότερον τούτων Σπαρτιῇ- 5
ται λαβόντες, ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ, ὡς πεπονθότες πολ-
λά τε καὶ ἀνάροσια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐν τούτῳ τῷ κα-
κῷ ἐχόμενος, ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς, πρό τε
τοῦ θανάτου πεισόμενος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον
ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ζύλῳ σι- 10
θηροδέτῳ, ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτῃσι· αὐτίκα
δὲ ἐμμηχανᾶτο ἀνδρείότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς
ἴδμεν. σταδμήσάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεται οἱ τὸ λοι-
πὸν τοῦ ποδὸς, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑαυτοῦ. ταῦτα δὲ
ποιήσας, ὥστε φυλασσόμενος ὑπὸ Φυλάκων, διορύζας 15

facere pugnandi, non opportuna habuit sacra; sed
huic quoque, si sese defenderet, fausta omnia por-
tendebantur. Usus est enim etiam ille Graecanicis
sacris; eratque illi *vates Hegesistratus*, civis Elcus,
et Telliadarum nobilissimus. Eundem virum antea
Spartani, a se captum, in vincula coniecerant, et
supplicio destinaverant, quippe multa indigna ab
eo perpassi. Ille vero, hac calamitate circumventus,
utpote cui non modo capitis imminebat poena, sed
ante mortem etiam multa tristitia patienda, facinus
commisit dictu incredibile. Quum enim ligno illiga-
tus esset ferro revincto, illatum forte ferreum instru-
mentum nactus, continuo facinus molitus est om-
nium quae novimus fortissimum. Postquam enim
perpendit quo pacto reliquum pedem e compede
educeret, anteriorem pedis partem sibi praecidit. Quo

τὸν τοῖχον, ἀπέδρη εἰς Τεγέην, τὰς μὲν νύκτας πορεύο-
μενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων εἰς ὕλην καὶ αὐλιζό-
μενος· οὕτω ὥστε, Λακεδαιμονίων πανδημί διζημέ-
νων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς δὲ ἐν θώ-
20 ματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης, ὁρῶντας τὸ
ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, καῖκείνον οὐ δυναμένους
εὐρεῖν. Τότε μὲν οὕτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους, κα-
ταδεύγει εἰς Τεγέην, εὐῶσαν οὐκ ἀρβμίνην Λακεδαιμο-
νίοισι τοῦτον τὸν χρόνον. ὕγις δὲ γενόμενος, καὶ προς-
25 ποιησάμενος ξύλινον πόδα, κατεστήκει ἐκ τῆς ἰθείης
Λακεδαιμονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ
συνήνεκε τὸ ἔχθος τὸ εἰς Λακεδαιμονίους συγκεκυρημέ-
νον· ἤλω γὰρ ματευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν,
καὶ ἀπέθανε. Ὁ μὲν νυν θάνατος ὁ Ἡγησίστρατου,

facto, quum custodiretur a custodibus, perfosso pa-
ricte Tegeam profugit, noctu iter faciens, interdiu
vero inter fruticeta latens et in statione manens: at-
que ita, Lacedaemoniis ubique eum quaerentibus,
tertia nocte Tegeae fuit: et audaciâ hominis obstu-
pefacti erant Lacedaemonii, quum abscissum dimi-
diatum pedem viderent humi iacentem, hominem
autem non possent reperire. Postquam igitur hoc
modo tunc Lacedaemonios evasit, Tegeam profugit,
quae per id tempus non pacata erat Lacedaemoniis.
Dein persanato vulnere, ligneum sibi pedem adscivit;
et ab illo tempore ex professo hostis fuit Lacedae-
moniorum. Nec tamen usque ad finem ei profuit
odium in Lacedaemonios conceptum: captus est
enim ab illis quum vaticinaretur in Zacyntho, et in-
terfectus. Sed hic interitus *Hegesistrati* post pugnam

ὑστερον ἐγένετο τῶν Πλαταικῶν· τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἄσω- 30
πῶ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐβύετό τε, καὶ
προεθυμέετο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ
κατὰ τὸ κέρδος.

- 38 Ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, οὔτε αὐ-
τοῖσι Πέρσησι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων ἐοῦσι Ἑλλήνων
(εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἐαυτῶν μάντιν Ἴππόμαχον,
Λευκάδιον ἄνδρα) ἐπιρρέοντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, καὶ
γινομένων πλευνῶν, Τιμηγενίδης ὁ Ἑρπυος, ἀνὴρ Θη- 5
βαῖος, συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κι-
θαιῶνος φυλάξαι· λέγων ὡς ἐπιρρέουσι οἱ Ἕλληνες
αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, καὶ ὡς ἀπολάμβαντο συγχροῦς.
39 Ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτῶ,
ὅτε ταῦτα ἐκείνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ, μαθὼν

accidit Plataensem: tunc vero ad Asopum fluvium,
haud exiguo pretio a Mardonio conductus, sacra fa-
ciebat, libenter suscepto eo munere, tam ob odium
Lacedaemoniorum, quam quaestus cupidine.

(38.) Quum igitur et ipsi Persae, et qui cum eis
erant Gracci, (nam et hi seorsim suum aruspiciam
habebant, Hippomachum Leucadium) victimarum
iudicio prohiberentur committere praelium, conti-
nenter autem novae sociorum copiae in castra conflue-
rent Graccorum, numerusque illorum in dies auge-
retur; tum vero *Timagenides* Herpyis filius, The-
banus, *Mardonio* suasit, ut exitum faucium Cithae-
ronis occuparet; dicens, *continenter Graecos quoti-
die adfluere, quorum ingentem numerum ibi esset
intercepturus.* (39.) Iam octo diebus castra castris
opposita habuerant, quum ille hoc consilium Mar-

τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσιν, αἷς εὐφρόνη ἐγένετο, πέμ-
πει τὴν ἵππον εἰς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἱ
5 ἐπὶ Πλαταιῶν ἑρέουσι· τὰς Βοιωτοὶ μὲν Τρεῖς Κεφα-
λὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ Δουὸς Κεφαλὰς. πεμφθέν-
τες δὲ οἱ ἵππεται, οὐ μάτην ἀπίκοντο, ἐσβάλλοντα
γὰρ εἰς τὸ πεδίον λαμβάνουσι ὑποζύγια τε πεντακόσια,
σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ
10 ἀνθρώπους, οἱ εἶποντο τοῖσι ζεύγεσι. ἐλόντες δὲ ταύτην
τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδέως ἐφόνευσαν, οὐ φειδόμε-
νοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενός, οὔτε ἀνθρώπου. αἷς δὲ ἄσπην
εἶχον κτείνοντες, τὰ λοιπὰ αὐτέων ἤλαυνον περιβαλλό-
μενοι παρὰ τε Μαρδόνιον καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον. Με- 40
τὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐ-
δέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ τοῦ
Ἀσωποῦ ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλή-

donio dedit. Et intelligens Persa bonum esse consi-
lium, noctu equitatum ad *faucium Cithaeronis exi-
tum*, versus Platacas ferentem, misit; quem locum
Bocoti *Tria capita* vocant, Athenienses vero *Quer-
cus capita*. Nec frustra venerunt equites, eo loci
missi: ceperunt enim ingredientia planitiem iumenta
quingenta, quae ex Peloponneso cibaria in castra
vehabant, cum hominibus iumenta sequentibus. Qua
praeda capta Persae immanem caedem ediderunt,
nec iumentis parcentes nec hominibus: donec caede
satiati, reliqua circumventa ad *Mardonium* in castra
abegerunt. (40.) Post hoc factum, biduum adhuc
morati sunt utrique, quum neutri vellent initium
facere pugnae. Et Barbari quidem usque ad *Asopum*
progrediebantur, lacescentes Graecos: sed neutri flu-

νων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μὲντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου 5
αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ
Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον
τὸν πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης· τὸ δὲ
ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, μά-
λα ἔσκειν οἱ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς. 10

- 41 Μέχρι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερῶν οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν
ἐγίνετο τούτων. ὥς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγεγόνεε ἡμέρῃ ἀντι-
κατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἱ τε δὴ Ἕλληνες πολλῶν
πλεῦνες ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ
ἔδρῃ, ἐμβαῦτα ἐς λόγους ἦλθεν Μαρδόνιος τε ὁ Γω 5
βρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, ὃς ἐν ὀλίγοις
Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ. Βουλευομένων
δὲ αὐτῶν ἔσαν αἱ γνώμαι. ἡ μὲν Ἀρταβάζου, ὡς „χερὸν

vium traieciabant. Attamen equitatus Mardonii con-
tinuo instabat Graecis, eosque infestabat. Thebani
enim, magnopere Medis faventes, studiose gerebant
bellum, et continuo illis usque ad pugnae discrimen
praeibant; deinde vero in eorum locum succedentes
Persae et Medi, haud spernenda virtutis specimina
edebant.

(41.) Usque ad decimum igitur diem nihil his
amplius gestum est. Ut vero undecimus adfuit dies
quo castra castris ad Plataeas opposita habuere,
numerusque Graecorum multum erat auctus, et mo-
ram aegerrime ferebat Mardonius; tunc in collo-
quium convenere Mardonius Gobryae filius, et Ar-
tabazus Pharnacis, vir in paucis Persarum Xerxi
probatas. Ibi consultantium duae hae erant senten-
tiae. Altera Artabazi, censis quam primum mo-

711, 29.

- εἷη ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην πάντα τὸν στρατὸν,
 10 ἰέναι εἰς τὸ τεῖχος τὸ Θηβαίων, ἔνθα σῖτόν τε σφί ἐσι-
 νηεῖσθαι πολλόν, καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι· κατ'
 ἥσυχὴν τε ἰζομένους διαπρήσσεσθαι, ποιεῦντας τὰδε
 ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον, πολλὸν δὲ καὶ
 ἄσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα·
 15 τούτων Φειδομένους μηδένος, διαπέμπειν εἰς τοὺς Ἑλ-
 ληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα εἰς τοὺς προστεῶντας ἐν
 τῇσι πόλεσι· καὶ ταχέως σφέας παραδῶσθαι τὴν ἐλευ-
 θερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας.“ Τούτου
 μὲν νυν ἡ αὐτὴ ἐγένετο καὶ Θηβαίων γνώμη, αἷς προσι-
 20 δότος πλεῦν τι καὶ τούτου. Μαρδονίου δὲ, ἰσχυροτέρῃ τε
 καὶ ἀγνωμονεστέρῃ, καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη. „Δο-
 κέειν τε γὰρ πολλῶν κρέσσονα εἶναι τὴν σφετέρην στρα-
 τὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην, μηδὲ

*venda esse castra, et ad murum Thebanorum eun-
 dum, ubi et frumentum multum convectum habe-
 rent, et pabulum iumentis. Ibi tranquille sedentes
 conficere bellum posse, hac inita ratione: mul-
 tum se habere aurum, quum signatum, tum fac-
 tum, multumque argentum et pocula; his ne par-
 cerent, sed ad Graecos haec dimitterent, et prae-
 sertim ad Graecarum civitatum praesides; ita hos
 haud cunctanter prodituros libertatem, neque ite-
 rum discrimen pugnae adituros. Huius igitur ea-
 dem fuit sententia atque Thebanorum: melius enim
 hic quoque, [quam Mardonius] quid futurum esset,
 prospexerat. At Mardonii fortior erat et pertinacior
 sententia, nec ullo modo cedens. Existimare enim
 se, aiebat, suum exercitum Graecanico longe prae-*

περιορᾶν συλλεγομένους ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων·
 τὰ τε σφάγια τὰ Ἥγησιστράτου εἶναι χαίρειν, μηδὲ 25
 βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμ-
 42 βάλλειν.“ Τούτου δὲ οὕτω δικαιοῦντος, ἀντέλεγε οὐδεὶς,
 ὥστε ἐκράτее τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρα-
 τηῆς οὗτος ἐκ βασιλῆος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. Μετα-
 πεμφόμενος ὦν τοὺς ταξίαρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν
 μετ' ἐωυτοῦ ἑόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς, εἰρώτα 5
 εἴ τι εἰδείεν λόγιον περὶ Περσέων, αἷς διαφθερέονται ἐν
 τῇ Ἑλλάδι. σιγῶντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ
 εἰδόντων τοὺς χορησμοὺς, τῶν δὲ, εἰδόντων μὲν, ἐν ἀδείῃ
 δὲ οὐ πειευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε·
 „Ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδέν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, 10

stare: itaque quamprimum praelio esse decernendum, nec committendum ut plures etiam conveniant quam iam nunc convenissent: missa autem facienda Hegesistrati sacra, nec instituta violanda Persarum; sed patrium institutum sequendo arma ferenda in hostem. (42.) Haec quum facienda Mardonius censuisset, nemo contra dixit; et vicit illius sententia. Illi enim summa imperii a Xerxe commissa erat, non Artabazo. Tum convocatis ordinum ductoribus, atque etiam Graecorum sociorum ducibus, quaesivit an oraculum aliquod cognitum haberent de Persis, tamquam in Graecia perituris. Tacentibus autem cunctis qui advocati erant, quippe aliis ignorantibus oracula, aliis cognita quidem habentibus, sed non tutum sibi iudicantibus ea proferre; ipse Mardonius ait: Quoniam vos igitur aut nihil nostis, aut non audetis dicere; dicam ego, bene

- „ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω, ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς
 „χρεὲν ἔστι Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα,
 „διαρπάσαι τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρ-
 „παγὴν ἀπολέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοῖνυν, αὐτὸ τοῦτο
 15 „ἐπιστάμενοι, οὔτε ἵμεν ἐπὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχει-
 „ρῆσομεν διαρπάζειν ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας οὐκ
 „ἀπολεόμεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὐνοοὶ εὐ-
 „πτεσ Πέρσῃσι, ἦδεσθε τοῦδε εἵνεκα, ὡς περιεσομένους
 „ἡμέας Ἑλλήνων.“ Ταῦτά σφι εἶπας, δεύτερα ἐσή-
 20 μαινε παραγγεῖναι τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι,
 ὡς ἅμα ἡμέρῃ τῇ ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης. Τοῦ- 43
 τον δ' ἐγώ γε τὸν χρησμὸν τὸν Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρ-
 σας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριοὺς τε καὶ τὸν Ἑγχέλεων στρατὸν
 οἶδα πεπονημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. Ἄλλὰ τὰ μὲν
 5 Βακιδί ἐς ταύτην τὴν μάχην πεπονημένα·

gnarus. Est oraculum, dicens in fati esse ut Persae, postquam in Graeciam venerint, templum spolient Delphicum, eoque facto pereant omnes. Itaque nos, quoniam hoc ipsum novimus, non adibimus id templum, nec spoliare adgrediemur: neque hanc ob culpam peribimus. Proinde quotquot vestrum bene cupitis Persis, gaudeant hoc nomine, confidantque nos superaturos Graecos. His dictis, continuo imperavit ut omnia pararent recteque disponderent, quippe postridie prima luce praelio futuro. (43.) Iam istud quidem oraculum, quod in Persas valere Mardonius dixit, novi equidem in Illyrios editum esse et in Echelensium exercitum, non in Persas. Sed Bacidis quod exstat effatum hanc pugnam spectans, huiusmodi:

Τὴν δ' ἐπὶ Θερμώδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰϋγὴν
τῇ πολλοὶ πεσέονται ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἵσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

ταῦτα μὲν, καὶ παραπλήσια τούτοις ἄλλα Μουσαίῳ, 10
ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμώδων ποταμὸς ῥέει
μεταξὺ Τανάγρας τε καὶ Γλίσαντος.

- 44 Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ παραίνε-
σιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ τε ἐγένετο, καὶ ἐς Φυλακὰς
ἐτάσσοντο. Ὡς δὲ πρὶς τῆς νυκτὸς προελήλατο, καὶ
ἡσυχίῃ εἰδοκέει εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μάλιστα
οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας ἵππων 5
πρὸς τὰς Φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύν-
τεω, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, εἰδί-

*Gramineis ripis Asopi ac Thermodontis
barbaricae Graiis acies clamore coibunt.*

*Hic multi occumbent defuncti munere vitae,
quando sagittiferis aderit lux ultima Medis.*

hoc igitur, et alia his similia *Musaei*, equidem
novi in Persas valentia. *Thermodon* autem fluvius
inter Tanagram fluit et Glisantem.

(44.) Postquam ita Mardonius de oraculis interro-
gavit duces, eosque cohortatus est, ingruit nox, et ex-
cubiac sunt dispositae. Quum autem iam multum nox
processisset, viderenturque omnia tranquilla esse in
castris, maximeque homines somno sepulti; tunc
Alexander Amyntae filius, dux et rex Macedonum,
equo ad Graccorum custodias advectus, se cum illo-
rum ducibus velle colloqui dixit. Et custodum qui-

ζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ Φυλά-
 κων οἱ μὲν πλεῖνες παρέμενον, οἱ δ' ἔθεν ἐπὶ τοὺς στρα-
 10 τηγοὺς· ἐλθόντες δὲ ἔλεγον, αἷς „ἄνθρωπος ἥκοι ἐπ' ἵπ-
 που ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὅς ἄλλο μὲν οὐδὲν
 παραγυμνοῖ ἔπος, στρατηγοὺς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν
 Φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν.“ Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, 45
 αὐτίκα ἔποντο ἐς τὰς Φυλακὰς. ἀπικομένοισι δὲ ἔλεγε
 Ἀλέξανδρος τάδε· „Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν
 „τὰ ἔπτα τάδε τίθεμαι, ἀπόρρητα ποιεύμενος πρὸς μη-
 5 „θένα λέγειν ὑμέας ἄλλον ἢ Πausaniην, μή με καὶ
 „διαφθείρητε. οὐ γὰρ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκη-
 „δόμην συναπάσης τῆς Ἑλλάδος. αὐτὸς τε γὰρ Ἑλ-
 „λην γένος εἰμὶ τῶρχαῖον, καὶ αὐτ' ἐλευθέρης δεδουλω-
 „μένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα. Λέγω δὲ
 10 „ᾧν, ὅτι Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ

dem maior pars in statione mansit, nonnulli vero ad
 duces cucurrerunt, nunciantes, venisse hominem equo
 vectum e castris Medorum, qui, nullum aliud
 verbum promens, duces nominatim designasset,
 cum quibus colloqui se velle dixisset. (45.) His
 auditis, duces protinus ad custodias illos secuti
 sunt. Quo ubi venere, haec illis Alexander dixit:
Viri Athenienses! Verba haec ego in vestram
fidem depono, rogans ut arcana habeatis, nec
ulli alii, nisi Pausaniae, edicatis; ne mihi extre-
mam adferatis perniciem. Nec enim dicturus haec
eram, nisi de universa Graecia vehementer essem
sollicitus. Sum enim et ego antiquitus Graecus
genere, et nolim Graeciam ex libertate in servitu-
tem redactam videre. Dico igitur vobis, non po-

„δύνатаι καταθύμια γενέσθαι· πάλαι γὰρ ἂν ἐμά-
 „χεσθε. νῦν δὲ οἱ δέδοκται, τὰ μὲν σφάγια εἶναι χαί-
 „ρειν, ἅμα ἡμέρη δὲ διαφαισκούση συμβολὴν ποιέε-
 „σθαι. καταρρώθηκε γὰρ μὴ πλεῖνες συλλεχθῆτε, ὥς
 „ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἐτοιμάζεσθε. ἣν δὲ ἄρα ὑπέρ- 15
 „βάληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται,
 „λιπαρέετε μένοντες· ὀλίγων γὰρ σφι ἡμεράων λείπε-
 „ται σιτία. Ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τε-
 „λευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χοῆ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος
 „πέρι, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔρ- 20
 „γασμαι ὑπὸ προθυμίας, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν
 „διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν οἱ
 „βάρβαροι μὴ προσδοκόμενοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξαν-

tuisse Mardonio eiusque exercitui sacra ex sen-
tentia fieri: alioqui iam pridem praelio decertas-
setis. Nunc vero eis decretum est, valere iussis
sacrificiis, prima luce praelium committere: ti-
met enim Mardonius, ut ego suspicor, ne maior
vestrum numerus conveniat. Ad hoc ergo vos com-
parate. Sin differt ille pugnam, et nunc vos non
adgreditur; durate porro, et manete: etenim non
nisi paucorum adhuc dierum cibaria exercitui
supersunt. Quod si vero huius belli exitus ex ve-
stra evenerit sententia, etiam mei oportebit vos
memores esse, et de me liberando cogitare, qui
Graecorum caussa tam periculosum facinus pro
meo in vos studio suscepi, cupiens consilium vo-
bis aperire Mardonii, ne Barbari ex improvise
vos nondum exspectantes adoriantur. Sum autem

„ὄρος ὁ Μακεδών.“ Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας, ἀπήλαυνε
25 ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἑαυτοῦ τάξιν.

Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλθόντες ἐπὶ τὸ δε- 46
ξιὸν κέρασ, ἔλεγον Πausanίῃ τὰ περ ἤκουσαν Ἀλέξαν-
δρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταρρωδήσας τοὺς Πέρ-
σας, ἔλεγε τάδε· „Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἡῶ ἡ συμβολὴ γίνε-
5 „ται, ὑμέας μὲν χρεὸν ἐστὶ τοὺς Ἀθηναίους στήναι
„κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτοὺς τε
„καὶ τοὺς κατ' ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε
„εἵνεκα. ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην
„αὐτίαν, ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπει-
10 „ροὶ τέ εἰμεν καὶ ἀδαεῖς τούτων τῶν ἀνδρῶν. Σπαρ-
„τιητέων γὰρ οὐδεὶς πεπείρηται Μήδων· ἡμεῖς δὲ Βαιω-
„τῶν καὶ Θεσσαλῶν ἔμπειροὶ εἰμεν. ἀλλ' ἀναλαβόν-

Alexander Macedo. His dictis ille retro egit equum,
et in castra suamque ad stationem est reversus.

(46.) Moxque *Atheniensium* duces ad dextrum
cornu se contulerunt, et *Pausaniae*, quae ex Ale-
xandro audiverant, renunciarunt. Quo nuncio ille
terrītus, Persasque metuens, haec ait: *Quoniam*
igitur primo mane praelium committetur, opor-
tet ut vos Athenienses adversus Persas stetis, nos
autem contra Boeotos et Graecos, qui adversus
vos locati sunt; idque hac caussa. Vos nostis
Medos et illorum pugnandi genus, qui ad Mara-
thonem cum eis congressi estis: nos vero horum
hominum nullam experientiam neque notitiam ha-
bemus; nemo enim Spartanorum cum Medis peri-
culum fecit: sed Boeotos atque Thessalos usu co-
gnitos habemus. Quare omnino necesse est, ut vos

„τας τὰ ὅπλα χρεόν ἐστι ἱέναι ὑμέας μὲν ἐς τὸδε τὸ
 κέρας, ἡμέας δὲ ἐς τὸ εὐώνυμον.“ Πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν
 οἱ Ἀθηναῖοι τάδε· „Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ’ ἀρ- 15
 „χῆς, ἐπεὶ τε εἶδομεν κατ’ ὑμέας τασσομένους τοὺς
 „Πέρσας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἶπαι ταῦτα τὰ περ ὑμεῖς
 „Φθάντες προφέρειτε· ἀλλὰ γὰρ ἀρρωδέομεν μὴ ὑμῖν
 „οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ’ ὦν αὐτοὶ ἐμνή-
 „σθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνاسι, καὶ 20
 47 „ἐτοίμοι εἰμὲν ποιεῖν ταῦτα.“ Ὡς δ’ ἤρσεκε ἀμφο-
 τέροισι ταῦτα, ἥως τε διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς
 τάξεις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιούμενον, ἐξαγο-
 ρεύουσι Μαρδονίῳ. ὁ δ’ ἐπεὶ τε ἤκουσε, αὐτίκα μετι-
 στάναι καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων τοὺς Πέρσας κα- 5
 τὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. Ὡς δὲ ἔμαθε τοῦτο τοιοῦτο γι-
 νόμενον ὁ Πausanίης, γινούς ὅτι οὐ λαμβάνει, ὀπίσω ἦγε

*sumtis armis in hoc cornu transeat, nos autem
 in sinistrum cornu. Ad haec Athenienses respon-
 derunt: Nos quoque ipsi pridem ab initio, ubi vos
 vidimus contra Persas locatos, in animo habeba-
 mus haec dicere, quae nunc vos nobis proponere
 occupastis; sed metuebamus, ne ingrata vobis es-
 set oratio. Nunc quoniam vos ipsi huius rationis
 fecistis mentionem, grata nobis haec oratio est,
 et parati sumus morem vobis gerere. (47.) Ut
 igitur utrisque hoc placuit, illucescente tunc aurora
 stationes inter se permutarunt. Quod ubi animad-
 verterunt Boeoti, renunciarunt Mardonio: et ille,
 hoc audito, protinus ipse quoque aciei suae ratio-
 nem coepit immutare, Persasque adversus Lacedae-
 monios ducere. Quod ubi Pausanias intellexit,*

715, 49.

τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας· ὡς δ' αὐτως καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου.

Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, πέμ- 48
ψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε
τάδε· „ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄν-
„δρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῇδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεομένων
5 „ὡς οὔτε Φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε τάξιν ἐκλείπετε,
„μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλ-
„λυσθε. τῶν δ' ἅρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμ-
„μιῆσαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ
„Φεύγοντας καὶ στάσιν ἐκλείποντας ὑμέας εἶδομεν, ἐν
10 „Ἀθηναίοισι τε τὴν πρόπειραν ποιευμένους, αὐτοὺς τε
„ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐ-

suumque consilium non latere vidit hostem, retro Spartanos duxit in dextrum cornu: perinde vero item Mardonius suos lacvum in cornu reduxit.

(48.) Postquam utraque acies pristinum locum ceperat, praeconem Mardonius ad Spartanos misit, haec illis ipsius nomine dicentem: *Vos igitur, Lacedaemonii, ut fortissimi viri praedicamini ab hominibus has regiones incolentibus, qui magnopere vos admirantur, quod numquam ex bello fugiatis, numquam deseratis stationem, sed duretis donec aut adversarios perdideritis aut perieritis ipsi! Atqui horum nihil verum erat. Nam, priusquam nos congredieremur et ad manus veniremus, palam fugientes vos vidimus et stationem deserentes, nempe in Atheniensibus primum periculum facturos, vos ipsos vero contra servos nostros locantes. Haec neutiquam sunt fortium virorum*
Herod. T. IV. P. I. O

„δαμῶς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν
 „ὑμῖν ἐψεύσθημεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὡς
 „δὴ πέμψετε εἰς ἡμέας κήρυκα προκαλούμενοι, καὶ
 „βουλόμενοι μούνοισι Πέρσησι μάχεσθαι· ἄρτιοι ἐόντες 15
 „ποιεῖν ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὐρομεν,
 „ἀλλὰ πτώσσοντας μάλλον. Νῦν ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς
 „ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν. τί δὴ
 „οὐ πρὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπὶ τε δεδοξωσθε
 „εἶναι ἀριστοί, πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς 20
 „ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα; καὶ ἢ μὲν δοκῇ καὶ
 „τοὺς ἄλλους μάχεσθαι, οἱ δ' ὦν μετέπειτα μαχέσθων
 „ὑστεροί. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκοί, ἀλλ' ἡμέας μόνους ἀπο-
 „χρᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα· ὁκότεροι δ' ἂν ἡμέων
 „νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ νικάων.“ 25

*facta: sed nimirum plurimum de vobis nos fefel-
 lit opinio. Nam quum propter virtutis vestrae
 famam existimassemus, vos nobis praeconem, qui
 nos provocaret, missuros esse, et cum solis
 Persis velle dimicare; nos ad hoc ipsum parati,
 nihil tale vos vidimus facientes, sed metu terro-
 reque refugientes. Nunc igitur, quoniam vos non
 priores hanc nobis proposuistis conditionem, nos
 eam vobis ultro proponimus. Quidni pro Graecis
 vos, qui fortissimi esse existimamini, pro Bar-
 baris autem nos, pari utrimque numero pugne-
 mus? Et siquidem placuerit ut caeteri etiam pu-
 gnent, pugnent illi deinde post nos! Sin hoc non
 placet, sed satis esse iudicaritis ut nos soli pugne-
 mus, decernamus igitur! et, utri nostrum vicerint,
 hi pro universo exercitu vicisse censeantur. (49-)*

715, 76.

Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας τε καὶ ἐπισχρὸν χρόνον, ὥς οἱ 49
οὐδείς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσито ὀπίσω· ἀπὸ δὲ
δὲ ἐσήμανε Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. Ὁ δὲ, περι-
χαρὲς γενόμενος καὶ ἐπαρθείς ψυχρῇ νίκῃ, ἐπῆκε τὴν
5 ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ὥς δὲ ἐπήλασαν οἱ ἱππῶται,
ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἐσακον-
τίζοντες τε καὶ τοξεύοντες, ὥστε ἱπποτοξόται τε εἶντες,
καὶ προσφέρεισθαι ἄποροι· τὴν τε κρήνην τὴν Γαργα-
Φίην, ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στρατεύμα τὸ Ἑλλην-
10 κόν, συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν. ἔσαν μὲν ὦν κατὰ
τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι τεταγμένοι μούνοι· τοῖσι δὲ
ἄλλοις Ἕλλησι ἢ μὲν κρήνη πρόσω ἐγίνετο, ὥς ἕκα-
στοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀγχοῦ. ἐρυκό-
μενοι δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ, οὕτω δὲ ἐπὶ τὴν κρήνην

His dictis praeo aliquantisper substitit: ut vero nemo ei respondit, reversus est, et *Mardonio* quid acciderit renunciavit. Tum ille, vehementer gavisus, et frigidâ elatus victoriâ, *equitatum adversus Graecos* misit. Et adcurrentes equites universum Graecorum exercitum incommodabant, et iacula in eos torquentes, et sagittas ex arcibus emittentes: quippe sagittarii erant equites, nec cum eis comminus cōgredi poterant Graeci. Iidem etiam fontem *Gargaphiam*, unde aquabatur universus Graccorum exercitus, turbabant et obstruebant. Et erant quidem prope illum fontem soli Lacedaemonii locati; reliqui vero Graeci, prout quique locati erant, longius aberant a fonte, *Asopum* autem in propinquo habebant. Sed quoniam ab Asopo arcebantur, ad eundem fontem

ἰΦοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γὰρ σφι οὐκ ἔξῃν ὕδαρ φα- 15
 ρέεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἱππέων καὶ τοξευμάτων.

50. Τούτου δὲ τοιούτου γινόμενου, οἱ τῶν Ἑλλήνων στρα-
 τηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς στρατιῆς, καὶ
 ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐ-
 τέων τε τούτων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Πausaniην
 ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ, ταυτέων τοιούτων ἔον- 5
 των, μᾶλλον σφεας ἐπελύπτε. οὔτε γὰρ σιτία εἶχον
 ἔτι, οἱ τέ σφεων ὀπέωνες, ἀποπεμΘθέντες εἰς Πελοπόν-
 νησον αἰς ἐπισιτιεύμενοι, ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἵππου,
 51 οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι εἰς τὸ στρατόπεδον. Βουλευο-
 μένοισι δὲ τοῖσι στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἣν ὑπερβάλλονται
 κείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν μὴ ποιεύμενοι,
 εἰς τὴν νῆσον ἰέναι. ἥ δέ ἐστι ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς
 κρήνης τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ἣ ἑστρατοπεδεύοντο τότε, 5

aquatum iverant; ex fluvio enim aquari prohibe-
 bantur ab equitum missilibus.

(50.) In hoc rerum statu, quum aquâ careret exercitus, et ab equitatu hostium incommodaretur, Graecorum duces convocavit *Pausanias*, ut ad se in dextrum cornu convenirent, et de his ipsis rebus itemque de aliis deliberarent. Nam, praeter haec, aliis etiam incommodis premebantur: cibaria enim illos defecerant; famulique eorum, ad subvehendum commeatum in Peloponnesum missi, interclusi erant ab equitatu, ut in castra pervenire non possent. (51.) Deliberantibus ducibus placuit, ut, si eo die Persae supersederent praelium committere, ipsi in insulam se conferrent. Abest haec decem stadia a fonte Gargaphia, ad quem tunc castra habe-

- δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πόλεως.
 ἤσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἡπείρῳ σχιζόμενος ὁ ποταμὸς
 ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω εἰς τὸ πεδίον, διέχων
 ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσον περ τρία στάδια· καὶ ἔπει-
 10 τα συμμίσγει εἰς ταῦτό· οὖνομα δὲ οἱ Ὠερόη. θυγα-
 τέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. Ἐς
 τοῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλευσάντο μεταναστῆναι, ὥα
 καὶ ὕδατι ἔχουσι χρᾶσθαι ἀθρόνῳ, καὶ οἱ ἱππείες σφέας
 μὴ σινοῖατο, ὥσπερ κατ' ἰθὺ ἦντων. μετακινέσθαι τε
 15 ἐδόκει τότε ἔπειαν τῆς νυκτὸς ἢ δευτέρῃ Φυλακῇ, ὥς
 ἂν μὴ ἰδιόατο οἱ Πέρσαι ἐξορμεωμένους, καὶ σφῆας
 ἐπόμενοι ταράσσοιεν οἱ ἱππῶται. ἀπικομένων δὲ εἰς τὸν
 χῶρον τοῦτον, τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὠερόη περισχίζεται,
 ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην ἐδό-
 20 κει τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ στρατοπέδου πρὸς

bant, estque ante urbem Plataeensium. Ita insula fuerit in continente: nempe fluvius a Cithaerone monte in planitiem decurrit in duos alveos divisus, tria fere stadia a se invicem distantes, et deinde in unum confluit: nomen ei est *Oëroë*, *filiamque* hanc esse *Asopi* aiunt huius regionis incolae. Hunc in locum transferre castra constituerunt, quo et aquae haberent copiam, nec ab equitibus, sicut dum ex adverso stabant, infestarentur. Movere autem placuit castra sub secundam noctis vigiliam, ne Persae illos viderent abeuntes, nec equites illos sequerentur et incommodarent. Deinde constituerant, quando in hunc locum pervenissent, quem Asopi filia Oëroë e Cithaerone decurrens circumfluit, eadem nocte dimidiam copiarum partem ad Cithaeronem mittere,

τὸν Κιθαῖρῶνα, ὡς ἀναλάβειν τοὺς ὀπείωνας τοὺς ἐπὶ
 τὰ σιτία οἰχομένους· ἔσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαῖρῶνι ἀπολα-
 52 λαμμένοι. Ταῦτα βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέ-
 ρην πᾶσαν, προσκειμένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον ἄτρυ-
 τον. ὥς δὲ ἡ τε ἡμέρῃ ἔληγε, καὶ οἱ ἵππῆες ἐπέπαυν-
 το, νυκτὸς δὲ γενομένης, καὶ εὐούσης τῆς ὥρης ἐς τὴν
 συνέκετό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀεθύντες οἱ 5
 πολλοὶ ἀπαλλάσσοντο· ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέ-
 κετο, οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν, ἔφευ-
 γον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν· φεύ-
 γοντες δὲ, ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἡραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς
 πόλεός ἐστι τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι σταδίου ἀπὸ τῆς 10
 κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον. ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο
 53 πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὄπλα. Καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον
 ἐστρατοπεδεύοντο· Πausanias δὲ, ὀρέων σφέας ἀπαλ-

ad recipiendos famulos, qui commeatum advecturi
 abierant: erant enim in Cithaerone interclusi. (52.)
 Haec quum ita decrevissent, toto illo die ab equi-
 tatu pressi, immensum sustinuerunt laborem. Ut
 vero dies defecit, destiteruntque equites, facta nocte
 et adpropinquante hora qua ut discederent erat con-
 stitutum, tum vero plerique collectis vasis discesse-
 runt; non illi locum, de quo convenerat, petere
 in animo habentes; sed, simulac moveri coeperunt,
 lacti effugisse equitatum, versus Plataeensium urbem
 fugientes, ad *Heracum* [Iunonis templum] perve-
 nerunt, quod est ante Plataeensium urbem, viginti
 stadia a Gargaphia distans; ibique ante templum
 consederunt. (53.) Hi igitur circa Heracum castra
 habuere. *Pausanias* vero, postquam illos vidit ca-

λασσομένους ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελλε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, ἀναλαμβάνοντας τὰ ὅπλα, ἰέναι κα-
5 τὰ τοὺς ἄλλους τοὺς προϊόντας· νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν
χωρὸν ἰέναι, ἐς τὸν συνεβήκαντο. Ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλ-
λοι ἄρτιοι ἔσαν τῶν ταξιαρχέων πείθεσθαι Πausanίῃ·
Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πολιάδew, λοχηγέων τοῦ Πιτανη-
τέων λόχου „οὐκ, ἔφη, τοὺς ξείνους Φεύξεσθαι, οὐδὲ
10 ἰκάνειν αἰσχυρέειν τὴν Σπάρτην·“ ἐθώμαζέ τε ὀρέων
τὸ ποιούμενον, ἅτε οὐ παραγενόμενος τῷ προτέρῳ λόγῳ.
ὁ δὲ Πausanίης τε καὶ ὁ Εὐρυάναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο
τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκεῖνον σφίσι, δεινότερον δὲ ἔτι, κείνους
ταῦτα νειωμένους, ἀπολιπεῖν τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην,
15 μὴ, ἢν ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ συνεβήκαντο τοῖσι ἄλ-
λοισι Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπολειφθεὶς αὐτὲς τε Ἀμομ-
φάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζόμενοι, αἰτρέ-

stris egredientes, ralus eum locum illos, de quo con-
venerat, petere, Lacedaemonios etiam arma iussit
capere, et eadem viâ, qua caeteri praecessissent, pro-
gredi. Ibi tunc, quum alij omnes ordinum ductores
parati essent Pausaniae obsequi, unus *Amompha-*
retus, Poliadae filius, manipulum ducens Pitane-
tarum, ait *se non fugiturum peregrinos, neque ultro*
ignominiam adpersurum Spartanis; miratusque
est, ubi quid ageretur vidit: nec enim superiori
colloquio interfuerat. Pausaniae vero et Euryanacti
indigna res visa est, imperio non obtemperare centu-
rionem, adhuc vero indignior, deserere manipulum
Pitanetarum, quoniam ita dux illorum animatus
esset; quippe veriti, ne, si illo relicto facerent quae
cum caeteris Graecis constituissent, desertus periret

μας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνικόν, καὶ ἐπειρῶν-
το πείθοντές μιν ὥς οὐ χρεὸν εἶη ταῦτα ποιεῖν.

- 54° Καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μόνον Λα-
κεδαιμονίων τε καὶ Τεγεατῶν λελειμμένον. Ἀθηναῖοι
δὲ ἐποίουν τοιαῦδε. εἶχον αἰτρέμας σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτά-
χθῃσαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων Φρονήματα,
ὥς ἄλλα Φρονούντων καὶ ἄλλα λεγόντων. ὥς δὲ ἐκί- 5
νήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων ἱππία, ὀψόμα-
νόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῖεν οἱ Σπαρτιῆται, εἴ τε
καὶ τὸ παράπαν μὴ διανοεῦνται ἀπαλλάσσεσθαι ἐπί-
55 ρεσθαί τε Πausanίην τὸ χρεὸν εἶη ποιεῖν. Ὡς δὲ ἀπί-
κετο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὥρα τέ σφεας
κατὰ χώραν τεταγμένους, καὶ ἐς νεῖκεα ἀπικυμένους
αὐτέων τοὺς πρώτους. ὥς γὰρ δὴ παρηγορέοντο τὸν

Amompharetus cum suis. Id secum reputantes, gra-
dum sistere iusserunt Laconicas copias, et persua-
dere homini conati sunt, non recte eum facere.

(54.) Dum illi Amompharetum adhortantur, unum
ex omnibus Lacedaemoniis et Tegeatis pone manen-
tem; interim *Athenienses* haec fecerant. Quietī ste-
terant in vestigio ubi locati erant, bene gnari moris
Lacedaemoniorum, alia saepe cogitantium, alia di-
centium. Ut autem movere se coepit exercitus, equi-
tem de suis miserunt, qui spectaret utrum Lacedae-
monii discedere adgrederentur, an omnino de profe-
ctione non cogitarent; tum qui ex Pausania quae-
reret, quid ipsis esset faciendum. (55.) Ubi ad La-
cedaemonios pervenit praeco, vidit illos eo loci in-
structos stantes, et primores illorum inter se alter-
cantes. Quum enim *Amompharetum* hortati essent

- 5 Ἀμομφάρετον ὃ τε Εὐρύαναξ καὶ ὁ Πausanίης, μὴ
κινδυνεύειν μένοντας μούρους Λακεδαιμονίων, οὐκ ὡς
ἔπειθον· ἐς δὲ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπικιέατο, καὶ ὁ
κῆρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπυγμένος. νεικέων
δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρην αἰμοδοτέρῃσι τῇ-
10 σι χερσὶ, καὶ τίθεις πρὸ ποδῶν τῶν Πausανίειω, ταύ-
τη τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι, ἔφη, μὴ Φεύγειν τοὺς ξεί-
νους.“ ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμε-
νον καὶ οὐ φρενήρεα καλέων ἐκείνον, πρὸς τε τὸν Ἀθη-
ναίων κῆρυκα ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ
15 Πausanίης ἐκέλευε τὰ παρόντα σφι πρήγματα, ἐχρή-
ζε τε τῶν Ἀθηναίων προσχωρῆσαί τε πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ
ποιεῖν περὶ τῆς ἀπόδου τὰ περ ἂν καὶ σφεῖς. Καὶ ὁ 56
μὲν ἀπαλλάσσεται ἐς τοὺς Ἀθηναίους. τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνα-

Euryanax et Pausanias, ne solus Lacedaemonio-
rum ibi manens se suosque in periculum adduceret,
minime ei persuaserunt; et ad extremum eo ventum
est, ut ad mutua convicia descenderent, quo tem-
pore adveniens praeco Atheniensis coram eis stetit.
Et maledictis illos incessens *Amompharetus*, am-
habus manibus sublato saxo, eoque ante pedes po-
sito Pausaniae, *Hoc calculo*, ait, *suffragium ego*
fero, non debere nos fugere peregrinos: nempe
peregrinos Barbaros dicens. Quem furiosum et male
sanum adpellans *Pausanias*, mox ad praeconem
Atheniensium conversus, interrogantem quod ei
mandatum erat, iussit hunc, *illis quid hic agere-*
tur nunciare, suoque nomine rogare Athenienses.
ut ad se venirent, et de discessu facerent quod
ipsos vidissent facere. (56.) Et ille quidem ad

κρινομένους πρὸς ἐαυτοὺς ἡὺς κατελάμβανε, ἐν τούτῳ
 τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Πausanίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομ-
 Φάρετον λείψεσθαι τῶν ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποστει- 5
 χόντων, (τὰ δὲ καὶ ἐγένετο,) σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν
 κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας· εἶποντο δὲ καὶ Τεγεῆ-
 ται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἦσαν τὰ ἔμπαλιν ἢ Λα-
 κεδαιμόνιοι. οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχοντο καὶ
 τῆς ὑπώρειός τοῦ Κιβαιρῶνος, φοβεόμενοι τὴν ἵππον· 10
 57 Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω τραθέντες ἐς τὸ πεδίον. Ἀμομ-
 Φάρετος δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμᾶ δοκέων Πausανίην τολ-
 μήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ
 ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν· προτερόντων δὲ τῶν σὺν Πausανίῃ,
 καταδόξας αὐτοὺς ἰθεὶς τέχνη ἀπολιπεῖν αὐτὸν, ἀνα- 5
 λαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἦγε βάρην πρὸς τὸ ἄλλο

Athenienses rediit. Hos vero ut inter se disceptan-
 tes aurora deprehendit, *Pausanias*, quum adhuc
 ibidem mansisset, existimans Amompharetum, si re-
 liqui Lacedaemonii discessissent, non ibi solum man-
 surum, (id quod etiam accidit) dato imperio cae-
 teros omnes abduxit per clivos; et Tegeatae quoque
 sequebantur. *Athenienses* vero, ordine instructi,
 contrariā quam *Lacedaemonii* viā incedebant: hi
 enim metu equitatus clivos sequebantur et radices
 Cithaeronis; Athenienses vero infra per planitiem
 progrediebantur. (57.) *Amompharetus* autem, prorsus
 persuasus nequaquam ausurum *Pausaniam* se
 suosque deserere, etiam nunc institit ut ibi mane-
 rent, nec desererent stationem: at, ubi iam longius
 progressum *Pausaniam* cum suis vidit, tunc ratus
 revera illos sese deseruisse, manipulum suum arma

στῖφος. τὸ δὲ, ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στάδια, ἀνέμεινε
τὸν Ἀμομφαρέτου λόχον, περὶ ποταμὸν Μολοῦντα ἰδρυ-
μένον Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον, τῇ καὶ Δήμητρος
10 Ἐλευσινίης ἱερὸν ἦσται. ἀνέμεινε δὲ τοῦδε εἵνεκα, ἵνα, ἥν
μὴ ἀπολίπη τὸν χῶρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρε-
τός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ' αὐτοῦ μένωσι, βοηῆοι ὀπί-
σω παρ' ἐκείνους. Καὶ οἳ τε ἀμφοὶ τὸν Ἀμομφάρετον
παρεγίνοντό σφι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσέ-
15 κειτο πᾶσα. οἳ γὰρ ἱππόται ἐποίευν οἷον καὶ ἐώβεσαν
ποιεῖν αἰεὶ· ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον κεινὸν, ἐν τῷ ἐτετά-
χατο οἱ Ἕλληνες τῇσι προτέρησι ἡμέρησι, ἤλαυνον τοὺς
ἵππους αἰεὶ τὸ πρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσε-
κέατό σφι.

capere iussit, eumque militari gradu ad reliquum
agmen adduxit. At illi, postquam decem fere stadia
progressi erant, exspectaverunt Amomphareti mani-
pulum, circa fluvium Moloëntem resistentes et circa
locum cui Argiopio nomen, ubi templum est Cere-
ris Eleusinae. Manserunt autem ibi hoc consilio,
quo, si stationem qua locatus erat non relinqueret
Amompharetus eiusque manipulus, sed ibi mane-
rent, redirent ipsi eisque succurrerent. Vixdum ad
illos pervenerat Amompharetus, quum universus
Barbarorum equitatus eis instabat. Etenim equites
pro suo more castris Graecorum adequitantes, quum
vacuum vidissent locum, quo illi superioribus dic-
tibus steterant, ulterius continuo equos adegerunt: et
simulatque Graecos adsecuti sunt, protinus eis insti-
terunt.

- 58 Μαρδόνιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀποιοχομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδε τε τὸν χῶρον ἐρημον, καλέσας τὸν Ληρισσαῖον Θώρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐρύπυλον καὶ Θρασυδήϊον, ἔλεγε· „Ὡ παῖδες Ἀλεῦεω, „ἔτι τί λέξετε, τὰδε ὀρέοντες ἐρῆμα; ὑμεῖς γὰρ οἱ 5 „πλησιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους οὐ Φεύγειν ἐκ „μάχης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρῶτους· „τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξις εἴδετε, „νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιοχομένην νύκτα καὶ οἱ πάντες ὀρέο- „μεν διαδράντας. διέδεξάν τε, ἐπεὶ σφίσι εἶδε πρὸς 10 „τοὺς ἀψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, „ὅτι οὐδένες ἄρα ἰόντες, ἐν οὐδαμοῖσι εἰσὶν Ἕλλησι „ἐναπιδεικνύατο. Καὶ ὑμῖν μὲν, εἰσὶν Περσέων ἀπί- „ροισι, πολλὴ ἐκ γε ἐμεῦ ἐγένετο συγγνώμη, ἐπαι-

(58.) *Mardonius*, ut Graecos noctu discessisse cognovit, locumque vacuum vidit, Larissaeum Thoracem vocavit eiusque fratres Eurypylum et Thrasydaium, cosque his verbis est adlocutus: *Nunc quid porro dicetis, filii Aleuae, loca haec vacua videntes? Nam vos, horum hominum finitimi, dicebatis non fugere Lacedaemonios ex pugna, sed bellica virtute primarios esse viros: quos et paulo ante vidistis stationem deserere, et nunc cuncti videmus proxima nocte prorsus profugisse. Nempe, ubi acie illis decernendum fuit cum eis qui revera fortissimi sunt hominum, ostenderunt, se, quum sint nihili homines, inter Graecos, qui nec ipsi ullius frugis sunt, eminuisse. Ac vobis quidem, quibus Persarum virtus minus comperita est, facile ignovi, laudantibus hos homines,*

15 „νεόντων τούτους, τοῖσί τι καὶ συνηδέατε· Ἀρταβάζου
 „δὲ θῶμα καὶ μᾶλλον ἐποιεῦμην, τὸ καὶ καταρῶ-
 „ῃσαι Λακεδαιμονίους, καταρῶδῃσαντά τε, ἀποδέ-
 „ξασθαι γνῶμην δειλοτάτην, ὥς χρεὸν εἶη ἀναζεύξαν-
 „τας τὸ στρατόπεδον, ἵεναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστρῳ πο-
 20 „λιορρησομένους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πεύσε-
 „ται. Καὶ τουτέων μὲν ἐτέρωθι ἔσται λόγος· νῦν δὲ
 „ἐκείνοισι ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστὶ, ἀλλὰ
 „διωκτέοι εἰσὶ, ἐς ὃ καταλαμφθέντες δώσουσι ἡμῖν
 „τῶν δὴ ἐποίησαν Πέρσας πάντων δίκας.“ Ταῦτα 59
 εἰπας, ἤγε τοὺς Πέρσας δρόμῳ, διαβάνας τὸν Ἀσω-
 πὸν, κατὰ στίβον τῶν Ἑλλήνων, ὥς δὴ ἀποδιδησκέν-
 των· ἐπέιχε τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεάτας
 5 μούρους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πεδίον, ὑπὸ

*quorum res quaedam bene gestae vobis innotue-
 runt: sed tanto magis Artabazum miratus sum,
 Lacedaemonios pertimescentem, et timore percul-
 sum ignavissimam dicentem sententiam, movenda
 nobis esse castra, et in Thebanorum urbem sece-
 dendum, nempe ibi obsidendis: quam sententiam
 etiam Rex ex me cognoscet. Sed de his quidem
 aliàs disserendi locus erit: nunc vero illis, ut nos
 effugiant, non est permittendum; sed persequi eos
 oportet, donec deprehensi poenas nobis dederint
 omnium quae adversus Persas patrarunt. (59.)
 Haec locutus Mardonius, Persas Asopo superato cur-
 sim duxit, vestigia secutus Graccorum, tamquam
 fugientium: duxit autem adversus solos Lacedaemo-
 nios et Tegeatas; nam Athenienses, per planitiem
 euntes, obstantibus clivis non conspexerat. Et reli-*

τῶν ὄχλων οὐ κατώρα. Πέρσας δὲ ὀρέοντες ἀρμημένους
διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρβαρικῶν τελέων
ἄρχοντες, αὐτίκα πάντες ἦσαν τὰ σημῆα, καὶ ἐδίω-
κον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ κοσ-
μηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὀμίλῳ 10
ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας.

- 60 Πausanias δὲ, ὡς προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα, λέγει τάδε. „Ἄνδρες
„Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου, ἐλευθέρην
„εἶναι ἡ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδόμεθα ὑπὸ
„τῶν συμμάχων, ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ 5
„ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παροισχομένην νύκτα δια-
„δράντων. νῦν ἂν δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν
„ἀμυνομένους γὰρ τῇ δυνάμεθα ἄριστα περιστέλλειν

quarum barbaricarum duces copiarum, ut Persas viderunt ad persequendos Graecos egressos, protinus et ipsi omnes sublati signis raptim secuti sunt, ut quique pedibus valebant, nullo ordine, non instructa acie. Ita igitur hi cum clamore et tumultu adeurrerunt, tamquam primo impetu Graecos oppressuri.

(50.) Pausanias, quum instaret equitatus, equitem ad Athenienses misit, qui ipsius verbis haec illis diceret: *Cives Athenienses! quum maximum nobis propositum sit certamen, quo id agitur, libera-ne maneat Graecia, an servitutem sit servitura. proditi sumus tam nos Lacedaemonii, quam vos Athenienses, a sociis, qui proxima nocte fugā se proripuerunt. Nunc igitur decretum est quid sit nobis faciendum: nempe pugnare oportet*

- „ἀλλήλους. εἰ μὲν νυν ἐς ὑμέας ὤρμησε ἀρχὴν ἢ ἔπ-
 10 „πος, χοῆν δὴ ἡμέας τε, καὶ τοὺς μετ' ἡμέων τὴν
 „Ἑλλάδα οὐ προδιδόντας Τεγεάτας, βοηθέειν ὑμῖν νῦν
 „δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ ἅπαντα κεχώρηκε, δίκαιοί ἐστε
 „ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζομένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυ-
 „νέοντες ἵεναι. Εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάβηκε
 15 „ἀδύνατόν τι βοηθέειν, ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀπο-
 „πέμψαντες χάριν θέσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν
 „παρόντα τόνδε πόλεμον εἶναι πολλὸν προθυμοτάτοις,
 „ὥστε καὶ ταῦτα ἐσακούειν.“ Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὥς 61
 ἐπύθοντο, ὤρμέατο βοηθέειν, καὶ τὰ μάλιστα ἐπαμύ-
 νειν. καὶ σφί ἤδη στείχουσι ἐπιτίθενται οἱ ἀντιταχθέντες
 Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος γενομένων, ὥστε μηκέτι

tet quam fortissime possumus, et mutuo nobis succurrere. Igitur si in vos primos irruisset equitatus, oporteret nos et Tegealas, qui nobiscum sunt neque Graeciam prodiderunt, vobis succurrere. Nunc vero quum in nos universus ingruit, aequum est ut vos laborantibus maxime partibus exercitus suppetias veniatis. Sin vos ipsi occupati estis ut succurrere nobis non possitis, hoc saltem nobis gratificamini ut sagittarios vestros ad nos dimittatis. Quum compertum sit nobis, quam singulare studium ad hoc exsequendum bellum adhibeatis, non dubitamus vos gratum hoc nobis facturos. (61.) His auditis, Athenienses parati erant illis succurrere, et quantam maximam possent opem ferre. Iamque iter erant ingressi, quum subito in illos impetum fecerunt Graeci a Barbarorum partibus stantes, qui illis in acie fuerant oppositi: quo facto,

δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ γὰρ προσκείμενόν σφας ἐλύ- 5
 πεε. Οὕτω δὲ μονωθέντες Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆ-
 ται, ἔοντες σὺν ψιλοῖσι, ἀριθμὸν, οἱ μὲν, πεντακισμύ-
 ριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι (οὗτοι γὰρ οὐδαμᾶ ἀπε-
 σχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων) ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμ-
 βαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ, 10
 οὐ γὰρ σφι ἐγένετο τὰ σφάγια χρηστὰ, ἐπιπτόν τε
 αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ, καὶ πολλῶ πλεῦνες
 ἐτρωματίζοντο. Φράξαντες γὰρ τὰ γέγρα οἱ Πέρσαι,
 ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφειδέως οὕτω, ὥστε
 πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν σφαγίων οὐ γι- 15
 νομένων, ἀποβλέψαντα τὸν Πausaniῆν πρὸς τὸ Ἡραῖον
 τὸ Πλαταεῖον, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν, χρηίζοντα
 μηδαμῶς σφέας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος.

62 Ταῦτα δ' ἐστὶ τούτου ἐπικαλυμένου, προξαναστάν-

iam succurrere istis non potuere, ipsi ab adgredien-
 tibus infestati. Itaque soli relictī *Lacedaemonii* et
Tegeatae, (simul cum levi armatura, quinquagies
 mille *Lacedaemonii*, et ter mille *Tegeatae*: nam hi
 numquam ab illis discesserunt:) sacra fecerunt, quip-
 pe cum *Mardonio* et exercitu qui cum eo erat con-
 flicturi. Quumque nihil laeti portenderent victimae,
 multi interim eorum ceciderunt, et multo plures vul-
 nerabantur. Etenim Persae, vallo e cratibus facto,
 adeo immensam in illos vim sagittarum emisierunt,
 ut *Pausanias*, quum perlitare non posset, et valde
 premerentur *Lacedaemonii*, Iunonis templum respi-
 ciens, quod ad *Plataeas* est, deam invocaret, orans
 ne spem ipsorum frustraretur.

(62.) Dum ille adhuc deam invocat, priores sur-

5 τες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρβάρους.
 καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν
 Πausανίῳ, ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά.
 10 ὥς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τοὺς
 Πέρσας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες.
 Ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέγρα μάχη. ὥς δὲ ταῦτα
 ἐπεπτώκει, ἤδη ἐγίνετο μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δη-
 μήτριον, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισ-
 15 μόν' τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκταν οἱ
 βάρβαροι. λήματι μὲν νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἔσσονες ἔσαν
 οἱ Πέρσαι· ἀνεπλοὶ δὲ εἶόντες, καὶ πρὸς ἀνεπιστήμο-
 νες ἔσαν, καὶ οὐκ ὁμοῖοι τοῖσι ἐναντίοις σοφίῃν. προεξ-
 αίσσοιτες δὲ κατ' ἓνα, καὶ δέκα, καὶ πλευνές τε καὶ
 20 ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιή-
 τας, καὶ διεφθείροντο. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν 63

gunt *Tegeatae*, et in hostem tendunt. Mox vero
 etiam *Lacedaemoniis* post preces a *Pausania* pera-
 ctas, laetae fuerunt victimae. Qui ut tandem perli-
 tarunt, ipsi quoque adversus *Persas* pergunt; et illis
Persae, relictis arcubus, obviam ire instituunt. Pri-
 mum igitur fit praelium apud crates: quae ubi cor-
 ruerunt, atrox iam fit pugna apud ipsum *Cereris*
 templum, eaque diuturna, donec eo ventum est ut
 velut in turba vir virum premeret: nam hastas Grae-
 corumprehendentes barbari frangebant. Et studio
 quidem ac robore non inferiores erant *Persae*: sed
 praeterquam quod leviter erant armati, ignari etiam
 fuere pugnae Graecorum, et solertiâ cedebant ad-
 versariis. Procurrentes singuli, aut deni, et modo
 plures, modo pauciores, globo facto irruebant in
Herod. T. IV. P. I. P

Μαρδόσιος, ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε
 περὶ ἑαυτὸν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίοις,
 ταύτῃ δὴ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μὲν
 νυν χρόνον Μαρδόσιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντείχον, καὶ ἀμυ- 5
 νόμενοι κατέβαλλον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὡς
 δὲ Μαρδόσιος ἀπέθανε, καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον,
 ἐὼν ἰσχυρότατον, ἔπιεσε, οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτρά-
 ποντο, καὶ εἶξαν τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. πλεῖστον γὰρ
 σφεας ἐδηλέετο ἢ ἐσθῆς, ἐρῆμός ἐοῦσα ὄπλων· πρὸς 10
 64 γὰρ ὀπλίτας ἔντες γυμνῆτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Ἐν-
 θαῦτα ἢ τε δίκη τοῦ φόνου τοῦ Λεωνίδεω, κατὰ τὸ
 χρηστήριον, τοῖσι Σπαρτιήτησι ἐκ Μαρδονίου ἐπιτελέε-
 το· καὶ νίκην ἀναιρέεται καλλίστην ἀπασέων τῶν ἡμεῖς
 ἴδμεν, Πausanias ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρίδεω. 5

Spartanos; et ab his interficiebantur. (63.) Qua
 parte quidem ipse *Mardonius* erat, ex candido equo
 pugnans, secumque selectos habens mille fortissi-
 mos Persarum, ibi vehementer hi premebant adver-
 sarios. Quoad igitur Mardonius vixit, etiam reliqui
 restiterunt, et fortiter pugnando multos straverunt
Lacedaemonios: ut vero *interfectus Mardonius*
 est, et quod circa eum steterat robur virorum ce-
 cidit, tunc nimirum et reliqui terga verterunt, ces-
 seruntque *Lacedaemoniis*. Maxime enim illis noce-
 bat vestitus, scuto et loricâ carens: etenim cum
 gravi armatura leviter armati pugnabant. (64.) Ibi
 tunc poenam caedis Leonidae, secundum oraculi
 responsum, Spartanis Mardonius solvit: et nobilissi-
 mam omnium, quas novimus, *victoriam Pausa-
 nias retulit*, Cleombroti filius, Anaxandridae ne-

(τῶν δὲ κατ' ὑπερβόε οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἶρηται ἐς Λεωνίδην· ὧτοί γάρ σφι τυγχάνουσι ἐντες.) Ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀειμνήστου, ἀνδρὸς ἐν Σπάρτῃ λογίμου· ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ, ἔχων ἄνδρας τριηκοσίους, συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ, πολέμου ἔοντος, Μισσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐτὸς τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὡς ἐτρά- 65 ποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἐαυτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποίησαντο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαίδι. Θῶμα δὲ 5 μοι, ὅπως παρὰ τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἰς ἐφάνη τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε ἐναποθανῶν, περὶ τε τὸ ἱερόν οἱ πλείστοι ἐν τὸ βεβήλῳ ἔπιπον. δοκέω δὲ, εἴ τι περὶ τῶν Θείων προηγμά-

pos. (Superiorum huius viri progenitorum nomina recensui, ubi de Leonida agebatur: sunt enim prorsus iidem.) Interfectus est autem Mardonius ab Aeimnesto, spectato inter Spartanos viro: qui insequente tempore, post hoc Medicum bellum, bello Messenico trecentos viros ducens, cum omnibus Messeniorum copiis ad Stenyclerum confligit: et unā cum trecentis suis occubuit. (65.) Persae apud Plataeas a Lacedaemoniis fusi fugatique, nullo ordine ad castra sua confugerunt, in lignum murum, quem in agro Thebano construxerant. Miror vero equidem, quid factum sit, quum ad Cereris lucum pugnata sit haec pugna, ut tamen nullus repertus fuerit Persarum, qui in locum deae sacrum aut intravit aut in eo ceciderit, sed omnes in profana terra circa templum occubuerint. Opinor autem, (si modo fas

τῶν δοκέειν δεῖ, ἡ θεὸς αὐτῇ σφεας οὐκ ἐδέξατο, ἐμπρήσαντας τὸ ἱερόν τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνακτόριον. Αὕτη μὲν 10
νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτο ἐγένετο.

- 66 Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος αὐτίκα τε οὐκ ἀρέσκετο
κατ' ἀρχαῖς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλῆος, καὶ
τέτε πολλὰ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἤνευ, συμβάλλειν οὐκ
ἔων. ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιαύδε, ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι
πράγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι. τῶν ἐστρα- 5
τήγεε ὁ Ἀρτάβαζος, (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην, ἀλ-
λὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων, περὶ ἑαυτόν·)
τούτους, ὅπως ἢ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ
ἔμιλλε ἀποβῆσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥϊε κατηρτισμέ-
νος, παραγγείλας κατὰ τὸ αὐτὸ ἵέναι πάντας τῇ αὐτῇ 10
αὐτὸς ἐξηγέται, ὅπως αὖ αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχον-

LXVI. 9. ἤν. Olim ἤν.

est de rebus divinis opinari aliquid) deam illos
non recepisce, ut qui ipsius templum, quod Eleusi-
sine fuit, cremassent. Hic igitur *Plataeensis pugnae*
exitus fuit.

(66.) *Artabazo*, Pharnacis filio, initio statim
non placuerat, Mardonium a rege in Graecia relinqui:
idemque tunc, multum hortatus ne praelium Mardo-
nius committeret, nihil profecerat. Itaque, utpote
improbans Mardonii consilium, hanc iniit rationem.
Quum suo sub imperio manum haberet haud exi-
guam, sed ad quadraginta hominum millia, his or-
dine compositis, quo tempore fiebat praelium, bene
gnarus quis futurus esset exitus pugnae, egressus
est, dato imperio, ut, qua ipse praeciret, sequerentur
omnes eodem gradu quo ipsum vidissent praecun-

τα. ταῦτα παραγγείλας, αἰς ἐς μάχην ἤγε δῆθεν τὸν
στρατὸν· προτερῶν δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα καὶ δὴ Φεύγοντας
τοὺς Πέρσας· οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέ-
15 το, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε Φεύγων, οὔτε ἐς τὸ
ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φωκέας,
ἐβέλων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι.
καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο. Τῶν δὲ ἄλλων 67
Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος ἐβелоκακέοντων, Βοιωτοὶ
Ἀθηναίοισι ἐμαχέσαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μη-
δίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι ἔχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην,
5 μαχεόμενοι τε καὶ οὐκ ἐβелоκακέοντες, οὕτω ὥστε τριη-
κῆσιοι αὐτέων οἱ πρῶτοι καὶ ἀριστοὶ ἐνθαῦτα ἔπεσον
ὑπὸ Ἀθηναίων. αἰς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐς

tem. Hoc dato imperio, duxit illos, veluti in prae-
lium duceret: sed quum ipse praegrederetur agmen,
iamque fugientes conspexisset Persas; inde non am-
plius eodem ordine suos duxit, sed citato cursu fugam
cum eis corripuit, non ligneum murum petens nec
Thebanorum urbem, sed in Phocidem tendens, cu-
piensque quam primum ad Hellespontum perve-
nire. Hi igitur hanc in partem iter intenderunt.
(67.) Graecorum, qui eum rege erant, maior pars
de industria cessaverant: sed *Boeotî* perdiu cum
Atheniensibus dimicarunt. Nam *Thebani*, cum Me-
dis faeientes, singulare studium adhibuere, fortiter
pugnantes, minimeque ultro cedentes; ita ut eorum
trecenti, primarii viri fortissimique, ibi ab Athenien-
sibus sint interfecti. Ut vero hi quoque terga vertere
coacti sunt, Thebas se receperunt, non quidem ita
(inconditâ fugâ) ut Persae, aut ut reliqua turba so-

τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ οἱ Πέρσαι, καὶ τῶν ἄλλων συμ-
 μάχων ὁ πᾶς ὄμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδένι,
 68 οὔτε τι ἀποδεξάμενος, ἔφευγον. Δηλοῖ τε ἐμοὶ ὅτι 10
 πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἤτηντο ἐκ Περ-
 σέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ καὶ συμμῖξαι τοῖσι
 πολεμίοισι, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας ὤρων. οὕτω
 τε πάντες ἔφευγον, πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε ἄλλης καὶ 5
 τῆς Βοιωτῆς. αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφέλλει τοὺς Φεύ-
 γοντας, αἰεὶ τε πρὸς τῶν πολεμίων ἀγχιστὰ εὐθυσά,
 ἀπείργουσα τε τοὺς Φιλίους Φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλ-
 69 λήνων. Οἱ μὲν δὲ νικῶντες εἶπεντο, τοὺς Ξέρξεω διώ-
 κοντές τε καὶ φονεύοντες. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φό-
 βῳ ἀγγέλλεται τοῖσι ἄλλοις Ἕλλησι τοῖσι τεταγμέ-
 νοις περὶ τὸ Ἡραῖον, καὶ ἀπογενομένοις τῆς μάχης,
 ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ νικῶν οἱ μετὰ Πausανίῳ. 9

ciorum, qui nulla re gesta, ac ne pugnâ quidem cum
 ullo ex hostibus consortâ, in fugam se proripuerunt.
 (68.) Atque hinc adparet, Barbarorum res universas
 ex Persis pendisse; quandoquidem et hi tunc, prius-
 quam cum hoste essent congressi, simulatque Persas
 videre fugientes, et ipsi fugam capessiverunt. Itaque
 omnes se fugae mandarunt, praeter equitatum, quum
 reliquum, tum Boeoticum. Atque fugientibus magno
 etiam usui equitatus fuit, semper proxime ab hosti-
 bus obequitans, et suos fugientes a Graecis seiungens.
 (69.) Dum ita victores Graeci fugientes Barbaros
 persequuntur occiduntque, interim reliquis Graecis,
 qui circa *Iunonis templum* consederant, et praelio
 non interfuerant, nunciatur pugnam esse pugnata,

οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχύντες,
οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐτράποντο διὰ τῆς ὑπώρεης
καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσιν ἄνω, ἰθὺ τοῦ ἱεροῦ τῆς
Δήμπτρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασίους,
10 διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἀγ-
χοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι,
ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θηβαίων ἱππῶται ἐπειγομέ-
νους οὐδένα κόσμον, ἤλαυνον ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους,
τῶν ἱππάρχῃ Ἀσωπόδαρος ὁ Τιμάνδρου. ἐσπεσόντες
15 δὲ κατεστώρεσαν αὐτέων ἑξακοσίους, τοὺς δὲ λοιποὺς
κατήραξαν διάκοντες ἐς τὸν Κιθαιρῶνα. οὗτοι μὲν δὴ ἐν
οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο.

Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος, αἰς κατέφυγον 70
ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀνα-
βάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀνα-

vicisseque Pausaniam cum suis. Quo audito, nullo or-
dine Corinthii superiore viâ, quae per montis radices
et per clivos fert, rectâ versus *Cereris templum* con-
tenderunt, Megarcenses vero et Phliasii per planitiem
molliori via. Ubi vero prope hostem Megarcenses et
Phliasii fuere, e longinquo eos conspicientes equites
Thebani, videntesque nullo ordine properantes,
equos in illos adegerunt, Asopodoro duce, Timandri
filio. In quos inveciti, sexcentos eorum straverunt:
reliquosque persecuti, in Cithaeronem praecipites
compulerunt. Isti igitur ignobili morte perierunt.

(70.) *Persae* et reliqua turba, postquam *intra*
ligneum murum [sive, in *ligneum castellum*] per-
venerunt, adscendere in turres maturarunt, prius-
quam Lacedaemonii adessent: eisque consensis,

βάντες δὲ, ἐφράζαντο ὡς ἡδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος.
 προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστῆκε σφι 5
 τειχομαχίῃ ἐρρωμενιότερῃ. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ
 Ἀθηναῖοι, οἱ δ' ἡμύνοντο, καὶ πολλῷ πλεον ἔχον τῶν
 Λακεδαιμονίων, ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν
 ὡς δέ σφι οἱ Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγί-
 νετο τειχομαχίῃ, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. Τέλος δὲ, 10
 ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος,
 καὶ ἦριπον· τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες. πρῶτοι δὲ ἐσῆλ-
 θον Τεγεῆται εἰς τὸ τεῖχος· καὶ τὴν σκηνὴν τὴν Μαρδο-
 νίου οὗτοι ἔσαν οἱ διαρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς
 καὶ τὴν Φάτην τῶν ἵππων, εὐῶσαν χαλλεῖν πᾶσαν καὶ 15
 θῆς ἀξίην. τὴν μὲν νυν Φάτην ταύτην τὴν Μαρδονίου
 ἀνέβεσαν εἰς τὸν πύλον τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται·

quam optime poterant ad defendendum murum sese
 compararunt: et, ubi advenerunt Lacedaemonii, va-
 lide admodum propugnarunt. Nam priusquam Athe-
 nienses accessissent, repulerunt Lacedaemonios, et
 multo eis erant superiores, quippe oppugnandarum
 munitionum imperitis. Ut vero Athenienses advenere,
 tunc acris exstitit et diuturna circa murum pugna.
 Sed ad extremum virtute et adsiduitate laboris con-
 scenderunt murum Athenienses, eumque diruerunt:
 et ea parte *Graeci intra munitionem irruerunt*.
 Primi qui ingressi sunt, Tegeatae fuere: et hi sunt
 qui *tentorium* spoliarunt *Mardonii*, ex eoque
 quum alia asportarunt, tum praesepe equorum, quod
 totum aeneum erat et spectatu dignum. Ac praesepe
 hoc quidem Mardonii in templo Aleae Minervae de-
 dicarunt Tegeatae; reliquam vero praedam omnem

724. 99.

τὰ δὲ ἄλλα ἐς τῶντ', ὅσα περ ἔλαβον, ἐσήμεικαν τοῖσι
 "Ελλῃσι. Οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στίφος ἐποίησαντο
 20 πεσόντος τοῦ τείχεος, οὔτε τις αὐτέων ἀλκῆς ἐμέμνητο·
 ἀλύκταζόν τε οἶα ἐν ὀλύγῳ χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ
 πολλαὶ μυριάδες κατειλημέναι ἀνθρώπων. παρὴν τε
 τοῖσι "Ελλῃσι φονεύειν οὕτω, ὥστε τριήκοντα μυριάδων
 στρατοῦ, καταδουσέων τεσσέρων, τὰς ἔχων Ἀρτάβα-
 25 ζος ἔφυγε, τῶν λοιπῶν μὴδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέ-
 σθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέθανον αἱ
 πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἰς καὶ ἐννεήκοντα· Τεγεατέων
 δὲ, ἑκαίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πεντήκοντα.
 Ἡρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων, πέζος μὲν ὁ Περσέων, 71
 ἵππος δὲ ἡ Σακίων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδόνιος. Ἑλλή-

in eumdem locum eum communi *Graecorum* praeda contulerunt. Barbari vero, ex quo murus corruit, nullum amplius globum, quem hosti opponerent, fecerunt, neque quisquam virtutis meminit; sed consternati erant, utpote multae hominum myriades in exiguum locum fugâ compulsae et conclusae. Et Graecis ita facilis fuit caedes, ut ex triginta hominum myriadibus. (demptis quatuor myriadibus, eum quibus Artabazus profugit) ne ter mille quidem reliqui essent. Lacedaemoniorum vero, qui quidem ex ipsa Sparta fuere, nonnisi unus et nonaginta in praelio ceciderant; ex Tegeatis vero sedecim; ex Atheniensibus, duo et quinquaginta.

(71.) *Virtutis nomine* in Plataensi pugna *emine-
 nuere*, inter Barbaros, peditatus quidem Persarum, equitatus vero Sacarum: inter singulos viros *em-
 nuisse* dicitur Mardonii virtus. Inter Graecos, quam-

νων δὲ ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεατέων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλω μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημῆσθαι, (ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' 5 ἑαυτοὺς ἐνίκων) ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότερον προσενέχθησαν, καὶ τούτων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακροῦ Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερμοπυλέων μῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, ἔχε ὄνειδος καὶ αἰτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον ἠόιστευσαν Ποσειδῶν 10 νίος τε καὶ Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος ὁ Σπαρτιτῆς. καί τοι, γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον Φανερώς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίας, λυσσῶντά τε καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν, ἔργα 15 ἀποδέξασθαι μεγάλα· Ποσειδῶνιον δὲ, οὐ βουλόμενον

quam et Tegeatae et Athenienses fortiter pugnarunt, prae caeteris eminuit *Lacedaemoniorum virtus*: quod quidem nullo alio indicio confirmare possum, (hi enim cuncti vicerunt eos qui ipsis oppositi steterant) nisi quod Lacedaemonii cum robustissima parte copiarum hostilium conflixerunt, hosque superarunt. Inter singulos viros, ut mihi quidem videtur, prae caeteris, longe fortissime pugnavit Aristodemus, is qui, quum ex trecentis unus a Thermopylis rediisset, ignominiâ notatus erat. Post hunc autem eminucere Posidonius et Philocyon, et Spartanus Amompharetus. Quamquam, quum sermo haberetur quis illorum fortissimus fuerit, praesentes Spartani statuerunt, Aristodenum manifeste mori voluisse propter culpam qua tenebatur; cæque caussâ furiosum, et ordinem suum relinquentem, praeclara facta edidisse:

725, 28.

ἀποθνήσκειν, ἄνδρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτῳ τοῦτον
 εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ Φρόνῳ αὖ εἶποιεν.
 οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν Ἀριστοδήμου,
 20 τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο·
 Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν προειρη-
 μένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη. Οὗτοι μὲν τῶν ἐν Πλα- 72
 ταίῃσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω
 τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρα-
 τόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μένον αὐτέων Λακεδαι-
 5 μονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ
 ἐσφαγιάζετο Πausανίης, κατήμενος ἐν τῇ τάξῃ, ἐτρα-
 ματίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχον-
 το, ὁ δ' ἐξηγηγμένος ἐδυσθανάτεε τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρί-
 μνηστον, ἄνδρα Πλαταιέα, οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς

Posidonium vero, quum non decrevisset mori, for-
 tissime pugnasse, tantoque esse praestantiorē illo.
 At hoc fortasse illi ex invidia dixerint. Caeterum hi
 omnes, quos nominavi, qui in hac pugna cecide-
 runt, publico honore adfecti sunt, Aristodemo excep-
 to: Aristodemus vero, eo quod ob praedictam cul-
 pam mori decrevisset, non est honoratus. (72.) Hi
 igitur ex *Lacedaemoniis Plataensi pugna* maxime
nobilitati sunt. Nam Callicrates extra pugnam mor-
 tuus est, pulcerrimus Graecorum qui in exercitu fue-
 runt, non modo Lacedaemoniorum, sed reliquorum
 etiam Graecorum. Quo tempore sacra fecit Pausa-
 nias, sedens ille suo in ordine sagittâ vulneratus
 est in latere. Ac tum quidem caeteri capessiverunt
 pugnam: ipse vero ex acie elatus, aegerrime fe-
 rens mortem, dixit Arimnesto, civi Plataeensi,

Ἑλλάδος ἀποβήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ, 10
καὶ ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον ἑαυτοῦ ἄξιον,
73 προθυμειμένου ἀποδέξασθαι. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐ-
δοκιμῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, ἐκ δήμου Δεκελεῆ-
θεν· Δεκελέων δὲ τῶν ποτὲ ἐργασαμένων ἔργον χρή-
σιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι.
ὡς γὰρ δὴ τὸ πάλαι κατὰ Ἑλένης κομιδὴν Τυνδαρίδαι 5
ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν στρατοῦ πλήθει, καὶ
ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ
Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς Δεκελείας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέ-
κελον, ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι, καὶ δειμαίνοντα
περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ 10
πᾶν πῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ ταῖς Ἀφιδναῖς· ταῖς δὲ
Τιτακὲς, ἐὼν αὐτόχθων, καταπροδιδῶι Τυνδαρίδῃσι.

non se poenitere quod pro Graecia moriatur, sed quod manu non sit usus, neque ullum se dignum facinus edidisset. quum id ipsum unice cupivisset. (73.) Inter Athenienses nobilitatus est Sophanes, Eutychidis filius, ex populo cui Decelea nomen. Cuius popularium Decelensium olim factum exstitit, ut ipsi Athenienses narrant, in omne aevum eis utile. Nam, quo tempore olim repetendae Helenae caussa Tyndaridae cum numeroso exercitu terram Atticam invaserunt, et, quum nescirent quem in locum illa deportata esset, populos Atticae sedibus suis expulerunt; tunc (ut vulgo aiunt) Decelenses, sive, ut alii dicunt, ipse Decelus, indignatus iniquo Thesei facinore, simulque universae metuens Atheniensium terrae, totam rem illis aperuit, viamque quae fert Aphidnas monstravit: quas mox Titacus, Aphidnensis ipse, Tyndaridis prodidit.

τοῖσι δὲ Δεκελεῦσι ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου
 ἀτελεῖν τε καὶ προεβρίη διατελεῖ ἐς τότε αἰεὶ ἔτι εἰσὺσα,
 15 οὕτω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι
 ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισι τε καὶ Πελοποννη-
 σίοισι, σινεομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμονίων,
 Δεκελὲς ἀποσχέσθαι. Τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σω- 74
 Φάνης, καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθηναίων, διζοὺς λόγους
 λεγομένους ἔχει. τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωστήρος τοῦ θώ-
 ρηκος ἐφόρει χαλκὴ ἀλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρὴν
 5 τὴν, ὅπως πελάσειε ἀπικινεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλ-
 λίσκετο, ἵνα δὴ μὴ οἱ πολέμοι ἐκπίπτοντες, ἐκ τῆς
 τάξις μετακινήσῃ μὴ δυναίετο· γινομένης δὲ Φυγῆς
 τῶν ἐναντίων, δέδοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὐ-

Quod ob factum Deceleensibus Spartani immunita-
 tem vectigalium et praecipuam [in conventibus pu-
 blicis et in festorum solemnibus] sedem indulserunt;
 quo privilegio illi etiam nunc fruuntur, ita quidem
 ut etiam in bello illo, quod multis post hoc bellum
 annis inter Peloponnesios et Athenienses gestum est,
 quum reliquam Atticam Lacedaemonii vastarent,
 Deceleâ abstinuerint. (74.) Ex hoc igitur Atticae
 pago *Sophanes* fuit, qui tunc virtutis praecipuam in-
 ter Athenienses laudem abstulit. Quo de viro duplex
 fama fertur: altera, gestasse cum ferream *ancoram*,
e loricae cingulo aeneâ catenâ *reliгатam*; eam
 illum ancoram, quoties propius hostes venisset, in
 terram defigere solitum esse, ne hostes, impetum
 in illum facientes, statione eum depellere possent;
 fugâ autem factâ hostium recipere consuesse anco-
 ram, et ita persequi hostem. Haec de hoc viro fama

τω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέγεται. ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον λεχθέντι ἀμφισβητέων, λέγεται, 10
ὥς ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ περιβεύουσης καὶ οὐδαμᾶ ἀτρεμι-
ζούσης ἐφόρει ἐπίσημον ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώ-
75 ρηκος δεδεμένην σιδηρέην. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει
λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων Ἀθη-
ναίων Αἰγίναν, Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεν-
τάεθλον, ἐκ προκλήσιος ἐφόρευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεια
χρόνῳ ὕστερον τούτων κατέλαβε, ἄνδρα γενόμενον ἀγα- 5
θόν, Ἀθηναίων στρατηγόντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύ-
κωνος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἡδωνῶν ἐν Δάτῳ, περὶ τῶν με-
τάλλων τῶν χρυσέων μαχεόμενον.

76 Ὡς δὲ τοῖσι Ἑλλήσι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ
βάρβαροι, ἐνθαυτὰ σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόματος· ἥ

fertur. Cui contradicentes alii aiunt, in eiusdem viri clypeo, quem semper ille in gyrum agere consuescet, nec umquam quietum sinere, pro insigni fuisse *ancoram*, non gestasse illum ferream ancoram e lorica religatam. (75.) Exstat eiusdem Sophanis aliud praeclare factum; scilicet quum Athenienses Aeginam circumscderent, hic Eurybaten Argivum, virum quinquertio nobilem, a se ad singulare certamen provocatum interfecit. Sed eidem Sophani insequente tempore accidit, ut, quum dux esset Atheniensium cum Leagro Glauconis filio, apud Daton oppidum, ubi pro auri metallis decertabatur, fortiter pugnans, ab Edonis interficeretur.

(76.) Postquam ita ad *Plataeas Barbari prostrati* sunt a Graecis, advenit ad hos mulier trans-

726, 85.

- ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας, καὶ νικῶντας
 τοὺς Ἑλληνας, εὐῶσα παλλακὴ Φαρανδάτης τοῦ Τεά-
 5 σπιοῦ, ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ
 καὶ αὐτῇ καὶ αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ
 τῶν παρευσέων, καταβάσα ἐκ τῆς ἀομαμάξης, ἐχώ-
 ρει εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῇσι Φονῆσι ἑόντας.
 ὁρῶσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Πausanίην, πρότε-
 10 ρόν τε τὸ οὐνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε
 πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Πausanίην, καὶ
 λαβομένη τῶν γουνάτων, ἔλεγε τάδε· „ὦ βασιλεῦ
 „Σπάρτης, ῥῦσαί με τὴν ἰκέτιν αἰχμαλῶτου δουλοσύ-
 „νης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε ὤνησας, τοὺςδε ἀπολέσας,
 15 „τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ
 „γένος μὲν Κῶν, θυγάτηρ δὲ Ἠγητορίδew τοῦ Ἄντα-
 „γόρειw. βίῃ δὲ με λαβὼν ἐν Κῶ ἔχε ὁ Πέρσης.“ Ὁ

fuga: quae ut perditos vidit Persas, Graecosque vi-
 ctiores, quum fuisset pellex Pharaudatis Persae, Thea-
 spis filii, multo ornata auro et ipsa et eius famulae,
 et veste pretiosissima quae ad manus erat, descendit
 de carpento et ad Lacedaemonios accessit in caedibus
 adhuc occupatos. Quumque omnia ibi administran-
 tem videret *Pausaniam*, cuius et nomen et patriam
 iam antea frequenti auditu noverat, agnovit Pausa-
 niam, et genua eius complectens, his verbis eum
 adlocuta est: *Rex Spartaee, libera me supplicem*
captivitatis servitute! Nam et hactenus me iuvi-
sti, quod hos homines perdidisti, qui nec heroum
nec deorum curam habent. Sum autem genere
Coa, Hegetoridae filia, Antagorae filii: quam vi
ex Co raptam habuit Persa. Cui ille respondit:

δὲ ἀμείβεται τοῖσδε· „Γύναι, θάρσει, καὶ ὡς ἰκάτις,
 „καὶ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα, καὶ
 „εἰ θυγάτηρ Ἥγητορίδου τοῦ Κῶου, ὃς ἐμοὶ ξείνος μά- 20
 „λοστα τυγχάνει ἔων τῶν περὶ κείνους τοὺς χώρους σικη-
 μένων.“ Ταῦτα εἰπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν ἐφόρων
 τοῖσι παρευῶσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε εἰς Αἴγινα, εἰς
 77 τὴν αὐτὴν ἤθελε ἀπικέσθαι. Μετὰ δὲ τὴν ἀπίξιν τῆς
 γυναικὸς, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινῆες
 ἐπ' ἐξεργασμένοισι· μαθόντες δὲ ὅτι ὕστεροι ἤκουσι τῆς
 συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἄξιοι τε ἔφα-
 σαν εἶναι σφίας ζημιῶσαι. πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μή- 5
 δους τοὺς μετὰ Ἀρταβάζου Φεύγοντας, τούτους ἐδίω-
 κον μέχρι Θεσσαλίας· Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων Φεύ-
 γοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχωρήσαντες εἰς τὴν ἑαυτῶν,
 τοὺς ἡγεμένους τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. Με-

*Confide, mulier, non modo ut supplex, sed et in-
 super si verum est quod ais, filiam te esse Hege-
 toridae Coi, qui maxime omnium ista loca habi-
 tantium hospitii iure tecum coniunctus est. His
 dictis, tunc illam praesentibus ephoris tradidit, dein-
 de vero Aeginam misit, quo ipsa venire cupiverat.
 (77.) Post huius mulieris adventum mox adfuere
 Mantinenses, re confecta. Qui ubi cognovere sero
 se venire post peractam pugnam, vehementer indo-
 luerunt, et mulctam se commeruisse ultro fatebantur.
 Ut vero audivere fugam corripuisse Medos qui cum
 Artabazo erant, hos illi, dissuadentibus licet La-
 cedaemoniis, persecuti sunt usque in Thessaliam.
 Postquam vero domum sunt reversi, duces suarum
 copiarum exsilio multarunt. Post Mantinenses Elei*

10 τὰ δὲ Μαντινέας, ἤκον Ἠλεῖοι. καὶ ὡσαύτως οἱ Ἠλεῖοι
τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο·
ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν. τὰ
κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἠλείους τσαῦτα.

Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγινητέων 78
ἦν Λάμπων ὁ Πύθειω, Αἰγινητέων τὰ πρῶτα· ὃς ἀνο-
σιώτατον ἔχων λόγον, ἦτο πρὸς Πausanίην. ἀπικόμε-
νος δὲ, σπουδῇ ἔλεγε τάδε· „ὦ παῖ Κλεομβρότου,
5 „ἔργον ἐργασταί τοι ὑπερφυές, μέγαβός τε καὶ κάλ-
„λος· καὶ τοὶ θεοὶ παρέδωκε, ρυσάμενον τὴν Ἑλλά-
„δα, κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς
„ἴσμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοις ποιήσον,
„ὅπως λόγος τέ σε ἔχη ἔτι μέζων, καὶ τις ὕστερον
10 „φυλάσσηται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτά-

venerunt: et hi pariter atque Mantinenses gravissime dolentes redierunt, pariterque atque illi, postquam domum reversi sunt, duces suos in exsilium miserunt. Et haec quidem de Mantinensibus et Eleis hactenus.

(78.) Fuit autem in exercitu Aeginetarum ad Platatas Aegineta *Lampon*, Pythae filius, primarius vir inter Aeginetas: qui Pausaniam adiit, rem improbissimam ei suasurus. Ad quem quum accessisset, magno studio haec verba fecit: *Fili Cleombroti! exsecutus es facinus ita magnum et praeclarum, ut hominis superare naturam videatur: tibi quoque hoc dedit deus, ut liberata Graecia omnium quos novimus Graecorum longe maximam gloriam sis consecutus. At tu nunc etiam quod superest perfice; quo famam etiam consequaris maiorem, et*
Herod. T. IV. P. I. Q

„σθαλα ποιέων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀπε-
 „θανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι, Μαρδόνιος τε καὶ Ξέρξης
 „ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἀνισταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν
 „ὁμοίῃ ἀποδίδους, ἔπαινον ἔξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάν-
 „των Σπαρτιητέων, αὐτὶς δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων 15
 „Ἑλλήνων. Μαρδόνιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τιτιμώ-
 „ρησαι ἐς πατέρων τὸν σὸν. Λεωνίδην.“ Ὁ μὲν, δοκέων
 79 χαρίζεσθαι, ἔλεγε τὰδε. Ὁ δ' ἀνταμείβετο τοῖσδε·
 „ὦ ξεῖνε Αἰγινήτα, τὸ μὲν εὖ νοεῖν τε καὶ προορᾶν, ἀγα-
 „μαι σὺ· γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς. ἐξάρας
 „γὰρ με ὑψοῦ καὶ τὴν πατρίην καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μη-
 „δὲν κατέβαλες, παραινέων νεκρῷ λυμάνεσθαι, καὶ, 5
 „ἢ ταῦτα ποίεω, φᾶς ἀμείνεν με ἀκούσεισθαι. τὰ πρό-
 „πει μᾶλλον βαρβάροισι ποιεῖν, ἢ περ Ἑλλήσι· καὶ

Barbarorum quisque posthac caveat ne res nefarias adversus Graecos suscipiat. Postquam Leonidas ad Thermopylas occubuit, Mardonius et Xerxes caput eius praeciderunt, et e palo erexerunt. Huic si tu paria reddideris, primum Spartani, tum vero etiam Graeci omnes te collaudabunt. Quippe Mardonium si e palo erexeris, patrum tuum ultus fueris Leonidam. Haec ille dixit, putans se gratificaturum Pausaniae. (79.) Cui his verbis rex respondit: Hospes Aegineta! tuam et benevolentiam et prospicientiam laudo: at a recto animi sensu plurimum abes. Nam postquam me et patriam factumque meum in coelum usque extulisti, in nihilum me proiecisti, dum hortaris ut mortuo insultem, et me ais, id si fecero, melius auditurum. Barbaros hoc facere decet, non

- „ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονόμεν. Ἐγὼ δ' ὦν τοῦτου εἶνεκα
 „μῆτε Αἰγινήτησι ἄδοιμι, μῆτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκειται
 10 „ἀποχοῶ δ' ἐμοὶ, Σπαρτιήτησι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν
 „πείθειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δὲ, τῷ με κε-
 „λεύεις τιμωρῆσαι, Φημί μεγάλως τετιμωρῆσθαι· ἦν-
 „χῆσί τε τῇσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός
 „τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες.
 15 „σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε, μῆτε προσέλθῃς
 „ἔμοιγε, μῆτε συμβουλεύσῃς· χάριν ἴσθι τε, εἰὼν ἀπα-
 „θής.“ Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκύσας, ἀπαλλάσσεται.

Πausaniās δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μῆδενα ἄπτε- 80
 σθαι τῆς ληΐης, συγκομίζειν ἐκέλευε τοὺς εἰλωτας τὰ
 χρήματα. οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὖρι-
 σκον σκητὰς κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλί-

Graecos: atque illos hoc nomine odimus. Ego qui-
dem, quod ad hoc adinet, nec Aeginetis velim
placere, nec quibuscumque talia placent: sufficit-
que mihi, Lacedaemoniis placere, sancte agentem,
sancteq̃ue loquentem. Leonidae vero, quem tu me
iubes ulcisci, puto magnifice esse parentatum:
nam innumerabilium horum caede ultionem et ipse
obtinuit et caeteri qui ad Thermopylas occubue-
runt. Omnino vero, talia propositurus aut suasu-
rus noli porro meum in conspectum venire: et
gratias habe, quod incolumis abeas! His auditis,
ille discessit.

(80.) Iam Pausanias, proposito per praeconem
 edicto, ne quis de praeda quidquam tangeret, hi-
 lotas iussit pretiosa colligere. Et illi, per castra dis-
 currentes, tentoria invenerunt auro argentoque re-

νας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυ- 5
 σέους, καὶ Φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκτῶματα· σάκκους
 τε ἐπ' ἀμαξίων εὕρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο
 ἐνεόντες χρυσεοὶ τε καὶ ἀργυροὶ· ἀπὸ τε τῶν κειμέ-
 νων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλια τε καὶ στρεπτούς, καὶ τοὺς
 ἀκινάκεις, ἐόντας χρυσεούς· ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης 10
 λόγος ἐγένετο οὐδὲ εἰς. Ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες
 ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἰλωτες, πολλὰ δὲ καὶ
 ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ οἶά τε ἦν κρύψαι· ὥστε
 Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλούτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο,
 οἱ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν, παρὰ τῶν εἰλω- 15
 81) τέων ἀνέοντο. Συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ
 δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρί-
 πους ὁ χρύσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ τοῦ τρικραῆνου ὄφιος τοῦ
 χαλκεύου ἐπιστεῶς ἀγχιστα τοῦ βωμοῦ· καὶ τῷ ἐν

pleta, lectosque auro et argento obductos, et crate-
 res aureos, et phialas, aliaque pocula: plaustrique
 impositos invenerunt saccos, in quibus lebetes erant
 aurei et argentei: denique stratis cadaveribus armillas
 detraxerunt, et torques, et acinaces, qui item aurei
 erant: vestis enim variegatae ne ratio quidem ulla
 habebatur. Ibi tunc multa furto subtrahentes hilotae
 vendiderunt Aeginetis: multa vero etiam represen-
 tabant, quaecumque abscondere non potuerant. At-
 que hinc initium cepere ingentes Aeginetarum divi-
 tia: quippe qui aurum, quasi aes esset, ab hilotis
 emerunt. (81.) Pecuniis reliquisque rebus pretio-
 sis in unum collatis, decimam exemerunt Delphico
 deo; ex qua aureus tripus dedicatus est, qui trici-
 piti serpenti aeneo-insistit proxime aram; item

- 5 Ὀλυμπίῃ Θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον
Δία ἀνέθηκαν· καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ Θεῷ, ἀπ' ἧς ἐπτάπη-
χυς χάλκεος Ποσειδέων ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ
λοιπὰ διαιρέοντο, καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἔσαν,
καὶ τὰς παλλακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ
10 τὸν ἄσχυρον, καὶ ἄλλα χοήματα τε καὶ ὑποζύγια.
Ὅσα μὲν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύσασι αὐτέων ἐν
Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ'
ἔγωγε καὶ τούτοις δοῆναι. Πausanίη δὲ πάντα δέκα
ἐξαίρετά τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες, ἵπποι, τάλαντα, κά-
15 μηλοι, ὥς δὲ αὐτως καὶ τὰ ἄλλα χοήματα. Λέγε- 82
ται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι· ὥς Ξέρξης Φεύγων ἐκ τῆς
Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίπει τὴν
ἑαυτοῦ· Pausanίην ὦν, ἐρέοντα τὴν Μαρδονίου κατα-

LXXXII. 4 seq. κατασκευὴν χρυτῶν εἰς. σκηνὴν ἢ. I. uti-
que legendum suspicatus sum, idque in versione expressi.

Olympico deo decimam exemerunt, ex qua Iovis aenea statua decem cubitorum dedicata est; denique Isthmio deo, unde confecta est Neptuni aenea statua septem cubitorum. Haec postquam exemere, reliqua inter se distribuerunt, pellices Persarum, et aurum, et argentum, et alias res pretiosas, et iumenta: acceperuntque quique pro suo merito. Quenam vero praecipua data sint eis quorum prae caeteris virtus eminuit, a nemine memoratum reperio: puto autem equidem, his praecipua quaedam data esse. Pausaniae vero omnia dena selecta dataque sunt, mulieres, equi, talenta, cameli, pariterque alia pretiosa: (82.) Narrant etiam hoc accidisse: Xerxem, ex Graecia fugientem, suppellectilem suam Mardonio reliquisse; *Pausaniam* igitur, quum Mardonii tento-

σκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποι- 5
κίλοισι κατασκευασμένην, κελεῦσαι τοὺς τε ἀποκόπους
καὶ τοὺς ὀψοποικοὺς κατὰ ταῦτα καθὰς Μαρδονίῳ δεῖ-
πνον παρασκευάζειν. ὥς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐποίησαν
ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Πausanίην, ἰδόντα κλῖνας τε χρυ-
σέας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας τε 10
χρυσέας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρε-
πέα τοῦ δείπνου, ἐκπλαγόντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ,
κελεῦσαι ἐπὶ γέλῳτι τοὺς ἑαυτοῦ διηκόρους παρασκευά-
σαι Λακωνικὸν δεῖπνον. ὥς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν
πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Pausanίην γελάσαντα μεταπέμ- 15
ψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συνελθόντων δὲ
τουτέων, εἶπαι τὸν Pausanίην, δεικνύντα ἐς ἑκατέρην
τοῦ δείπνου τὴν παρασκευήν· „Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε
„εἵνεκα ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν τοῦδε
„τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀΦροσύνην δεῖξαι· ὅς τοιήνδε 20

rium vidisset auro et argento et variegatis aulacis in-
structum, pistores et coquos iussisse *coenam parare*
prorsus qualem Mardonio soliti essent instruere.
Quod quum illi fecissent, tum Pausaniam, lectulos
videntem aureos et argenteos pulere stratos, et men-
sas aureas et argenteas, et magnificum ipsius coenae
adparatum, propositas admiratum lautitias, ioci
caussâ suos famulos *Laconicam parare coenam* ius-
sisse. Quumque multum interesset inter utrumque
epulum, ridentem Pausaniam vocasse Graecorum
duces; eisque, ut convenerunt, utriusque coenae ad-
paratum monstrantem, dixisse: *Hoc consilio, Graeci*
viri! vos convocavi, quo stultitiam vobis ostende-
rem huius ducis Medorum; qui, quum tali victus

„δίδαισαν ἔχων, ἦλθε εἰς ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας
 „ἀπαιρησόμενος.“ Ταῦτα μὲν Πausanias λέγεται εἶ-
 παι πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων. Ὑστέρω 83
 μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὖρον
 συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων χρη-
 μάτων. Ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἔτι τουτέων, τῶν
 5 νεκρῶν περιφιλωθέντων τὰς σάρκας· συνεφόρεον γὰρ τὰ
 ὀστέα οἱ Πλαταιεῖς εἰς ἓνα χώρον· εὐρέθῃ κεφαλῇ οὐκ
 ἔχουσα ραφὴν οὐδεμίαν, ἀλλὰ ἐξ ἐνὸς ἐοῦσα ὀστέου·
 ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου, ἔχουσα
 ὀδόντας μονοφυίας, ἐξ ἐνὸς ὀστέου πάντας, τοὺς τε
 10 ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους. καὶ πενταπῆχιος ἀνδρὸς
 ὀστέα ἐφάνη.

Ἐπεὶτεν δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς ἠφάνη 84

generi esset adsuetus, ad nos venit, miserum nostrum epulum nobis rapturus. Haec Pausanias ducibus Graecorum fertur dixisse. (83.) Sed et insequente tempore post has res gestas multi Plataeenses arculas adhuc invenerunt auro et argento et aliis pretiosis rebus repletas. Et nonnullo rursus post haec tempore interiecto, postquam mortuorum cadavera carnibus prorsus fuissent nudata, etiam hoc mirum adparuit. Quum ossa in unum locum Plataeenses colligerent, repertum est *cranium nullam* prorsus *suturam habens*, sed uno osse constans. Reperta est etiam maxilla, quum inferior, tum superior, cuius *dentes* ita *concreti* erant, tam reliqui, quam molares, ut uno osse constarent omnes. Reperta etiam sunt ossa viri quinque cubitorum.

(84.) Deinde vero *Mardonii cadaver*, postridie

στο· ὑπ' ὅτευ μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκέες οὐκ ἔχω εἶπαι.
 πολλοὺς δέ τινας ἤδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα θάψαι
 Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα λαβόντας πολλοὺς
 παρὰ Ἀρτόντew τοῦ Μαρδονίου παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ἔρ- 5
 γον. ὅστις μέντοι ἦν αὐτέων ὁ ὑπελόμενός τε καὶ θά-
 ψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως
 πυθέσθαι. ἔχει δέ τινα Φάτιν καὶ ΔιονυσοΦάνης, ἀνὴρ
 Ἐφέσιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ τοιού-
 85 τῳ ἐτάφη. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐν Πλαταιῇσι τὴν 10
 λήην διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἑωυτῶν, χωρὶς ἕκαστοι.
 Λακεδαιμόνιοι μὲν τριζὰς ἐποίησαντο θήκας. ἐνθα μὲν
 τοὺς ἱρένας ἔθαιψαν, τῶν καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἀμομ-
 Φάρετος ἔσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν 5

LXXXV. 4. et 6. ἱρένας et ἱρίης ex virorum doctorum emen-
 datione. ἱρίης, ἱρίης, vet. libri omnes.

quam commissa pugna est, non est repertum. Quod
 quidem quonam ab homine fuerit subtraetum, dicere
 pro certo non possum. Multos enim memoratos audi-
 vi, et diversis e civitatibus viros, qui perhibentur se-
 peliisse Mardonium; ac novi multos qui hoc nomine
 ingentia dona acceperunt ab Artonte Mardonii filio.
 Quis vero ex his sit, qui Mardonii corpus subtraxerit
 et sepeliverit, pro certo comperire non potui. Fertur
 etiam fama quaedam, Dionysophanem Ephesium se-
 peliisse Mardonium. Sed haec de Mardonii sepultura.
 (85.) *Graeci* vero, divisâ praedâ, *suos sepelive-*
runt, seorsim quique. Et Laedaemonii quidem tria
 conditoria fecerunt. In uno adolescentes sepelierunt,
 [*irenas* illi vocant,] quorum e numero Posidonius
 fuit, et Amompharetus, et Philoeyon, et Callicrates:

730, 32.

μὲν δὴ ἐνὶ τῶν τάφων ἔσαν οἱ ἱρέες· ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, οἱ ἄλλοι Σπαρτιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἰλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ἔθαπτον. Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας αἰέας· καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐωυτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρεῖς τε καὶ
 10 Φλιασίοι τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαθαρέντας. τούτων μὲν δὴ πάντων πλήρεις ἐγένοντο οἱ τάφοι. Τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι ὄντες τάφοι, τούτους δὲ, ὡς ἐγὼ πυθάνομαι, ἐκαιοσχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, ἐκάστους χώματα χῶσαι κεινά,
 15 τῶν ἐπγυνομένων εἵνεκεν ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινή-
 τῶν ἐστὶ αὐτόθι καλεόμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα, δεηθέντων τῶν Αἰγινήτων, χῶσαι Κλεάδην τὸν Αὐτοδίκου, ἀνδρα Πλαταῖα, πρόξενον ἔντα αὐτῶν.

in altero reliquos Spartanos; in tertio hilotas. Hac ratione Lacedaemonii usi sunt. Tegeatae vero seorsim ab illis suos omnes uno in sepulcro condiderunt: atque ita etiam Athenienses suos uno in loco: pariterque Megarenses et Phliasii suos, qui ab equitibus occisi erant. Horum itaque omnium *plena* erant *sepulcra*. Ad reliquorum verò populorum sepulcra quod attinet, quotquot apud Plataeas ostenduntur, illorum quique, ut ego comperio, quum puderet eos non interfuisse pugnae, *inanes* excitarunt *tumulos*, posterorum hominum gratiâ. Nam ibidem est etiam Aeginetarum, quod vocant, sepulcrum; quod ego audio decimo post hacc anno, rogantibus Aeginetis, a Cleade excitatum esse, Autodiei filio, cive Plataensi, qui publicus Aeginetarum hospes fuit.

- 86 Ὡς δ' ἄρα ἔβαιψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλαταιῇσι οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομένοι σφι ἔδοκε στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἔξαιτέειν αὐτέων τοὺς μηδίσαντας· ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον, οἱ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἦν δὲ μὴ 5 ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὥς δέ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἑνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκειον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκδιδόναι, τὴν τε γῆν αὐτέων 10
- 87 ἔταμνον, καὶ προσέβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος. Καὶ, οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινοόμενοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε· „Ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆ-

(86.) Sepultis ad Plataeam mortuis, deliberantibus Graecis placuit protinus contra Thebas ferre arma, postulareque a Thebanis ut sibi hos traderent qui Medorum partes essent secuti, inprimisque Timagenidem et Attaginum, qui prae caeteris principes huius factionis fuissent: quos nisi illi tradidissent, non abscedere decreverunt ab urbe, quin eam expugnassent. Utque hoc eis placuit, ita undecimo post pugnam die ad Thebas venerunt; urbemque obsidentes, postularunt ut praedicti viri sibi dederentur: et, negantibus Thebanis se id facturos, agrum illorum vastarunt, murumque oppugnarunt. (87.) Qui quum adsidue multa illis damna inferrent, vicesimo die Timagenides haec apud Thebanos verba fecit: Quoniam Graecis decretum est, cives Thebani non prius ab oppugnatione desistere abscedereque,

- 5 „ναι πολιορκέοντας, ἣ ἐξέλωσι Θήβας, ἣ ἡμέας αὐ-
 „τοῖσι παραδῶτε, νῦν ὧν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἡ Βοιωτὴ
 „πλέω μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ', εἰ μὲν χρημάτων χρη-
 „ζόντες, πρόσχημα ἡμέας ἐξαίτεονται, χρήματά σφι
 „δῶμεν ἐκ τοῦ κοινού· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμῇδισα-
 10 „μεν, οὐδὲ μῶνοι ἡμέες. εἰ δὲ ἡμέων ἀληθῶς δεόμενοι
 „πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην πα-
 „ρέξομεν.“ Κάστα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς καιρόν·
 αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Πausanίην οἱ Θηβαῖοι,
 θέλοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. Ὡς δὲ ὠμολόγησαν 88
 ἐπὶ τούτοις, Ἀτταγῆνος μὲν ἐκδιδρῆσκει ἐκ τοῦ ἄστεος·
 παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπαχθέντας Πausanίης ἀπέλυσε τῆς
 αἰτίας, Φᾶς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μετα-
 5 τίους. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδосαν οἱ Θη-

*quam aut expugnassent Thebas, aut nos illis a vobis dediti essemus; nunc nostrā causā ne plura porro patiatur Boeotia terra! Sed, si illi, pecuniarum avidi, in speciem tantum nos deposcunt, demus eis pecunias ex publico: nam publice omnes Medorum partes secuti sumus, non nos soli. Sin vere nos deditos cupiunt, eāque causā urbem oppugnant, nos ipsi ad causam apud eos dicendam nos sistemus. Et hic sane optime dicere visus est et opportune: protinusque caduceatorem Thebani miserunt ad Pausaniam, significantes se viros illos esse tradituros. (88.) De quo ut inter utrosque convenit, interim Attaginus quidem ex urbe clam profugit: cuius filios Pausanias ad se adductos absolvit crimine, Medismi culpam, dicens, filios nul-
 lam habere. Reliqui vero viri quos Thebani dedide-*

βαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ
 χρήμασι ἐπεποιθεσαν διωθέσθαι· ὁ δὲ, ὡς παρέλαβε,
 αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων, τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμά-
 χων ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν εἰς Κόριν-
 θον, διέφθειρε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῇσι καὶ Θή- 10
 βησι γενόμενα.

- 89 Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος, Φεύγων ἐκ Πλαταιέων,
 καὶ δὴ καὶ πρόσω ἐγίνετο. Ἀπικόμενον δέ μιν οἱ Θεσ-
 σαλοὶ παρὰ σφείας, ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνι-
 ρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστά-
 μენοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος, 5
 γνοὺς ὅτι εἰ ἐθέλοι σφι πᾶσαν τὴν ἀληθείην τῶν ἀγώ-
 νων εἶπαι, αὐτὸς τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ'
 αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι γὰρ οἱ πάντα τινα οἶστο

runt, putabant illi quidem ad dicendam causam se-
 iri admissum, praetereaue confidebant pecuniis
 amoliri a se posse periculum: at id ipsum suspica-
 tus Pausanias, postquam illos accepit, universum so-
 ciorum exercitum dimisit, et illos Corinthum abdu-
 ctos interfecit. Ac haec quidem res sunt, ad Plataeas
 et ad Thebas gestae.

(89.) *Artabazus* vero, *Pharnacis* filius, qui *Pla-*
taeis profugerat, iam longe admodum erat progres-
 sus. Qui ubi in *Thessaliam* pervenit, *Thessali* eum
 ad hospitium vocarunt, sciscitatique sunt de reliquo
 exercitu: nec dum enim quidquam de rebus ad *Pla-*
taeas gestis compercrant. At *Artabazus*, bene gnarus,
 si de pracliis factis id quod res erat illis apernisset,
 verendum sibi esse, ne ipse eum exercitu suo per-
 eat: unumquemque enim se adgressurum existima-

πυνθανόμενον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε
10 πρὸς τοὺς Φωκέας ἐξαγόρευε οὐδὲν, πρὸς τε τοὺς Θεσ-
σαλοὺς ἔλεγε τάδε· „Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες Θεσσαλοί,
„ὥς ἑρᾶτε, ἐπείγομαι τε κατὰ τὴν ταχίστην ἑλῶν ἐς
„Θρηίκην, καὶ σπουδὴν ἔχω, πέμψεῖς κατὰ τι πρῆ-
„γμα ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶνδ᾽. αὐτὸς δὲ ὑμῖν
15 „Μαρδόνιος, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ, οὗτος κατὰ πόδας
„ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ ξεινίζετε,
„καὶ εὖ ποιεῦντες φαίνεσθε· οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον
„ταῦτα ποιεῖσι μεταμελήσει.“ Ταῦτα δὲ εἰπας, ἀπέ-
λαινε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσαλίας τε καὶ Μα-
20 κεδονίης ἰδὺ τῆς Θρηίκης, ὥς ἀληθέως ἐπειγόμενος, καὶ
τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυ-
ζάντιον, καταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ συχνοὺς
ὑπὸ Θρηίκων τε κατακοπέντας κατ' ὁδόν, καὶ λιμῶ

vit, qui quae gesta erant cognovisset: haec igitur
secum reputans, nec apud Phocenses vulgaverat
quidquam, et apud Thessalos haec dixit: *Ego qui-*
dem, ut videtis, Thessali! in Thraciam maturo
pervenire; et celeritate utor, quippe praemissus
e castris cum hisce ad rem quamdam peragendam.
Ipse vero Mardonius, e vestigio me cum suo exer-
citu sequens, mox vobis aderit. Hunc hospitio
excipite, omniaque ei officia praestate: nec enim,
id fecisse, in posterum vos poenitebit. His dictis,
raptim per Thessaliam et Macedoniam rectà Thraciam
versus duxit exercitum, vere festinans, et per mediam
terram viam carpens. Denique Byzantium pervenit,
relictis quidem de suo exercitu multis, qui partim a
Thracibus in itinere caesi sunt, partim fame et labo-

συστάνας καὶ καμάτω· ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι.
 Οὗτος μὲν οὕτω ἀπενόστησε εἰς τὴν Ἀσίην.

25

- 90 ΤΗΣ δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆς περ ἐν Πλαταιῇσι τὸ
 τρῶμα ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ
 τῆς Ἰωνίης. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δῆλῳ κατέατο οἱ Ἑλ-
 ληνες, οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαι-
 μονίῳ ἀπικόμενοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, 5
 Λάμπων τε Θρασυκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχιστρα-
 τίδεω, καὶ Ἡγησίστρατος Ἀρισταγόρειω, πεμφθέντες
 ὑπὸ Σαμίων λάβρη τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυράννου
 Θεομήστορος τοῦ Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατίστησαν Σά-
 μου τύραννον οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δὲ σφέων ἐπὶ τοὺς 10
 στρατηγοὺς, ἔλεγε Ἡγησίστρατος πολλὰ καὶ παν-
 τοῖα· ὡς „ἦν μούνον ἰδῶνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστή-
 σονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομέ-

ribus conflictati perierunt. Tum ex Byzantio navi-
 giis traiecit: atque ita hic in Asiam est reversus.

(90.) Quo die istam ad Platacas cladem *Persae*
 acceperunt, eodem die accidit ut alia calamitate *ad*
Mycalen Ioniae affligerentur. Scilicet quum Dclī
 sederent Gracci, qui duce *Leotychide* Lacedaemo-
 nio cum classe advenerant, vicerunt ad eos ex
 Samo legati, Lampon Thrasyclis filius, et Athena-
 goras Archestratidae, et Hegesistratus Aristagorae,
 a Samiis missi insciis Persis et inscio tyranno Theo-
 mestore, Androdamantis filio, quem Persae tyran-
 num Sami constituerant. Qui ubi Graecorum duces
 convenire, multa atque varia verba *Hegesistratus*
 fecit; dicens, si modo vidissent illos Iones, descen-
 dituros esse a Persis, et ad illorum adventum disces-

733, 20.

νέουσι· ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ ἐτέρην ἄγρην
 15 τοιαύτην εὐρεῖν ἂν αὐτούς.“ Θεούς τε κοινούς ἀνακα-
 λῶν, προέτρεπε αὐτούς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἑλληνας ἐκ
 δουλοσύνης, καὶ ἀπαμύναι τὸν βάρβαρον· „εὐπετές τε
 αὐτοῖσι, ἔφη, ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε γὰρ νῆας αὐτῶν
 κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιωμαχοῦς κείνοισι εἶναι· αὐ-
 20 τοί τε, εἴ τι ὑποπτεύουσι μὴ δόλῳ αὐτούς προάγειν,
 ἐτοῖμοι εἶναι ἐν τῇσι νηυσὶ τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὁμη-
 ροί εἶναι.“ Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξένος ὁ Σά- 91
 μιος, εἶρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκεν θέλων
 πυθέσθαι, εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, Θεοῦ ποιεῦντος·
 „ὦ ξεῖνε Σάμιε, τί τοι τὸ οὐνομα;“ ὁ δὲ εἶπε,
 5 „Ἡγησίστρατος.“ ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λό-
 γον, εἴ τινα ὀρμητὸ λέγειν ὁ Ἡγησίστρατος, εἶπε·

*suiros Barbaros; sive hi manserint, nullam aliam
 talem praedam Graecos umquam reperturos. De-
 nique communes deos invocans, hortatus illos est,
 ut homines Graecos servitute vellent liberare, et
 pellere Barbarum. Idque facile illis esse factu,
 ait: etenim et naves eorum male navigare, nec
 resistere illis posse. Quod si quam suspicio-
 nem haberent per dolum se illos excitare, paratos
 se esse in illorum navibus obsidum loco abduci.
 (91.) Quumque pluribus verbis orare non desiste-
 ret Samius hospes, tunc Leotychides, sive consulto
 capiendi ominis caussa, sive forte fortuna, deo ita
 volente, interrogavit eum: Samie hospes! quodnam
 tibi nomen est? Et ille, Hegesistratus, ait. Moxque
 Leotychides, intercipiens reliquum sermonem, si
 quem adiecturus Hegesistratus esset, Accipio, in-*

„Δέχομαι τὸν οἰωνόν, τὸν Ἠγησίστρατον, ᾧ ξεῖνε Σά-
 „μιοι. σὺ δὲ ἡμῖν ποίεε ὅπως αὐτός τε δοὺς πίστιν ἀπο-
 „πλεύσαι, καὶ οἱ σὺν σοὶ ἔοντες οἴβῃ, ἥ μὲν Σαμίους
 92 „ἡμῖν προθύμους ἔσσεσθαι συμμαχούς.“ Ταῦτά τε 10
 ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ
 Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὅρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης περὶ
 πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, οἱ μὲν ἀπέ-
 πλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν Ἠγησί- 5
 στρατον, οἰωνὸν τὸ οὖνομα ποιούμενος. οἱ δὲ Ἕλληνες,
 ἐπισχέντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλι-
 ρέοντο, μαντευομένου σοὶ Διήφορου τοῦ Εὐηνίου, ἀν-
 δρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ
 κόλπῳ.

93 Τοῦ τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον πρῆγμα τοιόνδε. 10

XCII. 2. προσῆγε. Forz. προῆγε, processit, successit negotium.

quit, omen, Samie hospes! accipio hunc copia-
 rum ducem. [hoc enim sonat graecum huius viri
 nomen.] Tu modo fac, et hi qui tecum sunt, ut,
 priusquam hinc abeat, fidem nobis detis, revera
 Samios promptos nobis socios adfuturos. (92.)
 Haec locutus, e vestigio rem exsequi adgressus est.
 Protinus enim Samii de societate cum Graecis fidem
 et iusiurandum dederunt: coque facto, duo ex lega-
 tis domum navigarunt; nam Hegesistratum secum
 navigare Leotychides iussit, nomen eius pro omine
 accipiens. Et illo quidem die se continuerunt Graeci,
 postridie vero lacta illis sacra fuere, interpretis sacro-
 rum officio fungente Deiphono, Evenii filio, Apollo-
 niata, ex illa Apollonia, quae ad Ionium mare sita est.
 (93.) Deiphoni huius pater *Euenius* fortuna usus

Ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἰρὰ ἡλίου πρόβατα, τὰ
 τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐκ Λά-
 κμωνος οὐρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς Θά-
 5 λᾶσσαν, παρ' ὧρικον λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρη-
 μένοι ἄνδρες οἱ πλούτῳ τε καὶ γένει δοκιμώτατοι τῶν
 ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος. περὶ πολ-
 λοῦ γὰρ δὴ ποιῶνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα ταῦ-
 τα, ἐκ Θεοπροπίου τινός. ἐν δὲ ἄνθρω αὐλίζονται, ἀπὸ
 10 τῆς πόλιος ἐκάς. ἐνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρη-
 μένος ἐφύλασσε. καὶ κοτε αὐτοῦ κατακοιμήσαντος τὴν
 φυλακὴν, παρελθόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον, διέφθειραν
 τῶν προβάτων ὡς ἐξήκοντα. ὁ δὲ, ὡς ἐπῆϊσε, εἶχε σιγῇ
 καὶ ἔφραζε οὐδενὶ, ἐν νύκτῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα
 15 πριάμενος. καὶ, οὐ γὰρ ἔλαβε τοὺς Ἀπολλωνιῆτας ταῦ-
 τα γενόμενα· ἀλλ', ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες μιν

erat huiusmodi. Sunt Apolloniae oves Soli sacrae,
 quae interdiu pascuntur iuxta fluvium, qui ex Lac-
 mone monte per agrum Apolloniatem prope Oricum
 portum in mare influit: noctu vero selecti viri, di-
 vitiis et genere spectatissimi inter cives, easdem oves
 custodiunt, quisque per anni spatium. Nam oves has,
 ex oraculi responso quodam, maxini faciunt Apol-
 loniatae; stabulantur autem illae in antro quodam
 procul ab urbe. Ibi eas tunc Euenius hic, ad id de-
 lectus, custodiebat: et nocte quadam, quum, qui
 vigilare debebat, obdormivisset, ingressi in antrum
 lupi oves fere sexaginta corripuerunt. Quod ubi ille
 animadvertit, tacuit, nec cuiquam edixit, alias co-
 gitans emere et in illarum locum substituere. At
 non latuit Apolloniatas factum: qui, ut id cognove-

Herod. T. IV. P. I.

R

ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμήσαντα, τῆς ὄψιος στερηθῆναι. Ἐπεὶ τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε πρόβατά σοι ἔτικτε, οὔτε γῇ ἔφερε ὁμοίως καρπὸν. 20
 Φαντα δὲ σοι ἐν τε Δαωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι ἐγένετο, ἐπεὶ τε ἐπειρώτευν τοὺς προφῆτας τὸ αἴτιον τοῦ παρέοντος κακοῦ· οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον „ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον τῆς ὄψιος ἐστέρησαν. αὐτοὶ γὰρ ἐπορμήσαι τοὺς λύκους· οὐ πρότερόν τε 25
 παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύτας τὰς ἂν αὐτὸς ἔλῃται καὶ δικαιοῖ· τουτέων δὲ τελομένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολλούς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα.“

XCIII. 22. ἐπὶ τι. Sic ed. Borh. ex Reiskii coniect. Vulgo πρόφαντα --- ἐγένετο. ἔπειτα δὲ etc. Haec eis --- praedicta erant. Deinde vero etc.

runt, in iudicium adductum Euenium condemnarunt, ut, quoniam ovium custodiam adeo negligenter obiiisset, oculorum usu privaretur. Sed, postquam eum excaecarunt, continuo deinde nec oves illis pepercrunt, nec terra fructum, ut ante, edere coepit. Quumque et Dodonaeum et Delphicum consulissent oraculum, caussamque quaesissent praesentium malorum, responderunt prophetae, eo illis haec accidere, quod sacrarum ovium custodem Euenium luminibus orbassent. Ipsos enim (deos) immisisse lupos; neque prius desituros esse illum ulcisci, quam ei poenam facinoris dedissent Apolloniatae, quamcumque ipse postulasset: quae quando soluta fuerit poena, daturos Euenio esse deos tale donum, cuius caussa multi homines beatum illum

Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ Ἀπολ- 94
λωνιῆται, ἀπόρρητα πειρησάμενοι, προέθεσαν τῶν ἀστέων
ἀνδράσι διαπρῆξαι. οἱ δὲ σφι διέπρῆξαν ὥδε. κατημέ-
νου Εὐηνίου ἐν Θάκῳ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο, καὶ λό-
5 γους ἄλλους ἐποιεῦντο, ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι
τῷ πάθει. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώτεον „τίνα δίκην ἂν
έλοιτο, εἰ ἐβέλειεν Ἀπολλωνιῆται δίκας ὑποστῆναι δά-
σειν τῶν ἐποιήσαν.“ Ὁ δὲ, οὐκ ἀκηκῶς τὸ θεοπρόπιον,
εἶλετο εἶπας, „εἰ τίς οἱ δοίῃ ἀγροὺς τῶν ἀστῶν, ὀνομά-
10 σας τοῖσι ἡπίστατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν
ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ· καὶ οἴκησιν πρὸς τούτοις, τὴν ἥδε
καλλίστην εἶῶσαν τῶν ἐν τῇ πόλει· τούτων δὲ, ἔφη,
ἐπήβολος γινόμενος, τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ

sint praedicaturi. (94.) Haec Apolloniatis data sunt responsa; quae illi clam habentes, civium suorum nonnullis negotium cum Euenio conficiendum mandarunt. Et hi ad id conficiendum hac usi sunt ratione. Conveniunt Euenium in sella sedentem, eique adsidentes primum aliis de rebus verba faciunt, deinde ad commiserandam hominis calamitatem progressi, atque ita eum fallentes, interrogant *quasnam poenas esset postulaturus, si voluissent Apolloniatae poenas sustinere eorum quae in illum admisissent?* Et ille, qui de oraculi responso nihil audiverat, optans ait: *si quis ipsi daret agros istos,* (nominabat nempe cives quosdam, quas noverat duo pulcherrima Apolloniae praedia possidere:) *et aedes insuper in urbe,* quas noverat ille pulcherrimas esse; *haec, inquit, si nactus fuisset, in posterum se non iraturum esse civibus, sed hac mulcta fore con-*

δίκην οἱ ταύτην ἀποχρᾶν γενομένην.“ Καὶ ὁ μὲν ταῦ-
 τα ἔλεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν ὑπολαβόντες· „Εὐήνιε, 15
 „ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτί-
 „νουςί τοι κατὰ θεοπρόπια τὰ γινόμενα.“ Ὁ μὲν δὴ
 πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος τὸν πάν-
 τα λόγον, ὡς ἔξαπατηθεὶς· οἱ δὲ, πριάμενοι παρὰ τῶν
 ἐκτμημένων, διδοῦσί οἱ τὰ εἴλετο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐ- 20
 τیکا ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε καὶ οὐνομαστός
 γενέσθαι.

- 95 Τούτου δὴ ὁ Δηίφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου, ἀγόν-
 των Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. Ἦδη δὲ καὶ τότε
 ἤκουσα, ὡς ὁ Δηίφονος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνό-
 ματος, ἐξελάμβανε ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν

XCV. 4. ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα ex Reiskii coniect. Et sic ed. Borh.
 cum Larch. Vulgo ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, i. e. contra Graeciam.

tentum. Quae ubi illi dixit, adsidentes ei cives re-
 sponderunt: *Euenie, hanc mulctam, ex oraculi
 responso, solvunt tibi Apolloniatae pro eo quod
 te luminibus privarunt.* Et ille quidem, postquam
 rem totam cognovit, aegerrime tulit se ita esse cir-
 cumventum: Apolloniatae vero ea, quae ille opta-
 verat, emta a dominis, ei dederunt. Protinus autem
 ab hoc tempore insitam divinandi vim et sacra in-
 terpretandi idem *Euenius* habuit, ita ut hoc nomine
 celebris evaserit.

(95.) Huius igitur *Euenii* filius *Deiphonus*, ad-
 ductus a Corinthiis, sacrorum interpretes fuit apud
 hunc exercitum. Audivi vero etiam, eundem *Dei-*
phonum, usurpato *Euenii* nomine, obiisse Graeciam,
 et passim operam suam locasse, quum non fuisset

- 5 Εὐηνίου παῖς. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς ἐκαλλιέρησε, ἀνῆ- 96
 γον τὰς νῆας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ
 ἐγένοντο τῆς Σαμῆς πρὸς Καλαμοῖσι, οἱ μὲν αὐτοῦ
 ὀρμισάμενοι κατὰ τὸ Ἡραῖον τὸ ταύτη, παροσκευά-
 5 ζοντο ἐς ναυμαχίην. οἱ δὲ Πέρσαι, πυθόμενοί σφας
 προσπλεῖν, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ἡπειρον τὰς
 νῆας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλεῖν.
 βουλευομένοισι γὰρ σφι εἶδόκει ναυμαχίην μὴ ποιέ-
 σθαι· οὐ γὰρ ὧν εἶδόκειον ὁμοῖοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἡπειρον
 10 ἀπέπλεον, ὅπως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέ-
 τερον, ὄντα ἐν τῇ Μυκάλῃ· ὃς, κελεύσαντος Ξέρξεω,
 καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην ἐφύλασ-
 σε. τοῦ πληθὸς μὲν ἕξ μυριάδες· ἐστρατήγει δὲ αὐτοῦ

XCVI. 3. Καλαμοῖσι ed. Schaef. et Borh. cum Larch. ex
 Athenaeo. Alii vulgo omnes Καλαμίσεισι.

Euenii filius. (96.) *Graeci*, ut perlitant, naves ex
 Delo *ad Samum* moverunt; et postquam ad Cala-
 mos venerunt, terrae Samiae locum ita nominatum,
 ibi prope Iunonis templum, quod eo loci est,
 adpulerunt et ad navalem pugnam se compararunt.
 At *Persae*, ubi illos adnavigare resciverunt, ipsi
 quoque naves moverunt; et caeteras quidem admo-
 verunt continenti, Phoenicum vero naves ut abirent
 permiserunt. Deliberantibus quippe visum erat, pu-
 gna navali non esse decernendum, nec enim se
 Graecis pares esse existimabant. Ad continentem au-
 tem navigarunt, quo essent sub pedestris exercitus
 sui tutamine, qui in *Mycale* erat, nempe iussu
 Xerxis de reliquo exercitu ibi custodiendae Ioniae
 caussa relictus. Sexaginta hominum millia erant,

Τιγράνης, κάλλει τε καὶ μεγάλῃ ὑπερφέρων Περσέων.
 Ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλευσάντο καταφυ- 15
 γόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνείρυσαι τὰς νῆας,
 καὶ περιβαλέσθαι ἔρκος, ἔρυμα τῶν νεῶν, καὶ σφέων
 97 αὐτέων κρησφύγετον. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀνῆ-
 γοντο. ἀπικόμενοι δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποττιέων ἱερὸν τῆς
 Μυκάλης εἰς Γαίσωνα τε καὶ Σκολοπόεντα, τῇ Δήμη-
 τρος Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱερὸν, τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλῆος
 ἰδρύσατο, Νείλεω τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλή- 5
 του κτιστύν· ἐνθαῦτα τὰς τε νῆας ἀνείρυσαν, καὶ πε-
 ριβάλλοντο ἔρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκό-
 ψαντες ἡμέρα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος κατέπηξαν.
 καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ ὡς νική-
 σοντες· ἐπ' ἀμφοτέρω ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάδατο. 10

quibus Tigranes praeerat, vir et formâ et staturâ
 eminens. Huius igitur sub exercitus tutamen se reci-
 pere decreverunt duces classis, navcsque in terram
 subducere, et vallo circumdare, quod simul muni-
 mentum navibus etsibi refugium esset. (97.) Hoc
 inito consilio profecti sunt *Persae*; quumque prae-
 ternavigato Eumenidum templo, quod in Mycale
 est, in Gaesonem et Scolopoëntem venissent, ubi est
 Cereris Eleusinae templum, quod Philistus statuit,
 Pasielis filius, Neleum Codri filium ad Miletum con-
 dendam secutus: ibi subduxerunt naves: et, caesis ar-
 boribus frugiferis, muro eas circumdederunt partim
 ligneo, partim lapideo, palosque praecutos circa
 murum defixerunt. Denique, in utramque partem re-
 deliberata, et ad tolerandam obsidionem et ad su-
 perandum hostem sese comparabant.

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκότητας τοὺς βαρ- 98
 βάρους εἰς τὴν ἡπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφυγόντων· ἐν
 ἀπορίῃ τε εἶχοντο ὅτι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται
 ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δ'
 5 ἔδοξε τούτων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ
 τὴν ἡπειρον. παρασκευασάμενοι ὦν εἰς ναυμαχίην καὶ
 ἀποβάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὥρων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς
 Μυκάλῃς. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέ-
 δου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ
 10 ὥρων νῆας ἀνελκυσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ
 πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ τὸν αἰγιαλὸν· ἐνθαῦτα
 πρῶτον μὲν ἐν τῇ νῇ παραπλέων, ἐγχοίμψας τῷ αἰ-
 γιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχίδης, ὑπὸ κήρυκος προηγό-
 ρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων· „Ἄνδρες Ἴωνες, ὅσοι ὑμέων
 15 „τυγχάνουσι ἐπακούοντες, μάθετε τὰ λέγω· πάντως

(98.) *Graeci*, ut ad continentem abiisse Barba-
 ros cognoverunt, aegre ferebant quod sibi e mani-
 bus essent elapsi: nec vero satis certi erant quid fa-
 cerent ipsi, utrum domum redirent, an in Hellespon-
 tum navigarent. Ad extremum decreverunt neutrum
 horum facere, sed ad continentem dirigere naves.
 Itaque praeparatis scalis et aliis rebus quarum in
 navali pugna usus est, versus *Mycalen* navigarunt.
 Ubi vero prope castra fuerunt hostium, neque quis-
 quam adparuit qui adversus illos egrederetur, naves
 autem viderunt intra murum subductas, et frequen-
 tem peditatum secundum littus in acie stantem; ibi
 tunc *Leotychides*, primum, praeter littus quam pro-
 xime potuit navigans, praeconis voce haec verba
 Ionibus adclamavit: *Viri Iones, quotquot estis qui*

„γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλο-
 „μαι. ἐπεὶ ἀνὴρ συμμίσγωμεν, μεμνησθαί τινα χοῆ ἐλευ-
 „θερίας μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ, τοῦ συνθήμα-
 „τος Ἡβης. καὶ τὰδε ἴστω καὶ ὁ μὴ ἑσακούσας ὑμέων
 „πρὸς τοῦ ἑσακούσαντος.“ αὐτὸς δὲ οὗτος ἐὼν τυγχά- 20
 νει νόος τοῦ πράγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ ἐπ' Ἀρ-
 τεμισίῳ. ἣ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβά-
 ρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἣ ἔπειτα ἀνενειχθέντα
 εἰς τοὺς βαρβάρους, ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.
 99 Λευτυχίδει δὲ ταῦτα ὑποθέμενου, δεύτερα δὲ τὰδε
 ἐποίουν οἱ Ἕλληνες. προσσχόντες τὰς νῆας, ἀπέβησαν
 εἰς τὸν αἰγυγιόν· καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. Οἱ δὲ Πέρ-
 σαι, ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους εἰς μά-
 χην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινίσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπο- 5

*me auditis, accipite quae dico! omnino enim non
 intelligent Persae quae vobis mando. Quando ad
 manus venerimus cum hoste, tum quisque vestrum
 ante omnia libertatis memento, deinde vero tes-
 serae Hebae. Sed et, qui vocem meam non exaudi-
 erit, cognoscat haec ex his qui audiverint. Cu-
 ius sermonis idem consilium fuit quod Themistoclis
 ad Artemisium. Scilicet, si Persas laterent dicta,
 persuasurum se speravit Ionibus ut deficient; sive
 illa ad Barbaros fuissent delata, facturum ut hi
 Graecis (Ionibus) diffiderent. (99.) Deinde, post-
 quam ita Ionas hortatus Leotychides est, haec fece-
 runt Graeci. Adpulsis ad littus navibus exscende-
 runt, aciemque instruxerunt. Persae vero, quum
 Graecos cernerent ad pugnandum paratos, scirenti-
 que hortatos eos esse Ionas; nec Samiis nec Milesiis*

νοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων Φρονέειν, ἀπαι-
 ρέονται τὰ ὄπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθη-
 ναίων αἰχμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς
 ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξεω, τού-
 10 τοὺς λυσάμενοι πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς
 τὰς Ἀθήνας· τῶν εἵνεκεν οὐκ ἤκιστα ὑποψίην ἔχον, πεν-
 τακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω πολέμιων λυσάμενοι.
 τοῦτο δὲ, τὰς διόδους τὰς ἐς τὰς κορυφαῖς τῆς Μυ-
 κάλης Φερούσας προτάσσουσι τοῖσι Μιλησίοις Φυ-
 15 λάσσειν, ὡς ἐπισταμένοισι δῆθεν μάλιστα τὴν χώραν.
 ἐποίουν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου
 ἔωσι. τούτους μὲν Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκειον νεοχμὸν
 ἂν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιού-
 τοις προφυλάσσοντο οἱ Πέρται. αὐτοὶ δὲ συνεφόρη-
 20 σαν τὰ γέγρα· ἕρκος εἶναί σφι.

satis fidebant. Et *Samiis* quidem, quod eos suspica-
 rentur cum *Graecis* sentire, arma adimunt. *Sami*
 enim, quum in classe *Barbarorum* advenissent *Athe-*
nienses captivi, quos in *Attica* relictos ceperat *Xerxis*
exercitus, hos omnes pretio redemerant, et dato via-
 tico *Athenas* remiserant: quo magis hos suspicio
 premebat, ut qui quingenta capita hostium *Xerxis*
liberassent captivitate. *Milesios* vero iusserunt exi-
 tus viarum custodire ad *Mycalae* cacumina feren-
 tium, ut qui regionem optime nossent: id autem
 hoc consilio fecerunt, ut illi extra castra essent. Ab
 his igitur *Ionibus*, quos suspicabantur, si potesta-
 tem nanciscerentur, res novas molituros, hoc mo-
 do sibi *Persae* praecaverunt: ipsi vero crates com-
 portarunt, quae sibi pro vallo essent.

- 100 Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἑλλήσι, προσήϊ-
σαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δὲ σφι Φῆμη τε ἐσέ-
πτατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκίῳ ἐφάνη
ἐπὶ τῆς κυματογῆς κείμενον. ἡ δὲ Φῆμη διηλθέ σφι
ᾧδε, ὡς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατιὴν νικᾶν ἐν 5
Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. Δῆλα δὲ πολλοῖσι τεκμηρίοις
ἐστὶ τὰ θεῖα τῶν πρηγμάτων· εἰ καὶ τότε τῆς αὐτῆς
ἡμέρας συμπίπτουσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν
Μυκάλῃ μέλλοντος ἐσεσθαι τρώματος, Φῆμη τοῖσι Ἑλ-
λήσι τοῖσι ταύτῃ ἐσαπίκετο, ὥστε θαρσῆσαί τε τὴν 10
στρατιὴν πολλῷ μᾶλλον, καὶ ἐβέλειν προθυμότερον κιν-
101 δυνεύειν. Καὶ τότε ἕτερον συνέπεσε γινόμενον, Δήμη-
τρος τεμένει Ἐλευσινίῃ παρα ἁμφοτέρας τὰς συμβο-
λας εἶναι. καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ' αὐτὸ τὸ

(100.) Iam Graeci, instructâ acie, ibant in hostem, quum subito fama quaedam pervolavit universum exercitum, et caduceus conspectus est in litore depositus. Currebat autem fama huiusmodi, *Graecos in Boeotia exercitum Mardonii praelio superasse*. Nempe multis utique documentis declarantur res quae divinitus contingunt; quandoquidem tunc, quum *idem* fuit *dies* quo et *ad Plataeas* cladem Persae acceperunt et *ad Mycalen* accepturi erant, ad Graecos hîc stantes fama pervenit; quo factum est, ut multo maiorem fiduciam caperet exercitus, et ad subeundum periculum esset alacrior.

(101.) Atque etiam hoc alterum contigit ut concurreret, quod utraque pugna prope Cereris Eleusinae templum pugnata sit. Nam prope Cereris templum, et in Plataeensi agro, ut supra docui, pugnatum

Δημήτριον ἐγένετο (ὡς καὶ πρότερόν μοι εἶρηται) ἡ μά-
5 χη, καὶ ἐν Μυκάλῃ ἐμελλε ὡσαύτως εἶσθαι. γεγο-
νέναι δὲ νίκην τῶν μετὰ Πausανίῳ Ἑλλήνων, ὁρθῶς
σφι ἡ Φήμη συνέβαινε ἐλθοῦσα· τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλα-
ταιῇσι πρῶτὶ ἐτι τῆς ἡμέρης ἐγένετο· τὸ δὲ ἐν Μυκά-
λῃ, περὶ δέιλῃν. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε
10 γίνεσθαι, μηνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι
ὑστερον δῆλα ἀναμνησάνουσι ἐγένετο. Ἦν δὲ ἀρρωδὴ
σφι πρὶν τὴν Φήμην εἰσαπικέσθαι, οὐ τι περὶ σφέων αὐ-
τέων οὕτω, ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταί-
σῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη σφι εἰσέπτато,
15 μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσδοον ἐποιεῦντο. Οἱ
μὲν δὲ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι ἐσπευδον ἐς τὴν μά-
χην, ὡς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος ἀέθλα
προέκειτο.

est, et nunc *ad Mycalen* pariter pugnaturi erant.
Victoriam autem iam tum reportasse Graecos
cum Pausania, recte his fama nunciavit: nam Pla-
taeensis pugna matutino adhuc tempore huius diei
pugnata erat, haec autem ad Mycalen sub vesperam.
Pugnatam autem esse utramque pugnam eodem eius-
dem mensis die, haud multo post liquido cogno-
verunt. Anxii autem fuerant, priusquam haec fama
advenit, non tam sui caussâ, quam omnium Grae-
corum, metuentes ne Mardonio succumberet Grae-
cia: sed postquam illa exercitum pervolavit fama,
eo confidentiores et celeriore gradu in hostem ive-
runt. Igitur et Graeci et Barbari pugnandi studio
flagrabant, quippe quibus et insulae et Hellespon-
tus praemium victoriae propositum erat.

- 102 Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι τού-
 τοις τεταγμένοις, μέχρι καὶ τῶν ἡμισίων, ἡ ὁδὸς ἐγί-
 νετο κατ' αἰγιαλὸν τε καὶ ἄπιδον χώρον· τοῖσι δὲ Λα-
 κεδαιμονίοισι, καὶ τοῖσι ἐπέξῃς τούτοις τεταγμένοις, 5
 κατὰ τε χαράδρην καὶ οὖρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμό-
 νιοι περιήϊσαν, οὗτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ κέρεϊ ἔτι καὶ δὴ
 ἐμάχοντο. Ἔως μὲν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ὄρθια ἦν τὰ
 γέρρα, ἡμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον εἶχον τῇ μάχῃ.
 ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατός,
 ὅπως ἑαυτῶν γένηται τὸ ἔργον, καὶ μὴ Λακεδαιμο- 10
 νίων, παρακελευσάμενοι, ἔργου εἶχοντο προθυμότερον,
 ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ
 γέρρα οὗτοι, Φερόμενοι ἐσέπεσον αἰλές ἐς τοὺς Πέρσας·
 οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ χρόνον συγχὸν αἰμυνόμενοι, τέλος

CII. 6. ἔτι καὶ δὴ. ἤδη *expectantes*, nisi αὐτίκα δὴ *foras*
legendum, αὐτὴ ἤδη καὶ δὴ.

(102.) *Athenienses*, et qui proxime illos locati erant, dimidium fere totius exercitus, viam habebant secundum littus et per plana loca; *Lacedaemonii* vero, et qui post hos locati, per voraginem et montana. Dumque hi circumibant, illi in altero cornu pugnam iam commiserant. Quamdiu igitur *Persis* rectae stabant crates, repugnabant illi hostibus, neque eis erant inferiores. Sed quum Athenienses hisque proximi, quo ipsorum esset factum, non *Lacedaemoniorum*, invicem cohortati, acrius incumberent operi, tum quidem mutata est rei facies. Perruptis enim cratibus ingenti impetu conferti in *Persas* irruebant: et illi exceperunt quidem impetum, et per sat longum tempus repugnarunt; ad ex-

15 ἔφευγον ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυῶνιοι καὶ Τροιζήνιοι, οὕτω γὰρ ἔσαν ἐπέξῃς τεταγμένοι, συνεπισπόμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραιήτο, οὗτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο οἱ βάρβαροι, πρὸς Φυγὴν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ, κατ' ὀλίγους γινόμενοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἕλληνας. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι. Ἀρταύντης μὲν, καὶ Ἰθαμίτρης, τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες, ἀποφεύγουσι· Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ περ-
25 ζοῦ στρατηγὸς Τιγράνης, μαχόμενοι τελευτῶσι. Ἐτι 103
δὲ μαχομένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αὐτέων, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχίριζον. Ἐπεσον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Ἑλλήνων συχοὶ ἐνθαῦτα· ἄλ-

tremum vero intra murum profugerunt. Quos insecti Athenienses cum Corinthiis et Sicyonis et Troezeniis, (hi enim ita deinceps in acie locati erant) simul cum illis intra murum irruerunt. Ut igitur etiam castellum hoc expugnatum est, omissâ pugna Barbari fugam corripuere, exceptis Persis; qui, etiam ad exiguum licet numerum redacti, constanter tamen Graecis, adsidue irrudentibus, sese opposuerunt. Et duo quidem ex Persicis ducibus fugâ evasere, duo vero periere. Artayntes et Ithamitres, classiariorum praefecti, fugâ salutem petierunt: pugnantes vero ceciderunt Mardontes et imperator pedestris exercitus Tigranes. (103.) Dum adhuc pugnant *Persae*, advenerunt *Lacedaemonii*, quique cum his erant, et reliqua simul peregerunt. Ceciderunt autem ibi ex ipsis etiam Graecis haud pauci; quum

λοι τε, καὶ Σικυῶνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλαος. Τῶν 5
 δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ἔοντες τε ἐν τῷ στρατοπέ-
 δῳ τῷ Μηδικῷ, καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, ὥς εἶ-
 δον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς γινομένην ἐπιραλκέα τὴν μά-
 χην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο, προσωφελέειν ἐθέλοντες τοῖσι
 Ἕλλησι. Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας, 10
 οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων, ἐπέθεντο
 104 τοῖσι βαρβάροις. Μιλησίοισι δὲ προστετάκτο μὲν
 τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν, σωτηρίας εἰνικά σφι
 ὥς, ἣν ἄρα σφέας καταλαμβάνη οἷά περ κατέλαβε,
 ἔχοντες ἡγεμόνας, σώζονται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυ-
 κᾶλης. ἐτάχθησαν μὲν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ 5
 Μιλήσιοι, τούτου τε εἵνεκεν, καὶ ἵνα μὴ παρόντες ἐν
 τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποιεοῖεν. οἱ δὲ πᾶν τὸ ἐναν-
 τίων τοῦ προστεταγμένου ἐποίηον· ἄλλας τε κατηγεόμε-

alii, tum ex Sicyoniis multi, eorumque dux Peri-
 laus. Samii vero, qui in exercitu Medico milita-
 bant, quibus arma erant ademta, quum iam initio
 vidissent ancipitem esse pugnam, quidquid in eo-
 rum fuit potestate fecerunt, quo Graecos iuvarent. Et
 reliqui Iones, videntes Samios initium facere defe-
 ctionis, ipsi quoque a Persis deficientes, adorti sunt
 Barbaros. (104.) Iam Milesiis quidem mandatum
 erat, ut viarum exitus custodirent, salutis causâ
 Persarum; quo, si eis accidisset id quod nunc acci-
 dit, ducibus his uterentur, quorum ope in cacumina
Mycalae salvi evaderent. Hoc quidem consilio illos
 Persae ibi locaverant, simul vero, ne, si exercitui
 adessent, novi quidpiam molirentur. At illi plane
 contrarium eius, quod mandatum erat, fecerunt:

739, 48.

νοί σφι ὁδοὺς Φεύγουσι, αἱ δὲ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους,
 10 καὶ τέλος αὐτοί σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι.
 Οὕτω δὲ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων ἀπέστη.

Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι 105
 καὶ Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἀνὴρ παγκρά-
 τιον ἐπασκῆσας. τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε
 ὕστερον τούτων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισι τε καὶ Κα-
 5 ρυστίοισι, ἐν Κύρῳ τῆς Καρυστίας χώρας ἀποθανόντα
 ἐν μάχῃ, κεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῷ. Μετὰ δὲ Ἀθηναίους,
 Κορίνθιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Σικυώνιοι ἠρίστευσαν Ἐπεί 106
 τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλοὺς, τοὺς μὲν
 μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ Φεύγοντας τῶν βαρβάρων, τὰς
 νῆας ἐπέπρησαν, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληϊὴν προεξ-
 5 αγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαυροὺς τινὰς χρη-

fugientes quippe Barbaros per contrarias duxerunt
 vias, quae ad hostes ferebant; et ad extremum eos
 ipsi, ut infensissimi hostes, interfecerunt. Ita quidem
 iterum Ionia a Persis defecit.

(105.) In hac ad Mycalen pugna virtutis prae-
 mium obtinuerunt Athenienses; et ex Atheniensibus
 Hermolycus Euthyni filius, pancratiastes. Idem vero
 Hermolycus post haec, quum bellum gererent Athe-
 nienses cum Carystiis, Cyrni in agro Carystio ceci-
 dit in praelio, et prope Geraestum scultus est.
 Post Athenienses autem Corinthii et Troezenii et
 Sicyonii praecipuam virtutis laudem commeruerunt.
 (106.) Graeci, plerisque Barbarorum, partim in
 praelio, partim in fugas interfectis, naves cremarunt
 et totum munimentum, praedâ prius egestâ et in
 littore depositâ: repererantque arcas nonnullas rebus

μάτων εὖρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νῆας, ἀπέπλεον. Ἀπικόμενοι δὲ εἰς Σάμον οἱ Ἕλληνες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅπη χρεὼν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες ἔσαν τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπείναι τοῖσι βαρβάροισι. ἀδύνατον γὰρ 10 ἐφαίνετό σφι εἶναι ἑαυτούς τε Ἰώωναν προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον· καὶ, ἑαυτῶν μὴ προκατημένων, Ἰώνας οὐδεμίην ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. Πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλει εὐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἐθνῶν 15 τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δοῦναι τὴν χώραν Ἰωσι ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν, Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννη-

CVI. 18. Πελοποννησίους de nostra coniect. Vulgo omnes Πελοποννησίους.

pretiosis repletas. Munitione et navibus incensis, retro navigarunt. Deinde, postquam Samum pervenere, deliberarunt de *Ionia in aliam terram transferenda*, et qua parte Graeciae, quae in potestate esset Graecorum, sedes Ionibus sint adsignandae. Ionia enim videbatur Barbaris esse relinquenda, quandoquidem fieri non posset ut ipsi perpetuo Ioniae praesiderent, eamque custodirent; Iones autem, nisi sub Graecorum praesidio essent, nequaquam sperare possent, salvos se fore, nec poenas Persis datuos. Qua proposita deliberatione, qui ex Peloponnesiis aderant dignitate eminentes, emporia Graecorum qui cum Medis sensissent, eiectionis incolis, cum agro ad quodque emporium pertinente, Ionibus tradi debere incolenda. Contra Athenienses nullo pacto Ionas aliam in terram transferendos censebant,

σίους περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιέων βουλευέιν. ἀντιτει-
 20 νόντων δὲ τούτων, προθύμως εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι.
 καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους καὶ Λεσβίους, καὶ
 τοὺς ἄλλους ἠσιώτας, οἱ ἔτυχον συστρατευόμενοι τοῖσι
 Ἕλλησι, εἰς τὸ συμμαχικὸν ἐποίησαντο, πίστι τε κα-
 ταλαβόντες καὶ ὀρκίοισι, ἐμμένειν τε καὶ μὴ ἀποστή-
 25 σθῆναι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὀρκίοισι, ἔπλεον τὰς
 γεφύρας λύσαντες· ἔτι γὰρ ἐδόκειον ἐντεταμένας εὐρή-
 σειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, εἰς τὰ ἄκρα τε 107
 τῆς Μυκάλης κατειληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν, ἐγί-
 νετο κομιδὴ εἰς Σάρδις. πορευομένων δὲ, κατ' ὁδὸν Μα-
 σίστης, ὁ Δαρείου, παρατυχὼν τῷ πάθει τῷ γεγονότι,
 5 τὸν στρατηγὸν Ἀρταύτην ἔλεγε πολλὰ τε καὶ κακὰ,
 ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν εἶναι, τοιαῦτα

nec decere Peloponnesios de ipsorum coloniis quid-
 quam statuere. Quibus obnitentibus, haud inviti
 Peloponnesii concesserunt. Itaque Samios et Chios et
 Leshios, reliquosque Insulares, qui arma et naves
 cum Graecis sociaverant, in communem sociorum re-
 ceperunt, fide et iureiurando adstrictos de societate
 constanter et cum fide servanda. Quo facto ad Helle-
 spontum navigarunt, pontes soluturi, quos adhuc
 stratos se reperturos esse existimaverant.

(107.) Qui ex Barbaris fugā evaserunt, numero
 haud multi, in Mycalae cacumina compulsi; hi dein-
 de Sardes salvi redierunt. Qui dum eo revertuntur,
 in itinere Masistes, Darii filius, qui acceptae cladi
 interfuerat, ducem exercitus Artayntem multis in-
 sectatus est maledictis, quum alia dicens, tum et esse
Herod. T. IV. P. I. S

στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ, τὸν βασιλῆος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσησι, γυναικὸς κακίῳ ἀκοῦσαι, δένος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποιούμενος, σπᾶται ἐπὶ 10 τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκεια, ἀποκτεῖναι θέλων. καί μιν ἐπιβέοντα Φρασθεῖς Ξειναγόρης ὁ Προξίλειω, ἀνὴρ Ἀλικαρνησσεύς, ἔπισθε ἰστέως αὐτοῦ Ἀρταύντιω, ἀρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας, παῖει ἐς τὴν γῆν' καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι Μασίστιω προέστησαν. ὁ δὲ Ξει- 15 ναγόρης ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστη τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης πάσης ἤρξε Κιλικίης, δόντος βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν περιουμέων, οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τούτων, ἀλλ' ἀπικνέον- 20 ται ἐς Σάρδεις. Ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἰὼν βα-

illum muliere ignaviorem quod isto modo bellum administrasset; et quavis poena dignum esse, qui Regis domum illa calamitate adfecisset. Apud Persas autem muliere ignaviorem audire, maximum opprobrium est. Et ille his diu auditis indignatus, acinacem eduxit, interfectorus Masisten. Sed irruentem in eum cernens Xenagoras, Praxilai filius, Halicarnassensis, a tergo stans ipsius Artayntae, corripuit medium, sublatumque prostravit humum: atque interim adcurrentes satellites Masisten protexerunt. Quo facto Xenagoras et apud Masisten, et apud Xerxem, servato fratre, gratiam iniit: ob idemque factum dein a Xerxe universae Ciliciae praefectus est. In reliquo itinere nihil amplius memorabile accidit: itaque Sardes hi venere. Morabatur autem tunc Sardibus Xerxes ab eo inde tempore quo post cladem

σιλεύς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθηναίων, προσ-
πταίσας τῇ ναυμαχίᾳ, Φυγὼν ἀπίκετο.

Τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, ἔρα τῆς Μασί- 108
στεω γυναικὸς, εὐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα. ὥς δέ οἱ
προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην
προσέφερε, προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην
5 (ταῦτό δὲ τοῦτο ἔχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ γὰρ ἐπίστα-
το βίης οὐ τευξομένη·) ἐνθαῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος
τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδί τῷ
ἑαυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ
Μασίστει· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι, ἢ ταῦ-
10 τα ποιῆσθαι. ἀρμόσας δὲ, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας,
ἀπήλανε ἐς Σοῦσα. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ τε ἀπίκετο, καὶ
ἠγάγετο ἐς ἑαυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, οὕτω δὲ τῆς
Μασίστει μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο· ὁ δὲ, διαμειψάμε-

mari acceptam, Athenis fugiens, hanc in urbem ve-
nerat.

(108.) Sardibus igitur dum *Xerxes* moratur, amo-
re tunc captus est uxoris *Masistae*, quae et ipsa
ibi erat. Quum vero missis qui eam sollicitarent
nihil profecisset, nec vim ei vellet inferre, ratione
habita fratris sui *Masistae*; (quod ipsum etiam mu-
lierem retinuit, bene gnaram sibi vim non iri in-
latum;) tum ille, quum nulla ei alia via pateret,
filio suo *Dario* hasce conciliat nuptias, nempe fi-
liam huius mulieris et *Masistae* illi dat uxorem;
ratus, si hoc fecisset, facilius se matre potiturum.
Hoc conciliato matrimonio, et peractis nuptiarum
solennibus, *Susa* abiit. Quo ut pervenit, uxoremque
Darii suas in aedes recepit; tum vero, ommissa uxore
Masistae, mutatoque amore, uxorem *Darii* deperiit,

νος, ἥρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς,
 Μασίστειω δὲ θυγατρὸς· οὐνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ 15
 109 ἦν Ἀρταύνη. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀνάπυστα γίνεται
 τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφήνασα Ἀμηστρις, ἡ Ξέρξει γυνή,
 Φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θείης ἄξιον, διδοῖ Ξέρ-
 ξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεὺς, περιβάλλεται τε καὶ ἔρχεται παρὰ
 τὴν Ἀρταύνην. ἡσθεὺς δὲ καὶ ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰ- 5
 τῆσαι ὅ τι βούλεται οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑπουρ-
 γημένων· πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσασαν. τῇ δὲ κα-
 κῶς γὰρ ἴδρι πανοικίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε
 Ξέρξῃ· „Δώσεις μοι τὸ ἂν σε αἰτήσω;“ ὁ δὲ, πᾶν
 μᾶλλον δοκέων κείνῃ αἰτῆσαι, ὑπισχνέτο καὶ ὤμοσε. 10
 ἡ δὲ, ὡς ὤμοσε, ἀδελῶς αἰτεῖ τὸ Φᾶρος. Ξέρξης δὲ
 παντοῖος ἐγίνετο, οὐ βουλόμενος δοῦναι· κατ' ἄλλο μὲν

Masistae filiam, eaque potitus est. Nomen huic mu-
 lieri *Artaynta* fuit. (109.) Sed succedente tempore
 comperta res est hac ratione. *Amestris*, uxor *Xer-
 xis*, amiculum texuerat ingens, variegatum, et spe-
 ctatu dignum, quod dono dedit Xerxi. Quo ille de-
 lectatus, idem amiculum indutus convenit Artayn-
 tam. Iamque quum et hac delectatus esset, iussit
 eam, pro eo quod ipsi gratificaretur, petere quid-
 quid illa sibi dari voluisset; omnia enim, quae pe-
 titura esset, consecuturam. Tum illa (nam in fatis
 erat, ut ingens calamitas universae familiae incum-
 beret) Xerxi respondit: *Dabis - ne mihi quod abs-
 te petam?* Et ille, quidvis potius aliud petituram
 illam ratus, interposito iurciurando promisit. Tum
 illa, postquam iuravit rex, nihil verita, *amiculum*
 istud petiit. At *Xerxes*, in omnes se partes vertens,

οὐδὲν, Φοβούμενος δὲ Ἀμηστριν, μὴ καὶ πρὶν κατακα-
 ζούσῃ τὰ γινόμενα, οὕτω ἐπευρεθῇ πρήσων· ἀλλὰ
 15 πόλιν τε εἰδίδου, καὶ χουσὸν ἄπλετον, καὶ στρατὸν τοῦ
 ἔμμελλε οὐδεὶς ἄρξαιν ἀλλ' ἢ ἐκείνη· Περσικὸν δὲ κάρτα
 ὁ στρατὸς δῶρον. ἀλλ', οὐ γὰρ ἔπειθε, δίδωι τὸ Φᾶρος.
 ἡ δὲ, περιχαρὴς εἶυσα τῷ δῶρῳ, ἐφόρεε τε καὶ ἀγάλλ-
 λετο· καὶ ἡ Ἀμηστρις πυνθάνεται μιν ἔχουσαν. Μα- 110
 θοῦσα δὲ τὸ ποιούμενον, τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε
 ἔγκοτον· ἡ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰ-
 τήν, καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστειω γυ-
 5 ναικὶ ἐβούλετο ὀλεθρον. Φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν
 ἐαυτῆς Ξέρξην βασιλῆϊον δεῖπνον προτιθέμενον· (ταῦτο
 δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν

dare recusavit: (nulla quidem alia de caussa, nisi quod Amestrin metuebat, veritus ne ab illa, iam pridem id quod agebatur suspicante, in hac culpa deprehenderetur;) sed urbes se ei dono daturum ait, et auri immensam vim, et exercitum cui nemo alius nisi ipsa praefutura esset. Est autem hoc Persicum utique donum, exercitus. At mulieri non persuasit; adeoque amiculum ei dedit. Quo munere illa supra modum gavisā, gestabat amiculum, eoque superbiebat: et eam illud habere cognovit *Amestris*. (110.) Quo comperto, regina non tam in mulierculam illam odium concepit, quam in eius matrem, Masistae uxorem; eique, ut quae auctor huius rei (ut illa putabat) et unice in culpa esset, exitium meditata est. Itaque diem observavit, quo maritus ipsius *Xerxes* regiam coenam erat propositurus: (paratur autem haec *regia coena* semel quotannis,

- ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς· οὐνομα δὲ τῷ δείπνῳ τού-
 τῳ, Περσιστὶ μὲν, τυκτὰ, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων
 γλῶσσαν, τέλειον· τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται 10
 μοῦνον βασιλεύς, καὶ Πέρσας δωροῖται·) ταύτην δὴ τὴν
 ἡμέρην Φυλάξασα ἡ Ἀμηστρις, χρήζει τοῦ Ξέρξεω,
 δοῦναι οἱ τὴν Μασίστew γυναῖκα. ὁ δὲ δεινὸν τε καὶ
 ἀναρσίον ἐποιέετο, τοῦτο μὲν, ἀδελφεοῦ γυναῖκα παρα-
 δοῦναι, τοῦτο δὲ, ἀναιτήν ἐοῦσαν τοῦ πρήγματος τού- 15
 111 του· συνῆκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο. Τέλος μέντοι, κεί-
 νης τε λιπαροσύνης, καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος,
 ὅτι αὐτοχῆσαι τὸν χρήζοντα οὐ σφί δυνατόν ἐστι βασι-
 λείου δείπνου προκειμένου, κάυτα δὴ αἰκῶν κατανεύει·
 καὶ παραδούς, ποιεῖ αὐτὴν τὴν μὲν κελεύει ποιεῖν τὰ 5
 βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμψάμενος τὸν ἀδελφεὸν, λέγει
 ταύτῃ· „Μασίστα, σὺ εἰς Δαρείου τε παῖς, καὶ ἐμὸς

natali regis die; et Persico sermone *tycta* dicitur, quod Græcorum lingua *τέλειον*, id est *perfectum*, significat; quo etiam die tantum rex sibi caput smegmate detergit, et munera dat Persis:) hoc igitur observato die *Amestris* petiit a Xerxe, ut sibi traderetur uxor Masistae. Ille vero rem atrocem et indignam iudicavit, uxorem filii illi tradere, eamque nullam huius rei culpam habentem: intellexerat enim cur hanc illa sibi tradendam postularet. (111.) Verumtamen, quum illa postulare non cessaret, ipse autem lege teneretur, quæ vetabat regem Persarum negare quidquid ab illo, quando regia coena proposita est, postulatur, postremo admodum quidem invitatus indulget. Tradita vero muliere, hoc fecit: uxorem iussit, quæ vellet, facere: ipse vero fratrem ad se vocatum his verbis com-

742, 67.

- „ἀδελφεός· πρὸς δ' ἔτι τούτοισι, καὶ εἷς ἀνὴρ ἀγαθός.
 „γυναῖκί δὴ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικεῖς, μὴ συνοικεῖ· ἀλ-
 10 „λά τοι ἀντ' αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν.
 „ταύτῃ συνοικεῖ· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ γὰρ δοκέει ἐμοί,
 „μὴ ἔχε γυναῖκα.“ Ὁ δὲ Μασίστης ἀποθωμάσας
 τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· „ὦ δέσποτα, τίνα μοι
 „λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων με γυναῖκα, ἐκ
 15 „τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τέ εἰσι τρεῖς, καὶ θυγατέρες,
 „τῶν καὶ σὺ μὴν τῷ παιδί τῷ σεαυτοῦ ἡγάγεις γυ-
 „ναῖκα· αὐτὴ τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει κάριτα ἐοῦ-
 „σα· ταύτην με κελεύεις μετέντα, θυγατέρα τὴν σεαυ-
 „τοῦ γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασιλεῦ, μέγα μὲν ποιῶμαι
 20 „ἄξιόμηνος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι του-
 „τέων οὐδέτερά· σὺ δὲ μηδαμῶς βιώ, πρήγματος τοι-

pellavit: *Masista! tu Darii filius es, meusque fra-*
ter: ad haec vir bonus et fortis es. Iam tu hanc mu-
lierem, quam adhuc in matrimonio habuisti, noli
porro habere: sed tibi ego, pro illa, meam filiam
despondeo. Cum hac matrimonium contrahe; illa
vero, quam nunc habes, non sit porro tua coniux;
sic enim mihi placet. Cui Masistes, miratus dicta,
respondit: Proh domine! Quaenam est haec im-
portuna oratio, quod me iubet uxorem meam, ex
qua mihi tres iuvenes filii nati sunt, et filiae, qua-
rum tu unam tuo filio in matrimonium duxisti,
denique quae animo meo convenit, hanc me dimit-
tere iubes, et tuam filiam ducere uxorem! Ego vero,
Rex, magni quidem facio quod me coniugio filiae
tuae digneris: at horum tamen equidem neutrum
faciam: tu vero noli mihi vim adferre, talem rem

- „οὐδὲ δεόμενος. ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος
 „Φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἥσσαν, ἐμεῖ τε ἑα γυναικὶ τῇ
 „ἐμῇ συνοικέειν.“ Ὁ μὲν δὲ τοιούτοις ἀμείβεται· Ξέρ-
 ξης δὲ θυμωθεὶς, λέγει τὰδε· „Οὕτω δὴ τοι, Μασί- 25
 „στα, πέπρηκται· οὔτε γὰρ ἂν τοι δώην θυγατέρα
 „τὴν ἐμὴν γῆμαι, οὔτε ἐκείνη πλεῦνα χρόνον συνοική-
 „σῃς· αἷς μάλης τὰ διδόμενα δέκασθαι.“ Ὁ δὲ, αἷς
 ταῦτα ἤκουσε, εἶπας τοσόνδε, ἐχώρει ἔξω· „Δέσπο-
 112 „τα, οὐ δὴ κώ με ἀπώλεσας;“ Ἐν δὲ τούτῳ τῷ
 διὰ μέσου χρόνῳ, ἐν τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγε-
 το, ἡ Ἀμηστρις μεταπέμψαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ
 Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν γυναῖκα τὴν Μασίστιω·
 τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα, κυσὶ πρόβαλε, καὶ 5
 ῥῖνα, καὶ ὦτα, καὶ χεῖλεα· καὶ γλῶσσαν ἐκταμοῦ-
 113 σα, εἰς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμασμένην. Ὁ δὲ

*postulans. Tuae certe filiae reperietur alius mari-
 tus me non inferior: me vero sine meam habere
 uxorem! Quo responso iratus Xerxes: Igitur hoc,
 inquit, profecisti: nempe nec ego tibi filiam meam
 dabo in matrimonium, nec tu istam porro habe-
 bis uxorem; quo discas oblata accipere. Et ille,
 nihil amplius nisi hoc verbum subiiciens, Domine,
 nondum tamen prorsus me perdidisti? foras exiit.
 (112.) Per idem tempus quo Xerxes cum fratre dis-
 seruit, interim Amestris, accitis regis satellitibus,
 uxorem Masistae misere dilacerat: praecisas ma-
 millas et nares et aures et labia canibus proiicit,
 denique excisâ linguâ domum dimittit ita indigne
 dilaniatam. (113.) Masistes, quum nihil etiam
 tunc horum audivisset, metuens tamen aliquam sibi*

743, 97.

- Μασίστης, οὐδέν κω ἀκηκοὺς ταυτίαν, ἐλπόμενος δὲ
 τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ εἰς τὰ οἰκία. ἰδὼν δὲ
 διεσθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμ-
 5 βουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο εἰς Βάκτρα σὺν
 τε τοῖσι ἰωυτοῦ υἱοῖσι, καὶ δὴ κού τισι καὶ ἄλλοισι,
 ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων τὰ μέ-
 γιστα κακῶν βασιλῆα· τὰ περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ
 δοκίειν, εἴπερ ἔΦθῃ ἀναβὰς εἰς τοὺς Βακτρίους καὶ τοὺς
 10 Σάκας· καὶ γὰρ ἑσπεργόν τε μιν, καὶ ἦν ὑπαρχος τῶν
 Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης, πυθόμενος ταῦτα ἐκεί-
 νον πρῆσσαντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιήν, ἐν τῇ ὁδῷ
 κατέκτεινε αὐτὸν τε ἐκείνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ
 τὴν στρατιήν τὴν ἐκείνου. Κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρ-
 15 ξου, καὶ τὸν Μασίστου θάνατον, τσαῦτα ἐγένετο.

Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὀρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἐλ- 114

calamitatem imminere, cursu domum suam prope-
 ravit. Ubi conspectâ uxore ita mutilatâ, consilio
 cum filiis inito, protinus cum filiis aliisque nonnul-
 lis *Bactra* proficiscitur, *Bactrianam* provinciam ad
 defectionem sollicitaturus, et quanta maxima posset
 mala inlaturus regi. Atque hoc ipsum etiam perfe-
 cisset, ut mihi videtur, si usque ad *Bactros* et *Sacas*
 pervenisset: hi enim illum diligebant, et erat ipse
Bactrianæ praefectus. At *Xerxes*, ubi eum hoc agere
 cognovit, misso contra eum exercitu, et ipsum et
 eius filios et milites qui cum illo erant, in itinere
 interfecit. Et haec quidem de amore *Xerxis* et de
Masistae obitu hactenus.

(114.) *Graeci a Mycale versus Hellespontum*

λησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὄρμιον, ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμθθέντες· ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο εἰς Ἀβύδον, καὶ τὰς γεφύρας εὖρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὐρῆσαι ἐτι ἐντεταμένας· καὶ τούτων οὐκ ἦκιστα 5
 εἴνεκεν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μὲν νυν ἄμφι Λευτυχίδα Πειλοποννησίοις ἐδοξε ἀποπλεῖν εἰς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθηναίοις δὲ, καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομείναντας, πειρᾶσθαι τῆς Χερσονήσου. Οἱ μὲν δὴ ἀπέπλεον· Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβα- 10
 115 λόντες εἰς τὴν Χερσονήσον, Σηπτόν ἐπολιόρκεον. Ἐς δὲ τὴν Σηπτόν ταύτην, ὡς ἐόντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ, συνῆλθον, ὡς ἤκουσαν παρῆναι τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐκ τε τῶν ἄλλων τῶν περιοικίδων, καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόβαζος, ἀνὴρ Πέρσης, 5
 ὃς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ἔπλα ἐμβαῦτα ἦν κεκομμάς.

profecti, primum ad Lectum naves adpulere, ventis retenti: deinde vero, ubi Abydum pervenire, pontes viderunt rescissos, quos adhuc stratos esse putaverant; qua de causa etiam maxime ad Hellespontum navigaverant. Quare Leotychidae cacterisque Peloponnesiis plaueit retro navigare in Graeciam: Atheniensibus vero, eorumque duei *Xanthippo*, visum est his in locis manere, et Chersonesum tentare. Itaque Laedaemonii domum navigarunt, *Athenienses* vero, ex Abydo in *Chersonesum* traicientes, *Sestum* oppugnarunt. (115.) Est autem haec *Sestus* munitissimus illius regionis locus: itaque, adlato nuncio de Graecorum in Hellespontum adventu, in illam se receperant et ex aliis finitimis oppidis frequentes, et ex Cardia *Oeobazus* Persa, qui ibi armamenta

743, 27.

ἔχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολεῖς, συνῆσαν δὲ Πέρσαι
 τε καὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν συγχρὸς ὄμιλος. Ἐτυ- 116
 ράννυνε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξῳ ὑπαρχος Ἀρταύκτης,
 ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτάσθαλος. ὃς καὶ βα-
 σιλῆα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξηπάτησε, τὰ Πρωτεσί-
 5 λεω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἐλαιούντος ὑφελόμενος.
 ἐν γὰρ Ἐλαιούντι τῆς Χερσονήσου ἐστὶ Πρωτεσίλειω τά-
 φος τε, καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν, ἔνθα ἦν χρήματα
 πολλὰ, καὶ Φιάλαι χρύσειαι καὶ ἀργύραι, καὶ χαλ-
 κὸς, καὶ ἑσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταύκτης
 10 ἐσύλησε, βασιλῆος δόντος. λέγων δὲ τοιαῦτα, Ξέρξης
 διεβάλετο. „Δέσποτα, ἐστὶ οἶκος ἀνδρὸς Ἕλληρος ἐν-
 „θαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατευσάμενος, δίκης
 „κυρήσας, ἀπέθανε. τούτου μοι δὲς τὸν οἶκον, ἵνα καὶ

pontium deposuerat. Tenebant urbem indigenae
Aeolenses: eum his vero et Persae erant, et aliorum
 sociorum haud exiguus numerus. (116.) Tyrannus
 universae provinciae *Artayctes* erat, Persa, sacvus
 vir et nefarius: qui etiam, decepto rege quum con-
 tra Athenas proficisceretur, Protesilai thesauros,
 Iphicli filii, Elaeunte spoliaverat. Est enim *Elaeunte*,
 Chersonesi oppido, *Protesilai* sepulcrum, eique cir-
 cumdatum *fanum*, in quo erant pecuniae multae, et
 aureae argenteaeque phialae, et aes, et vestis, et
 alia donaria; quae *Artayctes* rapuit, dono sibi data
 a rege. Deceperat autem Xerxem tali oratione: *Do-*
mine! inquit, *Est hic loci domus viri Graeci,*
qui, quum adversus terram tuam arma ferret.
poenas dedit, occisusque est. Huius tu domum
mihi dono da; quo discat quisque, contra tuam

„τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι.“ ταῦτα
λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπέσειν Ξέρξεα δοῦναι αὐ- 15
δρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκείνος ἐφρόνεε. Ἐπὶ
γῆν δὲ τὴν βασιλῆος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλεγε,
νοίῳν τοιαύδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑαυτῶν εἶναι
Πέρσαι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ
χρήματα, ἐξ Ἐλαιούντος εἰς Σηοτὸν ἐξεφόρησε, καὶ τὸ 20
τέμενος ἔσπειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτὸς τε ὅπως ἀπίκοντο
εἰς Ἐλαιούντα, ἐν τῷ αὐτῷ γυναιξὶ ἐμίσγετο. Τότε δὲ
ἐπολιορκίετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρσκευασμένος εἰς
πολιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας· ἀφυ-
117 λάκτω δὲ κως αὐτῷ ἐπέπισον. Ἐπεὶ δὲ πολιορκεομέ- 25
νοισὶ σφι φθινόπωρον ἐπιγίνετο, καὶ ἥσχαλλον οἱ Ἀθη-

terram non esse arma ferenda. Quibus dictis facile
persuasurus erat regi, ut ei domum huius viri lar-
giretur; quippe qui nihil eorum, quae ille sentiret,
suspiciatus erat. Quod autem ille *Protesilaum adver-*
sus Regis terram arma tulisse dixit, id hoc modo
intellegerat: Persae universam Asiam existimant
suam esse et illius regis qui quoque tempore apud
illos regnum obtinet. Artayctes igitur dono sibi da-
tas opes Elaeunte Sestum transportavit, et in agro
heroi consecrato partim sementem fecit, partim pe-
cora sua pavit: et quoties ipse Elaeuntem venit, in
penetralli cum mulieribus concubuit. Tunc vero ob-
sidebatur ab Atheniensibus, quum nec ad toleran-
dam obsidionem paratus esset, nec omnino exspe-
ctasset Athenienses, qui prorsus de improvviso illum
invaserant. (117.) Postquam vero obsessis [*et ob-*
sidentibus] autumnus supervenit, tum dolentes Athe-

744, 55.

ναῖοι, ἀπὸ τε τῆς ἑαυτῶν ἀποδημέοντες, καὶ οὐ δυνά-
μενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅπως
5 ἀπάγοιεν σφεας ἐπίσω· οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ
ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφεας μεταπέμψηται.
οὕτω δὲ ἔστεργον τὰ παρεόντα.

Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμένοι 118
ἔσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἔχοντες τῶν κλινέων, ἐσι-
τίοντο. ἐπὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι ἔχον, οὕτω δὲ ὑπὸ
νύκτα οἴχονται ἀποδράντες οἱ τε Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταύ-
5 κτης καὶ ὁ Οἰόβαζος, ὅπισθε τοῦ τείχεος καταβάντες,
τῇ ἦν ἐρημώτατον τῶν πολεμίων. ὥς δὲ ἡμέρη ἐγένετο,
οἱ Χερσονησίται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθη-
ναίοισι τὸ γεγονός, καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαν. τῶν δὲ οἱ
μὲν πλεῖντες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πόλιν ἔχον. Οἰόβαζον 119

nienses, quod et domo abessent, et urbem non pos-
sent expugnare, orarunt duces, ut domum se reducerent.
At hi negarunt id se prius facturos, quam
aut expugnassent urbem, aut a communi Athenien-
sium revocarentur. Ita illi quoque praesentem rerum
statum patienter tulerunt.

(118.) Iam vero, qui in urbe erant, ad extrema
redacti erant malorum; ita quidem ut lora etiam
lectulorum elixarent comederentque. Quum autem
ne haec quidem amplius suppeterent, noctu profu-
gerunt Persae cum Artaycte et Oeobazo, in postica
urbis parte de muro descendentes, qua parte rario-
res erant hostes. Quod factum, ubi illuxit, Cherso-
nesitae Atheniensibus e turribus significarunt, por-
tasque eis aperuerunt. Moxque maior horum pars
persecutisunt profugos, caeteri vero urbem occu-

μέν νυν ἐκφυγόντα εἰς τὴν Θρηάκην, Θρηῆκες Ἀψίνθιοι
 λαβόντες, ἔθυσαν Πλειστάωρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ, τρόπῳ
 τῷ σφετέρῳ· τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ἄλλῳ τρόπῳ ἐφύ-
 νευσαν. Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταύκτην, ὕστεροι ὀρμηθέν- 5
 τες φεύγειν, καὶ, ὡς καταλαμβάνοντο ὀλίγον ἔοντες
 ὑπὲρ Αἰγὸς Ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχρὸν,
 οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συνδή-
 σαπτες σφεας οἱ Ἕλληνες, ἦγον εἰς Σηστόν· μετ' αὐ-
 τῶν δὲ καὶ Ἀρταύκτην δεδωμένον, αὐτόν τε καὶ τὸν 10
 120 παῖδα αὐτοῦ. Καὶ περὶ τῶν φυλασσόντων λέγεται
 ὑπὸ Χερσονησιτέων, ταρίχους ὀπτῶντι, τέρας γενέσθαι
 τοιόνδε. οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε
 καὶ ἥσπαιρον, ὅπως περ ἰχθύες νεοάλωτοι. καὶ οἱ μὲν,
 περιχυθέντες, ἐβώμαζον. ὁ δὲ Ἀρταύκτης ὡς εἶδε τὸ τέ- 5

parunt. (119.) Et Oeobazum quidem, quum in Thra-
 ciam fugisset, captum Thraces Absinthii *Pleistoro*
 indigenae dco mactarunt suo more; cacteros autem,
 qui cum eo erant, alio modo interfecerunt. Artay-
 cles vero cum suis, qui post illos demum fugam
 capessiverant, deprehensi quum paullo ultra Aegos
 Potamos essent progressi, salis diu restiterunt; do-
 nec, aliis interfectis, caeteri vivi capti sunt: quos
 vinctos Sextum Athenienses duxerunt, in hisque ip-
 sum etiam Artaycten et eius filium. (120.) Memo-
 rantque Chersonesitae, uni ex eis, qui vinctos custodie-
 bant, quum salsamenta super igne torreret, prodigium
 obtigisse huiusmodi: salsamenta igni imposita sub-
 siliebant pulpitabantque, veluti recens capti pisces.
 Quod factum quum mirarentur reliqui adcurrentes,
Artayctes, ut vidit prodigium, compellans homi-

- ρας, καλέσας τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταρίχους, ἔφη· „Ξεῖνε
 „Ἀθηναῖε, μὴδὲν φοβέο τὸ τέρας τοῦτο. οὐ γὰρ σοὶ
 „πέφθη· ἀλλ' ἐμοὶ σημαίνει ὃ ἐν Ἐλαιούντι Πρωτε-
 „σίλειος, ὅτι καὶ τεθνεὺς, καὶ τάριχος ἐὼν, δύναμιν
 10 „πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα σινέεσθαι. νῦν ὦν ἄποι-
 „νά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιδείναι· ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν
 „ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ
 „θεῷ· ἀντὶ δ' ἐμεαυτοῦ καὶ τοῦ παιδός, ἀποδώσω
 „τάλαντα διηκόσια Ἀθηναίοισι, περιγενόμενος.“ Ταῦ-
 15 τα ὑπισχόμενος, τὸν στρατηγὸν Ξανθίππον οὐκ ἔπειθε.
 αἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι τῷ Πρωτεσίλειω τιμωρόντες, ἐδέοντό
 μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτη
 ὁ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόντες δὲ αὐτὸν εἰς τὴν ἀκτὴν εἰς

CXX. 10 seq. ἄποινα οἱ. Vera videtur docti viri coniectura
 ἄποινά μοι, quam veri. lat. expressimus.

nem salsamenta torrentem, ait: *Hospes Athenien-
 sis! non est quod tu hoc prodigio terrearis. Non
 enim tibi illud adparuit: sed mihi Protesilaus,
 qui Elaeunte est, significat, se etiam mortuum et
 sale conditum, vim habere se a diis tributam no-
 cendi his qui iniuria illum adfecerunt. Nunc igi-
 tur ego hanc mihi ipse mulctam, qua redimam
 culpam, volo irrogare: pro thesauris quos ex illius
 templo abstuli, centum talenta deo solvam; pro
 me autem et pro filio meo ducenta talenta pendam
 Atheniensibus, si salvos nos dimittere voluerint.*
 Haec ille pollicitus, praetori *Xanthippo* non per-
 suasit. Nam Elaeuntii, ulciscendi Protesilai causa,
 ut supplicio ille adficeretur, rogarunt; et ipsius et-
 iam praetoris in hanc partem inclinaverat sententia.

- τὴν Ξέρξης ἐξέυξε τὸν πόντον, οἱ δὲ λέγουσι, ἐπὶ τὸν
 κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, [πρὸς] σανίδα 20
 προσπασσαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν τὸν δὲ παῖδα ἐν
 121 ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταύκτεω κατέλευσαν. Ταῦτα δὲ
 παῖσαντες ἀπέπλειον εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ τε ἄλλα
 χηρήματα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα τῶν γεφυρέων,
 ὡς ἀναθήσαντες εἰς τὰ ἱερά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οὐ-
 δὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο. 5
- 122 Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταύκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέντος προ-
 πάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ ὁ Πέρσης ἐξηγησάμενος λό-
 γον, τὸν ἐκείνοι ὑπολαβόντες, Κύρῳ προσήεικαν, λέ-
 γοντα τὰδε. „Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδοί, ἀν-
 „δρῶν δὲ σοί, Κύρε, κατελὼν Ἀστυάγεα· φέρε, γῆν 5
 „γὰρ ἐκτῆμέθα ὀλίγην, καὶ ταύτην τρηχέην, μετανα-

Itaque illum in littus eductum, in quod pertine-
 rant pontes a Xerxe iuncti, sive (ut alii memorant)
 in collem supra Madytum oppidum situm, clavis
 asseri adfixum suspenderunt; et filium eius in pa-
 tris Artayctae conspectu lapidibus obruerunt. (121.)
 His rebus gestis, retro in Graeciam navigarunt, pe-
 cunias aliaque pretiosa secum vehentes, atque etiam
 pontium armamenta, quae in templis dedicare con-
 stituerunt. Atque hoc anno nihil praeterea memo-
 rahile gestum est.

(122.) Huius Artayctae e trabe suspensi progeni-
 tor *Artembares* fuit, is qui Persis auctor fuerat ser-
 monis, quem illi arripientes *Cyro* proposuerunt, in
 hanc sententiam: *Quoniam Iupiter, sublato Astya-*
ge, Persis imperium tradidit, et prae omnibus
hominibus tibi, Cyre; age, quum terram possi-

- „στάντες ἐκ ταύτης, ἄλλην ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ
 „πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες, πολλαὶ δὲ καὶ ἐκαστέρω·
 „τῶν μὴν σχόντες, πλείοσι ἐσόμεθα θωμαστοίτεροι.
 10 „οἶκος δὲ, ἄρχοντας ἄνδρας τοιαῦτα ποιέειν· κότε γὰρ
 „ὃ καὶ παρέξει κάλλιον, ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολ-
 „λῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίας;“ Κῦρος δὲ ταῦ-
 „τα ἀκούσας, καὶ οὐ θωμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποι-
 „εῖν ταῦτα· οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραίνεε κελεύων παρα-
 15 σκευάζεσθαι, ὥς οὐκέτι ἄρζοντας, ἀλλ' ἀρζομένους.
 Φιλέειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας
 γίνεσθαι· οὐ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπὸν τε
 θωμαστὸν φύειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια.
 ὥστε συγγινόντες Πέρσαι οἷχοντο ἀποστάντες, ἐσσω-

*deamus exiguam, eamque asperam, hac relicta
 aliam habitemus meliorem! Sunt autem multae
 tales in propinquo, multae etiam longinquo-
 res: quarum si unam occupaverimus, pluribus homi-
 nibus admirationi erimus. Decet autem hoc facere
 viros principatum tenentes: et quando tandem id
 fieri commodius poterit quam nunc, ubi tot ho-
 minibus et universae Asiae imperamus? Quibus
 auditis Cyrus, minime probans propositum, Fa-
 ciant hoc! ait; simul vero ita se comparent, ut qui
 imperium porro non habituri sint, sed passuri!
 Ita enim naturam ferre, ut mollibus in terris mol-
 les nascentur homines: nec enim eiusdem terrae
 esse, et eximios fructus ferre, et fortes bello viros.
 Et intelligentes Persae, longe sapientiore Cyri
 sententiam quam suam, desistentes proposito abie-*

Herod. T. IV. P. I.

T

290 HERODOTI HISTOR. IX.

Θέντες τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου· ἄρχειν τε εἶλοντο λυ- 20
πρὴν οἰκέοντες μᾶλλον, ἢ πεδίαδά σπείροντες ἄλλοισι
δουλεύειν.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἘΝΑΤΗ.

runt; et imperare maluerunt, tenuem incolentes ter-
ram, quam campestem fertilemque colentes aliis
servire.

FINIS LIBRI NONI
HISTORIARUM HERODOTI.

ARGUMENTUM LIBRI OCTAVI.

CCLASSIS *Graecorum* ad *Artemisium*, duce *Eurybiade* Spartano; cui imperium permittunt Athenienses. (Cap. 1-3.) Graecis ad Peloponnesum se recipere cogitantibus, ut maneant, dolo et muneribus persuadet *Themistocles*. (4. 5.) Naves CC. dimittunt Persae, Eubocam circumnavigaturas. (6. 7.) Scyllias urinator. (8.) Prima pugna navalis, ancipiti Marte pugnata. (9-11.) Tempestas adfligit Persarum classem, et naves circum Euboeam missas confringit. (12. 13.) Altera, et tertia pugna navalis ad *Artemisium*. (14-17.) Graeci, audita clade ad *Thermopylas*, versus Peloponnesum se recipiunt, Euboeensium gregibus obiter direptis. (18-21.) *Themistocles* Ionas ad defectionem sollicitat. (22.) Persarum classis maritima Euboeae loca occupat. (23.) *Classiarii*, a Xerxe invitati, ad spectandam cladem ad *Thermopylas* traiciunt. (24. 25.) Quo tempore ad *Thermopylas* Xerxes fuit, *Olympicos* etiam tunc ludos agebant Graeci. (26.)

Thessali, Phocensibus infensi, *Xerxem* in Phocidem ducunt, per *Doridem*. (27-31.) Phocenses in Parnassi cacumina profugiunt: interim oppida illorum et templa vastant Persae. (32. 33.) *Boeotiam*, sibi amicam, cum maiore exercitus parte ingressus *Xerxes*, alios contra *Delphos* mittit; sed hi, ubi in conspectu templi fuere, prodigiis territi, nec sine clade, fugâ se proripiunt. (34-38.) Heroes a Delphensibus culti, *Phylacus* et *Autonous*. (39.)

Graecorum classis, relicto *Artemisio*, *Salaminem* petit. (40.) Athenienses suos suaeque Athenis Troezen et Salamina transvehunt, paucis hominibus in acropoli relictis. (41.) Recensentur *populi Graeciae*, quorum naves in classe ad *Salaminem* fuere: simul *origines cuiusque populi* breviter tangit Scriptor.

(43-48.) *Atticam* igne et ferro vastat *Xerxes*: *Athenas* vacuas occupat: arcem aegre expugnatam diripit et incendit. (51-55.)

Eversis *Athenis*, *Graeci* cum classe *Isthmum* petere parant (coll. c. 49.) quorum consilio se opponit *Themistocles*; et cum *Adimanto* Corinthio altercatus, ab *Eurybiade* imperatore impetrat, ut classis ad *Salaminem* maneat. (56-63.) Prodigia *Graecis* faventia: in his *mysticus Iacchus*. (64. 65.) *Classis Persarum* ad *Phalerum* adpellit. (66.) *Xerxi Artemisia* (cf. VII. 99.) suadet, ne pugnae navalis discrimen adeat. (67. 68.) Nihilominus ad pugnam se comparant *Persae*. (69. 70.) Interim *Isthmum* muniunt *Peloponnesii*. (71.) Variæ gentes *Peloponnesum incolentes*, earumque origines. (72. 73.) Consilium denuo captum a *Graecis* de classe a *Salamine* abducenda eludit *Themistocles*, per legatum *Xerxem* monens, ut *Graecorum* classem undique cingat. (74-76.) *Baciddis* haec spectans oraculum. (77.) *Aristides* nunciat *Themistocli*, undique cinctam esse classem *Graecorum*. (78-82.) Ad fortiter pugnandum suos hortatur *Themistocles*. (83.)

Pugna navalis ad Salaminem. (84 seqq.) Bene de rege *Persarum* meriti, persico sermone *orossangae*. (85.) *Artemisiae* virtutem bellicam miratur *Xerxes*. (87. 88.) *Persarum* ingens strages. (86. et 89.) Supplicium de *Phoenicibus* sumtum, qui *Ionas* accusaverant. (90.) *Persae* victi, *Phalerum* repetunt. (91.) *Aeginetae* crimine *Medismi* purgati. (92.) Quinam e *Graecis* rem fortissime gesserint. (93.) Fama de *Corinthiis*, in utramque partem. (94.) *Aristides* in *Psyttalea* insula magnum *Persarum* numerum caedit. (95.) Naufragia ad *Coliadem* delata, de quibus exstitit *Lysistrati* oraculum. (96.)

Xerxes e *Graecia* fugere cogitans, dissimulat suum consilium. (97.) *Persicorum nunciorum* institutum. (98.) Luctus *Susis*, nuncio de clade *Salamina* adlato. (99.) *Mardonius* et *Artemisia* suadent *Xerxi* ut in *Asiam* redeat. (100-103.) *Hermotimus* *Pedaensis*, eunuchus, paedagogus filiorum *Xerxis*, poc-

nas sumit de Panionio, qui illum castraverat. (104-106.) Antistita templi Minervae Pedasensis. (104.)

Classem Xerxis, ad *Hellespontum* se recipientem, persequuntur Graeci usque *Andrum*: qui postquam ulterius persequi noluerunt, *Themistocles*, misso clam ad Xerxem legato, simulat suo consilio illos non ulterius esse progressos. (107-110.) *Andrum*, quod pecunias pendere nollet, obsidet *Themistocles*; ab aliis etiam Insulanis, qui cum Medis fecerant, pecunias exigens. (111 seq.)

Xerxes cum pedestri exercitu ad *Hellespontum* properans, in *Thessalia* *Mardonium* reliquit cum exercitu trecentorum millium lectorum virorum. (113.) *Spartani*, oraculi iussu, a Xerxe poenas repetunt caedis *Leonidae*; quibus ille respondit, *Mardonium* illas eis daturum. (114.) In itinere magna pars exercitus *Xerxis* fame aut morbis periit. (115.) Currus sacer a Thracibus subreptus. (*ibid.*) Rex *Bisaltarum* sex filios, eo quod Xerxem fuissent secuti, excaecat. (116.) Pontibus *Hellesponti* per tempestatem ruptis, *Xerxes* cum suis *Abydum* navibus traiecit: indeque *Sardes* pervenit. (117.) Alia de reditu *Xerxis* narratio, parum probabilis visa *Herodoto*. (118. 119.) Munera *Abderitis* a Xerxe data. (120.)

Graecorum classis, omissa *Andri* obsidione, *Carystum* depopulata, *Salaminem* redit. (121.) Dona diis data: praeda divisa. (*ibid.*) Ab *Aeginetis* scorsim donarium petit *Delphicus* deus. (122.) Caeterorum ducum invidia *Themistocles* virtutis praemio fraudatur: (123.) eidem tamen *Spartae* praecipuus honor habetur. (124.) Idem scite respondet obrectatori. (125.)

Artabazus, cum parte copiarum *Mardonii* *Xerxem* ad *Hellespontum* comitatus, *Pallенаe* civitates, quae a Persis defecerant, ad obsequium redacturus, recepta *Olyntho*, *Potidaeam* frustra oppugnat, parum succedente proditione quam cum duce *Scionaeorum* pactus erat. (126-129.)

Persarum classe, incunte vere, ad *Samum* stante; *Graecorum classis*, ducibus *Leotychide* *Spartano*

(cuius recensentur progenitores) et *Xanthippo* Atheniensi, ad *Aeginam* colligitur. (130 seq.) Sollicitati a Ionibus Graeci, ut Ioniam liberent, non ultra *Delum* navigare audent. (132.)

Mardonius per hyemem Graeca oracula consulit, ope hominis Caris cui nomen *Mys*: qui et alia oracula consuluit, et *Amphiarai* Thebis, quod Thebanis ipsis non licet consulere. (133 seqq.) *Apollo Ptous* eidem Carico sermone respondet. (135.) *Alexander* Macedo cum pacis conditionibus *Athenas* mittitur a *Mardonio*. (136.) *Digressio de Macedoniae regibus Argivis*. (conf. V. 22.) *Perdiccas* quo pacto olim regnum obtinuerit. *Horti Midae*, ubi *Silenus* captus. Mons *Bermius*. Stemma regum usque ad *Alexandrum*. (137-139.) Oratio *Alexandri* apud *Athenienses*: (140.) cui primum respondent legati *Spartani*; (141 seq.) dein ipsi *Athenienses*. (143 seq.)

ARGUMENTUM LIBRI NONI.

Mardonius Atticam invadit, et *Athenas* iterum capit. (Cap. 1-3.) Inde *Salaminem* mittit, magnis promissis *Athenienses* ad societatem cum *Persis* invitans. (4.) *Lycides* *Atheniensis* cum uxore et liberis lapidibus obruitur, quod pacem suasisset. (5.) *Spartani* *Atheniensibus* per legatos auxilia petentibus, diu indigno modo tergiversati, ad extremum auxilia mittunt, ducce *Pausania*. (6-11.) *Mardonius*, vastata Attica, in *Bocotiam* regreditur, et in agro Thebano prope *Asopum* fluvium castra communit. (12-15.) *Attaginus* Thebanus *Mardonium* convivio excipit: in quo nobilis *Persa* cum *Thersandro* *Orchomenio* sermonem habet de belli eventu. (16.) *Phocenses*, serius auxilia mittentes, miro modo excipit *Mardonius*. (17. 18.)

Graeci prope *Erythras* ex adverso *Barbarorum* castra capiunt. (19.) Equestri praelio cadit *Masistius*, praefectus equitum; super cuius cadavere acris oritur pugna, e qua inferiores discedunt *Persae*. (20-23.)

Masistii obitum publice lugent **Persae**. (24.) **Graeci**, commoditatis aquandi caussa, in *agrum Plataeensem* movent castra, ubi *Gargaphias* fons, et *Androcratis* herois fanum. (25.) *Tegeatae* et *Athenienses* de loco honorifico in acie obtinendo inter se multis verbis contendunt. (26 *seq.*) Ordo aciei **Graecorum**: *Aristides* dux *Atheniensium*. Numerus et armatura militum. (28 - 30.)

Mardonius *Lacedaemoniis* *Persas*, *Atheniensibus* *Graecos* secum militantes opponit. (31.) Enumerantur *populi*, qui in *Mardonii exercitu* fuerunt. (32.) *Graecorum aruspex Tisamenus* *Eleus*, pro mercede ius civitatis a *Spartanis* obtinet; *Melampodem* imitatus, qui regiam dignitatem ab *Argivis* mercedem postulaverat adeptusque erat. (33 *seq.*) Idem *Tisamenus* *Spartanis* auctor quinque victoriarum fuit. (35.) Proelio laessere tam *Graecos* (c. 36.) quam *Barbaros* victimae prohibuerunt: nam et *Mardonius* aruspice *Graeco* usus est, *Hegesistrato* *Eleo*; qui antea e *Spartanorum* custodia, praecisa sibi anteriore pedis parte, evascat. (37.) *Mardonius*, occupatis *Cithaeronis* faucibus, commeatus intercipit *Graecorum*. (38 *seq.*) Idem morae impatiens, frustra renitente *Artabazo*, contemtisque cxtis, pugnae consilium init: (41. 42.) quod consilium noctu *Alexander* *Macedo* *Graecis* prodit. (44 *seq.*) *Bacidis* oraeculum de pugna *Plataeensi*. (43.)

Graeci mutant aciem, ita ut *Athenienses*, loco *Lacedaemoniorum*, opponerentur *Persis*; mox vero, elusi a *Persis*, priorem ordinem restitunt: et *Spartanis* *Mardonius* ignaviam exprobrat. (46-48.) Praeluditur pugnae *Plataeensi* *Barbarorum* equitatu in *Graecos* misso, qui multum illis noet, et *Gargaphiam* fontem obstruit. (49.) Ita *Graecos*, et aqua et commeatu exclusos, iubet *Pausanias* noctu castra mutare et *Oëroën* petere insulam, quam *Asopus* circumfluit. (50 *seq.*) Sed media *Graecorum* acies, inseo et invito *Pausania*, ipsas *Plataeas* petit; (52.) dextra vero acies (*Lacedaemonii* cum *Tegeatis*) et sinistra (*Athenienses*) per *Amomphareti* centurio-

nis Spartani pervicaciam ad diluculum usque retinentur; et tum demum iter versus locum constitutum, diversis quidem itineribus, ingrediuntur. (53-57.) *Mardonius* mire spernens hostem, quem fugisse putavit, tota acie dimicandum censet. (58.)

Committitur *pugna ad Plataeas*. Barbarorum omnis exercitus *Asopum* transit. (59.) *Lacedaemonii*, ab hoste pressi, (nec dum pugnantes ipsi quum nondum perlitassent,) *Athenienses* advocant; qui illis auxilio venire non possunt, ipsi cum alia parte hostium confligentes. (60 seq.) Tandem et *Lacedaemonii* in hostem vadunt, fitque praelium atrox; in quo *Mardonius* cadit; et Barbari in fugam vertuntur. (62-65.) *Artabazus* cum xl millibus in Phocidem aufugit. (66.) Ex Graecis, qui cum Persis fuere, nonnisi *Boeoti* fortiter pugnaverant: cacterum in solis *Persis* situs erat pugnae eventus. (67 seq.) Media Graecorum acies, re peracta, advenit: illorumque pars a Thebanis equitibus opprimitur. (69.) Expugnatis castris in quae se Barbari receperant, *prope ad internecionem* omnes deleti sunt; quum pauci ex Graecis cecidissent. (70.) Memorantur qui et e Barbaris et e Graecis fortissime pugnarunt: in his *Callicrates* Spartanus, et *Sophanes* Atheniensis ex pago *Decelea*; cuius pagi incolis, ob operam olim *Tyndaridis* praestitam, quum raptam a Thesco *Helenam* quacerent, in omne subsequens aevum eximius honos habetur a *Lacedaemoniis*. (71-75.)

Coa mulier captivitatem deprecatur apud *Pausaniam*. (76.) *Mantinenses* et *Elei* re confecta advenientes, duces suos exsilio mulcant. (77.) *Lampontis* Aeginetae consilium de *Mardonii* cadavere cum indignatione reiicit *Pausanias*. (78 seq.) *Praeda* ingens coacta et divisa: donaria diis missa. *Aeginetae* per *Hilotarum* imperitiam ditati. (80 seq.) *Luxuriosa Persarum coena* cum frugali Spartano-
rum collata. (82.) In *Persarum cadaveribus* mirabilia quaedam reperta. (83.) *Mardonii* cadaver clam subreptum. (84.) *Graecorum*, qui praelio ceciderunt, *prope Plataeas sepulcra*. Aliorum *cenotaphia*. (85.)

Graeci *Thebas* obsidentes, deponunt auctores defectionis: *Attaginus* aufugit, *Timagenides* cum caeteris capite plectitur. (86-88.) *Artabazus* cum reliquis copiarum in Asiam pervenit. (89.)

Pugna ad Mycalen. Graecos Deli sedentes orant *Samiorum legati*, ut *Ioniam* liberent; quorum precibus illi adnuunt, duce *Leotychide*, qui *Hegesistrati* legati nomen pro omine accepit. (90-92.) Aruspiciem Graeci habuerunt *Deiphonum*; cuius pater *Euenius*, Apolloniata, ob male custoditas *sacras Soli oves* a civibus suis excaccatus, vaticinandi donum ab Apolline acceperat. (93-94.) Dum *Samum* navigant *Graeci*, classarii *Xerxis*, relictâ insulâ, ad *Mycalen* promontorium, ubi pedestres regis copiae castra habebant, se recipiunt, et naves subductas vallo muniunt. (96 seq.) Insecutis Graecis, *Leotychides* primum *Ionas*, qui in regis exercitu erant, ad defectionem sollicitare conatus, mox milite in littus exposito aciem instruit: Persae vero Samiis arma demunt, et Milesios e castris dimittunt. (98 seq.) Interim *fama* divinitus accidit Graecis, *eodem die Mardonium in Boeotia victum esse*. (100 seq.) Fit *praelium atrox*, quo Barbari ingenti clade accepta in fugam vertuntur, caesis ducibus *Mardonte* et *Tigrane*. (102-104.) Laudantur quorum virtus inter Graecos eminuit. (105.) Classe Barbarorum castrisque incensis, praedâque divisâ, *Samum* revertuntur Graeci: ubi, deliberatione proposita de firmanda Ionum libertate, *Insulani* in foedus recepti sunt. (106.) Dum exercitus Persici reliquiae Sardes se recipiunt, in itinere *Masistes*, *Xerxis* frater, probra coniiciens in ducem Persarum *Artayntem*, prope absuit ut ab illo interficeretur. (107.)

Xerxes, dum *Sardibus* moratur, amore captus est primum uxoris *Masistae* fratris, deinde illius filiae, quam suo filio *Dario* dedit uxorem; mox *Susa* profectus. (108.) Uxor *Xerxis Amestris*, ira et odio in matrem mulierculae converso, atrocissimam de *Masistae* uxore ultionem cepit. (109-112.) *Masistes* cum

filiis in Bactrianam se recepturus, in itinere a Xerxis militibus, ad cum persequendum missis, interfectus est. (113.)

Graeci cum classe in Hellespontum ad rescindendos pontes profecti, quum illos iam solutos reperissent, Peloponnesii domum redierunt; Athenienses *Sestum* oppugnarunt, quo magnus Persarum numerus confluxerat. (114 seq.) *Artayctes*, Sesto praefectus, dolosa accusatione decepto rege, thesauros in *Protesilai* fano servatos spoliaverat. (116) Post diuturnam obsidionem fame compulsi Persae noctu profugiunt, et oppidani urbem *Atheniensibus* tradunt. (117 seq.) Fugientium pars a Thracibus interficiuntur: alii cum ipso Artaycte ab Atheniensibus capti: *Artayctes* in cruceem actus. (119 seq.) His rebus gestis, Athenienses Graeciam repetunt. (121.) Artayctae illius progenitor *Artembares* fuit, quo praeunte Cyrum rogarant Persae, ut in molliore et fertiliore terra sedes adsignaret Persis; quibus ita *Cyrus* respondit, ut sapiente viro dignum erat. (122.)

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ΤΟΥ ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἘΞΗΓΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
ΓΕΝΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΗΣ.

ἩΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἀλικαρνασσεὺς περὶ Ὅμηρου γε-
νέσιος καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἱστορήκε, ζητήσας
ἐπεξελθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον. Ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι
Ἀιολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδα-
5 πα ἔθνεα Ἑλληνικὰ, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλ-

HERODOTI HALICARNASSEI

[SI DEO PLACET]

DE GENERE VITAQUE HOMERI LIBELLUS.

[Versio latina ex ed. Gronov. et Wess.]

(1.) **H**ERODOTUS Halicarnasseus de natalibus, ae-
tate atque vita Homeri ista in historiam contulit,
conatus quam verissime referre. Quum enim illa
quondam Aeolum civitas Cyme conderetur, eodem
cum aliae omnis Graeci generis gentes confluerunt,

λοι τέτινες, καὶ Μελάνωπος ὁ Ἰθαγενέος τοῦ Κριθώνος, οὐ πολύφορτος, ἀλλὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων. οὗτος δὲ ὁ Μελάνωπος ἔγημεν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ οὐνομα τίθεται Κριθίς. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ 10
 Μελάνωπος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐτελεύτησαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ ᾧ ἐχρήτο μάλιστα,
 2 Κλεάνακτι τῷ Ἀργεῖῳ. Χρόνου δὲ προϊόντος, συνέβη τὴν παῖδα μινγεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίῳ, ἐν γαστρὶ σχεῖν. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ ἥσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθετο τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν Κριθίδα χωρὶς πάντων, ἐν αἰτίῃ μεγάλη εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς τοὺς πολίτας· προβουλευέ- 5
 ται δὲ περὶ αὐτῆς τάδε. ἔτυχον οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες

tum e Magnesia et alii, et inter hos Melanopus Ithagene Crithonis filio genitus, homo fortunae non perinde amplae, sed arctae et expeditae. Hic Melanopus in ista Cyme Omyretis filiam duxit uxorem; procreavitque inde femineam prolem, cui nomen indidit Critheidem. Et ipse Melanopus quidem unā cum uxore vita functus est, commissa interim filia Cleauactis Argivi tutelae, quo familiarissime uti consueverat. (2.) Porro tempore intericcto accidit, ut puella ista e furtivo concubitu praegnans fieret: id quod primo suppressum quum Cleanax rescivisset, vehementer rei indignitate commotus, Critheidem seorsum ad se arcessitam acerbe obiurgavit, commemorans quae futura esset apud populares infamia. Postremo huiusmodi quippiam de illa excogitat. Cymaei tum in Hermei sinus recessu aedificabant: civi-

- τοῦ Ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν· κτιζομένοισι δὲ τὴν πό-
 λιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεύς, μνημεῖον ἐθέλων
 10 καταστήσαι τῆς ἐαυτοῦ γυναικὸς ἐπώνυμον. ἦν γὰρ
 αὐτῇ τὸννομα Σμύρνη. ὁ δὲ Θησεύς ἦν τῶν τὴν Κύμην
 κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλου
 τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα εὖ ἔχων τοῦ βίου. ἐνθαῦτα ὑπεκ-
 τίθεται ὁ Κλεάναξ τὴν Κριθηίδα πρὸς Ἰσμηνίην τὸν
 15 Βοιωτίων τῶν ἀποίκων λελογχότα, ὃς ἔτυχεν αὐτῷ ἐὼν
 ἐταῖρος ταμάλιστα. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξελεύσασα 3
 ἡ Κριθῆς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἐορτὴν τινα ἐπὶ
 τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Μέλητα, ἥδη ἐπίτοκος
 οὔσα, τίπτει τὸν Ὀμηρον, οὐ τυφλόν, ἀλλὰ δεδορκότα·
 5 καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδί Μελησιγενέα, ἀπὸ τοῦ
 ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. τέως μὲν οὖν ἡ
 Κριθῆς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίᾳ· προϊόντος δὲ τοῦ χρό-

tati autem quae condebatur, nomen imposuit Smyrnam Theseus, ab uxoris nomine, cuius memoriam relinquere volebat. Hic Theseus ex primariis Thessalorum fuit, qui Cymen condiderant, ab Eumelo Admeti filio oriundus, vitae facultatibus apprime instructus. Clam exportatam huc Critheidem Cleanax Ismeniae Boeotiae commisit, ex iis qui coloniam illuc duxerant, et in primis sibi amico. (3.) Progressu deinde temporis, Critheis cum aliis mulieribus ad festum quoddam egressa, iuxta fluvium Meletem, quum partui iam vicina esset, Homerum peperit, non caecum, sed videntem; nominavitque eum Melisigenem a fluvio. Quum autem apud Ismeniam Critheis antea diversata esset, ab eo digressa, manuarum industria se filiumque alebat, aliunde alia sus-

νου ἐξηλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὠρμημένη ἔτρεφε
τὸ παιδίον καὶ ἑωυτὴν, ἄλλοτε παρ' ἄλλων ἔργα λαμ-
βάνουσα· καὶ ἐπαίδευσεν τὸν παῖδα ἂν εἴ δυνατό. 10

4 Ἦν δέ τις ἐν Σμύρῃ τοῦτον τὸν χρόνον Φήμιος τοῦνο-
μα, παῖδας γράμματα καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν δι-
δάσκων πᾶσαν. οὗτος μισθοῦται τὴν Κριθίδα, ἃν μο-
νότροπος, ἐριουργῆσαι αὐτῷ ἐξιά τινα ἂ παρὰ τῶν
παιδῶν εἰς μισθοὺς ἐλάμβανεν. ἡ δὲ παρ' αὐτῷ εἰργά- 5
ζετο, πολλῶν κοσμίῳ καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη,
καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἠρέσκετο. τέλος δὲ προσηνέγκα-
το αὐτῇ λόγους, πείθων ἑωυτῷ συνοικεῖν, ἄλλα τε
πολλὰ λέγων οἷς μιν ᾤετο προσάξεσθαι, καὶ ἔτι περὶ
τοῦ παιδὸς, υἱὸν ποιούμενος· καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παι- 10
δευθεὶς παρ' αὐτοῦ, ἄξιος λόγου ἔσται· εἴρα γὰρ τὸν
παῖδα ὄντα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφυέα. εἰς τ' ἀνέπει-

eciens opera; unde filium quoque quantum potuit,
instituit. (4.) Erat autem eo tempore Smyrnae qui-
dam nomine Phemius, qui iuventuti litteras musi-
cenque aliam universam tradebat: hic quum esset
solitarius, Critheidem conduxit, quae lanas quas-
dam ei pararet, quas a discipulis in mercedem
acceperat. Illa vero in domo eius operabatur,
multa elegantia multaque frugalitate utens, ut Phe-
mio impense placeret: adeo ut tandem eam verbis
ad coniugium solicaret, referens cum alia multa
quibus ei fidem facere putabat, tum praeterea de
filio quem foret adoptaturus, qui liberaliter ab ipso
altus institutusque vir egregius futurus esset. Siqui-
dem hunc cernebat iam miram quandam et ingenii
et indolis spem de se polliceri; donec persuasit illi

σεν αὐτὴν ποιεῖν ταῦτα. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων 5
 ἀγαθὴν, ἐπιμελὴς τε καὶ παιδευόμενος προσγινομένης,
 αὐτίκα πολλὸν τῶν πάντων ὑπερέϊχε. χρόνου δὲ ἐπιγε-
 νομένου ἀνδρούμενος, οὐδὲν τοῦ Φημίου ὑποδέεστος ἦν
 5 ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως ὁ Φημίος ἐτελεύτησε τὸν
 βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί. οὐ πολλῷ δὲ ὕστε-
 ρον καὶ ἡ Κριθὴς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Μελισσιγενὴς ἐπὶ
 τῇ διδασκαλίᾳ καθειστήκει. καθ' ἐωυτόν δὲ γενόμενος,
 μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐωρᾶτο. καὶ αὐτοῦ θανύ-
 10 μασται καθειστήκεισαν οἱ τε ἐγχώριοι καὶ τῶν ξένων
 οἱ ἐσαπικνέμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖ-
 τος ἐξήγετο πολὺς αὐτοῖς ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας θα-
 ψιλέως κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε
 παύσονται τῶν ἔργων, ἀπασχόλαζον παρὰ τῷ Μελισσι-
 15 γενεῖ ἐγκαθίζοντες.

in hoc consentire. (5.) Melesigenes cum naturae
 bonitate praestans, tum cura accedente institutione-
 que, continuo omnes adolescentes multum anteces-
 sit: atque temporis progressu vir factus, nihilo erat
 ipso Phemio in doctrina inferior. Et quum Phemius
 vita functus universa ei legasset, non multo post
 Critheis quoque fato concedit. Melesigenes itaque
 ludo praefectus, suique iam iuris effectus, magno-
 pere ab hominibus conspiciebatur, et in admira-
 tione erat non apud suos modo, verum apud pere-
 grinos etiam, qui illuc conveniebant. Erat enim
 Smyrna emporium celebre, unde frumenta e vici-
 nis agris abunde convecta exportabantur. Peregrini
 igitur quum ab opere cessarent, Melesigeni libenter
 vacabant considerantes.

6 Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντης ναύκληρος, ἀπὸ
 τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκὸς ἐπὶ σῆτον,
 ἔχων ναῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρό-
 νῳ καὶ πολυίστωρ· ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγενῆ μετ'
 ἐαυτοῦ πλεῖν καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθὸν 5
 τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας
 καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νέος ἐστί.
 καὶ μιν οἶμαι μάλιστα τούτοις προαχθῆναι· ἴσως
 γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. κατα-
 λύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν, ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέν- 10
 τω. καὶ ὅπου ἐκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώ-
 ρια διεωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. εἰκὸς δὲ μιν ἦν
 7 καὶ μνημόσυνα πάντων γράφειν. Ἀνακομιζόμενοι
 δὲ ἐκ Τυρσηνῆς καὶ τῆς Ἰβηρίας, ἀπικνέονται εἰς Ἰθά-

(6.) Commodum inter hos Mentis fuit nauclerus, qui e finibus Leucadis nave sua huc navigaverat propter frumenta, vir, quantum illa ferebant tempora, et eruditus, et multarum rerum notitia excellens. Hic Melcsigeni persuasit, ut relicto ludo secum navigaret, accepturus et mercedem et omnia necessaria; et quod dum juvenis esset, civitates regionesque spectare operac pretium illi fore duceret. Et per talia potissimum eum arbitror pellectum. Forsan enim quoque poësi iam animum admoovere cogitabat. Proinde dissoluto ludo cum Mente navigavit: et quocunque locorum appellebat, studiose universa perrogabat, quae forent peculiaria, et inspiciens resciscebat; apparet etiam commentarios eum de singulis scripsisse. (7.) Porro quum ex Etruria et Hispania delati in Ithacam devcherentur, contigit

κην· καὶ τῷ Μελησιγενεῖ συνέβη, νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλ-
 μούς, κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν θεραπείης εἶνεκα,
 5 πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης
 παρὰ ἀνδρὶ Φίλῳ ἐαυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ
 Ἀλκίμου Ἰθακσίων, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελὴν ἔχειν
 ἐπαναπλώσας δὲ, ἀναλήψεσθαι αὐτόν. ὁ δὲ Μέντωρ
 ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενέως. καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκούν-
 10 τως εἶχε, καὶ ἤκουεν εὖ ἐς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξε-
 νίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. ἐνταῦθα
 συνέβη τῷ Μελησιγενεῖ περὶ Ὀδυσσεώς ἐξιστορήσας
 καὶ πυθέσθαι. οἱ μὲν δὴ Ἰθακῆσιοι λέγουσι, τότε μιν
 παρ' ἐαυτοῖς τυφλωθῆναι· ὡς δὲ ἐγὼ φημι, τότε μὲν
 15 ὕγῃ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι.
 συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφῶνιοι τούτοις. Ὁ δὲ 8

Melesigenem oculis iam ante aegrum, extreme la-
 borare: ita ut Mentem, in Leucadem traiecturus,
 eum medicinae caussa apud Mentorem Alcimi filium
 Ithacensem reliquerit, hominem sibi vehementer
 amicum; multis precibus adigens eundem quo Me-
 lesigenis curam haberet tantisper dum e Leucade
 revertens ipsum reciperet. Mentor vero aegrotantem
 Melesigenem sedulo curavit, vir nimirum facultati-
 bus pollens: quique ob egregiam acquitatem hospi-
 talitatemque ex Ithacensibus maxime praedicaretur.
 Atque hic accidit, ut de Ulysse multa Melesigenes
 percontando cognosceret. Narrantque ipsi Ithacen-
 ses, tum visum eum amisisse ibidem: atqui ego
 affirmare non dubitem, tum eundem convaluisse,
 at postea apud Colophonem prorsus caecum factum
 fuisse, id quod ipsi quoque Colophonii mecum fa-
Herod. T. IV. P. I. V

Μέντης, ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσέσχευεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγενέα· χρόνον τε ἐπὶ συχρὸν συμπεριέπλει αὐτῷ. ἀπικομένῳ δὲ εἰς Κολοφῶνα συνέβη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς εὖν ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρναν, καὶ οὕτως ἐπεχείρει τῇ ποιήσει.

- 9 Χρόνου δὲ προϊόντος ἐν τῇ Σμύρῃ ἀπορος εὖν τοῦ βίου, διανοήθη ἀπικέσθαι εἰς Κύμην· πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἑρμοῦ πιδίου, ἀπικνέεται εἰς Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων. αἰκίσθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ. ἐνταῦθα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτεῖόν τι, εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπια τάδε·

tentur. (8.) At vero Mentis e Leucade Ithacam reversus, Melesigenem recepit, cum quo inde diu huc illuc circumnavigavit; donec Colophonem appellenti eveniret, ut vetere oculorum morbo tentatus, nequiverit eum effugere, sed visu privatus fuerit. E Colophone autem iam caecus Smyrnam remeans, ad poesin se convertit.

(9.) Tempore deinde interiecto, quum Smyrnae victu necessariisque destitueretur, constituit Cymen proficisci: commodumque transiens Hermi pratum, ad eum locum pervenit qui appellatur Novus murus, Cymaeorum coloniam: qui locus post Cymen conditus fuit annis octo. Hic memoratur Melesigenes apud coriarii officinam consistens, haec prima carmina pronunciavisse:

- Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἢ δὲ δόμοιο,
οἱ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην Ἐριώπιδα κούρην
ναίετε, Σαρδηνῆς πόδα νείατον ὑψικόμοιο·
10 ἄμβροσιον πίνοντες ὕδωρ θεῖου ποταμοῖο
Ἑρμοῦ διήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς.
Ἡ δὲ Σαρδῆνη, ὅρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἑρμοῦ
ποταμοῦ καὶ τοῦ Νέου τείχους. τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα
ἦν Τύχιος· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξα-
15 σθαι τὸν ἄνθρωπον. ἤλεψε γὰρ αἰτέοντα τυφλόν, καὶ
μετέξγειν ἔφη τῶν παρόντων. ὁ δὲ ἐσῆλθε. κατήμενος
δὲ ἐν τῷ σκυτείῳ, παρόντων καὶ ἄλλων, τὴν τε ποιή-
σιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιαρέῳ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν
ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους
20 αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρόντων ἐς
τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, θωύματος ἄξιος ἐφαί-

*Hospitium praebe te viro profugoque vagoque,
qui sublimem urbem Cymen, Eriopida prolem,
radicem incolitis Sardenes alticomantis,
divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
vorticibus torti, pater est cui Iuppiter ipse.*

Sardena autem mons est imminens Hermo fluvio
Novoque muro. At coriario illi nomen erat Tychio,
cui continuo auditis versibus visum est hominem
recipiendum: miseratus enim est mendicantem et
oculis mulctatum, iussitque praesentibus secum frui.
Ille fuit ingressus, et considens in sutrina, prae-
sentibus etiam aliis, tum poësin suam ostendit, et
Amphiarai in Thebas expeditionem, et hymnos quos
in deos scripserat. Et quum de illis, quae edebantur
ab praesentibus in medium, iudicaret, ac sensus suos

- 10 νετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Με-
 λησιγενὴς περὶ τὸ Νέον τείχος, ἀπὸ τῆς ποιήσious γε
 τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. ἐδείκνυσεν δὲ οἱ Νεοτειχεῖς
 μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χώρον ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων
 τὴν ἐπίδειξιν ἐποιεῖτο. καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον. 5
 ἐν ᾧ καὶ αἰγείρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ'
 11 οὗ ὁ Μελησιγενὴς ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι. Χρόνου
 δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος, καὶ μόλις τὴν τροφὴν
 ἔχων, ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, εἴ τι βέλ-
 τιον πρῆξει. μέλλων δὲ πορεύεσθαι, τάδε τὰ ἔπια
 λέγει·

Ἀψα πόδες με φέροιεν εἰς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·
 τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.
 Ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τείχους πορευόμενος, ἀπίκετο εἰς τὴν

proferret, in admiratione habitus est ab auscultan-
 tibus. (10.) Atque hactenus apud Novum murum
 agens e poësi victus subsidia habebat: ostenduntque
 ad mea usque tempora Neoteichenses locum, ubi
 sedens carmina sua exhibuerit, eumque in magna
 habent veneratione, ubi etiam populus arbor crevit,
 quam ab Melesigenis adventu in eo dixerunt natam
 esse. (11.) Porro egestate postea adactus, quum
 vix alimenta haberet, statuit Cymen ad feliciorum
 successum reverti. Iturusque haec pronunciat car-
 mina,

*Vos me hominum rapide plantae portetis in
 urbem,
 quorum animus promptus, pollent qui mente
 sagaci.*

E Novo igitur muro proficiscens venit Cymam, per

Κύμην, διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος· ἦν γὰρ
 10 οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατον, καὶ, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι,
 τῷ Φρυγίης βασιλῆϊ Μίδῃ τῷ Γορδίου, δεηθέντων πεν-
 θεῶν αὐτοῦ, ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ
 νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδίου ἐπιγέ-
 γραπται·

15 Χαλκῇ παρθένος εἰμὶ, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι·
 ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ρέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθῆλῃ,
 ἥελιός τ' ἀνιῶν λάμπῃ, λαμπρά τε σελήνῃ,
 καὶ ποταμοὶ γέ ρέωσιν, ἀνακλύξῃ δὲ θάλασσα,
 αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου,
 20 ἀγγελέω παριούσι, Μίδης ἔτι τῇδε τέβαπται.

Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύ- 12
 μῃ ὁ Μελισσιγενὴς τὰ ἔπια τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἔπε-

Larissam itinere facto, utpote facillimo: et, ut Cy-
 maei narrant, flagitantibus eius soceris, epigramma
 hoc scripsit Midae, Phrygiae regi, Gordii filio, id
 quod etiam nunc in cippo monumenti Gordii inscri-
 ptum extat:

*Aenea sum virgo, Midae quae incumbo sepulcro:
 dum fluit unda levis, sublimis nascitur arbor,
 dum sol exoriens et splendida luna relucet,
 dum fluvii labuntur, inundant litora fluctus,
 hic constanter ago, lacrymasque in marmore
 tincto*

*fixa, Midam moneo tumultatum hic, chare
 viator.*

(12.) Cymae igitur in senum conventiculis car-
 mina quae fecerat ostentabat, colloquiique suavitate

δείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἑτερπεῖ τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θαυμάσται καλειστήκεισαν. γνοὺς δὲ ὅτι ἀποδέκονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ Κυμαῖοι, καὶ εἰς 5 συνήθειαν ἔλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε, λέγων· ὥς, εἰ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. τοῖς δὲ ἀκούουσι, βουλομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρήνεον ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν 10 βουλευτῶν· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρῆξιν. ὁ δὲ ἐπέθετο αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλευῖον, εἶδειτο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλὴν. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε, καὶ, ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε. καταστάς δὲ ὁ Μελη- 15 σιγενὴς ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον ὃν καὶ ἐν ταῖς 13 λέσχαις ἔλεγεν. ὥς δὲ εἶπεν, ἐξελθὼν ἐκάθητο. Οἱ δὲ

auscultantes oblectans, etiam in sui admirationem pertraherebat. Intelligens igitur Cynacos poesin suam grate recipere, et in consuetudinem audientes ducens, postremo huiusmodi conditionem proponit, dicens si publice eum alere vellent, se civitatem illorum celeberrimam redditurum. Qui praesentes haec audiebant, probabant; addentes se quoque adiuturos, si petitionem suam ad senatum referret, quod hortabantur eum facere. Melesigenes his verbis erectus, collecto senatu in curiam processit; rogatoque eo cuius id muneris erat, ut in senatum duceretur, ille nihil recusans, ubi opportunum erat, hominem deduxit. Hic consistens Melesigenes, eadem verba de alimentis habuit in senatu quae paulo ante in conventiculis proposuerat. Ubi dixisset, egressus

751. 77.

ἐβουλευόντο ὃ τι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυ-
μουμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων ὅσοι
τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν
5 βουλευτέων ἓνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρημῇ αὐτοῦ,
ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὥς εἰ τοὺς ὁμήρους δό-
ξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἔξου-
σιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοῦνομα "Ὀμηρος ἐπεκράτησε τῷ
Μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφροῆς· οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς
10 τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν· ὥστε, πρότερον ὀνομα-
ζομένου αὐτοῦ Μελησιγένεος, ταῦτο γενέσθαι τοῦνομα
"Ὀμηρος" καὶ οἱ ξένοι διήνεγκαν, ὅτι μνήμην αὐτοῦ
ἐποιοῦντο. Ἐτελευταῖα δ' οὖν ὁ λόγος τῷ ἀρχοντι, μὴ 14
τρέφειν τὸν "Ὀμηρον, ἔδοξε δὲ πῶς καὶ τῇ ἄλλῃ βου-
λῇ. ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παριζόμενος αὐτῷ

sedebat. (13.) Dum autem senatores agitarent quid-
nam par esset homini respondere, visumque esset
eum ei qui deduxerat, tum aliis senatoribus quot-
quot in conventiculis eum audierant, petitionem ad-
mittendam: unus tantum e senatoribus refertur Me-
lesigenis postulatis calculo suo repugnasse, interque
alia multa, haec quoque commemorasse: si semel
ὁμήρους, hoc est, caecos, alendos susciperent, futurum
esse, ut turbam et multam et inutilem haberent.
Atque hinc primum *Homeri* nomen Melesigeni in-
ditum est, ab isto casu: nam Cymaei caecos ὁμήρους
appellant. Iamque inde, qui prius *Melesigenes*, no-
men obtinuit *Homerus*: et extranei illud evulgarunt,
quum mentionem eius facerent. (14.) Itaque ter-
minata est deliberatio ab magistratu, non alere Ho-
merum, placuitque id fere cactero senatui. Acce-

διηγῆσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χερίμῃ αὐτοῦ,
καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν, ἐσυμ- 5
Φόρηνέ τε καὶ λέγει τὰ ἔπεια τὰδε·

Οἷ μ' αἶσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
ἣν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
λαοὶ Φρίκανος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων, 10
ἐπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα,
Αἰολίδα Σμύρην ἀλιγέτονα ποτνιαάνακτον·
ἣν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
ἠθέλῃτην κληῖσθαι διὰν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν· 15
οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὅπα, Φημί αἰοιδῆν.
Ἀφραδίην τῶν μὲν τε παθῶν τις φράσσεται αὖθις,

dens autem praefectus et adsidens ipsi enarravit
contrarias petitioni eius sententias et consulta sena-
tus: utque audiit, his versibus calamitatem suam
deplorabat:

*Hei mihi quam fatum dat Iuppiter almus ini-
quum.*

*Infanti mihi lac venerandae ex ubere matris
praebeuit, Aeolicae Smyrnae, quam Martia quon-
dam*

*gens Phriconitis, certamine fortis equestri,
condidit ad pelagus, praeterlabente Melete.
Docta Iovis proles mecum hinc digressa volebat
carminibus celebrare urbem quam nomine dicunt
Cymam, quosque viros intra sua moenia claudit.
Illi audire sacrae spreverunt carmina vocis.
Sed quicumque mihi cladem exitiumque paravit,*

752, 9.

ἔς σφιν ὀνειδέησιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.

Κῆρα δ' ἐγὼ, τήν μοι θεὸς ὅπασε γενομένῳ περ,

20 τλήσομαι ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ.

Οὐδέ τι μοι φίλα γυνὴ μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυαῖς

Κύμης ὀρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει

δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν ἰέναι, ὀλίγον περ εἶντα.

Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φω- 15

καίην, Κυμαίοις ἐπαρυσάμενος μηδὲνα ποιητὴν δοκιμὸν

ἐν τῇ χώρᾳ γενέσθαι ὅς τις Κυμαίους ἐπαυλαῖε. Ἀπι-

κόμενος δὲ ἐς Φωκαίην, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐβίβτευσεν,

5 ἔπειτα ἐνδεικνύμενος ἐν ταῖς λέσχαις κατίζων. ἐν δὲ τῇ

Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τις ἦν γράμμα-

τα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ κρήγυος· κατανοή-

σας δὲ τοῦ Ὀμήρου τὴν ποίησιν, λόγους τοιούτους αὐ-

non impune feret laeva quod mente volutat.

*At mihi quam dederint nascenti numina sortem,
aegro animo quamvis certum est perferre pa-
tique.*

*Sed iam per sacrae vestigia ponere Cymae
compita non suadet mihi mens, potiusque re-
mota*

inque peregrina sedem mihi quaerere terra.

(15.) Cyma deinde abiens Phocaeam contendit, imprecans interim Cymaeis, ne quis unquam insignis poeta in illa regione existeret qui Cymaeos celebraret. Phocaeae autem eodem modo victum paravit, in conventiculis passim carmina sua ostentans et considens. Erat autem eo tempore in illa Thestorides quidam, qui pueros litteras docebat, homo fidei parum probatae. Hic considerata Homeri poë-

τῷ προσήνεγκε, Φᾶς ἔτοιμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέ-
 φειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ἄγε πεποιημένα εἶη 10
 αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα ποιῶν,
 16 πρὸς ἐωϋτὸν ἀναφέρειν αἰεὶ. Τῷ δὲ Ὀμήρῳ ἀκούσαν-
 τι, ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγ-
 καίων καὶ θεραπείης. διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ,
 ποιῇ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχή·

Ἴλιον αἰεῖδω καὶ Δαρδανίην εὐπωλον,

5

ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρης·
 καὶ τὴν καλουμένην Φωκαΐδα, ἣν φασιν οἱ Φωκαεῖς
 Ὀμηρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆσαι. Ἐπεὶ δὲ τὴν τε Φωκαΐ-
 δα καὶ τᾶλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὀμήρου ὁ Θεστορίδης
 ἐγράψατο, διενεόθη ἐκ τῆς Φωκαΐης ἀπαλλάσσεσθαι, 10

si, huiusmodi verbis eum compellavit, paratum se
 inquiens et ministrare ei, et victum suppeditare,
 si carmina quae meditatus esset, describere patere-
 tur, et alia subinde faciens, ad se deferret. (16.)
 Homerus, iam ministerii alicuius atque adeo neces-
 sariorum indigens, recipiendam hanc conditionem
 putavit: commoratusque apud Thestoridem, mino-
 rem illam facit Iliadem, cuius initium est,

*Troiam et Dardaniam canto, quae mater equo-
 rum,*

quae Danaïs Mavorte satis mala plurima vexit.
 Phocaidem quoque quam vocant, Phocaeenses apud
 se conditam ab Homero aiunt. Iam vero Thestori-
 des, ubi Phocaidem atque alia omnia ab Homero
 communicata descripsisset, constituit e Phocaea dis-
 cedere, Homerique poësin pro sua venditare. Unde

752, 36.

τὴν ποιήσιν θέλων τοῦ Ὀμήρου ἐξειδιώσασθαι· καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε τὸν Ὀμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ ἔπεα τάδε·

- Θεστορίδης, θνητοῖσιν ἀνώϊστων πολέων περ,
 15 οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.
 Ὁ μὲν δὴ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον, καὶ διδασκαλίην κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος ὡς ἐωϋτοῦ εἶντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὀμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον
 20 διητᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσεως τὴν βιοτὴν ἔχων. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χῖοι ἐμ- 17 ποροι ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκούσαντες δὲ τῶν ἑπέων τοῦ Ὀμήρου ἀπρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδου, ἐξήγγελλον ὅτι ἐν τῇ Χίῳ
 5 τις ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα γραμμάτων διδά-

factum, ut quum Homeri non perinde curam haberet, ille ad Thestoridem huiusmodi sit usus disticho:

Thestoride, ex multis, mortalibus abdita quae sunt,

mens habet in primis caecos humana recessus.
 Thestorides igitur ex Phocaea Chium concessit: ubi erecto ludo, carmina illa pro suis evulgans, egregiam simul laudem sibi paravit et fructum. Porro Homerus iterum pristino more vivere pergebat apud Phocaeenses, e poësi victum habens. (17.) Tempore deinde non multo, viri aliquot e Chio mercatores Phocaeam veniunt; et audientes Homeri carmina quae antea saepius in Chio a Thestoride audierant, indicabant in Chio haec ipsa a quodam

σκαλος, κάρτα πολλὸν ἔπαινον ἔχει. ὁ δὲ Ὅμηρος κα-
τενόησεν ὅτι Θεστορίδης αὖ εἶη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπού-
δαζεν εἰς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. καταβάς δὲ ἐπὶ τὸν
λιμένα, εἰς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον
πλέον, εἰς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλου παρεσκευά- 10
ζοντο πλεῖν. καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὀμήρῳ δι' Ἐρυθραίης
τὸν πλοῦν ποιήσασθαι. καὶ προσελθὼν ἔχρηζε παρὰ τῶν
ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλά τε καὶ προσ-
αγωγὰ λέγων οἷς σφέας ἐμέλλε πείσειν. τοῖς δὲ ἔδοξε
δέξασθαι αὐτόν· καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. 15
ὁ δὲ Ὅμηρος πολλὰ ἐπαινέσας αὐτοὺς, ἐσίβη· καὶ
ἐπεὶ ἔξετο, λέγει τὰ ἔπεια τάδε·

Κλυῖβι Ποσειδάων μεγαλοσθένες ἐννοσίγαιε,
εὐρυχόρου μεθέων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικᾶνος.

Iudimagistro pro suis cum magno fructu ostentari.
Homerus intelligens continuo Thestoridem esse, toto
studio properabat in Chium transmittere. Et quum
portum adiisset, neque offendisset navem quae illuc
traiceret, essent autem qui ob ligna in Erythraeam
solvere pararent, belle convenire videbatur, si per
Erythraeam iter faceret. Accedens igitur nautas, ora-
vit ut comitem se navigationis reciperent, multis
blandisque usus verbis, quibus quod desideraret per-
suaderet. Nautae admittentes hominis preces, iusse-
runt navem cum conscendere. Quo impetrato Ho-
merus considens in navi, his versibus nautis bene
precatur,

*Audi qui pelagus valido Neptune tridenti
imperioque regis, spatiosaque culta Heliconis:*

- 20 Δὸς δ' οὐρον καλὸν, καὶ ἀπήμονα νόστον ιδέσθαι
 ναύταις, οἱ νηὸς πομποὶ ἢ δ' ἀρχοὶ ἔασι.
 δὸς δ' εἰς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος
 αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
 Φῶτά τε τισαίμην, ὃς ἐμὸν νόον ἠπεροπύσας,
 25 αἰδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην τε τραπέζην.
 Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες εἰς τὴν Ἐρυθραίην, τότε 18
 Ὅμηρος τὴν αὐλὴν ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποίησατο· τῇ δὲ
 ὑστεραίῃ ἔχρηζε τῶν ναυτέων τινὰ ἠγήσασθαι αὐτῷ εἰς
 τὴν πόλιν. οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. πορευόμενος
 5 δὲ Ὅμηρος ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης, τραχείης καὶ
 ὀρεινῆς εὐούσης, φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα·
 Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελιφρόνος ὄλβου,
 ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν Φωτῶν εὖοχος ἐτύχθης,

da precor his nautis reditum, ventosque secun-
dos,

qui mihi sunt comites placidi, navisque magistri:
at mihi da misero sacram contingere terram,
aërius qua parte Mimas ad sidera surgit,
inde hominis iusti me fac succedere tectis,
ulciscique virum qui me improbitate fefellit,
laesit et hospitii sacra iura Iovemque benignum.

(18.) Ubi autem secundo vento Erythraeam appulis-
 sent, Homerus in navi diversatus est: postero autem
 die rogavit, ut nautarum aliquis ad urbem eum du-
 ceret. Illi unum e suis simul miserunt. Quumque
 iam pergendo ad Erythraeam appropinquasset, quae
 est aspera atque montosa, in haec prorupit carmina:

O sacra multorum largitrix terra bonorum.
quam tu plana aliis et parte aequalis ab omni;

τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεὶ οἷς ἐχολώθης.
 Ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε 10
 περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ· καί τις προσελθόντος αὐ-
 τῷ τῶν ἐωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ, καὶ ἀσπασαμένου,
 ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς
 19 τὴν Χίον διαβαίῃ. Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν
 ἀπόστολον, ἄγχι δὲ αὐτὸν ἐνθα τῶν αἰλιέων τὰ πλοῖα
 ὀρμίζεται. καὶ πως ἐντυγχάνει μέλλουσι τισι διαπλεῖν
 ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθῶν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀνα-
 λαβεῖν τὸν Ὅμηρον. οἱ δὲ, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι, 5
 ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπια·

Ναῦται ποντοπόροι, στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
 πτωκάσιν αἰθυῖσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
 αἰδεῖσθε ξενίου Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.

aspera contra aliis, in quos converteris iram.
 Ingressus deinde Erythraeorum urbem, percontatur de navigatione versus Chium. Et quum forte quidam occurrisset salutaturus, qui eum in Phocaea viderat, ab hoc contendit ut secum dispiceret sicubi navis esset qua in Chium transmitteret. (19.) Et quum in portu nullum esset traiectionis navigium, ille Homerum ad eum locum ducit, ubi piscatoriae naviculae stationem habebant. Et forte fortuna incidit in quosdam in Chium traiecturos. Hos adiens ille qui ducebat eum, precatus est ut Homerum acciperent. Verum illi nulla ratione eius habita solverunt. Homerus autem haec cecinit carmina:

*Infidi nautae, gens diris tristior ipsis,
 saeva quibus veluti mergis dant aequora victum,
 acriter a vobis Iovis hospitis ara colatur.*

- 10 διωή γὰρ μέτ' ὅπῃς ξενίου Διός, ὃς κ' αἰλύηται.
 Ἀναχθείσι δὲ αὐτοῖς συνέβη, ἐναντίου ἀνέμου γενομέ-
 νου, παλινδρομῆσαι, καὶ εἰς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν
 ἀπηγάγοντο, καὶ τὸν Ὅμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ
 τῆς κυματωγῆς. μαθὼν δὲ αὐτοὺς πεπαλινδρομηκότας
 15 ἔλεξε τάδε· „Τμᾶς, ὦ ξένοι, ἔλαβεν ὁ ἀνέμος ἀντίος
 „γενόμενος· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ πλοῦς
 „ὑμῖν ἔσται.“ οἱ δ' αἰλιεῖς, ἐν μεταμελίῃ γενόμενοι ὅτι
 οὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἰπόντες ὅτι οὐ καταλιμπάνου-
 σιν ἢν ἐθέλοι συμπλεῖν, ἐκέλευον εἰσβαίνειν· καὶ οὕτως
 20 ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς.
 Οἱ μὲν δὴ αἰλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν· ὁ δὲ Ὅμη- 20
 ρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέ-
 ραν πορευόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπίκατο εἰς τὸ χω-

*Tristis enim vultus Iovis est, poenaeque paratae,
 his quibus hospitii non est pia tessera curae.*

At vero in altum iam provectis contigit, ut adverso vento rapti, eodem unde solverant recurrerent, ubi etiamdum Homerum in litoris crepidine considentem offenderunt; qui cognito navis recursum, hunc in modum eos alloquitur: *Vos, o peregrini, ventus adversus excepit; sed me nunc quoque admittite, et secunda vobis navigatio erit.* Piscatores autem, poenitentia ducti quod prius hominem non receperant, testatique se non relicturos eum si velit simul navigare, iubent navem conscendere. Recepto Homero vela faciunt, et iter peragunt. (20.) Quibus ad sua opera digressis, Homerus in litore ea nocte mansit. Ubi diluxit, itineri se accingens oberransque, ad eum locum pervenit qui ap-

ρίον ὃ Πίτυς καλεῖται. κἀνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ
τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετέξ- 5
έτεροι στρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος
φθέγγεται τὰ ἔπεια τάδε·

Ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν
Ἰδῆς ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης,
ἔνθα σίδηρος Ἄρης ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν 10
ἔσσεται, εὖτ' ἂν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

τὰ δὲ Κεβρήνια τοῦτον τὸν χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι
παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἰδῇ, καὶ γίνεται αὐτέθι σί-
21 δηρος. Ἐντεῦθεν ἀναστὰς Ὅμηρος ἐπορεύετο κατὰ
Φανὴν τινα αἰγῶν νεμομένων. ὡς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ
κύνες, ἀνέκραγεν. ὁ δὲ Γλαῦκος ὡς ἤκουσε τῆς Φω-
νῆς, ἣν γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας, ἐπέ-
δραμεν ὀτραλέως, τὰς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἀπε- 5
σόβησεν ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν θωύ-

pellatur Pinus: illicque quiescenti per noctem pini
fructus est illapsus, quem aliqui στρόβιλον, alii κῶνον
appellant. Homerus autem hos cecinit versus:

*Funduntur fructus alia magis arbore dulces,
quam sovet umbrosis felix in collibus Ida:
hinc ferrum veniet Martis validaequae secures,
his ubi consistet campis Cebrenia pubes.*

Eo enim tempore Cymaei Cebrenia ad Idam montem
aedificare parabant, unde ferrum effoditur. (21.)
Ceterum illinc abiens Homerus, vocem caprarum ibi-
dem pascentium sequutus, in canes incidit; qui quum
adlatrarent, vociferabatur. Quod audiens Glaucus,
id enim erat caprario nomen, accurrit festinanter,
revocatosque canes, ab Homero excussit. Atque ubi

754. 27.

ματι ἦν, ὅπως τυφλὸς ἂν, μόνος ἀπίκοιτο εἰς τοιοῦτους
 χώρους, καὶ ὅ τι θέλων προσελθὼν τε μιν ἰστόρειεν
 ὅστις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο εἰς τόπους ἀοική-
 10 τους καὶ ἀστιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχηρημένος εἴη. Ὁ
 δὲ Ὀμηρος, αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἐωυτοῦ πάβην καταλε-
 γόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο. ἦν γὰρ, ὡς εἴοικεν, οὐδ'
 ἀγνώμων ὁ Γλαῦκος. ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν
 ἐπὶ τὸν σταθμόν· πῦρ τε ἀνακαύσας, δεῖπνον παρα-
 15 σκευάζει, καὶ παραβύς, δειπνεῖν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος.
 Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων, καὶ ὑλακτούντων δειπνοῦν- 22
 τα, καθάπερ εἰώθεισαν, λέγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὀμη-
 ρος τὰ ἔπεια τὰδε·

Γλαῦκε πέπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ Φρεσὶ θήσω·
 5 πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι

diu admiratus fuisset, quod nimirum caecus existens
 solus eo locorum pervenisset et quid vellet, tan-
 dem accedens rogabat quisnam esset quibusque mo-
 dis ad inhabitata illa et non calcata loca divertis-
 set, et cuius rei indigens. Homerus, omnem suam
 calamitatem commemorans, ad commiserationem
 Glaucum pertraxit: siquidem homo erat, ut appa-
 ret, cordatus. Excipiens igitur Homerum, ad suum
 deduxit tugurium, incensoque igne coenam instru-
 xit: qua apposita iussit coenare hospitem. (22.)
 At vero quum canes a cibo abstinentes non cessa-
 rent suo more coenitantem adlatrare, Homerus
 Glaucum his versibus alloquitur:

*Glauce, precor, paucis me audi, pareque monenti;
 prae foribus stabuli canibus sua fercula primum*
Herod. T. IV. P. I. X

δοῦναι· ὥς γὰρ ἄμεινον. ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ εἰς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, ἤσθη τῇ παραινήσει, καὶ
ἐν θωύματι εἶχεν αὐτόν. δειπνήσαντες δὲ, διὰ λόγων
εἰσιτιῶντο. ἀπηγεομένου δὲ Ὀμήρου τὴν τε πλάην τὴν 10
ἐαυτοῦ καὶ τὰς πόλεις ἃς ἐσαπίκοιτο, ἐκπληκτος ἦν
ὁ Γλαῦκος ἀκούων. καὶ τότε μὲν, ἐπεὶ ὥρῃ κοιτοῦ ἦν,
23 ἀνεπαύετο. Τῇ δ' ὑστεραίῃ διανοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς
τὸν δεσπότην πορευθῆναι, σημανέαν τὰ περὶ Ὀμήρου.
ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἴγας, τὸν Ὀμη-
ρον καταλείπει ἔνδον, εἰπὼν πρὸς αὐτόν, ὅτι διὰ τα-
χείων πορεύσομαι. καταβὰς δὲ εἰς Βολισσὸν, ἔστι δὲ 5
πλησίον τοῦ χωρίου τούτου, καὶ συγγενόμενος τῷ δε-
σπότη, ἀπηγέετο ὑπὲρ Ὀμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν,
περὶ τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξις, ἐν θωύματι ποιούμενος·

*fac tradas: nam sic melius: custodibus illis,
nec fera nec fures venient ad septa dolosi.*

Haec audiens Glaucus, laetatus est admonitione illa,
habuitque hominem in admiratione. Coenati autem,
ultro citroque habitis sermonibus oblectabantur.
Nam quum Homerus errorem suum, civitatesque
quas adiisset, commemoraret, Glaucus haec audiens
stupebat: et tunc quidem, quia cubandi tempus erat,
quieti se dabat. (23.) Postero die Glaucus cogita-
vit ad herum suum proficisci, ad haec de Homero
indicanda. Proinde commissis conservo capris pa-
scendis, Homerum intra tecta reliquit, promittens
se quam festinantissime iturum. Descendens autem
ad Bolissum, erat vicinum huic loco, herumque
suum adiens, narravit de Homero, quemadmodum

ἡρώτεί τε ὅ τι χρὴ ποιεῖν περὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ ὀλίγα μὲν
 10 προσέειπε τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ Γλαῦκου ὡς
 αἰφρονος ἑντος, καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου καὶ τρέ-
 φοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτὸν.
 Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὅμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦ- 24
 κος, καὶ ἐκέλευσε πορεύεσθαι τοῦτον· οὕτω γὰρ εὖ πρή-
 ξειν· ὁ δὲ Ὅμηρος ἠέλεε πορεύεσθαι. ἀναλαβὼν οὖν
 αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. διὰ λό-
 5 γων δὲ ἰὼν τῷ Ὀμήρῳ ὁ Χῖος, εὐρίσκει ἑόντα δεξιὸν
 καὶ πολλῶν ἔμπειρον· ἔπειθ' ἐπεὶ τὸν μένειν, καὶ τῶν
 παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι· ἦσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖ-
 δες ἐν ἡλικίῃ. τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν.
 ὁ δὲ ἔπραξε ταῦτα· καὶ τοὺς Κέρκωπας, καὶ Βατρα-
 10 χομυομαχίαν, καὶ Ἐπικιχλίδας, καὶ τὰλλα πάντα

res se habebat; deque eius adventu, quem pro mi-
 raculo duceret: demum rogat quid facere in eo con-
 veniat. Herus parum delectatus hoc nuncio, coepit
 cum Glaucō ut stupido exostulare, qui quoslibet
 mutilos reciperet aleretque; tamen praecepit ut
 hospitem ad se perduceret. (24.) Glaucus vero ad
 Homerum reversus narravit, iussitque sequi se in
 urbem: fore enim haec ei ad felicem fortunae suc-
 cessum. Quibus non gravatim assentiens Homerus,
 caprarium sequitur. Hic Chius colloquutus cum Ho-
 mero reperit hominem esse politum et multorum
 peritum, coepitque suadere ei ut apud se commo-
 raretur, liberorumque quos habebat adolescentes,
 formandorum curam susciperet. Ille accepta condi-
 tione, pueros sibi creditos erudit. Interim Cerco-
 pas, Batrachomyomachiam, Epicichlidas, et alia

ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὀμήρου, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἦδη ἐγένετο ἐν τῇ ποιήσει. Καὶ ὁ μὲν Θεστορίδης, ὡς τάχιστα ἐπύθετο αὐτὸν παρόντα, ὥχeto ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου.

15

- 25 Χρόνου δὲ προϊόντος, δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεύσai αὐτὸν εἰς τὴν Χίον, ἀπίκητο εἰς τὴν πόλιν καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος, ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπια. καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκειεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θωυμάσται αὐτοῦ καθειστήκεισαν. συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανόν, γυναῖκα ἔγημεν ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε, τὴν 5
- 26 δὲ συνώκισεν ἀνδρὶ Χίῳ. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιήσει, ἀπέδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τοὺς ὀφθαλ-

omnia quaecunque iuvenilia ludicra Homeri extant, apud Chium illum condidit in Bolisso; ita ut ex poësi coeperit per urbem inclarescere. Iam vero Thestorides, ut primum intellexit Homerum adesse, navigans e Chio fugam capessebat.

(25.) Deinde progressu temporis impetrata ab Chio Chium visendi copia, urbem adiit, ludumque illic instituens, pueros carmina docebat. Id quum magna dexteritate Chiis facere videretur, etiam multos sibi admiratores conciliavit. Hinc igitur victum parans copiosum, uxorem duxit, e qua duas suscepit filias, quarum una decessit innupta, alteram viro Chio elocavit. (26.) Enimvero hic poësin excolens, gratiam reddidit, quam habuit; et primum quidem Mentori Ithacensi, in Odyssea, ut qui labo-

μοὺς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσῆλευεν ἐκτενῶς, τοῦτομα αὐτοῦ ἐναρ-
 5 μόσας ἐς τὴν ποιήσιν, Ὀδυσσέως τε ἑταῖρον φᾶς εἶναι
 ποιήσας, Ὀδυσσέα, ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε, Μέντορι ἐπι-
 τρέψαι τὸν οἶκον, ἐόντι Ἰθακησίων ἀρίστῳ καὶ δικαιο-
 τάτῳ. πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐ-
 τὸν, τὴν Ἀθηναῖν, ὁπότε ἐς λόγον τινὶ καθίσταται, τῷ
 10 Μέντορι εἰκυῖαν ποιεῖ. ἀπέδωκε δὲ καὶ Φημίῳ, τῷ
 ἑαυτοῦ διδασκάλῳ, τροφείᾳ καὶ διδασκαλείᾳ ἐν τῇ
 Ὀδυσσεΐ, μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι·

Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε

Φημίῳ, ὃς δὴ πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας αἰδῶν.

15 καὶ πάλιν·

Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνιβάλλετο καλὸν αἰδεῖν.

rantem ex oculis impense curavisset in Ithaca, eius nomine poësi suae inserto, quem Ulysses dicit esse socium: cuius fidei Ulysses, Troiam navigans, domum familiamque crediderit, tanquam Ithacensium praestantissimo atque aequisimo. Saepe etiam aliis poëmatis locis eundem laudibus vehit, siquidem Minervam quoties in sermonem cum aliquo venit, Mentori tradit assimilatam. Ad haec Phemio praeceptoris suo gratiam eruditionis simul et nutritionis in Odyssea retulit, praecipue in his versibus:

.. Phemius at cunctis praestantior arte canendi
 insignem citharam, dederat quam praeco, te-
 nebat.

Et rursum:

Fundere et hanc pulsans modulamina dulcia
 coepit.

Μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου, μεθ' οὗ ἐκπεριέπλευσε, καὶ εἶδε πόλιας τε πολλὰς καὶ χώρας, ὃ ὄνομα ἦν Μέντης, ἐν τοῖς ἔπεισι τοῖσδε·

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι
υἱός, ἀτὰρ Ταΐοισι Φιληρέτμοισιν ἀνάσσω. 20

Ἀπέδωκε δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς εἰδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει, προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεισι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε·

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, Φέρων σάκος ἥτε πύργον,
χάλκεον, ἑπταβόειον· ὃ οἱ Τύχιος κάμε τεύχων,
σκυτοτόμων ὅχ' ἄριστος, Ἴλῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων. 25

- 27 Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκίμει Ὅμηρος περὶ τὴν Ἰωνίαν καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἤδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρεται. καὶ οἰκίων δὲ ἐν τῇ Χίῳ, καὶ εὐδοκίμων περὶ τὴν ποίησιν, ἀπικεομένων πολλῶν, συνεβού-

Meminit et naucleri, in cuius comitatu circumnavigans, urbes locaque plurima perlustravit. Huic nomen erat Mentae; cuius meminit his versibus:

*Anchialo Mentis forti genitore creatus,
imperito Taphiis, quibus est ars nautica cordi.*

Habuit etiam Tychio coriario gratiam, qui venientem ad sutrinam apud Novum murum hospitio excepisset. Hunc enim Iliadi infersit his versibus:

*Comminus accessit clypeo septemplex tutus
Ajax: huic clypeum turris fabricarat ad instar
arbor in Hyle Tychius: non sutor doctior alter.*

(27.) A poësi vero hac inclarescit Homerus circa Ioniam; iam et ipsam usque Graeciam de eodem sermo perferebatur. Et quum habitaret in Chio, multis visitatum venientibus, eruditionis existimatione

5 λευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέ-
σθαι· ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύ-
μει ἀποδημῆσαι. Κατανοήσας δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος 28
πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἴεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ
τὰς Ἀθήνας οὐ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα
τὴν μεγάλην, Ἐρεχθεῖα μεγαλύνων ἐν Νεῶν καταλό-
5 γῳ, τὰ ἔπια ταύτῃ·

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθήνη
θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζειδῶρος ἄρουρα.

καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη
ἄριστος τάξαι πεζὸν στρατὸν καὶ ἱππέτας, ἐν τοῖσδε

10 τοῖς ἔπεσιν εἶπε·

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πεττωῷ Μενεσθεύς·
τῷ δ' οὐκ ἄν τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
κρομῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

augescens, inciderunt qui suaderent ut in Graeciam
se transferret. Quod consilium admittens, impense
cupiebat illuc demigrare. (28.) Commodumque in-
telligens Argos multis egregiisque elogis celebratum,
Athenas non item, poësi suae inserit, in maiori
quidem Iliade hos versus, quibus Erechtheum magni-
fice laudibus vehit, in navium catalogo:

*Ortum ab Erechtheo populum: nutriverat illum
Pallas Erechtheum, tellus quem vasta creatat.*

Menestheum etiam, ducem Atheniensium, tradit in
exercitu tam pedestri quam equestri ordinando pe-
ritissimum, idque his carminibus:

*Hos tunc ducebat patria virtute Menestheus
maximus: huic nemo poterat certare regendis,
aut etiam ornandis vel equis, vel in arcta lo-
candis*

agmina militibus.

Αἶαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος καὶ Σαλαμινίους ἐν Νειῶν
καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε· 15

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
στήσῃ δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἴσταντο Φάλαγγες.
ἐς δὲ τὴν Ὀδυσσεΐην τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηναῖ ἐς λό-
γους ἐλθοῦσα τῷ Ὀδυσσεὶ ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπί-
κετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῶ μάλιστα· 20
Ἴκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας,
δύνε δ' Ἐρεχθίδος πυκινὸν δόμον.

29 Ἐμποίησας δὲ ἐς τὴν ποιήσιν ταῦτα, καὶ παρασκευα-
σάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ποιῆσθαι τὸν πλοῦν,
προσίσχει τῇ Σάμῳ. ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε και-
ρὸν ἄγοντες ἑορτὴν Ἀπατούρια. καὶ τις τῶν Σαμίων
ιδὼν τὸν Ὅμηρον ἀπυγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμε- 5

Aiacem vero Telamonium ipsosque Salaminios Athe-
niensibus in navium nomenclatore annumeravit, sic
scribens:

*Bis sex e Salamine rates Telamonius Ajax
egit, et adduxit statuens in litore iuxta
Cecropias naves.*

Postremo in Odyssea Minervam, postquam cum
Ulysse in colloquium vencrit, ad Atheniensium ur-
bem, quam praecipue colebat, concessisse fingit:

*Ad Marathona dehinc et magnas venit Athenas,
tectaque Erechthei subiit.*

(29.) His ubi complevit suam poësin, et apta om-
nia composuit, animo in Graeciam traieciendi, Sa-
mum appulit: contigitque forte ut eodem tempore
Samii Apaturia festum agerent. Hic Samius quidam
agnito Homero, utpote quem iam ante in Chio vi-

νος ἐν Χίῳ, ἰλθὼν εἰς τοὺς Φράτορας διηγῆσατο, ἐν
 ἑπαίνῳ μεγάλῳ ποιούμενος αὐτόν. οἱ δὲ Φράτορες ἐκέ-
 λευσον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ, ἐντυχὼν τῷ Ὀμήρῳ, ἔλεξεν·
 „ὦ ξένε, Ἀπατούρῃα ἀγούσης τῆς πόλιος, καλοῦσί
 10 „σε οἱ Φράτορες οἱ ἡμέτεροι συνεορτάσσοντα.“ ὁ δὲ Ὀμη-
 ρος ἔφη ταῦτα ποιῆσειν, καὶ ἦι μετὰ τοῦ καλέσαν-
 τος. Πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπεται γυναίξῃ Κουροτρό- 30
 Φῳ θύουσais ἐν τῇ τριόδῳ. ἡ δὲ ἱέρεια εἶπε πρὸς αὐτόν,
 δυσχεράνασα τῇ ὄψει· „Ἄνερ, ἀπὸ τῶν ἱερῶν.“ ὁ δὲ
 Ὀμηρος εἰς θυμόν τε ἔβαλε τὸ ῥηθὲν, καὶ ἤρετο τὸν
 5 ἄγοντα τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερὰ
 θύεται. ὁ δὲ αὐτῷ διηγῆσατο ὅτι γυνὴ εἴη Κουροτρό-
 Φῳ θύουσα. ὁ δὲ, ἀκούσας, λέγει τάδε τὰ ἔπεια·
 Κλῦθι μοι εὐχομένῳ, Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα

disset, tribules suos adiens, indicavit eius adven-
 tum cum multa hominis celebratione. Tribules vero
 iubebant adduci eum. Conveniens igitur Homerum
 Samius, *Quandoquidem, inquit, hospes, Apatur-*
riorum festum agit civitas, invitant te nostri
tribules ad idem festum concelebrandum. Home-
 rus adfuturum se affirmans, comitatur invitantem.
 (30.) Illuc pergens, in mulieres impegit quae Curo-
 tropho sacra in trivio faciebant. Sacrifica occursantis
 aspectu indignata, exclamat, *Vir, inquires, faces-*
sas a sacris! Homerus dictum illud in animo volvens,
 rogabat quisnam esset qui loqueretur, et cui deo
 sacrificaretur. Dux eius indicavit mulierem esse,
 quae Curotropho sacrificaret. Quod audiens Home-
 rus, haec carmina protulit:

Dive, preces audito meas, mulierque face ista

τῆς νέων μὲν ἀήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνήν
ἢ δ' ἐπιτεπέσθαι πολιορκητάφοισι γέρονσιν,
ὣν ὥρῃ μὲν ἀπάμβλυνται, θυμὸς δὲ μειοῖται.

10

- 31 Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν Φρήτρην, καὶ τοῦ οἴκου ἔνθα δὴ
ἐδαίνυντο ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι, καιομέ-
νου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δὲ Φασι τότε ἐκκαῦσαι
σφᾶς, ἐπειδὴ Ὅμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν·

Ἄνδρες μὲν στέφανες, παῖδες· πύργοι δὲ, πόλῃος· 5
ἔπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ, θαλάσσης·
χρήματα δ' οἶκον ἀέξει· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὀράσθαι.

Αἰβομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ιδέσθαι.

εἰσελθὼν δὲ, καὶ κατακλιθεὶς ἐδαίνυντο μετὰ τῶν Φρα- 10
τόρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θωύματι εἶχον· καὶ

*aversata torum iuvenili aetate vigentum,
canorum veterumque senum capiatur amore,
est aetas effoeta quibus, sed prompta voluntas.*

(31.) Ubi vero ad tribulium collegium accessit Ho-
merus, iamque in limine conclavis, in quo epula-
bantur, constitit, aliqui narrant iam tum illic ar-
dente igne poetam cecinisse, alii postea eos accen-
disse, quam carmina ista cecinisset:

*Ut patris, nati, sic turres sunt decus urbis;
sic et equi campum decorant, sic aequora naves;
sic et opes ornant aedes; praesentia regum
augusto in solio decorat fora lata sedentum:
at lucente domus multo est augustior igne.*

Ingressus autem et accumbens, cum tribulibus epulo
fruens, in magno honore admirationeque est habi-

τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο Ὅμηρος. Τῇ δὲ 32

εἰσαύριον ἀποπορεύόμενοι ἰδόντες κεραμῆες τινές, κάμ-
νον ἐγκαίοντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτὸν,
πεπυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη· καὶ ἐκέλευόν σφιν αἰεῖσαι,
5 Φάμενοι δώσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου, καὶ ὅτι ἂν ἄλλο
ἔχωσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος αἰεῖδει αὐτοῖς τὰ ἔπη τὰδε, ἃ
καλεῖται Κάμνος·

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, αἰείσω, ὦ κεραμῆες.

Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου.

10 εὐ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα μαλ' ἱρά·

Φρυγῆναί τε καλῶς καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,

πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖς,

πολλὰ δὲ κερθῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφιν νοῆσαι.

Ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφέντες ψεύδε' ἄρησθε,

tus, ibidemque ea nocte cubile sibi paravit. (32.)

Crastino die conspicantes cum abeuntem figuli quidam in furno tenuiorem tegulam coquentes, quum intellexissent hominem esse eruditum, ad se vocantes iusserunt canere, pollicentes cum tegulas, tum quidquid aliud haberent, se illi daturus. Homerus haec illis cecinit carmina quae vocantur Caminus, id est fornax.

Si mihi mercedem dabitis figuli, ista canemus.

*Huc ades o Pallas, dextraque foveto caminum,
pulchre ut durescant calices, et mollia cuncta
siccanturque probe, et figulis lucra magna re-
portent,*

*vendita perque forum multa, et per compita,
multa.*

Sic illis quaestus crescat, prudentia nobis.

At, si deposito iuvat irridere pudore,

σὺγκαλέω δ' ἤπειτα καμίνω δηλητῆρας, 15
 Σύντριβ' ὁμῶς, Σμάραγόν τε, καὶ Ἄσβετον, ἥδ' ὕ-

Ἄβακτον,

Ὀμόδαμόν θ', ὅς τῃδε τέχῃ κακὰ πολλὰ πορίζοι.
 Πέρι πύρ' αἰδουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος 20
 πᾶσα κυκθεῖη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.

Ὡς γνάθος ἱππεῖη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
 πάντ' ἐντοσθ' αὐτῆς κεραμῆϊα λεπτὰ ποιῶσα.
 Δεῦρο καὶ Ἥελίου θύγατερ πολυφάρμακε Κίρκη,
 ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτοῦς τε καὶ 25
 ἔργα.

Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους·
 οἳ δ' Ἡρακλείους χεῖρας φύγον, οἳ τ' ἀπόλοντο·

*huc precor ut pestes veniant quaecunque per or-
 bem
 grassantur, fundant et in hunc mala cuncta
 caminum.*

*Irruat huc Smaragus, gravis Asbetus, et quoque
 Abactus:*

*contere tu Pallas flammamque et vasa camini,
 ille licet rapido multum nunc serveat aestu:
 insuper Omodamus seriatque et damna det arti.
 Omnia misceto, fornacem, vasa, domumque,
 ut fragor immensus fiat, figulique tremiscant:
 non secus ac malae crepitu clauduntur equinae,
 sic subita fornax crepitetque cadatque ruina,
 inque lutum redeant calices et vasa minuta.
 Huc quoque Solis ades nata, incantare perita,
 inque ipsos et opus tua noxia sparge venena.
 Huc ducat longo Centauros agmine Chiron,
 quique manu Herculea cecidere superque fuerunt:*

τύπτοιεν τὰδὲ ἔργα κακῶς, τύπτοι δὲ κάμινον
αὐτοὶ δ' οἰμῶζοντες ὀρώατο ἔργα ποτηρά.

- 30 Γηθήσω δ' ὀρώων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην
ὅς δέ χ' ὑπεκύψει, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη· ὡς πάντες ἐπίσταντ' αἴσῃμα ῥέζειν.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νουμηνίαις 33
προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονιστάτας,
ἐλάμβανέ τι, αἰδῶν τὰ ἔπεα τὰδὲ ἃ καλεῖται Εἰρε-
σιάνη, ᾠδῆγουν δὲ αὐτὸν καὶ συμπαρῆσαν αἰὶ τῶν παί-
5 δων τινὲς τῶν ἐγχωρίων·

Δῶμα προσετραπόμεισθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
ὅς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει, ὄλβιος αἰεὶ.
Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
πολλές, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεβαλῦα,

*illi contundant opus omne, ipsumque caminum
in nihilum penitus redigant. Figuli ista videntes
plorent, et lacrymis spectent ingentia damna:
improbitalis ego spectabo haec praemia laetus.
Denique qui pronus fornacem respicit, illi
flamma vorax faciem circa penitusque perurat.
Sic scelus agnoscent omnes, atque inde cavebunt.*

(33.) At vero in Samo hybernans, calendis beati-
orum aedes adiens aliquid accipiebat, canens haec
carmina, quae Eiresione, hoc est, ramalia, vocantur:
ducente cum semper et comitante aliquot puerorum
indigenarum choro:

*Venimus ad magnas aedes civemque potentem,
cuius divitiis resonat domus atque redundat.
Vos aditum praebete fores: feliciter intrent
divitiae, et requies hilaris, Charitesque se-
quantur:*

εἰρήνη τ' ἀγαθή. ἔσα δ' ἄγγεα, μιστὰ μὲν εἶη, 10
 κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἔρποι μάζα.
 Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὕμνῳ
 ἡμίονοι δ' ἄζουσι κραταίποδες εἰς τόδε δῶμα·
 αὐτὴ δ' ἰστὸν ὑφαίνει ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβαυῖα.
 Νεῦμαί σοι, νεῦμαι, ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών. 15
 Ἔστηκ' ἐν προθύροις —

καί,

Εἰ μὲν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἰσθήσομεν,
 οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Ἰδὲτο δὲ τὰδε ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν 20
 παίδων, ὅτε ἀγείρουεν ἐν τῇ ἐορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος.

34 Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, ἐπιχείρησε πλεῖν Ὀμηρος
 εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου. καὶ ἀναχθεὶς μετὰ τινων

*vasa opibus tumeant, nihil hic videatur inane:
 sintque laboratae Cereris repleta canistra.*

*Excelso curru nurus hic portetur, et ipsam
 veloci cursu revehant ad limina muli.*

*Haec premat electrum pedibus, telasque laboret.
 Ast ego vos repetam, repetam, mihi crede, quot-
 annis,*

*non secus atque redit sub tectum garrula Progne,
 Assumus in porta: seu munera ferre placebit,
 seu nihil, est tamen hinc abeundi certa voluntas.*

Non etenim hic habitare diu nec adesse paramus.

Atque haec carmina postea in Samo diu a pueris
 decantabantur, quoties in Apollinis festo stipem col-
 ligebant.

(34.) Incunte deinde vere moliebatur Homerus
 e Samo Athenas navigare: solvensque una cum non-

759, 49.

ἐγχερίων, ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὠρμίσθησαν οὐ
κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. συνέβη δὲ τῷ Ὀμήρῳ
5 κατὰ πολὺ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκβάς δὲ ἐκ
τοῦ πλείου, ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματογῆς ἀδυνάτως
ἔχων. πλείους δὲ ἡμέρας ὀρμούντων αὐτῶν δι' ἀπλοίην,
καταβαίνοντες αἰεὶ τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος, ἀπεσχό-
λαζον παρὰ τῷ Ὀμήρῳ, καὶ ἐν θωύματι εἶχον αὐτὸν,
ἀκούοντες αὐτοῦ. Τῶν δὲ ναυτέων, καὶ τῶν ἐκ τῆς 35
πόλιος τινῶν ἡμέραν παρὰ τῷ Ὀμήρῳ, κατέπλωσαν
παῖδες αἰλιῆς τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκα-
τίου, προσελθόντες αὐτοῖς τάδε εἶπον· „Ἄγετε, ὦ ξέ-
5 „νοι, ἐπακούσατε ἡμέων, ἃν ἄρα δύνηθε διαγνῶναι
„ἄσ' ἃν ὑμῖν εἴπωμεν.“ καὶ τις τῶν παρόντων ἐκέ-
λευε λέγειν. οἱ δὲ εἶπαν· „Ἡμεῖς ἄσσα εἵλομεν, κα-
„τελίπομεν· ἃ δὲ μὴ εἵλομεν, φέρομεν.“ οἱ δὲ Φασι
μέτρῳ εἰπεῖν αὐτούς·

nullis incolarum, ad Ion appulit; ubi stationem non
in urbe, sed in litore habebant. Hic contigit Ho-
merum graviter aegrotare: egressus igitur e navi,
in crepidine litoris iacebat invalidus. Quumque diu-
tius illic ob navigandi difficultatem remorarentur,
subinde quidam descendentes ex urbe Homero vaca-
bant, eumque audientes, reverenter observabant.
(35.) Iam vero nautis et aliquot e civitate illic apud
Homerum consistentibus, forte pueri piscatores eo
appulerunt: qui e navicula egressi, haec illis verba
fecerunt: *Agite hospites, audite nos, numquid ea*
quae vobis proponemus explicabitis? Ibi e praesen-
tibus quidam iubeat proloqui. Illi, *Nos*, inquiunt,
quaecunque cepimus, reliquimus: quae vero non
cepimus, nobiscum portamus. Quidam aiunt metro:

Ἄσπ' ἔλομεν, λυπόμισθα· ἃ δ' οὐχ ἔλομεν, Φε- 10
ρόμισθα.

οὐ δυναμένων δὲ τῶν παριόντων γινῶναι τὰ ρηθέντα, διη-
γῆσαντο οἱ παῖδες, ὅτι ἀλιεύοντες οὐδὲν ἐδύναντο ἐλεῖν·
καθήμενοι δὲ ἐν γῇ, ἐφθειρίζοντο. καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον
τῶν φθειρῶν, κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο, εἰς οἴκους 15
ἀπεφύεροντο. ὁ δὲ Ὀμηρος, ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ
ἔπια τὰδε·

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
οὔτε βαθυκλήραν, οὔτ' ἄσπετα μῆλα τιμόντων.

- 36 Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὀμηρον τελευ-
τῆσαι ἐν Ἰῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γινῶναι τὸ παρὰ τῶν παί-
δων ρηθὲν, ὥς οἰονταί τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίᾳ. Τελευ-
τήσας δὲ ἐν τῇ Ἰῳ, αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπὸ τῇ
τῶν συμπλεόντων καὶ τῶν πολυήτιων ὅσοι ἐν διαλογῇ 5

*Non capta auferimus; quae capta, relinquimus
illa.*

Et quum nemo ex praesentibus interpretari dicta
posset, pueri explicabant: significantes nimirum, se,
quum piscium nihil capere possent, desidentes in
sicco; pediculos venari tentavisse; et horum quotquot
cepissent reliquisse; quos autem nequiverunt, do-
mos retulisse. Quae audiens Homerus, haec dixit
carmina:

*Hi vos, o pueri, tales genuere parentes,
nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.*

(36.) Ex hac autem infirmitate extremum diem clau-
sit Homerus in Io, non, ut arbitrantur aliqui, ae-
nigmati perplexitate enectus, sed morbo. Extinctus
vero in Io Homerus, a comitibus suis atque civibus
qui in colloquio cum eo fuerant, in litore ibidem

ἐγεγένητο αὐτῷ. καὶ τὸ ἐλεγχεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰή-
ται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἦδη ἢ τε ποιήσεις ἐξεπ-
πτάκεις, καὶ θαυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ Ὅμηρου
ἐστίν·

- 10 Ἐνθάδ' ἐπὶ τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύψεν,
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δω- 37
ριεὺς, τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ
τοῖσδε τεκμαίρεσθαι παρέχει· ἄνδρα ποιητὴν τηλικαῦ-
τον εἰκὸς ἐστὶ τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις
5 ποιῶντα ἐς τὴν ποίησιν, ἥτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα
ποιεῖν, ἢ τὰ ἐωϋτοῦ, πάτρια ὄντα. ἦδη τῶν τὸ ἐν-
θέονδε αὐτοῖς τῶν ἐπέων ἀκούοντες κρινεῖτε. ἱεροποιήν γάρ

sepultus est. Cuius sepulcro multo post tempore Ie-
tae, ubi poësis eius iam publicata ab omnibus cele-
brabatur, huiusmodi inciderunt carmen elegiacum;
neque est Homeri:

*Cōndit humus caput haec sacrum, qui versibus
arma*

fortia divinis heroum ornavit, Homerum.

(37.) Porro quod Aeolensis fuerit Homerus, et non
Ion, neque Doriensis, partim e iam dictis perspi-
cium esse poterit, partim etiam his coniecturis de-
prehenditur. Siquidem poëtam tantum, qui aliqua
ex hominum moribus in suam poësin transferre stu-
duerit, par est aut laudatissimos excogitasse, aut
suos, quos patrios habebat, commemorasse. Iam vero
ipsi carmina eius audientes, indidem pronuntiabitis;
nam sacrificii ritum probatissimum retulit aut ipse

Herod. T. IV. P. I.

Y

ἣ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν, ἣ τὴν ἐαυτοῦ πατρίδι
προσήκουσαν. λέγει γὰρ ὧδε·

Αὐ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἑσφαξαν καὶ ἔδειραν, 10
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὤμοθέτησαν.

Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴηται, ἥ ἑς τὰ ἱερά
χρέονται· μονώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν
ἔθνος οὐ καίει ὀσφύν. δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν 15
ὅτι Αἰολεὺς ὦν, τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχοῖτο.

Καίε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἰθῶπα οἶνον
λαῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αἰολεῖς γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχχα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν

eundem excogitavit, aut quod cum patriis institutis
conveniret. Sic enim inquit:

*Protractas iugulant pecudes, et tergora costis
deripiunt, femorumque toros et crura recidunt,
in partesque secant geminas: tum pinguia nidor
viscera nube legit densa.*

In his versibus de iliis nulla mentio, quibus in sa-
crificiis tamen utebantur ceteri, praeter unam Aeoli-
cam gentem, quae ilia non concremabat. Indicat
praeterea his quoque versibus, quod Aeolensis exi-
stens, suae gentis ritibus usus sit:

— *Tum segmina carniū
ipse focis multo crepitantibus admovet igni
cruda senex, et vina super nigrantia fundit:
quem verubus quinīs iuvenes onerata tenentes
brachia circumstant.*

Aeolenses enim soli intestina quinque verubus fixa

20 ὁπῶσιν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν. καὶ γὰρ
ὀνομάζουσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε.

Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσιος καὶ τελευτῆς καὶ βίου 38
δεδήλωταί μοι. Περὶ δὲ ἡλικίης τῆς Ὀμήρου, ἐκ τῶνδ'
ἂν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβῶς καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο.
ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ
5 Μενέλαος ἤγειραν, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα
Λέσβος ᾠκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον εὐῶσα ἄπολις.
μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθεῖσαν ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι Κύ-
μη ἢ Αἰολιδῶτις καὶ Φρικῶτις καλεομένη ᾠκίσθη. μετὰ
δὲ Κύμην, ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ
10 Κυμαίων κατακίσθη· καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὀμηρος.
ἀφ' οὗ δὲ Ὀμηρος ἐγένετο, ἑτέα ἐστὶν ἑξακόσια εἰκο-
σιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ἣν στρατευσάμε-

torrebant, reliqui Graeci tribus; etenim πέμπε dicunt
Aeolenses pro πέντε, id est, quinque.

(38.) Atque haec sane de genere, vita, interituque
Homeri a nobis relata sint. Ceterum aetatem Homerī
siquis diligenter recteque ratiocinetur, ex hisce fa-
cile deprehendet. Nempe ab expeditione, quam Aga-
memnon et Menelaus in Ilium habuerunt, annis cen-
tum post atque triginta Lesbos oppidatim habitari
coepit, quum antea nullam prorsus haberet civita-
tem. Post Lesbum habitatam annis viginti Cyme Ae-
olica et Phricotis appellata habitata fuit. Porro a Cyme
annis duodeviginti, in Smyrnam Cymaei coloniam
deduxerunt: quo tempore natus fuit Homerus. Ab
Homero autem nato anni sunt sexcenti vigintiduo
ad Xerxis usque in Graeciam traiectum, qui videli-
cet iuncto pontibus Hellesponto cum exercitu ex

340. LIBELLUS DE VITA HOMERI.

νος ἐπὶ τοὺς Ἑλλήνας, καὶ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον,
διέβη ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. ἀπὸ δὲ τούτου
ῥηιδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐβέλοντι ζητεῖν ἐκ 15
τῶν ἀρχόντων Ἀθηνῆσι. τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν
Ὅμηρος ἑτεσὶν ἑκατὸν ἑξηκονταοκτώ.

Τέλος τῆς περὶ Ὁμήρου ἐξηγήσεως.

Asia in Europam transivit. Ex his igitur tempus illud
calculo colligere facile fuerit ei qui praetorum Athe-
niensium rationem habuerit. Centum autem et sexa-
ginta octo post Troianum bellum annis extitit Ho-
merus.

Finis libelli de Vita Homeri.

EX
CTESIAE PERSICIS
ECLOGA.

IOH. SCHWEIGHAEUSER LECTORI.

PRINCEPS Herodoti editio Aldina nil aliud nisi novem Musas exhibet. Henr. Stephanus, in priore a se procurata editione, et libellum de Vita Homeri et ex Ctesiae Cnidii Persicis et Indicis eclogas adiecit, quae in Photii Bibliotheca Cod. LXXII. exhibentur; quibus pauca item eiusdem Ctesiae fragmenta subiecit, apud Plutarchum, Athenaeum, et Demetrium reperta. In editione posteriore idem Stephanus et alia nonnulla Ctesiae fragmenta ex eisdem auctoribus collecta, et duas insuper alias adpendices adiecit; unam de Persarum Legibus et Institutis ex diversis Historicis, alteram de Aegyptiacis Legibus et Institutis e diversis Historicis et aliis Scriptoribus. Denique Gothofr. Iungermanus non modo Ctesiae fragmenta, e pluribus auctoribus conquisita, ingenti cumulo auxit et locupletavit, sed et novam item Adpendicem adiecit, de Incremento Nili et eius causis, e diversis auctoribus congestam. Ita exsistebat Musarum Herodoti auctarium, iustum per se volumen nostrae editionis completurum; quod tamen, verum si quaeris, nihilo magis ad Herodotum pertinebat, quam sexcentae item aliae disputationes, quae ex veterum scriptis, super eis rebus de quibus Herodotus disseruit, colligi possent. Et ex Iungermani editione omnes illae accessiones in Londinensem, in Gronovianam, atque etiam in Wesselingianam propagatae sunt: easdemque Borheckius duabus a se procuratis Herodoti editionibus adiecit.

Iam vero ingenue professus *WESSELINGIUS* erat, si sui res arbitrii fuisset, se additamenta ista omnia detruncaturum fuisse; excepto Anonymi fragmento de Nilo, et Ctesia. Nempe illud de Nilo Fragmentum ita emendatum edi vir doctissimus voluerat, quemadmodum e lectionibus codicis mssti Parisiensis, quarum ei a Ruhnkenio copia facta est, emendari potuisset, si lectiones istae in tempore ad eum pervenissent: quas quidem quum sero *Wesselingius* accepisset, nonnisi in Addendis et Emendandis, editioni suae in fine adiectis, adnotare eas commendareque potuit. Atqui equidem, quum me tunc praeteriissent illa *Wesselingii* ad *Herodotum* Addenda, idem Fragmentum ex eodem ipso codice Parisiensi, quem *Ruhnkenius* tractaverat, emendatum edidi in *Athenaei* nostri Tomo I. pag. 278 seqq. quo minus opus esse existimavi ut hoc loco repeteretur. Quod quibus rationibus adductus ad *Athenaeum* retulerim, exposui in *Adnotatt. ad Athen. T. I. p. 479* seq. Neque vero istud iudicium nostrum pugnat cum *Wesselingii* sententia, qui *Ephoro* auctori deberi illud suspicatus erat, in *Adnott. ad Diodor. Sic. lib. I. cap. 39*. Potuit enim *Athenaeus* disputationem istam ex *Ephori* Historiis (quas in eis *Deipnosophistarum* suorum libris, qui integri supersunt, saepius citavit) descriptam exhibere; quemadmodum infinitum numerum non modo breviorum fragmentorum e vetustioribus auctoribus excerptorum, verum etiam longiores subinde disputationes, operi suo inseruit, veluti illam lib. V. cap. 47 et seqq. ex *Posidonii* Historiis. In nostra quidem editione Fragmenti de Nilo haecenus a me erratum video, quod pag. 283. l. 6. lectionem *Henr. Stephani*, παραπλησίως δὲ Οἰνοπίδης, scripturae codicis nostri παραπλ. δὲ Οἰνοπίδης praetuli, cui quidem (ut *Wesselingius* monuit) locus dandus fuerat: sed (quod ab eodem *Wess.* non est adnotatum) mox dein pro vulgato φησι, cum eodem nostro codice erat φασί scribendum: dicunt, scilicet *Herodotus* similiterque *Oenopides*. Postremum fragmenti vocabulum Ὀπυεικῶν (sic enim, ut etiam *Wess.* adnotavit, non Ὀπυρρικῶν, legi in nostro codice monui

in Adnott. pag. 484.) latere Βουκολικόν visum Wesselingio erat, ubi equidem Ὀνουφιστικόν scriptum oportuisse suspicatus sum.

Iam, ad Ctesiam quod spectat: si ad emendanda aut illustranda, sive ad augenda aut in commodiorem ordinem digerenda Excerpta illa et Fragmenta, quae ex Ctesiae scriptis collecta exhibent superiores Herodoti editiones, Wesselingius aliquid contulisset, auctor utique fuisset bibliopolis, quorum sumtibus haec nostra prodit editio, ut, quoniam in ea nihil, quod a Wesselingio profectum sit, volumus desiderari, ne Ctesiana quidem ista negligerentur. Nunc, quoniam ille in hac parte, quemadmodum etiam in aliis Adpendicibus, de quibus supra dixi, nihil egit, nisi quod eadem ipsa, quae Iungermanus dederat, quaeque ex illius editione in Londinensem, iterumque in Gronovianam translata sunt, verbum de verbo repeti passus sit; nullam equidem causam vidi, cur denuo repetitis rebus ad Herodotum nihil pertinentibus moles editionis nostrae augeretur. Idque eo minus consultum duxi, quod, quam operam istis Ctesiae Reliquiis Wesselingius non praestitit, eam huic Scriptori navaturum speramus doctissimum virum, Frider. Creuzerum nostrum; qui, uti iam ante complusculos quosdam annos Historicorum Graecorum antiquissimorum Fragmenta, collecta, emendata, explicata, cum commentatione de cuiusque Scriptoris aetate, ingenio, et fide, edere coepit, (Heidelbergae MDCCCVI.) sic hanc provinciam, adeo felicibus auspiciis a se occupatam ornarique coeptam, non deserturus videtur. Interim tamen, ne prorsus missum Ctesiam faceremus, ex illius Persicis primora capita Excerptorum Photii hoc loco adponere placuit; quae ad Herodotum hactenus spectant, quod non modo de eisdem rebus apud utrumque auctorem agebatur, sed quod etiam frequenter ex professo Cnidius scriptor ab Halicarnasseo dissentit. Ita, quum de utriusque Scriptoris fide a viris doctis multa in utramque partem disputata sint, lectoribus Herodoti nostri in promptu erit, ea quae de Ctesiae narratione supersunt cum Herodoteis con-

ferre. Photii Graecis passim notulas quasdam subieci, inter legendum fere natas. In his aliquoties Codicis Bavarici feci mentionem: quo ex codice (eodem quem olim Hoeschellius etiam tractaverat) lectiones singulari cura enotatas debeo Franc. Xav. Werferi Monacensis diligentiae, eiusdem eruditi viri iuvenis, quem in Varietate Lectionis Herodoteae subinde laudavi.

ΕΚΛΟΓΗ ΕΚ ΤΩΝ
ΚΤΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ
ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

1 ΚΤΗΣΙΟΥ τοῦ Κνιδίου τὰ Περσικὰ ἐν βιβλίοις ἐστὶ κγ'. ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς πρώτοις ἕξ τὰ τε Ἀσσύρια διαλαμβάνει καὶ ὅσα πρὸ τῶν Περσικῶν ἀπὸ μέντοι τοῦ ζ' τὰ Περσικὰ διεξέρχεται. καὶ ἐν μὲν τῷ ζ' καὶ

E C L O G A
E X
CTESIAE CNIDII PERSICIS.

Apud PHOTIUM, Cod. LXXII.

CTESIAE *Cnidii Persica* libris viginti tribus continentur: sed in sex prioribus res Assyriorum et quaecunque res Persicas praecessere, tractat: a septimo autem libro de Persicis rebus agit: et in septi-

6 ἡ καὶ ι' καὶ ια' καὶ ιβ' καὶ γ' διέξεισι τὰ περὶ Κύρου
καὶ Καμβύσου καὶ τοῦ μάγου, Δαρίου τε καὶ τοῦ
Ξέρξου· σχεδὸν ἐν ἅπασιν ἀντικείμενα Ἡροδότῳ ἱστο-
ρῶν, ἀλλὰ καὶ ψεύστην αὐτὸν ἀποκαλῶν ἐν πολλοῖς,
καὶ λογοποιὸν ἀποκαλῶν. καὶ γὰρ νεώτερος μὲν ἐστὶν
10 αὐτοῦ. Φησὶ δὲ αὐτὸν τῶν πλείονων ἀ' ἱστορεῖ αὐτόπτην
γενόμενον, ἢ παρ' αὐτῶν Περσῶν (ἐνθα τὸ ὁρᾶν μὴ
ἐνεχώρει) αὐτήκοον καταστάνα, οὕτως τὴν ἱστορίαν
συγγράψαι. οὐχ Ἡροδότῳ δὲ μόνῳ τάναντία ἱστορεῖ,
ἀλλὰ καὶ πρὸς Ξενοφῶντα τὸν Γρύλλου ἐπ' ἐνίαν δια-
15 Φωνεῖ. ἤκμασε δὲ ἐν τοῖς χρόνοις Κύρου τοῦ ἐκ Δα-
ρίου καὶ Παρυσάτιδος, ὃς ἀδελφὸς Ἀρτοξέρξου (εἰς
ὃν ἡ Περσικὴ βασιλεία κατήλθεν) ἐτύχανεν.

Φησὶν οὖν αὐτίκα περὶ τοῦ Ἀστυάγου, ὡς οὐδὲν 2

mo, octavo, (nono,) decimo, undecimo, duodecimo
et decimo tertio, quae ad Cyrum et Cambysem, et
Magum illum, Dariumque et Xerxem spectant, com-
memorat: fere in omnibus repugnantia *Herodoto*
narrans, illumque in multis mendacem et scripto-
rem fabularum [*sive*, sermonum fictorem] appel-
lans: illo enim posterior est. Se autem eorum quae
narrat, magna ex parte oculatum testem fuisse, aut
certe, quae videre non licuit, de iis a Persis qui
viderant, edoctum, ita demum ea memoriae prodi-
disse dicit. Nec vero tantummodo ab *Herodoti*,
sed etiam in aliquibus a *Xenophontis* Grylli filii
historia dissentit. Floruit temporibus Cyri, Dario et
Parysatide geniti; qui frater fuit Artoxerxis ad quem
regnum Persicum devenit.

(2.) Scribit itaque statim de *Astyage*, nulla *Cy-*

αὐτῷ Κύρος πρὸς γένος ἐχρημάτιζεν· οὗτος δὲ αὐτὸν καὶ Ἀστυϊγᾶν καλεῖ. Φυγεῖν δὲ ἀπὸ προσώπου Κυροῦ Ἀστυϊγᾶν ἐν Ἐκβατάνοις, καὶ κρυφῆναι ἐν τοῖς κρισ- 5
 κράνοις τῶν βασιλείων οἰκημάτων, κρυφάντων αὐτὸν τῆς τε θυγατρὸς Ἀμύτιος καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Σπι-
 ταμᾶ. ἐπιστάντα δὲ Κύρον, ἐπιτάξαι ἀνακρίνειν διὰ
 στρεβλώσεων Σπιταμᾶν τε καὶ Ἀμυτιν, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς παῖδας αὐτῶν Σπιτάκην τε καὶ Μεγαβέρνην,
 περὶ Ἀστυϊγᾶ. τὸν δὲ, ἑαυτὸν προσαγγεῖλαι, ὥα μὴ 10
 δι' αὐτὸν στρεβλωθῆσαν οἱ παῖδες. ληφθέντα δὲ, πέ-
 δαις παχύαις ὑπὸ Οἰβαρᾶ δεῖναι. λυθῆναι δὲ ὑπ'
 αὐτοῦ Κυροῦ μετ' οὐ πολὺ, καὶ ὡς πατέρα τιμηθῆναι.
 καὶ τὴν θυγατέρα Ἀμυτιν πρῶτον μὲν μητρικῆς ἀπο-
 λαῦσαι τιμῆς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς γυναῖκα ἀχθῆναι τῷ 15
 Κύρῳ, Σπιταμᾶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἀνηρημένου, ὅτι

*rum ipsi generis propinquitate fuisse iunctum, il-
 lumque etiam Astyigan vocal. Fugisse autem Astyig-
 an a conspectu Cyri in Ecbatana, et in criscranis
 regiarum aedium ab Amyti filia sua et eius viro
 Spitama occultatum fuisse dicit. At supervenientem
 Cyrum, non solum Spitamam et Amytin, sed eorum
 etiam liberos Spitacem ac Megabernem de Astyiga
 per tormenta interrogari voluisse: Astyigan vero
 seipsum patefecisse, ne propter se pueri torqueren-
 tur, captumque et compedibus gravibus ab Oebara
 oneratum esse: nec multo post ab ipso Cyro libe-
 ratum, et non secus ac patrem honoratum observa-
 tumque fuisse; filiamque Amytin primum quidem
 tanquam matrem in honore habitam, postea vero
 Cyro nupsisse, quum Spitamas eius vir esset in-*

εἰσέυσατο, ἀγνοεῖν εἰπὼν ἐρευνώμενον Ἀστυῖγαν. ταῦ-
 τα λέγει Κτησίας περὶ Κύρου, καὶ οὐχ οἷα Ἡρόδο-
 τος. καὶ ὅτι πρὸς Βακτρίους ἐπολέμησε, καὶ ἀγχά-
 20 μαλος ἡ μάχη ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ Βάκτριοι Ἀστυῖγαν
 μὲν, πατέρα Κύρου γεγεννημένον, Ἀμυτιν δὲ μητέρα
 καὶ γυναῖκα, ἔμαθον, ἑαυτοὺς ἐκόντες Ἀμυτι καὶ Κύ-
 ρω παρέδωκαν. Καὶ ὅτι πρὸς Σάκας ἐπολέμησε Κύ- 3
 ρος, καὶ συνέλαβεν Ἀμόργην τῶν Σακῶν μὲν βασι-
 λέα, ἄνδρα δὲ Σπαρέθης· ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν
 τοῦ ἀνδρός, στρατὸν συλλέξασα, ἐπολέμησε Κύρῳ,
 5 ἀνδρῶν μὲν στράτευμα, τριάκοντα μυριάδας, ἐπαγο-
 μένη, γυναικῶν δὲ, εἴκοσι. καὶ νικᾷ Κύρον, καὶ συλ-
 λαμβάνει ζωγρίαν, μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων· Παρ-
 μίσην τε τὸν Ἀμύτιος ἀδελφὸν, καὶ τρεῖς αὐτοῦ παῖ-

terfectus, propterea quod dum quaereretur Astyigas
 ignorare se illum mentitus esset de quo interrogaba-
 tur. Haec dicit Ctesias de *Cyro*, iis quae ab Herodo-
 to referuntur dissimilia. Itemque illum adversus Ba-
 ctrios pugnasse, et eam pugnam aequo Marte ge-
 stam fuisse: sed Bactrianos, postquam Astyigan Cyri
 patrem factum esse, Amytin autem matrem et uxo-
 rem, intellexerunt, sponte se ipsos Amyti et Cyro
 dedisse. (3.) Tradit etiam, *Cyrum* cum Sacis bel-
 lum gessisse, et Amorgem Sacarum regem Sparethrae
 maritum cepisse: eam autem, capto marito, exerci-
 tum coëgisse, bellumque Cyro intulisse, et virorum
 quidem trecenta millia, mulierum vero ducenta in
 aciem eduxisse: et Cyrum superavisse, vivumque
 eum cum multis aliis cepisse, itemque Parmisem
 Amytis fratrem et tres eius filios: propter quos post-

δας. δι' οὓς ὕστερον καὶ Ἀμόργης ἀφείβη, ἐπεὶ καὶ
 4 κείνοι ἀφείβησαν. Καὶ ἐτί στρατεύει Κύρος ἐπὶ Κροΐ-
 σον καὶ πόλιν Σάρδεϊς, συνεργὸν ἔχων Ἀμόργην. ὅπως
 τε τῇ βουλῇ Οἰβαρᾶ Περσῶν εἰδῶλα ξύλινα ἀνά τὸ
 τεῖχος Φανέντα, εἰς δέος μὲν κατέστησε τοὺς ἐνοικοῦν-
 τας, ἤλω δὲ διὰ ταῦτα καὶ αὐτὴ ἡ πόλις. ὅπως τε 5
 πρὸ τῆς αἰλώσεως δίδεται ὁ παῖς Κροΐσου ἐν ὁμήρου λό-
 γῳ, δαιμονίου φαντάσματος ἀπατήσαντος Κροΐσον
 ὅπως τε δολορῶρα Φοῦντος Κροΐσου, ὁ παῖς κατ' ὀφθαλ-
 μοὺς ἀναρεῖται· καὶ ὅπως ἡ μήτηρ τὸ πάθος ἰδοῦσα,
 ἑαυτὴν τοῦ τείχους ἀποκρημνίζει, καὶ οὐ θνήσκει. ὅπως 10
 τε, αἰλούσης τῆς πόλεως, πρὸς τὸ ἐν τῇ πόλει ἱερὸν
 τοῦ Ἀπόλλωνος καταφεύγει, καὶ θνήσκει. καὶ ὡς τρεῖς
 ἐν τῷ ἱερῷ πεδῆθεις ὑπὸ Κύρου, λύεται τρίτον ἀοράτως·

ea Amorgem liberatum fuisse, quod et ipsi libcrati
 fuissent. (4.) Tradit etiam, *Cyrum* Amorgis ope
 adiutum, *Croeso* et Sardibus bellum intulisse. Nar-
 rat etiam quomodo Oebarae consilio lignea Persa-
 rum simulacra in muro conspecta timorem incolis
 iniecerint, et propter hanc causam ipsa urbs capta
 fuerit: et quo pacto ante captam urbem, Croesi filius
 pro obside datus fuerit, quum Croesus divino quo-
 dam spectro deceptus fuisset. Narrat etiam quomodo
 dolos nectente Croeso, filius in eius conspectu fuerit
 interfectus, et mater hanc calamitatem intuita seip-
 sam ex muro praecipitarit, nec tamen mortua sit:
 [*immo*, et mortua sit:] et quomodo, capta urbe,
 [Croesus] ad Apollinis aedem, quae erat in urbe,
 confugerit, ac mortua sit: [*immo*, nec occisus fue-
 rit:] et quomodo tertium in templo vinctus a Cyro

καίτοι σφραγίδων τῷ ἱερῷ ἐπικειμένων, καὶ τούτων τὴν
 15 φυλακὴν Οἰβαρᾶ ἐμπειστευμένου. ὅπως τε οἱ συν-
 δούμενοι Κροίσῳ, τὰς κεφαλὰς ἀπετέμοντο, ὡς κα-
 ταπροδιδόντες λύεσθαι Κροῖσον. καὶ ὅτε ἀναληφθεὶς ἐν
 τοῖς βασιλείοις, καὶ δεθεὶς ἀσφαλέστερον, βροντῶν καὶ
 σκηπτῶν ἐπενεχθέντων, λύεται πάλιν· καὶ τότε μόλις
 20 ὑπὸ Κύρου ἀφίεται. ἐξ οὗ καὶ περιείπετο, καὶ ἔδωκε
 Κύρος Κροίσῳ πόλιν μεγάλην Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβα-
 τάνων· ἐν ᾗ ἦσαν ἵππεῖς μὲν πεντακισχίλιοι, πελτα-
 σταὶ δὲ καὶ ἀκοντισταὶ καὶ τοξοταί, μύριοι. Ἔτι δὲ δια-
 5 λαμβάνει ὡς ἀποστέλλει Κύρος ἐν Περσίδι Πετισάκαν
 τὸν ἡμιάρρενα, μέγα παρ' αὐτῷ δυνάμενον, ἐνέγκαι ἀπὸ
 Βαρκανίων Ἀστυγᾶν· ἐπὶ οὗτοι γὰρ αὐτός τε καὶ ἡ θυ-

Croesus, tertium arte oculos fallente solutus sit, quamvis templo sigilla circumposita essent, eorumque custodia Oebarae commissa esset: quomodo item illis qui una cum Croeso vincti fuerant, amputata fuerint capita, ut quorum proditiōne solutus Croesus esse putaretur. Narrat etiam, Croesum in regias aedes adductum vinctumque firmitus fuisse: sed quum tonitrua fulminaue irruissent, rursum fuisse solutum: tumque Cyrum vix tandem eum missum fecisse. A quo tempore Cyrus cum aliis humanitatis officiis eum prosequutus sit, tum vero urbem magnam nomine Barenen prope Ecbatana ei donaverit: in qua erant quinque millia equitum, peltatorum autem iaculatorumque et sagittariorum decem millia. (5.) Commemorat item quomodo Cyrus Petisacan eunuchum, qui apud ipsum plurimum autoritate valebat, in Persas miserit ut Astyigan a Barcaniis adduceret:

γὰττῃ Ἀμυτίῃ τὸν πατέρα ἰδεῖν. καὶ ὡς Οἰβαράς βου- 5
 λεύει Πετισάκα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ καταλιπόντα Ἀστυ-
 γᾶν, λιμῷ καὶ δίψῃ ἀπολέσαι· καὶ γέγονε. δι' ἐνυ-
 πνίων δὲ τοῦ μιάσματος μηνυθέντος, Πετισάκας, πολ-
 λάκις αἰτησαμένης Ἀμύτιος, εἰς τιμωρίαν παρὰ Κύ-
 ρου ἐκδίδεται. ἡ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξασα, καὶ τὸ 10
 δέρμα περιδείξασα, ἀνεσταύρωσεν. Οἰβαράς δὲ δεδιὼς
 μὴ τὰ ὅμοια πέσεται, καίτοι Κύρου μηδὲν τοιοῦτον
 ἰσχυριζομένου παραχωρῆσαι, αὐτὸς ὅμως ἀποκατε-
 ρήσας δι' ἡμερῶν δέκα, ἑαυτὸν ἐξήγαγεν. Ἀστυγᾶς
 δὲ μαγαλοπρεπῶς ἐτάφη· καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ δὲ ἄβρωτος 15
 αὐτοῦ διέμεινεν ὁ νεκρός. λέοντες γὰρ αὐτοῦ (Φασὶ)
 μεχρὶ Πετισάκα πάλιν ἐλθεῖν καὶ ἀναλαβεῖν, ἐφύ-
 6 λαττον τὸν νεκρόν. Κύρος δὲ στρατεύει ἐπὶ Δέρβικας,
 Ἀμοραίου βασιλεύοντος αὐτῶν· καὶ ἐξ ἐνέδρας οἱ Δέρ-

nam et ipse et Amytis filia patrem videre cupiebat.
 Quomodo item Oebaras consilium dederit Petisacae
 ut in deserto loco Astyigan relinqueret, et fame
 sitique conficeret; id quod factum est. At in somnis
 scelere patefacto, Petisacas puniendus traditur Amy-
 ti, identidem illud exposcenti. Illa vero oculos eius
 effodit, pellemque detraxit, et cruci deinde afflixit.
 Oebaras autem, timens ne eadem quae ille pateretur
 quamvis Cyrus nihil tale se permissurum affirmaret,
 nihilominus decem dierum inedia ipse sibi mortem
 conscivit. Astyigas vero magnifice splendideque se-
 pultus est, quippe in deserto loco cadaver eius in-
 tactum permansit, neque fuit a feris commesum;
 leones enim cadaver eius, donec Petisacas reversus
 acciperet, servabant. (6.) Cyrus autem adversus

- βικες ἰστώνειν ἐλέφαντας, καὶ τοὺς ἱππεῖς Κύρου τρέ-
 πουσιν, καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Κύρος ἐκ τοῦ ἵππου· καὶ
 5 Ἰνδὸς ἀνὴρ (συνεμάχοντο γὰρ καὶ Ἰνδοὶ τοῖς Δερβί-
 κεισιν, ἐξ ὧν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἔφερον) οὗτος οὖν ὁ
 Ἰνδὸς πεπτωκότεν Κύρον βάλλει ἀκοντίῳ ὑπὸ τὸ ἰσχίον,
 εἰς τὸν μηρὸν· ἐξ οὗ καὶ τελευτᾷ. τότε δὲ ζῶντα ἀνελό-
 μενοὶ αὐτὸν οἱ οἰκεῖοι, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἤσαν. ἀπέ-
 10 θανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ καὶ Περσῶν πολλοὶ καὶ Δερβί-
 κων ἴσοι. μύριοι γὰρ καὶ αὐτοί. Ἀμόργης δὲ περὶ 7
 Κύρου ἀκούσας, σπουδῇ παραγίνεται, ἔχων Σακῶν
 δισμυρίους ἱππίας. καὶ πολέμου συρραγέντος Περσῶν
 καὶ Δερβίκων, νικᾷ κατακράτος ὁ Περσικὸς καὶ Σα-
 5 κῶν στρατός. ἀναιρεῖται δὲ καὶ ὁ τῶν Δερβίκων βασι-

Derbices expeditionem suscipit, quorum rex erat Amoraeus: at Derbices ex insidiis producunt elephantes, ac Cyri equites fugant: ubi ipse Cyrus ex equo cecidit, et quidam Indus, (nam Indi Derbicibus in bello opem ferebant: a quibus etiam acceptos elephantes in bellum ducebant.) hic igitur Indus, quum Cyrus iam cecidisset, eum iaculo vulneravit sub coxa in femore: ex quo vulnere postea mortuus est. Tum vero ipsum adhuc vivum, quum familiaris sui crexissent, ad castra profecti sunt. Occubuerunt autem in pugna illa multi Persae, et aequales numero Derbices; nam illorum quoque x. millia cecidere. (7.) Amorges vero quum audivisset quod Cyro contigerat, festinanter venit, Sacarum equitum viginti millia ducens: et quum Persae ac Derbices inter se conflixissent, tam strenue Persae ac Sacae pugnarunt, ut penes eos victoria fuerit: in-

λεὺς Ἀμοραῖος, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ.
 ἀπέθανον δὲ Δερβίκων μὲν τρισμύριοι, Περσῶν δὲ ἐν-
 8 νεακισχίλιοι. καὶ προσεχώρησεν ἡ χώρα Κύρῳ. Κύρος
 δὲ μέλλων τελευτᾶν, Καμβύσῃ μὲν τὸν πρῶτον υἱόν,
 βασιλέα καθίστη· Τανυζάρκῃ δὲ τὸν νεώτερον, ἐπέ-
 στησε δεσπότην Βακτρίων καὶ τῆς χώρας, καὶ Χορα-
 μνίων, καὶ Παρθίων, καὶ Καρμανίων, ἀτελεῖς ἔχειν 5
 τὰς χώρας διορισάμενος. τῶν δὲ Σπιταμᾶ παίδων,
 Σπιτάδῃ μὲν, Δερβίκων ἀπέδειξε σατράπην, Μεγα-
 βέρῃ δὲ, Βαρκανίων· τῇ μητρὶ δὲ πάντα πείθεσθαι
 προσέταττε. καὶ Ἀμόργῃν φίλον τούτοις, τῶν δεξιῶν
 ἐμβαλλομένων, ἐποιεῖτο, καὶ ἀλλήλοις· καὶ τοῖς μὲν 10
 ἐμμένουσι ταῖς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαις ἀγαθὰ ᾔχε-
 το, ἐπῆρατο δὲ τοῖς χειρῶν ἄρξουσιν ἀδίκων. ταῦτα εἰ-

terfecto Derbicum rege Amoraco, cum duobus eius
 filiis. Occubuerunt autem Derbicum triginta millia,
 Persarum novem millia: et regio in ditionem Cyri
 concessit. (8.) Cyrus vero sub mortis tempus *Camby-*
sem primum filium regem creavit: iuniorum vero no-
 mine Tanyoxarcem, dominum Bactriorum (et ipsius
 regionis,) necnon Choramniorum, Parthiorumque
 et Carmaniorum: et ut suas regiones a tributo sol-
 vendo liberas haberet, statuit. Ex Spitamae autem
 liberis, Spitadem quidem Derbicibus praefecit, Me-
 gabernem autem Barcaniis: eosque matri in omni-
 bus obtemperare iussit. Quinetiam illos et mutuo et
 cum Amorge dexteris in amicitiae testimonium iun-
 gere voluit: et illis quidem qui in mutua benevo-
 lentia permanerent, omnia fausta precabatur: at illos
 qui priores iniuriam illaturi essent, devovebat. His

πάν, ἐτελεύτησε τρίτῃ ὕστερον ἀπὸ τοῦ τραύματος ἡμέ-
ρα, βασιλεύσας ἔτη λ'. ἐν οἷς ὁ ἰά Κτησίῳ λόγος τοῦ

15 Κνιδίου.

Ἀρχεται δὲ ὁ ιβ' ἀπὸ τῆς Καμβύσου βασιλείας. 9

οὗτος βασιλεύσας ἀπέστειλε τὸν τοῦ πατρὸς διὰ Βα-
γαπάτου τοῦ ἡμιάρρενος εἰς Πέρσας ταφῆναι νεκρόν·
καὶ τάλλα ὡς ὁ πατὴρ ᾤρίσατο, διωκῆσατο. μέγι-

5 στον δὲ παρ' αὐτῶ ἡδύνατο Ἀρτασύρας Τυρκάνιος· τῶν

δὲ ἡμιάρρενων Ἰξαβάτης τε καὶ Ἀσπαδάτης καὶ Βα-
γαπάτης, ὃς καὶ παρὰ τῷ πατρὶ μέγιστος. καὶ μετὰ
τὸν Πετισάκα θάνατον, οὗτος στρατεύει ἐπ' Αἴγυπτον,

καὶ τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα Ἀμυρταῖον, Κομβαφέως

10 τοῦ ἡμιάρρενος, ὃς ἦν μέγα δυνάμενος παρὰ τῷ Αἰγυ-

πτίων βασιλεῖ, καταπροδόντος τὰς τε γιγούρας καὶ
τάλλα τῶν Αἰγυπτίων πράγματα, ἐφ' ᾧ γενέσθαι

dictis *Cyrus* diem suum obiit, tertio a vulnere ac-
cepto die, quum annos triginta regnavisset. Atque
hic finem habet undecimus Ctesiae Cnidii liber.

(9.) Duodecimus vero a regno *Cambysis* inci-
pit. Hic regnum adeptus patris mox corpus per Ba-
gapatem eunuchum in Persiam sepeliendum misit,
et alia quemadmodum a patre constituta erant, ad-
ministravit. Plurimum vero apud ipsum autoritate
valebat Artasyras Hyrcanius: ex eunuchis autem Ixa-
bates et Aspadates et Bagapates, qui etiam apud pa-
trem maximus fuerat. Post Petisacae enim mortem,
hic adversus Aegyptum et Amyrtaeum Aegyptiorum
regem exercitum ducit, quum Combapheus eunu-
chus, qui plurimum apud Aegyptiorum regem po-
terat, pontes et alias Aegyptiorum res prodidisset,

Herod. T. IV. P. I

2

ὑπαρχος Αἰγύπτου. καὶ γέγονε. ταῦτα γὰρ αὐτῷ
 Καμβύσης διὰ Ἰξαβάτου τοῦ Κομβαφείως ἀνέψιου
 συνέθετο, καὶ αὐτὸς οἰκειοφάνως ὕστερον. ζωγρίαν δὲ 15
 λαβὼν τὸν Ἀμυρταῖον, οὐδὲν ἄλλο κακὸν ἐργάσατο ἢ
 ὅτι εἰς Σοῦσα ἀνάσπαστον σὺν ἑξακισχιλίοις Αἰγυ-
 πτίοις, οὓς αὐτὸς ἡρετίσατο, ἐποίησατο. καὶ τὴν Αἴ-
 γυπτον δὲ πᾶσαν ὑπέταξεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ,
 10 Αἰγυπτίων μὲν μυριάδες πέντε, Περσῶν δὲ δύο. Μά- 20
 γος δὲ τις Σφενδαδάτης ὄνομα, ἁμαρτήσας καὶ
 μαστιγωθείς ὑπὸ Τανυοξάρκου, ἀφικνέται πρὸς Καμ-
 βύσην, ἐνδιαβάλλων τὸν ἀδελφὸν Τανυοξάρκην ὡς ἐπι-
 βουλευόντα αὐτῷ καὶ σημεῖον ἐδίδου τῆς ἀποστάσεως, 5
 ὡς εἰ κληθεῖν ἐλθεῖν, οὐκ ἂν ἔλθοι. δηλοῖ τοῖσιν ὁ Καμ-
 βύσης ἐλθεῖν τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ, χρεῖας ἄλλης ἀπαι-

ut ipse Aegypti praefecturam consequeretur: id quod
 factum est. Ita enim cum eo Cambyzes pactus fue-
 rat, primum per Ixabatem Combaphei patruelem,
 et suis ipse verbis postea. Quum autem Amyrtaeum
 vivum cepisset, nullo alio ipsum detrimento affectit,
 nisi quod illum in Susa cum sex millibus Aegyptio-
 rum quos ipse delegit, relegavit. Sed et universam
 Aegyptum subegit: obieruntque in ea pugna Aegy-
 ptiorum quinquaginta millia, et Persarum viginti.
 (10.) Quidam autem *magus* cui nomen erat *Sphen-*
dadates, quum fuisset ob delictum verberibus a Ta-
 nyoxarce caesus, accedit ad Cambysem, et apud
 cum fratrem Tanyoxarcem accusat, eum ipsi insi-
 dias moliri dicens; argumentum etiam rebellionis
 addens, quod, si vocaretur, non veniret. Cambyzes
 igitur fratrem ad se venire iubet: ille vero aliquo

τούσης μένειν, ἀνέβαλετο. παρήστανται ταῖς διαβολαῖς πλέον ὁ μάγος. Ἄμυτις δὲ ἡ μήτηρ τὰ τοῦ μάγον
 10 ὡς ἦν ὑπονοῦσα, ἐνουθέτει Καμβύσην τὸν υἱὸν μὴ πείθεσθαι. ὁ δὲ ὑπεκρίνετο μὴ πείθεσθαι, ἐπείθετο δὲ μά-
 λιστα. διαπεμφθέντος δὲ τρίτον Καμβύσου πρὸς τὸν
 ἀδελφόν, παραγίνεται. καὶ ἀσπάζεται μὲν αὐτὸν ὁ
 ἀδελφός, οὐδὲν δὲ ἤττον ἀνελεῖν ἐμελέτα. κρύφα δὲ
 15 Ἄμυτις εἰς πρᾶξιν ἀγαγεῖν τὴν μελέτην ἔσπευδε. καὶ
 λαμβάνει πέρας ἡ πρᾶξις. ἔ γάρ τοι μάγος βουλῆς
 τῷ βασιλεῖ κοινῶν, βουλεύει τοιοῦτον ὅμοιος ἦν αὐ-
 τὸς ὁ μάγος κάρτα τῷ Τανυοξάρκῃ. βουλεύει τοιγαρ-
 οῦν αὐτὸν μὲν ἐν τῷ Φανερῷ, ὡς δῆθεν ἀδελφοῦ βασι-
 20 λέως κατειπόντα τὴν κεφαλὴν προστάξαι ἀποτμηθῆ-
 ναι, ἐν δὲ τῷ κρυπτῷ ἀναιρεθῆναι Τανυοξάρκην, καὶ
 τὴν ἐκείνου στολὴν ἀμφιασθῆναι τὸν μάγον ὥστε καὶ

negocio detentus, profectionem distulit. Tunc vero magus eum audacius criminari. At mater Amytis id quod erat de mago suspicata, Cambysem filium ne fidem haberet mago, admonebat; at rex se non credere fingebat: quum tamen maximopere crederet. Quum autem tertium a Cambyse frater esset accersitus, venit: ipsumque frater amplexatus est, quum nihilominus de illo interficiendo cogitaret. Sed hanc cogitationem ad exitum inscia Amytide perducere conabatur: id quod perfectum est. Nam magus consilium cum rege communicans, hunc dolum machinatur. Quum ipse Tanyoxarci esset simillimus, consilium regi dat ut ipsi tanquam falso fratris regis accusatori, caput abscindi coram omnibus iubeat: clam autem Tanyoxarcem interfici imperet; quin etiam

τῷ ἀμφιάσματι νομίζεσθαι Τανυοξάρκην. καὶ γίνεται ταῦτα. αἵματι γὰρ ταύρου, ὃ ἐξίπνιν, ἀναιρεῖται Τανυοξάρκης. ἀμφιάζεται δὲ ὁ μάγος, καὶ νομίζεται Τανυοξάρκης. καὶ λανθάνει πάντας ἐπὶ πολὺν χρόνον, πλὴν Ἀρτασούρα καὶ Βαγαπάτου καὶ Ἰξαβάτου. τούτοις γὰρ
 11 μόνοις Καμβύσης ἐβάρησε τὴν πρᾶξιν. Λάβυζον δὲ ἡμαρρένων τὸν πρῶτον οἱ ἦσαν Τανυοξάρκειω, προσκαλεσάμενος ὁ Καμβύσης, καὶ τοὺς ἄλλους ὑποδείξας τὸν μάγον ὡς ἐσχημάτιστο καθεζόμενον· „Τοῦτον (ἔφη) νομίζετε Τανυοξάρκην;“ ὁ δὲ Λάβυζος θαυμάσας
 6 „Καὶ τίνα ἄλλον, ἔφη, νομιοῦμεν;“ τοσοῦτον ἐλάνθανε τῇ ὁμοιότητι ὁ μάγος. ἐκπέμπεται οὖν εἰς Βακτρίους, καὶ πράττει πάντα ὡς Τανυοξάρκης. πέντε δὲ ἑναυτῶν διελθόντων, μηνύεται ἡ Ἀμυτις τὸ δρᾶμα

illius vestem sibi indui magus postulat, ut ex ipso vestitu Tanyoxarces esse iudicetur: atque haec fiunt. Nam hausto sanguine taurino interficitur Tanyoxarces: at magus illius veste induitur, et Tanyoxarces existimatur: diuque latet omnes praeter Artosyran, Bagapatem et Ixabatem; his enim solis rem Cambyases aperire ausus est. (11.) Cambyses autem Labyzo qui primus erat inter Tanyoxarcis eunuchos, et aliis ad se vocatis, magum illa veste indutum, ostendit sedentem, dixitque, *Hunc esse Tanyoxarcem existimatis?* Labyzus vero miratus, *Quem alium, dixit, esse putemus?* Adeo propter similitudinem magus latebat. Mittitur ergo ad Bactrios, et omnia non secus ac si Tanyoxarces esset, administrat. Post annos vero quinque, res tota declaratur Amyti per Tibetheum eunuchum, quem magus ver-

- 10 διὰ Τιβεέως τοῦ ἡμάρτενος, ὃν ὁ μάγος τυπτήσας ἐτύγ-
 χαν. καὶ αἰτεῖ τὸν Σφενδαδάτην παρὰ Καμβύσου. ὁ
 δὲ οὐ δίδωσιν. ἡ δὲ ἐπαῖται, καὶ πιούσα Φάρμακόν,
 τελευτᾷ. Θύει ὁ Καμβύσης, καὶ τῶν ἱερέων σφαζο- 12
 μένων αἷμα οὐκ ἀπορρεῖ καὶ ἀθυμεῖ. καὶ τίττει αὐτῷ
 ἡ Ῥωξάνη παιδίον ἀκέφαλον καὶ πλέον ἀθυμεῖ. καὶ
 οἱ μάγοι λέγουσιν αὐτῷ τὴν τῶν τεράτων δῆλωσιν, ὅτι
 5 οὐ καταλείψει τῆς ἀρχῆς διάδοχον καὶ ἐφίσταται αὐ-
 τῷ ἡ μήτηρ ἐν νυκτὶ, ἀπειλοῦσα τῆς μαιφονίας καὶ
 πλέον ἀθυμεῖ. ἀφικόμενος δὲ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ξέων
 ξυλάριον μαχαίρα, διατριβῆς χάριν, παίει τὸν μηρὸν
 εἰς τὸν μῦν, καὶ ἐνδεκαταῖος τελευτᾷ, βασιλεύσας
 10 δυοῖν δέοντα εἴκοσι.
 Βαγαπάτης δὲ καὶ Ἀρτασύρας, πρὶν ἢ Καμβύσης 13

beraverat, petitque Sphendadatem a Cambyse: qui dare noluit: quamobrem illa ei diras imprecatur et hausto veneno moritur. (12.) Sed contigit ut sacrificante Cambyse, quum victimae iugularentur, sanguis non fluëret: qua ipse ex re deiecto animo erat: eoque magis, quum Roxane puerum capite carentem peperisset: magique ipsi dicerent, hanc prodigiorum significationem esse, nullum regni successorem ab eo relictum iri. Mater etiam noctu illi in somnis apparens, ob caedem perpetratam minabatur: ideoque magis etiam angebatur. Quum autem Babylonem accessisset, et ibi parvum lignum cultro poliens, tempus ut falleret, femoris musculum percussisset: undecimo die mortem obiit, quum duodeviginti annis regnavisset.

(13.) Bagapates autem et Artasyras, antequam

- τελευτῆσαι, ἐβυλεύσαντο βασιλεύσαι τὸν Μάγον.
 καὶ ἐβασίλευσεν, ἐκείνου τελευτήσαντος. λαβὼν δὲ τὸ
 Καμβύσου σῶμα Ἰξαβάτης ἤγεν εἰς Πέρσας. τοῦ
 μάγου δὲ βασιλεύσαντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Τανυοξάρ- 5
 κου, ἦκεν Ἰξαβάτης ἐκ Περσίδος, καὶ κατεπαῶν τῇ
 στρατιᾷ πάσῃ, καὶ θριαμβεύσας τὸν μάγον, κατέ-
 φυγεν εἰς τὸ ἱερόν· ἐκεῖθεν τε συλληφθεὶς ἀπετμήθη.
 14 Ἐπεὺθεν ἑπτὰ τῶν Περσῶν ἐπίσημοι συνέθεντο ἀλλή-
 λους κατὰ τοῦ μάγου, Ὀνόφας, Ἰδέρης, Νορονδα-
 βάτης, Μαρδόνιος, Βαρίσσης, Ἀρταφέρνης καὶ Δα-
 ρεῖος Ὑστάσπειω. τούτων ἀλλήλοις πίστις δόντων,
 προσλαμβάνεται καὶ ὁ Ἀρτασύρας, εἴτα καὶ ὁ Βαγα- 5
 πάτης, ὃς τὰς κλεῖς πάσας τῶν βασιλείων εἶχε. καὶ
 εἰσελθόντες διὰ τοῦ Βαγαπάτου εἰ ἑπτὰ εἰς τὰ βα-

Cambyses moreretur, consilium inierant regni Mago
 tradendi, et post eius mortem regnum detulere. At
 Ixabates sumptum Cambysis corpus in Persidem por-
 tavit: unde veniens dum Magus sub Tanyoxarcis no-
 mine regno potiretur, de eo apud universum exerci-
 tum indicium professus est, cumque infamavit.
 Quod quum fecisset, in templum confugit: indeque
 comprehensus est, et ei caput abscissum. (14.) Un-
 de septem inter Persas illustres viri una adversus
 Magum conspiravere, Onophas, Idernes, Noron-
 dabates, Mardonius, Barisses, Artaphernes et Darius
 Hystaspis filius. Hi, quum inter se fidem dedissent,
 assumitur etiam Artasyras, praetereaue Bagapates,
 qui claves omnes regiarum aedium habebat. Illi igitur
 septem viri Bagapatis opera in regias aedes in-
 gressi, Magum inveniunt cum pellice Babylonia

σίλεια, εὐρίσκουσι τὸν μάγον παλλακῇ Βαβυλωνία
 συγκαθεύδοντα. ὡς δὲ εἶδεν, ἀνεπήδησε· καὶ μηδὲν εὐ-
 10 ραὴν τῶν πολεμικῶν ὀργάνων, (πάντα γὰρ ὁ Βαγαπά-
 της λάβρα ὑπεξήγαγε) διΨρον χρύσειον συντρίψας, καὶ
 λαβὼν τὸν πόδα, ἐμάχετο. καὶ τέλος, κατακεκτηθεὶς
 ὑπὸ τῶν ἑπτὰ, ἀπέθανε, βασιλεύσας μῆνας ἑπτά.

Βασιλεύει δὲ τῶν ἑπτὰ ὁ Δαρεῖος, τοῦ ἵππου, 15
 καθὰ συνέκειτο ἀλλήλοις, πρώτου, μηχανῇ τινὶ καὶ
 τέχῃ, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος πρὸς ἀνατολὰς ἐγένετο, χρεμε-
 τίσαντος. αἴγεται τοῖς Πέρσαις ἐορτὴ τῆς μαγοφωνίας,
 5 καὶ ἦν Σφενδαδάτης ὁ μάγος ἀνήρηται. Δαρεῖος προσ-
 τάσσει τάφον ἑαυτῷ κατασκευασθῆναι ἐν τῷ διςσῶ
 ὄρει· καὶ κατασκευάζεται. ἐπιθυμήσας δὲ ἰδεῖν αὐτὸν,
 ὑπὸ τε τῶν Χαλδαίων καὶ τῶν γονέων κωλύεται. οἱ

dormientem. Qui quum illos vidisset, prosilit, et
 nullo instrumento bellico reperto, (quoniam omnia
 Bagapates clam subtraxerat) sedile aureum confregit,
 eiusque pede arrepto, quum pugnaret, tandem a
 septem illis viris vulneratus, mortem obiit, quum
 septem menses regnavisset.

(15.) Regnat vero ex septem illis viris *Darius*,
 quum eius equua (iuxta id quod inter eos convene-
 rat) arte quadam adhibita primus post solis ortum
 hinnisset. Ceterum quo die Sphendadates magus in-
 terfectus est, festum, *magophonia* dictum, apud
 Persas celebratur. Hic Darius sepulcrum sibi extrui
 in bicipiti monte iubet, atque id extruitur: sed quum
 id videre cuperet, a Chaldaeis et a parentibus pro-
 hibetur. Quum autem parentes eius ascendere vo-
 luissent, ceciderunt atque interierunt: quum sacex-

- ὁ δὲ γονεῖς, ἀνελθεῖν βουλευθέντες, ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς εἶδον
 [ὅφεις] οἱ ἀνέλκοντες αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ 10
 φοβηθέντες ἀφῆκαν τὰ σχοινία, ἔπισον καὶ ἐτελεύτη-
 σαν. καὶ ἐλυπήθη Δαρεῖος λίαν καὶ ἀπετμήθησαν αἱ
 16 κεφαλαί, τεσσαράκοντα ὄντων τῶν ἀνελκόντων. Ὅτι
 ἐπιτάσσει Δαρεῖος Ἀριαράμην τῷ σατράπῃ Καππα-
 δοκίας, ἐπὶ Σκύθας διαβῆναι, καὶ ἀνδρας καὶ γυ-
 ναῖκας αἰχμαλωτίσαι. ὁ δὲ, διαβὰς πεντηκοντόροις λ',
 ἤχμαλώτισε. συνέλαβε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασι- 5
 λέως τῶν Σκυθῶν Μαρσαγέτην, ἐπὶ κακώσει εὐραὴν
 17 παρὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ δεδεμένον. Σκυθάρκης δὲ ὁ
 Σκυθῶν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἔγραψεν ὑβρίζων Δαρεῖον
 καὶ ἀντεγράφη αὐτῷ ἐμοίως. στρατεύμα δὲ ἀγείρας
 Δαρεῖος, ὀγδοήκοντα μυριάδας, καὶ ζεύξας τὸν Βόσπο-
 ρον καὶ τὸν Ἰστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας, ὁδὸν ἐλάσας 5

dotes qui illos sursum trahebant, illud conspicati
 [*alii*: serpentes conspicati] et inde timore correpti,
 funes laxassent. Quae res ingentem Dario maerorem
 attulit: et illis qui eos trahebant, numero quadra-
 ginta, amputata capita fuerunt. (16.) Darius prae-
 terea Ariaramnem Cappadociae satrapam adversus
 Scythas proficisci, et viros feminasque captivos ab-
 ducere iubet. Ille autem cum triginta navibus quin-
 quagenum remorum traiciens, id exequutus est.
 Comprehendit autem et fratrem regis Scytharum
 Marsagetem, quum cum a suo fratre ob mala illata
 in vincula coniectum invenisset. (17.) At Scythar-
 ces Scytharum rex, iratus, litteras Dario scripsit con-
 tumeliosas: et similiter ipsi responsum est. Darius
 tandem octingentorum millium exercitu coacto, et

ἡμερῶν ἢ. καὶ ἀντέπεμπον ἀλλήλοις τόξα· ἐπικρατέ-
 στερα δ' ἦν τὰ τῶν Σκυθῶν. διὸ καὶ Φεύγων Δαρεῖος
 διέβη τὰς γεφυρώσεις· καὶ ἔλυσε σπεύδων πρὶν ἢ τὸ
 ὅλον διαβῆναι στρατεύμα· καὶ ἀπέθανον ὑπὸ Σκυθάρ-
 10 κου οἱ καταλειφθέντες ἐν τῇ Εὐρώπῃ, μυριάδες ὀκτώ.
 Δαρεῖος δὲ τὴν γέφυραν διαβάς, Καλχηδονίων οἰκίας
 καὶ ἱερὰ ἐνέπηρσεν, ἐπεὶ τὰς πρὸς αὐτοῖς γεφύρας ἐμ-
 λέτησαν λῦσαι· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν, ὃν περὶ τῶν Δαρεῖος
 κατέθετο ἐπ' ὀνόματι διαβατηρίου Διὸς, ἠφάνισαν.
 Δάτις δ' ἐπανίων ἐκ Πόντου, καὶ τοῦ Μηδικοῦ στόλου 18
 ἡγούμενος, ἐπὶ ῥέει νῆσους καὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐν Μαρα-
 θῶνι δὲ Μιλτιάδης ὑπαντιάξει, καὶ νικᾷ τοὺς βαρβά-
 ρους, καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Δάτις. καὶ οὐδὲ τὸ σῶμα

Bosporo Istroque ponte iunctis, adversus Scythas profectus est, quindecim dierum itinere progressus: sibi quoque mutuo arcus miserunt. Sed quum Scythici validiores essent, Darius fugiens pontes transivit, atque festinanter dissolvit antequam totus transiret exercitus: quare Scytharces octoginta illa hominum millia in Europa relictis, interfecit. Darius vero, quum pontem pertransisset, domus templaque Calchedoniensium combussit: quoniam pontes qui apud ipsos erant, dissolvere tentaverant, et aram, quam Darius transiens, in honorem Iovis diabatarii statuerat, everterant. (18.) Datis autem ex Ponto rediens et Medicum exercitum ducens, insulas Graeciamque populabatur: cui apud Marathonem Miltiades occurrit, vicitque barbaros: et ipse quoque Datis occubuit, eiusque cadaver petentibus Persis denegatum est. (19.) Darius autem ad Persas reversus est, ubi

- 19 Πέρσαις αἰτησαμένοις ἐδόθη. Δαρεῖος δὲ ἐπανελθὼν
 εἰς Πέρσας, καὶ θύσας, καὶ ἡμέρας νοσήσας λ', τε-
 λευτᾷ ζήσας μὲν ἔτη ιβ' πρὸ τῆς βασιλείας, βασι-
 λεύσας δὲ ἔτη λά. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀρτασύρας. καὶ
 ὁ Βαγαπάτης δὲ τὸ σῆμα Δαρείου παρακαθίσας ἔτη 5
 ζ', ἐτελεύτησε.
- 20 Βασιλεύει Ξέρξης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀρτάπανος ὁ
 Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῶ, ὡς ὁ πα-
 τὴρ παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. ἡμιαρ-
 ρένων δὲ μέγιστον ἠδύνατο Νατάκας. γαμῆ δὲ Ξέρξης
 Ὀνόδα θυγατέρα Ἀμιστριν, καὶ γίνεται αὐτῷ παῖς 5
 Δαριαῖος· καὶ ἕτερος μετὰ δύο ἔτη, Ὑστάσπης, καὶ
 ἔτι Ἀρταξέρξης· καὶ θυγατέρες δύο, ὧν ἡ μὲν, Ἀμυ-
 τισ, κατὰ τὴν ὀνομασίαν τῆς μάμμης· ἡ δὲ, Ῥοδο-
 21 γούνη. Ὁ δὲ δὴ Ξέρξης στρατεύει ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας,

celebratis sacrificiis, quum triginta dies morbo labo-
 rasset, mortuus est: quum annos xii. ante regnum
 vixisset, et annos unum et triginta regnavisset. Obiit
 etiam diem suum Artasyras. Bagabates autem, quum
 septem annos sepulcro Darii assedisset, mortuus est.

(20.) Regnat *Xerxes* filius eius, apud quem *Arta-*
panus Artasyrae filius maximam obtinet auctoritatem,
 quemadmodum eius pater apud patrem regis obti-
 nuerat, itemque *Mardonius* antiquus. Ex eunuchis
 autem plurimum apud eum poterat *Natacas*. *Xer-*
xes uxorem ducit *Onophae* filiam *Amistrin*, ex qua
 filium suscipit *Dariaeum*: et post biennium, alterum,
Hystaspem nomine: et praeterea *Artoxerxem*: duas-
 que filias, quarum una *Amytis*, nomine aviae, vo-
 catur: altera, *Rhodogune*. (21.) *Xerxes* adversus

ὅτι τε Καλληδόνιοι λῦσαι τὴν γέφυραν (ὡς ἤδη εἶρηται)
 ἐπειράθησαν· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν ὃν ἔστησε Δαρεῖος,
 καθεῖλον· καὶ ὅτι Δάτιν Ἀθηναῖοι ἀνείλαν, καὶ οὐδὲ τὸν
 5 νεκρὸν ἔδοσαν. πρότερον δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκετο, καὶ
 ἰδεῖν ἐπιθύμησε τὸν Βελιτανᾶ τάφον, καὶ εἶδε διὰ
 Μαρδορίου· καὶ τὴν πύelon ἐλαίου οὐκ ἴσχυσεν, ὥστε
 καὶ ἐγγράπτο, πληρῶσαι. Ἐξελαύνει Ξέρξης εἰς Ἑκ- 22
 βάτανα, καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ ἀπέστασις Βαβυλων-
 νίων, καὶ Ζωπύρου τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν ὑπὸ σφῶν
 ἀναιρέσις. οὕτως καὶ περὶ τούτων Φησὶ Κτησίας, καὶ
 5 οὐχ ὡς Ἡρόδοτος· ἀ δὲ περὶ Ζωπύρου ἐκαῖνος λέγει,
 πλὴν ὅτι ἡμίονος αὐτῷ ἔτεκεν, [ἐπεὶ] τὰ γε ἄλλα
 Μεγαβύζον οὗτος λέγει διαπραΐσθαι, ὃς ἦν γαμ-
 βρὸς ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Ἀμυτι, τοῦ Ξέρξου. οὕτως μὲν
 ἤλω διὰ τοῦ Μεγαβύζου Βαβυλών. δίδωσι δὲ αὐτῷ

Graecos expeditionem suscepit, quod Calchedonen-
 ses pontem solvere conati essent, (quemadmodum
 iam dictum est) et aram a Dario erectam diruissent:
 quodque Datin Athenienses interfecissent, neque
 eadaver eius dare voluissent. Primum igitur Baby-
 lonem profectus est: et Belitanae videre sepulcrum
 exoptavit: viditque opera Mardonii adiutus: et ur-
 nam olei non potuit, quemadmodum scriptum erat,
 implere. (22.) Inde Ecbatana profecto, defecisse
 Babylonios, et Zopyrum suum ducem interfecisse,
 nunciatur. In hunc modum de his loquitur *Ctesias*,
 non quemadmodum *Herodotus*: nam quaecunque
 hic de Zopyro, (nisi quod mula ipsi peperit) ille a
 Megabyzo facta scribit, qui Xerxis gener erat, quum
 filiam eius Amytin uxorem duxisset. Ita Babylon

Ξέρξης ἄλλα τε πολλὰ, καὶ μύλην χρυσὴν, ἕξ ἑλ- 10
 κουσάν τάλαντα· ὃ τιμιώτατον τῶν βασιλικῶν δώρων
 23 παρὰ Πέρσαις ἐστί. Ξέρξης δὲ συναγείρας στρατιὰν
 Περσικὴν, ἀνευ τῶν ἀρμάτων, ὀγδοήκοντα μυριάδας,
 καὶ τριήρεις χιλίας, ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ζευγὺς
 τὴν Ἀβυδὸν. Δημάρατος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος παρεγέ-
 νετο ἤδη πρῶτον, καὶ συνῆν αὐτῷ ἐν τῇ διαβάσει, καὶ 5
 ἀπείργε τῆς εἰς Λακεδαίμονα ἐφόδου. Ξέρξης δὲ προσ-
 βάλλει ἐν Θερμοπύλαις Λεωνίδα τῷ στρατηγῷ τῶν
 Λακεδαιμονίων, δι' Ἀρταπάνου, ἔχοντος μυρίους. καὶ
 κατεκόπη τὸ Περσικὸν πλῆθος, τῶν Λακεδαιμονίων
 δύο ἢ τριῶν ἀναιρεθέντων. εἴτα προσβαλεῖν κελεύει με- 10
 τὰ δισμυρίων· καὶ ἥττα γίνεται κακείνων. εἴτα μαστι-
 γοῦνται ἐπὶ τῷ πολεμῶν καὶ μαστιγούμενοι, ἔτι ἥτ-

capta est per Megabyzum: cui Xerxes, praeter alia multa, molam auream sex talentorum pondo donavit, quod apud Persas omnium regionum munerum est pretiosissimum. (23.) Xerxes autem, Persico exercitu coacto, qui ex millibus octingentis constabat, praeter currus, instructis etiam mille triremibus, in Graeciam copias duxit, quum Abydum ponte iunxisset. Ad eum Demaratus Laedaemonius tum primum accessit, et cum illo traiecit, eumque ab invadenda Laedaemone prohibuit. Xerxes porro per Artapanum decem millia ducentem, apud Thermopylas eum Leonida Laedaemoniorum duce proelium iniit, in quo magna Persarum caesa est multitudo, ex Laedaemoniis tantummodo duobus aut tribus interfectis. Postea viginti millia in aciem educi iubet: qui et ipsi superantur. Quum autem verberari-

τῶντο. τῇ δὲ ὑστεραία κελεύει μάχεσθαι, μετὰ πεντα-
 κισμυρίαν· καὶ ἐπεὶ οὐδὲν ἦνεν, ἔλυσε τότε τὸν πόλε-
 μον. Θώραξ δὲ ὁ Θεσσαλὸς, καὶ Τραχινίαν οἱ δυ- 24
 κατοὶ, Καλλιᾶδης καὶ Τιμαφέρνης, παρῆσαν στρα-
 τὴν ἔχοντες. καλέσας δὲ Ξέρξης τούτους τε καὶ τὸν
 Δημάρατον καὶ τὸν Ἥγίαν τὸν Ἐφέσιον, ἔμαθεν ὡς
 5 οὐκ ἂν ἡττηθεῖεν Λακεδαιμόνιοι εἰ μὴ κυκλωθείησαν.
 ἡγούμενων δὲ τῶν δύο Τραχινίων, διὰ δυσβάτου στρα-
 τὸς Περσικὸς διελήλυθε, μυριάδες τέσσαρες· καὶ κατὰ
 νότου γίνονται τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ κυκλωθέντες
 ἀπέθανον μαχόμενοι ἀνδρείως ἅπαντες. Ξέρξης δὲ πᾶ- 25
 λιν στρατεύμα πέμπει κατὰ Πλαταιέων, μυριάδας
 ιβ', ἡγούμενον αὐτοῖς Μαρδόνιον ἐπιστήσας. Θηβαῖοι
 δ' ἦσαν οἱ κατὰ Πλαταιέων τὸν Ξέρξην κινούμενους. ἀν-

bus etiam caesi ut acriores ad pugnam redderentur,
 nihilominus victi fuissent, quinquaginta millia po-
 stridie iubet educi: et quum nihil proficeret, bellan-
 di finem fecit. (24.) Sed Thorax Thessalus et Tra-
 chiniensium principes Calliades et Timaphernes cum
 exercitu aderant: quos Xerxes quum vocasset, una-
 que Demaratum et Hegian Ephesium, Lacedaemo-
 nios nulla ratione vinci posse, nisi circumdarentur,
 intellexit. Persarum itaque quadraginta millia, duo-
 bus illis Trachiniensium ducibus per invia trans-
 gressis, Lacedaemonios a tergo adoriuntur: qui cir-
 cumdati, omnes ad unum fortiter pugnantes occu-
 buerunt. (25.) Rursus Xerxes adversus Plataeenses
 exercitum centum et viginti millium mittit, et Mar-
 donium eius ducem constituit. Qui autem Xerxem
 in Plataeenses concitabant, erant Thebani. Mardo-

τιστρατεύει δὲ Παιυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, τριακο- 5
 σίους μὲν ἔχων Σπαρτιήτας, χιλίους δὲ τῶν περιόικων,
 ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πόλεων χιλιάδας ἕξ. καὶ ἡκᾶτας
 κατακράτος ἡ Περσικὴ στρατιὰ, καὶ Φεύγει τραυμα-
 τισθεὶς καὶ Μαρδόνιος. οὗτος ὁ Μαρδόνιος πέμπεται
 συλῆσαι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν παρὰ Ξέρξου· καὶ 10
 καὶ, Φησί, θνήσκει, χαλάσῃς ἐπιπεσούσης παχέας
 26 ἐπ' ὤλιαν Ξέρξης ἐλυπήθη. Ξέρξης δὲ ἐπ' αὐτὰς Ἀθή-
 νας ἐλαύνει. καὶ Ἀθηναῖοι, πληρώσαντες ἑκατὸν δέκα
 τριήρεις, Φεύγουσιν εἰς Σαλαμῖνα. καὶ Ξέρξης τὴν πό-
 λιν κενὴν αἰρεῖ, καὶ ἐμπύμπρησι, πλὴν τῆς ἀκροπόλεως.
 ἐν αὐτῇ γὰρ ἔτι τινὲς ὑπολειφθέντες ἐμάχοντο. τέλος 5
 κακίωνων νυκτὶ Φυγόντων, καὶ κείνην συνέφλεξαν. ὁ δὲ
 Ξέρξης αὐτόθεν ἐλθὼν ἐπὶ στενότατον τῆς Ἀττικῆς, ὃ
 Ἡράκλειον ἑκαλεῖται, ἐχώννυε χῶμα ἐπὶ Σαλαμῖνα,

nio occurrit Pausanias Lacedaemonius, trecentos
 Spartanos et mille accolas, ex aliisque urbibus sex
 millia secum ducens. Ibi superato exercitu Persarum,
 Mardonius vulneratus aufugit. Hic Mardonius quum
 a Xerxe ad diripiendam Apollinis aedem missus es-
 set, ingruente ingenti grandine oppressus moritur:
 quae res Xerxi maximum moerorem attulit. (26.)
 Xerxes cum suis copiis Athenas proficiscitur: sed
 quum Athenienses armatis centum et decem triremi-
 bus ad Salaminem fugissent, urbem vacuum capit,
 quam incendit, praeter arceem. In ea enim etiam ali-
 qui relictis pugnabant: tandemque quum et illi noctu
 fugissent, illam etiam exusserunt. Xerxes autem
 quum inde ad angustissimum Atticae locum, Hera-
 cleum appellatum, venisset, aggerem Salaminem ver-

πεζῇ ἐπ' αὐτὴν διαβῆναι διανοούμενος. βουλῇ δὲ Θεμισ-
 10 στοκλέους Ἀθηναίου καὶ Ἀριστείδου, τοξόται μὲν ἀπὸ
 Κρήτης προσκαλοῦνται καὶ παραγίνονται. εἶτα ἰαυμα-
 χία Περσῶν καὶ Ἑλλήνων γίνεται. Περσῶν μὲν ναῦς
 ἔχόντων ὑπὲρ τὰς χιλίας, στρατηγούντος αὐτοῖς Ὀνό-
 φα· Ἑλλήνων δὲ, ἑπτακοσίας. καὶ νικῶσιν Ἕλληνες,
 15 καὶ διαφθείρονται Περσικαὶ πεντακόσiai νῆες, καὶ Φεύ-
 γει Ξέρξης, βουλῇ πάλιν καὶ τέχνῃ Ἀριστείδου καὶ
 Θεμιστοκλέους. ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς αἰπάσαις μάχαις
 ἀπέθανον Περσῶν ιβ' μυριάδες. Ξέρξης δὲ περάσας 27
 εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπελαύνων εἰς Σάρδεϊς, ἔπεμπε
 Μεγάβυζον τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν συλῆσαι. ἐπεὶ δὲ
 ἐκεῖνος παρητέτο, ἀποστέλλεται Ματακάς ὁ εὐνούχος,
 5 ὕβρεις τε φέρων τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ πάντα συλῆσαν.
 καὶ δὴ οὕτως ποιήσας, πρὸς Ξέρξην ὑπέστρεφε. Ξέρ- 28

sus ducere coepit, pedestri itinere ad eam transire
 cogitans. Sed consilio Themistoclis Atheniensis et
 Aristidis, sagittarii ex Creta accersuntur, ac veniunt.
 Deinde bellum navale Persarum et Graecorum geri-
 tur. Persae naves habebant plusquam mille, ducem-
 que Onophan: Graeci vero septingentas. Graeci ta-
 men victores evadunt: et quingentae naves Persarum
 profligantur: et fugit Xerxes consilio rursus et arte
 Aristidis atque Themistoclis. In reliquis vero omni-
 bus procliis ceciderunt Persarum centum et viginti
 millia. (27.) At Xerxes, quum in Asiam traiecis-
 set, et Sardis proficisceretur, misit Megabyzum ut
 templum Delphicum diriperet: illoque id suscipere
 recusante, Matacas eunuchus iniuriam Apollini illa-
 turus omniaque direpturus mittitur. Is confectis ita

ξης δὲ ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Πέρσας παραγίνεται, καὶ
 Μεγάβυζος κατὰ τῆς γυναικὸς τῆς ἰδίας Ἀμύτιος, (ἣ
 θυγάτηρ, ὡς προείρηται, Ξέρξου ἐτύχανεν) ὡς μεμοι-
 χευμένης, λόγους ἐκίνει. καὶ ἐπιτιμᾶται Ἀμυτις λό- 5
 29 γοις ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ὑπισχεῖται σωφρονεῖν. Ἀρ-
 τάπανος δὲ, μέγα παρὰ Ξέρξῃ δυνάμενος, μετὰ Σπα-
 μίτρου τοῦ ἡμιάρρενος, καὶ αὐτοῦ μέγα δυναμένου, βου-
 λεύονται ἀνελεῖν Ξέρξην καὶ ἀναιροῦσι. καὶ πείθουσιν
 Ἀρτοξέρξην τὸν υἱὸν ὡς Δαριαῖος αὐτὸν ὁ ἑτερος παῖς 5
 ἀνείλε. καὶ παραγίνεται Δαριαῖος, ἀγορευόμενος ὑπὸ Ἀρ-
 ταπάνου εἰς τὴν οἰκίαν Ἀρτοξέρξου, πολλὰ βοῶν καὶ
 ἀπαρνούμενος ὡς οὐκ εἶη φονεὺς τοῦ πατρὸς καὶ ἀπο-
 θνήσκει.

rebus ad Xerxem reversus est. (28.) Xerxes ex Ba-
 bylone ad Persas profectus est. At Megabyzus suam
 uxorem Amytin (quae filia Xerxis erat, quemad-
 modum iam dictum est) adulterii insimulat: quam
 ob rem Amytis a patre acriter reprehenditur; at illa
 spondet se castam esse. (29.) Verum Artapanus,
 qui plurimum apud Xerxem auctoritate valebat, cum
 Spamitre eunucho (qui et ipse plurimum apud eum
 poterat) de Xerxe interficiendo consilium agit:
 idque perpetrant, et Artoxerxi filio persuadent ab
 altero filio Dariaco patrem suum necatum esse: ad-
 duciturque Dariacus ab Artapano domum Artoxerxis,
 cum ingenti clamore se parricidam esse negans: is
 tamen capite plectitur.

HERODOTI HISTORIAR.

T. IV. P. II.

VARIETAS LECTIONIS

IN LIB. VIII. ET IX.

et Index Rerum et Personarum.

VARIETAS LECTIONIS
IN HERODOTI LIBRO VIII.

INSCRIPTIONEM, ut in aliis Herodoti libris, sic et hic tenui eam, quam *Aldus* habet, Ἡροδότου Ἱστοριῶν ὀγδόη. Οὐρανία. Similiter fere noster codex *F.* Ἡροδότου Ἱστοριῶν Οὐρανία. ἢ. *WESSELIINGIUS*, titulum tenens ex *Steph. ed.* 1. fere propagatum, Ἡροδότου τοῦ Ἀλικαρνησσοῦ Ἱστοριῶν ὀγδόη, ἐπιγραφομένη Οὐρανία. monuit, Ἀλικαρνησσοῦ absque artic. scribi in *Arch.* et deesse eidem verba ἐπιγραφ. Οὐραν.

CAP. I. Lin. 1. Οἱ δὲ etc. De initio huius libri, vide quae in Var. Lect. ad finem libri VII. monuimus. *Ibid.* Ἕλληνας ἐς τὸν) Ἕλληνες τὸν *Arch.* prave. — Sic quidem et *F.* *l.* 2. ἴσαν) Sic edd. et mssti, excepto *F.* in quo ἦσαν, et sic iterum initio capitis sequentis. *l.* 2 seq. ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν) Sic *Arch.* et *Vind.* — Et recte hi quidem; solent enim minores numeros Graeci praeponere maioribus. Alii vulgo omnes ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ. Unus *Pd.* οὕτω pro ἑπτὰ. *l.* 8. Ἀθην. σφί παρεχόντων) Placuit hoc, quod dedit *F.* Alii vulgo Ἀθ. παρεχόντων σφί. *l.* 8. οὐτωκαίδεκα) *Valla* Aeginetis dat naves *undeviginti*, male. *Wess.* *Ibid.* δυνάδεκα) Sic *Arch.* et *Vind.* — quos secutus sum. Alii δυνακαίδεκα. *l.* 10. Στυρίες) Στυρίες *Arch.* — et *Pd.* *l.* 11. Κεῖται *Ash.* [unde recepit *Wess.* et seqq.] Alii Κεῖται. — Sic *F. Pa. Pb. Pc.* *Ibid.* νίας) νῆας *Ash. Arch. Vind.* et sic iidem hoc in libro saepissime. — Vulgatum tenet *F. l.* 12. ἐπιβόητον *Arch.* [et inde *ed. Wess.* nescio an consentientibus *Pc.* et *Pd.*] ἐπιβουήτον reliqui. — Sic et *F. Pa. Pb.*

CAP. II. Lin. 1. ἴσαν) ἦσαν *F.* ut supra. *l.* 2. ὡς τὸ πλῆθος) Nil mutant libri. ὅσον τι πλῆθος ex conl. edidit *Herod. T. IV. P. II.* A 2

4 VARIETAS LECTIONIS

dit *Schaeff.* eumque secuti *Borh.* et *Schulz.* ὅσον τὸ πλ. correxerat *Reish.* Conf. VII. 60, 1. *l. 4 seq.* μία καὶ ἰβδόμηκοντα καὶ δικοσίαι) Sic scripsi praecedentibus *Arch.* et *Vind.* Vulgo διηκ. καὶ ἰβδ. καὶ μία, quod tenuit *Wess.* cum aliis. conf. cap. 1, 2. Ex notis numeralibus ortum duxit vulgata numerorum inversio. *l. 5 seq.* τὸ μέγιστον) Praetereunt τὸ *Arch.* et *Vind.* *l. 6.* κράτος) Sic *Vind.* et *Brit.* cuius et alibi in Musis usus. — Sic et mss. *F.* et *Pa.* et ed. *Schaeff.* et *Borh.* κάρτος ed. *Wess.* cum aliis. *Ibid.* Εὐρυβιάδεια *Vind.* [unde recepit *Wess.*] Ceteri Εὐρυβιάδην. — Sic *F.* et *Pa.* *l. 7.* τὸν Εὐρυκλ.) Abest τὸν *Arch. Vind. Pass.* — et *F. Pa.*

CAP. III. Lin. 1. πρὶν ᾗ) Sic *Ask.* — unde ed. *Wess.* Sic vero et noster *F.* Olim περιὶ vulgabatur. *l. 2.* ἐπὶ συμμαχίην) ἐπὶ τὴν συμμ. *Arch. Vind.* *l. 3.* χρεὼν) χρεῶν cum aliis edens *Wess.* monuit, χρεὼν scribere *Arch.* ut saepe. — Quam scripturam adoptavi, ut passim alibi. Vide ad V. 49, 44. et 109, 10. VII. 17, 10. Noster *F.* quidem, frequenter aliās hanc formam praefrens, hic alteram tenet. *l. 5.* στασιάζουσι) στατιούσι ex compendio scripturae *Arch.* *l. 9.* μέχρι ὅσου) μέχρι οὐ *Arch. Vind. Brit. [Pc.] Ald.* μέχρι ὅτου *Med. Pass. Ask.* [et *F.* Puto et *Pd.*] Prius servari potuit, ut lib. I. 181. — μέχρις οὐ *Pa.* μέχρι ὅσου *Pb.* *l. 10.* αὐτίαν) αὐτῶν *F.* *l. 11.* Πέρσαι) Πέρσων *Pass. Ask.* — et *F.* Rariorem formam Πέρσαι habent alii cum *Ald.* et sic ed. *Schaeff.* et *Borh.* Temere Πέρσαι ed. *Wess.* levi errore, ex ed. *Steph.* 1. propagato. *l. 14.* ἔγλυτο) ἔγλυτο *F.*

CAP. IV. Lin. 1. οἱ καὶ ἐπ' Ἀρταμισίον) Abest καὶ *Pb. Pd.* commode. Caeterum nil variant libri. Unus *Schaeff.* οἱ ὡς ἐπ' Ἀρτ. ex coniect. edidit; quod post eum *Borh.* et *Schulz.* tacite tenuerunt. *l. 2.* καταχρήσας) κατατρεχθείσας forsan desiderares, sed in vulgatum consentiunt libri. *l. 2 seq.* ἐς τὰς Ἀθῆνας) ἐς τοὺς Ἀθ. male *Arch.* *l. 3.* ἅπαντα) πάντα *Arch. Vind.* *l. 5.* ἰβούλευον) Sic *Arch. Vind.* Vellicat haec *Plut.* de Malign. p. 867. B. — ἰβουλεύοντο ed. *Wess.* cum aliis omniibus edd. et mssis. Sed ex *Herodoti* usu, qui eadem notione perinde βουλεύειν et βουλεύεσθαι usurpat, verum erat id quod ex *Arch.* et *Vind.* recepimus. Et sic omnes

cap. 97, 5. et 100, 3. Conf. I. 11, 13. V. 124, 4. VIII. 18 extr. Nec obstat quod h. l. continuo dein βουλευόμενος ait: sic enim (quod iam frequenter vidimus) amat Noster variare verborum formas; cuius variationis simillimum exemplum habes V. 124, 4. coll. lin. 7. Nisi forte statuendum sit, βουλεύειν dicere Nostrum, *secum meditari, moliri*; βουλεύεσθαι, *deliberare cum aliis*. I. 11 seq. ἐπ' ᾧ τι) Desit τι Arch. Vind.

CAP. V. Lin. 2. τούτων) τούτων F. I. 3. παρ' ἰωυτοῦ) Sic Pass. Vind. [F. Paris.] perbenc. Olim παρ' ἰωυτοῦ. I. 4. Ἀδείμαντος) Ἀδάμαντος Arch. Valla; in Steph. ora Ἀδείματος, utrumque prave. I. 5. Κορίνθιος στρατηγός) Κορινθίων στρατ. Brit. — Sic ed. Schaeff. et Borh. Et similiter quidem Valla quoque Corinthiorum. Sed in vulgatum consentiunt reliqui libri, nisi quod mendose Κόρινθος F. Et cap. 94, 2. τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν habent ad unum omnes, ubi nil mutavit Schaeff. Ibid. τῶν λοιπῶν) Duo verba absunt Arch. Vind. [item Pa. Pc.] Verbum ἡσπαιμι attingit Eustath. ad Hom. p. 410, 34. — p. 326, 4. ed. Bas. I. 6. ἀποπλεύσισθαι) Sic Arch. Vind. [nescio an Pb. c. d.] In aliis ἀποπλεύσισθαι, etiam apud Suidam, haec exscribentem in ἡσπαιμι. — Sic et F. Pa. I. 11. τὴν Ἀδείμαντον Med. Pass. Ask. Arch. [F. Paris.] Antea τοῦ Ἀδ. I. 12. πλεονέτης) πάντες loco πλεον. habent ora Steph. Brit. Pass. Ask. [F.] et tres Paris. — πάντες habent Pa. et Pb. Neutram vocem (si fides nostris excerptis) agnoscit Pc. In πλεον. cum Ald. et aliis consentit Pd. Consentit etiam Med. nisi adnotare neglexit Gron. I. 13. ἴσαν) ἴσαν F. Ibid. Εὐβοίῃσι) Εὐβοῖαισι Arch. Vind. Pass. — et Pa. Εὐβοίῃσι vel Εὐβοῖαισι F. I. 14. ἐκέρδησι) ἐκέρδαντι Arch. Vind. — ἐκέρδησι Pb. I. 15. τούτων) τούτων F. I. 17. τὰ χρέματα) Duo verba omittit Arch.

CAP. VI. Lin. 2 seq. περὶ διδμῶν) Absunt duo verba F. I. 3. γνομίην scripsi cum F. Pa. Vulgo alii γνομίην. Ibid. ἀπικάτο) Sic Med. Pass. Arch. Ask. Vind. [F. Puto et Pa. b. d.] Alii ἀπικάτο, quod saepe alibi. — Sic Pc. cum Aldo, qui est aor. 2. Commodus vero hic locus plusquamperfecto ἀπικάτο. I. 4. τὸ Ἀρτίμιον) Abest τὸ F. nec incommode. I. 5. ὀλίγας) ὀλίγων Arch.

quatuor sequentia verba negligens. *l. 6. ἴταν*) ἴταν *F.* *l. 7. προσπλῶειν*) προσπλῆειν *Med.* ubique hoc libro, [quem tamen in his non secutus est *Gron.*] et passim *Ask.* et *Pass.* — Sic et προσπλῆειν et mox προσπλόντας *F.* Ex *Paris.* nullus ab editis notatus dissensus. *l. 8. μή πως*) Deest πως *Arch. Vind.* — μή πως scribit *F.* *l. 9. καταλάβοι*) καταλαμβάνη *Med. Pass. Ask.* [*F.* et sic *ed. Wess.* cum *Gron.*] καταλάβοι *Paris. A. B.* [nostri *Pa. Pc.*] cum *Ald.* [quod revocavi cum *Schaeff.*] καταλάβη *Arch. Vind.* καταλαμβάνει *Brit. l. 9 seq. καὶ ἱμελλεν*) καὶ μέλλωσι vel μέλλουν maleham: sed nil mutant libri. *l. 11. λόγῳ*) λόγῳ *Arch. Valla.* — et *Pd.*

CAP. VII. Lin. 3. περιπέμπον ἔξωθεν Σιαθύ) περιπέμπον ἔξω *Σκ. Arch. Vind. l. 4. ὀφείωσι Paris. B. [Pa. Pc.] Arch. Vind. Ald.* [quod revocavi cum *Schaeff.* et *Borh.*] ὀφείονταν *Med. Pass. Ask. Brit. Paris. A.* Mihi vetus non displicet, quippe ionicum. *Wess.* — Pro *Paris. A.* puto *Paris. C.* scribere debuerat *Wess.* qui est noster *Pb.* Certe ὀφείωσι in nostris Excerptis ex *Pa.* et *Pc.* (ut modo dicebam) citatur. *Ibid. περιπλῶνσαι*) Sic *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.*] Vulgo περιπλόνσαι. — Sic *F.* Ex *Paris.* vero nil enotatum in nostris Excerptis. cf. c. 6, 7. *l. 5. περὶ Γεραιστὸν*) Abest περὶ *Arch.* qui et Γεραιστὸν, ut *Valla.* Abesse περὶ potest. — Etiam *Valla* ignorat περὶ, et abiecit *Schaeff.* et *Borh.* Agnoscunt autem alii omnes. *l. 6. οἱ μὲν*) οἱ μὲν δὲ *Arch. Vind.* nec male. — At, si h. l. placuerit δὲ, tollenda fuerit particula paulo ante. *l. 7. αὐτῶν*) αὐτῶν *F.* *l. 12. περιπλῶντων Arch. Vind.* quos sequor. — Nempe περιπλῶντων olim, et sic *F.* nec vero *Paris.* *Ibid. ὡς ἠκούτων*) Desunt duo verba *Pb.* *l. 13. νῶν ἢ τῆς*) ἐπὶ τῆς *Arch. Vind.* et νῶν, uti hoc solent libro plerumque. *l. 14. ἱπομῦτο ἀριθμὸν*) ἱπ. τὸν ἀριθμ. *ed. Wess.* cum aliis; monuit autem idem *Wess.* deesse articulum ms. *Pass.* — Ignorant autem eundem *F. Pa. Pc. Pb.* et delevi cum *Schaeff.* et *Borh.* Conf. VII. 59 extr.

CAP. VIII. Lin. 1. ταύτῃ abest F. l. 3. δύνης) Habet hinc *Pollux* VII. 137. *l. 5. τοῖσι*) τῆς *Arch.* absurdum: tum *lin. seq. περιβάλλετο. l. 7 seq. αὐτομολήσιν*

etc.) Octo verba desunt *Arch.* L. 9. ἦδη) ἴτι *ed. Wess.* cum aliis. Placuit vero ἦδη, quod in contextu habet noster *F.* punctis quidem notatum, ut spurium, superne eadem manu scriptâ particulâ ἴτι. Utramque vero vocem ignorant *Pb. Pd.* nec hi male. L. 10. εἶπαι) εἰπῖν *Pass. Ash.* — et *F.* *Ibid.* θουμάζω) θωμάζω *F.* L. 11. ὡς εἶ) Abest ὡς *Arch.* et *Vind.* qui dein αἰνέειν, pro αἰνέχει. — Mox prave δούς, pro δὺς, *F.* L. 13. τοὺτους ἰς) Desunt duae voces *Arch. Vind.* L. 15. ψυδῖσι) ψυδῖσιν *Pb.* *Ibid.* ἰκέλα) ἰκέλα *Arch.* In ora *Steph.* ἔμοια, ex scholio. — Sic *Pc.* in contextu. L. 16. μίντοι τούτου) μὲν τούτου *F.* L. 18. ἰεήμην) ἰεήματι *Arch. Vind.* — et *Pc.* quod non spernendum, conf. c. 21, 10.

CAP. IX. Lin. 1. Τοῦτο) Τούτων *Pd.* L. 2. εφῖς) scripsi cum *F.* et *Pa.* εφῖ *ed. Wess.* cum aliis. εφῖ *ed. Schaeff.* et *Borh.* L. 5. περιπλευούσῃ *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.*] περιπλευούσῃ alii. — Sic *F.* Ex *Paris.* nil notatum. *Ibid.* γῶν) γῶν *F.* L. 7. φυλάξαντες) Notavit *Suidas*, exponens ἐπιτηρέσαντες. L. 8. αὐτίων) αὐτῶν *F.* L. 9. διεκπλέον) διεκπλέον *Arch.*

CAP. X. Lin. 1. Ὀρίωντες) Ὀρίωντες *F.* et mox iterum. L. 2. ἐπιπλέοντας) ἐπιπλέοντας *F.* L. 3. ἐπιπλέοντες) ἐπανέκ. *Pb.* prave. L. 4. ἀνήγον) ἀνήγαγον *Vind.* [sic et *Pd.*] et ἦας semper. L. 5. εἰκότα *Arch.* et *Ald.* [item *F.* et *Par.*] εἰκότα antea. — Sic *ed. Steph.* et seqq. L. 7. πολλαπλασιασίας *Med. Pass. Ash.* [nescio an *Paris.*] Ceteri πολλαπλασιασίας. — Sic *F.* cum aliis. *Ibid.* πλωύτας *Arch. Vind.* πλωύτας *Ash. Pass. [F.] Ald.* etc. L. 8. ἰκανῶ. αὐτούς ora *Steph. Vind. Pass. Ash. [F.] Brit. Valla*, vere. Alii αὐτάς. Pronomen omittit *Arch.* — Adparet, αὐτούς editum voluisse *Wess.* in cuius tamen exemplo αὐτάς ex *ed. Gron.* propagatum: sed αὐτούς *ed. Schaeff.* et *Borh.* Ex *Paris.* nil hic notatum. Mox L. 9. et 11. ἦσαν et ὀρίωντες *F.* constanter. L. 11. αὐτίων ἀπονοστήσει) εφῖν ἀπονοστήσειν *Arch.* — αὐτῶν ἀπ. *F.* L. 14 seq. αὐτὸς ἱκανῶς *Med. Arch. Pass. Vind. [F.]* Olim αὐτίων ἔκ. ex *Aldo* et aliis, perperam. Vide lib. III. c. 82. — ἱκανῶς αὐτὸς *Pa.* L. 15. παρὰ βασιλῆος δῶρα *Arch. Pass. Ash.* — Sic et *F.* (nisi quod βασιλῆως) quos secutus sum. Vulgo alii δῶρα παρὰ βασιλ. L. 16. λαμβάνεται

recte edidit *Schaeff.* et sic mss. *F.* et *Pa.* Perperam alii λάμψεται, quod revocavit *Borh.* λαίψεται scribi in *Pass.* adnotavit *Wess.*

CAP. XI. Lin. 2. ἀντίπαροι) ἀντίπαροι *Ash. Ibid.* γινόμενοι *Ash. Pass.* — et *F.* quod cum *Schaeff.* et *Borh.* praetuli vulgato olim γινόμενοι. *l. 3.* συνήγαγον) εισήγαγον *F. l. 4.* σημεινάντες) σημεινάντες *Pb. Pd. male. Ibid.* ἀπολαμφθ.) ἀπολαμφθ. *Pass.* ex correctione. *l. 6.* τῶν βασιβάρων) Desunt duae voces *Arch. l. 7.* βασιβάρων constanter *F. l. 8.* ἀνδρα omittunt *Arch.* et *Vind.* — in post λόγια deest *F.* qui mox temere μετὰ pro νία. *l. 10.* Αισχρίου) Αισχροίου *Arch. Vind. Med. Pass. Ash.* Αισχρίου ceteri cum *Aldo*, quod verius. — Sic *F.* et *Paris.* tenuitque hoc *Gron. l. 11.* δ' ἐν τῇ) δὲ τῇ *F.* absque in. *l. 12.* διέλυσαι) διέλυσαι *F. l. 13.* ἀπὸ πλῶν) ἀπὸ πλῶν *F. Pb. l. 17.* αὐτῷ defit *Arch. Vind. Ibid.* χῶρον) χῶρον *Arch.* satis accommodate, ut inferius cap. 85. — Vulgatum haud incommode tenet *F.* cum aliis.

CAP. XII. Lin. 1. Ὡς δὲ ἐνφρόνη ἔργ. *Arch. Vind. Med. Ash. [F. Paris.]* Antea Ὡς ἐνφρόνη δ' ἔργ. Quatuor illae voces desunt *Pass. l. 2.* ἐγίνετο) ἐγίνετο *Arch.* — Sequens partic. δὲ abest *F. l. 3.* σκληραὶ βρονταὶ) Sic *Arch. Pass. Ash.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo βρονταὶ σκληραὶ. *l. 4.* ἐξεφύροντο *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.* et seqq. nescio an cum *Pb. c. d.*] Alii cum *Aldo* ἐξεφύροντο. — Sic *F. Pa. l. 5.* τοὺς ταρσοὺς) Citat *Sutd.* in Ταρσός. *l. 7.* κατιστίατο) κατιστίατο *Arch. l. 8.* ἐς οἶα) Abest ἐς *F. Ib. ἢ καὶ ἀναπνεῦσαι) καὶ abest Arch.* Tum ἀναπνεῦσαι *Medic.* a secunda manu. — Sic *Pd. l. 10.* γνομίνου) γνομίνου *Arch. Ibid.* Πάλλον) Temere Πάλλον *ed. Wess. Ead. l.* κρατερὴ) κρατερὴ *Vind.* — et *F.* Et sic *ed. Schaeff.* et *Borh. l. 11.* λάμβρος) κρατερός *Vind. Arch.* ex glossa. Vide *Rittersh.* ad *Oppiani* *Cyneg. II. 139.* — λάμβρος *F.* prave. *l. 12.* ἐς θάλασσαν *Medic. Pass. Ash. Arch. Vind. Brit. Valla. [Paris.]* optime. In aliis κατὰ θάλασσαν — Sic *F.* cum *Edd.* ante *Gron. l. 13.* τοιαύτη νύξ) τοιαύτη ἢ νύξ *ed. Schaeff.* et *Borh.* com. mode, sed in vitis libris omnibus.

CAP. XIII. Lin. 2. περιπλάων) περιπλάων *F. l. 4.* καὶ τὸ τέλος) Abest τὸ *Arch. Ibid.* ἐγίνετο) ἐγίνετο *F. Pa.*

l. 5. ἄχαρι) Spectavit hunc locum *Longin.* πρὸ Τλ. sect. 43. *Ibid.* πλύνουσι *Arch. Vind.* — Et sic *ed. Wess.* et seqq. Alii πλύνουσι. l. 7. ἐφίαντο) ἐξοφίρ. *Arch.* l. 8. πρὸς τὰς πέτρας) ἐς τὰς *Arch. Vind.* l. 8. ὑπὸ τοῦ θεοῦ *Med. Ash. Pass. Vind. Arch. [F. Pa.]* τοῦ *Aldus* et ceteri non agnoscunt, neque requiritur. — Et omisit *Wess.* et seqq. Nos potiorum codicum auctoritatem sumus secuti. l. 9. ἐξισωθεῖν) ἐξισωθῆ *F. Ibid.* Περσικόν) πικρὸν *Arch. Valla.*

CAP. XIV. Lin. 2. ἀτρίμα *Med. Pass. Ask. [F.]* ἀτρίμας *Vind. Arch. Brit. Ald.* — et sic *Edd.* omnes, praeter *Gron.* cum quo rariorem praetuli formam. In usitatiorem ἀτρίμας *cap. 16.* consentiunt quidem omnes. l. 3. ἀπεχρήτο) ἀπεχρήτο *F.* l. 4. ἐπιβώθειον *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.*] Prius erat ἐπιβοήθειον. — Sic *F. Pa.* conf. c. 1, 12. l. 5. τρεῖς καὶ πιντήκοντα) πιντ. καὶ τρεῖς *F.* l. 9. φυλάξαντες δὲ scripsi cum *F.* Alii vulgo φυλ. δὴ etc. In eodem *F.* constanter περιπλόντας, πλόντας, et ἀπίπλων. Idem l. 10. perperam Κιλλήρσι.

CAP. XV. Lin. 2. οὕτω σφι) οὕτω σφίρας *Arch. Vind.* l. 4. παρακλιευσάμενοι) παροσκευσάμενοι *Arch. Vind.* sed ob sequentia prave. l. 5. ἀνήγον) ἀνήγαγον *iidem.* l. 6. ταῖς αὐταῖς ἡμέραις) ταῖς αὐταῖς ταύταις ἡμέραις *Arch.* ταῖς αὐταῖς ἡμέραις *Vindob.* l. 9. Λιωνίδα) Λιωνίδην *Ash.* — et *F.* l. 10. παρήσουσι scripsi cum *F. Pa. Pb.* Vulgo παρήσωσι. Mox vero l. 12. pro κρατήσωσι habet quidem κρατήσουσι *Pa.* sed *F.* et *Pb.* cum aliis coniunctivum tenent, quem et equidem tenendum putavi, memor moris Herodoti variandi verborum modos. De hoc loco ita, ut a nobis factum, constituendo scite monuerat *Werfer*, in *Actis Philolog. Monac. T. I.* pag. 273.

CAP. XVI. Lin. 2. Rursus ἐπίπλων *F.* et mox ἐπανέπλων. l. 4. ἐκυκλόντο) Sic *Arch.* [nescio an et *Pc. Pd.*] quod verius, nisi fuerit ἐκυκλῶντο. Antea ἐκυκλείοντο. — Sic cum aliis *F. Pa. Pb.* videndumque, ne κυκλῶ perinde ac κυκλῶ et κυκλῶ dixerint Graeci, Iones saltem. l. 6. ναυμαχίη) μάχη *Brit.* l. 7. ἐγίνοντο *Pass. Ash.* — et *Pb. Pd.* Idque praetuli vulgato ἐγίνοντο, quod quidem cum aliis tenet *F.* l. 8. τα-

ροσσευμένων) παρατασσομένων *Pass.* l. 9. περί αλλήλων) *Defit* praepositio *Arch.* — non incommode, si esset ἀλλήλων. l. 11. ἐκμεύοντο *Arch. Pass.* [et *F.* Nec aliud ex *Paris.* notatum.] Alii ἐκμύοντο. *Ibid.* τραπίσσαι) Sic ed. *Wess.* et superiores, cum *msstis.* τράπισσαι ed. *Schaeff.* et *Borh.* l. 14. οὕτω δὲ) οὕτω τι *Arch. Vind. Ibid.* ἀγωνιζόμενοι) ἀγωνισάμενοι malebam, sed nil mutant libri.

CAP. XVII. Lin. 2 seq. μεγάλη ἔργα) ἔργα μεγ. *Arch. Pass. Ask.* l. 5. Κλεινός) Κλεινίας *Pass. Ask.* — et *F.* l. 6. οἰκίην) Perperam οἰκίην *F.*

CAP. XVIII. Lin. 1. Ὡς δὲ) Οἱ δὲ ὡς *Arch. Vind.* l. 3. ναυηγίαν) ναυηγίων *Arch.* l. 4. τρηχίως δὲ περιφθ.) *Excitat Plut. Malign.* p. 867. v. ubi male vulgo περινεχθέντες. l. 5. ἡμίται) ἡμίταις *Arch.* ἡμίται *F.* l. 6. δρεμὸν) δρεμῶ *Pb.* *Ibid.* ἰβυλεύον *Med. Ask. Pass. Arch.* [et sic ed. *Wess.* cum *Gron.* conf. c. 4, 5.] ἰβουλεύοντο *Plut. Vind. Ald.* — et *F. Pb. Pd.* quod revocavit *Schaeff.* et *Borh.*

CAP. XIX. Lin. 3. βαρβαίρου) Sic *iidem.* [ait *Wess.* quasi sic *Ald.* cum *Vind.* At voluerat haud dubie *Arch.* et *Vind.* indicare.] In aliis βαρβαρικοῦ, quod verius. — Et sic quidem ed. *Wess.* et seqq. cum *Aldo.* At in βαρβαίου consentiunt *Med. F. Pa. b. c. d.* et *Valla;* puto et *Ask.* et *Pass.* Nec dubitavi quin restituerem auctori. *Ibid.* τό τε Ἰωνικὸν φῦλον καὶ τὸ Καρικόν) Sic *Arch. Pass. Ask.* — et *Pa.* item *F.* (nisi quod in hoc desit τό τι) quos secutus sum. Paulo minus concinne vulgo, τό τε Ἴων. καὶ Καρ. φῦλον l. 4. ἦσαν) ἦσαν male *F.* ἦσαν ἂν legendum censuit *Werfer,* Act. Philol. Monac. T. I. p. 345. *Ibid.* γένεσθαι) γίνεσθαι *F.* *Ead.* l. ταύτη σὺλλ. *Arch. Valla.* Ante ταύτην. — Nempe iunxerant θάλασσαν ταύτην. Sic quidem et *F. Pa. Pc.* et *Med.* cum *Ald.* l. 7. παλάμην) Citat ex hoc loco *Suidas* in voce, qui ἐπίζη quoque cum *Arch. Med. Pass. Ask.* [*F. Pb. Pd.* nescio an *Pc.*] Olim ἐπίζη. — Sic *Pa.* *Ibid.* βασιδέως constanter *F.* l. 10. σφί ἴσαι scripsi cum *F.* Vulgo ἴσαι σφί. *Ibid.* Εὐβοικῶν) Εὐβοικῶν *Arch. Vind.* l. 11. gato dissensus notatus est. repererit *Gron.* ἢ τι παρῆσαν

καταθύειν ὅσα τις θέλοι) θέλοι *Pass.* θέλοι *Arch. Vind.* καταθύειν *deest Ash.* — Ut scripsi, sic praeivit *F.* Vulgo ὅσα τις θέλοι καταθύειν *Edd.* l. 13. ἰωντῶν) ἰωντοῦ *Arch. Ib.* ἰκάστους) ἰκάστοις *F.* *Ead.* l. πῦρ ἀνακαίειν *Med. Pass. Ash. Arch.* [*F. Paris.*] belle. Vide ad IV. 145, 3. πυρὴν ἀνακαίειν *Vind. Brit. Ald.* *Ead.* l. κομιδῆς δὲ π(ρι)περ) *ed. Schaeff. et Borh.* ex recentiorum Grammaticorum praecepto, qui in tali structura, ubi inter praepositionem et nomen, quod ab illa regitur, intercedit alia vocula, tonum praepositionis non retrahi volunt: cuius praecepti in vetustis libris nullum, quod sciam, praesidium reperitur. l. 14. αὐτῶ) Perperam αὐτῶν *F.* *Ibid.* ἐς τὴν Ἑλλ. *Med. Arch. Vind. Pass. Ash.* [*F. Paris.*] Olim ἐπὶ τὴν. l. 15 seq. πῦρ ἀνακαίειν) πυρὴς καυσ. *Arch.* l. 16. ἱερᾶποντο *Arch. Vind. Brit. Paris. B.* [*Paris.* puto *omn's*, et sic *Edd.* ante *Gron.* quod revocavit *We's.*] ἱερᾶποντο *Med. Ash. Pass.* [*F.*] contra Ionum morem.

CAP. XX. Lin. 3. οὔτε τι ἔξικομ. *Pass. Ash. Med.* [*F.* Puto et nonnulli *Paris.*] Antea οὐτ' ἔξικομ. tantum. — οὔτε ἔξικ. *Pc.* *Ibid.* προιστάξαντο) προιστάξαντο *Pass. Med.* [*Pb.*] προιστάξ. *Brit.* — et *F. Pd.* l. 7. φράζο βαρβαρόφωνον) Sic *Ald.* cum *msstis.* Post φράζο comma interseruit *Steph.* quod tenuere insequentes Editores: quo facto, βαρβαρόφωνος in primo casu scribendum censuere viri docti, et hoc in contextu posuere *Schaeff. et Borh.* Equidem, consentientem librorum scripturam tenens, post βαρβαρόφωνον perspicuitatis caussa distinxi orationem; quamquam etiam absque illa distinctione non ita male procederet oratio, quum φράζο βαρβαρόφωνον ὅταν βάλλῃ ex graeci sermonis genio idem valeat ac φράζο ὅταν βαρβαρόφωνος βάλλῃ. l. 8. εὐβλινον *Pass. Vind. Brit. Ald.* [*F. Paris.*] εὐβλιν *Arch. Ash.* — et sic etiam in *Med.* legi videtur; certe sic *Gronov.* edidit, tacite quidem. l. 11. χρῆσθαι) χρᾶσθαι *Arch. Vind.* — nec hi praeter Herodoti usum.

CAP. XXI. Lin. 5. εἰ παλῆσεις) εἰ παλίσσεις *edit. Genev.* — εἰ παλαίσσεις *F.* Ex aliis libris nullus a vulgato dissensus notatus est. εἰ τι πωλίσσει *ed. Borh.* ex

coniect. l. 7. Ἀβρώνυχος) Ἀβρώνυχος *Pa.* cum *Valla*: et paulo post iterum, ubi sic etiam scribit *F.* qui h. l. temere post ἰούσι plura omisit, fugitivo librarii oculo ad insequens ἰούσι transsiliente. l. 10. ἀπικόμενός σφι ἰσημαίνει) Sic *Arch. Ask. Pass.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo ἀπικόμενος, ἰσημαίνει σφι. l. 11. Λεωνίδα) Λεωνίδα *F.* ut c. 15, 9. l. 12. ἰποιεύτο *Pass. Ask. Brit.* [*F.*] Olim ἰποῖοντο.

CAP. XXII. Lin. 3-5. γραμματα, τὰ ἱωνες etc.) λέγουσι γραμματα λέγοντα ταῦτα Ἄνδρες etc. *Arch. Vind.* omisis mediis. l. 6. ἐπὶ τοὺς πατέρας) Spectavit hunc locum *Eustath.* ad *Dionys.* vs. 423. l. 7. καταδουλούμενοι) καταδουλούμενοι *Arch.* l. 8. γίνεσθι) ἴσισθι *Arch.* — γίνεσθαι *F.* l. 9. ὑμῖς) ὑμῖς *F.* *Ibid.* ἴζεσθι *Ask.* [unde adscivit *Wess.* Sic vero et *F.* nec aliud ex *Paris.* citatur.] Ceteri ἴεσθι. l. 10. τὰ αὐτὰ) ταυτὰ *Arch. Vind.* ταυτὰ *Brit.* l. 12. ἀναγκαίης) ἀνάγκης *Med. Pass. Ask.* nullā necessitate. — Ionicam vocabuli formam recte tenet *F.* cum aliis. *Ibid.* ἀπίστασθαι) μὴ ἀπίστ. *Arch.* ἀπίστασθαι (absque μὴ) *Pass. Ask.* [et *F.* nec aliud ex *Paris.* citatur.] Antea ἀφίστασθαι. — quod cum *Aldo* tenuerat etiam *Gron.* l. 13. ὑμῖς γι) ὑμῖς δὲ *Pb.* ὑμῖς δὲ *F.* *Ibid.* συμμίσγωμεν) συμμίσγωμεν *Arch. Vind.* quod sperno. Vide IX. 97. — συμμίσγωμεν *Pb. Pd.* l. 16. Θιμιστ. δὲ) Abest δὲ *Arch. Vind.* l. 17. ἱγραφε) ἱγραψι *Arch. Vind.* — quod recepit *Schaeff.* et *Borh.* et Schaeferum ex professo maximam partem secutus *Schulz.* l. 18. βασιδῆα) βασιδία *F.* *Ibid.* μεταβαλεῖν *Arch. Vind.* [nescio an *Paris.*] Alii μεταβαλεῖν cum *Aldo.* — Sic *F.* l. 19. ἡ, ἐπὶ τε) ἐπὶ τε ἡ, ed. *Borh.* operarum errore. *Ibid.* ἀννευχῆν) ἀννέχῃ *Pass.* l. 20. Εἰρήνη) Εἰρήνη *F.* l. 21. ναυμαχίαν *Med. Pass. Ask. Brit.* [*F.*] *Paris. A. B.* [nostri *Pa. Pc.* puto et *Pd.*] henc. Ceteri συμμαχίαν. — ναυμαχίαν *Pb.*

CAP. XXIII. Lin. 1 seq. μὲν ταῦτα *Arch. Vind. Med. Ask. Pass. Brit.* [*F.* Puto et *Paris.*] Antea μὲν νυν ταῦτα ex *Aldo.* — quod revocavit *Schaeff.* et sequaces. l. 3. Ἰστικυός) Sic *iidem* [nempe *Arch. Vind. Med. Ask. Pass. Brit.*] et *Plut.* Malign. p. 867. x. etiam *Valla.* Ἰστικυός prius; sed perperam. — Sic *Pc. Pd.* Ἰστικυός *F.* leni spiritu. Nescio an verum teneant *Pa.*

et *Pb.* l. 4. τῶν Ἑλλήνων) τὸν τῶν Ἑλλ. *F.* qui tamen paulo ante iam bis articulum tenet cum aliis. l. 5. νῆας) νίας *F.* l. 6. ταχίας) Sic omnes. ταχίας dialectus postulat. — Nil mutant libri nostri. l. 7. ἅμα ἤλιψ *Arch. Vind.* [sic ed. *Schaeff.* et seqq. ἅμ' ἤλιψ ed. *Wess.* cum *F.* et aliis.] Attigit *Eustath.* ad Poët. p. 691, 3. — p. 568 extr. ed. Bas. ubi itcm ἅμα plene scriptum. l. 8. ἱπλωι) ἱπίπλοι *Med. Brit. Pass. Ask.* [*F. Pb. Pd.* Et sic ed. *Wess.* cum *Gron.*] ἱπλοι *Arch. Vind. Ald.* — quod revocavi cum *Schaeff.* ἱπλοι *Pa. Pc.* *Ibid.* ἀλῆς ἐπὶ) ἀλῆς μὲν ἐπὶ *Pb.* l. 11. Ἰστιαίων) Sic h. l. ed. *Wess.* cum superioribus et *msstis* omnibus. Etiam *F.* h. l. asperum spiritum tenet, qui paulo ante et mox dein Ἰστ. scribit. Ἰστιαίων ex *Valchen.* emendatione edidit *Schaeff.* et seqq. *Ibid.* Ἑλλοπίης) ἰλλοπίης *Arch. Valla.* — Ἑλλοπίης aspero spiritu ed. *Wess.* sicut inde a *Steph.* ed. 2. edebatur: et sic etiam noster ms. *F.* nec aliud ex *Paris.* notatum. In ed. *Ald.* et *Steph.* 1. spiritus ad literas maiusculas non est adiectus. In exemplari vero eo, ex quo detorta est prava scriptura ἰλλοπίης, lenis spiritus fuisse videtur, quem cum *Schaeff.* restituendum putavi. l. 12. Ἰστιαϊκίδος) Sic *Arch. Vind.* [unde recepit *Wess.* et seqq.] Ἰστιαϊκίδος alii omnes. — Ἰστιαϊκίδος *F.* leni spiritu. *Ibid.* τὰς παραθ.) τὰς omittunt *Arch.* et *Vind.* — Caeterum oratio, baud satis h. l. expedita, varie distinguitur. In *F.* quidem hoc modo, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων καὶ τῆς Ἑλλοπίης μοίρης) γῆς δὲ τῆς Ἰστιαϊκίδος) τὰς παραθελ. etc. In ed. *Ald.* sic: τ. π. ἔσχον τῶν Ἰστιαίων, καὶ τῆς Ἑλλοπίης μοίρης) γῆς δὲ τῆς Ἰστιαϊκίδος) τὰς παραθελ. In ed. *Steph.* nulla alia distinctio, nisi comma post μοίρης. Denique in ed. *Gron.* et seqq. est comma post Ἰστιαίων vel Ἰστιαίων, rursusque post μοίρης. Mihi commodissimum visum erat, si post Ἰστιαίων punctum minus poneretur, post Ἰστιαϊκίδος vero leviter incideretur oratio.

CAP. XXIV. Lin. 1. τουτίων) τούτων *F.* et sic paulo post. l. 2. τὰ πρὶ) Abest τὰ *Arch.* l. 3 seq. τοῦ ἰωντοῦ) Abest τοῦ *F.* l. 4. ἴσαν) ἦσαν *F.* et mox iterum. l. 5. ὑπολειπόμενος) In *F.* superne ὑπολειπ. eadem manu. l. 6. ἐπιβαλὼν) ἐπιβάλλων *Arch.* non male. l. 9. πάντες) πάντας

ora *Steph.* l. 10. σύμμαχοι *Ask. Arch. Vind.* [*F. Paris.*] σύμμαχοι olim. — Quis vero nobis confirmaverit, utrum ξ an ε in huiusmodi vocabulis posuerit Herodotus? Aut quis nobis spondebit, in alterutra scriptura constantem ubique eum fuisse? l. 12. θήσασθαι) θέσασθαι *Ask.* Similis scriptura lib. I. 8. etc. — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. l. 13. βασιλῆος) βασιλῆως constanter *F.* l. 14. ὑπερβαλίσθαι) ὑπερβαλίσθαι *Arch. Vind.*

CAP. XXV. Lin. 2. ἰγνέτο) ἰγνέτο *F. Pa.* l. 3. θεήσασθαι) θέσασθαι *F. Pa.* ut supra. l. 3 seq. ἰθιῦντο διελιόντες) ἰθιῦντο διελιόντες *Arch.* prius et *Vind.* l. 6. ὀρίοντες) ὀρίωντες *F.* l. 7. Ξέρξης) Ξέρξης δὲ *Arch.* l. 10. συγκακομισμένοι) συγκακοσμένοι *Pb.* *Ibid.* τίςσιτες) τίςσιτες *F.* l. 12. ἀπίπλων) ἀπίπλων *F.* qui mox 'Ιερταῖν, ut supra; et νῆας, non νῆας. l. 13. Ξέρξης *Arch. Vind.* Ξέρξην ceteri. — Sic *F.* et *Pf.* Ex *Pa. b. c. d.* nil notatum. *Ibid.* ὀρμάτο *Arch. Vind. Ask.* sine augm. sicuti infra c. 35. et I. 83. Prius ὀρμάτο. — ὀρμάτο *F.* in contextu, sed superne ὀρμ. eadem manu.

CAP. XXVI. Lin. 2. αὐτόμελοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδ.) ἀπ' Ἀρκ. ἄνδρ. αὐτόμ. *Pf.* *Ibid.* ἰδύμι τις) Desunt duae voces *Brit.* l. 3. ἄγοντες *Med. Pass. Ask. Arch. Vind.* [*Pf.* nec aliud ex *Pa. b. c. d.* citatur.] Alii ἀγαγόντες. — Sic *F.* cum *Ald.* quod et tenuit *Gron.* et revocavit *Schaeff.* l. 4. τὴν βασιλῆος) τῷ βασιλεῖ *Brit.* — Sic et *Pb.* τῷ βασιλεῖ ἰς ὅσον *Pd.* τὴν βασιλῆως *F.* l. 4. τὰ ποιεῖν) τί ποιεῖν ora *Steph. Pass. Ask. Brit.* [*Pb.* τί ποιεῖν male *F.*] In *Fragm. Paris.* ἰ τ. Sic quoque *Choricus* Or. in summum Duc. haec aemulans, c. 22. l. 5. ἰρωτῶν *Arch. Vind.* [nescio an *Paris.*] ἰρωτῶν *Pass. Ask. Brit.* Antea ἰρωτῶν. — ἰρωτῶν *F.* l. 7. ἄγοιεν *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] διάγοιεν *Ald.* et *Edd.* [nempe hoc cum *Steph.* tenuerat etiam *Gron.* deserens suum *Med.*] ἄγοιεν *Med. Ask. Pass. Brit. Fragg. Paris.* — et *F.* et *Pb.* Nec hi male, licet mox sequatur *θεωροῖεν*, nempe ex Herodoti more variandi verborum modos. Ex aliis *Paris.* nil notatum, quasi illi in ἄγονι consentiant. *Ibid.* θεωροῖεν *Arch. Vind.* [nescio an *Paris.*]

Ceteri θιώρου. — Sic *F. Pf.* l. 7 seq. γυμνικόν καὶ ἱππικόν) ἱππικόν τε καὶ γυμνικόν *Pf.* commodē. l. 8. εἰ δὲ ἱππίζετο) εἰ δ' ἱππίζοντο *Fragm. Paris.* male. — εἰ δὲ ἱππίζετο *F. Ibid.* καίμενον *Med. Ash. Pass. Arch. Vind. Brit.* [*F. Pf.* et alii *Paris.*] Prius προαίμενον. l. 9. περὶ ὅττω) περὶ ὅττω *Arch. Vind.* — Nempe περὶ ὅττω hi debuerunt; quod probum, ex Homerico usu idem valens ac ἐπὶ ὅττω. Vide *Odyss.* β'. 245. γ'. 471 seq. ε'. 402. Qua notione etiam apud Nostrum VII. 57, 6. περὶ ἰωντῶ τρέχων, loco vulgati ἰωντοῦ, ex eodem ms. *Arch.* adscivisse *Schaefer* videtur. Conf. *Zeun.* ad *Viger.* IX. 7, 7. l. 10. διδόμενον) αἰδόμενον ed. *Borh.* ex *Valck.* coniect. praeter caussam. l. 11. Τριτανταίχμης *Arch.* et *Valla.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] Reliqui Τυγράτης. Sic cum aliis *F. Pa. Pb. Pc. Pf.* Nescio an cum *Arch.* faciat *Pd.* l. 11. ὥφλι) ὥφλι *Ash.* — Sic et *F. Pa. Pc. Pf.* et ed. *Schaefer.* et seqq. Mox βασιλῖος *F.* l. 12. πυνθαίμενος) πυνθαίμενος *Arch. Vind. Paris. B. Brit. Ald.* [*Pf.* In nullo aliorum *Paris.* hoc citant nostra excerpta.] In *Med. Ash. Pass.* [*F.*] est πυνθαίμενος, non magnā differentiā. *Ibid.* τὸ ἀέλλαν ἰόν) τὸν ἀέλλαν ἰόντα *Arch.* l. 13. σιγῶν) σιγῶν *Brit.* — et *Pb. Pd.* l. 14. εἰ πάντας *Med. Pass. Ash. Arch. Vind.* [puto et *Paris.* εἰς πάντας *F.*] Antea πρὸς πάντας. *Ibid.* ταῦ) τόδε *Arch. Vind.* l. 15. μαχησμένους) μαχησ. *Ash.* uti frequenter. Vide I. 103. et VII. 103. etc. — μαχησ. recepit *Schaefer.* Nobis vulgatum placuit, quod tenent *F.* et *Paris.* cum aliis. Vide supra ad VII. 102, 17. et 103, 3. l. 16. περὶ ἀριτῆς) Abest h. l. περὶ *Arch.* et *Choricio.* l. 17. ἔμετο) ἔμετο *F.* male.

CAP. XXVII. *Lin.* 1. ἐπὶ τι τὸ) ἐπὶ τάχιστα τὸ *Arch. Vind.* l. 3. ἰσχύοντες iidem *Arch. Vind.* [nescio an et *Pa.*] Olim ἰχοντες. — Sic cum aliis *F. Pc. Pb. Pd.* l. 6. αὐτῶν) αὐτῶν *F.* et sic paulo inferius. l. 7. στρατηλασίας) στρατιῆς *Pb.* *Ibid.* βασιλῖος *F.* l. 8. ὑπὲ τῶν) περὶ τῶν *F.* l. 8 seq. ἐπὶ τι γὰρ *Arch. Vind. Pass. Brit.* [*F. Paris.*] Prius καὶ ἐπὶ τι γὰρ, abundantius iusto. — Sic et *Gron.* nihil ex *Med.* monens. l. 9. Παρτησόν) Παρτησόν *Pass.* [et *F.*] Exscripsit haec *Eustath.* in *Iliad.* v. p. 945, 40. — p. 921, 25. ed. Bas.

I. 14. λικανθίζοντα) λικανθίζ. *Arch.* — et *F. I. 15.* αἶ τε φυλακκαί) Abest τι *Pass.* *I. 18.* τετρακοσχιλίαν) τρισχιλίαν *Arch. Vind. Valla.* *I. 19.* Φωκίας) Φωκίων *Pd. male.* *Ibid.* ἡμισίας) ἡμισ. ἀσπίδας *Arch.* — ἡμισίας *F. Pb.* ἡμισίας *Pd. I. 20.* τὰς δι) Olim τὰς δι λοιπὰς ἐς. Ignorant vero λοιπὰς *Arch. Vind. Med. Pass. Ash. Paris. A. B.* [*Paris. omnes,*] *Brit. I. 22.* περὶ τὸν τριπόδα) περὶ τοῦ τριπόδος *Arch. Ibid.* ἔμπροσθεν scripsi cum *F. Vulgo* ἔμπροσθεν. *I. 23.* ἀνακίεται) ἀνακίεται *Arch. Vind.*

CAP. XXVIII. Lin. 1. ἐργάσαντο *Vind. Pass. Ash.* Alii ἐργάσ. — Sic *F.* cum Edd. ante *Gron.* Ex *Paris.* nil notatum. *I. 3.* αὐτῶν *F. I. 5.* κινούς *Vind. Arch.* Ceteri κινούς cum *Ald.* — Sic *F. Pa. Ibid.* ἐς αὐτῶν *Vind. Arch. Pass. Brit. Ash. [F. Paris.]* ora *Steph.* quod melius. Alii ἐς τεύτην. — Sic *Gron.* cum *Ald. I. 8.* ἐσβάλλοντας) ἐσβαλόντας *Arch.* — Probum foret ἐσβαλλόντας. *I. 9.* ἐπίπτον) ἐπίπτειν *Arch.*

CAP. XXIX. Lin. 1. Τούτων *F. I. 3.* ἤδη τί *F. Ibid.* γνωσιμαχίετι) γνωσσημαχίετι *Pd. I. 5.* ἡμῶν) ὑμῶν *Arch.* — *Pb. I. 6.* αἶε κοτι) εἴ κοτι *Arch. I. 7.* ἔστι) ἐστὶ *Arch. Ibid.* γῆς τε) Sic *Vind.* [inde ed. *Wess.*] Abest τι particula. — Abest *F.* et *Pa.* Nescio an eam agnoscant alii *Paris. I. 8.* καὶ πρὸς ἡδραποδίσθαι) Separat πρὸς a sequente verbo cod. *Passion.* sicut supra lib. *I. 156.* Iunctim antea προσηνδρ. — Sic *F. Pa. b. d.* Comma post πρὸς interseruit *Wess.* et seqq. *Schaeferus* etiam acuto tono καὶ πρὸς, signavit. *Ibid.* ἡμῶν *Vind. Arch.* Alii cum *Aldo* ἡμῶν. — Sic *F. I. 10.* ὑποδικόμεθα) ἐπιδικ. *Arch.* omittens ἐπιόντα.

CAP. XXX. Lin. 1. ἐπαγγίλλοντο) ἐπαγγ. *F. I. 3.* συμβαλλόμενος) συμβαλλόμενος *Arch. Vind.* — et *F. Ibid.* κατὰ) μετὰ *F.* prave. *I. 4.* τὸ Θισσαλῶν) Sic *Pass.* et *Plut.* Malign. p. 868. v. — Sic et *F.* Adoptavitque *Schaefer.* pro eo quod olim vulgabatur τῶν Θισσ. *Ibid.* Ἑλλήνων) ἐκείνων *Pb. I. 5.* δοκίειν) δοκίει *Arch. Plut. I. 7.* χερήματα) χερήματά τι *Pass. Ash.* mox τι post παρίχων negligentes. — Sic et *F.* et *Pa.* male.

CAP. XXXI. Lin. 1. Ἐπειδὴ δι) Ἐπὶ δι δὴ *Arch. Vind.* Ἐπὶ δι *Ash.* Quo non utor. Vide c. 69. — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. *I. 3.* ἐγίνοντο) ἐγίνοντο *Arch.*

Vind. l. 5. ποδίων) ποδίων *F. Pb. Pd.* l. 7. Μηλίδος *Arch. Valla.* [nescio an *Pd.*] bene. Prius Μηλίδος. — Sic *F. Pa. b. c.* *Ibid.* καὶ τῆς Φωκ.) Abest h. l. τῆς *F.* l. 8. Δρυοπίς) Δρυοπίης *Arch. Vind. Valla.* l. 10. ἰσβαλόντες) Sic *F. Pa. b. c. d.* puto et alii mssti, cum *Aldo.* ἰσβαλλόντες *Edd.* inde a *Steph.*

CAP. XXXII. Lin. 2. ἰσβαλαν) ἰσβαλλον *F.* l. 5. κορυφῇ) κεφαλῇ *Brit.* ex scholio. Haec habet *Pausan.* X. 32. p. 878. mutata tamen. — Νίωνα ex h. l. adnotarunt etiam *Steph. Byz. Harpocrat. Suid.* et *Phot.* l. 6. κειμένη ἐπ' ἰωντῆς) Sic *Med. Arch. Pass. Vind. Ask.* [*F.* et *Paris.*] Ceteri κειμένη ἐπ' ἰωντῆς. — Nempe sic *edd.* ante *Gronovium*, qui primus ἐπ' ἰωντῆς edidit, commate non modo post κορυφῇ interserto, sed etiam post κειμένη, quo ἐπ' ἰωντῆς ad διέκσθαι referretur. Quam scripturam tenens *Wess.* malle se tamen κειμένην ἐπ' αὐτῆς significavit, quod nuper *Borh.* amplexus est. Et in hanc quidem sententiam locum hunc expresserat *Valla*, sed refragantibus Graecis libris omnibus; nisi quod in cod. *F.* paulo inferius, ubi post Ἀμφισκον πόλιν, tria verba κειμένη ἐπ' ἰωντῆς per librarii oscitantiam repetita leguntur, ad κειμένη superne adiecta, litera κειμένη efficit: sed eadem tria verba ab eodem librario punctis notata sunt, ut temere huc inducta; et κειμένη ille ibi scripserat aberrante oculo ad id quod paucis interiectis sequitur, ubi ille pro οἰκομένην in suo exemplari κειμένην repererat. Caeterum in msstis (in nostro certe *F.*) nec post κορυφῇ, nec post κειμένη, comma intersertum comparet. l. 7. ἀνηπίσαντο) *Eustath.* in *Odyss.* p. 1604, 4. — p. 319, 20 seq. *ed. Bas.* l. 8. αὐτῶν *F.* constans sibi. l. 9. Ἀμφισσαν) Ἀμφισκον *Pass.* — et *F.* *Ib.* Κρισκίου) Κρισσαίου *Pass. Arch. Valla*, crebra variatione. Conf. *Wasse* ad *Thucyd.* II. 69. — Vulgatum tenet *F.* cum aliis; sed *idem* mox κειμένην, pro οἰκομένην; ut paulo ante monui. l. 17. καὶ ἰς τὰ ἱρά) Loco quatuor harum vocum, unum κατέκαιον habet *Arch.* male. — πόλιν pro πόλιν scribit *F.*

CAP. XXXIII. Lin. 2. παρὰ temere omisit *F.* l. 2. ἰδιού) Sic *Pass.* non incommode ex dialecti ritu. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo ἰδιόν *Herod. T. IV. P. II.* B

l. 4. Χαράδρον) *Χαράδραν Med. Ash. Pass. Paris. A.* [et sic ed. *Wess.* cum *Gron.* nec aliud ex reliquis *Paris.* citatur.] Alii *Χαράδρην*, Ionum more. — Sic *Ald.* et alii edd. ante *Gron.* revocavique hoc cum *Schaeff.* *Χαράδρην* ed. *Borh.* operarum puto errore. *Χαράνδραν F.* *Χαράδρου* scribitur huius oppidi nomen apud *Pausan.* sed *Χαράδρα* apud *Steph. Byz.* *Ibid.* *Τεθρώνιον*) *Τεθρόνιον Arch.* *Τεθρώνιον Pausan. X. 3.* et *Steph. Byz.* *Θρόνιον Eustath.* in *Hom.* p. 638, 58. — p. 497, 27. ed. *Bas.* *l. 5. Νίωνα*) Vide supra ad c. 32, 5. *l. 8 seq. ἤν δὲ καὶ*) Sic *Arch. Pass. Ash.* — et *F. Pa.* quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* *ἤν δὲ τὶ καὶ* ed. *Wess.* cum *Ald.* et al. *l. 9. τῶν ἱερῶν*) *τῶν ἱερῶν Ash.* — et *F. Pa. Pb.* *τῶν ἱερῶν* ed. *Schaeff.* et *Borh.* *l. 10. συλλήσαντες*) *συλλήσ. Arch. Ald.* et deinceps. *l. 11. τῶν Φωκ.*) Abest τῶν *F.* *Ibid.* *διέφθειραν*) *διέφθειρον Arch. Vind.*

CAP. XXXIV. Lin. 3. αὐτῶν F. et paulo post iterum. *l. 5. ἐπ' Ἀθήνας*) *ἐς Ἀθ. Arch.* *l. 6. ἐς γῆν τῆν Ὀρχ.*) *ἐς γῆν τῶν Ὀρχ.* ed. *Wess.* et seqq. ubi adnotavit idem *Wess.* „Sic *Arch. Vind. Pass. Ash.* Olim τῆν, quae obvia varietas.“ — Scilicet commode *Ald.* et alii edd. ante *Wess.* dabant *ἐς τὴν τῶν Ὀρχ.* ubi *Steph.* pro τῆν in ora γῆν notavit. Et γῆν habet etiam noster *ms. F.* At *ἐς γῆν τῶν Ὀρχ.* non scripserit puto *Herodotus*, nec alius graecus auctor; sed aut *ἐς τὴν τῶν*, (sive, *ἐς τὴν γῆν τῶν*) aut *ἐς γῆν τῆν Ὀρχ.* ut habet noster *F.* atque hoc suspicor etiam in aliis libris, qui γῆν h. l. ponunt, iri repertum, si quis diligentius inspexerit. *l. 9. τῇδε desideratur in Arch.* *Ibid.* *βουλόμε. δῆλον*) *δῆλον βουλ. Pass. Brit. Ash.* — et *F.*

CAP. XXXV. Lin. 1. αὐτῶν F. qui mox *ἠρμίετο*. *l. 3. ἐσπασμένον* explicat, male scribens, *Hesych.* in voce. — Nempe terminationem *ενον* facit ille: qualia quidem plura apud *Herodotum* verba occurrunt, quae in *τω* aliās, non in *ενω*, desinunt. *l. 5. Αἰολῶν* *Med. Pass. Ash. Arch.* [*F.* puto et *Pb. Pd.*] *Αἰολῶν Brit. Vind. Paris. B. [Pa. Pc.] Ald.* *Λιλαίων* ex *Valch.* et *Wess.* coniecturā recepit *Borh.* *Ibid.* *ταύτην*) *ταύτην Med. Pass. Ash.* — et *F.* Vulgatum cum aliis tenuit *Gron.* *l. 8. ἠπίετο*) *ἐπιετίατο Arch. Vind.* [unde re-

cepit *Wess.* tenuitque *Borh.* præter rationem, cum sit haec forma pluralis numeri.] Alii *ἡρίστατο*. — Sic *F. Pa. Pc.* cum *Ald.* et aliis; quod revocavi. *Schaefer* collatâ utrâque scripturâ *ἡρίστατο* edidit, commode; coll. V. 42, 3. Sed periude et augmento. uti et negligere illud licuerat Herodoto; conf. II. 53, 3. III. 66, 9. VIII. 5, 15. l. 11. τὰ Κρότων) Abest artic. *Arch.* quicum, si plures accederent, non dissentirem. — τοῦ Κρ. habet *Pd.* Reliqui omnes τὰ articulum agnoscunt, quo aegre equidem cariturus eram.

CAP. XXXVI. Lin. 1. Οἱ Δελφοὶ δὲ) Οἱ δὲ Δελφ. *Arch. Vind.* l. 2. ἀπίατο *Med. Arch. Pass. Ash. Vind.* [*F.*] ἀπίατο *Paris. A. B. Brit. Ald.* frequente variatione. — In nostris Excerptis nil ex *Paris.* notatum. Prius est plusquamperf. alterum vero imperf. aut secundus aoristus. l. 4. κατορύξουσι, εἴτε ἱκκομίσουσι) κατορύξωσι et ἱκκομίσωσι *Arch. Pass. Ash. Vind.* — et *F.* l. 5. κύνειν) κύνειν *F.* l. 6. προκαταστήσθαι) προκαταστήσθαι *Pd.* male. l. 7. αὐτῶν *F.* et sic mox iterum. *Ibid.* περιφρόνιζον, tamquam unum verbum *idem F.* qui et mox ἀνηνίκαστο, pro ἀνηνέικαστο, et Ἀμφισαν pro Ἀμφισσαν. l. 10 seq. ἰς τὸ Κωριν. etc.) Sumisit hinc *Eustath.* ad *Odyss.* p. 1604, 4. — p. 319, 20. ed. Bas.

CAP. XXXVII. Lin. 1. ἀγχοῦ τι ἔσαν) τι abest *Ash. Pass.* — et *F.* in quo ἔσαν. l. 4. ἔσθην imprudenter tentavit *H. Steph.* — nempe ἔσθην legendum coniiciens. *Ibid.* ἱξεννεγμένα) ἱξεννεγμ. *Pass. Ash.* — et *F.* l. 5. ἀνθρώπων) ἀνθρώπων *Arch. Vind. Ibid.* ἤν) ἤν *F.* l. 7. Προνηίης) Sic *Vind.* et *Harpocrat.* in Πρόνοιᾳ, [ex hoc ipso loco. Et sic videtur esse in *Pb. Pd.*] Προναίης *Med. Pass. Ash.* [*F. Pa. Pc.*] Ceteri Προναίης eum *Aldo* semper. — Apud *Suid.* et in *Photii* Lexico legitur quidem vulgo, Πρόνοιᾳ hanc ab *Herodoto* nominari; manifesto vitio: scilicet ex *Harpocrate* mendose ista descripta et contracta sunt ab his Lexicographis. l. 9. γενημένου *Med. Pass. Ash.* [*F. Paris.*] γενημένου *Arch. Vind. Brit. Ald.* — In *Pc.* post Ἀθηνάϊς plura hic praetermissa sunt usque eo ubi iterum Προν. Ἀθηνάϊς legitur. *Ibid.* θῶμα) θῶμα *F.* Vulgo θῶμα *edd.* ut alibi. l. 11. ἱπηνέμενα) ἱπηνέμενα *Pass.*

Ash. [F.] γινόμενα *Arch. Vind.* l. 12. θωμάσαι) θωμάσαι *F.* qui mox ἦσαν constanter, non ἴσαν. l. 14. Προνήης) Προνοίης *Ald.* etc. — At Προνοίης (sic) constanter ed. *Ald.* et aliae ante *Gron.* quod ex Προνήης corruptum: et hoc ubique restitui, sicut paulo ante a *Wess.* factum, qui hic quidem et deinde Προνοίης ex ed. *Gron.* tenuit, et sic ubique *F.* nec aliud ex *Paris.* citatur. *Ibid.* οὐρανοῦ) ἰσοῦ *Arch.* *Ibid.* Προνήης) Προνοίης τοῦ *Arch.* — Προνοίης ed. *Wess.* et seqq. cum *Gron.* Προνήης vero ubique corrigi iussit *Borh.* in Var. Lect.

CAP. XXXVIII. Lin. 1. Συμμεγύντων) Συμμιεγύντων *F.* l. 3. ἐπιπτόναι) ἐπιπτόναι *Arch.* ἐπιπτόναι. *Vind.* Tu vide IV. 203. et VII. 43. — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. l. 4. πλῆθος τι) πλῆθος τι *Arch.* — Mox αὐτῶν *F.* l. 5. ἰθὺ) ἰθὺ *Med. Ash. Pass.* [F.] *Paris. A. B.* non bene. — Ex uno nostro *Pb.* hoc enotatum, qui aliās *Wesselingio* est *Paris. C.* Vulgatum merito tenuit *Gronov.* l. 8. μίζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν, ἔχοντας ἱππίας) ἔχοντας tenent veteres libri omnes; quod vocabulum quum ad superiora vulgo referretur, mendosa visa erat oratio. Itaque μίζονα ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας corrigendum *Wess.* censuerat; ἰόντας vero, caeteris intactis, correxit ediditque *Schaeff.* et post eum *Borh.* Equidem nil mutandum censui, solum comma post ἔχοντας delendum; ut non iuncta intelligerentur verba φύσιν ἔχοντας, sed ἔχοντας ἱππίας.

CAP. XXXIX. Lin. 1. Τούτους δὲ τοὺς δύο *Arch. Brit. Ash. Pass. Vind.* ora *Steph.* [F. *Paris.*] Olim τοὺς δύο δὲ τούτους. l. 2. εἶναι ἐπιχωρίους ἥρωας *Arch. Pass. Ash.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo ἐπιχ. ἥρ. εἶναι. l. 4. παρ' αὐτὴν) κατ' αὐτὴν *Ash.* et margo *Steph.* l. 7. σέοι) Sic *Ash.* In ceteris σῶσι. Conf. II. 181. V. 96. — ἦσαν σῶσι *F.* l. 8. ἐνέκρησαν) ἐνέκρησαντο *Arch.* — Mox τούτων *F.*

CAP. XL. Lin. 2. κατὰσχῆν) κατασχῆν *Arch.* l. 3. τῶνδε δὲ εἰνικα) τῶν δὲ εἰνικα *Arch.* — Inde τῶν δὲ εἰνικα ed. *Schaeff.* τῶν δὲ εἰνικεν *Borh.* qui constanter εἰνικεν posuit, ubi εἰνικα habent libri. At τῶνδε δὲ, cum ed. *Wess.* et superioribus, recte agnoscunt *msst* praeter *Arch.* omnes. Mox αὐτῶν *F.* l. 4. ἵνα αὐτοὶ) Abest αὐτοὶ *Arch. Vind.*

— ἢ αὐτοὶ scribit *F.* *l. 7.* ποιήσασθαι) ποιήσασθαι *Pass.* *Ask.* — et *F.* nec hi male. *l. 9.* πανδημῇ) πανδημὶ *Med.* — nec tamen *Gron.* *Ibid.* ἐν τῇ Βοιωτ.) Abesse nonnullis monuit *Steph.* in ora. — Absunt *Pc.* *l. 11.* τυχόντας ἐς τὴν Πελοπόννησον, περὶ πλ.) Sic ed. *Wess.* cum superiorib. edd. et *msstis* tantum non omnibus. τυχόντας, καὶ τὴν Πειλοπ. *Arch.* τυχόντας, τὴν Πελοπόν. ed. *Schaeff.* absque καὶ vel ἐς. ἐς pro ἐς h. l. scribit *F.* et post Πελοπόννησον distinctionem non negligit. *l. 13.* τὰ δὲ ἄλλα) Sic *Arch.* *Ask.* satis bene. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* τὰλλα δὲ ed. *Wess.* cum aliis. τὰ ἄλλα δὲ *F.* *Ibid.* ταῦτα πυνθανόμενοι, οὕτω δὲ) ταῦτα δὲ πυνθ. οὕτω προσεῖδ. *Arch.* *Vind.* *Paris.* *A. B.* *Brit.* [et sic ed. *Wess.* et seqq. cum *Ald.*] In *Med.* *Ask.* *Pass.* [et *F.*] illud δὲ post οὕτω ponitur. — Hos secutus sum. οὕτω δὲ habet etiam noster *Pb.* qui supra προπυνθανόμενοι, quod et ex *Brit.* laudavit *Wess.*

CAP. XLII. Lin. 3. σῶζιν τὰ τέκνα) σῶζιν *F.* Tum idem cum *Pa.* omittit articulum. *l. 6.* ἔσπινσαν δὲ) Sic *F.* *Pc.* quos secutus sum: reperieturque hoc forsitan et in aliis. Vulgo ἔσπ. δὲ. *l. 6.* seq. τῇ χρηστῇ τῇ τε βουλόμηνι ὑπῆρ. Sic *Med.* *Pass.* *Arch.* *Ask.* *Valla.* [et *F.* *Pa.* *b. c. d.* nisi quod in *Pb.* et *Pd.* abest τε.] In *Ald.* et al. χρηστ. τε πειδόμενοι καὶ βουλ. ὑπῆρ. — Nempe πειδόμε. ex scholio. *l. 7.* καὶ τοῦ δὲ *Med.* *Pass.* *Ask.* *Arch.* *Vind.* [*F.* *Par.*] Olim καὶ τούτου. — καὶ τοῦ εἶναι temere ed. *Schaeff.* quem secutus est quidem *Schulz.* nec vero *Borh.* *l. 8.* λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι) Abest artic. *Arch.* *Pass.* *Ask.* — et *F.* *Pa.* λέγουσιν Ἀθ. scribit *F.* *Ibid.* ὅφιν) ὅφιν *Arch.* prave. *l. 9.* ἐνδοκίμῃσθαι *Arch.* et *Vind.* — unde recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* ἐνδοκίμῃσθαι ed. *Wess.* cum aliis. *l. 9.* seq. καὶ δὲ καὶ ὥς) Sic *Vind.* — unde recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* Posterius καὶ omittunt alii. *l. 10.* ἐπιτελείουσι *Med.* *Pass.* *Ask.* *Vind.* *Arch.* [*F.* puto et *Pa. b. d.*] Antea τελούσι. — Sic *Pc.* *l. 14.* προθυμότερον *Arch.* *Vind.* *Brit.* *Valla.* *Paris.* *A. B.* [nostri *Pa.* *Pc.* nescio an et *Pd.*] sed πρότερον [immo πρότερον] *Med.* *Ask.* *Pass.* — *F.* *Pb.* Amplexus hoc est *Gron.* verrens, eo prius, me non probante. Ferri potuisset ἢ καὶ πρότερον. *l. 15.* ἀπολαλοποιῆς *Med.* — nec tamen ed. *Gron.* *l. 16.* ἔπλωον) ἔπλωον *F.*

CAP. XLII. Lin. 2. νίας) νῆας *Arch. Vind.* et saepius deinde. [Vulgatum tuctur *F.* cum aliis.] Mox συνίρη *Arch. l. 4.* τὸν Τροίη) τῶν Τρ. *Brit. Adi Casaub.* ad *Strab.* VIII. p. 574. — ad p. 373. ed. Cas. *l. 5.* προίρητο) εἴρητο *Arch. Vind.* — προήρητο *F.* sed olim ibidem videtur προίρητο fuisse. *l. 7.* ὠνός) αὐτός *Ask.* — Vulgatum recte tenet *F.* qui mox ὅπερ, pro ὅσπερ. *l. 8.* ὁ Εὐρυκλ.) Abest artic. *Arch.* — et *F.* *l. 9.* γένιός γε) Sic *Vind.* [unde recepi cum *Schaefer.* et *Borh.*] γένιός τε *Arch.* An οὐ μὲντοι γε voluerunt? — Abest particula ed. *Wess.* et aliis *edd.* et *mss.* *l. 10.* πλωρούσας) πλοούσας *F.*

CAP. XLIII. Lin. 2. νῆας) νίας constanter *F.* quod teneri hoc eap. potuerat, sicut cap. praeced. Sed perinde est: et variare istas formas potuit *Herodotus.* conf. ad. c. 46, 3. *l. 3 seq.* Κορινθίαι et quinque seqq. verba desunt *Pc.* *l. 3.* τὸ καὶ) ὃ καὶ *F. Pa.* *l. 4.* παρεχοντο) παρίσχεοντο *Arch. Vind.* Non differt, moris tamen *Herodotei* est. *Wess.* — Videtur non est scribere voluisse. *l. 6.* Μακεδόνων *Med. Pass. Ask. Brit. [F. Paris.]* Μακεδονικὸν prave alii. *l. 8.* ὕστατα) ὑστατος *Arch.*

CAP. XLIV. Lin. 1. Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἡπείρου.) Sic ed. *Wess.* et praeced. nisi quod ante *Wess.* non punctum superius, sed nudum comma post ἡπείρου posuere. In *ms. F.* nulla post ἡπείρου distinctio. Eadem verba ad superius caput retulit *Schaefer.* orationem hoc modo distinguens: οὗτοι μὲν νυν Πίλαπεινσιώας ἱστρατιεύοντο· οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἡπείρου. (c. 44.) Ἀθηναῖοι μὲν etc. Quae mihi distinctio satis commoda videretur, si οἷδε δὲ scriberes: ac prope absum, ut sic corrigendum censeam. Sic opponuntur frequenter apud Nostrum οὗτοι et οἷδε, ut οὗτοι intelligantur ii de quibus modo dictum est, οἷδε vero iam nunc commemorandi. *l. 3.* ἡ Σαλαμῖνι γὰρ) Requireham δ: sed in γὰρ recte consentiunt libri; quae nimirum particula rationem reddit cur dicat μούνοι: nam μούνοι hic non ad παρεχόμενοι refertur, sed intelligendum Ἀθηναῖοι (ἡ Σαλαμῖνι) ἱστρατιεύοντο μούνοι, soli pugnabant, scil. non Plateenses secum suis in navibus habentes. conf. supra c. 1.

Itaque inter *ἱκατόν* et *μοῦναι* comma interserui. l. 4. τοῖόνδε πρῆγμα) Sic *Med. Pass. Ash. Paris. A.* [noster *Pc.* et *F.* puto et *Pb. Pd.*] τοῖόνδε τι πρῆγμα reliqui. — Sic ed. *Schaeß.* et *Borh.* cum *Pa. Ald.* et aliis. Mihi commodius abesse h. l. illa vocula videbatur. l. 7. περιάν) Περιάν *Arch.* [et *Pd.*] Περιάν *Vind.* et *Valla.* *Ibid.* ἱκατομίδην) ἱκατομίδην *Arch.* l. 9 seqq. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπὶ μὲν etc. Descripsit *Eustath.* ad *Perieg.* vs. 423. l. 10. τὴν νῦν Ἑλλ.) Abest νῦν *Pb.* l. 11. οὐνομαζ. bene *Vind. Arch.* Antea ὀνομαζ. — Sic cum aliis *F.* qui et ἦσαν, non ἴσαν; et mox βασιλέως suo more. l. 12. ἐπιβλήσαν *Arch. Vind. Brit. Ald.* satis commode. [quod revocavi cum *Schaeß.* et *Borh.*] ἐκλήσαν *Med. Arch. Pass.* — Sic ed. *Wess.* cum *Gron* consentientibus *F.* et *Paris.* *Ibid.* ἐκδξ. δὲ) Sic omnes, excepta ed. *Wess.* in qua temere omissa δὲ particula. l. 13. Ἀθηναῖοι μετὰν.) Ἐρχομένους Ἀθηναῖοι cum *Berkelio* legendum censuit *Wess.* probante *Larch.*

CAP. XLV. Lin. 1 seq. παρίχοντο τὸ καὶ) παρίχον τὸ καὶ *Pass. Ash. Arch.* — et *F. Pb.* Qua scriptura puto nissus *Schaeß.* παρίχοντο καὶ edidit, eumque secutus *Schulz.* praeter rationem, ut mihi videtur. Verbum istud utique in medio genere constanter in hac tota narratione usurpatur; at simul τὸ (i. q. ὃ valens) necessario requiritur, quod suo more *F.* sic τὸ geminato accentu scribit. Conf. c. 43, 3. 46, 16. V. 97, 6. etc. l. 3. ἴχαντες) παρίχοντες solus *Pd.* male. *Ibid.* ἐπιβλήσαν *Arch. Vind.* [inde ed. *Wess.* et seqq.] de quo supra c. 1. Ceteri ἐπιβλήσαν. — Sic *F.* et *Pa.* Ex aliis *Paris.* nil notum: sic vero rursus *F.* cap. 47. l. 4. οὔτοι abest *Pass.*

CAP. XLVI. Lin. 1 seq. Αἰγυπτῶται τριήκοντα παρίχοντο) Sic libri omnes, excepto *F.* in quo praetermissus numerus. Sed ex *Valch.* coniect. δύο καὶ τριηκοντα edidit *Borh.* l. 3. νῆας) Sic h. l. edd. omnes, qui quidem rursus l. 16. νῆας scribunt, inconstanter. Vide ad c. 43, 2. Constanter νῆας et νῆας *F.* item ἦσαν, non ἴσαν. l. 4. πλωύσσει *Arch. Vind.* [inde ed. *Wess.* nescio an cum *Pb. c. d.*] Alii πλειούσσει. — Sic *F. Pa.* l. 5 seq. Αἰγυπτῶται δὲ αἰσι etc. *Eust.* ad *Dionys.* vs. 511. l. 9. Κεῖς) Sic *Pass.* ver. [Sic vero et *F.* nec aliud ex *Pa. c. d.* adfertur.]

Κῆς prius. — Sic *Pb.* cum aliis. *Ibid.* ὁν defit *Arch.* *l.* 10. Ἀθηναίων) Ἀθηναίων *Arch.* cum reliquis, etiam inferius. — Ἀθηναίων ex sua et *Valck.* coniect. edidit *Wess.* Ἀθηναίων et hic et *l.* 15. cum aliis tenent *F.* et *Pc.* nescio an consentientibus aliis *Paris.* ex quibus nil notatum. Conf. ad c. 48, 5. *Ibid.* τίσσας) τρεῖς citat *Plut.* *Malign.* p. 869. A. — τίσσας *F.* *l.* 12. ἄλλοι *Vind.* [quem secutus sum cum *Wess.*] ἄλλοι *Arch.* Confer adscripta lib. II. cap. 14. Ceteri οἱ ἄλλοι. — Sic *F. Pa.* Ex aliis *Paris.* nil notatum. ἄλλοι absque *iota* subscripto ed. *Schaeff.* et *Borh.* *Ibid.* ἀλογήσαντες) ἀλογίς. *Pd.* *l.* 13. σπύσαντες) πλείσαντος *Arch.* *l.* 16. τὰς καὶ ἐκ' Ἀρ.) Sic *Arch. Vind.* [inde ed. *Wess.* et seqq.] τὰς περ καὶ *Brit.* Vulgo τὰς περ ἐκ' Ἀρ. — Sic *F. Pa. Pb. Pc.* *l.* 17. Κύνθιοι) Κύνθιοι omnes. — Correxerit *Wess.* consentiente *Plutarch.* Κύνθιοι *F.* cum al. Κύνθιοι *Pb. Pd.* *l.* 19. ἰδῶσαι) ἰδῶσαι *Pass.*

CAP. XLVII. Lin. 3. γὰρ εἰσι ὁμοφυλοῖτες) Sic *F.* et *Pc.* quos secutus sum. Alii omnes, quod sciam, γὰρ εἰσι οἱ ὅμοιοι. *l.* 4. οἱ ἐξ ἐσχ.) οἱ defit *Arch.* — Mox in ἐσχάτων consentit *F.* cum aliis. Tum vero *idem* scribit τούτων, et ἦσαν. *l.* 6. οἱ ἰβάνθησαν) Sic *Vind.* optime. [unde ed. *Wess.*] οἱ ἰβάνθησαν *Med. Pass. Ash. Arch.* [*F.*] οἱ βοήθησαντες olim. — Ex *Paris.* nil enotatum. *l.* 7. νῆς μὴ) μὴ νῆς *F.* *Ibid.* πυθιονίης, Φαῦλλας) πυθιονίης Φαῦλλας *Arch. Valla.*

CAP. XLVIII. Lin. 1. μίν νυν) Abest νυν *Arch. Vind.* *l.* 2. παρεχόμενοι) παρέχοντες *Arch. Vind.* — Vulgatum tuentur alii omnes. cf. c. 45, 1. *l.* 4. γίνες ἰόντες) γεγονό- τις ora *Steph. Pass. Ash.* — *F. Pb.* *l.* 4 seq. Σίφνιοι δὲ etc.) Habet hinc *Eustath.* ad *Perieg.* vs. 525, ubi ἀπ' Ἀθηνῶν bene. Antea Ἀθηναίων. — Sic *F. Pc.* Ἀθηναίων ed. *Wess.* et seqq. consentientibus puto *Pa. b. d.* Conf. ad c. 46, 10. *l.* 6. παρὲξ) Sic recte edd. ante et post *Wess.* cum *F. Pa. b. c.* παρὲξ ed. *Wess.* *l.* 7. τρη- κῆσαι καὶ ἰβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.) ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τρηκόςαι *Arch. Vind. Valla.* — Hactenus hi certe bene, quod minores numeros ante maiores ponant.

CAP. XLIX. Lin. 4. ποιήσθαι) ποιήσασθαι *Arch. Vind.* — nec hi incommode, *Ibid.* χωρίων) Olim χωρίων, χω-

ρῶν *Arch. Vind.* Et in marg. *Steph.* χωρίων, quod obsequentia malui. — Habet autem χωρίων etiam *F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur. *l.* 5. αἰεῖτο) αἰεῖται *Ald.* — et *Pa. Pb.* Reliqui αἰεῖτο, quemadmodum tacite correxerat *Steph.* *l.* 6. λοιπίων περί) Abest περί *Arch.* — Prave λοιπίων περί *F.* *l.* 7. πλώσαντας) πλώσαντες *Pb.* Vulgatum tuetur *F.* *l.* 8. ἐπιδέγοντες) Nude λέγοντες *Pc.* *l.* 9. τόνδε) τοῦτον *Arch. Vind. Ibid.* ἢν νικηθῶσι *Ald. Vind. Arch. Brit. Paris. B.* [recte: et sic, ni fallor, etiam reliqui *Paris.*] εἰ νικῇ. *Med. Pass. Ask.* — et *F.* *l.* 10. μὲν ἰόντες) μενέεςτες iunctim *Arch.* — Separant reliqui, quod sciam, omnes. *l.* 11. εὐδαίμην) εὐδαμία *F.* constanter. *Ibid.* ἐπιφανήσεται) Φανήσεται *Arch. Vind.*

CAP. L. Lin. 2. ἐκλήλυθε) Nil mutant libri: sed ἐκλήλυθε legendum suspicatus est *Matthiae*, Gramm. Graec. pag. 706. ut sit aoristus, non praet. perf. ἐκλήλυθε corrigit *Werfer*, Act. Philol. Monac. T. I. pag. 240. plusquamperf. notione aoristi. *l.* 5. αὐτίων) ἐκ τῶν *Arch.* male. — αὐτῶν *F.* *l.* 8. ἰδνίου) Sic *Pass.* ex vero. — Et sic scripsi cum *Schaeff.* et *Borh.* Vulgo ἰδῶν. *Ibid.* Θέσπιαν) Θέσπιαν *Arch. Vind.*

CAP. LI. Lin. 4. μῆνις *Vind.* notabili scripturâ. — Adoptavi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* sicut IV. 43, 18. pro vulgato μεσί. *l.* 10. ἀσθενίης) ἀσθενίης *Arch. Ald.* — et *F.* nescio an alii. ἀσθενίης primus tacite edidit *Steph.* in ed. 2. et inde alii. Ex *Paris.* nil adnotatum. *l.* 11. πρὸς δὲ αὐτοὶ) πρὸς δὲ καὶ αὐτοὶ *Arch. Vind.* *l.* 12. τὸ ἢ Πυθίη) τῷ ἢ Πυθ. ed. *Borh.* ex *Valck.* coniecit praeter idoneam causam. *l.* 13. αὐτὸ δὲ) Sic *Ask. Vind. Brit.* — et *F. Pb. Pc.* quos secutus sum. Alii vulgo καὶ αὐτὸ δὲ. *l.* 14. νῆας) νῆας *F.*

CAP. LII. Lin. 3. ἐπολιόρκειον) ἐπολιόρκειον *Vind.* *l.* 4. στυπιῶν) στυπιῶν *Pass.* στυπίον *Arch. Vind.* quorum prius in *Diodoro* et *Polluce*, posterius in *Demosthene* atque aliis. Retineo vetus. — Vulgatum cum aliis tuetur *F.* nec aliud ex *Par.* adfertur. *l.* 6. ἰσχατον κακοῦ) Sic *Arch. Vind. Ask.* quomodo lib. I. c. 22. — Et sic ed. *Wess.* cum *F.* et *Paris.* Antea ἰσχατεν τοῦ κακοῦ. *l.* 7. φράγματος) Sic iidem *Arch. Vind. Ask.* — et *F. Pa.* quos secutus sum cum *Schaeff.*

et *Borh.* φράγματος h. l. ed. *Wess.* cum *Ald.* et aliis, qui quidem paulo ante in φράγμα consentiunt. l. 9. ἀντιμηχανῶντο scribit *F.* l. 10. ὀλοϊτρέχους etc.) Habet *Suid.* in voce, et *Eustath.* ad *Homer.* p. 925, 5. [p. 893, 6. et seqq. ed. Bas.] Scholion *Pass.* στρογγύλος, τρεχειδὴς λίθος. Conf. lib. V. 92. (2.) ubi ὀλοϊτρέχον pinxerunt. — Scilicet h. l. ὀλοϊτρ. ed. *Wess.* et praecedd. Equidem cum *Schaeß.* et *Borh.* lenem praetuli spiritum, quem praefert noster cod. *F.*

CAP. LIII. Lin. 3. ἐν τῇ ἡπ.) ἐπὶ τῇ ἡπ. *Arch. Vind.* l. 4 seq. ἱμπερθεῖ et mox ἐπισθε *Pass. Ask.* [et *F.* quos secutus sum. Vulgo alii ἱμπερθεῖν et ὀπισθεῖν.] Porro πρὸ ante τῆς ἀκροπ. abest *Arch. Vind.* Et loco पुलीων, prave πολιμίων *Brit.* — et *Pb.* l. 6. οὔτε τις *Vind. Pass. Ask.* ora *Steph.* et *Valla.* [item *F.* et *Paris.*] quod ob sequentia opportunius. Olim οὐ ποτὶ τις. l. 8. Ἀγλαύρου) Ἀγραιύλου *Pb. Pd.* *Ibid.* καίτοι περ) καὶ περ *Arch. Vind.* καίτοι γε *Ask.* — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. l. 10. ἐπὶ τὴν) εἰς τὴν *Arch.* l. 11. κατὰ τοῦ τείχεος) ἀπὸ τ. τ. *F.* l. 14. οἰκίας) οἰκίας *Arch. Ald.* — Tacite verum restituit *H. Steph.* quod tumentur *F.* et *Paris.* cum aliis. l. 15. κατὰστρωτον explicat *Pollux* IX. 153. *Ibid.* συλλήσαντες) συλλήσ. *Arch.* more consueto. l. 16. πᾶσαν praetereunt *Arch. Vind. Brit.*

CAP. LIV. Lin. 2. ἀγγελλόντα) Sic *Arch.* [et *F.* puto et *Paris.*] melius quam ἀγγελλόντα. — quod ante *Wess.* editum erat. l. 3. εὐπερξίην) Perperam εὐταξίην *F.* l. 8. ἱμπερήσαντι) ἱμπερήσαντα *Pass. Ask.* — *F. Pb.*

CAP. LV. Lin. 2. τούτων *F.* sui moris tenax. l. 3. Ἐρεχθίδος) Ἐρεχθίδος *Pass. Ask. Arch. Vind.* — et *F.* l. 4. παρὰ Ἀθηναίων) ὑπὸ Ἀθηναίων *Arch. Vind.* — παρ' Ἀθηναίων vulgo edd. παρὰ Ἀθ. cxserte scripsi cum *F.* Mira vero praepositionis παρὰ constructio; qua fortasse offensi nonnulli ὑπὸ scripserunt, quod tamen haud multo commodius. παρὰ Ἀθηναίοις requisiveram: sed nil mutandum censeo, παρὰ Ἀθηναίων ad μαρτύρια referens, non ad λόγος, ut vulgo cum *Valla* faciunt, intelligentes apud Athenienses praedicabatur. l. 8. Ἀθηναίων εἰ *Arch. Pass.* haud male. — Sic vero et *F. Pa. Pc.* Nec caussa suberat cur hoc non reciperemus. Ἀθηναίων

si tenuerat *Wess.* cum aliis. Mox βασιλέως *F.* suo more.
l. 11. μὲν νυν) μὲν ὡν Arch. Vind.

CAP. LXI. Lin. 1. ἐξαγγέλθη) Sic Arch. Vind. si-
ne augmento. — Recepi cum Schæf. et Borh. Alii
vulgo ἐξαγγέλη. l. 2. τὰ περι) Deficit τὰ Arch. Vind. —
et F. l. 3. ἄσπερ Arch. Vind. — Et hoc adoptavi cum
Schæf. et Borh. Vulgo alii ὡς ἔνιοι. l. 5. νῆας) νῆας
Arch. Ask. — et F. Et sic mox iterum: et paulo post
νῆα. l. 6. αὐτῶν F.

CAP. LXII. Lin. 1 seqq. Ἐνθαῦτα δὲ Θιμιστ. etc.)
Excerpsit Plutarch. Malign. p. 869. n. l. 2. νῆα) νῆα F.
et sic dein constanter idem νῆα, νῆας, νῆες etc. Idem mox
ἤρτο suo more, pro ἤρτο. l. 6. Οὐτ οἱ ἄρα Arch. Vind.
Valla. Οὐτ ἄρα antea. Οὐκ ἄρα Plutarch. qui mox dein
οὐδὲ περι μῆς. l. 8. πόλις Ask. [et F.] recte. πόλις ceteri.
l. 10. ὥστε οὐ μὴ) Sic Pass. — et F. Pb. quos secu-
tus sum. Vulgo ὥστε μὴ οὐ. Ibid. διακυβισθῆναι) ἐκιδασθ.
Vind. Arch. l. 13. μεταβουλεύσασθαι) μεταβαλέσθαι Arch.
Vind. In Plutarch. vulgatum.

CAP. LXVIII. Lin. 1. Κόρτα δὲ) Καρτά δὲ Ask. [et F.]
τῇ Arch. Particulam omittit Vind. l. 4. θῆλει) ἰδίαν
Pass. — et F. Pb. Perperam quidem Pb. ἰδίαν ἐκατέν τι
l. 5. ἱεβάντα) ἱμβάντα Arch. Ibid. θῆλει) θῆλοι Arch.
Vind. Ead. l. 6. Θιμιστ.) Abest ἰ Arch. et Plut. cuius
loco δὲ Plut. satis bene. l. 6. παριζόμενος Arch. Vind.
[quod recepi cum Schæf. et Borh.] sicut VII. 18.
non Plutarch. — qui παριζόμε. cum ed. Ald. Wess. F.
et aliis. Ibid. πάντα non habet Plut. l. 9. ἐκβῆναι)
Adiiciebant vulgo τὸν Εὐρυβιάδα, quæ verba ignorant
Med. Pass. Ask. Paris. A. B. — Paris. puto omnes,
et F. Tenuerat hæc tamen Gron. sed abiiecit Wess.

CAP. LIX. Lin. 1. ἄρα abest Arch. Vind. Ibid.
Εὐρυβιάδα) Εὐρυβιάδην F. l. 5. ὁ Ὀκύτης) Omittunt ὁ, et
mox Ὀ quoque, Arch. et Vind. l. 7. ἀπολούμενος) ἀπο-
λοοῦμενος Brit. quæ glossa. Vide Suid. in Ἀπολούμενος.
l. 8. στεφανοῦνται Arch. Vind. optime. στεφανοῦνται vulgo.
— Sic F. Ex Paris. nil notatum.

CAP. LX. Lin. 3. οὐκ ἐστὶ οὐδὲν) Sic Arch. Vind. quod
non damno. — Et equidem recepi cum Schæf. et
Borh. Alii vulgo ἔτι οὐδὲν. l. 5 seq. νόστον οὐδὲνα κατηγο-

ρίην) Vir doctus [*Reishius*] εὐδένος κατηγ. non recordatus, κόσμον εὐδένᾳ saepissime Scriptorem iunxisse. — Molestiam creaverat *comma* vulgo post συμμαχῶν positum; quo nunc deleto expedita est verborum constructio. *l. 7.* εἶσαι) εἴσαι *F.* *l. 8.* μένων abest *Arch. Vind. Ibid.* μηδὲ) ἢν δὲ *Ask.* — male. *l. 9.* τούτων τοῖσι λέγουσι) τούτων et λέγουσιν *F.* λέγουσι corrigendum censuit Vir doctus, praeter necessitatem, et contra librorum consensum. *l. 10.* ἐκάτερον) ἐκάτερα *Pb. Pd.* Pro νῆας, est νῆας in *F.* *l. 11.* συμβάλλων) συμβαλὼν *Arch.* *l. 12.* ἰς δὲ) Deletum ἰς voluerat *Reish.* *l. 13.* ἐλάσσονας *Arch. Vind. Paris. B.* [*Paris.* puto omnes,] *Ald. Brit.* quibus obtempero. ἐλάσσονα *Med. Pass. Ask.* — et *F.* *l. 15 seq.* ναυτικῶν αὐτίων) ναυτικῶν στρατῶν αὐτίων *ed. Wess.* cum aliis. Delevi στρατῶν praecuntibus mss. *F.* et *Pb.* αὐτῶν constanter *F.* *l. 16.* πίζος στρατός) Sic *Arch. Vind. Med. Pass. Ask.* [*F.* puto et *Paris.*] Defit στρατός reliquis. — Nempe deest editis ante *Gron.* *l. 17.* αὐτός) αὐτοὺς *Arch.* *l. 19.* ποιήσης *Arch. Vind. Paris. A. B.* [et alii *Paris.*] *Brit. Ask. Ald. Ex Medic. et Pass.* ποιῆς. — Sic et *F.* cum *Gron.* *l. 20.* συμβάλλοντες) συμβαλόντες *Arch.* *l. 21.* οἰκότα) οἰκότα *F.* *Ibid.* πολλόν) πολλῶν *Pb.* *l. 23.* αὐτίς δι) Defit δι *Arch.* et *Vindob.* *l. 24.* ὑπὶ κκεῖται) νῦν ἔγκειται *idem.* *l. 26.* περιέχισθε *Medic. Pass. Ask.* [*F.* puto et *Pb. Pd.*] πῆρι ἔχισθαι *Arch.* et *Brit.* Alii cum *Ald.* περιέχισθαι, et post μάλλιστα adiiciunt χρεῶν. — περιέχισθαι habent *Pa. Pc.* sed χρεῶν ignorant cum aliis. Ex *Vind.* hinc nil adnotavit *Wess.* *l. 26.* αὐτοῦ τι) αὐτός τι ora *Steph.* *l. 27.* προναυμαχίης) προναυμαχίης *Pass.* — et *F. Pb.* nec male. *l. 28.* ἐπὶ τὴν Πιλοπότον.) Abest τὴν *F.* *l. 29.* δὲ γὰρ καὶ) Absunt γὰρ et καὶ *Arch. Vind.* *l. 30.* ὑμῶν dedere *F.* et *Pa.* quos secutus sum. Sic etiam legendum coniectaverat *Iacobus* in Praef. ad Attica, p. xx. Vulgo alii ἡμῶν. *l. 31.* ἐκατέρω) ἐκατέρω *Arch.* — et *F.* *l. 36.* μὴ δὲ οἰκότα) Sic *Pass. Arch. Ask.* — et *F. Pa. Pc.* quos secutus sum cum *Schaefer.* et *Borh.* Alii vulgo μὴ οἰκότα δι. *l. 37.* προσχωρέειν) προσχωρ. *Pb.* *l. 38.* ἀνθρωπίνης γνώμης) ἀνθρωπίνης γνώμης *Pd.*

CAP. LXI. Lin. 3. μὴ ἴσσι) Sic *Edd.* omnes, cum

tono super verbo. μή ἔστι *F.* *Ibid.* Εὐρυβιάδεια *Arch. Vind.* Prius Εὐρυβιάδην contra morem. — Sic et *F.* nec vero hanc formam utique respuebat *Herodoti* stylus. Εὐρυβιάδην *Pf.* Ex aliis *Paris.* nil notatum. *Ibid.* ἰῶν) ἰᾶν *Arch. Vind.* *l.* 4. ἀπόλι) ἀπόλυδι *Arch.* Vide *Suidam* in Ἀδείμαντος. — ἀπολι antepenacutē scribunt *edd.* omnes, male. ἀπόλι recte *Pb.* et *Pf.* cum sit ultima longa, ex geminato iota contracta. Sic etiam *F.* debuerat, in quo ἀπόλι. *l.* 6. προίφει) προίφειτο *Ash. Pass.* ora *Steph.* — Sic et *F.* et *Pf.* Nec hi male fortasse. *l.* 7. αἱ Ἀῆται) Abest artic. *Arch. Ibid.* ὁ Θειμιστ.) Articulum negligit *Pf.* *l.* 8. κακῶ) καλῶ perperam *Arch.* *l.* 9. μέζων) μέζω *Arch. Vind.* *l.* 10. κίνοι) ἐκίνοι *idem.* — Et *F.* et *Pf.* qui ambo mox νῆες, non νῆες: rursusque sic *F.* cap. seq. *l.* 11. ἀποκρούσθαι) Sic *Arch. Vind. Pass.* [nescio an et *Pa. b. c. d.*] quod verius. Antea ἀποκρούσθαι. — Sic *F.* et *Pf.* cum aliis.

CAP. LXII. Lin. 1 seq. Σημαίνων δὲ ταῦτα, τῷ λόγῳ δίδβαιν ἐς Εὐρυβ.) Vulgo sic distinguunt, Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ, δίδβαιν ἐς Εὐρ. Mihi iungenda visa erant ista, τῷ λόγῳ δίδβαιν. In *F.* nulla hic distinctio: de aliis *mss.* non habeo compertum; nisi quod verba τῷ λόγῳ desint *Pf.* qui mox cum *F.* scribit Εὐρυβιάδην. *l.* 2 seq. Σὺ εἰ μὲν) Σὺ εἰ μὲν μὲνεις malis cum *Werf. Act. Phil. Monac. T. I. p. 242.* sed μὲν ignorant libri. *l.* 4. ἀνατρέψεις) ἀναστρέψεις *Brit.* prave. *l.* 6. ποιήσεις) ποιήσης *Pass. Arch.* — Sic et *F.* qui quidem saepius η pro ιι ponit. *l.* 9. αὐτὴν *Arch. Vind. Pass. Med. Ash. [F.]* Olim αὐτῶν. — αὐτῶν *Pc.* Alii *Paris.* αὐτὴν tenere videntur. *Ibid.* δέιν) ὅς *Ald.* — Tacite correxit *H. Steph.* consentientibus *msstis.* *l.* 10. τοιῶνδε) Sic *Med.* cum *Arch. Vind. Pass. Ash. [F. Paris.]* τοιούτων *Ald.* — τοιούτων *Steph.* et al. ante *Gron.* *Ibid.* μίμνησθε) μίμνησθε *Pass.* ora *Steph.* — et *F.*

CAP. LXIII. Lin. 1. Θιμιστοκλῆς) Θιμιστοκλῆος scribit *F.* nec hoc pravum, nempe ex Θιμιστοκλῆος decurtatum. Supra vero (c. 61, 1.) in Θιμιστοκλῆους consentiunt *edd.* et *mssti* omnes. Quarum formarum nulla est, qua non uti licuerit *Herodoto.* *l.* 4. ἀνάγρ *Arch. Vind.* [unde recepit *Wess.*] Antea ἀνάγρ. — Sic *F.*

cum aliis. Ex *Paris.* tamen nil enotatum. Mox νίας *F.*
CAP. LXIV. Lin. 1. Οὐτω) Οὗτοι *Arch. Vind.*
L. 3. ἐγένετο) ἐγένετο *Pb. L. 4.* σισμὰς ἐγένετο) σισμ. ἐγένετο
Pass. L. 8. μὲν ἐκ) Abest μὲν *Arch. Vind. Ibid.* Αἰαντὰ
 τε καὶ Τηλαμῶνα) Αἰαντα τὸν Τηλαμῶνα *Arch. et Valla.*
L. 10. ἦκ) ἦκ *F. νίας Pc. Ibid.* ἀπίστωλαν *Med. Pass.*
Ash. Arch. Vind. Vulgo ἀπίστωλαν, et sic Schol. *Hermogenis* p. 407. qui et sequentia excerpit p. 390. —
 Utramque scripturam habet *F.* ab eadem manu. Ex
Paris. nulla notata varietas.

CAP. LXV. Lin. 1. Δικαῖος) Δίκαιος *F.* et sic iterum
 in fine cap. *idem* cum *Pb.* minus recte. *L. 3.* ἐκαίρετο
 explicat *Eustath.* ad Poët. p. 364, 25. — *Iliad. β.* p.
 475 extr. et seq. *L. 4.* τοῦ Ξέρξω) Abest τοῦ *F. L. 5.* τυ-
 χεῖν τότε) Desunt duo verba *Arch. L. 6.* ἰδὲν δὲ etc.)
 Sic *Arch. Vind. Med. Ash. Pass. Brit. [F. Paris.]*
 Aberat ἄ. Haec ob oculos habuit Criticus ad *Aristoph.*
Nub. vs. 301. *L. 7.* μέλιττά κη *Arch. Vind. Brit. Pa-*
ris. B. [nostri Pa. Pc. Pd.] et Ald. μέλ. κων Medic.
Pass. Ash. [F. Pb.] που Schol. *Hermog. L. 8.* τρισ-
 μυρίων) δισμυρίων ἢ καὶ τρισμυρίων *Pd. Ibid.* ἀποθωμάζωιν τί
 σφιας) ἀποθωμάζοντάς σφιας *Arch. σφιας* omittit *Pass.* et
 Schol. *Herm.* — ἀποθωμάζωιν τί σφιας *F. Ead. l.* ὅτιον)
 ὅτιον *F.* Alii quod sciam omnes tonum in antepen. po-
 nunt, ut in *Odyss. κ.* 39. et sic frequenter ὅτιον apud
Nostrum, in dat. sing. *L. 11.* τῶν ἐν Ἐλευσίνι τὸν Δημ.)
 Sic *Brit.* et Schol. *Hermog.* quod utique non absurd-
 um. — Nempe vulgo τῶν ἐν Ἐλ. γινομένων τὸν Δημ. et
 sic *ed. Wess.* cum aliis. γινομένων scribit *F.* sed verbum
 cum *Brit.* et Schol. *Hermog.* ignorant *Pc.* et *Pb.* Et
 equidem, quippe quod ex scholio irrepsisset, delen-
 dum censui. *L. 12.* τοῦτο) τοιοῦτον *Pass. Ash.* — Vulga-
 tum tuctur *F. L. 13.* ἐπὶ καὶ) ἐπὶ καὶ *Pass. Ash.* — et *F. Ib.*
 μέγα τι σῖνος) Prave μέγα τί σινος *F.* qui mox βασιλέως. *L. 16.*
 ἀπὸ Ἐλευσ. plene *Arch. Vind.* — Sic et *Pb. Pd.* Et sic
ed. Schaef. et Borh. Antea ἀπ' Ἐλευσ. *Ibid. ἰόν)* Sic
Pass. [unde ed. Wess. et seqq.] In reliquis ἰόν. —
 At ἰόν habet etiam ms. *F.* Puto et *Pa. b. c.*; nam ἰόν non-
 nisi ex *Pd.* notatum in nostris Excerptis. *L. 17.* συμ-
 μάχῃσι *Arch. Vind. Pass. Ash. [F. Paris.]* Olim

ζυμμάχ. l. 18. αὐτῷ τι βασιλεῖ) αὐτῷ τι τῷ βασι. *Brit.* —
 αὐτῷ βασιλεῖ *F.* l. 19. ἴσται abest *Brit.* l. 21. δὲ ἐρτην)
 δ' ἰορτην *F.* contra *Nostri* morem. Idem *F.* paulo an-
 te, νίας, et ἀποβαλεῖν: et mox αὐτῶν. l. 22. τῇ Μητρὶ) τῇ
 Δημητρὶ *Arch. Vind. Ibid.* Κούρη) Sic *Med.* solus,
 haud improbe. — Sic vero et *F.* quod merito rece-
 pere *Schaeff.* et *Borh.* quum κόρη ex *Ald.* tenuisset
Wess. atque etiam *Gron.* l. 25. ἱακχάζουσι) ἱακχίζουσι
Schol. Hermog. prave. Vide *Suidam* in voce, hoc
 spectantem. l. 25. εἴπαι) εἰπῶν *Pass. Ask. Arch. Vind.*
 — *F.* l. 27. ἀνενιχθῆ) ἀνενιχθῆ *Pass.* — Vulgatum te-
 net *F.* qui βασιλέα, non βασιλῆα. l. 29. οὐδὲ εἰς *Pass.*
Ask. neque male. — Sic et *F.* recepitque hoc cum
Sch. et *Borh.* Alii vulgo οὐδεῖς. l. 29 seq. ἔχ' ἥσυχος) ἔσ'
 ἥσυχος *Ask.* erronee. — Vulgatum tuetur *F.* cum aliis.
 l. 30. Τὸν μὲν δὲ) Abest δὲ *F.* l. 31. ἐκ δὲ τοῦ) Sic scri-
 psi cum *F.* Vulgo omnes ἐκ δὲ τοῦ. l. 32. μεταρσιωθῆν)
 μεταρσιον γινόμενον *Schol. Hermog.* ex glossa. l. 33. ἐπὶ
 τὸ στρατόπ.) ἐς τὸ στρατ. *Vind. Arch.* l. 34. ἀπολίσσθαι)
 ἀπολίσσθαι *Arch.* et *Schol. Hermog.* l. 35. Δικαίως) Vide
 supra, initio huius cap. l. 36. Δημαρχήτου τε καὶ ἄλλων)
 καὶ τῶν ἄλλων *Vind. Arch.* et *Eustath.* qui ad *Homer.*
 p. 155, 28. [*Iliad.* p. 117, 34. ed. Bas.] haec citat. —
 In *F.* est Δημαρχήτου καὶ ἄλλων, absque τε. In *Pd.* Δημαρχή-
 τῳ καὶ ἄλλων. Si placet τῶν ἄλλων, intelliges *reliquos*
qui adfuerant.

CAP. LXVI. *Lin.* 1. ταχθέντες) διαταχθέντες *F.* l. 4.
 ἔπλων) ἔπλων *idem.* l. 5. ὥς μὲν ἐμοὶ) Nil variant libri:
 commodè vero ὥς μὲν νυν ἐμοὶ cdidit *Borh.* ex *Valche-*
narii coniect. Amat quidem subinde asyndeton He-
 rodotus; sed h. l. utique opportunior futura erat ad-
 iecta particula coniunctiva. *Ibid.* δοκίμῳ *Med. Pass.*
Ask. [*F. Paris.*] Alii δοκίμῳ. l. 6. ἰσὶ βαλόν) ἰσὶ βαλλόν *F.*
 l. 7. ἀπικόμῳσι omittit *Arch.* *Ibid.* ἢ ἐπὶ τε) Sic *Arch.*
 cum *Valla.* ἢ ἐπὶ τε ceteri. — Sic quidem *F.* sed εἰ
 ἐπὶ τε *Pb.* partim recte, partim vitiose. Mox αὐτῶν *F.*
 l. 11. Μελίας τε) Sic *Arch.* [unde ed. *Wess.* et seqq.]
 Aberat τε. — Nec est in *F.* l. 13. Θισπιῶν τε καὶ Πλα-
 ταίων) Θισπιῶν et Πλαταιῶν *Brit.* l. 14. Καρυτίους) Καρυτ-
Arch. l. 16. ἐπιμενήσθην) ἐπιμενήσθησαν cum *Gron.* edens

Wess. adnotavit: „Sic *Med. Pass. Ash.* Ceteri omnes ἐπιμνησθην, cui vim non facerem.“ — Cum *Med.* facit quidem et noster *F.* sed revocavi cum *Schaeff.* et *Borh.* singularem numerum, qui *Nostro* magis familiaris: *Ibid.* προίβαινε) Sic recte mss. *F. Pa. Pd.* quemadmodum ex virorum doctorum coniect. edidere *Schaeff.* et *Borh.* Olim προσίβαινε. *I.* 17. ἰσωτίμῳ) ἰνδοτίμῳ *Pb. Pd.* *I.* 19. οἱ εἶπετο) Abest οἱ *Pb.*

CAP. LXVII. Lin. 1. ἀπίκατο) Sic *Medic. Pass. Ash.* [*F.*] *Vind. Arch.* ἀπικατο *Paris. A. B. Ald. Brit.* quod saepe sine causa mutatur. — ἀπικατο (quod est imperfectum aut secundus aoristus) e nostris *Paris.* non euotatum. Bene vero h. l. plusquamperf. ἀπίκατο praescrunt libri fere omnes. *I.* 1 seq. πάντες οὔτοι *Med. Pass. Ash.* [*F.* et *Paris.* nonnulli.] *Arch. Vind.* οὔτοι deest *Aldo* etc. — Deest *Pc.* *I.* 3. καὶ ἀποβῆε.) Sic *Pass. Ash. Brit.* [*F. Pa. Pb.* quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.*] καὶ ἀποβ. *Arch. Vind.* — τῇ ἀποβ. *ed. Wess.* cum praeced. Conf. cap. 68, 17. Mox νίας, et dein νεῶν, *F.* *I.* 6. ἐπιπλέοντων *Arch. Vind.* Olim ἐπιπλέοντων. — Sic *F.* Nil ex *Paris.* notatum. *I.* 7. ἀπικόμενος προῖζιτο, παρήσαν) ἀπικόμενοι παρήσαν *Pb. Pd.* et carent προῖζι. *I.* 9. ἱζοντο) ἱζοντο *F.* et sic mox iterum. *I.* 11. ὥλλοι) ὥλλοι *Ash.* ὥλλοι alii. — ὥλλοι *F.* ὥλλοι (sic) *edd. ante Wess.* ὥλλοι scripsi cum *Wess. Sch.* et *Borh.* Ex *Paris.* nil notatum. Conf. *I.* 125, 12. et *II.* 36, 9. *I.* 12. εἰρώτα *Arch. Vind. Pass.* et sic mox iterum. Antea ἡρώτα ex *Med.* aliisque. — Sic *F.* suo more. *I.* 13. ποίειτο) Sic *Arch. Vind. Brit. Paris. A. B.* [nescio an et reliqui *Paris.*] et *Ald.* ποιοῖντο *Med. Pass. Ash.* ei ora *Steph.* quos sequentia refellunt. — ποίειντο scribitur in *F.* et in ora *Steph.* Vitiosum est quod ex *Med.* ποιεῖντο citat *Gron.* qui dein in *Notis* ποιοῖτο tamquam ex eodem *Med.* scripsit, perinde vitiose.

CAP. LXVIII. Lin. 2 seq. οἱ μὲν δὲ ἄλλοι) οἱ μὲν δὲ ἄλλοι *Arch. Vind.* [et sic *ed. Wess.*] Antea οἱ μὲν ἄλλοι. Conf. *Gron. I.* 125. — Nempe ibi ὥλλοι ex *Med.* ediderat *Gron.* pro ὥλλοι, id est, οἱ ἄλλοι. conf. modo dicta ad c. 67, 11. At h. l. ubi praecessit οἱ articulus, non ferendam esse istam formam perspecte *Koenius* monuit ad

Gregor. Dial. Dor. §. 12. Et ἄλλοι recte tenent *F.* et *Pa. Pc. Pb.* cum aliis. *Idem*que δὲ omittunt; ne id quidem male. *l. 3.* ἐξέρωντο) ἐπιφύροντο *Ask. Pass.* margo *Steph.* ἀπιφ. *Brit.* — Vulgatum tuetur *F.* cum aliis. *l. 4.* Εἰπαί μοι *Ald.* quem ob Ionismum laudo. [et revocavit hoc *Wess.* tenuereque *Schaeß.* et *Borh.*] ἀπί μοι *Edd.* alii. [*Steph.* et seqq. itemque *Gron.*] ἀπιῶν absque μοι *Arch. Vind.* ἐπιεῶν μοι *Med. Pass. Ask. Brit. Paris. A. B.* — Nec aliud ex aliis *Paris.* notatum. Puto sic etiam olim in *F.* fuisse: sed totum verbum in hoc cod. vetustate detritum. Idem *F.* mox βασιδία, et deinde νῶν. *l. 6.* κακίστην γινομένην *Med. Pass. Ask. [F.]* idemque mox ἀποδείκαμένην. Olim κακίστην γινομένην et ἀποδείκαμένην. [Sic *Paris.* idque etiam *Gron.* tenuit. Sed ἀποδείκαμένη non nisi ex *Pc.* enotatum.] Tum δεξικαμένη *Brit. προσδίζ. Arch. Vind.* — ἐκείχιστα πω δεξικαμένη *Pb. Pd. l. 10.* ποίσο) Sic *Ask.* [et *F.* recte. conf. ad *l. 90, 6.* et *180, 5.* Sic vero et ed. *Schaeß.*] ποίσο *Arch. Vind.* — ποίσο ed. *Wess.* et *Borh.* cum aliis. *l. 11.* τοὶ γὰρ ἄνθρωποι) οἱ γὰρ *Arch. Vind. Ask. Pass.* ora *Steph.* — et *F. Pa. Pc.* quod blandiri possit. Sed vulgatum τοὶ (*Homeric*o more idem ac οὔτοι valens) cum *Aldo* et *Edd.* omnibus tenuit *Gron.* nihil in contrarium monens ex *Med.* *Ibid.* τοσοῦτό εἰσι *Pass. Ask.* — *F.* et ed. *Schaeß.* et *Borh.* τοσοῦτίν εἰσι ed. *Wess.* cum aliis. *l. 16.* οἱ δ' ἔτι ἀντίστησαν) οἱ δὲ τοὶ ἀντίστησαν cum aliis edens *Wess.* monuit: „ἀντιστάται. scribi in *Arch.*“ — Equidem οἱ δ' ἔτι scripsi praeunte cod. *F.* Debuerat hoc etiam *Pb.* in quo οἱ δὲ τι ἀντ. *l. 16 seq.* ὡς κείνους ἔπρεπε) Sic *Vind.* [quem secutus sum cum *Schaeß.* et *Borh.*] κείνους *Pass. Vind.* — *Ask.* pro *Vind.* scribere h. *l.* voluerat *Wess.* Habent autem κείνους etiam *F.* et *Pa.* κείνοις ed. *Wess.* cum aliis. Conf. ad *IV. 139, 18.* Intellige ὡς ἔπρεπε κείνους ἀπαλλάξαι. *l. 19 seq.* ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχρη) αὐτοῦ δὲ ἔχρη τὰς νῆας *Arch.* — Vulgatum tenet *F.* nisi quod νῆας. *l. 23.* διασκιδαῖς) διασκιδαῖς *Med. Pass. Ask.* [Sic quidem et *F.* at nil aliud hoc valet nisi διασκιδαῖς, iota vetusto more ad latus scripto, pro subscripto.] Alii solito more διασκιδαῖς, uti *Plut.* qui Malign. p. 86g. E. haec citat. In *Brit.* est διασκιδαῖς, quod vulg. *Herod. T. IV. P. II.*

gatus. — Cum *Brit.* faciunt *Pb. Pd.* l. 23 seq. κατὰ πό-
λιν ἢ *Pass. Ash. Plut.* κατὰ πόλιν δι' τοι *Vind. Arch.*
κατὰ πόλιν γὰρ *Brit.* Sequor priores. Olim κατὰ δι' πόλιν.
— Hoc tenuit *Gron.* cum *Ald.* et sic *Pa.* κατὰ πό-
λιν ἢ *F.* l. 24. πέρα recte in *Aldo*, [et aliis edd.
ante *Gronov.*] loco πέρῃσι. Alii παρὰ σφίσι. — Sic una
ed. *Gron.* Verum tenet *F.* nec aliud ex *Paris.* adfer-
tur. l. 26. ἰλαύνης) ἰλαύνεις *F.* l. 27. ἀτρεμῖν) Sic *Ash.*
[et *F.* quod recepi cum *Schaeß.* et *Borh.*] ἀτρεμῖται
Plut. alia etiam mutans. — ἀτρεμῖται ed. *Wess.* cum
aliis. Mox αὐτῶν *F.* l. 28. Ἀθηναίων) Ἀθηναίων *Pa.* Sed
conf. c. 70, 8. l. 29. ναυμαχῆσαι) ναυμαχῆσαι *Arch. Vind.*
l. 30. προσδεδήσεται *Med. Pass. Ash. Paris. A.* [*F.*] προ-
δεδήσ. *Plut.* [*Pa.*] et alii, non bene. Vide *Gron.* —
scilicet qui scripturam codicis *Med.* recte defendit.
l. 31. βαλιῦ *Ald. Brit. Arch. Vind. Paris B.* [puto
Pa. et *Pc.*] βάλλω *Med. Pass. Ash.* [*F. Pb. Pd.* et sic
ed. *Gron.*] βάλλει *Stob.* Scrm. l. x. p. 385. haec descri-
bens. l. 32. φιλέουσι) φιλοῦσι *F.* l. 34. δοῦλοι εἰσι) δοῦλοι
εἰσι γίνονται *F.* postremo verbo perperam e superiori-
bus repetito. l. 34 seq. ἐν συμμ.) Deficit in *Arch.* et mox
ἴσται deficit eidem. l. 36. Πάμφυλοι) Πάμφυλοι *F.*

CAP. LXIX. Lin. 2. ἴσαν) Constante ἴσαν *F.* et
βασιλῶς, non βασιλῆος. l. 3. κκόν τι) τι abest *Ash.* —
Habet *F.* cum aliis. l. 4. ἱξ) ἱα malebat *Reish.* Nil
mutant libri. *Ibid.* ἀγχιόμενοι) ἀγχιόμενοι *Arch.* — et *F.*
l. 5. τιτιμημένους) Sic *Med. Pass. Ash. Arch. Vind.* [et
F. Pa. Pc. Pd.] τιτιμημένους *Ald.* et edd. ante *Gron.* —
τιτιμημένη *Pb.* l. 6. κρίσι *Arch. Vind. Brit.* — Hos
secutus sum. ἀνακρίσι ed. *Wess.* cum aliis omnibus:
quod *sententiam* interpretantur. l. 10. πλίσσι *Pass.*
Ald. [*F. Paris.*] πλίσσι *Arch. Vind.* Male in Edd.
πλίσσι — quod ex *Steph.* ed. 2. usque in ed. *Gron.*
propagatum. l. 10 seq. πείθεσθαι ἐκίλει ταῦτα, καταδόξας
etc.) Iungunt vulgo ταῦτα καταδόξας, commate post ἐκίλει
posito. l. 11. Εὐβοίη) Εὐβοίης *Arch.*

CAP. LXX. Lin. 1. Ἐπειδὴ ἢ *Arch. Vind.* [unde
ed. *Wess.* et seqq. consentientibus puto nonnullis
Paris.] In aliis *Aldo*que ἰπὶ ἢ. — Sic *F.* et *Pa.*
Ibid. παρήγγιλλαν) Vitiose παρήγγιλλαν *F.* qui παρήγγειλαν

debuisset videtur. *παρήγαλλον* in sing. num. ex *Valckenarii* coniect. edidit *Borh.* *Ibid.* ἀναπλάωει) ἀναπλάειν *F.* l. 3. ἱξίχησις) ἱχίχησι *Brit.* l. 4. ποιήσασθαι *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F. Pa.* quos secutus sum. πείσασθαι ed. *Wess.* cum aliis. *Ibid.* ἐπιγίνετο *Med. Arch. Vind. Pass. Ask. [F.]* Olim γίνετο. — Sic *Pa.* l. 8. νικῶ. τι) δὲ mallet: sed nil mutant libri. l. 9. ἀπολαμφθῆναι) ἀπολαφθ. *Pass.* ex correct. *Ibid.* πολιορκήσονται) πολιορκησένθαι *Ask.* *Ead.* l. ἀπίντις) ἀφίντις *F.*

CAP. LXXI. Lin. 4. ἰσβάλλουιν) ἰμβάλλουιν *Arch. Vind.* — ἰσβάλλουιν ed. *Wess.* Probavi equidem aoristum, quem praeivit ms. *F.* l. 5. Λεωνίδα *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.*] Λεωνίδην ceteri. l. 6. συνδραμόντες) συνδραμόντες *Arch.* l. 9. συγχώσαντες) συγχώσαντες *F.* *Ibid.* Σκιρνήδα) Σκιρμονίδα *Arch.* neque praeter morem. — Scilicet ex eorum more, qui pro illo ponere consueverunt. Σκληραπίδα prave *F.* l. 10. οἰκοδόμεον) Sic *Arch. Vind. Pass.* [*F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] Alii οἰκοδ. l. 11. ἄτι δὲ recepi ex *F.* quod forsitan et in aliis mssis reperietur. Alii ἄτι δὲ vulgo. l. 12. ἦντο ora *Steph. Pass. Brit.* Prius ἦντο fuit. — ἦντο debuit etiam *F.* in quo vitiose ἦντο. l. 13. καὶ πλίνθοι non leguntur in *Med.* — Tenuit tamen *Gron.* cum aliis, l. 14. Φορμοὶ) Φόρμοι *F.* *Ib.* ἰσιφορόντο *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* consentiente puto *Pd.*] Ceteri ἰσιφόροντο. — Sic *F. Pa. Pb. Pc.* *Ead.* l. ἰλίννον) ἰλίννον *Pb.*

CAP. LXXII. Lin. 1. βοθήσαντες) Sic ex professo *Eustath.* ad *Hom.* p. 228, 16. [p. 218, 11. ed. *Bas.*] ex hoc loco. βοηθήσαντες *Ald.* et reliqui. — βοηθῶ. ex *Eustath.* primus recepit *Wess.* tenens quidem βοηθῶ. paulo ante, et mox deinde. Licuerat autem *Herodoto* variare formas. Mox ἦσαν suo more *F.* his, non ἴσαν. l. 4. Ἑρμιονίης) Ἑρμιονίης *Arch.* l. 7. ἱμεδα) ἱμεδα *Arch. Pass. Ald.* [*F.*] peccato saepe obvio. Conf. *Iungerman.* ad *Pastor. Longi* p. 229. — Olim correxit *Steph.*

CAP. LXXIII. Lin. 1. Οἰκίῳ δὲ τὴν Πελοπόν. etc.) Spectavit haec *Eustath.* *Hom.* p. 289, 9. — p. 218, 43. ed. *Bas.* l. 3. Ἀρκάδεις *Arch. Vind. Pass. Ask.* Hinc enclitica venit. — quae scil. aberat ante ed. *Wess.* In

F. est Ἀρκάδας τε. *l.* 4. Κυνοῦροι) Κυνοῦροι *Pb.* *l.* 8. Λίμναι) Vitiose Λίμναι vel Λίμναι *F.* *Ibid.* Δωρίων μὲν) Sic sine praeposito καὶ [quod cum *Ald.* et *Steph.* tenuerat *Gron.*] *Pass. Ash. Vind. Paris. B.* [nec aliud ex aliis *Paris.* adfertur,] *Med. Valla*, quos laudo. — καὶ cum aliis item ignorat *F.* *l.* 9. πόλις) πόλις idem *F.* qui paulo superius τίσσαρα, suo more, pro τίτταρα. *Ibid.* Αἰτωλῶν δὲ Ἦλος μόνη) Exscripsit *Eustath.* ad *Hom.* p. 303, 38. — p. 229, 47. ed. Bas. *Ead. l.* Δρυόπων δὲ) Δρυόπων τε *F.* *Ibid.* Ἑρμιόνη *Vind. Arch. Ash. Brit. Paris. A. B. Ald. Valla.* [revocavit hoc *Wess.*] Ἑρμιόνη *Med. Pass.* — et sic ed. *Gron.* Ἑρμιόνη ms. *F.* *l.* 11. Κυνοῦροι) Κυνοῦροι h. l. *Pb.* *l.* 12. δοκίουνσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες) Sic libri omnes. δοκίουντι μὲν ἐνίοις εἶναι Ἴωνες ed. *Borh.* ex *Valck.* coniect. quam eandem *Larcherus* adoptavit. μὲν ὦν ἐξ αἰῶνος corrigit *Bothe* in *Annot.* ad *Terent.* p. 466. Cuius reliquas super hoc loco coniecturas in uberioribus *Adnotationibus* exponam. *l.* 12. ἐκδεδωρίσνται) ἐκδεδωρίσται margo *Steph. Brit.* [quod ex ἐκδεδωρίσται corruptum videri monuit *Valck.*] ἐκ δὲ Δωριᾶται *Ash. Pass.* — ἐκδεδωρίσται *Pb.* ἐκδεδωρίσται (sic) *F.* *l.* 13. καὶ τοῦ χρόνου) καὶ ὑπὸ τοῦ χρ. malebam. Iunxerat autem καὶ τοῦ χρόνου ἰόντες etc. *Ald.* et sic ms. *F.* *Ibid.* ἰόντες Ὀρηῆται) Sic *Arch. Vind. Brit. Paris. B.* [et *Edd.* excepta ed. *Gron.*] ἰόντες Ὀρηᾶται *Med. Pass. Ash.* — et *F.* Ὀρηῆται citatur ex *Pc.* Pro ἰόντες *Larcherus* ὡς τε legit, intelligens sicut et *Orneatae.* *l.* 14. καὶ περίοικοι) Sic recte *Arch. Vind.* — quos secutus est *Wess.* ante quem καὶ οἱ περίοικοι edebatur, et sic quidem mss. *F.* et *Pc.* Ex aliis vero *Paris.* nil enotatum. *l.* 15. πόλις) Sic *Ash.* et supra quoque, non πόλις. — Nempe πόλις edd. ante *Wess.* πόλις *F.* qui et τούτων paulo ante, non τούτων. *l.* 16. εἰπαι) εἰπῶν *Arch. Vind. Ash.* — et *F.* *Ibid.* κατήμναι) κατήμναι ed. *Wess.* operarum errore.

CAP. LXXIV. Lin. 1. συνίστασαν) συνίστησαν *Ash.* — Vulgatum tenet *F.* *l.* 2. περὶ τοῦ παντός ἦν δὲ ῥέμον θύοντες) δέ ῥέμον cum praeced. edens *Wess.* monuit: „δρόμον *Eustath.* ad *Iliad.* p. 1264, 15. [p. 1363, 16. ed. Bas.] at δρόμον idem p. 342, 20. sicuti *Codd.* et *Edd.*“ — iam

δρόμου quidem etiam noster *F.* et *Paris.* cum aliis
 mssis agnoscunt, et satis adparet quid indoctos de-
 ceperit librarios; *Eustathium* vero utroque loco, a
Wess. citato, δρόμον scripsisse, ex adiunctis perspicue
 intelligitur; quare etiam posteriore loco recte editor
Basileensis p. 259, 8. pro δρόμου, quod in ed. *Rom.*
 erat, δρόμον posuit; quam scripturam cum *Schaeß.* et
Borh. restituere *Herodoto* non dubitavi. Conf. eum-
 dem *Schaeß.* ad *Lamb. Bosii* Ellips. Graec. p. 120. Pro
 θήντες, perperam θήντες scribit *Pb.* l. 3. ἑλλάμψισθαι)
 ἑλλάμψισθαι *Pass.* ex correct. *Ibid.* εἰ δὲ ἐν Σαλαμῖνι) Post
 Σαλαμῖνι adiciebatur olim vocab. Ἕλληνες, quod omit-
 tunt mss. *Med. Pass. Ash. Paris. A. B.* [puto *Paris.*
quatuor,] *Brit. Valla.* — et *F.* meritoque abiicit
Wess. quum invito suo *Med.* servasset *Gronov.* Si
 tali quodam nomine opus esset adiecto, oportebat
 Πελοποννήσιοι, coll. c. 71, 5. Mox ἑμῶς scripsi, ut in
 Notis monuerat *Wess.* Vulgatum quidem ὁμῶς, quod
 et noster cod. *F.* cum aliis agnoscit, tenuerunt Edi-
 tores omnes. l. 7. θῶμα *Arch. Ash.* — et *F.* quos
 secutus sum. Vulgo θῶμα edd. omnes, pro eo quod
 in mssis rectius θῶμα scribi solet. *Ibid.* ποιόμενοι
Med. Pass. Ash. [F.] ποιόμενοι Vind. Arch. ποιόμενος
Ald. Paris. A. B. — Hoc quidem ex uno nostro *Pa.*
 adfertur. l. 10. χρεῶν) Sic *Arch.* — Ionicam hanc
 formam recepi pro vulgata χρεῶν, quam h. l. quidem
 tenet *F.* cum aliis. Sed vide ad V. 109, 10. et V. 49, 44.
 locaque ibi citata. *Ibid.* ἀποπλάιν) ἀποπλέιν *F.* qui
 paulo ante, constans sibi, αὐτῶν. l. 11. δορυαλώτου) Sic
Arch. Vide ad *Diodor.* XVI. 20. — Cum *Arch.* con-
 sentit noster *F.* recte vero: hosque secutus sum.
 Vide quae olim ad *Appian.* lib. III. adnotavimus,
 T. III. nostrae edit. p. 159. et ad *Polyb.* XVIII. 34, 4.
 Vulgo δορυαλώτου ed. *Wess.* cum aliis. l. 13. ἀμύνεσθαι)
 αἰμύνεσθαι *Vind. Pass. Ash.* — et *Pa.* Vulgatum tenet
F. cum aliis.

CAP. LXXV. Lin. 5. χρεῶν) χρεῶν Arch. Vind.
 — Ex scholio hoc adscitum videtur. Vulgo χρεῶν
Edd. omnes, cum quibus nunc iterum facit noster
F. nec aliud h. l. ex aliis enotatum. Tenendam vero

putavi eandem scripturam, quam paulo ante *Nostro* restitui, cap. 74, 10. Et sic iterum c. 79, 12. *Ibid.* Σίκινος *Pass. Brit. Arch. Valla.* Alii Σίκινος. — Σίκινος *F. Ex Paris.* nil notatum. *l.* 6. Θεμιστοκλῆς) Θεμιστοκλῆς *F.* qui mox τούτων. *l.* 7. Θεμιστοκλῆς) Θεμιστ. *Arch. l.* 8. πολίτας *Arch. Ask.* vere. πολίτας prius. — Sic *F. Pa. l.* 10 seq. ἔπιμψά με στρατηγός) με deficit in *Pass. Ask.* — ἔπιμψεν ὁ στρατηγός Ἀθηναίων *F.* qui mox βασιλείως. *l.* 13. κατύπειθε) κατυπίειτε *Arch.* antecedens μάλλον negligens, sicut et *Vind. Ibid.* γίνεσθαι *Arch. Vind. Pass. Ask. [F. Pa. Pc. Pd.]* Olim γένεσθαι. — Sic *Pb. l.* 16. ἔργον ἀπάντων) ἔργον πάντων *Arch. Vind.* In *Aldo* quoque ἔργον et *Valla.* Postea ἔργων finxerunt. — Sic ed. *Gron.* cum *H. Steph.* et mss. *F. Pa.* Duo verba ἔργ. ἀπ. neglecta in *Pb. l.* 18. οὐτ' ἔτι ἀντιστ.) οὐτε ἀντιστ. edens *Wess.* adnotavit: „οὐτίτι *Arch. Vind. Valla.* Voluerunt οὐτε τι, neque incommode.“ — οὐτε ἀντ. tenet *F.* cum *Paris.* aliisque. οὐτ' ἔτι scripsi cum *Schaeff.* et *Borh.* Et sic legerat *Valla,* vertens non amplius. *l.* 19. ναυμαχίοντας) μαχίοντας *Brit.*

CAP. LXXVI. Lin. 2. ἐγένετο *Arch. Vind. Pass.* — et *F. Pa.* quos secutus sum. ἐγένετο ed. *Wess.* cum aliis. *l.* 2 seq. ἐς τὴν νηίδα Φυττάλ. Habet hinc *Steph. Byz.* in Φυττάλεια, ubi errat *Th. Pinedo.* — Φυτάλεια *F. l.* 4. ἀπεβίβασαντο) ἀπεβίβασον *Arch. Vind.* fortasse verius. ἀπεβίβασαντο *Pass.* — ἀπεβίβασαν ed. *Schaeff.* quod ex *Arch.* et *Vind.* commendare voluisse videtur *Wess.* pro quo ἀπεβίβασον operarum errore expressum est. Equidem in vulgato adquirevi: nec enim alienus ab hoc loco verbi medii usus; nam *sui caussâ, suis rationibus consulentes*, in insulam istam hos *transmiserunt* Persae: nec obstat, quod dein *l.* 12. ἀπιβίβαζον legitur. Conf. *IX. 32, 9. l.* 8. κατήχον) κατιῶχον *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F.* κατήχον ex *Ald.* tenere *Gron. Wess.* et seqq. nec aliud ex *Paris.* adnotatum. *Ibid.* πάντα τὸν πορθμὸν) παρὰ τὸν πορθ. *Med. Ask. Pass.* — Sic et *F. Pb.* Tenuit tamen πάντα *Gron.* cum aliis Edd., *l.* 9. εἵνικεν *Arch. Vind.* et mox iterum. — Recepi hoc utrobique cum *Schaeff.* et *Borh.*

εἵνεκα ed. *Wess.* cum *F.* et aliis. *L. 10.* μὴδ' ἐφυγίεν) μὴ
 φυγίεν *Arch. Vind.* — μὴ φυγίῃ *F.* *Ibid.* ἀπολαμφθ.)
 ἀπολαμφθ. *Pass.* *L. 11.* τίσει) Prave τίσει ed. *Ald.* *L. 13.*
 γίνηται) γίνηται *Pass.* γίνηται *Ask.* — et *F. Pa.* *L. 15.*
 ναυηγίω) ναυηγίω *Arch.* uti solet. *Ead. l. πέρη)* πέρη
 edd. ante *Gron.* absurde. — Sic vero et ms. *F.* *Ibid.*
 τῆς ναυμαχίης) Sic *Pass.* — unde recepi cum *Schaeef.*
 et *Borh.* Deest τῆς ed. *Wess.* et aliis: neque utique
 desiderabatur. Habet autem τῆς etiam ms. *F.* sed
 truncato nomine insequente, τῆς μαχίης. *L. 16.* ἵεσθαι
 defit *Arch. Vind.* *L. 17.* ἐποίησιν) ἐποίησιν *F.* *L. 19.*
 τῆς νυκτός etc. Hinc hiatus in *Arch.* et *Vind.* usque
 in cap. 84. et ibi verba οἱ ἄλλοι Ἀμενίη. — Videtur in
 communi exemplari utriusque codicis unum folium
 (aut duo) h. l. olim intercidisse.

CAP. LXXVII. Lin. 4. Ἄλλ' ὅται) Deest Ἄλλ' *F.*
Ibid. χερσαίου *Pass. Ask.* ora *Steph.* [*F.* nec aliud ex
Paris.] Alii χερσαίον. — Sic et ed. *Gron.* cum *Aldo.*
 Mox in *l. 5.* ἀκτῆν nil mutant, quod sciam, libri, nec
 edd. nec mss. Nempe licitum, puto, fuerat vati,
 perinde ac Pythiae, soloece loqui. *L. 6.* πέρσαντες) πέρ-
 σαντες *Pb.* *L. 7.* διὰ δίκην) διὰ δίκην *F.* *L. 8.* μαυμύοντα) καὶ
 μῶνεν τὰ *Brit.* — καὶ μένον τὰ *Pd.* *Ibid.* τίθεται) πνίθεται
 cum aliis omnibus edens *Wess.* adnotavit: „πνίθεται
Pass.“ — Nempe πνίθεται is debuerat, quod et ha-
 bet noster *Pa.* et in suo codice reperisse *Valla* vi-
 detur, qui vertit, *sibi cedere cuncta putantem.*
 τίθεται equidem ex nostro ms. *F.* recepi. *L. 10.* φονίξει)
 φονίξ *Ald.* — Correxerit *H. Steph.* in ed. 2. cum mss. *l.*
11. ἐπάγει) ἀπάγει *Pd.* *L. 13.* ἀντιλογίης) ἀντιλογίας aut
 2' ἀντιλογίης corrigunt viri docti. Vide Notas. Libri nil
 mutant.

CAP. LXXVIII. Lin. 1. ὠθησμός) ὠθησμός *Pa. Pc.*
L. 2. περικυκλόντο) Sic *Med. Pass. Ask.* In *Ald. Brit.*
 et *Paris. B.* περικυκλοῦντο. — Ex *Paris.* nil monent
 nostra Excerpta. In *F.* vero est περικυκλόντο abs-
 que augmento; cui videndum an adsentiantur alii
 codd.

CAP. LXXIX. Lin. 1. Συνοσθηκότων vertebatur *Con-*
gregatis: sed vide *I. 207. IV. 132. Wess. l. 5.* ὡ' τῆς)

ὡν *F.* ut passim alibi. *l.* 12. *χρίων ἰστι*) Vulgo omnes h. l. *χρίων ἰστι*. Conf. ad c. 75, 5. *Ibid.* *ἰν τε τῷ ἄλλῳ*) Sic *Pass.* [unde recepit *Wess.*] Deerat enclitica. — Agnoscit vero eandem ms. *F.* puto et *Paris.* *l.* 14. *τὴν πατρίδα* *Med. Pass. Ask.* [et *F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] *τῇ πατρίδι* *Ald.* et alii. *l.* 14 *seq.* *λέγω δὲ τοι* *Med. Ask. Pass.* [*F.*] Aberat *τοι*. [Abest *Pc.* Ex aliis *Paris.* nulla notata varietas.] In *Brit.* δὲ ὁ ἴσον.

CAP. LXXX. Lin. 5. ἴδιον) ἥδιον *Ask.* — et *F.* *l.* 6. *παραστήσασθαι*) *παραστήσεσθαι F.*

CAP. LXXXI. Lin. 1 seq. ὁ Ἀριστιδῆς *etc.* Undecim verba non habet *Brit.* culpa scribae. *l.* 7. *ἀμφισβασίην*) Sic *Pass. Ask.* [*F.* puto et *Paris.*] recte. Antea *ἀμφισθενσίην*. Vide lib. IV. c. 14. *Ibid.* οἱ γὰρ πλεῖντες *Pass. Ask.* — et *F.* quos secutus sum. οἱ πλεῖντες γὰρ *ed. Wess.* cum aliis.

CAP. LXXXII. Lin. 1. τούτω *F.* *l.* 4. *ἀληθύνειν*) *ἀλοφύνειν Ask.* — et *F.* *Ibid.* *ἐνγραφῆσαν*) *ἐγγραφῆσαν F.* *l.* 8. *Λημνίη*) *λίμνη F.* *l.* 9. *νῆας*) *νῆες* et mox *νῶν F.* *l.* 10. *κατίδι*) *κατίδιον Pb.*

CAP. LXXXIII. Lin. 3. ὥς τε δίδφαινε) ὥς τε δὲ ἴφαινε *Med. Pass. Ask.* — ὥς τε δίδφαινε *F. Pa. Pc.* cum *Ald.* et aliis, quod et *Gronov.* tenuit, nosque restituiimus. ὥς τε δὲ δίδφαινε *ed. Wess.* et seqq. Conf. VIII. 207, 4. et IX. 47, 2. *l.* 5. ἥσσοι) ἴσσοι *ed. Schaeff.* commode, sed praeter codicum auctoritatem. *l.* 6. φύει) φύει *F.* qui et *κατατάσει*: et δὲ τούτων, non δὲ τούτων. *Idem* mox *καταπλάξας*, pro *καταπλάξας*: sed ἡσιν recte tenet cum aliis, ubi *κρῖσι* habet *Pass.* qui *κρίειν* debuisse videtur. *l.* 8. *ἐκβαίνειν*) *ἐκβαίνειν* temere *idem F.* *Ibid.* *ἐκίλει*) *ἐκίλει* *Pass.* — Mox *νῆας F.* suo more. *l.* 11. οἱ Ἕλληνες) Abest artic. *Pass. Ask.* — et *F.*

CAP. LXXXIV. Lin. 2. σφι) σφιν *F.* *Ibid.* οἱ βάμβαροι) Abest artic. *Pa.* *l.* 3. *ἐπὶ πρύμνῃ ἀνικρούοντο*) Citavit *Suidas* in *Ἐπὶ πρύμνῃ*. — Et tenent hanc scripturam veteres libri omnes. ἴτι *πρύμνῃ ἀνικρ.* *ed. Borh.* ex coniectura *Valchenarii*, qui sic ex *l.* 14. hic corrigendum censuerat. Equidem, si quid mutare necesse esset, potius *l.* 14. *ἰπὶ* pro *ἴτι* ponerem, quam hic *ἴτι*

loco *ἐπὶ*. Nam *ἔτι* quidem huic loco parum convenit, altero autem loco abesse citra incommodum potest. Caeterum vulgaris formula, *πρῶτον κρούεσθαι*, concisa est et elliptica; cuius loco plenam hic usurpavit Noster, praepositionem *ἐπὶ* adiiiciens. *l. 4. ὤκιλλον Pass.* — item *Suid.* *l. e.* et *cod. F.* idque recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* ὤκιλον ed. *Wess.* cum aliis. *Ibid.* νῆας) Iterum νῆας *F.* sed idem mox *l. 5.* in νῆς consentit eum aliis; tum *l. 6.* νῆς habet in contextu, at superne adscripta vocalis e eadem manu. *Ead. l. 4. Παλληνὺς) αὐτὴ Παλληνίως Pa.* *l. 5. συμπαλαίτης) συμπαλαίτης F.* *l. 6 seq. αἱ ἄλλαι Ἀμεινίη) αἱ ἄλλαι ἄμα νηὶ Arch.* finito hiatu. — de quo dictum ad e. 76, 19. *l. 7. Ἀθηναῖοι μὲν) Ἀθ. δὲ Pb.* *l. 8. τῆς ναυμαχίας γένεσθαι) Sic Arch. et Ash.* — item *F.* quos secutus sum. Vulgo γένεσθαι τῆς ναυμ. *l. 12 seq. τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπιδον) Sic scripsi cum eisdem Arch. Ash. et F. τὸ στρατ. τῶν Ἑλλ. ed. Wess.* cum aliis. *l. 14. ἔτι πρῶτον ἀνακρ.)* In *ἔτι h. l.* consentiunt libri. Vide ad *l. 3.* dicta.

CAP. LXXXV. Lin. 7. τριηράρχων) τριηραρχῶν Arch. — et *Pb.* Bene habet vulgatum, a sing. τριηραρχος. Ab altera nominis forma, ὁ τριηράρχης, in gen. plur. τριηραρχῶν dicturus erat *Herodotus.* *l. 9. Θεομήτορος) Θεμήστ. Pass.* prave. Vide IX. 89. — Θεομήτορος *F.* qui paulo post Θεομήτωρ. *Idem* paulo ante, νῆας, et αὐτῶν, et mox dein τούτων. *l. 10. Ἰστιάου) Ἰστιάου idem F.* sicut alibi constanter in hoc nomine. *l. 11. τοῦ δὲ εἵνεκα) τοῦδε εἵνεκα ed. Wess.* eum superioribus, adiectâ notâ: „τοῦδε δὲ cum *Abreschio* praeferrem.“ Et recepit *Borh.* Recte vero τοῦ δὲ ed. *Schaeff.* et sic *Pc.* et *F.* Et in *F.* quidem sic τοῦ, δὲ εἵν. scribitur, commate post τοῦ inserto, signanter, quo indicaretur idem hic valere τοῦ ac τούτου vel τοῦδε. *l. 14. χώρῃ οἱ ἰδωρήθη πολλή.)* Abest οἱ *F. Pa. Pc.* Et in *Pa.* quidem sic scribitur, χώρῃ ἰδωρήθη πολλή, nec ita male. *l. 15. τοῦ βασιλῆος) Abest h. l. artic. Pa. et F.* sicut paulo ante: tum βασιλέως utrobique *F.* *Ibid. ἐρσάγγαι) ἐρσάναι Pb.*

CAP. LXXXVI. Lin. 1. νῶν F. *l. 2. ἐναρμίζτο* illustrat *Eustath.* ad Homer. p. 364, 25. — p. 466 extr. et seq. cd. Bas. ubi monet, verbum *καρμίζω* interdum

simpliciter pro *Φθίρειν* poni. L. 4. *ναυμαχιόντων* abest *Brit.* L. 7. *ἦσαν* *F.* L. 9. *ἰδοκέι τε* *ἰδοκέι τοι* *Pass.* L. 10. *θιήσθαι*) *θιήσασθαι* *Vind.* — et *F. Pa. Pc.* Mox *βασιλῆς* *F.*

CAP. LXXXVII. Lin. 1. μετιξίτερους) μετιξίτερος *Pb.* L. 2. *εἴπαι*) *εἰπῖν* *Vind. Arch. Ask.* [*F.*] et sic in seqq. — Vide L. 15. huius cap. tum cap. 88, 13. et 16. *Ibid.* *ὡς* deest *F.* L. 4. *ἐπιδὴ* *Med. Arch. Pass. Ask.* [*F. Paris.*] Olim *ἐπιδ.* *Ibid.* *βασιλῆ*) *βασιλῆ* *F.* et dein *βασιλῆς*, bis. L. 7. *νός*) *νός* *F.* *Ib.* *ἔμπροσθι* scripsi cum *F.* ut alibi. Vulgo *ἔμπροσθεν.* L. 8. *νῆς*) *νίς* *Ask. Arch. Vind.* — et *F.* qui *ἦσαν* constanter, non *ἴσαν.* *Ibid.* *πρός τῶν*) *πρὸ τῶν* *Pb.* L. 12. *Καλυδῆων*) *Stephanus Byz.* in *Καλυδῶνα* gentile urbis hinc hausit. *Ibid.* *τοῦ Καλυδῶνα*) *τοῦ Καλυδῶν* *F.* L. 13. *Δαμασιθύμην*) *Σαμασ.* *Brit.* L. 14 seq. *ἔγωγε ἔχω* *Arch.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] *Ἄντεια ἔχω γε.* — Sic *F. Pa. Pc.* cum aliis. In *Pb.* (ni fallunt nostra excerpta) est *μὲν τοι γε ἔχω.* L. 15. *εἴπαι*) *εἰπῖν* *F. Pa.* Confer paulo ante notata. *Ead.* L. 15. *οὔτε εἰ --- οὔτε εἰ*) *οὔτε --- οὔτε* *Ask.* — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. L. 16. *κατὰ τύχην*) *κατατυχῖν* *Pass.* L. 17. *ἐμβάλῃ τε*) *ἐμβάλλῃ τε* *Arch.* — et *F.* L. 19. *οἶδέ μιν*) *οἶδέ μιν* *Arch.* *Ibid.* *οἶ* servat *F.* cum aliis; sed *idem* L. 20. *νῆα*, quod ibi et ex *Arch.* adnotavit *Wess.* L. 20. *τῆς Ἀρταμισίως*) Sic *Ald.* et alii edd. ante *Gron.* cum *Ask.* [item *F.*] *τῆς Ἀρτιμ.* *Arch. Pass.* forte et *Medic.* de quo *Gron.* nihil, vetustum tamen mutari passus. — Et *τῆς Ἀρτιμ.* tenuit *Wess.* cum *Gron.* Equidem *τὴν* restitui cum *Schaeff.* et *Borh.*

CAP. LXXXVIII. Lin. 3. τούτων) *τούτω* *F.* qui mox *νῆα* cum *Pf.* et dein *νός.* L. 5. *ἐμβαλλούσαν*) *ἐμβαλλούσαν* *F.* Commodum foret *ἐμβάλλουσαν.* *Ibid.* *εἴπαι* deest *F.* *εἰπῖν* habet *Pf.* L. 6. *ἀγωνίζεται*) *διαγωνίζεται* *Pb.* quod miror in aliis non repertum. L. 9. *σαφῶς* *Med. Pass. Vind. Arch. Paris. A. Ask.* [*F.*] Olim *σαφῶς.* L. 11. *συνήνικα ἐς εὐτυχίαν*) *συνήνικεν εὐτυχίαν* *F.* L. 12. *Καλυδῶν*) *Καλυδῶν* *Arch.* quod non displicet. Sed vide L. 172. *Ibid.* *ἀποπετίνα*) *ἀπωτίνα* *F.* L. 13. *εἴπαι*) Rursus *εἰπῖν* *F.* cum *Pf.* Et sic mox. L. 14 seq. *Οἱ μὲν ἄνδρες etc.*) Hinc *Eustath.* ad *Hom.* p. 211, 23. et 668, 43. — p. 160, 11.

et p. 537, 48. ed. Bas. Monebo hoc loco, in eâdem p. 537. ed. Bas. lin. 46 seq. legi testimonium istud de Sesostride ex *Herodot.* II. 102. ab eodem *Eustathio* citatum; cuius testimonii sedem tunc, quum *Varietatem Lectionis* ad II. 102, 18. exponerem, non potueram indicare. Nempe in *Wesselingii Var. Lect.* ad eundem locum, ubi *Eustath. in Homer.* p. 688. citatur, erratum in isto numero est, debueratque p. 668. non 688. poni.

CAP. LXXXIX. Lin. 2. Ἀριαβίγνης) Ἀριβίγνης *F.* l. 5. νίης *F.* l. 11. πρόσθε *Pass. Vind. Ash. Brit. Arch. [F. Paris.]* Alii ἔμπροσθε. — quod ex *Ald.* tenuit *Gron.*

CAP. XC. Lin. 2. Φοινίκων ora *Steph.* [unde recepit *Wess.*] Olim Φοίνικες. — Sic *F. Pa. Pc.* cum *edd.* ante *Wess.* Ex *Pb.* vero et *Pd.* nulla ab *ed. Wess.* discrepantia adfertur. *Ibid.* διφθερίατο) διφθειράτο *Pa. Pc.* l. 4. ἀπολοάτο) ἀπολλοάτο αἱ νίης *F.* Idemque mox dein νῶς pro vulgato νός, et paulo ante νίης, sicut hic. l. 6. διαβάλλοντας *Arch. Vind. Pass. [F. Paris.]* Antea διαβαλόντας. *Ibid.* τοιόνδε iidem cum *Med. Ash.* [item *F.* et *Paris.*] Ceteri τοιοῦτον. — Sic quidem *Edd.* ante *Gron.* l. 7. Σαμοθρηκίην) Σαμοθρηκίη *Arch. Vind.* et statim. — Puto mox rursus η̄ iidem pro η̄. In *F.* vero h. l. Σαμοθρηκίην, id est, Σαμοθρηκίη: sed mox dein Σαμοθρηκίης et Σαμοθρηκίων, sicut in *edd.* l. 8. κατιδύετο) κατιδυάτο *Arch.* l. 9. Λιγυαίη *Med. Ash. Pass. [F. nescio an et Paris.]* Olim Λιγυρία. l. 11. ἀπήραξαν) Olim ἀπήρραξαν, cui alteram caninam ex voluntate *Valchenarii* detraxi. Conf. *Sylburg.* ad *Dionys. Hal.* VIII. p. 494. *Wess.* — At ἀπήραξαν scribitur etiam in *F.* ἀπήρραξαν nonnisi ex *Pc.* adfertur in nostris Excerptis. l. 12. ἐπίθητιον) Sic *Med. Ash. Pass. [F. Paris.] Ald. Valla.* Male prius ἀπίβηταν. — Sic temere ed. *Steph.* 1. et sequaces. l. 15. πάντας *Medic. Vind. Arch. Pass. Ash. Paris. B.* [nostrer *Pa.* et *F.* puto et *Pb. Pd.*] πᾶν antea. — Sic *Pc.* cum *Ald.* l. 19. οὐρεῖ) οὐρεῖ *Arch. Vind.* Attigit haec Schol. *Aeschyl.* Pers. vs. 466. l. 22, πρὸς δὲ ἔτι) πρὸς ἔτι *Arch. Vind.* l. 23. προσιλάβετο) προσιβάλετο *Edd.* cum *msstis*, nisi quod προσιβάλλετο *F.* προσιλάβετο ex *Reiskii* coniecturâ; *Wesselingio* etiam probatâ,

edidi cum *Borh.* conf. *Aristoph.* Pac. vs. 9. *Ibid.* φίλος ἰών) Commodam *Abreschii* coniecturam, φίλος Ἰώνων ἰών, recepit *Borh.* Paululum mutata verborum serie, φίλος ἰών Ἰώνων malebam. *Ionum amicum fuisse Ariaramnem* haud dubie dicere voluerat Herodotus: nec vero satis commode subintelligi nomen Ἰώνων ex praecedentibus posse videtur; quamvis (ut a nobis factum) verba ὅπως γὰρ usque τὴν πόλιν parentheseos signis intercludantur. In sententiam contrariam nostrae, *Bothius* (in Annot. ad *Terent.* p. 466.) tenens ista, προστιβάλλοτο φίλος ἰών, quum *Phoenicum amicum* intelligeret *Ariaramnem*, simul cum his supplicio adfectum, pro παρεών, quod sequitur, ἀσπαίρων corrigit: ἀσπαίρων τοῦτου τοῦ Φοιν. πάθους, scil. ἵνεκα, quia obnitus erat huic *Phoenicum calamitati*. Coll. VIII. 5, 5. et ibi *Valckenar.*

CAP. XCI. Lin. 2. ὑποστάντες) προστάντες ed. *Genev.* 1618. valde imprudenter et sine excusatione. *Wess.* — Nil variant veteres libri. *l. 4.* Ἀθηναῖς ἐν τῷ θορύβῳ) Ἀθ. ἐν τῷ στρατοπέδῳ *Pb.* *l. 7.* ἐκπλωύσας *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.*] Ceteri ἐκπλεύσας. — Sic *F.* cum aliis. *Idem* paulo ante, πῶν.

CAP. XCII. Lin. 2. νῆς et mox νῆα *F.* sed *idem l. 7. et 12.* in νῆ consentit cum aliis. *l. 5.* Ἰσχνόου scripsi ex VII. 181, 3. cum *Schaeff.* et *Borh.* Vulgo alii omnes h. *l.* Ἰσχνέου. *l. 7.* ἐκπαγλαόμενοι) ἐκπαγ. *Ash.* [*Pb.*] Vide VII. 181, 12. — Vulgatum tuetur *F.* cum aliis. *l. 11.* Θιμιστοκλῆα) Θιμιστοκλῆα *Arch. Vind. Ash.* [*F.*] et iterum. — τὸν Θιμιστ. cum βῶσας iungit *F.* sicut edd. et commate interposito separat a sequentibus. Sic I. 146, 18. οὐνόματι βῶσαι τὸν ἄνδρα. *l. 13.* ἐμβαλὼν) *incurrens* vertit *Valla*, quasi ἐμβαλλὼν legisset: sed nil mutant graeci libri, qui et supra τὴν ἐμβαλοῦσα consentiunt.

CAP. XCIII. Lin. 1 seq. ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα etc. Citat Scholiastes *Pindari*, Isthmior. V. fin. et *Plutarch.* in Themist. p. 120. D. *l. 3.* καὶ Ἀθηναῖς *Arch. Vind. Pass. Valla.* Singulare in ceteris. — Nempе καὶ Ἀθηναῖς ed. *Gron.* cum *Ald.* et aliis. At pluralem recte tuetur etiam *F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.

Ibid. Ἀναγυράσιος) Ἀργυράσιος *Arch.* l. 5. ἐπιδίωξε *Vind. Pass. Ask.* ora *Steph.* [*F. Paris.*] Alii ἀπιδίωξε. — quod tenuit *Gron.* *Ibid.* πλώει) πλοῖσι *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F. Pd.* πλῖσι *Pa.* *Ead.* l. ἡ Ἀρτιμισίη) Abest ἡ *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F.* nec male. l. 7. τριπράρχουσι) τριπράρχησι *Arch. Vind.* nec illud male: et παρακυβένυστο, pro παρακυβ. l. 9. ἴλοι) ἴλοι *Pb.* *Ibid.* γάρ τοι) γάρ τι *F.* l. 11. δειφύγε temere omisit *F.* qui mox ἦσαν, ut aliās, non ἔσαν: tum νῆες, non νῆες.

CAP. XCIV. Lin. 1. seqq. Ἀδείμαντον δι *c.* Tangit haec *Dio Chrysost.* in *Corinth.* pag. 458. d. et *Plut.* *Malign.* p. 870. B. l. 2. νῆς) νῆς *F.* et sic *idem* dein πῶν, et νῆα. l. 5. φεύγουσαν) φέρουσαν, prave, *idem F.* et paulo post, φαῖναι, pro φανῆναι. l. 6. κατὰ τὸ ἱρόν) Abest artic. *Arch. Pass. Brit.* — et *F.* l. 7. Σκιρῆδος) Σκιρῆδος *Arch.* l. 8. οὔτε τι) οὔτ' ἔτι *Pd.* οὔτε τι *F.* l. 9. τοῖσι Κορινθίοις non legunt *Arch. Vind.* et *Valla.* l. 11. λῆγαι) λῆγαι *F.* l. 12. ἀποστρέψας τὴν ναῦν) *Plut.* haec verba compendifaciens negligit, *Malign.* p. 870. l. 14. αὐτοῖ) αὐ *Arch.* l. 18. ἀποστρέψαντα) Sic *Med. Arch. Pass. Ask. Paris. B.* [puto et alii *Paris.* item *F.*] In aliis ἀποστρέψαντες. l. 19. ἐπ' ἐξεργασμένοι *Pass. Arch. Vindob.* [unde *ed. Wess.* nescio an consentientibus *Pa. Pc. Pd.*] ἐπεξεργασμένοι *Ald.* *Edd.* et fortasse *Plutarch.* — Sic *F.* et *Pb.* Sed ἐπ' ἐξεργασμ. *ed. Gron.*

CAP. XCV. Lin. 2. ὀλῆγῃ) ὀλῆγον *Arch.* ut saepe. Vide VII. 113. l. 3. τούτων *F.* *Ibid.* ἐπιμνήσθην *Ask. Arch. Vind.* ora *Steph.* [et *F.*] quomodo supra. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* ἐμνήσθην *ed. Wess.* cum aliis. l. 5. εἰ παρατεράχασθαι) Sic *Med. Pass. Ask. Arch. Vind. Brit.* [*F. Paris.*] Olim εἰ πολλοὶ παρατίτ. l. 6. ἰόντες) ἰόντας *Pc.* l. 8. νηίδι) Sic recte *F.* cum *ed. Wess.* et praecedd. νηίδι *ed. Schaeff.* et *Borh.*

CAP. XCVI. Lin. 1. κατινύσαντες *Med. Pass. Ask. Vind. Brit.* [*Paris.*] Antea κατινύς. — κατινύσαντες *F.* l. 3. ἰτοῖμαι nunc (ut passim alibi) non modo *F.* dedit, sed et *Ald.* et alii *Edd.* qui plerumque tonum in antepennit. ponunt. l. 5. ὑπολαβόν) ὑποβαλόν *F.* *Ibid.* αἶνεμος) ὁ αἶνεμος cum aliis edens *Wess.* monuit: „ὁ defuit *Arch.* et abesse potest.“ — Ignorant eundem articulum *F.*

et *Pa. Pc.* nosque eum abieciimus. *L. 10. ἐπιτηχίρρα*) *ἐπιτηχίρρα F.* qui mox *τεύρων*, et *βασιλῆος*, *βασιλῆα*, suo more. *L. 13. Κωλιάδες etc.* Habet *Strabo* IV. p. 611. [p. 398. ed. Casaub.] et *Eustath.* ad Hom. p. 284, 24. — pag. 215., 18. ed. Bas. *Ibid. Φρίξουσι*) Sic *ed. Wess.* cum praeced. et codicibus omnibus, nec aliter scribitur apud *Strab.* et apud *Eustathium*. *Kuhnii* emendationem, (ad *Pausan.* I. 1.) *Wesselingio* et *Valckenario* probatam, adoptavit *Schaeff.* eumque secutus *Borh.* Quae novatio non modo necessaria non erat, sed ne per se quidem commoda. Notum est, ambigue et aenigmatice loqui solitos vates; quo, utcumque res cecidisset, verum praedixisse deinde viderentur. Est autem ambiguum verbum *φρίξουσι*, quod potest et *horrebunt*, *exhorrescent*, significare, et *torrebunt*, *frixurae sunt*. *Torrere* enim vel *frigere* Graecos olim non solum *φρύγιν*, *φρύσσειν*, *φρύττειν* dixisse, sed et *φρίγιν* vel *φρίνειν*, (pro quo *φριμν* apud *Festum* scribitur) ipsum latinum verbum *frigo*, *frixum*, *frixum* vel *frictum*, ostendit. Athenienses igitur in illo oraculo verbum *φρίξουσι* statim *horrescent*, *tremant*, interpretati erant; deinde vero intellexerunt, in alteram sententiam fuisse accipiendum. *L. 14. ἀπιδάσαντες Med. Pass. Ash.* [*F.* nec aliud ex *Paris.*] Ceteri *ἐπιδάσαντες*.

CAP. XCVII. Lin. 3. πλώειν) *πλῆειν Arch. Vind. Pass. Ash.* — et *F. L. 5. κινδυνεύσει*) *κινδυνεύει* edens *Wess.* adnotavit: „Sic *Med. Pass. Ash.* et ex coniectura *Pavius.* *κινδυνύσει Arch.* Prius *κινδυνύσαι*“ — Equidem cum *Schaeff.* probavi codicis *Arch.* scripturam: eoque magis, quod saepius iam vidimus modos verborum variare amantem Herodotum. Ex *Paris.* quidem nulla ab *ed. Wess.* discrepantia enotata. In *F.* vero statim *κινδυνύσει* scripserat librarius, dein idem *u* in *n* mutavit. *Ibid. ἰβούλευε Med. Ash. Pass.* [*F.* et nonnulli *Paris.*] In aliis *ἰβούλευσι*. — Sic *Pa. Ead. L. ἐπιδήλος*) *ἐπιδήμιος Arch. L. 9. ὀρίωντες*) *ὀρίωντες F. L. 10. ἐπιστρίατο*) Sic *Arch.* non male. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii quidem omnes, quod sciam, *ἐπιστρίατο* tenent cum *Wess.* ne hoc quidem

praeter *Nostri* morem. *l.* 11. παρεσκιάσται *Arch. Vind. Med. Pass. Ash. [F. Paris.]* Antea παρεσκιάσται ex *Ald. Ibid.* πολυμήτειν) πολυμήξιν *Pd. l.* 13. ταῦτά τι) τι non agnoscit *Arch. l.* 15. παροῦσαι) παροῦσαν *F.*

CAP. XCVIII. Lin. 1. Τούτων constanter *F. l.* 5 *seq.* ἵππος τι καὶ ἀνὴρ τιταγμένος) Sic *Arch. Med. Pass. Ash. Brit. [F. Par.]* Alii τιταγμένοι, et ignorant verba ἵππος τι καὶ ἀνὴρ. — Sic *Edd.* ante *Gron. l.* 6. οὔτε) οὐ τι *ed. Schaeff.* nescio consulto - ne, an operarum errore. In vulgatum alii consentiunt omnes. *l.* 7. ἱέργῃ) ἱέργῃ edens *Wess.* monuit: „Sic *Arch. Pass. Ald. Vind.* Alii ἱέργῃ, uti *Homer. Iliad. B.* 617.“ — Recepi cum *Schaeff. et Borh.* postremam hanc verbi formam, qua *Noster* quidem nusquam aliās, quod meminerim, sed saepius Poëta utitur, quem frequenter ille est imitatus. ἱέργῃ quidem cum aliis tenet *ms. F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur. Caeterum, quod inter huius scripturae auctores *Aldus* hic nominatur, id imprudenti viro docto excidit: etenim ex ipsius *Aldi* exemplo in alias editiones propagatum verbum ἱέργῃ erat, quod etiam *Gron.* tenuit, nihil ex *Medic.* monens. Loco *Ald.* videtur *Ash.* scribere voluisse *Wess. l.* 8. ἰωντῶ) αὐτῷ *Arch. Pass. — F. l.* 10. κατὰ ἄλλων) ἄλλων praeferunt libri omnes ante *Schaefferum*, cuius in utraque editione κατ' ἄλλων legitur, operarum puto errore, quem quidem repetiit *Borh.* κατὰ pro vulgato κατ' scripsi cum *F. l.* 11. λαμπροφωρίη) λαμπροφωρ. *Arch.*

CAP. XCIX. Lin. 3. ἔτιψα) ἔτιψεν *Arch.* vitiose. *l.* 4. μυρσίνη) Sic *Pass. Arch. Vind. Brit.* margo *Steph.* Vise lib. VII. 54. — μυρσίνησι *ed. Wess.* cum aliis. Singularem vero collectivum, quem recepi, cum *Pass. Arch.* aliisque hoc loco tuentur *F. Pa. Pc.* Mox πάντας *Pb.* pro πάσας. *l.* 5. θυρίσσι tuentur libri omnes. θυρίσσι ex *Valch.* coniecturā praeproperere recepit *Borh. l.* 8 *seq.* ἐν αἰτίῃ) ἐν αἰτίῃσι ora *Steph. Brit.* — Adoptavit hoc *Schaeff.* commode: sed vulgatum, quod non minus probum, tenent alii libri omnes. Mox νεῶν, non γαῶν, *F.*

CAP. C. Lin. 3. Ἀθηναίων) Ἀθηναίων, solemnī vitio

omnes, praeter *Vallam*. l. 5. κρέσσον) κρείσσον *Pass. Vind. Arch.* vetante dialecto. — Vulgatum cum aliis tuetur *F.* l. 7. πλέον *Pass. Vind. Arch.* et *Ash.* bene. Olim πλέον. — πλέον statim scriptum erat in *F.* tum eadem manu correctum πλέον. l. 8. οἱ ἡ γνώμη) ἡ abest *Arch.* et οἱ *Pass.* — Utramque voculam recte agnoscit *F.* l. 10. μηδεμίαν) μηδὲμίαν *Ash. Vind.* — Sic *F.* constanter; qui mox τούτων, aequae constanter. l. 14. κατεργάσθαι recte h. l. dedere *F. Pa. Pc.* κατεργάσθαι ed. *Wess.* cum aliis. Mox νῶν tenent omnes, non νῆν. l. 16. εἰ μὲν νῦν δοκέει) δοκέειν h. l. *Arch.* l. 18. παρίχει) παρέχει *Arch.* — παρίχυν *F.* παρίχως *Pb.* l. 19. γὰρ ἴσσι) γὰρ ἴτι *Pb.* Mox οὐδὲμία *F.* l. 21. τοὺς δούλους) τοὺς δούλ. *Arch.* *Ibid.* ποίειν) Sic *Arch.* — quem secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* Vulgo ποίει alii omnes. l. 22. ἀπάγειν) ἀπαγαγεῖν *Arch.* — quod recepere *Schaeff.* et *Borh.* Vulgatum tuetur *F.* cum aliis omnibus edd. et msstis. l. 24. ποιήσας) ποιήσας *Pc.* l. 25. ἐν Πέρσῃ τοῖσι) ἐν Πέρσῃ τοῖσι ed. *Wess.* et praecedd. cum msstis omnibus, excepto *Arch.* e quo ἐν τοῖσι Πέρσῃ laudavit *Wess.* quod recepit *Schaeff.* At aliud quid haud dubie latebat sub constanti ista reliquorum librorum scriptura. ἐν Πέρσῃ τοῖσι ex *Valck.* coniect. edidit *Borh.* tenens quidem praecedens οὐδὲν, pro quo οὐ μὲν maluerat *Valck.* Mihi τοῖσι placuit, HomERICA pronominis forma pro τοῖσι: nec vero τοῖσι aspernor. Videndum vero, ne paulo ante, (l. 21.) ubi τοὺς δούλους *Arch.* habet, τοὺς oportuerit. l. 26. οὐδὲ ἰρεῖς ἔκου) Nescio quid sit quod ex *Pd.* adfertur, οὐδέ τις ἔργον ἔκου. l. 27. εἰ δὲ) οἱ δὲ *Pb.* l. 31. παραμένειν) παραμένειν *Arch.* — quod recepit *Borh.* nec immerito. Conf. c. 103, 3. Praecedens particula μὴ deest *F.*

CAP. CI. Lin. 3. ἀποκρινίσθαι) ἀποκρίνασθαι *Brit. Ald.* — Correxerit *H. Steph.* cui adsentiantur meliores libri. ἀποκρινίσθαι ed. *Borh.* Mox τούτων *F.* ubi vulgo τουτίων. l. 5. ἐς συμβουλὴν *Med. Ash. Pass.* [*F.*] Ceteri συμβουλὴν. — ἐπὶ συμβουλὴν *Edd.* ante *Gron.* Et in ἐπὶ consentiunt nostri *Pa. Pc. Pd.* συμβουλὴν vero nonnisi ex *Pa.* et *Pd.* citatur; ut videantur συμβουλὴν tueri *Pb.* et *Pc.* Conf.

c. 103, 1. l. 6. μόνη defit Arch. l. 8. μεταστειλάμενος) μεταπικύλω. male Brit. l. 9. τοὺς δορυφόρους) τῶν δορυφόρων Pb. male. l. 10. πιρᾶσθαι Arch. Vind. Med. Ash. Pass. [F. Paris.] Antea ἀναπιρᾶσθαι. l. 16. δι' μὲν) δι' με ed. Wess. cum F. et aliis. Tono signavi pronomen. δ' ἰμὲ ed. Schaef. δι' ἰμὲ ed. Borh. l. 17. τὰ ἱμά Arch. Vind. Ash. [F. Paris.] Alii ταῖμα. l. 20. ποίων) Perperam ποίω F.

CAP. CII. Lin. 4. ἴλιαι) ἴλιαι Ald. — Correxit Steph. cum mssis. l. 5. ὑποδίδεται) ὑποδίδεται Arch. l. 7. τὰ φησι ἴλιαι) θίλιαι Pass. Ash. ἴλιαι Arch. Ald. — Magis etiam vitiose γὰ σφισι θίλιαι F. Pa. Pc. Ibid. προχωρήσει) προχωρήσει Arch. [ne is quidem male.] προχωρήσει Ald. — Vulgatum primus dedit H. Steph. in ed. 2. et tuctur ms. F. cum aliis. l. 9. καταγύσαντο) καταγύσαντο corrigit Abresch. — Nil mutant libri. l. 11. ἱκαίνων τῶν προχμαίων. Sic quidem libri omnes: egregiam vero utique speciem habet Wesselingii conjectura, εἰ κεκίμένων τῶν πρ. Bothius contra (in Annot. ad Terent. p. 466.) confidenter rescribi iubet ἱκαίνων τῶν πρ. Equidem, si defendi librorum scriptura non possit, Wess. ducem praeferam.

CAP. CIII. Lin. 1. τε δὲ) Defit δὲ Arch. Ibid. συμβουλῇ Med. Pass. Ash. [F. Paris.] In reliquis συμβουλῇ. l. 2. ἵκει ora Steph. Arch. Vind. Pass. Ash. Brit. neque improbe. — Sic et F. et Pa. Pc. Pb. idque recepi cum Schaef. et Borh. ἱπνέει ed. Wess. cum Ald. quod et tenuit Gron. qui fortasse alteram scripturam ex Med. adnotare neglexerat. l. 3. μέντοι) μέντοι F. Conf. c. 100, 31. l. 4 seq. τὴν Ἀρτεμισίην, ταύτην μὲν etc.) τὴν Ἀρτεμισίην ταύτην, τὴν μὲν Arch. l. 5 seq. τοὺς παῖδας) Abest τοὺς F. l. 6. συνίσποντο) Sic Med. Pass. Paris. B. [Puto Par. C. scribere Wess. voluerat, qui est noster Pb.] συνίσποντο Arch. Vind. Paris. A. [ex nostro Pa. et Pc. haec enotata scriptura.] Brit. Ald. συνίσποντο Ash. — et F.

CAP. CIV. Lin. 4. Πηδᾶσαι) Sic Pass. Vind. Brit. et ora Steph. [quos secutus sum cum Schaef.] Πηδᾶσαι Arch. — Πηδᾶσαι ed. Wess. cum aliis. Ibid. συνίσποντο) Sic Pass. — et F. quod et ipsum recepi cum Herod. T. IV. P. II. D

Schaeſ. τούτοις ed. *Wess.* cum aliis. Caeterum in *F.* ante hanc vocem complura verba inde a l. 3. omiſſa ſunt, et miſere deformata quae ſupersunt, in hunc modum, τῶν εὐνύχων παραδιδόναι τούτοις τινὸν συμφύεται etc. *Borhek*ius vero, *Valchenarii* iudicium confidenter ſecutus, poſt verba παρὰ βασιλῆι, (l. 3.) omiſſis omnibus quae vulgo in libris cunctis uſque in eap. 105. l. 2. leguntur, continuo iſta poſuit, τῶ μεγάλῃ τῆς etc. l. 5. φέεται) συμφύεται *Med. Ask. Pass.* [*F. Pb.*] Sed φέεται *Ald. Arch. Vind. Brit. Paris. B.* — noſtri *Pa. Pc. Pd.* *Ibid.* ἀμφικύπτει) Sic *Ash.* (ἀμφικύπτει citatur ex *Pa.*) ἀμφικύπτει *Pass. Vind. Arch. Brit. Ald.* — ἀμφικύπτει *F.* l. 7. ἰσῆν) ἰσῆν *Arch.* Rem attigit *Strabo* XIII. p. 909. — p. 611. c. ed. *Casaub.* ubi *Herodotum* citat auctorem. ἰσῆν *F.* Placet autem forma magis Ionica, quam exhibet *Arch.* l. 9. δις) Nil hic mutant libri: ſed apud eundem *Noſtrum*, l. 175, 5. ubi eadem narratur fabula, τῆς legitur et ſic apud *Strab.* l. c. Forſan δις καὶ τῆς ſcripſerat auctor.

CAP. CV. Lin. 1. τούτων *F.* *Ibid.* Πηδατίων) Πηδατίων *Ash.* l. 4. Παιώνιος) Παιώνιος *Arch. Vind. Valla.* Vulgatum eſt apud *Athenaeum*, haec citantem lib. VI. [c. 91.] p. 266. E. l. 5. ζῶν) ζῶν *Arch. Vind.* — ζῶν *F.* et ſic paulo poſt. l. 6. ἐκτάμων) ἐκταμών malebam; ſed nil mutant libri. l. 7. καὶ ἑφῖσεν) καὶ ἐς ἑφ. *Arch. Vind.* l. 9. ἰνορχίον *Pass. Ask.* [et *F.* puto et *Pb. Pd.* a ſing. ὁ ἰνορχίς, coll. VI. 32, 5.] ἰνορχίον *Arch.* [tamquam a ſing. ὁ ἰνορχίς.] Antea ἰνορχίον. — Sic *Pa. Pc.* cum aliis, in quibus *Gron.* tamquam a ſing. ὁ ἰνορχίς. l. 11. ἐκ τούτων) ἐκ τούτου *Arch. Vind. Pass. Ask.* margo *Steph.* — *F. Pa.* l. 15. παρὰ Ἐλεῖν) παρὰ βασιλῆι *Eleῖν* *Arch. Vind. Valla.*

CAP. CVI. Lin. 1. ὄμμα) Sic *Arch. Vind.* ſine augmento, ut Iones ſolent. — Recepi hoc cum *Sch.* et *Borh.* ὄμμα tenuerat *Wess.* cum aliis. l. 2. ὁ βραχιδεύς) Omittunt ὁ *Pass. Ask.* — et *F. Pa.* Abiecitque *Schaeſ.* l. 4. μὴν abest *Arch. Ibid.* Ἀταρνύς) Ἀταρνύς *Arch. Vind.* Tu adi ad lib. I. c. 160. l. 5. Παιώνιον) Παιώνιον *Arch. Vind.* et *Valla* ſemper. l. 9.

ποιήσαι, ἦν) Sic *Arch. Vind.* — quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* ποιήσιν, ἦν ed. *Wess.* cum aliis. *Ibid.* κοιμισάμενος) Sic iidem *Arch.* et *Vind.* — quod et ipsum probavi, licet activam verbi formam κοιμάσας, quae vulgo hic legitur, tucatur cum aliis *Thomas Mag.* in Οἰκίται, moxque in κοιμάσαι τὰ τίνα consentiant omnes. *Ead. l.* τοὺς οἰκίτας *Med. Arch. Vind. Pass. Ask. Thomas Mag.* et *Valla.* [item *Paris.* nonnulli.] Antea τοὺς παῖδας ex *Ald.* et al. — Sic quidem *F.* et *Pa. l. 15.* ἡμῶν τις ἱγγάσαστο) Sic *Arch. Vind. Valla.* [Inde ed. *Wess.* in qua quidem τις (sic) accentu notatur, quem equidem abieci cum *Schaeff.* et *Borh.*] Ceteri ἡμῶν τις εἰ προγόνων ἱγγ. — Sic *F. Pa. Pd.* ἡμῶν τις προγόνων ἱγγ. *Pb.* An cum *Arch.* consentiat *Pc.* haud satis scio. *l. 20.* ὠνίδισι) Sic *Pass. Ask. Vind.* cuius usus esse potest. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* ὠνιδίσι ed. *Wess.* cum aliis. ὠνιδίειν *F. l. 22.* τισείων) τισείων *F. l. 25.* μὴν νῦν) μὴν νῦν *F. Ibid.* ἢ τε τίς) Abest ἢ *Arch. Vind.* qui et ἰ articulum ante Ἑμέρ. omittunt.

CAP. CVII. Lin. 2. ἐκίλει μιν *Pass. Ask. Arch. Vind.* ora *Steph.* [unde recepit *Wess.* consentientibus puto *Pb. Pc. Pd.*] Prius ἐκλινέ μιν. — Sic *F. Pa.* cum aliis; revocavitque hoc *Schaeff.* et *Borh. l. 3.* τοὺς βούλιται) Sic iidem omnes (ait *Wess.*) qui modo ἐκίλει, neque sperno. — Sic vero et *F. Pa. Pc.* Itaque consentientibus codicibus obtemperavi. τοὺς δὲ βούληται cum *Aldo* tenuerat *Gron.* et sic ed. *Wess.* et seqq. *l. 5.* τοσούτω) Sic *Pass.* — unde recepit *Schaeff.* et *Borh.* Sic vero et *F.* et *Pa.* τοσούτων ed. *Wess.* cum aliis. *l. 6.* βασιδῶς et ὅπως *F.* et sic constanter deinde. *l. 7.* ὡς τῷ χειρός) Sic *Vind.* [unde recepit *Wess.* suffragantibus codd. *F. Pa. Pc. Pb.*] Olim ὡς ταχίως. — quod et *Gron.* tenuerat. Ex uno nostro *Pd.* hoc enotatum. *Ibid.* ὅχι) ὅχι *Arch. Vind. l. 8.* διαφιδιξύντας) διαξ. *Arch. Vind. Ibid.* βασιδῶς) βασιδῶ edens *Wess.* adnotavit: „Sic *Med. Pass. Ask. Vind. Arch.* In *Aldo* et reliquis βασιδῶα.“ — βασιδῶ cum punctis diacreticis recte ed. *Schaeff.* et *Borh.* et sic *F.* puto et *Paris. l. 9.* ἦσαν et πλείοντες *F.* non ἦσαν et πλείοντες. *l. 10.* ταύτας ἰδοῦν τε) Sic *Arch.*

Vind. — quos secutus sum cum *Schaeß.* et *Borh.* ἡπίστου ταύτης, ἴδεξ. ed. *Wess.* cum aliis.

CAP. CVIII. Lin. 1. ἰγίντο) ἰγίντο *Pass. Arch.* satis bene. — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. *Ibid.* ὀρίωντες) ὀρίωντες *F.* l. 5. οἰχωπύας) ὀχωπ. *Arch. Vind.* l. 6. μέν νυν νενυ.) Abest νυν *Arch. Vind.* l. 8 seq. γνώμην ἀπιδείκνυτο) Non agnoscit γνώμην *Ash.* neque *Brit.* ἐπιδείκ. habent *Arch.* et *Vind.* l. 13. σφίς) σφί *Pass. Ash.* [et *F. Pa. b. c. d.*] σφίς *Vind. Arch.* — Bene σφίς *Edd.* omnes, nec aliud ex *Med.* enotatum. *Ibid.* κακῶν *Arch. Vind.* quod recepi cum *Schaeß.* et *Borh.* κακῶν ed. *Wess.* cum aliis. σφί πάντων κακῶν *Pd.* l. 14. ἰργάσαντο) ἰργάσαντο *Arch. Vind. Pass. Ash.* — et *F. Pa. b. c.* l. 15. πιρῆτο ἀν̄ plene *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] pro vulgato πιρῆτ' ἀν̄. l. 16. προχωρίειν) προχωρ. *Arch.* l. 18. διαφθερίται *Med. Pass. Ash.* [*F.*] *Arch. Paris. A.* [*Paris. C.* puto debuerat, qui est noster *Pb.*] Olim διαφθερίται. — Sic *Pa. Pc.* l. 20. προσχωρήσαι) προχωρ. *Brit.* — et *F.* l. 23. ἀλλὰ δοκίειν) ἀλλ' οὐ δοκίειν *F.* qui quidem dein eandem negationem repetit, habet autem οὐ μένιν, ubi vulgo οὐ μένιν. *Idem* mox Πέρσην, non Πέρσα. l. 25. ἱατίον ὧν εἶναι) Abest εἶναι *Pd.* *Ibid.* ἐς ὃ ἱλθοῖ) Sic *Ash. Med. Pass.* [*F.* et *Paris.* nonnulli.] Ceteri ἱλθῇ. — Reposuit hoc *Schaeß.* Equidem cum *Wess.* et *Borh.* alterum probavi. l. 27 seq. καὶ Πελοπονν.) καὶ οἱ Πελοπ. *Arch.*

CAP. CIX. Lin. 4. ὀρμίματο *Arch. Vind.* bene. ὀρμίματο alii. — Sic cum aliis *F.* qui mox bis πλείν, pro πλώειν: et αὐτῶν, ubi αὐτίων *edd.* l. 5. βαλλόμενοι) βουλόμενοι *Arch. Vind.* — nempe ex scholio. βαλόμενοι *Pc.* *Ibid.* ἄλλοι iidem *Arch.* et *Vind.* quod Ionum est. [unde ed. *Wess.* nescio an consentientibus *Paris.*] Prius οἱ ἄλλοι. — Sic *F.* cum aliis. l. 7. πλείω) πλείω *Arch. Vind.* l. 11. τοσούτο scripsi cum *F.* Vulgo τοσούτον. l. 12. ἀνασώμενοι) ἀνασωτάμενοι *Med. Pass. Ash.* — et *F.* male. l. 16. τὰ τι ἱρά) Commode τι dedit noster *F.* Vulgo τὰ ἱρά. l. 16 seq. ἐμπιπράς τι) ἐμπιπράς τι *Med. Pass. Ash.* — qui ἐμπιπράς τι debuerant, quod est in *F.* Vulgatum tenuit *Gron.* cum aliis. l. 19. ἔχου decet *Arch. Vind.* l. 20 seq. καταμείναντες ---

ἐπιμεληθῆναι) καταμείναντας -- ἐπιμεληθῆναι edens Wess.
 adnotavit: „Sic *Päss. Ask. Arch. Vind. Brit.* margo
Steph. Antea ex *Aldo* καταμείναντες -- ἐπιμεληθῶμεν.“ —
Aldinam lectionem tenuit *Gron.* nihil ex *Med.* mon-
 ens; puto, quod scripturam huius codicis olim ad-
 notare neglexisset. Sane ἐπιμεληθῶμεν novationem cor-
 rectoris sapit: ἐπιμεληθῆναι vero cum aliis omnibus
 agnoscunt etiam nostri *Parisini omnes* et *F.* Et *F.*
 quidem cum *tribus* (ni fallor) *Paris.* in καταμείναντας
 consentit, sed nominativum καταμείναντες habet *Pc.*
 quem probavi cum *Schaeß.* et *Borh.* Quemadmodum
 in hortando vel iubendo nominativus secundae per-
 sonae cum infinitivo iungitur, sic etiam in prima
 persona eadem constructioni locus est. Ut vero pro
 ἐπιμεληθῆναι, praeter librorum auctoritatem ἐπιμεληθῶμεν
Aldus posuit: sic alii, infinitivum tenentes, nomi-
 nativum praeter necessitatem in accusativum muta-
 runt. l. 21. ἀναπλασάτω *Arch. Vind. Eustath.* Hom.
 p. 1425, 61. [Odyss. p. 67, 47. ed. Bas. Sic vero et
F. nec ex *Paris.* aliud adfertur.] Olim ἀναπλασάσθω.
 l. 22. σπόρου) σποράς *Eustath.* — σπόρους *F.* *Ibid.* παν-
 τιλως *Med. Ask. Pass.* In ceteris παντιλῶς. l. 23. ἀπε-
 λιάσας) ἀναπιδάσας *Arch.* l. 24. Ἑλλησπόντου) Ἑλλήσποντον
F. qui tamen Ἰωνίης tenet cum aliis. l. 25. ἀποθήκην
Med. Arch. Pass. Ask. [*F. Paris.*] ὑποθήκην ceteri.
Ibid. ποιήσιν) ποιήσασθαι *Pass.* Vulgatum tenet *F.*
 cum aliis. *Ead.* l. Πέρσιν) Πέρσιν *F.* qui mox ἢ perpe-
 ram, pro ἦν, tenens tamen sequentem coniunctivum.
 CAP. CX. Lin. 2. μὲν ταῦτα *Arch. Vind.* — et *F.*
Pa. quos secutus sum cum *Schaeß.* et *Borh.* ταῦτα μὲν
 ed. *Wess.* cum aliis. *Ibid.* δειβάλλε) δειβάδα *Ald.* —
 δειβάλλε ed. *Steph.* et seqq. cum mssis. l. 5. οὗτοί οἱ)
 Delit ὁ *Arch. Vind.* *Ibid.* Constante ἦσαν *F.* l. 7.
 ἰπίστειναι) Sic *Arch. Vind. Pass. Ask. Brit.* cum
 orā *Steph.* [nec aliud ex *Paris.* adfertur.] Alii ἰπί-
 τιλλε. — Temere hoc a *Veneto* editore effectum vide-
 tur ex parum adcurata *Vallae* versione *iussos ta-*
cere. ἰπίστειναι *F.* et sic ed. *Schaeß.* Absurdum ἰπίτιλλε
 tenuit quidem *Gronovius*, nihil ex *Med.* monens;
 nempe codice suo iterum h. l. parum diligenter

inspecto. *l. 8.* ἀπικομμένοις *Medic. Pass. Ash.* [debuerat hoc etiam *F.* in quo ἀφικομμένοις.] Reliqui ἀπικομμένοις cum *Aldo.* [*Sic Pa. Pc.*] Et in *Arch.* quidem ἀπικομμένοις ὧν τούτοις ἐντείλ. — Caeteri τὰ αὐτὸς recte tenent. *l. 10.* ἐπεὶ τε scripsi cum *F. Pb.* quod familiare Nostro, ἐπεὶ δὲ vulgo alii. *l. 11.* Σίκωνος h. l. *F.* qui paulo ante in Σίκωνος consentiebat cum aliis. Mox idem Σίρξην. *l. 15.* ὅτι Θμιστ. ὁ Ἄθην. σοὶ βουλέμ.) ἔτι Θμιστοκλῆος τοῖ Ἄθην. *Arch. Vind.* et σοὶ dein omittunt: non profecto male. — In *F.* prave ὁ Θμιστ. ὁ Ἄθην. σοὶ βουλέμ. *l. 16.* ὑπουργίον ὑποργ. *Ash. Pass.* cuiusmodi et alibi vidimus. — Vulgatum tenet *F.* *l. 19.* ἀπίπλων *Arch. Vind.* ἀπίπλων *Ald.* et alii.

CAP. CXI. Lin. 2. ἐπιπλῶν) *Sic Arch. Vind.* cui locus esse poterit. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* Nude πλῶν ed. *Wess.* cum aliis. πλῶν *F.* *l. 4.* περικατῆκτο, nullo augmento, *Arch.* — quem secutus sum cum eisdem *Schaeff.* et *Borh.* περικατῆκτο ed. *Wess.* cum aliis. *l. 4.* ἐξίλειν recte *Arch. Vind.* Antea ἐξίλειν. *l. 5.* αἰρηθέντες πρὸς Θμιστοκλῆος χρήματα) *Sic Arch. Vind. Pass. Ash.* [et *F.*] ordine sat bono. — Adoptavi hanc verborum seriem, loco vulgatae χρήμ. αἰτ. πρὸς Θμιστ. *l. 6 seq.* λόγον τόνδε) τὸν λόγον τόνδε *Arch. Vind.* *l. 8.* Πισώ τι etc. Citavit *Plutarch.* in Themist. p. 122. *l. 9 seq.* πρὸς ταῦτα) πρὸς ταῦτα *Arch.* — minus bene. *l. 10.* ἴσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι) ἄρα ἦσαν Ἀθῆναι *Arch.* et *Vind.* — ἦσαν etiam constanter *F.* puto et alii. *l. 11.* καὶ θεῶν χρηστῶν ἦκουεν) εἰ καὶ, vel ὅτι καὶ θ. χρ. ἦκ. suspicatus eram scripsisse *Herodotum*: sed nil mutant libri, et in vulgata scriptura adquiesco. *l. 12.* Ἀνδρίους) Prave ἀνδρίους *F.* et mox iterum. *Ibid.* ἐς τὰ μέγιστα *Med. Arch. Pass.* [*F.* et nonnulli *Paris.* Pro *Arch.* vero suspicor *Ash.* scriptum oportuisse.] ἐς τὰ μέγιστα *Ash.* [nisi potius *Arch.*] *Vind. Brit. Paris. A. B.* et *Ald.* — Hoc in nostris Excerptis Parisiensibus nonnisi ex *Pa.* adfertur. *l. 13.* ἀχρηστους) χρηστους *Arch. Valla.* *l. 15.* ἐπιβίλους) ἐπιβίλους *Arch.* et *Vind.* — ἐπιβίλους *F.* qui *ibid.* τούτων. *l. 18 seq.* οὐ δόντες τὰ χρήματα) Articulum qui aberat ed. *Wess.* et aliis, dedit *F.* commode, scil. pecuniam quam ille postulaverat.

CAP. CXII. *Lin.* 4. χρωμένους) χρωμένους *solus Med.* *Ibid.* λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίου ἐχρήσατο) τοῖσι καὶ πρὸς βασιλῆα ἐχρήσ. *Med. Pass. Ash.* [*F.*] et omittunt λόγοισι. Vulgatum in contextu tenuit *Gron.* sed in Notis mire commendat codicis sui scripturam, modo verbum χρωμένους deleatur. *l.* 6. ἰπάξαι) ἰπάξαι *F.* qui tamen dein ἐκαίρηται tenet. *l.* 9. διότι) ὅτι *Arch.* *Ibid.* Θιμιστοκλῆα) Θιμιστοκλῆα *F.* et sic deinde. *l.* 10. αἶψα) τιμῇ *Vind. Arch.* quod scholion. *l.* 12. ἄλλοι ἴδουσαν πεπρωτίων) ἄλλων νηστ. ἴδουσαν *Arch. Vind.* *Ibid.* εἰπαι) εἰπαι *F.* qui mox μένους, pro μούνης. *l.* 13 seq. Καρυστίοις γι) Particulam cum superioribus *Edd.* omittens *Wess.* adnotavit: „Καρυστίοις γι *Ash.* Καρυστ. γι *Pass.* cui non adversor.“ — Cum *Pass.* consentit *F.* quos secutus sum, praeceuntibus etiam *Schaeff.* et *Borh.* *l.* 15. ἱλασάμενοι) ἱλασ. *F.* *l.* 16. διέφυγον) ἴφυγον cum *Gron.* edens *Wess.* monuit: „Sic *Med. Pass. Ash.* In ceteris διέφυγον, cui sedes potuerat relinqui.“ — διέφυγον quidem nonnisi ex uno *Pa.* in Excerptis nostris citatur; praetuli hoc tamen et ex *Ald.* revocavi cum *Schaeff.* ἴφυγον cum aliis habet *F.* tenuitque hoc *Borh.* *l.* 17. ἡπίετο) Sic *Arch.* [unde ed. *Wess.* et seqq. nec aliud ex *Paris.* adfertur.] ἡπίετο *Med. Pass. Ash. Brit.* [et *F.*] ἡπίετο *Ald.* et ceteri. *l.* 18. λάβειν) λάβειν *F.* Sic vero et *edd.* omnes ante *Schaeff.* sed *IX.* 90, 8. iota ignorant omnes.

CAP. CXIII. *Lin.* 1. Ξέρξαι) Ξέρξην *F.* qui dein βασιλῆα, suo more, cum aliis puto; non βασιλῆα. *l.* 3. ἴδοξαι γὰρ καὶ Μαρδονίῳ) Particulam καὶ, quam ignorant alii, opportune nobis obtulit *ms. F.* *l.* 4. ἀνωρίην *Arch. Vind. Paris. B. Brit.* [Sic vero et *Ald.* et *Edd.* omnes.] ἀνωρίην *Med. Pass. Ash. Paris. A.* — Sic et *F.* Puto autem ἀνωρίην hos debuisse. Ex nullo *Paris.* dissentiens ab ed. *Wess.* scriptura notata in nostris Excerptis. *l.* 4 seq. χυμερίσαι τε) Sic scripsi cum *F.* et *Pa.* χυμερ. & alii. *l.* 5. Θισσαλῆν *Ash. Pass. Arch. Vind.* [*F. Paris.*] et sic solet Scriptor; non Θισσ. — Nempe Θισσαλῆν hic dederant *Edd.* ante *Wess.* qui tamen mox dein Θισσαλῆν recte omnes. *l.* 6. ἀπίκατο *Med. Pass. Ash.* [*F.* puto et *Pa. Pc. Pd.*] Alii cum *Aldo* ἀπίκατο,

— Sic *Pb.* — *l.* 8. μὲν Πέρσας) μὲν τοὺς Πέρσας. *Ask. Pass.* μὲν τοὺς μωρίους Πέρσας. *Arch.* et *Valla.* — Vulgatum tueretur *F.* cum *Paris.* *l.* 12. Βακτρίους τε *Pass. Ask. [F.]* Deerat τε. — Decst *Pa.* *l.* 13. πίζεν, καὶ τὴν ἵππον) Sic *Arch. Vind. Valla.* — quos secutus sum cum *Schaeff.* καὶ τὴν ἄλλην ἵππον ed. *Wess.* cum aliis; quod tenuit *Borh.* *l.* 13 seq. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμαχῶν.) Nuda ἐκ δὲ τῶν συμμαχῶν *Med. Pass. Ask. Paris. A.* [Sic et *F.* et ed. *Wess.* cum *Gron.*] Alii τῶν ἄλλων συμα. uti *Aldus.* — Revocavi ἄλλων cum *Schaeff.* et *Borh.* Et ex nostro quidem ms. *Pe.* (qui *Wesselingio* aliās *Paris. A.* est) discrete hanc scripturam citant nostra Excerpta: *Pa.* vero in contextu quidem nude τῶν συμμαχῶν habet; post τῶν autem est signum defectus, quo refertur vox ἄλλων in ora, ab eadem manu. Tum in *Pd.* est τῶν ἄλλων συμμαχῶν. *l.* 15. οἱ τίσις τι χρηστὸν) οἱ τί. οἱ χρ. *Arch.* — Vulgatum recte tenent alii omnes; nisi quod vitiose τε pro τι habet *F.* In ed. *Borh.* vero est οἱ τίσις τι, levi operarum errore; quum voluisset Editor ὀρίσις τι, ex *Valchenarii* coniectura. *l.* 16. συνιδεῖ) Sic *Arch.* cum *Pass.* — et *F.* quos secutus sum. — *Wess.* cum aliis. *Ibid.* in δὲ) ἐν δὲ *Pd.* *l.* 17. ψαλοφόρος) ψαλλοφ. *Pe.* *l.* 18. πλῆθος μὲν) τὸ πλῆθος μὲν *Pass. Ask.* — et *F.* *l.* 19. ἵππους) ἄσποντες *Vind. Ask.* contra morem. — Sic vero et *F.* Utralibet autem formā uti licuerat Nostro.

CAP. CXIV. Lin. 1. Ἐν δὲ τούτῳ) Ἐν τούτῳ δὲ *Arch.* *l.* 4. ἔειξεν. *F.* *l.* 6. Σπαρτιάται) Σπαρτιάτην *Pb.* *l.* 9. Δακιδαιμόνιοι τε σὶ) γε pro σὶ habet *Pb.* Accentus vulgo sic signant, Δακιδαιμόνιοι τέ σι. *l.* 13. ὡς οἱ ἐνύγχαντι) ὡς ἱνυχῇ *Arch. Vindob.* *l.* 14. Τοιγὰρ σφι) Τοιγὰρ τοι σφι *Arch.* *l.* 16. δεξάμενος) δεξιόχαιρος *Pd.*

CAP. CXV. Lin. 4. ἐν πίντι) Abest in *Arch.* *l.* 5. ἵππῳ) ἵππῳ *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F.* qui mox *l.* 6. τούτων, constans sibi. *l.* 9. ἀρπάζοντες) ἀναρπάζοντες *Arch. Ibid.* ιεσιδίοντο) ἱσιτεύοντο *F.* *l.* 8. δινδρίων) δινδριων *Arch. Vind.* — Sed δινδρίων cum aliis tenet *Suidas*, hunc locum citans in *Περσέωντες*. Perperam περιβλίπ. *F.* *l.* 9. καταδρίποντες) ἀκλήσειον) καταδρίποντες *Pass.* Citat haec *Suidas* ἢν Δρίπον, ἤσθιον legens. *l.* 10. ἱλίσποιν

scripsi cum nostro *Pa.* ἔλπον vulgo alii. *l. 11. δ' ἰποῖον*) ὃ ἰποῖον *F.* *l. 11 seq.* λοιμός τε τὸν) Sic *Med. Vind. Pass. Ask. Arch.* [*F. Pa. b. d.*] Antea λοιμός τότε τὸν, et in *Ald.* λιμός. [λιμός τε *Pc.*] In ἐπιλαβὼν exemplarium consensus. Vide ad lib. VI. c. 27. *l. 12. διέφθιμε Arch.* — quod recepi cum *Schæf.* et *Borh.* ἐφθίμε *ed. Wess.* cum aliis. *l. 13. κατίλπι) κατίλιπε Pa.* In *F.* κατίλιπον, et superne: pro u eadem manu. *l. 14. γίνιτο Arch. Vind. Medic. Pass. Ask.* [*F.* nec aliud ex *Paris.*] Prius γίνιται. *Ibid.* μελιδαίνει) Desit in *Pass. Ask.* — et *F.* Citavit hunc locum *Suid.* ἐν Μελιδαίνει. *l. 15. Παιονίης) Παιονίας F.* qui mox Παιόνες penacule constanter, non Παιόνες. Conf. ad V. 13, 6. *l. 19 seq.* ἀπαιτίοντος ἔρξω etc.) ἀπαιτίοντων τῶν περὶ *Arch.* omissis mediis. *l. 19.* In νεομαίνας (scil. τὰς ἵππους) consentiunt libri. *l. 20.* τῶν περὶ) καὶ τῶν περὶ *F.* *l. 21. οἰκημένων Arch. Vind. Pass. Ask. Brit.* margo *Steph.* οἰκεμένων ceteri. — Nempe sic *Ald.* et sequaces: tenuitque etiam *Gron.* parum diligenter inspecto codice *Med.* Certe οἰκημένων tenet etiam *F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.

CAP. CXVI. Lin. 2. Θρήξ) Θρήξ Arch. Vind. — et *F.* qui Θρήξ debuerunt. *l. 3. ἐργάτα Pass. Ask. Arch. Vind.* [*F.* puto et *Paris.*] In aliis ἐργάτα. — quod cum *Aldo* tenuit *Gron.* *l. 4. ὄχιτο) ὄχιτο Ask. Pass.* ὄχιτο *F.* nempe sic ὄχιτο antiquo more. *Ibid.* ὄριος) ὄριος *Arch. Vind.* — et *F.* *l. 6. ἀλογήσαντες) ἀλογίτ. Ald.* — Correxerit *H. Steph.* et verum tenent mssli. *l. 8. Πέρσ) ἔρξω Arch. Vind. Valla.* *l. 9. αὐτῶν F.*

CAP. CXVII. Lin. 2. ἐπιτόμοι abest Pb. *l. 4. ἐπιτομίας) ἐπιτομ. F.* *l. 5. ἐθαῦτα δὲ) Sic Pass.* — et *F. Pa. Pb. Pc.* quod probavi. Vulgo alii ἐθαῦτα δὲ. *Ibid.* σιτία τε πλείω *Pass. Ask.* non absurde. — Sic et *F.* Abest τε *ed. Wess.* et aliis; sed recepit ante nos *Schæf.* eumque secutus *Borh.*

CAP. CXVIII. Lin. 1. ὅτε λόγος λεγόμενος) Sic Pass. Ask. Arch. — et *F.* quos secutus sum. ὅτε λεγόμενος λόγος *ed. Wess.* cum aliis. Quod si λεγόμενος ante λόγος ponatur, ὅτε λεγόμενος oportebat; non ὅτε, quod quidem tenent omnes. *l. 2. Ἀθηναῖω) Ἀθηναίων omnes,* [etiam *F.* et *Paris.*] *Valla* excepto, quem sequor. *l. 3. ἐθαῦ-*

την αhest *Arch.* l. 4. διαχρήστο *Ald. Arch. Vind. Brit. Paris. A. B.* διαχρήστο *Med. Pass. Ask.* — et *F.* Et sic ed. *Gron.* l. 5. νιός) νιός *F.* et sic mox iterum, ubi νιός *Pf.* l. 6. πλώοντα *Arch. Vind.* Antea πλώοντα. — Sic *F.* et *Pf.* cum aliis. l. 8. γάρ τι) γάρ τει *Arch.* Absunt duae voces *Fragm. Paris.* — Etiam vocab. Στρυμονίην omisit *Pf.* l. 11. βασιλῆα) βασιλῆα *F. Pf.* *Ibid.* κυβερνή-
ται) κυβερνήτην *Pass.* — κυβερνήτην *F. Pf.* Et sic rursus sub finem huius sectionis. l. 12. εφ' αhest *Pa. Pb. Pd.* Sed tenent voculam *F.* et *Pf.* *Ibid.* ἰπαι) ἰπτι prave h. l. *F.* ἰπτιν *Pf.* et sic paulo post *F.* cum *Pf.* l. 13. οὐδεμίη) οὐδεμίη constanter *F.* l. 13 seq. εἰ μὴ --- γίνεται) Prope absum ut *Werfero* adsentiar (Actor. Philol. Monac. T. I. p. 100.) monenti, ἥν μὴ scriptum oportuisse, sicut II. 13, 6. Ex nullo quidem vetere libro h. l. dissensus a vulgata scriptura enotatus est: fortasse tamen ἥν in uno aut altero cod. reperietur. Caeterum post εἰ μὴ, cui post οὐδεμίη percommodus locus est, forsā subintelligi particula ἥν poterat, *praeterquam si, nisi si;* ut v. particulae ἥν subintellectae sequi potuerit coniunctivus modus, loco indicativi, quem postulabat εἰ particula. Mox τούτων et ἔξεργον et βασιλῆως scribit *Pf.* cum *F.* l. 17. οἶκε εἶναι ἡμῶν) Sic *Arch. Pass.* [*F.* et *Pf.*] οἶκε ἡμῶν εἶναι *Med. Ask. Pass.* [et sic ed. *Wess.* et seqq. cum *Gron.*] Alii εἶκε ἡμῶν εἶναι. — Depravate prorsus *Pd.* ἦκε ἡμῶν εἶναι. l. 18. ἐκπε-
δῆεν *Arch. Vind.* — quod recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* ἐκπεδῆεν ed. *Wess.* cum aliis. l. 19. ἰπικουφισθῆναι) ἰπικουφισθῆναι *F.* in cont. sed alterum in *qua* ab ead. man. *Idem* νῆα, non νῆα: temere νῆαν *Pf.* l. 21. βασιλῆος τὴν ψυχὴν) βασιλῆος τ. ψ. *F.* τὴν βασιλῆος ψυχὴν *Pf.* l. 21 seq. δομῆσθαι χρεῖσιν στιβαρῶν) δομῆσαι χρεῖσιν στιβαρῶν *Arch.* et *Vind.* qui δομῆσθαι.

CAP. CXIX. Lin. 1-2. Οὗτος δὲ ἄλλως λέγεται ὁ λόγος --- οὗτε ἄλλος etc.) *Wesseling.* ita edens, Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος --- οὗτε ἄλλως etc. haec adnotavit: „ἄλλος λόγος λέγεται *Arch.* ἄλλος etiam *Vind.* et sine articulo λόγος *Pass.* Nec dissimile habuit *Valla.* Antea ἄλλως λέγεται ὁ λόγος.“ — *Wesselingii* rationem secuti sunt *Schaeff.* et *Borh.* Et ego secuturus eram,

si deinde in οὐτε ἄλλως consentirent libri. Et ibi quidem nullam varietatem *Wess.* e suis codd. adnotavit: at nostri libri, qui initio ἄλλως λέγεται ὁ λόγος legunt, iidem dein οὐτε ἄλλως praeferunt; sic quidem *F. Pa. Pb. Pc.* quorum scripturam secutus sum. Caeterum, quod ad sententiam spectat, parum utique interest. *l. 3. εἰρήνη*) Sic *Pass.* [quem secutus sum. conf. *IV. 77, 9. et 156, 13.*] *εἰρήνη Vind.* — *εἰρήνη ed. Wess.* cum aliis. *εἰρήνη F.* qui *εἰρήνη* debuerat. *l. 4. εἰρήνη*) *εἰρήνη F.* qui mox *μίαν*, et *βασιλῆα*, et *τίνα*, suo more. *l. 5. μή οὐκ*) Desit *μή Arch. Vind.* *l. 6. ἐκ τοῦ καταστρ.*) Sic *Arch. Vind. Valla;* et forte verius. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo *ἐπὶ τοῦ καταστρ.* *l. 7. ἰόντας Πέρσας*) Desunt haec *Pd.* *l. 8. τῶν δ' ἰερῶν*) καὶ τῶν ἰερῶν *Arch.* *l. 10. μοι εἴρηται Med. Pass. Ask.* Ab aliis pronomen negligitur. — Abest *F. Pa. Ald.* etc.

CAP. CXX. Lin. 3 seq. σφι συνθίμενος) *σφι θίμενος Pd.* *l. 4. τήρη Arch. Vind. Valla. τηρεῖ Med. Ask. Pass.* [quod arripuit *Gron.*] *τηρήει Par. tres, Ald. Brit.* — *τηρήει F.* et *Pa.* Ex aliis *Par.* nil citant nostra Excerpta. *l. 6. ἰμοὶ γε οὐδαμῶς πιστά Pass. Ask. Arch. Vind. Brit.* ora *Steph.* [*ἴμοι γε*, hoc accentu, *F. Pa.*] Alii *μὲν οὐδαμῶς ἰμοὶ πιστά.* — Sic *ed. Gron.* cum *Ald.* *l. 7. Ἀθηναίων*) Ἀθηναίων omnes, praeter *Vallam*, Ἀθηναίων recte legentem. — Cf. c. 118, 2. *l. 8 seq. πρὸς τοῦ Ἑλλησπ. etc.*) τὰ δὲ Ἀβδηρὰ ἰδρυταὶ πρὸς τοῦ Ἑλλησπ. μάλλον ἢ τοῦ *Pass. Ask. Arch. Vind.* — et *F. Pa. Pb. Pd.* nisi quod *Pb.* perperam *εἴρηται* scribit, pro *ἰδρυταὶ*. Vulgatam verborum seriem cum *Aldo* tenuit *Gron.* nec aliud quid ex *Pc.* notatum. Mox *Στρυμῶνος Pb.* pro *Στρυμόνος*.

CAP. CXXI. Lin. 1. ἐγένοντο) *ἐγένοντο Pass. Vind. Arch.* — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. *Ibid. ἐξέλειν Arch. Vind.* — quod recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* pro vulgato *ἐξέλειν.* *l. 2. ἀνιόντες*) *ἀνιόν.* *Arch. Vind.* — Mox αὐτῶν *F.* *l. 4. μὲν νυν*) Desit *νυν Ask.* — Conf. ad c. 125, 11. *l. 5.* Perperam ἀναθῆναι *F.* pro ἀναθῆναι *l. 6. καὶ ἐς ἡμὶ*) Deest καὶ *F.* *l. 7. αὐτοῦ*) αὐτῷ *Pb.* *l. 8. διδάσαντο*) ἰδάσαντο *Ask. Ibid. ἀπίπιμλαν Med. Pass. Ask. Brit. [F. Paris.]* Alii *ἔπιπιμλαν.* *l. 9. χιρι*) *χιρι F.* qui mox πῶς, pro πῶς *Ibid. δυναιδῆνα Med. Ask. Pass.*

[*F.* Nescio an *Paris.*] Ceteri δυνάμει. *Valla* tantum *decem*. — Tum recte h. l. *πληθύνει* edd. omnes, qui aliās *πλήθύνει*, quod est in *Pa.* *Ibid.* *ιστήκει*) *ἴστανται* *Arch.* *Vind.* — quod recepit *Schaeff.* et *Borh.* *ιστήκει* *F.*

CAP. CXXII. Lin. 1 seqq. Πέμψαντες δὲ etc. Haec apud *Plutarch.* *Malign.* p. 871. *Ibid.* οἱ Ἕλληνες) Absunt duo verba *Ask.* *Ead.* l. 1. ἐπιφύονται *Ask.* *Pass.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] Antea ἐπιφύονται. — ἐπιφύονται *F.* l. 4. παρὰ Αἴγιν.) Sic plene scripsi cum *F.* Vulgo παρ' Αἴγιν. *Ibid.* ἀλλὰ ἀπαίσι. *Arch.* *Vind.* *Ask.* plene. — Inde ed. *Wess.* et seqq. Sic et *F.* Alii ἀλλ' ἀπαίσι. l. 7. ἰστού) ἰστού *F.* qui et mox ἰστάσι. l. 8. Κροίσου *Med.* *Pass.* *Ask.* [*F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] In *Arch.* χρυσοῦ. In aliis Κροίσου.

CAP. CXXIII. Lin. 2. ἴπλων) ἴπλων *F.* l. 4. διένιμοντες *Paris.* *A. B. Brit. Ald.* [Agnoscut hoc *Paris.* quatuor, quod revocavi cum *Schaeff.* et *Borh.* probaveratque *Larcher.*] ἴπλων *Arch.* *Vind.* διένιμον *Med.* *Pass.* *Ask.* — et *F.* tenuitque hoc *Wess.* cum *Gron.* l. 6. κρινόντες) κρινόντες ed. *Borh.* ex coniect. *Valck.* Vulgatum tuentur libri omnes. l. 7. αὐτῶν abest *Arch.* *Vind.* — αὐτῶν habet *F.* *Ibid.* ἱκαστος) Sic omnes. ἱκαστος edit. *Gron.* operarum error est. Visce lib. III. 82. *Wess.* l. 8. δεύτερα δὲ) Dcest δὲ *F.* l. 9. Θμιστοκλέα) Θμιστοκλέα *Arch.* *Vind.* *Ask.* — et *F.* *Ibid.* ἰμουνοῦντο) ἰμουνοῦντο *F.*

CAP. CXXIV. Lin. 2. ἀποπλόντων *F.* l. 3. ἐβώθη) ἐβώθη *F.* *Ibid.* ἰδοξώθη) ἰδοξώθη *Ald.* — Vulgatum debetur *Stephano*, tuetur autem *F.* et alii mssti. l. 4. πολλῶν) πολλῶν ora *Steph.* ex *Aldo.* — Nempe πολλῶν recte ed. *Steph.* et seqq. πολλῶν vero non modo ed. *Ald.* sed et noster ms. *F.* ac fortasse alii nonnulli. l. 11. τί μιν) τί pro δὲ *Ask.* *Ibid.* καλλιστεύσαντι) καλλιστεύσαντι *Vind.* l. 12. ἀπιδόντα *Arch.* *Vind.* *Pass.* *Ask.* margo *Steph.* [et *F.*] ἀνιδόντα olim. — Sic *Paris.* quatuor, et ex *Aldo* tenuit hoc *Gron.* nil monens ex *Medic.* l. 14. οὐρων) Sic *Arch.* [et *F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] οὐρων alii. — Sic *Gron.* cum *Ald.* et *Steph.*

CAP. CXXV. Lin. 2. Ἀφιδναῖος) Ἀφιδναῖος *Arch.* Neutrum habet *Valla.* l. 3 seq. ἐπιφανέων ἀνδρῶν *Arch.* *Vind.*

Pass. Valla, margo *Steph.* [*F. Par.*] Deerat ἀνδρῶν. — quod et *Gron.* ignorat cum *Aldo.* l. 4. καταμαρτυρῶν *Arch. Vind. Valla.* [quos secutus est *Wess. Schaeff.* et *Borh.* consentiente *Pa.* de quo discrete monuit *Larch.*] καταμαρτυρίων ceteri. — Siccum aliis *F. Pb. Pc. Pd.* l. 5. ἐς Λακαδαίμονα) ἐς Σπάρτην *Arch. Vind. Valla.* Alterutrum scholion est. l. 6. ἔχει *Medic. Pass. Vind. Ash. Paris. B.* [*F. et Pa. Pa. Pd.*] Reliqui ἔχει. — Sic *Pb.* idque ex *Aldo* revocavit *Schaeff.* et *Borh.* Amat autem *Noster* in tali oratione optativum modum. l. 7. ἐπὶ τε οὐκ ἐπαύτο *Medic. Pass. Ash.* [*F. Paris.*] *Arch. Vind. Brit. Valla.* Antea ἐπὶ τε ἐνέκλειτο καὶ οὐκ ἐπαύ. quod *Gron.* etiam tenuit. Primus verba ἐνέκλειτο καὶ abiecit *Wess.* l. 7 seq. ταῦτα λέγων) λέγων ταῦτα *F.* l. 10. οὐτ' ἂν σὺ) οὐτε σὺ *Arch. Vind. Ibid.* ὃ ἄνθρωπι) ἄνθρωπι *F.* l. 11. μὲν νυν) Abest νυν *Ash. Med. Pass.* [*F. Pb.*] Vide Miscell. Observ. Vol. III. p. 146. *Ibid.* τοσοῦτο *Arch. Vind. Pass.* — et *F.* quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* τοσοῦτον *ed. Wess.* cum aliis.

CAP. CXXVI. Lin. 2. πρὸς θεῖ scripsi cum *F.* Alii vulgo πρόσθεν. l. 3 seq. τὸν Μαρδόνιον ἐξελέξατο) Sic *Vind.* [unde accepit *Wess.* et tenuere *Schaeff.* et *Borh.* nescio an consentientibus *Paris.* ex quibus nil notatum.] τοῦ Μαρδ. ἐξελ. *Med. Pass. Arch. Ash.* [et *F.*] Alii δὲ cum *Aldo.* l. 5. ὁ μὲν ἦν) Abest ἦν *Pass.* et *Med.* [item *F.* et *Pb.*] non absurde. l. 6. ἐγένετο) Sic *Pass. Vind.* — et *F. Pa.* quos secutus sum. Vulgo alii ἐγένετο. l. 9. Ποτιδαίηται) Ποτιδαίη. *Ash. Arch.* et consimiliter post pauca. — Verum tenet *F.* cum aliis. l. 12. ἐκ Σαλαμῖνος) Sic *Arch. Vind. Pass.* — et *F. Pa.* quos probavi. ἐκ τῆς Σαλαμ. *ed. Wess.* cum aliis. l. 13. ἀπίστασαν) ἀπίστησαν *F.* *Ibid.* ὅλλοι) ὅλλοι *Arch. Vind.* [quod valet ὅλλοι, quemadmodum nos cum *Wess.* edidimus.] οἱ ἄλλοι *Ald.* et alii. — Sic *F.* Ex *Paris.* vero nulla ab *ed. Wess.* dissensio notata. ὅλλοι, absque subscripto iota, *ed. Schaeff.* et *Borh.* l. 14. ὁ Ἄρταβ.) Articulum adieci praecunte ms. *F.* Aliis abest. l. 15. τὴν Ποτιδαίην) τὴν Ποτιδαίαν *Pa.* In *F.* temere omis-
sa haec verba cum undecim sequentibus.

CAP. CXXVII. Lin. 3. οἱ ἐν τοῦ) Defuit οἱ *Pass.* — et *F. Pc.* l. 6. Τερωναίω abest *Med. Pass. Ash.* [et *F. Pb.*] qui omnes dein ἐπιτρέπουν, pro ἐπιτροπιεύουν. Vulgatum vero tenuit *Gron.* codicem suum deserens.

CAP. CXXVIII. Lin. 3. συντίθεται margo *Steph. Vind. Arch. Pass. Ash. Brit.* quod placuit. [Sic et *F.* nec aliud ex *Paris.*] Antea συνετίθετο. l. 5. εἴπαι) εἰπῶν *Arch. Vind. Pass. Brit.* — et *F. Ibid.* τοιαύτη) ταύτη *Pc.* l. 6. βυβλίον) Sic *Arch. Pass.* [et *F. Pc.*] etiam in sequentibus. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* βιβλίον *ed. Wess.* cum aliis. *Ibid.* Τιμόξινος) Τιμόξινος *Arch. Vind.* et sic mox. Tum *idem* θάλων, pro ἰθλῶν. l. 8. περὶ τὰς *ed. Borh.* ex *Valchenarij* praecepto, praeceunte *Aenea Tactico.* παρὰ τὰς apud *Nostrium* tenent alii libri omnes. *Ibid.* γλυφίδας explicat *Suidas* in voce. l. 10. ἐγίνετο scripsi cum *F.* Vulgo ἐγίνετο. *Ibid.* παρὰδιδούς) παρὰδιδούς *Pass.* l. 11. ἰ' Ἀρταβ.) Articulum non agnoscit *Pass.* l. 13. περιέδοκεν) περιέβαλλον *Pb.* l. 16. παρὴν *Pass. Ash. Vind. Arch. Paris. A. B.* [*Paris.* puto omnes; sic vero et *F.*] *Brit. Ald.* παρῆσαν *ed. Gron.* ex *Med.* l. 18. καταπλήξαι *Arch.* — quod recepi cum *Borh.* probante *Wess. Larch.* et *Schneid.* Vulgo alii καταπλήξαι, quod quidem et *Wess.* et *Schaeff.* tenuere. l. 22. ἐγγένει) Sic *Arch. Vind. Pass.* ora *Steph.* haud male, uti c. 139. — Sic et *F.* Recepique hoc cum *Borh.* ἐγγένει *ed. Wess.* et *Schaeff.* cum aliis.

CAP. CXXIX. Lin. 4. τίνεως) τοῦτο pro τίνεως habet *Pb.* *Ibid.* παρήσαν) παρίσταν cum superioribus edens *Wess.* monuit: „παρῆσαν *Arch. Ash.* loco παρήσαν, quod verius opinor.“ — παρῆσαν scribunt *F.* et *Pc.* παρήσαν scripsi cum *Schaeff.* et *Borh.* ut maluerat *Wess.* l. 5. δύο μὲν μέρους) Abest μὲν *Arch. Ibid.* διωδουπορηκεται) Sic *Arch.* et *Vind.* sine augmento. — Sic vero et *F.* commodè: recepique hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* διωδουπορ. *ed. Wess.* cum aliis. l. 7. ὅση) ὅση *Arch.* l. 8. γινεμένη *Pass. Ash.* [et *F. Pa.* quos secutus sum.] γινεμένης *Arch.* — Ne hoc quidem male, scil. genitivus participii absolutus, nempe πολλὰς καὶ γινεμένης μεγάλης. Vulgo γινεμένη *ed. Wess.* cum aliis.

l. 10. *ἰπισταμ. οἱ Ποτιδ.*) Sic *Ask.* et *Arch.* cum artic. qui quidem Ποτιδεῖται scribunt. — Articulum et h. l. et paulo post ignorant vulgo: utrobique vero cum agnoscit ms. *F.* quem secutus sum. *Idem* etiam utrobique recte Ποτιδαῖται. Quod si quidem abesse posteriore loco articulum malueris, facile patiar. αὐτῶν suo more *F.* non αὐτίων. *l.* 13 seq. τοῦ Ποσιδ. ἐς τὸν πόν) ἐς τοῦ Ποσιδ. τὸν πόν *Arch.* *l.* 14. τὸ ἐν τῷ προκατεῖλε) Quatuor verba negligit *Arch.* *l.* 15. τοῖ περ) ἅ περ *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F. Pa.* *l.* 19. οὕτω ἔπρηξαν) Absunt haec duo *Med. Pass. Ask.* — et *F. Pb.* Prudenter tamen ca tenuit *Gron.* cum aliis.

CAP. CXXX. *lin.* 1. ναυτικός) ναυτικός στρατός *Arch. Vind. Ald.* στρατός desit *Med. Pass. Ask. Brit.* — item *F.* puto et *Paris.* Abiecit vocem *Wess.* cum *Gron.* *l.* 3. ἐκ Χερσονήσου) Desunt duo verba *Ask.* Χερσονήσου suo more scribit *F.* qui modo βασιλέα, non βασιλῆα. *Ibid.* διεπέρησαν) διεπέρημαι *Arch.* — Aoristum, notione plusquamperfecti, bene tenent caeteri. *l.* 4. ἰχειμίρῃ *Pass. Ask.* — et *F.* quod praetuli vulgato ἰχειμίρῃσι. *l.* 5. πρώτος) πρῶτον *Arch. Vind.* ex scholio. — Sic et *Pd.* *l.* 7. δι' ἐφ' ἡλθόν) δι' ἐπὶ ἡλθόν ἐφ' *F.* qui mox Ἀρταύτης, et Ἀρταύτιον. *l.* 9. τοῦτοις) ex *Pa.* adscivi, quod miror ex aliis non enotatum. Vulgo τοῖσι, et sic quoque noster *F.* *Ibid.* προσελαμένον) προσελαμ. *Arch.* *l.* 10. Ἰθαμίτρης correxi ex IX. 102, 24. monente *Wess.* quem secuti sunt *Larch.* et *Borh.* Vulgo h. l. ὁ Ἀμύτρης, ubi quidem praemisso articulo parum idoneus locus mihi visus erat. *Ibid.* προῆσαν) Sic *Pass.* [unde *ed. Wess.* et seqq.] προῆσαν *Arch. Vind.* [*Pa.*] προῆσαν *Ask.* Antea προῖσαν. — προῆσαν *F.* *l.* 11. τὸ πρὸς *Pass. Ask.* [et *F.*] Alii τὰ πρὸς. — Sic *Pa. Pb.* *Ibid.* οὐδεις) οὐδὲ εἰς *Arch. Vind.* — quod recepit *Schaeff.* eumque secutus *Borh.* Equidem, nullam hinc emphasis videns, in vulgato adqueivi. *l.* 13. Ἰάει) Ἰάει *F.* qui modo ἰάας, non ἡῖας. *l.* 14. εὐ μὲν *Ask.* et sic *Reiskius.* — Sic et *F.* et *Pb.* quos secutus sum. εὐ μὲν *ed. Wess.* cum aliis; nec hi male fortasse. *Ibid.* ἐλεύσιν) margo *Steph. Pass. Ask. Arch. Vind. Brit.* atque hoc satis. [Sic et *F.* et *Paris.*] προσελαμένους) ante

— quod ex *Aldo* tenuerat *Gron.* l. 16. Φιύγοντας) Perperam Φιύγοντες *F.* qui paulo post, ἦσαν, non ἔσαν. l. 19. πολλόν *Arch. Vind.* bene. Vide c. 13. et VII. 7. — Recepi hoc cum *Schaeß.* et *Borh.* Alii πολλῶ, quod et *Wess.* tenuerat. l. 20. ἰβουλύντο) ἰβουλεύσαντο *Pass. Ibid.* ἢ τι) ἢ τι *ed. Wess.* operarum errore. *Ead.* l. ἠναίκατο *Pass. Ask. Med. Arch. Vind.* [*F. Pa. c. d.*] Ἀντὰ ἠναίκατο. — διόλατο *Ph.* l. 22. ὅπη) ὅση *F.*

CAP. CXXXI. Lin. 2. γινόμενον scripsi cum *F.* Alii vulgo γενόμενον. l. 3. οὐκ) Perperam ὅκου *F.* qui mox νίς, pro νῆς. l. 6. Μενάριος) Μενάριος *F. Ibid.* Ἠγνήσιω) Ἠσίλω *Arch. Valla.* l. 8. Χαρίλλου *Arch.* et *Valla.* [quod primus recepit *Wess.*] Alii Χαρίλου. — Sic cum aliis *F. Pa. Pb. Pc.* l. 9. Εὐνόμου, τοῦ Πολυδίκτεος) In *F.* inter Χαρίλου et τοῦ Εὐνόμου interseritur τοῦ Ἡρακλῆος. (conf. l. 12.) Inversâ serie τοῦ Πολυδίκτεος, τοῦ Εὐνόμου edidit *Borh.* de *Meursii* aliorumque sententia. MOX τοῦ Πρυτάνεος omittit *F.* l. 10. Post Εὐρυφῶντος interserit τοῦ Σάου *Borh.* ex *Meursii* praecepto. l. 12. τοῦ Ἡρακλῆος h. l. omittit *F.* qui mox βασιλέων et βασιλέας. l. 13. δυνῶν) Sic *Arch.* — Nam quod δυνῶν ex *Arch.* citat *Wess.* operarum puto errore factum, δυνῶν habet etiam *F.* puto et alii: et sic *ed. Schaeß.* δυνῶν *ed. Wess.* cum superioribus edd. ἔπειτα praeter librorum auctoritatem, pro δυνῶν, posuit *Borh.* de *Palmerii* sententia, cui et *Larch.* suffragatus erat.

CAP. CXXXII. Lin. 3. ἐς τὴν Σπάρτην) Abest τὴν *Arch. Pass. Vind.* — et *F.* qui mox τούτων. l. 5. στρασιῶται) στρατιῶται *Arch.* — MOX σφίσι *F.* loco σφι. l. 6. Σπράττι) Σπάττι *Arch. Valla.* Vulgatum tuctur *F.* sed super i in fine scripta vocalis κ. Ex *Pb.* citatur Σπράντη, qui Σπράντη fortasse habet, sed (quemadmodum scriba codicis *F.* consuevit) geminatam τ litteram eo nexu pinxit, ut putes esse ντ, non ττ. l. 8. ἰγίνοντο) ἰγίνοντο *Ask. Pass.* — et *F.* Aptior vero huic loco est aoristus, notione plusquamperfecti. l. 9. οὗτοι δὲ οἱ λαοί) οὗτοι οἱ λαοί *Arch.* l. 9 seq. ὑπερέσχον ἐκ τῆς Χίου) τῆς abest *Ask.* ὑπερέσχον τῆς Χίου scribit *Arch.* l. 10. Σπάρτην τε) Particulam τε, quae aberrat *ed. Wess.* et aliis, opportune vobis dedit ms. *F.* l. 12. οἱ προήγαγον αὐτούς)

προάγον δὲ αὐτοὺς *Arch. Vind.* l. 12. προσώτρω) πρῶτω *Arch.* l. 13. ἐμπύροις) ἄπειροις *Arch.* — Vulgatum tenet *Valla* cum aliis omnibus. l. 15. ἐπιστάτο) Sic *Arch. Vind.* neque id prave. — Sic vero et *F.* recepitque hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* ἡπιστ. *ed. Wess.* cum aliis. l. 16. τοιοῦτο) τοιούτω cum aliis edens *Wess.* monuerat: „τοιούτων *Arch.*“ et in uberioribus *Notis* hoc ipsum τοιούτων aut τοιούτο commendaverat. Agnoscunt autem τοιούτο nostri *F. Pa. Pb.* idque iam ante nos receperunt *Schaeff.* et *Borh.* l. 20. Δῆλον) Δῆλος *Pass.* *Ibid.* διὸς τὸ μέσον) δὲ ἐς τὸ μέσ. *Pass. Ask.* — et *F.* Mutat h. l. nescio quid *Pd.* *Ead.* l. ἐφύλασσε recte iidem cum *Arch. Vind. Brit. ora Steph. Valla.* [Sic et *F.* et *Paris.*] Antea ἐφύλασσαν. — quod ex *Aldo* tenuit *Gron.* nihil ex *Med.* monens.

CAP. CXXXIII. *Lin.* 2. ὀρμεώμενος) ὀρμεῖα *Arch.* — nec male. Caeteri quidem omnes vulgatum tuentur. l. 3. κατὰ τὰ χρηστήρια) Abest artic. *Arch.* l. 5. χρυσόμενον *Arch. Vind.* — quod recepi cum *Schaeff.* ad stipulante etiam *Wess.* qui in contextu quidem χρυσόμενον tenuit cum aliis, quod miror revocatum esse a *Borh.*

CAP. CXXXIV. *Lin.* 1 seq. ἕς τε Λιβύδαϊον) In *Vallae* latinis *Telebadiam*, miro errore. — Λιβυδαῖον *F.* l. 2. φαίνεται ἀπικόμενος *Ask. Arch. Pass.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo ἀπικ. φαίνεται. l. 5. καὶ δὲ καὶ) Posterius καὶ abest *Arch. Vind.* l. 6. Ἰσμενίω) Ἰσμενίω *Arch.* prave. l. 7. ἱρῶσι) ἐμπύροις *ed. Borh.* ex *Valch.* coniect. contra codicum omnium auctoritatem. l. 8. κατεκόμισε scripsi cum *F.* quemadmodum ex *Valch.* coniect. edidit *Borh.* Alii vulgo κατεκοίμισε. l. 9. Ἀμφιάρῳ *Med. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris B.* [noster *Pa.* cum *Pb. Pd.* et *F.*] Alii Ἀμφιάρων. — Sic *Pc.* l. 10. ἐκίλευσε) ἐκίλευε *Paris. B. Brit. Ald.* — Sic *F.* Tum ex nostro *Pb.* hoc adfertur in nostris Excerptis, qui est *Wess. Paris. C.* non *B.* Caeterum tenendus utique aoristus, notione plusquamperfecti. *Ibid.* Ἀμφιάρως) Sic recte *Ask.* [unde *ed. Wess.* et seqq. Et sic *F.* puto et *Paris.*] Olim Ἀμφιάρως. — quod tenuerat *Gron.* l. 15. ἐγκατακαμνηθῆναι *Pass. Ask. ora Steph. Herod. T. IV. P. II.*

quod placet. κατακοιμηθῆναι prius. — Sic *Med.* cum *Aldo*. Citatur autem hoc in nostris excerptis ex uno *Pc.* ut reliqui *Paris.* videantur in ἑκατακοιμη. consentire. In *F.* temere omissa sunt tria postrema huius capitis verba, cum novem prioribus proximae sectionis: ubi festinantem quid deceperit scribam, satis adparet.

CAP. CXXXV. Lin. 1. θῶμα) Aut sic, ut saepe noster *F.* cum aliis, aut θῶυμα scriptum oportuit. Vulgo θῶμα *edd.* constanter. Abesse in *F.* h. l. id vocabulum, modo monui: paulo post vero (*l. 12.*) θῶματι ille habet, ubi θῶματι vulgo edebatur. *l. 5.* κίται) κίται *F.* et sic iterum c. 138, 15. *l. 7.* Ἀκραιφίης) Ἀκριφίης *Arch. Valla.* Conf. *Sylburg.* ad *Pausan.* IX. 23. — Ἀκριφίης *F. Pb. Pd.* *l. 8.* ἱπιοθαί οἱ) ἱπιοθαί δὲ οἱ *Med. Pass. Ask.* [et *F.* Et sic *ed. Wess.* cum *Gron.*] Ceteri δὲ omittunt. — Parum opportunam particulam ablegavi eum *Schaeß.* et *Borh.* *l. 10.* θισπιδῶ) Sic *Arch. Vind.* more Ionum. — Recepi hoc, loco vulgati θισπιδῶν, quod tenuerat *Wess.* cum aliis. *Ibid.* τὸν πρίματον) Sic *Pass. Vind. Brit.* [*F.*] τὸν μάντην *Arch.* — τὸν πρίματον *ed. Wess.* cum *Ald.* et *Gron.* quam ad scripturam miror nihil ex mss. *Paris.* nec a *Wess.* nec a *Larch.* nec a nostro speculatore esse adnotatum. *l. 12.* θῶματι) Sic ms. *F.* ut paulo ante docui. θῶματι *edd.* *l. 13.* χήσονται) χήσονται *Pa.* *l. 14.* πρήματι) χήματι *F.* qui mox αὐτῶν. *l. 15.* ἰφίραττο) ἰφίραττον *Arch.* *l. 16.* γράφειν) γράφειν *Pass.* *l. 17.* γλώσση) φωνῇ *Arch. Vind.*

CAP. CXXXVI. Lin. 1. ἢν λέγονται) Deficit λέγονται *Ask.* — λέγονται ἢν habet *F.* *l. 4.* ἔτι οἱ προσκλήεις οἱ Πέρται) ἔτι οἱ Πέρτ. προσκλήεις οἱ *Ask.* Sumsit hinc *Pollux* III. 7. et 30. — Vulgatum cum aliis tenet *F.* qui mox ἴσαν, non ἴσαν. *l. 7.* τὸ εὔνομα τοῦ μητροπ.) τὸ μητροπ. *Arch. Vind.* εὔνομα τοῦ μητρ. *F.* absque artic. ante εὔνομα: idem mox βασιδίας. *l. 8.* Ἀλάβαιδα) Ἀλάβαιττε *Steph. Byz.* — ubi consulendi Interpretes. *l. 9.* ἄμα δὲ *Ask.* quod verum, [Et sic *ed. Wess.* et seqq.] Olim ἄμα τι. — Sic quidem et *F.* et *Pc.* Ex aliis *Paris.* vero nullus ab *ed. Wess.* adnotatus dissensus. *l. 9 seq.* πρέξινός τε) πρέξ-

ξείνος dialectus postulat. — Vulgatum vero tuentur h. l. libri omnes : sed προξένους habes VI. 57, 11. et προξένον VIII. 143 extr. l. 11. Prave *Pb.* οὔτε pro οὐτω, et l. 12. omittit καὶ ante ἄλλωμον. l. 14. ἠπίστατο) Sic *Arch.* *Vind.* probabiliter. — Sic vero et *F.* et *Pb.* recipique hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* ἠπίστατο *ed. Wess.* cum aliis. Pro Ἀθηναίους vero prave Ἀθηναίοισι idem *Pb.* l. 16 seq. πολλοὶ εἶναι κρήσων) Sic bene *Arch.* [Inde *ed. Wess.* et seqq.] Alii πολλῶν. Vide VII. 7. — πολλῶν tenet *F.* Ex *Paris.* vero nil notatum. l. 18. Ἑλληνικῶν) Ἑλλήνων *Arch.* et *Valla*, satis ex usu. — At *Valla*, latine reddens *rebus Graecorum*, quidni τῶν Ἑλληνικῶν ita reddere potuerit? Et teuent hoc alii omnes, quod equidem cum altero permutatum nolim. Parum commode vero τῶν ante Ἑλλαν. omittit *F.* Contra, copiā laborat *Pd.* τὰ τῶν Ἑλλαν. scribens. *Ibid.* δ' αὖ καὶ) δὲ καὶ *Arch.* *Vind.* l. 19. πολλοὶ γοι *Med. Pass. Ash.* [et *F.* Puto et *Pa. Pc. Pd.*] πολλοὶ γοι *Arch. Vind.* πολλοὶ *Ald. Brit.* — et *Pb.* l. 20. εἰ ποιεῖσθαι) Sic *Arch. Vind.* — Inde pronomen εἰ accepit *Wess.* quod deerat aliis, et deest *F. Pa. Pb. Pd.* ποιεῖσθαι vero cum aliis tenuit idem *Wess.* Equidem, ut pronomen εἰ, sic et verbum ποιηταῖς ex *Arch.* et *Vind.* adseiscendum putavi.

CAP. CXXXVII. Lin. 1. Περδικῆς) Περδικῆς *Arch.* et *Ash.* perpetuo. — Sic et *F.* qui postremo etiam (c. 139, 4.) Περδικῆς. l. 3. Ἰλλυριεύς) Ἰλλυριεύς *Arch. Vind. Valla.* l. 4. Γαυαίνης) Γαυαίνης *Ash.* l. 5 seq. ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν — ἀπίκοντο ἐς temere omissa in *F.* l. 7. ἐθαῦτα δὲ *Arch. Vind.* [et *F. Pa. Pc. Pb.* quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.*] ἐθαῦτα δὲ *Pass.* et margo *Steph.* — ἐθαῦτα καὶ *ed. Wess.* et *Gron.* cum *Ald.* l. 9. ἴσαν δὲ τὸ πάλαι) Sic *Arch.* et *Vind.* — unde recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* ἴσαν γὰρ *ed. Wess.* cum aliis. ἦσαν γὰρ *F.* quo praeunte τὸ πάλαι et similia divisus vocibus scribere adsuevi, quae vulgo iungunt alii, τὰ πάλαι scribentes, et τοπρότερον, et similia. l. 11. μόνον vere *Pass.* [unde *ed. Wess.* et seqq.] Ceteri μένον. — Sic *F.* Ex *Paris.* vero nil notatum. l. 12. ἐπὶ τῷ *Arch. Vind. Brit. Paris. A. B. Ald.* longe verius quam

quod reieci ὀπώρα, quod ex *Med.* receperat *Gron.* habentque etiam *Pass.* et *Ash.* — ὀπώρα recte tuetur *F.* et sic *Paris. quatuor*, ni fallor. *l.* 13. τοῦ θητός Περιδικκίω) τοῦ θητός τοῦ Περιδικκίω *ed. Wess.* cum aliis: quae verba, *Valchenario* suspecta, uncis inclusit *Schaeff.* prorsus autem abiecit *Borh.* Equidem immerito sollicitata iudicavi; sed articulum ante Περιδικκίω, qui nimis erat, delevi praeunte ms. *F.* *Ibid.* ἰωυτοῦ) ἰωυτῶ *Ald.* male. — Tacite correxit *Steph.* et verum tuetur *mss.* *l.* 14 *seq.* τὸν ἄνθρωπον ἰωυτῆς) Sic *Arch. Pass. Ash. Vind.* non prave. — Sic et *F. Pa.* quibus praeiunctibus adieci posteriorem articulum, qui aberat *ed. Wess.* et al. *l.* 15. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἰσῆλθι αὐτίκα) Sic iidem *Arch. Vind. Pass. Ash.* margo *Steph.* [et *F. Pa.* puto et *Pb.* Et sic *ed. Wess.* et *seqq.*] Olim ὡς δὲ ἤκουσι, ἰσῆλθι οἱ αὐτίκα. — Sic *ed. Gron.* cum *Aldo.* ὡς δὲ ἤκουσι, ἰσῆλθι αὐτίκα *Pc. Pd.* *l.* 16. φέροι εἰς μέγα) Abest *iz Pass.* et margo *Steph.* — item *F.* et *Pa.* *l.* 17. ἐκ γῆς τῆς ἰωυτοῦ) ἐκ τῆς ἰωυτοῦ *Arch. Vind.* quod non displicet. — Vocab. γῆς cum aliis bene tenent *F.* et *Paris.* *l.* 18. ἀπολαβόντες *Pass. Ash. Med.* [*F. Paris.*] verissime. Vide *Küsterum* in *Clerici Biblioth. Vet.* et *Nov.* Tom. V. p. 404: ἀπολαβόντας *Arch. Vind. Brit. Ald.* *l.* 22. τόνδε) τὸνδε *F.* *l.* 23 *seq.* ὁ Ἀέροπος, οἱ περισβύτιροι) Negligitur ὁ in *Arch.* qui scribit περισβύτατοι cum *Vind.* *l.* 26. τὰδε Δεκόμεθα) τὰδε, Ὡδε δεκόμ. *Med. Ash. Pass.* quod significantius. [et sic *ed. Wess.* et *Borh.*] Conf. *Gron.* Deerat Ὡδε. — Scilicet docuit *Gron.* in *Notis*, in ms. *Med.* sic distingui verba, τὰδε Ὡδε Δεκόμεθα etc. monuitque, non inutile fore augmentum, si ita distinguas, τὰδε Ὡδε δεκόμεθα. In contextu tamen idem *Gron.* solum τὰδε tenuerat cum superioribus *edd.* cum quibus consentiunt puto *mss. Paris.* Et sic rufus ante nos *ed. Schaeff.* In *F.* sic scribitur, τὰδε Ὡδε δεκόμεθα etc. Nempe Ὡδε ille suo more, cum iota subscripto. Manifestum nobis visum erat, perperam duas diversas scripturas τὰδε et Ὡδε fuisse coniunctas. *Ibid.* βασιλεῦ) βασιλεὺς *F.* *l.* 27. τὸ ἰδατος *Vind. Arch. Ash. Pass.* [et *ed. Wess.* cum *F.* et *Paris.*] τοῦδε αὐτοῦ ante. *l.* 28. τοῦ κλίον) Sic *Med. Vind. Ash. Pass. Brit.* [*F.*

Paris.] Alii cum *Aldo* ἐκ τοῦ ἡλ. *l.* 29. μετ' ἐκείνου *Med. Pass. Ask. Arch. Vind. Paris. A. B.* [*F.* et *Paris.* puto omnes.) μετ' αὐτοῦ antea. — quod et *Gron.* tenuit.

CAP. CXXXVIII. Lin. 2. ἀπῆσαν) Sic bene *Pass.* [inde *cd. Wess.* et seqq. cum nonnullis puto ex *Paris.*] ἀπῆσαν *Ask.* In aliis ἀπίσαν. — Sic nempe edd. ante *Wess.* Sed ἀπῆσαν *F.* ἀπίσαν *Pa.* *l.* 3. σὺν νόμῳ) Sic vett. libri omnes, nisi quod συνόμω mendose habet *F.* ἐν νόμῳ de *Valchenarii* coniect. edidit *Borh.* *Ibid.* κρίνων *Pass.* — et sic *cd. Wess.* et seqq. pro ἐκρίνων, quod antea erat. κακρίνων vero (sic) est in *F.* *l.* 4. διδόμενα *Arch. Vind. Ask. Pass.* — et *F.* quos secutus sum. διδομένα *ed. Wess.* cum al. *l.* 6. Σωτήρι *Arch. Vind. Pass. Ask.* ora *Steph. Valla.* [*F. Paris.*] σωτήρια ceteri. — Nempe sic *Ald.* idque tenuerat *Gron.* *l.* 12. ἐν τούτῳ) ἐν τούτοις *Vind.* *l.* 14. Σιληνός) Σιληνός *Arch.* — Διληνός *Pc.* *Ibid.* ὡς λέγεται) ὥς τε λέγ. *Pass.* *l.* 15. Βέρβιον) Βέρβιον *Arch. Ask.* In *Valla* corrupte fons *Berbinus.* Rectum vulgatum. [quod tuetur *F.* cum aliis.] Confer *Notam Schurzleischii* ad *Diodori* T. II. p. 643. — Κέρμιον *Pd.*

CAP. CXXXIX. Lin. 2. ἐγγρόνις) ἐγγίνο *Med. Pass. Ask. Brit. Paris. A. B.* [*F. Pa. Pb.*] Malui receptum. — quod cum *Ald.* tuentur *Arch. Vind.* et unus aut alter *Paris.* *Ibid.* παῖς ἦν) πατήρ ἦν *Ask.* et marg. *Steph.* *l.* 2 seq. Ἀμύντ. δι' Ἀλκίτιω) Ἀλκίτης *Ask.* Ἀλκίτω *Arch.* — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. *l.* 4. Ἀργαῖος) Sic *Arch. Vind. Valla.* [*Pb. Pd.*] Ἀργαῖος *Pass.* [*F. Pa.*] Ceteri Ἀραῖος. — Sic *Pc.* *l.* 5 seq. Ἀλίξ. ὁ Ἀμύντ.) ὁ Ἀλίξ. ὁ Ἀμ. *F.*

CAP. CXL. Lin. 1. ἀποπιμφθῆς *Arch. Vind. Pass. Ask. Brit.* [*F. Paris.*] πιμφθῆς olim. *l.* 2. ἴλασι τὰδε) λόγῳ τὰδε *Ask.* qui mox Ἄνδρες etc. usque ἰοῖσι imprudenter negligit. *l.* 3. ἦκει *Arch. Vind. Pass. Ask.* [*F. Pa. Pb.*] non inconcinne; et, si malueris, vere. — ἦκει *ed. Wess.* cum aliis. Probavi vero alterum, cum *Schaeff.* et *Borh.* Verbum ἦκειν, in praesentis temporis formâ, notione praeteriti usurpari, satis notum est. Mox βασιλείως *F.* constans sibi; iterumque in-

fra. *l. 4 seq.* ἐς ἐμὰ ἐξ ἐμίνων) Placuit haec verborum series, quam praeiit *F.* ἐξ ἐμίνων ἐς ἐμὰ ed. *Wess.* cum aliis. *l. 5.* μετίμημι) μετίμημι *F.* *l. 8.* ἐβίλωσι) θάλωσι *Arch. Vind. l. 10.* τούτων *F.* *l. 11.* ἀντίον) αἰτίον *F.* *l. 13.* ἀνταρμόμενοι) ἀνταρμόμενοι *margo Steph. Pass. Ask. Brit. — F. Pa. Pc. Pb. Ibid.* οὐ τι γὰρ) οὐ τοι γὰρ *F.* qui mox ὑπεβάλλοισθε, loco ὑπεβάλλοισθε. *l. 16.* παρ' ἐμὲ ἰούσαν *Arch. Vind. Eton. Pass. Ask. ora Steph. [F. Pb. Pd.]* Ceteri παρεῖσαν μοι. — Sic *Pc.* [quod ex *Aldo* tenuit *Gron.*] παρ' ἐμοὶ ἰούσαν *Pa.* *l. 17.* τοῦ πῆ) τὰ πῆ *Arch. Pass. Ask. — et F. Pa.* Mox εὐδμήμω *F.* suo more. *l. 18.* φρονέτε *Med. Pass. Ask. Arch. Vind. Paris. B. Brit.* [item *F.* et *Paris.* ni fallor omnes.] Alii φρονέτε. — quod invito suo codice tenuit etiam *Gron.* *l. 19.* παρίσται) παρά ἵεται *Ask. Ibid.* βούλεσθε) βούλεσθε *F.* *Ead. l.* παριστάμενοι *Arch. Vind.* [Inde ed. *Wess.* nescio an consentientibus *Paris.*] Olim παριστάμενοι. — Sic *F.* cum al. *l. 21.* καταλύσασθε *Arch. Vind. Pass. Ask. Brit.* [*F.* nec aliud ex *Paris.*] καταλύσασθε *Med.* καταλλήσασθε *Ald.* — et alii edd. ante *Gron.* *l. 25.* ἵπποι) ἱππῶν *Arch. Vind. Pass. — et F.* *l. 28.* προσχρήζω) προσχρήζω *F.* *Ibid.* ἱγορέω) ἱγοῶ *F.* *l. 30.* τοῦτο ἐν ὑμῶν *Med. Pass. Ask. Arch. Vind. Brit. Paris. A. B.* [*F.* et *Paris.* puto omnes.] Antea τοῦτο ἐν δὲ ὑμῶν. — percommode id quidem. *l. 31.* τοῦτο *Med. Pass. Ask. [F.] Arch. Vind. Par. B.* [nec aliud ex aliis *Paris.* adfertur.] Olim τοιούτου ex *Aldo.* *l. 33.* ὧν desideratur in *Arch.* *l. 34.* ἐκ' ὅσων) ἐκείνων *Arch.* perperam. *l. 36 seq.* μούνων, ἑκαίρετόν τι μεταίχμιον) ἑκαίρετον μεταίχμιόν τι *Ask. Pass. Vind.* [Sic et *F. Pa. Pb.* Et in *Pa.* quidem comma post ἑκαίρετον. In *F.* vero et *Pb.* μούνον, non μούνων scribitur, et iunguntur μούνον ἑκαίρετον μεταίχμιόν τι.] In *Arch.* et *Brit.* ἑκαίρετον μεταίχμιον, absque τί vel τι. *l. 37.* κικημένον *Arch. Vind. Pass. Ask. — et F. Pc. Pb.* quos secutus sum. ἱκνημ. ed. *Wess.* cum aliis. *l. 40.* ἀπυλὲς) ἀφύλς *F. Pa. Pd. Ibid.* ταῦτα) τοιαῦτα *Arch. Vind.*

CAP. CXLI. Lin. 3. Ἀθηναίους) ἐς Ἀθηναίους *F.* praepositione ἐς temere e superiori linea hic repetitâ. *l. 3 seq.* χεῖρόν ἐστι) Sic *Arch.* — quem secutus sum,

ionicam esse hanc formam ratus, quae et frequenter in ms. *F.* servata est, qui hic quidem χρεῖων ἰετι tenet cum aliis. *L. 4.* ἐκ Πιλοπον.) ἀπὸ Πιλ. *Arch. Vind. L. 5.* κάρτα τι) Deficit τι *Arch. Vind.* qui dein αὐτίκα δὲ, non absurde. *L. 11.* ἐπ' ὁμολογίῃ) ἑπομολογίαν (sic) *F.* prave.

CAP. CXLII. Lin. 7. οὐτι γι) Abest γι *Arch. Vind.* — οὐ τι γι legendum censet *Werfer*, in Act. Philol. Monac. T. I. p. 62 seq. provocans ad similem locum, IV. 76, 2. At ibi est μή τι γι, non οὐ τι γι. Ad hoc οὐτι vero haud incommode dein refertur ὑμῖν δέ. *L. 8.* ἡμίρῃ) ἡμίρῃ *Arch. Vind.* — et *F. Pa.* Perperam vero ὑμῖν *F.* pro ἡμῖν et ὑμῖς pro ὑμῖς. *L. 10.* ὑμετέρης *Pass. Ask. Arch. Ald.* [Sic et *F.* et *Paris.*] Alii ὑμετέρης. — Nempe hoc temere in ed. *Steph.* irrepserat, servatum dein et ab aliis et a *Gron.* qui veram scripturam (puto) ex cod. *Med.* adnotare neglexerat. *Ibid.* ἀρχῇ) περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ed. *Wess.* cum praeced. et msstis (quod sciam) cunctis. ἀρχῇτεν oportuisse suspicatus erat *Wess.* ἀρχῇ sua (puto) de coniectura edidit *Schaefer.* quod adoptavi cum *Bork.* *L. 12.* τούτων ἀπαντώντων) Hanc quoque emendationem eiusdem *Schaeferi* erudito iudicio debemus. τούτων πάντων ex *Arch.* et *Vind.* citavit *Wess.* Alii vero omnes, τούτων (τούτων quidem *F.*) ἀπάντων, quod cum ed. *Wess.* et superioribus tenuit *Bork.* τούτων ἀπάντων ἐκτός proposuerat *Koen.* ἀντὶ τούτων ἀπάντων *Reisk.* Sed ἀπάντων et ἀπαντώντων inter se permutata a librariis observavimus olim nos ipsi in *Epicteti Dissert.* III. 25, 11. et ἀπαντώντων pro ἀπάντων restituvimus in *Enchirid.* cap. 29, 6. nostrae edit. ubi vide quae adnotavimus p. 130 seq. Similiterque apud *Appianum*, Hist. Punic. cap. 71. ἀπαντῶν olim correximus pro eo quod in libris omnibus ἀπαντας erat. *L. 14.* καὶ τὸ πάλαι *Med. Ask. Pass. Arch. Brit.* [*F. Paris.*] Prius erat κατὰ τὸ πάλαι. *L. 15.* πεζυμένους *Arch.* et *Vind.* praecclare. In *Aldo* et aliis πεζυμένους. — Sic et *F.* Ex *Paris.* vero nil notatum. *L. 16.* ἰετιρήθη *Med. Pass. Ask. Arch. Vind.* [*F. Paris.*] Alii cum *Aldo* ἰετιρήθη. — et hoc ipsum quidem commode. *L. 18.* οὐ σύμμα-

χαι) οἱ λοιποὶ σύμμαχοι *Arch. Valla*; quos non laudo. *L. 20.* ἐπιτρέψαι) ἐπιτρέψαι *Pb.* *L. 21.* συνστήκη) συνίστη-
αι *Arch.* *Ibid.* Μὴ δὲ divisio vocibus scripsi cum *F.*
μὴδὲ vulgo. *L. 24.* οὐκὶν δὲ γὰρ) Sic *Arch. Vind.* [unde
ed. *Wess.* nescio an consentientibus *Pb. Pc. Pd.*]
Deerat ultimum. — Deest etiam *F. Pa.* *L. 25.* τυγχάν-
ντι) τυγχάνεσθαι *Pa.* *L. 26.* οὔτε πιστόν) Negligit haec
Brit. sed post ἀληθὲς οὐδὲν nectit οὔτε βίβαιον.

CAP. CXLIII. Lin. 2. ταῦτε) τοιαῦτα *Arch. Vind.*
L. 3. τῷ Μήδῳ) τῶν Μήδων *Arch. Valla.* *L. 4.* διὰ *Arch.*
Vind. Pass. Ald. — Et *F.* recte. Suspicioque sic
etiam in *Paris.* et *Med.* scribi. Nam δὲγ quidem,
quod cum *Gronov.* tenuit *Wesseling.*, casu irrep-
serat in *Steph. ed. 2.* indeque temere erat propaga-
tum. δὲν merito restituit *Schaeff.* tenuitque *Borh.*
L. 5. ἐλευθερίας γυμνόμενοι) Sic *Pass. Ash.* ora *Steph.*
[*F. Pb.* quod adoptavi cum *Schaeff.* et *Borh.*] In
reliquis ἐλευθερίαν σκεπτόμενοι. — quod ex *Aldo* tenuit
Wess. cum *Gron.* *Ibid.* ἀμυνόμεθα) Perperam ἀμύν-
εται *F.* *L. 5 seq.* καὶ θυνώμεθα) Deficit καὶ *Arch. Vind.*
L. 7. Νῦν δὲ) Sic *Arch. Vind.* quod verius. [Inde ed.
Wess. et seqq. Et sic *Valla* quoque, *Nunc vero.*]
Alii Νῦν τῇ. — Sic edd. ante *Wess.* cum *F. Pa. Pc.*
quod equidem non spernam. *L. 9.* τῇ περ καὶ νῦν) τῇ
καὶ νῦν *Med. Pass. Ash.* — et *F. Pb.* τῇ περ tamen te-
nuit *Gron.* cum aliis. *L. 11.* πίσυνοι) πισυνται *Arch.* ut
solet. — Pro πίσυνοί μιν, perperam τοῖσιν ἡμῖν scribit
Pd. Ibid. ἀμυνόμενοι) ἀμυνόμενοι ed. *Borh.* invitis
msstis. *L. 12.* οὐδεμίαν constanter *F.* *L. 15.* ἀβήμισσα)
ἀβήμισα *Pb.* quod ipsum etiam ex *Arch.* citaverat *Ga-
leus*; sed vulgatum tenere illum codicem docuit
Wess. *Ibid.* ἱρδὲν) ἰρδὲν *Arch. Vind.* — ἱρδὲν *F.*
L. 17. παθεῖν *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* et seqq.]
Antea παθεῖν. — Sic *F.* Ex *Paris.* nil notatum.

CAP. CXLIV. Lin. 4. κάρτα ἀνθρ.) κάρτα μὲν ἀνθρ.
Arch. Vind. *L. 6.* τῶν Ἀθηναίων τὸ φρόνημα) Sic non
male *Arch.* — Significanter sane, nec temere ita
scriptum mihi visum erat; quare adoptare non du-
bitavi. Quodnam sit illud φρόνημα, declaratur verbis
sequentibus, ὅτι οὔτε χρεστός etc. Alii vulgo (quod sciam)

omnes τὸ Ἀθηναίων φρόνημα. *l.* 8. μέγα) μεγάλη *Arch.* *l.* 11. ἰθὺλαμεν) θύλαμεν. *l.* 13. ἐμπειρησμένα) τὰ ἐμπειρησµα. *Vind.* ἐμπειρημένα *Pass.* — et *F. Pb.* *Ibid.* τι καὶ συγκίχωσµ. absunt *Pb.* *l.* 14. μέγιστα μάλλον) μάλιστα μάλλον *Pb.* Videtur nempe is codex descriptus ex similimo nostri codicis *F.* in quo ipso idem vocabulum μέγιστα eo scripturae nexu pictum est, ut nisi curatius adtendas, facile pro μάλιστα accipere possis. *l.* 15. τῷ ταῦτα ἰργασαμένοι) τοῖσι ταῦτα ἰργασαμένοισι *Arch. Vind. Valla.* *l.* 16. ἰὸν agnoscunt *Arch. Med. Ash. Pass.* [*F.* et nonnulli *Paris.*] In *Aldo* et aliis desideratur. — Abest *Pa.* *l.* 18. τῶν προδότης *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] ὧν προδ. *Med. Pass. Ash.* [*F. Pa.*] Prius edebatur ὧν καὶ προδ. *l.* 19. εἰ μὴ) ἢν μὴ καὶ πρότ. *Arch.* *l.* 22. μηδαμῶ) μηδαμῶ constanter *F.* *l.* 22. εἰς ἡμῶς ἔχουσιν) Sic *Vind. Arch.* [unde ed. *Wess.* etc.] Olim πρὸς ἡμᾶς εἴσαν. — Tenuerat hoc *Gron.* cum *Aldo*, sic quoque noster *F.* Ad *Paris.* quod spectat, πρὸς non nisi ex *Pb.* citatur; εἴσαν vero ex solo *Pa.* *l.* 24. καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις) Haec verba tantum in margine habet *Arch.* *l.* 25. ἡμῶς *Arch. Vind.* pro quo ἡμεῖς antea. — Sic *F.* cum aliis. *l.* 28. οὐκ ἐπὶ ἡμῶς χρόνον) οὐκ ἐπὶ ἡμῶς χρόνον *F.* *l.* 31. προσεδίετο) προσεδίετο *F.* *l.* 32. ἡμῶς) Sic mssti omnes et edd. ante *Schaeferum*, qui ὑμῶς ex *Wesselingii* coniectura recepit. *Ibid.* προσβωθῆσαι *Arch. Vind. Valla.* Olim προβοηθῆσαι. — Sic cum aliis *F. Pa. Pc. Pd.* quod et ipsum ferri poterat. *l.* 33 seq. Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκρινάμενων — — εἰς Σπάρτην.) Haec, quae vulgo in principio libri IX. ponuntur, in fine huius libri VIII. habent *Pass. Med.* et *Valla.* — Sic et *F.* et *Pb.* Eadem vero verba codex *F.* repetit initio libri IX. Nobis commodior hic locus esse visus erat; nec vero necesse est, eadem initio sequentis libri repetere. Conf. Var. Lect. ad finem libri VII. Citatur hic locus a *Suida* in Ὑποκρίνεσθαι, ubi perperam ὑποκρινάμενοι, et sic etiam in *Photii* Lexico.

In calce huius libri adiicit *Pass.* ἩΡΟΔΟΤΟΥ Η'. Quae et in *Med.* adiecta esse ait *Wess.* quod quidem a *Gronovio* non video adnotatum. In nostro *F.* vero

74 VAR. LECT. IN HEROD. LIB. VIII.

est clausula huiusmodi: Ἡρόδοτος ἱστορίαν ἤ. Denique in *Pass.* (referente *Wess.*) adiciuntur notae numerales hae:

XXHHHΔΔH.

quibus significatur numerus versuum, (scil. 2322.) quibus continebatur hic liber in eo codice ex quo cod. *Pass.* descriptus est. Vide Var. Lect. ad finem libri quarti. Eandem subscriptionem in cod. *Med.* etiam legi docuit *Gronov.* in fine Notarum ad lib. IX. Ex quo intelligitur, numerum illum versuum pertinere ad vetustius exemplar, e quo uterque codex *Pass.* et *Med.* derivatus est.

FINIS VARIETATIS LECTIONIS
IN HERODOTI LIB. VIII.

VARIETAS LECTIONIS

IN HERODOTI LIBRO IX.

QUUM *Inscriptio* huius libri in *ed. Wess.* et seqq. talis esset, 'Ἡροδότου τοῦ Ἀλικαρνησσοῦς Ἱστοριῶν ἑνάτη, ἐπιγραφομένη Καλλιόπη, monuit *Wess.* se Ἀλικαρνησσοῦς scripsisse cum *ms. Arch.* pro eo quod ante edebatur Ἀλικαρνησσοῦς: tum verba ἐπιγραφομένη Καλλιόπη deesse *Arch.* et *Brit.* in *Pass.* et *Vind.* vero nude ΚΑΛΛΙΟΠΗ scribi. In nostro cod. *F.* quum in fine libri VIII. haec verba subscripta sint, 'Ἡροδότου Ἱστοριῶν ἡ. in fronte huius libri IX. nil aliud legitur, nisi Καλλιόπη θ.

CAP. I. Lin. 1. Μαρδόνιος δι) Libri huius initium in *ed. Wess.* et aliis omnibus fit ab his verbis, Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένοι Ἀθηναίων, ἀπαλλοτρίοντο εἰς Σπάρτην. Sic et in codd. nonnullis *msstis*. Nos illa, cum aliis codd. ad calcem superioris libri reieciimus. *l. 7.* τι post συμφορὰν. abest *F. Pa. Pc.* *Ibid.* εἰρήνη) εἰρήνη *F.* et Λημισαῖος *idem*, pro Λημια. *l. 8.* παρῆκε) Sic *Arch. Pass. Vind.* ora *Steph.* [Sic vero et *F.* nec aliud ex *Paris.* notatum.] In reliquis παρῆκε.

CAP. II. Lin. 2 seq. τὸν Μαρδόνιον) Omittunt τὸν *Arch. Vind.* *l. 4.* ἐνοστρατοπέδιον εἶναι) ἐνοστρατεύουσαι *F.* *l. 7* seqq. Ἑλλήνας ὁμοφρονούντας - - - χαλεπὰ εἶναι περιγνέσθαι) Aut Ἑλλήνων ὁμοφρονούντων malebam cum *Reiskio*, aut χαλεπούς εἶναι. Sed nil mutant libri, nisi quod περιγνέσθαι ex *Arch.* et *Vind.* protulit *Wess.* et quod in *ms. F.* post ὁμοφρονούντας perperam ex *l. 14.* inseruntur verba ἐπιδίως μετὰ τῶν στασιωτῶν. *l. 8.* οἵπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον) Sic libri fere omnes, scripti et editi. Vulgo vero haec ita accipiunt, quasi scriptum esset ὥςπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον: quam interpretationem deprecaturus erat puto Herodotus. Scribunt tamen ταῦτα

Pb. Pd. sed in εἴπερ consentiunt omnes. *l. 9. ποιήσεις*) Sic *Arch. Vind. Ash.* margo *Steph.* non pessime. — Immo optime; quoniam et ἔχεις pari modo sequitur. Itaque istud praetuli cum *F. Pa. Pb.* et ed. *Schaeff.* et *Borh.* Debuerat id etiam *Pc.* in quo ποιήσεις. Vulgo ποιήσεις ed. *Wess.* cum aliis. *l. 11. πάντα τὰ κείνων*) πάντα τὰ κείνων *F. Pb.* *Ibid.* βουλευματα) ισχυρά βουλευματα ed. *Wess.* cum superioribus. Sed ισχυρά, quod etiam *Gron.* tenuerat, ignorant *Med. Pass. Ash.* — et *F.* Delevique inutilem vocem, cum *Schaeff.* et *Borh.* *l. 14. μετὰ τῶν στασιωτῶν*) μετὰ στρατιωτῶν *Arch. Vind. Valla.* Vulgatum cum aliis recte tenet *F.* qui eadem verba etiam supra, alieno loco, posuerat. *Ibid.* καταστρέψαι) καταστρέψεις *Arch.* — καταστρέψαι *F.*

CAP. III. Lin. 2. δινός τις) Sic *Arch. Vind.* — et *Valla*: quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* Abest τις ed. *Wess.* et aliis cdd. et mss. *l. 3. ἰδίῳ* iidem *Arch.* et *Vind.* [quod et ipsum recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo ἰδίῳ.] In *Brit.* est ἔχον. *l. 5. ἔχον*) ἔχον *Pb.* *Ibid.* Ἀθήνας) τὰς Ἀθήνας *Arch. Vind.* — et inde ed. *Wess.* et seqq. At commodius h. l. abesse ab aliis articulus mihi visus erat. *l. 9. ὑστερίην*) ὑστέρην *Med. Pass. Ash. Vind.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] ὑστερίην ceteri. — quod ex *Ald.* revocavi, consentiente *F.* et *Pa.*

CAP. IV. Lin. 1. ἐν Ἀθήνῃσι) Abest praepositio *Arch.* ἐν Ἀθηναίοις *Brit.* *Ibid.* ὁ Μαρδόνιος) Aberat artic. quem adscivi ex *F.* cui fortasse consentientes reperientur alii. *l. 2. Μουρυχίδην*) Sic *Pass. Arch. Brit. Valla*, semper. — In *F.* hoc quidem loco est Βουρχίδην: sed deinde constanter Μουρυχίδην quemadmodum etiam in *Pc.* et *Pf.* Quare hoc adoptavi pro Μουρυχίδην quod ubique erat in *Edd.* et semel in *Pf.* Ex *Pa. b. d.* nil notatum. *l. 3. τοὺς καὶ*) οὓς καὶ *F.* *l. 5. ἀπίσταντες*) ἀπίσταντες exspectaveram: sed non addixere libri. *l. 6. ἱπρίων*) ἱπρίας *Arch.* *l. 7. δορυκλώτου* recte dedit *F.* pro vulgato δορυκλώτου. Conf. VIII. 74, 11. *Ibid.* πάσης τῆς Ἀττικῆς) Sic *Arch. Vind. Valla.* non prave. — Hos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* Abest πάσης ed. *Wess.* et aliis. *l. 8. ἤδη ὑπ' ἰωυφῶ*) Sic *Arch. Vind.*

— Abest ἥδη ab *ed. Wess.* et aliis; et abesse potest. Recepi tamen cum *Schaeff.* et *Borh.* *Ibid.* τούτων *F.* et mox εἰκα *idem.* Pro vulgato εἰκα et hic et alibi constanter εἵκειν posuit *Borh.* praeter librorum auctoritatem.

CAP. V. Lin. 3. ὥς οἱ ἰδοῖαι) Sic *Fragm. Paris.* satis bene. — Abest pronomen εἰ *ed. Wess.* et aliis, quod ex *Pf.* adscivi cum *Schaeff.* et *Borh.* *l. 7.* εἰ τι οἱ καὶ ταῦτα) εἰ τι καὶ ταῦτά οἱ *Arch. Ask. Pass.* — et *F. Ibid.* εἰδῶσι) ἄνδρα *Pb. l. 9.* Λυκίδα) Λυκίδην *F.* et *Pf.* Et sic *iidem* paulo post. *l. 10.* Μουρυχίδα) Μουρυχίδα *Arch. Vind.* [et sic *ed. Wess.* et seqq.] Alii Μουρυχίδην. — Μουρυχίδην *F.* et *Pf.* Conf. ad c. 4, 2. *l. 12 seq.* τῶν Ἀθηναίων αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον) τὸ γιν. αἱ γυν. τῶν Ἀθ. *Ask. Pass. Arch.* — Eadem verborum serie utitur *F.* sed αἱ articulum omittit. πυνθ. αἱ γυν. τῶν Ἀθ. τὸ γινόμε. *Pf. l. 15.* ἦσαν) ἦσαν *Ask.* — et *F. Pf.* ἦσαν *ed. Wess.* cum aliis. ἦσαν scripsi cum *Schaeff.* et *Borh.* quam verbi formam alibi amat Noster. *Ibid.* αὐτοκλῆς) αὐτομοκλῆς *Fragm. Paris.* *Ead. l.* κατὰ μὲν ἱλισκν *etc.*) Citat *Eustath.* ad Hom. p. 601, 24. — *Iliad.* pag. 457, 49 seq.

CAP. VI. Lin. 2. οἱ Ἀθηναῖοι *Arch. Pass. Ask.* hinc articulus. — Eundem agnoscit *F.* et nonnulli ex *Paris.* Aberat edd. ante *Wess.* et abest *Pa.* *Ibid.* ὧδε) ὧδε *F.* ut alibi. *Ead. l.* προτιθέκοντο ἐκ τῆς Πίλοπ.) προτιόει. τὸν ἐκ τῆς Πίλ. *ed. Wess.* cum aliis. Equidem articulum abieci, quem ignorant *F. Pa. Pc. Pb.* In *Pd.* est προτιόκουσιν τὸν ἐκ τ. Π. *l. 4.* τι post μακροτ. deest *Arch. Vind. Ask.* — et *F. l. 5.* ἐν τῇ Βοιωτίᾳ) ἐς τὴν Βοιωτίαν *Arch. Vind. Par. A. B. Brit. Ald.* [similiter ἐς τὴν Βοιωτίαν *Pd.*] Vulgatum dedere *Med. Pass. Ask.* — et *F. l. 8.* ἐπιμπον) ἐπιμψαν *Arch.* — quod adscivit *Schaeff.* tenuitque *Borh.* Equidem vulgatum praetuli, quod tuerentur alii libri omnes. *Ibid.* μεμφομένους *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.* et seqq. nescio an consentientibus *Pb.* et *Pc.*] Antea μεμφομένους. — Sic *F. Pa. Pd. l. 9.* ἰμβρόντα *Med. Pass. Ask. Arch. Paris. B.* [nostri *Pa. Pb. Pd.*] Antea ἰσβαρόντα, frequente variatione. — Sic noster *Pc.* ἰσβαρόντα *F. l. 12.* προῖπαι τε *Medic. Pass. Ask. Arch.*

Ald. [puto et *Paris.*] Alii προῖπτε τι. — Sic *F.* et ed. *Steph.* cum suis, *l.* 13. ὡς καὶ) Abest καὶ *Pd.*

CAP. VII. Lin. 1. ἔγραζον) Sic *Ash.* — quod recepi eum *Schaeff.* et *Borh.* ἔγραζον ed. *Wess.* cum aliis edd. et mss. *l.* 2. πλείστον) πλεῖστον *Pd.* male. *l.* 4. καὶ ἰδῆ) Sic ed. *Wess.* et superiores cum mssis, recte. καὶ δὲ ed. *Schaeff.* casu magis puto, quam editoris consilio: repetiit hoc tamen *Borh.* *l.* 5 seq. εἰ ἀπ' Ἀθ.) Abest αἱ *Arch. Vind.* — Mox Ἀθηναίων tenet *F.* cum aliis: sed Ἀθηναίων *Pa. Pc.* quod congruit cum eo quod sequitur Μεγαρίων, in quo consentiunt omnes. Lubens tamen tenui Ἀθηναίων: pro Μεγαρίων vero Μεγαρίων malebam; quomodo mox Πλαταιῶν tenent omnes. *l.* 7 seq. ἐπὶ τοὺς ἰφόρους) ἐς τοὺς ἰφ. *Arch. Vind.* Vide infra cap. 11. *l.* 15. ἀλλὰ ἀπειπάμεθα) Sic ora *Steph. Pass. Ash. Arch. Vind. Brit.* omissis mediis πάντα τι. — Nempe ἀλλὰ πάντα τι ἀπειπα. dabat *Ald.* quod et tenuit *Gron.* nihil ex *Med.* monens: sed πάντα τι cum aliis ignorant mss. *F.* et *Paris.* In *Pd.* vero est ἀλλὰ ἀπειπαμένοι. *l.* 18. ἔπει) Perperam ἔπει *F.* *l.* 19. τὸ μὲν ἀπ' ἡμῶν *Med. Pass. Arch. Vind. Ash.* [et *F.*] Olim τὸ μὲν ἡμῶν. — Sic quatuor *Paris.* tenuitque hoc etiam *Gron.* invito suo eodice. *Ibid.* οὕτω) οὕτως *Arch. l.* 19 seq. ἀνθ' ὧν τὸν ἰὸν) ἰὸν non norunt *Pass. Arch. Vind. Ash.* — Quibus auctoribus abiecit *Wess.* Nos cum *Schaeff.* et *Borh.* restituiimus vocem, quam cum *Ald.* et aliis tuentur *F.* et *Pa.* *l.* 21. ἀπικόμενοι μὴ) ἀπικόμε. ἢ τι μὴ *Arch. l.* 23. οὐδ' αὖ) οὐδ' αὖ) *F.* suo more. *l.* 23 seq. καὶ διότι) καὶ ἵτι *Arch. Vind. l.* 24. ἰν' ἐλεῖ *Arch. Vind. Pass. Ash. Brit.* non ἰν' ἐλεῖ, ut ex aliis *Aldus.* — Tenuit quidem ἰν' ἐλεῖ *Gron.* nec tamen fere dubito, consentire *Med.* cum aliis in ἰν' ἐλεῖ, quod et tuentur *F.* et *Paris. l.* 25. καὶ δὲ) καὶ δὲ *F.* *l.* 26. τὸν Πίρρον ἀντιώσθησθαι) Sic ed. *Wess.* cum superiorib. et mssis omnibus. τῷ Πίρρῳ ed. *Schaeff.* et *Borh.* ex *Valeh.* coniect. *l.* 27. ἐμβαλόντα) προσβαλόντα *Ash. Pass.* et margo *Steph.* — προσβάλλοντα *F.* qui ignorat praecedens τι. *l.* 29. μηνύουσι) μηνύουσι *Arch.* Quod autem ex eodem cod. *Galeus* adposuit (ex *l.* 31.) βαρβ. ἰνδουκώμεθα, erroneum est: habet δεκώμεθα. *l.* 32. ἐπειδὴ γὰρ) ἐπὶ γὰρ *F.* *l.* 33. ἐπιστὰς

εἰς τὸν ἱετῆρα) ἐπιτηδεύοντος ἱετῆρος *Arch. Vind. Ibid.* ἱμαχίσασθαι) Sic *Arch. Vind.* [unde adscivit *Wess.* nescio an consentiente *Pd.*] Antea μαχίσασθαι. — Sic cum *Ald.* et *Med.* habent nostri *F. Pa. Pb.* μαχίσασθαι *Pd.*

CAP. VIII. Lin. 1. ἄρα non habent *Arch. Vind. Ibid.* ἀκούσαι) ἤκουσαι *Pass. Ash. Brit. Arch. Vind.* — et *F.* ἀκούσαν ex *Aldo* tenuere edd. omnes; nec aliud vel ex *Med.* vel ex *Paris.* notatum. *l. 2.* ἀντιβάλλοντο) ἀντιβάλλοντο *Vind.* [et *F.*] ἐνιβάλλοντο *Pass. Ibid.* ὑποκρίνισθαι) ὑποκρίνισθαι *Ash.* *l. 3.* τοῦτο καὶ ἐπὶ) Sic *Pass. Arch. Vind. Ald.* [*F. Pa. Pc. Pd.*] Alii τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ. — Sic ed. *Steph.* eiusque sequaces et *Gron.* δὲ abiecit *Wess.* revocarunt autem *Schæf.* et *Borh.* In *Pb.* (si recte percepi) sic scribitur, καὶ ἐπὶ δέκα τοῦτο ἡμέρας. *l. 7.* εἰπάτω) εἰπῶν *F.* *l. 9.* ὥρην) Male ὥρην idem *F.* qui mox οὐδὲμίαν, ut alibi, non οὐδὲμίαν. *l. 11.* δίσσθαι *Arch. Vind.* — unde ed. *Wess.* et seqq. Antea διίσσθαι, quod et tenet *F.* *Ibid.* οὐδὲν) οὐδένος *Arch. Vind. l. 12.* ὁ ἄλλος) ὁ ἀβέστος *Arch. Pass. l. 12.* οὐκ ἀπειριτεῖχ.) Temere *Pb.* οὐκ ἔχω εἰπῶν τι ἀπειριτεῖχ.

CAP. IX. Lin. 3. Χίλος *Med. Pass. Ash. Arch. Vind. Brit. Paris. B.* Antea Χίλος ἐνὸς ματι. — Posteriorem vocem nullus ex nostris codd. agnoscit. Χίλος scribit *Pb.* — *l. 4.* μέγιστος) Sic *Arch.* non male. — Adscivi hoc cum *Schæf.* et *Borh.* Alii vulgo μέγιστον. *l. 4.* seq. τῶν ἰσθμίων ἐπὶ τῷ.) Post ἰσθμίων inserit ἐπὶ *Ald.* et edd. ante *Gron.* Alienam ab hoc loco vocem cum *Valla* ignorant omnes et *Wesselingii* codices et nostri. *l. 6.* αἰκούσας δὲ ὁ Χίλος. *Med. Pass. Ash. Paris. B.* [*Paris.* puto omnes, et *F.*] In aliis αἰκούσας δὲ ταῦτα ὁ Χίλος. *l. 6.* seq. ἔλας ἄρα σφι ταῦτα. Οὕτω ἔχου.) Sic recte verba distinxit *Schæf.* et *Borh.* et sic nostri mss. *F.* et *Paris.* Perperam ed. *Wess.* cum superioribus, ἔλας ἄρα σφι ταῦτα οὕτω ἔχου. *l. 7.* seq. ἐόντων μὴ ἀρβμίων) μὴ ἐόντων *Arch. Vind.* et *Suidas* in Ἀρβμια, ubi pessime ἄρμιν, sicut ἀρβμίων *Ash.* — Pravum ἀρβμίων est etiam in *Pb.* ἄρμιν pro ἡμῖν scribere potuerat *Herodotus*, si doricam hominis dialectum imitari voluit: sed ἡμῖν tenent libri omnes. Caeterum apud *Suidam* recte vocabulum Ἀρβμια exponitur per φιλια: quae glossa pertinet ad *He-*

rodot. VI. 83, 6. Tum vero apud eundem *Suidam* intercidisse videtur alia glossa huiusmodi, qualis est apud *Hesychium*, Ἀρῆμιοι, Φίλοι: quo pertinet testimonium ex hoc loco adlatum. Conf. *Zonarae Lexic.* p. 304. et ibi Var. Lect. l. 8. τῷ δὲ βαρβ.) τῷ δὲ τῷ β. *Arch.* τῷ δὲ τῷ β. *Vind.* l. 9. ἰληλαμένον) ἱληλα. *Arch.* *Ibid.* κρατιροῦ *Arch. Pass. Ash.* — et *F.* quod adscivi pro vulgato κρατιροῦ. l. 10. κλισιάδες) Citavit *Eustath.* ad *Hiad.* p. 78. pr. — p. 58, 40. ed. Bas. ubi ἀνακρίπτανται, pro ἀνακρίπτεσθαι, quod tuentur Herodotei libri omnes. l. 11. ἰσακούσας) ἰσακούσας *Pass.* l. 12. τῇ Ἑλλάδι Φίρον) Φίρον τῇ Ἑλλάδι *F.* fortasse rectius.

CAP. X. Lin. 2. Φρονὶ λαβόντες) Sic *Med. Pass. Ash. Brit.* [*F. Pa. Pb. Pc.*] Ceteri ἐν Φρονὶ λαβ. cum *Aldo.* — Sic noster *Pd.* l. 4. ἐκπίμπουσι) πύμπουσι *Arch.* qui μοχ πεντακισχλίων. l. 5 seq. καὶ ἑπτὰ -- (ἰλῶτων) Septem verba omittunt *Arch. Vind. Eton. et Valla.* — Et uncis ea inclusit *Schaeff.* ut suspecta, et ex cap. 28, 8 seqq. huc translata. Tuentur vero eadem reliqui libri omnes: nec video, cur non et hoc loco percommode adicere potuerit *Herodotus*, et eadem (paulisper quidem mutatâ oratione) infra repetere. Poteras quidem suspicari, ἰλῶτων scripturum fuisse, (sicut IX. 28, 7. et VI. 58, 15. 75, 12. et 80, 2. a nominat. ἰλῶται) non ἰλῶτων, quod h. l. praeferunt libri. Sed perinde etiam hac forma potuit uti, a nom. ὁ ἰλῶς, οἱ ἰλῶτες: unde habes τὸν ἰλῶτα, VII. 279, 11. et τοὺς ἰλῶτας, VI. 81, 6. l. 6. ἐπιτρέψαντες *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* consentiente puto *Pa.*] Olim ἐπιτάξαντες. — Sic *F. Pb. Pc. Pd.* cum *Ald.* et aliis. l. 7. ἰγίνετο *Arch. Vindob. Pass.* non prave. — Sic et *F.* idque praetuli vulgato ἰγίνετο, quod tenuit *Wess.* cum aliis. *Ibid.* μὲν νυν *Vind. Arch.* — quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* μὲν absque νυν ed. *Wess.* cum aliis. l. 11. ἀπαγαγὼν) Temere ἀπαγαγὼν ed. *Wess.* l. 11 seq. τὴν τὸ τεῖχος) Abest τὴν *F.* l. 13 seq. τὴν στρατιὴν ὁ Κλισίμβ. ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ) ἐκ τοῦ Ἰσθ. τὴν στρ. ὁ Κλισίμβ. *Arch.* l. 16. Πανσάνης) ὁ Πανσ. *Arch.* l. 17. ἱληλνύθισαν) Sic *Arch. Ash.* [unde ed. *Wess.* et seqq. nescio an consentientibus *Paris.*] non ἱληλνύθισαν. — quod habet *F.* cum aliis.

CAP. XI. Lin. 2. ἰδόντες) ἰδόντες *F.* *l.* 4. ἐπὶ τῇς) ἐπὶ τῇ *Med. Pass. Ask. Vind. Arch.* [*F. Pb.*] non male, ita si velis. Sed vide *H. Stephan.* *Dialect.* pag. 123. — Notum est, ἐπὶ cum accus. in vel ad locum significare, cum genitivo, versus locum. *l.* 8. χῆτις) Abest τι *Arch. Vind.* — χῆτις τι scribunt *F. Pa.* *l.* 9. δῆλα γὰρ δὴ) δὴ non est in *Arch. Vind. Ask. Pass.* [nec in *F. Pc. Pb.*] quorum plerique mox βασιλέως conf. lib. II. 5. — βασιλέως *F.* Pro ἐτι σύμμαχοι, est ἐτι εἰ σύμμαχοι in *Pb.* ubi qui istam εἰ particulam inseruit, is non animadverterat, in parenthesi posita esse illa verba δῆλα γὰρ --- γνόμεθα. Pro γνόμεθα vero est γνόμεθα in *F.* *l.* 11. τὴν αὖν) ἥν αὖν *F.* *Ibid.* ἐκείνοι ἐξηλώνται) ἐκείνους ἐξηλείπει *Pd.* *l.* 12. ἐμβαίνει) ἐμβαίνει *F.* male, quum praecedat αὖν, quod et ipse *F.* tenet. *l.* 12 seq. Ταῦτα λεγ.) Ταῦτα δὲ λεγ. *Arch.* *l.* 14. Ὀρεστίῳ) Ὀρεστίῳ *F. Pc.* *Ibid.* στήχοντας) στήχοντας *Arch.* Vide III. 76. *l.* 45. ξίφους γὰρ etc.) Spectavit *Eustath.* ad *Iliad.* p. 423, 26. — p. 321, 25. ed. Bas. *Ibid.* εἰ δὲ) Absunt duo verba *F.* *l.* 16. ἐπιρώτιον *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] ἐπιρώτων *Pass. Ask.* ἐπρωτων *Ald.* et reliqui. — Sic *F.* qui et mox ἐπρωμένοι. *l.* 17. θώματι scripsi cum *F.* θώματι alii. θωμάτι edd. *l.* 19. ἐπλήται) Deest vocab. *Arch. Vind. Valla.*

CAP. XII. Lin. 5. αὐτοὶ Μαρδονίῳ) αὐτῷ Μαρδ. *Arch.* *l.* 6. ἐπὶ τι ἀπείκετο) ἐπὶ ἀπείκ. *Arch.* — Abest ἐπὶ τι *F.* *l.* 8. τοι) σοι *F.* *Ibid.* ἐξελήλυθε) ἐξελήλυθεν *F.* *l.* 9. αὐτὴν) αὐτὴν αὐτοὶ *Arch.* — αὐτοὶ loco αὐτὴν *Pd.* ac fortasse sic etiam *Arch.* *Ibid.* ἔχουν *Arch. Vind. Brit.* ἔχουν alii cum *Aldo.* — Sic quidem et *F. Pa. Pc.*

CAP. XIII. Lin. 2. ἤκουσε) ἤκουε *F.* *Ibid.* ἢ πνύσθαι) *Med. Pass. Ask. Par. A.* [et *F. Pb. Pd.*] ἢ aberat. — Abest edd. ante *Gron.* et mss. *Pa. Pc.* Itaque in *Wesselingii* Var. Lect. pro *Paris. A.* (qui est noster *Pc.*) scribi debuerat *Paris. C.* qui est noster *Pb.* *l.* 4. ἐσι- νείτε) Sic *Arch.* Adi ad V. 81. — Adscivi vetustam verbi formam. Conf. Var. Lect. ad IV. 123, 3. Vulgo ἐσι- νείτε edd. et alii mss. *l.* 5. τοῦ χρένου) Negligit haec duo *Arch.* *l.* 6. τὸν πάντα) Praetereunt τὸν *Pass. Ask.* — et *F.* *l.* 7. πρὶν ἢ) πρὶν *Arch.* *Ibid.* ἐμβαλεῖν) ἐμβαλεῖν *Herod. T. IV. P. II.* F

Arch. Vind. l. 8. ἐμπήσας τε) ἐμπρ. δι *F.* l. 10. ἐξέλαινε δι) Sic *Arch. Vind.* — quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* ἐξέλαινε absque δι *ed. Wess.* cum *Ald.* et aliis. ἐξέλαινε absque δι *F.* ἐξέλαινε δι *Pa.* Mox εἴπαιεν scripsi cum *F. Pa.* et sic *ed. Borh.* εἴπαα alii. l. 11. ἡ Ἀττικῇ) Abest ἡ *F.* l. 13. ὥστε καὶ) Non legunt καὶ *Med. Pass. Ask. Paris. A. B.* Deleant qui velint; ego non ausim. *Wess.* — Ne *Gron.* quidem ausus erat delere. Ignorant quidem et *F.* et *Pa. Pb.* Ex nostro vero *Pc.* (qui est *Paris. A. Wess.*) nil notatum. l. 14. Θήβας) Ἀθήνας *Arch.* — Sic et erat in *F.* sed mox ab ead. m. correctum. l. 15. συμβαλεῖν) συμβάλλειν *Arch. Vind. Ibid.* πόλι) πόλι *F.* *Ead.* l. ἰππασίμῃ) ἰππασίμῳ *Arch. Vind. Pass. Ask.* ora *Steph.* — et *F. Pa. Pc.* quod in Attico scriptore haud dubie praefarendum foret. Vulgatum vero magis convenire Ionicae dialecto videtur. Malles autem καὶ ἐν χώρῃ, sed ignorant in libri omnes.

CAP. XIV. Lin. 1. μὲν δὲ ὑπεξ.) Sic *Med. Pass. Ask. Vind. Arch. Paris. B.* absque medio εὔτω. — Scil. μὲν δὲ οὕτω ὑπεξ. *edd.* ante *Wess.* quod et *Gron.* tenuerat. Ignorat autem οὔτω etiam *F.* nec ullus ex *Paris.* agnoscere hanc vocem videtur. *Ibid.* ὑπεξιχώρει) ὑπερχώρειν *Arch.* l. 2. ἀγγιλήν πρόδρομος, ἄλλην *etc.*) Sic quidem libri hodie, quod sciam, omnes. Sed conf. VII. 203, 4. et IV. 121. l. 4. ἐβουλεύετο, εἴ πως) Sic *Brit.* — et *Pc. Pd.* quos secutus sum. Et sic *ed. Schaeff.* et *Borh.* ἐβουλεύετο, εἴ λων, εἴ πως *ed. Wess.* cum aliis, in quibus *F.* l. 6. περιλθεῖσα) Sic *Vind. Valla.* [unde *ed. Wess.* et seqq.] Prius προσελθ. — Sic *F. Pa.* Ex aliis *Paris.* nil notatum.

CAP. XV. Lin. 1. ἡδὲ *Arch. Vind. Med. Pass. Ask.* [et *F.* quos secutus sum.] Alii cum *Aldo* ἡ καὶ. — Sic *ed. Wess.* et seqq. idque etiam *Gron.* tenuerat, codicem deserens suum. l. 3. Δακελῆς *Arch.* [unde *ed. Wess.* et seqq.] non Δακελῆς, ut reliqui. — Δακελῆς *F. Pc.* Δακελῆς *Pa.* Δακελῆς *Pd.* Ex *Pb.* nil notatum. l. 6. Τανάγρην *Arch. Vind.* [nescio an nonnulli ex *Paris.*] Antea Τάναγραν. — Sic *F.* et *Pa.* Mox prave Ταναγόρην *F.* pro Τανάγρην. l. 8. ἐς Σκῶλον *Arch. Pass. Valla.* [et *F.*] Male in *Edd.* ἐς Κῶλον. — Sic et *Gron.*

nihil ex *Med.* monens: ex uno vero nostro *Pc.* hoc notatum. *l.* 9. ἔκλειπε τοὺς χρόνους citat *Eustath.* ad *Iliad.* p. 364, 25. — p. 476, 3. ed. Bas. Μοχ αὐτῶν *F.* *l.* 11. βουλόμενος abest *Ash.* — et *F.* *Ibid.* στερὰ τῷ margo *Steph. Pass. Ash.* — et *F. Pa.* quos secutus sum. στρατοπέδῳ ed. *Wess.* cum aliis, quod e proxime sequentibus olim huc adscitum videtur. *l.* 12. Pro οἱ μὴ est οὐ μὴ in *F.* *Ibid.* ἰθίλοι *Med. Pass. Ash.* [*F. Paris.*] In *Arch. Vind.* θίλοι. In *Aldo* ἰθίλοι. *l.* 14. Ἐριθρίων *Arch.* [Inde ed. *Wess.* Sic vero et *F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] Ceteri Ἐρυθραίων. *l.* 15. παρὰ τὸν *Arch. Vind. Ash. Pass.* ora *Steph. Valla.* [*F. Paris.*] περὶ olim. — quod ex *Aldo* tenuerat *Gronov.* *l.* 16. τιταγμένον) τιτυγμένον *Pa.* *l.* 16. τοσούτων) οὕτως *Arch.* *l.* 19 seq. Ἀτταγίνος etc. Citat *Athenaeus* lib. IV. c. 12. — cap. 30. nostrae edit. Temere Φρύγωνος ed. *Borh.* pro Φρύγανος. *l.* 23. ἵποντο) εἵποντο *Arch. Pass. Vind.* [*F. Pa. Pf.*] ut saepe. Vide I. 172.

CAP. XVI. Lin. 1. Τὰ δὲ δι' ἧδη) Sic *Ash. Pass.* et *Fragm. Paris.* [unde ed. *Wess.* adstipulante *F.* nec dissentientibus, quod sciam, *Pa. b. c. d.*] δι' aberat. — Nempe Τὰδε ἧδη erat in ed. *Steph.* et *Gron.* In *Aldina* vero sic τὰ, δι' ἧδη. Dein Τὰ δὲ ἧδη ed. *Schaeff.* et *Borh.* Equidem Τὰδε δι' reponens, ista τὰ ἐπίλοιπα commate utrimque intercepi. *l.* 5. καὶ σφίον) καὶ σφίας *Fragm. Paris.* *l.* 7. ἵσαν) ἥσαν *F. Pf.* Μοχ διακρινόντων deest *Pf.* *l.* 8. ἰέντα) ἴντα *F.* *l.* 9. ὁπαδάπος) ποδάπος *Arch. Vind.* [et *Pf.*] Confer VII. 218. *Ibid.* ὑποκρίν.) ἀποκρίν. *Pf.* *l.* 10. εἴπαι) εἰπὶν *Arch. Vind. Pass. Ash.* — *F. Pf.* Iterumque εἰπὶν iidem *F. Pf.* lin. 19. et 22. non εἴπαι. *Ibid.* ἐπὶ νῦν) ἐπὶ νῦν *Pf.* *l.* 11. μνημ. τοι) τι pro τοι *F.* *l.* 12. θίλω) ἰθίλω *Arch.* *l.* 13. σπυγτοῦ) ἰωγτοῦ *F.* Conf. Var. Lect. ad I. 108, 18. et III. 36, 6. *l.* 14. τούτους τοὺς) Abest τοὺς *F.* *Ibid.* δαιτυμένους) δαιτυμ. *Arch.* *l.* 15. ἐπὶ τῷ ποτ.) Absunt *Pf.* qui mox τούτων cum *F.* *l.* 17. Ταῦτά τι ἄμα *Arch. Vind.* — et *Pf.* quod praetuli cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo Ταῦτα ἄμα τι. *l.* 18. πολλὰ τῶν δακρύων) πολλοὺς τ. δ. *Ald.* Correxerit *Steph.* suffragantibus msstis. *l.* 19. θωμάσας *Arch. Ash.* — et *F.* et *Pf.* quos secutus sum. Alii θωμάσας, et θω-

μάσας edd. *l.* 20. *χρεῖν ἔστι* scripsi cum *F.* Alii vulgo *χρεῖν ἔστι*. Conf. ad *V.* 49, 44. et *IX.* 23, 10. *l.* 21. *ἐν αὐτῇ*) Desiderantur haec duo in *Fragm. Paris.* nullâ caussâ. — In eisdem *Fragm. Paris.* deest *τι* post *Μαρδονίῳ*: ibidemque *οὐκοῦν* scribitur pro *οὐκῶν*. *l.* 23. *οὐδὲ γὰρ*) *οὐ γὰρ Pf.* *l.* 24. *ἐξίλει*) *θίλει Arch. Vind.* et *Stobaeus*, haec excerpens, *Serm. cv. p. 567. l.* 27. *κρατίην*) *κρατὴν F.* *l.* 27 seq. *τοῦ Ὀρχοῦ*.) Abest articulus *Ash. Pass.* — et *F. Pa.* *l.* 29. *λέγει Arch. Vind.* [*F.* et *tres* puto *Paris.*] recte. *λέγει* olim. — Sic *Pc.* *Ibid.* *πρὸς ἀνθρώπους*) Sic libri omnes, commode. *πρὸς ἄλλους* una ed. *Borh.* ex *Valchenarii* coniect.

CAP. XVII. Lin. 2. παρίχοντο) *παρίσχοντο* malebam in aoristo, notione plusquamperfecti, quemadmodum mox *ἐντείσβαλον*: sed nil mutant hic libri. *Ibid.* *ἐντείσβαλον*) *ἐντείσβαλον F.* *ἐντείσβαλλον Pa.* Reliqui vulgatum tenent; et sic rursus *l.* 4. ubi quidem *ἐντείσβαλλον* citatur ex *Arch.* et iterum *ἐντείσβαλλον* habet *Pa.* *l.* 4 seq. *γὰρ δὲ*) Abest δὲ *F.* et facile patiar abesse, nec est in ed. *Ald.* et *Steph.* Sed ex *Med.* recepit *Gron.* tenuitque *Wess.* nihil e suis mssis monens: et videntur particulam hanc agnoscere etiam mss. *Paris.* *l.* 5. *σφοδρὰ Med. Pass. Ash. Arch. Vind.* [*F.* et *Paris.* et margo *Steph.*] Alii *μεγάλως*. — Nempe sic *Ald.* et alii Edd. ante *Gronov.* e quibus hoc revocarunt *Schaeff.* et *Borh.* *Ibid.* Post *καὶ οὗτοι* vulgo *comma* ponunt, ut illud *σφοδρὰ* vel *μεγάλως* ad verbum *ἐμῆδιζον* referatur. *l.* 8. *δεικνύτατος*) *δυνατώτατος Med. Pass. Ash.* [et *F.*] quod vulgato non praestat. — Et vulgatum tenuerat etiam *Gron.* *Ibid.* *ἀπίκατο*) Sic *Arch. Med. Pass. Ash.* — et *F.* quod recepi pro vulgato *ἀπικάτο*. Peraptum huic loco erat plusquamperf. tempus. *l.* 10. *ἐκίλει*) *ἐκίλει Arch. Ibid. ἐκ' ἰουτῶν Ald. Camerar. Medic. Pass. Valla.* [*F. Paris.* Puto et *Arch.* et *Vind.*] In aliis *ἐκ' ἰουτῶν*, absurde. — Nempe temere hoc irrepserat in *Steph. ed.* 2. indeque in ed. *Iungerm.* et *Lond.* transierat. *l.* 11. *ἐπὶ δὲ*) *ὡς δὲ Arch. Vind. Ibid. ἢ ἱππος ἅπασα*) *ἱππος ἢ ἅπασα F.* *l.* 13. *Μηδων*) *Μηδου Arch.* *l.* 14. *Φωκίων* defit *Arch.* — *αὐτῶν*, non *αὐτίων*, scribit *F.* constans sibi. Mox *idem* *ταυτέ*, pro *τῶντέ*. *l.* 17 seq.

ἡμῶν οὗτοι etc. Citat *Suidas* in Πρόσπτος, ubi παραδόντων, quod in *Ask.* et ora *Steph.* — Simplex δόντων tenet *F.* cum edd. et aliis msstis. Apud *Suidam* vero προδόντων legitur, non παραδόντων. *L.* 19. ὦν ὦν) Abest ὦν *Med. Pass. Ask.* — *F. Pc.* Et nullo incommodo potest abesse. *Ibid.* πάντα τινά *Arch. Pass. Ask.* Antea τινά πάντα. — Sic *F. Pa.* cum *Med.* et *Ald.* *L.* 19 seq. χρεὶν ἔστι γινέσθαι) χρεὶν ἔστι hoc quidem loco cum *Editis* tenet ms. *F.* qui aliās χρεὶν per o breve scribit: (conf. c. 16, 20.) sed o breve hic alii agnoscunt veteres libri. Certe *Wess.* in *Var. Lect.* ad h. l. notavit: „χρεὶν et γινέσθαι: — indicem autem codicis vel codicum, qui sic habent, adiciere oblitus est. Videtur autem codicem *Arch.* hic laudare voluisse. coll. c. 23, 16. Caeterum alibi passim eandem scripturam et ex *Pass.* et ex *Ask.* item ex *Pa.* laudatam vidimus. *L.* 20 et seqq. κρίσιν γάρ, et quae sequuntur, citat *Suidas* in Παρίχοντας.

CAP. XVIII. Lin. 1. Ὁ μὲν ὦν ora *Steph. Med. Pass. Ask.* Deerat ὦν. — Et deest *F.* et *Pa.* *L.* 2. ἐπὶ τῇ σφαιρῇ *Arch. Vind.* — unde adscivi cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo ἐπὶ σφαιρας. *Ibid.* ἀπολαύντες iidem *Arch.* et *Vind.* [unde ed. *Wess.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] ἀπολαύοντες prius. — Sic et *F.* *L.* 3. καὶ δὲ διὰ τῆς) Deest δὲ *Arch.* *Ibid.* ἀφήσαντες) ἀφῆσαντες *F.* qui et mox ἀφῆκε, pro ἀπῆκε. *L.* 4. ἴστασαν) ἴστησαν *Arch. Vind. Pass. Ask.* nec improbo. — ἴστασαν *F.* In ed. *Borh.* vitiose ἴκσαν. *Ibid.* πάντη) πάντες *Arch. Ead. L.* ἐντρέφοντες *Arch. Vind. Paris. A. B. Brit. Ald.* [et alii *Edd.* ante *Gronov.*] στρέφοντες *Medic. Pass. Ask.* — et *F. Pb.* *L.* 5. πυκνώσαντες) κυκλώσαντες *Arch. Vind. L.* 7. εἶπαι) εἶπῃ *F.* qui mox omittit et post οὔτε. *L.* 8. ὄραν) ὄραν *F.* *L.* 10. δις γάρ σφί) ὡς γάρ σφί *F.* et ed. *Borh.* Sic etiam *Valla* videtur legisse, interpretatus tanquam a *Mardonio* iussi. *L.* 11. οὗτ' εἰ) οὗτοι *Pd.* Mox αὐτῶν *F.* *L.* 12. μέτεχον) ἔχον) ora *Steph.* — Sic *Pb. Pd.* *L.* 17. οὔτε ὦν *Med. Pass. Ask. [Paris.]* ὦν omittebatur. — οὗτ' ὦν scribit *F.* *Ibid.* βασιλῆα) βασιλῆα *F.* *L.* 18. τοσούτο) Sic *Pass.* — et *F.* quos secutus sum. Sic vero et ed. *Schaeff.* et *Borh.* Alii τοσούτων.

CAP. XIX. Lin. 2. οἱ λαοὶ Πίλοπ.) Defuit λαοὶ *Arch.*

*l. 9. συμμιγνίντες) συμμισγίντες Arch. l. 10. ὡς δὲ ἄρα) Ad ὡς Wess. in Var. Lect. haec adnotavit: „ix Arch.“ — Forsan ἐπὶ pro ix scribere voluerat. Permutantur ὡς et ἐπὶ cap. 17, 11. ubi quidem ὡς habet Arch. pro vulgato ἐπὶ. *l. 12. φρασθέντες τι) δι F. pro τι. l. 13. ὑπωρίης) Sic h. l. omnes. [etiam F. et Paris. conf. c. 25, 14.] Alibi ὑπωρίης.**

CAP. XX. Lin. 2 seq. ἰς αὐτοὺς Med. Pass. Ash. Vind. Arch. [F. Paris.] Antea ἐκ αὐτοὺς. l. 4. Μακίστιον) Sic Arch. Vind. Pass. Ash. margo Steph. — F. Pa. Pc. Pd. quos secutus sum cum Schaeff. et Bork. Idque etiam debuerat Pb. in quo Μαστίκιον. Μακίστιον ex Ald. tenuit Gron. et Wess. l. 5. Νισαῖον) Νησαῖον Arch. et Ald. [F. Pc.] Sed adi lib. VII. 40. — Correxerit H. Steph. et verum tenent alii libri et Valla. Ibid. τι ante καὶ abest F. l. 7. πρὸς τοὺς) Abest τοὺς F. Ibid. προσίβαλλον) προσίβαλον Arch. — Pa. Pc. l. 8. προσβάλλοντες) Sic Vind. — Hoc equidem probavi. προσβαλόντες alii.

CAP. XXI. Lin. 2. ἢ τὸ) ἢ τι Arch. Vind. Et mox iidem καὶ ἡ πρόσδοτος. Neutrum displicet. — Vulgatum tuentur alii. l. 9. ἰς τὴν) ἐκ ἢν Arch. Vind. l. 11. παζόμενοι recte iidem, [nescio an et Paris.] pro vulgato πιζόμενοι. — quod tenet F. Ibid. πίμπλητε) πίμπλητε Arch. Vind. — quod miror adscitum a Wess. quum ei praecedat, non ἢν. Revocavi alterum cum Schaeff. et Bork. quod cum aliis tuentur F. et Pa. Ex aliis quidem Paris. nil notatum. l. 13. ἀπήγγειλε) ἀπήγγειλε Vind. Pass. Ash. l. 15. ἵνα τι) Defuit τι Ash. l. 15. Μεγαμῆνσι) Μεγαμῆνσι F.

CAP. XXII. Lin. 2. ἴσαν) ἴσαν F. Ibid. εἴ τι ὑποδέξ.) Deest τι Arch. Vind. l. 4. προσιδόμενοι) προσιδόμενοι Pass. l. 5. ἐγίνετο) ἐγίνετο F. Ibid. τῆς μάχης) ἐπὶ τῆς μάχης Medic. Pass. Ash. [F.] Ceteri praepositionem non agnoscunt, quodammodo supervacuam. — ἐπὶ recepit Wess. cum Gronovio, qui putaverat ἐγίνετο ἐπὶ τῆς μάχης idem esse ac ἐπὶ γίνετο τῇ μάχῃ, ut loquitur Noster VII. 157 extr. Equidem cum Schaeff. et Bork. eieci alienam ab hoc loco praepositionem, quam alii libri ignorant. Ead. l. προσβαλόντες) προσβαλλ. F. l. 8. ἵσταται εἰς ὀφθός) Sic Pass. — unde τι, quod

aberat *ed. Wess.* et alii, recepit *Schaeff.* et nos tenuimus, suffragante ms. *F.* l. 9. τόν τε δὲ ἵππον) Sic *Vind.* τὴν δὲ δὴ *Arch.* Sequor *Vind.* Vide lib. III. 36. et infra c. 26. — Nempe τὸν δὲ ἵππον ante *Wess.* edebatur. τὸν δὲ ἵππον scribit *F.* τόν τε ἵππον *Pa.* τι et δὴ, ut h. l. *Arch.* et *Vind.* dederit, sic similiter iuncta leguntur III. 36, 29. et IX. 26, 24. l. 13. ἰδεδύκει) Sic *Arch.* et *Vind.* sine augmento, Ionum more. — Quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* ἰνιδιδύκει *ed. Wess.* cum aliis. l. 14. ἔς τὸν θώρηκα) Ante *Wess.* edebatur ἔς τὸν θώρηκα αὐτοῦ. Pronomen (quod *Gron.* cum *Ald.* et *Steph.* tenuerat) abiecit *Wess.* auctoritate codicum *Med. Pass. Brit. Paris. B. Ash. Vind.* quibus accedit noster *F.* puto et plures ex *Paris.* *Ibid.* μαθόν τις) μαθόντες *Brit.* l. 20. ἐπέθεσαν recte tuentur libri omnes, peraptum huic loco verbum: quo magis miratus sum inutile Viri docti inventum (*Bothe* Annot. ad *Terent.* pag. 467.) ἀπώθησαν legi iubentis. l. 22. τὸν γι νεκρόν) Sic *Vind.* — unde adscivi cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo γι ignorant.

CAP. XXIII. Lin. 2. ἀλλ' ἄμα πάντες *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.*] ἄμα aberat. — Et abest *F. Pa.* in quibus ἀλλὰ πάντες. l. 4. ἐβώθει *Arch. Vind.* [unde adscivit *Wess.*] Alii ἐπιβώθει. — Sic *F. Pa. Pb.* *Ibid.* γίνεται) γίνετο *Arch. Vind.* l. 5. ἴσαν) ἦσαν *F.* l. 6. ἀπὶ λειπὸν) Sic *F. Pa. Pc.* unde adscivi. Alii vulgo ἀπὶ λειπὸν. l. 7. ἐπιβώθεισαν) Sic *Arch.* — unde recepi cum *Schaeff.* ἐπιβώθησε *ed. Wess.* cum aliis, et sic *ed. Borh. Ibid.* ἐπίμενον *Arch. Med. Pass. Vind.* [*F. Paris.*] Antea ἐπίμενον. l. 9. προσεπόλισαν *Arch. Vind.* — Inde *ed. Schaeff.* et *Borh.* προσεπόλισαν *ed. Wess.* cum aliis. l. 9. ἀποστήσαντες) ἀποστάνας malles: sed nil mutant libri. l. 10. χριόν) Sic *Arch.* suo more. — quod recepi pro vulgato χριών, quod tenet quidem h. l. etiam *F.* Conf. c. 17, 19. et 16, 20.

CAP. XXIV. Lin. 3 seq. κίρροντες, καὶ τοὺς ἵππους *etc.* Attigit *Eustath.* ad *Iliad.* ψ'. vs. 135. — p. 1402, 24 seq. *ed. Bas.* l. 6. μετὰ γι) Defuit γι *Arch. Vind.*

CAP. XXV. Lin. 1. προσβάλλουσιν) προσβαλοῦσαν *Arch. Vind.* l. 2. ἐθάψεσάν τε) ἐθάψεν *Pass.* [un-

de pro vulgato ἰθαῖμσαν hoc recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* monente olim *Koenio* ad *Gregor.* Dialcct. Attic. §. 82. Conf. c. 18, 14.] τι omittunt *Arch.* et *Vind.* — Unde abiecerunt *Schaeff.* et *Borh.* Equidem tenui cum aliis omnibus. l. 3. ἰσθίνεις) ἰσθίνεις *Pa.* l. 4. ταῖς) ταῖς *F.* et sic mox iterum. *Ibid.* ἐκόμεζον) ἐκομίζοντο *Pd.* *Ibid.* ὁ δὲ περὶς ἦν etc. Habet *Eustath.* in *Homer.* p. 626, 52. qui ἦν, sicuti *Arch.* *Ash.* *Vind.* — ἦν habent etiam *F.* et *Pa.* *Eustathii* locum a *Wess.* citatum reperire mihi non contigit. l. 5 seq. τῶν δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἵποισιν) ἵποισιν *Ash.* non ἵποισιν, ut alii omnes. καὶ non est in *Arch.* et *Vind.* — Cum *Ash.* facit noster *F.* recepique ἵποισιν cum *Schaeff.* et *Borh.* τῶνδὲ una voce scribebatur in ed. *Wess.* et praecedd. τῶν δὲ separatim scripsere *Schaeff.* et *Borh.* praecunte *Reiz.* de *Prosod.* Graec. p. 7. ed. *Wolf.* Et sic scribitur etiam in codd. *F.* et *Pa.* scil. τῶν idem valente ac τούτων vel τῶνδὲ. l. 6. Pro ἐκλείποντες est ἐκλείποντες in *Pb.* *Ibid.* ἰφοίτων) Sic *Arch.* et *Vind.* — unde adscivit *Wess.* pro ἰφοίτων, quod est in aliis. Edebatur vero olim καὶ ἰφοίτων, sed καὶ ibi ignorant *Med.* *Pass.* *Ash.* *Brit.* *Arch.* *Vind.* — item *F.* et *Paris.* Itaque recte deletit *Wess.* cum *Gron.* *Valchenarius* vero loco suo motam hanc particulam suspicatus erat, et ante ἐκλείποντας reponendam: quo potissimum praecunte *Borheckius* totum locum sic constituit: τῶνδὲ δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἵποισιν, καὶ ἐκλείποντες τὰς ταῖς, ἰφοίτων θηπόμνοι Μασίστιον. l. 11. Γαρραφίν) Γαρραφίν *Arch.* et mox iterum; non Γαρραφίν, ut ait *Galeus.* l. 12. χριόν) χριών ed. *Wess.* et seqq. cum aliis. Vide ad c. 23, 10. l. 13. στρατοπεδείσθαι) στρατεύεσθαι *Pd.* l. 14. ὑπωρίης) ὑπωρίου ora *Steph.* *Ash.* *Ibid.* παρὰ Ὑσιᾶς iidem et *Arch.* *Vind.* *Pass.* [*F.* *Pa.* *Pc.* *Pd.*] Alii πρὶ Ὑε. In *Brit.* περιουσίας. — Desunt duae voces *Pb.* l. 17 seq. διὰ ὅχθον) Sic plene *Ash.* *Arch.* — et *F.* *Paris.* δι' ὅχθ. edd. ante *Wess.* l. 18. χωρίον) χώρον *Arch.* *Vind.* *Pass.* *mar-go Steph.* — Vulgatum tenet *F.* cum aliis. Et χωρίον alibi quoque apud *Nostrum* de loco spatioso admodum usurpatur; veluti II. 29, 9.

CAP. XXVI. Lin. 2. διατάξι) διατάξει *F.* l. 2. πολλός

Arch. Vind. [unde ed. *Wess.* consentientibus puto nonnullis ex *Paris.*] Alii πολλῶν. — Sic *F. Pc.* l. 3. αὐτοὶ *Arch. Vind. Pass. Ash. Brit.* ora *Steph.* [*F. Paris.*] αὐτίων ceteri. — Nempe sic *Ald.* tenuitque hoc *Gron.* puto quod veram scripturam ex cod. *Med.* adnotare neglexisset. l. 4. παραφέροντες) *Simpl.* φέροντες *Pd.* l. 6. τῆς ταξίως *Med. Pass. Arch. Vind. Ash.* [*F. Paris.*] In *Aldo* τῆς στάσιος. — quod invito suo codice tenuit *Gronov.* l. 8. τὸ παλαιόν) τὸ πάλαι *Arch. Vind.* l. 9. ἐπὶ τι *Pass. Ash. Arch.* [*F.* et nonnulli *Paris.*] Olim ἐπὶ tantum. — Sic *Pc.* l. 11. μετὰ Ἀχαιῶν) Sic μετὰ plenē *Ash.* — *F. Paris.* μετ' Ἀχ. edd. ante *Wess.* l. 13. ἀντίοι) ἀντίον *Pass.* l. 14. χριὼν *Arch.* — unde adscivi pro vulgato χριῶν, cf. c. 23, 10. l. 15. ἀνακινδυνεύειν) ἀνακινδυνεύειν *Pc.* *Ibid.* συμβάλλαντα *Arch. Vind.* — Inde recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* suffragante *Pd.* συμβαλόντα ed. *Wess.* cum aliis. l. 17. αὐτῶν *F.* l. 18. ἐπὶ διακειμένοις) Citat *Eustath.* *Iliad.* p. 233, 33. [p. 177, 5. ed. Bas.] In *Vind.* et *Aldo* ἐπιδιακειμα. una voce. l. 19. ἔρμαι *Pass.* probabiliter ex c. 91. — Inde ed. *Schaeff.* et *Borh.* et suffragatur noster *F.* ἔρμαι ed. *Wess.* cum aliis. l. 20. τὸν Πίλοπ.) τὸν Πίλοπ. *Arch.* l. 21 seqq. ἐπὶ τὰ πατρώια etc. Novem verba praetervidit negligens scriba *Arch.* — πατρώια scripsi cum *Schaeff.* et *Borh.* πατρώα ed. *Wess.* cum aliis. πατρώα *F.* Conf. c. 27, 6. l. 24. τι δὲ) δὲ non est in *Arch.* l. 25. Ἡρόπου) Ἡροπίου *Pb.* Ἡρόπου *F.* l. 26. Φηγίος) Omnes ita; *Valla* tamen *Phrygis.* l. 28 seq. ἐν τοῖς Πίλοποννησίοις τοῖς τότε) ἐν Πίλοπ. τοῖς τότε *Arch. Vind.* ἐν Πίλοποννησίοις τε τοῖς τότε *Pass. Ash.* — et *F.* l. 34. ἡμίας ἐκνέσθαι ἡγμονεύειν) ἐκνέσθαι defuit *Arch.* — *Ibid.* scribit *F.* ἐς ἡμίας ἐκν. ἡγ. edidit *Borh.* ut visum erat *Koenio* ad *Gregor.* *Dial. ion.* §. 56. coll. VI. 57, 23. Sed similem, atque hīc, structuram vidimus II. 36, 4. l. 35. πρόσθι dedit *F.* ut alibi. πρόσθεν ed. *Wess.* cum aliis. l. 37. γάρ τε καὶ) Abest τι *Arch. Vind. Pass.* — et *F. Pa. Pb.* l. 39. ἀγωνίσασθαι excerptis *Eustath.* ad *Iliad.* p. 234, 20. [p. 177, 23. ed. Bas.] ἀγῶνας ἀγωνίδ. *Ald.* — ἀγῶνις recte ed. *Steph.* et seqq. cum mssis. *Ibid.* ἄλλους) πολλοὺς *Arch.*

CAP. XXVII. Lin. 6. πατρώων Arch. Vind. —
 Inde ed. *Schaeß.* et *Borh.* πατρίων ed. *Wess.* cum *F.*
 et aliis. *l. 7. ἢ Ἀρκάσι) μάλλον ἢ Ἀρκάσι* ed. *Wess.*
 et praecedd. cum mssis (quod sciam) omnibus, ex-
 cepto *Arch.* qui, ut *Wess.* adnotavit, ignorat μάλ-
 λον: quem codicem secutus, cum *Schaeß.* et *Borh.*
 delevi vocem, scilicet ex glossa ab aliis adiectam,
 quum ex more Graecorum et inprimis Nostri, sub-
 intelligenda fuisset, ut paulo ante, cap. 26, 40. Caete-
 rum, quum vulgo αἰεὶ πρώτοις iungerent, commodius
 αἰεὶ ad ἰούσι χρηστοῖς referri putavi: nec tamen aspernor
 priorem rationem. *l. 8. φασὶ οὗτοι) οὗτοί φασι Arch.*
Pass. Ask. — et F. Abest οὗτοι Pb. l. 9. τοῦτο μὲν
τούτους) Absunt duo verba τοῦτο μὲν Arch. — Et haec
 quoque abiecit *Schaeß.* eumque secutus *Borh.* quo-
 rum mihi hactenus non probatur ratio. *l. 10. Φεύγον-*
τες) Perperam Φεύγοντας Pd. l. 12. Εὐρυθέος) Εὐρυθέως
prave Arch. Ald. Correx. H. Steph. cum mssis.
Ibid. κίνοις) κίνοις Arch. Vind. Pass. — et F. l. 18.
ταῖς ἀπὸ Θερμῶντος) Sic Arch. Vind. Valla. Pass. Ask.
ora Steph. [item F. et Paris.] In Ald. et Brit. Ἀμα-
ζονίδας, ταῖς ἀποθήκας ταῖς ἀπὸ Θερμῶν. — Absurdo adsu-
 mento quid occasionem dederit, haud obscurum
 est. Delenda aliena ab h. l. verba pridem monuerat
Galeus: meritoque abiecit *Wess.* Tenuerat ea qui-
 dem *Gronov.* professus in Notis, nihil a se ex cod.
Med. ad hunc locum esse enotatum: scilicet (ut
 equidem pluribus documentis mihi persuasi) quod
 sub finem maxime operis properantius codicem illum
 consulisset, multaque ex eo adnotare neglexisset.
 Corrigendum autem ταῖς ἀποθήκας censuit idem *Gron.*
 id est, *minime desiderabiles, inamabiles, abomi-*
nabiles: in quo suffragantem habet *Toupium*, Epist.
 Crit. p. 67. ed. Lips. provocantem ad Hesychii glos-
 sam Ἀποθήκας, μὴ φιλουμένας. *l. 21. Τρωϊκοῖς) Ἡρωϊκοῖς*
Arch. Vind. Valla. — Vulgatum tucitur alii omnes.
Ibid. εὐδαμῶν abest Pa. Pc. l. 22. πρῶξι Pass. Arch.
Vind. Ask. [F. Paris.] non πρῶξι. — Mox τούτων *F.*
Ibid. καὶ γὰρ ἂν Med. Pass. Ask. Arch. Vind. [F. Par.]
 Non aderat ἂν ante ed. *Gron. l. 23. ὧντοι) ὧνται*

[sive *ἰουτοι*] *Arch.* — *ἄντοι F.* l. 26. ἀποδεδυμένον *Pass. Ask. Vind. Arch. Brit. [F. Paris.]* recte. Vide c. 71. Alii ἀποδιδεγμ. — quod cum *Aldo* tenuit *Gron.* l. 28. in *Μαραθῶνι*) Deest in *Brit.* *Ibid.* ἀξιοί εἰμεν) ἀξιοί εἰμεν *F.* et ed. *Wess.* cum praecedd. Tonum signavi ut praevit *Schaeff.* ἀξιοί ἡμεν *Pa.* l. 34 seq. ἀρτιοί εἰμεν) ἀρτε ἴομεν *Arch.* — ἀρτιοί εἰμεν ed. *Wess.* et praecedd. ἀρτιοί εἰμεν *F.* et ed. *Schaeff.* et *Borh.* Sic et paulo ante, δίκαιοι εἰμεν *iidem.* Pro τισσαρκόντα l. 32. scribit τισσαρκόντα *F.* sui moris tenax. l. 35. δοκεί *Arch. Pass. [F. Paris.]* bene. δοκῆ alii.

CAP. XXVIII. Lin. 3. Ἀθηναίους omittit *Ask.* l. 4. ἐπιβεβάντο) ἐπεριβάλλοντο *Arch. Ald.* — Vulgatum debetur *Stephano*, cui adsentiantur mssti. l. 7. ἀρχὴν ἰδόντες) ἀρχὴν ἐβίλαντες *Ald.* Ultimum et in *Pass.* — Verum tenet *F.* cum aliis. l. 8. τούτων *F.* et sic ubique hoc cap. non τούτων. l. 10. ἐλάτων) ἐλάτων *F.* conf. c. 10, 6. ubi ἐλάτων idem *F.* l. 13. ἦσαν) ἦσαν *F.* l. 15. δὲ σφι aut δὲ σφιν *Arch. Vind.* quod Ἰωνικόν. [Inde δὲ σφι ed. *Wess.*] Alii δὲ σφισι. — Sic *F.* Ex *Paris.* nil notatum. *Ibid.* εὗροντο) εὗρον *Brit.* l. 21. Λεπρεπίων *Med. Pass. Ask. Arch. Valla. [F. Paris.]* Antea Λεπρεπτιών. l. 23. ἴστασαν) ἴστησαν *Pass. Ask. [et F.]* Et sic rursus l. 27. *iidem.* l. 24. Ἐρτημίω (τι) Abest τε *Arch. Vind.* l. 25. τούτων δὲ Χαλκιδέες τιτρακόσιοι) Sic *Med. Pass. Ask. [F. Paris.]* et sic ed. *Wess.* cum *Gron.*] In *Arch.* tota haec periodus non legitur. Alii [nescio qui, nisi *edd.* ante *Gron.*] cum *Aldo* τούτων δὲ ἰχόμενοι Χαλκ. τετρ. neque illi male. — Hinc ἰχόμενοι h. l. reposuere *Schaeff.* et *Borh.* l. 26. Ἀμπρακιωτίων) Ἀμπρακιωτίων *Arch. Vind.* perperam. — Vulgatum cum aliis tuetur *F.* l. 29. πεντηκόσιοι *Pass.* ex more; non πεντακόσιοι, ut *Ald.* et *Edd.*, etiam supra. — πεντηκόσ. hic cum *Pass.* tuetur *F.* qui supra (l. 24.) πεντακόσιοι.

CAP. XXIX. Lin. 2. ἦσαν) ἦσαν *F.* et sic dein constanter. l. 3. συνάπαντες *Arch. Vind.* [Inde ed. *Wess.*] Prius erat σύμπαντες. Vide *Gronov.* I. 98. — Nempe ad I. 98, 20. plura loca conguessit *Gron.* ubi vocabulo συνάπαντες utitur *Noster*; scil. I. 134, 15. I. 178, 9.

VII. 187, 2. etc. *Ibid.* τρεῖς τε *Arch. Vind. Ash. Pass.* [*F. Paris.*] τε deerrat. l. 6. Σπαρτιτικῆς) Σπαρτιτικῆς *Pc.* l. 8. τεύτων *F.* l. 10. ἰὼν, post ἵκαστον, negligit *Arch.* l. 10 seq. πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι) *Videri poterat* ἑπτακόσιοι καὶ τρισχίλιοι oportuisse: sed nil mutant libri; et congruit cum hoc numero is qui mox legitur, ἑνὶα χιλιάδες καὶ ἑκατοντάδες πέντε. l. 13. καὶ ἑνὶα χιλιάδες) Haec tria absunt *Arch. Vind.* et *Valla.* *Ibid.* πέντε) ἑπτά *Brit.* — et *Pd.*

CAP. XXX. Lin. 1. σύμπαντος Ἑλληνικοῦ) τοῦ ante Ἑλλήν. deficit *Arch. Vind.* quos laudo. — Nemppe ter in eadem linea articulum posuerant edd. ante *Wess.* et sic *F. Pa. Pd.* quem ante Ἑλλήν. merito abiicit *Wess.* l. 2. ἐπλίτρησι) ἐπλίτοισι *Arch.* l. 3. ἦσαν *F.* l. 4. ἀνδρῶν deest *Arch.* l. 5. αἱ ἑνδεκα) αἱ abest *Pb.* ἑνδεκα leni spiritu constanter scribit *F.* l. 7. ἰς ὀπακοσίους) ἰς non novit *Arch.* *Ibid.* οὐδ' οὗτοι) οὐκ οὗτοι *F.* οὐδ' οὗτοι ed. *Borh.* l. 8. ἰστρατοπειδύοντο) ἰστρατιεύοντο *Arch.*

CAP. XXXI. Lin. 1. δι' αἰμφί Μαρδ.) δι' αἰμφί περὶ Μαρδ. *F.* l. 4. ἀντιτάσσοντο) ἐτάσσοντο *Pass.* l. 6. περιέσσαν) Sic *Arch.* notabiliter. — Adscivi hoc, quod est a sing. ἴα, ἴας, i. q. ἦν, ἦς. coll. II. 19, 8. et I. 187, 19. Vulgo περιέσαν, quod tenuit etiam cod. *F.* qui verbum simplex constanter ἦσαν format (quemadmodum etiam ex aliis cod. passim adfertur, conf. c. 32, 4.) non ἴσαν. *Ibid.* εἰ Πέρσαι *Arch. Vind. Ash.* [nam sic haud dubie hic scribere voluerat *Wess.*] et *Pass.* Hinc articulus. — εἰ agnoscit etiam *F.* l. 7. τάξις πλεῦνας) τάξις πλ. *F.* *Ibid.* ἐκκοσμήατο) ἐκκοσμήατο *Arch. Vind.* nullā caussā. Conf. lib. I. c. 101. *Ead.* l. καὶ ἐπιῦχον τοὺς Τεγεάτας) Fors. καὶ ἐπιῦχον καὶ τοὺς Τεγ. atque etiam *Tegeatas contra se stantes habebant.* l. 16. Λεπρήτας *Med. Arch. Vind.* [*F. Paris.*] Λεπρήτας *Pass. Ash.* Olim Λεπραιήτας. l. 20. Ἀμπρακιώτας) Ἀμπρακιώτας *Vind.* [*Pd.*] Ἀμβρακιώτας *Arch.* — Vulgatum tuetur *F.* cum aliis. l. 21. Παλίας) Παλλίας *Pb.* Παλαίας *F.* sed superscriptum eadem manu. *Ibid.* Σακίων) Σακίας *Pass.* l. 22. ἀντία) ἀντίον *Arch. Vind.* l. 23. Μελίας τε καὶ) Sic commode dedit *F.* Deest h. l. τε ed. *Wess.* et aliis. l. 25. ἄπαν-

τες οὐ Φωκίης ἰμῆδισαν) πάντες ἰμῆδιζον *Arch. Vind.* — Vulgatum cum aliis tenet *F.* qui mox αὐτῶν. *l.* 26. Παρυσσῶν) Sic *Arch. Vind. Pass.* [*F.* nescio an *Paris.*] Alii una sibilante. *Ibid.* κατιλημμένοι) Sic *Vind.* loco Editorum κατιλημμένοι. — Inde ed. *Wess.* Cum *Vind.* vero facit et *F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur. *l.* 29. Μακεδόνας) Λακιδαιμόνας *F.* *l.* 30. οἰκημένους) Sic *Med. Pass. Arch. Vind. Ash.* [*F. Paris.*] Prius οἰκομένους. *CAP. XXXII. Lin. 2.* ὀνόμασται) ὀνόμασται *F. Ibid.* ὑπὸ Μαρδονίου *Pass. Ash. Ald.* uti c. 30. — Immo sic vet. libri omnes et post *Aldum* etiam ed. *Steph.* ὑπὸ Μαρδονίῳ ex ed. *Iungerm.* tenuerat *Gronov.* quod ferri quidem potuerat, si vet. libri dedissent. *l.* 3. τι ἦν) Abest τι *Arch.* — et *F.* *l.* 4. ἐνῆσαν) ἦσαν *Arch. Vind.* *l.* 5. Θρηίκων καὶ Μυσῶν) Μυσῶν καὶ Θρηίκων *Arch. Valla.* — Θρηίκων καὶ Μυσ. *F.* *l.* 7. Καλασίμους) Κολασ. *Arch.* — male. Vide II. 164. *l.* 9. ἰὼν ἐν Φαλήρῳ) ἐν Φαλ. ἰὼν *F.* *l.* 9. ἀπιβιβάζατο) ἀπιβήσατο *Pb.* *l.* 11. ἐς Ἀθήνας) Sic *Arch. Vind. Pass. Ash.* — et *F.* quos secutus sum. ἐς τὰς Ἀθήνας ed. *Wess.* cum aliis. *l.* 12. ἦσαν *F.* *l.* 13. πρότερον διδῆλωται) Sic, sine μὲν medio, *Arch. Vind. Pass. Ash. Paris. B.* quos duces habeo, quamquam alibi additur, uti c. 100. — μοι h. l. ignorat etiam *F.* puto et *Paris. omnes.* *l.* 15. ἰπικιάσαι) Sic *Med. Pass. Ash.* [*F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] Ceteri ἀπικιάσαι. Nexum ἰστὶ non legit *Arch.* — Tenuerat quidem ἰπικιάσαι ἰστὶ *Wess.* cum aliis: sed *idem* in *Notis* probat *Arch.* Et deleui inutile adsummentum cum *Schaeff.* et *Borh.*

CAP. XXXIII. Lin. 1. πάντες deficit in *Vind. Ibid.* κατὰ τι ἔθνη *Vind. Arch.* In *Pass.* καὶ τὰ ἔθνη. Prius malui. — κατὰ ἔθνη edd. ante *Wess.* et sic *F.* *l.* 3. ἰθύντο) ἰθύνει τι *Ash.* — Vulgatum tuctur *F.* cum al. *l.* 5. Κλυτιάδην) Κλυτιάδου *Arch.* In *Laurentii* latinis *Clytiades.* — Sic Κλυτιάδην alii omnes. *l.* 9. προστίχει γυμνασίῳ) Sic *Arch. Vind. Pass.* — et *F. Pa.* quos probavi. προστίχει τοῖσι γυμν. ed. *Wess.* cum aliis. *l.* 11. πινταῖθλον) πίνταθλον *Arch. Vind.* *l.* 12. Ἀνδρίῳ) ἀνδρίῳ *F.* *l.* 12 seq. Λακιδαιμόνοις δὲ, μάθοντις) Sic *Arch. Pass. Ash.* — et *F.* quos secutus sum. Μαθόντις δὲ Λακιδ. ed.

Wess. cum aliis. *l.* 15. πείσαντες) Temere σπείσαντες *F.* *l.* 16. πολέμων *Arch. Pass. Ash. et Valla.* — Sic et *F.* recte: recipique hoc cum *Schaeff. et Borh.* πολέμων ed. *Wess.* cum aliis. *l.* 20. ποιήσει) ποιήσιν *Arch.* — quod inde adsciverunt *Schaeff. et Borh.* ne hi quidem male. Tenendum vero putavi istud, in quod alii omnes consentiunt. *l.* 21. ἐποιεῦντο καὶ *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* suffragantibus puto *Pa. et Pd.*] Alii ἐποίησαν τε καὶ. — Sic *F. Pb. Pc.* cum edd. ante *Wess.* contra sermonis usum. *l.* 24. μετιόντις) Sic *Arch. Vind.* [et *Pb.*] non μετιόντες, ut *Ald.* et alii. — Sic *F. Pa. Pc. Pd.* *l.* 25. οὕτω ἔφη ἔτι) οὕτως ἔτι ἔφη *Pass.* [et *F.*] οὕτως etiam *Ash.* *l.* 26. καὶ τὸν) Abest καὶ *Arch. Pass.* — et *F.* *l.* 27. γίνεσθαι) Sic *Arch. Pass. Vind.* [et *F.* et nonnulli *Paris.*] recte. γαίεσθαι antea. — Sic *Pc.* quod et ipsum quidem ferri poterat.

CAP. XXXIV. Lin. 2 seq. ὡς εἰκάσαι βασιλὴν τε καὶ πολιτὴν, αἰτιόμενος.) αἰτιόμενος cum ed. *Wess.* et superioribus tenent *massi* omnes et *Valla:* quod ut locum tueri possit, distinctionem, quam post εἰκάσαι interponunt iidem libri omnes, abiecti cum *Borh.* et post πολιτὴν posui, ut *Wesselingio* placuerat. Comma post εἰκάσαι tenens *Schaeff.* dein αἰτιόμενον pro αἰτιόμενος posuit. *l.* 5. νόσου) νόσου *F.* *l.* 6. προστίνατο) Sic *Pass. Ash. ora Steph.* [et *F.* quos secutus sum.] προτίειν *Arch.* — προτίειντο vulgo h. l. *Edd.* omnes cum aliis insstis. *l.* 8. πολλῶ πλείους) Omittunt πολλῶ *Pass. Ash. margo Steph. Brit.* — et *F. Pa. Pb. Pc.* *l.* 9. προτίειντο) Sic h. l. *Arch.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo alii nunc προστίνατο. *l.* 10. ἐπορίγεται) Sic *Arch. Pass. Ash.* et ora *Steph.* — item *F. Pa. Pc.* quod adscivi pro vulgato ἐπορίγεται. *l.* 11. μεταδώσειν *Arch.*

CAP. XXXV. Lin. 1. καὶ Σπαρτ.) Abest καὶ *Arch. Vind.* *l.* 6. οὗτοι habet *Arch.* in margine tantum. *l.* 8. Πλαταιῆσι) Πλαταισί *Pc.* Mox ἐπὶ *F.* pro ἐπὶ. *l.* 9. Τυγίτας τε *Pass. Ash.* hinc enclitica. — Agnoscit eandem *F.* et nonnulli *Paris.* Abest *Pc.* et aliis. *l.* 10. πάντας) πάντων ora *Steph.* — In *F.* temere hic

omissa undecim verba, ὁ ἐν Διπαυῦσι --- ἐπὶ δὲ ὁ. *L. 11.* ὁ Μισσηνίων *Arch. Vind. Paris. B. Pass. Ash.* quos laudo. Aherat articulus. — Ex nostris *Paris.* nil notatum. *Ibid.* πρὸς Ἴσθμῳ) Sic *Pass. Ash.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo *edd.* cum aliis *msstis* πρὸς τῷ Ἴσθμῳ; ubi, quoniam alienum prorsus ab hoc loco est vocab. Ἴσθμῳ, perquam probabiliter πρὸς τῇ Ἰθώμῃ corrigendum docti viri monuerunt. Vera scriptura fuerit πρὸς Ἰθώμῃ.

CAP. XXXVI. Lin. 2. ἐν τῇ Πλαταιίδι *Arch. Vind. Pass. Ash. Ald. [F. Paris.]* Articulum posteriores omiserunt male. — Temere omissus in *ed. Steph.* neque ex *Med.* restitutus a *Gron.*

CAP. XXXVII. Lin. 1. προθυμομένων) προθυμῶν *Arch. Vind.* προθυομένων *ora Steph.* — Sic et *F. Pa.* Et προθυμομένων tenuit quidem *Schaeff.* cum *Ald.* et aliis *edd.* sed idem in *Adnott.* ad *Bosii* Ellips. Graecas p. 213. προθυμῶν probat, provocans ad *Xenoph.* Anab. II. 2, 3. ubi θυομένων εἶναι ἐπὶ βασιλείᾳ, οὐκ ἐγγύητο τὰ ἱερά. Quae speciosa utique ratio foret; nisi, quemadmodum paulo ante opponuntur invicem ista duo, ἀμύνουμένοις et διαβάσει, sic nunc satis perspicue opposita videri debent haec, προθυμομένων μάχης ἄρχειν, et ἀμυνόμενων. *L. 3.* οὗτος) οὗτω *F. Ibid.* ἔχρηστο *Paris. B. Brit. Ald.* ἔχρηστο *Med. Pass. Ash. [F.]* ἔχρηστο *Arch. Vind.* — ἔχρηστο ex *Ald.* revocavit *Wess.* recte: idque, ni fallunt excerpta nostra, tuetur *Paris. omnes. L. 4.* Τελλαδίων) Τελλαδίων *Pass. L. 9.* πισόμενος *Arch. Pass. Paris. A. B. [F.]* Alii πισόμενος cum *Aldo.* — Sic *Pb.* Nec vero prorsus spernendam esse hanc verbi formam, πῆσομαι, quam frequenter alibi in *msstis* libris reperire memini, arguit substantivum nomen πῆμα, manifeste a verbo πῆω derivatum. *L. 11.* ἰσχυρίντος) ἰσχυρῆ. *Vind.* ἰσχυρίντος *Ash.* — Vulgatum cum aliis tuetur *F.* qui mox prave κω, pro κως. *L. 11 seq.* αὐτίκα δὲ) αὐτίκα δὲ *Arch.* — quod recepit *Schaeff.* et *Borh.* Mihi multo commodius visum erat alterum, quod cum *Wess.* tenent alii libri omnes. Satis erat istud δὲ, quod paulo ante legitur, ὡς γὰρ δὲ etc. *L. 13.* σταθμῶν γὰρ etc.) Citat *Suidas* in voce. *L. 14.* ἀπείρα)

ἀπίται *Ash. Suid.* — Immo in vulgatum ἀπίται con-
sentiunt apud *Suidam* libri omnes: sic et *F.* et alii.
l. 15. ὥστε φυλασσ.) Sic *Arch. Vind. Pass. Ash.* quod
minime displicet. — Et recepi hoc cum *Schaeff.* et
Borh. pro ὡς φυλασσ. quod habet ed. *Wess.* cum aliis,
quibuscum facit *F.* *l.* 18. ὥστε λακεῖδ.) ὡς λακεῖδ. *F.*
l. 19. θώμασι) Sic *Arch. Ash.* — et *F.* quos secutus
sum. θώματι alii mss. θωύματι *edd.* *l.* 20. ὀρίστας) ὀρίων-
τας *F.* suo more. *l.* 21. τοῦ ποδὸς κείμενον *Arch. Pass.*
Vind. Ash. margo *Steph.* [*F. Paris*] Alii τοῦ ποδὸς
τοῦτο κίμ. quo licet carere. *l.* 25. ξύλινον πόδα) Spe-
ctavit *Plutarch.* T. II. p. 479. B. *l.* 25. ἐκ τῆς ἰθιῆς]
ἐκ τῆς ἰθ. *F.* *l.* 26. οὐ μὴν τοι ἴς γε) οὐ μὴν τοι γε ἴς
Arch. Vind. Ash. *l.* 27. συγκυρωμένον) συγκυρωμένον
Arch. *l.* 29. μὴν τιν) Sic *Arch.* nec praeter Scriptoris
morem. — Non solum pro more Nostri, sed et unice
commode: itaque adoptavi cum *Schaeff.* et *Borh.*
Vulgo alii omnes μὴν τοι, quod temere e superioribus
verbis huc reptitum. *l.* 31. Μαρδόνι) τῷ Μαρδ. ed. *Wess.*
cum aliis. Mihi vero commodius abesse h. l. visus
erat articulus, quem delevi praecedentibus mssis *F.*
et *Pa.* quibus adsistentes suspicor et alios repertum
iri libros, si quis curatius inspexerit. *Ibid.* ὀλίγον)
ὀλίγῃ *Arch.* *l.* 32. κατὰ τι τὸ ἴχθους) Sic *Med. Pass. Ash.*
[*F.* et nonnulli *Paris.*] Ceteri τι negligunt. — Abest
Pa. et *Ald.* Pro προθυμίε, est προθυμίε in *F.*

CAP. XXXVIII. Lin. 5. Τιμωγεῖσθαι *Arch.* Olim
h. l. Τιμωγεῖσθαι. — Sic *F. Pc. Pb.* *Ibid.* "Ερπυος) "Ερπυος
F. *l.* 8. ἀπολάμψαιτο) ἀπολάμψαιτο *Arch. Vind.*

CAP. XXXIX. Lin. 4. ἐμβολαῖς) ἐμβολαῖς *Arch.* *l.* 8.
ἐμβαλλόντα) ἐμβαλλόντα *idem.* *l.* 11. οὐ φειδόμενοι) Sic
Med. Pass. Ash. [*F. Paris.*] οὐ deorat. *l.* 12 seq. ἄδην
εἴχε etc.) ἄδην *Arch.* male. Citavit *Suidas* in voc.
l. 14. παρὰ τι Μαρδ.) Abest τι *Pass. Ash. Vind.* — Te-
mere duae voces παρὰ τι omissae sunt in *F.* qui παρα-
βαλόμε. non παραβιλλόμε.

CAP. XL. Lin. 7 seq. ἰφίφον τὸν πόλεμον) ἰφίφοντο πόλεμον
F. *l.* 9. μάλα) καλὰ *F.*

CAP. XLI. Lin. 1. ἐπὶ πλεῖν) Sic vett. lib. ad unum
omnes. Praepropere ἴτι πλεῖν edidit *Borh.* ex virorum

doctorum coniectura, qua supersedere potuerant. *l. 2.* τούτων, et ἐνδεκάτη (tenui spiritu) *F.* suo more *l. 2 seq.* ἀντικαταμ. ἐν Πλατ.) Sic *Med. Pass. Ash. Paris. A. B. Brit.* [*F.* et *Paris.* puto omnes.] ἀλλήλοισι interponebatur, quo nihil ad sententiam opus. *l. 7.* βουλευμένων) βουλομ. *Arch.* *l. 8.* ἦσαν constanter *F.* *Ibid.* μὲν Ἀργ.) μὲν γὰρ Ἀργ. *Arch.* *Ead. l.* χρεῖδον) Sic *Arch.* suo more. — Vulgo alii χρεῖδον, quod tenet hic etiam *F.* qui alibi χρεῖδον, quod reposui. Conf. *V.* 49, 44. *IX.* 16, 20, et *IX.* 23, 10. etc. *l. 9.* ἀναζυνέαντας) ἀναζυνέαντες *F.* *l. 10.* ἰσσηνύχθαι) ἰσηνύχθαι *Vind.* ἰσηνύχθαι *Arch.* *l. 12.* διαπρήσσεισθαι) διαπρήσσεισθαι *F.* *l. 14.* οἱ καὶ ἀργυρόν τι) Abest καὶ *Pass.* τι omittit *Vind.* *l. 15.* τούτων φεῖδ.) τούτων δὲ φεῖδ. *Arch.* τούτων φεῖδ. *F.* *l. 18.* ἀνακινδυνύειν) ἀνακινδυνύειν, requirebam: sed vulgatum tenent libri (quod sciam) omnes. *Ibid.* συμβάλλοντας) συμβαλόντας *Arch.* *l. 19.* μὲν νυν) μὲν ἢ αὐτὴ *Med. Pass. Ash. Arch.* [*F.* et sic ed. *Wess.* cum *Gron.*] Alii μὲν νυν, Nostro tritum. — Revocavi hoc cum *Schæf.* et *Borh.* Videtur tamen etiam abesse mssis *Paris.* ex quibus certe nil notatum in nostris excerptis. *Ibid.* ἔγχετο *Arch. Pass. Vind. Ash.* — et *F. Pa.* quos secutus sum. Vulgo ἔγχετο. *l. 21.* τι καὶ ἀγνομ.) Desunt tres voces *F.* *l. 22.* κρίσσαν αἶναι) κρίσσαν αἶναι *Arch.* — κρίσσαν αἶναι *F. Pb.* *Ibid.* στρατὶν) στρατὶν *Arch.* *l. 24.* πλεῦνας τῶν) Sic *Med. Arch. Pass. Ash. Brit. Paris. B.* — item alii *Paris.* et *F.* πλεῦνας γίνεσθαι τῶν *Edd.* ante *Wess.* Nam γίνεσθαι invito suo cod. *Med.* tenuerat *Gron.* cum *Ald.* et *Steph.* *Id.* συλλεγεμένων *Pass. Vind.* [unde ed. *Wess.* cum *F.* et *Pb. Pd.*] Antea συλλεγεμένων. — Sic *Pa. Pc.*

CAP. XLII. Lin. 3. ἐκ βασιλῆος) Absunt duae voces *Arch. Kind. Vallae.* — ἐκ βασιλῆος scribit *F.* *l. 3 seq.* μετασπινόμενος etc. exscripsit *Thomas Mag.* in Τόλῃ, in *Musae* numero errans, sicuti *Cl. Stoeberus* advertit. *l. 5.* αἰώτα *Arch. Vind. Pass.* Antea κῆῶτα. — Sic *F.* *l. 6.* εἰδῶτεν scripsi cum *F. Pb. Pc.* quibuscum etiam facientes alios puto repertum iri: scil. a verbo εἶδωμι. Alii vulgo εἰδῶτεν. *Ibid.* διαφθερίονται) διαφθερίονται *Pass.* ora *Steph.* — Sic et *F.* et ed. *Wess.* et seqq. nescio an consentiente *Pb.* διαφθερίονται *Vind. Herod. T. IV. P. II.*

Arch. [*Pd.*] διαφθιόντας *Ald.* [et *Pc.*] διαφθιόνται alii. — Sic *Pa.* et edd. ante *Wess.* quod revocavi. *l.* 10 seq. 'Ἐπὶ τοῖνυ etc.) In *Arch.* sic scribitur: 'ἄλλ' ἐπὶ ἱερῷ ὡς εὐ πιστάμινος, ἐπὶ δὲ ὑμῖς ἡ ἴσσι etc. — Pro ὑμῖς est ἡμῖς in *F.* male. *l.* 11. λόγιον) λόγος margo *Steph.* et *Ash.* *l.* 12. χριόν ἴσσι) Sic *Arch.* et *Ash.* — quos secutus sum. Vulgatum χριών ἴσσι tenet *F.* Conf. c. 41, 8. *l.* 13. διαπαγὴν) ἀρπαγὴν *Arch.* *l.* 15. οὔτι ἱμιν *Pass.* *Ash.* *Vind.* *Arch.* *Brit.* [*F. Paris.*] quibus suffragor. In *Ald.* οὐ τοι τι ἱμιν. — quod et *Gron.* tenuit, nihil ex *Med.* monens. *Ibid.* ἰρὸν τοῦτο) τοῦτο non novit *Arch.* *l.* 16. ταύτης τι) ταύτη τι *F.* *l.* 18. ἤδισθε) ἡδίσθαι *Pb.* *Ibid.* περιποιημένους) περιζωμ. *Arch.* *l.* 19. ἰεήματα) ἰεήματα *Arch.* *Vind.* — quos secutus est *Schaeff.* et *Borh.* Equidem in vulgato adqueivi, quod tuctur *F.* cum aliis. *l.* 20. εὐκρινία) εὐκριντα *Arch.* εὐκριντίας *Pass.*

CAP. XLIII. Lin. 3. τὸν Ἑγχ.) τῶν Ἑγχ. *l.* 4. τὰ μὲν) τὰδε μὲν *Arch.* recte. τὰ μὲν antea. — Nempe τὰδε μὲν ex *Arch.* adscivit *Wess.* idque tenuit *Borh.* Equidem cum *Schaeff.* τὰ μὲν restitui, quod tuentur alii libri omnes. Continuo dein edebatur Βάκιδι ἰετῖ: ubi teneri quidem ἴσσι poterat, τὰ ionice pro ἀ accipiendi: sed commodius abest hoc verbum ab *F.* quo praeceunte illud abiici. Adiectum scilicet erat ab his, qui ad consecutionem orationis haud sa is adtenderunt, quae est huiusmodi: τὰ μὲν Βάκιδι πεποιημένα, --- ταῦτα μὲν, καὶ ἄλλα Μουσάων, (nempe πεποιημένα,) ἔχοντα οἶδα etc. *l.* 7. βαρβαρόφωνα ἰγνὴν) βαρβαρόφονου ἰγνῆς conieclabat *Reiskius.* Vide Schol. ad *Nicandri Ther.* vs. 400. *l.* 8. πολλοί) πολλῇ *Arch.* *l.* 10. τοῦτοις *Arch.*

CAP. XLIV. Lin. 1. ἐπιμώπειν) ἐπιμῶ. *F.* *l.* 2. ἐγίνετο) ἐγίνετο *Arch.* *l.* 3. προελάττω) προελ. *Arch.* et ἡσυχῇ τι. *l.* 6. τὰς Ἀθηναίων *Pass.* *Arch.* *Ash.* [*F.* et nonnulli *Paris.*] quod malui. τῶν Ἀθην. *Ald.* et ceteri. — Sic *Pa.* *l.* 10. ἥκοι *Arch.* *Vind.* cui primas dedi. [Sic et *F.* et *Pa.* *Pc.*] Antea ἥκει. — Sic *Pb.* Et revocavit hoc *Borh.* cum *Schaeff.* Mihi alterum Nostri congruere stylo visum erat. *l.* 11. τοῦ Μῆδων *Arch.* *Vind.* *Ash.* *Pass.* *Brit.* *Ald.* *Edd.* [*F. Paris.* et haud

dubie etiam *Medic.*] τῶν Μηδῶν editio postrema. — Nempe sic temere ed. *Gron.* L. 13. φῆσι) Perperam φῆσι *Pb.* φῆσι *F.*

CAP. XLV. Lin. 2. ἔπειτα) ἔπειτα *Arch. Vind. Pass. Ibid.* ἀπικ. δι) ἀπικ. δὴ *Arch. L. 4.* τίθημι) τίθημι *Pb. L. 5 seq.* καὶ διαφθίρ.) Sic *Arch. Med. Pass. Ash. Par. A.* καὶ *Aldo* et *Edd.* aberat. — Abest etiam msstis *F. Pa. Pc. Pd.* Sed agnoscit καὶ *Pb.* qui *Wesselingio* est *Paris. C.* non *Paris. A.* L. 6. οὐ γὰρ) *Pass. Ash. Arch. Vind. [F. Paris.]* Antea οὐδὲ γὰρ. L. 8. τῶν ἡμετέρων) τῶν ἡμετέρων (sic) scribit *F. L. 13.* ἅμα ἡμέρῃ *Arch. Vind.* non ἅμ' ἡμέρῃ. — ut est in *Edd.* ante *Wess.* et in *F. L. 14.* καταβύθισαι) καταβύθισαι *Arch.* — quod recepit *Borh. Ibid.* συλλεχθῆτι *Arch. Vind. Pass. Ash. [F. Paris.]* Prius συναχθῆτι. L. 17. ἐλέγων) ἐλέγα *Arch. L. 19.* καὶ ἰμῶ) καὶ ἰμῶ *F. L. 20.* εἴηκα) Sic libri omnes scripti et *edd.* Unus *Borh.* constanter εἴηκει. *Ibid.* οὕτω ἔργον παράβολον) Sic *Med. Pass. Ash. [F. Paris. et ed. Wess.* cum *Gron.]* In *Arch.* ἔργον οὕτω παράβολον, qui mihi ordo concinnior. [Et hoc adoptavit *Schaeff.* et *Borh.* Amat vero Scriptor noster eiusmodi traiectionem, qualem exhibet *Med.* cum aliis.] Ex *Aldo* εἴηκα τοῦτο τὸ ἔργον οὕτω παράβ. — Sic nempe *Edd.* ante *Gron. L. 22 seq.* ὑμῖν οἱ βαίβ.) Sic *Arch. Vind. Val- la,* ignorantes ἱερίφθνης post ὑμῖν, quod videri potest glossema. — Tenuit quidem ἱερίφθνης *Wess.* cum aliis *edd.* et msstis: sed abiecit *Schaeff.* eumque secutus *Borh.* quos probavi. Eo magis supervacaneum erat hoc vocabulum quoniam continuo adiicitur καὶ προδοκίμῃ. Praeterea ἱερίφθνης, Ionum more, ut alibi, non ἱερίφθνης, videtur dicturus fuisse Herodotus.

CAP. XLVI. Lin. 5. χερσὶν ἰστί) Sic *Arch. Ash.* [et recepi hoc, ut alibi, pro vulgato χερσὶν ἰστί, quod quidem et *F.* tenet.] Rem, de qua hic agitur, ex *Herodoto* memorat *Plutarch.* in *Aristid.* pag. 328, A. L. 6. Βοιωτοῖς τε) Abest τε *F. L. 8.* εἴηκα scripsi cum *F.* τῶν *ed. Wess.* cum aliis. L. 9. αὐτῶν *F.* et mox τῶν *των.* *Ibid.* in *Μαραθῶνι Medic. Pass. Ash. Paris. A.* [Immo *Paris. C.* Sic enim est in *Pb.* qui *Wesselingio* est *Paris. C.* Sic vero et *Pd.* et *F.*] in *Μαραθ.*

Ald. etc. — Sic *Pa. Pc.* l. 11. ἡμῶς δὲ) ἡμῶς τε *F.* l. 12. εἰμὶν) ἡμῶν *Pb.* l. 13. χρεὶν ἰστί) Vulgo χρεὶν ἰστί, et sic *F.* cum aliis, nec aliud hīc ex aliis codd. adnotatum. Sed vide supra ad lin. 5. et ad c. 23, 10. l. 17. εἰπαι) εἰπῶν *F.* qui quidem paulo ante in εἰπαι consentit cum aliis. l. 18. φθάντες) φθάσαντες *Pb.* *Ibid.* ἀλλὰ γὰρ ἀββωδ.) Sic *Arch.* — quod recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* Amat enim istam particulam Noster in tali structura. γὰρ abest *ed. Wess.* et aliis. l. 20. ἡμῶν *Pass. Arch. Valla.* [unde *ed. Wess.* cum *F.* et *Paris.*] Prius ὑμῶν scribebatur.

CAP. XLVII. Lin. 3. τάξιν) τάξιν *F.* et sic cap. seq. iterum. l. 6. τοιοῦτο) τοιοῦτον *Arch.* — Vulgatum tucetur *F.* cum aliis. *Ibid.* γινόμενον scripsi cum *F.* Alii vulgo γινόμενον. l. 8 seq. ὡς δὲ αὐτῶς καὶ ὁ Μαρδ.) ὡς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Μαρδ. *Arch.* — ὡς δ' αὐτῶς *ed. Wess.* cum aliis. ὡς δ' αὐτῶς *ed. Schaeff.* ὡς δὲ αὐτῶς *ed. Borh.* ὡς δὲ αὐτῶς, ut nos edidimus, sic praecivit *F.* l. 9. ἐπὶ τοῦ ἐκωνόμου) ἐπὶ τὸ ἐκωνόμον *Arch.* — Structuram variare amat Scriptor.

CAP. XLVIII. Lin. 2. κήρυκα) κήρυκας *F.* male. cf. cap. seq. l. 1. l. 8. ἡμῶς) ὑμῶς *Arch. Brit.* l. 9. εἰσεῖν ἐκλείπ.) τὰξιν *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.* et seqq.] Alii εἰσεῖν. — Sic cum aliis *F. Pa. Pb.* nescio an et alii *Paris.* e quibus nil notatum. Revocavi hoc autem, quo variandae orationis caussa usus videtur Scriptor, quemadmodum c. 21, lin. 9. coll. lin. 12. l. 10. πρόπειραν) πείραν *Arch.* l. 11. ἀντία) ἀντὶ *Arch. Vind. Ibid.* ταῦτα οὐδαμῶς *Arch. Med. Pass. Ask.* [*F. Paris.*] ταῦτα δὲ οὐδ. alii. οὐδαμῶν *Brit.* l. 13. προσδοκόμενοι) προσδοκόμενοι *Ask.* — προσδοκόμενοι *F.* et sic fortasse etiam *Ask.* l. 15. μούνοις *Med. Pass. Ask. Arch.* [*F. Paris.*] Ceteri μῶνοι. l. 16. οὐδὲν τοιοῦτο) Deest pronomen *Arch. Vind.* l. 17. πτώσαντες) πτώσαντες *Arch.* l. 18 seq. ἀρχομεν. τί δὲ οὐ πρό) ἀρχομεν τὸ δὲ ὦν πρό *Arch.* l. 21. μαχησάμεθα) Sic *Arch.* [unde recepit *Wess.* et seqq.] Antea ἰμαχησάμεθα. — Sic cum aliis *F. Pa. Pc.* Ex *Pb.* quidem et *Pd.* nil enotatum. Videndum vero, ne ferri potuerit ἰμαχησάμεθα, cur non pugnassemus? l. 21. ἦν μὲν δοκίμῃ *Arch. Vind. Brit. Paris. B.* [nescio an et alii *Paris.*] et *Ald.* δοκῇ *Pass. Ask.* [*F.*] δοκίμῃ *ed. Gron.*

ex *Med.* l. 23. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκίμοι) Sic *Med. Pass. Ash. Arch. Vind.* [F. nec aliud ex *Paris.* notatum.] Alii δοκίμη. — Et hoc δοκίμη adsciscens *Schaeff.* praecedens ei suo arbitrato in ἡν mutavit; cuius rationem secutus est *Borh.* At istud δοκίμη nonnisi temere in *ed. Steph.* 1. irrepserat, indeque in alias ante *Gron.* editiones erat propagatum, εἰ δὲ καὶ μὴ δοκίμοι cum mssis omnibus tenet *Ald.* quod mutare nil erat opus.

CAP. XLIX. Lin. 1 seq. ὥς οἱ οὐδαίς) Abest oī *F.* l. 2. ὑπεκρίνετο *Arch. Vind.* non male. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* ὑπεκρίνατο *ed. Wess.* cum al. l. 6. ἐπινόντο) Sic *Arch.* — quem secutus sum. Conf. c. 13, 4. Alii vulgo ἐπίνοντο. Multa autem verba, quae communis sermo graecus in nudum ω format, Ionibus in τω formata fuisse novimus. l. 7. τοξέοντες) ἱστοξέοντες *Arch. Vind.* — quod adsciverunt *Schaeff.* et *Borh.* *Ibid.* ὥστε ἱπποτοξόται τε ἰόντες) ὥστε καὶ ἱπποτοξόται ἰόντες *Arch. Vind.* — ὥς γὰρ pro ὥστε habet *Pb.* ὥστε ἱπποτοξ. ἰόντες *F.* absque καὶ vel τε. l. 8. ἄποροι *Medic. Arch. Vind. Brit. Pass. Ash. Valla.* [F. *Paris.*] εὐποροι *Ald. Ibid.* Γαργαφίν) Γαρσαφίν *Arch.* l. 10. ἦσαν *F.* suo more, non ἴσαν. l. 11. τετραγμίνοι μῦνοι) Sic *Arch.* et *Pass.* — item *F.* quos secutus sum. μῦνοι τετραγμ. *ed. Wess.* cum aliis. l. 12. ἐγίνετο scripsi cum *F. Pa. Pb. Pc.* Vulgo alii ἐγίνετο. l. 15. ἰφοίτων *Arch. Ash.* — ἰφοίτων *F.* *Ibid.* ἀπὸ τοῦ ποτ.) Dehinc praepositio *Arch. Pass.* — Tuetur eandem *F.* cum aliis. *Ead.* l. ὕδαρ omittit *Arch.*

CAP. L. Lin. 3 seq. αὐτίαν τε τούτων) αὐτῶν τε τούτων *F.* et mox iterum τούτων. l. 4 seq. παρὰ Πανσανίην ἐπὶ) Sic *Med. Pass. Paris. B.* [Paris. puto omnes, et *F.*] *Valla, Arch. Vind. Ash.* quorum tres postremi [cum *F.*] recte Πανσανίην, ceteri Πανσανίαν. Ab *Ald.* aberant voces Πανσανίην ἐπὶ. — Aberant etiam ab aliis editis ante *Gronov.* qui primus Πανσανίαν ἐπὶ adiecit. l. 5. ἀλλὰ γάρ) ἀλλὰ omnes. — Correxerit *Wess.* monitus a *Valck.* et *Abresch.* ἀλλὰ cum aliis tenet *F.* quae quidem scriptura in nostris e codd. *Paris.* excerptis non nisi ex *Pa.* enotata est. Potuerat vero etiam ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀλλὰ scribere *Herodotus*: immo videndum, ne

teneri potuerit ipsum per se ἀλλὰ γὰρ, scribendo mox dein cum nostris codd. *F. Pa. Pc.* *ἰπιλύπει*, quod nos inde adscivimus, pro vulgato *ἰλύπει*. *l. 7.* *ἰπίωνες*) *ἰπαῖνες Arch.* et iterum. — *ἰπίωνες h. l.* et *ἰπίωνας* infra (cap. 51, 21.) tuentur alii libri omnes, quibus invitis *ἰπαῖνες* et *ἰπαῖνας* edidit *Schaeff.* eumque secutus *Borh.* *l. 8.* *ἀποκεκλίετο*) Sic *Arch. Vind. Brit. Ald.* [et alii edd. ante *Gron.* cum nonnullis *Paris.*] sine augmento, ut solent Iones. *ἀπικεκλίετο Med. Pass. Ask.* — *F. Pa. Ibid.* *ὑπὸ τῆς*) *ἀπὸ τῆς F.*

CAP. LI. Lin. 3. *κίνη*) *κίνη F. Ibid.* *μὴ ποιούμενοι*) Sic *Arch. Vind. Valla.* — unde recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* *Ἀhest μὴ ed. Wess.* aliisque edd. et mssis. *l. 5.* *ἰα' ἢ Arch. Vind.* [unde adscivi cum *Schaeff.* et *Borh.*] *ἰα' ἢ Ask.* — et *F.* *ἰς τὴν ed. Wess.* cum aliis. *l. 6.* *ἀπύχουσα*) *ἰχουσα Arch.* *l. 8.* *διέχων etc.* habet *Thomas M.* in *Δίχου*. *l. 10.* *ἰς τὸ αὐτὸ*) *ἰς τοῦτο Arch.* *l. 12.* *μεταναστῆναι*) *μεταστῆναι Arch. Vind.* *l. 18.* *πεμτρίξεται*) *σχίξεται Arch.* *l. 21.* *ἰπίωνας τοὺς*) *Aberat τοὺς*, quod opportune nobis dedere *F.* et *Pa.* De *ἰπίωνας* vide ad c. 50, 7. *l. 22.* *ἴσαν*) *ἦσαν* constanter *F.* cum pluribus pulo aliis. *Ibid.* *ἀποδολαμμένοι*) *Perperam ἀποδολαμμένοι F.*

CAP. LII. Lin. 2. *προσκειμ.*) *προκειμ. F. Ibid.* *ἴχον*) *ἄχον Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F.* *l. 4.* *γενομένης* scripsi cum *Pb.* Vulgo alii *γινομένης*. *Ibid.* *τεύσης*) *θεούσης* ora *Steph. Pass. Ask.* — et *F.* *l. 4 seq.* *ἰς τὴν ἐνέκλειτο*) *ἰς τὴν δὲ ἐνέκλειτο Arch. Vind.* satis bene. Deerat δὲ. — Particulam istam ex *Arch.* et *Vind.* recepit *Wess.* tenueruntque *Schaeff.* et *Borh.* nescio an consentiente *Pb.* Mihi temere irrepsisse visa est, ignorantque illam cum aliis *F. Pa. Pc. Pd.* *l. 6.* *ἀπαλλοτρίωντο* *Ἀhest Pb. Ibid.* *ἰς τὸν*) *ἰς τὸ Ask. Pass.* — *F.* *l. 7.* *ὡς ἴων*) *Τεμμε* *ἰς ἴων F.* *l. 9.* *Ἡραίων*) *Ἡραίων F. Pa. Pb. Pc. Pd.* cum *Aldo*: nec male. *Ἡραίων* primus edidit *H. Steph.* et tenuere alii. Sic et cap. 53, 1. ubi *ἱρὸν* habent *Arch.* et *Valla.*

CAP. LIII. Lin. 3. *παρήγγαλι* scripsi cum *F.* Alii vulgo *παρήγαλι*. *l. 7.* *ἴσαν*) *ἦσαν F. Ibid.* *ταξιαρχίον*) Sic *Arch. Pass. Vind.* [quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.*] In *Steph. marg.* *ταξιάρχων*, ut cap. 41. et

aliās. — Sic et *F.* et *Pa.* Puto alterutrum esse in aliis etiam mssis: et neutrum quidem spernendum; alterum a sing. ὁ ταξίαρχος, alterum a ταξίαρχος. Mire vero ταξίαρχος *ed. Wess.* et superiores, quod temere in *ed. Ald.* irrepsisse videtur. *l.* 8. Ἀμομφάρετος *Id.*) Temere omissae duae voces in *F.* *Ibid.* λοχηγίων *Medic. Arch. Vind. Pass. Ash. Paris. B. [F.] λοχηγίων Ald. Brit. et Paris. A.* — In nostris excerptis haec scriptura ex nullo *Par.* enotata est. *Ead. l.* Πιτανήτων) Πιτανήτων maluerat *Koen.* ad *Greg.* dial. ion. §. 6. Nil mutant libri, qui quidem omnes dein in τὸν λόγον τὸν Πιτανήτων consentiunt, nisi quod ibi Πιτανήτων habet *F. l.* 10. ἰθώμαζε scripsi cum *F.* cum quo aliās in hoc consentit *Arch.* ἰθώμαζε alii. ἰθώμαζι *Edd. l.* 11. τὸ παύμα) Deest τὸ *Brit. l.* 13. ἢ ἴτι *Arch. Vind.* plene. — Et sic *ed. Wess.* et seqq. Alii ὃ ἴτι, cum quibus hic facit etiam *F. l.* 14. ταῦτα νετωμίον) Sic *Arch.* [unde merito recepit *Wess.* nescio an consentiente *Pb.*] Alii ταῦτ' ἀναισμένον. — Sic *F. Pa. Pb. Pc. l.* 15. μὴ, ἢ ἀπολίπῃ *etc.*) Hiatus in *Brit.* usque in cap. 58. *l.* 18. ἰπιρῶντο) ἰπιρῶτων *Arch. l.* 19. χρεῖον) Sic *Arch.* sicuti solet. — Sic et hic scripsi, et iterum c. 54, 9. Vulgo alii χρεῖον. Vide c. 46, 13.

CAP. LV. Lin. 4. παραγορίοντο *Pass. Ash. Fragm. Paris.* neque id praeter usum. Vide lib. V. cap. 104. — et VII. 13, 6. Sic vero h. l. etiam *F.* qui quidem cap. 54, 1. cum aliis omnibus παραγορίον tenet. παραγορίον etiam hic tenuit *Wess.* et Editores omnes. Ego alterum praetuli, memor amare *Nostrum* verborum variare formas. *l.* 5. καὶ ὁ Πανσ. Temere καὶ omissum in *F. l.* 6. μόνους Λακιδαιμονίω) Sic *Fragm. Paris.*, quod potius videtur; *Amompharetum ipsiusque cohortem* videlicet, ut c. 52 extr. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* μόνους Λακιδαιμονίους *ed. Wess.* cum aliis; et sic *F.* et *Paris. Ibid.* οὐ καὶ) οὐκ οὐ *Pf.* quod ionice foret οὐκ ὄν. *l.* 7. νῆαδ τι) Abest τι *Pf. Ibid.* ἀπικίκατο) ἀπικίκατο *Arch. Vind.* — et *F. Pf.* Utrumque ferendum; hoc plusquamperf. istud aoristus. *l.* 8. ἀπργμένος) ἀπργμένος *Reiskius*, culte. — Immo verum est ἀπργμένος. *l.* 10. τῶν Πανσάκων) τῶ Πανσ. *Pf.*

L. 12. ξείλους λέγων) Sic *Arch.* [unde *ed. Wess. et seqq.*] Deerat repetita vox. — Et ducit *F. Pf.* et *Pd.* Videntur vero eandem agnoscere *Pa. Pb. Pc.* ex quibus nil enotatum. *L. 13.* οὐ φρενέρεα) ὡς *φρεν. Pass.* *L. 13 seq.* τὸν Ἀθην. κήρ.) τῶν Ἀθ. κήρ. *Arch.* *L. 14.* ἱππερωτ.) ἱππερωτ. *F.* *L. 16.* προσχωρήσαι τι) τι desideratur in *Arch.* et *Vind.*

CAP. LVI. Lin. 5. ἀποστιχόντων) ἀποστιχόντων *Arch.* Omittit verbum *Ash.* *L. 7.* κολυτῶν) κωλῶν *Arch.* *L. 8.* ἥσαν) ἥσαν *F.* Abest verbum *Pb.* *L. 11.* τραφίντις) τραφίντις *Arch.* male. Vide *Eustath.* p. 519, 41. — p. 393, 29. ubi hic quidem locus non respicitur. στραφίντις *F.* male. conf. 59, 5.

CAP. LVII. Lin. 2. οὐδαμᾶ) οὐδαμᾶ *F.* constans sibi. *L. 3.* μίνοντας) μίνοντας *Pb.* *L. 5.* καταδόξας) καταδόξαντας *Arch.* — κάρτα δόξας *Pb.* *Ibid.* ἰδίῃ τέχνῃ) θείῃ τέχνῃ *Arch.* *L. 6.* τὴν λόχον *Med. Arch. Vind. Pass. Ash. Paris. B. Valla.* [*F.*] Duas voces non norunt *Ald.* et *Paris. A.* male tamen. Vide *Gronovium.* — At is nihil docet, nisi agnoscere has voces *Med.* *Ibid.* ἤγι) ἄγιον *Pb.* *Ead. L. 10.* ἄλλο) Abest ἄλλο *Arch. Vind.* *L. 7.* ἐτίφες) ἐτίφος *F.* *Ead. L. 10.* ἐτάδια) ἄλλα ἐτάδ. *Ash.* — temere. *L. 8.* Μολόντα) Μοόντα *Arch.* Μολόντα *Ash.* *L. 9.* Ἀργιόπιόν τι) Ἀργιόπτεν τι *Pb.* *L. 11.* ἐν τῷ) ἐν ᾧ *Pass. Ash.* — *F. Pa.* *L. 14.* παρεγίνοντο) Sic *Arch. Vind. Pass.* — et *F. Pa.* quod praetuli vulgato παρεγίνοντο. *L. 16.* κινόν) ἐκινόν *Ash. Ald.* — Correxerit *H. Steph.* et verum tenent *F.* et *Paris.* *Ibid.* ἐν τῷ *Arch. Vind. Pass. Ash.* quod Ionum. Olim ἐν ᾧ. — Sic h. l. *F.* *L. 18.* τὸ πρόσω) Sic *F.* Vulgo τοπρόσω.

CAP. LVIII. Lin. 2. εἰδὲ τι) Deficit τι *Arch.* *L. 3.* Ληισσαῖον *Arch. Vind. Valla:* non Ληισαῖον, ut *Ald.* [*F.*] et *Edd.* Vide cap. 1. *L. 4.* Θρατυδήιον) Sic *Med. Pass.* [unde *ed. Wess.*] Θρατυδῆιον *Ash.* [Θρατυδῆιον *F. Pa.*] Θρατυδιχῖον *Arch. Valla.* Θρατυδῖον *Ald.* et *Valla.* — Θρατυδῆιον *Pd.* *L. 5.* ἴτι τί) Abest τί *F.* *Ibid.* ὀρίοντες) ὀρίωντες *F.* ut alibi constanter; et sic *L. 9.* ὀρίωμεν *idem,* non ὀρίομεν. Mox (*L. 10.*) *idem* male διαδράντες. *L. 6.* ἰλιγιετι *Med. Pass. Vind. Arch. Ash.* λιγιετι *Ald. Paris. A. B.* — et noster cod. *F.* *Ibid.* οὐ φαύγειν) ἐκφαύγειν *Arch.* omissâ male negativâ, *L. 10 seq.* πρὸς τοὺς) πρὸς

τὸ *Arch.* l. 14. In ἐπαινόωντων (ubi ἐπαινεῖσαι expectas-
ses) consentiunt omnes. l. 15. συνθήματα) συνθήματα cum
superioribus edens *Wess.* adnotavit in Var. Lect. „συν-
θήματα *Par. B.*“ — nempe cum iota sub π subscripto. Si-
militer autem et noster *F.* συνθήματα habet, iota ad la-
tus scripto, ut solet ille codex. Recte vero hoc in συν-
θήματα mutarunt *Schaeff.* et *Borh.* sicuti praeceperant
Wess. et *Valck.* In eademque sententiam *Reis-*
hiius συνθήματα vel συνθήματα proposuerat. Post haec suo
invento frui patiamur *Bothium* virum doctum, in
Annot. ad *Terent.* pag. 467. συνθήματα corrigentem, et
consuescit interpretantem. l. 16. θῶμα scripsi cum
F. cum quo iam saepe in hoc consentientem *Arch.* vi-
dimus. conf. c. 65, 4. Perinde vero θῶμα scribi po-
terat. θῶμα *Edd.* *Ibid.* τὸ καὶ καταρῆ) καὶ non legit
Arch. l. 18. χριόν) χριών *ed. Wess.* cum aliis. Vide c.
53, 19. l. 21. τούτων *F.* l. 24. ἐποίησαν) Sic *Med. Pass.*
Ask. Arch. [*F. Paris.*] Alii cum *Aldo* ἐποίησαντο.

CAP. LIX. Lin. 2. τὸν ἄσπονον ora *Steph. Pass.*
Ask. Vind. Arch. Brit. [*F. Paris.*] Hinc articulus.
— qui nempe deerat *Edd.* ante *Wess.* l. 6. Πίσκας δὲ)
δὲ semel *Pass. Arch. Vind. Ald.* [*F. Paris.*] In *Gro-*
noviana δὲ δὲ, quod, δὲ δὲ si foret ex scriptis, toleras-
sem. — Typothetae incuria repetita erat particula.
l. 8. αὐτίκα πάντες) Absunt duo verba *Arch.* l. 9. ἱκα-
στος) ἱκαστος margo *Steph. Pass. Paris. A. B.* [et *F.*
qui l. 6. ὀρίωντες, suo more.] Mox ἦκον *Arch.* pro εἶχον.
l. 11. ἀναγκασόμενοι) ἀρπασόμενοι *Arch. Vind.* praeter ne-
cessitatem. Vide VIII. 28.

CAP. LX. Lin. 2. ἱππία) ἄνδρα *Pb.* l. 7. τὸ πειντίον)
Abest τὸ *Arch.* *Ibid.* ἡμῖν) ὑμῖν *F.* l. 10. μετ' ἡμῶν
Arch. Pass. Ask. Vind. Brit. margo *Steph.* [*F. Pa-*
ris.] quod hic malui: μετ' ἡμῶν *Ald.* et alii. — Nem-
pe hoc tenuerat *Gron.* puto qui h. l. codicem suum
minus diligenter inspexisset. l. 12. ἀπασα) πᾶσα *Arch.*
l. 15 seq. ἀποπίμπαντες) ἀποπίμπαντες, ὑμῶν χάριν θίστι *Pb.*
In *F.* θίστι, et π super α ead. m.

CAP. LXI. Lin. 2. βοηθίαν) βοηθίαν *F.* l. 3. στείχουσι)
στείχουσι *F.* l. 4. βασιλῶς suo more *F.* *Ibid.* ὥστε μηκέτι)
ὥστε καὶ μηκ. *Ask.* — Scil. cx c. 60, 18. temere hic re-

petitâ particulâ. *L. 5.* προσκείμενον *Arch. Vind. Paris. A. B.* [et alii *Paris.* cum *F.*] Alii cum *Aldo* προσίμ. *L. 8.* οὐδαμᾶ) Constante οὐδαμᾶ *F. Ibid.* ἀπὸ σχίζοντο) σχίζοντο ora *Steph. L. 11.* ἱπικτόν τι αὐτῶν) ἱπικτον δὲ αὐτῶν *F. L. 14.* τῶν τοξίμου. *Pass. Arch. Brit.* [item *F.* puto et *Paris.*] Aberat articulus. *L. 16.* Ἡραίων) Ἡραίων *F. Pa. Pb.* ut c. 52, 9 et 53, 1. *L. 17.* χηρίζοντα *Arch. Vind.* — unde recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* χηρίζοντα *ed. Wess.* et praecedd. χηρίζοντα *F.*

CAP. LXII. Lin. 1. ἱπικαλυμμένου) ἱπικαλομ. *Arch. Vind. Ask. — F. L. 2.* πρότεροι) πρότερον *Arch. Vind. Valla.* Conf. *Davision* in *Maxim. Tyr.* p. 507. — Verum tenent *F.* et *Paris* cum aliis. *L. 5.* κατὰ ἔλκετο) Sic *Pass.* — Unde adscivi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* κατὰ ἔλκετο *ed. Wess.* cum aliis, et sic *F. L. 7.* γίγνα) γίγνα *Arch. — et F. L. 8.* ἐγένετο μάχη) Abest ἡ *Arch.* neque male. — Nempe ἐγένετο ἡ μάχη vulgo legebatur; et sic alii libri omnes. Articulum delevi cum *Schaeff.* et *Borh.* *L. 9.* ὠθησμένων) ὠθησμένων *Pa. Pc.* Sic etiam primum scriptum fuisse videtur in *F.* sed continuo correctum. *L. 11.* λήματα) recte *Plutarch.* *Malign.* p. 874. A. Codices plerique omnes λήματα. Vide *V. 72. VII. 99.* — Sic quidem et noster *F.* qui mox ἦσαν, ut alibi constanter, non ἴσαν. *L. 13.* ἐναντίοις) ἀντίοις *Vind.* — quo uno auctore receperunt hoc *Schaeff.* et *Borh.* me non probante. Diversa ratio est, ubi cum verbo construitur adiectivum ἀντίος, loco adverbii ἀντίον: ut ἀντίος ἴστασαν, *IX. 18, 4.* ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖς πατοῦσι, c. 26, 13. et, quod hoc ipso cap. 62, 6. vidimus, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, nempe ἐχθροί. Sed absolute positum nomen οἱ ἀντίοι, pro οἱ ἐναντίοι, *hostes, adversarii*, numquam puto vel *Herodotus* vel alius graecus scriptor dixerit. *L. 14.* καὶ πλείους τε) καὶ hic non habent *Arch.* et *Vind. L. 15.* δάττονες) δάττονες *F.*

CAP. LXIII. Lin. 4. ταύτη δὲ) ταύτη δὲ *F. Pa.* quod vide ne verum sit; particula δὲ ex principio periodi, ubi τῇ δὲ dixit, nunc repetita, ut frequenter apud *Nostrum.* *L. 5.* οἱ δὲ ἀντιέχον) Commodum videri poterat εἶδ, quod habet *ed. Wess.* cum *Steph.* et *Gron.* idem valens ac οὗτοι, *hi*: sed eadem notione stylo *Nostri*

aptius congruit si λ , quod ex *Ald.* revocarunt *Schaeff.* et *Borh.* Idque debuit etiam ms. *F.* in quo α λ . *L. 6.* κατίβαλλον *Arch. Vind. Pass. Ash. Brit. [F. Pa. Pb.]* Antea κατιβάλλοντο. — Sic ed. *Gron.* cum *Ald.* κατίβαλλον est in ed. *Wess.* quod casu sic positum videtur, quum κατίβαλλον praecedentibus mssis voluisset Editor: et κατίβαλλον recte ediderunt *Schaeff.* et *Borh.* *L. 8.* ἰὺν ἰσχυρ.) Ahest ἰὺν *Pb.* *Ead. l.* καὶ οἱ ἄλλοι) Duae voces οἱ ἄλλοι absunt *F.* *L. 9 seq.* πλῖστον γὰρ σφίς etc. Carpit *Plutarch.* Malign. p. 874. *L. 11.* γυμνήτης) γυμνήται *Ash.* In *Pass.* ἰόντας γυμνήτας, male. — Vulgatum tuetur *F.* cum aliis. *Ibid.* ἀγῶνα) ἀγῶνας *Arch.*

CAP. LXIV. Lin. 3. ἐπιτάλειτο *Vind.* sine augmento. — Adscivi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* ἐπιτελείτο ed. *Wess.* cum aliis, in quorum numero et noster *F.* *L. 4.* καὶ νίκην etc.) Laudavit *Plutarch.* in Cat. Mai. p. 353. d. *L. 7.* Λεωνίδην) Λεωνίδου *Arch.* loco Λεωνίδου. Conf. lib. VII. c. 204. ubi maiorum eius series. *Ibid.* οὗτοι) οὗτοι *F. Pb.* male. *L. 8.* Ἀιμυνέτου) Ἀριμνέτου *Arch. Valla.* [et *Pd.* cum *Plutarch.* Aristid. p. 330. c.] Ἀιμνέτου *Pass. Ash.* Ἀιμυνέτου *Med.* — Cur hoc postremum diserte adiecerit *Wess.* haud satis video, quum et ipse sic ediderit, nec nominatim ex *Med.* hanc scripturam laudavit *Gronovius*, sed tacite eam tenuerit ex ed. *Ald.* et *Steph.* Agnoscunt vero eandem noster *F.* nec aliud ex *Pa. Pb. Pc.* citatur. Conf. Var. Lect. ad c. 72, 8. *Ibid.* ἀνδρός) ἀνδρός ἰόντες *Pb.* *L. 10.* ἐνίβαλε) ἐνίβαλλε *F.* *L. 10.* Μισσηπίουσι πᾶσι) Inserebatur ante πᾶσι particula τε, quam ignorant *Arch. Vind. Pass. Ash.* [item *F.* et *Paris.* Et sic ed. *Wess.*] Tum Μισσηπίουσι simplice sibilante, *Arch.* [et *F.*] Et saepissime Μισσηνίσι *Isocrati* et aliis.

CAP. LXV. Lin. 1. ἱεράπωντο *Med. Pass. Ash. Vind. Arch.* [*F. Pa. b. c.*] Ceteri ἱεράπωναν. — Sic *Pd.* cum Edd. ante *Gron.* *L. 4.* θῶμα *Arch. Ash.* — et *F.* unde recepi. θῶμα puto alii mssii. θῶμα edd. *L. 5.* παρὰ *Med. Pass. Ash. Arch. Vind. Valla.* [etiam *F.* et nonnulli *Paris.*] παρὰ alii. — Sic *Pd.* cum Edd. ante *Gron.* quod et ipsum ferri potuerat, ni alterum commendasset potiorum codicum consensus. *L. 7 seq.*

περί τε τὸ ἰρὸν οἱ πλείστοι ἐν τῇ βαβήλῃ ἔπεινον.) Sic optime noster ms. *F.* Et περί τε habet etiam *Pb.* Caeteri quod sciam omnes cum *Edd.* sic habent, οὗτε ἐναποθνήσκον περί τὸ ἰρὸν, οἱ δὲ πλείστοι etc. absurdā sententiā. *l. 9.* ἰδίετο *Ald. Paris. A. B.* [immo *Pa. Pb. Pc.* et noster *F.* bene, notione plusquamperfecti.] ἰδίκετο *Med. Pass. Ash. Arch. Vind.* — et *Pd.* quod recepit *Wess.* et seqq. cum *Gron. l. 10.* τὸ ἰρὸν τὸ ἐν Ἑλευσίῃ ἀνακτόριον.) Sic *Arch. Vind. Brit. Paris. A. B.* [*Pa. Pc. Pd.*] *Ald.* et *Valla.* [quos secutus sum.] ἀνάκτορον *Med. Pass. Ash.* — et *F. Pb.* quod cum *Gron.* recepit *Wess.* et seqq. Et est quidem magis frequentata nominis forma, τὸ ἀνάκτορον; sed ἀνακτόριον, ἰρὸν, haud frustra in Lexicis suis adnotasse videri debent *Hesychius* et *Suidas*. Duas voces τὸ ἰρὸν, quas apud *Nostrum* libri agnoscunt omnes, suspectas habuit *Valck.* cui nimis obsequiose morem gerens abiecit easdem *Borh.*

CAP. LXVI. Lin. 1. ἀρίστω) ἡρίστω *Arch. Vind. Pass. Ash.* — et *F. l. 2.* λιπομένου) Sic *Arch. Vind.* — et *F.* quod recepi cum *Schaeff.* λιπομένου *Wess.* cum al. In ἀπό consentiunt libri. Mox βασιλέως *F.* suo more; qui *l. 6.* omittit ὁ ante Ἀράβαζος, et *l. 7.* τέσσαρας scribit, non τέσσαρες. *Ead. l. 7.* ἰωυτόν) αὐτόν *Arch. Vind. l. 9.* ἀπαθῆσθαι) συμβῆναι *Arch. Ibid. ἤτι*) Sic *Med. Pass. Ash.* [*F.* nescio an et *Pb.*] ἤτι *Arch. Vind. Brit. Ald. Valla.* — et *Pa. Pc. Pd.* *Ead. l.* κατηρημένος) κατηρημένος αὐτὸ κατηρημένως *Pass. Ash.* ora *Steph.* — Prius habet *F. Pa. Pd.* et margo *Steph. l. 10.* κατὰ τοῦτο) Sic *Vind. Ash. Pass.* [unde ed. *Wess.* cum *F.* et nonnullis *Paris.*] κατὰ τοῦτο *Arch.* κατ' αὐτό *Ald.* et alii. — Sic *Pa. l. 11.* ἐξηγήται) ἐξηγῆται *F. Ibid. ἔκως αὖ*) Deest αὖ h. l. *Arch. l. 13.* προτιμῶ *Arch. Vind. Pass.* margo *Steph.* [Nec aliter *Paris.* Debueratque hoc etiam *F.* in quo temere προτιμῶς scriptum.] Prius erat προτιμῶν. *Ibid. ὡρα)* ὡρᾷ *F. Pb. Ead. l.* καὶ δὴ) Sic *Arch. Pass. Ash.* [*F. Paris.*] ordine meliore. δὴ καὶ alii cum *Aldo. l. 16.* ξύλων) ξύλων τυχῶς *Arch. Valla:* neque absurde.

CAP. LXVII. Lin. 4. ἔχον) ὠχον *Arch. Vind.*

Pass. Ask. — et *F.* Ex *Paris.* nil notatum. *l.* 5. μα-
 χιόμενοι) μαχόμενοι *Arch. Vind.* — Vulgatum cum aliis
 tenet *F.* qui mox αὐτῶν, non αὐτίων. *l.* 10. οὔτε τὶ ἀποδείξ.)
Sic Arch. Pass. Ask. — et *F.* quos secutus sum. Alii
 vulgo οὔτε ἀποδείξαίμενός τι.

CAP. LXVIII. Lin. 1. τὶ ἰμοὶ) *Sic Arch. et Vind.*
 — quod recepi pro vulgato τί μοι. *l.* 2. ἤρτητο iidem
Arch. et Vind. — quos secutus sum cum *Schaeß.* et
Borh. ἤρτητο ed. *Wess.* cum aliis, quod apud Atticum
 quidem scriptorem unice probandum foret. *l.* 3 seq.
 πρὶν ἢ καὶ συμμίξαι τοῖσι πολέμοις (Ἰφύγον) In *Arch.* est
 φινύγουσι τοῖσι πολέμοις πρὶν ἢ καὶ συμμίξαι. — Pracpostere
 utique. In *Pd.* desideratur καὶ ante συμμίξαι. *l.* 4.
 ὤρων) *Sic Arch. et Vind.* — quos secutus sum cum
Schaeß. et *Borh.* Alii vulgo ἰώρων.

CAP. LXIX. Lin. 2. διακοντές τε καὶ φονεύοντες) *Sic*
Ask. nec male. — Suffragatur *F.* et adoptavi cum
Schaeß. et *Borh.* τε particulam, quae abest aliis.
l. 3. ἀγγίλλεται) ἀπαγγ. *Brit.* *Ibid.* τοῖσι ἄλλοις (Ἰλλῆσι)
 ἄλλοις non est in *Arch. Vind.* et *Valla*, neque valde
 necessarium videtur. — Nec tamen spernendum.
l. 8. ὑπὲρ (ἡς) ὑπὲρ (ἡς) *Arch. Vind.* *Ibid.* τῶν κολωνῶν)
 τὸν κολωνόν *Pb.* Eidem *Pb.* niox deest ἰσῦ. *l.* 9. ἀνω
 abest *Arch. et Vind.* *l.* 12. ἀπιδόντες correxit *H. Steph.*
 consentientibus mssis. Perperam ἀποδιδόντες *Ald.* *l.* 16.
 τῶν Θηβαίων) Abest τῶν *Arch.* *l.* 15. κατιστόμεσιν) κατε-
 στώμεσιν *Pass.* *l.* 16. κατήραξαν *Arch. Vind. Brit.*
 [unde ed. *Wess.* consentiente *F.* nescio an et *Paris.*]
 In aliis κατήραξαν, male.

CAP. LXX. Lin. 2. ἐς τὸ) ἐπὶ τὸ *Pb.* *l.* 4. ἰφράζοντο)
 ἰφράζοντο *Arch.* corrupte. *l.* 6. ἀπῆσαν) ἀπῆσαν *Arch.*
l. 7. ἔχον) ἔχον *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F.* Ex
Paris. nil notatum. *l.* 9. σφί οἱ Ἀδ.) Articulum ne-
 gligunt *Arch. Vind. Brit. Ask.* — et *Pa.* Nescio ab
 utra parte olim steterit noster *F.* cuius membrana hoc
 loco vetustate erasa est. *l.* 12. ἤριπον *Arch. Pass.*
 probe satis. — *Sic et F.* et recepi hoc cum *Schaeß.*
 et *Borh.* ἤριπον ed. *Wess.* cum aliis. *l.* 13. τῇν
 Μαρδονίου) *Sic scripsi* cum nostro *F.* cui puto et alios
 codd. repertum iri suffragantes. Alii vulgo τοῦ Μαρδ.

Idem *F.* mox ἦσαν, ut alibi, non ἴσαν. *l.* 17. Ἄλλης (Ἀθηνάϊς) *Agelae Minervae* in *Valla*, sed longe aberrante. Vide lib. I. 66. — *Ageleae Minervae* scribitur in vestutis *Vallae* exemplaribus. *l.* 18. ἰσχυρίαν) ἰσχυρίαντο *Arch. Vind.* haud improbe. — Nempe verbo medio commodus hic locus, quoniam et ipsis *Tegeatis* pars praedae erat eventura. *l.* 20. ἰμύμνητο) ἰμύμνητο *Pass.* *l.* 21. ἀλύκαζον) In marg. *Pass.* ἀλύκαζιν, δυσφορίαν, ἀγανακτεῖν. *Ibid.* χάρις ora *Steph. Paris. B. C.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] Alii χάριν. — Sic et statim scriptum fuisse videtur in *F.* sed iam olim correctum, crasā vetere scripturā. *l.* 22. κατελθήμεναι) Sic, uti *Wess.* maluerat, ex coniectura scripsi cum *Borh.* Vulgo κατελθήμεναι *edd.* et *msst.* *l.* 23. μυριάδων) μυριάδων *F.* *l.* 26 seqq. Λακιδαιμονίαν ἃ etc. Tangit haec et miratur *Plutarch.* Aristid. p. 330. κ. *l.* 27. συμβολῇ) συμβουλῇ *F.* *Ibid.* εἰς καὶ) Delicit καὶ in *Arch. Ibid.* ἰννικήοντα) ἰννικ. *F.*

*CAP. LXXI. Lin. 2. ἡ Σακίων) ὁ Σακ. Arch. prave. l. 4. ὑπερίβουον) ὑπερίβουον Pb. l. 5. ἔπαντις) πάντες Arch. Vind. l. 6. ἰσχυρότερον Pass. Ask. margo Steph. — et F. Praetulique hoc vulgato ἰσχυρότατον. l. 6. προστελέχθησαν) προστελέχθ. Pass. — προστελέχθησαν F. qui mox τούτων, et paulo inferius αὐτῶν, constanter; non τούτων, αὐτῶν. l. 8. ταῖς ἡμετέρας) ταῖς ἡμέαις *Suid.* voce Μακρῶ, ubi haec citat. l. 9. ἔχει) ἔχει *F.* puto et alii plures. l. 10. τοῦτον) τοῦτων solus *Med.* hac in voce pravus. — Eam scripturum in contextum quidem recipere non ausus *Gron.* in Notis tamen defendit. l. 11. ὁ Σπαρτιάτης) Sic *Pass. Ask.* — et *F.* quos secutus sum. Articulum alii ignorant. l. 12. καὶ τοὶ γενομένης etc. Citat *Suidas* in Διοσχ. l. 15. ἐκλεπόντα *Arch. Vind.* — quod recepi cum *Schaeft.* et *Borh.* ἐκλεπόντα ed. *Wess.* cum aliis. l. 18. ἔπουν *Arch. Vind. Brit. Paris. B.* [noster *Pa.*] *Ald. Valla.* ἔπουν *Med. Pass. Ask.* — et *F. Pb.* prave; id tamen adoptare non dubitavit *Gron.* atque etiam in latina versione expressit. l. 19. πάντας) πάντας omnino requirebam, ad αὐτοὺς referendum; sed nihil varietatis enotatum e libris. In *F.* quidem terminatio non est expressa, nisi levi caudā e literā τ exeunte.*

CAP. LXXII. Lin. 1. τῶν ἐν Πλατ.) τὸ ἐν Πλατ. *F.* male. *l.* 2. ὀνομαστῆτατοι) οὐνομαστ. ed. *Borh.* invitis msstis. *l.* 4. μόνον) μῶνον *F.* At adiectivum quidem hac formâ μῶνος frequentat *Noster*; adverbium vero, si recte memini, constanter μόνον efferre consuevit, non μῶνον. Mox αὐτῶν idem *F.* *l.* 5 seq. ἐπιδὴ ἐσφαγιάζετο etc.) Excerpsit *Suidas* in Σφαγιαζῖν, hinc, quod *Portum* et *Küsterum* fugit, adjuvandus. *l.* 6. τάξι) τάξι *F.* *l.* 8. ἰδυσθανάται habet ex hoc loco *Pollux*, III. 106. *Ib.* Ἀρίμνηστον *Med. Pass. Ash.* [*F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] Ἀίμνηστον *Ald. Arch. Vind. Brit. Valla.* — Conf. Var. Lect. ad c. 64, 8. *l.* 9. μέλιν) μέλιν vitiose *Arch. Ash.* *l.* 10. ἀποθήσκει) ἀποθήσκει *F.* *l.* 11. χυρὶ) χυρὶ *Arch. Pass. Ash.* — et *F.*

CAP. LXXIII. Lin. 2. ἐκ δῆμου) Abest ἐκ *Arch.* soli, nec praeter morem. — Abiecerunt praepositionem *Schaeff.* et *Borh.* Est autem utique, Atticis praesertim, in more elliptica locutio δῆμον, pro ἐκ δῆμου: atque ita dixit etiam ipse *Herodotus*, III. 55, 8. V. 92, 24. et paulo post hunc eundem locum in quo versamur, cap. 74, 1. Sed amat etiam idem *Noster* plenius subinde uti locutionibus, quae aliàs elliptice efferuntur. *Koenius* ad *Gregor.* dial. ion. §. 7. ἰὼν δῆμου pro ἐκ δῆμου maluerat: coll. c. 71, 1. *Ibid.* Δικελῆθεν) Vulgo omnes Δικελῆθεν, uno cod. *F.* excepto, in quo magis vitiose δὲ κεκλῆθεν. Ego vero in hac voce *Koenium* secutus sum, recte ita scribentem *l.* c. Nam quum Δικέλεια sit pagi illius nomen, unde, *Stephano Byz.* auctore, formatur adverbium Δικελειᾶθεν, ionico idiomate utique Δικελῆθεν dixerit *Herodotus*. *l.* 3. τῶν ποτὶ) Sic ποτὶ tono notavi cum *F.* Vulgo alii τῶν ποτε. Unus *Borh.* τῶν τότε edidit, qui τῶν ποτε aut τῶν ποτὶ videtur voluisse; quod et equidem praetulissem, si vel unus codex ms. praevisset. *l.* 5. τὸ πάλαι scripsi cum *F.* Alii vulgo τοπάλαι una voce. *l.* 7 seq. ἡ Ἐλὼν) Ignorat articulum *F.* *l.* 8. λέγουσι τοῦς Δικελ.) Sic *Arch. Vind.* — quos secuti *Schaeff.* et *Borh.* abiecerunt καὶ, quod post λέγουσι inserit ed. *Wess.* cum aliis. Recte vero ignorat istam particulam etiam *noster F.* cum *Pc. Pb.* *Ibid.* Δίκελον)

Δεκίλειον *Arch. Vind. Valla.* Vulgato accessit *Steph. Byz.* in Δεκίλεια. *l. 9.* ὕβρι) ὕβρι *F.* qui mox male διαμαίνονται. *l. 12.* Τιτακός etc.) Attigerunt *Harpocratio, Suidas*, et *Etymologus*, in Τιτακίδαι; in vocis tono discordes, [adde *Steph. Byz.* in Τιτακίδαι.] In *Arch.* est δὴ τι κακός. — In *Pb.* δὴ τοι κακός. *l. 13.* Δεκιδεύει in Σπάριττ etc.) Sic *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo in Σπάριττ post τῶν ἔργων ponunt. *l. 17.* σινισμίνων) Sic *Arch.* — quod recepi pro vulgato σινομίνων. Conf. c. 13, 4. Similiter autem h. l. iam a *Borheckio* factum video. *l. 18.* ἀποσχίσθαι) Sic *Vind.* satis bene. — Adoptavi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo ἀπὸσχίσθαι.

CAP. LXXIV. Lin. 4. ἀλύσει) ἀλύσει *F.* *l. 5.* βαλλίσκω) βαλλίσκω *Vind.* — et *F.* Vitiosum βουλλίσκω ex ed. *Schaeff.* in ed. *Borh.* temere propagatum est. *l. 8.* ἐκπίπτοντες) ἐκπίπτοντες utique malles: sed vulgatum tuentur libri omnes. *l. 8.* δίδωκε) δίδωκε *Arch. Vind.* *l. 10.* ἀμφισβητῶν *Med. Pass. Ask. [F.]* Alii ἀμφισβητῶν, ut *Paris. A. B. Arch. Vind. Ald.* Vide *Suid.* in voce, et supra lib. IV. 14. — In nostris ex codd. *Paris.* excerptis scriptura ἀμφισβητ. nonnisi ex uno *Pd.* adfertur. *l. 11.* αἰνῖ *Ald. Med. Pass. Ask. Vind. Arch. Brit. [F. Paris.]* Vox ista per Editorum incuriam negligebatur. — Temere omissa in ed. *Steph.* et sequacibus. *Ibid.* οὐδαμᾶ) οὐδαμᾶ constanter *F.* *l. 12.* ἐπίσημον ἀγκύραν *Arch. Vind. Valla.* — unde recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* Priorem vocem laudans quidem *Wess.* omisit tamen cum aliis edd. et mssis.

CAP. LXXV. Lin. 3. Εὐρυβάτην) Εὐρυβατῆν *Arch. Vind. Valla.* *Ibid.* Ἀργεῖον) Ἀργεῖον *F.* qui mox τούτων, ποτὶ τούτων. *l. 4.* προκλήσιος) προκλητίος *Arch. l. 6.* Λεάργω) Μελιάργω *Arch.* In *Vallae* latinis *Leargo.* *l. 7.* ἐν Δάτρῳ) Citavit *Steph. Byz.* in voce, Musae numerum prave edens. — Vide ibi interpretes. Δάτρων vel Δάτρως (neutro genere) vocatur id oppidum apud *Steph.* sed Δάτρως apud *Harpocr.* et *Suid.* *l. 8.* μαχηόμενον deest *Arch.*

CAP. LXXVI. Lin. 1. κατίστρωτο) Vide *Polluc.*

IX. 153. cum *Iungermani* Nota. — κατίστρωται prave *F.* sed postremum iota ab alia est manu. *l.* 4. Φαραδάτιος) Φαραδάτιος margo *Steph. Arch. Vind. Valla.* *l.* 6. καὶ αἱ ἀμφίπολοι) Articulus quum abesset editis et msstis, de eo adiiendo recte monuit *Reiskius*, cui obsecutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* *l.* 7. τῶν παριουμένων *Med. Pass. Ash. Arch. Vind. Brit.* [*F. Paris.*] Alii ἐκ τῶν παρ. — Nempe sic *Ald.* *l.* 8. Φονῆσι) Φονῆσι *Arch. Ibid.* ἰόντας abest ab *Med. Pass. Ash.* — et *F. Pb.* *l.* 12. βασιλεῦ) βασιλεὺς *F.* *l.* 13. ῥῦσαί με *Arch. Vind.* — quod probavi cum *Schaeff.* et *Borh.* λῦσαί με ed. *Wess.* cum aliis. *Ibid.* δουλοσύνης) δουλωσύνην (sic) *F.* per ω in medio, ut passim alibi apud Nostrum; tum in accus. casu, i. q. δούλην, ab adiectivo δουλώσυνος. Quae non spernenda scriptura, quum praesertim verbum ῥύσασθαι aliàs cum ἐκ construatur. *l.* 17. ἐκ Κῶ ἔχῃ) ἐκ Κῶ ἔχῃν *F.* ἐκ Κῶ ἔχῃν *Pb.* *l.* 18. ἀμείβεταί τοῖςδε) ἀμείβετο ὧδε *Arch. Vind.* ἀμείβετο etiam *Ald.* et *Paris. A.* cum *Brit.* Vulgatum ex *Med. Pass. Ash.* et *Paris. B.* — Consentit *F.* *l.* 19. πρὸς τοῦτω) πρὸς τοῦτο *Arch.* *l.* 19 seq. καὶ εἰ) καὶ εἰς *Arch.* et *Vind.* — quos secutus est *Borh.* cum *Schaeff.* *l.* 21. κίτους) Sic *Arch. Vind.* [unde ed. *Wess.* et seqq.] Alii ἐκίτους. — Sic *F.* nescio an *Paris.* *Ibid.* οἰκημένων *Arch. Vind. Pass. Ash. Brit.* ora *Steph.* [*F. Paris.*] Olim οἰκισμένων. *l.* 22. Ταῦτα εἰπας *Arch.* et *Vind.* — quos probavi cum *Schaeff.* et *Borh.* Ταῦτα δὲ εἰπας ed. *Wess.* cum aliis.

CAP. LXXVII. Lin. 3. ἐπ' ἐξηρασμένῃσι) ἐπεξηρασμένῃσι *Ald.* et *Vind.* male. Vide IV. 165. VIII. 94. *Ibid.* ὑπτιον) ὑπτιον *Arch. Vind. Pass.* — et *F. Pa.* Debuerat hoc etiam *Pc.* in quo ὑπτιον. *l.* 4. συμβολῆς) Rursus vitiose συμβουλῆς *F.* ut c. 70, 27. *l.* 11. Μαντινῶσι) Μαντινῶσι *F.* Μαντινῶσι *Pb.* *l.* 12 seq. τὰ κατὰ) Omittit τὰ *Arch.*

CAP. LXXVIII. Lin. 2. ὁ Πύθω) Abest ὁ *F. Pa.* *Ibid.* τὰ πρῶτα *Med. Pass. Ash. Arch. Vind. Brit.* [*F.* et *Paris.* puto omnes.] Edebatur τὰ πρῶτα φέρον. *l.* 3. ἔχων λόγον) Placuit hic verborum ordo, quem praecivit *F.* Alii vulgo λόγον ἔχων. *Ibid.* ἔρ) ἔκτο *Arch.*
Herod. T. IV. P. II. H

Vind. l. 4. ἰλεγι τὰς) *Med. Pass. Arch. Vind. Ash. Brit. Ald.* [*F. Paris.*] Deerat τὰς Editorum socordiā. — Omissa erat vox inde ab ed. *Steph.* prima. l. 11. ποίων) ποίειν *Ash. Brit.* — Vulgatum tuetur *F.* cum aliis. l. 13. ἀνισταύρωσαν) ἰσταύρωσαν *Arch. Vind.* l. 14 seq. ὑπὸ πάντων Σπαρτιητίων) Sic *Pass. Ash. Arch. Vind.* sine articulo τῶν, quos amplector. — Nempe ὑπὸ τῶν Σπαρτ. πάντων tenuerat *Gron.* cum *Ald.* et *Steph.* Sed cum *Pass. Ash.* et caeteris faciunt etiam *F.* et *Paris.* l. 17. τὸν σὸν) Abest σὸν *Pb.*

CAP. LXXIX. Lin. 1. τοῖσι) τοῖσι δὲ *F.* l. 2. ἀγαμαι) ἄμα καὶ *Brit.* absurde. l. 7 seq. καὶ ἐκείνοι *Pass. Ash.* [unde ed. *Wess.* cum *F.* et *Paris.*] Alii καὶ ἐκείνοισι. l. 12 seq. ψυχῇσι δὲ τῇσι τῶνδε) Sic *Pass. Ash. Vind.* ora *Steph.* — et *F.* quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* τῇσι abest ed. *Wess.* et aliis. l. 14. οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμ.) Desunt οἱ ἄλλοι *Arch.* l. 15. ἵτι abest *Arch.* l. 16. ἱμοὶ γι) ἱμὶ *Arch.* * *Ibid.* συμβουλευσῆς *Arch. Vind. Pass. Ash.* — quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* συμβουλευῆς ed. *Wess.* cum aliis. συμβουλευῆς *F.* sed superne ꝛ eadem manu. l. 16. χάριν ἰσθί τε) Sic *Arch. Pass. Ash.* — et *F. Pa. Pb.* quos probavi. Vulgo alii χάριν τε ἰσθί.

CAP. LXXX. Lin. 2. ἐκείνι) ἐκείνι *Arch. Vind.* — quod recepere *Schaeff.* et *Borh.* *Ibid.* ἰδωτας) ἰδωτας *F.* qui et dein ἰδωτας, et ἰδῶτων, ut cap. 28, 10. Iam saepius alibi in illo codice lenem observavimus spiritum, ubi alii aspero utuntur. l. 6. καὶ Φαίλας τε) Desideratur καὶ in *Pass. Ash.* — et *F. Pa.* *Ibid.* καὶ ἄλλα ἐκπώματα) καὶ ἄλλα καὶ ἐκπώμ. *F.* l. 8. ἰόντες) ἰόντες *Pass. Ash.* — Vulgatum tuetur *F.* qui paulo ante θάκους, prave, pro σάκους. l. 9. ψάλλα *Arch. Pass.* [*F.*] Antea ψάλλα [*Sic Pa. Pb.*] Vide lib. III. 20. IV. 168. l. 10. ἀκινάκειας) Sic *Arch.* quomodo saepissime. [unde ed. *Wess.* et seqq.] In aliis ἀκινάκας. — Neutrum male. conf. Var. Lect. III. 128, 25. l. 11. ἐλόντο) ἐλόντο *Arch. Vind.* *Ibid.* οὐδὲ εἰς iidem *Arch.* et *Vind.* — quod recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo οὐδὲς. l. 15. εἰδῶτων) εἰδῶτων *Ash.* — εἰδῶτων *F.* Conf. Var. Lect. IX. 10, 5. 28, 10.

CAP. LXXXI. Lin. 3. ὄφιος Arch. *Vind.* *Ash.* [*F. Paris.*] ἰφίως antea. l. 7. ἐξήντητο) ἐλήντο Arch. *Vind.* fortasse verius. — Nec vero spernendum compositum verbum, quod tuentur alii omnes. l. 8. ἴσαν) ἦσαν *F.* l. 9. παλλακῶς) παλακῶς idem *F.* ut alibi. Mox idem καὶ ἄργυρον, absque τόν. l. 11. αὐτίαν in masc. gen. h. l. cum aliis tenet idem *F.* qui aliās constanter αὐτῶν. Similiter vero idem c. 82, 17. τουτίων tenet. l. 14. τι καὶ ἰδόν) Tria ista omittit Arch. l. 15. τὰ ἄλλα) Sic Arch. et *Vind.* [unde *Wess.*] loco τὰλλα. — τὰλλα scribit *F.*

CAP. LXXXII. Lin. 3. et 4. κατασκευὴν) παρασκευὴν, *Athenaeus* lib. IV. 6. [cap. 15. nuperae edit.] p. 138. c. haec describens et multa mutans. — Equidem pro posteriore κατασκευὴν, (l. 4.) σκηπὴν scripsisse *Herodotum* suspicabar: sed nec *Athenaeus*, nec ullus nostrorum aut *Wesselingii* codicum favet coniecturae. Pro καταλίπει (l. 3.) vitiose καταλίπει habet *F.* Tum l. 4. ὀρίωντα, pro vulgato ὀρίοντα, ubi ὀρίωντα est in *Pf.* l. 5. παραπιτάσμασι) πιτάσμασι *Ash.* — Vulgatum tenet *F.* Ibid. ποικίλοις) Prave ποικίλῃσι *F.* ποικίλοις *Pf.* l. 6. κατασκευασμένην) Sic *Vind.* — quod adscivi cum *Schaeff.* et *Borh.* παρασκευασμένην *F.* neglecto pariter augmento. κατασκευαστῇ. ed. *Wess.* cum al. Ibid. ἀρτοκόπους) ἀρτοποιούς *Athen.* l. 7. κατὰ ταῦτά καθὼς Μαρδονίῳ) κατὰ ταῦτά καὶ Μαρδ, edidit *Schaeff.* cum illoque *Borh.* percommode utique per se, quemadmodum et alias loquitur *Noster*: sed perinde καθὼς scribere potuerat, et hoc exhibent communi consensu *msstis* omnes cum *Editis* et *Athenaeo*. l. 10 seq. ἐν ἱστρωμέναις, καὶ τραπέζῃς τε χρυσ. καὶ ἄργυρ.) Omnia haec absunt *Arch.* et *Aldo.* ἢ delit et *Athenaeo*. — Duo verba ἱστρωμ. desunt *Pf.* Quae in ed. *Ald.* deerant, ea ex *msstis* adiecit *H. Steph.* unā voculā τε exceptā, quam nos post τραπέζῃς adiecimus, praeceuntibus codd. *F.* et *Pa.* l. 13. γίλωτι) γίλωτα Arch. Ibid. τοὺς ἰαυτοῦ διακόνους) τοῖς ἰαυτοῦ διακόνους *Athen.* — τοὺς ἰαυτοῦ διακόνους *Pf.* l. 17. τουτίων in masc. gen. cum aliis nunc tenet *noster F.* conf. c. 81, 11. τούτων *Pf.* Ibid. εἰπαι) εἰπῶν *F.* et *Pf.* Ead. l. δεικνύντα ἰς) Non legitur ἰς in Arch.

Vind. — δικνῦντα ἰς scribit *F.* ἰπιδιζας absque ἰς *Athen.* l. 17 seq. ἱκατίρην τοῦ δειπνοῦ τὴν παρασκευὴν) ἱκατίρην τῶν δειπνῶν τὴν παρασκ. *Athen.* — ἱκατίρην τοῦ δειπνοῦ κατασκευὴν, absque τῇ, *F. Pa. Pf.* nec male. l. 19 seq. τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγέμενος τὴν ἀφρ.) Sic edens *Wess.* haec in *Var. Lect.* notavit: „τοῦδε defuit *Arch.* qui Μήδων ἡγέμενος, quorum postremum (nempe ἡγέμενος) et in *Pass. Ash. Vind. Athen.* ora *Steph.* et *Valla.* Antea βασιλῆος.“ — Inde, codicem *Arch.* maxime secutus *Schaeferus*, nisi quod ἡγέμενος pro scholio habuit, speciosa utique brevitate sic edidit, τοῦ Μήδων τὴν ἀφροσύνην, quam scripturam tenuit *Borh.* Ac potuerat sane sic scribere *Herodotus*: sed librorum auctoritas aliud videtur docere. Nam vocem quidem τοῦδε intelligo parum esse necessariam, videoque etiam ab *Athenaeo* omissam: at tenent eandem, praeter codices a *Wess.* laudatos, nostri etiam codices omnes; nec adparet quid inducere librariorum potuerit, ut illam infercirent, nisi in exemplaribus suis reperissent. Quare eam unius codicis *Arch.* auctoritate abiicere dubitavi. Iam, si alii codices ἡγέμενος, alii βασιλῆος darent, alii denique hoc vocabulum omitterent; perquam verisimile deberet videri, esse utrumque ex scholio in contextum inventum. At in scripturam Μήδων ἡγέμενος (nisi quod in uno *Arch.* est Μήδων ἡγέμενος) consentiunt codices mss. omnes: una editio *Aldina* (nescio unde) Μήδων βασιλῆος habet: et tenuit hoc quidem etiam *Gronovius*, nihil ex codice *Med.* monens; sed iam saepius observavimus, sub finem praesertim operis properantius percursum a *Gronovio* hunc codicem esse, multasque codicis lectiones ab illo esse neglectas; quare dubitari fere non debet, consentire codicem *Med.* h. l. cum aliis. Quibus rationibus commotus, discedere dubitavi a scriptura *Wesselingio* probata. l. 21. οἰζυρὴν) ταλαίπωρον *Athen.* de scholio: et supra ὡς ἡμᾶς, pro ἰς ἡμῶν. — Minus recte οἰζυρὴν scribitur in ed. *Wess.* et *Gron.* absque punctis diaereticis, quae non neglecta sunt in aliis edd. et agnoscunt eadem codd. *F.* et *Pa.*

CAP. LXXXIII. Lin. 2. μετὰ ταῦτα) Negliguntur

haec ab *Ask.* nullâ caussâ. Vide c. 84. et lib. VII. 33. — Non neglexit *F.* l. 4. ὑστὶρον ἔτι τοῦτων) Sic scripsi cum *Borh.* ex doctorum virorum coniectura, quae certissima mihi visa erat. Nempe genit. τοῦτων ab ὑστὶρον pendet. cf. IV. 166, 3. V. 32, 10 seq. Quod autem adiicit ἔτι, id ad *lin.* 1 seq. refertur. Vulgo alii omnes *edd.* cum *msstis*, ὑστὶρον ἐπὶ τοῦτων, sive ἐπὶ τούτων, ut *F.* Perspicuitatis autem caussâ post τοῦτων leviter distinxī orationem, quod neglectum a *Borh.* l. 6. ὁστὶα) ὁστὰ *F.* l. 7. καὶ ἡν οὐδὲμίην) Indicavit *Pollux*, II. 37. — qui quidem citat, quasi scripsisset Herodotus καὶ ἡς συμβόλῃσιν. cf. tamen eundem *Poll.* VII. 81. οὐδὲμίαν suo more scribit *F.* l. 8. αὖτω) Sic *Med. Pass. Ask. Paris. A.* [noster *Pc.* cum *Pb. Pd.* et *F.*] Alii ἐπὶ αὖτω. — Sic *Pa.* l. 10. τοὺς γαμφίους) τοὺς abest *Pass. Brit. Arch.* — et *F. Pa.*

CAP. LXXXIV. Lin. 1. Ἐπιτετεῖ δὲ) Ἐπὶ δὲ *Vind.* Ἐπὶ δὲ *Arch.* — Ἐπὶ τι δὲ *ed. Wess.* cum aliis *Edd.* et *ms.* Ἐπειρο δὲ correxi cum *Schae.* et *Borh.* Conf. *Var. Lect.* ad I. 146, 20. *Ibid.* διυτὶρη abest *Ask. Ead. l. ἡφάνιστο Ask. Arch. Vind. [F. Pa. Pb. Pd.]* Antea ἡφάνισται. — Sic *Pc.* l. 2. ὑπ' ὅτιν) Sic *Pass. Ask. Brit.* [et *F.* recte; et sic scripsi cum *Schae.* et *Borh.*] ὑπὲρ τινος *Arch. Vind.* [atque ita edidit *Wess.* provocans ad VI. 5, 7. cuius quidem loci diversa ratio est.] ὑπὲ ὅτιν *Aldus.* — quod tenuit *Gron.* quasi sic etiam esset in *Med.* de quo equidem valde dubito. *Ead. l. ἀνθρώπων)* ἀνθρώπου *Arch. Ibid.* εἶπαι) εἶπὺν *Arch. Pass. Ask.* supra quoque. — Sic et *F.* Ex *Paris.* nil notatum. l. 6. αὐτῶν rursus nunc tandem cum aliis tenet *F.* Et sic τοῦτων c. 85, 10. Conf. ad c. 81, 11. Idem tamen cum aliis rursus αὐτῶν cap. 85 extr. iterumque c. 86, 3 et 4. ubi vulgo αὐτίων. *Ibid.* ὑπελόμενος) ὑπονοούμενος *Arch. l. 8. φαίν)* φαίνης *Arch. Ibid.* Διονυσιοφάνης *Arch.* et *Valla.* [unde *ed. Wess.* et seqq. consentiente puto *Pb.*] Antea Διονυσιοφάνης. — Sic *F. Pa. Pc. Pd.* cum aliis.

CAP. LXXXV. Lin. 2. διείδοντο) διείδαντο *Arch. Vind. Ibid.* ἰθαπτον) ἰθαψαν *Ask.* — Videtur haec scriptura per errorem huc relata, pertinens ad *lin.* 4. ubi in ἰθαψαν consentiant omnes, quemadmodum hic

in ἴθαπτον. *L. 4.* ἰρίνας et *L. 6.* ἰρίνας) Sic cum *Schaeff.* et *Borh.* edere non dubitavi. ἰρίνας et ἰρίεις e superioribus editionibus tenuerat *Wess.* consentientibus (quoad novimus) cunctis qui hodie supersunt mssis. Sed praeceunte vetere Grammatico, a quo ex *Herodoti* lib. IX. ἰρήν (*iuvenis apud Lacedaemonios*) citatur, emendationem *Valchenarii* et *Pavii* ἰρίνας et ἰρίεις aut ἰρίνας et ἰρίεις corrigentium, calculo suo idem *Wess.* comprobavit. *Ead. l. 4.* τῶν καὶ) Defuit καὶ *Arch. Vind. l. 5. et 6.* ἦσαν *F.* non ἴσαν. *L. 7 seq.* οὗτοι μὲν οὕτω ἴθαπτον) οὕτω μὲν οὗτοι ἴθαπτον *Arch. Valla. l. 8.* ἴθαπτοι *Med. Pass. Ask. [F. Paris.]* Ceteri ἴθαπτον interserunt, neque illi perperam. — Haud satis perspicue haec a *Wess.* exposita. Scilicet ante *Gron.* post οὕτω μὲν οὗτοι ἴθαπτον, sic edebatur: Τριῖται δὲ χωρὶς πάντας ἴθαπτον αἰλίς. Quam scripturam si codex *Arch.* tenet, per commodum videri debet id quod *idem* paulo ante habet, οὕτω μὲν οὗτοι ἴθαπτον. Et hanc adoptaturus eram scripturam, quum turbavit me id quod ad verba πάντας αἰλίς καὶ, *idem Wess.* notavit: „Tria haec non legit *Arch.*“ *L. 11 seq.* Τῶν δὲ ἄλλων etc. Decem verba neglexit socors *Arch.* scriba. *Plutarchus* *Malign.* pag. 872. F. descripsit. *L. 13.* τοῦτους δὲ) Sic recte *F.* et *Pa.* quod puto in aliis etiam codd. iri repertum. *Ibid.* ἐπισχυνομένους *Arch. Vind. Brit. Paris. A. B. Ald.* [unde reposuit *Wess.*] ἀπαισχυν. *Med. Pass. Ask. [F.]* αἰσχυνομ. *Plut. l. 13.* ἀπιστοῖ τῆς μάχης) ἀποστοῖ τῆς μάχης ἐγένετο *indot. Arch.* — Pro ἀπιστοῖ, ἀπίστοι habet *ed. Borh.* qui ἀπιστοῖ voluerat ex *Valch. con.* *Ibid.* χώματα χῶσαι) Attigit *Suid.* in Χώματα. *Ead. l. καὶ Plut. Vind. Arch. Ask. Paris. B. [F. Pa. Pb. Pd.]* Olim καὶνὰ. — Sic *Pc.* qui est *Wess. Paris. A. l. 15.* ἐπιγινόμενον) ἐπιγινόμενον *F. Ibid.* εἰσικεν) Sic *Vind. Arch. Pass. Ask.* — et *F.* unde adseivi cum *Schaeff.* et *Borh.* εἰσικα *ed. Wess. l. 17.* τῶν Αἰγυπτίων) Sic *Pass. Ask.* — et *F.* quos probavi. Aliis vulgo abest articulus. *L. 18.* Κλαῖδον) Ἀλκιδον *Med. Ask. Pass.* — et *F. Pb.* Vulgatum tenuit *Gron. l. 19.* ἴοντα) ὄντα *F. Ibid.* αὐτῶν *Arch. Vind. Pass. [F. Paris.]* rectius opinor. ἰωτῶν alii. Vide VII. 5.

CAP. LXXXVI. Lin. 2. βουλευμένοις εφί) Perperam βουλευμένοις εφί *F. Ibid.* στρατεύεσθαι *Arch. Vind. Ash. Brit. Paris. A. B. Ald.* quod pelli non oportuerat. στρατεύειν *Med. Pass.* — et *F.* quod recepit *Gron.* nec hoc ita male. Vide ad VI. 7, 2. *L. 3.* αὐτῶν τοὺς) αὐτῶν τοὺς *F.* ἀστῶν τοὺς *ed. Borh. ex Koenii et Valch.* coniect. invitis libris omnibus. *L. 4.* Ἀτταγῖνον) Ἀτταγῖνον *Pa. Pc.* Et sic iterum iidem cap. 88, 2. Mox ἦσαν *F. L. 6 seq.* ἀπὸ τῆς πόλεως *etc.* Sex verba desiderantur in *Arch. L. 7.* ἰνδικάτη) ἰνδκ. *F.* leni spiritu, suo more. *L. 11.* προσίβαλλον) προσίβαλον *Arch.*

CAP. LXXXVII. Lin. 2. ἐπιόμηναι) Sic *Arch.* — quem secutus sum, ut alibi, in ista verbi forma. ἐπιόμηναι vulgo alii. *L. 3.* Τιμογενίδης) Τιμογενίδης *h. 1. Pb. L. 5.* ἡ ἐξίλως) Sic *Med. Pass. Ash. Vind. Arch. Paris. B. Brit.* [*F. et Paris. omnes*, quod sciam.] Alii πρὶν ἢ ἐξίλ. *Ibid.* ἡμῶς non est in *Arch. L. 6.* εἴηκα) εἴηκα *ed. Borh.* contra quam libri omnes. *L. 7.* πῶς omittit *Arch. Ibid.* ἀνκπλήρη *Med. Pass. Ash. Arch. [F. Par.]* Ceteri ἀνατλήρη. *Ead. L. 11 μὲν*) ἢ μὲν *Arch. Vind.* et deinde ἐξαιτίωνται, haud quidem prave. — Parum constanter *Borh. ἢ μὲν* quidem tenuit, sed deinde ἐκάρτεσθαι in subiunct. posuit, ubi alii recte ἐκαστῶνται. *L. 7.* χρηζόντες cum punctis diacreticis *F.* ut *ed. Schaeß. et Borh. χρηζόντες ed. Wess.* cum aliis. *L. 10.* οὐδὲ μούνοι) Sic *Ash.* — unde *ed. Schaeß. et Borh.* cum mss. *F. Pb. Pd.* οὐ δὲ μούνοι *ed. Wess.* cum aliis. Mox pro ἡμῶς scribit ἡμεῖς *F.* sicut paulo post omnes.

CAP. LXXXVIII. Lin. 2. Ἀτταγῖνος) Vide ad cap. 86, 4. *Ibid.* ἐν τοῦ ἄστως) Temere ἐν τοῦ ἄστ. *F. L. 3.* παιδάς δὲ αὐτοῦ) αὐτοῦ non novit *Arch. L. 5.* τοὺς ἐξίδοσαν) οὓς ἐξίδ. *F. L. 7.* ἐκπύθησαν *Arch. Vind.* et *ed. Genev. 1618.* [Sic vero et *Pa. Pd.* ni fallor.] ἐκπύθησαν *Ald. Par. A.* [noster *Pc.*] *Brit. ἐκπύθησαν Med. Pass. Ash.* — Sic, ἐκπύθησαν, scripsit quidem et *Wess.* in *Var. Lect.* et hanc ipsam scripturam *Gronovius*, ut in suo codice repertam, in contextu sui *Herodoti* posuit, mireque sibi gratulatus est fatuus homo, quod id verbi monstrum restituisset auctori: suspicabatur tamen ἐκπύθησαν potius scribendum, denique pulcherri-

mum hoc (ut ipsi videbatur) inventum cum Homericο ἐπεπόμεν et πείρας iussit conferri. At perspicue ἐπεπόμεν (i. e. *cupiverunt*) scribitur in *F.* et *Pb.* vitiose id quidem: videndum vero, sit-ne haec scriptura ex monstroso illo verbo ἐπεπόμεν orta, an pariter ἐπεπόμεν scribatur in codd. *Med. Pass.* et *Ash.* *Ibid.* εἰ δὲ, ὡς παρέλαβε) ὡς δὲ παρέλαβε *F. Pa.* l. 8. τὴν τῶν συμμάχων) Restitui τῶν articulum, quem exhibent *Edd.* ante *Wess.* et mss̄ti omnes, temere omissum in *ed. Wess.* indeque etiam in *ed. Schaeß.* et *Borh.* l. 11. γινόμενα *Arch. Pass. Vind. [F. Paris.]* commodius quam γινόμενα *Aldi* et aliorum.

CAP. LXXXIX. Lin. 2. καὶ δὲ καὶ πρόσω) Alterum καὶ, quod aberat vulgo, adscivi ex nostro *Pb.* cui videndum ne et alii nonnulli suffragentur codices. Frequenter sane apud *Nostrum* usus istius formulae καὶ δὲ καὶ, quae et huic loco perapta est. *Ibid.* ἐγὼ) ἐγὼ *Arch. Vind. Ash.* — quod recepere *Schaeß.* et *Borh.* Vulgatum cum aliis tuentur *F.* et *Paris.* l. 3. ἀνθρώπων *Arch. Vind.* [unde *ed. Wess.* et seqq. nescio an consentientibus mss̄tis *Paris.*] ἀνθρώπων *Arch. Pass.* In aliis ἀνθρώπων. — Sic *F.* l. 6. ἰθὺς) ἰθὺς *Arch. Vind.* — et *F. Pd.* quod recepere *Schaeß.* et *Borh.* *Ibid.* αἰσθητὴν) αἰσθητὴν *F.* l. 7. εἴποι) εἴπειν *Arch. Vind. Pass. Ash.* — et *F.* Ex *Paris.* nil notatum. Potuerat utralibet verbi forma uti auctor: priorem ex *Aldo* tenuerunt *Edd.* omnes. *Ibid.* αὐτός τε) αὐτός τε *Ash.* — Vulgatum tenent alii omnes. l. 8. οἴστο) οἴστο [id est ὄστο] *Pass. Ash. Brit.* — ὡς τε *F.* l. 10. ἐξηγέρινε adscivi ex *F.* cui forsā et alii libri reperientur adsentientes. Vulgo ἐξηγέρινε. Mox idem *F.* prave οὐδὲς, pro οὐδὲν. l. 12. κατὰ τὴν ταχίστην) κατὰ ταχίστην *Pass. Ash.* [κατατάχιστην *F. Pd.*] κατατάχιστη *Arch. Ibid.* ἰδὼν *Med. Pass. Vind. Arch. [F. Paris.]* ἰδὼν *Ash. Brit.* ἰδὼν *Ald.* l. 15. ὁ στρατός αὐτοῦ) Abest αὐτοῦ *Pb.* *Ead.* l. 15 et seqq. οὗτος κατὰ πόδας μετ' ἱλαύων προσδόκιμός ἐστι) μετ' *Med. Pass. Ash.* [inde *ed. Wess.* et seqq. cum *F.* et *Paris.*] μετ' alii. Pronomen autem hoc non habet *Arch.* — Nil aliud in istis verbis variant libri; nec in illis quidquam merito desi-

deres. Unum incommodum erat, minutum illud quidem, quod post *ἰλαύνων comma* ponebatur in *Editis*, quod nos delevimus: nam structura verborum hoc modo concipienda, οὗτος προσδύκεός ἐστι ἰλαύνων κατὰ πόδας ἱμεῦ. Tam vero praeter necessitatem, quam praeter librorum auctoritatem, *Schaeferus* sua de coniectura sic edidit: οὗτος ἔ κατὰ πόδας ἱμεῦ ἰλαύνων, προσδ. ἐστι. Magis licenter *Borheck* οὗτος in εὐθὺς mutavit, de *Koenii* coniectura *Valchenario* laudata. *l.* 16. τοῦτον καὶ ἐκινίῃσι *Med. Pass. Arch. Vind. Ask. [F. Pa. Pb. Pd.]* καὶ deerat. — τοῦτον ἐκινίῃσι male *Pc.* In *F.* qui h. *l.* καὶ cum aliis agnoscit, perperam dein ante εὐθὺς omissa est eadem particula. *l.* 18. ἀπὶ λαντι) ἀπὶ λαντι *F.* *l.* 20. Θρηῆκος) Θρηῆκος *Arch. Ask.* et iterum. — Puncta diaeretica non neglexit *F.* *l.* 23. Θρηῆκων τι) Abest τι *Ask. Pass.* — et *F. Pa.* *l.* 25. Οὗτος *Arch. Vind.* — quod recepi cum *Schaefer.* et *Borh.* αὐτὸς *ed. Wess.* cum aliis: quod si placet, sententia erit, solum *Artabazum* cum sua manu, non *Mardonium* cum suo exercitu, in *Asiam* rediisse.

CAP. XC. Lin. 2. Μυκάλλη) Μυκάλλη Arch. Ibid. Vitiose *ευνικήρσι Ald.* et *Edd.* ante *Gron.* pro *ευνικήρσι. l.* 3. ἐπεὶ γὰρ δὴ) ἐπεὶ γὰρ cum aliis edens *Wess.* adnotavit: „ἐπεὶ γὰρ δὴ eleganter *Pass.*“ — Sic igitur etiam noster *F.* nec vero tam eleganter, quam perapte ad rem. Refertur enim illa δὴ particula ad id quod meminisse debet lector ex ante dictis: nempe ad id quod dixerat auctor lib. VIII. c. 133, 1. coll. c. 131, 5. *Ibid.* κατὰ τοιοῦτον *Pass. Ask. Brit.* sine augmento. Vide lib. III. 144. — Sic vero et *F. Pa. Pb. Pc.* Idque recepi cum *Schaefer.* et *Borh.* ἐκατὰ τοιοῦτον cum aliis tenuerat *Wess.* *l.* 6. Θρασυκλῆος) Articulum ὁ praeponunt *Arch.* et *Vind.* in quibus *Θρασυκλῆος*, ut et in *Ask.* — *Θρασικλῆος F.* *l.* 9. Θιομνήτορος) Θιομνήτορος *Arch.* Θιομνήτορος *Med. Ask.* prave. Vide lib. VIII. 85. — Verum tenet *F.* cum aliis. *l.* 10. εἰ Πίρσαι) Duo verba desunt *Arch.* *l.* 12. ἀποστήσονται *Arch. Ald.* [et masti omnes.] ἀποστήσονται alii. — scilicet operarum errato, quod ex *Steph.* *ed.* 2. usque in *ed. Gron.* propagatum erat. *l.* 14. ὑπομνήτωσι *Med. Pass. Ask. Arch. Vind. Ald.* [*Paris.*] Perperam postea

ὑπομνήσαι. — Sic ed. *Steph.* 1. et seqq. Errorem correxit *Gron.* In *F.* vero temere ἦν δὲ καὶ ἄρα οὐκ ὑπομνήσαι. *I.* 15. εὐμὴν δὲ) ἀν neg^{git} *Arch.* *I.* 18. νῆας) νίας *Arch. Vind.* — et *F.* qui mox αὐτῶν, ut aliās plerumque, non αὐτίων. *I.* 20. προάγουσιν) προαγάγουσιν *Arch. Vind.* *I.* 21. ἴσταισι εἶναι ἐν τῇσι νηυσὶ) Sic *Arch. Vind. Pass.* — et *F.* quos secutus sum. ἐν τῇσι νηυσὶ ἴσ. εἶναι ed. *Wess.* cum aliis.

CAP. XCI. *Lin.* 1. ὁ Σάμιος) Abest h. l. ὁ *F. Pa. Pb. Pf.* *I.* 2. Λευτυχίδης) *Eutychides* supra et deiheceps *Valla.* male. *Ibid.* κληδόνας) κληδόνος male ed. *Iung. Gal. Gron.* et *Wess.* Tum εἵνεκεν scripsi cum *F.* et *Pf.* Vulgo εἵνεκεν. Paulo ante, iidem *F.* et *Pf.* ἤτερο scribunt pro ἵτερο. *I.* 3. εἴτε καὶ) Abest καὶ *Arch.* *I.* 4. τὸ οὐνομα) τὸ ahest *Arch.* et *Vind.* — τοῦνομα *Pf.* *I.* 6. ὄρμητο *Arch. Vind.* non ὤρμητο, ut plures. Vide *V.* 50. *I.* 7. τὸν οἰωνὸν τὸν Ἠγχεστράτου) Sic *Arch.* et *Valla.* — quos secutus sum. τὸν οἰωνὸν τὸν Ἠγχεστράτου ed. *Wess.* cum *Ald. F. Paris.* et aliis. τὸν οἰωνὸν [τὸν Ἠγχεστράτου] sic edidit *Schaeff.* suspecta habens duo postrema verba cum *Valck.* Δίκωμκι οἰωνὸν τὸν Ἠγχεστράτου ed. *Borh.* ex alia eiusdem *Valck.* coniectura. *I.* 9. ἡ μὲν recte ed. *Schaeff.* et *Borh.* cum mssis *F. Pa.* ἡ μὲν ed. *Wess.* cum aliis: de quo corrigendo monuerat *Koen.* ad *Gregor.* *I.* 10. προθύμους *Pass. Ash. Arch. Vind.* ora *Steph. Valla.* [*F. Paris.*] προθύμως alii. conf. cap. 60. — Ex *Ald.* hoc tenuerat *Gron.*

CAP. XCII. *Lin.* 4. πρὸς τοὺς Ἕλληνας) Abest articulus *F.* *I.* 5. πάλιν *Medic. Pass. Ash. Arch. Vind. Valla.* [*F. Paris.*] πάλιν prius. τὸν Ἠγχεστράτου non hic norunt *Arch. Vind. Valla.* *I.* 8. Δηϊφόνου) Δηϊφόνου h. l. *F.* sed *idem* cap. 95. vulgatum tuetur. *I.* 9. ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ) Ἰονικῷ *Arch. Valla.* — male. Articulus τῷ, qui deerat aliis, adscivi ex mss. *F.* et *Pa.*

CAP. XCIII. *Lin.* 1. Τοῦ *Arch. Vind.* quod non aspernor. — Τοῦτου ed. *Wess.* cum aliis. *Stylo Nostri* conveniens Τοῦ recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* *I.* 2 seq. Ἔστι ἐν τῇ Ἀπαλλ. etc. Attigit haec *Eustath.* ad *Hom.* p. 1717, 44. — *Odyss.* p. 482, 9. ed. *Bas.* *I.* 3. Ἀδάκμωνος) Ἀδάκμωνος *Arch.* — *F. Pc.* *I.* 5. παρ' Ὀμηρον λεγόμενος) *Spe-*

etavit *Eustath.* ad *Dionys.* vs. 398. *Ibid.* ἀραιημένοι) ἀναιμ. *F.* male: sed *idem* paulo post verum tenet. *I. 7.* ἱκαστος) ἱκαστοι *F.* *I. 7 seq.* πολλοῦ γὰρ δὴ) γὰρ omittunt *Pass.* et *Ash.* — Notavit ista *Wess.* in *Var. Lect.* Debu-
 fuerat forsā indicare, δὴ ab istis omitti. Sic certe *F.* δὴ omittit, γὰρ vero tenet. *I. 9 seq.* ἀπὸ τῆς πίλιος) ἀπὸ
 deest *Brit.* *I. 11.* κατακοιμήσαντος) Sic *ed. Wess.* et praec-
 edd. cum mssis omnibus; et iterum *I. 17.* κατακοιμή-
 σαντα. Utrobique κατακοιμίσ. *ed. Schaeff.* et *Borh.* ex
Reiskii emendatione, *Wesselingio* etiam in *Notis*
 probata. *I. 11 seq.* τὴν Φυλακὴν) Omittunt h. l. articulum
Pass. Ash. — et *F.* Sed paulo inferius non negligunt.
I. 13. ἐκίει) ἐκῆσι *Ash.* [et *F.*] ἐκίεισι *Arch.* *I. 14.*
 ἴσραε) ἴσραε *Arch.* et mox ἐνίω, loco ἐν νόω. *I. 16.* ἀλλ'
 ὡς ἐκύνοντο) ὡς δὲ ἐκύν. *Arch.* — ἀλλὰ ὡς ἐκύν. *ed. Schaeff.*
 et *Borh.* ἀλλ' cum *ed. Wess.* et aliis tenet *F.* *I. 17.*
 ὑπὸ δικαστήριον *Med. Pass. Ash. Arch. Vind. Paris. B.*
 [noster *Pa.* et *F.* item *Pb. Pd.*] Alii ἐς τὸ δικαστ. — ἐς
 τὸ δικ. *Pc.* *I. 17 seq.* κατακοιμήσαντα) Sic vet. libri om-
 nes, sicut *I. 11.* nisi quod κατακοιμήσαντες citatur ex
Pd. qui fors. κατακοιμήσαντος debuerat. κατακοιμίσαντα *ed.*
Schaeff. et *Borh.* ut supra. *I. 20.* καί πόν) Praeterit
 hanc vocem *Arch.* sed adi ad III. 65. *I. 20 seq.* πρόβατα
 δι) πρόβατα δι *Arch. Vind. Valla.* *I. 21 seq.* ἐγίνετο,
 ἐπέτε ἐπιπρώτων) ἐγίνετο *Arch. Vind.* quod melius quam
 ἐγίνετο *Aldi* et aliorum. — Et ἐγίνετο recepit *Wess.* te-
 nuereque *Schaeff.* et *Borh.* Erat autem hoc utique
 commodius in *Arch.* et *Vind.* qui πρόβατα habent lo-
 co πρόφανα: erat etiam commodius in *ed. Wess.* qui,
 posita post hoc verbum maiore distinctione, mox
 cum aliis edd. et mssis ἐπειτα habet, quod et *Schaeff.*
 tenuit. At cum ἐπέ τε, quod ex *Reiskii* emendatione
 (*Wesselingio* etiam in *Notis* probata) recipiendum
 nobis visum erat, (conf. ad c. 98, 23.) aptius con-
 venit imperfectum ἐγίνετο, quod cum *Aldo* et aliis
 hientur nostri mss. *F. Pa. Pc.* Pro ἐπιπρώτων (docente
Wess.) est ἐπιπρώτων in *Arch.* et *Ash.* ἐπιπρώτων habet *F.*
I. 24. ἱρῶν προβάτων) Abest h. l. ἱρῶν *F.* nec ita male.
I. 25. τοὺς λύκους) ἐς τοὺς λύκους *F.* *I. 26.* ἐκίειν deest *Arch.*
 qui τιμωρόντας prave. *Ibid.* δῶσι) δῶσειν *Arch. Pass.*

— et *F.* *L.* 27. ἴληται) ἴλαστο *Pb.* nec male. *L.* 28. δέ-
ον) δέκην idem *Pb.*

CAP. XCIV. Lin. 2. ἀετῶν) ἀετῶν Ask. [et *F.*] ut
supra. — Nempe c. 93, 7. in ἀετῶν consentiunt omnes.
L. 6. εἰρώτιον *Arch. Pass. Ask. Vind.* ἡρώτιον alii. — ἡρώ-
των *F.* *L.* 12. ἐν τῇ πέλει) Abest artic. *Pass.* — et *F.* qui
ἐν πέλει. Mox idem *F.* τούτων, non τούτων. *L.* 13. ἐπὶ-
βολας) ἐπίβ. *Arch.* *L.* 16 seq. ἐκτινύσιν) ἐκτίν. τι *Arch.* ma-
le. — Fors. *Ask.* hic nominari debuerat: sic enim et
noster *F.* de eadem cum *Ask.* familia. Mox κατὰ θεο-
πρόκια τὰ γινόμε. dedi praeceuntibus mss. *F.* et *Pa.* Vul-
go alii κατὰ τὰ θεοπρ. τὰ γινόμε. Sufficiebat puto poste-
rior articulus. *L.* 20. ἐκτμήνων) ἐκτμημ. *F.* *L.* 21. οὐνομα-
στός) οὐνομαστόν *Arch.* — ὀνομαστός *F.* Praecedens καὶ
abest *Pb.*

*CAP. XCV. Lin. 1. Τούτου δὲ ὁ) δὲ et ὁ non legun-
tur in Arch. Ibid. ἀγόντων) ἀγαγόντων Arch. Vind.*
— Vulgatum tenet *F.* cum aliis. *L.* 4. ἐπιών τὴν Ἑλλά-
δα) Nullo pacto probabile videtur, scribere *Hero-*
dotum voluisse, operam suam contra *Graeci-*
am locare consuevisse hunc hominem. Itaque,
loco vulgatae scripturae ἐπὶ τὴν Ἑλλ. neutiquam feren-
dae, felicissimam adoptavi *Reiskii* coniecturam. Ne-
glexerant librarii unum calami ductum, qui ad ἐπὶ
olim superne adpositus ἐπιών indicabat. Potueras alio-
quin etiam ἀνα vel περὶ τὴν Ἑλλ. coniectare: sed ni-
mis longe haec abeunt a veteris scripturae vestigiis.
Ibid. ἔργα) ἔργα Ask. — Vulgatum recte tuetur *F.*
cum aliis.

CAP. XCVI. Lin. 2. νῆας) νῆας Arch. Ask. [et *F.*]
et sic deinde. *L.* 3. Καλάμοισι) Καλαμίστοις *ed. Wess.*
cum superiorib. cdd. et mssis, nisi quod „Λαμίστοις
Arch. Neglexit autem vocem *Valla*,“ ut monuit
Wess. Equidem cum *Schaeff.* et *Borh.* secutus *Lar-*
cheri emendationem, sic corrigendum monentis ex
Athen. XIII. 31. p. 572. r. *ed. Casaub.* cuius viri do-
cti observatio me praeterierat quum in illum *Athe-*
naei locum commentarer. Quod si vero καλαμὶς *arun-*
dinetum significat, (quod facile credo doctissimo
Schneidero in *Lex. Crit.* hunc significatum adferenti,

quamquam veteris cuiuspiam scriptoris auctoritatem requiro) dubitari poterit, utrum Καλαμίσι an Καλαμοῖσι *Herodotus* scripserit. Illud mihi certum videtur, vulgatum Καλαμίσεισι vel Καλαμίσεισιν ex duabus diversis scripturis in unam conflatis originem duxisse. *l. 4. ὀρμησάμενοι*) ὀρμησάμ. *Pass.* — et *F. Ibid.* Ἡραίων) Ἡραίων constanter *F.* quemadmodum etiam passim in superioribus libris cum aliis edidimus. Utrumque probum. *l. 4 seq. παρισκ. ἰς ναυμαχίην Med. Pass. Ask. [F.] Arch. Vind. Brit. Paris. B. [F. et Paris. puto omnes.]* Olim ὡς ἰς ναυμ. *l. 10. ἀπίπλων abest Med. Pass. Ask. — et F. Pb. l. 11. Μυκάλη) Μυκάλλη Arch. semper. l. 13. πλῆθος) πλήθος Arch. l. 15. ὑπὸ Med. Pass. Ask. Arch. Vind. Paris. B. [F. et Paris. puto omnes.]* Prius ἐπὶ. *l. 16. οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ)* Absunt quatuor verba *Arch. l. 17. ἱρμα)* Perperam ἱρμα *Arch.*

CAP. XCVII. Lin. 4. ἰστὶν ἰρὸν Arch. Vind. — quos secutus sum cum *Schaeff. et Borh.* Abest ἰστὶν *ed. Wess.* et aliis cdd. et mssis. *Ibid.* Πασικλῆος) Πασικλῆος *Pb.* In *F.* dubie positus accentus, ut nescias, Πασικλῆος voluerit, an Πασικλῆς. *l. 5. ἐπισπόμενος) ἐπισπομένου Med. Pass. Ask. male. Melius Eustath. ad Dionys. vs. 823. haec citans. —* Veram scripturam tenet *F. l. 6. κτιστὴν)* Sic *Arch. Vind. Med. Pass. Ask. [F. Paris.]* et *ed. Genev. 1618.* [cui praeiverat *Portus* in *Lex. Ion.* auctore *Eustath.* ad *Iliad.* p. 1180, 7. *ed. Rom.* p. 1245, 40. *ed. Bas.]* κτιστὴν alii. *Ibid.* νῆας) νῆας *F. l. 8. περὶ τὸ) παρὰ τὸ Pd. l. 9 seq. καὶ ὡς νικῆσόντες) ἐπ' ἀμφοτέρω ἐπιλεγόμενοι γάρ) νικῆσόντες ἐπ' ἀμφοτέρω ἐπιλεγ. γάρ Ald. Arch. Vindob. Paris. A. B. et priores editi [ante Med.] non item Valla: quam distinctionem Reiskius laudat et praefert, nescio cur. — Reiskius sic distinguendum censuerat, ὡς νικῆσόντες, ἐπ' ἀμφοτέρω ἐπιλεγόμενοι γάρ etc. Nusquam in hac regione distinguit *F.* Equidem cum *Schaeff. et Borh.* tenui distinctionem, qua post *Gronovium* usus est *Wess. l. 10.* Pro posteriore *παρισκινάδατο*, est *παρισκινάζοντο* in marg. *Steph. Arch. Vind. Pass. Ask. — et F.**

CAP. XCVIII. Lin. 2 seq. ἰς ἀπορίη τι εἴχοντο) Sic

Arch. et *Vind.* — quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* Abest in ed. *Wess.* et aliis edd. et mss. Conf. IV. 131, 2. VIII. 135, 12. I. 190, 11 seq. L. 7. τὰ ἄλλα iidem *Vind.* et *Arch.* — et ed. *Schaeff.* et *Borh.* commode. Abest τὰ ed. *Wess.* et al. L. 10. νίας const. *F.* non νῆας. L. 11. παρακηρυμένον) παρακηρυγμα. *Arch.* *Ibid.* παρὰ) παρὶ *Pd.* L. 12. ἐρχόμενος *Med. Arch. Pass. Paris. B.* [noster *Pa.*] ἐρχόμενος *Ald. Ash. Paris. A. Vind. Brit.* — Sic noster *F.* et ex Parisinis solus *Pb.* (qui est *Paris. C. Wess.*) si fides nostris excerptis. Caeterum perinde est. Conf. vero II. 60, 8. L. 14. ἔσσι υἱῶν *Arch. Vind.* — Inde ed. *Schaeff.* et *Borh.* Alii vulgo οἱ υἱῶν: quod apud ionicum scriptorem ferendum forsitan erat. L. 17. συμμίσγουμεν) συμμίσγουμεν *Arch. Vind.* L. 18. πάντων desideratur in *Ash.* L. 19. ἰσακούσας *Pass.* — unde ed. *Schaeff.* et *Borh.* Sic vero et noster *F.* Nude ἀκούσας ed. *Wess.* cum aliis. L. 20. ἰσακούσασιν *Arch. Vind.* haud quidem prave. — Etiam hoc recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* ἀκούσαντας ed. *Wess.* cum aliis. *Ibid.* ὡς τὸς) ὡς τὸς *F.* qui μοχ Θιμιστοκλῆος. L. 23. ἔπειτα) ἐπὶ τε *Arch.* — quod in ἔπειτα mutarunt *Schaeff.* et *Borh.* Perinde vero ἔπειτα et ἔπειτα eadem notione usurpat Noster: istud autem tenent h. l. alii libri omnes. Caeterum quemadmodum ἐπὶ τε pro ἔπειτα perperam habet *Arch.* sic vicissim pro ἐπὶ τε vulgo ἔπειτα scriptum vidimus c. 93, 22. Conf. I. 146, 20.

CAP. XCIX. *Lin.* 1. δέντυα δὲ *Med. Pass. Ash. Vind.* [et *F.*] Aberat δὲ. — δὲ pro δὲ habet *Pc.* ne is quidem male fortasse. L. 9. οἱ εἰρήνω) ὑπὸ εἰρήνω *Arch. Valla:* quod *Galeus* inconsulto pro sincero habuit. L. 10 seq. ἰς τὰς Ἀθήνας) Omittunt τὰς *Pass. Ash.* — et *F.* Ac facile equidem patiar abesse. L. 13. ἰς τὰς κορυφὰς) Sic *Arch. Vind. Pass. Ash.* — unde ed. *Schaeff.* et *Borh.* cum nostris mss. *F.* et *Pa.* Abest h. l. τὰς ed. *Wess.* et aliis. L. 17. ποχημὸν) ποχημὸν *F.* Ante hoc vocabulum novationum cupidior *Borh.* ex levi coniectura *Valchenarii* verbum ἰσὶν inseruit, quo adsummento minime indigebat oratio. L. 20. γίγνη) γίγνη *Arch.* suo more, sed pravo.

CAP. C. Lin. 1. προσήσαν *Med. Ash. Paris. B.* [noster *Pa.* sic vero et *F.* πύτο et *Pb. Pd.*] προσήσαν *Ald. Vind. Paris. A.* [noster *Pc.*] et *Brit.* προσήσαν *Arch. l. 3.* κρηυκῆιον) κρηύκιον *F. l. 4.* κυματώγης) Respexit *Eustath. Hom. p. 1540, 25.* — *Odyss. p. 230, 48. ed. Bas.* Tono vero minus recte posito κυματώγης scribitur in *ed. Wess.* et superioribus, sicut *IV. 196, 5.* et in *Glossis Herodoteis ex lib. IV.* Rectius acute *ed. Schaef. et Borh.* quemadmodum apud *Hesychium, Suidam, Eustath.* et in *Vita Homeri cap. 19, et 34.* Ne quid tamen dissimulem, et *h. l. et IV. 196, 5.* in nostro etiam *ms. F.* penacute effertur hoc vocab. Idem *F.* mox ὠιδῆ (i. e. ὦιδῆ) scribit, suo more. *l. 5.* ἰ post μαῖεν intercudit in *Pb. l. 8.* συμπιπτούσης) συμπίπτοντος *ed. Borh.* ut maluerat *Wess.* Vulgatum tenent veteres libri omnes, ubi quidem in praecedd. verbis, τῆς αὐτῆς ἡμέρης, abesse malles pronomen αὐτῆς, quod tamen et ipsum ferri potest, ut per abundantiam, a Nostri stylo minime abhorrentem, adiectum. *l. 10.* τοῖσι ταύτῃ) Deest τοῖσι *Pb.*

CAP. CI. Lin. 3. Πλαταιίδι) Πλαταιίδι *ed. Wess.* operarum errore, de quo ipse Editor monuit in *Corrigendis. l. 4.* Δημήτριον ἰγίνετο *Arch. Vind. Pass. Ash. Paris.* In aliis Δημήτριον οὐ ἰγίνετο, quod importunum delevi. — ὡ ex *Aldo* tenuerat *Gron.* nihil ex *Med.* monens. Ignorat autem cum aliis hanc vocem *F.* qui ἰγίνετο scribit pro ἰγίν. *Ibid. εἴρηται)* εἴρητο *Brit.* — et *Pa. l. 7.* Πλαταιῆσι) Πλαταιῆ *Arch. l. 11.* ἰγίνετο *h. l.* scripsi cum nostro *F.* Sic vero et *Ald. et Edd.* omnes ante *Wess.* qui ἰγίνετο edens, adnotavit, „rectius sic dare *Ash.*“ Et ἰγίνετο tenuere *Schaef. et Borh.* Nobis praeferendum *h. l.* imperfectum tempus visum erat. *l. 12.* πρὶν τὴν) πρὶν ἢ τὴν *Arch. Vind.* nec necessario, nec male. *Ibid. πρὶν σφῶν)* Perperam παρὰ σφ. *Pb. l. 14.* κλυδῶν) κλυδῶν *Pd.*

CAP. CII. Lin. 1 seq. τοῖσι προσεχίσει τοῦτοισι τιταγμένοισι) Aut προσεχίως legendum censuit *Reisk.* aut delendum τιταγμένοισι. At nil mutant libri, nec satis idoneam video mutandi caussam. *l. 2.* μίχμι καὶ τῶν ἡμῶν) Sic *Med. Pass. Ash. Arch. Vind.* [*F. Pa.*

Pb. Pd. nisi quod ἡμίστων antepenacutē scribit *Pa.*] Antea μίχρη κατὰ τῶν ἡμ. — Sic *Pc.* cum *Ald.* l. 3. τοῖσι δὲ) Abest δὲ *F.* qui mox χαράνδραν, pro χαράδρ. l. 6. κίρσι *Med. Pass. Ash. [F. Paris.] κίρασι Ald. Vind. Arch. Brit.* l. 6 seq. ἴτι καὶ δὴ ἰμάχοντο) Nil mutant libri, et nec a *Wess.* aut *Valch.* nec a *Reishio* adnotatum quidquam esse miror. Atqui ἥδη ἰμάχ. expectasses, quemadmodum etiam *Wess.* cum *Gron.* in latina versione posuit, interim Athenienses in altero cornu iam praeliabantur. Eadem latina verba praeceperat *Valla*, nisi quod iam particulam omisit. Suspiciatus eram, ante ista verba ἴτι καὶ δὴ alia nonnulla intercidissee. l. 7. ὄρθια) ὄρθια *Arch.* et γίρα. l. 9. τῶν προερχόντων) Abest artic. *Arch.* l. 10. ὅπως γίνε- τῶν γίνεταί) Sic *Arch. Vind. Ash. Pass. margo Steph.* — et *F. Pa. Pb. Pc.* quod vulgato γίνετο me- rito praelulit *Schaeff.* eumque secutus *Borh.* ὅπως γί- νετο significat quoties vel quando erat; ὅπως γίνεταί, quo esset, ut esset. l. 12. γὰρ τὰ) δὲ τὰ *Arch. Vind.* l. 14. καὶ χρόνον) Deest καὶ *F.* l. 16. καὶ Τροϊζήνιοι) Casu omissum h. l. καὶ in ed. *Borh.* l. 16 seq. οὗτω γὰρ ἴσαν ἐπιεῖς τιταγμίνι) *Wess.* sic edens, οὗτοι γὰρ ἴσαν οἱ ἐπιεῖς τιταγμ. haec adnotavit: „οὗτω *Brit. Pass. Ash. Steph.* ora, satis tolerabile: tum οἱ ἐπιεῖς *Arch. Vind.* bene: hinc articulus.“ — Nempe hunc articulum ignorant caeteri omnes. *Wesselingium* secuti sunt *Schaeff.* et *Borh.* Ad sententiam quidem nihil interest: proba- bilior vero nobis visa erat scriptura οὗτω, quam cum his, qui a *Wess.* nominati sunt, tuentur *F. Pb.* et *Valla.* ἦσαν const. *F.* non ἴσαν. l. 17. συνιστάπτει) Sic *Pass.* [unde ed. *Wess.* et seqq. cum nostro *F.* et nonnullis *Paris.*] συνιστάπτει. *Med. Paris. B. συνίσταται Arch. Vind. Ash. Brit. Ald.* — Frequens et apud alios scriptores varietas; et apud Nostrum III. 55, 3. l. 17 seq. ὡς δὲ καὶ τὸ τιῆχος *Vind. Med. Ash. Pass. [F. et Paris.]* nonnulli.] καὶ aberat. — Abest *Pc.* l. 18. οὗτ' ἴτι) Sic scripsi cum *Schaeff.* et *Borh.* ut voluerat *Reish.* Debuit hoc etiam *F.* in quo sic οὗτ' ἴτι. Vulgo alii οὗτε τι. l. 20. κατ' ὀλίγους) κατ' ὀλίγον *Arch.* κατὰ λόγους *Pass.* l. 23. ἰθαμίτῃς *Med. Pass. Ash. Arch. Valla.*

[*F. Paris.*] Ἰσραμίτης alii. Redi ad lib. VIII. 130. — Nempe sic *Edd.* ante *Gron.*

CAP. CIII. Lin. 3. αὐτίων, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχίριζον) Loco trium verborum καὶ τὰ λοιπὰ, quae cum ed. *Wess.* agnoscunt superiores *Edd.* mssti omnes, per typographi lapsum in ed. *Schaeff.* ex sequenti linea hic posita sunt duo verba τῶν Ἑλλήνων: idemque error in ed. *Borh.* propagatus. αὐτῶν et h. l. et paulo post, non αὐτίων, scribit *F.* l. 4. αὐτίων τῶν Ἑλλήνων) τῶν abest *Arch.* et *Vind.* l. 5. Περίλωος scripsi cum *F. Pa. Pc.* Περίλωος ed. *Wess.* cum aliis. *Perilaus*, *Valla.* l. 5 seq. τῶν δὲ Σαμίων) Sic *Arch. Vind.* verius. [Inde ed. *Wess.* consentientibus puto *Pb. Pd.*] Alii τῶν τε. — Sic *F. Pa. Pc.* cum *Ald.* et aliis. l. 6. ἰόντες τε *Arch. Vind. Pass. Ash.* [*F. Paris.*] quod placuit. ἰόντες τε *Ash.* — Ante *Wess.* ἰόντες edebatur absque τε. l. 8. ἰσραμλῖα) ὑπεραμλῖα *Arch. Vind.* l. 9. ἴδον) ἴδον *F. Pa. Ibid.* ἰδυνάτο) ἡδυνάτο *Arch. Vind.* l. 11. ἐπίθοντο etc. Novem verba, usque in lin. 2. cap. seq. temere ommissa in *Pc.*

CAP. CIV. Lin. 1. Μιλήσιοι) Μιλήσιοι *Arch.* l. 2. εἰσκαὶ σφι) εἰσκαὶ σφι *Ash. Arch.* — unde εἰσκαὶ σφι fecit *Borh.* suo more. Vulgatum cum aliis tuetur *F.* Sed paulo inferius, (l. 6.) ubi vulgo εἰσκα legebatur, εἰσκακν dedit *F.* quemadmodum suo ex instituto iterum ibi edidit *Borh.* l. 4. ἡγιμόνας) ἡγιμόνα margo *Steph. Ibid.* σώζονται) σώζονται, i. e. σώζονται, *F.* l. 6 seq. παρὶόντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ) Sic *Arch.* et *Vind.* — quos secutus sum cum *Schaeff.* et *Borh.* Abest in ed. *Wess.* et aliis. Sic et mox τὸ ἑναρτίον cum eisdem msstis et *edd.* scripsi, ubi τούναντίον ed. *Wess.* cum aliis. l. 9. αὐτὰ δὲ ἴφαιρον) αὐτὰ δὲ ἴφαιρον *Pass. Arch.* — et *F. Pc.*

CAP. CV. Lin. 2. Εὐθύον) Sic *Arch. Valla:* et vere. [nescio an consentiente *Pd.*] Εὐθύον *Med. Pass.* Ἐεθύον *Ash.* Εὐθύον *Ald. Paris. A. B.* — Sic *F. Pa. Pc. Pb.* l. 4. τούτων *F.* Mox ἰόντες ed. *Wess.* operarum lapsu, pro ἰόντος.

CAP. CVI. Lin. 4. νῆας) νῆας *Arch. Vind. Ash.* saepius. — Sic constanter *F.* l. 8. ἔπη *Med. Pass. Ash. Vind. Arch.* [*F.* et *Paris.* nonnulli.] Antea ἔπει *Herod. T. IV. P. II.*

— Sic *Pc.* cum *Aldo.* Mox *χρεὶν* scripsi, ut alibi; quamquam vulgatum *χρεὶν* h. l. servet noster *F.* nec aliud ex aliis codicibus notatum est. *l. 9.* κατοικῆσαι *Med. Pass.* [*F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] In ceteris κατοικῆσαι. *l. 10.* ἀπειναι *Arch. Vind.* recte, non ἀφείναι. — Et quidem ἀφείναι in *F.* sed ex *Paris.* nil notatum. *l. 13.* ἔχον) εἶχον *Pass. Arch. Ask.* — et *F.* qui εὐθεμίαν, ut constanter alibi. *l. 15.* ἐν τέλει *Med. Ask. Pass. Arch. Vind.* [*F.* puto et *Paris.*] Antea ἐν τέλει. *l. 16.* ἐμπόρια) ἐμπόλια *Pass. Ask.* — et *F. Pb.* Similiter in Lexicis nonnullis adfertur ἔμπολος, pro ἔμπορος. *Ibid.* ἐξααστήσαντας) ἱπαναστ. *Arch. l. 18.* Πιλοποννησίους) Si sincerum est vulgatum Πιλοποννησίους, (quod quidem tenent, quod sciam, libri omnes) intercidit verbum κατήκειν, aut aliquod tale. Sed multo est verisimilius, vocabulum hoc ad similitudinem praecedentis Ἀθηναίους temere a librariis flexum fuisse, quum Πιλοποννησίους scribere debuissent. Mox τούτων constanter *F.* *l. 20.* προθύμως εἶξαν) προθύμως ad praecedens ἀντιτιπνόντων relatum voluit *Reiskius*, intelligens *acriter contententes*; cui non adsentior. *l. 23.* πίστι *Arch. Vind. Brit. Ald.* τι non habent *Med. Pass. Ask.* — nec *F.* qui πίστι. *l. 24.* ἱμνῆιν) Invitis libris in ἱμνῆιν mutavit *Schaeff.* quod praeter necessitatem a se factum esse nuper professus est ipse vir doctus ad *Theocr.* XXVII. 60. ἱμνῆιν tenuit *Borh.* *l. 26.* εὐρησῆιν) εἶναι ora *Steph. Brit.* — et *Pc.* *l. 27.* ἐπ' Ἑλλησπόντων) ἐπ' Ἑλλήσποντον *Arch.*

CAP. CVII. Lin. 1. ἀντα τι *Arch. Vind.* — Abest τι ed. *Wess.* et aliis, quod recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* *l. 3.* κομιδῇ) Spectavit *Suidas*, exponens ἀνάσσεις. *l. 5.* πολλά τι καὶ κακά) τι et καὶ absunt *Pb.* contra graeci sermonis indolem. *l. 8.* βασιλῆος *F.* non βασιλῆος. *l. 9.* γυναικὸς κακῶ *etc.*) *Eustath.* in *Hom.* p. 668, 44. — *D.* p. 537, 51. ed. *Bas.* *Ibid.* δένος) δένος *Pb.* δένος ed. *Borh.* operarum errore. *l. 10.* ποιούμενος *Med. Pass. Ask. Arch. Vind.* [*F. Paris.*] Antea ποιούμενος. *l. 11.* ἀκινάκεια) ἀκινάκη *F.* *Ibid.* θίλων deest *Arch.* *l. 12.* φρασθῆς *Eton. Ask. Pass. Arch. Vind. Brit.* ora *Steph.* [*F. Paris.*] Antea φθῆς. — Scriptur-

ram hanc, nullo in vetere codice repertam, quum nescio quo casu quove consilio in ed. *Ald.* esset in-
vecta, cum aliis ante *Wess.* repetiit *Gronov.* qui
nempe (quod credere fas est) veram scripturam ex
cod. *Med.* adnotare neglexerat. *Ibid.* Περξίλως) Περ-
στίλως *Ash.* l. 13. Ἀλκαρχησιεύς) Ἀλκαρχησιεύς h. l. *Arch.*
Vind. — et *F.* l. 15. οἱ δορυφόροι Μασίστειω προέστησαν)
οἱ δορυφ. οἱ Μασίστειω προέστ. *Pass.* *Ash.* *Brit.* margo *Steph.*
iuste arbitror. Deerat articulus. — Nempe ex codi-
cum istorum auctoritate (quibus et *F.* accedit, ac ne-
scio an *Paris.*) posterius οἱ, quod aberat, adiecit
Wess. tenueruntque *Schaeff.* et *Borh.* Mihi vero ille
articulus temere adiectus fuisse videtur ab his qui
genitivum Μασίστειω a substantivo δορυφόροι regi putas-
sent, quum quidem a verbo προέστησαν pendeat: scil.
οἱ δορυφόροι προέστησαν Μασίστειω, *satellites Masisten pro-*
tegebant, proprie, ante illum sese statuebant. Nam
minus recte vulgo cum *Valla* vertunt *affuere*, quod
graece παρέστησαν vel προέστησαν sonat. Quare repetitum
illum articulum relegavi; quem quidem si quis resti-
tutum maluerit, deinde ad verbum προέστησαν genitivus
αὐτοῦ fuerit subintelligendus. l. 17. τῷδε) θύμηνος *Pb.*
l. 18. πάσης ἤξει Κιλικίης) Κιλικίης πάσης ἤξει *Pass.* *Arch.*
Ash. — et *F.* Ac fortasse hoc maluerat *Herodotus*,
quamquam istud videri possit rotundius. Mox βασι-
λῶς suo more *F.* l. 19. πορευομένων) Adiciebatur vox
βαρβαρίων, quam ignorant *Med.* *Ash.* *Pass.* *Paris.*
B. [*F.* et *Paris.* puto *omnes.*] *Brit.* bene. — Voca-
bulum illud cum *Aldo* et aliis agnoscit etiam *Valla*;
videtur autem olim adiectum ab his qui non anim-
advertissent τῶν δὲ idem valere ac τούτων δὲ. l. 20. οὐ-
δὲν ἔτι πλέον) Nil mutant libri: suspicari tamen licet,
ἐπὶ πλέον scripsisse *Herodotum*. Vide ad VI. 42, 1.
Ibid. τούτων abest *Med.* τούτων scribunt *Pass.* *Ash.*
Arch. *Vind.* — cum *F.* l. 21. Ἐν δὲ) Ἐπὶ δὲ *Arch.*
Vind. l. 22. Ἀθηναίων) Sic recte *Valla* et ed. *Genev.*
1616. Ἀθηναίων codd. — Etiam nostri codd. pravam
tenent scripturam.

CAP. CVIII. Lin. 1. ἔφαρ *Arch.* *Vind.* sine αὐξή-
σει, non item mox. — Scilicet iidem codd. l. 14.

cum aliis omnibus in ἥρα consentiunt, quod et h. l. *Wess.* cum aliis tenebat. Equidem, memor amare *Nostrum* variare verborum formas, non invitus h. l. cum *Schaeff.* et *Borh.* ἥρα ex *Arch.* et *Vind.* adscivi. *l. 3 seq.* ὅτιν προσέφειτο) Sic *Arch.* et *Vind.* — unde adscivi cum eisdem *Schaeff.* et *Borh.* comprobante etiam *Wess.* qui in contextu quidem vulgatum προσέφειτο tenuit, quod nec ipsum sperno. *l. 4.* προμνηόμενος) Exscripsit *Priscianus* lib. XVIII. p. 1204. — Perperam προμνηόμενος *Pb.* *l. 5.* τὸντὲ) ταυτὲ *F.* *Ibid.* ἔχει) ἔχει *Arch.* *Vind.* *Ash.* *Pass.* — et *F.* *Ead.* *l. 10.* γὰρ *Pass.* *Ash.* — unde ed. *Schaeff.* et *Borh.* cum mss. *F.* et *Pb.* εὖ τε γὰρ ed. *Wess.* cum aliis. *l. 7.* πρήσσει) Perperam πρήσει *F.* *l. 9.* λάμψεται) λάμψασθαι *F.* *l. 11.* ἐκτεῖτε) ἐκτεῖ cum aliis edens *Wess.* adnotavit. „ἐκτεῖ *Pass.* *Ash.*“ — At divisis vocibus scribendum erat ἐκτεῖτε, ut est in nostro ms. *F.* Et hoc verum iudicavi: τε particula refertur ad sequentem καὶ. *l. 16.* Ἀρταύνη) Ἀνταύνη *Pass.* — Ἀρταύνη *F.*

CAP. CIX. Lin. 3. φᾶρος recte hic et deinde omnes; non φᾶρος, ut perperam olim edd. II. 122, 10. *l. 4 seq.* παρὰ τὴν) πρὸς τὴν *Ash.* *l. 5.* ταύτη) αὐτὴ *Vind.* *Arch.* *l. 6.* οἱ γινίσθαι etc. Sex verba omittuntur in *Arch.* — Solum pronomen οἱ abest *F.* et *Pb.* *l. 8.* ὡς *Med.* *Arch.* *Pass.* *Ash.* *Brit.* [*F. Paris.*] ὡς *Ald.* *l. 9.* ἂν εἰ) ἰδὲν εἰ *Arch.* *Vind.* et iidem mox πάντα μᾶλλον, pro πᾶν μᾶλλον. *l. 10.* κίνησιν *Pass.* *Ash.* *Vind.* [*F.*] melius. — κίνησιν ed. *Gron.* cum *Ald.* et aliis. *Ibid.* αἰτῆσαι) αἰτῆσαι *Arch.* *l. 12.* ἐγίνετο *Arch.* *Pass.* *Ash.* *Vind.* — Inde merito adscivere *Schaeff.* et *Borh.* ἐγίνετο ed. *Wess.* cum aliis, quibuscum facit *F.* *l. 13.* ἂν Ἀμπεριν) Ἀμπεριν h. l. *F.* et omittit ἂν. *Ibid.* μὴ καὶ πρὶν) Negligunt καὶ *Arch.* et *Vind.* *Ibid.* κατισκαζούσθ) κατισκαζούσα *Pass.* *Ash.* — et *F. Pa. Pc.* κατισκαζούσης suspicor scripsisse auctorem. coll. *Var. Lect.* ad c. 116, 24. *l. 14.* ἐκυριεύη) ἐκυριεύη *Arch.* male. — Sic quidem et noster *F.* *l. 15.* πέλας) πέλας *F.* *Ibid.* καὶ στρατὸν) Duo haec omittit *Ash.* *l. 18.* ἀγάλλετο *Pass.* *Arch.* *Vind.* [*F. Paris.*] more Ionum. ἀγάλλετο alii. *l. 19.* Ἀμπεριν nunc cum aliis recte *F.* qui mox prave ἔχουσα.

CAP. CX. Lin. 2. ταύτη) αὐτῇ *Arch. Vind. Ibid. ἴχθι* ἴχθι *F. l. 5. φυλάκασα*) Citat *Suidas* in voce. — Interpretationem adiiciens, καιροφυλακήσασα, εὐκαιρως ἐπιτηρήσασα. *l. 7 seq. ἰν ἡμέρῃ*) Sic *Arch. Vind. et Athenaeus* haec excitans lib. IV. 10. [c. 27. nostrae edit.] p. 146. ed. Casaub. — Inde cum *Schaeff. et Borh.* adscivi ἰν praepositionem, quae abest ed. *Wess. et aliis. l. 9. Πέρσῃ*) Πέρσῃ *Pa. Pb. Pc. Ibid. τυκτά*) τυκτά *Arch. Brit. l. 10. τὴν κεφαλὴν*) τὴν negligunt *Vind. et Arch. l. 11. βασιλεύς*) ἰ βασιλεύς *Arch. Vind. Aberat ἰ.* — Nempe articulum ex illis codd. adscivit *Wess.* Equidem cum *Schaeff. et Borh.* ablegavi, veteres editos et reliquos codd. msstos secutus. *Ibid. Πέρσας* δαρίσται *Med. Brit. Ask. Pass. [F. Paris.]* Olim Πέρσαι, quo etiam modo *Athenaeus*. Sed τοὺς Πέρσας *Arch. l. 12. χρήζῃ*) ἔσται *Arch.* in cuius margine vulgatum. — χρήζῃ absque iota *F. χρήζει* ed. *Schaeff. et Borh.*

CAP. CXI. Lin. 1. μέντοι) μέντοι γι *Arch. l. 1 seq. κείνης* τε) Abest τε *F.* Sed ex eodem *F. κείνης* adscivi, pro vulgato ἰκείνης. *l. 3. χρήζοντα*) χρήζοντα *F. χρήζοντα* ed. *Schaeff. et Borh. l. 9. γυναῖκα δὲ*) Sic scripsi cum nostro *F.* Vulgo γυναῖκα δὲ. *Valla* habet tamen cum ista muliere. *l. 11. ἰμοὶ*) μοὶ *Arch. Vind. l. 12. ἀποθωμάσας* *Arch. Ask.* — et *F.* quos secutus sum. Vulgo ἀποθωμάσας codd. *l. 14. κελύων με* *Arch. Vind. [Inde ed. Wess. consentientibus puto msstis Pb. Pc. Pd.]* Alii κελύων μοι. — Sic *F. Pa.* cum *Ald. et al. l. 15. τρεῖς*) Praetereunt hanc vocem *Arch. Vind. Pass. Ask. Valla.* — item *Pa. Pb. et F.* in quo sic παῖδες τι νεκρίαι εἰσι. *l. 16. τῶν καὶ σὺ*) Abest καὶ *Arch. Vind. Ibid. τῷ σιωντοῦ*) Abest τῷ *F. Ead. l. ἡγάγῃ*) ἡγάγῃ *Pb. l. 17. αὐτῇ* τε) Placuit hoc, quod ex coniectura quidem edidit *Schaeff. et Borh.* — αὐτῇ τε ed. *Wess.* cum *F. et aliis. Ibid. μοι κατὰ νόον τυγχάνει κάρτα ἰούσα*) μοι τυγχάνει κατὰ νόον κάρτα ἰούσα *F. l. 18. ταύτην με*) Abest με *F. Pa. Ibid. μετέντα* *Arch. Vind. [unde ed. Wess.]* μετέντα reliqui. *Ead. l. τὴν σιωντοῦ*) τὴν σὴν *Arch. Vind. Pass. Ask. Brit. [F. Pa. Pb. Pd.]* satis in usu, etiam in vicinis. *l. 19. μέγα μὲν* *Arch. Vind.*

[unde recepit *Wess.*] Alii μεγάλη μὲν. — Sic *F. Pa.* quod teneri forsā debuerat. *l. 21.* οὐδέτερον) οὐδέτερον *Arch. Vind. l. 23.* ἤσσων *Arch. Vind. Pass.* [*F. Paris.*] et editio *Genev.* Antea ἤσσω, uti *Ald.* — quod tenuit *Gron.* ἴσσων ed. *Schaeff.* et *Borh.* *l. 24.* τοιούτοις αἰμίβεται) τοιούτοις αἰμίδετο *Arch. Vind. l. 25.* Οὕτω δὲ τοι) Abest δὲ *Arch. Vind. Pass. Ask.* — et *F. Pb. l. 26.* αὖ τοι δόκην) Sic *Ask.* et *Brit.* In *Pass.* iunctis tribus verbis ἀντιδόκην, ut apud *Thomam Mag.* olim, qui nunc ope *Cl. Oudendorpii* prioribus consentit in Δόκην. Alii δόκην, cui supra suus locus saepiuscule. — Et δόκην quidem cum *Ald.* et *Gron.* tenuit *Wess.* et sic quoque *Schaeff.* et *Borh.* Ego vero alterum prae- tuli, cui praeter alios favent nostri *F. Pa. Pb. Pd.* in quibus δόκην, neglecto quidem iota. *l. 27.* γῆμαι) γυναικα *Arch. Vind. Ibid.* ἑλὶν πλεῖνα χρόνον) ἴτε ante πλεῖνα [quod inscruerant Edd. ante *Gron.* tenueratque etiam ipse *Gron.*] abest *Med. Pass. Ask. Paris. B.* neque necessarium est. — Abest etiam *F.* et *Paris.* puto omnibus; abieci que cum *Wess. Schaeff.* et *Borh. l. 30.* ἀπολίσεις;) Interrogandi notam adposui, qua alii vulgo non utuntur.

CAP. CXII. Lin. 2. ἐν τῷ) ἐν ᾧ *Arch. Vind. l. 3.* Ἀμπετρὶς) Ἀμπετρὶς *Ask.* saepeque. *l. 4.* τὴν Μασί- στειν) τοῦ Μασ. *Pass.* — et *F. l. 5.* μαζοῦς) μαστοῦς *Arch. Vind.* — quos secuti *Schaeff.* et *Borh.* Vulgatum tuen- tur *F.* et *Paris.* cum aliis.

CAP. CXIII. Lin. 2. τούτων) τούτων *F. l. 5.* Βά- κτρα) Βάκτρην *F. Pb. l. 7.* νόμον) νόμον *F.* ut idem con- stanter alibi in eadem notione vocabuli. *l. 9.* κακῶν) Prave κακὸν *Pb. Ibid.* βασιλῆα) βασιλέα *Arch. Vind. Ask.* — et *F. l. 9.* δοκίμ) *Arch. Vind. Pass. Ask.* [*F. Paris.*] Antea δοκίμ. *l. 10.* ἱστειρόν τι μιν) ἱστειρόν μιν *F. l. 13.* κατίκτειν) κτίειν *Arch.* — κατίκτειν *Edd.* sed lite- ram, in fine non agnoscit *ms. F. Ibid.* αὐτοῦ) αὐτοῦ *Aldus.* — isque solus. *l. 14.* στρακίμ) θρακικήν ed. *Borh.* ex *Valck.* coniect. Libri nil mutant.

CAP. CXIV. Lin. 2. περὶ Λεκτόν) ἐπὶ Λεκτόν *Pb. Ibid.* ἔρμιον *Arch. Vind.* cui augmentum ionico mo- re abest. — Recepi hoc cum *Schaeff.* et *Borh.* ἔρμιον

ed. Wess. cum aliis. l. 5. τούτων F. l. 6. εἴηκεν Vind. Pass. Arch. — et F. et sic ed. Schaeff. et Borh. εἴηκε ed. Wess. cum aliis. l. 7. Λευτιχίδα) Λευτιχίδην F. l. 9. Χερσόνησον) Χερσόνῃς. F. et sic mox iterum, rursusque cap. 116, 6. l. 10. διαβαλόντες Arch. satis concinne, si qua necessitas. Vide c. 88. — Scilicet διαβαλόντες ed. Wess. cum superiorib. edd. et aliis mssis: quod verbum cur mutaretur, necessitas quidem erat nulla; sed verisimilius debuit videri, exquisitius illud verbum et paulo rarius (quo quidem et alibi usus est Noster, ut V. 33, 5. 34, 7. VI. 44, 8.) ab auctoris esse manu, quam provulgatum alterum. Itaque istud, quod etiam noster cod. F. tuetur, cum Schaeff. adscivi. Quid vero spectarit Wess. quum ad cap. 88. ablegavit Lectorem, non video: nihil quod huc faciat, ibi reperitur; neque rem conficit (si hoc fortasse spectavit) quod sub finem cap. 89. legitur, ἐκ Βυζαντίου διεῖβη πολλοίσι.

CAP. CXV. Lin. 2. ἰσχυροτάτου) ἰσχυροτέρου *Brit. ora Steph. — et Pd. l. 4. τῶν περιηκίδων) Abest τῶν Arch. Ask. l. 5. Οἰάβαζος) Οἰάβαζος Arch. Valla. l. 6. ὅς τὰ) Abest τὰ Arch. l. 7. ἔχον) εἶχον Arch. Vind. Pass. — F. *Ibid.* ἐπιχώριοι) οἱ ἐπιχώριοι Arch.*

CAP. CXVI. Lin. 2. νόμου) νόμου F. ut paulo ante. Tum *idem* mox δινός τε, pro δινός δι: et βασιλῆα, non βασιλῆα. l. 5. Ἐλαιοῦντος recte *Med. Pass. Ask. Paris. B.* [et alii *Paris.* cum F.] Alii Ἐλεοῦντος, Ἐλεοῦντι, Ἐλεοῦντα. Adi ad lib. VI. 140. VII. 21. *Ibid.* ὑφιλόμενος) αἰτήσας Arch. Vind. Valla; non illi quidem absurdi; ἔξαπάτησι tamen obest. Scripserat ὑφιλόμενος, sicuti cap. 83. — De neglecta dialecti ratione monuit etiam *Koen.* ad *Gregor.* §. 18. At perinde ὑφιλόμ. scribere *Herodoto* licuit, atque ἀφιλόμεθα II. 114, 8. et alibi ἄφες, et ἀφίθη et ἀφίθησκν, aliaque similia. αἰτήσας quidem h. l. recepit *Schaeff.* eumque secutus *Borh.* Defendi autem ὑφιλόμενος posse monuit *Hermann* ad *Viger.* Adnot. 224. p. 755. l. 7. ἔην) ἦν Arch. Vind. Ask. — et F. l. 10. βασιλῆας F. et sic mox. *Ibid.* Ξέρξια) Ξέρξην Arch. Vind. Ask. — F. et sic iterum paulo post. l. 11. διβύλατο) διβύλλαστο Arch. — *Pb.* l. 12. γῆν

τὴν ἐν *Arch. Vindob.* τὴν omittunt alii. — Ex nostris omittunt *F.* et *Pa.* Aliis ex *Paris.* nil notatum. *L. 17.* στρατιώμενος *Arch. Med. Pass. Paris. A.* [*F.* puto et *Pb. Pd.*] στρατιόμενος *Ald. Ash. Vind. Paris. B.* — Hoc ex nostris *Pa.* et *Pc.* adfertur. *L. 14.* μὴ στρατιεύσθαι) Abest μὴ ed. *Borh.* operarum errore. *L. 16.* (φρόνι) (φρόνι *Pc.* *L. 18.* τοῖων) ποίων *Arch. L. 18 seq.* τῶν εἶναι Πίρσαι) Sic *Arch. Pass. Ash.* — et *F.* quos secutus sum. τῶν Πίρσαι εἶναι ed. *Wess.* cum aliis. *L. 20 seq.* καὶ τὸ τίμενος *Ald. Ash. Pass.* et ceteri. Abest τὸ ed. *Gron.* *L. 24.* προσδεχόμενος *Arch. Ash. [F. Paris.]* Antea προσδεχόμε. contra morem. *Ibid.* ἀφυσάκτω) Sic *Arch.* et *Vind.* — quod merito recipere *Schaeff.* et *Borh.* probante etiam *Wess.* in uberioribus *Adnot.* qui quidem vulgatum ἀφύκτως, quod dabant alii, in contextu tenuerat. Quod ad terminationem vocis spectat, meminerit studiosus lector, *iota* in fine subscribendum, in vetustis autem codicibus a latere vocalis positum, haud raro ab imperitis librariis pro litera ϵ finali (quae fere similis latinorum literae e pingebatur) fuisse acceptam, et vice versa. Qua de confusione olim ad *Polyb.* I. 15, 10. et passim alibi monuimus: ex quo etiam probabilius sit id, quod supra ad c. 109, 13. dixi, κατεκαζούσης ibi, pro vulgato κατεκαζούση legendum videri.

CAP. CXVII. Lin. 1. περιρριζομένοις) περιρριζοῦσι malebam: sed nil novant libri. *L. 2.* ἐπιγίνετο *Pass. Ash.* — et *F.* quod recepi. Alii vulgo ἐπιγίνετο. *Ibid.* καὶ defit *Arch. Vind. Ead. L.* ἥσυχλλον *Pass.* quod recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* ἥσυχλον ed. *Wess.* cum aliis, et sic etiam *F.* qui et alias saepe simplici λ loco $\lambda\lambda$ utitur. *L. 4.* ἰδίοντό τε) ἰδίοντο τότε *Pb.* ἰδίοντο τότε *Pd.* *L. 5.* ἀπάγειν *Med. Pass. Ash. Brit. [F. Paris.]* quod bonum. Vide *Gronov.* Antea ἀπαγάγειν. — Monuerat *Gronov.* ἀπάγειν longe convenientius esse, quum vulgata lectio fere supponat id iam factum esse, ut cap. 113.

CAP. CXVIII. Lin. 1. Οἱ δ' ἐν τῷ τίχχι) Tria verba ἀμφὶ τὸν Ἄρταύκτια, quae post τίχχι olim inserebantur, non sunt in *Brit. Med. Pass. Ash. Paris.*

A. B. — Nec in *F.* nec in ullo *Paris.* quod quidem sciam. Tenuerat ea tamen *Gron.* cum *Valla* et *Aldo*, et agnoscunt eadem (ut videtur) nostri *Arch.* et *Vind.* Fidenter vero, ut spuria, abiecit *Wess.* *Ibid.* πᾶν ἂν) πᾶν δὲ *Arch.* Mox, ἤσαν *F.* l. 2. ἰψόντες) ἰψόντες *Pb.* l. 3. ἰχον) ἰχον *F.* et paulo post iterum. *Ibid.* οὕτω δὲ) Abest δὲ *Arch.* *Vind.* qui mox εἰχοντο. l. 5. Οἰόβαζος) Ἀφράβαζος *Pc.* l. 6. τῶν πελαγίων *Pass.* *Ash.* inde articulus. — Consentit *F.* Ex *Paris.* nil notatum.

CAP. CXIX. Lin. 2. ἐκφυγόντα *Arch.* *Vind.* — quod recepi cum *Schaeff.* et *Borh.* ἐκφυγόντα *ed. Wess.* cum aliis. *Ibid.* Θρηίκων, Θρηίκας) Θρηίκων, Θρηίκας *Arch.* *Vind.* — Puncta diaeretica tenet *F.* cum *edd.* l. 5. Ἀφράβαζος) Ἀφράβαζος h. l. *F.* *Ibid.* ὕστερον) ὕστερον *Arch.* *Vind.* — et *F.* l. 6. καὶ, ὡς κατέλ. *Arch.* *Vindob.* *Pass.* *Ash.* — et *F.* *Pa.* *Pb.* Ex aliis quidem *Paris.* nil adfertur, et ignorant καὶ particulam *edd.* omnes cum *Aldo*: at, cur eam spretâ codicum fere omnium auctoritate damnarem, idoneam non vidi causam. Commode sibi respondent ἐμπλήνεις Φοινῶν, καὶ — ἀλεξόμενοι, οἱ μὲν etc. Perspicuitatis causâ levem distinctionem post καὶ interserui, quam neglexerant librarii. *Ibid.* ἐλγόν) *Pass.* *Ash.* *Vind.* *Brit.* *Ald.* et alii *edd.* ante *Gron.* [*F. Paris.*] ἐλγόν *Arch.* *Valla.* — Scilicet iungentes ἐλγόν ἰόντες: quod et *Gron.* tacite in sua edit. posuit, ex *Vallae* latinis (ut videtur) adscitum, nulla codicis *Medic.* mentione facta. l. 7. Αἰγὸς Πεταμῶν *Med.* *Pass.* *Brit.* *Ash.* [*F. Paris.* Etiam *Valla*, qui *Aegos fluenta* reddidit.] Olim Αἰγὸς ποταμοῦ. l. 9. ἤγον) ἤγον *Arch.* *Vind.* — quod adscivere *Schaeff.* et *Borh.* Equidem vulgatum probavi, nempe *imperfectum* quod dicitur tempus, quo constanter in narrando utitur Noster, qui *aoristum* plerumque notione plusquamperfecti usurpat.

CAP. CXX. Lin. 2. Χερσονησιῶν *Arch.* *Vind.* [*Paris.*] rectissime. Antea Χερσονησιωτίων. — Χερσονησιῶν *F.* l. 3 *seq.* οἱ τῶνδε etc. Excitarunt *Athenaeus* III. p. 119. D. E. et *Eust.* ad *Hom.* p. 1728, 35. [Ὁδ. p. 437, 30 *seq.* *ed. Bas.*] sed ambo ἤσπαιρον. — Nempe l. 4. ἤσπαιρον ex *Aldo* tenuerat *Wess.* cum *Gron.* sed ἤσπαιρον (ab ἀσπῶν

ρω) ex *Athen.* et *Eustath.* merito adoptarunt *Schaefer*, et *Borh.* et sic scribunt *F. Pa. Pc.* quemadmodum ἡσπαμε VIII. 5, 5. libri dabant omnes. *L. 4.* νεώλωτοι *Med. Pass. Ask. Par. B.* [nostri *Pa. Pc. Pd.* item *F.*] Alii νεάλωτοι. — Sic *Pb.* et *Eust.* cum *Ald.* et aliis. *L. 5.* ἰθώμαζον scripsi cum *F.* cum quo puto et alios facere libros, ut saepe aliās. ἰθώμαζον edd. Non aspernatus eram ἰθώμαζον. *L. 7.* τὸ τίρας) Deficit τὸ *Arch.* *L. 9.* ἰὼν omittit *Arch.* *L. 10.* εἰνέσθαι) Sic *Arch.* εἰνέσθαι *Vind.* et *Pd.* τίνεσθαι *ed. Wess.* cum aliis edd. et misitis; speciose id quidem. Sed longe verisimilius debet videri, ex recentiorum ingenio suppositum hoc esse *Herodoto*, quam istud. Quare laudo *Schaeferum*, εἰνέσθαι adsciscentem, quod et *Borh.* tenuit. Idemque verbum hīc olim et *Eustathius* et *Valla* legerant: quorum ille l. e. βλάψαι τὸν ἀδικούντα scribit; est autem βλάπτειν usitata veteribus Lexicographis interpretatio verbi εἰνέσθαι: *Valla* vero non puniendi aut ulciscendi reddidit, sed vexandi. Caeterum, ut alibi, sic et h. l. rariorem verbi formam, εἰνέσθαι, a cod. *Arch.* servatam, vulgari εἰνέσθαι prae-tuli. Vide Var. Lect. c. 13, 4. Adde c. 49, 6. 73, 17. *L. 10 seq.* ἄπεινά οἱ τοῦδε ἰθῶς ἐπιθεῖναι) ἐπιχθῆναι *Pass.* — et *F.* item cod. *Med.* ut in Notis docuit *Gron.* ubi defendit hoc verbum, et ab ἐφίκομαι derivat; sed, qua notione locum hīc habere possit, non declarat. Ex *Pb.* in nostris Excerptis citatur ἐπιθεῖναι, quod quidem ipsum vulgatum est: suspicor, ἐπιθεῖναι in hoc eod. scribi, vocalibus u et n permutatis. Idque ipsum etiam debuisse videntur isti codices, qui ἐπιχθῆναι praeferunt: ubi nempe litera χ e vetustiore codice derivata est, cuius scriba, quum loco literae θ temere χ posuisset, mox, animadverso errore, recte quidem literam θ adposuit, nec vero erroneam χ literam delevit, ne liturā deformatetur liber. Caeterum ἄπεινα τινὲ ἐπιθεῖναι vix aliud significare potest, nisi pretium redemptionis solvendum alicui imponere; non, alteri tribuere vel solvere, quemadmodum h. l. vulgo accipiunt. Itaque coniecturam probo *Cornelii de Pauw*, qui ἄπεινά μοι — ἐπιθεῖναι corrigendum cen-

suerat. Cum qua scriptura congruit, quod duplex pretium redemptionis sibi homo ille imponit, alterum Deo pendendum, alterum Atheniensibus. *L. 14. Ἀθηναίοις* abest *Arch.* et *Vallae.* *L. 15. ὑπισχόμενος*) ὑποσχόμενος cum superiorib. edens *Wess.* adnotavit: „ὑπισχόμενος *Pass. Ash.* ὑποσχοόμενος *Arch.* ora *Steph.* quorum elige quod lubet.“ — Equidem cum *Schaeff.* et *Borh.* ὑπισχόμε. praetuli, quod cum aliis tventur *F. Pa. Pb.* *L. 16. Ἐλαυνούσι* *Medic. Pass. Ash.* [*F.* nec aliud ex *Paris.* adfertur.] Ceteri Ἐλαύνουσι. *Ibid.* Πρωτισιδῶ *Arch. Vind. Brit. Pass. Ash.* vere. [*Inde ed. Wess.* et seqq. consentientibus mss. *F.* et *Paris.*] Πρωτισιδῶ *Ald. Med.* etc. — Scilicet Πρωτισιδῶ ex ed. *Ald.* tenuerat *Gronov.* nihil de cod. *Med.* monens, quasi ille cum lectione *Aldina* consentiret. Quod quidem contraesse docuit *Bandinius* in *Catal. codd. Graec. Biblioth. Laur. T. II. col. 657.* ubi in recensione eiusdem codicis quo uno *Gronovius* usus erat, discrete monuit, codicem illum cum aliis in scripturam Πρωτισιδῶ consentire. *L. 18. ὁ νόος*) ὁ desideratur in *Pass. Arch. Ash. Brit.* — et *F. Pc.* *L. 20. πάλιν* *Vind. Ash. Pass.* [*F. Par.*] Non πάλιν, quod olim. *L. 20 seq.* [πρός] σάνιδᾶ προσπασσαλεύσαντες) *Wess.* cum aliis, (omissa initio praepositione πρὸς) sic edens, σάνιδᾶ προσπασσαλ. haec adnotavit: „σανίδας *Pass.* margo *Steph. Brit.* Vide *Eustath.* Hom. p. 1923, 46.“ — *Eust. Od.* p. 780 med. σανίδας est etiam in *F. Pc.* Vulgatum σάνιδᾶ προσπασσαλ. defendit *Wess.* conferens parallelum locum VII. 33, 8 seq. At ex eodem loco, hic πρὸς ante σάνιδᾶ utique adiiciendum videtur; quod a nobis quidem ita factum, ut uncis includeretur vox, quae codicum auctoritate non est munita. Id si minus placet, σάνιδᾶ προσπασσ. cum *Reiskio* corrigendum videtur.

CAP. CXXI. Lin. 4. ἐς τὰ ἱερὰ *Pass. Ash. Arch. Brit. Ald.* [*F. Paris.*] Neglexerunt articulum recentiores. — Omissus erat inde ab ed. *Steph.* 1. *L. 4 seq. οὐδὲν ἔτι πλὴν τούτων*) Abest πλὴν *F.* qui dein τούτων. *Fors.* ἐπὶ πλὴν legendum, ut suspicatus est *Werfer.* conf. ad cap. 107, 20.

CAP. CXXII. Lin. 2. Ἀρτιμυδάρις) Ἀρτιβάρις *Arch.*

prave. Vide lib. I. 114. l. 5. τοῖ) σὺ *Arch. Ibid.* Ἀστυάγια) Ἀστυάγην *Arch. Vind. Pass. Ash.* — *F.* l. 7. ἔχωμεν) σχῶμεν *Arch. Vind.* l. 8. δι καὶ) Abest καὶ *Arch. Ibid.* ἱκαστέρω) ἱκατέρω *Arch. [F. Pd.]* Vide VI. 108. VII. 49, 2. l. 9. μέν) μέαν constanter *F. Ibid.* σχόντες) ἔχοντες *Arch. Vind.* — σχῶντες *F. Ead.* l. πλείοσι) πλείοσι *Pass. Ash. [F.]* nullâ caussâ. *Ibid.* θωμικότεροι *scripsi* cum *F.* θωμικότεροι *ed. Wess.* cum aliis. l. 10. εἰκός *Arch.* [unde *ed. Wess.* et seqq.] Reliqui εἰκός. — Sic h. l. *F.* cum aliis. *Ibid.* ἄρχοντας) ἔχοντας *Arch.* — In *F.* ἄρχοντας ἄνδρας, non ἄνδρ. ἄρχ. *Ead.* l. κότι) κότιμα *Arch.* Vide I. 91. l. 13. θωμάσας *Arch.* [et *F.* quos secutus sum.] Habet sua hinc *Plutarch.* [in *Regum Apoptheqm.*] T. II. p. 172. E. l. 14. παρὰνι *Arch.* — unde cum *Schæf.* et *Borh.* recepi pro vulgato παρήνι. l. 15. ἀρξαμένους) ἀρχαμένους *F.* l. 16. μαλακούς ἄνδρας *Vind. Arch. Valla.* [Inde *ed. Wess.* et seqq.] Alii ἄνδρας non legunt. — Abest vocab. *F.* et *Pa.* Ex aliis *Paris.* nil adfertur. l. 17. γάρ τει) γάρ τι *F. Pa. Pc.* l. 18. θωμικότεροι ex *F.* adscivi. θωμικότεροι vulgo. l. 19. Πέρσαι) οἱ Πέρσαι *Arch.*

Scriba *Arch.* librum ita claudit:

Ἡροδότου βίβλος κλεινοῦ πέραι λαβέν ὧδε.

In codd. *Pass.* vero et *Med.* subiiciuntur haec:

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ

Θ'.

XX H H Π I.

— Id est, *Herodoti Historiarum liber Nonus, bis mille ducentis et sex versibus comprehensus.* In *F.* nulla alia nisi haec a prima manu subscriptio est, Ἡροδότου Ἱστοριῶν ἑνάτη. Caeterum, quod *Dionysius Halicarnassensis*, ubi de *Herodoti* Historiis verba facit, ait, τὸ γὰρ αὐτὸ προσμείνεται καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἐστὶ τῆς Ἱστορίας, (in *Epist. ad Pompei.* de praecipuis Historicis, c. 3. T. VI. p. 767. *ed. Reisk.*) inde collegerunt docti nonnulli viri, intercidisse in vulgatis *Herodoti* exem-

IN HERODOTI LIB. IX. 141

plis *Epilogum*, quo Historiis suis coronidem olim imposuisset auctor. At in cunctis mssis codicibus, quorum ad nos notitia pervenit, post ista verba, ἢ παιδιὰ ἐκτρέφοντες ἄλλοισι δουλεύειν, nihil amplius quod ab Herodoti manu profectum sit reperitur.

FINIS VARIETATIS LECTIONIS
IN HERODOTI LIB. IX.

VARIETAS LECTIONIS IN VITA HOMERI.

CAP. I. Lin. 1. ὁ Ἀλικαρνεσσεύς) Ἀλικαρνασσεύς *cod. Amst.* et *vett. Edd.* — ὁ abest *Pg.* qui et in *Titulo libelli* vocem Ἐξήγησις ignorat. In eodem *Titulo*, ubi *Wess.* Ἀλικαρνεσσῆος posuit, ante eum omnes in medio vocab. α habent, non κ. Et τῷ ante Ἀλικαρν. commode omisit *ed. Flor.* *l. 3 seq.* ἡ πάλαι Αἰολ. Κύμη) Κύμη ἡ πάλαι Αἰολ. *Pg.* *l. 4.* ταυτῶ) αὐτῇ *Pg.* *l. 6.* Ἰδαγνίος) Rectius Ἰθαγνίος *ed. Barnes.* retracto accentu, ut in nominibus propriis amant Graeci. *l. 7.* πολύφορος) πολύφορα *Barocc.* *l. 8.* τὴν θυγατέρα) Abest τὴν *Pg.*

CAP. II. Lin. 6. πολίτας) πολίτας bene *Pg.* *l. 6 seq.* προβουλευέται δι) προβουλ. οὖν *Palat.* et *Barocc.* [et *Pg.*] In reliquis δι. *l. 10.* ἐπώνυμον) ἐμώνυμον *Pg.* *l. 14 seq.* Ἰσμηνίην τὸν Βοιώτιον) Ἰσμηνίην Βοιωτίοι *Pg.* *l. 15.* ἔτυχεν) ἐτύχαιεν *Pg.*

CAP. III. Lin. 3. τὸν καλούμενον) τὸν dedit *Barocc.* [*Pg.*] Omittebant alii. *l. 5.* Μελισσιγίνα) Rectius Μελισσιγίνα *ed. Barnes.* et sic deiu Μελισσιγίνης, Μελισσιγίος etc. *l. 6 seq.* ἡ Κριθῆς ἦν) ἦν ἡ Κριθῆς *Barocc.* Respexit haec citans *Eustath.* ad Homer. p. 913, 3. — p. 276, 19. *ed. Bas.*

CAP. IV. Lin. 4. αὐτῶ) αὐτὴν *Amst.* Melior *Barocc.* — et *Pg.* *l. 5.* μισθούς) μισθὸν *Pg.* *l. 11.* παρ' αὐτοῦ) ὑπ' αὐτοῦ *Pg.* bene, nisi παρ' αὐτῶ legas. *l. 12.* ἀνίστασιν) ἀνίστασιν *Pg.*

CAP. V. Lin. 3. ἐπιγινόμενον) ἐπιγινωμ. *Barocc.* *l. 7.* καὶ ἡ Κριθῆς) Sic *Barocc.* [et *Pg.*] Decrat articulus. — At habet illum *ed. Flor.* *l. 12.* αὐτὸς) αὐτὸς *ed. Flor.* *Pg.* commodissime. *Ibid.* ἐπικειμένης) ἐπικειμ. *Amst.* non prave. — Nec vero spernam vulgatum.

CAP. VI. Lin. 4. ὅς μιν ἔπεισι) μὲν pro μιν malebat *Barnes. l. 6.* καὶ ὅτι χώρας) ὅτι τι χώρ. *Palat. Barocc.* — καὶ ἔτι τὰ χώρ. *Pg. l. 8.* προαχθῆναι) προσαχθῆναι *Pg.*

CAP. VII. Lin. 2. Τυρσηνίας) Sic *Barocc. [et Pg.]* bene. Τυρσηνίας alii. *l. 7.* ἐπιμελίην) ἐπιμελείην *Palat. Amst. [et Pg. item Barocc. apud Barnes. nec non ed. Flor.]* Omnia haec attigit *Eustath. ad Homer. p. 1404, 24.* — *Odys. p. 48. ed. Bas. l. 8.* ἀναλκῆσθαι) ἀπολκῆσθαι *Pg. l. 9.* ἰνοσήλιυσεν) ἰνοσήλειεν *Palat. l. 12.* περὶ Ὀδυσσεύς) τὰ περὶ Ὀδυσ. *Pg.* commodissime: qui mox ἴστορ. non ἔιστορ. *l. 13.* καὶ πυθίσθαι) Sic *Palat. Barocc. [et Pg.]* Deerat copula. *l. 14.* παρ' ἰωῦ-τοῖς τυφλωθῆναι) παρ' ἑαυτοῦ τυφλωθέντα *Pg. male.*

CAP. IX. Lin. 7. αἰδεῖσθαι) αἰδεῖσθαι *Amst. l. 10.* θείου) μέλου idem *Amst. l. 13.* ποταμοῦ) Abest hoc vocab. ab *Amst. l. 15.* αἰτίοντα *Palat. Barocc. [Pg.]* et edit. *Florent.* Antea ἀλγόντα. [At sic etiam, male quidem, legitur in principe edit. *Florent.* quae mihi haec scribenti sub oculis est.] Porro τυφλόν, καὶ ἐκ-λειυσεν ἰσείναι τι αὐτὸν εἰς τὸ ἔργαστήριον καὶ μετίζειν *Palat. Barocc. [et Pg.]* quae magnam partem aliis desunt.

CAP. X. Lin. 3. οἱ Νιοτιχεῖς etc.) Respexit haec *Steph. Byz. in Νίον τιῆχος. l. 5.* τὴν ἐπίδειξιν) τὴν abest *Pg.*

CAP. XI. Lin. 3. ἢ τι *Palat. et Barocc. [et Pg.]* Alii ἔτι, non bene. *l. 10.* εὐπορώτατον) εὐπρόσφατον *Pg. l. 11 seq.* πενήμιων αὐτοῦ) πενήως αὐτῷ *Pg. l. 12.* ποιῆ καὶ ἐπίγρ.) ποιῆ τὸ ἐπίγρ. *Palat. Barocc. [et Pg.]* Mox (*l. 13.*) μνήματος Μίδω τοῦ Γορδίου praestaret. *l. 15.* Μίδου) Μίδω *Barocc. Μίδα Dio Chrys. in Corinth. pag. 465. [et Plato in Phaedr.] et Anthol. lib. III. pag. 319.* — Totus iste versus deest *Pg. l. 16.* μέν) νῆρ *Plato in Phaedro p. 264. Sextus Empir. Hypot. lib. II. p. 75.* nec constanter tamen, ut ibi *Fabricius*, tum *Longinus* περὶ Τψ. Sect. 36. μέν et τιθήλαι *Barocc. Amst. et Heresbachii* liber. [Nempe sic ed. *Flor.* qua usus erat *Heresbachius*, qui versioni suae latinae huius libelli graecos versus inseruit.] Versus principium in *Platone* εἴφ' ἄν. *l. 17.* λάμπη *Plato, Dio Chrys. Diogen. Laërt. I. 89.* Alii λάμποι cum *Barocc. Amst.*

Heresh. V. 18. καὶ ποταμοὶ etc.) Versum hunc *Amst.* *Barocc.* *Heresh.* *Plato*; *Dio Chrys.* et *Anthol.* non habent. Et debatur ποταμοὶ μένει — Versum istum ex *Esdrtio* primus huc inseruit *H. Steph.* in ed. sec. (V. 18. πολυκλαύτου) Sic *Plato*, *Barocc.* *Palat.* *Amst.* [et *Pg.* et ed. *Flor.*] Alibi πολυκλαύτω αὐτὸ πολυκλαύτω ἐπὶ τῷ ὄρει I. 20. ἀγγέλλω) ἑμμασίω Certamen Hom. et Hesiodi. — Vide *Barnesii* Proleg. ad Homer. pag. xxvi.

CAP. XII. Lin. 7. θίδαν) θίδαν *Amst.* I. 14. αὐτὸν *Palat.* *Barocc.* Prius αὐτόν.

CAP. XIII. Lin. 4. ἀπάγοντες) ἀπαγαγόντες *Pg.* I. 9. δουλοπύλιν) δουλοπύλιν *Pg.* male.

CAP. XIV. Lin. 2. καὶ addidit ex scripto *Galeus.* At non *Galeus*, sed *Gron.* ex *ms.* *Oxon.* καὶ prius addidit: V. 4. τὸς ἐκταυθίντας etc.) Alligit *Suid.* in *Χρημ.* I. 9. ἢ ποτ') Fors. ἢ ποτ'. I. 16. ἐμὴ) ἐμὴ *Pg.* I. 17. ἀφραδὴν) ἀφραδὴν *Pg.* I. 18. ἐνυδρίαι) ἐνυδρίαι edd. vet. I. 20. ἀκράντα *Barocc.* [et *Pg.*] Ὀλίμ ἀκράντων. I. 22. ἢ μὲ) δὲ μοι *Amst.* et *Hereshbach.* — nempe hic ex ed. *Flor.* I. 23. ἀλλοδαπῶν *Barocc.* et ed. *Florent.* Antea ἀλλοδαπόν. — At ἀλλοδαπόν est etiam in ed. princ. *Florent.* Puto et in *Pg.*

CAP. XV. Lin. 3. ὅς τις) ὅς τις *Barocc.* non male. — Sic et ed. *Flor.* I. 10. θύραι) ἰσθμὶ idem *Barocc.* — et *Pg.* I. 11. ἀνὰ γράφασθαι) ἀνὰ γράφαι *Pg.*

CAP. XVI. Lin. 2. ἢ) εἶναι *Palat.* *Barocc.* I. 6. πολλὰ πάθον) πολλὰ ἰπάθον idem. I. 17. καὶ διδάσκων *Amst.* *Palat.* *Barocc.* [Sic et *Pg.* et ed. *Flor.*] recte καὶ τὴν διδάσκ. alii.

CAP. XVII. Lin. 1. ἱμπεροὶ *Amst.* *Palat.* *Barocc.* [et *Pg.*] Olim ἱμπεροί. I. 4. ἐγγύλλον) ἐγγύλλον Ὁ μὲν *Pg.* I. 6. ἱππικόν *Palat.* *Barocc.* [*Pg.*] Omittebant hoc vocab. plerique. Addit insuper *Barocc.* ὠρεῖα καὶ τὰ πολλὰ ἱππικόν scribens. I. 10. Ἐρυθραίων *Barocc.* [*Pg.*] Antea Ἐρυθραίων. — Mox ulique ἐπὶ ἔργον legendum. I. 13. καὶ προσπαγωγὰ *Palat.* *Barocc.* *Amst.* [*Pg.*] καὶ decrat. I. 20. ἰδίσθαι) ἀρίσθαι *Suid.* in Ὀμήρῳ. — Ubi plurima ex hoc libello decerpta leguntur. I. 23. αἰδοίον) αἰδοίον veteres editi cum *Heresh.* neque

absurdi illi. — Sic nempe et ed. *Flor.* item *Pg.* qui dein εείων τι. *l.* 25. ξινίην deficit *Amst.*

CAP. XVIII. Lin. 2. αὐλὴν *Palat. Barocc.* [*Pg.*] αὐλὴν [vel αὐλῆν] antea. *l.* 4. αὐτῶν) αὐτῷ *Pg.* *l.* 6. τὰ ἔπια *Palat. Barocc.* [*Pg.*] τὰ aberat. *l.* 7. Prius versus abest *Pg.*

CAP. XIX. Lin. 7. στυγερῇ et αἴτῃ) στυγεροὶ et αἴτῃ *Suid.* *l.* 8. πτωκάτην idem. Prius πτωχάσιν. [πλωάσιν coni. *Schneider* in *Lex. crit.*] Porro ἰὸν δύσζηλον *Suid.* prave. *l.* 10. μίτ' ὅπως) μίτοπως plerique. *Suidas* μετόπισθιν ὅπως ξινίων, ὅς κ', versum luxans. [*l.* 13. ἀταλαβίῃν) καταπλαβεῖν utique videtur legendum.] *l.* 17. μεταμολίῃ) μεταμολίῃ *Palat. Barocc. Amst.* — et ed. *Flor.* Correxuit *H. Steph.*

CAP. XX. Lin. 3. πορευόμενος) πολυέμενος *Barocc. Amst.* — et ed. *Flor.* quod vide ne teneri potuerit. Correxuit idem *Steph.* *l.* 7. ἔπια *Palat. Barocc.* [*Pg.*] Antea ἔπν. *l.* 8. ἔπν) ἀνήσοι *Suid.* *l.* 10. ἄριστος) ἀριστος idem *Suid.* *l.* 13. σίδηρος) σιδηρὸς πολὺς *Pg.*

CAP. XXI. Lin. 11. ἰωυτεύ) ἰαντεύ *Barocc. Amst.* *l.* 14. τι ἀνικαύσας *Palat. Barocc.* [*Pg.*] Alii δὲ.

CAP. XXII. Lin. 4. ἱπίων) Ex scripto Lipsiensi *Ferglerus* adposuit ἐπιών τοι ἔπος τί τοι ἰνί. [Eadem habet *ms. Pg.*] In *Suida* βροτῶν ἐπιόπτα, ἔπος τί σοι ἐν Θρ. *l.* 6. ὡς) τῶς *Suid.* *l.* 12. ἀκούων) ἐσακούων *Palat. Barocc.* *l.* 13. ἀνιπνέτο) ἀνίπναι iidem, male.

CAP. XXIII. Lin. 7. ὑπὲρ Ὀμήρου.) περὶ Ὀμήρου *Pg.* *l.* 8. ποιούμενος) Sic *Palat. Barocc. Amst.* [*Pg.* et ed. *Flor.*] Olim ποιούμενος: [inde ab ed. *Steph.* pr.] tum *l.* seq. ἡρώτα τι duo priores.

CAP. XXIV. Lin. 2. ἐκίλευσ) ἐκίλευ *Palat.* *l.* 9 seq. Βατραχομυομαχίαν etc.) Βατραχομυομαχίην, καὶ Ψαρομαχίην, καὶ Ἑπταπακτικὴν, καὶ Ἐπικαλίδας *ms Pg.* [*l.* 13. ἢ τῇ ποιήσει) Rectius fuerit ἐπὶ τῇ ποιήσει.]

CAP. XXV. Lin. 1. προϊόντες) προϊόντος *Amst.*

CAP. XXVI. Lin. 4. ἰσοσῆλευν *Palat. Barocc.* [*ms. Pg.* et ed. *Flor.*] Alii ἰσοσῆλυσιν. — Inde ab ed. *Steph.* *l.* 10. εἰκυῖαν *Barocc.* Olim εἰκυῖαν. *l.* 12. Ὀδυσσεῖα *Palat. Barocc.* [*Pg.*] Ὀδυσσεΐα prius. *l.* 14. ὅς δὲ *Barocc.* [*Pg.*] ὅς τι *Heresb.* ὅς τις editi. *l.* 18. εἶδα) εἶδα *Amstel.* *Herod. T. IV. P. II.*

CAP. XXVII. Lin. 1. εὐδοκίμῳ) εὐδοκίμῳ ed. *Barnes.*

CAP. XXVIII. Lin. 11. ἡγιμένον) ἡγιμένον *Barocc. Heresh.* — ex ed. *Flor.* *L. 18.* Ὀδυσσεύῃ) Ὀδυσσεύῃ *Amstel.* *L. 20.* πολλῶ) πολλῶν, pro πολλῶν, *Pg.* *L. 21.* ἰς Ἀθήνας) ἰς docet *Heresb.* — Vide quae infra notamus ad hunc locum.

CAP. XXIX. Lin. 2. ποιῆσθαι) ποιήσασθαι *Palat. Barocc.* — *Pg.* *L. 5.* ἐπιστάμενος) ἐκπαῶς *Pg.* *L. 11.* ἦν) in *Barocc. Amstel.*

CAP. XXX. Lin. 1. ἐγχερίπτεται *idem Barocc. et Amst.* — ἐγχερίπτεται, puto, ex his codd. adferre voluerat *Wess.* quod habet etiam *Pg.* Nam ἐγχερίπτεται est in Edd. *L. 5.* ἰσῶ) Sic et *Barocc.* non ἰσῶ, ut *Barnesius*; quamquam non ille male. *L. 9.* μὲν ἀνήνασθαι) ἀπανήνασθαι *Suidas.* *L. 11.* ὥς μὲν ἀπᾶμπλυνται) οὐ γὰρ μὲν ἀπᾶμπλυνται *Suid.* et *Eust.* ad Hom. p. 1968, 41. [*Odys.* p. 845, 20. ed. *Bas.*] ὡς ἰσχύς μὲν ἀπᾶμβλ. *Athen.* lib. XIII. p. 592. Alii ἀπᾶμβλύνεται cum *Barocc.* et *Heresb.* — Sic edd. ante *Wess.*

CAP. XXXI. Lin. 2. ἰδαίνυντο) ἰδαίνυντο *Amst. Barocc.* *Idem* paulo post (*L. 10.*) ἰδαίνυντο. *L. 7.* οἶκον αἰξί cod. Lipsiensis, teste *Berglero*, bene. [Sic vero et *Pg.* ni fallor.] Alii αὐξοῖ οἶκον. *L. 9.* Αἰθεμίον *etc.*) Utitur versu *Plut.* T. II. p. 762. — Conf. *Adnotatt.* *L. 10.* καὶ est ex *Palat.* et *Barocc.* — Consentit *Pg.* Aberrat vulgo. *Ibid.* Φρατόρων) Φράτρων *Pg.*

CAP. XXXII. Lin. 3. ἡγαίοντες *Suid.* et *Barocc.* [et *Pg.*] bene. Olim ἡγαίοντες. *L. 8.* αἰίσω, ὡς κερμαῖς) αἰσῶς *Suidas*, plura prave exhibens. — αἰσῶς κερμαῖς *Pg.* *L. 10.* μιανθῶν) μάρανθῶν *Suid.* παραθῶν *Pollux* X. 85. — πεπρανθῶν corrigit *Ruhn.* apud *Ern.* *Ibid.* μαλ' ἰσῶ) μαλ' ἰσῶ *Amst.* μαλ' ἰσῶ *Barocc.* [ed. *Flor.*] μαλ' ἰσῶ *Suid.* — et ed. *Steph.* et seqq. πάντα κῆναστρα *Pollux.* *L. 11.* τιμῆς ὧς ἀρίστου) τιμῆς ὧς ἀρίστου *Suid.* *L. 12.* ὅ ἀγυαῖς) ὅ ἀγυαῖς *Amst. Barocc.* — *Pg.* *L. 13.* ὡς σφιν αἰσῶν *Suid.* *L. 14.* ψεύδ' ex *Suida.* ψεύδ' *Barocc. Heresh.* — ed. *Flor.* *L. 16.* ἐντρίβ' ὁμῶς, Σμάραγον) συντρίβει Σμάραγον *Suid.* In *Barocc. Amst. Heresh.* Μάραγον. — Sic ed. *Flor.* Vulgatum primus dedit *H. Steph.* in ed. 2. *Ibid.* Ἀεβι-

των) "Αβιστος *Amst. Herersb.* [ed. *Flor.*] *Suidas*; sed vulgatum *Barocc.* — et *Pg.* *l.* 17. "Αβιστον *Barocc.* *Amst. Heresb.* [ed. *Flor.* "Αβιστον *Pg.*] Σιδάκτιν *Suid.* et Editi. — nempe inde a *Steph.* ed. sec. *l.* 18. περίζωι *Barocc.* [Puto et *Pg.*] Alii περίζωι. *l.* 19. Πίττι πύρ' αἰθουσιν) Σίτλαι *Suid.* [Immo Σιτίλαι *Suid.*] Ceteri Πίττι πυραΐδουσιν: — Vide *Adnott.* [*l.* 23. θύγατρί) θύγατρί *Pg.* cum ed. *Flor.* et Edd. omnibus ante *Gron.* Apud *Suid.* quidem est θύγατρί.] *l.* 28. τύπτοι *Barocc.* *Amst. Heresb.* [ed. *Flor.* et ms. *Pg.*] πίπτοι *Suid.* et recentiores editi. — Nempe πίπτοι δι' κάμινος ex *Suida* recepit *H. Steph.* in ed. sec. idque tenuere alii editores. *l.* 29. οἰμώζοντες) οἰμώζοντο *Suid.* *l.* 31. ὅς δ' ἔ' ὑπὲρ κλέην) Sic *Barocc.* [*Pg.*] et *Suidas.* [unde ed. *Steph.* et seqq.] Male alii ὅς δ' ἔ' ὑπὲρ κ. — ὅς δ' ἔ' ed. *Flor.* *Ibid.* περὶ τούτου) περὶ ταῦτα *Barocc. Heresb.* [ed. *Flor.* et *Steph.* 1. περὶ ταῦτα *Pg.*] *Suidas* et Edd. melius. — nempe inde a *Steph.* ed. 2. [*l.* 32. ἰστέων) ἰστέωνται *Suidas.*]

CAP. XXXIII. *Lin.* 7. δύναται) αὐτῷ *Suidas.* — in "Ομηρος, ubi totum adponitur carmen. [*l.* 8. αὐτῶ) αὐτῶ *Pg.* commodissime, ut iam ediderat *Ern.*] *l.* 8. ἀνακλίνεθι etc.) Attigit *Suidas* in voce, qui mox ἱππῖσι in voce "Ομηρος. *l.* 11. κυρβαίν) κυρβαίν *Suid.* *Ibid.* κατὰ καρδὸν ἱππῖσι) Sic *Barocc. Amst. ms. Lipsiens.* [*Pg.*] *Heresb.* et prisci editi. κατὰ δόξαν ἱππῖσι *Suidas*, qui versum insuper adstruit. — Vide *Adnott.* ἱππῖσι ex *Suida* comode recepit *Iungerm.* et post eum alii. *l.* 12. διφραδα βήσεται ἕμῃν) δίφρα καταβήσεται ἕμῃν *Suid.* *l.* 13. κραταίποδες) κραταίποδας *Barocc.* perperam. *l.* 14. ἱστὸν ὑφαίνει) ὑφαίν' ἱστὸν *Suid.* ὑφαίνει ἱστὸν *Heresb.* et alii. Bene *Barocc.* — et *Pg.* editique inde a *Steph.* [*Ibid.* ἰν' ἡλίκτῳ βιβανῶν) ὡς λίκτῳ βιβανῶν *Suid.*] [*l.* 15. Νῦμαί σοι) Νῦμαί σοι *Pg.* νῦμα τί τοι ἕμῃν *Suid.* qui et mox ἴσται pro ὄσται. Eundem vide in proxime seqq.] *l.* 18. μὲν τι *Palat. Barocc.* [*Pg.*] *Suidas.* Ceteri μίντοι. Omnes autem "Εστὰν' ἐν προθύροις) καὶ ἐλ μὲν etc. una serie. [*Ibid.* οὐχ ἴσται) Pro οὐχ erat οὐκ in ed. *Wess.* operarum puto errore, quem correxi. Pro ἰστέμιν vero, est ἔκτεμιν in *Suidae* editi. ante

VARIETAS LECTIONIS

in Excerptis ex CTESIAE Persicis.

CAP. I. Lin. 10. αὐτὸν) αὐτὸν cod. Bav. bene, idem valens ac ἑαυτὸν.

CAP. II. Lin. 4. κριταῖς) Alii κριταῖς. — κριταῖς lege cum *Iungerm.* ad Polluc. VII. 121. ἐν capitibus (sive inter capita) columnarum, in epistylis. l. 6. Ἀμύτις) Ἀμύτις vocatur in ed. *Hoesch.* et sic plerumque in cod. Bav.

CAP. IV. Lin. 10. καὶ οὐ θνήσκει) Legendum h. l. (ut *Iungerm.* monuit) καὶ θνήσκει, omitta negationem paulo post vero (l. 12.) καὶ οὐ θνήσκει: nisi forsitan posteriore loco prorsus delenda verba καὶ θνήσκει, ut ex ora veteris libri perperam ibi inserta, quum ad corrigendum superiorem locum spectassent. Quae verba si ibi delcantur, non opus fuerit adiecto nomine ὁ Κωστος, quod habet quidem *Hoescheli*us, sed ignorabat *Stephani* exemplum, et ignorat *codex Bavaricus*, ut me docuere lectiones ex illo codice mecum a *Werfero* communicatae. l. 21. Ἐμβατάνων) Nomen huius urbis constanter Ἀγβατάνων scripsisse *Ctesiam*, monuit *Steph. Byz.* Conf. *Wess.* ad Herod. I. 98, 4.

CAP. VIII. l. 4. καὶ τῆς χώρας, καὶ Χοραμνίων) Vide ne per errorem irrepserint verba καὶ τῆς χώρας, quum in ora libri pro καὶ Χοραμν. notatum fuisset καὶ Χωρασμ.

CAP. IX. extr. Περσῶν δὲ δύο) Sic cod. Bav. cum H. Steph. Sed ἑπτακισχίλις δύο habet *Hoesch.* nulla ad. h. l. mentione facta vel *Stephani* vel codicis Bav. quem tamen tractaverat.

CAP. XIII. l. 2. τιλιντῆσαι) Perperam vulgo τιλιντῆσαι: et mox (l. 3.) ἰβασίλισσαν, pro ἰβασίλισσιν.

CAP. XV. l. 10. Vocabulum ἔφικς, quod ab ed.

Steph. et cod. Bav. abest, sed in alio vel. cod. (teste eodem Steph.) superne adiectum erat, in contextum recepit *Hoesch.* uncis quidem inclusum; rursus vero abiecit *Iungerm.* et seqq. editores.

CAP. XVII. l. 1. Σκῦδαρες) Σκντάρχης cod. Bav. et sic deinde. l. 11. Καλχηδονίαν) Sic et hic et deinde correxi, quum Καρχηδ. darent mss̄i, quod in Χαλκηδ. mutarunt alii. Cf. Herodot. IV. 85, 2. V. 26, 4. et quae ad Athen. VII. 340. a. notavimus. Bene h. l. ora cod. Bav. ἴσως Καλχηδ.

CAP. XIX. l. 3. ἔτη ιδ') Manifestum vitium. Forsan ιδ'. annos *triginta duo*. Cf. Herod. I. 209.

CAP. XXI. l. 6. Βιλιτανᾶ) Vide *Aelian.* Var. Hist. XIII. 3. ibique Interpp.

CAP. XXII. l. 6. Parum aptam huic loco particulam ἐπὶ uncis inclusi.

CAP. XXIII. l. 12. ἐπὶ τῷ πελεμεῖν) ἐπὶ τῷ πολ. ed. *Hoesch.*

CAP. XXIX. l. 5. Ἀγροζήρην) Ἀγροζήρην ed. *Hoesch.*

INDEX

RERUM ET PERSONARUM

AB HERODOTO MEMORATARUM.

A.

- A**_{BAE}, urbs Phocensium, I. 46. VIII. 27. et 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples VIII. 33. ibidem reddita oracula, Herodoti etiam aetate VIII. 33. n.
- Abantes** ex Euboea oriundi I. 146.
- Aharis** ferebatur fuisse Hyperboreus IV. 56. n. de eo et eius sagitta fabula *ibid.*
- Abdera**, VI. 46. VII. 109. 126. a Teiis condita in Thracia I. 168. n. eius urbissitus VIII. 120. — eam Xerxes praeterit VII. 109.
- Abderitae**: cum iis Xerxes hospitii foedus init, et acinace aureo ac tiara eos donat VIII. 120. n.
- Abrocomes** et Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidae occumbunt VII. 224.
- Abronychus**, Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidam VIII. 21.
- Absinthii** VI. 34. *vid.* **Ap-sinthii**.
- Abydus**, una urbium in Hellesponto V. 117. VII. 33. 34. 174. vicina Dardano VII. 43. ponte a Xerxe iungitur VII. 34.
- Abydeni** sedem sublimem ex candido marmore Xerxi exstruunt VII. 44.
- Acanthus** urbs VI. 44.
- Acanthios** hospitii iure et Medica veste donat Xerxes VII. 116.
- Acanthiorum** mare VII. 22.
- Acarnan** fuit Megistias vates, VII. 221, 4. *Acarnan ex vulgata lect.* I. 62, 17. *Amphilytus fatidicus: ubi quidem Acharnensis videtur scribi debuisse. Sed et Leucadius (adeoque Acarnan) Hippomachus memoratur IX. 38, 4.*
- Acarnania** II. 10. *Vatum ferax: vid. adn. ad I. 62, 17.*
- Acbatana**, *vide* **Agbat**.
- Accipiter** inter animantes sacras apud Aegyptios, II. 65. cum qui necaverit morte mulctatur *ibid.* et n.

Enas aves in urbem Buthum
asportant sepeliendas II.
87.

Accipitram parva se-
ptem, omen sunt septem
Persis III. 76.

Acephali, ακεφαλοι, in Afri-
ca homines in pectoribus
oculos habent IV. 191.

Aceratus, propheta in tem-
plo Delphico VIII. 37.

Aces fluvius III. 1179 unde
oriatur Ibid.

Achaeorum, qui Iones e se-
dibus suis exegerunt, par-
tes duodecim I. 145.

Achaei Phthiotae, supple-
rant Xerxi terrestres co-
pulas VII. 439. Phthio
excludunt Athamasitis po-
teros VII. 197.

Achaeiae Cereus templum
et orgia V. 61.

Achaemenes, Darii filius III.
121 Xerxis ex utroque pa-
rente germanos VII. 97. n.
37.

Aegypti praeses VII. 7.

Aegyptiacae classi prac-
fectus VII. 97. bonum con-
siliū Demarati inverte
VII. 256. perit in Aegy-
pto ab Inaro interfectus
III. 137. VII. 171.

Achaemenes, αχαιμενης, Teispei
pater, filius Cambyses VII.
11. auctor regiae stirpis
per Darium VII. 187.

Achaemenidarum familia
nobilissima I. 126. n. ex

qua reges Persidae progna-
ti Ibid. eos moriens Cam-
byses obtestatus, ne impe-
rium dimitterent III. 65.

Achaia, ἡ Ἀχαΐα, VIII. 56.

Achaia Thessaliae (quae
alias Phthiotis) VII. 133.

Achaicus populus, ἡ Ἀχαΐ-
κη, Peloponneso non
egressus VII. 73.

Achelous fl. II. 101. VII. 126.

Acheron fl. V. 92. 7. VIII. 47.

Achilleus cursus, ὁ Ἀχιλ-
λεως ἄγος, locus in Ae-
olis IV. 561. 76.

Achilleum, Ἀχιλλεύς, oppid.
prope Sigeum V. 940.

Acies Atheniensium in pu-
bus Marathonis instructa
VI. 1119. Praetorum ad
Phatacas IX. 48. 36. et
Persarum ad Phatacas IX.

1134.

Acinaces Martis, cui im-
molatur quotannis a Sey-
this IV. 960. acinaces in
caucum vino et sanguine
plenum tingunt Seythiae
in fodere in eundo IV.

797. acinaces Persicus in
Hellespontum abiectus a
Xerxe VII. 54.

Acraephia urbs VIII. 133.

Acrisias Danaes pater VI. 53.

Acropolis Athenae, ἡ Περσ-
is expugnata VIII. 52. 53.

Acrothbon, Ἀκροθών, urbs
VII. 22.

Aculeis iaculorum athenum
factum IV. 87.

Adicran, Asrorum rex,

agro, a Cyrenaeis exutus,

Apriae se dedit IV. 159.

Adimantus, Aristaeae pater

VIII. 137.

Adimantus Ocyti filius, Co-

rinthiorum classis dux,

fugam facere vult VIII. 5.

eius dictum in Themisto-

cleme VIII. 59. insolentia

perga Themistoclem VIII.

64. et turpis fuga VIII.

94.

Admetus Eumeli pater. H. 2.

Adoratio, ἀποκύρσις, mor-

talibus, deneganda II. VII.

156. n. 7.

Admetus Phryx, Gordii fil.

nepos Midas I. 36. 45. fra-

tribus interemptor *ibid.* a

15 Croeso expiatus, 155. ei

custodiam filii sui ad ve-

nationem exeuntis man-

dat Croesus. I. 4. 15. Croesi

filium transfodit, aprem

valens transfigere I. 43.

se super hostem Atyis

transfodit I. 45.

Adrastus, Talai filius, Si-

cyonis rex V. 67. pater

Aegialei V. 68. in eum

Clisthenis Sicyonii odium

V. 67. ei honores et dies

festi exepsi, et Melanippo

traditi *ibid.*

Adria, 2. Adria IV. 33. V. 9.

Phocaeensibus ostensus

I. 163.

Adyramchidae Libyes, Ae-

gyptum versus IV. 168.

eorum mores, *ibid.*

Aea Colchia, Αἶα, Κελχία I.

112. VII. 133. 197. 207.

Aeaces Sylosontis et Poly-

cratis pater III. 79. et 139.

VI. 137.

Aeaces Samius IV. 138.

Aeaces Sylosontis fil. Sami

tyrannus, ab Aristagora

exutus, tyrannide VI. 133.

Samios ad defectionem a

sociis sollicitat *ibid.* Sa-

mium reductus VI. 135.

Aeacidae ab Aegineis The-

banis missi V. 80. a Gre-

cis ad Salaminem invo-

cati VIII. 64.

Aeacus ex Aegina progenitor

Milliadis, 2. 112. VI.

155. ei templum Athenis

in foro exstructum V. 89.

Aedes Venere in Cypro an-

de exstructa I. 105. Mi-

nervae VIII. 39.

Aedes Venere hospitae intra

Protei delubrum Memphi

consecrata II. 112.

Vul-

cani II. 110. decorum et

hominum, lignae IV. 108.

fulmine absumptae IV.

179. *ibid.* Templum.

Aedificii structura in quo

repositae erant regiae pe-

cuniae II. 121. Aedificio

ex urbe Elephantina affe-

rendo triennium consum-

ptum II. 175. et eius ex

solido saxo descriptio *ibid.*

et *seq.* Aedificium Zalmox-

is subterraneum IV. 95.

Aedificia humana operi-

- bus maiora II. 148. *vid.*
Domus.
- Aega, Αἶγᾱ, urbs VII. 123.
- Aegae, Αἶγαι, ex partibus
Achaeorum I. 145.
- Aegaeae, Αἶγαῖαι, civitas Ae-
olum I. 149. *vid. ad n. p.* 157.
- Aegaeum mare, τὸ Αἶγαῖον
πῆλαγος, IV. 85.
- Aegaleus mons in Attica,
unde Xerxes navalem pu-
gnam spectabat VIII. 90. n.
- Aegeus Pandionis filius Ly-
cum fratrem Athenis pel-
lit I. 173.
- Aegeus, Ololycei fil. a quo
Aegidae nomen habent
IV. 149.
- Aegialenses, tribus Sicyo-
nia, ab Aegialo Adrasti
filio nominati V. 68.
- Aegialees l'elasi, Παλαγγαὶ Αἰ-
γιαλῆες, littorales, VII. 94.
- Aegicores Ionis filius V. 66.
- Aegidae in Sparta ingens tri-
bus, a quo dicta IV. 149. n.
- Aegila, sive Augila, locus
ad quem Nasamones ve-
niunt ut palmulas decer-
pant IV. 172. 182.
- Aegileu, Αἰγίλιαι, Styrcorum
insula VI. 107.
- Aegilia, Αἰγίλια, circa Ere-
triam VI. 101. *cf. ad VIII.*
90. 20. *not.*
- Aegina et Thebe, sorores,
filiae Asopi V. 80. 17.
- Aegina ins. olim Oenone di-
cta, VIII. 46. refugium
fuit Atheniensibus in
bello Medico VIII. 41.
- AEGINETAE, ex Epidauro or-
ti VIII. 46. Epidauriis
quondam subditi V. 83.
cur Samiis infensi III. 59.
et quomodo eos mulcta-
rint *ibid.*
- Aeginetarum in Athe-
nienses odii principium
V. 82 et *seqq.* Ab iis illa-
tae Atheniensibus iniu-
rine VI. 87 *seqq.* ab Athe-
niensibus praelio navali
victi VI. 92. Eorum pia-
culum maximorum eia
malorum causa. VI. 91. —
Statuas Epidauriis raptas
ab Aeginetis Athenienses
repetunt V. 84.
- Ab Aeginetis Thebani
opem petunt *adv.* Athe-
nienses V. 80. 81.
- Aeginetae terram et
aquam dant Dario VI. 49.
unde infensos habent
Athenienses et apud Spar-
tanos insimulantur VI.
49. contraque eius rei au-
ctores mittitur Cleomenes
VI. 50. Primores ipsorum
Atheniensibus dantur ob-
sides VI. 73. quos postea
temporis reddere negant
Athenienses VI. 85. 86. —
Aeginetarum legati contra
Leotychidem Spartam mis-
si VI. 85.
- Imminente bello Persico
Aeginetae et Athenienses
inimicitias solvunt VII.

145. Aeginetae ad Salaminem VIII. 46. praestantissimi in pugna navali contra Persam VIII. 93. *not. et cap.* 122. n. Aureas stellas tres Delphis dedicant VIII. 122. — Aeginetae ad Plataeas in acie Graecorum IX. 28. Unde iis divitiarum principium IX. 79. eorum ad Plataeas inanes tumuli multo post excitati. IX. 85.

Aegincticum bellum cum Atheniensibus toti Graeciae salutis fuit VII. 144.

Aegion urbs Achaeorum I. 145.

Aegira, ἡ Αἴγιρα, urbs Achaeorum I. 145.

Aegirotsa, Αἰγιόσσα, Aeolum civitas I. 149.

Aegis Minervae ex Libya Graecis adoptata IV. 180.

Aegli pop. III. 92. n.

Aegos Potami, Αἰγὸς Ποταμὸς, IX. 119. n.

Aegroti apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur III. 99. apud Indos Padaeos vero deserti in deserto cubant III. 100. Circa aegrotos Babyloniorum lex I. 197.

Aegyptii omnium hominum primos se arbitrati II. 2. Phrygas tamen esse priores concedunt. *ibid.* Cum Cyri familia cognationem sibi fingunt III. 2.

Eorum instituta et iura, ab aliis populis prorsus diversa II. 35 *et seqq.* Suis moribus et institutis contenti II. 78. nec ullis aliis uti volunt II. 91. *cf.* II. 43. et 49. In septem hominum genera distributi II. 164.

Aegyptii maxime salubri corpore ob aërem, qui est immutabilis II. 77. purgant se singulis mensibus *ibid.* Eorum capita quam firma, et cur? III. 12.

Minimo labore fructum e terra percipiunt, II. 13.

14. Fabis abstinent II. 57. et vitibus carent II. 77. *coll.* III. 6. eorum vinum ex hordeo II. 77. olenam ex sillicyprio II. 94. cum feris veseuntur II. 36. suum non alunt IV. 186. quo tempore sues immolent et earum carne vescantur II. 47. 48. abluunt post contactam suam II. 47. — Aegyptii Thebanae provinciae ab ovibus abstinent et capras immolant: II. 42. nec ita ii Mendesiae provinciae *ibid.* et 46.

Aegyptii pudenda circumcidunt II. 36. 104. — Viri binas vestes habent, feminae singulas II. 36. Vestes eorum linene et lanae II. 81. unguenta II.

94. cibis et potus II. 77.
 78. cf. c. 92. et. 125. salu-
 tatio mutua II. 80. canti-
 leon II. 79. praecipui con-
 ventus II. 59. — Eorum
 luctus et sepultura II. 85.
 86. mos triplex in con-
 diendis cadaveribus. II.
 86. 88. —
 Eorum naves ex spina ar-
 bore confectae II. 96. —
 Aegyptiorum, qui in pa-
 ludibus habitant, mores
 et instituta II. 92. 93.
 Aegyptiorum milites II.
 164. 166. quorum stipen-
 dium et commoda II. 167.
 et armatura VII. 89. coll.
 I. 135. IV. 180. an magno
 contemptu Sethoni regi II.
 141. — Aegyptii medici
 ceteris praestantiores III.
 129. singulis morbis sin-
 guli II. 84. — interpretes
 II. 164. a quibus oriundi
 II. 154. — sacerdotes II.
 36. seq. quorum unus est
 princeps sacerdos, II. 37.
 qui Thebis in templo
 dum vivit, imaginem
 suam ponit II. 145. —
 Aegyptii hominum sa-
 pientissimi II. 77. 160.
 multarum rerum cogni-
 tione ceteris antecellunt
 II. 121. Memoriae rerum
 gestarum dant operam II.
 77. n. cf. II. 143. Eorum
 inventa II. 4. 82. scriptu-
 rae duplex genus II. 37. n.

dieterium in Graecos II.
 113. indicium de publicis
 Olympiae certaminibus II.
 160. primi immortalita-
 tem animae asseverant II.
 123. signem animal esse
 asseverant III. 16. primi an-
 num invenerunt et in
 menses XII. distribuerunt.
 II. 4. menses diesque Deo-
 rum nominibus signant
 II. 82. n. Prodigiorum ob-
 servantissimi II. 80. divi-
 nationem certis diis tri-
 buunt II. 83. primi diis
 aras et simulacra et de-
 lubra statuerunt II. 4.
 Aegyptii supra modum
 religiosi II. 37. duodecim
 deorum cognomina primi
 in usu habuerunt II. 4.
 octo deorum priores,
 et duodecim secundum no-
 minati II. 145. n. omnes
 longe antiquiores Graeco-
 rum diis II. 146. Deorum
 omnia fere nomina ab iis
 ad Graecos pervenerunt II.
 50. Quorum deorum no-
 mina nesciant ibidem. —
 Aegyptiorum ritus reli-
 giosi II. 38. seq. et c. 64.
 Sacrificia II. 39. 41. illis
 sub Cheope interdicta II.
 124. a Mycerino restituta
 II. 129. Pompae sacrae et
 festa II. 58. 64. et c. 122.
 ubi Rhampinitis degenus
 ad inferos Hostiarum cul-
 tus II. 65. seqq. praecula II.

1183. Divinatione ex victimis
 ab Aegyptiis profecta II.
 1184. cf. c. 54. seqq. Myste-
 ria II. 178. 179. Aegyptia
 instituta et Pythagorica
 endemique Orphica et Bac-
 chica consentiunt. II. 84.
 Ante homines in Aegypto
 dii regnaverunt. II. 144.
 Aegyptiorum reges cccxx.
 III. 100. quorum primus
 Menes II. 99. Reges praec-
 elpui II. 101. 102. 111. 1.
 1185. 1186. 1187. 1188. 1189.
 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195.
 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828.

beni VIII. 89. ¹¹navalli in
pugna strenui VIII. 17.
Aegyptio thoraee in pugna
utuntur Persae I. 135. et
ab Aegyptiis quoque scu-
tum et galea ad Graecos
pervenit. IV. 180.
Aegyptiam libum II. 185. n.
Aegyptius quidam vocalissi-
mus IV. 141.
Aegypti fluminis donum
II. 51. tota est palustris,
vel palus, fluv. II. 3. quo-
usque pateat, oraculi re-
sponsio III. 48. per se angu-
sta II. 8. ¹¹Aegypti lon-
gitudine II. 15. eiusque ma-
ritimae partis latitudo II.
149. De Aegypti magni-
tudine Iohann. sententia
II. 145. et Herodoti II. 17.
III Aegyptus montanae Cili-
ciae opposita II. 34. Asiae
et Africae terminus II. 17.
Africae vel Libyae finiti-
ma II. 63. III. 91. unde in-
cipiat et qua pateat in eam
ingressus III. 5.
Aegypti seu Aegyptiacae
regionis natura II. 8. Ae-
gypti solum & vicinaram
terrarum solo diversum
II. 12. Aegypti & Nile in-
undant facies II. 37. Uber-
tus per Nilum II. 14. Cu-
lus aqua noctu magis ta-
lida quam serenum coe-
lum et ros. II. 68. Coeli
temperies nullis mutatio-
nibus donata II. 7.

- Aegyptus non bestiis frequens ll. 65. *Describuntur praesertim ab Herodoto crocodili ll. 68-70. hippopotami ll. 71. ibides aves ll. 75 seq. pisces gregales ll. 93. serpentes cornuti ll. 74. serpentes volueres ll. 75 seq. et memorantur aliae animantes ll. 14. 42. 47. 60. 65. 67. 72. 95. IV. 186.*
 Terra gignit papyrus v. hyblum (cf. VII. 25.) lotum, lilia ll. 92. sillicyprium ll. 94. raphanum, caepam et allium ll. 125.
 Aegyptus fossas unde tam multas habeat ll. 108. propter quas inequitabilis et plaustri inhabilis effecta *ibid.* plura mirabilia habet quam omnis alia regio ll. 55. Aegyptus in praefecturas, quae *νομοὶ* vocantur, divisa ll. 164. postea temporis in duodecim portiones distincta ll. 147. sub Amasi rege maxime florens ll. 177. in ea tunc vicies mille oppida habitata *ibid.*
 Aegypti antiqua historia ll. 99. *et seqq.* — Aegyptio minatur interitum Cambyses decem circiter annos natus III. 5. ea potiuntur Persae III. 7 *seqq.* Aegyptus Persis tributaria III. 91.
 Acimnestus, Spartanus Mar-
 donium interficit IX. 68. n. ipse occubuit in bello Messenico. *ibid.*
 Aenea urbs, ἡ Αἴνεια, VII. 123.
 Aenesidemus Pataici filius, satelles Hippocratis VII. 154. Theronis pater VII. 165. *cf. adn.*
 Aenigma piscatorium H. 35.
 Aenyræ, ἡ Αἰνυρæ, locus Thraciae, VI. 47.
 Aenus, Αἶνός, urbs Aeolica IV. 90. VII. 58.
 Aeoles olim Pelasgi vocati VII. 95. a Croeso invasi I. 26. atque subacti I. 6. 28. Cyro se dedere volunt I. 141. Aeoles et Ionæ hereditarii Cambysis servi ll. 1. tributarii Dario II. 90. Aeoles circa oram Iliadem capti ab Hymæe V. 122. Forum in Xerxis classe arma VII. 95. Eorum sacra H. 37.
 Aeoles Sestum tenentes IX. 115.
 Aeolenses Mitylenaci V. 94. *cf. V. 122. n.*
 Aeolicæ undecim civitates, αἱ Αἰολικαὶ πόλεις, I. 149.
 Aeolicæ civitates insulares quinque I. 151. Aeolicæ et Ionicæ ditionis collatio I. 149. Aeolidensium oppidum incensum VIII. 35. *at vid. adn.*
 Aeolis, ἡ Αἰολίς, V. 123. VII. 176. *cf. adn. ad VI. 127. 10.*

- Aeolus** Athamantis pater VII. 197.
- Aeor**, *Οἰός*, apud Scythas virum significat. IV. 110.
- Aeorpata**, *Οἰόπαρα*, id est, viricidae, Amazones dictae lingua Scythica *ibid.*
- Aequabilitas**, res egregia V. 78.
- Aequitati iniquitas invisa** I. 96.
- Aër** Aegyptiorum nunquam immutatur II. 77. aëris mutatione existunt praecipue morbi *ibid.*
- Aerarium** Atheniensium VII. 144.
- Aerei viri** Psammiticho auxiliantur II. 152.
- Aereus** Iupiter et Neptunus IX. 80. Aereum totum Mardonii praesepe IX. 69.
- Aëropus** Temeno natus VIII. 137.
- Aëropus** Philippi filius, Alceetae pater VIII. 139.
- Aëropus** Echemi pater IX. 26.
- Aes** apud Aethiopas omnium pretiosiss. et rarissimum III. 23. apud Scythas non est in usu IV. 71. eius copia apud Massagetas I. 215. pro aere aurum mercantur Aeginetae IX. 79.
- Aeris alieni** debitor mendacio obnoxius I. 138. — **aes alienum** debere, apud Persas turpe I. 138. aeris alieni debitor cadaver patris deponit ap. Aegyptios II. 136. aere alieno liberatur apud Spartanos, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicae sit obstrictus VI. 59. ut et apud Persas *ibid.*
- Aesanius**, Grini pater IV. 150.
- Aeschines**, Nothonis filius VI. 100. non sinit Atheniensium auxiliorum quatuor millia cum Eretriensibus in bello Persico perire *ibid.*
- Aeschreas**, Lycomedis pater VIII. 11.
- Aeschrionia** Samiorum tribus III. 26.
- Aeschylus** Euphionis filius II. 156.
- Aesopus** fabularum scriptor II. 134.
- Aestas** ubi semper nubila est IV. 28. Aestatis et hie mis simulacra II. 121.
- Αἰθίοπες** quomodo redditi mansuetiores II. 30. pendenda circumcidunt II. 104.
- Aethiopes** macrobii, unde tam longae vitae III. 23. quales homines III. 20. *seqq.* eorum regis cum Ichthyophagis Cambysis legatis colloquia III. 21-23. adv. eos infelix Cambysis bellum III. 17. 25 *seq.*
- Aethiopes alii**, Aegypto contermini, a Cambyse

- subacti III. 97. eorum semen, domus *ibid.*
- Aethiopes nomades II. 29. Aethiopes Troglodytae, eorumque mores. IV. 183.
- Aethiopum varia genera cum Xerxe militantium VII. 69. 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces. *ibid.* Aethiopum genitura nigra III. 101.
- Aethiopiae situs III. 114. eius descriptio et quarum rerum ferax sit *ibidem.* — Aethiopiae regno solus Sesostris Aegypti rex potius. II. 110.
- Aethiopicus lapis II. 134.
- Aëtion Ecbeeratis filius V. 92. eique redditum oraclum *ibid.*
- Actolia, ἡ Αἰτωλὶς χώρα, VI. 127. *vid. adn.*
- Aetolus, Αἰτωλός, Males Agaristae proci germanus Titormi *ibid.*
- Affines Medi et Persae similiter colunt I. 134.
- Africae descriptio geographica IV. 41-44. termini 17. deserta II. 32.
- Africae superiora aestas semper obtinet II. 26.
- Africa circumnavigata IV. 42 *seq. vid. Libya.*
- Africus ventus pluviosissimus II. 25.
- Agaeus Onomasti pater VI. 127.
- Agamemnon Pelopides VII. 159. Orestis pater I. 67.
- Agarista, Clisthenis filia, Graecorum praestantissimo destinata VI. 126. eius proci totius Graeciae praestantissimi iuvenes VI. 127. nubit Megaceli VI. 130. eius liberi VI. 131.
- Agarista, Hippocratis ex Agarista nati filia, Xanthippo nupta, Periclis mater *ibid.*
- Agasicles, Halicarnasseus I. 144. legem Apollinis Triopii ausus violare. *ibid.*
- Agathoërgi Spartae I. 67. n.
- Agathyrsi IV. 49. 102. 125. eorum mores et instituta IV. 103.
- Agathyrsus, Herculis filius IV. 10.
- Aghalus pater Merbali VII. 98.
- Agbatana Mediae, ἡ Μεδιὰ Ἀγβατὰν, III. 64. 92. eius urbis constructio h. 98. *adn.* 110. ibi sedes Cyri I. 143. et Cambysis III. 64.
- Agbatana Syriae III. 62. *adn.* 64.
- Agenor Cilicis Phoenicis pater VII. 91.
- Agésilas Doryssi f. VII. 204.
- Agésilas Hippocratidae fil. VIII. 131.
- Agetus, Alcidis fil. VI. 61. uxorem suam amico Aristoni colloeat dolo adaptus VI. 62.
- Agger Nilo aggestus a Mene

- primo Aegypti regell. 99. **Aiax**, pater Philaei VI. 35.
 vid. adn. agger visu mira- **Aiax**, Telamonis filius, pro
 bilis Euphrati aggestus a **heroë habitus V. 66. ab**
Nitocri regina I. 185. ag- **Homero celebratus H. 28.**
ger circa portum Samio- **a Graecis ad Salaminem**
rum ductus III. 60. agge- **invocatus VIII. 64. ei in**
ribus iactis Ioniae oppida **ipsa Salaminē triremis**
capit Harpagus I. 162. **dedicata VIII. 121.**
Agis, Menaris pater VI. 65. **Ainnestus vid. Acimn.**
Aglauri, Cecropis filiae, fa- **Alabanda, urbs Phrygiae**
num VIII. 55. adn. **VIII. 136. vid. adn. p. 210.**
Aglomachi turris privata **Alabandī in Caria VIII. 135.**
IV. 164. **Alae in humeris vnae I. 209.**
Agmen Xerxis Graeciam pe- **Alalia, Ἀλαλία, I. 166. in**
tentis describitur VII. 40. **Corsica: a Phoenecensibus**
 41. **condita I. 165. vid. adn.**
Agora, Ἀγορά, i. e. Forum, **Alarodii III. 94. cum Xerxe**
oppidi nomen VII. 58. **militantes VII. 95. eorum**
coll. c. 25. extr. et 25. **armatura et dux ibid.**
Agrianes fl. in Ebrum se **Alasir, Barenorum rex, in**
exonerat IV. 90. **foro interfectus IV. 164.**
Agrianes, Ἀγριῶνες, pop. V. 16. **Alazones, Scythicus pop. IV.**
Agrigentini, οἱ Ἀγρυγινῆες, **17. 52.**
Camicum incolunt VII. **Alba arx Memphi: τὸ Ἀττικὸν**
 170. **eorum monarcha** **τῆς ἐν Μένφει, a Persis**
Theron c. 165. **occupata III. 91.**
Agron, primus ex Heracli- **Albae columnae; Ἀλευαὶ Στή-**
dis Sardinum rex I. 7. **λαι, sic dictus locus V. 118.**
Agyllaei: eorum ager, mac- **Album litus, vide Lence hēte.**
dibus pollutus, quo pacto **Alcaeus, Herculis fil. I. 7.**
expiatus I. 167. **Alcaei poëtae fuga V. 95.**
Ahenum ex aculeis sagitta- **eius arma suspenderunt**
rum factum in Scythia, **in Sigeo Athenienses ibid.**
eiusque descriptio IV. 81. **Alcamenes, Telecli fil. VII.**
ahenum ad crateris Argo- **204.**
jici modum factum Iuno- **Alcetes, pater Amyntae VIII.**
ni Samii dedicant IV. 152. **59.**
 adn. p. 309. **ahenum in** **Alcibiades, Cliniae pater,**
Ponti ostio a Pausania de- **VIII. 17. n.**
 209. **dicatum IV. 81. n.** **Alcides, Agesti pater VI. 61.**
Herod. T. IV. P. II. **L**

- Alcimachus, Euphorbi pater VI. 101.
- Alcimus, Mentoris pater H. 7.
- Alcinor et Chromius, Argivi I. 82.
- Alcmaeon, pater Megaclis adversarii Pisistrati I. 59.
- Alcmaeon, Megaclis huius fil. VI. 125. Croesum adiuvat in consulendo oraculo Delphico; auro se ridicule onerat ap. Croesum; victor in Olympicis *ibid.* Megaclis illius pater, qui Agaristen Clisthenis fil. in matrimonium ducit VI. 127.
- ALCMAEONIDAE, nobilissima inter Athenienses familia, VI. 125. coll. V. 66. piaculo obnoxii (*ἰσχυρίτες*) I. 61. coll. V. 70. 71. ob Pisistratum I. 64. n. et Pisistratidas patria profugi, templum Delphicum aedificandum conducunt V. 62.
- Athenas tyrannide liberant VI. 123. coll. V. 63. et VI. 121. per Clisthenis, Sicyoniorum tyranni adfinitatem per universam Graeciam celebrati VI. 126-131. factionibus dissident cum Isagora V. 66. Athenis eiecti, mox vero restituti sunt V. 69-73. clypeum Persis post pugnam Marathoniam ex composito sustulisse feruntur VI. 115. quod negat Herodotus VI. 121-124.
- Alcmena, mater Herculis II. 43. 145.
- Alcon Molossus e procis Agaristae VI. 127.
- Aleades nominatur ab aliis qui vulgo Cleades IX. 85.
- Aleaeludus a Lydis inventus I. 94. — aleae Iusus Cereris et Rhampsiniti II. 122.
- Aleae Minervae, τῆς Ἀλᾶς Ἀθηνᾶς, templum Tegeae I. 66. n. IX. 70.
- Aleius campus, τὸ Ἀλκίων πεδῖον, Ciliciae VI. 95.
- Aleuadae, Thessaliae reges VII. 6. nuncios ad Xerxem mittunt ut succurrat contra Graecos *ibid.* Thessalis invitis VII. 172. cf. c. 130. fin. — Alenadae, i. e. Aleuae filii, fuerunt Thorax Larissaeus, eiusque fratres Eurysipylus et Trasideius. IX. 58.
- Alexander, Priami fil., Helenae raptor I. 3. II. 113. vi ventorum in Aegyptum delatus, Helenam et opes Menelao raptas relinquere coactus II. 113-115. cf. a. 116. in Cypriis vero carminibus triduo ex Sparta Ilium pervenisse fertur II. 117.
- ALEXANDER, Amyntae fil., Macedoniae rex V. 19. VII. 173. vetusta origine Grae-

cus V. 22. VIII. 157-159. familiae stemma VIII. 159.

adhuc iuvenis Persarum legatos nimis insolentes in convivio interimit V. 19-21. in Olympicis stadium currit primo proximus V. 22.

Graecos ad Thermopylas per legatos monet, ne in his faucibus manentes ab invadente Xerxis exercitu conculcentur VII. 173. a Mardonio legatus Athenas missus VIII. 136. Athenienses hortatur ad paciscendum cum Persis VIII. 140. ad Plataeas Atheniensibus Mardonii causam prodit IX. 44. 45. aurea eius Delphis statua VIII. 121.

Alilat, eadem Arabibus quae Urania III. 8. *vid. adn.*

Alitta, Venus dicta ab Arabibus I. 131. n.

Alluvione fluminis agros decurtatos compensat Aegypti rex II. 109.

Alopecae, in Attica pagus V. 63.

Alpeni, Ἀλπηνόι, vicus ad Thermopylas, Graecorum receptaculum VII. 176. *cf.*

e. 229. Ἀλπηνός πύλος VII. 226. *nominatur, ubi vid. adn.*

Alpheus et Maron, Orsiphanto geniti VII. 227. eorum virtus ad Thermopylas ib.

Alpis fl. IV. 49. n.

Alus, urbs Achaiae Thessalicae VII. 173. 197.

ALYATTES, Sadyattae succedit in Lydiae regnum, I. 16. bellum cum Milesiis a patre sibi traditum gerit I. 17-19. morbo divinitus adfectus, oraculi monitu, pacem componit cum Thrasybulo, Milesiorum tyranno I. 19-22. e morbo convalescens Delphis donaria dedicat I. 25. ob Scythas transfugas cum Cyaxare et Medis bellum gerit I. 16. 73. 74. Cimmerios ex Asia eiecit I. 16. *vid. adn.* eius mors et anni regni I. 25. sepulcrum memorabile I. 93. — eius fil. Croesus et Pantaleon I. 92. filia Aryena I. 74.

AMASIS, Aegyptius, ex domo minime illustri II. 172. post cladem Aegyptiis a Cyrenaeis allatam, ab exercitu contra Aprien rex nominatus, II. 161-163. hunc ad Momemphim opp. praelio vicit, captumque postea Aegyptiis tradit II. 169.

generis obscuritatem calido invento a contemtu vindicat II. 172. vitae ratio et mores II. 173. 174. uxor eius Ladice, Cyrenaea, Veneri votum facit I. 181. Graecorum amicus

II. 178. Iones Caresque
sibi custodes corporis adv.

Aegyptios addiscit II. 154.

ad eum se confert Solon

II. 501.

cum Cyrenaeis mutuum

amicitiam contrahit I.

181. et foedus componit

cum Orteso I. 77. hospitii

ius cum Polycrate con-

tractum propter nimiam

huius felicitatem solvit

II. 402. 45. prius Cyprus

capit, tributariamque fa-

ciunt II. 782. Cambysen de-

indit, missa Apriae filia

pro sua II. 1. inde bellum

Aegyptiis cum Persis? vid.

quo imminente Amasis

mortuus est III. 10. in eius

cadaver nefarie saevit

Cambyses III. 16.

cuius opera magnifica II.

175. 176. dona in Grae-

ciam ab eo dedicata II.

182. Inel thoraees inter-

tis figuris ornati III. 47.

Amasis, vir Maraphius, dux

Pers. contra Bartacos IV.

167. Barcen dñu oppugna-

tam dolè et perfidia capit

IV. 201. Cyrenen occupa-

re frustra tentat IV. 203.

Amathuntis, Ἀμαθύντης, ur-

bis in Cypro blattis ab

Onesilo, Salaminiorum

rege, instituta V. 108 seq.

sed Persarum adventu fru-

strata V. 168 seq.

Amathusii, cum Medis

facientes, V. 104. Onesi-

lo, in pugna ad Cyprio-

rum Salamina interfecto,

oraculi iussu, annua sacra

faciunt V. 114.

Amamaxpeus olim legebatur

pro Exampeus.

AMAZONES, Oiorpata, viricidae,

a Scythis nominatae, cum

Graecis bellum gerunt IV.

110. nonnullae ex iis for-

te fortuna ad Scythiarum

oras delatae, Scythis pro-

clium committunt, et foe-

minae agnitae eis nubunt,

e parentibus abductis, co-

rumque linguam edoctae

IV. 111-116. inde Sauro-

matiae orti IV. 117. coll.

c. 110.

Amazonides a Thermodontè

fl. in Atticam incursionem

faciunt IX. 27.

Ambracia vid. Ampracia.

Amestris, Otanis filia VII.

61. Xerxis uxor VII. 61.

114. eius amiculum fata-

le IX. 108. crudelitas in

uxorem Masistae IX. 111.

Antiantus, Agaristae proci

VI. 127.

Amicus solers possessio pre-

tiosissima V. 24. amici

casum flet Psammenitus,

non liberorum, causam-

que reddit II. 142.

Amiculum Sylosontis III.

139. 140. Amestris IX. 108.

Amilcar, Ἀμίλκαρ, Annonis

fil., a matre Syracusius,

- rex Carthaginiensium, in pugna Geloni commissa subito disparuit VII. 165-167. ei sacra faciunt Carthaginienses c. 167.
- Aminias Pallensis, Atheniensis civis, pugnae navalis ad Salaminem initium facit VIII. 84. *ubi vid. adn.* Artemisiam fugientem insecutus VIII. 93. *coll. c. 87.* praecipua laus ei tributa *ibid.*
- Aminocles, Critini fil., e naufragio classis Persicae ad Sepiadem dives factus VII. 190. *ibid.*
- Amitres olim *edd.* pro Ithamitres VIII. 150.
- Ammonis oraculum in Africa l. 46. II. 32. eius origo II. 55.
- Ammoun Iovem appellant Aegyptii II. 42. *vid. adn.*
- Ammonii, Aegyptiorum et Aethiopum coloni II. 42.
- Jovis templum habent, a Thebano templo derivatum IV. 181. adversus eos Cambysis expeditio infelix III. 25. 26.
- Ammoniorum rex Etearchus II. 32.
- Amompharetus, Spartanus, pervicacia sua Graecos ad Plataeas impedit, quo minus uno agmine ad Cithaeroneum montem recedant IX. 53-57. eius virtus in pugna Plataensi IX. 71. inter Irenas (*vid. adn.*) a Lacedaemoniis sepultus IX. 85.
- Amores quomodo tractant Caunii l. 172. — Amoribus puerorum dediti Persae et Graeci l. 135.
- Amorges, Persarum dux V. 121.
- Ampa urbs ad Rubrum mare VI. 20. *cf. adn.*
- Ampelos promontorium Toronacum VII. 122.
- Amphiarai templum Thebis, et oraculum l. 46. VIII. 134. verax a Croeso repertum l. 49. eique donaria a Croeso missa l. 52. — Amphiarai in Thebas expeditio, carmen, Homeri. H. 9.
- Amphiaras, Amphilocho pater III. 91.
- Amphicaca urbs VIII. 33.
- Amphicrates, Samiorum rex III. 59.
- Amphictyones sedes habent paratas ad Thermopylas prope Anthelam vicum VII. 200. *cf. c. 213. ubi vid. adn.* templum Delphicum elocant aedificandum II. 180. V. 62. inscriptionibus et columnis Graecos ad Thermopylas occisos honorant VII. 228. Ephialtem proditorem proscribunt VII. 213.
- Amphictyonis templum et Amphictyonidis Cereris templum VII. 200.

- Amphilochus**, Amphiarai fil., Troia eiectus VII. 91.
 Posideion urbem Pamphyliorum condidit III. 91.
Amphilytus Acarnan ariolus I. 62.
Amphimnestus, proculus Agarristae VI. 127.
Amphionis filia clauda, Labda, Cypseli mater V. 92.
Amphiassa urbs VIII. 32.
Amphitryo, Herculis pater dictus VI. 53. idem et Alcmena, Herculis parentes, origine Aegyptii fuere II. 43.
Amphitryonis tripus V. 59.
Ampracia (non Ambracia) scribit Herodotus: sic Ἀμπρακίαι vel Ἀμπρακίαι, Ampraciota VIII. 47. IX. 28. 31.
Amyntas, Alcetae fil. VIII. 139. Hippiae Atheniensi Anthemunta opp. offert V. 94. Megabazo terram et aquam mittit V. 17. 18. et legatos in convivio nimis insolentes ne inhibere quidem conatus V. 18-20.
 pater Alexandri VII. 173. VIII. 136. 139. et Gygaeae VIII. 136. V. 21.
Amyntas, Asiaticus, Bubaris fil. VIII. 136.
Amyrgii Scythae VII. 64.
Amyris, Sapiens nominatus, Damasi pater VI. 127. n.
Amyrtaeus, rex Aegypti. II. 140. n. pluribus malis Persas afficit III. 15. n.
Amytheon, Melampodis pater II. 49.
Anacharsis Scythae sapiens IV. 46. in Scythiam reversus Matri Deum pervigilium agens, interfectus IV. 76. de eo alia fabula; et dictum eius de Graecis IV. 77. eum novisse se negant Scythae IV. 76. ubi eius genus.
Anacreon, Teius, familiaris Polycrati III. 121. n.
Anactorii ad Plataeas IX. 28.
Anaphes, Otanias fil., dux Cissiorum in Xerxis exercitu VII. 62.
Anaphlystus, pagus Atticae IV. 99. n.
Anaua, Phrygiae urbs, VII. 30.
Anaxander, Eurycratis fil. VII. 204.
Anaxandrides, Leontis filius, Spartae rex I. 67. V. 39. VII. 204. eius duae uxores, altera iussu Ephorum ducta, et liberi ex iis V. 39-41. quatuor eius filii, Cleomenes, Doricus, Leonidas et Cleombrotus *ibid.* et VII. 205.
Anaxandrides, Theopompi fil. VIII. 151.
Anaxilaus, Archidami fil. VIII. 151.
Anaxilaus, Cretinae fil. Rhegii tyrannus, cum socero

- suo Terillo Amilcarem in Siciliam vocat VIII. 165. Zancleis regique Scythae infensus, consilium dat Samiis Zanciam occupandi VI. 23.
- Anchimolius, Asteris filius, ad pellendos Pisistratidas Sparta missus V. 63. eius interitus et sepulcrum. *ib.*
- Ancillarum opus maximum circa Alyattis sepulcrum I. 93.
- Ancora ferrea a Sophane gestari solita in proelio IX. 73.
- Andericca olim legebatur pro Ardericca.
- Andreas, proavus Clisthenis Sicyonii VII. 126.
- Andrii cum Medis faciunt VIII. 66. pecunias Themistocli dare recusant VIII. 111.
- Androbulus, Timonis pater VII. 141.
- Androcratis herois fanum IX. 25.
- Andromeda, Cephei filia VII. 61. 150. Persei uxor, Persem ex eo peperit VII. 61.
- Androdamas, Theomestoris pater VIII. 85. IX. 90.
- Androphagi IX. 18. 102. ferocissimos mores habent IV. 106. *adn.* Scythis auxilia contra Persas negant, c. 119. et profugiunt Persis irrumpentibus c. 125.
- Androsphinges II. 175. et *adn.* p. 405.
- Andrus ins. IV. 33. Cycladum una V. 31. quod pecunias pendere nollet, a Graecis, Themistocle duce, obsessa VIII. 111 *seq.*
- Aneristus, Sperthiae pater VII. 134.
- Aneristus, Sperthiae fil. in Asiam missus legatus, ab Atheniensibus interfectus VII. 137.
- Angareion Persae quid appellent VIII. 98.
- Angites fl. in Strymonem fluit VII. 113.
- Angrus fl. ex Illyriis fluens IV. 49.
- Anguis ingens arcis custos in templo ab Atheniensibus cultus VIII. 41.
- Anguilla sacra Aegyptiis II. 72.
- Animalia quae ab hominibus comeduntur, feracia et foecunda: quae noxia sunt, parum foecunda III. 107. animal nullum interimunt Indi quidam III. 100. animantes, tam volucres quam quadrupedes, in India maiores quam aliis in locis III. 106. — animalia in saxis primi sculpservnt Aegyptii II. 4. animalia quomodo in suis vestibibus pingant quæ Caucasum incolunt I. 203.
- Animam hominis immortalē et de corpore in corpus migrare primi dixe-

- vent Aegyptii II. 125. *adn.*
 Animus hominum habitat
 in auribus VII. 39. — ani-
 mi vires augentur auge-
 scente corpore III. 134,
 14. et *adn.*
 Anno vid. Hanno.
 Annum primi Aegyptii com-
 pererunt et distinxerunt
 in menses II. 4. — anni
 ratio apud Graecos I. 32.
 n. apud Aegyptios II. 4. n.
 apud Persas III. 90.
 anni humanae vitae LXX.
 I. 32. anni vitae Aethio-
 pum, et Persarum III. 22.
 25. — annorum xv. mil-
 lia a Dionyso ad Amasin
 regem numerant Aegyptii
 II. 145.
 Anulum signatorium ges-
 tant Babylonii singuli I.
 195. annulus Polyeratis
 signatorius III. 41.
 Anopaea, semita et mons ad
 Thermopylas VII. 216.
 Anseres mactantur in Aegy-
 pto II. 45. *cf.* c. 57.
 Antacaci, cete ingentia sic
 dicta IV. 53. n.
 Antagoras, Hegetoridis pater
 IX. 176.
 Antandrus, Ἀντανδρος ἢ Πί-
 λαρης, VII. 42. in Troade
 terra ab Otane capta V.
 126.
 Anthela opp. ad Thermopy-
 las VII. 176. ibi Amphic-
 tyones sedes habent c. 200.
 Anthemus, opp. Hippiae ob-
 latum V. 94.
 Anthylla urbs in calceamen-
 ta datur uxori eius qui in
 Aegypto regnat II. 98. *cf.*
adn.
 Antichares Eleonius V. 43.
 Anticyra urbs VII. 198. 213.
 Antidorus Lemnius a Xerxe
 ad Graecos transfugit VIII.
 11.
 Antiochus, Tisameni pater
 IX. 33.
 Antipater, Orgis fil., Tha-
 siis demonstrat, in coenam
 Xerxi praebitam cccc. ta-
 lenta esse insumta VII.
 118.
 Antiphemus, Lindiorum dux
 VII. 153.
 Antrum Corycium, VIII. 36.
 Anysis, rex Aegypti, succes-
 sor Asychis, caecus, a Sa-
 bhaco Aethiopum rege re-
 gno exutus II. 137. deinde
 c. post annis regnum reci-
 pit, ex ins. Bilbo, ubi la-
 tuerat, redux II. 140.
 Anysis urbs II. 137. et Any-
 sia praefectura in Aegypto
 II. 166.
 Anysus, pater Tetramnesti
 VII. 98.
 Aparytae pop. III. 97.
 Apaturia festa I. 147. *cf.* H.
 29.
 Aper immanis Mysorum de-
 vastat arva I. 56. in Afri-
 ca nullus IV. 194. 201.
 Apes loca trans Istrum occu-
 pare, Thraeces navrant, pa-
 rum probabiliter Herodoti
 sententia V. 10. *cf.* *adn.*

Aphetae, Ἀφῆται, i. e. locus unde navis solvitur, ad Maliacum sinum VIII. 4. 6. unde nomen ei impositum VII. 193. *adn.*

Aphidnae in Attica Tyndaridis proditae IX. 73.

Aphidnaeus Callimachus VI. 109.

Aphrodisias insula IV. 169.

Aphthitana praefectura in Aegypto II. 166.

Aphytis opp. in Pallene VII. 123.

Apia, i. e. Tellus, dea Scythis 59.

Apidanus, fl. Thessaliae, Ἀπιδανός, VII. 129. *vid. not.* Ἡπιδανός, c. 196.

Apis, Aegypti urbs Libyae confinis II. 118.

Apis, Aegypti. Deus, Graecorum Epaphus II. 153. quando apparet, Aegyptiorum festum III. 27. eius descriptio et notae c. 28. n. illusus a Cambyse et vulneratus contabuit c. 29. ei aula Memphi a Psammiticho aedificata II. 153.

APOLLO, Aegyptiorum Orus, Osiris i. e. Bacchi et Isidis fil. a Latona nutrice occultatus II. 156. *cf. adn.* eius oraculum II. 83. templum Buto II. 155. 156. fons Apollini sacra in Libya IV. 158.

APOLLO Sileni Marsyae pellem apud Phryges sus-

pendit VII. 266. *cf. adn.* ad solos Metapontinos in Italiam venit, Aristea committe IV. 15.

Apollo, Scythis Oetoryrus nominatus IV. 69.

Apollini Triopio ludae celebrant Dorienses I. 144. Apollinis delubrum apud Abas opulentum et oraculum VIII. 33. *cf. c. 134.* cultus Spartae VII. 57. eius statua in Thornace Laconica I. 69.

Ismenii Apollinis Thebis templum I. 52. 92. N. 59. ibi ex victima responsa Dei petuntur VIII. 134. n. Ptoi Apollinis sanum Thebanorum VIII. 135.

Delphicus Apollo, a Croeso Graecorum Deus nominatus, et praecipue cultus I. 90. *cf. c. 59. seq.* a Croeso invocatus, pyrae ignem exstinguit I. 87. vaticiniorum suorum exprobranti rationem reddit I. 90. 91.

Apollinis arma sponte apparentia Delphis VIII. 37.

Apollonia in Ponto Euxino IV. 90. et 93.

Apollonia in sinu Ionio IX. 92. ubi sacrae solis oves IX. 93.

Apolloniates ager, Ἀπολλωνιάς χώρα, *ibid.*

Apollophanes, Bisaltis pater VI. 26.

- Apologus Cyri ad Iones I. 141.
- Apries Aegypti rex, Psammis fil., regum longo tempore fortunatissimus, cum Phoenicibus bellum gerit II. 161. Libyes Cyrenaeis finitimi ei se tradunt IV. 159. at ingente clade in bello cum Cyrenaeis accepta, *ib.* ab eo Aegyptii desciscunt, rege electo Amasi II. 161 *seq.* ab Amasi proelio victus, et vivus captus II. 169. eius interitus et sepultura *ibid.*
- Apsinthii vel Absinthii Thracum VI. 34. Plesthoros, indigenae deo, Oeobazum immolant IX. 119.
- Apulia *vid.* Iapygia. — Apuli IV. 99.
- Aquae sacrificant Persae I. 131. aqua quomodo importetur in arida Syriae loca III. 6. aquam in arida loca quomodo deportavit per canalem Arabum rex III. 9. aqua quaedam adeo invalida, ut nihil super eam innatare possit, III. 23. aquae calidae in Thermopylis VII. 166. n. aqua Teari fl. ad scabiem curandam utilis IV. 90. aqua fontana mirae naturae apud Ammonios IV. 181. alia similis IV. 182. aqua Stygis, perque eam iusiurandum IV. 74. *cf.* Fons.
- Aquaeductus Sami memorabiles III. 60.
- Aquiminaria Delphos a Croeso missa I. 51.
- Ara Delphis a Chiis donata II. 135. ara Apollini ab Aristea extrui iussa IV. 155. ara Dianae Orthosiae IV. 87. Iovis forensis V. 46. ara Ventis statuta in Thyia VII. 178. ara Herculis VII. 176.
- Aras non extruunt Persae I. 131. aras primi statuere Aegyptii II. 4. arae et delubra praeterquam Marti in Scythia nulla IV. 59.
- Arabiae situs et qualis ea regio III. 107. IV. 59. terrae natura II. 12. eius iucundissimus odor III. 112.
- Arabiae mons II. 8.
- ARABES cum mulieribus suis quomodo misceantur I. 198. maxime fidem servant inter homines III. 8. foederis apud eos inveniendos *ibid.* camelis vehuntur in bello VII. 86.
- Cambysi aditum permittunt in Aegyptum III. 9. 88. tributorum immunes III. 88. 91. millena talenta thuris Dario pendunt III. 97. Arabum in exercitu Xerxis dux et armatura VII. 69.
- Arabicus sinus II. 11. IV. 59.
- Aradius fuit Merbalus VII. 98.

- Ararus fl. Scythiae IV. 48.
 Aratrum in Scythicam regionem ex coelo demissum IV. 5.
 Araxes fl. I. 126. III. 36. IV. 11. 40. eius insulae I. 202. de eius cursu *vid.* IV. 40. *et cf. adn. ad* I. 202. ponte iunctus a Cyro I. 205.
 Arborea fructuum odore, perinde ut vinum, inebriantes I. 202. Arborea lanam ferentes in India III. 106. arborea omnes in Thera praeter unam aridae faetae IV. 151.
 Arcades I. 146. II. 171. V. 49. Arcadas invasuri Laedaemonii a Pythia (*quae glandivoros illos nominat*) prohibiti I. 66. eos contra Spartam sollicitat Cleomenes VI. 74. — Arcades in Thermopylis VII. 202.
 Arcesilaus I., Batti fil., rex Cyren. IV. 159.
 Arcesilaus II., Batti felicitis fil. IV. 160. eius clades ab Afris accepta; interitus a fratre strangulati. *ibid.*
 Arcesilaus III., Batti claudi fil. in Samum profugit IV. 162. redux in patriam Cyrenen, oraculi immemor, crudelia facinora perpetrat IV. 164. Cambysi Cyrenen tradidit tributariam IV. 165. eius interitus IV. 164.
 Archander, Danae gener,
 Phthii fil., Achaiae nepos II. 98. *cf. not.*
 Archandri urbs, Ἀρχάνδρου πόλις, II. 97 *seq.*
 Archelai, tribus Sicyone V. 68.
 Archelaus, Agesilai fil. VII. 204.
 Archestratidas, Athenagorae pater IX. 90.
 Archias, Spartanus; eius virtus ad Samum III. 55.
 Archias *alius*, Samii fil. *ib.*
 Archidamus, Anaxandridae fil. VIII. 131.
 Archidamus, Leuxidami fil., amitam in matrimonium ducit VI. 71.
 Archidice, nobilis meretrix 135.
 Archilochus Parius: eius iambus trimeter I. 12.
 Architecti: Eupalinus III. 60. Rhoecus *ibid.* Mandrocles Samius IV. 87.
 Arcu utendi Scytharum peritia I. 73. — arcus ab Aethiope Persarum regi missus III. 21. 30. arcus Herculis IV. 10.
 arcus semper intentus rumpitur II. 173.
 Ardericca, vicus Assyriae I. 185. n.
 Ardericca in terra Cissia, ab Eretriensibus captivis habitata VI. 119. n.
 Ardys, Gygis fil., Sadyattae pater, Sardium tyrannus, Miletum invadit I. 15.

- Areius pagus, Ἀρείος πᾶγος, sive Arcopagus Athen. VIII. 52.
- Arena aurifera in India III. 102. arenae cumuli Cambysis exercitum obruunt III. 26.
- Arcopagus Athen. VIII. 52.
- Argadas, Ionis fil. V. 66.
- Argaeus, Philippi pater, Perdiccae fil. VIII. 139. n.
- Arganthonius, Tartessi rex: eius longaeuitas; cum Phocaecis amicitia I. 163. quando mortuus I. 165.
- Arge et Opis, virgines Hyperboreae IV. 35. not.
- Argentum apud Scythas non in usu IV. 71. nec apud Massagetas I. 215.
- argenti ferax Lydia V. 49.
- Argenti metalla Macedonum haud procul a Prasiade palude V. 17. Atheniensium in Laureo monte VII. 144. *adn.* argenti et auri metalla in Pangaco monte VII. 112.
- Argenti ratio ad aurum III. 95. argentum Aryaniticum IV. 166.
- Argi lucus a Cleomene incensus VI. 80.
- Argia, Aristodemi uxor VI. 52.
- Argilus, opp. Bisaltiae VII. 115.
- Argiopus, loci nomen IX. 57.
- Argippaei pop.; eorum mores, victus etc. IV. 23. n.
- Argivi, progenitores Persarum VII. 150. contra Thebas cum Polynice militant IX. 27. — musica praestant inter Graecos III. 131. — Argivorum regnum sibi mercedem petit Melampus IX. 34.
- Argivi mercede Pisistrato conducti contra Athenienses I. 61. eorum bellum cum Lacedaemoniis de Thyrea; clades et lex ob eam lata de tondendis capitibus I. 82. — Argivi contra Athenienses ab Aeginetis invocati V. 86. ob mulctam sibi nondum solutam auxilia negant. VI. 92.
- Clade a Cleomene accepta, VI. 78 *seq. cf.* VII. 148.
- Argivorum servi imperium arripiunt; postea eiecti Tirynthem obtinent, et diuturnum gerunt bellum cum dominis. VI. 85.
- In bello Medico societatem Graecorum recusant, et a neutra parte stant, Xerxe Graeciam invadente. VII. 148-152. — Persas in Graeciam arcessisse feruntur VII. 152. eorum foedus cum Persis, nunciis Susa missis, renovatum. VII. 150. 151. — mittunt nuncium ad Mardonium IX. 12.
- Argivae feminae a Phoenici-

- bus raptae l. 1. Argivarum mulierum furor IX. 34.
- Argo navis VII. 193. sub Pelio monte a Iasone fabricata IV. 179.
- Argon *vid.* Agron.
- Argolis regio l. 82.
- Argonautarum posteri Minyae e Lemno eieci, a Lacedaemoniis recepti *etc.* IV. 145 *seqq.*
- Argos olim Graeciae civitates omnes antecellens l. 1. ab Homero maxime celebratum H. 28. — viris desortum a servis tenetur VI. 85. Persis quam amicum VII. 150.
- Ariabignés, Darii fil., Xerxis fr., praefectus classi Xerxis VII. 97., occubuit in pugna ad Salaminem VIII. 89.
- Ariantas, rex Scytharum IV. 81.
- Ariapithes, rex Scytharum IV. 76. eius interitus IV. 78.
- Ariaramnes Persa, Ionibus favens VIII. 90.
- Aridollis, Alabandensium tyrannus VII. 195.
- Arietes Thebanis Aegyptiis sacri II. 42.
- Arii pop., *Arioi*, III. 93. *Arioi*, olim Medi vocati VII. 62. *cf. adn.* eorum in exercitu Xerxis armatura et dux VII. 66.
- Arma Scythis unum significat IV. 27.
- Arimaspi, viri unoculi in septemtrionalibus Europae partibus Grypibus aurum subripiunt III. 116. *cf.* IV. 13. 27.
- Arimaspea carmina Aristaeae IV. 14.
- Arimnestus Plataeensis IX. 72. *conf. c.* 64.
- Ariomardus, Artyphii germanus, Caspiorum dux VII. 67.
- Ariomardus, Darii et Parmyis fil. dux Moschorum et Tibarenorum VII. 78.
- Arion Methymnaeus, citharoedus l. 23. primus docuit diithyrambum *ibid.* delphino per mare vectus l. 24. eius donarium apud Taenarum *ibid.*
- Ariphron, Xanthippi pater VI. 131. 136. VII. 33. VIII. 151.
- Arisba in Lesbo urbs Methymnacorum l. 151.
- Aristagoras, Heraclidis fil., Cumaeus tyrannus, IV. 138. dolo captus et civibus traditus V. 37. at in columis dimissus c. 38.
- Aristagoras, Cyzicenus IV. 158.
- Aristagoras, Molpagorae fil., Histiaei gener., ac consobrinus, Mileti procurator V. 30. a Naxiis exulibus sollicitatus ad eos reducendos V. 30 *seqq.* rebellionis Ionicae autor V. 36.

37. manifesto a Dario deficit V. 37. isonomiam instituit, et tyrannos evertit, quasi ipse alienus a tyrannide V. 37. 38. Spartam missus ad societatem comparandam V. 38. et eius cum Cleomene acta V. 49-51. Sparta coactus excedere c. 51. Athenas venit, eosque ad belli societatem inducit c. 97. Pacones ad defectionem sollicitat V. 98. expeditio eius contra Sardes V. 99. 100. VII. 8. turbis tantis commotis, consilii inops, Myrcinum Edonidem petit V. 124. coll. c. 11. et 22. a Thracibus interfectus V. 126.
- Aristagoras, Hegesistrati pater IX. 90.
- Aristeas, Proconnesius, Caustrobii fil. *Arimaspea* carmina condit IV. 13. not. cum Apolline ad Metapontinos venisse, et post mortem denuo comparuisse fertur IV. 13-15. eius statua Metapontii in foro IV. 15.
- Aristeas, Adimanti fil. Corinthius ab Atheniensibus interfectus VII. 137.
- Aristides, Lysimachi fil., vir optimus Atheniensium atque iustissimus, in exilium a populo eiectus; Themistoceli haud amicus simultatem missam facit pro bono communi patriae, et nuncium affert Graecis, eos undique ad Salaminem circumventos VIII. 79-82. Persas multos interficit VIII. 95. dux Atheniensium ad Plataeas IX. 28.
- Aristocrates, Casambi pater VI. 73.
- Aristocratiae commoda et incommoda III. 81. 82.
- Aristocyprus, Soliorum rex, a Salone carmine celebratus V. 119. *cf. adn.*
- Aristodemus, Aristomachi fil., pater Eurysthenis et Proclis, IV. 147. VII. 204. VIII. 131. *cf. adn.* duarum familiarum regiarum in Sparta auctor VI. 52.
- Aristodemus, Spartiata a Leonida remissus proelio non interest VII. 229. *seq.* fugax dictus, et probro notatus, infamiam in pugna ad Plataeas delct VII. 251. in qua occumbens honore defunctorum caret ob detractores IX. 71.
- Aristodicus, Heraclidis fil., Cymaeus I. 158. oraculum quomodo tentarit I. 159.
- Aristogiton et Harmodius, Gephyraei, interfectores Hipparchi V. 55. VII. 123. *cf. c. 109.*
- Aristolaidis fil. Lycurgus I. 59.

- Aristomachus, Cleodaei fil. VI. 52. VII. 204. VIII. 131.
- Ariston Byzantius IV. 138.
- Ariston, rex Spartae I. 67. circa eius uxores duas et tertiam acta VI. 61-63. callido commento ab amico Ageto uxorem abducit VI. 62. eius dictum super filio nato Demarato VI. 63. eius uxor ex heroë Astrabaco grvida VI. 69.
- Aristonice, Pythia VII. 140.
- Aristonymus, Clisthenis pater VI. 126.
- Aristophantus, Cobonis pater VI. 66.
- Aristophilides, Tarentinorum rex, Democedi profugienti favet III. 156.
- Arizanti, Medorum gens I. 101.
- Arizus, Gergis pater VII. 82.
- Arma sacra sponte extra templum Delphicum apparent VIII. 37.
- Armamenta pontibus in Hellesponto iungendis VII. 25. postea Sesti deposita IX. 115. inde a Graecis in templis dedicata IX. 121.
- Armatura populorum, qui in Xerxis exercitu militabant VII. 61 *seq.* — Masistii equitibus praefecti IX. 22.
- Armenii, armentis opulenti V. 49. navigiis mira ratione constructis merces Babylonem advehunt I. 194. — eorum armatura et dux in exercitu Xerxis VII. 73.
- Armenius mons I. 72.
- Arpoxais, Targitai fil. IV. 5. ab eo oriundi Scythae IV. 6.
- Arsamenes, Darii fil., Utiorum et Mycorum dux VII. 68.
- Arsames, pater Hystaspis I. 209. VII. 11. avus Darii VII. 224.
- Arsanes, Darii fil. et Artystonae Cyri filiae, dux Arabum et Aethiopum VII. 69.
- Artaba, mensura Persica I. 192. n.
- Artabanus, Hystaspis fil., Darii frater, Xerxis patruus, bellum contra Scythas Dario dissuadet IV. 83. eius oratio qua Xerxi dissuadet bellum Graecis inferre VII. 10. 11. mirum in solio regio somnium videt VII. 17 *seq.* grave eius cum Xerxe colloquium de vitae humanae conditione et de expeditionis in Graeciam susceptae periculis, et consilium de Ionibus sociis datum VII. 46-52. Susa a Xerxe remissus, commisso regno c. 52. 52. filii eius Artyphius c. 66. Ariomardus c. 67. et Bagasaces c. 75.
- Artabates, Pharnazathris pater VII. 65.
- Artabazanes, Darii fil., cum

- Xerxe fratre de regno contendit VII. 2. 3. *cf. adn. ad VIII. 89, 2.*
- Artabazus, Pharnazis fil., Chorasmiarum et Parthorum dux VII. 66. vir Xerxi probatus, cum Mardonio remanet in Europa, regem ad Hellespontum comitatus; Olynthum capit, et Potiducam frustra oppugnat, ingenti maris accessu male adflactus VIII. 126-129. dissuadet Mardonio pugnam cum Graecis ad Plataeas committendam IX. 41 *seq.* Mardonio victo interfectoque in Phocidem aufugit IX. 66 *seq.* et calido usus commento salvus per Thessaliam elapsus, cum reliquiis copiarum in Asiam pervenit IX. 89.
- Artace urbs IV. 14. incensa VI. 33.
- Artachaces, Artaei fil., fossae apud Acanthum faciendae praefectus VII. 22. magna eius statura; defuncti funus; ei sacrificant Acanthii ex oraculo VII. 117.
- Artachaeus, Otaspis pater VII. 63.
- Artachacus, Artayutae pater VIII. 130.
- Artaei olim Persae nominati VII. 61.
- Artaeus, Artachaei pater VII. 22.
- Artaeus, Azanis pater VII. 66.
- Artanes, Darii frater VII. 224.
- Artanes fil. Thraciae IV. 49.
- Artaphernes, Darii frater, Sardibus praefectus V. 25. 30. brevibus verbis Athen. legatos expedit V. 73. ab Aristagora sollicitatus ad Cycladas acquirendas, auctoritate regis, Megabaten cum exercitu mittit V. 51. 32. *cf. cap. seqq.* Sardibus incensus, arcem obtinet c. 100. Ionibus rebellantibus bellum infert c. 123. suspectum Histiaeum habet VI. 1 *seq.* de Persis prodicionis compertis supplicium sumit c. 4.
- Artaphernes, Artaphernis fil. contra Athenas et Eretriam missus VI. 94. pugna ad Marathonem cum Dati victus, retro in Asiam navigat VI. 116. *coll. VII. 10. 74.* dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis VII. 74.
- Artaxerxes significat magnum bellatorem VI. 98. filius Xerxis VII. 106. 151.
- Artayctes, Cherasmis fil., dux Macronum et Mosynoecorum VII. 78. Sesti praeses *ibid.* et IX. 116. eius facinora nefaria VII. 33. IX. 116. longam post obsidionem Sesto profugit, ab Atheniensibus captus, et in crucem actus IX. 118-120. *cf. VII. 33.*

- Artayetae filius coram patre saxis obrutus IX. 120.
- Artaynta, Masistae filia, Dario filio a Xerxe collocata IX. 108. eadem tamen amasia Xerxis IX. 108 *seq.*
- Artayntes, Artachaei fil., dux classis a Xerxe relictæ VIII. 130. eius fuga IX. 102. probris petitus a Masiste, contra eum stringit *facinorem* IX. 107.
- Artazostus, Darii filia VI. 43. *cf. Var. Lect.*
- Artembares, vir nobilis inter Medos I. 114 - 116.
- Artembares, avus paternus Artayctæ, instruit Persas, quomodo a Cyro petant ut *melliorem* regionem ipsis assignet IX. 122.
- Artemisia, Lygdamidis filia, ⁽¹⁾ Halicarnassensium regina, ⁽²⁾ Xerxis contra Graecos expeditionem sequuta VII. 99. eius genus et animi praestantia, *ib.* consilium de non tentanda belli fortuna ad Salaminem VIII. 68. eius facinus in pugna navali VIII. 87. 88. eam insequitur Aminias Pallenæus; et quomodo servata VIII. 93. in consilium a Xerxe adhibita separatim; deducit liberos regios VIII. 101 - 103.
- Artemisium, IV. 35. VII. 175. et 195. describitur VII. 176. — ad Artemisium Herod. T. IV. P. II.
- pugna navalis prima ancipiti Marte pugnata VIII. 9 - 11. altera et tertia VIII. 14 - 17.
- Artimpasa, Verius Scythica. IV. 59.
- Artiscus fl. Scythiae IV. 92.
- Artobazanes *vid.* Artab. et *conf. Var. Lect.* ad VI. 43, 6. et *adn. ad* IX. 20, 3. VI. 98, 8. V. 25, 2.
- Artochmes, Darii gener, Phrygum dux VII. 73.
- Artontes, Bagaci pater III. 128.
- Artontes, Mardonii fil. IX. 84.
- Artoxerxes *vid.* Artax. *cf. Var. Lect.* ad VI. 43, 6.
- Artybius, Persarum dux in Cypro, ex equo docto pugnat V. 108. 110 *seq.*
- Artyntes, Ithamatis fil. Paetium dux VII. 67.
- Artyphius, fil. Artabani VII. 66. Ariomardi germanus VII. 67.
- Artystona, Cyri filia, Darii uxor amata III. 88. VII. 69.
- Arvum apud Aegyptios centum cubitos habet II. 168.
- Aryandes, Aegypti praefectus, sollicitatus a Phertima, exercitum in Libyam mittit IV. 166. 167. *cf. c. 200 seq.* postea ob argentum excussum Aryan-
dicum morte mulctatur a Dario c. 166.

- Aryenis, Alyattis filia, Astyagi nubit foederis causa servandi I. 74.
- Asbystae Afri IV. 170. n.
- Ascalon, Palaestinae urbs I. 105.
- Aschy, liquoris genus, apud Argippaeos IV. 23.
- Asia, Promethei uxor IV. 45.
- ASIAE descriptio geographica ex mente Herodoti IV. 37-40. cf. V. 49. unde nomen acceperit IV. 45. Asiam a Libya disiungunt Aegyptii montes II. 17. magna Asiae pars a Dario per Scylacem detecta, similia exhibet atque Africa IV. 44. cf. adn. non ultra Indiam habitata c. 40. enumerantur Asiae populi V. 49. et VII. 61 seqq. cf. I. 142 seqq.
- Asia inferior, Ἰνδὸς Ἀσίης τὰ κατω, per Halyn fl. determinata I. 72. cf. II. 117. simpliciter Asia VI. 43. nominata; cf. adn. ad I. 130. p. 138.
- Asiae superiora, Ἰνδὸς Ἀσίης τὰ ὄρη, trans Halyn fl. I. 130. II. 117.
- Asiam Persae putant sibi necessitudine coniunctam I. 4. IX. 116.
- Asiae superioris imperium Assyrii tenent I. 95.
- Asia subacta a Phraorte I. 102. Asiae imperium amittunt Medi, eoque Scythae potiuntur I. 104 seq. idque Medi recuperant I. 106. et postea Persae obtinent I. 130.
- Asias tribus Sardibus sic vocata IV. 45.
- Asias, Cotyis fil., Manis nepos IV. 45. n.
- Asine, Dryopum civitas in Peloponneso VIII. 73.
- Asini in navigiis Armeniorum Babylonem commean-tium I. 194. asini in Scythia nulli IV. 28. 129. asinorum vocem et formam equi Scythici non ferunt IV. 129. asini cornibus praediti in Libya IV. 191. asini nunquam bibentes apud Nomades Libyes IV. 192.
- Asinarii cum matre Demarati concubitus falso sparsus VI. 68. 69.
- Asmach, Aegyptiacum vocab. quid significet II. 30.
- Asonides, navarchus Aeginensis, VII. 181.
- Asopii, pop. in Boeotia IX. 15.
- Asopus fl. Boeotiae VI. 108. VII. 200. 216. X. 15. 29.
- Asopi filiae Thebe et Aegina V. 80.
- Asopodorus, Timandri fil., Thebanorum dux IX. 69.
- Aspathines, e Persarum primoribus, coniurationis in Magos particeps III. 70 seqq. in femore percussus a mago III. 78. Praxaspis pater VII. 97.

- Asphaltus** *Babylonica* l. 179. asphaltus e puteo hauritur in *Cissia* terra VI. 119.
- Assa**, opp. in *Atho* monte VII. 122.
- Assesus**, in *Milesiorum* agro, et *Assesia* *Minerva* l. 19.
- Assyria** II. 17. IV. 39. regionis potentia; terra fertilissima cereali frumento, nec vero arboribus; palmas arbores gignit l. 192. 193. oppida habet magna et celeberr. l. 178. — *Assyriaca terra* et *Babylonia* *Herodoto* sunt synonyma l. 192, 8. *Var. Lect. et adn.*
- Assyrii** a *Græcis* dicti *Syrii* VII. 63. quamdiu *Asiae* superioris imperium tenuerint l. 95. ab iis *Medi* deficiunt *ibid.* eosque subiungunt l. 106. eorum bellum cum *Phraorte* l. 102. cum *Cyaxare* l. 103. eos adgredditur *Cyrus* l. 177 *seqq.* eorum arma in exercitu *Xerxis* VII. 62.
- Astæus**, *Melanippi* pater V. 67.
- Aster**, *Anchimolii* pater V. 63.
- Astrabati** herois aedes *Spartae* VI. 69.
- Astyages**, *Cyaxaris* fil., *Medorum* rex l. 46. 73. 107. avus maternus *Cyri* l. 74. 75. acerbe imperat *Medis* l. 123. *Aricnin* uxorem ducit l. 74. eius somnia l. 107 *seq.* gesta cum filia *Mandane* *ibid.* *Harpago* *Cyrum* necandum tradit, etc. e. 108 *seqq.* eidem postea filium comedendum adponit l. 119. a *Cyro* nepote regno exutus l. 127-129. coll. e. 75. tamen ab eo bene habitus l. 130. responsum eius *Harpago* datum, *Cyri* defectionem se conflesse glorianti l. 139. — *Astyagis* et *Croesi* adfinitas unde l. 73.
- Asychis**, rex *Aegyptiorum*, legem de aere alieno in pecuniae inopia fert, et *pyramidem* e lateribus conficit II. 136.
- Atarantes**, pop. *Africae*, in-nominati IV. 184. v. *adn.*
- Atarbechis**, urbs in *Aegypto* II. 41.
- Atarne**, vel **Atarneus**, urbs VII. 42. *Atarneus*, ὁ Ἀτάρνης, terra *Mysiae*, l. 160. *vid. adn. p.* 162. VI. 28. VII. 42. ἡ Ἀτάρνις ἡ χώρα VI. 29. in dominio *Chiorum* VIII. 106. *Atarnita* fuit *Hermippus* VI. 4.
- Atarnes** fl. *Thraciae* IV. 49.
- Athamas**, *Aeoli* fil. inito cum *Inone* consilio, necem *Phrixo* machinatus VII. 197.
- Athenades** *Trachinius* VII. 213.
- Athenagoras**, legatus *Samius* IX. 90.

ATHENAE, Ioniarum urbium sola quondam insignis I. 143. laudatae ab Homero *H.* 28. *cf.* IX. 27. oppressae tyrannide a Pisistrato I. 59. 60. tyrannide liberatae V. 55 *seqq.* 64. 65. captae a Xerxe VIII. 151 *seq.* iterum a Mardonio et incensae IX. 3. 13.

Athenarum arx occupata a Cleomene V. 2. incensa a Persis VIII. 53.

ATHENIENSES, antiquissimus populus, VII. 161. VIII. 44. n. Pelasgicae stirpis, nunquam solum mutarunt. I. 56. *adn. et* VII. 161. in Ionico genere prae-cellunt I. 56. et Iones appellitari nolunt. I. 143. eorum diversis temporibus diversae appellations. VIII. 44. n. — civium numerus tringinta millia, *Darii aetate* V. 97. *et adn.* Atheniensibus leges a Solone conditae I. 59. *cf.* II. 177. tribuum nomina a Clisthene mutata V. 69. prytaneum I. 146. festa quinquennialia VI. 111. — Democedem medicum publice conducunt centum minis III. 131. *ubi vid. adn.* — eorum reditus ex metallis Laurei VII. 144. — nautici necessitate facti, VII. 144. ducentas habent naves instructas in bello

Persico. VIII. 61. *cf. adn. ad* VIII. 1.

Atheniensium mulierum vestis mutatio V. 87.

Athenienses inter Graecos sapientia primi I. 60. in oppugnandis muris periti. IX. 70. *cf. c.* 102. primi cursu in hostes impetum faciunt. VII. 112. — sub tyrannis infirmi V. 78. 91. *adn.* inter Graecos tyrannide liberati eminent. V. 66. 97. *cf.* I. 56. — in pugna Plataeensi alterum cornu tenent IX. 27 *seq.* — Eorum prudentia in bello Persico. VIII. 3. IX. 27.

Atheniensium factiones variae, ex dissidiis familiarum inter eos illustrium ortae: I. 59-63. V. 55 *seqq.* ad quas sedandas Peloponnesii expeditiones quatuor in Atticam suscipiunt. V. 62 *seqq.* ultima, Cleomene duce, miro modo frustrata. V. 74-76. *cf. c.* 90-95. — De Sigeo cum Mitylenaeis bellum. V. 94-95.

Proelium cum finitimis apud Eleusinem I. 50.

Bellum cum Boeotia; ealido quod Plataeensibus Spartani dedere consilio Atheniensibus conflatum. VI. 108. *adn.* V. 74 *seqq.* et praesertim cum Thebanis V. 77 *seqq.*

Atheniensium uxores a Pelasgis, Attica expulsis, (VI. 137. ubi disserit *Hecataeus*) raptae: VI. 138. quas ulturi Athenienses postea, Miltiade duce, Lemnum a Pelasgis inhabitatum invadunt. VI. 139 *seq.* — cum Aeginctis bellum et mutuae inimicitiae: V. 81 *seqq.* 89. VI. 49. 87-93. quas solvunt, imminente bello Persico VII. 145.

Bellum denuo Cleomene adparante, Atheniensium legati Sardes missi Dario terram et aquam, invitis civibus, promittunt V. 73. postea alia legatione cum contentu ab Artapherne remissa, V. 96. Ionibus auxiliantur adv. Persas V. 97. et Sardes invadunt. V. 100 *seq.* cf. VII. 1. 8. Inde bellum cum Persis: V. 105. cf. III. 134. VI. 94. et VII. 153. *coll.* VI. 48. Datis et Artaphernes, Darii iussu, Graeciam ingenti classe petunt VI. 94 *seqq.* sed ab Atheniensibus in campo Marathonio praelio victi VII. 111 *seqq.* cf. IX. 27.

In bello contra Xerxem (cf. VII. 5. 6.) Athenienses servatores Graeciae maxime laudantur VII. 139. et iterum VIII. 3. *cf.* eo-

rum orationem ad Spartanos VIII. 144. *coll.* IX. 5. adde IX. 27. — Athenienses in pugna navali ad Eubocam strenui VIII. 17. urbem suam deserunt VIII. 41. in pugna ad Salaminem post Aeginetas praestantissimi VIII. 84 *seqq.* c. 93. Persis iterum, Mardonio duce, Atticam invadentibus, Salaminem repetunt IX. 6. *coll.* VIII. 136. et legationem Spartam mittunt IX. 7. in pugna Plataeensi praecellunt IX. 12-23. 46 *seqq.* 60 *seqq.* itemque in pugna ad Mycalen. IX. 102 *seq.*

Athenienses Sestum obsident. IX. 114. — Forum cum Carystis bellum IX. 105. cum Edonis IX. 75. — Peloponnesiacum bellum VII. 157. IX. 73.

Athos mons VI. 44. et 95. eius descriptio VII. 22. circa Athon iactura classis Persicae VI. 44. et 95. VII. 21. perfossus a Persarum copiis VII. 21 *seqq.* 122.

Athribitana praefectura in Aeg. II. 166.

Athrys fl. Thraciae IV. 49. Atlantes olim *edd.* pro Atarantes.

Atlanticum mare, ἡ Ἀτλαντὶς θάλασσα I. 200.

Atlas fl. ex Haemo monte in Istrum fluit IV. 49.

- Atlas mons; eius descriptio IV. 184.
- Atossa. Cambyasis soror et Smerdis, eadem Cambyasis uxor, et Magi, et Darii III. 68. 88. ulcere in mamma laborans, a Democede persanata, Darium incitat ad bellum Graeciae inferendum III. 133. 134. potentia eius apud Darium VII. 3.
- Atranytteum, Ἀτράνυττον, opp. in Troade VII. 52.
- Atridarum classis in expeditione adv. Ilium suscepta VII. 20.
- Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis IX. 15. eum sibi dedi volunt Graeci victores Thebas obsidentes IX. 86. ipse profugit IX. 88.
- Attica regio non equitabilis IX. 13. oleas gignit V. 82. — Attica oppressa a Pistrato I. 59 seq. eam quater ingressi Dores. V. 76. coll. cap. 55 seqq. — Atticae magnam partem vastant Persae. VI. 102. VIII. 51-55. IX. 13.
- Attica gens, Pelasgica, in Hellenes transiens, linguam Pelasgicam perdidit I. 57.
- Atticarum mulierum caedes VI. 138. vestis mutatio V. 87. Atticae mulieres Lycidis uxorem et liberos lapidibus obruunt. IX. 5.
- Atys, Lydorum rex, Manis fil., Lydi et Tyrrheni pater I. 7. 94. VII. 74. cf. I. 171.
- Atys, Croesi fil., adolescens eximius I. 34. 35. statim post celebratas nuptias, invito patre, aprum Mysiae venatus, ab Adrasto custode cuspidem transfossus. I. 55-43.
- Anchatiae Scytharum genus IV. 6.
- Augila in Africa locus, ubi frequentes palmae arbores IV. 172. 182. olim mendose scribebatur Aegila.
- Auras et Atlas fluvii ex Haemi iugis fluentes IV. 49.
- Aureus tripus apud Delphos IX. 81. aurea phiala in balteo Herculis IV. 10. aurei crateres et phialae, et alia vasa potoria etc. in Persarum exercitu Mardonii IX. 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere III. 148. aureum aratrum, iugum, securis, et phiala, coelo delapsa in Scythiam IV. 5. aureae compedes Democedi donatae III. 130. aureae compedes apud Aethiopes III. 23. aurea platanus ac vitis VII. 27. aurifera arena, quae for-

- micis egeritur. III. 102.
— *cf. mor Aurum.*
- Aures magis incredula quam oculi I. 8. — in auribus habitat animus VII. 39.
aures ignominiae causa praecisae II. 162. III. 69. 118. — aures sibi praecidit Zopyrus III. 154.
- Aurum sacrum Scytharum: IV. 7. — auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas I. 14. — auri creber usus in armis et ornatu equorum apud Massagetas. I. 215. — auro et argento constrati lecti tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii IX. 80. — ex auro et argento ubi primum percussi nummi I. 94. — auro ridicule oneratus Alcmaeon. VI. 125. — aurum vili mercantur Aeginetae a servis Laced. IX. 80.
aurum quo modo recondatur in Thesauris regum Pers. III. 96.
Auri magna copia in septemtrionalibus Europae plagis ubi subripiunt gryphibus Arimaspi, viri unoculi III. 116. *cf.* IV. 13. et 27. — auro merces suas permutant Carthaginenses cum Afri. IV. 196.
Auri ramenta formicis in deserto effodientibus eripiunt Indi III. 102-105. — auri ramenta e Tmolio monte I. 93. e Pactolo fl. V. 101. aurum in India per flumina devectum, aliud effossum III. 106. — in Cyrauni ins. auri ramenta e lacu piscantur virgines IV. 195.
Auri metalla Thasiorum in Scapte-Hyle VI. 46. alia a Phoenicibus detecta inter Aenura et Coenyra VI. 47. auri et argenti metalla in Pangaea monte VII. 112. auri met. apud Daton opp. IX. 76.
Auri ratio ad argentum. III. 95.
- Auschisae Afri IV. 171.
- Ausenses, *Auriz*, pop. Africae IV. 180. 191.
- Auster pluviosissimus ventus II. 25. — Psyllos contra se bellantes arena obruit IV. 173.
- Autesion, Tisameni fl. IV. 147. VI. 52.
- Autodiceus, Cleadis pater IX. 85.
- Automoli (*i. e. Transfugae*) Aegypt. militum colonia in Aethiopia II. 30. et *adn.*
- Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana VIII. 39.
- Auxesia et Damia simulacra V. 82. 85.
- Axius fl. Macedoniae, Mygdoniam a Bottiade disserrminat VII. 123. 124.

Axus Cretae opp. IV. 154.

Azanes, Artaci fil. Sogdorum
dux VII. 66.

Azen, 'Ažir (cf. *adn.* p. 247.)

21. fuit Laphanes VI. 127.

Aziris, locus amoenus in
Africa IV. 157. a Cyre-
naeis habitatus IV. 169.

Azotos, 'Ažoros, Syriae urbs,
diutissime inter omnes ob-
sisionem sustinuit II. 157.

B.

BABYLON urbs celeberr. et
validiss. Assyriae; eius si-
tuta et magnitudo I. 178.
urbis descriptio I. 179-
183.

primo capta a Cyro I.
191. cf. c. 153, eius poten-
tia, qua tertiam Asiæ
partem aequat I. 192. —

secundo capta a Dario post
diuturnam obsisionem
III. 158. eius mari et por-
tae delectae III. 159.

Babylonis reginae duae
insignes I. 184. 185.

Babylonicae regionis feraci-
tas I. 193.

Babylonicum talentum quid
valeat II. 89.

Babyloniæ instituta et
leges I. 196 *seqq.* amictus
et cultus I. 195. navigia
I. 194. cum mulieribus

miscendi foedus mos I.
199. virginum aucto I.
196. ablutio post coitum
I. 198. tres eorum tribus

nullo alio nisi piscibus

vescuntur I. 200. — cura
egga aegrotos I. 197. se-
pulcra et luctus funebres
I. 198.

a Babyloniis polum et
gnomonem accipere Grae-
ci II. 109.

Eorum foedus cum Croe-
so initum I. 77. cum Cyro
conflictus et fuga I. 190.

— rebellio sub Dario et
belli apparatus III. 150.

mulieres strangulant fere
omnes ne rem frumenta-
riam obsessorum abusu-
mant III. 151. frustra et

diu a Dario obsessi, tan-
dem per Zopyri dolum ca-
pti III. 151-158. eorum
tria millia patibulis affixa

III. 159.

BACCHUS, Διόνυσος, Διόνυρος; Βάχ-
χος, IV. 79. *ubi vid. adn.*

Aegyptiarum Osiris, per
totam Aegyptum colitus
II. 42. 44 *seq.* ex eo et Isi-
de natos Apollinem et Dia-
nam perhibent II. 156. eius

festum apud Aegyptios, et
pompa imaginum nervo
mobiliu II. 48. festum

apud Aethiopes Macrobius
III. 97. cf. II. 146. Bacchi
cultus in Meroë opp. Aethi-
opiae II. 29.

Bacchus, Arabibus Oro-
tal nominatus, solus deus,
cum Urania in foedere
incedo iuratus III. 8.

et *adn.* (cf. VIII. 143, 9.)

- in regione cinnamomifera educatus III. 111. *adn. cf.* II. 146.
- Bacchi nomen et sacra et phalli pompam ex Aegypto, a Cadmo Tyrio accepta, Melampus Graecos docuit II. 49. *et adn. p.* 267 *seqq.* Bacchus, Semele Cadmi filia natus, ab Iove insutus femori, et Nysam in Aethiopiam deportatus a Graecis perhibetur II. 145. 146. *cf.* III. 97. *coll. c.* 111.
- Baccho tragici chori a Clisthene adtributi V. 67.
- Dionysi Bacchici sacra et orgia in Borysthenitis IV. 79.
- Bacchi triennalia festa et bacchanalia apud Gelonos IV. 108.
- Bacchi oraculum in altissimo monte apud Satras Thraciae VII. 111. templum prope Byzantium IV. 87.
- Bacchica et Orphica instituta eadem sunt, et Aegyptiaca et Pythagorica II. 81.
- Bacchanalia Scythae improbant IV. 79.
- Bacchantium vox VIII. 65.
- Bacchiadae apud Corinthios V. 92.
- Bacidis (*vid. adn. ad* VIII. 20.) oracula aliquot VIII. 20. 77. 96. IX. 43.
- Bactra urbs, *ἢ* *Baktra*, Assyriae VI. 9. IX. 113. *cf.* *Baktra* III. 92.
- Bactriana regio *ἢ* *Baktria* *ἢ* *Baktria* IV. 208. Bactriana gens, *ἢ* *Baktria* *ἢ* *Baktria* I. 153. praefectura III. 92.
- Bactrii, in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura VII. 64. eorum equites *ibid.* 86.
- Baculi Assyriorum memora-biles I. 195.
- Badres Pasargades, nauticis copiis dux contra Barcaeos IV. 167. Bares nominatur *et* 203.
- Badres, Hystanis fil., Cabelum et Milyarum dux VIII. 77.
- Bagaeus, Artontis fil., ad Oroetem interimendum a Dario missus III. 128.
- Bagaeus, Mardontis pater VII. 80.
- Bagasaces, Artabani fil., dux Thracum VII. 76.
- Baltens Herculis, in extrema commissura habens phialam auream IV. 10.
- Barba prolixa nascens foeminae sacerdoti Minervae apud Pedasenses, res ominosa I. 175. VIII. 104.
- Barbarum genus minus dextrum quam Graecum I. 60. barbaros potius quam Graecos in mortuum saevire docet IX. 79. barbarorum vociferatio in pugna IX. 59.
- Barce, oppid. in Africa III. 91. eius origo et conditores IV. 160. obsessa a Persis

- et dolo capta IV. 200 *seqq.*
 Barce vicus, ἡ Βάρκη πόλις, in Bactriana regione IV. 204.
 Barcaei Cambysi se dedunt III. 13. interficiunt Arcesilaum IV. 164. 167. circa eos et Persas acta IV. 201. *etc.* subacti a Pheretima, Arcesilai matre, misere tractati IV. 202. 203. ad Darium transportati, vicum Bactrianæ regionis incolunt cui quoque Barce nomen IV. 204.
 Bares, dux nauticus Pers., Cyrenen vult diripi, cui obstat Amasis IV. 203. c. 167. *Badres nominatur.*
 Baris navigii nomen apud Aegyptios II. 96.
 Basilides, Herodoti cuiusdam pater VIII. 132.
 Bassaria serae (*de vulpium genere*) IV. 192.
 Batrachomyomachia Homeri H. 24.
 Battus Libyca lingua rex nominatur IV. 155.
 Battus I. Cyrenaeorum rex, Polymnesti fil. ex Phronima concubina IV. 150. 155. eius vitium linguae, unde dictus Battus IV. 155. quot annos reguarit IV. 159.
 Battus II. cognomine Felix, Arcesilai I. filius, Battus I. nepos IV. 159. n.
 Battus III. Claudus, Arcesilai II. successor IV. 161.
 Battidae, Barcaeorum insignis familia IV. 202.
 Beatus ante obitum nemo appellandus I. 32. — beatus ex viventibus nemo I. 86.
 Beatorum insula, Μανδύων νῆσος, regio sic dicta in Libya III. 26.
 Becos Phryges panem vocant, eaque prima vox a pueris edita in loco deserto educotis II. 2.
 Bellariis multis utuntur Persae I. 133.
 Bellum paci praeferre amentis est I. 87. bellum civile tanto peius bello publico, quanto bellum pace VIII. 3. bellum sibi invicem indicare, Graeciae populi in more habent VII. 9.
 Bellum Persarum. adv. Aegyptum ob mulieres commotum III. 1-3. bellum adv. Graeciam a principio mutuos raptus mulierum excitasse ferunt Persarum literati I. 1-5. *conf.* III. 134. Bellum ab Atheniensibus ob raptas foeminas Lemno inlatum VI. 138.
 bello et raptu vivere, apud Thraces laudatissimum V. 6. bello et praeda vivunt Tauri Scythae IV. 103.
 Belus, Nini pater I. 7.
 Belus, Cephei pater VII. 61.

- Belides portae Babylonis** III. 155. 158.
- Benemeriti de rege, Orosan-gae Persis dieti** VIII. 85. *honoribus maximis adfecti* III. 154. *coll. c. 160. et cf. V. 11. VI. 29.*
- Benemeriti seu benefici Spartiatarum** I. 67. *cf. adn. ad VII. 205. 9.*
- Bermius mons, Macedoniae** VIII. 138.
- Bessi vaticinantes in Bacchi templo apud Satras** VII. 111.
- Bestiae apud Aegyptios sacrae** II. 65 *seqq.*
- Bias, Prieneensis, I. 27. saluberrimum consilium Ionibus dat, ut in Sardiniam navigent** I. 170.
- Bias, Melampodis frater** IX. 34.
- Bisaltis. Apollophanis fil., Abydenus** VI. 26.
- Bisaltia, regio Macedoniae** VII. 115. **Bisaltarum regis immane facinus in filios qui contra Graeciam militabant** VIII. 116.
- Bisanthe urbs Hellepontii** VII. 137.
- Bistones pop. Thraciae** VII. 110.
- Bistonis lacus** VII. 109. *adn.*
- Bithyni a Croeso subacti** I. 28. **Bithyni nominantur Thraces in Asiam traieci** VII. 75.
- Bitonis et Cleobis historia et beatitudo** I. 31.
- Boebeis palus, ἡ Βοιβηὶς λίμνη in Thessalia** VII. 129.
- Boeotia** II. 49. V. 57.
- Boeoti Oenoën et Hysias occupant** V. 74. **Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. at malo successu** V. 77.
- Boeoti ad Thermopylas VII. 202 seqq. cum Medis universi sentiunt** VIII. 54. **eorum equitatus magno usui fuit fugientibus Persis** IX. 68.
- Boeoticae solcae** I. 195.
- Boges praefect. Eionis** VII. 113. **Xerxi fidelissimus, in rogam se coniecit** VII. 107.
- Bolbitinium ostium Nili** II. 17.
- Bolissus, loci nomen** H. 23. 24.
- Boreas Atheniensium gener ab iis contra Xerxem invocatus** VII. 189. **eius uxor Orithyia; delubrum ad Ilissum fl. ibid.**
- Borysthenes fl. ὁ Βορυσθένης, IV. 18. 45. 47. 53. not.**
- Borysthenitae, οἱ Βορυσθενίται, IV. 18. 53. eorum urbs, τὸ Βορυσθενίτων ἄστυ, Milesiorum colonia** IV. 78. *eadem Borysthenes, Βορυσθένης, ibid. τὸ Βορυσθενίτων λιμνὸς* IV. 17. 74. **Olbiopolis vel Olbia; ipsique Οὐλβιωνῶνται nominati** IV. 18.
- Boryes ferae in Africa frequentes** IV. 192.

- Bos** se ipsum etixans apud Scythas IV. 61. boves mares Aegyptii immolant; feminae Isidi sacrae sunt II. 38. 41. boves immolandos quomodo explorent Aegyptii II. 38. boum sepultura apud Aegyptios II. 41. bos apud Cyrenaeos etiam sacra propter Isidem IV. 186. bobus ubi cornua non succrescant IV. 29. boves praepostere pascentes; cornua inflexa anterioribus habentes IV. 182. — boves feri praegravibus cornibus circa Macedoniam VII. 126.
- Bos** lignea inaurata Mycerini regis filiae sepulcrum II. 129 seq. boves aureae a Croeso Ephesi dedicatae I. 92.
- Bosporus** Cimmerius IV. 12. 28. et 100.
- Bosporus** Thracius a Dario ponte iunctus IV. 83. 85. 86. ubi et eius dimensio.
- Bottiacis** regio, *Bottia* VII. 123. terminata per fluv. Lydian et Haliacmona VII. 127. *Bottia*; *Bottia*, pop. VII. 185. VIII. 127.
- Branchidae**, *ai Bpaxxidas tñs Mavet*; ubi oraculum Apollinis I. 46. 92. *adn.* 157 seqq. II. 159. n. V. 36. *De eodem templo agitur* VI. 19. ubi *to to Adidant lōv.*
- Branchidae**, *ai Bpaxxidas*, sacerdotum familia I. 158. *vid. adn. ad I. 92. p. 107.*
- Brauron** Atheniensium IV. 145. VI. 138.
- Briantica** regio, *ἡ χώρα Βριαντική*, antea Galaica nominata VII. 108.
- Briges**, qui postea dicti Phryges VII. 73. *vid. adn.*
- Brongus** fl. in Istrum labitur IV. 49.
- Brundisium** urbs IV. 99.
- Bryas**, Darii et Artystonae fil. VII. 72.
- Brygi**, Thraeces VI. 45. VII. 185. *vid. Briges.*
- Bubali** in Libya IV. 192.
- Bubares**, Persa, Megabyzi fil. V. 21. VII. 22. VIII. 136.
- Bubastis**, urbs in Aegypto II. 59. 157. 156. 166. Bubastiana praefectura II. 166.
- Bubastis** Aegyptiace, Diana II. 157. 156.
- Bucolicum** ostium Nili effossum II. 17.
- Budii**, Medorum gens I. 101.
- Budini** populus IV. 21. 108. eorum mores etc. urbs Gelonus IV. 108.
- Bulis**, Spartiata, Nicolai fil. offert se sponte ad Talthyrbii iram placandam; una cum Sperthia; et eorum acta VII. 134 - 137.
- Bura**, Achacorum opp. I. 145.
- Busae**, Medorum gens I. 101.
- Busiris**, urbs Aegypti II. 59. 61. Busiritana praefectura II. 165.

- Butacides, Crotoniata, Philippi pater V. 47.
- Buto, urbs Aegypti, ubi oraculum Latonae II. 59. 63. 155.
- Bybassia penins. in Cnidiorum finibus I. 174.
- Byblos, i. e. Papyrus Aegyptiacus, describitur II. 92. *cf. not. p. 315. Herodoti aetate βύβλος, i. e. libri papyracei maxime in usu, V. 58. adn. p. 55. βύβλος ἔπλα, rudentes ex hyblo VII. 25. not. et c. 56.*
- Byssina sindone vulnera obligantur VII. 181.
- Byzantium ab Otane captum V. 26. urbs iniquo loco condita IV. 144. a Ionibus suum sub obsequium redacta V. 103. . . . C.
- Cabales, gens Africae IV. 171.
- Cabalii, populus III. 90.
- Cabelenses Maeones, Καβηλείς οἱ Μαιώνες, qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux VII. 77.
- Cabirorum sacra II. 51. eorum templum Cambyses profanat III. 37.
- Cadaver Amasidis Ianiatum III. 16. cadaverum condiendorum ratio apud Aegyptios II. 86-88. cadavera parentum comedunt Calatiae Indi III. 58. et Padaei III. 99. cadavera apud Graecos comburantur III. 58. cadaver igne comburere et Persis et Aegyptiis nefas est III. 16. ab ave aut cane discerpta apud Persas terra conduntur I. 140. apud Aethiopes vitro circumdata III. 24. incerata et plaustris circumvecta apud Scythas IV. 71-72. cadaver Orestis septem cubitorum I. 68. n. . . . Cadmea victoria (*proverbialiter ita dicta, cf. adn.*) Phocaensibus obtigit I. 166.
- Cadmeae litterae V. 59.
- Cadmei I. 146. Pelasgos eliciunt. I. 56. Cadmei ab Argivis electi V. 57-61. in eos expeditio Atheniensium IX. 27.
- Cadmus, Agenoris fil. IV. 147. V. 58. et 59. Semeles pater II. 45. ad Theram adpellitur IV. 147. venit in Boeotiam II. 49.
- Cadmus, Cou, Scythae fil. homo iustitiae amantiss. VII. 163. 164. . . .
- Cadytis, magna Syriae urbs II. 159. non minor quam Sardes; a Neco rege expugnata III. 5. . . .
- Caenides Eetion V. 92. §. 2.
- Caicus fl. VII. 42. Caicus campus, Καίκοι πεδῖον, Mysorum VI. 28. . . .
- Calacta (Καλὰ Ἀκτὴ, i. e. Pulchrum littus) in Sicilia,

- Tyrrheniae obversa VI. 22
seq.
- Calami, locus Samiae terrae
IX. 96.
- Calaminthae opp. Libyae ex
Herodoto memoratur apud
Steph. Byz.
- Calactiae Iudi III. 97. vide
Calatiae.
- Calasirica, Aegyptii pugna-
tores II. 164-168. IX. 32.
solam rem militarem exer-
cent II. 166. eorum sti-
pendium et commoda II.
168. armatura VII. 89.
(coll. I. 135. IV. 180.) IX.
32. Calasirium nomi s.
praefecturae II. 166.
- Calasiris, vestis nomen II. 81.
- Calatiae Indi parentibus ve-
scuntur III. 58. at cap. 97.
vocantur Calantiae.
- Calchas VII. 91.
- Calchedonia IV. 85. Calche-
donii V. 26. vid. Chalce-
donii, et cf. Var. Lect. ad
IV. 144.
- Calculorum ludus inventus
a Lydis I. 94.
- Callatebus, urbs Lydiae VII.
31.
- Calliades, archon Athen.
VIII. 51.
- Callias, Eleus, ex Iamida-
rum familia, vaticinus V.
44. 45.
- Callias, Phaenippi fil. Hip-
ponici pater, bona Pisi-
strati Athenis eiecti a usus
emere; filiabus potestatem
dat, maritum sibi, quem
quaeque velit, eligendi VI.
121. 122. cf. not. p. 240.
- Callias, Hipponici fil. Athe-
niensi legatus VII. 151.
- Callierates, eiusque virtus
et moribundi dictum IX.
72. eius sepulcrum apud
Lacedaemonios IX. 85.
- Callimachus, Aphidnaeus,
polemarchus VI. 109. eius
virtus et interitus VI. 114.
- Callipidae, populus Scythae:
iidem et Graeci Scythae
IV. 17.
- Callipolitani, Καλλιπολίται,
in Sicilia VII. 154.
- Callista ins. Thera postea no-
minata IV. 147.
- Calvi populi ab ipso natali,
itidemque feminae calvae
IV. 23. calvi paucissimi
apud Aegyptios, et qua
causa III. 12.
- Calumnia unde in aulis III.
80. eius propria VII. 10.
§. 7.
- Calydnii pop. VII. 99.
- Calyndenses, οἱ Καλύνδαι: co-
rum rex, et navis ab Arte-
misia demersa VIII. 87.
- Calyndici montes, Cariae
I. 172.
- Camarina, quondam Syracu-
sanorum, Hippocrati tra-
dita VII. 154. eversa a Ge-
lone VII. 156.
- Cambyzes, Cyri pater I. 46.
107. 112. 207. VII. 11. ei
in matrimonium tradita
filia Astyagis I. 107.

CAMBYSES, Pers. rex, Cyri et Cassandanae fil., ex Achae-menidarum familia II. 1. III. 2. eius genus Aegyptii falso sibi vindicant III. 2. patrem in bello Massagetico comitatus, cum Croeso in Persiam remittitur I. 208. Cyro mortuo regnum suscipit, et expeditionem in Aegyptum parat II. 1. III. 1-4. ubi causae huius belli enarrantur; cum Arabum rege foedus init, et tutum transitum obtinet c. 7-9. a Polycrate navales copias petit c. 44. coll. c. 25. et 139. Psammenitum regem ad Pelusium acri praelio vincit c. 10 seq. Memphin urbem expugnat, et universa potitur Aegypto c. 13. cf. II. 181. Libyes, Cyrenaei et Barcaei ultro ei se dedunt c. 13. cf. IV. 165. — Psammenitum captum humaniter tractat, at postea tauri sanguinem bibere iubet c. 14 seq. in Sai urbe in Amasidis cadaver saevit c. 16. triplex facere bellum sibi proponit c. 17. ad Aethiopas mittit speculatores Ichthyophagos, qui arcum Aethiopicum ei adferunt c. 18-23. Thebis adv. Aethiopas ducit, at mox fame coactus revertitur c. 25. exercitus adv.

Ammonios missus arena obruitur c. 25 seq. expeditio adv. Carthaginienses Phoenicum pietate frustrata c. 19. — Memphin reversus Cambyzes in Aegyptios Apidi festum celebrantes grassatus, ipsum Apidem vulnerat c. 27-29. inde furiosus, somnio illusos (cf. c. 64.) fratrem Smerdin necari iubet, et sororem eandemque uxorem sibi sumtam interficit c. 30-32. alia in Persas edit facinora nefaria, inde a puero morbo sacro laborans; in Croesum benemorem sagittam emittit; et Cabirom sacris illudit c. 33-38.

contra eum in Aegypto morantem insurgunt duo Magi, et praecones Ecbatana Syriae mittunt, qui imperium ei abrogent c. 61-63. (cf. c. 120.) ab illis poenam sumturus, gladio forte vulneratus, Persarum proceres moriens obtestatur, ne imperium ad Medos redire patiantur c. 64 seq. Regnavit VII. annos et V. menses c. 66. — cur Dominus a Persis adpelletur III. 89.

Cameli I. 80. III. 103. VII. 86. camelii descriptio III. 103. camelos timent equi

- I. 80. cameli a leonibus
lacerati VII. 125.
- Camileus, opp. Siciliae, He-
rodoti aetate ab Agrigenti-
nis habitatum; eius obses-
sio VII. 169. 170.
- Caminius poematium Home-
ri H. 32.
- Canfirus, civitas Doriensium
I. 144.
- Campus urbs Crossaëae re-
gionis VII. 123.
- Canæ mons, Καὶες ὄρος VII.
42.
- Canales corlucei mirae lon-
gitudinis III. 9.
- Canastracum promontorium
VII. 123.
- Candaules, Myrsi fil., Sar-
donicus tyrannus, Myrsilus
a Græcis nominatus I.
7. uxorem suam conspici
nudam a Gyge vult I. 8.
pro uxoris et Gygis consi-
lio et dolo interimitur I.
11. 12.
- Candaules alius Damasithy-
us pater VII. 98.
- Canes Indici I. 192. VII. 187.
- Canes custodes domus H.
22.
- Cannabis sponte nata et sata
in Scythia IV. 74.
- Canobus opp. Aegypti II. 97.
- Canobicum Nili ostium II.
16. 17. 113. 119.
- Caphareum promontorium
VIII. 7. 113. 119.
- Capillorum tonsura apud
Arabes III. 8. VII. Coma.
- Capita quercus, Ἀπὸς Κεφα-
λῶν, locus sic dictus, in
Cithaerone monte IX. 39.
- Cappadociae fertilitas I. 73.
- Cappadoces a Græcis Syri
nominati I. 72. V. 49.
VII. 72. Cappadocibus
bellum infert Croesus I.
71. 73.
- Capras Mendesii non mactant
II. 42. 46.
- Caprarii in honore apud
Mendesios II. 46.
- Capripedes homines IV. 25.
- Caprae et bubali ap. Afros
IV. 192.
- Captivorum immolatio apud
Scythas IV. 62. et apud
Tauras IV. 103.
- Caput nullam suturam ha-
bere IX. 83. caput hostis
prostrati pelle nudant Sey-
thae IV. 64. et e granis
potant c. 65. capita capti-
vorum hostium praecalto
infixa palo supra domum
erecta tanquamedium
custodes apud Tauras Sey-
thas IV. 103. caput Ones-
ii ab Amathusiis super op-
pidi portas suspensum V.
114.
- Car fratres habuit Lydum et
Mysum I. 171.
- Carcinitis, opp. Scythiae IV.
55. 99.
- Cardamyle Laconica VIII. 73.
- Cardia opp. Chersonesi VI.
33. VII. 58. IX. 115.
- Carenius, Euaeneti pater VII.
173.

- CARIES**, olim Leleges, Minois et Cretum imperio subiecti; eorum tria inventa I. 171. a Croeso subacti I. 28. denuo ab Harpago I. 174. eorum a Persis defectio et pugnae V. 117-120. naves et armatura in Xerxis exercitu VII. 93.
Caries in Aegypto ad Pelusium Nili ostium habitantes II. 61. 152, 154. III. 11.
Caricarum mulierum factum contra maritos I. 146.
Caris, pars Ioniae I. 142. a Persis capitur VI. 25.
Caricum vestimentum V. 88.
Carine, opp. Mysiae VII. 42.
Carius Iupiter I. 171. V. 66.
Carnea festum VII. 206. VIII. 72.
Carpathus insula III. 45.
Carpis fl. super Umbria in Istrum se exonerat IV. 49.
CARTHAGINIENSES, origine Phoenices, III. 19. et Phoenices ab Herodoto nominati II. 32. IV. 197. VII. 165, (cf. adn. ad VII. 167.) cum Phocaensibus de Corsica bellum navale gerunt. I. 166. iis vult bellum inferre Cambyses, sed omittit III. 17. 19. Siciliae bellum inferunt, Amilcare duce VII. 165 seq. colunt imaginem Amilcaris VII. 167.
Carthago, Καρχηδών: III. 19.
Carystus, urbs Euboeae IV. 83. obsessa VI. 99.
Herod. T. IV. P. II.
- Carystii** se dedunt Persis ibid. pecuniam dant Themistoceli exigenti VIII. 112. eorum ager a Graecis vastatur VIII. 121. contra Athen. bellum gerunt IX. 105.
Casambus, Aristocratis fil. Atheniensibus traditus ab Aeginetis VI. 75.
Casia in Arabia quomodo nascatur et metatur III. 110.
Casius, Arabiae mons ad Serbonidem lacum, Aegyptum a Syria determinat II. 6. 158. III. 5.
Casmene, opp. Siciliae VII. 155.
Caspatus, urbs Paetiae regionis III. 102. IV. 44.
Caspia III. 92. 93. eorum armatura in exercitu Xerxis VII. 67. eorum equites VII. 86.
Caspium mare IV. 40. 1. 202. 203.
Cassandane, Cyri uxor, mater Cambysis II. 1. III. 2.
Cassiterides insulae, unde stannum, *κασιτέρη*, adfertur III. 116.
Castalia, fons sub Hyampeo Parnassi cacumine, VIII. 39.
Casthanaea, opp. Magnesia VII. 183. 188.
Castor et Pollux, Tyndaridae II. 43. hospitio excepti ab Euphorione VI. 227.
Castores in quo lacu capian-

- Insulae IV. 109. eorum testi-
 culi ad uterorum curationem
 utiles ibid.
 Castra Tyriforum, *Τυφωρυγία*,
 locus sic dictus
 in Aegypto II. 172.
 Castra, *Στρατόπεδος*, nomen
 loci Ionibus et Caribus ad
 habitandum in Aegypto
 dati II. 154.
 Catadupa Aegypti II. 17.
 Catarractes amnis, *Μακάν-
 δροπαρ*, in Phrygia VII.
 261.
 Catiari et Traspiēs, Scytharum
 genus IV. 6.
 Cava Euboeae, *καὶ Κυθαίης*
 VIII. 13.
 Caucasus mons I. 104. 203.
 Caucones Pylii pop. I. 147.
 IV. 148.
 Caunus, Cariae urbs, ab
 Harpago capta I. 176. ad
 Iones deficit V. 105.
 Caunii, eorumque genus
 et mores I. 172.
 Caustrobius, Aristae pater
 IV. 13.
 Caystrinus fl. Lydiae V. 100.
 Cebreniorum origo H. 20.
 Cecrops rex VIII. 44. unde
 Cecropidae dicti Athe-
 nienſes ibid.
 Celaenae, Phrygiae urbs, ubi
 Maeandri fontes VII. 26.
 Celas, Socius Dóriei V. 46.
 Celtae pop. II. 33. omnium
 extremi in Europa ad so-
 lis coenacum IV. 49.
 Centum appellatae insulae
ἑκατὸν Νῆσος I. 151.
 Ceos, *Κέος*, insula haud lon-
 ge ab Attica sita VIII. 76.
 patria Simonidis V. 102.
 — Cei, *Κέως*, VIII. 1. 46.
Κέως, IV. 35. V. 102. Io-
 nicus populus Athenis
 oriundus VIII. 46. Ceo-
 rum coenaculum in Delo.
 IV. 56.
 Cephallenia insula IX. 28. a
 Palensibus habitata ibid.
 Cepheneſ olim, qui Persae
 VII. 61.
 Cepheus, Andromedae pater
 VII. 61. 150.
 Cepheus, Beli fil. VII. 61.
 Cephissus, Thyiae pater VII.
 178.
 Cephissus, amnis Phocidis
 VIII. 33.
 Ceramicus sinus I. 174.
 Cercasorum, *Κερκασίων*, Ae-
 gypti urbs; ad eam scin-
 ditur Nilus II. 15. 17. 97.
 Cercopes Homeri H. 24.
 Cercopum sedes; *Κερκόπων*
Ἰδρα, VII. 216.
 Cerae, Aegyptiace Isis II.
 59. 156. cum Cerere alca-
 ludis Rhampsinitus rex
 II. 122. Ceres et Bacchus,
 inferorum principes II.
 123. Cereris matris tem-
 plum in Scythia IV. 53.
 Cereris Eleusinae tem-
 plum IX. 62. 97. 101. et
 Iacus IX. 65. Amphictyo-
 nidis templum VII. 200.

- Achaciae templum et orgia V. 61. Cereris legiferae sacra non memoranda, Thesmophoria II. 171. VI. 116. cf. c. 154. Cereris et Proserpinae solemnia VIII. 65.
- Certamen singulare Echemi Tegeatarum regis cum Hylo Peloponnesiorum duce IX. 26. certamen ecc. Argivorum cum totidem Spartanorum I. 82. certamen singulare triplex inter Pacones et Perinthios V. 1. certamen singulare a Mardonio Spartanis propositum IX. 48. cf. VII. 103. Cervi in Africa nulli IV. 192.
- Chalcædonii (ab Herodoti nominantur *οἱ Καλχηδόνιοι*, uno tantum loco *οἱ Χαλκηδόνιοι* VI. 33. ubi vid. *Var. Lect.*) caeci a Megabazo dicti IV. 144. ab Otane capti V. 26. Chalcædonii in ulteriore litore Byzantii VI. 65. vestustiores Byzantiis IV. 144. Chalcidenses oram Atticam populantur V. 74. vastantur ab Atheniensibus V. 77. Olynthum obtinent VIII. 27. viis opem ferunt Milesii V. 99. in acie Graecorum ad Plataeas IX. 28. Chalcidicum genus VII. 185. VIII. 127.
- Chaldaei, pop. Assyrius VII. 65. Chaldaei sacerdotes Iovis Belli Babylon. II. 181. 183. Chalestra, urbs Macedoniae ad Axium II. VII. 1250. Chalybes a Croeso subacti I. 28. eorum armatura in exercitu Xerx. VII. 76. ubi vid. adn. et *Var. Lect.*
- Champsae crocodili nominantur ab Aegyptiis II. 69. Charadra, opp. Phocidis VIII. 35. Charoxus, vir Mitylæneus, Sapphus frater II. 135. IV. 155. Charilaus, Mæandri frater III. 146. Charillus, Eunomi fil. VIII. 131.
- Charopinus, Aristagoræ frater V. 99. Chemmis, ins. natans in laeu alto iuxta templum in Buto Aegypti opp. II. 56. Chemmis, opp. magnum Thebaicae praefecturae II. 91. Chemmitana plaga, militibus attributa II. 65.
- Cheops, rex Aegypti, Rhampsiniti successor II. 124. eius gesta, pyramides II. 124 seqq. Chephrenis regis Aegypti tyrannis, et pyramis II. 127. Cherbemisti Persa, Artayctis pater VII. 178. Chessis, Gorgi pater VII. 98. Chersis, Onesili pater VII. 104.

Chersonesus, a Miltiade Cy-
pessii fil. condita VI. 34
1299. Chersonesi urbes a
Phoenicibus captae VI. 35.
Chersonesitarum primo-
res astu captos in vincula
conicit Miltiades Cimonis
fil. VI. 39. et Chersonesum
Athen. terram nominat,
Lemnum adorienti VI. 140.
Chersonesitae Sesti portas
Atheniensibus, aperiunt
IX. 108.
Chersonesus, aspera oppi-
dum IV. 99. p. cf. VII. 35.
Chilaus, civis Regentes, con-
siliū dat Spartanis IX. 9.
Chilo, Demarconi fil. VI. 65.
vir Spartae sapientiss. VII.
235. Hippocrati consiliū
dat I. 59.
Chius Ionium civitas I. 142.
II. 178. a Persis, capta VI.
312. Chii soli Milesiis con-
tra Lydos opem ferunt I. 8.
Chiorum tyrannus Strat-
tis VIII. 139. Minervae
Poliuchi templum I. 169.
eorum lingua I. 142, quo
paeeto Atarnem obtine-
runt I. 160. n. eorum cla-
des VI. 25. 26. 26 seq.
Chospeus fl. ad Susa I. 188.
IV. 49. 52. abithazano
Choenix mensura VI. 57.
VII. 187. ubi vid. add.
Choeratae, Xerxes fil. c.
porales, tribus Sicyonia
VI. 68.
Chorreae opp. Euboeae ditio-

nis Eretriensium VI. 191.
Chorus, Micythi pater VII.
170.
Chorasmii pop. III. 93. 117.
eorum in Xerxis exercitu
armatura VII. 66.
Chori muliebres lascivi ap.
Aeginetas V. 85. chori
tragici Baccho adtributi a
Clisthene Sicyonio V. 67.
chorus 190. adolescentum
ex Chio missus Delphos,
eiusque triste fatum VI.
27.
Chromius, Argivus I. 82.
Chytia, Xerxes fil. c. Lebetes,
aquae calidae in Thermo-
pylis VII. 179. n.
Cicones, gens Thraciae VII.
59. 108. 118. 119. 120. 121.
Cii sive Cei vid. Ceos.
Cilices olim Hypachaerum no-
minati VII. 91. II. 28. 72.
V. 49. 52. eorum armatura
VII. 91. tributum III. 90.
naves, vid. Kniaz VII. 14.
Cilicia, II. 17. montana c. 24.
IX. 107. Cilicia provincia
equitatu custodita III. 90.
Ciliciae et Armeniae ter-
minus Euphrates fl. V. 52.
Cilix, Agenoris fil., a quo
dicti Cilices VII. 91. 95.
Cilla, Aeolum civitas I. 149.
Cimmeria, regio Scythiae,
IV. 12.
Cimmerii a Scythis sedibus
eieci IV. 1. 11. 12. expe-
ditionem adv. Ionium sus-
cipiunt I. 6. ubi vid. add.

- et Sardes capiunt I. 15.
 deinde ab Alyatte ex Asia
 eiecti I. 16.
 Cimmerius Bosphorus IV. 12.
 28. 106. Cimmerium por-
 torium, *Πορτὴν Κιμμερίαν*
 IV. 12. 45. Cimmerium
 castellum; *Κιμμερία πύλη*
 IV. 12.
 Cimon, Miltiadis pater VI.
 34. 39. et Stesagoræ VI.
 38. 105. ter Olympiæ vi-
 ctor, et Pisistrati filius oc-
 cisus VI. 103.
 Cimon, Miltiadis filius VII.
 107. puerum patri im-
 positum exsolvit VI. 136.
 Cincas, Coniæus, rex Thes-
 saliae V. 63.
 Cinnamomum quomodo col-
 ligatur in Arabia III. 111.
 Cinyphus fil. IV. 175. V. 42.
 Cinyphus tellus Africae ferti-
 lis, Nubio cognominis IV.
 196.
 Clon; Mysiae urbs V. 125.
 Cippus finium index VII. 30.
 Circumcisio Aegyptiorum II.
 36. et aliorum quorun-
 dam populorum II. 104.
 Cissii in exercitu Xerxis mi-
 stantes VII. 62. eorum
 dux et armatura ib. equi-
 tatus VII. 86. tributum
 III. 91. Cissii et Medi a
 Thermopylis propulsati
 VII. 210.
 Cissia terra V. 49. 52. VI.
 119.
 Cissiae portae Babyloniæ III.
 155. 158.
 Cithæronis radices IX. 19.
 25. faucium exitus IX. 39.
cf. adn. ad V. 74. 8. p. 78.
adde VII. 147.
 Cius Huv. ubiangebatur pro
 Scilus IV. 49.
 Claves Cypri, *Κεῖς τῆς Κύπρου*,
 promontorium ita
 dictum V. 108.
 Clazomenae, Ionum civitas
 I. 142. II. 178. Invasitur
 ab Alyatte, qui eandem
 accipit I. 16. capitur ab
 Artaphernæ et Ciane V.
 123. Clazomenarum
 thesaurus I. 51.
 Cleades, Antodici fil., Pla-
 taecensis, iunior exstitit
 Arginetarum tomus ad
 Plataeas IX. 69.
 Cleanax Argivus H. 1. 2.
 Cleander vates, Phigalensis
 Arcas, VI. 93.
 Cleander, Hippocratis filius
 VII. 195.
 Cleander, Pantaris fil., Gelæ
 tyrannus VII. 154.
 Cleobis et Bitonis historia et
 beatitudo I. 31.
 Cleodæus, Hylli fil. VI. 52.
 VII. 204. VIII. 131.
 Cleombrotus et Leonidas ge-
 mini V. 47. 1. VIII. 71.
 Anaxandridæ filius ibid.
 et IX. 10. pater Patrasiae
 IV. 81. Spartanorum dux
 in Isthmo VIII. 71.
 Cleomenes, Anaxandridæ
 fil., ex uxore posteriore
 natus, mentis haud satis

compos, patri succedit in regnum Spartanorum, quippe filius natu maximus V. 41 seq. cf. c. 39. a Macandrio Samio ipse auro non corrumpi potest, nec alios corrumpi sinit III. 148. *Alcmaeonidarum machinationibus a corrupta Pythia commotus* (cf. c. 63.) Pisistratidas Athenis eiicit V. 64 seq. et postea Clisthenem, Isagorae favens c. 70 seq. mox vero ipse Athenis excedere coactus, ex arce, ubi de Achaeum esse pronuntiaverat, Pisistratidarum oracula Spartam desert c. 72 seq. et 90. de novo expeditionem contra Athenas suscipiens, Eleusine cum collega Demarato discoriat c. 74-76. — Aristagoram, ad bellum Persis inferendum sollicitantem, (cf. c. 57 seq.) monitus a filia Gorgo, Sparta excedere iubet V. 49-51. — adv. Aeginetas, Medismi apud Lacedaemonios accusatos, ducens, per Demarati, absentem accusantis, artem Aeginā decedere cogitur VI. 49-51. Spartam reversus, cum Leotychide paciscens, ex oraculo corrupto Demarato regiam dignitatem abrogat c. 65 seq. ex Aegina Medicarum partium

patronos Atheniensibus in custodiam tradit c. 73. — Argivos magna clade adficit, sex millia eorum occidens (cf. VII. 148.), et Argilucum incendit c. 76-80. apud Ephoros corruptionis accusatus absolvi-
tur c. 82. at fraude, quam in Demaratum commiserat, detecta (cf. c. 66.), in Thessalia exulans, Arcades adv. Spartanos sollicitat c. 74. inde Spartam revocatus, furiosus (cf. V. 42.) se ipse laecerat c. 75. coll. V. 48. — Seythico more vinum bibere consuevit VI. 76.

Cleonae, opp. in Atho monte VII. 22.

Clinias, Alcibiadis fil. Atheniensium praestantissimus in classe contra Xerxem VIII. 17.

Clisthenes, Sicyonis tyrannus VI. 126. eius odium in Adrastum V. 67. circa Clisthenem et filiam Agaristam ac procos acta VI. 126 seqq.

Clisthenes, Atheniensis, de Alcmaeonidarum familia, Clisthenis Sicyonii nepos, cum Isagora factionibus dissidens, e quatuor tribubus Athen. decem facit V. 66. 69. cf. VI. 131. ab Isagora et Clebmenē Athenis eiectus V. 70 seqq.

- mox vero revocatus c. 73.
 Clypeos signis ornare primi
 Cares invenerunt I. 171.
cf. IX. 74. clypeis vallum
 congerunt Persae IX. 61.
 99, 102.
 Clytiades i. e. ex Clytii fami-
 lia, fuit Tisamenus, vates
 IX. 33.
 Cnidus, civitas Doriensium
 I. 144. II. 178.
 Cnidii, Lacedaemoniorum
 coloni I. 174. eorum cum
 Tarentinis amicitia III.
 138. suam ditionem in
 ins. formam perfodiendo
 tentant redigere I. 174.
 Harpago se dedunt *ibid.*
 Cyrenaeorum quosd. ser-
 vant IV. 164.
 Cnoethus, pater Nicodromi
 VI. 88.
 Cohon, Aristophanti fil. VI.
 66.
 Codrus, Atheniensium rex
 V. 65, 76.
 Codrus, Melanthi f., a quo
 Caucones Pylai oriundi I.
 147.
 Codrus, Nelei pater, Mileti
 conditoris IX. 97.
 Coela, *graece κοῖλα*, via sic
 nominata VI. 105. ubi *vid.*
adn.
 Coela (*κοῖλα*, i. e. Cava) Chii
 VI. 26. Euboeae VIII. 13.
 Coenae sumptuosissimae a
 Xerxe Graecis civitatibus
 imperatae VII. 118-120.
 coena splendidissima Per-
 sarum IX. 82. *cf.* I. 133.
 ubi mensa secunda maxime
 ab iis diligitur. Coena lu-
 xuriosa Pers. legatorum
 ap. Amyntam Macedonem
 V. 18. *seq.*
 Coena regia regis die na-
 tali quotannis parata ap.
 Persas IX. 110. ad coenam
 vocari a rege honorificum
 I. 119. III. 42.
 Coenra, Thasiae locus, pro-
 pe quem metalla Phoeni-
 cia, VI. 47.
 Coës, Mitylenaeus, Alexandri
 fil. IV. 97. V. 11. Mityle-
 nes tyrannidem a Dario
 accipit V. 11. captus ab
 Jatradora V. 37. a Mityle-
 naeis lapidibus interfici-
 tur V. 38.
 Coitus in templis ap. Baby-
 lonios I. 199. apud ceteros
 homines exceptis Aegyptiis
 et Graecis II. 64. n.
 Colacus, Samiae navis gu-
 bernator IV. 152.
 Colaxais, Targitai fil.; ab eo
 oriundi Scythae IV. 5. *seq.*
 triplex filiis constituit re-
 gnum c. 7.
 Colchis, I. 104. Colchi IV.
 37. 40. ab Aegyptiis oriun-
 di II. 104. *seq.* Persis dona
 ferunt III. 97. eorum ar-
 matura et dux in Xerxis
 exercitu VII. 79.
 Colchicum sinum Sardo-
 nicum dictum II. 105. *cf.*
Var. Lect.

- Corsicani, in Sicilia bel-
 lum gerunt VII. 165.
 Corycium antrum, $\pi\epsilon\delta\kappa\omicron\upsilon\mu\epsilon\iota$ VIII. 36.
 Corydallus, Anticygensis
 VII. 214.
 Corys, Arabiae fl. III. 9.
 Cossus, $\kappa\omicron\upsilon\varsigma$, civitas Dorien-
 sium I. 144. Coi, $\sigma\iota\kappa\omega\iota$,
 libertatem nacti VII. 164.
 Cotys, Asiae pater IV. 45.
 Cranaspes, Mitrobatis filius,
 una cum patre ab Oroete
 caesus III. 126.
 Cronai, dicti Athenienses
 VIII. 44.
 Cranium nullam suturam
 habere IX. 83. cranii pa-
 renthum inauratis Issedo-
 nes pro sacris vasis IV. 26.
 et caesorum hostium cra-
 niis pro poculis Scythae
 utuntur IV. 65.
 Cranonius vid. Diactorides.
 Crastis, et Crastia Minerva
 V. 45.
 Crater aeneus, Croeso mis-
 sus, a Samiis raptus, de-
 scribitur I. 70. cf. III. 47.
 crateres duo, aureus et
 argenteus, qui opus Theo-
 dori Samii, a Croeso Del-
 phis dedicati I. 51. crater
 in ostio Ponti, a Pausania
 dedicatus IV. 81. crater
 abeneus in Iunonis tem-
 plo a Samiis dedicatus IV.
 152. crateres Lesbii IV.
 61.
 Crathis, $\kappa\omicron\alpha\theta\iota\varsigma$, Aegaeum fl.
 perennis, a quo et Italicus
 ille vocatus est I. 145.
 Cratines, Anaxilai pater VII.
 145.
 Cratinus, Aminoclis pater
 VII. 190.
 Cremni, $\kappa\omicron\omicron\mu\epsilon\iota$, emporium
 paludis Maeotidis IV. 20.
 110.
 Creston, $\kappa\omicron\omicron\sigma\tau\omicron\upsilon\mu$, urbs Thra-
 ciae I. 67. Crestonica ter-
 ra, $\kappa\omicron\omicron\sigma\tau\omicron\upsilon\mu\iota\kappa\alpha$, VII. 124.
 VIII. 116. $\kappa\omicron\omicron\sigma\tau\omicron\upsilon\mu\iota\kappa\iota$ VII.
 127. incolae Crestonaei,
 $\kappa\omicron\omicron\sigma\tau\omicron\upsilon\mu\iota\kappa\iota$ V. 3. 5. VII.
 124. Crestoniatae, $\kappa\omicron\omicron\sigma\tau\omicron\upsilon\mu\iota\kappa\iota$
 I. 57.
 Creta, olim a barbaris habi-
 tata I. 173. ex ea Lycii
 oriundi ibid. instituta Cre-
 tica ibid.
 Cretenses, cur auxilium
 non tulerint Graecis con-
 tra Persam VII. 169-171.
 ubi nonnulla de eorum mi-
 gratione et fortuna. De eo-
 rumdem navigatione IV. 151.
 Crex avis II. 76.
 Crinippus, Terilli pater VII.
 165.
 Crisaeus campus, $\pi\epsilon\delta\iota\kappa\omicron\varsigma$ VIII. 52.
 Cristas galcis imponere, pri-
 mi ostenderunt Cares I.
 173.
 Critalla, opp. Cappadociae
 VII. 26.
 Critheis, Melanopi filia H. 1.
 furtivo concubitu prae-
 gnans H. 2. parit Home-

rum *H.* 3. habuit Phemio
H. 4. eius mors *H.* 5.
 Crithon, Ithagenis p. *H.* 1.
 Critobuli filia, Amasis uxor
II. 181.
 Critobulus Toroneus *VIII.*
 127.
 Crius, Polycriti filius *VI.* 50.
 circa eum et Cleomenem
 acta *ibid.* Atheniensibus
 traditus in custodiam *VI.*
 73.
 Crius, Aegineta, Polycriti
 pater *VIII.* 92.
 Crobyzi Thraces, *Θροβύζης* et
Κροβύζης *IV.* 49.
 Crocodili descriptio *II.* 68.
 69. 70. crocodili sacri *II.*
 69. 148. eorum sepulcra
II. 148. crocodilos Indus
 quoque fl. alit *IV.* 44. cro-
 codili Africae terrestres
 bicubitales *IV.* 191.
 Crocodilorum urbs, Aegy-
 pti *II.* 148.
 Croesus, ex Mermnadarum
 familia, *I.* 7. Alyattis fil.
 ex Carica uxore, Panta-
 leontem fratrem rebellan-
 tem interficit *I.* 92. annos
 xxxv. natus suscipit re-
 gnum Lydorum, et Ephe-
 sios invadit; deinde Iones
 et Aeoles in Asia subigit
I. 26. *cf.* c. 7. statim Iones
 insulanos adgressus, post-
 ea cum iis hospitium
 contrahit c. 27. regnum
 Lydorum multis subactis
 populis auget c. 28 *seq.* —

cum Aegyptiorum rege
 Amasi, et Babyloniorum
 Labyneto foedus init *I.* 77.
 — Miltiadem, a Lampsacenis
 captum, liberat *VI.*
 37.

eius cum Solone collo-
 quium *I.* 30-33. somnium
 de filio c. 34. Adrastum,
 caedens exspiatum, quum
 filium invitum occidisset,
 humaniter tractat, quam-
 vis magno afflictus dolore
I. 35-45.

Persarum crescentem ti-
 mens potentiam, oracula
 varie consulit *I.* 46 *seqq.*
 in consulendo Delphico
 oraculo ab Alcmaeone ad-
 iutus, hunc magno auri
 pondere donat *VI.* 125. et
 multa magnifica donaria
 in Graeciam, et praecipue
 Delphos mittit *I.* 50 *seqq.*
cf. c. 92. *V.* 36. et *VIII.* 35.
 cum Lacedaemoniis, Grae-
 corum potentissimis (*cf.*
 c. 53 et 56.) foedus init
I. 69 *seq.*

Cappadociae bellum in-
 fert, Astyagem a Cyro
 regno exutum, ad finem
 suum ulcisci cupiens *I.*
 73 *seqq.* Haly fl. Thaletis
 opera traiceto, Syrios ever-
 tit, et cum Cyro ancipiti
 Marte pugnat c. 75 *seq.*
 Sardes redit, proximo vere
 bellum renovaturus c. 77.
 in Sardiano campo a Cyro

- victus c. 79-81. Sardibus
 expugnatis, vivus captus;
 rogo impositus ab Apolli-
 one invocato servatur c. 84.
 87. Pythio mittit com-
 pedes; Gygis abavi crimen
 tuens l. 90 seq. cf. c. 13.
 a Cyro colitur, eique bo-
 num dat consilium de Sar-
 dibus non diripiendis l.
 88 seq. et de rebellantium
 Lydorum vitae ratione
 permutanda c. 155 seq.
 item in bello Massagetico
 de Araxe fl. traiciendo
 a. 207. Cyro cum
 Cambyse fil. in Persiam
 remittitur c. 208. in Ae-
 gyptum Cambysen secta-
 tur III. 14. eumque scite
 adulatus III. 34. desipien-
 tem vero admonens, mor-
 tem segre effugit III. 36.
 Croesi filius mutus l. 34.
 58. cf. adn. p. 45. quando
 vocem ruperit l. 85.
 Crophî, Κροφί, Aegypti mons
 II. 28.
 Crassaea regio, VII. 123.
 Croton, Κρότων, urbs III. 136.
 157. Crotoniatae, Κροτω-
 νιάται, genere Achaei VIII.
 47. eorum cum Sybaritis
 bellum V. 44 seq.
 Crotoniatae medici dieti
 primi, secundi Cyrenaei
 III. 154.
 Cubitus sex constat palmis
 III. 149. cubiti regis men-
 sura l. 178. cubitus Aegy-
 ptius Samio par II. 168.
 Culicum vis ingens apud
 Aegyptios palustres et con-
 tra eos ab Aegyptiis exco-
 gitata II. 95.
 Cūctatio nullis VII. 10, 60.
 Cuniculi hostiles aere depre-
 henat IV. 260.
 Cuthagoras, Epizeiri pater
 VI. 117.
 Curium, Κούριον, urbs Cypri
 V. 113. Curientes, oi Κου-
 ριται, Argivoram coloni
 V. 113.
 Curotropho sacra Sami fa-
 ciunt feminae H. 36.
 Currus bellici V. 113. cur-
 rus sacer Iovis in Xerxis
 exercitu VII. 38. quomo-
 do amissus VIII. 115.
 Cete caesorum hostium ca-
 pta nudant Scythae IV.
 64.
 Cyaneas insulas, τας Κυανέας,
 olim errabundas Graeci
 perhibent IV. 85.
 Cyaxares, Phraortes filius,
 Deiocis nepos, Medorum
 rex, rem militarem melius
 ordinat; Scythas exules,
 primum benigne receptos,
 dein aspere tractat; per
 eodem bello implicatur
 cum Alyatte, Lydiae rege
 l. 73 seq. cf. c. 16. Ninum
 circumsidet, mox magno
 Scytharum agmine obrui-
 tur l. 103 seq. Assyrios
 subigit; anni regni c. 106.
 cf. adn.

- Cybebes templum Sacribus
concrematum V. 192.
- Cyberniscus, Lycius VII. 98.
- Cyclades insulae, si *Kykladai*
veneri, V. 50.
- Cydippa, Apaxilai uxor, Te-
rilli filia VII. 165.
- Cydonia, *Kudavin*, in Creta
condita a Samiis III. 44.
59.
- Cydrara, opp. in Phrygiae
finibus VII. 50.
- Cyllestes, paucis Aegypti II.
77.
- Cyllyrii, Syracusanorum,
quondam servi, dominos
ejiciunt VII. 155.
- Cylon, Atheniensis, tyranni-
dis affectatus, compertus
V. 76. *IV* *supra* *not.*
- Cyma, civitas Acoliae, *Ky-*
ma *supra* *not.* I. 149. 157.
V. 125. VII. 194. H. 1. 2.
vocata, et Phryconis I. 149.
H. 98. eius origo H. 1. 2.
a Persis capta V. 125. Cy-
mae hyemat classis, *Nerx*
VIII. 150.
- Cymaci, *Kymaci*, ora-
culum consulunt de red-
dendo Pactya I. 157. *seqq.*
Pactyam in Chium depor-
tant I. 165. tyrannum
suum vivum dimittunt
V. 38. (sperant incepte
Homerum H. 12. *seqq.*)
- Cymaeus Aristagoras IV. 38.
- Cynaegirus, Cypriorum filius,
ei navem adversariam
prehensanti, manus se-
cori absconditur VII. 114.
- Cyneas, Philagri pater VI.
101.
- Cynetes, si *Kymetes*, postremi
Europae habitatores ad oc-
cidentem IV. 49. *vid. adn.*
p. 217. *seq.* Cynesii, *idem*
vocantur II. 55.
- Cyniscus appellatur a non-
nullis Zeuxidamus VI. 71.
- Cyno, sive Spaco, Mitradatis,
bubulci Astyagis, uxor
I. 110. Cynum, in monti-
bus exponendum servat et
nutrit I. 142. *seq.* Cymo,
semper in praecyri I. 142.
- Cynocephali, si *Kynocephalai*,
pop. in Africa IV. 193.
- Cynosarges, *Kynosarges*, *Ky-*
nosarges, Hercules templum
V. 63. VI. 116.
- Cynsura, ins. haud longe a
Salamina VII. 76. *seq.*
- Cynurii nonnullis videntur
iones esse in Dares mutati
VIII. 75.
- Cypria carmina Homeri non
sunt II. 113.
- Cyprus primum ab Amasi
capta II. 182. Persis tribu-
taria III. 91. Cypriorum
virgines prostituuntur in
templo I. 199.
- Cyprii se dedunt Cambysi
III. 19. eorum bella et de-
fectiones a Persis V. 194.
seqq. in servitutem redacti
V. 116. eorum armatum
VII. 90. eorum variae gen-
tes unde sint? *ibid.*

- Cypri claves, *Κλῆιδες τῆς Κύπρου*, promontorium V. 108.
- Cypselus, Eetionis fil. I. 114. V. 92. a quo Cypselidae oriundi VI. 128. Perian- dra pater I. 20. Corinthio- rum tyrannus, quomodo eos tractarit V. 92.
- Cypselus, Miltiadis pater VI. 35.
- Cyranis, *Κύρανις*, ins. Li- byae; lacus in ea auri ra- menta profert IV. 195.
- Cyrene, *ἡ Κυρήνη, ἡ τῶν Κυρηναίων πόλις*, circumflua IV. 164. Cyrenu, quam non diripuerant, quam esset occasio, frustra adoriun- tur postea Persae IV. 203. Cyrenaica regio, *ἡ Κυρηναία χώρα*, triplex messis tempus in se continet IV. 199.
- Cyrenaei, *οἱ Κυρηναῖοι*: eorum reges et historia IV. 154. seqq. agro Libyces exuunt, et Aegyptios magna adfi- ciunt clade IV. 159. cf. III. 161. postea cladem ab Afris accipiunt IV. 160. oraculum consulunt de rebus suis administrandis IV. 161. Cambysi se- dedunt III. 113.
- Cyrenaei amicitia cum Sa- miis IV. 152.
- Cyrenaei medici, secun- di sunt: ut Crotoniatae, primi III. 151. Cyrenaeo- rum narratio de Nili fon- tibus II. 321. Cyrenaeae feminae bovem supersti- tiose observant IV. 186.
- Cyrnus insula, i. e. Corsica, *ἡ Κύπρος*, in qua Alalia ci- vitas a Phocaensibus con- dita I. 165 seqq. incolae Cynii vel Corsicani, *οἱ Κύπριοι*, in Sicilia bellum gerunt VII. 165.
- Cyrnus, Carystiae opp. *Κύπρος τῆς Καρυστίας* IX. 105.
- Cyrnus heros I. 167.
- Cyrus, pater Cambysis Cyri patris I. 111.
- Crates Persa II. 20. VII. 11. eius parentes, avus etc. I. 75. 97. 107. 108. (ubi et eius nativitas) I. 111. mu- lus oraculo (I. 55.) dictus, quia Semimedus et Semi- persus I. 91. Harpago tradi- tur interimendus, et miro modo servatur I. 109 seqq. educatur ab uxore bubul- ci I. 113. our a cane edu- catus dicatur I. 122. regia indoles quomodo enituerit in puero I. 114. a materno avo Astyage agnitus I. 116. mittitur ad veros suos pa- rentes I. 122.
- ad ultiorum de Astyage capiendam ab Harpago ex- citatus I. 123. 124. callido invento Persas ad defectionem a Medis impellit I. 125 seqq. Astyagen regno exuit I. 46. 127-129. eum-

- que bello victum captum-
que tenet I. 75. at nullo
afficit malo I. 130. — sub-
acta superiore Asiae I. 130.
cum Croeso (*cf.* I. 46.)
Cappadociam invadente I.
75 *seqq.* proelio contendit
aequo Marte I. 75 *seqq.*
Sardes obsidet I. 79-81.
et expugnat I. 84. Croe-
sumque vivum capit I.
83, 85. et e. rogo mirifice
servatum maxime colit I.
88 *seq.* eiusque consiliis
utitur I. 89 *seq.* 155 *seq.*
207.
Ionibus fabulam narrat
I. 141. Laedaemoniis, ne
Coloniam laedat, vetantibus
contemtim respondet I.
153. de Lydis rebellanti-
bus gravem profert sen-
tentiam I. 155. — Smer-
di mago aures amputat III.
69.
adv. Labynetum, Babylo-
niac regem, profectus I.
88. Babyloniam expu-
gnat I. 190, 191.
adv. Massagetarum expedi-
tionem parat I. 201. coll.
204. Araxe traiecit I. 207.
post proelium acerrimum
a Tomyri regina victus oc-
cisusque I. 214.
Cyri iudicium de ferti-
liore terra Persis adsignan-
da IX. 122.
Cyrus a suis pater nomi-
natus III. 89, laudatur III.
160. coll. c. 34. ipse divi-
na se credidit sorte natum
I. 126, 204.
Cythera ins. Argivorum di-
tionis I. 82. templum ha-
bet Veneris Coelestis ex
Ascalone I. 105. eam con-
ducibilius Laedaemoniis
obruui quam extare VII.
235.
Cythnus insula VII. 90. VIII.
67. Cythni in classe
Graec. ad Salaminem VIII.
46.
Cytissorus, Phrixo genitus
VII. 297. eius posterorum
calamitas *ibid.*
Cyzicum, urbs Propontidis,
IV. 14. 76. VI. 33.
Cyziceni, *cf.* Κυζικηνοί, Oe-
bari Persae se dedunt; co-
rum festum in honorem
Matris Deorum IV. 76.
D.
Dndicae pop. III. 91. eorum
in Xerxis exercitu dux et
armatura VII. 66.
Daedalus vestigat Minos VII.
170.
Dni, nomades, Persarum ge-
nus I. 225.
Damas, olim leg. pro Dama-
sus.
Damasithymus, Candaulis
fil., dux in classe Xerxis
VIII. 98. Calyndensium rex
demersus ab Artemisia
VIII. 87.
Damasus Sirites, Amyridis
fil. XI. 127.

Damiae et Auxesia simulacra V. 82. 85.

Danaë, Acrisii filia, Persei mater I. 91. VI. 53. VII. 60. 150.

Danaus et Lynceus, Chemnitæ II. 91.

Danaus, Archandri socer II. 98.

Danaï filiae Thesmophoria ex Aegypto adferunt II. 91. templum Minervæ, quod Lindi est, extruxerunt II. 182.

Danaï et Xuthi in Peloponnesum adventus VII. 94.

Daphnae Pelusiae, *Δαφναίαι Πηλουσίαι*, in Aegypto II. 30. 107.

Daphnis, Abydenus IV. 158.

Dardanus urbs V. 117. contermina Abydo VII. 45.

Dardauenses I. 189. *ubi vid. adn.*

Daritag, pop. Asiaticus III. 92.

Darius, ex Achaemenidarum familia, Hystaspidis fil., Persidis praefecti I. 209 seq. III. 70. VII. 11. *ubi eius stemma.* — Darius idem sonat quod *داریوش*, i. e. coercitor VI. 98.

Cambysis quondam satellites in Aegypto III. 59. hoc mortuo, ex Perside veniens cum sex nobilibus Persis adv. Magum coniungit III. 70 seqq. eoque interfecto pro monarchia con-

stituenda sententiam fert III. 82. per equi hinnitum Rex designatus Persarum III. 84-87. universum imperium in xx. Satrapias distribuit, et tributa ordinat III. 88-96. *cf. c.* 117. — reditus eius et auri thesaurus III. 95 seq. ex auro purissimo monetae proemit IV. 166. — Persae cum *αχαιῶν*, i. e. *institorem*, nominant III. 89.

Oroeten, Sardibus praefectum, (*cf.* III. 120 seq.) rebellantem necandum curat III. 126-128. Sylosonem, Polyeratis fratrem, per Otanem in Sami imperium restituit III. 139-141. *coll. c.* 144 seqq. fossam ex Nile in Arabicum sinum ducit IV. 54. *cf.* II. 158. ante Vulcani templum Memphi satum sibi poni frustra iubet II. 110.

adv. Babylonios rebellantes ducit, et Babylonem diu obsessam, tandem per Zopyri dolum capit, et muros portasque diruit III. 150-160. ibi pecuniarum spe frustratus, sepulcro Nitocridis aperto I. 187. aureae Iovis Beli statue insidiatur I. 183.

magna Asiae parte per Scylacem detecta, Indos subigit IV. 44. nec tamen omnes III. 101.

luxato pede a Democede
sanatus III. 129; hunc cum
xv. nobilibus Persis ad
Graeciae oras specularandas
mittit III. 135 *seqq.* coll.
c. 155.

expeditionem in Scythas
suscipit IV. 1. 85 *seq.*
Bosporum ponte iungit
per Mandrocleum Samium
c. 85-87. Istrum trans-
gressus, Ionibus pontem
custodiendum relinquit
c. 97 *seqq.* per miras Sey-
tharum ambages frustra-
tus, vel proelium vel de-
ditionem poscit ab Idan-
thyro rege, qui ingenue
respondet. c. 120-127.
deinde noctu abiit ad
Istrum c. 134 *seq.* et tra-
iecto fluvio, Megabazum
in Thracia relinquens, in
Asiam redit IV. 140-144.
Bacones per Megaba-
zum subigit et in Asiam
abducit V. 12 *seq.*

bene de se meritos remun-
neratur et maxime colit:
III. 140. 160; IV. 143. V.
11. coll. VI. 30. VII. 194.
Sardibus incensis V. 101.
Atheniensibus iratus, Hi-
stiaeum ad Iones recupe-
randos dimittit V. 105
seqq. a Macedonibus poscit
terram et aquam V. 17. et
a Graecis VI. 48. qui lega-
tos in barathrum et pu-
teum praecipitant VII.
Herod. T. IV. P. II.

155. ady. Athenas et Ere-
triam Maroniam mittit
VI. 43. et postea Datis et
Artaphernem VI. 94. qui
pugna Marathonis victi
VI. 111 *seqq.* coll. VII. 16.
in Asiam revertuntur VI.
118. *seqq.*
irator Atheniensibus
VII. 49. novam ady. Grae-
ciam et rebellantes Aegy-
ptios expeditionem parat,
et Xerxem fil. successorem
regni nominat VII. 1-3.
at mox diem supremum
obit c. 4.

statua eius equestris III.
88.

Darius e Gobryae filia
ante regnum tres genuerat
filios, quorum natus maximus
Artabazanes solus memora-
tur VII. 2. Rex declaratus
Cyri filias, Atossam et Ar-
tystonem, eiusdemque ne-
ptin Parmyn, et Otanis fil.
Phaedimam in matrimo-
nium ducit III. 88. ex Atos-
sa ei quatuor filii nati: Xer-
xes VII. 2. Hystaspes VII.
64. Achaemenes III. 12.
VII. 97. et Musistes VII. 82.
ex Artystone, quam praeci-
pue diligebat, Artamenes VII.
69. et Gobryas c. 75. ex
Parme, Ariomardus VII.
78. Deinde ex Phrataguna,
Artanis fratris filia, susci-
pit Abrocomen et Hyperan-
then VII. 224. Memoratur

- etiam fil. Darii Ariabignes, matre non nominata* VII. 97.
 VIII. 89. *cf. adn. ad* III. 88.
Darius II., Xerxis fil., Artayntam uxorem ducit IX. 108.
Dascylus, Gygis pater, I. 8.
Dascyleum, Δασκυλίον, urbs Bithyniae III. 120. 126. VI. 53.
Datis, Medus, contra Athenas missus a Dario VI. 94. *revocat Delios metu fugientes* VI. 97. *Marathonia pugna victus in Asiam profectus* VI. 118. *visionem in somnis videt ibid.* eius filii VII. 88.
Datus vel Datum, opp. Hedonorum, IX. 75.
Dauliorum opp. incensum VIII. 35.
Daurises, Darii gener V. 116. *adv. Cariam tendit; ibique interfectus* V. 121.
Dea mater, Ceres VIII. 65. *n.*
Declea, Atticae pagus, IX. 15. 73. *not. incolis Decelensibus, τοῖσι Δεκλιῶσι, ob Tyndaridis olim praestitam operam honos tributus a Lacedaemoniis* IX. 73.
Decelus, oppidi conditor IX. 73.
Decima redemptionis captivorum consecrata V. 77. *decima pecuniarum ex praeda diis dedicata* IX. 81.
Deioces, Phraortis fil. I. 16. 73. 96. *vir sapiens et iuris dicundi peritus* I. 96. *callido usus consilio, rex Medorum declaratus, Ecabatana condit* I. 96-98. *in exercenda iustitia severus, res imperii ordinat* I. 99 *seq. eius mors et anni regni* I. 102.
Deiphonus, Euenii fil. Apoloniata IX. 92.
Deliberatio Persarum de rebus maxime seriis inter pocula I. 133.
Delii de Hyperboreis maxime fabulantur IV. 33. *fugientes ex insula a Persis revocati* VI. 97.
Delium, Thebanorum opp. VI. 118.
Delphi, οἱ Δελφοί, I. 51. eorum urbs Pytho, Πύθω, I. 54. n. ad eos missa donaria a Gyge I. 14. *a Croeso* I. 50-52. 92. *ap. Delphos primus quis munera posuerit* I. 14. *Croeso Lydisque perpetuum civitatis ius Delphenses deserunt* I. 54. *oraculum pro se et Graecia consulunt* VII. 178. *exercitum formidantes Xerxis, urbem deserunt* VIII. 36. *barbaros a deo suo male adfectos caedunt c. 37 seq.*
Delphicum oraculum I. 46. *verax repertum a Croeso* I. 48. *etc. vid. Oraculum.*
Delphicum templ. sponte

conflagravit I. 50. II. 180. aliud Amphictyones aedificandum elocant II. 180. et Alcmaeonidae conducunt V. 62.

Delta Aegyptiorum II. 13. 15 *seqq.* 179. solum Delta Aegyptum esse aiunt Iones, non recte II. 15.

Delubrum Iatonae ex uno lapide confectum in Buto oppido II. 155. n. aliud tale delubrum describitur II. 175. delubrum Iovis sub fago conditum Dodonae II. 56. Protei regis Aegyptiorum Memphi II. 112. Phylaci et Autonoi apud Delphos VIII. 39. *vid.* Templum.

Delus ins. IV. 33. 34. 35. (ibi orbiculatus lacus II. 170. n.) expiata a Pisistrato I. 64. trinit, antea inconcussa VI. 98. n. Graecis aliquando navigandi terminus VIII. 132. n. Deli diu sedebant Graeci in bello Persico IX. 90. *cf.* VIII. 135.

DEMARATUS, Aristonis fil., Rex Sparta; ex matre natus, quae ex foedissima olim puella formosissima evaserat VI. 61 *seq.* a patre primo spurius iudicatus, mox vero agnitus, ob populi vota *Δημάρτος* nomen accipit c. 63. *cf.* c. 65. — Olympica victoria inter

Spartanos clarus VI. 70. n.

Cleomenem, nulla discordia antea alienatus, in expeditione contra Athenas deserit V. 76. eumque in Aegina absentem calumniatur, Aeginetis quidem non favens VI. 50 *seq.* *cf.* c. 61. et 64. per Cleomenis machinationes a Leotyclide, non esse fil. Aristonis iurante, regia exutus dignitate c. 65 *seq.* et probro adfectus, matrem testatur, ut quo patre natus sit dicat c. 67-69. ad Darium fugit c. 70. Xerxi de successionem regni consilium dat VII. 3. de Persarum expeditione in Graeciam Lacedaemonios miro modo certiores facit VII. 259. — Xerxi laudat Graecorum dispiuam, et praecipue Spartanorum VII. 102-104. disserit cum rege de Spartanis ad Thermop. comam pectentibus c. 209. Xerxi consilium dat de Cythera ins. occupanda; hospes ab illo magnopere cultus c. 234-257.

DEMARMENUS, pater Prinetae V. 41. et Chilonia VI. 65.

DEMOCEDUS, Galliphontis fil. Crotoniata, medicus, primarios superat medicos III. 151. publice a Poly-

- II. 4. 43. quibus sacra faciunt Athenienses VI. 108. eorum ara Athenis II. 7. Deprum generatio ab Homero et Hesiodo Graecis condita II. 53. ubi vid. adn.
- Deus, cuius nomen edere nefas, cf. II. 170. ab Aegyptiis plangitur II. 132. Deus Getarum, Zalmoxis vel Gebeleizis nominatus IV. 94. cf. adn.
- Dii Persarum I. 131. Arabum III. 8. Libyum IV. 188. Scytharum IV. 59. Thracum V. 7. Xōnos VI. 133.
- per Deos regios iurare ap. Persas III. 65. V. 106. per deos Graeciae praesides V. 92. cf. VI. 68. et IX. 90. per regios Lares ap. Scythas IV. 68.
- Dii regnarunt in Aegypto II. 144. Deos externos hostis expellunt Caunii I. 172.
- Diactorides, pater Eurydames, uxoris Leotychidis VI. 171.
- Diactorides, Cranonius, unus e procis Agaristae VI. 127.
- Diadumes, Demophili pater VII. 222.
- DIANA, Osiris s. Dionysi filia, II. 156. eam Cereris filiam unde fecerit Aeschylus ib. et adn. Bubastis ab Aegyptiis dicta ibid. et 137.
- at Dianae templum Sami II. 48. in Artemisia litore VII. 176. Busto II. 165. templum maxime memorabile in Bubasti urbe II. 137 seq. oraculum II. 83. festum Bubasti celebratum II. 59. seq. apud Brauronem VI. 138. not. Sami institutum III. 48.
- Dianae Orthosiae ara IV. 87. et Var. Lect. Dianae Reginae festum celebrant Thraciae mulieres et Paenonicae IV. 33. Dianae urbem suam dedicant Ephesii I. 26.
- Dicaea, urbs Thraciae ad Bistonidem lacum VII. 109.
- Dicneus, Theocydis fil., Atheniensis exul, apud Medos illustris, quaedam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans VIII. 65.
- Dictynae templum Cydoniae a Samiis structum III. 59. n.
- Dictys, animal IV. 192.
- Didymis oraculum a Persis spoliatum. VI. 19. vid. Branchidae.
- Dienecis Spartani virtus ad Thermopylas et eius dictum VII. 226.
- Dies, repente nox factus I. 47. 103. VII. 37. certo die non egrediuntur Laedaei monii ad bellum VI. 106. diei natalis observatio ap. Aegyptios II. 42. apud Per-

- sas I. 133. a rege splendida
 coena colitur IX. 116. Diei
 duodecim partes vel horae
 a Babyloniis inventae II.
 169. *cf.* VIII. 9. 6. et 14. 9.
 ibique *adn.* Dies varii in
 vita humana I. 32. Iter
 diurnum IV. 101. V. 53.
 II. 9. navigio confectum
 IV. 86. dies cccix. annum
 efficiunt I. 32. *ubi vid.*
adn. II. 4. III. 90. ap. Ae-
 gyptios vero cccxv. II. 4.
 Diotymenê mater I. 80. n.
 Dinomenes, Gelonis pater
 VII. 145.
 Diomedis *ἀγορεύς* citatur ex
 Iliade II. 116. *cf. adn.*
 Dionysius, Phocacensis, clas-
 sis Ionum dux, eiusque ad
 Iones oratio de classiario-
 rum exercitatione VI. 11.
 et *seq.* post cladem Ionum
 Siciliam petit et pirati-
 cam exerret VI. 17.
 Dionysophanes Ephesius IX.
 84.
 Dionysus Bacchicus IV. 79.
adn. vid. Bacchus.
 Dioscuri VI. 127. et *adn. ad*
 II. 146. eorum nomen Ae-
 gyptiis ignotum II. 43. 50.
 Dipacenses IX. 35.
 Dipodes mures IV. 192. n.
 Dirae in capita victimarum
 ap. Aegyptios II. 39. Can-
 bysis III. 65. n. *cf. c.* 75.
 Phocaeensium I. 165.
 Dithyrambus, Harmatidae
 fil. VII. 227.
 Dithyramborum auctor. Ari-
 on Methynnæus I. 23.
 Divinatio, Aegyptiorum II.
 83. Nasamonum IV. 172.
 Scytharum IV. 67.
 divinam rem curare, ma-
 ximi faciebant Lacedae-
 monii V. 63. *cf.* VII. 206.
 IX. 7.
 Divinitatis solers prudentia
 erga homines III. 108. *cf.*
 VIII. 13.
 Dinum, Δῖον, urbs in monte
 Atho VII. 22.
 Doberes, pop. Paconiae V.
 16. VII. 113.
 Dodona, II. 52. 57. Dodo-
 naeum oraculum I. 46. II.
 52. 55. IX. 95. Dodonaeo-
 rum prophetissae II. 55. n.
 Dodonaeae columbae *ilid.*
 et *c.* 57. n.
 Dolia argentea Delphos a
 Croeso missa I. 51. dolia
 figlina in aridum Syriae
 tractum deportata III. 6.
 Dolonci Thraces, Δολωνοί,
 ab Absinthiiis bello vexa-
 ti, oraculum consulunt
 VI. 34. Miltiadem regem
 creant VI. 35 *seq.*
 Dolopes Medo terram et
 aquam dant VII. 132. in
 Xerxis exercitu *c.* 185.
 Domus subterraneae Aethio-
 pum III. 97. Igneae Gelo-
 ni, Budinorum opp. IV.
 108. Sardibus ex arundi-
 ne constructae V. 101.
 portatiles ex caulibus con-

pectae apud Libyes Nomades IV. 190. ex salis grummis exstructae IV. 185. domos non possident Indi nonnulli III. 100. *cf.* Aedes.

Domestica mala Psammeniti maiora quam ut ea deslere possit II. 14.

Dona ad Aethiopes explorandi gratia missa III. 20 *seqq.* dona Graecorum Aegyptum incolentium ad templum Delph. instaurandum II. 180. dona Democedi medico ab rege et uxoribus data III. 130. dona ei qui primus muros Sardiū ascenderit pollicetur Cyrus I. 84. — Donum Persicum est exercitus IX. 109. Dona muliebria IV. 162.

Donaria Delphos missa a Gyge I. 14. ab Alyatte I. 25. a Croeso I. 51 *seq.* 92. a Rhodopi meretrice II. 135. Donarium Midae Delphos missum, regia sella I. 14. Lacedaemoniorum I. 51.

Donarium Arionis apud Taenarum I. 25. Donaria diversis in templis a Croeso consecrata I. 92. ad Graecorum templa ab Amaside missa II. 182. *cf.* c. 180. Donaria Pheronis II. 111.

Donaria diis missa a

Graecis ex praediis Persicis exempta IX. 81. Donaria in templo Delphico cognovit Xerxes VIII. 35.

Dores multas et insignes civitates habent in Peloponneso VIII. 73. migrationes varias suscipiunt I. 56. *cf.* VIII. 31. eorum duces origine Aegyptii VI. 53.

Dorienses et Iones gentem Caricam ex insulis eiciunt I. 171. quatuor suscipiunt expeditiones in Atticam V. 76. *cf.* c. 62 *seqq.*

prima expeditio, quam Lacedaemonii Dorienses in Asiam suscipiunt III. 56.

Dores in Asia habitantes a Croeso subacti I. 6. 28. Pentapolin incolentes nuncios Sardes mittunt ad Cyrum I. 141. 144. eorum sacra communia I. 144. in classe Xerxis militant VII. 95.

Dorienses Epidaurii I. 146.

Dorica gens, Δαρικὸν ἔθνος, VIII. 43. Hellenicae stirpis, unde cognominata I. 56. post varias migrationes, ex Dryopide denique in Peloponnesum venit *ibid.* et VIII. 31.

Doricæ tribus Sicyoniorum mutatae V. 68. Doricum vestimentum V. 87.

- Doris** Ὀδρίς, olim Dryopis nominata Persis non vastata Thessalorum consilio VIII. 31. m.
- Dorieus** Ἀναξανδρίδαε fil. ex prima uxore V. 41. inter aequales excellit V. 42. nolens sibi a fratre imperari; in Cinypem Africae coloniam ducit, ibid. in Sicilia cum Crotoniatis Sybarim cepit V. 45 seqq. ibique in expeditione obcubuit V. 45 seq. VII. 148. 205. — eius filius Eurynactes, Pansaniae collega IX. 10.
- Doriscus** V. 98. VII. 25. Thraciae littus et campus ingens, et castellum Darii VII. 59. 106 seqq.
- Dorus**; Hellenis fil. I. 66.
- Doryssus**, Leobotae fil. VII. 207.
- Dotus**, Megastri fil.; Paphlagonum et Matienorum dux VII. 72.
- Drama** Phrynihi, Μάκρου ἑταίρος VI. 21.
- Dromos** Achilleus IV. 55.
- Droplei**, Persarum genus I. 125.
- Drymae** opp. Phocidis VIII. 33.
- Dryopis** regio Δρυοπείς I. 56. postea Doris nominata VIII. 34. Dryopes pop. in Asia I. 146. Dryopum civitates in Peloponneso VIII. 75.
- Dyma**, opp. Achaeorum I. 45.
- Dymanatae**, tribus Sicyonia V. 68.
- Dyras**, fl. Trachinae VII. 198.
- Dysorum**, mons. prope quem argenti metalla V. 17.
- Dysenteria** in Xerxis exercitu VIII. 115. E.
- Ebenum** fort Aethiopia III. 114. cf. c. 97.
- Echatana** vid. Agbatana.
- Echecrates**, Eetionis pater V. 92.
- Echedorus**, Ἐχιδούρος, fl. e Crestonaeis fluens, exercitum Xerx. aqua destituit VII. 124. 127.
- Echemus**, Aëropi fil. Hylum in monomachia interfecit IX. 26.
- Echestratus**, Agis fil. VII. 204.
- Echinades** insulae adversus Achetoi fl. ostia II. 10.
- Echidnae** in Arabia frequentes III. 108. Echidna semivirginea ex Hercule tres concipit filios in Scythia IV. 9.
- Echines**, murium genus sic dictum in Libya IV. 192.
- Eclipsis** solis a Thalete praedicta I. 740. alio Xerxe Sardibus proficiscente VII. 37. Asia; quo tempore Lacedaemonii Isthmum muniebant IX. 106.
- Edoni**, Ἐδωνοί, pop. Thra-

Eione, VII. A 1044. eorum opp. Myrcinus ad Strymonem. fl. a. Dario Histiaeodono datum V. 11. 25. 124. Edoni. cum Atheniensibus ad Daton opp. pro anni metallis pugnant IX. 75. **Eductione** liberorum apud Persas I. 156. **Ection**, Echecratis fil. eiusque genus V. 92. ei datum oraculum *ibid.* **Egestani**, *Egestae* in Sicilia, Carthaginiensium socii V. 46. **Eion**, urbs super Strymonem fl. VII. 25. 203. VIII. 118. **Elaeus**, *Ἐλαῖος*, Chersonesi Thraciae opp. VI. 140. VII. 22. 53. IX. 116. adn. **Elaeuntii** Xanthippum rogant, ut Protesilaum ulciscatur IX. 120. cf. VII. **Elatca**, *Ἐλάτκα*, urbs Phocidis VIII. 53. **Elbo**, *Ἐλβή*, in Aegypto *ibid.* 149. **Electrum** ab Eridano fluvio Graecis adfertur III. 115. n. **Eleonius**, civis Antichares consilium dat Dorico V. 43. **Elephantine** in Africa IV. 191. **Elephantine**, urbs Aegypti *ibid.* 17. 28. et seqq. 69. 125. III. 19. 20. **Eleusis**, Atticae opp. VIII. 65. *ibid.* lucus deabus sacer

VI. 75. ad Eleusinem Atticaniensiam procluta 1. 250. Eleusinem Chloemenes cum Peloponnesis invadit V. 124. 76. Eleusinae sepulchri Argivi IX. 27. m. 19. 79. Eleusiniae Ceperis templum IX. 67. *ibid.* Eleusinia sacra Ceperi Matri et Proserpinae celebrata VIII. 65. *ibid.* **Elis**, Aetolorum civitas VIII. 73. **Elei** Minyarum oppida exerunt IV. 148. post proclium ad Plataeas suos duces in exilium mittunt IX. 77. aequissime a se Olympeae, certamina administrari iactant II. 160. quod tamen arguunt Aegyptii *ibid.* Eleorum agonothetae VI. 127. **Eleus** fuit Onemastus, Agaei fil. unus e procia Agristae VI. 127. **Eleus** vates, qui Polycratem secutus, inter Oroctae mancipia latebat III. 132. Eleus quoque fuit Tisamenus, vates Spartanorum IX. 53. et **Hegenistratus** o. 37. cf. adn. p. 251 seq. in Eteo agro, cum muli non nascentur IV. 307. **Ellopius**, ager, *Ἐλλοπία* VIII. 25. **Elorus**, fl. Siciliae VII. 154. **Enagetae**, *ἐναγέται*, I. 61. IV. 79. **Enaeus** Scythae I. 205. divi-

- nandi artem a Venere habent IV. 67.
- Encheleus, pop. Illyricus V. 61. IX. 43.
- Eneti, *cl'Enro*, vel Veneti, Illyricus pop., ad Adriam habitant VI. 9. puellas in matrimonium vendunt I. 196.
- Enianes cum Persis faciunt VII. 152. 185. 198.
- Enipeus, fl. Thessaliae VII. 129.
- Enneacrunos, fons ad Athenas VI. 137.
- Enneadoi, *Ἐννεάδοι*, Novem-viae, loci nomen VII. 114.
- Eordi, pop. VII. 185.
- Epaphus a Graecis vocatur Apis Aegyptiorum II. 153. n. III. 27. 28.
- Epaphi boves mares II. 38.
- Ephesus, civitas Ionum I. 142. II. 10. et 158. ex Epheso ad Sardis iter V. 54. Ephesinum templum II. 148. Ephesii obsessi a Croeso urbem suam donant Dianae I. 26. soli ex Ionibus ab Apaturiiis festis arcentur I. 147.
- Ephialtes, Eurydemi filius, Thermopylarum proditor VII. 215 *seqq.* eius fuga et interitus VII. 215.
- Ephori Sparta a Lycargo instituti I. 65. n. a Cleomene moniti Macandrium Samium Sparta exire iubent III. 148. Anaxandridem regem monent, ne Eurysthenis genus intereat V. 39 *seq.* ephori, qui cum Aristone in consessu sedebant, testes advocati a Leotichide VI. 63. 65. ap. ephoros Cleomenes rex accusatur VI. 82. ephori noctu Pausaniam cum exercitu Sparta emittunt IX. 9 *seq.* ephori in castris IX. 76.
- Epicichlides Homeri H. 24.
- Epicydes, Glauci pater VI. 86.
- Epidanus *vid.* Apid.
- Epidanus, Achaiae fl. VII. 196.
- Epidaureus, expugnata a Perriandro III. 52. *coll. c.* 50.
- Epidauro oriundi Aeginetae VIII. 46. qui Epidauriis quondam subiecti ab iis deficiunt V. 83. Epidauriis, terrae sterilitate pressis, oleas permittunt Athenienses, et inter eos pacta et facta V. 82 *seqq.*
- Epidaurii ad Plataeas IX. 28.
- Epidaurii Dorienses in Asia I. 146.
- Epigoni Homeri, si modo eius sunt IV. 32.
- Epigramma Mandroclis Samii IV. 88. epigrammata in Spartanos, qui occubuerunt ad Thermopylas, et in Magistiam vatem VII. 228. tripodum litteris Cadmeis incisa V. 59 *seqq.*

Exordium, id est. *Age Scytham*: hoc est. intemperantius bibe VI. 84.

Epistolae occulte missae: I. 125 seq. V. 55. VII. 239. VIII. 128. vid. *Litterae*.

Epistrophus, Amphimnesti pater VI. 127.

Epium, oppidum Minyarum, in Cauconum finibus IV. 148.

Epizelus, Caphagorae filius, caecus in acie miro modo factus VI. 117.

Epizephyrii Locri VI. 25.

Epulae in festis I. 31. VI. 57. epulis magnificis Xerxem excepit Pythius Lydus VII. 27. vid. *Coena*.

Equa leporem enixa VII. 57. equae, tres Olympicae victorias adeptae, ubi sepultae VI. 103.

Equi piscibus vescientes ap. Pacones V. 16. serpentes Sardibus comedunt I. 78.

equi sacri candidi in Cyri exercitu I. 189. in exercitu Xerxis VII. 55.

equi fluviales ap. Aegyptios sacri, eorum natura, et descriptio II. 71. equi silvestres candidi IV. 52.

equos praecipue immolant Scythae IV. 61. et Massagetae Soli deo I. 216. quinquaginta ad regis sepulcrum strangulant Scythae IV. 72. coll. c. 60.

equus camelum reformi-

dat et ideo contra equos cameli instructi I. 80. VII. 87. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini IV. 28. ap. Persas habebant nomina III. 88. equorum regionum foetura in Babylonia I. 192. equi Thessaliae praestantes VII. 196.

equos quadriungos iungere Graeci ab Afris didicere IV. 189. equos ad venatum in ventrem eubare edoctos ducunt Lycae IV. 22.

equi Sigynnarum quales V. 9. Indorum III. 106. equi Nisaei Medici III. 106. VII. 40. equi albi triceni a Cilicibus Dario tributo penditi soliti III. 90.

equorum iubae pro eristis ap. Asiaticos Aethiopes VII. 70.

equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus III. 85 - 87. equus Masistii ipsum excutit IX. 22. equo erura cum genibus abscessa, quod dominum straverat VII. 88. equus Artybii in armatum erigi doctus V. 111.

Equisonem regis Scythae cum rege defuncto sepe- liunt IV. 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus III. 85-87.

Equitatus Xerxis quantus VII. 84 seqq.

- Equitare**, docent liberos statim a quinto anno Persae I. 136.
- Equites** Sparta VIII. 124. *cf. adn. ad VII. 205. p. 35. et ad IX. 85.*
- Erasinus**, fl. ex Stympthalio lacu fluens VI. 76. Cleomenis de eâ dictum *ibid.*
- Erechthicus**, rex Atheniensium VIII. 44. Orithyiae pater VII. 189. ab Homero laudatus H. 28. ei apud Athen. sacra adferunt Epidaurii V. 82. eius templum in arce Atheniensium VIII. 55.
- Erasione** Homeri H. 33.
- Eretria**: I. 61. contra Eretriam et Athenas, duces Persarum missi VI. 43. 94. Eretrienses, Ionicae stirpis VIII. 46. a Persis subacti VI. 101. Susa abducti, clementer a Dario tractati VI. 119. Eretriensium naves Milesiis auxiliantur, ut gratiam reddant V. 99. n. Eretrienses ad Salaminem VIII. 46. in Graecorum acie ad Plataeas IX. 28.
- Eridanus** fl. a Poeta aliquo fictus Herodoto videtur III. 115.
- Erinnyes** Laii et Oedipi IV. 149. *vid. Eumenides.*
- Erochus**, opp. Phocidis VIII. 35.
- Error** parisi damna VII. 102 §. 6.
- Erxander**, Cois pater IV. 97. V. 37.
- Erycina** regio in Sicilia, Ἐρικίνη χώρα, V. 46. Ἐρικινῆς χώρα, ex Laii oraculis Heraclidarum est V. 43.
- Erythea**, insula prope Gades IV. 8.
- Erythrobolus**, Ἐρυθρὸν βόλον, rubra gleba, opp. Aegypti sic nominatum II. 130.
- Erythrae**, Ionum civitas in Asia L. 142. n. Erythraei et Chii eandem acrimoniam proprietatem servant *ibid.* cum Chii bellum gerunt L. 18. in acie Graecorum ad Miletum VI. 8. eorum regio, Erythraea, Ἐρυθραία, aspera et montosa H. 18.
- Erythrae**, Boeotiae opp., Ἐρυθραὶ αἰ; Boeotiae IX. 16. n. 19. Erythraeus campus, L. 25.
- Eryxo**, Arceilai vidua, mariti interemptorem necat IV. 160.
- Etearchus**, rex Axi IV. 154.
- Etearchus**, Ammoniorum rex II. 52.
- Eteocles**, Laodamantis pater V. 61.
- Eusenetus**, Careni fil. VII. 173.
- Euagoras**, Laco VI. 103.
- Eualcides**, Eretriensium dux, vir illustris V. 102.

- Euboea insula, IV. 53. magna ac beata, Cypro non minor V. 51. ad eam proelium navale VIII. 4. seqq.
- Euboeenses, Siciliam incolentes, quomodo tractata Gelone VII. 156. Euboeensibus datum oraculum, quod male spernunt VIII. 20.
- Euboeae cava, τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίας, VIII. 13. τὰ ἀκρὰ τῆς Εὐβοίας, VI. 100. ubi vid. adn.
- Euboidum talentum, Εὐβοϊκὸν ταλάνιον III. 89. Euboeiceminae, Εὐβοϊκὰ μίσια ibid.
- Euclides et Cleander, Hippocratis filii VII. 155.
- Euelthon, Salaminis rex, Pheretidae exercitum poscenti muliebria dona misit IV. 963. V. 104.
- Evergetae, reges Persarum VIII. 89. vid. Benemeriti.
- Euenius, Deiphoni haruspiscis pater IX. 92. sacrarum Soli ovium custos IX. 93. caecus divinationem obtinet IX. 94.
- Euesperides insulae IV. 171. not.
- Euesperidae, terram mirae fertilitatis incolunt IV. 198. id est in 1076, 2100-2101.
- Eumelus, Admeti fil. H. 2.
- Eumenēs, Anagyrius Atheniensis, praestantissimus in pugna navali VIII. 93.
- Euménidum templum, τὸ τῶν Ποσειδῶν ἱερὸν, in Mycale IX. 97. τὸ τῶν Εὐμενῶν τῶν Ἀχαιοῦ τε καὶ Οὐδυσσεύος ἱερὸν Sparta IV. 149. n.
- Eunomus, Polydectis filius VIII. 151.
- Eunuchi apud Persas pretiosiores quam servi non castrati VIII. 105. cf. VI. 32. et III. 49.
- Eupalinus, Naustrophi fil., architectus III. 60.
- Euphorbus, Alcimachi fil., ditor Eretriae VI. 101.
- Euphoriō, Aeschylī poetae pater II. 156. et Cynaegiri VI. 114. ibi adn.
- Euphoriō, Laphantis pater, Dioscuris hospitio excepit VI. 127.
- Euphrates fl., terminus Ciliacae et Armeniacae V. 52. Babylonem perfluit I. 180. tortuosus a Nitocride reditus I. 185. a Cyro in lacunam derivatus I. 191.
- Euripus V. 77. VII. 173. VIII. 15. a Graecis custoditur VII. 182.
- Europa a Cretensibus rapta I. 2. Europae filii Sarpedon et Minos I. 173. Europa Tyrfa aut nomen Europae dederit IV. 45.
- Euxora, Herodoti sententia Phasi Colchico, aliis Tanai Macotico et Cimme-

- riis Porthmeis terminata IV. 45. longitudine secundum Asiam et Africam porrigitur, *ib et c.* 42. unde nomen acceperit *ib.*
Europae commoditates VII. 5. extremae regiones ignotae III. 115 *seq.*
Euryanax, Doriei fil., collega Pausaniae IX. 10. 53. 55.
Eurybates quinquertio VI. 92. eius clades et interitus *ibid. et IX.* 75.
Eurybiades, Euryclidae fil., dux classis Graecorum VIII. 2. 42. in Eurybiade consilii inopia VIII. 74. laudatur VIII. 124.
Euryclides VIII. 2.
Eurycrates, Polydori fil. VII. 204.
Eurycratides, Anaxandri fil. VII. 204.
Eurydame, Leotychidis uxor; eius genus VI. 71.
Eurydemus, Ephialtae pater VII. 213.
Euryleon, cum Dorico coloniam ducit in Siciliam *etc.* V. 46.
Eurymachus, Leontiadae pater VII. 205.
Eurymachus, Leontiadae fil., interemtus a Plataensibus VII. 233.
Euryphon, Proetis fil. VIII. 131.
Eurypylus, frater Thoracis Larissaei IX. 58.
Eurysthenes, Aristodemi fil. VII. 204. et Procles gemini, Spartae reges, dissident per omnem vitam IV. 147. VI. 52. Eurysthenis familia, magis in honore VI. 51. eius genus nolunt interire Lacedaemonii V. 40. familiae stemma VII. 204. *vid. et adn. ad VIII.* 131.
Eurystheus IX. 26. 27.
Eurytus ob gravem oculorum morbum e castris a Leonida remissus, tamen ad pugnam redit VII. 229.
Euthynus, Hermolyci pater IX. 105.
Eutychides, Sophanis pater IX. 73.
Euxinum mare I. 6. 72. boreale nominatur IV. 57. Euxini ponti nationes IV. 46.
Exampaeus, fons amarus et locus inter Borysthenem et Hypanin IV. 52. et 81.
Exercitu donari apud Persas, eximium IX. 109.
Exitus rerum inspicendus I. 32. initio non est manifestus VII. 51.
Experiundo fiunt omnia VII. 9.
Expiandi modus idem fere apud Lydos qui ap. Graecos I. 55. expiatio Adrastii fratricidae *ibid.* expiatio Deli I. 64.
Exsecrationis formulae III. 65. *et adn. ad VII.* 231.

Fabas nec serunt Aegyptii nec edunt II. 37. Fabae in sortitionibus VI. 109.

Fabula Ionibus a Cyro narrata I. 141.

Fames immanis in castris Cambysis II. 25. in Xerxis exercitu, VIII. 115. fames obsessorum Sesti IX. 118. ad famem arcendam quid excogitarint Lydi I. 94.

Fanum vid. Delubrum et Templum.

Fato sortem destinatam effugere etiam Deus non potest I. 91. fati necessitas I. 91. III. 43. 63. V. 92.

Felis amantissima foetuum II. 66. felium sepulturae ap. Aegyptios II. 67.

Felicitas humana in eodem fastigio non manet I. 5. felicitas Polycratis insidiosa III. 40 seqq. felicitatis nulla hominibus satietas VII. 49, 17.

Ferrum in noxam hominis inventum I. 68. ferraria officina Tegeae *ibid.* ferruminationem primus invenit Glaucus Chius I. 25.

Festinatio parit errores VII. 10. §. 6.

Festum Apaturia apud Iones et Panonia. I. 147- seq. Carneia ap. Spartanos VII. 206. et Hyacinthia IX. 7. Theophania ap. Delphenses I. 51. Persarum Magophonia III. 79. Festa quin-

quennalia Atheniensium VI. 111. Festa Aegyptiaca II. 58-64.

Apidis festum Aegyptiis a Cambyse abrogatum III. 27-29. Bacchi fest. apud Aegyptios II. 48. apud Aethiops Macrobios III. 97. festa triennalia apud Budinos IV. 108. Dianae Bubasti celebratum II. 59. apud Brauronem VI. 138. memorabili occasione Sami institutum III. 48. Dianae Reginae ap. Thraces IV. 33. Iunoni apud Argivos I. 31. Matri Deorum Cyziaceni festum celebrant IV. 76 seq. Minervae festum nocturnum. lucernis per totam Aegyptum accensis II. 62. cf. c. 59. Minervae indigenae ap. Ausenses festum virginum pugna celebratum IV. 180. Latonae in Buto opp. II. 59. Martis Papremi, quo lignis se mutuo caelebant II. 63 seq. Solis Heliopoli II. 59. Vulcani. lampadum festivitas VIII. 93.

Festi celebratio Babylo-niis exitiabilis I. 91. Festorum Graecorum nomina omnia in litteram α desinunt I. 143. cf. ad II. 48, 2. *adn.*

Fibulis vestium Atticae mulieres fodiant hominem V. 87.

- Fidei dandae modus apud Nasamones IV. 172. fides Arabum firmissima III. 8. *vid.* Foedus.
- Filiae viro maturae Babylon venduntur I. 196. filiae Lydorum meretricantur I. 95. *vid.* Virgines et Mulier.
- Filios multos progignere, Persis est honori I. 136. filii Attagini Thebani a Pausania patris culpa soluti IX. 88. filii Phanae Aegyptum prodentis ab auxiliariis Graecis mactati III. 11. filios regum benigne tractant Persae III. 15.
- Finitimos Medi et Persae similiter colunt I. 154.
- Flamma e pectore simulacri effulget VI. 82.
- Fluvios Persae praecipue colunt I. 158. Strymoni fl. Magi equos albos mactant VII. 113. fluvio tamquam Servatori sacra faciunt Temeni posteri VIII. 158. Pactolus fl. auri ramenta deferens V. 101. aurum in India per flumina deVectum III. 106.
- Fluvii quorum aqua exercitum Xerxis defecit VII. 42. 108. 196. *coll.* c. 21. et 187.
- Foedus affinitate firmatum I. 74. foederis ineundi ratio apud Scythas IV. 70. apud Arabes III. 8. apud Lydos I. 74. foedus a Croeso cum Spartanis initum I. 69. 70. cum Babylonis I. 74. cum Amasi Aegyptiorum rege *ibid.* Polycratis cum Amasi rege III. 59. foedus perfidum Persarum cum Barcaeis IV. 201. foedus Hippocratis, Gelae tyranni, cum Samiis Zanclem tenentibus VI. 25. foedus Argivorum cum Persis VII. 150 *seq.* foedus hospitii a Xerxe cum Abderitis ictum VIII. 120. n. cum Acanthis VII. 116. foederis formula, quod Graeci inter se pepigerunt VII. 152. foederis formula, quod Mardonius cum Atheniensibus componere cupiebat VIII. 140. *cf.* Formula et Pactio. Foemina *vid.* Mulier.
- Fodiendi ratio ut terra effossa non prodeat II. 150.
- Fons Thestes IV. 159. fons Apollinis I. 118. fons Spilis IV. 181. fons Gargaphia IX. 25. fontes Macandri VII. 26. fons, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes III. 25. fons Pirene Corinthi IV. 92. 40. fons quidam amarissi-

- mus IV. 52. 81. fontes novem aquarum, *vide* Novem fontes.
- Formicæ Indicae canum magnitudine effodiunt sabulum auriferum, quod Indi deinde colligunt III. 102.
- Formulae in foedere stabiliendo: *ἴστω δὲ ἄλλος etc.* VII. 145. n. *ἴστω δὲ ἡ γῆ etc.* IV. 201. n. *Eo respicit Societis Corinthii dictum V. 92.* Formulae foederis *vide* Foedus et Pactio.
- Fortunam bonam in vita et in morte experiri difficile est III. 75. fortuna consilium aliquando superat VII. 10. §. 4. fortunati iidem semper non sunt I. 207.
- Forum nullum est Persis I. 153.
- Forum; *Ἀγορᾶ*, oppidi nomen, VII. 58. *quod originem forsitan cepit ex comaeatur Xerxis exercitui comportato; cf. c. 25.*
- Fossa ex Nilo in Arabium sinum ducta a Necone rege II. 158. IV. 42. deinde iterum a Dario effossa II. 158. *adn.* IV. 39. Fossa ad Athon montem facta VII. 22-24. *adn.*
- fossae in Aegypto sub Sesostris rege effossae II. 108. fossis discissa tota Babylonica terra I. 193.
- Herod. T. IV. P. II.*
- Fratrem praeter marito et liberis uxor Intaphernissalvum cupit, et sui desiderii rationem reddit III. 119.
- Frigoris vi constringitur totus Cimmerius Bosphorus IV. 28. *Conf. Gelu.*
- Fructus quarundam arborum, qui iactus in ignem odore suo circumstantes inebriat I. 202.
- Frumentum Scythiae aratores serunt vendendi causa IV. 17. frumentum ex Ponto in Aeginam et Peloponnesum advectum VII. 47. framenti ferax Assyria I. 193.
- Fulgura et tonitrua *προνόηται*, in Xerxis exercitum ingruunt, VII. 42.
- Fulmen in aedes Scylae regis delapsum IV. 79. fulmina grandes arbores aut aedificia percutiunt VII. 10. fulmina in barbaros Delphis e coelo demissa VIII. 37.
- Funus Regum Spartanorum VI. 58. Persarum *ibid.* regum Scytharum IV. 71. 72. funus et sepultura ap. Aegyptios II. 85 *seq.* Babyloniorum I. 198.
- funus Artachanis a Xerxe et toto exercitu celebratus VII. 117. *cf. IX. 24.*
- Furiōsus homo Cambyses censetur III. 38. Furor actus Cleomeles se ipse

- lacerat VI. 75. *cf.* 84.
 Fures pecuniae Sardanapali
 II. 150. fures regiarum
 Rhampsiniti pecuniarum
 et eorum solertia II. 121.
 Furis Laii et Oedipodis tem-
 plum dedicatum IV. 149.
vid. Eumenides.
 Fustuaria pugna apud Aegy-
 ptios in sacris II. 73.
 G.
 Gades, τὰ Γάδινα, extra Her-
 culis columnas IV. 8.
 Gaeson fl. IX. 97.
 Galea Corinthiaca; galea et
 scutum ex Aegypto ad
 Graecos pervenit IV. 180.
et adn. cf. ad VII. 63.
 Galepsus, Graeca urbs VII.
 122.
 Gallaica regio, aetate Hero-
 doti Briantia nominata
 VII. 108.
 Gamori Syracusani, Γαμόροι,
 i. e. γεωμόροι, praediorum
 possessores, VII. 155. *n. cf.*
adn. ad VI. 22. coll. V. 77.
 Gandarii pop. III. 91. eorum
 aruatura et dux in Xerxis
 exercitu VII. 66.
 Garamantes pop. et eorum
 mores IV. 174. *et* 183.
 Gargaphia fons in Erythraeo
 campo IX. 25. 49. 50.
 Gauanes Temeno oriundus
 VIII. 137.
 Gebeleizis, deus Getarum,
 IV. 94. *et adn. p.* 262.
 Gela, urbs Siciliae a Lindiis
 condita; VII. 153. sub
 Hippocrate tyranno flo-
 ruit c. 154. *et* VI. 23. ci-
 ves, οἱ Γελῶναι, postea ma-
 xima ex parte a Gelone
 Syracusas transducti, et
 urbs Hieroni fratri per-
 missa VII. 156.
 Geleon, Iouis fil. V. 66.
 Gelo (cuius progenitor ex in-
 sula Telo, proavus hiero-
 phanta in Gela VII. 153.)
 primum satellites Hippocra-
 tis Gelae tyranni, in bello
 eminuit VII. 154. mortui
 Hippocratis filiis imperio
 fraudatis, Gela potitus,
 mox Syracusas occupat et
 omni modo munit et au-
 get c. 155 *seq. cf. c.* 145.
 a Graecis ad societatem
 adv. Persas invitatus, le-
 gatos opprobriis obruit ne-
 gatque se auxilium latur-
 um, ni summa ipsi com-
 mittatur imperii VII. 157-
 162. et privatim sibi ca-
 vet a Persis, pecunia Del-
 phos missa c. 163 *seq.*
 cum Poenis in Sicilia bel-
 lum gerens eodem die, quo
 Graeci Persas ad Salami-
 nem, Amilcarem vicit c.
 165 *seq.*
 Gelonus, Herculis fil. IV. 10.
 Gelonus, lignea urbs Budj-
 norum IV. 108. a Persis
 incensa c. 123. Geloni,
 origine Graeci, eorumque
 mores IV. 108 *seq.*
 Gelu maximum in septem-

- trionalibus terrae plagis IV. 28.
- Gencalogia Hecataei ab Aegyptiis sacerdotibus explosa II. 143. *vid. Stemmata.*
- Generationes hominum tres efficiunt centum annos II. 142. *adn. cf. VI. 98.*
- Genitura Indorum nigra III. 101. *vid. adn.*
- Geographiam ex professo tractat Herodotus IV. 36 *seqq.* IV. 168 *seqq.* II. 15 *seqq.* Geographicae tabulae IV. 56. V. 49.
- Geometria ab Aegyptiis ad Graecos pervenit, *Herodoti sententia* II 109.
- Gephyraei, familia Athen. origine Phoenices, ex Eretria Athenas migrarunt V. 57. 62. *et adn.*
- Geraestus, Euboeae oppid. VIII. 7. IX. 105.
- Gergis, Arizi fil., imperator in Xerxis exercitu VII. 82.
- Gergithae Teuceri, VII. 43. priscorum Teucrorum reliquiae V. 122.
- Germanii, Persarum genus I. 125.
- Gerrhus, locus IV. 53. Gerrihi, pop. Scythis subiectus c. 71.
- Gerrhus fl. Scythiae IV. 19. 47. describitur c. 56.
- Geryonis vaccae IV. 8.
- Getae immortales, a Dario subacti IV. 93. dein exercitum Darii sequuti c. 96. eorum daemon Zamolxis c. 94 *seq.*
- Gigas, *vid. Homo.*
- Gigonus urbs regionis Cossae VII. 123.
- Giligammae, populus Afer et eius descriptio IV. 169.
- Gillus Tarentinus exul, redimit Persas et ad Darium reducit, qui frustra eum per Cnidios reducere Tarentum conatur, III. 138.
- Gindanes pop. Africae; mulierum fasciae ex pellibus. IV. 176.
- Glacie constrictus Cimmerius Bosporus IV. 28.
- Glaucan Leagri pater IX. 75.
- Glaucus Chius ferruminationem ferri invenit I. 25.
- Glaucus Chius caprarius H. 21 *seq.*
- Glaucus Epicydis fil. depositum suscipit ab hospite Milesio, quod postea suscepisse negat VI. 86. Pythiam consulit an iureiurando pecuniam intervertat VI. 86. §. 3. eius genus funditus interit VI. 86. §. 4.
- Glaucus Hippolochi fil. I. 147.
- Glisantem et Tanagram Thermodon interfuit IX. 43.
- Gnomonis inventores Babylonii II. 109. *cf. adn.*

Gaius Lyci fil., Anacharsidis pater IV. 76.

Gobryas, e magi occisoribus, III. 70; 73. collectatus cum Mago, c. 78. Marlonii pater VII. 82. eius consilium de abeundo e Scythia, Dario datum IV. 132. 134. eius uxor, Daryl soror VII. 5. filia, uxor Darii, c. 2.

Gonnus, urbs Thessaliae VII. 128; 173.

Gordius, Midae pater I. 14. 55. VIII. 158. avus Adrastus I. 55. 55.

Gorgo, Cleomenis filia V. 48. patrem scite monet ut sibi caveat ab Aristagora c. 51. eadem Leonidae uxor, Demarati tabellas aperiri monet VII. 239.

Gorgonis caput ex Africa adfert Perseus II. 91.

Gorgus, Salaminis Cypriae rex V. 104. VIII. 2. VIII. 11. urbe spoliatus a fratre V. 104. Persarum auxilio, eam recipit c. 115.

Gorgus, Chersis fil., dux in classe Xerxis VII. 98.

GRAECIA, coeli temperiem longe praestantissimam sortita III. 106. paupertatis alumna, hospes virtutis VII. 102. *cf. adn.* non imperatorum indiga in bello Pers. sed exercitus VII. 161; 189.

in eam primi a Dario ex-

ploratores missi III. 155-158.

Gracia, regnante Dario Xerxe et Artaxerxe, per tres generationes, plus mali passa, quam per viginti antea VI. 98.

GRAECI, partim *Iones*, Pelasgicae maxime stirpis, partim *Dores*, Hellenicae stirpis I. 56-59. *cf.* II. 51. iam a priscis temporibus a Barbaris distincti, utpote dexteriores I. 60. *cf.* IX. 59. 79. Phoenices Cadmo duce (*cf.* IV. 147. et II. 49.) iis et alias res ad doctrinam spectantes et litteras adferunt V. 58 *seqq.* Graeci a sinistra manu ad dextram scribunt II. 36. a Babylonis polum, gnomonem et duodecim diei partes acceperunt II. 109. *cf. adn.* ad VIII. 14. geometria vero *Herodoto ex Aegypto ad eos transiisse videtur* II. 109. item scutum et galea IV. 180. Ab Aegyptiis duodecim deorum nomina, (*cf.* II. 4. ubi *Aegyptii sacerdotes*) Bacehi certe cultus, ad eos pervenerunt II. 49 *seq.* *cf.* c. 43. et pompae solemnes et supplicationes II. 58. Cabirorum vero mysteria (*quae etiam Aegyptii celebrant* III. 57.) Pelasgi e Samothracia ad-

tulerunt II. 51. Graecorum deorum aetas cum Aegyptiorum collata II. 143-146. Graeci ex hominibus natos Deos et hominibus similes habent I. 131. Graecanicus Iupiter IX. 7. dei Graeciae praesides V. 92. dei Graecis communes IX. 90. *cf.* VI. 68. festorum Graecorum nomina in eandem designant litteram I. 148. *vid.* Festum. Graeci diem, quo defunctus est pater, festum agunt IV. 26. n. vestitum Minervae et aegidas a Libyssis adoptant IV. 189.

Graecorum et Lydorum leges similes I. 94. Graecorum coenae a Persis contemptae I. 133. *cf.* IX. 82. Graeci ludos Olympicos celebrant, et non de pecuniis sed de oleae corona contendunt VIII. 26. puerorum amoribus dediti I. 135. — Merces accipiunt a Phoenicibus I. 1. III. 107. 111.

Graeci inde a Psammiticho rege cum Aegyptiis commercia habent II. 154. *cf.* c. 152. solam Naucratin emporium habent, II. 178. 179. a Cambysis tempore, frequentes in Aegyptum veniunt et mercandi et militandi causa III. 139.

cf. II. 154. et III. 4. Graeci sub Psammenito militant III. 11.

Graeci Asiam incolentes (*recensentur* I. 142-150.) a Croeso subacti I. 26 *seq.* Lydorum imperio a Persis everso, Sardes legatos mittunt ad Cyrum I. 141. qui Lacedaemoniis contemptim respondet J. 152 *seq.* Cambyses e Graecis Iones et Aeolenses, a patre pro servis acceptos, secum in Aegyptum ducit II. 1. III. 1. 25. Dario in bello Scythico pontem in Istro factum custodiunt IV. 97 *seq.* *cf.* c. 137-139. — a Persis deficiunt, Aristagora auctore V. 29-37. Iones, Atheniensium ope, Sardes capiunt V. 100 *seq.* inde Bellum Persicum. *cf.* V. 97, et *vid.* Athenienses. — Graeci Asiatici denuo a Persis subacti VI. 51-53. et *praec.* c. 42.

A Graecis (Europam incolentibus) Darius terram et aquam poscit VI. 48. *cf.* VII. 32. et 131. *seqq.* Pugna Marathonica VI. 111. *seqq.* Darius novam expeditionem adv. Graecos parat VII. 1. quam Xerxes suscipit c. 8-19. *cf.* VII. 239. et cap. 138. Xerxe adhuc Sardibus versante, Graeci mutuas ini-

micitias dissolvunt VII. 145 *seq.* coque Graeciam iam invadente, alii eorum Persis terram et aquam dant VII. 158. *cf.* c. 178. ceteri hos Delphico deo decimandos iurant VII. 152. Graeci Thraciam incolentes cum Xerxe militant VII. 185. *cf.* VIII. 66. Graeci meliora sentientes, legatos in Isthmum mittunt, qui pro salute Graeciae deliberent VII. 172. *cf.* 145. Argivi societatem Graecorum recusant c. 148 *seqq.* Graecorum legati in Siciliam ad Gelonem missi c. 153 *seqq.* Graeci a Corcyraeis frustrati; c. 163. et a Cretensibus c. 169 *seq.* Thesalos socios amittunt c. 172 - 74. Decernunt ad Thermopylas et Artemisium Barbarum introitu in Graeciam prohibere c. 173 *seqq.* Graeci ad Thermopylas Persam expectant 202 *seqq.* mox de receptu consultant c. 207 *seq.* *cf.* c. 219 *seqq.* 222. Graeci Olympicos ludos agunt, Xerxe Thermopylas expugnante VIII. 26. *cf.* VII. 206. — Graecorum classis ad Artemisium VIII. 1 *seq.* de receptu ad Isthmum deliberant c. 4. et 184 *cf.* c. 49

seqq. et 74 *seq.* Salaminem petunt c. 40. deliberant quo loco pugna navali decernant c. 49 *seqq.* a Themistocle illuduntur c. 74 *seqq.* Recensentur Graeci, qui naves ad Salaminem miserunt VIII. 45-48. Pugna navalis ad Salaminem c. 84 *seqq.* ibi Graecorum praestantissimi c. 93 *seq.* duces virtutis praemium accipiunt c. 125 *seq.* Andrum ins., ultra quam Xerxis classem prosequi nolunt, obsident c. 111 *seq.* *cf.* c. 107 *seqq.* Salaminem redeunt et dona diis dedicant c. 121. — Graeci Isthmum muniunt VIII. 71. IX. 10. Mardonio ex Attica in Boeotiam se recipiente, Eleusinem conveniunt, indeque cum Atheniensibus Erythras petunt IX. 19. Graecorum acies ad Plataeas IX. 28-30. Oëroën ins. petunt c. 50 *seqq.* Pugna ad Plataeas c. 59 *seqq.* qui Graecorum ibi fortissime pugnarint c. 71 *seqq.* praedam, exemptis deorum donariis, dividunt c. 81. Thebas obsident c. 86 *seqq.* — Classis Graecorum ad Aegina collecta VIII. 150 *seq.* ultra Delum navigare non audet c. 152. denique Samum navigant IX. 96. *coll.*

- c. 90 seqq. Pugna ad Mycalen IX. 102 seqq. eorum praestantissimi *cap.* 105. Graeci Samum reversi Iones insulares in Commune sociorum recipiunt IX. 106. versus Hellespontum profecti, pontes rescissuri; mox Lacedaemonii domum navigant, Athenienses Sestum obsident IX. 114 seqq.
- Graeci Scythae IV. 17. *coll.* c. 108. Graeci Tyritae ad Tyrae fl. ostium IV. 51.
- Graen in Scythia bilem pecoribus auget. IV. 58. *cf. adn.*
- Gratiarum collis ap. Macas in Africa IV. 175. *cf. adn.*
- Grinus, Aesanii fil., Therae insulae rex IV. 150.
- Grynea, Γρύμνα, Acolensium civitas I. 149.
- Grues, plagae Scythicae hyemem fugientes, super Aegyptum confugiunt II. 22.
- Grypes, aurum servantes ap. Arimaspos, III. 116. IV. 13. 27. *cf. adn. p.* 115.
- Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab Gyge donatus I. 14.
- Gygaea palus perennis, proxima Alyattis sepulcro I. 93.
- Gygaea, Amyntae filia V. 21. VIII. 136. Bubari collocata a fratre Alexandro V. 21. VIII. 136.
- Gyges, Daseyli fil. Candaulis satellites I. 8. 91. Candaulum, ab uxore eius adactus, interficit, regnumque Lydorum suscipit I. 8-13. *coll. c.* 91. primus Barbarorum (post Midam, Phrygiae regem) Delphis donaria ponit I. 14. *cf. adn.* Colophonem capit *ibid.* eius fil. Ardys. I. 15.
- Gyges, pater Myrsi III. 122. V. 121.
- Gymnici ludi a Chemnitis in Aegypto celebrati II. 91.
- Gymnopaeiae, solemne ludicrum Lacedaemoniorum VI. 67.
- Gyndes fl. Armeniae V. 52. ex Matienis in Tigrin fluit I. 189. a Cyro in cecLX. rivos diductus I. 202. V. 52.
- Gyzantes, Afri, simiis vescuntur, IV. 194. H.
- Haemus, mons Scythiae, cuius e iugis tres fluvii manant IV. 49.
- Haliacmon fl. Macedoniae VII. 127.
- Halicarnassus civitas Doriensium II. 178. Pedasensibus vicina VIII. 104. ab Apollinis Triopii ludis celebrandis exclusa I. 144.
- Halicarnassensis, Ἀλικαρνησίου, Herodotus fuit I. *pr. cf. adn. p.* 3. Halicarnassenses, Doricae gentis, in-

- ter navales Xerxis socios
 sub regina Artemisia VII.
 99.
 Halys fl., ex Armenio monte
 ortus, inferiorem fere
 Asiam determinat I. 72.
 Phrygiam radit V. 52. VII.
 26. Thaletis Milesii ope a
 Croeso traiectus I. 75. in-
 tra Halyn fluvium populi
 a Croeso subacti I. 6. 28.
cf. adn. p. 11 seq.
 Hamilcar, *vid.* Amilear.
 Hannon, Ἡρόδοτος, Carthagi-
 niensis, Amilearis pater
 VII. 165.
 Harmamithres et Tithaeus
 Xerxis equitatus praefecti
 VII. 88.
 Harmatides, Dithyrambi pa-
 ter VIII. 227.
 Harmocydes, Phocensium
 dux, virtute spectatus,
 Mardonii equitatum exci-
 pere paratus IX. 17.
 Harmodius et Aristogiton,
 Hipparchi interfectores V.
 55. *cf. adn.* liberatores
 Athenarum VI. 109. 125.
 HARPAGUS, Medus, Astyagi
 familiaris, iussus Manda-
 nae filium interimere,
 puerum regis bubulco tra-
 dit exponendum in mon-
 tium iugis I. 108-110. *cf.*
cap. seqq. ab Astyage ad
 coenam invitatus, inscius
 sui filii carnes comedit,
 c. 118; 119. Cyrum ad de-
 fectionem ab avo exorat
 c. 123 *seq.* Astyagi, a Cyro
 capto, insultat c. 129. Cy-
 ro consilium dat adv. equi-
 tatum Lydorum I. 80. Ma-
 zari defuncto adv. Lydos
 rebellantes succedit, et
 Ioniae oppida aggeribus
 iactis capit I. 162 *seq.* 169.
 bellum infert Caribus et
 Lyciis I. 171-175. et in-
 feriolem Asiam Cyri po-
 testati subiecit I. 176.
 Harpagus *alius*, Persa, capit
 Histiaeum vivum et in
 crucem agit VI. 28. 30.
 Hebae tessera dat Leotychi-
 des militibus IX. 98.
 Hebrus fl. Thraciae, IV. 90.
 VII. 59.
 Hecataeus, Hegesandri fil.,
 Historiarum scriptor, ge-
 nus suum a deo repetit;
 ab Aegyptiis sacerdotibus
 irrisus II. 145 *seq.* Arista-
 gorae bellum adv. Persas
 dissuadet V. 36. et Lerum
 insulam munire monet
 c. 125. disserit de Pelasgis
 iniuria ex Attica eiectis
 VI. 137.
 Hecatonnesi, Ἡκατόν νῆσος,
 Centum insulae I. 151.
 Hector natu maior et virtu-
 te praestantior Alexandro
 III. 120.
 Hegesicles et Leon Spartaе ro-
 ges I. 65.
 Hegesander Hecataei pater V.
 125. VI. 137.
 Hegesipyla, Ὁλώρα, regis

- Thracum, filia, Miltiadi collocata VI. 39.
- Hegesistratus, Sigei tyrannus V. 94.
- Hegesistratus, civis Eleus, Telliadarum praestantissimus, in Mardonii exercitu vates; e Spartanorum custodia evaserat, praecisa sibi anteriore pedis parte IX. 37. n.
- Hegesistratus, Aristagorae fil., legatus Samius IX. 90. 91.
- Hegetoridas Cous; eius filia a Mardonio rapta IX. 76.
- Hegias Tisameni frater IX. 33.
- Helena Tyndari filia, et eius raptus II. 112. et seqq. V. 94. IX. 73. Helenae templum Therapnae VI. 61. eadem, Hospita Venus II. 112.
- Helice, Ἑλίκη, in Peloponneso opp. Achaeorum I. 145.
- Heliconius Neptunus I. 148.
- Heliopolis, Ἡλιούπολις, urbs Solis in Aegypto II. 3. 7. 8. 9. 59. 63.
- Heliopolitae Aegyptiorum peritissimi antiquitatis, II. 3.
- Helisyci in Sicilia bellum gerunt VII. 165. n.
- Hellen, Dori pater I. 56.
- Hellenica gens, eiusque migrationes variae I. 56. 57. cf. Graeci.
- Hellenium templum Naucrati in Aegypto, communi consilio a Graecis constructum II. 178.
- Hellenodicae vid. adn. ad V. 22.
- Hellae, Athamantis filiae, sepulcrum VII. 58.
- Hellespontus, IV. 38. eius longitudo et latitudo IV. 85. cf. VII. 34.
- Hellespontiae urbes VI. 53. cum transiit Darius V. 11.
- Hellespontus coniungitur a Xerxe VII. 35. denuo ponte iunctus VII. 36. priore ponte rupto, a Xerxe castigatus VII. 35. postea phiala aurea et gladio Persico donatus, VII. 54.
- Hellespontii in Xerxis classe militantes custodiunt pontes VII. 95.
- Hellespontias ventus, ὁ Ἑλλησποντικός, VII. 188. cf. adn.
- Hellopius ager, ἡ Ἑλλοπία, VIII. 25. n.
- Hephaestienses, Ἡφαίστιαις, in Lemno VI. 140. n. 141.
- Heraclea Siciliae ab Hercule condita V. 45.
- Heraclidae Sardium reges, ex Iardani ancilla et Hercule geniti, I. 7 seq. cf. c. 13. Heraclidarum satellites Gyges in oraculo nominatur I. 91.
- Heraclidarum est Erycis regio in Sicilia V. 43.
- Heraclidae in Peloponnesum redire conati IX. 26.

Heraclides, Ibanolidis fil. insidias Persis struit V. 121.

Heraclides Aristodiei Cymaei pater I. 158.

Heraclides Aristagorae Cymaei pater V. 37.

Heraeum, Ἡραῖον, opp. Thraeciae, IV. 90.

Herceus Iupiter, Ζεύς Ἡραῖος, i. e. domus praeses, VI. 68.

HERCULES, antiquus Deus ap. Aegyptios, ex XII. deorum numero II. 43. 145. Iovem eonspicere eupit II. 42. eius oraculum II. 83. templum ad Canobicum Nili ostium, asylum fugitivorum II. 113.

Herculis antiquissimum templum Tyri II. 44. inde Thasii Herculis templum derivatum *ibid.* — Hercules, Amphitryonis et Alcmeneae fil. incognitus Aegyptiis II. 43. ap. Graecos novissimus deus II. 145 sq. cf. c. 43. Hercules Olympius, et Hercules heros recte *Herodoti sententia distinguuntur* II. 44. de Herculis in Aegyptum adventu facta Graecorum fabula II. 46.

Hercules, Geryonis boves agens, in Scythiam venit, ibique ex Echidna tres gignit filios, quibus arcum et cingulum relinquit IV. 8-10. Scytharum deus IV. 59. eius vestigium

petrae impressum IV. 82.

— Hercules a Iasone et Argonautis relinquitur VII. 193. ei ardenti opem fert Dyrras fl. VII. 198. — Herculis templum in Cynosarge Athen. VI. 116. ad Marathonem VI. 108. 116. ara ad Thermopylas VII. 176. — ex Hercule et Iardani ancilla prognati Heraclidae, Lydorum reges I. 7. Hercules, Hylli pater, auetor generis Leonidae VII. 204. VIII. 131. Herculae columnae II. 35. IV. 8. 42. 43. 181. et 185. et *vid. adn. ad* IV. 8.

Hermes sinus H. 2.

Hermion Lasi pater VII. 6.

Hermione, Dryopum civitas in Peloponneso VIII. 73. Hermionenses Samiis profugis Hydream ins. tradunt III. 59. tres naves praebent ad Salamina VIII. 43. ad Plataeas militant IX. 28.

Hermippus Atarnites, VI. 4.

Hermolycus, Atheniensis, Euthyni fil. in paneratio celebrer IX. 105.

Hermophantus, dux contra Persas ad Sardes V. 99.

Hermotimus Pedasensis inter eunuchos apud regem magnae auctoritatis VIII. 104. exsectorem suum Panionium diro modo ultus VIII. 105. 106.

Hermotybies, Aegyptiorum pugnatore Il. 164 - 168. IX. 42. tantum rei militari vacant Il. 165. 168. ubi et alia. cf. VII. 89. et vid. Calasiries.

Hermus, Aeolidis amnis I. 55. 80. V. 101. H. 9.

Heroës, ignoti Aegyptiis Il. 50. heroibus Troianis parentatum a Xerxe VII. 43. heros Cyrenus colendus Phocaeensibus I. 167. ubi cf. adn. heros colitur a Teiis Timesius, conditor Abderae I. 168. Stesagorae conditori sacra faciunt Chersonitae VI. 58. heroi Onesimo annua sacra faciunt Amathusii V. 114. Artachaei, fossae ad Athon olim praefecto, sacra faciunt Acanthii VII. 117. herois Astrabaci aedicula Spartae VI. 69. Hercules heros diversus ab Olympio Il. 44. adn. vid. et adn. ad VIII. 58. cf. Colonia.

HERODOTUS vid. Praef. — Octingentis fere annis post bellum Troianum vixit Il. 145. quadringentis annis Homero et Hesiodo posterior Il. 53. n. nongentis annis post Moeridis obitum Aegyptum visitat Il. 13. bellum Peloponnesiacum vidit VII. 137. IX. 73. cf. adn. ad III. 15, 12. et ad VI. 98. p. 217 seq. —

Cabirum initiatus mysteriis Il. 51. quae ad res divinas spectant, caute memorat, et nonnisi coactus Il. 3. 46 seqq. 65. cf. c. 45. de mysteriis Aegypt. et Cereris sacris silentium sibi imponit Il. 171. de oraculis opinionem suam profert VIII. 77. Deorum ritibus religiose colit VI. 84. VII. 133 seq. VIII. 13. IX. 65. cf. Deus. — eius canon historicus VII. 152. cf. I. 95, 3 seq. 177. extr. 214, 21. Il. 3. 44. 99. 123, 2 seq. III. 9, 7. VIII. 73. — Digressiones suam orationem amare, ingenue ipse profitetur IV. 50. cf. adn. ad IV. 168. et I. 95. VII. 171. etc. — Integritatis eius in historia specimina VII. 139 seq. c. 152. VIII. 73, 15. V. 45. extr.

Herodotus, Basilidae fil. Ionium legatus ad Spartanos, VIII. 132.

Herophantus Parienus IV. 138.

Herpys Timagenidae pater IX. 58.

Hesiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum Il. 53. Hesiodus et Homerus Graecis theogoniam condidere ibid. de Hyperboreis fabulatus IV. 32. cf. adn.

Hexapolis quae saeculo He-

- rodoti Pentapolis dicta I. 144.
 Hieron, Gelonis frater VII. 156. *cf. adn. ad III.* 125.
 Hieronymus Andrius, Olympiae victor IX. 33.
 Hilotae, *ἰλωταὶ et ἰλῶται, cf. Var. Lect. et adn. ad IX.* 19. diversi a perioecis Lacedaemoniorum IX. 11. *ubi vid. adn.* multifariis officiis funguntur VI. 58. 75. 80. 81. VII. 229. septem circa unum Spartanium in bello Persico IX. 10. 28. eorum ruditas in distinguendo aere ab auro IX. 80.
 Himera Siciliae VI. 24. VII. 165.
 Hippagogae naves, quibus equi vehuntur VI. 48. n. VII. 97.
 Hipparchus, Pisistrati fil., Hipplac frater V. 55. Onomacritum ob Musaei vaticinia corrupta Athenis elicit VII. 6. eius somnium V. 56. ab Harmodio et Aristogitone interceptus V. 55. VI. 125.
 Hippias, Pisistrati fil. I. 61. cum Athenas reducere volunt Lacedaemonii V. 91. sed frustra V. 93. sollicitat Persarum opem adv. Athenas V. 96. ei visum in sompis oblatum et dens tussiendo excussus VI. 107.
 Hippobotae, *ἵπποβοται, qui equos alunt*, apud Chalcidenses vocantur homines locupletes V. 77. not. VI. 100. *cf. ad VII.* 155. n.
 Hippoclidēs, Tisandri filius proci Agaristae VI. 127. eius maiores Cypseli Corinthii propinqui VI. 128. eius saltationes et gesticationes propter quas excedit nuptiis VI. 130.
 Hippoclus Lampsacenus IV. 158.
 Hippocoon Scaeī pater V. 60.
 Hippocrates Pisistrati pater, Athenarum tyranni I. 59. V. 65.
 Hippocrates Megacelis fil. VI. 131.
 Hippocrates, Gelae tyrannus, Cleandri frater VI. 25. VII. 154. a Zancleis accessitus, eos Samiis prodat VI. 25. Camarinam a Syracusanis pacis conditione accipit VII. 154. in bello cum Siculis ad Hyblam urbem oceumbit e. 155.
 Hippocrates, Smindyridis pater VI. 127.
 Hippocratides Leotychidis fil. VIII. 131.
 Hippolai promont, *Ἰππόλαι αἶψα*. IV. 53.
 Hippolochus Glauci pater I. 147.
 Hippomachus, Graecorum qui erant cum Mardonio haruspex IX. 58.

Hipponicus Calliae pater VII.
151.

Hipponicus Calliae fil. VI.
121.

Hippopotamus describitur
II. 71.

Hircus, *Aegyptiace* Mendes
dictus II. 46. hirci urina
sprismo liberant pueros
años Afri IV. 187. hircor-
um barbis innatum Iada-
num apud Arabes III. 112.
hircus cum muliere coiens
II. 46.

Histia, *Ἰστία*, i. e. Vesta, Scy-
tharum regina IV. 127.

Histiaceotis, ἡ Ἰστιακῶτις γῆ,
Euboeae septentrionalis
regio VII. 175. Histiaea
opp. Ἰστιαία, ἡ πόλις τῶν
Ἰστιαίων VIII. 23. ubi et
ἡ γῆ Ἰστιακῆτις, et civis
Ἰστιακός.

Histiaceotis Thessaliae regio
Ossae et Olympo subiecta
I. 56.

HISTIAEUS Milesius, Lysago-
rae fil. IV. 138. V. 30. vir
solers et industrius V. 23.
pontem Istro fl. iniectum,
(V. 97 seq.) dissolvi non
sinit IV. 137. quo facto be-
nede Dario meritis, c. 141.
Myrcinum Edonidem ab
illo accipit V. 11. eumque
locum muro muniens, a
Megabazo ap. Darium in-
simulatus, Sardes honoris
causa accitus et Susa ab-
ductus consilarii regii

nomine V. 23-24. inde
per servum occulte mis-
sum Aristagoram, Mileti
praefectum, ad defectionem
a Persis sollicitat V.
30. et 55. a Dario ob Io-
num defectionem obiur-
gatus, dimissus tamen ad
sedandas turbas V. 105-
107. Sardibus Artapherni
suspectus clam ad mare
fugit, Miletum rediturus,
et a Chiis in vincula con-
iectus, mox vero libera-
tus; nec a Milesiis rece-
ptus cum Lesbiiis navibus
Byzantium petit VI. 1-5.
ibique piraticam exercet,
Chium subigit: VI. 26.
27. dein in continente cum
Persis congressus, vivus
captus, et ab Artapherne
Sardibus cruci adfixus, in-
vito Dario VI. 28-30.

Histiaeus Phylaci pater VIII.
85.

Histaeus Tymnis fil. Ter-
merensis tyrannus captus,
a civibus tamen salvus di-
missus V. 37 seq. dux in
classe Xerxis VII. 98.

HOMERUS poeta, cccc. annis
antiquior Herodoto, Deo-
rum generationem Graecis
condidit II. 55. ubi vid.
adn. p. 273 seqq. Oceani
fl. nomen invenit et in
poësin introduxit II. 23.
veram historiam de Hele-
nae adventu ap. Proteum

Aegypti regem notam sibi fuisse significat II. 116. n. citatur ab Herodoto IV. 29. ex Atheniensibus fortissimum virum ad Ilium venisse ait VII. 161. Cypriorum carminum non est auctor II. 117. *Eniynos* carmen homeri forte non est IV. 52. propter Homerica carmina. Sicyone decantari vetuit Clisthenes V. 67. *Alia vide in Vita Hom.*

Homo ex deo non gignitur, *Aegyptiorum sententia* II. 145. homo septem cubitorum I. 68. n. homo quinque cubitorum VII. 117. *ubi vid. adn.* homines et statura maximi et omnium pulcherrimi sunt Acthiopes III. 20. n. Xerxes homo magnitudine corporis praestans VII. 187. *cf. c.* 56. homines firmissima valetudine Libyes IV. 187. post eos Aegyptii II. 77. homines sua quique instituta optima iudicant III. 58. molli in terra molles nascuntur IX. *ult.*

homines unoculi in terrae plagis septemtrionalibus *vid. Arimaspi et cf. adn.* ad III. 116. et IV. 27. homines a nativitate calvi et simo naso mentoque oblongo IV. 25. *adn.* et 24. homines capripedes IV. 25. homines per sex menses

dormientes *ibid. et not.*

homines radicibus vescentes in Araxis fl. insulis I. 202. crudis piscibus victitantes et pro vestimento pellibus utentes phocarum *ibid.* cruda carne vescentes Indi III. 99.

hominibus aetate provectis, nec vero morbo mortuis, vescuntur Massagetae I. 216. homines aegrotos comedunt Indi Padaei III. 99. humana carne vescuntur Androphagi IV. 106. *cf. adn.* homines Marti deo mactant Scythae IV. 62. captivos Virgini (*Iphigeniae*) immolant Scythae Tauri IV. 105. *cf. adn.* ad II. 45. et 119. *ubi* Menelaus placandis ventis duos puerulos immolasse fertur. Homines vivos defodere Persicus est mos VII. 114. *cf. adn.* et III. 53.

homines innominati, in Africa. IV. 184.

homo nullus sine aliquo malo VII. 203. cuique propria mala VII. 152. multae calamitates hominibus accidere solent III. 53. *cf.* VII. 46.

homines in potestate casuum fortunae sunt I. 22. non casus fortunae in potestate hominum VII. 49. homo sibi malorum auctor, non deus I. 91. fa-

- tum evertere non potest
 Ill. 43. 64. IX. 16. omnia
 consequi nequit l. 32. ho-
 mini melius mori quam
 vivere l. 31. cf. VII. 46.
 et V. 4.
- Humanae vitae anni l. 32.
 Ill. 22. 23. humanae vitae
 brevitās, et acrumnae VII.
 46. humanis in rebus ni-
 hil stabile l. 86. cf. c. 5. et
 207. humanarum rerum
 orbis l. 207. cf. l. 32.
- Horarum inventio II. 109.
 vid. Dics.
- Hoples, Iouis fil. V. 66.
- Horlei folia apud Babylo-
 nios quatuor digitorum
 latitudine l. 193.
- Horti Midæ, ubi captus Si-
 lenus VIII. 138.
- Hospitii ius Amasidis cum
 Polycrate, ob huius ni-
 miam felicitatem solutum
 III. 45.
- Hyacinthia festum apud La-
 cedaemonios IX. 6. 11.
- Hyaenae, ferae in Libya IV.
 192.
- Hyampeus vertex Parnassi
 VIII. 39.
- Hyampolis, urbs Thessaliae,
 VIII. 28. 33.
- Hyatae, nomen unius e tri-
 bus Sicyoniis V. 68.
- Hybla, opp. Siciliae VII. 155.
- Hydarnes Persa III. 70. VI.
 133. Asianae orae praefe-
 ctus VII. 155.
- Hydarnes Hydarnis fil. dux
 in Xerxis exercitu, eo-
 rum qui Immortales ap-
 pellabantur VII. 83. 211.
- Hydarnes Sisamnis pater VII.
 65.
- Hydrea ins. a Samiis profugis
 Troezeniis obligata III. 59.
- Hyela (s. Velia) civitas in
 terra Oenotria l. 167.
- Hyems rigida in Europa sc-
 ptemtrionali IV. 28.
- Hygennenses pop. III. 90.
- Hylaea, regio trans Borysthe-
 nem prope Achillis dro-
 mun IV. 18. 54. 55. 76.
- Hyllenses, nomen unius e
 tribus Sicyonis V. 68.
- Hyllus VI. 52. Herculis fil.
 VII. 204. VIII. 131. ab
 Echemo in monomachia
 interfectus IX. 26.
- Hyllus fl., Sardonum cam-
 pum permeans l. 80.
- Hymen Darii gener V. 116.
 capit Cion Mysiae V. 122.
- Hymettus mons Atticae, Ἰ-
 μμήτις: sub eo regio Pelas-
 gis data ab Atheniensibus
 VI. 137.
- Hymni, Homeri in deos H. 9.
 ab Olene compositi IV. 35.
- Hypachaei qui postea Cilices
 dicti VII. 91.
- Hypacyris fl. Scythiae IV.
 47. describitur c. 55.
- Hypanis fl. Scythiae IV. 17.
 18. 47. eius descriptio IV.
 52.
- Hypanis mater, palus ibid.
- Hyperanthes et Abrocomes

- Darii filii cadunt in proelio VII. 224.
- Hyperborei, Ὑπερβόρει IV. 13. 32. n. 33. 36. eorum sacra IV. 33. Hyperborearum puellarum sacra Delum perferentium historia IV. 33. 35.
- Hypenotii, IV. 36.
- Hyperoche et Laodice Hyperboreorum puellae IV. 33. 34. 35.
- Hyrcauii, III. 117. eorum armatura in Xerx. exercitu VII. 62.
- Hyrgis fl. Scythiae IV. 57.
- Hyria, opp. in Italia a Cretensibus conditum VII. 170.
- Hyroeades Marilus quomodo Sardes adscenderit I. 84.
- Hysiae, opp. Boeotiae VI. 108. IX. 15. et 25.
- Hysias et Oenoën, Atticae pagos ultimos, occupant Boeotii V. 74. cf. adn.
- Hystanes, Badris pater VII. 77.
- Hystaspes Achaemenides, Arsamis fil., Darii pater I. 209. V. 83. VII. 224. Persidis praefectus III. 70.
- Hystaspes Darii fil. et Atossae, dux Bactriorum et Sacarum VII. 64.
- Hystrices IV. 192.
- I.
- Iacchus mysticus VIII. 65. n. Iadmon Samius, herus Aesopi II. 134.
- Ialysus, Doriensium civitas, I. 144.
- Iamidæ, vatum familia in Elide, V. 44. IX. 33. ubi vid. adn.
- Iapygia, i. e. Apulia, III. 138. IV. 99.
- Iapyges Messapii, origine Cretenses Hyriam urbem condunt VII. 170.
- Iardani ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum I. 7.
- Iason ad Libyam vento abreptus, Tritoni aureum tripodem dedicat IV. 179. n. circa Aphetas Herculem ex Argo navi aquatum missum reliquit VII. 193.
- Iatragoras dolo capit classicos duces Graecorum cum Persis militantes V. 37.
- Ibanolis Mylassensis, pater Oliati V. 37. et Heraclidæ, Carum ducis V. 122.
- Iberiam Phocaenses ostenderunt I. 163. Iberi sub Hamilcare duce in Sicilia militant VII. 165.
- Ibis, Aegyptiis sacra II. 65. 75. eius forma, et duplex genus II. 75 seq. qui ibi necavit apud Aegyptios, morte plectitur II. 65.
- Icarium pelagus VI. 95. et sq.
- Ichnae, urbs terrae Bottiædis VII. 123.
- Ichneumones, ἰχθυόωνες, in Aegypto II. 67. n.
- Ichthyophagi, in Africa II. 19. 20. 23.

- Ila, mons in Iliaca terra, I. 151. VII. 42.
- Idanthysus, Saulii fil. rex Scytharum IV. 76. 120. Dario, aut pugnam aut deditionem poscenti, ingenue respondet c. 127.
- Idrias, regio Cariae V. 118.
- Ieiunia ante sacrificia et festos dies Isidis II. 40. IV. 186.
- Ienysus, Ἰένυσος, (an Iany-sus?) opp. terminus Arabiae et Syriae III. 5.
- Ignem Persae deum habent, et Aegyptii vivam belluam putant III. 16 *vid. adn.* infamia notato Spartani ignem non praebent VII. 231. ignes in speculis VII. 182. n. Ne Ignifer quidem elabatur, *proverbialis dictio* VIII. 6. n.
- Ilia in sacrificiis non creabant Aeoles H. 37.
- Ilias minor Homeri H. 16.
- Ilias regio ab Aeolis possessa V. 122. *at cf. adn. et vid. mox Ilium.*
- Iliadi Minervae mille boves a Xerxe immolatae VII. 43.
- Iliissus fl. Atticae VII. 189.
- Ilium, orbs; circa eam olim sinus maris erat II. 10. Ilii obsidio et expugnatio I. 5. II. 118. *ubi Aegyptii disserunt.* — Iliaca terra, ἡ Ἰλιάς γῆ *vel* χωρὶς V. 94. VII. 41. ἡ Τρωϊς γῆ II. 118.
- Illyrii, Eneti, i. e. Veneti I. Herod. T. IV. P. II. 196. ex Illyriis Anyrus fl. in Triballicum campum labitur IV. 49. in Illyriis editum Bacidis effatum IX. 43.
- Imbecillitatis necessitas summa VII. 172.
- Imbribus carentes Africae tractus IV. 185. *cf. II. 13 seq. coll. III. 10. et vid. IV. 151.*
- Imbrus ins. a Pelasgis habitata; capta ab Otane V. 26. VI. 41.
- Immortales Getae; post mortem ad Zalinoxin deum se ire putant IV. 93. 94. *cf. cap. seq.* Immortales apud Persas decies mille selecti milites VII. 83. Thermopylis propulsati VII. 211. vir immortalis VII. 31. *at vid. adn. p. 298. f.*
- Immortalitas animae ab Aegyptiis primis asserta II. 123.
- Impotentiae numen VIII. 111.
- Inarus Psammitichi filius, Afer, Achamencin Aegypti praefectum interficit III. 12. 15. VII. 7.
- Inconstantiam rerum humanarum notat Herodotus I. 5. *cf. c. 32. 207.*
- India, ἡ Ἰνδία, orientem versus extrema Asiae regio habitata III. 106. terra ultra porrecta sabulosa III. 98. aut prorsus ignota est

- IV. 46. in India auri im-
mensa copia, et arbores-
lanam ferentes III. 106.
- Indorum natio, maxima om-
nium III. 94. V. 3. in
multos populos, diversis
linguis utentes, divisa III.
98. eorum navigia ex
arundine confecta, et ves-
tes ex scirpo *ibid.* publice
foeminis miscentur; eo-
rum semen genitale ni-
grum III. 101. Indis sol
matutino tempore arden-
tissimus III. 104.
- Indi Calantiae III. 97.
vel Calatiae parentes com-
edunt III. 38. Padaei, cru-
da carne vescentes, aegro-
tos epulantur III. 99. alii
nomades herbis vescuntur
III. 100. Indi magis ad
septemtrionem versus ha-
bitantes, auri ramenta for-
micis in deserto eripiunt
III. 102-105.
- Indi a Dario subacti IV.
44. nec vero omnes III.
101. eis maximum auri
pondus tributum imposi-
tum III. 98. *cf. c.* 94. In-
dorum in Xerxis exercitu
armatura VII. 65.
- Indici canes I. 192. VII.
187. Indici equi III. 106.
- Indus fl. fert crocodilos IV.
44. n. eius in mare ostium
explorat Darius *ibid.*
- Inimicitiarum nihil me-
dium est VII. 11. Inimi-
citiarum inter Graecos et
Asiae populos prima ori-
go I. 1-5.
- Iao, Athamantis uxor, VII.
197.
- Inopiae et Impotentiae nu-
mina VIII. 111.
- Imprecationum formulae III.
65. *adn.* I. 165. et II. 39.
- Insanus *vid.* Furiosus.
- Inscriptiones, in templo The-
bano Cadmeis litteris re-
praesentatae V. 59-61.
falsa inscriptio Lacedae-
moniorum I. 51. inscr.
dolosa Nitocridis reginae
I. 187. inscr. in pyramide
II. 136. in statua Sesostris
regis II. 106. Darii III.
88. inscr. cippi a Dario ad
Tearum fl. relictii IV. 90.
inscr. Mandroclis, pontis
architecti Hellesp. IV. 88.
inscriptiones in mortuos
ad Thermopylas positae
VII. 228.
- Insignibus clypeos ornare,
Caricum inventum I. 171.
pro insigni clypei, ancora
IX. 74. navis insigne *vid.*
Navis.
- Insomniorum ludibria VII.
16. *vid.* Somnia.
- Institores primi Lydi extite-
re I. 94.
- Institor quare Darius fuerit
appellatus III. 89.
- Institutio Persarum puero-
rum I. 156.
- Insulae in Araxe fl. I. 202.

- insulae Oenussae l. 165. insulae Echinades dimidia ex parte in continentem concretæ ll. 10. ins. Chemmis natans in Aegypto ll. 156. Cyaneæ ins. olim natantes creditæ IV. 85. Beatorum insula, loci nomen in Africa ll. 26. insulae rubri maris exulibus a rege adsignatae ll. 93. VII. 80. cf. V. 20. ins. Cassiterides Herodoto ignotæ ll. 115. ins. Thraciæ obiacentes VII. 185. Insulares Ionicae civitates l. 142. in commune sociorum a Graecis receptæ IX. 106.
- Intaphernes**, coniurationis in Magos particeps ll. 70. 78. regiam intrans, ianitores mutilat; rebellionis reus, capitis damnatur cum filiis et cognatis ll. 118. 119.
- Intercalaris mensis** l. 32. ll. 4. n.
- Interpretes Aegyptiorum** ll. 154. interpretes Ichthyophagi ll. 19 seq. per septem interpretes in Borysthenis emporio Seythæ negotia peragunt IV. 24.
- Invideri** melius quam miserationem habere ll. 52. invidia principio innata est homini ll. 80.
- Inycum** opp. Siciliae VI. 23. 24.
- Io**, filia Inachi regis, a Phoenicibus rapta l. 1. stuprata a Nauclero l. 5. lo quomodo a Graecis depingatur ll. 41.
- Iolcon** opp. Thessali Hippiae offerunt V. 94.
- Ion Xuthi fil.** ab eo Iones sunt denominati VII. 94. VIII. 44.
- Ionis**, Asiae regio temperie coeli praestantissima l. 142. — Ionica gens, olim praecipua, Pelasgicae stirpis l. 56. a Ione, Xuthi fil. nomen invenit VII. 94. VIII. 44. Iones olim in Peloponneso Achaiam tenebant l. 145. Pelasgi Aegialees nominati VII. 94. Iones quoque nominantur Athenienses, Pelasgicae stirpis VIII. 44. quod tamen nomen respuunt l. 143. cf. V. 66. et 69. at gaudent eo nomine Ionicae civitates duodecim, in Pannonio convenientes et Pannonia festum celebrantes l. 143. 148. Iones Athenis oriundi Apaturia celebrant l. 147. cf. VII. 95. — Ionum lingua quatuor habet modificationes l. 142. Ionicae litterae V. 59. — Iones non recte de Aegypto sentiunt ll. 16. — Ionum Carumque castra ad Pelusium Nili ostium ll. 154. cf. c. 162.

- 1178 seq. et vid. Graeci et
 - 1178 Negotiatio.
 - 1178 Iones primum a Croeso
 - 1178 subacti. l. 6. 28. spernunt
 Biantis consilium et Tha-
 - 1178 letis l. 170. Cyro, ut a
 - 1178 Croeso deficiant, sollici-
 - 1178 tanti morem non gerunt
 - 1178 l. 176. ad Cyrum, Lydo-
 - 1178 rum imperio everso, lega-
 - 1178 to mittunt, quibus ille fa-
 - 1178 bulam narrat l. 141. cf. l.
 - 1178 76. Iones, continentem
 - 1178 habitantes Harpagus sub-
 - 1178 git l. 169. — Iones insu-
 - 1178 lares (cf. VII. 95.) Biantis
 - 1178 a Pittaci commento Croe-
 - 1178 si imperium effugiunt l.
 - 1178 27. Cyro ultro se dedunt
 - 1178 l. 169. — Dario tributum
 - 1178 pendunt III. 90. VI. 42.
 - 1178 pontem in Istro factum cu-
 - 1178 stodiunt IV. 98. ut dissol-
 - 1178 vant, a Scythis moniti etc.
 - 1178 IV. 133. 136 seqq. — Io-
 - 1178 niae calamitas orta ex Na-
 - 1178 xo et Mileto V. 28 seqq.
 - 1178 Ioniae defectionem a Per-
 - 1178 sis, Histiaeus clam ad-
 - 1178 hortante, Hecataeo vero
 - 1178 dissuadente, molitur Ari-
 - 1178 stagoras V. 35-38. Iones
 - 1178 cum Atheniensibus Sardes
 - 1178 captas incendunt V. 100.
 - 1178 101. ad Ephesum praelio
 - 1178 victi a Persis, in bello
 - 1178 perseverant c. 102 seqq. ad
 - 1178 Cyprum Iones magi, Per-
 - 1178 sae terram vineunt c. 108
 - 1178 seqq. Cares defectionis so-
 - 1178 cius habent c. 117 seqq. Io-
 - 1178 num classis ad Miletum
 - 1178 VI. 8. militaris exercita-
 - 1178 tio, auctore Dionysio c. 11
 - 1178 seqq. ingentem accipiunt
 - 1178 cladem, a Samiis deserti
 - 1178 c. 14 seqq. — Iones tertio in
 - 1178 servitutem redacti VI. 31.
 - 1178 32. ut mutuas inter se
 - 1178 pautiones faciant, ab Ar-
 - 1178 tapherne coacti; c. 42.
 - 1178 tyrannos eorum eiicit Mar-
 - 1178 donius c. 43. — Ionum
 - 1178 naves in Xerxis classe VII.
 - 1178 94 seqq. Iones cum Xerxe
 - 1178 militantes Themistocles
 - 1178 ad defectionem sollicitat
 - 1178 VIII. 22. cf. VII. 51. Iones,
 - 1178 proditoris ad Salaminem
 - 1178 accusatos, adiuvat Aria-
 - 1178 ramnes Persa VIII. 90.
 - 1178 Graecos ad Delum sollici-
 - 1178 tant, ut Ioniam liberent
 - 1178 c. 132. IX. 90-92, post
 - 1178 pugnam ad Mycalen IX.
 - 1178 98 seqq. Ionia iterum a
 - 1178 Persis deficit IX. 104. —
 - 1178 De Ionum libertate con-
 - 1178 servanda Graecorum deli-
 - 1178 beratio; Iones Insulares in
 - 1178 Commune sociorum re-
 - 1178 cepti IX. 106.
 - 1178 Ionius sinus VI. 127.
 - 1178 Ios insula ubi Homerus mor-
 - 1178 tuus H. 34. 36.
 - 1178 Iphiclus, pater Protesilai IX.
 - 1178 116.
 - 1178 Iphigeniae apud Tauros cul-
 - 1178 tus IV. 103. n.
 - 1178 Ipní, Ἰπνί, i. e. *Farpi*, locus

- quidam in Pelio monte VII. 188.
- Irasa, Ἰρασα, nomen regionis in Africa IV. 158.
- Irenes Spartanorum IX. 85. n.
- Is urbs et fl. Babyloniae I. 179.
- Isagoras, Tisandri fil., spectata familia natus V. 66.
- Cleomenes Spartae regem adv. Clithenem advocat, et Alcmaeonidas Athenis eiicit; mox ipse eiectus V. 69-75.
- Ischenous pater Pythae VII. 181. VIII. 92.
- ISIS, Aegyptiaca dea, Graecis Ἰσις, II. 59. 156. Isis imago muliebris, bubulis instructa cornibus II. 41. Orum et Bubastin, servandos Latonae tradit II. 156. maximum eius templum in urbe Busiri II. 59. 61. ei vaccae sacrae; in eius honorem ieiunia aguntur II. 40. 41. item apud Nomades Libyes IV. 186. eius festum in Busiride oppido II. 61. describitur c. 40.
- Ismaris lacus in Thracia VII. 109.
- Ismenias Bocotus H. 2.
- Ismenii Apollinis templum Thebis I. 52. V. 59. VIII. 134.
- Isonomia, ἰσονομία, iuris aequalitas, omnium pulcherrima III. 80.
- Issedones pop. trans Araxen fl. ex adverso Massagetarum habitant; mox propinquiorum cadaverum epulantur IV. 26. eorum traditio de extremis terrae incolis IV. 13. cf. c. 35. et 57.
- Istery fl. Scythiae IV. 47. ex Celtis et Pyrene oppido initium sumens II. 53. aeg. universam Europam perfluit ibid. IV. 49. cum Nilo comparatur II. 53. aeg. semper sibi aequalis; multos excipit fluvios IV. 38-50. quinque ostiis patet c. 47.
- Isthmus Caidius, I. 174.
- Isthmus Chersonesi muro praeseptus a Miltiade VI. 36. Isthmus Corinthiacus a Lacedaemoniis muro munitus IX. 10. cf. VIII. 40. et IX. 7.
- Istiacotis vid. Histiacotis.
- Istria, colonia Milesiorum, ad ostium Istri fl. II. 53.
- Istriana, Ἰστριανή, erat mater Scylae, regis Scytharum IV. 78.
- Italia, multis locis memoratur; Italiotae, IV. 15.
- Itanus opp. ins. Cretae IV. 151.
- Iter diurnum 200. stadiorum statuit Herodotus IV. 101. sed 150. enumerat V. 53.
- Locus II. 9. haud dubie corruptus. Iter diurnum navigio confectum IV. 86.
- Ithaca ins. H. 7.

- Ithagenes Crithonis fil. H. 1.
 Ithamates Persa VII. 67.
 Ithamitres (*olim leg. Amitres*)
 dux classis cum aliis a
 Xerxe in Europa relictus
 VIII. 130. post pugnam ad
 Mycalen fugam salutem pe-
 tit IX. 102.
 Ithome opp. vel Ithomus mons
 pro Isthmus IX. 35, 11.
forsan legendum. vid. adn.
p. 256.
 Iudices regii ap. Persas III.
 14. 31. index regius, cor-
 ruptus pecunia, excoria-
 tus V. 25. ob iniustam
 latam sententiam capite
 damnatus VII. 194.
 Iuno Argiva; eius festum
 I. 31. n. templum prope
 lucum Argo sacrum VI.
 81. n. 82. Iunoni Samiae
 duas imagines ex ligno
 sculptas Amasis dedicat
 II. 182. Iunonis templum,
 τὸ Ἰουνίον, ad Plataeas IX.
 52. 61. eius nomen Aegy-
 ptii incognitum II. 50.
 IUPITER: Persae universum
 coeli orbem Iovem adpel-
 lant, eique in montium
 iugis sacra faciunt I. 131.
 sacer Iovis currus, in Xer-
 xis exercitu VII. 40. VIII.
 115. — Iovis Beli tem-
 plum Babylone I. 181-183.
 III. 158. — Iovem Aegy-
 ptii Ammon vocant, et
 arietina facie fingunt ex
 velere mytho, nec tamen
 omnes colunt II. 42. cele-
 berrimum eius templum
 Thebis II. 42. 56. I. 182.
 et oraculum II. 54 seq. 83.
 a Thebani Iovis templo
 derivatum Ammoniorum
 templum et oraculum IV.
 181. cf. II. 54 seq. templ. et
 oraculum in Meroë Aethio-
 pia II. 29. quod incendere
 Cambyses studuit III. 25.
 — Iupiter, Terrae mari-
 tus, apud Scythas, Papaeus
 IV. 59.
 Iupiter Graecanicus, Ζεύς
 Ἑλληνικός IX. 7. n. cf. c. 90.
 Olympius, eius templum
 Pisae II. 7. statua aenea x
 cubitorum IX. 81. Iovis
 oraclum Dodonae II. 55
 seq. originem ducit ex
 Thebis Aegyptiis c. 54.
 — Iovis Lacedaemonis et
 Coelestis sacerdotes, reges
 Spartani VI. 56. Iovi Stratio
 soli Cares sacra faciunt
 V. 119. iidem Iovis Carii
 templum cum Iydis et
 Mysis commune habent I.
 171. Iovi Cario familia
 Isagorae Athen. sacra fa-
 cit V. 66. *vid. adn.* —
 Iovi liberatori aram Sami
 constituit Maeandrius III.
 142. Iovem Herceum, i. e.
 domus praesidem, obtesta-
 tur Demaratus VI. 68.
 Iupiter Expiator, Λατὶς
 (ἱερίος) et Sodalitius (ἱερῶν)
 invocatur a Croesa

I. 44. n. — Jovis templum sub fago arbore ap. Theoprotios II. 56. Iovis Laphystii fanum ap. Achaeos VII. 197. n. Iovi Lycaeo collis sacer ad Cyrenen IV. 205. Iovis forensis ara ap. Selinusios in Italia V. 46. not.

Iovi decimas ut offerat, Cyrum monet Croesus I. 89.

Iurare per aquam Stygis ap. Graecos VI. 74. per regiones Lares ap. Scythas IV. 68. per solem apud Massagetas I. 212. per viros iustissimos et fortissimos ap. Nasamones IV. 172. per Mercurium ap. Thraces V. 7. per Bacchum ap. Arabes III. 7. per deos regiones ap. Persas III. 65. V. 106. per deos Graeciae praesides V. 92. VI. 68. IX. 90.

Iuris aequalitas praeclara res V. 78. sunt iura omnibus hominibus sancita VII. 136.

Iusiurandum confirmatum per ferri massam demersam I. 165. vid. Formula.

Iustum iniusto inimicum I. 96.

Iyrcae, pop. Scythiae, ex arboribus insidiantur feris IV. 22.

K.

Kiki, unguentum Aegyptiorum II. 94.

Cetera nomina a K in

graeco sermone inopientia vid. in C.

L.

Labda, Amphionis filia, et eius historia V. 92.

Labdacus, Laii pater V. 59.

Labranda, opp. Cariae, ubi Iovis Militaris templum V. 119.

Labynetus, Babyloniorum tyrannus, pacem conciliat inter Cyaxarem et Alyatten I. 74. 77.

Labynetus, Assyriae rex, quem bello petit Cyrus I. 188.

Labyrinthus Aegypti describitur II. 148.

LACEDAEMON: Laconica terra, VI. 58. VII. 234. in ea est Sparta, civitas octies mille virorum, VII. 234. — SEARTANI IX. 28. LACEDAEMONII nominabantur Perioeci, *περίοικοι*, VI. 58. n. cf. adn. ad VII. 234, p. 67. *Λακεδαιμόνιοι περίοικοι*, IX. 11. adn. Ab his distinguuntur Hilotae: vid. adn. ad IX. 11. p. 231. et cf. Hilotae. — Lacedaemoniis leges a Lycurgo latae, ephori et senatores instituti I. 65. cf. Ephori. — Regum munera et honores VI. 56-58. cf. Lex. Senatores duodeviginti VI. 57. n. Equites VIII. 124. n. cf. adn. ad VII. 205. Irènes IX. 85. n. Lacedaemonio-

rum instituta, cum Persis et Aegyptiis, communia VI. 59. 60. diu reluctantes. Tisamenum vatem in civium numerum adoptant Spartani IX. 33. rem divinam curare maximi faciunt IX. 7. cf. V. 63. VI. 106. VII. 206. nimiae breviloquentiae student III. 46. Lacedaemoniis mos est, alia cogitare, alia dicere IX. 54. cf. V. 92. VI. 108. VIII. 142. coll. IX. 7. — eorum disciplina laudatur VII. 102. 104. ignominia notant e praelio fugientes VII. 231. — Lacedaemoni, generis Doriei principes I. 56. Tegeatis bellum inferunt, malo successu I. 65 seq. sed, repertis Orestis ossis, superiores evadunt; iis maior pars Peloponnesi subiecta I. 67. 68. cum Croeso foedus faciunt c. 69 seq. cf. c. 6. et c. 83; cum Argivis de Thyrea contendunt c. 82 seq. ab Ionibus auxilio vocati c. 141. opem ferre negant; Cyro per legatos edicunt, ne ullam Graecorum civitatem laedat c. 162 seq. — Amasis, Aegypti, rex, mittit iis lineum thoracem III. 47. adv. Samum et Polycratem expeditionem suscipiunt III. 39. exules Samiorum

in patriam restituri c. 44. seqq. cf. I. 70. Samum frustra oppugnant III. 54-56. — Minyas, primum receptos, nimis insolentes, interimere decernunt, etc. IV. 145 seqq. — De eorum rebus cum Aeginetis, Argivis, Atheniensibus etc. cf. Cleomenes, Leotychides, Demaratus. — Scythae cum Lacedaemoniis societatem adv. Persas contrahere cupiunt VI. 84. Spartani Plataeensibus suadent ut se tradant Atheniensibus VI. 108. Darii legatos in puteum praecipitant VII. 153. cf. VI. 48. ab Atheniensibus auxilio vocati, plenilunium expectant, VII. 105. post pugnam ad Marathonem veniunt c. 120. — De Persarum adparatu ad bellum, miro modo certiores facti, indicant reliquis Graecis VII. 239. imminente bello Persico, legatos cum Atheniensibus mittunt ad Gelonem VII. 153 - 156. ad Argivos c. 148 seqq. — Spartani trecenti ad Thermopylas VII. 202. 205. cf. adn. p. 34 seq. comam petunt c. 208. cf. I. 82. fortiter pugnant c. 210-212. et 223 seqq. — Spartanis bello Persico summum imperium tradunt Graeci

VIII. 2 *seq.* oraculi iussu poenas repetunt a Xerxe caedis Leonidae VIII. 114. *cf.* IX. 64. eximio honore Themistoclem adficiunt c. 124. legatos mittunt ad Athenienses, ne cum Barbaro foedus ineant VIII. 142. at metu liberati, illis auxilia petentibus illudunt; tandem exercitum mittunt IX. 6-11. *cf.* c. 19. Lacedaemonii ad Plataeas in aëie Graecorum c. 28. *cf.* Pausanias. — fortiter pugnant c. 62 *seq.* eorum praecipua laus c. 71. occisos sepeliunt c. 85. — Lacedaemonii in pugna ad Mycalen IX. 102; *vid.* Leotyehides. — de Ionibus in Graeciam transferendis sententiam ferunt IX. 106. *vid. adn.*

Lacedaemoniis imperium eripiunt Graeci ob Pausaniae contumeliam VIII. 3. eorum bellum cum Messeniis IX. 35. 64. 68. in bello Peloponnesiaco vastant Atticam IX. 75. et legatos mittunt in Asiam VII. 137. Lacmon mons in Apollonia terra IX. 95.

Lacrimae legatus Lacedaemoniorum ad Cyrum I. 152. Lactis emulgendi mos apud Scythas IV. 2.

Lacus Tritonis in Africa IV. 179. lacus in Africa,

ex quo auriumenta referuntur IV. 195. prope Anaua, Phrygiae opp. ex quo sal conficitur VII. 30. lacus Stymphalius in Argolide VI. 76. Boebei lacus in Thessalia VII. 129. lacus Ismaris in Bistonia VII. 109. lacus Prasias, in quo super palis habitant Pacones V. 16. lacus salus et piscosus ad Pistyrum Thraciae opp. a iumentis exsiccatus VII. 109. lacus Gygaëus prope monumentum Alyattis I. 93.

Lacus Moeridis in Aegypto II. 4. 69. 148. describitur c. 149. Lacus in Minervae templo Saitano memorabilis II. 170. 171. Lacus Deli orbiculatus II. 170. — Lacus olim Thessalia fuisse fertur VII. 129.

Lada insula Mileto obversa VI. 7.

Ladanum quo modo comparetur III. 112.

Ladice uxor Amasis, eiusque votum Veneri factum II. 181.

Laii Erinnyum delubrum Spartaë IV. 149. oracula V. 43. eius genus V. 59.

Lampadum festivitas, in Vulcani honorem celebrata VIII. 98.

Lampito, Leotyehidis filia, uxor Archidami, VI. 71.

Lampon, Pythae fil. Aegin-

- ta: eius nefandum consilium Pausanias respuit IX. 78.
- Lampon, Thrasilelis fil., Samiorum legatus IX. 90.
- Lampon, Olympiodori pater Atheniensis IX. 21.
- Lamponium, opp. Troadis, captum ab Otane V. 26.
- Lampsaceni Miltiadem vivum capiunt, at Croesum metuentes mox dimittunt VI. 57. 38.
- Lampsacus, civitas ad Hellepontum V. 117.
- Lana arborea in India III. 106. *cf.* VII. 65.
- Laodamas, Eteoclis filius, Apollini tripodem dedicat V. 61.
- Laodamas, Phocaeensis IV. 138.
- Laodamas, Sostrati pater; Aegineta IV. 152.
- Laodice, Hyperborea puella IV. 33. 35.
- Laphanes, Euphorionis fil. VI. 127.
- Laphystius Iupiter VII. 197.
- Lapidicinae unde pyramides Memphios, in Arabiae monte II. 8.
- Lapis Aethiopicus; ex eo Mycerini pyramis constructa II. 134. *statuae permagnae in Vulcani templo* II. 176. *ex Porino lapide templum Delphicum constructum; frons ex Pario marmore* V. 62. *ex Smaragdo lapide annulus signatorius* III. 41. *columna noctu splenscens* II. 44. — Lapide acuto sigilla insculpuntur VII. 69. acuto lapide pro cultro utuntur Arabes III. 8. — Lapides sanguine uncti in foedere faciendo *ibid.* lapidum acervi a Darii copiis congesti IV. 92.
- Lapis Melampyrgus VII. 216.
- Laqueis in pugna utuntur Sagartii VII. 85.
- Larissa Aeoliae civitas H. 11.
- Lasonii vocantur Cabelenses, Maeones III. 90. VII. 77.
- Lasus, Hermionensis VII. 6.
- Latonae oraculum in Buto opp. II. 155. de ea mythus Aegyptiacus c. 156.
- Laureum, mons Atticae, ubi argenti metalla VII. 144. *vid. adn.*
- Laus opp. a Sybaritis habitatum VI. 21.
- Leaena *vid. Leo.*
- Leager, Glauconis fil., dux Athen. IX. 75.
- Learchus fratrem Arcesilaum strangulat; ab uxore fratris dolo necatur IV. 160.
- Lebadia, ἡ Λεβείδα, opp. VIII. 134.
- Lebaea, urbs Macedoniae superioris VIII. 137.
- Lebedus, Ionum civitas Lydiae I. 142.
- Lectos, Ἀκτὴς, Idae promontorium, IX. 114. n.

Ledanum, s. **ladanum**, ubi nascatur et quomodo comparatur, eiusque medica vis III. 112.

Legati Darii in puteum ephieci VII. 153. — **Legati** non violandi VII. 157. cf. c. 134 seq. coll. III. 13 seq.

LEGES aliquot memorabiles: **lex Amasidis** regis, iubens quemque quotannis indicare unde vitam sustentet II. 177. **Aegyptiaca** de debitore patris cadaver pignori dante II. 136. — **Babyloniorum de matrimonio contrahendo** I. 196. — **Persarum**, **filii ex pellice natus** ne succedat in regnum III. 2. — **Licium Regi**, quidquid velit facere III. 31. — **Rex**, priusquam in bellum proficiscatur, successorem nominare tenetur VII. 2. — **lex Spartae** lata, ne ambo simul exirent in bellum reges V. 75. (at cf. VI. 73. coll. c. 65.) — **Spartae de successione** in regnum VII. 3.

Leges a Solone Athen. conditae I. 29. cf. II. 177. a **Lycurgo** Spartanis datae I. 65.

Leipsydrium opp. supra **Paeoniam** V. 62.

Lecitum, Λέκτρον, **Achaei** vocant prytaneum VII. 197.

Lemnus a **Pelagis** habitata, VI. 140. **Lemnii** in **Peloponnesum** immigraverunt VIII.

73. **Pelagis**, **Lemnum** incolentes, mulieres ex **Attica** raptas trucidant: inde **Lemnia facinora** VI. 138. **Lemno** a **Pelagis** nepotes **Argonautarum**, cf. **Myrius**, eieci IV. 145. a **Miltiade** capta VI. 140. ab **Otane** V. 26 seq.

Leo lapideus in memoriam **Leonidae** in **Thermopylis** VII. 225. aureus a **Croeso** **Delphis** dedicatus I. 50. **leo**, e pellice natus, **Sardibus** fatalis I. 84: **leones** in **Macedonia** **Nerxis** **camelos** Ianiant VII. 125. **leones** in **Europa** tantum inter **Nestum** fl. et **Acheloum** reperiuntur VII. 126. **leena** nonnisi semel parit in vita III. 108.

Leo, Λέων, viri nomen VII. 180.

Leobotes, **Spartatarum** rex I. 65. **Echestrati** fil. VII. 204.

Leocedes, **Phidonis** **Argivorum** tyranni fil., **Agaristae** proci VI. 127.

Leon, **Eurycratidae** fil., avus **Leonidae** VII. 204. cum **Hegesicle** **Spartae** regnat I. 65.

LEONIDAS, fil. **Anaxandridae**, frater **Cleomenis** et **Doriei** V. 41. eius genealogia VII. 204. praeter spem regnum **Spartae** adeptus VII. 205. cum trecentis ad **Thermo-**

- pylas missus c. 206., oraculo nitens, morti se devovet pro patria, sociosque dimittit c. 219-222. et fortissime pugnans cedit c. 224. in eius cadaver Xerxes iratus saevit c. 238.
- Leonidae caedis poenas a Xerxe repetunt Spartani VIII. 114.
- Leontiades, Eurymachi fil. Thebanorum dux ad Thermopylas VII. 205. 233.
- Leontini, populus Siciliae VII. 154.
- Leoprepes, *Λεοπρέπης*. Laoprepes, Theasidae pater, Spartanus, VI. 85.
- Leoprepes, alius, Simonidis poetae pater VII. 228.
- Leutychides, *Λευκυχίδης*, Menaris fil. VI. 65. VIII. 151. ubi eius genealogia, et cf. adn. ex altera regum familia, a Cleomene subornatus contra Demaratum, ipseque rex creatus, Demaratum probro afficit VI. 65-67. cum Cleomene adv. Aeginetas ducit VI. 73. postea a Spartanis Athenas missus, Aeginetas victos frustra repetit VI. 85. 86. imperator classis Graecorum bello Persico VIII. 151. diu Deli, moratus, Samum navigat IX. 90-92. et 96. ad Mycalen feliciter pugnat IX. 98 seqq. in bello Thessalico pecuniis corruptus, Tegene exul obit VI. 72. — filius eius Zeuxidemus, filia Lampito, nepos Archidamus VI. 71.
- Leutychides, Anaxilai fil. VIII. 151.
- Lepidotus, piscium genus in Nilo II. 72.
- Lepreum, opp. Minyarum IV. 148. Lepreatae, ad Plataeas in acie Graecorum IX. 28.
- Leprosos abominantur Persae I. 133.
- Lepus ex equa natus VII. 57. leporis fecunditas III. 108.
- Leros, ins. V. 125.
- Lesbius ins. I. 160. H. 38. quinque in ea civitates Acolensium I. 151. incolae indagine cinetos capiunt Persae VI. 51.
- Lesbii proelio navali a Polycrate victi fossam circa Sami murum fodiunt III. 39.
- Leucas, H. 6. 7. Leucadii, Doricus pop. ex Corintho, tres naves ad Artemisium mittunt VIII. 45. 47. ad Plataeas in acie Graecorum IX. 28.
- Leuce acie, *Λευκὴ Ἀκρὴ*, i. e. Candidum Littus, Thraciae VII. 25.
- Leuceon, opp. Africae, IV. 160.
- Leutychides vid. Leutychides.
- Lex omnium rex, *νόμος πάντων*.

των βασιλέων, Pind. Hl. 38.

cf. VII. 104, 19. *vid. supra*
Leges memorabiles.

LIBYA, a Libya, muliere indigena, nomeu invenit IV. 46. circumnavigata IV. 42 *seq.* non tam fertilis quam Europa et Asia IV. 198. Nilo fl. II. 16. IV. 45. *scu ut Herodoto potius videtur*, Aegyptiis montibus II. 17. et Casio Syriae monte ab Asia disternata II. 158. quatuor nationes eam incolunt: *Aethiopes*, versus meridiem (cf. Hl. 114. coll. II. 29. III. 17. et IV. 138.) **LIBYES** ad septemtrionem, indigenae; et Phoenices et Graeci, advenae IV. 197. cf. II. 32. et IV. 159. *supra* Libyes Nomades fera Libya est, ἡ θηριώδης Λιβύη, et *supra* hanc supercilium arenosum, ἡ ὀφρὶν ψάμμος IV. 181.

Libya, secundum mare mediterraneum porrigitur ab Aegypto usque ad Soloëntem promontorium II. 32. **LIBYES** Nomades mare adcolunt ab Aegypto usque ad Tritonidem lacum; eorum instituta et sacrificia IV. 186-190. singuli populi IV. 168-180. primi omnium Neptunum coluerunt II. 50. Soli et Lunae sacrificant IV. 188. Miner-

vae, indigenae deae sacra faciunt IV. 180. ab iis Graeci acceperunt Minervae aegides, et quadriungos equos iungere IV. 189. cf. VII. 184. — **Libyes** Agricolae, IV. 191 *seqq.*

Libyes, Aegypto finitimi, Apriae regi se tradunt IV. 159. cf. II. 161. Cambysi se dedunt, et dona mittunt III. 13. Dario tributum pendunt III. 91. eorum armatura in Xerxis exercitu VII. 71. 86. 184.

Libyes cum Carthaginensibus in Sicilia militant VII. 165.

Libycus mons, terminus Aegypti ab occasu II. 8.

Liches, Spurtiata, unus ex benemeritis, Orestis ossa reperit I. 67. 68.

Lida, mons Cariae I. 174. 176.

Ligneus pes Hegesistrati vatis IX. 37. lignea urbs Buddinorum IV. 108. 125. *vid. Domus et Murus*. Ligneae statuae Mycerini regis II. 130 *seq.* duo imagines ex ligno sculptae Athasidis regis II. 182.

Ligures supra Massiliam habitant V. 9. cum Carthaginensibus in Sicilia militant VII. 165.

Ligyes in Xerxis exercitu VII. 72.

Lilia roseis similes, in Nilo

- nascentur, et alia, quorum radix esculenta II. 92.
- Limeneum, Λιμνίον, Milesiae regionis I. 18.
- Lindus, Doriensium civitas I. 144. ibi templum Minervae II. 182. Lindii ex Rhodo Gelam in Sicilia condunt VII. 153.
- Lingua ionica quatuor habet modificationes I. 142. linguae Persicae nomina in eadem desinunt litteram I. 139. *cf. adn.*
- Linum Colchicum (Sardonium) et Aegyptiacum II. 105. *not.* linum in Paconia V. 12.
- Linus, cantilena in Phoenicia et Cypro cantata, Aegyptiis Μαρίνος nominatur II. 79. *cf. adn. p. 300-303.*
- Lipaxus, opp. Crossaenae VII. 123.
- Lipoxais, Targitai fil. IV. 5. ab eo oriundi Scythae, c. 6.
- Lipsydrinm opp., Λιψύδριον, V. 62.
- Lisae opp. Crossaenae regionis VII. 123.
- Lissus, fl. Thraeciae; eius aqua Xerx. copiis non suffecit VII. 108. 109.
- Litterae Amasidis ad Polycratem III. 40. Histiaci proditae VI. 4. litterarum mira occultatio VII. 239. *vid. Epistolae.*
litterae servi capiti inscriptae V. 35.
- Litterarum usum a Phoenicibus Graeci acceperunt V. 58. litterae Assyriacae IV. 87. n.
- Littus pulchrum, *vid. Calacta.*
- Locri Persis terram et aquam dant VII. 132. at Locri Opuntii cum Graecis ad Thermopylas VII. 203. et ad Artemisium militant VIII. 1. et Locri Ozolae Phocensibus Persam fugientibus refugium praebent VIII. 32.
- Locri Epizephyrii in Italia VI. 23.
- Lotos plurima nascitur in Aegypto; eius radix esculenta II. 92. *vid. adn.* loti fructus descriptio IV. 177. *adn.* lotus Cyrenaea memoratur II. 96. n.
- Lotophagi, pop. in Africa IV. 177.
- Loxias nominatur Apollo Delphicus I. 91. IV. 163.
- Lucernarum accensarum festum ap. Aegyptios II. 62. n. *vid. Lampadum festiuitas.* Lucernarum accensio, pro crepusculo VII. 215. n.
- Lucina, Εἰλαδίνη; ei tributum solvitur pro maturato partu IV. 55. *cf. c. 34.*
- Luctus Aegyptiorum in morte propinquorum II. 85. Spartanorum, rege mortuo VI. 58. Persarum super Masistio interfecto IX. 24. *vid. Funus.* — Luctum

simulat Miltiades, domi
se continens VI. 39.

Lucus platanorum Iovi Stra-
tio sacratus in Caria V.
119. Argi lucus a Cleo-
mene incensus VI. 79 *seq.*

Ludum tesserarum et talo-
rum inveniunt Lydi I. 94.
n. — Ludos gymnicos Per-
seo celebrant Chemmitae
Aegyptii II. 91. n. Ludos
Olympicos Graeci faciunt,
Xerxe invadente VII. 206.
VIII. 26.

Luna Spartanos impedit, quo
minus Atheniensibus suc-
currant V. 106. Lunae
sacra faciunt Persae I. 131.
Libyes IV. 138.

Luna Persarum praeses, ex
Magorum disciplina VII. 37.

Lunae festum ap. Aegy-
ptios II. 47.

Lupi formam semel quotan-
nis adsumere Neuri per-
hibentur IV. 105. n. lu-
porum sepultura ap. Ae-
gyptios II. 67.

Lutrae capiuntur ap. Gelo-
nos IV. 109. Aegyptiis sa-
cræ II. 72.

Luxus Persarum IX. 80-82.

Lycæus Iupiter ap. Cyre-
naeos IV. 203.

Lycaretus, Maeandrii frater,
Sami regnum adpetit III.

143. Lemno a Persis prae-
ficietur V. 27.

Lycia, olim Milyas nomina-
ta I. 173. LXII. I. 28. ex
Creta oriundi, olim Ter-

milae adpellati, a Lyco,
Pandionis fil. nomen acci-
piunt I. 173. VII. 92. se
a matribus nominant, non
a patribus I. 173. — Ly-
cii strenue pugnant adv.
Harpagum I. 176. Dario
tributum pendunt III. 90.
eorum in Xerxis classe ar-
matura VII. 92.

Lycii arcus memorantur
VII. 77. *cf.* c. 92. Lycii
operis venabula *vid. adn.*
ad VII. 76.

Lycidas, senator Athen., cum
uxore et liberis lapidibus
obruitur IX. 5.

Lycomedes, Aeschreæ fil.,
vir strenuus, primus na-
vem hostium capit ad Ar-
temisium VIII. 11.

Lycopas, Lacedaem., strenue
ad Samum pugnat III. 65.

Lycophron, Periandri fil.,
domo eiectus, et in Cor-
cyram ablegatus, Corin-
thi tyrannidem repudiat;
a Coreyracis interficitur
III. 50-53.

Lycurgus, vir int. Spartanos
probatus, Leobotæ regis
tutor, ab oraculo monitus
leges fert Spartanis et
ephoros instituit I. 65. ei
templum dedicatum c. 66,
not.

Lycurgus, Aristolaidæ fil.,
Atheniensis, factionis
princeps contra Pisistra-
tum I. 69.

- Lycurgus**, Amianti. pater, Arcas VI. 127.
- Lycus** fl. Phrygiae Colossis in urbe evanescit VII. 30.
- Lycus** fl. Scythiae in Maeotin paludem se exonerat IV. 123.
- Lycus**, Anacharsidis avus IV. 76.
- Lycus**, Pandionis fil. a fratre Aegeo Athenis expulsus, in Ternilas venit; ab eo Lycii nomen inveniunt l. 173. VII. 92.
- Lydias** fl. Bottiaeam a Macedoniae determinat VII. 127.
- LYDIA**, argenti ferax V. 49: auri ramenta c. Tmolo habet l. 95. cf. V. 101. **LYDI** l. 28. olim Maeones vocati VII. 74. a Lydu Atyis fil. nomen l. 7. strenuus gens, ex equis praecipue pugnant c. 79. 80. mercium institores, primi monetam procudunt l. 94. ludorum inventores, *ibid.* eorum filiae meretricantur omnes c. 93. leges Graecis similes c. 94. eodem modo, atque Graeci, expiant l. 35. et foedus pangunt c. 74. — priscum Iovis Carii templum cum Mysis et Caribus commune habent l. 171. in Umbriam coloniam ducunt l. 94. per quinque annos cum Medis bellum gerunt l. 74. 103. *vid.* Alyattes. — primas in oraculo consulendo partes a Delphensibus accipiunt l. 54. cum Persis pugnant ancipiti Marte c. 76. a Persis vincuntur c. 80. *vid.* Croesus. — defectionem moliti a Cyro, monente Croeso, effeminantur l. 154-157. Dario tributum pendunt III. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 74.
- Lydus**, Atyis fil., a quo Lydi nomen invenerunt l. 7. VII. 74. frater Caris nominatur l. 171.
- Lygdamis**, Artemisiae pater VII. 99.
- Lygdamis**, Naxius, Pisistrato mercenarios milites adducit l. 61. ab eo Naxum administrandam accipit c. 64.
- Lynceus** Chemmita fuisse dicitur II. 91.
- Lysagoras**, Tisiae fil., Parius VI. 153.
- Lysagoras**, Histiaei pater, Milesius V. 30.
- Lysanias**, c. prociis Agaristae VI. 127.
- Lysimachus**, Aristidis pater VIII. 79. 95.
- Lysistratus**, Atheniens. fatidicus VIII. 96.
- M.
- Macae**, pop. Africae IV. 175. V. 42.
- Macednus** pop. Pindum in-

- colit l. 56. Macedna natio ex Pindo et Dryopide Peloponnesum ingressa VIII. 43. cf. l. 56.
- Macedonia, ἡ Μακεδονία VII. 127.
- Macedonum reges Argivae stirpis V. 22. VIII. 137-139. Macedones a Mardonio Darii imperio subiecti VI. 44 seq. vid. Amyntas et Alexander.
- Machinae, quibus pyramides in altum extruebantur II. 125. machinae, quibus pontes in Hellesponto intendebantur VII. 36. machinis et suffossis muris Miletum oppugnant Persae VI. 18.
- Machlyes, pop. Africae IV. 178.
- Macistius, Μακίστιος, Graecis pronunciatum Persa Masi-stius IX. 201.
- Macistus, Minyarum opp. ab Eleis eversum IV. 248.
- Macrobian Aethiopes III. 17 seqq. vid. Aethiopes.
- Macrones, pop. supra Thermodontem fl. II. 104. III. 94. eorum in Xerx. exercitu armatura VII. 78.
- Mactorium, Siciliae opp. super Gelam VII. 253.
- Madyes, filius Protothyaе, Scyth. rex, in Asiam ir-rumpit I. 105.
- Madytus, urbs Chersonesi VII. 33. IX. 120.
- Herod. T. IV. P. II.
- Maecander, fluvius tortuosus II. 29. Magnesium urbem lambit III. 122. Marsyam fl. excipit V. 118. eius fontes VII. 26.
- Maecandri campus I. 18. 161. II. 10.
- Maecandrius, Polycratis scriba III. 123. Sami procurator III. 142. et rex V. 27. cum Samiis de iuris aequalitate constituenda frustra praescitur; etc. Sparta a Cleomene eieci-tur III. 142-148.
- Maecones olim nominati Lydi I. 7. VII. 74.
- Maecones Cabelenses vocantur Lasonii VII. 77.
- Maecotae, οἱ Μακῆται, supra Maecotin paludem IV. 123.
- Maecotis palus, ἡ Μακῶτις λίμνη IV. 3. ἡ λίμνη Μακῆτις I. 104. IV. 57. 101. 120. vrater Ponti vocatur IV. 86. Maecotileus fl. ὁ ποταμὸς Μακῆτης, nominatur Tannais IV. 45.
- Magdolos, opp. in confinibus Aegypti et Syriae II. 159.
- Magi, Medorum gens I. 101.
- Magi Astyagi somnium interpretantur I. 107. cum eo de Cyro non interfecto delibant c. 120. postea, Cyro rebellante, ab Astyage e palo suspenduntur c. 128. Magi (inter Persas) multum differunt a

- sacerdotibus Aegyptiorum
I. 140. Magi duo, alter
procurator domus regiae,
contra Cambysen insur-
gunt III. 61 - 63. (*qui mo-
riens metuit, ne imperium
iterum ad Medos redeat* c.
65. cf. I. 130.) at, frau-
de eorum detecta, a se-
ptem nobilebus Persis in-
terficiuntur III. 67 - 78.
inde Magophonia festum a
Persis celebratur c. 79. —
Magi somnium Xerxis in-
terpretantur VII. 19. Lu-
nam Persis, solem Grae-
cis futura significare do-
cent VII. 37. ad Ilium he-
roibus parentant VII. 43.
Strymoni fl. equos albos
mactant VII. 115. ad Se-
piadem Ventos placant in-
cantationibus VII. 191. —
Absque mago non fas est
Persis sacra facere I. 132.
Magnesia ad Maeandrum fl.
III. 122. I. 161. H. 1.
Magnesia terra Macedoniae
VII. 176. 185. 193. Ma-
gnesia promontorium
VII. 193.
Magnetes Europae VII. 152.
Magnetes Asiam incolentes
III. 90.
Maleae, Peloponnesi promont.
I. 82. Malea IV. 179.
Malena opp. agri Atarniti-
dis VI. 29.
Males, Aetolus VI. 127.
Maliaca terra, ἡ Μαλὴς γῆ VII.
198. VIII. 31. Malienses
Persis terram et aquam
tradunt VII. 132. 196. 198.
Maliacus Sinus IV. 33.
Mallico ducta ex auro effi-
gies VII. 69.
Mandane, Astyagis filia,
Cambysi nuptum datur I.
107.
Mandrocles, Samius archite-
ctus IV. 87. monumen-
tum ab eo positum IV. 88.
Maneros Aegyptiis Linus
cantus nominatur I. 79.
Manes rex Lydiae I. 94. IV.
45.
Mantinenses in Thermopylis
VII. 202. ad Plataeas post
praelium veniunt IX. 77.
Mantineia, urbs Arcadium
IV. 161.
Mantyas et Pigres fratres,
Paeones V. 12.
Mapen, Siromi fil. Tyrius
VII. 98.
Maraphit, Persarum genus I.
125. Maraphius Amasis
IV. 167.
Marathon locus Att. VI. 107.
Marathonem occupat Pisi-
stratus I. 62. Marathonica
pugna VI. 111 seq.
Mardi pop. Persarum genus
I. 125. (III. 94. olim; ubi
rectius Marca.)
Mardus fuit Hyroeades I.
84.
Mardonius, Gobryae fil. po-
pulare in Ioniae civitati-
bus imperium instituit,

Europam petit, et in Macedonia a Brigibus Thracibus eladem accipit VI. 43-45. ab imperio removetur c. 94. instigat Xerxem ad bellum Graecis inferendum VII. 5 *seq.* oratio eius c. 9. universo pedestri exercitui praefectus c. 82. post pugnam ad Salaminem Xerxi suadet, ut in Asiam redeat VIII. 100 *seq.* in Thessalia hybernat c. 113 *seq.* et oracula consulite. 133 *seqq.* Alexandrum Macedonem cum pacis conditionibus Athenas mittit c. 136. *cf.* c. 141 *seqq.* Athenas iterum capit; et denuo, nuncio Salaminem misso, Athenienses ad societatem invitat IX. 1-4. Bocotiam petit et castra ad Asopum fl. ponit c. 12-15. occupatis Cithaeronis faucibus, com meatus intercipit Graecorum c. 38 *seqq.* committit pugnam ad Plataeas c. 49 *seqq.* et 59 *seqq.* ipse cadit c. 65 *seq.* eius cadaver subreptum c. 84. — filius eius Artontes c. 84.

Mardontes, Persarum dux, VII. 80. classi relictæ praefectus VIII. 130. cadit ad Mycalen IX. 102.

Mare ut fruatur natura sua, non patiuntur venti VII.

16. maris imperium primus Polycrates obtinere studet III. 122. Mari taurum immolat Cleomenes VI. 76.

Marca, urbs Aegypti II. 18. 50.

Mares quam armaturam in Xerxiano exercitu tulerint III. 94. n. VII. 79.

Mariandicus sinus IV. 38. n.

Mariandyni, pop. III. 90. a Croeso subacti I. 28.

Mariandynorum in Xerx. exercitu armatura VII. 72.

Maris fl. Scythiae IV. 49.

Maron et Alpheus, Orsiphanti fil. strenue pugnant ad Thermopylas VII. 227.

Maronca, Graeca urbs Thraciae VII. 109.

Marsyas fl. Phrygiae V. 119.

Marsyae Sileni uter suspensus Celaenis VII. 26.

Martis panegyris Papremi celebrata II. 63. 64. eius oraculum, in Aegypto c. 83. (*ap. Chalybes*) VII. 76.

Marti praecipua sacra faciunt Scythae IV. 59 *seqq.* in singulis eorum praefecturis Martia templum IV. 62.

Mascames Dorisci praefectus VII. 105. laudatur c. 106.

Masistes, Darii filius, Xerxis exercitus imperator VII. 82. IX. 107. eius et liberorum caedes IX. 115.

- Macistius**, *Graecis* Macistius, *Μακίστιος*, *dictus* IX. 20. equitatus praefectus cadit ad Plataeas IX. 20. 24.
Macistius, Siromitris fil. VII. 79.
Maspil, Persarum genus I. 125.
Massages, Oarizi fil., dux Libyae VII. 71.
Massagetae, pop. ferus et robustus I. 201. 215. eorum deus Sol' I. 212. 216. mores etc. I. 216. uxores communes I. 216. IV. 172. senes immolant I. 216. Scythas Nomades sedibus expellunt IV. 11. Cyrum vincunt I. 214.
Maternum genus paterno nobilius apud Lycios I. 173.
Matiani montes I. 189. 202.
Matiani pop. I. 72. III. 94. V. 49. 52. eorum in Xerxis exercitu armatura. VII. 72.
Matris Dindymenae fanum I. 80. Matri Deorum festum celebrat Anacharsis IV. 76.
Mater Ponti nominata palus Maeotis IV. 86.
Mausolus, pater Pixodari V. 118.
Maxyes Libyes IV. 191.
Mazares, Medus, I. 156. Prienienses subigit I. 161.
Mecistes Adraasti frater V. 67.
Mecyberna, Graeca urbs Thraciae VII. 122.
Medea, Colchorum regis filia I. 2. VII. 62.
Medi IV. 37. 40. per vicos habitant I. 96. eorum diversae gentes I. 101. olim Arit nominati, a Medea Colchica nomen invenerunt VII. 62. ab Assiriis deficient I. 95. Deiocem sibi regem constituunt I. 96-100. sub Phraorte rege Asiam subigunt cap. 102. sub Cyaxare bellum gerunt cum Lydis cap. 103. quo bello incidit solis defectus c. 73. 74. Asiae imperium amittunt, Scythis irrumpentibus c. 104. Ninum, iam antea oppugnatum, capiunt, et Assyrios subigunt cap. 106. sub Astyage rege Persis succumbunt c. 130. postea deficient a Dario, at denuo subiguntur *ibid.* cf. Magi — Medorum in Xerxis exercitu armatura VII. 62. 86. Medi et Cissii in Thermopylis propulsati VII. 210.
Media partim montosa, partim plana I. 110.
Medicum imperium Halys fl. terminatum I. 72.
Medorum nomen Graecis terrorem incutit VI. 112.
Medorum idiomate canis Spaca nominatur I. 110.

- Medici singuli singulorum morborum ap. Aegyptios II. 84. oculorum medicum ab Amasi Cyrus petiit III. 1. Aegyptii medici ap. Darium III. 129. 132. medici Crotoniatae et Cyrenaei inter Graecos inclaruerunt III. 131. Democedes, medicus celeberrimus III. 130 *seqq.* Medicamenta Graeca leniora III. 130.
- Medimnus farinae VI. 57. medimnus Atticus I. 192.
- Mediterraneum mare, ἡ θάλασσα I. 1. n. p. 7. I. 185. n.
- Megabates, expeditionis contra Naxios dux V. 32 *seqq.*
- Megabazus, Megabatis fil., navalibus copiis praefectus VII. 97.
- Megabyzus, qui et Megabazus nominatur; *cf. adn. ad* IV. 143. coniurationis in Magum particeps III. 70. pro oligarchia constituenda sententiam fert c. 81. copiarum dux in Europa a Dario relictus, Hellespontiorum civitates subigit IV. 143. 144. Thraciam Persarum subiicit imperio V. 1 *seq.* Paeones Darii iussu in Asiam transducit c. 14 *seq.* consilium dat Dario de Histiaeis cap. 23.
- Megabyzus *alius*, Zopyri fil. pedestri Xerxis exercitui praefectus VII. 82. postea in Aegypto dux adv. Athenienses III. 160.
- Megacles Alcmaeonis fil. Pisistratum Athenis eiicit, at mox eum reducit, filiam ei elocans I. 59. 60. ex Attica profugit, Pisistrato tertio Athenisposito c. 61-64. *cf.* VI. 125. ubi Alcmaeonis pater.
- Megacles, Alcmaeonis (eius, qui Croesi fuit familiaris) fil. superioris nepos, uxorem ducit Cleisthenis filiam VI. 127-130.
- Megacles, Hippocratis fil., huius Megacリス nepos VI. 131.
- Megacreon, Abderita, consilium civibus dat VII. 120.
- Megadostes, Mascamis pater. VII. 105.
- Megapanus, Hyrcanorum dux VII. 62.
- Megara, τὰ Μέγαρα: Megarica terra, ἡ Μεγαρίς χώρα IX. 14. Megarenses cum Atheniensibus bellum gerunt I. 59. fortiter pugnant ad Plataeas IX. 21.
- Megarenses, Siciliac, a Gelone subacti VII. 156.
- Megasidras, Doti pater VII. 72.
- Megistias, vates Graecorum ad Thermopylas VII. 219. 221. eius intrepidus animus c. 221. carmen epitaphium c. 228.

- Mel ex palma confectum ap. Babylonios I. 193. ex myrica (tamarice) et tritico VII. 31. mellis magna copia ap. Gyzantes IV. 194.
- Melampus, Amytheonis fil. Graecos Bacchi sacra et alia ex Aegypto accepta docuit II. 49. regiam dignitatem ab Argivis postulat IX. 34.
- Melampygy lapis VII. 216.
- Melanchlaeni pop. IV. 20. 102. eorum mores c. 107.
- Melanippus, Astaci fil. eius sanum Sicyone V. 67.
- Melanippus, Alcaei sodalis, Mitylnaeus V. 95.
- Melanopus, Ithaginis fil. H. 1.
- Melanthius, Athen. dux viginti navium V. 97.
- Melanthus, Codri pater I. 147. rex Athen. V. 65.
- Melas fl. Thessaliae VII. 198.
- Melas sinus VI. 41. et fluvius eiusdem nominis in Thracia VII. 58.
- Meles, rex Sardinum I. 84.
- Meles fl.; unde Melesigenes adpellatus Homerus H. 3.
- Meliboea, urbs VII. 188.
- Melienses vid. Maliaca terra.
- Melii cum Graecis militant VIII. 46. genus a Lacedaemone derivant c. 48.
- Melissa, Periandri uxor III. 50. V. 92.
- Memblarius, socius Cadmi IV. 147.
- Memnonia, regia Pers. V. 55. Susa nominatur τοῦ Ἰέρου Μεμνόνιος c. 54. et Memnonia Susa VII. 151.
- Memphis, urbs Aegypti II. 3. 10. a Mene primum condita; eius situs II. 99.
- Menares, Leotychidis pater VI. 65. 71. VIII. 131.
- Mendacium dicere ap. Persas turpissimum I. 138. at cf. III. 72. ubi Otanes disputat.
- Menda, opp. Pallenae VII. 123.
- Mendes lingua Aegyptiaca Pan et Hircus vocatur II. 46.
- Mendetis templum II. 42.
- Mendesium ostium Nili II. 17.
- Mendesia Aegypti praefectura II. 42. 46. Calasiribus adsignata II. 166.
- Mendesii oves immolant, capris abstinent, et qua causa II. 42. 46.
- Menelaus Helenam recipit in Aegypto II. 119.
- Menelaius portus IV. 169.
- Menes primus in Aegypto regnasse fertur II. 4. 99.
- Menestheus, dux Athen. H. 28.
- Menius Eurydamae frater VI. 71.
- Mensa solis ap. Acthiopes III. 18. 25.
- Mensis intercalaris I. 52. n. II. 4. n.
- Mentes, navicularius H. 6.

7. laudatus ab Homero *H.* 26.
 Mentor, Ithacensis, aegrum
 Homerum sedulo curat *H.*
 7. ab Homero laudatus *H.*
 26.
 Merbalus, Aradius VII. 98.
 Mercatura *vid.* Negotiatio.
 Mercurii statua porrectum
 veretrum habens II. 51.
 eius templum Bubasti ur-
 be II. 138. Mercurium ma-
 xime colunt Thraeces V. 7.
 Meretrices Naucraticae II.
 135. nobiles meretrices
 ap. Graecos: Rhodopis et
 Archidica *ibid.*
 Mermnadae quomodo re-
 gnum Lydiae obtinuerint
 I. 7. 14.
 Meroë, metropolis Aethio-
 pum II. 29.
 Mesambria. opp. Thraeciae
 IV. 93. VII. 108. a Cal-
 chedoniis conditum VI.
 33.
 Messina, olim Zanela, opp.
 Siciliae VII. 164.
 Messapii Iapyges, Creten-
 sium colonia in Italia VII.
 170.
 Messeniorum bellum cum
 Spartanis IX. 35. n. 64.
 Metapontini in Italia, de
 Aristea narrat IV. 15.
 Methymnae, in Lesbo, Aeol-
 ensium civitas I. 151.
 Metiochus, Miltiadis fil., ca-
 ptus VI. 41.
 Metrodorus Proconnesius IV.
 38.
 Micythus, Anaxilai minister,
 Rhegium administrat, et
 multas Olympiae statuas
 dedicat VII. 170.
 Midas, Gordiae fil. rex Phry-
 giae I. 14. 35. II. 11. apud
 Delphos donaria et regiam
 sellam dedicat I. 14. eius
 sella regia *ibid.*
 Midiae horti in Macedo-
 nia; ubi rosae nascuntur
 memorabiles VIII. 138.
 in Midam epigramma Ho-
 meri *H.* 11.
 MILETUS, Ioniae civitas I.
 142. universae Ioniae
 princeps V. 28. a Nelco,
 Codri fil. condita IX. 97.
 a Gyge bello pressa I. 14.
 ab Ardye invasa I. 15. cum
 Alyatte bellum diutur-
 num gerunt Milesii I. 17-
 19. dein pacem iis concil-
 liat Periander, et compo-
 nit Thrasybulus I. 20-22.
 foedus cum Cyro pangunt
 I. 143. 169. eorum res
 componunt Parii V. 28.
 29. Milesius Aristagoras
 rebellionis Ioniae auctor
 V. 36. *cf. c. 30 seqq.* Cari-
 bus auxilio veniunt con-
 tra Persas, et magnam
 eladem accipiunt V. 120.
 Histiaeum redeuntem non
 recipiunt VI. 5. Miletum
 oppugnant Persae *c. 6 seqq.*
 et capiunt *c. 18 seqq.* Mi-
 lesii capti ad Rubrum ma-
 re deducuntur *c. 20. —*

- Milesiorum colonia Iſtria, Borysthenitarum urbs II. 33.
- Militaris res, primum a Cyaxare melius instituta I. 103. ap. Persas VII. 81. ap. Aegyptios II. 165 seq. cf. c. 141. Militaris disciplina ap. Persas V. 35. VII. 223. coll. c. 103. IX. 16, 25. (IV. 84. VII. 39.) cf. I. 84. III. 25. IX. 85. et 90. coll. III. 154. et I. 136. — Militaris exercitatio navium a Dionysio Phocaeensi instituta VI. 12. — Militibus ante pugnam tessera data IX. 98.
- Milo, Crotoniates luctator III. 137.
- Miltiades, Cypseli fil. Cimonis frater uterinus VI 38. cf. c. 103. in Chersonesum, a Doloneis sibi traditam, coloniam Athen. ducit VI. 54-56. captus a Lampsacenis dimittitur, minitante Croeso c. 37. sine liberis obit c. 38.
- MILTIADES, Cimonis fil., fratris Miltiadis τῷ κριτέρῳ, Chersonesi imperium suscipit, mortuo Stesagora fratre VI. 39. Lemnum in Atheniensium redigit potestatem VI. 137. 140. Ionibus ad Istrum consilium dat, ut pontem solvant IV. 137. e Chersoneso profugit, Scythis irrumpenti-
- bus VI. 40. iterum fugit Phoenices, Persar. socios, et Athenas navigat c. 41. cf. c. 33 seq. et 104. ibi imperator Atheniensium electus c. 104. pugnae ad Marathonem praest cap. 109 seqq. in Parum ins. expeditionem suscipit, malo successu c. 132-135. domi accusatus, pecunia mulctatur, at mox obit supremum diem. c. 136.
- Milyas, Asiae regio, a Lyciis postea habitata I. 173. Milyae Solymi dicti *ibid.* III. 90. Milyarum in Xerx. exercitu armatura VII. 77.
- Mimas mons H. 17.
- Minae duae pretium captivi V. 78. VI. 79.
- MINERVA, Neptuni filia et Tritonidis, a Iove adoptata perhibetur IV. 180. cum Neptuno de dominio terrae Atticae contendit VIII. 55. Minervae Alcae templum Tegeae I. 66. IX. 70. Assesiae templum ab Alyatte incensum I. 19. postea duo restituta ad Assesum I. 22. Crastiae a Doriis dedicatum V. 45. Minerva urbis Praeses, ἡ Ἀθηναία Πολιάς, Athenis V. 82. Minervae templum in arce Athen. Doriensibus intrare nefas V. 72. Ἀθηναίης Πολυύχου templ. in Chio ins. I. 160. Minervae Pal-

- lenidos templ. ad Marathoneum I. 62. Pronaeae templ. Delphis I. 92. n. VIII. 37. n. 39. Sciradis templ. in Salamin VIII. 94. Minervae templ. Sigei V. 95. — Minervae Iliadi mille maculat boves Xerxes VII. 43. — Minervae oraculum ap. Aegyptios II. 83. templum in Sai opp. propylaeis instructum II. 175. Minervae inaurata statua ab Amasi Cyrenen missa, et duae lapideae Lindum II. 182. Minervae sacerdos femina ap. Pedasenses barbaram emittit I. 175. VIII. 104. — Aegides, quibus Minervae imagines instruuntur, ex Libya acceperunt Graeci IV. 189. — Minervae festum ap. Ausonae, quo virgines invicem pugnant IV. 180. ap. Nomades Libyes IV. 189.
- Minoa, Selinusiorum colonia V. 46.
- Minos Cnossius maris imperium obtinet III. 122. n.
- Minos et Sarpedon, Europae filii de regno in Creta dissident I. 173. Minois caedes in Sicilia perpetrata VII. 163. n. 170.
- Minyae, Argonautarum nepotes, Lemno a Pelasgis eiecti, Spartae mulierum dolo e carcere liberantur IV. 145. 146. cf. *adn.* Minyae Orchomenii, Ionibus admixti I. 146.
- Mitra Venus Persis I. 131.
- Mitradates, pastor, Cyrum morte destinatum servat I. 110. 111.
- Mitrobates, Dascylei praefectus III. 120. ab Oroete Sardium praefecto interficitur III. 126. 127.
- Mitylene, Acolensium civitas II. 178. Mitylenaei de Sigeo cum Atheniensibus bellum gerunt V. 94.
- Mnesarchus, Pythagorae pater IV. 95.
- Mnesiphilus Atheniensis bene Themistoclem monet VIII. 57 *seq.*
- Moenia lignea Budinorum IV. 108. 123. Cf. Muri.
- Moeris, Aegyptiorum rex II. 13. eius praecleara opera c. 101.
- Moeridis lacus II. 4. 69. 148. eius descriptio II. 149. cf. III. 91.
- Moloeis fl. Boeotiae IX. 57.
- Molossi, pop. I. 146. VI. 127.
- Molpagoras, Aristagorae pater V. 30.
- Momemphis, urbs Aegypti II. 163.
- Monarchiae commoda et incommoda III. 80. 82.
- Moneta ex plumbo deaurata III. 56.
- Monolitha aedes II. 155. n. 175.
- Mons Arabicus II. 8. 124.

- mons ingens eversus indagandis metallis VI. 47.
- Mophi, mons Aegypti II. 28.
- Morae utilitas VII. 10.
- Morbus femineus Scythas invadit I. 105. morbo sacro laborat Cambyses III. 53. morborum praecipua causa II. 77. morborum singulorum medici ap. Aegyptios II. 84. morborum curatio ap. Babylonios I. 197. morbos plurimos Tearus fl. sanare valet IV. 90. — *vid.* Medicina.
- Mors optimum homini contingit I. 31. optatissimum perfugium aerumnosae vitae VII. 46.
- Mortuos parentes honoris causa comedunt Issedones IV. 26. et Calatiae Indi III. 38. mortuos terra condunt Scythae IV. 73. et Getae V. 4. Frausi cum laetitia *ibid.* melle condunt Babylonii I. 193. mortuos sedentes sepeliunt Nasamones IV. 190. mortuorum sepultura ap. Aegyptios II. 86-88. *vid.* Cadaver et Sepultura. — Mortui simulacrum in conviviis Aegyptiorum II. 78.
- Morum vis III. 38.
- Moschi pop. III. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 78.
- Mosynocci pop. III. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 78.
- Mula mulum duplex genitale habentem peperit VII. 57. mula parit III. 153. *cf.* c. 151. muli non gignuntur in Eleo agro IV. 30. mulorum species Scythis horrenda IV. 129.
- MULIER, tunicam exuens, simul verecundiam exuit I. 8. *cf.* c. 10. — mulieres non omnes pariunt expleto decimo mense VI. 69. — mulierum artes dolosae in regia aula I. 11-13. III. 67-69. 134. VII. 3. — mulieres Argivae matrem pios habentem filios praedicant I. 31. mulieris, quae non nisi cum suo marito concubuerat, urinam Pheroni regi visus restitutus II. 111. — mulier ex deformissima formosissima facta VI. 61. — mulier semivipera ex Hercule tres concipit filios in Scythia IV. 9. — mulieres, quae oraculum in Graeciam intulerunt, columbae vocatae II. 56. 57. mulieres ap. Aegyptios virorum opera faciunt II. 35. mulieres laboriosae Paeonum V. 12. 13. — ap. Issedones aequam cum viris potestatem habent IV. 26. — ap. Zauces currus aurigantur in bellum IV.

193. mulieres super marito tumulum ingulantur ap. Thraces V. 5. n. mulieribus ap. Gindanes honori est cum viris quam plurimis concubuisse IV. 176. mulieres promiscue cum viris coeunt ap. Massagetas I. 126. *vid.* Concubitus. — mulieres ap. Babylonios semel in Veneris templo cum viro peregrino concumbunt I. 199. — mulieres ap. Babylonios et Venetos in matrimonium a pracone venduntur I. 196. — mulieres in convivio adducere, Persis est mos V. 18.

mulieres fuso et colo, nec vero exercitu donandae IV. 162. ap. Persas *vero alius mos* IX. 109. — mulier vocari, Persis maximum opprobrium IX. 107. *cf.* cap. 20. et VIII. 88. —

mulierum mutui raptus inimicitiarum inter Graecos et Asiae populos prima origo I. 1-5. *cf.* III. 154. ob mulieres bellum Persarum adv. Aegyptum commotum III. 1-5. mulieres Atheniensium Braurone rapiunt Pelasgi IV. 145. et postea in Lemno interficiunt VI. 158. — Lemniorum mulieres maritos suos necant VI. 158.

— mulieres Babyloniorum strangulatae ne frumentum absumerent III. 150. *cf.* c. 159. mulieres a vicinis populis Babylonem missae, Darii iussu c. 159. mulieribus Barcaeorum mammae praeseclae a Pheretima IV. 202. — mulieres stuprandoeinctae VIII. 33.

mulieres Atticae vestimentum permutant V. 87. Corinthiae ornatu et vestimentis exutae V. 92. Aegyptiacae unam habent vestem II. 36. Libyssae mulieres vesti circumficiunt thoraces ex pelle caprina IV. 189. n. ap. Gindanes fascias plurimas gestant IV. 176.

mulieres virili virtute VIII. 88. *cf.* I. 184 *seq.* II. 100. VII. 99.

mulieris simulacrum aureum Delphis a Croesode dicatum I. 51. Darii mulieris effigies aurea malleo ducta VII. 69. muliebria pudenda a Sesostre columnis insculpta II. 102.

mulieres Argivorum furore correptae IX. 34. mulieres Atheniensium Lycidis uxorem et liberos lapidibus obruunt IX. 5.

Multos decipere facilius est quam unum V. 97.

Mumiae *cf.* Cadaver.

- Munychia VIII. 76.
 Mures Africani bipedes IV.
 192. n. mures auxilio veniunt Sethoni in bello contra Sanacharibum II. 141.
 Murichides, Hellespontius IX. 4.
 Muri lignei Budinorum IV. 108. 123. ligneo muro sepiunt Persae castra IX. 65. 70. in oppugnandis muris Athenienses periti IX. 70. cf. e. 102. Murus ligneus in oraculi responso VII. 142. 143. VIII. 51.
 Musaeus, oracula edit VIII. 96. IX. 43. eius vaticinia corrumpit Onomacritus VII. 6. cf. adn.
 Musici Argivi primarii III. 131.
 Mustelae Libycae IV. 192. adn.
 Mycale promontorium I. 148. VI. 16. VII. 80. IX. 90. 96.
 Mycalae cacumina IX. 104. 107. pugna ad Mycalen IX. 98. 104.
 Mycenaei Heraclidas in servitutem redigere tentant IX. 27.
 Mycenaei ad Thermopylas VII. 202.
 Mycerinus, rex Aegypti, filiam suam in bove lignea deaurata sepelit; vitae spatium ab oraculosibi definitum duplicare studet; eius pyramis II. 129-134.
 Myci, pop. III. 93. **Mycorum** iu Xerxis exercitu armatura VII. 68.
 Myconus, ins. prope Delum VI. 118.
 Mycephoritana praefectura in Aeg. II. 166.
 Mygdoniam a Bottiaecide Axius fl. determinat VII. 123. cf. e. 127.
 Mylasa opp. καὶ Μύλασα, (vid. Var. Lect.) ubi priscum Iovis Carii templum I. 171.
 Mylassensis, fuit Heraclides V. 121. Oliatus tyrannus captus V. 57.
 Myndia navis V. 33.
 Mylitta Assyrii Venus appellata I. 131. eius cultus in templo Babylonico e. 199.
 Myrcinus, urbs Edonum V. 11. 23. et 124.
 Myriades singulae in Persico exercitu numeratae VII. 60.
 Myriandricus sinus IV. 38.
 Myrina, Aeoliae civitas I. 149.
 Myrinaei in Lemno VI. 140.
 Myrmex, i. e. Formica, scopulus inter Sciathum ins. et Magnesium VII. 183.
 Myron, avus Clisthenis VI. 126.
 Myrrha vulnera curantur VII. 181.
 Myrsilus alias Candaules dictus I. 7.
 Myrsus, Candaulis pater ibi

- Myrsus, Gygis filius nuncius mittitur Samum III. 122. periit ad Pedasum V. 121.
- Mys, Europaeus, a Mardonio missus ad oracula consulenda VIII. 133-135.
- Mysi et Teucris ante Troiana tempora expeditionem faciunt VII. 20. cum Lydis et Caribus Iovis Carii templum commune habent I. 171. a Croeso subacti I. 28. Dario tributum pendunt III. 90. per Mysiam agmen ducit Xerxes VII. 42. eorum in Xerx. exercitu armatura VII. 74. — Mysiac opp. Cios V. 122. et Atarnens I. 160.
- Mysteria Cabirorum II. 51. III. 37. Aegyptiorum II. 171. Eleusinia VIII. 65.
- Mytilene, urbs Lesbi I. 160. *vide Var. Lect. et not. et cf. Mitylene.*
- Mysus, urbs Ioniae I. 142. V. 36. Myusii in Ionum classe ad Miletum VI. 8.
- N.
- Naparis, Scythiae fl. IV. 48.
- Nasamones, pop. Libyae II. 32. eorum mores IV. 172. 190.
- Nascentium deploratio apud Thrausos V. 4.
- Natalis dies *vid. Dies.*
- Natho, insula Aegypti II. 165.
- Natron II. 86. n.
- Naturae solertia III. 108.
- Naucrari, magistratus Athen. V. 71. *cf. adn.*
- Naucratis, celeberr. Aegypti emporium II. 97. Graecis ab Amasi habitandum datum c. 178. 179. Naucraticae meretrices II. 135.
- Naves olim minio omnes tinctae III. 58. naves transvehendis equis VI. 48. VII. 97. navis insigne Artemisiae reginae VIII. 88. Phoenicum III. 37. Samiorum III. 59. navis armatura apud Chios VI. 15. ap. Persas VII. 184. — Quinqueremis sacra apud Athenienses VI. 86. Sidoniam semper navem Xerxes conscendit VII. 100. 128. et Phoenissa navi conscensa in Asiam traiecit VIII. 118. — Sidoniac naves et Halicarnassensium praestantissimae in Xerxis classe VII. 99. numerus navium Persarum VII. 89 *seqq.* Graecorum ad Artemisium et Salaminem VIII. 1. n. 14. 44. 48. *ubi vid. adn.* — naves quinis drachmis commodatae VI. 89. — Navigia Armeniorum ex corio confecta in Euphrate fl. I. 194. naves onerariae ex spina arbore ap. Aegyptios II. 96. navigia ex uno genu arundinis apud Indos, III. 98.

Naufragium Persarum ad Athon montem VI. 44. ad Eubocam VIII. 12 *seq.* naufragi immolantur a Tauris IV. 103.

Navigatio diurna septuagies mille orgyarum IV. 86. *adn.* Navigationes longae III. 115. a Phoenicibus institutae l. 1. qui Africam circumnavigant iussu Necosis Aegypti regis IV. 42. *qui triremes et in boreali et in Arabico sinu aedificari iubet* II. 159. — longae navigationes Carthaginiensium IV. 43. *cf. c.* 196. Phocacensium l. 163. *de iis cf. adn. ad l.* 166, 9. — Scylax Caryandensis Indiam circumnavigat IV. 44. Sataspem Persam Africam circumnavigare iubet Xerxes IV. 43. — Navigatio in Nilo adverso flumine II. 96. *cf. c.* 29 *seq.* *ubi iter describitur ab Elephantine urbe Meroë usque Aethiopum metropolin et Asmach.* — navigatio adverso flumine Euphrate nulla l. 194. — *In navigatione bolidem usurpant* II. 5. 28.

Naunachiae spectaculum a Xerxe institutum VII. 44.

Nauplius ager VI. 76.

Naustrophus, pater Eupalini III. 60.

Naxus ins., Cycladum ma-

xima, a Pisistrato subacta l. 64. Darii aetate omnes insulas opulentia superat V. 28. Naxii Siciliam incolentes ab Hippocrate victi VII. 154. Iones Naxii Athenis oriundi VIII. 46. Naxios exules Aristagoras in patriam restituere conatur; inde Ioniae turbarum initium V. 30 *seqq.* insula a Persis capta VI. 96. Naxiae naves a Medis ad Graecos transeunt VIII. 46.

Neapolis Pallenae VII. 125. Neapolis Aegypti II. 91.

Necessitatis numen VIII. 111.

Necos, pater Psammitichi, a Sabacone interfectus II. 152.

Necos, rex Aegypti, Psammitichi fil., fossam ducit in Erythraeum mare, et Phoenices emittit ad Africam circumnavigandam IV. 42. II. 158. triremes aedificari iubet. Cadytin Syriae capit c. 159.

Necyomantium Thesprotiae V. 92. 7.

NEGOTIATIONIS veteris vestigia nonnulla: *Merces Aegyptiae a Phoenicibus ab antiquissimis temporibus in Gracciam advectae l. 1. cf. V. 58. et II. 49. iidem in Gracciam ex Arabia thus, myrrham, cinnamomum et ladanum (cf. c. 112.)*

important III. 107. et III. 111. — Ex Ponto in Aeginam et Peloponnesum advehitur frumentum VII. 147. cf. IV. 17. ubi Scythae aratores frumentum serunt vendendi causa. In Borysthenis emporio per septem interpretes negotia sua peragunt Scythiae IV. 24. — Ab extrema Europa Graecis stannum venit et electrum III. 115. Ex Tartesso, quam Phocaeenses Graecis ostenderunt I. 163. Colaeus Samius post Sostratum Aeginetam maximas divitias retulit IV. 152. Corobius Cretensis Theraios in Libyam ducit et Plateam ins. IV. 151. — Carthaginienses in Africae regione extra Herculis columnas sita taciti merces suas auro permutant IV. 196. cf. c. 195. Via publica, qua mercatorum societates media Africae deserta peragant, describitur IV. 181-185. — Cambysis aetate Graeci frequentes in Aegyptum veniunt negotiandi causa III. 139. ubi Naucr. tin habent emporium II. 178. adn. cf. c. 179. coll. c. 154. ubi Ionium Carumque castra ad Pelusium Nili ostium; et Interpretum origo narratur; cf. c. 164. et adn. p. 397. Linum Graecis ex Aegypto

adfertur II. 105. cf. c. 35. et III. 46. et byblos s. papyrus V. 58. Vinum ex Graecia et Phoenicia in Aegyptum (cf. II. 77.) dolis figlinis invehitur III. 6. — Palmeum vinum et alias merces Armenii Euphrate fl. Babylonem devehunt I. 194. — Sardes et Ephesum pueri forma praestantes castrandi mittuntur, quippe Persis magno in pretio VIII. 105. III. 49. cf. VI. 32. — Linum Colchicum a Graecis nominatur Sardonicum II. 105. — Vid. Navigatio.

Neleus, Codri fil., Miletum condit IX. 97. Neleidae V. 65.

Neocles, Themistoclis pater VII. 173.

Neon, Νέων, opp. Phocidis VIII. 32. 33.

Neotichos, Νέος τῆχος, Aecolum civitas I. 149. Cymanorum colonia H. 9. 10.

NEPTUNUS, terrae quassator, Thessaliae montes rumpit VII. 129. n. cum Minerva de dominio Atticae contendit VIII. 55. cognomen Servatoris accipit VII. 192. n. — Aegyptiis incognitus, a Libybus semper cultus II. 50. Nomades Libyae Neptuno sacrificant IV. 188. — Neptunus Scythia Thamimasadas IV.

59. — Neptunus Heliconius I. 148. n. Neptuni templum ad Potidaeam VIII. 129. ara in Isthmo VIII. 125. aenea statua septem cubitorum IX. 81. Nereidibus sacrificant Magi VII. 191. Nestus, fl. Thraciae per Abdera fluens VII. 109. 126. Nestor, pater Pisistrati V. 65. Neuri, pop. Scythicus; eorum mores IV. 17. 105. eorum terra, ἡ Νευρὶς γῆ IV. 51. Nicander, rex Spartaе VIII. 151. Nicandra, Dodonaeorum sacerdos II. 55. Nicodromus, Cnoethi fil. Aegineta VI. 88. Nicolaus, Bulidis fil. Lacedaemoniorum legatus VII. 137. Niger sinus *vid.* Melas. Nilus, Aegypti fluvius; de eius natura et annui incrementi causa *disputat Herodotus* II. 19-25. auras cur non spiret II. 27. *cf.* c. 19. de eius fontibus c. 28. et Nasamonum narratio c. 32-34. *cf.* IV. 55. eius cursus et septem ostia c. 17. 29. 31. supra Elephantinen scopulosus II. 29. cum Istro comparatur II. 26. IV. 50. terminus Asiae et Africae IV. 45. *cf.* II. 16. Ninus, Assyriorum urbs, ad Tigrin fl. I. 193. II. 150. subacta a Nitocri regina I. 185. eam Cyaxares obsidet I. 103. et expugnat I. 106. Niniorum porta, vel Ninia porta Babylonis urbis, III. 155. Nipsaei Thraces IV. 93. Nisaca, opp. Megarensium I. 59. Nisaei equi, a Mediae campo Nisaeo nominati III. 106. VII. 40. Nisyrii VII. 99. Nitetis, Apriae regis filia III. 1. Nitocris, regina Babylonis; eius egregia monumenta; Ninum opp. capit I. 185 *seq.* eius sepulcrum cum dolosa inscriptione c. 187. Nitocris, Aegyptiorum regina II. 100. Nitri vis medica II. 86. *cf. adn.* Nix *vid.* Plumae. Noës fl. Thraciae Istro miscetur IV. 49. Nomades Scythae Cimmerios sedibus expellunt I. 15. Nomades Libyes IV. 187. Nomades Sagartii, pop. Persicus VII. 85. Nonacris, opp. Arcadiae VI. 74. Nothon, Aeschinis pater VI. 100. Notium, opp. Aeol. I. 149. Novus murus, *vid.* Neotichos.

- Novem-fontes Atticae VI. 137.
 Novem-viae Edonorum VII. 114.
 Nox repente facta in pugna Lydorum et Medorum I. 74. 103. Xerxe Sardibus versante, nox medio die exstitit VII. 37. noctes in dies commutatae a Mycerino rege II. 133.
 Nudium opp. Minyarum, ab Eleis eversum IV. 148.
 Numerus totius Xerxis exercitus VII. 185. 186. pedestrium copiarum initus VII. 81. navium classiariorumque VII. 184 *seq.* Graecorum ad Plataeas IX. 30. Persarum Mardonii imperio subiectorum IX. 32.
 Numi primum a Lydis eusi I. 94. Numariam legem fert Darius III. 89. *cf.* IV. 166. numi ex plumbo a Polycrate deaurati III. 56. pecuniae inopia in Aegypto II. 136.
 Nuncius ad Zalmoxin deum a Thracibus missus IV. 94. nuncius occulte missus ab Harpago ad Cyrum I. 123. 124. ab Histiaeis ad Aristagoram V. 35. a Demarato ad Lacedaemonios VII. 259. *vid.* Epistola. — Nunciorum Persicorum institutum VIII. 98.
 Nymphodorus, Pythae f. Abderiti VII. 137.
Herod. T. IV. P. II.
- Nysa Aethiopiae opp. II. 146. III. 97. *cf.* III. 111.
 O.
 Oarizus, pater Massagis VII. 71.
 Oarus fl. in Moeotin paludem se exonerat IV. 123.
 Oasis, opp. Libyae III. 26.
 Obelisci saxei in Solis templo a Pherone dedicati II. 111. obelisci ingentes in Minervae templo Saitano II. 170. *vid.* Sculptura.
 Oceanus fl. terram circumfluit IV. 8. 36. *fabulosum putat Herodotus* II. 23.
 Octamasades Scylam fratrem regem Scyth. occidit IV. 80.
 Oculos in pectore habent acephali IV. 191. oculorum medicus Aegypt. optimus III. 1.
 Ocytus, Adimanti pater VIII. 5 59.
 Odomanti, pop. Paconiae V. 16. VII. 112.
 Odrysae, pop. Thraciae, ad Artiscum fl. habitant IV. 92.
 Oea, locus ins. Aeginae V. 83.
 Oebares, Darii equorum custos, cuius callido commento rex evasit Darius III. 85 *seq.*
 Oebares, Megabazi fil. Dascilei praefectus VI. 33.
 Oedipus, Laii fil. V. 60. Oedipodis Furiis templum

- dedicatum Spartae IV. 149.
- Oenoë, Atticae pagus extremus versus Boeotiam V. 74.
- Oenone, pristinum nomen Aeginae ins. VIII. 46.
- Oenotria terra, in Italia; opp. Velia ibi a Phocaeensibus conditum I. 167.
- Oenussae insulae I. 165.
- Oeobazus, Persa, militiae missionem petit Dario pro filiis IV. 84.
- Oeobazus, Siromitris pater VII. 68.
- Oeobazus, Persa, Sesti deponit pontium armamenta IX. 115. a Thracibus interficitur e. 119.
- Oëroë, ins. Asopi filia nominata IX. 51.
- Oetaci montes ad Thermopylas VII. 217.
- Oetosyrus, Apollo ap. Scythas IV. 59.
- Oiolycus (i.e. *Ovilupus*) unde nomen acceperit I. 149.
- Oior Scythis virum significat; unde eis Oiorpata nominatae Amazones IV. 110.
- Olbiopolitae vid. Borysthenitae.
- Oleae solis quondam Athenis exstitisse feruntur V. 85. olea cremata in arce Athen. revirescit VIII. 55. olcaginea corona Olympiorum praemium VIII. 26.
- Olen, Lycius, vetus poeta IV. 35. n.
- Olenus, Achaeorum opp. I. 145.
- Oliatus, Mylassensis, Ionum tyrannos dolo capit V. 37.
- Olophyxus, opp. in Atho monte VII. 22.
- Olorus, rex Thraciae VI. 39. 41.
- Olympia, opp. Elidis V. 22. II. 160. ibi ex victimis responsa dei petuntur VIII. 134. Olympii Iovis templum II. 7. eiusd. statua aenea IX. 81. — Ibi Olympios ludos agunt Graeci VIII. 26. cf. VII. 206. ad quos soli Graeci admittuntur V. 22. cf. II. 160. ubi *Aegyptiorum iudicium*. Certaminis praemium oleae corona VIII. 26. — Olympionicae nominantur Philippus Crotoniata V. 47. Cylon Atheniensis V. 71. Demaratus, Rex Spart. VI. 70. Alcmaeon VI. 125. Miltiades *ἐπίστης* VI. 103. et frater eius Cimon ter VI. 103. — *Agonothetas sedibus pellit* Phidon VI. 127.
- Olympias, festum, VII. 206. τὰ Ὀλύμπια VIII. 26.
- Olympiodorus, Lamponis fil., IX. 21.
- Olympus, Mysiae mons, I. 36. 43. ab eo Mysi Olympieni vocati VII. 74.
- Olympus, mons Thessaliae

- I. 56. VII. 128. 129. Olym-
picac fauces VII. 172.
Olynthus, Graeca civitas ad
Thermaeum sinum, Sitho-
niae regionis VII. 122. ex-
pugnata ab Artabazo VIII.
127.
Omyretis filia H. 1.
Oncatae, (i. e. Asinarii) tri-
bus Sicyoniorum V. 68.
Onesilus, Chersidis fil., Gor-
gum fratrem Salamine
Cyprî excludit; Cyprîis
auctor, ut deficerent a Me-
dis, Amathuntem frustra
obsidet V. 104. *cf. e.* 108.
a Persis praelio interfici-
tur, strenue pugnans *cap.*
110-113. eius caput super
Amathuntis portas sus-
pensum; mox vero ut he-
ros colitur *e.* 114.
Onetas, Phanagorae fil. VII.
214.
Onochonus; Thessaliae fl.
VII. 129. Xerxis exercitui
defecit VII. 196.
Oninacritus, Musaei vatici-
niorum corruptor, Athe-
nis eiectus VII. 6.
Onomastus, Eleus, e procis
Agaristae VI. 127.
Onuphitana praefectura Ae-
gypti II. 166.
Ophryneum, opp. Troadis
terrae VII. 43.
Opifices in honore ap. Co-
rinthios II. 167.
Opis virgo Hyperborae IV.
35.
Opis, opp. ad ostia Tigris I.
189.
Opoea, uxor regis Scylae
IV. 78.
Opuntii Locri VII. 203.
ORACULUM Abis spoliatum
VIII. 33. Ammonis in Li-
bya I. 46. II. 18. eius ori-
go II. 55. Amphiarai I.
46. VIII. 134. Apollinis
Ismenii I. 52. Ptoi Thebis
VIII. 135. Bacchi ap. Sa-
tras VII. 111. Branchida-
rum I. 46. 92. 157 *seq.* II.
159. V. 36. Delphicum
verax repertum a Croeso I.
46-48. *corruptum ab Ale-*
maeonidis V. 63. n. *cf. e.*
90. a Cleomene Spartano-
rum rege VI. 66. Didymis
(*vid. Branchidae*) a Per-
sis expoliatum VI. 19.
Dianae ap. Aegyptios II.
83. Dodonacum, omnium
vetustissimum ap. Grae-
cos II. 52. I. 46. eius ori-
go II. 54-57. Herculis ap.
Aegyptios II. 83. Latouae
in Buto opp. II. 155. *cf. e.*
83. *et* 111. 153. *et* 152.
Martis ap. Aegypt. II. 83.
(*ap. Chalybes*) VII. 76.
Minervae II. 83. Pataris
Lyciae opp. I. 182. Thebis
Aegyptiis II. 56. *cf. I.* 182.
Trophonii I. 56. VIII. 134.
Oraculum per mortuo-
rum evocationem in Thes-
protia V. 92, 120. — Ora-
cula Aegyptiorum II. 83.

cf. 152. et 155. — De Oraculis quid sentiat Herodotus VIII. 77. —
 Oracula ex victimis petita VIII. 134. — Oracula duo Atheniensibus reddita; alterum de muro ligneo VII. 140-143. *generum auxilio advocare* VII. 189. *de expeditione adv. Aeginam in trigesimum annum differenda* V. 89. Oracula in arce Athenæ custodita Cleomenes Spartam desert V. 90. — Oraculum Alyatti redditum I. 19. Aëtioni de sobole V. 92. §. 2. Arcesilao de fornace amphoris pleno IV. 163 *seq.* Argivis et Milcisiis commune VI. 18. 77. *et aliud* VII. 148. Amathusiis V. 114. Batto, *de colonia in Libya condenda* IV. 155. Cambysi III. 64. Clistheni, Sicyonis tyranno V. 67. Cnidiis I. 174. Corinthiis V. 92. Cretensibus VII. 169. Oracula Croeso reddita I. 46 *seq.* *de bello Persis inferendo* I. 53. *de mulo in Medis regnante c.* 55. *cf. c.* 91. *de mulo filio* I. 85. *oraculorum Croeso redditorum ratio* I. 91. — Oraculum Cypselo datum: *de Corinthi tyrannide* V. 92. §. 5. Cymaeis et Aristodico: *de supplicibus non tradendis* I. 159. Doloncis VI. 34. duodecim Aegypti regibus: *de*

phiala aenea II. 147. *cf. c.* 151. Epidauriis V. 82. Glaucō *de deposito restituendo* VI. 86. oracula Laii V. 43. *not.* Lycurgo, *ad legislationem adhortans* I. 65. Lydis, *de Mermnadarum dynastia* I. 13. *cf. c.* 91. Metapontinis, *de Aristea post mortem viso* IV. 15. Milesiis et Argivis commune VI. 77. *cf. c.* 18. Mycerino II. 133. Neconi, *de fossa pro Barbaro facta* II. 158. Pariis VI. 135. Pelasgis, *de deorum nominibus* II. 52. Persis, *de pugna Plataensi* IX. 42. 43. Pheroni regi, *de visu recuperando* II. 111. Psammiticho, *de aeneis viris* II. 152. Siphniis, *de ligneis insidiis et rubro praecone* III. 57. 58. Spartanis, *de Tegea* I. 66. *de Orestis ossibus* I. 67. *de Leonidae obitu* VII. 220. *de poena caedis Leonidae a Xerxe repetenda* VIII. 114. Thebanis V. 79. Oracula Theraeis reddita: *de colonia in Libya condenda* IV. 156-159. oracula Bacidis *vid.* Bacis. — Oraculum Tritonis Iasoni *de tripode redditum* IV. 179. — Oraculum in Illyrios editum ad Persas refert Mardonius IX. 42 *seq.* Ammonis oraculum *de Aegypti finibus* II. 18.

- Orbelus, mons Paeoniae V. 16.
 Orbis terrarum partitio vid. Geographia.
 Orbis rerum humanarum vid. Homo etc.
 Orchomenii, pop. Boeotiae; eorum ager a Xerxe invasus VIII. 34.
 Orchomenii Arcades in acie Graecorum ad Plataeas IX. 28. cf. VII. 202.
 Orchomenii Minyae, Ioni- bus immixti I. 146.
 Ordessus, Scythiae fl. in Istrum influit IV. 48.
 Orestes, Agamemnonis fil.; eius ossa Tegeae reperta et Spartam transportata I. 67 seq. — Oresteum, IX. 11. n.
 Orges, pater Antipatri VII. 118.
 Orgia Cereris Achaicae V. 61.
 Orgyia, mensura, sex pedes habet II. 5. 149. n.
 Oricus portus Apolloniae terrae IX. 93.
 Oricus, regis Ariapithis fil. Scythia IV. 78.
 Orithyia, Erechthei filia, Bo- reae uxor VII. 189.
 Orneatae, pop. Peloponnesi VIII. 73.
 Oroetes, Sardium praefectus, Polycratem Sami tyran- num Sardes illectum, eru- ei adfigit III. 120-125. in rerum perturbatione post Cambysis mortem multa nefaria edit facinora; Da- rii nuncium interimit c. 126. ad eum necandum Bagaeus mittitur c. 127 seq.
 Oromedon, Syennesis pater VII. 98.
 Oropus, ex adverso Eretriae VI. 100.
 Orosangae Persico sermone vocantur bene de rege me- riti VIII. 85. cf. III. 154. 160. V. 11. VI. 29.
 Orphica instituta et Pytha- gorica et Aegyptiaca ea- dem II. 81.
 Orsiphantus, Alphei et Ma- ronis pater VII. 227.
 Orthium carmen I. 24.
 Orthocorybantes, pop. Medi- cae praefecturae III. 92.
 Orus, Osiridis fil., rex Aegy- pti II. 144. a Graecis Apol- lo nominatur ibid. vid. Apollo.
 Oryes gignuntur in Africa IV. 191.
 Osiris, Aegypt. vid. Bacchus.
 Ossa, Thessaliae mons I. 56. VII. 128. 129.
 Ossa viri quinque cubito- rum IX. 83. ossa Orestis reperta I. 67 seq.
 Ostenta Xerxi oblata VII. 57. Delphis in bello Per- sico VIII. 37. 38. cf. Deus.
 Ostia Nili septem II. 17.
 Ostracismo damnatus Ari- stides VIII. 79.

- Otanes, Pharnaspis fil., Magi fraudem detegit per filiam suam III. 67-69. coniurationis in Magos princeps, Darium properantem inhibere studet c. 70-72. et 76. Interfectis Magis, pro populi imperium sententiam fert c. 80. pro se et sua familia obtinet, ut semper sui iuris sint c. 85 seq. dux missus a Dario ad Samum Sylosonti restituendam a. 141. foedere a Maeandrio fracto c. 144 seq. Samum vastat cap. 147. et incolis denuo frequentat, c. 149.
- Otanes, Sisamni fil., super pelle patris sedens ius dicit V. 25. Byzantium, Calchedonem et Lemnum capit c. 26 seq. rebellantes Ionas bello persequitur c. 116. c. 123.
- Otanes, Amestridis pater, Persarum dux VII. 61. — pater Patiramphae VII. 40.
- Otaspes, fil. Artachnei, Assyriorum dux VII. 63.
- Othrys, mons Thessaliae VII. 129.
- Othryades, Spartanus I. 82.
- Ovium mira duo genera, in Arabia III. 113. oves Soli sacrae Apolloniae IX. 93.
- Ozolae Locri VIII. 32. *vid.* Locri.
- P.
- Pactionis formulae Spartanos interet Tegeatas IX. 26. 20-24. inter Spartanos et Argivos I. 82, 11-16. Sitalcae Thracum regis cum Octamasade Scythia initae IV. 80. a Gelone Graecis propositae VII. 158. Argivorum a Spartanis reiectae VII. 148. a Mardonio Spartanis propositae IX. 48. — *vid.* Foedus.
- Pactolus, fl. Lydiae ramenta aurea e Tmolio desert V. 101.
- Pactya, urbs Chersonesi VI. 36.
- Pactyas, Lydus, Sardibus quaestor a Cyro relictus, Lydos ad defectionem movet I. 153. 154. Cymen aufugit; dein a Chiis Persis traditur c. 157-160.
- Pactyca regio III. 93. Indiae finitima III. 102. IV. 44. Pactyes in Xerxis exercitu VII. 67. Pactycus cultus VII. 85. *cf.* c. 67.
- Padaei Indi aegrotos comedunt III. 99.
- Pacanem cantant Perinthii ante victoriam V. 1.
- Paeniensis tribus Athen. I. 60.
- Paconia, regio ad Strymonem fl. V. 13. VII. 124. Pacones, Teucrorum coloni V. 13. cum Perinthis

- bellum gerunt V. 1. iis bellum infert Megabazus, Darii iussu, et magna ex parte in Asiam abducit c. 13-15. ab Aristagora adiuti in Europam redeunt c. 98. Xerxi copias auxiliares conferunt VII. 185. cf. c. 113.
- Paeoplae, cum Paconibus in Asiam abducti V. 15. cf. VII. 113.
- Paeus, urbs Hellesponti V. 117.
- Pacti, Thraciae pop. VII. 110.
- Pacum, opp. Arcadiae VI. 127.
- Pagasae, opp. Magnesiae terrae VII. 198.
- Palaeestina, Syriae tractus usque ad Aegyptum VII. 69. I. 105. II. 106. Syri Palaestini III. 5. pudenda circumcidunt II. 104. militant in Xerxis classe VII. 89.
- Palenses ex Cephallenia in acie Graecorum ad Plataeas IX. 28.
- Pallas *vid.* Minerva.
- Pallena, regio Thraciae, olim Phlegra nominata VII. 123. VIII. 126.
- Palmae frequentes ad Augila in Africa IV. 172. 182, ex palmae spatha arcus VII. 69. palmae frugiferae in Babylonia: ex iis vinum, mel et panis I. 193. Palmeum vinum in Armenia I. 194. cf. Vinum.
- Paludes Aegypti II. 92. palus Stymphalis VI. 76. *vid.* Lacus.
- Pamisus, Thessaliae fl. VII. 129.
- Pammon, Scyrius VII. 183.
- Pamphyli, a Croeso subacti I. 28. tributum pendunt Dario III. 90. in Xerxis exercitu VII. 91. *ubi et eorum origo.*
- Pamphyli, tribus Sicyonia V. 68.
- PAN, vetustissimus deus ap. Aegyptios II. 145. 146. Mendes nominatus, ex ordine octo deorum II. 46. 145. filius Mercurii et Penelopae perhibetur a Graecis II. 145. Pan, Phidippidi cursori obviam factus VI. 106 *seq.* templum ei dedicatum Athenis *ibid.*
- Panathenaea, festum apud Athenienses V. 56.
- Panaetius, Sosimenis fil. Tenuius ad Graecos transfugit VIII. 82.
- Pandion, Lyci pater I. 173.
- Panis, ex palmae fructu factus, ap. Babylonios I. 193. ex Zea apud Aegyptios II. 77. ex loto c. 92. panis Phrygum sermonē Becos II. 2. panis sponte duplo maior factus VIII. 137.

- Pangaeus mons Paconiae V. 16. VII. 112.
- Panionia festum Iones celebrant I. 148.
- Panionium, locus sacer Mycalae I. 148. ubi conveniunt Iones *c.* 143 *seq.* 170. VI. 7.
- Panionius Hermotimo, quem castraverat, poenas dat VIII. 103-106.
- Panites Messenius Spartanis consilium dat de discernendis geminis VI. 52.
- Panopenses VIII. 34. eorum opp. incensum *c.* 35.
- Panormus portus Milesiorum I. 157.
- Pantagnotus, Polyeratis frater III. 39.
- Pantaleon, Alyattis fil., a Croeso fratre occisus I. 92.
- Pantareus, pater Cleandri VII. 154.
- Pantherae Libycae IV. 192.
- Panthialaei, Persarum genus I. 125.
- Panticapes fl. Scythiae IV. 18. 47. describitur eius cursus *c.* 54.
- Panthimathi pop. Dario tributum pendunt III. 92.
- Pantites Spartanus, ignominia notatus, VII. 232.
- Papaeus Iupiter apud Scythas IV. 59.
- Paphlagonες, pop. ad Halyn fl. I. 6. 72. a Croeso subacti I. 28. Dario tributum pendunt III. 90. eorum ar-
matura in Xerxis exercitu VII. 72.
- Papraes pisces in lacu Prasiade V. 16.
- Papremis, opp. Aegypti II. 59. III. 12. ibi sacros ritus celebrant Aegyptii II. 63.
- Papremitanis hippopotami sacri II. 71. Papremitana praefectura II. 165.
- Papyrus *vid.* Byblos.
- Paraebates, Doriei comes, in Sicilia periit V. 46.
- Paralatae Scythae IV. 6.
- Parapotamii, Phocidis opp. VIII. 35.
- Parasanga, mensura, triginta valet stadia II. 6. V. 53. VI. 42.
- Paretaceni, pop. Mediae I. 101.
- Paricanii, pop. Medicae praefecturae III. 92. *n.* eorum armatura in Xerxis equitatu VII. 86.
- Paricanii, Aethiopibus Asiaticis finitimi (*fors.* Paretaceni) III. 94. *n. et ad o.* 92. eorum armatura in Xerxis exercitu VII. 68.
- Parii *vid.* Parus.
- Paris *vid.* Alexander.
- Parion, opp. Hellesponti V. 117.
- Pariis lapis V. 62. *vid.* Lapis.
- Parmis, filia Smerdis, Cyri neptis III. 88. VII. 78.
- Parnassus, mons Thessaliae VIII. 27. eius vertices duo .. VIII. 32.

- Parorcatae, populus Peloponnesi IV. 148. VIII. 73.
 Parthenius fl., circa eum habitant Syri II. 104.
 Parthenius, mons Peloponnesi VI. 105.
 Parthi, pop. III. 93. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 66.
 Partus *vid.* Mulier et Leaena.
 Parus, ins. e Cycladibus V. 31. Parii res Milesiorum componunt V. 28 *seq.* urbs frustra a Miltiade oppugnata VI. 133-135. quieti expectant Parii exitum Persici belli VIII. 67. Themistocli exigenti pecunias dant VIII. 112.
 Pasargadae, Persarum genus I. 125.
 Pasargades Badras, navalium copiarum *fuit* dux contra Barcam IV. 167.
 Pasicles, Philisti pater IX. 97.
 Pata *Scythiae*, pro occidere IV. 110.
 Pataicus, Aenesidemi pater VII. 154.
 Pataici dii in proris navium Phoeniciarum III. 37.
 Patara, opp. Lycia I. 182.
 Paterae aureae sex a Gyge apud Delphos positae I. 14. patera aurea et argentea Delphos a Croeso missae I. 51. *Conf.* Crater.
 Patarbemis, nobilis Aegyptius, nullo suo merito contumeliose ab Aprie rege tractatus II. 162.
 Paterna in opificia ubi succedant et filii VI. 60.
 Patiramphes, Xerxiani curus auriga VII. 40.
 Patizeithes, Magus, cum fratre Persarum imperium arripit *etc.* III. 61 *seqq.*
 Patrenses, pars Achaeorum I. 145.
 Patumus, opp. Arabiae II. 158.
 Paupertatis numeu VIII. 111.
 PAUSANIAS, Cleombroti fil. (*eius* stemma *vid.* VII. 204. coll. IX. 64.) noctu Sparta exercitum educit IX. 10. imperator Graecorum ad Plataeas c. 21. 46. aciem mutat c. 46 *seq.* in aquae inopia duces ad se convocat, et cum iis de receptu deliberat c. 50 *seq.* cum Amomphareto centurione altercatur *etc.* c. 53-57. nobilissimam de Persis victoriam refert c. 60-64. consilium Lamponis de Leonidae caede ulciscenda respuit c. 78 *seq.* Persico more coenam parari iubet c. 82. — in Pontii ostio ahenum dedicat IV. 81. Graeciae tyrannidem affectans, Megabatis filiam in matrimonium petit V. 32. ob eius contumeliam Spartanis im-

- perium eripiunt Graeci VIII. 3.
 Pausicae, pop. III. 92.
 Pausiris, Amyrtaei fil. III. 15.
 Pax, bello praeferenda I. 87.
 Pecuarii Armenii I. 194. pecuarii Indi III. 99. pecuarii Persae I. 125.
 Pecuniae *vid.* Numus.
 Pedasus, opp. Cariac V. 121.
 Pedasenses Harpago resistunt I. 175. Pedasensibus montana Mileti Persae possidenda dant VI. 20.
 Pedasensis Hermotimus VIII. 104. *Conf.* Barba.
 Pediculos comedunt Budini IV. 109. mulieres Adyrmachidarum mordent c. 168.
 Pediae, s. Pedienses, opp. Phocidis VIII. 33.
 Peithagoras, Selinusiorum tyrannus V. 46.
 Pelasgicus pop. I. 56. Pelasgi olim Athenienses, Cranai nominati VIII. 44. Pelasgi cum Atheniensibus in eadem regione habitabant, nulla Deorum nomina habentes II. 51 *seq.* eorum lingua barbara I. 57. ex Attica eiecti, Lemnum incolunt VI. 137-140. et Imbrum V. 26. — Arcades Pelasgi I. 146. Pelasgi Aegialees, i. e. littorales, Iones Achaia tenentes VII. 94. — Antandrus Pelasgica VII. 42. *cf.* I. 57.
 Pelasgicus murus Athenis V. 64.
 Peleus rapuit Thetin. VII. 191.
 Pelius mons Thessaliae VII. 129. sub Pelio navem Argo construxit Iason IV. 179.
 Pella, Bottiaeidis terrae opp. VII. 123.
 Pellena, Achaeorum regio in Peloponneso I. 145.
 Pellis humana candidissima IV. 64. pelle nudant Scythae hostis caput *ibid.* in pellibus scribunt multi Barbari V. 58.
 Pelops, Phryx, Persarum servus VII. 11. Pelopis Phrygis terra nominatur Peloponnesus VII. 8, 3.
 Peloponnesum septem populi incolunt VIII. 73. in his Dorienses I. 56. VIII. 31. maior Peloponnesi pars Lacedaemoniis subiecta I. 68. Peloponnesiacum bellum VII. 137. IX. 73. *cf.* VII. 233.
 Pelusium ostium Nili II. 17. 154. III. 10.
 Penelope, mater Panis II. 145. 146.
 Peneus fl. Thessaliae VII. 20. inter Olympum montem et Ossam interfuit c. 173. 182. eius ostium spectat Xerxes c. 128 *seqq.*
 Pennae *vid.* Plumae.
 Pentapolis Doriensium, an-

- tea Hexapolis adpellata l. 144.
- Penthylus, dux Paphiorum a Graecis capitur VII. 195.
- Percalos, Chilonis filia, Demarati uxor VI. 65.
- Percote, opp. ad Hellesp. V. 117.
- Perdiccas, progenitor Amyntae et Alexandri V. 22. cum fratribus Gauane et Aëropo Argis in Macedoniam profugit, et miro modo Macedonum regno potitur VIII. 157-159.
- Peregrini (*ἑῶτες*) Persae nominati a Spartanis IX. 11.
- Pergamum Priami VII. 43.
- Pergamus, Pierum castellum in Thracia VII. 112.
- Perialla, Delphica prophetissa corrupta VI. 66.
- PERIANDER, Cypseli fil., Corinthiorum tyrannus, ab initio mitis, postea Thrasybuli Milesiorum tyranni consiliosanguinolentus V. 92. Melissam uxorem, ex qua ei duo filii nati III. 50. occidit, cum eaque mortua concumbit V. 92. sub eo Arion miro modo servatus I. 23 sq. Thrasybulum de oraculo certiore facit I. 20. Epidaurum capit III. 53. filium natu minorem domo eiicit, et in Corcyram ablegat, at ipse senescens revocat III. 50 sqq. Corcyraeorum ccc. pueros Sardes mittit castrandos III. 48 sq.
- Pericles, eius maiores VI. 131.
- Perilaus, Sicyoniorum dux ad Mycalen IX. 103.
- Perinthus, opp. Chersonesi IV. 90. VI. 53. a Megabuzo capta V. 2. Perinthii a Paeonibus cladem accipiunt V. 1 sqq. Perinthiorum Tyrodiza opp. VII. 25.
- Perioeci VI. 58. n. Lacedaemonii IX. 11. n. *vid.* Lacedaemon.
- Perpherecs summos Deli honores obtinent IV. 33.
- Perrhaebi iuxta Gonnum opp. VII. 128. 173. Persis terram et aquam dant c. 132.
- PERSAE, olim Artaei, a Graecis Cephene nominati, a Perse, Persei fil., nomen invenerunt VII. 61. 150. eorum terra aspera I. 71. IX. 122. *cf.* IV. 39. diversi eorum populi, I. 125. nobilissima familia Achaemenidarum *ibid.* *cf.* III. 65. — Persae natura protervi I. 89. coeli orbem Iovem nominant, et Venerem Mitram; alia eorum numina I. 131. ignem deum habent III. 16. fluvios praecipue colunt I. 138. eorum sacrificia I. 132. Deo, qui sub terra esse dicitur, vivos defodiunt VII. 114. *cf.* III. 35. *extr.* diem natalem

omnium maxime celebrant l. 133. *cf.* IX. 110. — cbrii deliberant, ieiuni decernunt l. 133. externos mores facillime adsciscunt l. 135. eorum salutatio et observantiae cultus in vicinos l. 134. bellica virtus (*vid.* Orosangae) et numerosa soboles maximo iis honori est l. 136. propter unam simplicem causam nemo morte plectitur l. 137. *cf.* VII. 194. n. coll. VI. 30. *vid.* Iudices regii. Puerorum educatio l. 136. et alia instituta c. 137. *seq.* Sepultura l. 140. Persae in luctu se ipsos et equos tondent IX. 24. — Persica nomina omnia in eandem desinunt litteram l. 139. Persiei literati l. 1. *cf.* c. 95. *et vid.* Magi. — Mulier vocari, Persis maximum opprobrium IX. 107. *cf.* c. 20. *et* VIII. 88. multas uxores habent Persae l. 135. *vid.* Darius. Per vias ap. Persas uxores ad maritum intrans III. 69. uxores ad coenam adducunt V. 18. — Persae olim inopes l. 171. *cf.* IX. 122. secundis mensis multis utuntur et vino indulgent l. 133. *cf.* III. 22. V. 18. *et* IX. 82. — capillos alunt VI. 19. eorum crania debilia III. 12. — Persarum cultus et ar-

ma V. 49. VII. 61. 84. *cf.* l. 135. eorum luxus in castris IX. 80 *seq.* militaris disciplina V. 33. VII. 81. 223. IX. 16. Immortales VII. 83. *cf.* 211. Persae castra ligneo muro sepiunt IX. 65. 70. palis praecutis c. 99. — Persicorum nunciorum institutum IX. 98. — Persae clementer agunt cum rebellantium regum filiis III. 15. *cf.* l. 137.

Persicum imperium usque ad Caucasum pertinet III. 97. a Dario in xx. satrapias distribuitur III. 89 - 96. *cf.* VII. 61. *seqq.* Persis regio, ἡ Περσὶς, sola a tributis immunis III. 97. *cf.* l. 134.

Persae a Phraorte Medorum imperio subiecti l. 102. ab Astyage deficiunt l. 127. *seqq.* coll. c. 125. Asiae regnum obtinent l. 130. — eorum bellum cum Lydis *etc.* *vid.* Cyrus. — Expeditio in Aegyptum *vid.* Cambyses. — Expeditio in Scythas IV. 85 *sq.* 120 - 127. 140 - 144. *et* Ionicae turbae, *vid.* Darius. Persarum expeditio Libyca IV. 145. 167. 200 - 202.

Persae suam esse universam Asiam autumant l. 4. IX. 116. Persarum speculatores in Apulia in ser-

- virtutem redacti III. 158.
 legati in convivio trucidati V. 20. in barathrum et puteum praecipitati VII. 132. — In Persas editum oraculum IX. 43. Persarum acies ad Plataeas IX. 30.
 Perses, Persci fil. VII. 61. 150.
 Perseus, Iovis et Danae fil. VII. 61. Assyrius esse a Persis perhibetur VI. 54. n. cf. VII. 61. et 150. a matre Aegyptius VI. 53. n. magnum eius templum et sandalium in Chemmi opp. II. 91. ubi de eo *Aegyptiacus mythus*.
 Persei specula in occidentali parte Delta Aegyptiaci II. 15.
 Persidae reges I. 125. cf. III. 65.
 Persuasionis numen VIII. 111.
 Pes ligneus Hegesistrati vatis IX. 37. pes, mensura, II. 149.
 Petra, pagus Corinthiacus V. 92.
 Petrae Trachiniae, montes Thessaliae. VII. 198.
 Phaedima, Otanis filia III. 68. Magum prodit III. 69.
 Phaenippus, Calliae pater VI. 121.
 Phagres, castellum Picrum VII. 112.
 Phalerus, portus Atheniens. V. 85. VI. 116. VIII. 66. 91. IX. 32. Phalercorum planities V. 63.
 Phalli pompam Graecos docuit Melampus II. 49.
 Phanagoras, Onetae pater VII. 214.
 Phanes, Halicarnasseus, ex Aegypto profugit ad Carthyen III. 4. filii in eius conspectu mactati III. 11.
 Pharandates, Theaspis filius VII. 79. IX. 76.
 Pharbacthitana praefectura Aegypti II. 166.
 Pharenses, Achaeorum civitas I. 145.
 Pharnaces, pater Artabazi VII. 66. IX. 41.
 Pharnaspes, Achaemenides, pater Cassandanae. Cyri uxoris II. 1. III. 2.
 Pharnazathres, dux Indorum VII. 65.
 Pharnuches, equitum praefectus VII. 88.
 Phaselis, opp. Doric. II. 178.
 Phasis, fl. Colchidis, l. 2. 104. II. 103. IV. 37. 38. 86. VI. 84. Phasis Asiam ab Europa disternat IV. 45.
 Phayllus, Crotoniata, Pythionices ter VIII. 47.
 Phegeus, Aëropi pater IX. 26.
 Phemius, Smyrnensis, Homeri praeceptor H. 5. laudatus ab Homero H. 26.
 Pheneus, Arcadiae opp. VI. 74.

- Pherendates, Megabazi fil. VII. 67.
- Pheretima, Arcesilai III. regis mater, ab Euelthone exercitum petit, et muliebria dona accipit IV. 162. in Barceos, Persarum ope captos, (*cf. c. 165. et 200 seq.*) suavit IV. 202. obit, vermibus exesa c. 205.
- Pheron, Aegypti rex, caecus miro modo visum recuperat II. 111.
- Phiala in balteis Scytharum IV. 10.
- Phidippides, Athen. hme-rodromus VI. 105.
- Phidon, Argivorum tyrannus VI. 127.
- Phigalensis Arcas fuit Cleander vates VI. 83. n.
- Philaeus, Aiace fil. progenitur Miltiadis VI. 35.
- Philagrus, Cynae fil. Persis Eretriam prodit VI. 101.
- Philaon, Chersidis fil. VIII. 11.
- Philes, pater Rhoeci III. 60.
- Philippus, Butacidae filius, Crotaniata, Olympionices V. 47.
- Philippus, Macedo VIII. 139.
- Philistus, Pasiclis fil., Cereri Eleusinae templum statuit IX. 97.
- Philitionis pastoris pyramides II. 128.
- Philocyon, Spartan. in pugna ad Plataeas eminauit IX. 72. 85.
- Philocyprus, a Solone carmine celebratus V. 113.
- Phla, ins. Tritonidis lacus IV. 178.
- Phlegra olim nominata Pal-lene VII. 123.
- Phlius; opp. Peloponnesi VII. 202. Phliasii in acie Graecorum ad Plataeas IX. 28.
- Phocaea, Ionum civitas in Lydia I. 142. ad Hermi fl. ostium I. 80. II. 106. 178.
- Phocacenses, Adriaticum mare, Iberiam, et Tartesium Graecis ostenderunt I. 163. Naucrati emporium habent II. 177. — Eorum legatus ad Spartanos I. 152. Tartesi regem amicum habent; Harpago obsidenti vacuum reliquunt urbem; Corsicam habitant, et praelio navali cum Carthaginiensibus haud prospere commisso, Rhegium navigant; Velliam opp. condunt I. 163-167. — Phocacenses in Ionum classem ad Miletum VI. 8. eorum dux Dionysius VI. 11 *seqq.* 17.
- Phocais, Homeri carmen H. 16.
- PHOCENSES, metu Thessalorum Thermopylas muro claudunt VII. 176. *cf. c. 215.* astu eos magna clade adficiunt VIII. 27 *seq.* odio Thessalorum non faciunt

cum Medis VIII. 30. semitam ad Thermopylas custodiunt VII. 212. ibi a Persis, Ephialte duce, opprimuntur VII. 217 *seq.* eorumque regio vastatur VIII. 32. coacti Medorum partes amplexi, miro modo a Mardonio tentantur IX. 17 *seq.* nonnulli eorum, cum Graecis facientes, e Parnasso Mardonii exercitum vexant IX. 31.

Phocenses Ionibus inmixti l. 146.

Phoebeum templum ad The-
rapnam Laconiae VI. 61.

PHOENICES olim ad mare Ru-
brum habitavere V. 89. n. inde in Palaestinam transgressi l. 1. n. advehunt merces in Graeciam *ibid.* III. 107. *vid.* Negotiatio. — Phoenices. pudenda circumcidunt II. 104. Hellenibus litteras adtulerunt V. 58. *hinc* Phoeniciae litterae *ibid.* Phoenices Africam circumnavigant IV. 42. Phoenices Tyrii circa Vulcani templum Memphi sedes habent II. 112. templum Veneris Cytheris condunt l. 105. vetustissimum Herculis templum habent II. 44. Thasum ins. condiderunt *ibid.* Thasia metalla ab iis inventa VI. 47. — Phoenices negant se adv. Carthaginem navi-

gatos III. 19. eorum armatura in Xerx. exercitu VII. 89. Athon montem perfodiunt VII. 25. pontem in Hellesponto faciunt VII. 34. Xerxi navalis certaminis spectaculum praebent VII. 44. in pugna ad Salaminem Iones accusant VIII. 90.

Phoenices nominantur ab Herodoto Carthaginienses II. 32. IV. 197. VII. 165. *cf.* c. 167. n.

Phoenicia, *ἡ Φοινίκη* II. 44. 116. III. 136. IV. 59.

Phoenix avis II. 73.

Phoenix, fl. prope Anthelam opp. VII. 176. 200.

Phormus, Atheniensis VII. 182.

Phraortes, fil. Deiocis, l. 75. rex Mediae expeditionem in Persas et Assyrios suscipit l. 102.

Phrataguna, Darii regis uxor VII. 224.

Phriconis cognominata Cyma l. 149. H. 1.

Phrixae, opp. Minyarum ab Eleis eversum IV. 148.

Phrixus; ei mortem machinatus Athamas VII. 197.

Phronima, Etearchi filia, a patre in mare demergi iussa, Polymnesto salutem debuit *etc.* IV. 154 *seq.*

Phryges, iidem Briges, olim in Europa VII. 73. dein ad Halyn fl. sedes habent l.

72. antiquissimi hominum esse perhibentur II. 112. — a Croeso subacti I. 28.
- Dario tributum pendunt III. 90. eorum armatura in Xerx. exercitu VII. 73.
- Phrynichi fabula: Miletic expugnatione VI. 21.
- Phrynon, pater Attagini IX. 15.
- Phthiotis terra olim ab Helenico populo habitata I. 56. Phthiotae Achaei VII. 132.
- Phya, mulier Minervae nomine et cultu Pisistratum Athenas reducit I. 59.
- Phylacus et Autochous, heroës Delphenses VIII. 39.
- Phylacus, Histiaei fil., Samius, VIII. 85.
- Phyllis regio circa Pangaeum montem VII. 113.
- Pictura pontis in Bosporo in Iunonis templo dedicata IV. 88. Amasidis imago picta Minervae dedicata II. 182. picturam phoenicis avis in Aegypto vidit Herodotus II. 73. pingunt Panis simulacrum eodem modo Aegyptii atque Graeci II. 46. — Pingunt figuras in vestimentis Caucasii I. 203. cf. VII. 67.
- Pilorus, opp. in Atho monte VII. 122.
- Pieria, regio Macedoniae VII. 131. 177. Pieres VII. 112. 185. eorum duo caestella ad Pangaeum montem VII. 112. — Pieria pix IV. 195.
- Pigres, Seldomi fil. VII. 98.
- Pigres et Mantyes fratres, viri Pacones ad Darium veniunt V. 12.
- Pincerna regis ap. Persas in honore III. 34.
- Pindarus poeta III. 38.
- Pindus, mons Thessaliae I. 56. VII. 129.
- Pinus, loci nomen H. 20.
- Pinus arbor caesa nullum amplius germen edit VI. 37. n.
- Pirene fons Corinthi V. 92.
- Pirus, amnis Achaiae I. 145.
- Piromis ex Piromi II. 143.
- Pisa, opp. Elidis, II. 7.
- Piscatores Tirynthii VII. 157. adn. piscatorum aenigma H. 35.
- Pisces gregales in stagnis Aegypti II. 93. lepidotus et anguilla pisces sacri ap. Aegyptios II. 72. piscibus vesci nefas Aegypt. sacerdotibus II. 37. papraces et tilones equis pro pabulo praebent Pacones V. 16.
- Pisistratus, Nestoris fil. V. 65.
- PISISTRATUS, Hippocratis fil. cum Megacle et Lycurgo factionibus dissidet; Athenis eiectus, cum Megacle paciscens miro modo reducitur I. 59. 60. iterum eiectus, denuo Argiutorum

auxiliis Athenis potitur et tyrannidem firmat c. 61-63. Naxum ins. subigit, et Delum expiat c. 64. Cimonem, Miltiadis patrem, Athenis in exilium pellit, at ob victoriam Olympicam sibi concessam in patriam restituit VI. 103. cf. VI. 35. — generis origo V. 65.

PISISTRATIDAE Athenis eieci V. 63 seqq. cf. c. 90 seqq.

Pistores dulciarii VII. 31. pistriceis Croesi effigies aurea Delphis I. 51.

Pistyrus, Thraciae opp.; ad quod lacus salsus et piscosus VII. 109.

Pitana, opp. Aeol. I. 149.

Pitane, tribus Lacon. III. 55. Pitaretarum manipulo praefuit Amompharetus IX. 53. adn.

Pittacus Mitylenaeus callido monito Croesum deterret a bello Ionibus insularis inferendo I. 27.

Pituitae fluxus remedium ap. Libyes IV. 187.

Pix Pieria; pix e lacu Cyraunis ins. et Zacynthi collecta IV. 195.

Pixodarus, Cindysensis, Caribus bonum dat consilium V. 118.

Placia, opp. Hellesponti a Pelasgis conditum I. 57.

Plataeenses, bello a Thebanis pressi Atheniensibus Herod. T. IV. P. II.

se tradiderunt; auxilio Atheniensibus veniunt ad Marathonem VI. 108. in classe Graecorum ad Aramisium militant VIII. 1. sed pugnae ad Salaminem non interfuere, VIII. 44. eorum urbs incendiatur c. 50. sexcenti in acie Graecorum IX. 28. In Plataensem agrum descendunt Graeci IX. 25. Pugna ad Platacas IX. 53 seqq. 59 seqq.

Platanus aurea atque vitis VII. 27. platanus aureo ornata a Xerxe donata VII. 31. amplum plataneum V. 119.

Platea, Libyae ins. a Theraeis condita IV. 151-153. 156. 169.

Pleistarchus, Leonidae fil. IX. 10.

Pleistorus, Absinthiorum deus IX. 119.

Plinthinetes sinus Aegyptum terminat II. 6.

Plumis terra et aer oppletus IV. 7. 31.

Pluvia nulla apud Theraeos per septem annos IV. 151. pluvia Aegyptiis maximum prodigium III. 10. cf. II. 13.

Plynus portus Libyae in finibus Adyrmachidarum IV. 168.

Poeciles, pater Membliaris IV. 147.

T

- Poeni *vide* Carthag.
 Pogon, Troezeniorum portus VIII. 42.
 Poliades, Amomphareti pater IX. 53.
 Polichnitae Cretes VII. 170. n.
 Pollux *vid.* Tyndaridae.
 Polum a Babylonis Graeci acceperunt II. 109. n.
 Polyas, Anticyrensis, Graecorum speculator ad Artemisium VIII. 21.
 Polybus, avus Adrasti V. 67.
 Polycrates, Aeaci fil., Sami rex, Lesbios et Milesios pugna navali superat; Amasidis hospes; annulus eius in mare proiectus in alvo piscis reperitur III. 39 - 43. Cambysi, in Aegyptum proficiscenti, suspectos cives auxilio mittit c. 44 *seq.* Lacedaemonios, his redeuntibus opem ferentes, propulsat c. 54 *seq.* monetam ex plumbo deaurasse fertur c. 56. maris imperium obtinere studet c. 122. *cf.* c. 39. ab Oroete, Sardium praefecto, auri spe Sardes illectus, cruci adfigitur c. 120 - 125. — familiaris Anacreontis c. 121.
 Polycritus, Aegineta, strenue pugnat ad Salaminem VIII. 92. 93.
 Polydectes, rex Spart. VIII. 131.
 Polydorus, Alcamenis fil. VII. 204.
 Polydorus, avus Iaii V. 59.
 Polymnestus, Theraens, Battii pater IV. 150. 155.
 Polynices IV. 147. VI. 52. IX. 27.
 Pons lapideus Babylone in Euphrate exstructus I. 186. pons, quo Bosporum iunxit Darius IV. 83. 87. pons Istro impositus ab eodem IV. 89. 97 *seq.* pontes, quibus Hellespontum Xerxes iunxit, describuntur VII. 36. pontium armamenta VII. 25. Sesti deposita IX. 115. inde a Graecis in templis dedicata c. 121.
 Ponticum, arborum genus IV. 23. n.
 Pontus Euxinus IV. 38. 46. eius dimensio IV. 85. 86.
 Popularem statum in Ioniae civitatibus instituit Mardonius VI. 43. populi imperium apud Persas instituendum proponit Otanes III. 80. *cf.* VI. 43.
 Porata, fl. Scythiae, Graecis Pyretus IV. 48.
 Porinus lapis V. 62. *vid.* Lapis.
 Porthmea Cimmeria IV. 12. *not.* 45.
 Portus Samiorum aggere in mare iacto munitus III. 66.
 Posideum, opp. in confinibus Cilicum et Syrorum III. 91.

- Posidoniates vir I. 167.
 Posidonius, Spart., IX. 71.
 inter Irenas sepultus, c. 85.
 Polidaea, opp. Macedoniae
 VII. 123. frustra ab Artabazo oppugnatur VIII.
 126-129.
 Praeda ingens in Persarum castris a Graecis coacta et divisa IX. 80 *seq.* cf. c. 70.
 Praelium *vid.* Pugna.
 Praesepe aeneum Mardonii IX. 70.
 Praesii Cretes VII. 170. 171.
 Prasiae lacus Thrucae, tuguriis super palis extructis, habitatur V. 16.
 Praxaspes, regius internuncius, maximo in honore ap. Cambysem, III. 34. eius fratrem Smerdin iussus interficit III. 30. filium Cambyse furiosus sagitta interficit c. 33 *seq.* Cambyse suspectus, falsi Smerdis machinationes detegit III. 62 *seq.* negat se Smerdin, Cyri fil. interfecisse cap. 66. Magos prodit, seque ipse de turri praecipitat c. 74 *seq.*
 Praxaspes, Aspathinis fil. navalibus Xerxis copiis praefectus VII. 97.
 Praxilaus, Xenagorae pater IX. 107.
 Praxinus, nauarchus Troezen. VII. 180.
 Precum solemnium ap. Athenienses formula VI. 111.
 ap. Aegyptios II. 39. apud Persas I. 132.
 Pretium captivi, duae minae V. 78. VI. 79.
 Prexaspes *vid.* Praxaspes.
 Priami Pergamum VII. 43.
 Priami regnum a Graecis eversum I. 4. cf. II. 120.
 Priene, Ionum civitas Cariae I. 142. ab Ardye expugnata I. 15. Prienienses a Mazare subacti I. 161. in Ionum acie ad Miletum VI. 8.
 Primogenitus patri succedit in regnum ap. Spartanos VI. 52. cf. V. 39. 42. ap. Persas VII. 3. *vid.* Rex.
 Prinetales, Demarmeni fil. V. 41.
 Procles, Aristodami fil. VIII. 131. frater geminus Eurysthenis, auctor inferioris familiae regum Spart. VI. 51. 52. cf. IV. 147. *et adm.* ad VIII. 131.
 Procles, Epidauri tyrannus III. 50. a Periandro vivus captus c. 52.
 Proconnesus, ins. Propontidis IV. 14. a Phoenicibus vastata VI. 33. Proconnesius Aristas IV. 13 *seqq.*
 Prodigia plura ab Aegyptiis inventa II. 82. Prodigia ab Herodoto memorata: I. 78. 174. II. 141. III. 10. 153. coll. c. 151. IV. 151. VI. 27. VII. 37. 57. VIII. 37.

65. 157. et multa passim

Asia. 73. 17.

Pygmethei uxor Asia IV. 45.

Pronaenae Minervae templum

Delphis I. 92. n. VIII. 37.

n. 39.

Propontidis dimensio IV.

85.

Proserpinae et Cereris festum ap. Athenienses VIII.

156. *Conf.* Ceres.

Prosopitis, ins. Aegypti II.

41. militaris praefectura

II. 165.

Protesilai sepulcrum et san-

ctum, Elaeunte ab Artay-

cete spoliatum VII. 33. IX.

146. 177.

Proteus, Memphites, Aegy-

pti rex; quo regnante Me-

nelaus cum Helena in Ae-

gyptum adpulit II. 112-

116.

Protothyes, Scythia I. 103.

Proverbiales aliquot locutio-

nes: Lemnia facinora VI.

138. Cadmea victoria I. 166;

Nil curat Hippoclidus VI.

129. calcem proicere, quem

alius induat VI. 1. Scythico

more infunde VI. 84. ver ex

anno tollere VII. 162. pi-

nus instar excindere VI. 37.

novem inter lupos relinquere

IV. 149. cum Iose de divitiis

contendere V. 149. ne igni-

fer quidem elapsus est VIII. 6.

in novaeulae acies est VI.

111. muliere ignavior IX.

107. longa Regis manus

VIII. 140, 32. — *In auri-*

bus habitat animus VII. 39.

Ultra vires nemo cogi potest

VII. 172, 17. — *Vid.* Sen-

tentiolae.

Prytanes Naucratorum V.

71. n. cf. *adn.* ad VIII. 61.

p. 130 seq.

Prytanis, rex Spart. VIII.

131.

Prytaneum Athen. I. 146. n.

VI. 139. Prytaneum Achaei

Leiton vocant VII. 197.

vid. adn. p. 27 seq.

Psammenitus, Aegypti rex,

praelio ad Pelusium a

Cambyse vincitur III. 10

seq. captus calamitatem

sodalis deplorat c. 13 seqq.

taurinum sanguinem bi-

bere cogitur c. 15.

Psammis, rex Aegypti. Ne-

conis fil., expeditionem

suscipit in Aethiopiam

II. 160 seq.

Psammitichus, profugus a

Saitanis in patriam redu-

citur II. 152. ab undecim

regibus in exilium missus,

aeneorum virorum ope to-

tius Aegypti regno potitur

II. 151-153. Ionibus

Caribusque agros designat

c. 154. Scythia in Syriam

Palaestinam occurrit. I.

105. Azotum urbem per

xxix. continuos annos ob-

sessam capit II. 157. an-

tiquitatem Aegyptiae gen-

tis explorat II. 158.

- Psammitichus *alius*, Inari pater, VII. 7. n.
 Psylli, pop. Africus IV. 173.
 Payttalea, ins. prope Salaminem VIII. 76. 95.
 Pteria, Cappadociae opp. a Croeso capta I. 76.
 Ptoum, Apollinis templum Thebanorum VIII. 135. n.
 Pudenda circumcidunt Aegyptii II. 36. munditiei causa c. 37. et alii nonnulli populi c. 104.
 Puella formosissima ex de-
 formissima evasit VI. 61.
 puellae Lydiae meretrices I. 93. *vid.* Virgo.
 Pueri Scythia in disciplinam dati I. 73. puerorum educatio apud Persas I. 136. pueri ex pede adligati, ap. Pacones V. 16. pueri Sardes missi castrandi III. 48 *seq.* pueros castratos vendidit Panionius VIII. 105 *seq.* Ionum pueri formosissimi a Persis castrati VI. 32. pueri Ventis immolati a Menelao II. 119. pueri vivi defossi VII. 114. pueri scholae tecto obruti VI. 27. in duobus puerulis experimentum Psammitichi II. 2.
 Pugna ad Pteriam inter Lydos et Persas I. 76. *diremta*, die repente in noctem converso I. 74. *cf.* 103. ad
 101 Nomemphin II. 169. ad Pelusium divinitus com-
 missa II. 141. ad Pelusium inter Cambysen et Psammenitum III. 10 *seq.* terra marique ad Salaminem Cypri et Claves Cypri V. 108 *et seqq.* pugna navalis ad Miletum VI. 16 *seqq.* Marathonis VI. 111-113. *coll. c.* 109 *seq.* navalis ad Artemisium prima, ancipite Marte pugnata VIII. 9-11. secunda c. 14 *seqq.* Salaminia VIII. 84 *seqq.* ad Plataeas IX. 59 *seqq.* 49 *seqq.* ad Mycalen IX. 98-104. — Laqueorum usus in pugna VII. 85. Virginum pugna in Minervae festo IV. 180. Sacerdotum in Martis festo II. 63. *seq.*
 Puteus trifarias rerum species exhibens VI. 119.
 Pylae *vid.* Thermop.
 Pylagori VII. 213 *et seq. cf. adn. p.* 44 *seq.*
 Pylii Caucones I. 147. Pylii origine, Codrus et Pisistratus V. 65.
 Pylus, opp. Lacon. VII. 168.
 Pylus, opp. Elidis IX. 34.
 Pyramides ad Memphin II. 8. pyramis Cheopis regis, eiusque exstructio describitur II. 124. 125. alia Chephrenis regis c. 127. Pyramides pastoris Philitionis II. 128. Mycerini regis pyramis ex Aethiopico lapide, c. 134. Asy-

- chis e lateribus c. 136. in angulo labyrinthi insculptis figuris ornata II. 148. *cf.* c. 101.
- Pyrene, opp. ubi Istri fontes II. 55. n.
- Pyretos, fl. Scythiae IV. 48.
- Pyrgus, opp. Pelop. Minyarum, ab Eleis eversum IV. 148.
- Pythagoras, Mnesarchi fil., inter Graecos ingenii cultura eminens IV. 95. n. quaedam Pythagorica *cap.* 94 *seq.* Pythagorica instituta eadem, quae Aegyptiaca et Orphica II. 81.
- Pythagoras, Milesius, patriae procurator V. 126.
- Pytheas, (s. Pythes) Ischenoi fil. Aegineta, a Persis captus, ob virtutem honoratur VII. 181. v. L. VIII. 92. eius filius Lampon IX. 78.
- Pytheas, (s. Pythes) Nymphodori pater, Abderita VII. 157.
- Pythermus, Phocacensis, Ionum legatus ad Spartanos I. 152.
- Pythia corrupta V. 62. coll. c. 90. VI. 66. *cf.* Oracula.
- Pythii Spartanorum VI. 57.
- Pythius, Atyis fil. Lydus, Xerxem eiusque exercitum hospitio excepit VII. 27-29. eius filium discindi iubet Xerxes c. 58. 39.
- Pytho, urbs Delphensium I. 154. n.
- Pythogenes, Scythae frater, VI. 25.
- Q.
- Quadriiugos equos iungere, Libycom inventum IV. 189. n. — Quadrigasalens familia VI. 55. *cf.* c. 103. VI. 125.
- Quercus capita, locus in Cithaerone monte IX. 59.
- Quinqueremis sacra Athen. VI. 87.
- R.
- Reditus, Persici imperii III. 90 *seqq.* Atheniensium ex metallis VII. 144. Alexandri ex metallis V. 17. Thasiorum ex auri fodinis VI. 46.
- Regia terra Scytharum IV. 20.
- Regio nulla cuncta suppetat I. 32.
- Rerum humanarum inconstantia I. 5. rerum omnium respiciendus exitus I. 52.
- Restibus instructa pugna VII. 85.
- Rex quomodo evaserit Deiocees I. 96 *seqq.* Rex Persarum Darius equi hinnitu designatus III. 70 *seqq.* rex ap. Aethiopas eligitur statuta maximus III. 20. regum Spartanorum honores et munera VI. 56 *seqq.* regum filios benigne tractant Persae III. 15. regi licitum est, quidquid velit

- facere III. 31. rex Persar. in bellum proficiscens, successorem nominat VII. 2. beneficiis non vincitur VII. 39. IX. 18. Reges olim inopes pecuniae VIII. 137. regia dignitas a contemptu liberata ab Amaside II. 172. duodecim reges Aegypti II. 147. reges Saitae in Aegypto II. 169.
- Rhadinaces apud Persas olei genus VI. 119.
- Rhampsinitus, rex Aegypti, eius thesaurus a duobus fratribus exspoliatus II. 121. eius descensus ad inferos II. 122.
- Rhapsodi Sicyone pulsi V. 67.
- Rhegium, Italiae opp. I. 166. 167. Rhegini ingentem eladem accipiunt VII. 170.
- Rhenaca, ins. prope Delum VI. 97.
- Rhodope, mons Thraciae, VIII. 116. IV. 49.
- Rhodopis, meretrix famosa II. 135. eius pyramis II. 134. 135. donarium in templo Delphico II. 135.
- Rhodus, Doriensium civitas II. 178. mare Rhodium I. 174. ex Rhodo Lindii Gelam Siciliae opp. condiderunt VII. 153.
- Rhoecus architectus III. 60.
- Rhoeteum, opp. Troadis VII. 43.
- Rhypes, Achaeorum civitas I. 145.
- Ridere coram aliquo apud Persas indecens I. 99.
- Rosae sexagenum foliorum VIII. 138.
- Rubrum mare II. 8. 158. 159. IV. 39.
- Ruinae hominibus disciplinae I. 207.
- S.
- Sabaco rex Aethiopum Aegyptum subigit II. 137 seq. 152. eius aeta in Aegypto II. 137. 138. somnio ter-ritus in Aethiopiam redit c. 139.
- Sabyllus Gelous VII. 154.
- Sacae, pop. Asiae, Seythica gens, VII. 64. a Cyro nondum subacti I. 153. Dario tributum pendunt III. 93. eorum armatura in Xerx. exercitu VII. 64.
- Saccus farina indiget III. 46.
- Sacerdotes Aegyptiorum II. 37 seqq.
- Sacrae viae, locus Seythiae, IV. 52.
- Sacrificium ap. Aegyptios II. 39. 40. Seytharum IV. 60. 61. Persarum I. 132. sacrificium ingens Croesi regis I. 50. Periandri V. 92. sacrificium publicum apud Spartanos VI. 57. n. Sacra faciunt Graeci ante expeditionem IX. 19. 5. cf. adn. et ad VII. 134. 7. Sacra Eleusinia VIII. 65. vid. Mysteria.
- Sadyattes, Ardyis fil. rex Lydiae I. 16. 18.

- Sagartii, Persarum genus L. 125. III. 93. VII. 85. eorum tributum III. 93.
- Sagitta a Dario in coelum emissae V. 105. Sagittae, Scytharum robur IV. 132. cf. Ahenum.
- Sais, urbs Aegypti II. 28. 59. 163. 170. Saitana praefectura militaris II. 165.
- Saitanorum regum sepultura II. 169. Saiticum ostium Nili II. 17.
- Sal nativus IV. 53. ex lacu VII. 30. salis colles in Africae desertis IV. 181. 182. 183. ex salis grumis domus constructae IV. 185.
- Sala, opp. Samothraciae VII. 59.
- Salamis insula, Atheniensium refugium VIII. 56.
- Salaminia pugna VIII. 84. seqq. eodem die pugnata, quo Hamilcar in Sicilia a Gelone victus est VII. 166.
- Salamis, urbs Cypri IV. 162. V. 194. H. 28.
- Salmydessus, Thraciae opp. IV. 93.
- Samothracia VI. 47. Samothracae Pelasgi II. 51. iaculatores VIII. 90. Samothracica castella VII. 108.
- SANUS, ins. Ionica I. 242. in ea tria memorabilia opera III. 60. templum II. 148. Aeschironia tribus III. 26. Apaturia festum H. 29. dialectus I. 140.
- Samii Lacedaemoniis craterem rapuerunt I. 70. III. 47. Samiorum oratio Spartanis nimis longa III. 46.
- Spartanorum expeditio in Samum III. 39. 54. seqq. vid. Polycrates. Samus, a Persis ob Macandrii perfidiam vastata, Sylosonti traditur III. 159-149. — Samii post pugnam ad Miletum Siciliam petunt et Zanciam occupant VI. 23. seq. — Graecos Deli sedentes sollicitant, ut Ioniam liberent IX. 90. seqq.
- Samii Persia suspecti armis privantur IX. 99.
- Samyris olim leg. pro Amyris VI. 127. eid. add. 128.
- San. littera Der. I. 159.
- Sana, opp. ad Athos montem VII. 22. 123.
- Sanachribus, rex Arabum et Assyriorum, Aegyptum invadit; ingenti clade devinitus addicitur II. 104.
- Sandalium Persei II. 134.
- Sandanis, Lydus, Croesus dissuadet bellum Persicum I. 71. II. 134.
- Sandoces, Thamasii filius, iudex regius, a croce ignis suspensus liberatur VIII. 194.
- Sanguine, foedus sancium Medii et Lydi I. 74. et Arabes, III. 8. item Scythae IV. 201.

- Sapiens, σοφός, nominatur
 Sandanis Lydius I. 71.
 Amyris, Sirites VI. 127.
 Chilon Spartanus VII.
 235. cf. I. 59.
 Sapires vid. Saspire.
 Sappho, poetria II. 135.
 Sarangae, pop. Asiaticus III.
 93. 117. eorum in Xerxis
 exercitu armatura VII. 67.
 Sardanapallus, rex Nini;
 eius thesaurus sub terram
 spoliatus II. 150.
 Sardena, mons Aeolidis H. 9.
 Sardinia ins. I. 170. V. 106.
 124. Sardi sub Poenis in
 Sicilia militant VII. 165.
 Sardes a Cimmeriis captae I.
 15. urbs, una parte expu-
 gnabilis, a Cyro capta I.
 84. cremata ab Ionibus V.
 101. 105. Sardinum reges
 Heraclidae I. 7. primus rex
 Agron I. 7. Meles I. 86.
 Sardonium linum II. 105.
 cf. Var. Lect.
 Sardonium mare I. 166.
 Sarpedon et Minos, Europae
 filii I. 175.
 Sarpedonium promontorium
 VII. 58.
 Sarta, opp. ad Athon mon-
 tem VII. 122.
 Saspire pop. Asiaticus I. 104.
 III. 94. IV. 37. 40. eorum
 armatura VII. 79.
 Sataspes, Achaemenides, Li-
 byam circumnavigare ius-
 sus, cruci adfigitur IV. 43.
 Satictas, Contumeliae filia
 VIII. 77.
 Satrae, Thraciae pop. VII.
 110. 111.
 Satrapiae Persarum I. 192.
 III. 89. 90. etc.
 Sattagydae, pop. Asiae III. 91.
 Saulius, rex Scytharum, IV.
 76. seq.
 Sauromatae, pop. Scyth. cum
 Amazonibus mixtus IV.
 110 - 116. ad Maeotidem
 lacum trans Tanain habi-
 tant IV. 21. 43. sermone
 Scythico soloece utuntur
 IV. 117.
 Scaeus pugil, Apollini tripod-
 em dedicavit V. 60.
 Scamander, fl. Troadis V. 65.
 eius aqua exercitum Xer-
 xis defecit VII. 42.
 Scamandronymus, pater Cha-
 raxi II. 135.
 Scape - Hyle loci nomen
 Thraciae, ubi aurifodinae
 VI. 46.
 Sceptrum vid. Baculus.
 Schoenus mensura II. 6 et 8.
 Scholae tectum in pueros
 corruens VI. 27.
 Sciathus, ins. prope Artemi-
 sium VII. 179. 182. 183.
 VII. 7.
 Scidrus, opp. Sybaritarum
 VI. 21.
 Sciona, Pallenae opp. VII.
 123.
 Sciradis Minervae templum
 VIII. 94.
 Scironis via in Isthmo VIII.
 71.
 Sciron, Democedis famulus
 III. 130.

- Scius, Scythiae fl. in Istrum influens IX. 49. *n. et Var. Lect.*
- Scolos, opp. Boeotiae IX. 15.
- Solopoëis, IX. 97. *n. p.* 300.
- Scolotos ipsi se nominant Scythae IV. 6. *n.*
- Scopadae Thessali VI. 127.
- Scopasis, rex Scytharum IV. 120. 128.
- Scriba Polycratis, ad Oroeten missus III. 123. Sami procurator *c.* 142. scribarum pretiosarum in Minervae templo Sai opp. II. 28. Scribae regii ap. Pers. III. 128. VII. 100. VIII. 90. *cf. c.* 85.
- Scripturae duplex genus ap. Aegyptios II. 37. scripturae veteris ap. Graecos monumenta V. 58-61. scripturae occultae specimina V. 35. VII. 239.
- Sculptura Aegyptiorum, II. 4. 124. 136. 138. 148. *vid. Colossi et Statuae.*
- Scutum Persis ostendisse dicuntur Alcmaeonidae VI. 121 *seqq.*
- Scylace, opp. Pelasg. I. 57.
- Scylas, Ariapithis fil., rex Scytharum mores Graecorum aemulatus, regno exiit, IV. 78-80.
- Scylax, Caryandensis, Indi fl. ostia aperuit IV. 44. *n.*
- Scylax, Mindiae navis praefectus V. 53.
- Scyllias, urinator, VIII. 8.
- Seyrius Pammon VII. 183.
- Seyrmiadae Thraces Dario se tradunt IV. 95.
- Scythae, Herculis fil. IV. 10.
- SCYTHAE ipsi se Scolotos nominant IV. 6. Sacaea Persis nominati VII. 64. de sua origine quid ipsi memorent IV. 5-7. quid Graeci Pontici *c.* 8-10. Scythae Paralatae s. Regii (*cf. c.* 10. *et* 57.) Auchatae, Catiari et Thraspies IV. 6. Amyrgii VII. 64. Callipidae s. Graeci Scythae IV. 17. Scythae Agricolae *c.* 17. 18. 53. 54. Nomades *c.* 19. 55. VI. 84. gentis multitudo IV. 81.
- Scytharum numina, et sacri ritus IV. 59 *seqq.* vaticinandi modus *c.* 67 *seqq.* instituta ad bellum spectantia *c.* 64 *seqq.* honos fortibus viris *c.* 66. foederis incundi mos *c.* 70. Regum sepultura *c.* 71. 72. privatorum *c.* 73. Scythae ab externis moribus abhorrent *c.* 76-80. — Scythae servos pretio emptos non habent IV. 72. servos excaecant lactis causa *c.* 2. domos plaustris circumvehunt IV. 64 *seqq.* — Scythico more bibere VI. 84.
- Scythae a Sesostri subacti II. 103. cum Amazonibus congressi *etc.* IV. 110 *seqq.* — Scythae Nomades,

- Asiam incolentes, a Massagetis pressi, Cimmerios sedibus pellunt IV. 11. *cf.* I. 15. eosque persequentes, in Mediam veniunt IV. 12. *cf.* VII. 20. Medis superatis, Asiae imperio potiti, Aegyptum petunt, Ascalone Veneris templum spoliunt; a Cyaxare ex Asia eiiciuntur I. 103-106. *cf.* Enarees. In patriam redituri, cum servis ex uxoribus subnatis pugnant IV. 1-4. — Ob Scythas transfugas, qui puerum mactaverant, bellum Cyaxaris cum Lydis I. 37 *seq.* *cf.* c. 103. — Darium, (*cf.* IV. 1.) bellum ipsis inferentem, per miras ambages circumducunt, IV. 120 *seqq.* dona Persis mittunt c. 151 *seq.* Ionas movent, ut pontem dissolvant c. 156 *seqq.* — Scythae post Darii discesum iunctis viribus Chersonesum invadunt IV. 40. cum Spartanis, Darium ulturi, societatem contrahere cupiunt VI. 84.
- Scythia vetus, ab Istro ad Tannaium porrecta IV. 99. Scythiae duae partes ad mare pertinent c. 101. fluvii IV. 47-57. ligno caret IV. 61. terra plana IV. 47. Scythicum gramen bilem pecoribus auget IV. 58.
- Scythas, Zancleorum regulus, ad Darium profugit VI. 23. 24. a Dario iustissimus Graecorum iudicatus c. 24.
- Scythas Cadmi Coi pater VII. 163.
- Sebennytana praefectura Aegypti militaris II 166.
- Sebennyticum ostium Nili II. 17.
- Seldomus, Pigris pater VII. 98.
- Selinusii, pop. Siciliae V. 46.
- Selybria, opp. Chersonesi VI. 53.
- Semen genitale nigrum Indorum et Aethiopum III. 101.
- Semita ad Thermopylas describitur VII. 216.
- Semiramis, Babyl. regina; eius egregia monumenta I. 184.
- Senes ap. Aegyptios maxime coluntur II. 80. ap. Indos mactantur III. 99. item ap. Massagetas I. 216.
- Sententiae nonnullae: *Sua quisque inspiciat* I. 8, 18. *Non simul cum principio exitus patet* VII. 51, 16. *Sponte sua nihil fit, omnia hominibus conando contingunt* VII. 9, 42. *Festinatio parit errores* VII. 10, 59 *seq.* *Recte consultare, maximum lucrum* VII. 10, 45. *cf.* VIII. 60, 55 *seq.* et VII. 157, 22 *seq.* *Cupere multa malum* VII. 18.

- πᾶσι ἐστὶ ἀδύνατος εὐτυχία I. 52, 22. n. cf. III. 40. VII. 203, 9 seq. *humana felicitas nequaquam in eodem fastigio* I. 5, 17, seq. cf. I. 207, 11 seq. *Felicitatis nulla hominibus satietas* VII. 49, 17. *Vivens nemo beatus* I. 86, 16, cf. c. 32, 38 seq. III. 40, 12. *Melius est hominibus mori, quam vivere* I. 31, 17. cf. V. 4. VII. 46, 18 seq. *πάθηματα, μάθηματα* I. 207. *Invidia innata homini* III. 80, 15. *Multa sunt, quae verbis non facile est demonstrare, sed re ipsa* III. 72. *Ubi prudentia opus, ibi vim adhibere nihil adinet* III. 127, 13. *Lex omnium rex* III. 38. cf. VII. 104, 19. *Civilis dissensio tanto peior bello, quanto bellum pace* VIII. 3. — *Alias nonnullas vide sub articulo, ad quem quodque earum argumentum spectat. Conf. Proverb.*
 Sepia, opp. Argolidis, VI. 77.
 Sepias, littus Magnesiae VII. 183. 186. 188. 191. 195.
 Sepulcra patria Scytharum IV. 127. paterna sepulcra ap. Aegyptios II. 136. sepulcrum Alyattis ap. Lydos I. 93. Nitocridis reginae I. 187. filiae regis Mycerini, bos, lignea II. 129 seq. Helles, Athamantis filiae VII 58. Apriae regis eiusque progenitorum in Minervae templo II. 169. se- pulcra vitrea III. 24. se- pulcra regum et crocodilo- rum in labyrintho II. 148.
 Sepultura regum ap. Scythas IV. 71. 72. privatorum c. 73. sepultura ap. Thraces V. 8. regum ap. Spartanos eadem fere, quae ap. Per- sas VI. 58. *vid. Cadaver et Mortuus.*
 Serbonis lacus, Aegypti ter- minus II. 6. III. 5.
 Seriphii, in classe Graeco- rum ad Salaminem VIII. 46. 48.
 Serryla, opp. graecum Si- thoniae VII. 122.
 Serpentes ab equis comesi I. 78. serpentes Iovi sacri, eorumque sepultura II. 74. serpentes alati in Arabia II. 75. 76. custodiunt ar- bores thuriferas III. 107. eorum genitura III. 109. serpentes cornibus in- structi II. 74. IV. 192. ser- pentum ingens multitudo ap. Neuros IV. 105. ser- pentibus Troglodytae Ae- thiopes vescuntur IV. 183. — Serpens, arcis Athen. custos VIII. 41.
 Serrheum Thraciae promon- torium VII. 59.
 Servi Graecis olim non fuere VI. 137. servi Scytharum cur oculis priventur IV. 2. super sepulcra strangu- lati IV. 72. a Scythis fla- gellis fugati IV. 3 seq. ser-

- vi Argivorum diu bellum cum heris gerunt VI. 83. servorum asylum, Herculis templum apud Aegyptios II. 113. — Servi mali solent esse viris bonis, malis vero boni VIII. 68. *conf.* Hilotae.
- Sesami Babylonici proceritas I. 195.
- Sesostria, rex Aegypti II. 102. quas gentes subegerit II. 103. eius cippi et inscriptiones aliaque monumenta II. 106.
- Sestus, urbs Chersonesi IV. 143. VII. 33. a Graecis obidetur IX. 114 *seqq.*
- Sethon, Aegypti rex, Vulcani sacerdos, miram victoriam de Assiriis reportat; eius statua II. 141.
- Sicania olim nominata Sicilia VII. 170.
- Sicas, Cybernisci pater VII. 98.
- Siciannus, Themistoclis filiorum paedagogus, ad Xerxem missus VIII. 75. et iterum e. 110.
- Sicyon, civitas Peloponnesi; eius tyrannus Clisthenes V. 67. 68. Sicyonii cum Laedaemoniis Argolidem vastarunt VI. 92. in acie Graecae ad Plataeas IX. 28.
- Sidon, urbs Phoeniciae II. 116. III. 136. Sidoniae nares in Xerxis classe praestantissimae VII. 99. 100. 128.
- Sigeum, opp. ad Scamandrum V. 65. Mitylenaeis eripuit Pisistratus V. 94.
- Sigeum promontor. IV. 38.
- Sigilla lapide acuto insculpuntur VII. 69. sigilla Babyloniorum I. 195. *cf.* Annulus.
- Sigma littera Persarum nomina omnia terminantur I. 139. *cf.* e. 148.
- Sigynnae, populus trans Istrum V. 9. n. Sigynnarum appellatio quid apud alios notet *ibid.*
- Silenus ubinam captus fuerit VIII. 138. n. Sileni Marsyaee pellis in utrem formata ubi suspensa VII. 26.
- Sillicypria, eorumque fructus pro oleo in lucernis II. 94. n.
- Silphium ubi IV. 169. n. 192.
- Simiarum magna copia apud Gyzautes, a quibus comeduntur IV. 194.
- Simonides Ceus V. 102. Leoprepis filius VII. 228. ubi eius Epigramma.
- Simulacrum pistricis Croesi I. 51. simulacra primum ab Aegyptiis Diis consecrata II. 4. simulacrum Isidis bubulis instructum cornibus II. 41. Iovis arietina facie e. 42. Panis facie caprina II. 46. Mercurii erecta pudenda habens e. 51. Vulcani Patavici Phoenicis simile III. 37. —

- Simulacra diis non statuunt Persae I. 151. nec Scythae, nisi Marti IV. 59. — Simulacrum ex pelvi ab Amasi factum et cur II. 172. *Conf.* Statuae.
 Sindi, pop. ad Cimmerium Bosphorum IV. 23. Sindica regio IV. 86.
 Sindus, opp. Mygdoniae VII. 123.
 Singus, opp. Sithoniae VII. 122.
 Sinope, opp. ad Pontum Euxinum I. 76. II. 34. IV. 12.
 Sinus Arabici descriptio II. 11.
 Siphnus, insula dives metallis III. 57. a Saniis vastata c. 58. Siphni in classe Graecorum ad Salaminem VIII. 46. 48.
 Siris, Italiae opp., Atheniensium VIII. 62. Sirites fuit Damasus VI. 127.
 Siris, Paconiae opp. VIII. 115. Siropacones a Megabazo in Asiam abducti V. 15.
 Siromitres, Oebazi f., Paricaniorum dux VII. 68. Masistii pater VII. 79.
 Siromus, Tyrius, Mapenis pater VII. 98.
 Siromus, Cyprius, pater Chersidis V. 104.
 Sisamnes, Hydarnis fil., Ariorum dux VII. 65.
 Sisamnes, Otanis pater, iudex regius, a Cambyse exco-
 coriatus V. 25.
 Sisimaces, dux Pers. V. 121.
 Sisyrna, genus penulae VII. 67.
 Sitalcas, rex Thracum IV. 80. VII. 137.
 Sithonia regio VII. 122.
 Siuph, urbs Aegypti II. 172.
 Smaragdus Polycratis III. 41. *vid.* Lapis.
 Smerdis, Cyri fil., a Cambyse fratre occiditur III. 30. occisum Cambyse luget III. 65.
 Smerdis, Magus, cum fratre contra Cambysem insurgit III. 61. *seqq.* regno potitus, ex amputatis auribus, non esse Cyri fil. arguitur c. 69 *seqq.*
 Smerdomenes, Otanis fil., dux copiar. Xerx. VII. 82. 121.
 Smila, opp. Pallenae, VII. 123.
 Smindyridas, Sybarita, unus ex procis filiae Clisthenis VI. 127.
 Smyrna, a Colophonis condita I. 16. *n. cf.* H. 2. *n.* Acolensium olim civitas, iis a Ionibus adempta I. 149. a Gyge oppugnata I. 14. ab Alyatte capta I. 16.
 Smyrna, Thesci uxor H. 2. Soboles numerosa patribus laudi ap. Persas I. 156.
 Sogdi, pop. Asiat. III. 93. eorum armatura VII. 66.
 Sol, dominus Massagetarum

- I. 212. cui equos immolant c. 216. Soli sacra faciunt Persae I. 131. et Libyes Nomades IV. 188. Solis mensa ap. Aethiopes III. 18. Soli sacrae oves Apolloniae IX 93. Solem exsecrantur Atarantes IV. 184. Sol Graecis futura significat, ex disciplina Magorum VII. 37. Leprosi in Solem deliquisse creduntur ap. Persas I. 138. — Solis aurea imago in bovis capite Mycerini regis II. 132.
- Sol pro mercede acceptus VIII. 137. solis defectio vid. Eclipsis solis. Solis cursus quater mutatus, ex narratione Aegyptiorum II. 142. n. sol matutinus ardentissimus ap. Indos III. 104. sol Phoenicibus Libyam circumnavigantibus a dextra manu IV. 42. Sol aquam adtrahens, Nilo fl. annui incrementi causa II. 25. sol telis Medorum obscuratus VII. 226.
- Solis fons ap. Ammonios IV. 181. Solis urbs vid. Heliopolis.
- Soleae Boeotiae I. 195.
- Soli, Σόλοι, Cypri opp. a Persis captum V. 115. Solii V. 110.
- Solon, legumlator Athen. I. 29. II. 177. Sardibus cum Croeso de fortuna humana disputat I. 29 - 33. Philocyprum tyrannum carmine celebrat V. 113.
- Soloëis, promontorium Africae II. 32. IV. 43.
- Solyimi, qui postea Milyae I. 173.
- Somnia memorabilia: Astyagis I. 107. 108. Croesi I. 34. Cyri I. 209. Cambysis III. 30. filiae Polycratis III. 124. Hippiae Pisistrati fil. VI. 107. Datis imperatoris VI. 118. Xerxis VII. 12. 14. idemque et Artabano visum c. 17. 18. aliud Xerxis VII. 19.
- Somniorum natura VII. 16. — Ex somniis in templo responsa Dei petuntur ap. Thebanos VIII. 154. n. itidem in sepulcris maiorum ap. Nasamones IV. 172. Somnia nulla vident Atlantes IV. 184.
- Sophanes, Decelensis IX. 73. Eurybaten Argivum in certamine singulari interfecit VI. 92. IX. 75. ferream ancoram gestare solitus, ad Plateas fortissime pugnat IX. 74 seq.
- Sophista Herodoto nominatur Solon I. 29. et Pythagoras IV. 95.
- Sorores in matrimonium duxit Cambyses III. 31 seq.
- Sosicles, Corinthius; eius oratio de tyrannidis malis V. 92.

- Sosimenes, Panaetii, pater VIII. 82.
 Sostratus, Aegineta, maximus ex mercibus lucrum fecit IV. 152.
 Spaco Media canis appellatur II. 170.
 Spargapises, Tomyridis, a Cyro captus ipsum interfecit I. 211. seqq.
 Spargaphites, rex Agathysorum IV. 78.
 Sparta et Spartani, vid. Lacedaemon.
 Spasmi, medicina, hirci, uripha IV. 197-8. IV. agnit.
 Spercheus amnis VII. 198.
 Sperthias cum Bule se offert ad placendam iram Talthybii; eorumque acta VII. 134-137.
 Sphendale, (Sphendalenses) opp. Atticae IX. 15.
 Spina arbor: ex ea naves confectae ap. Aegyptios II. 86.
 Sponsa ubi nolem concubitu quaerat IV. 172.
 Spu Scythia oculum significat IV. 27.
 Spuere apud Persas indecorum I. 96.
 Stadium, orgya, cubitus, pes inter se comparantur II. 129.
 Stagirius, Graeca urbs, Macedoniae VII. 115.
 Stannum unde Graecis adferatur III. 115.
 Stathmi, (vid. Stationes Regiae) itineris ab Epteso usque Susa commendantur V. 52. seqq.
 Statua aenea Iovis Olympiae IX. 81. Neptuni ibid. statua rostrum navis manu tenens Delphis dedicata VIII. 121. statuae multae Olympiae dedicatae a Miccytho VII. 120.
 Statuae permagnae ante Vulcani templum Memphi erectae II. 110. duae, Aestas et Hyems Rhampsiniti II. 121. statuae lignae Mycerini regis II. 130. seqq.
 Statua Dariae cunctis cum imper. III. 88.
 Sethonis Aegypti regis II. 141. Alexandri, aurea VIII. 121. Statua Veneris Cyrenae III. 481.
 Minervae inaurata et duae lapideae Lindi II. 481.
 Amasidis, lignae Sami ibid. Damiae et Auxesia ex olea V. 82. Conf. Simulacrum.
 Statura, vid. Homo.
 Stellae aureae tres Aeginetarum Delphis VIII. 122.
 Stemmata, Mermandarum familiae I. 7. Achaemenidarum VII. 11. Macedoniae regum, generis Argyorum VIII. 139. coll. 139.
 Eurysthenidarum familiae ac Spart. VII. 204. alterius regiae familiae, 1014.

- Proctidarum** VIII. 131. *cf.* VI. 52. Periclis ex Alcmæonidarum familia VI. 131. coll. s. 130 *extremo*. Miltiadis *vid. art.*
- Stentoris lacus**, in Thracia VII. 58.
- Stenyclerus**, opp. Messeniac IX. 64.
- Stesagoras**, Cimonis pater VI. 34. 103. in prytaneo occisus VI. 38.
- Stesenor**, tyrannus Curii V. 113.
- Stesilaus**, Thrasyloi fil. VI. 114.
- Stigmata non habere** Thracibus ignobile V. 6. *stigmata regia Thebanis iniusta* VII. 233.
- Strattis**, Chiorum tyrannus IV. 138. coniuratio in eum detecta VIII. 132.
- Strobilus**, pini fructus H. 20.
- Struchates**, pop. Mediæ I. 101.
- Struthiones**, in Africa IV. 192. eorum pelles pro scutis gestant Macæ IV. 175. n.
- Stryme**, Brianticae opp., Thasiurum VII. 108. 109.
- Strymon**, fl. Macedoniae I. 64. V. 13. 23. VII. 24. 113. eius fontes VIII. 115.
- Strymonias ventus** VIII. 118.
- Strymonii**, qui postea Thracæ VII. 75.
- Stymphalis lacus** VI. 76. *Herodot. T. IV. P. II.*
- Styracis usus ad thus legendum** III. 107.
- Styrenses**, gens Dryopica VIII. 46. in classe Græcæ. VJII. 1. ad Plataeas IX. 28. eorum ins., Aegilia VI. 107.
- Styx**, fl. Arcadiae; per eius aquam iuratur VI. 74.
- Subulci** apud Aegyptios contemnuntur II. 47.
- Successio in regnum**: III. 2. VI. 66. V. 42. VI. 52. VII. 3.
- Sunium**, promontorium Atticae VI. 87. 115. *cf.* IV. 99. ubi angulus Suniacus; *vid. adn. p. 267-269.*
- Supplices non prodendi** I. 159. *cf.* IX. 76.
- Sus**, animal spurcum apud Aegyptios, immolatur Lunæ et Baccho II. 47. n. sues non alunt Nomades Libyes IV. 186. nec Scythæ IV. 63. *cf. adn. ad II. 45.* sues semen sparsum inculcant apud Aegyptios II. 14. *adn.*
- Susa**, urbs in Cissiorum regione IV. 91. regia sedes I. 188. IV. 83. V. 49. 52. VII. 239. Susa Memnonia V. 53. 54. VII. 151.
- Syagrus**, legatus Laced. ad Gelonem VII. 153. 159.
- Sybaris**, Italiae urbs florentissima VI. 127. a Crotoniatis et Dorico capta V. 44 *seq.* VI. 21.

- Syene, urbs Thebaïdos II. 28.
 Syennesis, rex Cilicium I.
 74. V. 118.
 Syennesis, Cilix, rex in
 classe XXX. VII. 98.
 Syene campus III. 116.
 Syloson, Agacis fil., a Poly-
 crate fratre Samo eiectus
 III. 39. in Aegypto mili-
 tans, Dario pallium dono
 dedit c. 139. in Sami
 imperium a Dario resti-
 tuitur c. 141. 149.
 Syme ins. I. 174.
 Syracosæ, urbs Siciliæ, VII.
 155 seqq. eisd. Gelon.
 Syrgis, fl. Scythiæ, in Maco-
 tidem influit IV. 403.
 Syria, aegypto continens
 II. 12. 116. III. 5. Syria
 Palaestina III. 91. IV. 39.
 VII. 89. Syri pudenda cir-
 cumcidunt II. 404.
 Syri a. Syrii, iidem qui Cap-
 padoces, a Croeso subigun-
 tur 179. 176. cf. c. 6. III. 90.
 V. 49. VII. 72.
 Syrii, iidem qui Assyrii, VII.
 63.
 Syrtis II. 32. 150.
 Tabalus, Sardibus præfe-
 ctus I. 154 seqq.
 Tabiti, Scythiæ Vesta IV. 59.
 Tabulae geographicæ III.
 56. V. 49. Cf. Pictura.
 Tachomped, ins. Nili III. 29.
 Tacnarus, locus Laconicae
 I. 113. 24. VII. 168.
 Talaus, Adrastus pater VI. 67.
 Tarentum, Babyloniae et Eu-
 boicum III. 89.
 Talarum ludio inventares,
 Lydi I. 94.
 Talthybius, eius templum
 Sparta VII. 134. Talthy-
 bius ira in Laodæmonios
 ob legatos violatos c. 134.
 137.
 Talthybiadarum privilegium
 VII. 134. cf. VI. 60.
 Tamynæ, opp. Euboeæ VI.
 101.
 Tanagra, opp. Boeotiae IX.
 15. et 43. Tanagraei The-
 bibanorum vicini V. 99. Ta-
 nagricus tractus V. 57.
 Tanais fl. Europam terminat
 c. IV. 450 in Maecotidem fa-
 lucum exonerat IV. 20.
 124. 102. 125. Maecoticus
 fluvius nominatus IV. 45.
 Tanitana, praefectura Argy-
 pti II. 166.
 Tarantum, urbs Italiae I.
 24. III. 158. IV. 99. Ta-
 rentini III. 138. ingentem
 cladem passi VII. 290.
 Targitæus, et eius tres filii,
 Scytharum progenitores
 IV. 5.
 Taricheae Pelusiacae, Argyp-
 ti II. 15. Taricheae ad Ca-
 nobicum Nilis ostium II.
 113.
 Tartessus, urbs Iberiae I.
 163. ex Tartesso Colacus
 Samius magnas divitiâs
 retulit IV. 157. Tartes-
 siacæ mustelæd. M. 199.

- Tartessorum rex, Arganthonius, l. 163.
 Tauchira, opp. Barocae IV. 171.
 Tauri Iphigeniam colunt IV. 1103.
 Taurica gens IV. 99.
 Taurici montes IV. 3.
 Taurica regio IV. 204. 99.
 Taxacis, rex Scyth. IV. 120.
 Taygetus, mons Laconiae IV. 145.
 Tearus, fl. Thraciae; eius fontes partim calidi, partim frigidi IV. 90. cippus et a Dario erectus IV. 91.
 Teaspes / Sataspis pater IV. 43. et Pharanatis VII. 79. IX. 76.
 Tegae, opp. Arcadi VI. 105. VII. 170. Tegatae I. 65. IX. 25. et Argivi cum Laedaeonibus bellum gerunt IX. 36. Tegatae ad Thermopylas VII. 202. cum Atheniensibus de altero cornu altercantur IX. 26. ad Plataeas fortiter pugnant IX. 70. Tegae exhumatus Leostychides VI. 72.
 Teii Abdera in Thracia condunt I. 168. Teii in Ionum classe ad Miletum VI. 8.
 Telamon, heros VIII. 64.
 Teleboae V. 59. not.
 Telecles, pater Theodori Samii III. 41.
 Teleclus, fil. Archelai, Spartae rex VII. 204.
 Telearchus, Samius III. 43.
 Tellus progenitor Gelonis, Hierophantus; eius gesta VII. 153.
 Tellinidae, vatum familia IX. 37. cf. adu. adu. 35.
 Tellus, Effensis vates Phocensium VIII. 37.
 Tellus, Atheniensis, beatus a Solone praedicatus II. 30.
 Tellus, Scytharum dea, Apia nominata IV. 59. vid. Terra.
 Telmessenses, hardspices I. 78. n.
 Telus, ins. contra Triopiam sita VII. 153.
 Telys, rex Sybar. VI. 44.
 Temenus, Argivus progenitor regum Macedoniae VII. 137. seqq.
 Temus, ins. Aeolensium I. 49. olim leg. Tenus.
 Tempe, locus Thessaliae VII. 175.
 TEMPLA aliquot memorabilia:
 Iovis Carii templum Mysiae et Lydis commune I. 171.
 Iovis Olympii Pisae II. 7.
 Iovis Beli Babylonicum cum turri praeculta et aede inferna I. 181 - 183.
 Iovis Thebani in Aegypto I. 182. II. 56. Iovis sub fago conditum II. 56. vid.
 Delubrum. — Templum Amphiarai ap. Thebanos VIII. 134. Androcrotis herois IX. 25. Acaci Athenis V. 89. Apollinis Triopii Doriensium civitatibus

commune: P. 449 Apollini
 civitatis Thebanorum VIII.
 35. Bacchi prope Byzant.
 IV. 87. Cereris Borysthe-
 narum IV. 53P Cybeles
 Sardibus V. 409. templum
 Desphileum magnifice ab
 Alcibiadis extractum
 V. 62. cf. V. 51. II. 180.
 Dianæ templum magnifi-
 — cè Dubasi II. 438. Fu-
 giarum I. 117 et Oedipodis
 Spartæ IV. 149. Helle-
 nium templum Nauerati
 II. 490. Herculis veratis-
 simum Tyr. unde deriva-
 tum Thasium II. 42. Pan-
 tonæ Bato, ubi ædes mo-
 nobilia II. 135. cf. 175.
 Minervæ Sai II. 175: Alææ
 Minervæ Tegeæ I. 86. IX.
 76. Minervæ Pallenis
 Marathonē I. 62. Pro-
 tesila VII. 33. IX. 116.
 Veneris Coelestis Ascalo-
 ne; inde illud in Cypro
 et Cytheris derivatum I.
 105. templum Vulcani in
 Aegypto mirandis propy-
 laeis extractum II. 176. —
 templum in arce Athen.
 Doricisbus intrare nefas
 V. 2. Templis diis non
 erigunt Persæ I. 157. nec
 Scythæ IV. 39.
 Tenedus, ins., Aeoliensium
 I. 151. caput Persis VI. 31.
 Teos, ins., prope Delum
 IV. 33. VI. 97. cf. Temnus.
 Tenius Panactius VIII. 82.

Tarsus opp. Lythæ Monem I.
 — 142. II. 478. ab Harpago
 captum I. 68. 1703251
 Tarsus IV. 80. Tarsus, Ital-
 iæ pater VII. 189. cf. Ach.
 ad IV. 80. 1703251
 Terillus Hinceme tyannus,
 — VII. 165. 1703251
 Termetum Histineus V. 37.
 Termilæ, origine Oretes;
 Lyciam occupant VII. 47.
 cf. I. 173. 1703251
 Terræ universæ descriptio
 ex mente Herodoti IV. 36-
 in 457. cf. II. 6. terræ Helio-
 lac extremæ, septem miler-
 sals IV. 33. 1703251
 Terræ motus Theophrastus
 montes disrupti VII. 29.
 terræ motus Scythis præ-
 digium IV. 38. Terræ mo-
 tu tremis Delus VII. 38.
 n. — Terram et aquam
 posere IV. 246. 1703251
 VI. 48. VIII. 34. 1703251
 — Terra omnia
 suppeditat I. 83. 1703251
 Terra den, solis visus apud
 Scythas IV. 39. Terræ sa-
 cra faciunt Persæ I. 31.
 Tessera militibus data IX.
 98. — Tessera in Indus
 a Lydis inventa II. 94.
 Tethronum, opp. Phœidis
 VII. 33.
 Tetramæctus Sidonias VII.
 98. II. 1703251
 Teueri olim expeditionem
 in Europam suscepunt
 VII. 20. priscorum Teu-

errorum reliquiae Gergithae VI. 22. VII. 43. —
Teucrorum coloni Paco-
nes V. 3. Maxyes IV. 91.
Teuthrania II. 10. 11. 12. 13.
Textura ap. Aegyptios II. 35.
Thales Milesius origine
Phoenix, I. 170. scilicet de-
fectum praedixit I. 173.
Thesi copias Halya trans-
ducit c. 175. salutem Ioni-
bus consilium dat I. 170.
Thamasci pop. Asiae III.
— 93. 177. 22. II. 10. 11. 12.
Thamasis Sandocis pater
VIII. 179. 180. 181. 182.
Thammasadas Neptunus
ap. Seythas IV. 69. 70.
Thannyras (Isari) Afri fil.
III. 15. 16. 17. 18. 19.
Thasus ins. a Phoeniciis
condita II. 44. nomen a
Thasio Phoenice VI. 47.
Thasiarum civitates in
continente VII. 18. in
his Stryme c. 108. auri
metalla VI. 46. 47. —
Thasus ab Histiaeis frustra
oppugnata VI. 28. Tha-
si Persis subiecti VI. 44.
Thasi deflectionis simulati mu-
ros diruere iussi c. 46.
Thesides Spartan. VI. 85.
Thebae Aegyptiae II. 3. The-
bae vel Thebis, olim uni-
versa Aegyptus II. 5. The-

bis A pluisse maximum
prodigium III. 70. ubi Iovis
templum I. 182. II. 47. 56.
IV. 18. et oraculum II.
56. seq. 85. Thebana
praefectura II. 47. 56.
Thebae urbs Boetiae I. 52.
ubi templum et oraculum
Ismenii Apollinis did.
VIII. 34. Amphiarai ora-
culum ibid. c. 36. 37. —
Thebani cum Atheniensibus
bellum gerunt V. 79
seq. c. 76. et 77. Pla-
taeensis infens VI.
198. Thebani in Thermo-
pylis VII. 202. Persis se
dedunt: his regia stigmata
innotant c. 238. Thebani
cum Persia arma iungunt
IX. 51. 141. fortiter pug-
nant ad Plataeas c. 67. a
Graecis obsidione pressi
Medicarum partium pa-
trones tradunt IX. 86. 88.
Thebe Asopi filia V. 80.
Thebes campus c. 108. 109.
in Asia VII. 42.
Themistocles Neoclis fil.
Atheniensibus persuadet,
ut publicis pecuniis naves
aedificent VII. 144. Athe-
niensium dux in Thessalia
c. 173. murum ligneum
naves interpretatur cap.
143. ad Artemisium cor-
rumpit Graecorum duces,
ut maneat VIII. 3 seq. Ione-
nes ad deflectionem sollici-
tata c. 23. Eurymachi per-
IV. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- suadet, ut cum classe ad Salaminem maneat c. 46 seqq. per legatum Xerxem ad classem Graec. eugenda monet c. 74 seq. Aristidem, sibi non amicum, nuncium adferentem, in consilium Graec. introducit c. 79-82. Athenienses ad pugnam hortatur cap. 83. iterum nuncium ad Xerxem mittit cap. 108-110. ab Insulanis clam pecunias exigit c. 111 seq. Graecorum peritissimus, secundum virtutis prae-
mium fert c. 125 seq. In-
cedentione principis ho-
morinis obsecratori se ac
respondet c. 124 seq.
- Themistocles, opp. Cappadociae
Thermodontem fl. IV. 86.
Thémison, Theracus IV. 194.
Theocydes, pater Dicaei,
VIII. 65.
- Theodoris Sanctus, III. 41.
artifex clarissimus I. 5 v.
Theogoniam canit magus in
Persae. artificis I. 132.
theogoniam condiderunt
Graecis Homerus et Hesio-
dus II. 53. not.
- Theomestor, Andromantis
fil. Sami tyrannus Persae
constitutus VIII. 85.
IX. 96. m. 1000.
- Theophaniorum festum ap.
Delphenses I. 54. m. 223.
- Theopompus, rex Spart.
VIII. 139. m. 1000.
- Therapsins. olim Calliste no-
minata, a Phoenicibus
condita IV. 147. postea a
Thera Spartano nomen in-
venit c. 148 seq. Theraci.
sterilitate pressi in Pla-
team ins. navigant in Li-
bya Cyrenen condunt IV.
150 seqq. 156.
- Therambus, opp. Pallene
VII. 125.
- Therapne, opp. Lacon. VI.
261.
- Theras, Cadmeus genere IV.
147. 148. Conf. Thera.
- Therum, opp. Mygdoniae,
VII. 121. 127. 179. 183.
Therimaeus sinus VII. 121.
VIII. 127.
- Thermodon. fl. Cappadociae
II. 104. IV. 86. IX. 27.
- Thermodon, fl. Boeotiae IV.
100. IX. 43.
- Thermopylae, ab accipitru nu-
de Pylae nominatae VII.
261. Thermopylarum fau-
ces describuntur c. 175.
176. ad Thermop. usque
silvus venit Xerxis exer-
citus c. 184. 186. pugna
ad Thermop. VII. 223 seqq.
- Theron, Agrigentinarum regu-
lus, cum Gelone Amil-
carem vicit VII. 165 seq.
- Thersander, Polynice fil.
avus Antesionis, proavus
Therac IV. 147. VI. 62.
- Thersander, Orchomenius,
Herodoto sermonem nobi-
lis Persae de belli eventu

- in epulis habitum, narra-
vit IX. 16.
- Theseus, Helenam Aphidas
deportavit IX. 72. Smyr-
nam condidit H. 9. 104.
- Thesmothoria, Cereris sa-
cra II. 173. Ephesi mulie-
res noctu, celebrant, VI.
16.
- Thespia, opp. Boeotiae VIII.
50. — Thespienses V. 79.
in Thermopylis VII. 202.
cum Leonida occumbunt
sup. 226. cf. 227. eorum
urbs incensa VIII. 50, su-
perstites ad Plataeas, pu-
gnant IX. 30. Thespiensi-
bus civibus, adscribitur
Sicinnus VIII. 75.
- Thesprotia, VIII. 49. 87. ex
Thessali venerunt VII.
176. 184. ibi, oraculum
per mortuorum evocatio-
nem V. 92. §. 2. 79. 104. 111.
- Thessalia, Θερσαλία I. 57.
Θερσαίη, describitur VII.
128 seqq. Thessalici equi
praestantissimi XII. 196.
Thessali cum Phocensibus
perpetuum bellum gesse-
runt VII. 176. VIII. 127.
129. necessitate coacti cum
Persis faciunt, VII. 172.
174. cf. e. 130. Xerxem in
Phocidem, ducunt, VIII.
30. seqq. Thessali in acie
Pers. ad Plataeas IX. 31.
Thessalia Artabazus, e pu-
gna profugiens verba dat
IX. 89. Thessaliae reges,
Aleuadae VII. 6. 50.
- Thessalus, socius, Dorici V.
146. 104. 105. 106. 107.
- Thestes, fons Libyae IV. 159.
- Thetorides, litterarum pro-
fessor, H. 15. eius, perfu-
dia erga Homerum H. 16.
cf. e. 24. 104. 105. 106. 107.
- Thetidi, sacrificant Magi VII.
191. 192. 193. 194. 195.
- Thmuisana, praefectura Ae-
gypti II. 146. 104. 105. 106.
- Theas, in Lemno occisus VI.
138. 104. 105. 106. 107.
- Thoës, ferax in Libya IV.
192. 193. 194. 195. 196.
- Thonis, praefectus Canonici
ostii II. 114. 104. 105. 106.
- Thoraces, linei Amasidia re-
gis II. 182. III. 47. thorax
Masistii IX. 29. thoraces
Aegyptiacos, adaptarunt
Persae I. 135. 104. 105. 106.
- Thorax, Larissaeus, IX. 1. 58.
- Thoricus, pagus Atticae IV.
99.
- Thornax, mons Lacon. I. 69.
- THRACIA, ἡ Θράκη I. 168. n.
ἡ Θράκη IV. 99. VI. 33.
- Thracæ, numerosa gens,
in multos populos divisa
V. 3 seqq. cf. IV. 93. VII.
110. VIII. 116. eorum
mores V. 16. dii, e. 17. se-
pultura, e. 8. eorum vesti-
menta ex canabii IV. 74.
— Thracæ olim a Scy-
thri subacti II. 103. Thra-
cæ alii Dario sese dedunt;
vi. subiguntur. Getæ IV.
93. Thraciam totam subi-
git Megabazus V. 2. Thra-

- Tritaatacochames, Artabazif.,
 (Babylonias praef. l. 192.
 Tritae, opp. Phocidis VIII.
 35. qd. 1106. I. 2. 56. 1107. 7
 Triton, fl. Libyae, et Trito-
 nis lacus IV. 128, 191. 7
 Triton, etripode osculum
 dididit IV. 129. 5. 1106.
 Troezen, opp. Argolidis VIII.
 41. Troezenii in acie Grae-
 cor. ad Platneas IX. 28.
 Troezenii Halicarnasum
 condiderunt VII. 99.
 Troglodyten IV. 183.
 Troia, IV. 191. VI. 13. Troia-
 na terra, et Troia, p. II.
 118. 11. Troia, p. V. 26.
 118. 11. Troia, p. 110. 11. 11.
 V. 122. not. vide art. et cf.
 Teucris. De Troia ex pu-
 gnata narratio Aegyptio-
 rum, II. 18. seq. cf. adn.
 Troianum bellum, certia
 generatione post Minota-
 gestum VII. 171. 11. 11.
 Trophonii, Orac. l. 46. VIII.
 34. n. 11. 11. 11. 11. 11.
 Tychius, coriarius, Homeri
 hospes H. 9. ab Homero
 celebratur H. 26. 11. 11.
 Tycta, ap. Persae regia coe-
 na IX. 110. 11. 11. 11.
 Tydeus, gener Adrast. V. 67.
 Tymnes, Histiani pater, Ter-
 mepensia V. 57. VII. 98.
 Tyndaridae, Argonautae IV.
 145. 11. 11. 11. 11. 11.
 causa Atticam invaserunt
 IX. 75. Tyndaridae, reges
 Spartani nominantur V.
 75. -- Tyndari filia Hele-
 na, Venus Hospita ap. Ae-
 gyptios II. 112. 11. 11.
 Typhon, Osiris filio insi-
 diatus II. 56. in Serboiri-
 de Iaca occultatus III. 5.
 Tyrannis, lubrica res III. 53.
 Tyrannidis incommoda V.
 92. Tyrannorum mors
 III. 80. 11. 11. 11. 11.
 Tyras, fl. Scyth IV. 11. 47.
 82. eius cursus c. 510 seq.
 Tyritae, Graeci ad Ty-
 rae fl. ostium IV. 51. 11.
 Tyrus, ubi vetustas. Hercu-
 lis templum, quando con-
 dita III. 44. 11. Tyrii, Medi-
 phi circa Herculis templ.
 sedes habent II. 11. 11.
 Tyrodipa, opp. Rhmelae, Pe-
 rinthiosum VIII. 25. 11.
 Tyrrheni, in Tyrrheno et
 Tydis in Umbrā condita
 II. 94. Tyrrheniam Graecis
 Phocenses ostenderunt II.
 65. Tyrrheni cum Pho-
 caeensibus bellum navale
 gerunt l. 166 seq. 11. 11.
 Tyrrheni, Thraciam inco-
 lentes l. 57. cf. adn. p. 66.
 11. 11. 11. 11. 11. 11.
 Vaccae, Isidi sacrae II. 41.
 vaccarum carnem non gu-
 stant Nomades Libyes, nec
 Barcaeorum mulieres, IV.
 186. cf. Bos. 11. 11. 11.
 Vallum e clypeis congerunt
 Persae IX. 61. 99. 102. 11.
 Vasa fictilia Attica, V. 28.
 n. cf. Dolia. 11. 11. 11.

- Vates in exercitu VII. 121.
IX. 55. *cf.* *adnu.* et *vid.*
Acarnan et Elis. Vatum
ingens numerus ap. Scy-
thas: eorum vaticinandi
ritus IV. 67 *seqq.* vatici-
nandi modus apud Nasa-
mones IV. 172. *conf.* Ora-
culum *ammon.*
- Velia a Phocacensibus con-
dita I. 167.
- Veneti *vid.* Eneti.
- Venus, *Assyriis* Mylitta,
Arabibus Alitta, *Persis*
Mitra I. 151. Venus Ur-
nia ap. Arabes Alilat III.
8. ap. Scythas Artimpasa
IV. 69. Veneris Assyriac
cultus I. 159. Hospita Ve-
nus, Helena ap. Aegypti-
cius aedes Memphi II. 112.
Venecia templum Atar-
hechi II. 49. vetustiss.
Ascalone, inde templ. in
Cypri et Cytheris deriva-
tum I. 105. a Venere
divinandi artem accipere
Scythae IV. 67.
- Ventus a Strymonias VIII.
118. Hellespontibus VII.
188. venti Etesiae non ef-
ficiunt, aut Nilus augen-
tur III. 30. ventus exerci-
tus arenam obruit III. 26.
adveniatum expeditionem
auscipiunt Paylli IV.
195. Ventorum car-
Thyiae VII. 178. Ventis
sacra faciunt Persae I. 151.
pueros immolat Menelaus
II. 194. Ventos placent
incantationibus Magi VII.
191.
- Vesta dea, Tabiti ap. Sey-
thas IV. 59. *cf.* *ib.* 127.
- Vestes ex gossypio VII. 66.
ex scirpo paratae ap. In-
dos III. 98. ex caninabi ap.
Thrace IV. 74. lineae et
laneae ap. Aegyptios II.
81. in vestimentis figuras
pingunt Caucasi I. 103.
vestes pictae ap. Sarangas
VII. 67. Vestimentum Ju-
nicum, Carieum (Dori-
cum V. 88. *Conf.* Textura.
— Vestitus populorum
cum Xerxe militantium:
VII. 67 *seqq.*
- Via Sacra Athenis Eleusi-
nem ducenti VI. 54. n.
Viae Sacrae, loci Scy-
thiae IV. 51. Novem viae
VII. 191. viae insculptis
ornatae figuris in Aegy-
pto II. 124. Via publica
mercatorum per desertum
Africae IV. 181. 185. Via
ab Epheso usque Sora per
stationes et parasangas de-
scripta V. 52-54.
- Vicinos Medi et Persae co-
lunt I. 154.
- Victimae caedendae modus
ap. Scythas IV. 60 *seqq.* *cf.*
Sacrificium. Victimae ex-
ploratio ap. Aegyptios II.
58. ex victimis responsa
dei petita VIII. 154.
- Victoriae aliae *cf.* *ib.* Nilus

318 INDEX RERUM ET PERSONARUM.

- sis, nefariis amoribus indulget IX. 108 seqq. ab Amestri uxore amiculum accipit etc. c. 109 seq. Massisten fratrem, interficit c. 113. — Iovis Beli statuem Babylone abstulit I. 183. — Xerxes formam praestans VII. 187.
- Xuthus, Iovis pater VII. 91.
- Z.
- Zacynthus, ins. VI. 70. ibi lacus picem proferens IV. 193. Zacynthii III. 59. VI. 70.
- Zalmoxis, deus ap. Getas, eiusque cultus IV. 94 seqq.
- Zancla, Siciliae opp. postea Messana nominata VII. 164. a Samiis occupata VI. 23 seq. et una cum Cadmo Coö habitata VII. 164. cum Zancleis bel-
- lum gessit Hippocrate VII. 154. cf. VI. 23.
- Zaueces, Afri IV. 193.
- Zegeries, murium genus in Africa IV. 192.
- Zeira amiculi genus VII. 69.
- Zeuxidamus, Leotychidis f. VI. 71.
- Zona, Samothraciae opp. VII. 59.
- Zopyrus, Megabyzi fil. se ipse mutilat, et Babylonem Dario prodit III. 153-158. Babyloniae praeficitur a Dario, maxime laudatus c. 160. eius filia a Sataspe vitata IV. 43.
- Zopyrus, Megabyzi fil., illius nepos, ad Athenienses transfugit III. 160.
- Zoster, Atticae promontorium VIII. 107.

005649335

